

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנקד

לש"ס דף היומי מפכת מפות

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר במדבר כרך ז'
לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70-79 פרקים) עמודים קעט-רנד
[פרשת פנחס דף רמו: עד דף רנה:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד
דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי הז"ל
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמת המהר"ח: לעזי תיים), ובזה יזכה להכנס
לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק,
והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על
כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם
ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחקמות הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מארבים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

במקור הפנים (ישעיה נח) אשר לא
כזבו מימיו, נקרא מים.

ומצד השמאל, זו האבן שהיא
אות י' - נקראת גחלת. ומשם
עשר ספירות, כשלהבת קשורה
בגחלת. ויש לה ארבעה גונים,
(ועשרה) והם: יוד הא ואו הא.
יהו"ה. והיא יד הגדולה בימין,
יד החזקה בשמאל, העמוד
האמצעי, משם היא יד רמה,
כלולה מארבעים ושנים גונים.
ומשום שהיא מצד הימין - אבן.
ומצד השמאל - גחלת. בה לוקח
הקדוש ברוך הוא נקמה
מישמעאל ואדום, שהם אשים
נכריים ומים הזידונים. והממנים
שלהם - סמאל ונחש. סמאל אש
הגיהנם, ממנה על האמה של
עשו. נחש ממנה על האמה של
ישמעאל, והוא רהב הממנה על
המים.

בימין אברהם, שדרגתו חסד,
נוטל נקמה מישמעאל ומהממנה
שלו. ובשמאל יצחק, שדרגתו
פחד, נוטל נקמה מעשו
ומהממנה שלו. בשני משיחים,
שהם אחד מימין - משיח בן דוד,
ואחד משמאל - משיח בן יוסף.
ובדרגתו של יעקב, שהיא כנגדו,
בסוד של (בראשית מח) שכל את ידיו
(פי מנשה הכבוד). אריה לשמאל. שור
לימין, של ישמעאל. בגלל
שיהודה גלה בעשו, נמצא ימין
הקדשה עם השמאל של עשו.
ושמאל הקדשה עם ימין טמאה
של ישמעאל, (שם מט) עד כי בא
שילה, רועה נאמן, בדרגה של
תפארת ישראל, נוטל נקמה
מערב רב.

בשרש דרגות אלו יפקד (יציא)
כהנים לזים וישראלים מן
הגלות, ובהן יקח נקמה מעשו
וישמעאל וערב רב. כדגמא של ערב רב מערבים בעשו וישמעאל, כף יעקב מערב באברהם ויצחק, ערוב
יצחק, ערוב של שניהם. וכף מתערב שילה עם משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ותהא שלשלת

במבועא דמיא, (ישעיה נח) אשר לא יכזבו מימיו, אתקרי
מים.

ומסטרוא דשמאלא, האי אבן דאיהי י', אתקרי גחלת.
ומתמן עשר ספירן כשלהבת קשורה בגחלת.
ואית לה ארבעה גוונים, (ועשרה) אינון, יוד הא ואו הא.
יהו"ה. ואיהי יד הגדולה בימינא, יד החזקה בשמאלא,
עמודא דאמצעיתא, מתמן איהי יד רמה, כליל מארבעין
ותרין גוונים.

ובגין דאיהי מסטרוא דימינא אבן, ומסטרוא דשמאלא
גחלת, בה נטיל קדשא בריך הוא נוקמא,
מישמעאל ואדום, דאינון אשין נוכראין, ומים הזדונים.
וממנן דלהון סמאל ונחש. סמאל אשא דגיהנם, ממנה
על אמה דעשו. נחש ממנה על אמה דישמעאל, ואיהו
רהב דממנא על מיא.

בימינא דאברהם, דדרגיה חסד, נטיל נוקמא מישמעאל,
וממנא דיליה. ובשמאלא דיצחק, דדרגיה פחד,
נטיל נוקמא מעשו, וממנא דיליה. בתרין משיחין, דאינון
חד מימינא, משיח בן דוד. וחד משמאלא, משיח בן
יוסף. ובדרגא דיעקב, דאיהי לקבליה, ברזא (בראשית מח)
דשכל את ידיו (פי מנשה הכבוד). אריה לשמאלא. שור
לימינא, דישמעאל. בגין דיהודה גלה בעשו, אשתבח
ימינא דקדושה, עם שמאלא דעשו. ושמאלא דקדושה
עם ימינא מסאבא דישמעאל, (בראשית מט) עד כי בא
שילה, רעיא מהימנא, בדרגיה תפארת ישראל, נטיל
נוקמא מערב רב.

בתלת דרגין אלין, יפקוד (נ"א יפקוד) כהנים לזים
וישראלים, מן גלותא. ובהון נטיל נוקמא,
מעשו וישמעאל וערב רב. כגוונא דערב רב מערבין
בעשו וישמעאל, הכי יעקב מערב באברהם ויצחק, ערוב
דתרווייהו. והכי מתערב שילה, עם משיח בן דוד ומשיח

בשרש דרגות אלו יפקד (יציא)
כהנים לזים וישראלים מן
הגלות, ובהן יקח נקמה מעשו
וישמעאל וערב רב. כדגמא של ערב רב מערבים בעשו וישמעאל, כף יעקב מערב באברהם ויצחק, ערוב
יצחק, ערוב של שניהם. וכף מתערב שילה עם משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ותהא שלשלת

ש'ל שניהם פאותו זמן שראה בלעם
בנבואתו, שפך מתקשרי תרין משיחין
משיחים ברועה הנאמן בשלשה
אבות בגלות האחרונה.

פתח ואמר, (במדבר כג) לא הביט און
ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה'
אלהיו עמו ותרועת מלך בו. והכל
לקים הפסוק (ישעיה נד) וברחמים
גדלים אקבצף. באותו זמן נשפרות
הקלפות שהיו מסוככות לשכינה.
מיד מתגלית אבן אחת משלש
אבנים, שהן סגולתא, שעליהן נאמר
(יחזקאל א) ויהי בשלשים שנה, והן יי.
ברביעי - אבן רביעית. בחמשה
לחדש - אבן חמישית. כנגדן ויקח
דוד (שמואל א יז) חמשה חלקי אבנים
מן הנחל. ואלו לעמתם חמש תבות,
שהן: שמע ישראל יהו"ה אלהינו
יהו"ה.

ואני בתוך הגולה (יחזקאל א) - זו
שכינה, בה הקדוש ברוך הוא אחד.
אותו בתוספת ואני - הוא נהר, צדיק
חי העולמים. (בראשית ב) ונהר יצא
מעדן להשקות את הגן. מהו עדן?
זו בינה. נהר שיוצא ממנה זו ר', בן
י"ה, דרגה של הרועה הנאמן,
והרועה הנאמן יוצא מאמא העליונה,
ומתפשט בשש ספירות עד צדיק,
וממנו משקה לגן (של עדן), שהיא
השכינה.

מהו כבר? כ' - פתר. ב' - בינה. ר' -
ראשית חכמה. פתר בזמן, חכמה
בשמאל, בינה באמצע. רכב לעליון,
לעלת העלות. עשר הספירות פלן
נכללו בנהר, שהוא מתפשט עד צדיק
שנקרא כל, כולל הכל. ובגללו
פרשוהו (דניאל ד) אילן גדול ותקיף,
ומזון לכלם בו. ממנו תלוי הכל. פאשר
ראה השכינה מתוך הקלפות, ראה
עמה עשר ספירות. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר

סלת למנחה, להעלות לזאת הסלת
לפני המלך העליון למנחה בין שתי
זרועות.

בן יוסף, ויהא שלשלת דתרווייהו, פה הוא זמנא דחזא
בלעם בנבואה דיליה, דהכי מתקשרי תרין משיחין
ברעיא מהימנא, בתלת אבהן, בגלותא בתרא.

פתח ואמר, (במדבר כג) לא הביט און ביעקב ולא ראה
עמל בישראל יי אלהיו עמו ותרועת מלך בו.
וכלא לקימא קרא, (ישעיה נד) וברחמים גדלים אקבצף.
בה הוא זמנא מתברין קליפות, דהוו מסחרין
לשכינתא. מיד אתגליא אבנא חדא מתלת אבנין,
דאינון סגולתא. דעליהו אתמר, (יחזקאל א) ויהי
בשלשים שנה, ואינון יי. ברביעי, אבנא רביעא.
(דף רמ"ז ע"א) בחמשה לחדש, אבנא חמשא.
לקבליהו, ויקח דוד (שמואל א יז) חמשה חלקי אבנים
מן הנחל. ואינון לקבליהו חמש תיבין, דאינון שמע
ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה.

ואני בתוך הגולה, (יחזקאל א) דא שכינתא, בה קדשא
בריך הוא אחד. ו' בתוספת ואני, הוא נהר,
צדיק חי עלמין. (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות
את הגן, מאי עדן. דא בינה, נהר דנפיק מנה, דא ר',
בן י"ה, דרגא דרעיא מהימנא, ורעיא מהימנא, נפיק
מאימא עלאה, ואתפשט בשית ספיראן עד צדיק,
ומניה אשקי לגנתא (דעדן), דאיהי שכינתא.

מאי פכ"ר. כ', פתר. ב', בינה. ר', ראשית חכמה.
פתר בימנא, חכמה בשמאלא, בינה
באמצעיתא. רכב לעילא לעלת העלות. עשר ספיראן
פלחו, אתפללו בנהר, דאיהו אתפשט עד צדיק,
דאיהו כל, פליל פלא. ובגיניה אוקמוה, (דניאל ד) אילנא
רפא ותקיף, ומזון לכלא ביה. מניה תליא כלא. פד
חמא שכינתא מגו קליפין, חזא עמה עשר ספירן.
(ע"כ רעיא מהימנא). (ס"א ובחבורא קדמאה)

זהר:

סלת למנחה, לאעלאה להאי סלת, קמי
מלפא עלאה למנחה. בין תרין דרועין.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

בבבבור הקדמון, אמר הרועה הנאמן, מפאן נודע אלו דברים סתומים הם, וצריך לפתח אותם לפני החברים. אברהם ויצחק שתקנו תפלת שחרית ומנחה, נאמר עליהם, (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ - זה יצחק. וימיני טפחה שמים - זה אברהם. שהדרגות שלהם חסד ופחד, שנאמר עליהם (שם סב) נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו. אלו שתי זרועות המלך, שהוא יהו"ה, העמוד האמצעי. הסלת שלו זו השכינה התחתונה, האור שלו, סלת נקיה מצדו בלי פגם של חשך ובלי תערובת חשך כלל. שפך הם חשך עם אור, כמו דגן בפני מוץ ותבן.

ובחטאיהם של ישראל מתערבים חשך ואור, וכמו שאדם דש תבואה ולבסוף הוא בורר אותה כבורר אכל מתוף פסלת - כך ישראל צריך לעשות ברוחם כאשר מתערב בהם חשך. וסוד הדבר - (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'. שבכך נשבר החשך, שהוא יצר הרע, שמכסה על הרוח כמו מוץ שמכסה על החטה, או כמו ענן שמכסה על השמש ולא מניח לו להאיר.

ובזמן שחשך, שהוא יצר הרע, מכסה על יצר הטוב, שהוא אור, הוא פמי שאסור בבית האסורים של יצר הרע. ואף כך, כאשר יצר הטוב הוא אסור ברשות יצר הרע, כך הם אסורים החילים של יצר הטוב ברשות החילים של

יצר הרע. ובזמן שישבראדם רוחו בכל איבריו לפני יהו"ה, מה כתוב? (ישעיה מט) לאמר לאסורים

צאו ולאשר בחשך הגלו.

אבל השכינה היא סלת נקיה, שאין חשך ואפלה יכול להתערב בה. היא כמו גפן שאינה

ובבבבורא קדמא, אמר רעיא מהימנא, מהאי אשתמודע, הגי מילין סתימין אינון, וצריך למפתח לון קמי חבריאי, אברהם ויצחק דתקינו שחרית ומנחה, אתמר עליהו, (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ, דא ויצחק. וימיני טפחה שמים, דא אברהם דדרגין דלהון חסד ופחד. דאתמר עליהו (ישעיה סב) נשבע יי בימינו, ובזרוע עזו, אינון תרין דרועין דמלפא, דאיהו יהו"ה, עמודא דאמצעיתא. סלת דיליה, דא שכינתא תתאה, נהורא דיליה, סלת נקיה מסטרוי בלא פגימו דחשוכא, ובלא תערובת חשוכא כלל. דהכי אינון חשוכין עם נהורין, כבר קדם מוץ ותבן.

ובחוביהון דישראל, מתערבין חשוכין בנהורין, וכגוונא דדש בר נש תבואה, ולבתר איהו בורר לה, כבורר אוכל מתוף פסולת. כך ישראל, צריך למעבד ברוחיהון, כד אתערב בהון חשוכין. ורזא דמלה, (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'. דבהכי אתבר חשוכא, דאיהו יצר הרע, דמכסי על רוחא, כמוץ דמכסה על חטה. או פענן, דמכסה על שמשא, ולא מנח ליה לאנהרא.

ובזמן דחשך, דאיהו יצר הרע, מכסה על יצר הטוב, דאיהו אור. איהו כמאן דתפיס בבית האסורין דיצר הרע. ואוף הכי, כד יצר הטוב איהו תפיס ברשו דיצר הרע, הכי אינון תפיסין חיילין דיצר הטוב, ברשו דחיילין דיצר הרע. ובזמנא דיתבר בר נש רוחיה, בכל אברין דיליה, קדם יהו"ה, מה כתוב. (ישעיה מט) לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו.

אבל שכינתא איהי סלת נקיה, דלית חשוכא וקבלא וכליל לאתערבא בה. איהי כגפן, דלא מקבלא

יצר הרע. ובזמן שישבראדם רוחו בכל איבריו לפני יהו"ה, מה כתוב? (ישעיה מט) לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו.

אבל השכינה היא סלת נקיה, שאין חשך ואפלה יכול להתערב בה. היא כמו גפן שאינה

מקבלת הרפכה ממין אחר שאינו מינה. וזו הסלת בין זרועות המלך היא יושבת, בלולה בשמן כתיבת. (ע"כ רעיא מהימנא).

זכר

(ובחבור קדמון) בלולה בשמן כתיבת, בשמן - באותו שמן שנמשך ויוצא מלמעלה. אמר רבי שמעון, יפה אמרת. אבל מהו כתיבת? אלא סוד עליון הוא. שפיון שהוא שמן, מהו כתיבת? אלא רמז הוא שהוא רומז לשמש בגובה, להמשיך אצלה שמן כתיבת כמו שראוי לה, לא היתה אלא כתיבת (אלא סוד עליון הוא, שהוא רומז להמשיך אצלה שמן כתיבת כמו שראוי לה), להוציא מזיתים, שהם אברי הגוף, ולהמשיך אותה המשכה מלמעלה בכל איבר ואיבר. (לא היה אלא כתיבת).

והצדיק הוא שכותש כתישות, ומוציא מכל אותם איברים עליונים, שהם זיתים קדושים, שמן המשחה, בתשוקה שלמה לגבי הגובה. ואם לא יכתש, לא יצא אותו השמן, אלא בלי תשוקת האיברים. ואותו שפע לא תהנה ממנו הגובה, ולא יהיה כמו שראוי עד שתהיה בלולה ממנו מכל האיברים. ועל זה בלולה בשמן כתיבת, להנות ולהיות נזונה ממנו.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, מנורה הקדושה, כמה מתוקים דבריך. ודאי נאמר פאן בלולה בשמן כתיבת, ונאמר שם בתורה שבצל פה, בלולה במקרא, במשנה, בתלמוד. ועוד יש סוד שני, בלולה בשמן כתיבת - ודאי אין התורה היא בלולה אלא למי שסובל כמה יסורים בשבילה,

הרפכה ממין אחר, דלאו איהי מינה. והאי סלת בין דרועי מלפא איהי יתבא, בלולה בשמן כתיבת. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

(ובחבורא קדמא) בלולה בשמן כתיבת, בשהוא ביה הוא שמן דנגיד ונפיק מלעילא. אמר רבי שמעון, יאות אמרת. אבל מאי כתיבת. אלא רזא עלאה איהו. דכיון דאיהו שמן, מאי כתיבת. אלא רמז הוא דקא רמיז לשמשא בנוקבא, לאנגדא לגבה שמן כתיבת כדקא יאות לה, לא הוי אלא כתיבת (ס"א אלא רזא עלאה הוא, דקא רמיז לאנגדא לגבה שמן כתיבת כדקא יאות לה), לאפקא מזיתים, דאינון שייפין דגופא, ולאמשכא ההוא נגידו מלעילא, בכל שייפא ושייפא. (לא הוי אלא כתיבת). וצדיק איהו דכתיש (דף רמ"ז ע"ב) כתישין, ואפיק מכל אינון שייפין עלאין, דאינון זיתין קדישין, משח רבו בתיאובתא שלים, לגבי נוקביה. ואי לא כתיש, לא יפוק ההוא משחא, אלא בלא תיאובתא דשייפין, וההוא נגידו, לא אתהני מניה נוקבא, ולא הוי כדקא יאות, עד דתהא בלולה מניה מכל שייפין. ועל דא בלולה בשמן כתיבת, לאתהנאה ולא תזנא מניה. (אמר רעיא מהימנא).

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, כמה מתיקין מילך, ודאי אתמר הכא, בלולה בשמן כתיבת. ואתמר התם, באורייתא דבעל פה, בלולה במקרא, במשנה, בתלמוד. ועוד אית רזא תננינא, בלולה בשמן כתיבת. ודאי לאו אורייתא איהי בלולה. אלא למאן דסביל כמה מכתשין בגינה. כמה דאוקמוה מארי מתניתין, דלית אורייתא מתקיימת, אלא במי שממית גרמיה עלה. ועוד אמרו,

בזמן שאמה מכחת רגליך ממדינה למדינה, תזכה לראות פני שכינה.

ועוד בלולה בשמן כתיב, דא הוא דמקיים פת במלח תאכל, (יחזקאל ד) ומים במשורה תשתה. ועוד בלולה בשמן כתיב, הדא הוא דכתיב, (ישעיה נג) והוא מחלל מפשענו מדכא מעונתינו. ועוד בלולה בשמן כתיב, דא צדיק חי עלמין, דנגיד טפין קדישין, דאינון פרוין כזיתים, ממוחא עלאה, דאינון חד עשרון לקבל י' ושני עשרונים, י' י'. וישלשה עשרונים לפר, י' י' י'. ואינון עשרון לכבש, וב' עשרונים לאיל, וישלשה עשרונים לפר.

ורזא דמלה אמרו בתעניות, אין טפה יורדת מלמעלה, שאין עולין כנגדה טפיים. ואינון ברזא דא ורמיזו דילהון לקבל תלת מוחין. חד מח הזכרון. תנינא מח המחשבה. תליתאה מח הדמיון. הדמיון והזכרון סלקין מן לפא המחשבת נחתא על לפא ומקבלין לה עליהו כמלפא, בגין דהאי אדם, דאיהו מחשבה, דרכיב ושלטי על חינא תליתאה ונחית עליה לגבי תרין חיון ופתחין גדפיהו לקבלא לה כגון חולם על צירי אתעביד סגולתא ודא כתר עליון על חכמה ובינה.

עשרון ושני עשרונים, רמיזין לתלת חיון דמרכבתא עלאה. דאינון: גדלה, גבורה, תפארת. שלשה עשרונים, רמיזין: לנצח, הוד, יסוד. מרכבת המשנה. רביעית ההין: דא מלכות קדישא, ה' רביעאה מן שם יהו"ה. דאיהו ארבע אנפי אדם. (ע"כ רעיא מהימנא). (ובחבורא קדמאה).

והר:

רביעית ההין, רגלא רביעאה לכרסויא עלאה, ואיהו עולה תמיד

כמו שפרשוה בעלי המשנה, שאין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. ועוד אמרו, בזמן שאמה מכחת רגליך ממדינה למדינה, תזכה לראות פני שכינה.

ועוד בלולה בשמן כתיב - זהו שמקיים פת במלח תאכל (יחזקאל ד) ומים במשורה תשתה. ועוד בלולה בשמן כתיב - זהו שכתוב (ישעיה נג) והוא מחלל מפשענו מדכא מעונתינו. ועוד בלולה בשמן כתיב - זה צדיק חי העולמים שמושף טפות קדושות, שהן פרורים כזיתים, מהמח העליון, שהם עשרון אחד כנגד י'. ושני עשרונים - י' י'. וישלשה עשרונים לפר - י' י' י'. והם - עשרון לכבש, ושני עשרונים לאיל, וישלשה עשרונים לפר.

יסוד הדבר אמרו בתעניות, אין טפה יורדת מלמעלה שאין עולות כנגדה טפיים. והם בסוד זה: והרמז שלהן כנגד שלשה מחין. אחד - מח הזכרון. שני - מח המחשבה. שלישי - מח הדמיון. הדמיון והזכרון עולים מן הלב. המחשבה יורדת על הלב, ומקבלים אותה עליהם כמלך, משום שזה האדם, שהוא מחשבה, שרוכב ושלט על חיה שלישית, ויורדת עליה אצל שתי החיות, ופותחים פנפיהם לקבל אותה כמו נקוד חולם על צירי - נעשה סגולתא, וזה כתר עליון על חכמה ובינה.

עשרון ושני עשרונים רומזים לשלש חיות של המרכבה העליונה, שהן: גדלה, גבורה, תפארת. שלשה עשרונים רומזים לנצח, הוד, יסוד. מרכבת המשנה. רביעית ההין - זו מלכות הקדושה, ה' רביעית משם יהו"ה, שהוא ארבע אנפי אדם. (ע"כ רעיא מהימנא).

(ובחבור קדמון).

והר

רביעית ההין, רגל רביעית לכפא העליון, והיא עולה תמיד אצלו בכל יום ויום עד מחשבה עליונה שאין לה

סוף, ומשום זה העולה באה על
הרהור הלב.

רעיא מהימנא

ובחבור קדמון אמר, רועה נאמן,
אותו טעם של נרקא היא אות יו"ד,
רביעית. אף כף בחיה ששמה אדם,
שארבע פנים שלה שהם יהו"ה,
מקף שופר הולף סגולתא. שלש
חיות שהן שנים עשר שבטים. (ע"כ

רעיא מהימנא).

זהר

ובחבור קדמון, עולת תמיד היא
רגל רביעית לפסא העליון. זו עולה
תמיד בכל יום מאלו הימים ששת
ימי בראשית. בשבת - על אחד
שנים, כדי שיתוסף בה אור
ושלמות כמו שראוי, והרי נתפאר.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, המלכות בשש
ספירות היא עולה תמיד אצל אות
ו' שאחונה בהן. בן י"ה, גנוז
בבינה. ובאלו ספירות מאלו השש
עולה אצל? ביום השלישי, הנקרא
תפארת. שביום השבת נוספת עמו
נפש יתרה, שהיא בינה, ה' עליונה.
י' - אות בשבת, חכמה עליונה,
מלך מעטר בכתר, ומשום זה
בתפלת מוסף כתר יתנו לך.

ובראשי חדשיכם - וכי כמה
ראשים יש לה ללכנה? אלא הם
שתי נקודות פדגמת זה נקודה
תחתונה - הלכנה, שני ראשים
שלה אלו שתי נקודות שהן עליה
סגול. בראשונה היה כתר על שני
מלכים פדגמת זה, והיתה סגולתא.
ולבסוף שאמרה אי אפשר לשני
מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר
לה הקדוש ברוך הוא: לכי ומעטי
את עצמך. ונדה לרגליהם של שני
מלכים כמו זה, וזהו נקוד סגול.
מה שהיתה סגולתא, חזרה להיות
סגול.

לגביה בכל יומא ויומא, עד מחשבתא
עלאה, דלית לה סוף. ובגין דא, עולה קא
אתיא על הרהור הלב.

רעיא מהימנא

ובחבורא קדמאה אמר, רעיא מהימנא, ההיא תגא
דנרקא, איהי יוד, רביעית. אוף הכי בחיה
דשמה אדם, דארבע אנפין דיליה דאינון יהו"ה, מקף
שופר הולף סגולתא. תלת חיון, דאינון תריסר שבטין.

(ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

ובחבורא קדמאה, עולת תמיד, איהי רגל
רביעאה לכרטיא עלאה, דא
עולה תמיד בכל יום, מאינון יומין שית
דבראשית. בשבת על חד תרין, בגין דיתוסף
בה נהירו ושלמא כדקא יאות, והא אתמר.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, מלכו בשית ספירן איהי עולה
תמיד לגבי ו', דאחיד בהון. בן י"ה, גנוז בבינה.
ובאן ספירה מאינון שית סליקת לגביה. ביומא
תליתאה, דאקרי תפארת. דכיום השבת אתוסף עמיה
נפש יתרה, דאיהי בינה. ה' עלאה. י' אות בשבת,
חכמה עלאה. מלך מעוטר בכתר, ובגין דא, בתפלת
מוסף כתר יתנו לך.

ובראשי חדשיכם, וכי כמה רישין אית לה לסיהרא.
אלא אינון תרין נקודין, פגוונא דא, נקודה
תתאה סיהרא, תרין רישין דילה, תרין נקודין דאינון
עלה, סגול. בקדמיתא הוה כתר עלי תרי מלכין פגוונא
דא, והות סגולתא. ולכתר דאמרת אי אפשר לשני
מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר ליה הקדוש ברוך
הוא, לכי ומעטי את עצמך. ונחיתת לרגלוי דתרין
מלכים, פגוונא דא והינו סגול, מה דהות סגולתא,
אתהדרת סגול.

וְסוּד הַדָּבָר - כַּנֶּגֶד שְׁתֵּי נִקְדוֹת שֶׁהֵן שְׁנֵי מַלְכִים, רוּמֹז בְּפִסּוּק פְּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם. וְכַנֶּגֶד נִקְדָּה שֶׁהִיא עֲטָרָה עַל רֹאשֵׁיהֶם, אָמַר וְאֵיל אֶחָד, כְּמוֹ כֶּתֶר אֶחָד. אַחַר שֶׁאֲמַרְהָ אֵי אֲפָשֶׁר לְשְׁנֵי מַלְכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֶתֶר אֶחָד, אֲזַעֲרֶת גְּרָמָה, אוֹף הָכִי, וְשַׁעֲרֵי עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת. אֵיל דִּיצְחָק, אֲתַהַדֵּר שְׁעִיר. אֲתַהַפֵּף מִרְחַמֵי לַהֲיֹת שְׁעִיר. הַתַּהַפֵּף מִרְחַמִים לְדִין, וְנִקְטָן.

וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת, וְלֹא אָמַר לְעוֹלָה, לְהִיּוֹת כֶּתֶר. וּמִנֵּיין לָנוּ שִׁישׁ יְרִידָה בַּחֲטָאת? שְׁנֶאֱמַר (ויקרא ט) וַיֵּרֵד מֵעֶשֶׂת הַחֲטָאת. וּמִדּוּעַ שִׁתַּף עוֹלָה עִם חֲטָאת בִּירִידָה? אֵלֶּא לְלַמֵּד, שֶׁעוֹלָה הִיְתָה בְּהַתְקַלָּה מִדַּת הַרְחָמִים, וְלִבְסוּף הַתַּהַפָּכָה לְמַדַּת הַדִּין בִּירִידָה, וְנִקְרָאת חֲטָאת, וְהַכֵּל אֶחָד.

וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר הִבִּיאוּ עָלַי כִּפָּרָה. עָלַי - הִיְתָה הַלְבָנָה כֶּתֶר וְדָאֵי, כְּדָגְמַת זֶה, וְלִבְסוּף הַתַּמְעֵטָה וְיִרְדָּה לְרַגְלָיו כְּדָגְמַת זֶה, וּבִזְמַן זֶה נֶאֱמַר הִבִּיאוּ עָלַי כִּפָּרָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (שם ו) הִיא הָעֵלָה, עוֹלָה מִרְגְּלָיו, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (ישעיה טו) וְהָאָרֶץ הָדָם וְגַלִּי, לוֹמַר בָּהּ הַשָּׁמַיִם כִּסְאֵי. וְזֶהוּ סוּד (שמואל ב-ב) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאת אֱלֹהִים. שְׁמֵהַפֵּף דִּין לְרַחֲמִים. וְסוּד הַדָּבָר - (תהלים קיח) אֶבֶן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. כְּדָגְמַת זֶה הוּהוּ"י, יְהוָה.

וְעוֹד, כִּבְשׁ אֶחָד וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שְׁנֵה תְּמִימִים - כַּנֶּגֶד שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת. שְׁבַעַה כִבְשִׁים בְּנֵי שְׁנָה - כַּנֶּגֶד שְׁבַע סְפִירוֹת. שְׁבַעַה כִבְשִׁים - הֵם שְׁבַעַה יָמִים שֶׁל הַלְבָנָה. בְּנֵי שְׁנָה - בְּנֵי הַלְבָנָה שְׁנִקְרָאת שְׁנָה, שֶׁהִיא אַחַת מֵאוֹתָן שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת. (ע"ב רע"א

מדהימנא.)

זָהָר

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְגו'. וְכִי כִמָּה רִישָׁא לְבָנָה יֵשׁ לְבָנָה? וְהָרִי אֵין רִישָׁא לְבָנָה אֵלֶּא הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא רִישָׁא

וְרִזָּא דְמַלְהָ, לְקַבֵּל תְּרִין נְקוּדִין, דְּאֵינוּן תְּרִין מַלְכִים, קָא רְמִזוּ פְּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְלְקַבֵּל נְקוּדָה עֲטָרָה עַל רִישֵׁיהוּ, אָמַר, וְאֵיל אֶחָד, כְּמוֹ כֶּתֶר אֶחָד. כֶּתֶר דְּאֲמַרְתָּ אֵי אֲפָשֶׁר לְשְׁנֵי מַלְכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֶתֶר אֶחָד, אֲזַעֲרֶת גְּרָמָה, אוֹף הָכִי, וְשַׁעֲרֵי עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת. אֵיל דִּיצְחָק, אֲתַהַדֵּר שְׁעִיר. אֲתַהַפֵּף מִרְחַמֵי לְדִינָא, וְאֲתַזְעִיר.

וּבְגִין דָּא שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת, וְלֹא אָמַר לְעוֹלָה, לְמַהוּי כֶּתֶר. וּמִנֵּיין דְּאֵית יְרִידָה בַּחֲטָאת, שְׁנֶאֱמַר (ויקרא ט) וַיֵּרֵד מֵעֶשֶׂת הַחֲטָאת. וְאֲמַאי שִׁתַּף עוֹלָה עִם חֲטָאת בִּירִידָה. אֵלֶּא לְאוֹלְפָא, דְּעוֹלָה הִוּוּ בְּקַדְמִיתָא מִדַּת הַרְחָמִים, וְלִבְתָּר אֲתַהַפְּכַת לְדִינָא בִּירִידָה, וְאֲתַקְרִיאת חֲטָאת, וְכֹלֵא חַד.

וּבְגִין דָּא, הִבִּיאוּ עָלַי (דף רמ"ז ע"א) כִּפָּרָה, עָלַי הִוּוּ סִיְהָרָא כֶּתֶר וְדָאֵי, כַּנֶּגְוֹנָא דָּא וְלִבְתָּר אֲתַמְעִיטָת, וְנַחֲתַת לְרַגְלִין דִּילִיָּה, כַּנֶּגְוֹנָא דָּא וּבִזְמַנָּא דָּא הִבִּיאוּ עָלַי כִּפָּרָה, אֵיתַמַּר בָּהּ, (ויקרא ו) הִיא הָעֵלָה, סְלִיקַת מִרְגְּלוֹי. דְּאֲתַמַּר בָּהּ, (ישעיה טו) וְהָאָרֶץ הָדָם וְגַלִּי. לְמִימַר בָּהּ, הַשָּׁמַיִם כִּסְאֵי. וְהִיא אֵיהוּ רִזָּא (שמואל ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאת אֱלֹהִים. דְּמַהַפֵּף דִּינָא לְרַחֲמֵי. וְרִזָּא דְמַלְהָ, (תהלים קיח) אֶבֶן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. כַּנֶּגְוֹנָא דָּא, הוּהוּ"י. יְהוָה.

וְעוֹד, כִּבְשׁ א' וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שְׁנָה תְּמִימִים, לְקַבֵּל תְּלַת סְפִירוֹן. שְׁבַעַה כִבְשִׁים בְּנֵי שְׁנָה, לְקַבֵּל שְׁבַע סְפִירוֹן. שְׁבַעַה כִבְשִׁים, אֵינוּן ז' יוֹמִין דְּסִיְהָרָא. בְּנֵי שְׁנָה, בְּנוֹי דְּסִיְהָרָא, דְּאֲקָרִי שְׁנָה. דְּאֵיהִי חֲדָא מֵאֵינוּן שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת. (ע"ב רע"א מדהימנא).

זָהָר:

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְגו'. וְכִי כִמָּה רִישָׁא אֵינוּן לְסִיְהָרָא. וְהִיא לִית רִישָׁא לְסִיְהָרָא, אֵלֶּא שְׁמֶשׁא, דְּאֵיהוּ רִישָׁא לְגַבְהָ. אֵלֶּא רִישָׁא תְּרִין בְּכָל יְרַחָא וְיִרַחָא. וְאֵינוּן

בשבילה. אלא ראשי - שנים, בכל חדש וחדש, והם יעקב ויוסף שמתחדשים על הלכנה, ועל זה רצו לחדש אותה.

פרים בני בקר שנים - אלו הם שאמרה הלכנה איך ישתמשו בה כאחד, והמעטה עצמה תחתיהם. ואיל אחד - זה אילו של יצחק. וכי אברהם להיכן הלך? אלא משום שהתעורר שם עשו, נאסף אברהם, שלא יראה אותו. ומי הוא? שעיר של ראש חדש. (שתי נסחאות) ומשום שמזמן להתעורר שם עשו, שהוא שעיר - נאסף אברהם ולא נמצא שם. יצחק נמצא שם, שהאכה שלו אצלו כנין על שמריו. יעקב נמצא שם לשבר פניו. יוסף הוא השור (שטן) שלו אצל רחל.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, ודאי בני שנה נקראים על שם החמה (מלכות), האם הקדושה, שנאמר בה פני משה כפני חמה. (הלכנה שנקראת שנה, שיש בה שני ימים בחשבון) שנה יש בה שס"ה ימים, כחשבון שס"ה מצוות לא תעשה, ולכן הוא לשמאל. אפא עליונה - הלכנה בימין. אסורה הבת לאב, שהוא לימין, חסד. והיא כלולה מרמ"ח מצוות. נמצאת ו' עם אפא לשמאל. הבת עם האב לימין חסד. (והיא כלולה מרמ"ח מצוות. נמצאת ו' עם אפא, והבת עם האב לימין). וסוד הדבר - (משלי ג) בחכמה יסד ארץ. חכמה - אפא. ארץ - בת. כונן שמים - שהוא בן, עם אפא, שהיא תבונה. וזהו צרוף יהו"ו, הויות באמצע. ועוד, ושעיר עזים אחד - שני שעירים הם, שנאמר עליהם (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל. שעיר לה', בגלל מעוט הלכנה, והוא שעיר אחד ליהו"ה לחטאת. אחד

יעקב ויוסף, דמתחדתי על סיהרא. ועל דא בעו לחדתא לה.

פרים בני בקר שנים, אלין אינון דאמרה סיהרא, דהיך ישתמשון בה פחדא, ואזעירת גרמה תחותיהו. ואיל אחד, דא איל דיצחק. וכי אברהם לאן אזיל. אלא בגין דאתער תמן עשו, אתפניש אברהם, דלא יחמי ליה, ומאן איהו שעיר דראש חדש. (תרי נוסחי) ובגין דזמין לאתערא תמן עשו דאיהו שעיר אתפניש אברהם, ולא אשתכח תמן, יצחק, אשתכח תמן, דרחימו דיליה לגביה, פחמרא על דורדייה. יעקב אשתכח תמן, לתברא אנפוי. יוסף דאיהו שור (ס"א שטן) דיליה, לגבי רחל.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, ודאי בני שנה אתקריאו על שם חמה, (נ"א מלכות) אימא קדישא, דאתמר בה פני משה כפני חמה. (ס"א סיהרא דאקרי שנה דאית בה שני יומין, כחשבון) שנה אית בה שס"ה יומין, כחושבון שס"ה מצוות לא תעשה. ואיהו על דא לשמאלא. אימא עלאה, סיהרא בימינא. אסורה ברפא לאבא דאיהו לימינא חסד. ואיהו כלילא מרמ"ח פקודין. אשתכח ו' עם אימא לשמאלא. ברפא עם אבא לימינא דחסד. (ואיהו כלילא מרמ"ח פקודין. אשתכח ו' עם אימא, ברפא עם אבא לימינא) ורזא דמלה, (משלי ג) בחכמה יסד ארץ. חכמה אבא. ארץ ברפא. כונן שמים דאיהו ברא, עם אימא דאיהו תבונה, והאי איהו יהו"ו, הויות באמצע.

ועוד ושעיר עזים אחד, תרין שעירין אינון, דאתמר עלייהו (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד לזי וגורל אחד לעזאזל. שעיר לזי, בגין מיעוט סיהרא, ואיהו שעיר אחד ליהו"ה לחטאת. אחד: מסטרא דיחודא. אבל שעיר דעזאזל, לא כתיב

- מצד היחוד. אבל שעיר של עזאזל לא כתוב בו אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא - ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כמו שאמר יעקב, (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אף כף שחד, לשבר הרגז של סמא"ל שלא יתקרב למקדש לקטרג.

מוש"ל לכלב שהוא רעב, ומי שרוצה שלא ינשף אותו, נותן לו בשר לאכל או לחם, וינשקה אותו מים. וסוד הדבר - (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. וכוזה יחזר לאהבתו של האדם. שלא די שלא ינשף אותו בכמה יסורים, אלא יחזר להיות עליו סנגור, ויחזר להיות אוהבו.

ומדוע היו שולחים אותו ביד איש עתי, פגום? משום שהצדדים האחרים פלם בעלי מומים, ונקראו שעירים, שכתוב (ישעיה יג) ושעירים ירקדו שם. ונקראו בהם, (ויקרא יז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים. שצליהם נאמר (דברים לב) יזבחו לשדים לא אלה. ובשעיר זה נפרש מהפל, ונושא את כל חובות ישראל עליו, כמו שנאמר (ויקרא טז) ונושא השעיר עליו את כל עונתם. ועוד, אחר שנוטל הוא - ונושא. הקדוש ברוך הוא (שמות לד) נושא עון. מה בין נושא לנשא? נשא - משאוי. נשא - הרמת המשאוי. (ובחבור קדמון) (ע"כ רעיא מהימנא). וזר

ושלשה עשרונים - שלש מדרגות ראשונות שלה, שפל אחת ואחת - עשר, כדגמא של מעלה - עשרונים, אחד מעשרה. ושעיר חטאת אחד, מדוע נקרא חטאת? משום שהוא חטאת, ומצד החטאת הוא. אמר רבי אלעזר, וזרי בתוב לה. אלא לשם ה' מקרב בודאי, שכתוב לכפר. לשבר פנים, והכל יתקרב למקדש, אלא נותנים חלק אחד לסמאל,

בזה אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כדאמר יעקב (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אוף הכי שחד, לתברא רוגזא דסמא"ל, דלא יתקריב למקדשא לקטרגא.

לכלבא דאיהו רעב, ומאן דבעי דלא נשיף ליה, יהיב ליה בשרא למיכל, או נהמא, וינשקי ליה מיא. ורזא דמלה, (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובדא יתהדר רחימו דבר נש, דלא די דלא נשיף ליה בכמה יסורין, אלא אתהדר למיהוי ליה סניגורא, ואתהדר רחימוי.

ואמאי הוה שלחין ליה ביד איש עתי, פגים. בגין דסטרין אתרנין פלהו מארי מומין, ואתקריאו שעירים, דכתיב, (ישעיה יג) ושעירים ירקדו שם. ואתמר בהון, (ויקרא יז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים. דעליהו אתמר, (דברים לב) יזבחו לשדים לא אלה. ובשעיר דא, אתפרש מפלא, ונושא כל חובין דישראל עליה, כמה דאת אמר, (ויקרא טז) ונושא השעיר עליו את כל עונותם. ועוד, בתר דנטיל איהו ונושא קדשא בריך הוא (שמות לד) נושא עון. מאי בין נושא לנשא. נשא: מטולא. נושא: סליקו דמטולא. (ובחבורא

קדמאה) (ע"כ רעיא מהימנא)

זהר:

ושלשה עשרונים, תלת דרגין קדמאין דילה, דכל חד וחד עשר, כגוונא דלעילא עשרונים, חד מעשרה. ושעיר חטאת אחד, אמאי אקרי חטאת. בגין דאיהו חטאת, ומסטרא דחטאת הוא. אמר רבי אלעזר, והא כתיב ליי. (דף רמ"ח ע"ב) אלא ליי אתקריב ודאי, דכתיב לכפר. לתברא אנפין, וכלא יתקריב למקדשא, אלא יהבי חולקא חדא לסמאל, ואכיל ליה, ולא אחיד בשאר

קָרְבָּנִין. וְדָא אִיהוּ לְחֻדְיָהּ, דְּלֹא אֲשַׁתְּמַף אַחְרָא עֲמִיה לְמִיכָל בֵּיהּ.

אִיהוּ אֲתֵהֵי בְּגוּ סְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא בְּחוּלְקָא דָּא, וְעַל דָּא חֲדִי, וְאַתְפָּרַשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, וְלֹא מְקַטְרָגָא עָלֵיהּ. וְאִי לָאו דְּהוּה מִיעוּטָא דְּסִיְהָרָא, לֹא הוּוּ יְהִי לִיה בְּסְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא כְּלוּם. וְכִי בְּמִיעוּטָא דְּסִיְהָרָא מָאִי קָא עָבִיד. אֶלָּא בְּגִין דְּקָרִיב וַיִּנְיָק, וְנָטִיל חִילָא לְעֲמִיה, מְגוּ סָטֵר שְׂמָאֵלָא דְּסִיְהָרָא, וְאַתְתַּקַּף בֵּיהּ. וּבְשַׁעִיר דָּא אֲתַפָּרַשׁ מִכְּלָא, וְאַתְהֵי בְּהֵאִי. וּבְגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַעִיר לָהּ לְסִיְהָרָא, מְקָרְבִין לִיה לְהֵאִי שַׁעִיר, בְּגִין דִּיתַפָּרַשׁ מִנָּה, וְלֹא יִתְקָרִיב לְמַקְדָּשָׁא. וְעַל דָּא תְּנִינָן, הֵבִיאוּ עָלֵי כַּפְרָה. עָלֵי: בְּגִינִי, דְּאֲזַעִירָת לָהּ, בְּגִין סַבְת דִּילֵי אֲתוּן צְרִיכִין דָּא.

רעיא מהימנא

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם, (במדבר כח) אֵינּוּן יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף. (בראשית לו) אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף, דְּמַחֲדִּיתֵי עַל סִיְהָרָא. אֲשַׁפְחָנָא בְּסִפְרָא דְּחֻנּוּף דְּאָמַר, כְּמָה דְּבְרֵאשׁ חֲדָשׁ, דְּאַתְדַּפִּיאַת סִיְהָרָא לְאַתְקָרְבָּא בְּבַעֲלָהּ, אֲצַטְרִיף לְמִיָּהֵב לְסִטְרָא אַחְרָא חוּלְקָא חָדָא, בְּהֵהוּא זִינָא דִּילָהּ. אוּף הָכִי נָמִי אֲצַטְרִיכַת לְאַתְתָּא, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְדַּפִּיאַת לְאַתְקָרְבָּא בְּבַעֲלָהּ, לְמִיָּהֵב חוּלְקָא חָדָא לְסִטְרָא אַחְרָא, בְּהֵהוּא זִינָא דִּילָהּ.

וּמֵאַן אִיהוּ. הוּא חוּלְקָא טוּפְרָהָא בְּטַנוּפָּא דְּלֵהוּן. וְזַעִיר מְרִישׁ דְּשַׁעֲרָא, בְּגִין דְּבַעֲי לְאַסְרָקָא רִישָׁא, וְלֹא־כְרָבָא לֹון דָּא בְּדָא, וְלֹא יִזִּיל אֲבַתְרָהּ הוּא סִטְרָא בִישָׁא, לְאַבְאָשָׁא לָהּ, וְאַתְפָּרַשׁ מִנָּה בְּכָל סִטְרִין. וּמָה תַעֲבִיד, מֵהֵהוּא שַׁעֲרָא וְטוּפְרִין. לְבַתֵּר דִּיתְכַרִּיף לֹון כַּחֲדָא, אֲצַטְרִיף לְאַנְחָא לֹון בְּאַתֵּר דְּלֹא עֲבָרִין תַּמָּן בְּנֵי נְשָׂא, אוּ בְּגוּ חוּרִין תַּתְּאִין דְּחֻצְרָא, וְתַגְנִיזוּ לֹון תַּמָּן.

וְאוֹכַל אוֹתוֹ, וְלֹא אוֹחוּ בְּשַׁאֲרֵי הַקָּרְבָּנוֹת. וְזֵהוּ לְבָדוּ, שְׁלֹא יִשְׁתַּמֵּף אַחַר עֲמוֹ לְאָכַל בוֹ. הוּא נְהַנָּה בְּתוֹךְ סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ בְּחֵלֶק זֶה, וְעַל זֶה שָׂמַח, וְנִפְרַד מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא מְקַטְרָג עֲלֵיהֶם. וְאִם לֹא שְׁהִיָּה מְעוּט הַלְּבָנָה, לֹא הִיוּ נוֹתְנִים לוֹ בְּסְעוּדַת הַמֶּלֶךְ כְּלוּם. וְכִי בְּמְעוּט הַלְּבָנָה מָה הִיָּה עוֹשֶׂה? אֶלָּא כְּדִי שִׁיתְקָרֵב וַיִּנְיָק וַיִּקַּח כַּח לְעֲמוֹ מִתּוֹךְ צַד שְׂמָאל שֶׁל הַלְּבָנָה, וַיִּתְחַזֵּק בוֹ. וּבְשַׁעִיר זֶה נִפְרַד מִכָּל וְנִהְנָה בְּזֵה. וּמִשּׁוּם שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִמְעִיט לָהּ לְלִבְנָהּ, מְקָרִיבִים לוֹ לְזֶה הַשַּׁעִיר, כְּדִי שִׁיפְרֹד מִמֶּנּוּ וְלֹא יִתְקָרֵב לְמַקְדָּשׁ. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, הֵבִיאוּ עָלֵי כַּפְרָה. עָלֵי - בְּגִלְלֵי, שֶׁהִמְעַטְתִּי אוֹתָהּ. בְּגִלְלֵי סַבָּה שְׁלֵי אַתֶּם צְרִיכִים זֶה.

רעיא מהימנא

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם (במדבר כח) - הֵם יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף. (בראשית לו) אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף, שְׂמַתְחַדְּשִׁים עַל הַלְּבָנָה. מְצִינּוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֻנּוּף שְׂאֵמַר, כְּמוֹ שֶׁבְרֵאשׁ חֲדָשׁ, שְׁנִטְהַרְת הַלְּבָנָה לְהִתְקָרֵב בְּבַעֲלָהּ, צְרִיף לְתַת לְצַד הָאֲחֵר חֵלֶק אֶחָד בְּאוֹתוֹ מִין שְׁלֹה - אָף כִּף גַּם כֵּן צְרִיכָה הָאִשָּׁה בְּשַׁעֲה שְׁנִטְהַרְת לְהִתְקָרֵב בְּבַעֲלָהּ לְתַת חֵלֶק אֶחָד לְצַד הָאֲחֵר בְּאוֹתוֹ מִין שְׁלֹו.

וּמָהוּ? אוֹתוֹ חֵלֶק הַצְּפָרְנִים בְּלִכְלוּף שְׁלָהֶם. וּמְעַט מִשְׁעָרוֹת הָרֵאשׁ, בֵּינָן שְׁצַרִיף לְסָרֵק רֵאשָׁה, וְלִכְרֵף אוֹתָם זֶה בְּזֵה, וְלֹא יִלָּךְ אַחֲרֶיהָ אוֹתוֹ צַד הָרַע לְהַרַע לָהּ, וַיִּפְרֹד מִמֶּנָּה בְּכָל הַצְּדָדִים. וּמָה תַעֲשֶׂה מֵאוֹתוֹ שַׁעֲרֵי וְצַפְרָנִים? לְאַחַר שֶׁתְּכַרֵּף אוֹתָם כְּאַחַד, צְרִיף לְהַנִּיחַ אוֹתָם בְּמִקּוֹם שְׁלֹא עוֹכְרִים שָׁם בְּנֵי אָדָם, אוּ בְּתוֹךְ חוּרִים תַּחְתּוּנִים שֶׁל הַחֻצַּר, וַיִּגְנְזוּ אוֹתָם שָׁם.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

ועוד ובראשי חדשיכם אמרו רבנן דמתניתין, דכד הוּוּ
מקדשין ירחין על פי בית דין, הוּוּ משיאין משואות
בראשי ההרים, והוּוּ אמרין פְּזָה רָאָה וקדש. לזמנין
סהרא הוּוּ פגוונא דא U הוּוּ מסתפלא לעילא בקרנא.
ולזמנין מסתפלא לתתא כגוונא דא N לזמנין מסתפלא
למזרח פגוונא דא C לזמנין למערב פגוונא דא כ לזמנין
לדרום ולזמנין לצפון והאי איהו כ אסתפלותה דילה
לשית סטריין דכליל לון תפארת דאיהו ו' גדולה גבורה
תפארת. נצח הוד יסוד.

נקודא דנגיד עליה מלגו, היא חכמה. והיא חוט
דאסחר עלה, איהו כתר. והיא נקודא איהו
לזמנין עטרה, ולזמנין פסא, למיתב עליה, לזמנין
שרפרף להדום רגליו.

ואמאי אתקריאת לבנה. על שם לבון ההלכה, דאיהי
מלגו, (תהלים מה) פל כבודה בת מלך פנימה.
ובאשא דבינה דנחית עלה איהי מתלבנת. ורזא דמלה,
(ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג לבינו. ומאי
דיות אדני דינא, סומקא בגבורה, דתמן בינה. אתלבנת
מסטרא דחסד, דתמן חכמה, ואתהדרת יהוה.

ומה גרים לאתהפכא מדינא לרחמי צדיקים גמורים
דסיהרא מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, איהי קליפא
דיליה חשוכא, אם בהרת שחורה, היא יצר הרע, שפחה.
(ויקרא יג) ושפלה איננה והיא כהה, ולית לה מדילה, אלא
ההוא חוט דנהיר בה, דאיהו לזה לה בליליא, דאיהי
גלותא. ואתערב מנה ביממא, דאיהו עלמא דאתי, דביה
(מלאכי ג) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא

בכנפיה.

אבל סיהרא דעץ החיים, ההיא נקודה דלגו מנה, איהי
שפחה. (ויקרא יג) ושפלה איננה, והיא כהה. ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהוא
לזה אותה בלילה, שהיא גלות. ועובר ממנה ביום, שהוא עולם הבא, שבו (מלאכי ג) וזרחה לכם
יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

נקודה שמושכת עליה מבפנים
היא חכמה. ואותו החוט הסובב
עליה הוא כתר. ואותה הנקודה
היא לפעמים עטרה, ולפעמים
פסא לשבת עליה, לפעמים
שרפרף להדום רגליו.

ומדוע נקראת לבנה? על שם
לבון ההלכה, שהיא מבפנים,
(תהלים מה) פל כבודה בת מלך
פנימה. ובאש הבינה שיורד עליה
היא מתלבנת. וסוד הדבר - (ישעיה
א) אם יהיו חטאיכם פשנים כשלג
לבינו. ומה שהיתה אותיות אדני
דין, אדמה בגבורה, ששם הבינה
- התלבנה מצד החסד, ששם
חכמה, וחרה אותיות יהוה.

ומה גרם להתהפך מדין
לרחמים? צדיקים גמורים,
שהלבנה מצד של עץ הדעת טוב
ורע, הקלפה שלה היא חשך, אם
בהרת שחורה, היא יצר הרע,
שהוא

אבל הלבנה של עץ החיים, אותה נקדה שבפנים ממנה, היא פמקור המעין שאין לו הפסק.

שְׁכַתוּב בַּהּ (ישעיה נח) וּכְמוֹצָא מִים
אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִימֵיו. וְנִקְרְאָת
אֵילַת אֲהָבִים מִצַּד הַחֹסֵד, כְּלוּמַר
(ירמיה לא) אֲהַבְתָּ עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ עַל
כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֹסֵד. וְשָׁתִי קֶרְנַיִם
יֵשׁ לָהּ מִן הָאוּר, כְּדָגְמָא זוּ **U**
לְפַעֲמִים הָאֲחַת גְּבוּהָהּ מִן הַשְּׁנִיָּה
כְּדָגְמָא זוּ **U** לְפַעֲמִים הַקֶּרְנַיִם
הֵן שְׁוֹת. **U** (ע"כ רעיא מהימנא).

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן וְגו'. רַבִּי אֲבָא
פְּתַח, (תהלים מב) כִּאֵיל תַּעֲרַג עַל
אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרַג אֲלֶיךָ
אֱלֹהִים. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ, כְּתוּב
כֵּאֵן אֵיל, וְכְתוּב שֵׁם אֵילַת. מִשׁוּם
שֵׁשׁ זָכַר וְיֵשׁ נִקְבָּה (ואף על גב שיש
זכר ונִקְבָּה, הַכֵּל אַחַד. הַאֵיל הַזֶּה, הוּא נִקְרָא זָכַר,
וְהוּא נִקְרָא נִקְבָּה. וְזֶהוּ שְׁכַתוּב כִּאֵיל תַּעֲרַג, וְלֹא
כְּתוּב יַעֲרַג. וְהַכֵּל אַחַד. אֵילַת הַשֶּׁחֶר).

מַה אֵילַת הַשֶּׁחֶר? אֵלָא זֹהִי חֲמִיָּה
אֲחַת רַחֲמָנִית שְׂאִין בְּכָל חַיּוֹת
הָעוֹלָם רַחֲמָנִית כְּמוֹתָהּ. מִשׁוּם
שִׁבְשַׁעַה שְׂדֵחֻקָּהּ לָהּ הַשְּׁעָה
וְצָרִיכָה לְמִזּוֹן לָהּ וּלְכָל הַחַיּוֹת,
הִיא הוֹלֶכֶת לְמַרְחֹק לְדַרְךָ
רְחוּקָה, וּמְבִיאָה וּמוֹבִילָה מִזּוֹן,
וְלֹא רוֹצֵה לְאַכֵּל עַד שֶׁתִּבְאֵר וְתִחַזַּר
לְמִקּוּמָהּ. מַדּוּעַ? כִּדִּי שִׁיתְאַסְפוּ
אֲצִלָּהּ שְׂאֵר הַחַיּוֹת וְתַחֲלַק לָהֶן
מֵאוֹתוֹ מִזּוֹן. וְכֹאֲשֶׁר מְגִיעָה,
מֵתְאַסְפוֹת אֲצִלָּהּ כֹּל שְׂאֵר הַחַיּוֹת,
וְהִיא עוֹמֶדֶת בְּאֲמָצֵעַ וּמְחַלֶּקֶת
לְכָל אֲחַת וְאֲחַת. וְסִימֵן לְדַבֵּר -
(משלי לא) וַתִּקֶּם בְּעוֹד לִלְלָהּ וַתִּתֵּן
טָרֶף לְבֵיתָהּ וְגו'. וּמִמָּה
שֶׁמְחַלֶּקֶת לָהֶן הִיא שְׁבַעָה, כִּאלֹו
אֲכָלָה יוֹתֵר אֲכָל מִכְּלָן. (מתי מחלקת
לחז"ל).

וְכֹאֲשֶׁר יִגִיעַ הַבֶּקֶר שֶׁנִּקְרָא שֶׁחֶר,
יִגִיעַ לָהּ חֲבִלֵי גְלוֹת. וּמִשׁוּם זֶה
נִקְרְאָת אֵילַת הַשֶּׁחֶר, עַל שֵׁם
שְׁחֵרוֹת הַבֶּקֶר. שֵׁשׁ לָהּ כְּאָבִים
כְּמוֹ הַיּוֹלְדֵת. זֶהוּ שְׁכַתוּב (ישעיה
כו) כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תַּחֲלִיל
תִּזְעַק בְּחֲבִלֶיהָ וְגו'. אֵימְתִי

כְּמַבּוּעַא דְלִית לֶיהּ פְּסָק, דְכְּתִיב בַּהּ, (ישעיה נח) וּכְמוֹצָא
מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִימֵיו. וְאֲתִקְרִיאַת אֵילַת אֲהָבִים
מִסְטָרָא דְחֹסֵד, דְהֵינּוּ (ירמיה לא) אֲהַבְתָּ עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ עַל
כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֹסֵד. וְתִרִין קֶרְנַיִן אֵית לָהּ מִן נְהוּרָא, כְּגוּוֹנָא
דָּא **U** לְזַמְנִין הָאֲחַת גְּבוּהָהּ מִן הַשְּׁנִית כְּגוּוֹנָא דָּא. **U**
לְזַמְנִין קֶרְנַיִן אֵינּוּן שְׁוִין **U** (ע"כ רעיא מהימנא). (דף רמ"ט
נ"א).

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן וְגו'. רַבִּי אֲבָא פְּתַח, (תהלים מב)
כִּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשִׁי
תַעֲרַג אֲלֶיךָ אֱלֹהִים. הִיא קְרָא אוֹקְמוּהָ, כְּתִיב
הִכָּא אֵיל וְכְתִיב הֵתָם אֵילַת, בְּגִין דְאֵית דְּכַר
וְאֵית נוֹקְבָא (ואף על גב דאית דְּכַר וְנוֹקְבָא, כּוּלָּא חַד. הִיא אֵיל,
אֵיהוּ אֲקָרִי דְכַר. וְאֵיהוּ אֲקָרִי נוֹקְבָא. הִיא הוּא דְכְּתִיב כִּאֵיל תַּעֲרַג וְלֹא כְּתִיב
יַעֲרֹג. וְכּוּלָּא חַד. אֵילַת הַשֶּׁחֶר).

מַה אֵילַת הַשֶּׁחֶר. אֵלָא דָּא אֵיהִי חֲמִיָּה חֲדָא
רַחֲמָנִית, דְלִית בְּכָל חַיּוֹן דְעֵלְמָא רַחֲמָנִית
כְּמוֹתָהּ. בְּגִין דְבִשְׁעָתָא דְדַחִיקָתָ לָהּ שְׁעָתָא,
וְאֲצִטְרִיכָתָ לְמִזּוֹנָא לָהּ וּלְכָל חַיּוֹן. אֵיהִי אֲזַלְתָ
לְמַרְחִיק לְאַרְחַ רְחִיקָא. וְאֲתִיאַת וְאוֹבִילַת
מִזּוֹנָא. וְלֹא בְעָאֵת לְמִיכָל, עַד דְתִיתִי וְתִתְהַדָּר
לְאַתְרָהּ. אֲמָאִי. בְּגִין דִּיתְכַנְשׁוּן לְגַבְהָ שְׂאֵר
חַיּוֹן, וְתַחֲלַק לוֹן מֵהָהוּא מִזּוֹנָא. וְכַד אֲתַת,
מֵתְכַנְשׁוּן לְגַבְהָ כֹּל שְׂאֵר חַיּוֹן, וְהִיא קִיִּימָא
בְּאֲמָצֵעִיתָא, וּפְלַגְתָּ לְכָל חַד וְחַד. וְסִימֵן, (משלי
לא) וַתִּקֶּם בְּעוֹד לִלְלָהּ וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְגו'.
וּמִמָּה דְפְלִיגְתָּ לוֹן, אֵיהִי שְׁבַעָה, כִּאלֹו אֲכָלָה
יִתִיר מִיכְלָא מִכְּלָא. (אימתי פְלִיגְתָּ לוֹן).

וְכַד יִיתִי צְפָרָא דְאֲקָרִי שֶׁחֶר. יִיתִי לָהּ חֲבִלִים
דְגְלוֹתָא. וּבְגִין דָּא, אֲתִקְרִיאַת אֵילַת
הַשֶּׁחֶר. עַל שֵׁם קְדְרוֹתָא דְצְפָרָא. דְחֲבִלִים לָהּ
כְּפִיּוּלְדָּהּ. הִיא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה כו) כְּמוֹ הָרָה
תִּקְרִיב לְלֶדֶת תַּחֲלִיל תִּזְעַק בְּחֲבִלֶיהָ וְגו'. אֵימְתִי
תִּזְעַק בְּחֲבִלֶיהָ וְגו'. מִתִּי מְחַלֶּקֶת לָהֶן? כִּאלֹו הַבֶּקֶר רוֹצֵה

עולה להאיר, כמו שנאמר ותקם בעוד לילה ותפן טרף לביתה וגו'. פיון שהאיר הבקר, כלם שבעים במזון שלה.

אז קול אחד מתעורר באמצע הרקיע, קורא בכח ואומר: קרובים הפנסו למקומכם! רחוקים צאו! כל אחד ואחד יאסף למקומו הראוי לו. פיון שהאיר השמש, כל אחד ואחד יאסף למקומו. זהו שכתוב (תהלים קד) תזרח השמש יאספון וגו'. והיא הולכת ביום, ומתגלית בלילה, ומחלקת בבקר. ולכן נקראת אילת השחר.

לכסוף מתגברת כגבור והולכת, ונקראת איל. לאיזה מקום הולכת? הולכת ששים פרסאות מאותו מקום שיצאה, ונכנסת לתוף הר של חשוף. (ומשם מריחה מזון) הולכת בתוף אותו הר של חשוף, ומריח את רגליה נחש אחד עקלתון, והולף למרגלותיה. והיא עולה משם אצל הר של אור. פיון שמגיעה שם, מזמן לה הקדוש ברוך הוא נחש אחד, ויוצא ונלחם זה בזה, והיא נצולית. ומשם נוטלת מזון ושבה למקומה בחצות הלילה. ומחצות לילה מתחילה לחלק, עד שעולה שחרות הבקר. פיון שמאיר היום, הולכת ולא מתראה, כמו שנתבאר.

ובשעה שהעולם צריך למטר, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עולה לראש הר גבוה, ומכניסה ראשה בין ברקיה, ובוכה בכיה אחר בכיה, והקדוש ברוך הוא שומע קולה ומתמלא רחמים וחס על העולם. והיא יורדת מראש ההר, ורצה, ומסתיירה עצמה, וכל שאר

רהטין, ולא משפחין לה.

פלגת להון. פד צפרא בעי למיתי. בעוד דאיהי ליליא, וקדרותא סליקת לאנהרא. כמה דאת אמר, ותקם בעוד לילה ותפן טרף לביתה וגו'. פיון דאנהיר צפרא, פלהו שבעין במזונא דילה.

ברין, קלא חדא אתער באמצעיתא דרקיע, קארי בחיל ואמר, קריבין עולו לדוכתיכו. רחיקין. פוקו. פל חד וחד ליכנש לאתריה דאתחזי ליה. פיון דאנהיר שמשא, פל חד וחד אתפניש לאתריה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) תזרח השמש יאספון וגו'. ואיהי אזלת ביממא, ואתגליא בליליא, ופלגא בצפרא, ובגין פך אקרי, אילת השחר.

לבתר אפתקפת כגיבר ואזלת, ואקרי איל. לאן אתר אזלת. אזלת שתין פרסי מההוא (דף רמ"ט ע"ב) אתר דנפקא, ועאלת לגו טורא דחשוכא. (ומתפן ארסת מזונא) אזלת בגו ההוא טורא דחשוכא, ארח לרגלה חויה חדא עקימא, ואזיל לרגלה. ואיהי סלקא מתמן, לגבי טורא דנהורא. פיון דמטת תמן, זמין לה קדשא ברוך הוא חויה אחרא, ונפיק ומקטרגא דא בדא, ואיהי אשתזיבת. ומתמן נטלת מזונא, ותבת לאתרה, בפלגות ליליא. ומפלגו ליליא, שריא לפלגא, עד דסליקת קדרותא דצפרא. פיון דאנהיר יממא, אזלת, ולא אתחזיאת, כמה דאתמר.

ובשעתא דעלמא אצטריך למטרא, מתפנשין לגבה פל שאר חיון, והיא סליקת לריש טורא רמאה, ואתעטפת רישאה בין ברכהא, וגעת גועה בתר גועה, וקודשא ברוך הוא שמע קלה, ואתמלי רחמין, וחס על עלמא. והיא נחתת מריש טורא, ורהטת, וטמירת גרמאה. וכל שאר חיותא אבתרהא

החיות רודפות אחריה ולא מוצאות אותה. זהו שכתוב (תהלים מב) כֹּאֵל תַּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. מהו על אֲפִיקֵי מַיִם? על אֲפִיקֵי מַיִם - מאלו שהתיבשו, והעולם צמא למים, ואז תַּעְרַג.

בשעה שמתעברת, נסתמת. פיון שמגיע זמנה לילד, בוכה ומרימה קולות, קול אחר קול, עד שבעים קולות פחשפון תבות של מזמור (תהלים כ) יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה, שהיא שירה של המעברת הזאת. והקדוש ברוך הוא שומע לה ומצוי אצלה. ואז מוציא נחש אחד גדול מתוך הרי החשף, ובא בין ההרים, פיו מלחף בעפר, מגיע עד איל זה, ובא ונושף לה באותו מקום פעמים.

פעם ראשונה יוצא דם, והיא לוחכת. פעם שניה יוצא מים, ושתו כל אותן החיות שבהרים, ונפתחת ויולדת. וסימנה - (במדבר כ) וַיָּךְ אֶת הַסֹּלַע בְּמַטְהוֹ פַּעֲמָיו. וכתוב ותשת העדה ובעירם.

באותו זמן שהקדוש ברוך הוא חס עליה על (מעשה) עבור של נחש (של חיה) זה, מה כתוב? (תהלים כט) קול ה' יחולל אילות ויחשף יערות וגו'. קול ה' יחולל אילות - אלו חבלים וצירים, לעורר אלו השבעים קולות. מיד - ויחשף יערות, להעביר (לעורר) אותו נחש ולהתגלות אותה חיה ביניהם ללכת. ובהיכלו, מהו ובהיכלו? בהיכלו של הקדוש ברוך הוא, כל אלו ההמונים פותחים ואומרים כבוד. מהו כבוד? (יחזקאל א) ברוך כבוד ה' ממקומו.

רעיא מהימנא

ואם תאמר שלשבעים שנה תחיל ולשתי שנים יולדת, אחר אלה ומאיתם, פחשפון רע"ב - הרי כתוב (ישעיה טו) בטרם תחיל ללדה.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים מב) כֹּאֵל תַּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. מַאי עַל אֲפִיקֵי מַיִם. עַל אֲפִיקֵי מַיִם מֵהֵנָּה דְאֵתִיבְשׁוּ, וְעַלְמָא צָחִי עַל מַיָּא, כְּדִין תַּעְרוּג.

בשעתא דאתעברת, אסתימת, פיון דמטא זמנא למילד, געאת ורמאת קלין, קלא בתר קלא, עד שבועין קלין, כחושפון תיבין (תהלים כ) דיענה יי ביום צרה, דאיהי שירתא דעוברתא דא. וקודשא בריך הוא שמע לה, וזמין לגבה. כדין אפיק חד חויה רברבא, מגו טורי חשוף ואתי בין טורין, פומיה מלחכא בעפרא, מטי עד האי איל, ואתי ונשף לה בהווא אתר, תרי זמני.

זמנא קדמאה נפיק דמא, ואיהי לחיה. זמנא תניינא, נפיק מיא ושתו כל אינון בעירן די בטוריא, ואתפתחת ואולידת. וסימנה (במדבר כ) ויך את הסלע במטהו פעמים. וכתוב ותשת העדה ובעירם.

בהווא זמנא דקודשא בריך הוא חס עליה על (ס"א עובדא) עוברתא דנחש (ס"א דחיה) דא. מה כתיב, (תהלים כט) קול יי יחולל אילות ויחשף יערות וגו'. קול יי יחולל אילות, אינון חבלין וצירין, לאתערא אינון שבועין קלין. מיד ויחשף יערות, לאעפרא (נ"א לאתערא) ההוא נחש, ולאתגלייא ההיא חיה ביניהו למיהף. ובהיכלו, מאי ובהיכלו. בהיכלו דקודשא בריך הוא, כל אינון אכלוסין, פתחין ואמרין כבוד. מאי כבוד. (יחזקאל א) ברוך כבוד יי ממקומו.

רעיא מהימנא

ואי תימא דלע' תחיל ולב' שנין אולידת, בתר אלה ומאתן, כחושפון רע"ב. הא כתיב (ישעיה טו) בטרם תחיל

וְלָדָה. וְרָצָא דְמַלְאָה, (ישעיה סה) וְהָיָה טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד וְגו' . וּמֵאִי (ס"א יוֹמָא) בְּטָרִם. אֲלֵא קִדְם דִּישְׁתְּלִימוּ, שְׂבָעִין וְתָרִין שְׁנִין, בְּתַר אֶלְף וּמֵאֲתָן, אֵינִין חֻבְלִים דִּי לָדָה, יִתְגַּלְיִין ב' מְשִׁיחִין בְּעֵלְמָא. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא (תהלים כט) וּבַהֲיִכְלוּ פְלוּ אֲמַר כְּבוֹד, וְהָא אִוְקְמוּהָ (משלי ג) כְּבוֹד חֻכְמִים יִנְחֻלוּ.

וְסוּד הַדְּבָר - (שם סה) וְהָיָה טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד וְגו' . וּמֵאִי (ס"א יוֹמָא) בְּטָרִם. אֲלֵא קִדְם דִּישְׁתְּלִימוּ, שְׂבָעִים וּשְׁתַּיִם שְׁנַיִם אַחַר אֶלְף וּמֵאֲתַיִם אֵלוּ חֻבְלֵי הַיּוֹלָדָת, יִתְגַּזְלוּ שְׁנֵי מְשִׁיחִים בְּעוֹלָם. וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן נֶאֱמַר, (תהלים כט) וּבַהֲיִכְלוּ פְלוּ אֲוֹמַר כְּבוֹד, וּכְבֹר פִּרְשׁוּהוּ, (משלי ג) כְּבוֹד חֻכְמִים יִנְחֻלוּ.

בְּהֵימָא שְׂעֵתָא, אֵלִין מְאָרֵי תוֹרָה יְהוֹן נִכְבְּדִים. אֵלִין דְּסָבִילוּ כְמָה חֻבְלִים וְצִירִין פִּיּוּלָדָה, וְהוּוּ מְבוּזִין בֵּין עַמֵּי הָאָרֶץ, יְהוֹן נִכְבְּדִים. וּמִיָּד (תהלים כט) יִי לְמַבּוּל יִשָּׁב, לְרִשְׁיַעֲנָא. אֵין מַבּוּל, אֲלֵא דִינִין דְּמַבּוּל. כְּגוּוֹנָא דְנִפְתָּחוּ (בראשית ז) מְעִינֹת תְּהוֹם וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ בְיוֹמֵי טוֹפָנָא, אוֹף הָכָא יִתְעַרוּן דִּינִין לְגַבְיַיהוּ עֵילָא וְתַתָּא, עַד דְּלִית סוּף וְתַכְלִית, וְכָל בְּזוּיִין וּקְלָנָא, דְּעַבְדוּ אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְּעֵלְמָא, לְשֵׁם יְהוָה וּלְעַמֵּיהּ, וּכְמָה חֲרוּפִין דְּסָבִילוּ יִשְׂרָאֵל מְנִיַּיהוּ עַל שֵׁם יי, מִכְּלַהוּ גְטִיל נּוֹקְמָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא אַתְקֵרִי, (נחום א) נּוֹקֵם יי וְנוֹטֵר וּבַעַל חֻמָּה לְגַבְיַיהוּ.

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן, מָאן רֵאשׁוֹן. דָּא נִיסָן. תַּמָּן אוּלִידַת הֵיחֵא חֲזֵה, לְקַיִם מַה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְנִיתִין, בְּנִיסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיסָן עִתִּידִין לְהִגָּאֵל. וּבִי"ד דִּילֵיהּ, (שמות י"ז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יְהוָה, תַּמָּן אוּמֵי לְאַעֲבָרָא מְעֵלְמָא זְרַעָא דְעָשׂוּ עַמְלֻקִּיִם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא (שמות י"ב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מִשְׁכּוֹ: (הושע ז) מִשְׁךָ יָדוֹ אֵת לְצִיצִים.

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן, מִי הוּא רֵאשׁוֹן? זֶה נִיסָן. שֵׁם הוּלִידָה אוּתָהּ חֲזֵה, לְקַיִם מַה שְׁפָרְשׁוּ בְעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּנִיסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיסָן עִתִּידִים לְהִגָּאֵל. וּבִי"ד שְׁלוֹ, (שמות י"ז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יְהוָה. שֵׁם נִשְׁבַּע לְהַעֲבִיר מִהָעוֹלָם זְרַעוֹ שֶׁל עָשׂוּ עַמְלֻקִּיִם. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר, (שם י"ב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מִשְׁכּוֹ - (הושע ז) מִשְׁךָ יָדוֹ אֵת לְצִיצִים.

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן, מָאן רֵאשׁוֹן. דָּא נִיסָן. תַּמָּן אוּלִידַת הֵיחֵא חֲזֵה, לְקַיִם מַה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְנִיתִין, בְּנִיסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיסָן עִתִּידִין לְהִגָּאֵל. וּבִי"ד דִּילֵיהּ, (שמות י"ז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כַּס יְהוָה, תַּמָּן אוּמֵי לְאַעֲבָרָא מְעֵלְמָא זְרַעָא דְעָשׂוּ עַמְלֻקִּיִם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא (שמות י"ב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מִשְׁכּוֹ: (הושע ז) מִשְׁךָ יָדוֹ אֵת לְצִיצִים.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, כַּה אָמַר ה' לְרוּעִים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. וְאוּמַר, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ. וְאֵלוּ הֵם רוּעֵי הַצֹּאן, פְּרָנְסֵי הַדּוֹר. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם, (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ וְהִלְכַתִּיָּהּ הַמְדַבֵּר. (יחזקאל כ) וּנְשַׁפְטֵתִי אֹתְכֶם וְגו', כַּאֲשֶׁר נִשְׁפָּטֵתִי אֵת אֲבוֹתֵיכֶם דְּקָטִיל לֹון בְּמַכַּת חֲשָׁךְ. (ע"כ רעיא מהימנא).

בְּאוֹתוֹ זְמַן, כַּה אָמַר ה' לְרוּעִים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. וְאוּמַר, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ. וְאֵלוּ הֵם רוּעֵי הַצֹּאן, פְּרָנְסֵי הַדּוֹר. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם, (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ וְהִלְכַתִּיָּהּ הַמְדַבֵּר. (יחזקאל כ) וּנְשַׁפְטֵתִי אֹתְכֶם וְגו', כַּאֲשֶׁר נִשְׁפָּטֵתִי אֵת אֲבוֹתֵיכֶם דְּקָטִיל לֹון בְּמַכַּת חֲשָׁךְ. (ע"כ רעיא מהימנא).

ובחדש הראשון, (במדבר כח) מאן חדש הראשון.
 דא איהו חדש, דהאי חיה אתגלויא
 ביה ואתתקפת ביה, ונפקא לעלמא בארבעה
 עשר יום. בארבעה עשר, אלין שאר חיותא,
 דאינון י' ל' סטר, בד' סטרין דעלמא.
 ובספרי קדמאי, איהו י', וחד לכל סטר לארבע
 סטרין, ואינון ארבע עשר. פיון דאינון ארבע,
 מתחבראן ומתתקנן עם אינון עשר דבסטרא
 דימינא, פדין י"ד, בחודה לאתתקנא חיה דא
 (ס"א לאתקנא סיהרא חיה דא) בתקוניהא.

רבי אלעזר אמר, ודאי הכי הוא. ותא חזי,
 פתיב (שמות יב) משכו וקחו לכם צאן וגו',
 משכו, (בחבורא קדמאה) מאי משכו. פמאן דמשיף
 מאתר אתרא, לאתר דא. משכו יומין עלאין
 לגבי יומין תתאין. יומין עלאין אינון שס"ו,
 (דף ר"ג ע"א) פחושפן משכו. יומין תתאין, זמנין
 דאינון שנ"ה, ובזמנא, דאתנהרא סיהרא
 באשלומותא, סליקו למהוי אינון יומין שס"ה,
 פחושפן משכו חסר חד.

משכו יומין עלאין לגבי יומין תתאין, למהוי
 כלהו פחדא בחבורא חדא. ומאן משיף
 לון. אינון עשר דלסטר ימינא, דכתיב בעשור.
 בעשור, בעשרה מיבעי ליה,
 מאי בעשור. אלא ט' אינון
 לכל סטר, ונקודה חדא
 דאזלא באמצעיתא. פגוונא דא ויהיא נקודה
 אשלימת לעשר ועל דא בעשור פמה דאתמר
 זכור ושמור לשמושא בעשרה אינון יומין
 תשע בההוא נקודה. לחדש הזה יומין דלסטר
 ימינא בגין לאתחברא זאת בזה למהוי פלא
 חד.

ובזמנא דאינון ד' אתקשרו לד' סטרין (מתחברו)

ובחדש הראשון (במדבר כח), מיהו
 החדש הראשון? זהו חדש שזו
 החיה מתגלית בו ומתחזקת בו,
 ויוצאת לעולם בארבעה עשר
 יום. בארבעה עשר - אלו שאר
 החיות שהן י' ל' לכל צד,
 בארבעת צדדי העולם. ובספרי
 הראשונים, הוא י', ואחת לכל
 צד לארבעה צדדים, והן ארבע
 עשרה. פיון שהן ארבע,
 מתחברות ונתקנות עם אלו
 העשר שבצד ימין, ואז י"ד
 בשמחה לתקן חיה זו לתקן הלבנה
 חיה זו בתקוניה.

רבי אלעזר אמר, ודאי כף הוא.
 ובא ראיה, פתיב (שמות יב) משכו
 וקחו לכם צאן וגו'. משכו, (בחבור
 הקדמון) מהו משכו? כמי שמושף
 ממקום אחר למקום זה. משכו
 ימים עליונים לגבי ימים
 תחתונים. ימים עליונים הם
 שס"ו, פחושפון משכו. ימים
 תחתונים, פעמים שהם שנ"ה.
 ובזמן שמאירה הלבנה
 בשלמותה, עולים להיות אלו
 הימים שס"ה, פחושפון "משכו"
 חסר אחד.

משכו ימים עליונים אצל ימים
 תחתונים להיות כלם פאחד
 בחבור אחד. ומיהו שמושף
 אותם? אלו עשר שלצד ימין,
 שפתיב בעשור. בעשור!
 בעשרה היה צריך לכתב! מהו
 בעשור? אלא תשע הם לכל צד,
 ונקודה אחת שהולכת באמצע
 כדגמת זה: (ציור למעלה), ואותה
 נקדה משלימה לעשר, ועל זה
 נאמר בעשור, כמו שנאמר זכור
 ושמור, להשתמש בעשרה אלו
 התשעה ימים באותה נקדה.
 לחדש הזה - ימים שלצד ימין
 פדי להתחבר זאת בזה, להיות
 הכל אחד.

ובזמן שאלו הארבעה נקשרים לארבעה צדדים (ומתחברים) עמהם, אז יולדת אותה החיה, והנחש

הולך לו. ובאותו זמן מקדשים למעלה לאותה חיה וקוראים לה כבוד. ואז מתקדש המועד, מה שלא היה עד עתה, ועתה קוראים לה כבוד. זהו שכתוב (תהלים כט) ובהיכלו פלו אמר כבוד.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, דברים אלו סתומים, וצריך לפתח אותם אצל החברים. שמי שפוטם להם סתרי התורה, הוא מצער אותם. שלשעים, אורות של הסודות חוזרים להיות להם חשף. והוא משל לממון שהוא גנוז - מי שחופר אותו עד שמוצא אותו, ואינו שלו, חוזר בשכלו לחשף ואפלה. ולמי שהוא שלו, מאיר לו. ומשום זה יש לבן אדם לגלות סודות סתומים שבתורה.

בעשור - תשעה הם לכל כוון, כנגד תשעה חדשים של היולדת, כחשבון א"ח. מהי יולדת? אות ד' מאחד. א"ח, היא ט', לארבעה צדדים של אות ד', והם ארבעים. א"ח - זכור. ד' - שמור. הרי ארבעים ושנים.

נשאר כבוד, שנאמר בו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. והוא כבוד ל"ב, ארבע פעמים לכל צד של אות ד', הרי ס"ד לארבעה צדדים - רנ"ו. ופרשוהו - כבוד למעלה, ל"ב למטה. ומשום זה מיחדים בכל יום פעמים, שאומרים בהם פעמים כבוד, שהם ס"ד. ופעמים ד' ד' מאחד - הרי ע"ב. הרי ד' של אח"ד היא שלמות של מ"ב שמות, ושלמות של ע"ב שמות. ומשום זה אומרים במזמור לדוד, (תהלים כד) מי זה מלך הכבוד ה' עוזו וגבור. ובפעם שניה אומרים, מי הוא זה מלך הכבוד. (ע"כ רעיא מהימנא).

בהדיניהו. פדין אולידת ההוא חיה וחויא אזיל ליה ובההוא זמנא מקדשין לעילא להאי חיה וקראן לה כבוד. וכדין אתקדש מועדא. מה דלא הוה עד השתא, וכען קראן לה כבוד, הדא הוא דכתיב, (תהלים כט) ובהיכלו פלו אמר כבוד.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, מלין אלין סתימין, וצריך למפתח לון לגבי חברייא, דמאן דסתיים לון גניזין דאורייתא, איהו מצער לון. דלרשיעייא נהורין דרזין, אתחזרין לון חשוכין. ואיהו מתלא לממונא דאיהו גניז, מאן דחפר ליה, עד דגלי ליה, ולא איהו דיליה, אתהדר בסוכלתנותיה בחדשוכא וקבלא. ולמאן דאיהו דיליה, נהיר ליה. ובגין דא, אית לבר נש לגלאה רזין סתימין דבאורייתא.

בעשור: ט' אינון לכל סטר, לקבל ט' ירחין דיולדה, כחושפן א"ח. מאן יולדת. ד' מן אחד. א"ח, איהו ט', לד' סטרין דאת ד', ואינון ארבעים. א"ח זכור, ד' שמור. הא ארבעין ותריין.

אשתארא כבוד, דאתמר ביה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ואיהו כבוד ל"ב, ד' זמנין לכל סטר דאת ד', הרי ס"ד לד' סטרין, רנ"ו. ואוקמוה, כבוד לעילא, ל"ב לתתא. ובגין דא מיחדין בכל יומא תריין זמנין, דאמרון בהו תריין זמנין כבוד, דאיהו ס"ד. ותריין זמנין ד' ד' מן אח"ד, הרי ע"ב. הרי ד' דאח"ד, שלימו דמ"ב שמהן. ושלימו דע"ב שמהן. ובגין דא אמרין במזמור לדוד (תהלים כד) מי זה מלך הכבוד ה' עוזו וגבור. ובזמנא תניינא מי הוא זה מלך הכבוד. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

מאן היכלו. דא היכל עלאה פנימאה, דתמן

זהר: מיהו היכלו? זה היכל העליון הפנימי ששם מתקדש הכל. שם מקדשים למי שראוי

לְהַתְקַדֵּשׁ. אִיךָ מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הֵיכָל? בְּרֵאשׁוֹנָה נִפְתָּחִים שְׁעָרִים, וּמִפְתָּח אֶחָד סָתוּם מִתְקַן וּפּוֹתֵחַ שְׁעַר אֶחָד, לְצַד דְּרוֹם, וְאֵז נִכְנָס הַפֶּהֱן הַגָּדוֹל בְּאוֹתוֹ פֶּתַח וּמִדְּרוֹ לַחֲגַר אֲבִנָּטוֹ וּמִלְבוּשָׁיו, וּמִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה שֶׁל קִדְשָׁה, וְלוֹבֵשׁ חֹשֶׁן וְאַפֹּדֶר, וּמַעֲיֵל שֶׁל שִׁבְעִים פְּעֻמוֹנִים וְרַמְמוֹנִים, שֶׁהֵם (שְׁמוֹת כח) פְּעֻמוֹן זָהָב וְרַמּוֹן. וְצִיץ גִּזְרֵי הַקִּדְשׁ עַל מִצְחוֹ, וְנִקְרָא צִיץ גִּזְרֵי הַקִּדְשׁ, וּמִתְקַשֵּׁט בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לָבָן. וְעַל אוֹתוֹ צִיץ יֵשׁ מִ"ב אוֹתוֹת שְׁלוֹהֶטוֹת בּוֹ וְנוֹצְצוֹת עָלָיו, וּמֵאִיר כָּל אוֹתוֹ הֵיכָל בְּאוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים.

מִסְתַּחֵב אוֹתוֹ מִפְתָּח וּפּוֹתֵחַ צֶדֶד אַחֵר שְׁבָצֵד צְפוֹן, וְאֵז נִכְנָס לִוֵי, מַעֲשֵׂר שֶׁל יַעֲקֹב שֶׁהִפְרִישׁ לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכִנּוֹר שֶׁל עֶשְׂרֵה נִימִים עָמוּ, וּמִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּטָיו, וְאֵז סוֹכֵב הַמִּפְתָּח, וּפּוֹתֵחַ בְּאוֹתוֹ הֵיכָל שְׁעַר אֶחָד, אוֹתוֹ שְׁעַר שְׁעוֹמֵד בְּאַמְצַע. עָמוּד שֶׁלְצֵד מְזַרְח עוֹלָה וּמִתְקַשֵּׁט בְּשִׁבְעִים עֲטוּרִים, וּמִתְקַשֵּׁט בְּאַרְבַּע אוֹתוֹת, שֶׁהֵם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. וּמִתְקַשֵּׁט בְּחִקְיֹת שֶׁל מְאִתִּים וְשִׁבְעִים אֶלֶף עוֹלָמוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּטִים שֶׁל סוֹף הָעוֹלָם עַד סוֹף הָעוֹלָם בְּכִמָּה מִלְבוּשֵׁי כְבוֹד, בְּכִמָּה קִשׁוּטִים קִדּוּשִׁים.

וּמִסְתַּחֵב אוֹתוֹ מִפְתָּח, וּפּוֹתֵחַ לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים הַגְּנוּזִים, וְכָל הַשְּׁעָרִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּסְתָּרִים, וּמִתְקַדֵּשׁ בָּהֶם, וְעוֹמֵד שֵׁם כְּמִלְךָ. וּמִתְבָּרֵךְ בְּכִמָּה בְּרִכּוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט בְּכִמָּה קִשׁוּטִים. אֵז יוֹצְאִים כָּלֵם בְּחִבּוּר אֶחָד, מִתְקַשֵּׁטִים בְּקִשׁוּטִים כְּמוֹ שְׂרָאוִי. כִּיּוֹן שִׁיּוֹצְאִים, מְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּקִשׁוּטָיו. אִיךָ מִמְעֻטָּת עֲצָמָה מִתּוֹךְ אֲהַבָּה

מִתְקַדֵּשׁא כָּלֵא. תִּמְן מְקַדְּשִׁין לְמֵאן דְּחִזִּי לְאַתְקַדֵּשא. הִיךְ מְקַדְּשִׁין לִיָּה בְּהֵהוּא הֵיכָלֵא. בְּקִדְמִיתָא אֲתַפְתְּחוּ תַרְעִין, וְחַד מִפְתָּחָא סְתִימָא, אֲתַקִּין וּפְתַח תַרְעָא חַד, לְסִטְר דְּרוֹם, כְּדִין עָאל כְּהֵנָּא רַבָּא בְּהֵהוּא פְתָחָא, וְאַזְדַּרְז בְּהִימְיָנוּי, וְתַקוּנוּי. וְאַתְעֵטֵר בַּעֲטָרָא דְקִדּוּשָׁה וְלוֹבֵישׁ חוֹשֶׁנָּא וְאַפֹּדֶא, וּמַעֲיֵלָא דְשִׁבְעִין זַגִּין וְרַמְמוֹנִין, דְּאַיְנוּן (שְׁמוֹת כח) פְּעֻמוֹן זָהָב וְרַמּוֹן. וְצִיץ נִזְרָא דְקוּדְשָׁא עַל מִצְחִיהָ, דְּאַתְקִרִי צִיץ גִּזְרֵי הַקִּדְשׁ, וְאַתְקַשֵּׁט בְּד' בְּגָדֵי זָהָב, וּבְד' בְּגָדֵי לָבָן. וְעַל הַהוּא צִיץ מִ"ב אֲתוּון מְלַהֲטֵן בֵּיהָ, וּמְנַצְצֵן עָלֶיהָ, וְנִהִיר כָּל הַהוּא הֵיכָלֵא בְּנִהוּרִין עֲלָאִין.

אֲסַתְחַר הַהוּא מִפְתָּחָא, וּפְתַח סְטָרָא אַחְרָא דְכִסְטֵר צְפוֹן, כְּדִין עָאל לִוֵי, מַעֲשֵׂרָא דִיעֲקֹב, דְּאַפְרִישׁ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְכִנּוֹר דְּעֶשֶׂר נִימִין עָמִיהָ, וְאַתְעֵטֵר בַּעֲטָרוֹי, וְכְדִין אֲסַתְחַר מִפְתָּחָא, וּפְתַח בְּהֵהוּא הֵיכָלֵא חַד תַרְעָא, הַהוּא תַרְעָא דְקִיָּמָא בְּאַמְצַעִיתָא, עָמוּדָא דְלְסִטְר מְזַרְח (דף ר"ז ע"ב) עָאל וְאַתְעֵטֵר בְּשִׁבְעִין עֲטָרִין, וְאַתְעֵטֵר בְּאַרְבַּע אֲתוּון, דְּאַיְנוּן תַרִּיסָר. וְאַתְעֵטֵר בְּגִלּוּפִין דְּמֵאֲתָן וְע' אֶלֶף עֲלָמִין, וְאַתְעֵטֵר בַּעֲטָרִין דְּסִיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא, בְּכִמָּה לְבוּשֵׁי יָקָר, בְּכִמָּה עֲטָרִין קִדְשִׁין.

אֲסַתְחַר הַהוּא מִפְתָּחָא, וּפְתַח לִיָּה כָּל תַרְעִין גְּנִיזִין, וְכָל תַרְעִין דְּקִדּוּשִׁין טְמִירִין, וְאַתְקַדֵּשׁ בְּהוּ, וְקִיָּמָא תִמְן פְּמִלְפָּא. מִתְבָּרֵךְ בְּכִמָּה בְּרִכָּאן, מִתְעֵטֵר בְּכִמָּה עֲטָרִין. כְּדִין נִפְקִי כְּלֵהוּ בְּחִבּוּרָא חָדָא, מִתְעֵטְרֵן בַּעֲטָרִיָּהוּ כְּדִקָּא יָאוֹת. כִּיּוֹן דְּנִפְקִי אֲתַעֵר לִיָּה בְּקִשׁוּטָיו. וְהֵאֵי חִיָּה אֲתַעֵרָא, וְאַזְעִירַת גְּרָמָה, מִגּוֹ רְחִימוֹ וְחִיָּה זֹה מִתְעוֹרֶרֶת וּמִמְעֻטָּת עֲצָמָה מִתּוֹךְ אֲהַבָּה שֶׁל הַשִּׁירָה.

של השירה? המעיטה עצמה מעט מעט, עד שנעשית נקדה אחת. פיון שהיא הקטינה עצמה (בשירה), אז כתוב (שמות ב) וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. בת לוי ודאי, מצד השמאל. איך אוחו אותה? מושיט שמאלו תחת ראשה מתוך חבה.

ואם תאמר, פיון שהיא נקדה אחת, איך יכול לאחו בנקדה קטנה? אלא אצל העליון, כל מה שהוא דבר קטן, זה שבח וזו מעלה ונדלה בגדל העליון. מיד הפה הגדול מעורר אותה, ואוחז בה ומחבק אותה. שאלו היתה גדולה, לא יכולים להתאחד כלל. אבל פיון שמקטינה עצמה, והיא נקדה אחת, אז אוחים בה ומעלים אותה למעלה. וכיון שמעלים אותה ויושבת בין שני צדדים אלו, אז אותו עמוד שעומד באמצע מתחבר עמה בחבה של נשיקות, באהבה של חבור אהר. אז נאמר (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, באהבה של הנשיקות שמתחברים זה בזה בלי פריד, עד שלוקחת את הנפש של הענוגים כמו שראוי.

בשעה שלוקחת את הנפש של הענוגים כמו שראוי ורוצה לצוות לחילוקיה, מתאספים כלם, וקוראים לה מתוך ההיכל הקדוש: כבוד כבוד כבוד. בהיכל הקדוש אבא ואמא פותחים ואומרים: מקדש מקדש. ואז הלכנה מתקדשת כמו שראוי. ואז כתוב ובחדש הראשון. ראשון ודאי. ועל זה נאמר משכו וגו'. ועל זה נאמר בעשור לחדש הזה. שמתחברת הלכנה בשמש, ומה שהיתה לוקחת נקדה אחת, כאשר יורדת, מתפשטת מעט מעט ומתמלאת, ונעשית אות ה' מלאה מכל הצדדים, מתקדשת כמו שראוי.

דשירתא, היוך אזערת גרמה מגו רחימו דשירתא, אזערת גרמה זעיר זעיר, עד דאתעבידת נקודה חדא. פיון דאיהי אזעירת גרמה, (בשירתא) פדין פתיב, (שמות ב) וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. בת לוי ודאי, מסטרא דשמאלא. היאך אחיד לה. אושיט שמאלא תחות רישה מגו חביבו.

ואי תימא, פיון דאיהי נקודה חדא, איך יכיל לאחדא בנקודה זעירא. אלא לגבי עילא, כל מה דהוא מלה זעירא, דא תושבחתא, ודא עלוייא ורב פרבו עלאה. מיד פהנא רבא אתער לה, ואחיד לה, וחביק לה, דאלו הוות רברבא, לא יכלין לאחדא כלל. אבל פיון דאזעירת גרמה, ואיהי נקודה חדא, פדין אחדין בה, וסלקין לה לעילא, פיון דסלקין לה, ויתבא בין תרין סטרין אלין, פדין ההוא עמודא דקיימא באמצעיתא, אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין, ברחימו דחבורא חדא. פדין (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, ברחימו דנשיקין מתדבקן דא בדא, בלא פרוודא, עד דנקטא נפשא דענוגין פדקא יאות.

בשעתא דנקטא נפשא דענוגין פדקא יאות, ובעיא לפקדא לחילהא, מתפנשין פלהו, וקרין לה מגו היכלא קדישא, כבוד כבוד כבוד. בהיכלא קדישא אבא ואמא, פתחי ואמרי מקודש מקודש. פדין ירחא אתקדש פדקא יאות. וכדין פתיב, ובחדש הראשון, ראשון ודאי, ועל דא משכו וגו'. ועל דא בעשור לחדש הזה, דאתחבר סיהרא בשמשא, ומה דהות (נקמא) נקודה חדא, פד נחתא אתפשט זעיר זעיר, ואתמלייא, ואתעבידת ה', מלייא מפל סטרין, מתקדשא כדקא יאות. (דף ר"נ ע"א).

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

מסתובב אותו היכל, ופותח שער אחר של צד דרום (צפון) בשבעים ושנים עטרות. ואחר כך פותח שער שלישי לצד מזרח בחמשים (ושנים) אורות של חמשים שערי בינה. לבסוף פותח שער אחר של צד צפון (מערב) בשבעים ושנים עטרות, וכלם בחשבון רמ"ח תבות של פרושיות קריאת שמע. ומה שבהתחלה היתה אותה חיה קטנה, באותו זמן נגדלת. זהו שפתוב (ישעיהו) מלא כל הארץ כבודו, שהוא כבוד עליון ותחתון.

באשר מגיע לח"י עולמות, שבו ח"י ברכות התפלה, ופתח בו פסוק (תהלים נא) אנני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. אז העמוד האמצעי מתחבר עמה בחיבות של נשיקות השפתיים, שהם נצח והוד, והלשון הוא צדיק ביניהם. לשון למודים. באותו זמן נאמר, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל. ואז קוראים לאותה חיה כבוד, אבא ואמא, מקדש מקדש. אז הירח מתקדש כמו שראוי, ואז נאמר ובחדש הראשון, ראשון ודאי.

ואז משכו. ועל זה נאמר בעשור לחדש הזה, שמתחברת הלכנה הקדושה בשמש, שנאמר בו (תהלים פד) פי שמש ומגן ה' אלהים (צבאות). ומה שהיתה נקדה קטנה, (כמו דה) מתמלאת בלכנה, ואז הוא חדש מלא. והלכנה מתמלאת כמו זה ה, מלא כל הארץ כבודו. בהתחלה חסרה, וכעת בשלמות. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. שיהו פסח, מדוע? אלא יראתם של המצרים ואלוהי שלהם היה שה. משום שהמצרים עובדים למזל טלה, ומשום זה עובדים לשה.

אסתחר ההוא היכלא, ופתח תרעא אתרא דסטר דרום (ד"א צפון) בשבעין ותריין עטרין. לבתר אפתח תרעא תליתאה, לסטר מזרח, בחמשין (ותריין) נהורין, דחמשין תרעין דבינה. לבתר אפתח תרעא אתרא דלסטר צפון (ד"א מערב), בע"ב עטרין, וכלהו רמ"ח בחושבון תיבין דפרשין דקריאת שמע. ומה דבקדמיתא ההיא חיה הות זעירא, בההוא זמנא אתרביאת, הדא הוא דכתיב, (ישעיהו) מלא כל הארץ כבודו, דאיהו כבוד עלאה ותתאה.

כד מטי לח"י עלמין, דביה ח"י ברכאן דצלותא, ופתח ביה (תהלים נא) אנני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. פדין עמודא דאמצעייתא, אתחבר בהדה בחביבו דנשיקין דשפון, ואינון נצח והוד, דלשון איהו צדיק ביניהו. לשון למודים בההוא זמנא, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, פדין קראן לההיא חיה כבוד כבוד אבא ואמא, מקדש מקדש. פדין ירחא אתקדשא כדקא יאות, פדין ובחדש הראשון ראשון ודאי.

וכדין משכו. ועל דא בעשור לחדש הזה, דאתחבר סיהרא קדישא בשמשא. דאתמר ביה, (תהלים פד) פי שמש ומגן יי אלהים (צבאות). ומה דהות נקודה זעירא, (ס"א כגוונא דא) מתמלאת בסיהרא, וכדין איהי החדש מלא. (דף ר"נ ע"ב) וסיהרא אתמלייא כגוונא דא ה מלא כל הארץ כבודו. בקדמיתא חסר, וכען בשלימו. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. אימרא דאיהו פסחא אמאי. אלא דחלא דמצראי, ואלהא דלהון, הוה אמרא. בגין דמצראי פלחין למזל טלה, ובגין

רבי חייא פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. שיהו פסח, מדוע? אלא יראתם של המצרים ואלוהי שלהם היה שה. משום שהמצרים עובדים למזל טלה, ומשום זה עובדים לשה.

בא וראה, כתוב (שמות ח) הן נזבח את תועבת מצרים. מהי תועבת מצרים? וכי על ששונאים אותו כתוב תועבת מצרים? אלא יראתם של המצרים והאלוה שלהם נקרא תועבת מצרים, כמו שכתוב (דברים יח) כתועבת הגוים, יראתם של שאר האמות.

בא וראה חכמתו של יוסף, שכתוב (בראשית מז) ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים, ומלמד אותם לומר, אנשי מקנה היו עבדיך. וכי יוסף שהיה מלך שהיה שולט על כל הארץ, ואב למלכות, עשה כך, ועשה לאחיו שישנאו אותם ולא יחשיבו אותם (שיעשו מהם רועי צאן)?! אלא ודאי תועבת מצרים, יראה ואלוה שלהם נקרא כך, ועל זה כתוב (שמות ח) הן נזבח את תועבת מצרים.

אמר יוסף, כל מיטב מצרים היא ארץ רעמסס, ואותה ארץ הפרישו ליראתם, לרעות וללכת בכל תענוגות העולם. וכל המצרים החשיבו לאלה שרועים ליראתם, פיראתם. אעשה לאחי שירשו אותה ארץ, וישתחוו להם המצרים, ויחשיבו אותם כמו שראוי. וזהו שכתוב (בראשית מז) כי תועבת מצרים כל רעה צאן. מחשיבים אותם פיראתם.

אמר רבי יוסי, והרי למדנו, כמו שנפרע הקדוש ברוך הוא מאלו שעובדים לעבודה זרה - כך נפרע מעבודה זרה ממש, וכי יוסף עשה לאחיו עבודה זרה?! אמר לו, לא עשה יוסף לאחיו עבודה זרה, אלא עשה להם שישלטו על העבודה זרה שלהם, ולכפות העבודה זרה שלהם תחת ידיהם ולרדותם במקל. אמר יוסף, אם ישלטו אחי על העבודה זרה,

כך פלחין לאימרא. תא חזי, כתיב (שמות ח) הן נזבח את תועבת מצרים. מאי תועבת מצרים. וכי על דשנאין ליה, כתיב תועבת מצרים. אלא דחלא דמצראי, ואלהא דילהון, אקרי תועבת מצרים. כמה דכתיב, (דברים יח) כתועבת הגוים, דחלא דשאר עמין.

תא חזי חכמתא דיוסף, דכתיב, (בראשית מז) ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים, ואוליף לון למימר, אנשי מקנה היו עבדיך. וכי מלכא דהוה שליט על כל ארעא, ואבא למלכא, עביד פדא, ועביד לאחוי דישנאון (דף רנ"א ע"א) להון, ולא יחשבוין להון. (לפענך להון רועי צאן) אלא ודאי תועבת מצרים, דחלא ואלהא דילהון אקרי הכי, ועל דא כתיב, (שמות ח) הן נזבח את תועבת מצרים.

אמר יוסף, כל (בראשית מז) מיטב מצרים היא ארץ רעמסס, והיא ארעא אפרישו לדחלא דלהון, לרעיא ולמיהה בכל ענוגין דעלמא. וכל מצראי חשיבו לאינון דרעאן לדחליהון, בדחליהון. אעביד לאחי דירתון ההיא ארעא, ויסגדון לון מצראי, ויחשבוין לון פדקא יאות. והיינו דכתיב, (בראשית מז) כי תועבת מצרים כל רעה צאן, מחשבוין לון בדחליהון.

אמר רבי יוסי, והא תנינן כמה דאתפרע קדשא בריה הוא מאינון דפלחי לעבודה זרה, הכי אתפרע מעבודה זרה ממש, וכי יוסף עביד לאחוי עבודה זרה. אמר ליה, לא עביד יוסף לאחוי עבודה זרה, אלא עביד לון לשלטאה על עבודה זרה דילהון, ולאכפיא עבודה זרה דילהון תחות ידיהו, ולרדאה לון במקל. אמר יוסף, אי ישלטון אחי על עבודה זרה דילהון, כל שפן דישלטון על גרמייהו,

שְׁלֵהם, כֹּל שֶׁכֵּן שִׁישְׁלֵטוּ עַל עֲצָמָם, וּמִשּׁוּם זֶה הוֹשִׁיב אוֹתָם בְּמִיטַב הָאָרֶץ וְהִשְׁלִיט אוֹתָם עַל כָּל הָאָרֶץ.

וְעַל זֶה שֶׁהוּא פָּסַח - מִדּוּעַ? אֲלֵא יִרְאֶתֶם שֶׁל הַמְּצָרִים וְאֵלּוּ שְׁלֵהם הִיָּה הַשָּׂה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִבְּעֶשֶׂר לַחֲדָשׁ קָחוּ אֶת יִרְאֶתֶם שֶׁל הַמְּצָרִים, וְתַפְּשׂוּ אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה קָשׁוּר וְתַפּוּס בַּתְּפִיסָה שְׁלֵכֶם יוֹם אֶחָד וּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה, וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וְהֶאֱסָפוּ עָלָיו.

וּבִשְׁעָה שֶׁהַמְּצָרִים הָיוּ שׁוֹמְעִים קוֹל יִרְאֶתֶם שֶׁתַּפּוּס בַּתְּפִיסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאִינֶם יְכוּלִים לְהִצִּיל אוֹתוֹ, הָיוּ בּוֹכִים, וְהָיָה קָשָׁה עָלֵיהֶם כְּאִלוֹ אֶת עֲצָמָם קָשְׁרוּ לְהַרְגָּה. וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יִהְיֶה תַּפּוּס בְּרִשׁוּתְכֶם יוֹם אֶחָד יוֹם - אַרְבָּעָה יָמִים, כְּדִי שִׁירְאוּ אוֹתוֹ תַּפּוּס, וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְהַרְגָּה, וְיִרְאוּ אוֹתוֹ הַמְּצָרִים אִיךָ אַתֶּם עוֹשִׂים בּוֹ דִין, וְזֶה קָשָׁה לָהֶם מִכָּל הַמַּכּוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵלּוּ הַדִּינִים שֶׁיַּעֲשׂוּ בִּירְאֶתֶם.

לְבִשׁוֹף דְּנִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ, שְׁכַתוּב (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרַפּוּן בְּאֵשׁ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. שְׁלֵא יֵאמְרוּ שֶׁבְּרִצּוֹן וּבַתְּאוּנָה שֶׁל יִרְאֶתֶנּוּ אֲכָלוּ אוֹתוֹ כֶּף. אֲלֵא תִקְנּוּ אוֹתוֹ צָלִי, וְלֹא מִבְּשָׁל, שְׂאֵם יִהְיֶה מִבְּשָׁל, יִהְיֶה מִסְתָּר וְלֹא יִרְאוּ אוֹתוֹ, אֲלֵא תִקְנּוּ שִׁירְאוּ אוֹתוֹ כֶּף שְׂרוּף בְּאֵשׁ, כְּדִי שִׁיְהִי רִיחוֹ נוֹדֵף.

וְעוֹד, רֵאשׁוּ עָלָיו כְּפוּף עַל קְרִסְלָיו, שְׁלֵא יֵאמְרוּ שְׁתִּיָּה אוֹ דָבָר אַחַר הוּא, אֲלֵא שִׁיְכִירוּ אוֹתוֹ שֶׁהוּא יִרְאֶתֶם. וְעוֹד, שְׁלֵא יֵאכְלוּ אוֹתוֹ בַּתְּאֵבוֹן, אֲלֵא עַל הַשְּׂבָעָה, דָּרָךְ קִלוֹן וּבִזְיוֹן וְעוֹד, עֲצָם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, אֲלֵא שִׁירְאוּ עֲצָמוֹתָיו

וּבִגִּין כֶּף אוֹתִיב לֹון בְּמִיטַב אֶרְעָא, וְאֲשְׁלִיט לֹון עַל כָּל אֶרְעָא.

וְעַל דָּא אִמְרָא דְאִיהוּ פָּסַח אִמְאִי. אֲלֵא דַחְלָא דְמִצְרָאִי, וְאֲלֵהָא דִּילְהוֹן הָוָה אִימְרָא. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִבְּעֶשֶׂר לַחֲדָשׁ סִיבּוּ דַחְלָא דִּילְהוֹן דְּמִצְרָאִי, וְתַפְּשׂוּ לֵיהּ, וְיִהְיֶה אָסוּר וְתַפִּישׁ בַּתְּפִישָׁה דִּילְכוּן, יוֹמָא חַד וְתַרְיִן וּג', וּבַיּוֹמָא ד', אִפִּיקוּ לֵיהּ לְדִינָא, וְאִתְּפַנְשׂוּ עָלֵיהּ.

וּבִשְׁעָתָא דְמִצְרָאִי הָוּוּ שִׁמְעִין קָל דַּחְלָא דִּילְהוֹן, דְּתַפִּישׁ בַּתְּפִישָׁה דִּישְׂרָאֵל, וְלֹא יְכַלִּין לְשַׁזְּבָא לֵיהּ, הָוּוּ בְּכַאן, וְהָוָה קָשָׁא עָלֵיהּ, כְּאִלוֹ גְּרַמְיִיהוּ אִתְּעַקִּידוּ לְקַטְלָא. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִהְיֶה תַפִּישׁ בְּרִשׁוּתְיִכּוּ, יוֹמָא בְּתַר יוֹמָא, אַרְבָּעָה יוֹמִין, בְּגִין דִּיחֻמוֹן יִתִּיה תַפִּישׁ, וּבַיּוֹמָא רְבִיעָאָה אִפִּיקוּ לֵיהּ לְקַטְלָא, וְיִיחֻמוֹן לֵיהּ מִצְרָאִי הִיךְ אַתּוֹן עַבְדִּין בֵּיהּ דִּינָא, וְדָא קָשָׁא לְהוּ מִן כָּל מַכְתְּשֵׁי דְעַבְד לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִינּוֹן דִּינִין דִּיעַבְדוֹן בְּדַחְלִיהוֹן.

לְבַתָּר דִּינִין לֵיהּ (דף ת"א ע"ב) בְּנוֹרָא, דְכַתִּיב, (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרַפּוּן בְּאֵשׁ. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. דְלֹא יִימְרוּן בְּרַעוּתָא וּבַתְּיֵאוּבְתָא דְדַחְלָנָא, אֲכַלִּין לֵיהּ הַכִּי. אֲלֵא אִתְּקִינּוּ לֵיהּ צָלִי, וְלֹא מְבוּשָׁל, דְאֵלוֹ מְבוּשָׁל יִהְיֶה טְמִיר, וְלֹא יִחֻמוֹן לֵיהּ, אֲלֵא תִקְוִנָא דִּילֵיהּ דִּיחֻמוֹן לֵיהּ הַכִּי מוֹקְדָא בְּנוֹרָא, בְּגִין דִּרִיחִיהּ נוֹדֵף.

וְתוֹ רִישִׁיָּה עָלֵיהּ כְּפוּף עַל קְרִסְוִלוֹי, דְלֹא יִימְרוּן דַּחְיָה, אוֹ מְלָה אַחְרָא הוּא, אֲלֵא דִישְׁתַּמּוֹדְעוֹן לֵיהּ, דְאִיהוּ דַחְלָא דְלְהוֹן. וְתוֹ, דְלֹא יִיכְלוֹן לֵיהּ. בַּתְּיֵאוּבְתָא, אֲלֵא עַל שְׂבָעָה, אוֹתוֹ בַּתְּאֵבוֹן, אֲלֵא עַל הַשְּׂבָעָה, דָּרָךְ קִלוֹן וּבִזְיוֹן וְעוֹד, עֲצָם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, אֲלֵא שִׁירְאוּ עֲצָמוֹתָיו

מְשַׁלְכֹת בְּשׁוֹק, וְלֹא יִהְיוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ. וְעַל זֶה פְּתוּב, (במדבר לג) וּבִאֲלֵהֶם עֲשֵׂה ה' שְׁפָטִים. דֵּינִים רַבִּים. יְעוֹד נֹאמֵר, וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא חָרַב וְרִמַח וּשְׁאֵר כְּלֵי מִלְחָמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּכְר פְּרוּשָׁהוּ שֶׁהַמְצָרִים עוֹבְדִים לְמֹזֶל טְלָה, וּמִשׁוּם כֶּף עוֹבְדִים לְשָׁה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, יַעֲבֹדוּ טְלָה וְלֹא שָׁה. אָמַר לוֹ, הַכֹּל עוֹבְדִים, אֲלֵא שְׁמֹזֶל טְלָה יוֹרֵד וְעוֹלָה בְּטָלָה וְשָׁה, וּמִשׁוּם זֶה עוֹבְדִים לְכֻלָּם. אָמַר לוֹ, כֶּף שְׁמַעְתִּי, שֶׁכֹּל בְּהֵמָה גְדוֹלָה (שֶׁל צִי), יִרְאֶה שְׁלֵהֶם הִיָּתָה, וְעַל זֶה הִרְגַּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָרִי נִתְבָּאֵר שְׂאֵלוֹ הֵן מְדַרְגוֹת שְׁלֵמַעְלָה שְׁנוֹקְרָאוֹת כֶּף.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, פְּתוּב (שְׁמוֹת יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ, וְכֹתוּב (שִׁם יג) לֹא יֵאָכֵל חֻמֵץ. אֲלֵא זֶה זָכַר, וְזוֹ נִקְבְּהָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלֵעָזָר בְּנֵי יֵאָכֵל. מִדּוּעַ לֹא כֹתוּב לֹא תֹאכְלוּ? אֲלֵא נִקְבְּהָ שֶׁהִיא נוֹטָה מִדְּרָפָה - וְדַאי בְּאֲזַהְרָה. זָכַר שֶׁהוּא אֲחוּז בְּחוּט שֶׁל טְהוּרָה יוֹתֵר - בְּבִקְשָׁה. וְעַל זֶה פְּתוּב לֹא יֵאָכֵל, לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לוֹ, אָבָא, וְהָרִי פְּתוּב (דברים טז) לֹא תֹאכֵל עֲלֵיו חֻמֵץ. אָמַר לוֹ, הִרְבָּה תְּבוֹת יְתוּרוֹת לְכַבּוּדוֹ שֶׁל הַקְּרָבָן. אָבָל בְּתַחֲלָה בִּקְשָׁה - לֹא יֵאָכֵל, אָבָל לְבִסּוּף בְּאֲזַהְרָה - לֹא תֹאכְלוּ, שֶׁהוּא קִשָּׁה מְשֻׁנֵּיהֶם. מַחְמֶצֶת, מַה טַּעְמָה? מִשׁוּם שְׂרִיחַ שֶׁל מוֹת יֵשׁ שִׁם. חֻמֵץ - זָכַר, מַחְמֶצֶת - נִקְבְּהָ. (משלי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מוֹת, בְּרֹאשׁ וּבִסּוּף הַתְּבָה תִּמְצָא אוֹתָהּ. וּמִשׁוּם זֶה מִי שְׂאוּכֵל חֻמֵץ בְּפִסַּח הוּא מְקַדֵּם לְעֲצָמוֹ הַמּוֹת, וְשִׂדְעָה שֶׁהוּא מֵת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁכֹּתוּב (שְׁמוֹת יב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַזֵּאת.

אֲלֵא, נִיקְבָא דַאיֵהי אֶסְטִיאַת אֲרַחָהּ, בְּאֲזַהְרָה וְדַאי, דְּכַר דַאיֵהוּ אֶחִיד בְּחוּטָא דְדַכְיוֹ וְתִיר, בְּבִקְשָׁה. וְעַל דַאי כְּתִיב, לֹא יֵאָכֵל, לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לִיֵה אָבָא, וְהָא כְּתִיב (דברים טז) לֹא תֹאכֵל עֲלֵיו חֻמֵץ. אָמַר לִיֵה, אֶסְגִי תְבִין יְתִירִין לִיקְרָא לְקִרְבָּנָא. אָבָל בְּקִדְמִיתָא בְּבִקְשָׁה לֹא יֵאָכֵל. אָבָל לְבַתֵּר בְּאֲזַהְרָה, לֹא תֹאכְלוּ, דֵּהוּא קִשְׂיָא מִתְרוּוִיֵיהוּ. מַחְמֶצֶת מַאי טַעְמָא. בְּגִין דִּירִיחָא דְמוֹתָא אִית תַּמָּן. חֻמֵץ, דְּכַר. מַחְמֶצֶת, נִיקְבָא. (משלי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מוֹת, בְּרִישָׁא וְסִיפָא דְתִיבָה, תִּשְׁפַח לָהּ. וּבְגִין דַאי מָאן דַאיכִיל חֻמֵץ בְּפִסַּח, אִיֵהוּ אֶקְדִימַת לִיֵה מוֹתָא, וְלִינְדַע דְמִית הוּא בְּעֵלְמָא דִין, וּבְעֵלְמָא דַאתִי, פְּתִיב (שְׁמוֹת יב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַזֵּאת.

אֲרַח קִלְנָא וּבְזִיּוֹן. וְתוּ, עֲצָם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוּ, אֲלֵא דִיחְמוּן גְּרַמוּי רְמָאן בְּשׁוֹקָא, וְלֹא יִכְלוּן לְשִׁזְבָא לִיֵה. וְעַל דַאי כְּתִיב, (במדבר לג) וּבִאֲלֵהֶם עֲשֵׂה ה' שְׁפָטִים. דֵּינִין סְגִיאִין. תּוּ וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא חָרַבָא וְרוּמַחָא וּשְׁאֵר מַאֲנֵי קִרְבָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא אוֹקְמוּהָ, דְמַצְרָאֵי פְלַחֵי לְמֹזֶל טְלָה, וּבְגִין כֶּף פְּלַחִין לְאִימְרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי, טְלָה יִפְלַחוּן, וְלֹא אִימְרָא. אָמַר לִיֵה, כִּלְא פְּלַחִין, אֲלֵא מֹזֶל טְלָה נַחִית וְסָלִיק בְּטָלָה וְאִימְרָא, וּבְגִין כֶּף פְּלַחִין לְכֻלָּא. אָמַר לִיֵה הָכִי שְׁמַעוּנָא, דְכָל בְּעִירָא רַבָּא (כ"א דְצִאן) דְחִלָּא דְלֵהוּן הָוָה, וְעַל דַאי קְטִיל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָא אֲתַמֵּר דַאֲלִין אִינוּן דְרַגִין דְלַעֲיֵלָא, דַאיֵקְרוּן הָכִי.

אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, פְּתִיב (שְׁמוֹת יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ, וְכֹתִיב (שְׁמוֹת יג) לֹא יֵאָכֵל חֻמֵץ. אֲלֵא דַאי דְכַר, וְדַאי נִיקְבָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלֵעָזָר בְּרִי, בְּדַאי פְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ, וּבְדַאי כְּתִיב לֹא יֵאָכֵל, אָמַאי לֹא כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ.

מִצְחָה, אָמַאי (ס"א אתקריאת מצָה). אָלָא הָכִי תַנִּינָן, שְׂדֵי: בְּגִין דְּאָמַר לְעוֹלָמוּ דִּי, דִּיאָמַר לְצְרוּתֵינוּ דִּי. אוּף הָכִי מִצְחָה, בְּגִין דְּקָא מְשִׁדַּד דְּמִבְרַחַת לְכָל סְטָרִין בִּישִׁין, וְעֵבִיד קְטָטָה בְּהוּ, פְּגוּנָא דְשְׂדֵי דְמְזוּזָה, דְּמִבְרַיַח לְשְׂדֵים וּמְזִיקִים דְּתַרְעָא, אוּף הָכִי אִיהִי מִבְרַחַת לֹוּן מִכָּל מְשַׁנְי קְדָשָׁה, וְעֵבִיד מְרִיבָה וּקְטָטָה בְּהוּ. פְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (שמות יז) מִסָּה וּמְרִיבָה. עַל דָּא כְּתִיב מִצְחָה. וְהָא מִסָּה בְּסַמּוּךְ אִיהוּ. אָלָא תַרְגוּמוֹ דְּמִסָּה, אִיהוּ מִצּוֹתָא.

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, כְּגוֹן לִישְׁנָא דְאִיהוּ מִקְּל לְכָל אַנְשֵׁי בֵיתֵיהּ, וְאִיהוּ לִישְׁנָא דְאַת ר', וְאִיהוּ מְטָה דְבֵיהּ עֶשֶׂר אוֹתוּת, וּבֵיהּ מְחָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יְדוּי י' מְחָאן. וּבְגִין דְּכָל מְחָאן הוּוּ מְסִטְרָא דְה' ה', רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמַר, מִנִּין שְׁכָל מְכָה וּמְכָה שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְּצָרִים בְּמִצְרַיִם הִתְהַוְּ שֶׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת וְכוּ', אָמַר מַעֲתָה וְכוּ'. וְאַת ה' סְלָקָא בְּאַת י' לְחַמְשִׁין מְחָאן, חֲמֵשׁ זְמַנִּין חֲמֵשִׁין, אֵינוֹן ר"ן. וּבְגִין דָּא, וְעַל הַיָּם לְקוּ ר"ן מִכּוֹת.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל מֵיטֵב אֶרֶץ מְצָרִים רַעְמָסֵס הִיא, וְהִיא אֶרְעָא אַפְרִישׁוֹ לְדַחְלָן דְּלֵהוּן, לְרַעֲיָא וּלְמִיהוּ בְּכָל עֲנוּגִין דְּעַלְמָא. וְכָל מְצָרָי חֲשִׁיבֹון לְאֵינוֹן דְּרַעֲן לְדַחְלֵיהוֹן, כְּדַחְלֵיהוֹן. וְדָא שְׂאִיל יוֹסֵף מְפָרְעָה, לְשִׁלְטָאָה אַחוּי עַל דְּחָלָן דְּמְצָרָי, דְּאַתְּכַפְּיִין תַּחוּת יְדֵיהּ, כְּעֵבְדִים כְּתַר מְלִכֵיהוֹן, לְמַהוּי כְּלֵהוּ מִתְּכַפְּיִין תַּחוּת שֵׁם יי מְסִטְרֵיהוֹן, וְלֹא שְׁלִיט בְּעַלְמָא אָלָא שֵׁם יְהוָה. וְאַתְּכַפְּיִין כָּל מְמַנְן תַּחוּת יְדֵיהּ.

וְלֹאֲחֻזָּאָה לֹוּן, דְּאִיהוּ עֲתִיד לְאִיתְּפָרְעָא מְנַהוֹן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות יב) וּבְכָל אֱלֹהֵי מְצָרִים מְלַכֵּיהֶם, לְהִיּוֹת כְּלָם נִכְפִים תַּחַת שֵׁם יְהוָה מִצְדָּם, וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם אָלָא שֵׁם יְהוָה, וּכְפָנְעוּ כָּל מְמַנִּים תַּחַת יְדֵיו.

מִצְחָה, מְדוּעָה (נְקֻרָאֵת מִצְחָה)? אָלָא כָּף שְׂנִינוּ, שְׂדֵי - מְשׁוּם שְׂאָמַר לְעוֹלָמוּ דִּי, שְׂאִימַר לְצְרוּתֵינוּ דִּי. אַף כָּף מִצְחָה, מְשׁוּם שֶׁהִיא מְשִׁדַּדַת וּמְכַרִּיחָה לְכָל צְדִדִים רְעִים וְעוֹשָׂה קְטָטָה בֵּינֵיהֶם כְּדָגְמַת שֵׁם שְׂדֵי שְׁבַמְזוּזָה, שְׁמִבְרַיַח לְשְׂדֵים וּמְזִיקִים שְׁבַשְׁעַר - אַף כָּף הִיא מִבְרַיַח אוֹתָם מִכָּל מְשַׁנְי הַקְּדוֹשָׁה, וְעוֹשָׂה מְרִיבָה וּקְטָטוֹת בְּהֶם, כְּמוֹ שְׂנַאָמַר (שמות יז) מִסָּה וּמְרִיבָה. וְעַל זֶה כְּתוּב מִצְחָה, וְהָרִי מִסָּה נִכְתְּבַת בְּאוֹת סִמּוּךְ? אָלָא תַרְגוּמוֹ שֶׁל מִסָּה הוּא מִצּוֹתָא.

רעיא מהימנא

אָמַר הַרְעוּהָ הַנְּאָמָן, כְּמוֹ לְשׁוֹן שֶׁהוּא מִקְּל לְכָל אַנְשֵׁי בֵיתוֹ, וְהוּא לְשׁוֹן צוּרַת אוֹת ר', וְהוּא מְטָה שְׁבוּ עֶשֶׂר אוֹתוּת, וּכְבוּ הַכָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת. וּמְשׁוּם שְׁכָל הַמְּכּוֹת הִיוּ מִצַּד שֶׁל ה' ה', אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מִנִּין שְׁכָל מְכָה וּמְכָה שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְּצָרִים בְּמִצְרַיִם הִתְהַוְּ שֶׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת וְכוּ', אָמַר מַעֲתָה וְכוּ'. וְאוֹת ה' עוֹלָה בְּאוֹת י' לְחַמְשִׁים מִכּוֹת. חֲמֵשׁ פְּעֻמִּים חֲמֵשִׁים הֵם מְאֵתִים וְחַמְשִׁים. וּמְשׁוּם זֶה נְאָמַר, וְעַל הַיָּם לְקוּ מְאֵתִים וְחַמְשִׁים מִכּוֹת. אָמַר יוֹסֵף, כָּל טוֹב אֶרֶץ מְצָרִים הִיא רַעְמָסֵס, וְאוֹתָהּ אֶרֶץ הַפְּרִישׁוֹ לְיִרְאָתָם, לְרַעוֹת וּלְהַלְלָךְ בְּכָל תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם. וְכָל הַמְּצָרִים הַחֲשִׁיבוּ לְאוֹתָם שְׂרוּעִים לְיִרְאָתָם - כִּירְאָתָם. וְזֶה מַה שְׂשָׂאֵל יוֹסֵף מְפָרְעָה, שְׂיִשְׁלְטוּ אַחֲיו עַל יִרְאָתָם שֶׁל הַמְּצָרִים, שְׁכַפּוּיִים תַּחַת יְדֵיו כְּעֵבְדִים אַחַר מְלַכֵּיהֶם, לְהִיּוֹת כְּלָם נִכְפִים תַּחַת שֵׁם יְהוָה מִצְדָּם, וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם אָלָא שֵׁם יְהוָה, וּכְפָנְעוּ כָּל מְמַנִּים תַּחַת יְדֵיו.

וְלִקְרָאוֹת לָהֶם שֶׁהוּא עֲתִיד לְהַפְרַע מֵהֶם, זֶהוּ שְׁכַתּוּב (שמות יב) וּבְכָל אֱלֹהֵי מְצָרִים אַעֲשֶׂה שְׁפָטִים

אָנִי יְהוָה. בִּינֹן שֶׁהִטְעוּ לְבְרִיתוֹת וְעָשׂוּ עֲצָמָם אֱלוֹהוֹת, וּמִשׁוֹם שִׁטְלָה, מִמְּנָה שְׁלוֹ, הוּא גְדוֹל עַל כָּל הַמִּמְנִים שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרָיִם, צָנֵה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, (שמות יב) וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁהָ לְבֵית אָבוֹת שֶׁהָ לְבֵית עָלָיו, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ תַּפּוּס בְּתַפְסִיטָה שֶׁלָּהֶם יוֹם וְשָׁנִים וְשִׁלַּשׁ, וְלֹא אַחֲרֵי זֶה הוּצִיאוּ לוֹ לְדִין לְעֵינֵי כָּל מִצְרַיִם, לְהַרְאוֹת שֶׁהָאֱלוֹהִים שֶׁלָּהֶם בְּרִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְעֲשׂוֹת בּוֹ דִין.

בְּגִיזָה זֶה נֶאֱמַר, (שם) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשָׂל מִבָּשָׂל בְּמִים כִּי אִם צָלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל כְּרַעְיוֹ וְעַל קַרְבּוֹ, לְהִיּוֹת נִדוֹן בְּאֵשׁ צָלִי, וְצָנֵה לְזֶרֶק לְעֲצָמוֹתָיו בְּשׁוֹק בְּבִינֹן. וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר, (שם) וְעֲצָם לֹא תִשְׂבְּרוּ בּוֹ. וְצָנֵה לַיּוֹם הַרְבִּיעִי, אַחֲרֵי שֶׁהָיָה תַּפּוּס שְׁלִשָּׁה יָמִים קָשׁוּר, לְעֲשׂוֹת בּוֹ דִין. וְזֶה קָשָׁה לָהֶם מִכָּל נִגְעִים שֶׁהָכָה לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן. וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שְׁצָנֵה שֶׁלֹּא לֵאכֹל אוֹתוֹ בְּתֹאנֵה. וּמִדֵּי שְׂרָאוֹ עֲצָמוֹתָיו בְּשׁוֹק וְלֹא יִכְלוּ לְהַצִּילוֹ, זֶה קָשָׁה לָהֶם מֵהַפֶּל. וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם (שם) וּמִקְלָכֶם בִּידְכֶם, לְכַפּוֹת כָּל יְרֵאתֶם שֶׁל הַמִּצְרַיִם תַּחַת יְדֵיהֶם. וּמִשׁוֹם שֶׁהֶם בְּכוֹרוֹת מִמִּנִּים, כְּתוּב (שם) וְהָ הָכָה כָּל בְּכוֹר.

אַחֲרַיִם כָּל זֶה, כְּתוּב (שם יג) לֹא יִרְאֶה חֶמֶץ, (דברים טו) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכֵל עָלָיו מִצּוֹת לַחֵם עֲנִי. וְכְתוּב (שמות יב) כָּל מִחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אָמַר הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, מִדּוּעַ צָנֵה שֶׁלֹּא לֵאכֹל חֶמֶץ שְׁבַעַת יָמִים וְלֵאכֹל בָּהֶם מִצָּה? וּמִדּוּעַ לֹא יִאֲכַל, וּמִדּוּעַ נֶאֱמַר לֹא תֹאכְלוּ? אֵלֶּא שְׁבַעַת פּוֹכְבֵי לַכֶּת, וְהֵם: שְׁצִ"ם שְׁבַחוּן - חֶמֶץ. וְהֵם, חֶמֶץ - זָכָר.

אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים אָנִי יְהוָה. כִּד מִטְעִינִי לְבְרִינִי וְעַבְדִּין גְּרַמִּייהוּ אֱלוֹהוֹת. וּבְגִיזָה דְטָלָה מִמְּנָה דִילִיָּה, אִיהוּ רַב עַל כָּל מִמְנֵן דְּאֱלֹהִים אַחֲרָיִם, מְנִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, (שמות יב) וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁהָ לְבֵית אָבוֹת שֶׁהָ לְבֵית, וְאֲשָׁלִיט לֹוֹן עָלֶיהָ, וְתַפְשִׁי לִיָּה, תַּפְשִׁי בְּתַפְשִׁיטָה דְלֵהוֹן יוֹמָא וְתִרִין וְתִלַּת. וְלִכְתָּר דָּא אֲפִיקוּ לִיָּה לְדִינָא לְעֵינֵי כָּל מִצְרַאִי, לְאַחְזָאָה דְאֱלֹהָא דְלֵהוֹן בְּרִשׁוֹ דְיִשְׂרָאֵל לְמַעַבַּד בֵּיהּ דִינָא.

בְּגִיזָה דָּא, (שמות יב) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשָׂל מִבָּשָׂל בְּמִים כִּי אִם צָלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל כְּרַעְיוֹ וְעַל קַרְבּוֹ, לְמַהוּי דִין בְּאֵשׁ צָלִי, וּמְנִי לְזֶרְקָא לְגִרְמִיָּה דִילִיָּה בְּשׁוֹקָא בְּבִינֹן. וּבְגִיזָה דָּא, (שמות יב) וְעֲצָם לֹא תִשְׂבְּרוּ בּוֹ. וּמְנִי לְיוֹמָא רְבִיעִיָּה, בְּתַר דְהוּא תַּפְשִׁי ג' יוֹמִין קָשׁוּר, לְמַעַבַּד בֵּיהּ דִינָא. וְדָא קָשָׁא לֹוֹן מִכָּל מִכְתָּשִׁין דְמִקְחָא לֹוֹן קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עַל יְדָא דְרַעֲנָא מְהִימָנָא. וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא דְמְנִי דְלֹא לְמִיכַל לִיָּה בְּתִיאוּבְתָא. וּמִדֵּי דְחֶמֶץ אֶמָּאן גְּרַמִּי בְּשׁוֹקָא, וְלֹא יִכְלִין לְשַׁזְבָּא לִיָּה, דָּא קָשָׁא לֹוֹן מִכָּלֵא. וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא דְאֶתְמַר בְּהוּ, (שמות יב) וּמִקְלָכֶם בִּידְכֶם, לְאַתְפְּכִינֵי כָּל דְחֶלְזָן דְמִצְרַאִי, תַּחַת יְדֵיהֶוּ. וּבְגִיזָה דְאִינְהוּ בְּכוֹרוֹת מִמֶּנּוּ, כְּתוּב (שמות יב) וְיָ הָכָה כָּל בְּכוֹר.

בְּתַר כָּל דָּא כְּתוּב, לֹא יִאֲכַל חֶמֶץ (שמות יג) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכֵל עָלָיו מִצּוֹת לַחֵם עֲנִי. וְכְתוּב (שמות יב) כָּל מִחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אָמַר רַעֲנָא מְהִימָנָא, אֶמָּאִי מְנִי דְלֹא לְמִיכַל חֶמֶץ שְׁבַעַת יוֹמִין, וְלְמִיכַל בְּהוֹן מִצָּה. וְאֶמָּאִי לֹא יִאֲכַל, וְאֶמָּאִי לֹא תֹאכְלוּ. אֵלֶּא ז' כְּכַבֵּי לַכֶּת וְאִינּוֹן: שְׁצִ"ם חֲנֻכָּ"ל. וְאִינּוֹן מִסְטָרָא דְטוֹב וְרַע, נְהוּרָא דְלִגְנוּ מִצָּה. קְלִיפָה דְלִבְר חֶמֶץ. וְאִינּוֹן חֶמֶץ דְכַר מִחְמֶצֶת נְיֻקְבָּא.

מִצָּה דְלִגְנוּ שְׁמוּרָה. וְאִינּוֹן, (אסתר ב) שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרֵאיוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמְּלָךְ. וְאֶתְמַר עָלֶיהֶוּ, (שמות יב)

חֲנֻכָּ"ל. וְהֵם מִצָּד שֶׁל טוֹב וְרַע, אוֹר הַפְּנִימִי, מִצָּה. קְלִפָּה מִחְמֶצֶת - נְקֻבָּה.

מִצָּה שְׁבַפְנִים - שְׁמוּרָה. וְהֵם (אסתר ב) שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרֵאיוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמְּלָךְ. וְנֶאֱמַר עָלֶיהֶם

ושמרתם את המצות. מצה איהי שמורה לבעלה, דאיהו ר'. וביה אתעביד מצוה.

(שמות יב) ושמרתם את המצות. מצה היא שמורה לבעלה, שהוא אות ר', וכו' נעשית מצוה.

ומאן דנטיר לה לגבי יה, דגניזין במ"ץ מן מצה, ואינזון. י"ם ה"ץ. ומגוי קדשא בריה הוא לבריה לה שבע ברכות ליל פסח, דאינזון שבע הנערות דילה, שצ"ם חנכ"ל. ומגוי לאעברא מנהון חמץ ומחמצת, דאינזון עננים חשוכין דמכסין על נהורין, דשבעה ככבי לכת, דאתמר בהון (בראשית מא) ותבאנה אל קרבנה ולא נודע פי באו אל קרבנה ומראיהן רע, חשוף פאשר בתחלה. דכל כף חשוקא דעננין דלהון, דלא נכלין נהורין לאנהרא להון, ובגין דא ולא נודע פי באו אל קרבנה. (ע"כ רע"א מהימנא)..

ומי ששומר לה בשביל י"ה הגנוזים באותיות מ"ץ ממצה, והם י"ם ה"ץ. וצוה הקדוש ברוך הוא לבריה אותה שבע ברכות ליל פסח, שהן שבע הנערות שלה, שהן שצ"ם חנכ"ל. וצוה להעביר מהן חמץ ומחמצת, שהם עננים חשוכים שמכסים על אורות של שבעה כוכבי לכת, שנאמר בהם (בראשית מא) ותבאנה אל קרבנה ולא נודע פי באו אל קרבנה ומראיהן רע. חשוף פאשר בתחלה. שכל כף החשוף של העננים שלהם, שלא יכולים אורות להאיר להם, ומשום זה נאמר ולא נודע פי באו אל קרבנה. (ע"כ רע"א מהימנא).

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סח) גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. חיה דאתאחד בה עשו. קנה: תנינן, דביומא דנסב שלמה מלפא בת פרעה, בא גבריא אל, נעץ קנה בימא רבא, ועליה אתבני קרתא דרומי. מאי קנה. דא דכורא דהאי חיה (דף ר"ב ע"א) בישא, דאית ליה סטרא זעירא באחדותא דקדושה. ודא איהו קנה, דנעץ בימא רבא. ובגין כף איהי שלטא על עלמא, ועל שולטנו דא כתיב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שולטנותא וראש לכל מלכוון. תו קנה, דזמין קדשא בריה הוא לתברא ליה פקנה דא.

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סח) גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית - זו החיה שאחוז בה עשו. קנה - למדנו, שביום שנשא שלמה המלך את בת פרעה, בא גבריא אל, נעץ קנה בים הגדול, ועליו נבנית עיר של רומי. מהו קנה? זה הזכר של זו החיה רעה, שיש לו צד קטן באחיזתו בקדשה. וזהו קנה שנעוץ בים הגדול, ומשום זה היא שולטת על העולם, ועל שלטון זה פתוב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שלטון וראש לכל המלכות. ועוד קנה, שעתיד הקדוש ברוך הוא לשבר אותו פקנה זה.

תא חזי, במצרים איהי שלטא, ומנה נפקו כמה שולטנין לזנייהו, וכלא ברזא דחמץ, פיון דתבר לה קדשא בריה הוא, אפיק חמץ ואעיל מצה. במה. בחוטא זעירא מכלא, תבר ח' חמץ, ואתעביד מצה. אינזון אתוון. אלא דתבר ח' דהאי חיה, דאקרי חמץ. ועל דא אקרי חית קנה, דנח לאתברא כקנה דא. במה

בא וראה, במצרים היא שולטת, וממנה יוצאים כמה שולטנים למיניהם, והכל בסוד של חמץ. פיון ששבר אותה הקדוש ברוך הוא, הוציא חמץ ומכניס מצה. אלו אותיות, אלא ששבר ח' של כמו קנה זה. במה נשבר? בחוט

במה? בחוט קטן מהכל שבר אות ח' של חמץ, ונעשה מצה. חיה זו, שנקרא חמץ. ועל זה נקרא חית קנה, שנח לשברו

קטן כמו שערה שבר ח' ועבר מאיתנה, והיה מצה. ועל זה כתוב גער חית קנה. גער בה הקדוש ברוך הוא, ונשבר ח' של חמץ ונעשה ה'. (ועובר ח' של חמץ ונעשה).

ועתיד הקדוש ברוך הוא לשבר לו לאותו קנה כמו זה, ישבר רגל ק' מקנה, וישאר הנה. (ישעיה מ) הנה ה' אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. מהו ופעלתו? זה פעל של אותה ק' (פעלה של אותו חמץ) שישבר אותה, והיא פעלה שלפניו, והוא יעביר רגלו ויהיה הנה, שנאמר (שם מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית קנה - זה קנה שאחוז בו עשו, שהיא עיר רומי הגדולה, שנעץ גבריאל קנה בים הגדול, וכנו עליה כרף גדול של רומי. קנה של חמץ. וכאשר תבא גאלתם של ישראל, ישברו אותו. זהו שכתוב גער חית קנה עדת. ומיד עובר חמץ מהעולם. המחמץ שלו היא רומי. ותתגלה מצה בעולם, שהוא בית המקדש של בית ראשון ובית שני.

אמר המנורה הקדושה (הרוצה הנאמן), שהם פנגד בת עין ימין, ובת עין שמאל. והם פנגד (לחם משנה) רומי הגדולה ורומי הקטנה, וכנגד שני עננים שמכסים על בת עין ימין ושמאל. והם פנגד שאור וחמץ. ועד שאלו יתבערו מהעולם, כל יראה וכל מצא אחד מהם, בית ראשון ובית שני לא יתגלו בעולם. והרפואה של עני העין שהחשיכו לבת עין ימין ושמאל, מה תהיה רפואתם? הרפירות של

אתבר. בחוטא זעירא פנימא, תבר ח' ואתעבר מאיתנה, והיה מצה. ועל דא כתיב, גער חית קנה, גער בה קדשא ברין הוא, ואתבר ח' חמץ, ואתעביד ה'. (ס"א ואתעבר ח' חמץ ואתאכיד).

וזמין קדשא ברין הוא. לתברא ליה לההוא קנה, פגוונא דא, יתבר רגליה דק' מקנה, וישתאר הנה. (ישעיה מ) הנה יי אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. מאי ופעלתו. דא פעל דהיהיא ק' (ס"א פעלה דההוא חמץ) דיתבר לה, ואיהי פעלה לפניו, איהו יעבר רגליה, ויהא הנה (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית קנה, דא קנה דאתאחד ביה עשו, דאיהי קרפא דרומי רבתא, דנעץ גבריאל קנה בימא רבא, וכנו עליה כרף גדול דרומי. קנה דחמץ. וכד ייתי פורקנא לישראל, יתבר ליה. הדא הוא דכתיב גער חית קנה עדת. ומתעבר מיד חמץ מעלמא. מחמץ דיליה רומי. ויתגליא מצה בעלמא, דאיהי בי מקדשא דבית ראשון ובית שני.

אמר בוצינא קדישא (ס"א רעיא מהימנא), דאינון לקבל בת עין ימין, ובת עין שמאל. ואינון לקבל (לחם משנה) רומי רבתי, רומי זעירא. לקבל תרין עננין, דמכפטיין על בת עינא ימינא ושמאלא. ואינון לקבל שאור וחמץ. ועד דאלין יתבערון מעלמא כל יראה וכל ימצא חד מנייהו, בית ראשון ושני לא יתגליין בעלמא.

ואסוותא דעננא עינא, דאחשיף לבת עינא ימין ושמאל, מה יהא אסוותא דלהון. מרה דעגלא. והיינו

מהימנא, בית ראשון ובית שני לא יתגלו בעולם. והרפואה של עני העין שהחשיכו לבת עין ימין ושמאל, מה תהיה רפואתם? הרפירות של

העגל. וזהו שכתוב (ישעיה כז) שם ירעה עגל ושם ירפץ. שם ירעה עגל - זה משיח בן יוסף שנאמר בו (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ושם ירפץ - זה משיח בן דוד. אחד להעביר את רומי הגדולה, ואחד להעביר את רומי הקטנה. ומיכאל וגבריאל פנגדם הם.

ומשום זה ח', שהוא חוט קטן, תשבר אותה, ותפנס אות ה' במקומה. שבתחלה נאמר קנה וסוף קמלו. קנה - שלטון של רומי. וסוף - לכל המלכויות, שעתידי הקדוש ברוך הוא לשבר אותו. גער חית קנה - גער חיה רעה, שהיא אות ח' מחמץ, ושבר רגליה מן המחמצת, שנאמר בה (משלי ה) רגליה ירדות מות. ועוד גער חית קנה - שבר רגל הקו"ף מקנה, וישאר הנה. מיד - (ישעיה מ) הנה ה' אלהים בחזק יבא, (מא) ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבשר אתן. הנה - ס', אחר אלף ומאתים.

ואמר המנורה הקדושה, נאמר (בראשית מז) כל הנפש לבית יעקב ששים ושש. להתעוררות של משיח ראשון. ושש, להתעוררות משיח שני. נשאר ושש שנים לשבעים ושנים, לקים בהם (ויקרא כה) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר פרמך ואספת את תבואתה, שנאמר (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה.

אם כן, מה פתוב למעלה (שם לא) רנו ליעקב שמחה? אלא ארבע גאלות עתידות להיות פנגד ארבע פוסות של פסח. משום

שישראל מפזרים בארבע פנות העולם, ואלו שיהיו רחוקים - לששים. והשלישיים - לששים ושש. והרביעיים - לשבעים ושנים.

ונאדאות אלו יהיו בארבע חיות, בשם יהו"ה שרוכב עליהם. זהו שכתוב (חבקוק א) פי תרכב על סוסיד מרפבתיך ישועה. שכנגדם יעורר למטה ארבעה דגלים ושנים עשר שבטים, בסוד של

ישעיה כז) שם ירעה עגל ושם ירפץ. שם ירעה עגל, דא משיח בן יוסף, דאתמר ביה (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ושם ירפץ, דא משיח בן דוד. חד אעבר רומי רפתי. וחד אעבר רומי זעירתא. דמיכאל וגבריאל ל לקבליהו אינון.

ובגין דא ח', דאיהו חוטא זעירא, תבר לה, וייעול ה' באתרהא. דבקדמיתא קנה וסוף קמלו. קנה שלטנותא דרומי, וסוף לכל מלכין, דעתיד קדשא ברין הוא לתברא ליה. גער חית קנה, גער חיה בישא, ח' מן חמץ, ואתבר רגליה מן מחמצת, דאתמר בה (משלי ה) רגליה ירדות מות. ועוד גער חית קנה, יתבר רגל קוף מן קנה, וישתאר הנה. מיד הנה יי אלהים בחזק יבא, (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבשר אתן. הנה: ס' בטר אלף ומאתן.

ואמר (שמות מט) בוצינא קדישא, (בראשית מ"ו) כל הנפש לבית יעקב, ששים ושש. ששים, לאתערוותא דמשיח ראשון. ושש, לאתערוותא דמשיח שני. אשתארו ו' שנים לע"ב, לקיים בהו, (ויקרא כה) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר פרמך ואספת את תבואתה, דאתמר (ירמיה ב) קדש ישראל ליי ראשית תבואתה.

אם כן, מה כתיב לעיל (ירמיה לא) רנו ליעקב שמחה. אלא ארבע גאלות עתידין למהו, לקבל ארבע פוסות דפסח. בגין דישראל מפוזרין בארבע פנות עלמא, ואינון דיהון רחוקין מאומין, אקדימו לרנו. ותנינין, לשתין. ותליתאין, לשתין ושית. ורביעאין לע"ב.

ופורקנין אלין, יהון בארבע חיון, בשם יהוה דרכיב עליהו. הדא הוא דכתיב, (חבקוק א) פי תרכב על סוסיד מרפבתיך ישועה. דלקבליהו, יתער לתתא

שישראל מפזרים בארבע פנות העולם, ואלו שיהיו רחוקים - לששים. והשלישיים - לששים ושש. והרביעיים - לשבעים ושנים.

ונאדאות אלו יהיו בארבע חיות, בשם יהו"ה שרוכב עליהם. זהו שכתוב (חבקוק א) פי תרכב על סוסיד מרפבתיך ישועה. שכנגדם יעורר למטה ארבעה דגלים ושנים עשר שבטים, בסוד של

יהיה מלף, יהיה מלף, יהיה מלף, (שמות טו) יהיה מלף לעלם ועד. שתים עשרה אותיות הן, כנגד שנים עשר שבטים, ושנים עשר פנים של שלשת האבות, שנאמר עליהם, האבות הן הן המרפכה. והם עשרה שבטים, אלף שנים. שני שבטים - מאתים שנה. ומי"ב אותיות תלויים ע"ב שמות, שהם ע"ב שנים אחר האלף ומאתים.

והם כ"ד, לכל חיה משלש חיות. כ"ד הסוד שלו, (ישעיהו) וקרא זה אל זה ואמר. והם שלש פתות מכ"ד צורות. פת אחת אומרת קדוש, וכת שניה אומרת קדוש, וכת שלישית אומרת קדוש. מיד מתעורר השמאל במ"ב אותיות, ועושה דין בעמלק.

(דברים כב) פי יקרא קן צפור לפניך בדרך - בעלי מקרא. בכל עץ - בעלי משנה, שהם כאפרוחים המקננים בענפי האילן. יש שאומרים, בכל עץ - אלו ישראל, שנאמר בהם (ישעיה סה) כי כימי העץ ימי עמי. או על הארץ - אלו בעלי תורה (משנה), שנאמר בהם, על הארץ תישן ותיי צער תחיה ובתורה אתה עמל. אפרוחים - אלו פרחי כהנה. או ביצים - אלו שזן אותם הקדוש ברוך הוא מקרני ראמים ועד ביצי כנים. והאם רבצת על האפרוחים - בזמן שהיו מקריבים קרבנות. מה כתוב? לא תקח האם על הבנים. חרב בית המקדש וכטלו הקרבנות, מה כתוב? שלח תשלח את האם. וגלו הבנים. וזהו שנאמר ואת הבנים תקח לך, מצד זה של האות ו', שהיא עולם

ארבע דגליו, ותריסר שבטין. ברזא דיהנה מלף, יהנה מלף, (שמות טו) יהנה מלף לעלם ועד. תריסר אתון אינון, לקבל תריסר שבטין, וי"ב אנפין דתלת אבהן, דאתמר עליהו האבות הן הן המרפכה. ואינון עשר שבטין, אלף שנין. תרין שבטין, מאתן שנין. ומי"ב אתון, תליין ע"ב שמיהן, דאינון ע"ב שנין, בטר אלף ומאתן.

ואינון כ"ד, לכל חיה מתלת חיון. כ"ד רזא דיליה, (ישעיהו) וקרא זה אל זה ואמר. ואינון תלת פתות, מן כ"ד צורות. פת אחת אומרת קדוש, וכת תננינא אומרת קדוש, וכת תליתאה אומרת קדוש. מיד אתער שמאלא במ"ב אתון, דעבד דינא בעמלק.

כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, (דברים כב) מארי מקרא. בכל עץ, מארי משנה. דאינון פאפרוחים, דמקננין בענפי אילנא. אית דאמרי, בכל עץ, אליו ישראל. (ד' רנ"ב ע"ב) דאתמר בהו, (ישעיה סה) כי כימי העץ ימי עמי. או על הארץ, אליו מארי תורה (ד"א משנה), דאתמר בהו, על הארץ תישן ותיי צער תחיה ובתורה אתה עמל. אפרוחים: אליו פרחי כהנה. או ביצים: אליו דזן לזן קדשא בריך הוא מקרני ראמים ועד ביצי כנים. והאם רבצת על האפרוחים, בזמנא דהוו קריבין קרבנין. מה כתיב לא תקח האם על הבנים.

חרב פי מקדשא, וכטלו קרבנין, מה כתיב, שלח תשלח את האם. וגלו הבנים, והיינו ואת הבנים תקח לך, מסטרא דא דאת ו', דאיהו עולם ארוף דאתמר ביה (דברים כב) למען ייטב לך והארכת ימים, לעולם שפלו ארוף.

ובאתר דקרבנין, תקינו צלותין, ומצפצפיין בקלין דשיריין. בקול דקריאת שמע, לגבי עמודא דאמצעייתא דאיהו לעילא. דהא אימא וברתא בגלותא, ומיד דנחית, קשרין לה בברתא, דאיהי יד כהה, למטהי

ארף שנאמר בו (דברים כב) למען ייטב לך והארכת ימים, לעולם שפלו ארוף. במקום הקרבנות תקנו תפלות, ומצפצפיים בקולות של שירים, בקול של קריאת שמע, לקראת העמוד האמצעי שהוא למעלה. שהרי אמא וכת בגלות, ומיד שיוור, קושרים אותו בכת, שהיא

קשירו ו' עם ה', בשית ספיראן. מיד מלחשין לגבי חכמה, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

אח"ד פבו"ד, גימטריא מ"ה מן חכמה. דנחית ליה לגבי אמה, ומיד דנחית, קשרין ליה עמא בקשורא דתפלין דרישא. ובגין דא בארבע פרשין דתפלין, קדש לי, חכמה. והיה כי יביאך, בינה. שמע ישראל, תפארת, כליל ו' ספירן, בשית תיבין. והיה אם שמע, מלכות, יד פהה. צלותא כתר כ' על רישיה, אין קדוש פיהוה, דסנדלפון קושר כל צלותין, ועביד לון כתר.

בההוא זמנא צריך לסדרא מנורא (ס"א פתורא) לסעודתא דמלפא, ומשכנא ומנרתא וארונא ומדבחא, וכל מיני שמושא דביתא דמלפא. ולאו כתר פתורא אזלינן דלאו עובדא דקודשא בריך הוא, דלא אזלינן אלא כתר פתורא דאיהו עובדי ידוי דקודשא בריך הוא, דאיהו שכניתייה. משכן דיליה, פתורא דיליה, מנרתא דיליה, ארונא דיליה, מדבחא דיליה, איהו כלילא מפל מאני שמושא למלפא עלאה.

אינהו אינון דמתקני חמרא ונחמא דמלפא עלאה, דאתמר בהו את קרבני לחמי לאשי, דלית לקרבא ליה לגביה אלא אלין דאתקריאו אשי יי. ובגין דא את קרבני לחמי לאשי. דעליה אתמר, (משלי ט) לכו לחמו בלחמי. ואתקרי לחם הפנים, דאינון י"ב אנפין, (במדבר 1) יברכה יהוה, יאר יהוה, ישא יהוה, תריסר אנפין דתלת חיון.

מאי לחם דאלין פנים. דא נחמא דאדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואית ליה נחמא בארבע אנפין, דאינון ארבע אתוון יהוה. האי נחמא דפתורא דמלפא, איהו סלת נקיה.

כבשן דיליה, דאופה ביה נחמא, שכניתא. תמן אתבשל

יד פהה, להיות קשורה ו' עם ה' בשש ספירות. מיד לוחשים לעצמת החכמה: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

אחד וכבוד גימטריא מ"ה מחכמה. שמוריד אותו אצל אמא, ומיד שירד, קושרים אותו עמה בקשר של תפלין של ראש. ומשום זה בארבע פרשיות של התפלין, שהם: קדש לי - חכמה. והיה כי יביאך - בינה. שמע ישראל - תפארת שכוללת שש ספירות בשש תבות. והיה אם שמע - מלכות, יד פהה. תפלה כתר, כ' על ראשו, אין קדוש פיהוה, שסנדלפון קושר כל התפלות ועושה מהן כתר.

באורו זמן צריך לסדר מנורה (שלח) לסעודה של המלך, ומשכן ומנורה וארון ומזבח, וכל מיני שמוש של בית המלך. ולא אחר שלחן אנו הולכים שאינו עבודת הקדוש ברוך הוא, שאין אנו הולכים אלא אחר שלחן שהוא מעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא השכינה, משכן שלו, שלחן שלו, מנורה שלו, ארון שלו, מזבח שלו. היא כלולה מפל כלי שמוש למלך העליון.

הם אלו שמתקנים יין ולחם של המלך העליון, שנאמר בהם את קרבני לחמי לאשי, שאין להקריב לו אצלו אלא אלו שנקראים אשי ה'. ומשום זה נאמר את קרבני לחמי לאשי. שעליו נאמר (משלי ט) לכו לחמו בלחמי. ונקרא לחם הפנים, שהם י"ב פנים, שנאמר (במדבר 1) יברכה יהוה, יאר יהוה, ישא יהוה. שנים עשר פנים של שלש חיות.

מהו הלחם של אלו הפנים? זה לחם של אדם, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ויש לו לחם בארבעה פנים, שהם ארבע אותיות יהו"ה. זה הלחם של שלחן המלך, הוא סלת נקיה. הכבשן שלו שאופה בו לחם היא השכינה, ששם מתבשל ונשלם. ומשום זה אין בוצעים אלא

ממקום שנגמר בשולו. כדגמת שלמות הפרי, שהוא גמר בשולו. וזהו שם אדני, גמר ושלמות שם יהיה, שהוא לחם הפנים. אדני הוא הפכשן שלו. שהיא כבושה תחת בעלה. ובגללה נאמר, (שמות ט) והר סיני עשן פלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הפכשן. ולא כמו כבשן של אש הדיוט, אלא כמו כבשן שבו כובש רחמיו על עמו כאשר מתפללים ומבקשים בקשות, כן יכבשו רחמיה את פעסך. וכו', דברים הפכושים של הקדוש ברוך הוא, למה לך לחקר?

ובבבבב התורה יש סלת שנתן לו המלך לאותם שנאמר עליהם, כל ישראל בני מלכים. מאכל הצדיקים. ויש לחם של התורה שהוא פסלת לאותם עבדים ושפחות של בית המלך. ומשום זה במלכה נאמר, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וזק לנצרתיה, שהם בעלי משנה. ומשום זה נאמר במאכל של המלך, ופשירית האיפה סלת, ודאי. וזו יו"ד מאדני, שהיא עשירית. וזה סלת של היכל המלך, ומשתפכת (של מאכל המלך נמצאת).

קום המנורה הקדושה, אפה ורבי אלעזר בנה, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי חייא, ורבי יודאי, לתמן מתנה למלך, ולהקריב כל איברים, שהם ישראל, קרבנות להקדוש ברוך הוא, זה שנקרא נשמה של האיברים, שכינה הקדושה, אש של גבוה. שאחוז בעצים שנקראים עצי העולה, שהם עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש נקראים אלו בעלי תורה, שמתאחדת בהם התורה, שנאמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי פאש נאם ה'.

ונאמר בה עלה לה', קרבן לה', אשה לה'. ונאמר את קרבני לחמי לאשי. והרי פתוב שאין

ואשתלים. ובגין דא, אין בוצעין אלא מאתר דגמר בשולא. כגוונא דשלימו דפרי, איהו גמר בשולו. והאי איהו אדני, גמר ושלימו דיהודה, דאיהו לחם הפנים. אדני, כבשן דיליה. דאיהי כבושה תחות בעלה. ובגינה אתמר, (שמות ט) והר סיני עשן פלו מפני אשר ירד עליו יי באש ויעל עשנו כעשן הפכשן. ולא ככבשן דאש דהדיוט, אלא ככבשן, דביה פבש רחמיו לעמיה, כד מצלין ובעון בעותין, כן יכבשו רחמיה את פעסך. וביה כבשי דרחמנא למה לך.

ובנהמא דאורייתא, אית סלת דיהב ליה מלפא, לאינון דאתמר עליהו, כל ישראל בני מלכים. מיכלא דצדיקאי. ואית נהמא דאורייתא, דאיהו פסולת, לאינון עבדין ושפחות, דבי מלפא. ובגין דא במטרונייתא אתמר (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וזק לנצרתיה, דאינון מארי מתניתין. ובגין דא אתמר במיכלא דמלפא, ופשירית האיפה סלת ודאי, ודא יו"ד מן אדני, איהי עשירית. ודא סלת דהיכלא דמלפא אשפכת (ר"א דמיכלא דמלפא אשתכחת).

קום בוצינא קדישא, אנת ורבי אלעזר ברך, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי חייא, ורבי יודאי, לתקנא דורונא למלפא, ולקרבא כל אברין, דאינון ישראל, קרבנין לקודשא בריהו הוא ההוא דאתקרי נשמה, לגבי אברים שכינתא קדישתא, אש של גבוה. דאחיד בעצים, דאתקריאו עצי העולה, דאינון עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש אתקריאו, אינון מארי תורה, דאתאחדת בהון אורייתא, דאתמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי פאש נאם ה'.

ואתמר בה, עולה ליני, קרבן ליני, אשה ליני, ואתמר את קרבני לחמי לאשי. והא כתיב דלית לקרבא

החיים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש נקראים אלו בעלי תורה, שמתאחדת בהם התורה, שנאמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי פאש נאם ה'.

ונאמר בה עלה לה', קרבן לה', אשה לה'. ונאמר את קרבני לחמי לאשי. והרי פתוב שאין

קָרְבַּן אֶלֶּא לִי, מֵאֵי נִיהוּ, אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי. אֶלֶּא אֲרַחָא, דְּמֵאֵן דְּקָרִיב דִּירוּנָא, לְמִקְרַב לִיה לְמִלְפָּא, וּלְבַתֵּר אִיהוּ פְּלִיג לִיה, לְמֵאֵן דְּבַעֲי. אוּף הֵכִי יִשְׂרָאֵל, מִקְרִיבִין אוּרִייתָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (דף רנ"ג ע"א) דְּאִיהוּ לַחֲמוּ, וְאִיהוּ יִינוּ, וְאִיהוּ בְּשׂוּר דִּילִיָּה, וְאִתְמַר בָּהּ, (בראשית ב) עֵצִים מִעֲצָמֵי וּבְשׂוּר מִבְּשָׂרֵי. בְּשׂוּר קָדֵשׁ, דְּאוּקְמוּהָ עֲלָהּ מֵאֵרֵי מִתִּבְתָּאן, בְּבְשׂוּר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם עֲסֻקִּינָן.

קָרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵאֵי עֵבִיד מַהֲהוּא דִּירוּנָא. לְמִלְפָּא דְּאֶכִיל עַל פְּתוּרָא. דְּקָרְבִין עַל פְּתוּרִיה מִכָּל מִין וּמִין, סֵלֶת, וּבִינּוּנֵי, וּפְסוּלֶת. וְאִיהוּ פְּלִיג מִפְּתוּרִיה, לְכָל מֵאֵרֵי סְעוּדָתָא, לְכָל חַד כְּדָקָא יָאוּת, עַל יְדֵי מִמְנָן דִּילִיָּה. וּמַהֲהוּא נְהָמָא, דְּאִיהוּ סֵלֶת, דְּמִלְפָּא אֶכִיל, אִיהוּ מְנִי לְמִיָּהב לְאִינוּן דְּרַחֲמִין גְּבִיָּה. הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב, אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי רִיחַ נִיחָחִי. דְּהִינּוּ (דברים יח) אִשִּׁי יִי וְנַחֲלָתוֹ יֹאכְלוּן (וְדָא הוּא תְּהוּא דְּאִתְמַר בֵּיה (משלי ט) לָבוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמֵי וּשְׂתוּ בֵּין מִסְכָּתֵי). הָאֵי אִיהוּ מִסְטָרָא דְּאִלְפָּא דְּחִיָּי. אֶבֶל מִסְטָרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, מְנִי לְמִיָּהב בִּינּוּנֵי, לְמִלְאָכִים. וּפְסוּלֶת לְשִׁדְיִין וּמִזִּיקִין, דְּאִינוּן מְשֻׁמְשִׁין לְסוּסוֹן וּלְפָרְשִׁין דְּמִלְפָּא.

וְאוּף הֵכִי דְּפָרְשִׁין דְּמִלְפָּא, הוּוּ מֵאֵרֵי מִשְׁנָה, דְּאִינוּן כְּמִלְאָכִים. מְשֻׁמְשִׁין לוֹן שְׂדִים יְהוּדָאֵי, דְּאִינוּן רְשִׁימִין בְּאוּת שְׂדֵי, (ס"א בְּאוּת י) וְאִית שְׂדִין וּמִזִּיקִין מִסְטָרָא דְּמִסְאָבוּ, דְּאִתְקִרְאוּ שְׂדִים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת. (קהלת ז) וְזֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

וּבְגִין דָּא אֲמַרוּ מֵאֵרֵי מִתְנִיתִין, דְּאִינוּן ג' מִינִין מִינִיָּהוּ, חַד מִין דְּלֵהוֹן כְּמִלְאָכֵי הַשֶּׁרֶת. וּמִין תְּנִינָא, כְּבִנֵי אָדָם. וּמִין תְּלִיתָאֵי, כְּבַעֲרִין. וְאִית בְּהוֹן חִפְיִמִין בְּאוּרִייתָא דְּכִתְבָּה וְדַבְעֵל פֶּה. אִתְקִרִי יוֹסֵף שִׂידָא, עַל שֵׁם דְּאוּלִיד לִיה שֵׁד. וְלֵאוּ לְמַגְנָא אֲמַרוּ מֵאֵרֵי מִתְנִיתִין, אִם הֵרַב

לְהִקְרִיב קָרְבַּן אֶלֶּא לְשֵׁם ה', מַהוּ אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי? אֶלֶּא הַדְּרָךְ, שְׂמֵי שְׂמִקְרִיב דִּירוּן לְהִקְרִיב אוּתוֹ לְמִלְפָּא וְאַחַר כֵּף הוּא מַחֲלֵק אוּתוֹ לְמֵי שְׂרוּצָה, אִף כֵּף יִשְׂרָאֵל מִקְרִיבִים תּוֹרָה לְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂהוּא לַחֲמוּ, וְהוּא יִינוּ, וְהוּא בְּשׂוּר, וְנִתְמַר בָּהּ (בראשית ב) עֵצִים מִעֲצָמֵי וּבְשׂוּר מִבְּשָׂרֵי. בְּשׂוּר קָדֵשׁ, שְׂפָרְשׁוּ עֲלֵיהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּבְשׂוּר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֲנוּ עֲסוּקִים.

מַה עוֹשֶׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוּתוֹ דִּירוּן? מְשַׁל לְמִלְפָּא שְׂאֶכֶל עַל שְׁלַחֲוֹן, וּמִקְרִיבִים עַל שְׁלַחֲוֹן מִכָּל מִין וּמִין - סֵלֶת, וּבִינּוּנֵי, וּפְסוּלֶת. וְהוּא מַחֲלֵק מְשֻׁלְחָנוּ לְכָל בְּעֵלֵי הַסְּעוּדָה, לְכָל אֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי, עַל יְדֵי הַמְּמַנִּים שְׁלוֹ. וּמֵאוּתוֹ לַחֵם שְׂהוּא סֵלֶת, שְׂהַמְלֵךְ אוֹכֵל, הוּא מְצוּה לְתַת לְאֵלוּ שְׂאֵהוּבִים אֶצְלוּ. זְהוּ שְׂכַתוּב אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי רִיחַ נִיחָחִי. כְּלוּמַר, (דברים יח) אִשִּׁי ה' וְנַחֲלָתוֹ יֹאכְלוּן (וְדָדוּ אוּתוֹ שְׂנֵאֲמַר בו (משלי ט) לָבוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמֵי וּשְׂתוּ בֵּין מִסְכָּתֵי) - זְהוּ מְצַד שֵׁל עֵץ הַחַיִּים. אֶבֶל מְצַד שֵׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, מְצוּה לְתַת בִּינּוּנֵי לְמִלְאָכִים, וּפְסוּלֶת לְשִׁדְיִין וּמִזִּיקִים, שְׂהֵם מְשֻׁמְשִׁים לְסוּסִים וּלְפָרְשִׁים שֵׁל הַמְּלָךְ.

וְאַף כֵּף שְׂפָרְשֵׁי הַמְּלָךְ הִיוּ בְּעֵלֵי מִשְׁנָה, שְׂהֵם כְּמִלְאָכִים - מְשֻׁמְשִׁים לְהֵם שְׂדִים יְהוּדִיִּים, שְׂהֵם רְשׁוּמִים בְּאוּת שְׂדֵי (בְּאוּת י). וְיֵשׁ שְׂדִים וּמִזִּיקִים מְצַד הַטְּמֵאָה, שְׂנִקְרָאִים שְׂדִים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת. (קהלת ז) וְזֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

וּבְשׂוּם זֶה אֲמַרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׂהֵם ג' מִינִים מֵהֵם: אֶחָד מִין כְּמִלְאָכֵי הַשֶּׁרֶת, וּמִין שְׂנֵי כְּבִנֵי אָדָם, וּמִין שְׂלִישֵׁי כְּבִהֲמוֹת. וְיֵשׁ בְּהֵם חֲכָמִים בְּתוֹרָה שְׂבִכְתָּב וְשְׂבַעֲל פֶּה. וְנִקְרָא יוֹסֵף הַשֵּׁד, עַל שֵׁם שְׂהוּלִיד אוּתוֹ שֵׁד. וְלֵא לְחַנָּם אֲמַרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אִם הֵרַב דוּמָה לְמִלְאָף ה'

צבאות, תורה יבקשו מפיהו. ואשמדאי המלך, הוא וכל משפחתו, כבר בארנו שהם שדים יהודיים, שנכנעים בתורה ובשמות התורה.

ובני אהרן, משום שערכו קרבנותיהם, בגלל זה נענשו. שכל הקרבנות, אף על גב שנקרבים בשביל המלך, הוא מחלק להם לכל אחד כמו שראוי, ונוטל לחלקו מה שראוי לו. (ע"כ רעיא מהימנא).

רעיא מהימנא.

זהר:

ובחבור הקדמון, נאמר (במדבר כח) וביום הפורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו'. אמר רבי אבא, יום הפורים, מיהו היום? זה נהר היצא מעדן, שהוא יום מאותם פורים עליונים. וזהו שהתורה תלויה בו, והוא מוציא כל סודות התורה. ומשום שהוא עץ החיים, צריכים להביא פרות האילן.

רעיא מהימנא

וביום הפורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו' (במדבר כח). רבי אבא אמר, יום הפורים הם פורים עליונים של התורה. זהו שכתוב (שמות כג) ראשית פבורי אדמתך תביא וגו'. אמר הרועה הנאמן, כמו הפירות לאמותיהם, אף כף נקראו הפרות פורים, של פרות האילנות. (הושע ט) כפבורה בתאנה, כף ישראל קדמונים ובכורים להקדוש ברוך הוא מכל אמות העולם. זהו שכתוב (ירמיה א) קדש ישראל ליהוה וגו'. ומשום זה נאמר בהם, (שמות כג) תביא בית ה' אלהיך. ומשום זה אמות עובדי כוכבים ומזלות שנאמר בהם (ישעיה ט) ויאכלו את ישראל בכל פה - יאשמו רעה תבא אליהם.

אף כף ו' שפוללה משש ספירות, והוא בן י"ה, שנקרא בכ"ר. וכל ענפים שיוצאים ממנו שבהם

הומה למלאך יי צבאות, תורה יבקשו מפיהו. ואשמדאי מלכא, הוא וכל משפחתיה, הא אוקימנא דאינון שדין יהודאין, דאתפייזין באורייתא, ובשמקון דאורייתא.

ובני אהרן, בגין דעריכו קרבנהון, בגין דא אתענשו, דכלהו קרבנין אף על גב דאתקריבו לגבי מלכא, איהו פליג לון לכל חד פדקא חזי. ונטל לחולקיה מה דאתחזי ליה. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

ובחבורא קדמאה (במדבר כ"ח) וביום הפורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו'. אמר רבי אבא, יום הפורים, מאן יום. דא נהר היוצא מעדן, דאיהו יומא מאינון בכורין עלאין. ודא איהו דאורייתא תליא ביה, ואיהו אפיק כל רזין דאורייתא. ובגין דאיהו אילנא דחיי, פרי אילנין אצטריכו לאייתאה.

רעיא מהימנא

וביום הפורים בהקריבכם מנחה חדשה וגו'. (במדבר כח) רבי אבא אמר, יום הפורים אינון פורים עלאין דאורייתא. הדא הוא דכתיב, (שמות כג) ראשית פבורי אדמתך תביא וגו'. אמר רעיא מהימנא, פגיונא דבכורים לאמהון, אוף הכי אתקריאו פירות פורים, דפירות דאילנין, (הושע ט) כפבורה בתאנה, הכי ישראל קדמונים ובכורים לקודשא בריהוה, מכל אומין דעלמא, הדא הוא דכתיב, (ירמיה ב) קדש ישראל ליהוה וגו'. ובגין דא אתמר בהון, (שמות כג) תביא בית יהוה אלהיך. ובגין דא אומין עובדי כוכבים ומזלות, דאתמר בהון (ישעיה ט) ויאכלו את ישראל בכל פה יאשמו רעה תבא אליהם.

אוף הכי ו' דכליל שית ספיראן, ואיהו בן י"ה, אתקרי בכ"ר. וכל ענפין דנפקין מגיה דבהון ראשין, פגיונא

תביא בית ה' אלהיך. ומשום זה אמות עובדי כוכבים ומזלות שנאמר בהם (ישעיה ט) ויאכלו את ישראל בכל פה - יאשמו רעה תבא אליהם.

רָאשִׁים, כְּמוֹ זֶה (צִיּוֹר לַמַּעֲלָה)
נִקְרָאִים בְּפוּרִים. אוֹת ו' הִיא נֶהָר
מְאֹלוּ בְּפוּרִים עֲלִיוֹנִים, וְאוֹתוֹ
נֶהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, וְזֶהוּ שֶׁהַתּוֹרָה
תְּלוּיָהּ בּוֹ. וְכֹאֲשֶׁר יוֹצֵא, יוֹצֵאִים
כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וּמִשׁוּם שֶׁהוּא
עֵץ חַיִּים שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶהוּ (אֲחַת
הֵיא) שְׁפָתוֹב (מִשְׁלִי ג) עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וְהַמְּצוּוֹת שֶׁלָּהּ
דוֹמוֹת לְפָרִי שֶׁל הָאֵילָנוֹת,
צְרִיכִים לְהִבְיָאֵן.

אָמַר הַרוּעֵה הַנְּאֻמָּן, וְאִם תֵּאמְרוּ
מִדּוּעַ הַבְּפוּרִים שֶׁלָּהֶם נִקְרָאִים
מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִשְׁשֵׁה חֲדָשִׁים
לְשֵׁשֶׁה חֲדָשִׁים, וּמֵאָדָם שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ (דְּבָרִים ב) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשֹּׁדֶה -
לְתַשְׁעָה חֲדָשִׁים אוֹ לְשִׁבְעָה.
וּבְהַמּוֹת אָף כָּף - שְׁבַעַת יָמִים
יִהְיֶה (וַיִּקְרָא כב) תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם
הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבָּן
אֲשֶׁה לָּהּ, לְהִקְרִיב קֶרְבָּן לְפָנַי
ה'. וְעוֹד, הַסְּפִירוֹת, בְּהֵן שֵׁם
יִהְיֶה, וְכָל הַכְּפוּנִים שָׁלוֹ, מִדּוּעַ
נִקְרָאוֹת בְּשֵׁם חַיִּוֹת?

אֲרָא מִנְחָה חֲדָשָׁה בְּדֶרֶךְ סוּד זוֹ
הַשְּׁכִינָה. מִשְׁשֵׁה חֲדָשִׁים לְשֵׁשֶׁה
חֲדָשִׁים אֵלוּ שֵׁשׁ סְפִירוֹת,
שֶׁנִּקְרָאוֹת שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת
לְבְרִיאַת הָעוֹלָם, שֶׁהֵן שֵׁשׁ אֱלֹף
שְׁנַיִם שְׁקִים הָעוֹלָם, מִצַּד שֶׁל
אִמָּא עֲלִיוֹנָה. וּמִצַּד שֶׁל אִמָּא
תַּחְתּוֹנָה נִקְרָאִים חֲדָשִׁים. וּמִשׁוּם
שֶׁקְדָמוֹ לְעוֹלָם וּלְכָל הַבְּרִיּוֹת,
נִקְרָאִים בְּפוּרִים.

וְהַשְּׁכִינָה, מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִצַּד שֶׁל
חַיָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (יִחְזַקְא ל א) וְדָמוֹת
פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְהוּא תִשַׁע
לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּף. הוּא אָדָם
שֶׁנוֹלֵד לְתַשְׁעָה חֲדָשִׁים שֶׁל
הַמַּעֲבָרָת, שֶׁהִיא עֲשִׂירִית. וּבְזֶה
טְפָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁנִּמְשָׁף מִמֶּנָּה זֶרַע
יִוְרָה פְּחִץ, שֶׁהִיא ו', וְהִיא י' שְׁעוֹלָה עַל ו' כְּפָרִי שְׁעוֹלָה עַל עֲנַף הָאֵילָן.

וְאֵף עַל גֹּב שְׁכֵמָה עֲנָפִים יֵשׁ בְּאֵילָן וְכֵמָה תָּאֲנִים עֲלֵיהֶם - אֵלוּ שֶׁהִקְדִּימוּ בְּרֵאשׁוֹנָה נִקְרָאִים

דָּא אֲתַקְרִיאוּ בְּפוּרִים. ו' אִיהוּ נֶהָר, מְאִינוֹן בְּפוּרִים
עֲלֵאִין, וְהֵהוּא נֶהָר נְפִיק מֵעֵדֶן. וְדָא אִיהוּ דְאוֹרִייתָא
תְּלֵיא בֵּיה. וְכַד נְפִיק נְפִיקוּ כָּל רִזִּין דְאוֹרִייתָא, וּבְגִין
דְאִיהוּ אֵילָנָא דְחַיִּי אוֹרִייתָא, הָדָא
הוּא (נ"א תְּדָא הִיא) דְכְּתִיב, (מִשְׁלִי ג) עֵץ
חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וּפְקוּדִין
דִּילָהּ דְמִיִּין לְאִיבָא פְּרִי דְאֵילָנוֹן,
אֲצִטְרִיכוּ לְאוֹרִיתָאָה.

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאִי תִימְרוּן אִמָּאי בְּפוּרִים, דְּלֵהוֹן
אֲתַקְרִיאוּ מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִשְׁשֵׁת יִרְחִין לְשֵׁית יִרְחִין.
וּמִבְּרַ נֵשׁ דְאֲתַמַּר בֵּיה (דְּבָרִים כ) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשֹּׁדֶה, לְתַשַׁע
יִרְחִין, אוֹ לְשִׁבְעָה. וּבְעֵרָא אוֹף הֵכִי, שְׁבַעַת יָמִים יִהְיֶה
(וַיִּקְרָא כב) תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבָּן
אֲשֶׁה לִיהוָה, לְקַרְבָּא קֶרְבָּנָא קָדָם יי. וְעוֹד סְפִירָאן, בְּהוֹן
שֵׁם יִהְיֶה, וְכָל פְּנוּיִין דִּילֵיהּ, אִמָּאי אֲתַקְרִיאוּ בְּשֵׁם חַיִּוֹן.
אֲלֵא מִנְחָה חֲדָשָׁה בְּאוֹרֵחַ רְזָא, דָּא שְׁכִינְתָּא. מִשְׁשֵׁת יִרְחִין
לְשֵׁית יִרְחִין, אִינוֹן שֵׁית סְפִירָאן, דְאֲתַקְרִיאוּ שְׁנַיִם
קְדָמוֹנִיּוֹת לְבְרִיאַת עֲלָמָא, דְאִינוֹן שֵׁיתָא אֲלִפֵּי שְׁנַיִן תְּוִי
עֲלָמָא, מִסְטְרָא דְאִימָא עֲלָאָה. וּמִסְטְרָא דְאִימָא תַתָּאָה,
אֲתַקְרִיאוּ יִרְחִין. וּבְגִין דְקְדָמוֹ לְעֲלָמָא, וְכָל בְּרִיִּין,
אֲתַקְרִיאוּ בְּפוּרִים.

וְשְׁכִינְתָּא מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִסְטְרָא דְחַיָּה, דְאֲתַמַּר בָּהּ
(יִחְזַקְא ל א) וְדָמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְאִיהוּ תִשַׁע
לְחֻשְׁבוֹן זְעִיר דְחֲנוּף. אִיהוּ בְרַ נֵשׁ (דף רנ"ג ע"ב) דְאֲתַיְלִיד
לְתַשַׁע יִרְחִין דְעוּבְרָא, דְאִיהִי עֲשִׂירָאָה. וּבְדָא כָּלִיל
מִכְּלָהּ, וְאֲתַקְרִי בֵּן בּוּכְרָא, עַל שֵׁם אוֹת בְּרִית, דְאִיהוּ
י', טְפָה קְדָמָאָה דְאֲתַמְשָׁף מִנֶּיהּ זֶרַע יִוְרָה כַּחץ. דְאִיהוּ
ו', וְאִיהוּ י', סְלִיק עַל ו', כְּאִיבָא דְסְלִיק עַל עֲנָפָא דְאֵילָנָא.
וְאֵף עַל גֹּב דְכֵמָה עֲנָפִין אִית בְּאֵילָנָא, וְכֵמָה תָּאֲנִים

כָּלוּל מִכָּלֶם, וְנִקְרָא בֵּן בְּכוֹר, עַל שֵׁם אוֹת בְּרִית, שֶׁהִיא י',
יִוְרָה פְּחִץ, שֶׁהִיא ו', וְהִיא י' שְׁעוֹלָה עַל ו' כְּפָרִי שְׁעוֹלָה עַל עֲנַף הָאֵילָן.

וְאֵף עַל גֹּב שְׁכֵמָה עֲנָפִים יֵשׁ בְּאֵילָן וְכֵמָה תָּאֲנִים עֲלֵיהֶם - אֵלוּ שֶׁהִקְדִּימוּ בְּרֵאשׁוֹנָה נִקְרָאִים

עליהו, אינון דאקדימו בקדמיא, אתקריאו בפורים. אלין אינון רישין דכלהו. פגונוא דלהון אתמר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם. (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי כרא אלה. (במדבר א) שאו את ראש כל עדת בני ישראל.

שאו שערים ראשיכם. שערים אלין, אינון חמשין תרעין דבינה. דאיהי מתיבתא דלעילא. ושאו פתחי עולם, דמתיבתא תתאה, דכל מאן דאשתדל באורייתא לסוף מתנשא. הדא הוא דכתיב, (משלי ל) אם נבלת בהתנשא. ואוקמוה מארי מתניתין, כל המנבל עצמו על דברי תורה, לסוף מתנשא, ויבא מלך הפבוד, ולית כבוד אלא תורה. מהבא, מאן דיליף אורייתא דאתקריאת כבוד, אקרי מלך. ולא תימא בההוא עלמא דאתי ולא יתיר, אלא מלך בתרין עלמין, בדיוקנא דמאריה. ובגין דא כפול פסוקא תרין זמנין, חד מי זה מלך הפבוד. תגיינא מי הוא זה מלך הפבוד. שאו שערים ראשיכם, מאי ראשיכם תרין זמנין. אינון חיון דמרפכתא עלאה, וחיון דמרפכתא תתאה. ובחבורא נדמאה (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי שמעון פתח קרא ואמר, שאו שערים ראשיכם וגו'. האי קרא אוקמוה ואתמר. אבל שאו שערים ראשיכם, אלין אינון תרעין עלאין, תרעין דסכלתנו עלאה. ואינון חמשין תרעין. ראשיכם, אינון ראשים מאן אינון. אלא, כל חד וחד, אית ליה רישא לאתפשטא ולמיעל דא בדא, ולאכללא דא בדא.

אשכחנא בספרא דחנוף, שאו שערים, אלין אינון תרעין דלתתא מאבהן, ואינון תלתא בתראין. ראשיכם: אלין אינון ראשי אלפי ישראל, ואינון אבהן עלאי, ואינון ראשין דאינון תרעין. ובגין אלין דאינון אופנים, דסחרן ונטלין לון על פתפייהו, אמרי

בפורים. אלו הם ראשים של כלם. פדגמא שלהם נאמר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם. (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי כרא אלה. (במדבר א) שאו את ראש כל עדת בני ישראל.

שאו שערים ראשיכם. שערים אלו הם חמשים שערים של בינה, שהיא ישיבה של מעלה. ושאו פתחי עולם - של ישיבה של מטה. שכל מי שמשתדל בתורה, לבסוף מתנשא. זהו שכתוב (משלי ל) אם נבלת בהתנשא. ובארוהו בעלי המשנה, כל המנבל עצמו על דברי תורה, לסוף מתנשא, ויבא מלך הפבוד, ואין כבוד אלא תורה.

מבאן, מי שלומד תורה שנקראת כבוד, נקרא מלך. ולא תאמר באותו עולם הבא ולא יותר - אלא מלך בשני עולמות, בדמות רבנו. ומשום זה כפול הפסוק פעמים. אחת - מי זה מלך הפבוד. שתיים - מי הוא זה מלך הפבוד. שאו שערים ראשיכם, מהו ראשיכם? פעמים. אלו חיות המרפכה העליונה, וחיות המרפכה התחתונה. ובחבור הקדמון.

(ע"כ רעיא מהימנא).

רבי שמעון פתח פסוק ואמר, שאו שערים ראשיכם וגו'. פסוק זה בארוהו ונתבאר. אבל שאו שערים ראשיכם - אלו הם שערים עליונים, שערים של שכל עליון, ואלו חמשים שערים. ראשיכם - אלו הראשים מי הם? אלא כל אחד ואחד יש לו ראש להתפשט ולעלות זה בזה ולהכלל זה בזה.

מצאנו בספרו של חנוף: שאו שערים - אלו הם שערים שלמטה מהאבות, ואלו שלשה אחרונים.

ראשיכם - אלו הם ראשי אלפי ישראל, ואלו האבות העליונים, ואלו ראשים של אותם שערים. ומשום אלו שהם אופנים, שסובבים ונוטלים אותם על כתפיהם, אומרים שאו שערים ראשיכם.

שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, שָׂאוּ לְמֶאן. לְרָאשֵׁיכֶם. דְּאִינוּן רָאשֵׁין עַלְיֵיכוּ, וְשִׁלְטָנִין עַלְיֵיכוּ, וְהִנְשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם. אֵלִין אִמְהָן וְאַרְבַּע אִינוּן דְּלִתְפָּא.

וְיִבּוּא מְלָךְ הַכְּבוֹד, דָּא מְלָכָא עֲלָאָה דְכֻלָּא, דְּאִיהוּ מְלָךְ מִהֵוּא כְּבוֹד, דְּנִהִיר לְסִיחָרָא, וּמֶאן אִיהוּ. יֵי צְבָאוֹת. וְיִבּוּא, לְאָן אָתֵר. לְמִיעַל אֹרִייתָא בְּאַרוּנָא, בְּחִבּוּרָא חֲדָא, כְּדָקָא יָאוּת. וְכִיּוֹן דְּהָאֵי עָאל לְאַתְרֵיהּ, כְּדִין אֹרִייתָא עָאל בְּאַרוּנָא. וְאַתְחַבֵּר חִבּוּרָא חֲדָא, אֹרִייתָא עֲלָאָה, בְּאַוּרִיתָא (דף ו' ט"ד ע"א) דְּבַעַל פֶּה, מִתְחַבְּרוּ לְפָרְשָׁא מִלִּין סְתִימִין.

אִימְתִי. בְּשַׁבְעֵתִיכֶם. לְמַנְיָנָא דְאַתּוֹן מוֹנִין. דְּכֻכֵּל שְׁעֵתָא דִּישְׂרָאֵל עֲבָדִין חוּשְׁבָנִין לְיַרְחִין וְזַמְנִין, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַקִּין תִּיבָה גּוֹ אִינוּן רְקִיעִין, וְאַעֲפֵר פְּרוּזָא, הָא בְּנֵי לְתַתָּא, קַדְשׁוֹ יִרְחָא, קַדְשׁוֹ זַמְנָא, אֲתַקְדְּשׁוּ כָּלְכוּ לְעִילָא. וְעָבִיד לְכָל חִילֵי דְבִשְׁמִיָּא, דְּמִתְקַדְּשִׁין כְּחֲדָא בְּעַמָּא קְדִישָׁא, וְכֻלְהוּ נְטִירֵי כְּחֲדָא, נְטִירָא חֲדָא, וְעַל דָּא בְּשַׁבְעֵתִיכֶם, לְמַנְיָנָא דְאַתּוֹן מוֹנִין אִינוּן שְׁבַע שַׁבְּתוֹת.

וְכַדִּין מְשִׁיף קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מְשִׁיכוּ דְשַׁבַּע דְּרַגִּין לְתַתָּא, בְּהֵוּא דְרַגָּא דְאַתְאֲחַד בְּהוּ, בְּאִינוּן שְׁבַע שַׁבְּתוֹת. (ס"א בְּאִינוּן שְׁבַע שַׁבְּתוֹת. וְכַדִּין מְשִׁיף קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מְשִׁיכוּ דְשַׁבַּע דְּרַגִּין דְּלְעִילָא, בְּהֵוּא דְרַגָּא לְתַתָּא דְאַתְאֲחַד בְּאִינוּן שְׁבַע שַׁבְּתוֹת). וְאִי תִימָא, וְהָא שִׁיתָא אִינוּן וְלֹא יִתִיר. אָלָא כְּדִין אִימָא יִתְבָּא עַל אֲפֻרֹחִין, וְאַשְׁתַּכַּחַת רְבִיעָא עַלְיֵיהּ. וְאַנְן מְפָרְחִין לָהּ, וְנִטְלִין אִינוּן שִׁית בְּנִין. בְּהָאֵי דְרַגָּא דְלְתַתָּא, לְקִימָא דְכְּתִיב, (דברים כב) שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים וְגו'.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר, בְּהָאֵי יוֹמָא, לֹא נִטְלִין

שָׂאוּ, לְמִי? לְרָאשֵׁיכֶם. שְׂאוּ רָאשֵׁים עַלְיֵיכֶם וְשׁוֹלְטִים עַלְיֵיכֶם. וְהִנְשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם - אֵלוּ הָאִמְהוֹת, וְאַרְבַּע הֵן שְׁלֹמֶטָה.

וְיִבּוּא מְלָךְ הַכְּבוֹד - זֶה הַמְּלָךְ הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהוּא מְלָךְ מֵאוֹתוֹ כְּבוֹד, שְׁמַאִיר לְלִבְנָהּ. וּמִי הוּא? ה' צְבָאוֹת. וְיִבּוּא, לְאִיזָה מְקוֹם? לְהִכְנִיס הַתּוֹרָה בְּאֵרוֹן, בְּחִבּוּר אֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְכִיּוֹן שְׂזָה נִכְנַס לְמְקוֹמוֹ, אִזּוֹ הַתּוֹרָה נִכְנַסַת בְּאֵרוֹן, וּמִתְחַבֵּר חִבּוּר אֶחָד, תּוֹרָה עֲלִינוּנָה בְּתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, מִתְחַבְּרוֹת לְפָרֵשׁ דְּבָרִים סְתוּמִים.

מִתִּי? בְּשַׁבְעֵתִיכֶם, לְמַנְיָן שְׁאִתֶּם מוֹנִים. שְׁכַל שְׁעָה שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂים חֲשׁוֹבִין לְחֲדָשִׁים וְזַמְנִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְקַן תְּכָה תוֹף אוֹתָם רְקִיעִים, וּמַעֲבִיר כְּרוֹז: הִנֵּה בְנֵי לְמֶטָה, קַדְשׁוֹ הַחֲדָשׁ, קַדְשׁוֹ זְמַן, הַתְּקַדְּשׁוּ כָּלְכֶם לְמַעְלָה! וְעוֹשֶׂה לְכָל הַחֲלִילוֹת שְׁבַשְׁמִים שְׁמִתְקַדְּשִׁים כְּאֶחָד בְּעַם הַקְּדוֹשׁ, וְכָלֶם שׁוֹמְרִים כְּאֶחָד שְׁמִירָה אַחַת, וְעַל זֶה נֶאֱמַר בְּשַׁבְעֵתִיכֶם, לְמַנְיָן שְׁאִתֶּם מוֹנִים אוֹתָם שְׁבַע שַׁבְּתוֹת.

וְאִזּוֹ מוֹשֵׁף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמְּשַׁכֵּה שֶׁל שְׁבַע מְדַרְגוֹת לְמֶטָה בְּאוֹתָהּ מְדַרְגָּה שְׁמִתְאֲחַדַת בְּהֵן, בְּאֵלוּ שְׁבַע שַׁבְּתוֹת. (בְּאוֹתָן שְׁבַע שַׁבְּתוֹת. וְאִזּוֹ מוֹשֵׁף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמְּשַׁכֵּה שֶׁל שְׁבַע מְדַרְגוֹת שְׁלֹמֶטָה בְּאוֹתָהּ מְדַרְגָּה שְׁלֹמֶטָה שְׁמִתְאֲחַדַת בְּאֵלוּ שְׁבַע שַׁבְּתוֹת). [אם תֵּאמַר, וְהִרִי שֶׁשׁ הֵן וְלֹא יוֹתֵר - אֵלָּא כְּאֲשֶׁר אָמַר יוֹשֻׁבַת עַל הָאֲפֻרֹחִים וְנִמְצְאָת רֹכְבַת עֲלֵיהֶם, וְאָנּוּ מְשַׁלְּחִים אוֹתָהּ וְלוֹקְחִים אֵלֶיהָ הַשְּׂשָׁה בָּנִים בְּזוֹ הַמְּדַרְגָּה שְׁלֹמֶטָה, לְקַיֵּם שְׁנֵאֱמַר (דברים כב) שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים וְגו'.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר, בְּיוֹם זֶה

לא לוקחים ישראל אלא חמשה בנים, ואלו הם חמשה חמשי תורה. ואם תאמר ששה הם - אלא שבעה הם בצפור אחת שנמצאת בין כנפיה של אמה. וישראל יודעים לצוד ציד טוב, גדול וחשוב. מה עושים? מוציאים מתחת כנפיה של אמה אותה הצפור, בלחישת הפה מלחשים לה, לחישה אחר לחישה.

ואותה צפור שחוששת (שאובהת) לאותן הלחישות ולאותם קולות שמלחשים לה, ואף על גב שהיא תחת כנפי אמה, זוקפת ראשה ומסתפקת אצל אותה לחישה הקול, ופורחת אליהם, ויוצאת מתחת כנפיה של אמה. וכיון שישראל לוקחים אותה, מחזיקים בה ולוחשים אצלה, וקושרים אותה בקשר שלא תעוף ותלך. מיד לוקחים אותה ישראל באותו קשר, והיא מבקשת לעוף וללכת, ואינה יכולה ללכת לה. ובעוד שהיא קשורה בידיהם, הם לוחשים בקולם, והיא מצפצפת עמהם, ומעופפת למעלה ויורדת. וכל אותם בנים שפתח כנפי אמותיהם, כיון ששומעים אותו הצפצוף של אחותם ולחישת אותו הקול, מיד יוצאים תחת כנפי אמותיהם ומעופפים אצל אותה הצפור. וישראל לוקחים אותם ואוחזים בהם. ואם לא אותה צפור שאוחזים בה בתחלה, לא היו אלו מעופפים אצלים לעולמים, ולא יכולים לאחו בהם.

איך צדים צידה של צפור קדושה זו? מתקנים לפניה מאכל מכבד בשמחה וכל תענוגים, ונכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, ומצפצפים אליה בקול לחש כמו שראוי. והיא נסתרת תחת כנפיה של אמה, וזוקפת ראשה,

וישראל אלא חמש בנים, ואינון חמשה חומשי תורה. ואי תימא שית אינון. אלא שבע אינון, בחד צפורה דאשכחתי בין גדפה דאימא. וישראל, ידעי למימד צידא טבא, רבא ויקירא. מה עבדי. מפקי מתחות גדפה דאמהא, ההוא צפורה, בלחישו דפומא מלחשו לגבה, לחישו בתר לחישו.

וההוא צפורה דחייש (ס"א דר"ח) לאינון לחישין, ולאינון קלין, דקא מלחשי לגבה. ואף על גב דאיהי תחות גדפי אמהא, זקיף רישא ואסתפלת לגבי ההוא לחישו דקלא, ופרחת לגבייהו, ונפקת מתחות גדפה דאימא. כיון דישאל נטלי לה, אתקיפו בה, ולחשין לה, וקשרין לה בקשורה דלא תפרח ותזיל. מיד נטלי לה ישראל בההוא קשורה, ואיהי בעאת למפרח ולמיזל, ולא יכולת למיזל לה.

ובעוד דהיא קשורה בידיהו, אינון מלחשי בקליהו, ואיהי מצפצפא בהדיהו, (דף ת"ע"ב) ופרחת לעילא ונחתת. וכל אינון בנין דתחות גדפי אמהו, כיון דשמעי ההוא צפצפא דאחתהו, ולחישו דההוא קלא, מיד נפקי מתחות גדפה דאמהו, ופרחי לגבי ההוא צפורה, וישאל נטלי לון, ואחדי בהו. ואלמלא ההוא צפורה דקא אחדי בקדמיתא, אינון לא פרחי לגבייהו לעלמין, ולא יכלין לאחדא בהו.

היך צדין צידה דהאי צפורה קדישא. מתקנין לקמא מיכלא וקירא בחדוה, וכל ענוגין, ועאלין לבי כנשתא ולבי מדרשא, ומצפצפין לגבה בקל לחישו כדקא יאות. ואיהי דמטמרא תחות גדפה דאימא, זקפת רישא, וחרמאת פתורין מתקנין, וצפצופין לגבה פדקא שראוי. והיא נסתרת תחת כנפיה של אמה, וזוקפת ראשה,

אליה כמו שראוי. יוצאת ומעופפת אצלם כמו שנתבאר, ובה אחוזים כל אותם בנים. ומשדחים לאותה שרובצת עליהם, והולכת. משום שהרי מהרקייע השביעי ולמעלה, במקסה ממך אל תדרוש. שלח אותה, שלא תוכל להשיגה, ועל זה כתוב (דברים כב) שלח תשלח וגו'.

מקרא קדש - זוהי הקריאה והצפצוף שעושים לאותה צפור קדושה בראשונה. וכיון שאחוזים בה שאר הימים, נקראים מקראי קדש. צפור זו נקראת קדש, שכתוב כי קדש היא לכם. ומשום שהיא קדש, היא קוראת לכלם ובאים אצלה, ומשום זה נקראים מקראי קדש. היא קוראת, וישראל מצפצפים עמה וקוראים גם כן. ועל זה הם באים אצלם ואוחזים בהם. ומשום זה (ויקרא כג) אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם. מקראי קדש - בצפצופים שלהם, ובאותה צפור קדושה. קדש - שקוראת להם.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, דברים אלו כמה סתומים הם למי שלא יודע, ונגלים למי שיודע בהם. ודאי אותה צפור היא השכינה. הקן שלה זה בית המקדש. וישראל הם האפרוחים, שאמא יושבת עליהם. זהו שכתוב (דברים לב) והאם רבצת על האפרוחים, והם בעלי משנה שמעופפים במצוות שלה. או ביצים - אלו בעלי מקרא.

ובזמן שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש, מה כתוב? שלח תשלח את האם. זהו שכתוב (ישעיה א)

יאות. נפקת ופרחת לגבייהו כמה דאתמר, ובה אחדין כל אינון בנין.

ומשדחין לההוא דרביעא עלייהו ואזלת. בגין דהא מן רקייעא שביעאה ולעילא, במקסה ממך אל תדרוש. שלח ליה, דלא תיכול לאדבקה ועל דא כתיב, (דברים כב) שלח תשלח וגו'.

מקרא קדש, דא קריאה וצפצופא, דעבדין לההוא צפרא קדישא בקדמיתא. וכיון דאחדין בה שאר יומין, אקרון מקראי קדש. האי צפרא אקרי קדש, דכתיב, פי קדש היא לכם. ובגין דאיהי קדש, איהי קראה לכולהו ואתיין לגבה. ובגין כן אקרון מקראי קדש. איהי קראה, וישראל מצפצפן בהדה, וקראן אוף הכי. ועל דא אינון אתיין לגבייהו, ואחדי בהו. בגין כן (ויקרא כג) אלה מועדי יי מקראי קדש אשר תקראו אתם. מקראי קדש, בצפצופא דלהון, ובההוא צפרא קדישא קדש, דקרא לון.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, מלין אלין, כמה סתימין אינון, למאן דלא ידע, ונגליין למאן דידע בהו. ודאי ההוא צפרא איהו שכינתא. קן דילה, דא בי מקדשא. וישראל אינון אפרוחין, דאימא יתבא עלייהו. הדא הוא דכתיב, (דברים כב) והאם רבצת על האפרוחים, ואינון מארי משנה, דפרחין בפקודין דילה. או ביצים, אינון מארי מקרא.

ובזמנא דחבו ישראל, ואתחריב בי מקדשא, מה כתיב. שלח תשלח את האם, הדא הוא דכתיב, (ישעיה

א) ובפשעיהם שלחה אמכם. ואינון מארי שיתא סדרי משנה כתיב בהו, ואת הבנים תקח לך. דאינון שית,

ובפשעיהם שלחה אמכם. ואלו בעלי ששה סדרי משנה כתוב

ששה מצד של ששה בנים שתחת האמא העליונה, שהם בשש תבות של קריאת שמע, או בששה סדרי משנה, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים. וקשרין לון בקשרין התפלין, על רישא ועל דרועא. ובמאי נטלין בנין, בכמה צפופין דקלין דקריאת שמע. ולבתר לחשין בלחישו בצלותא דחשאי, לגבי אימא וברתא, ואינון ה' ה', ונחתין לגביה ו', בקשר דיליה דאיהו יו"ד. ושריא ה' עלאה, על ו', תפלין על רישיה. ה' זעירא, נחת לגבי י', דאיהו קשר דה' עלאה, על ראש ו', ואיהו ו', קשר עמה בה' דיך כהה. ובגין דא, אפרוחים מסטרא דאת ו', כליל ו' סדרי משנה. או ביצים, אלין. מארי מקרא, דאתמר עליהו, בן ה' שנים למקרא, ודא ה'. בנין מסטרא דבן י"ה, אלין מארי קבלה. עליהו אתמר (דברים כב) לא תקח האם על הבנים.

ומשום זה אפרוחים, מצד של אות ו', כולל ששה סדרי משנה. או ביצים - אלו בעלי מקרא שנאמר עליהם בן חמש שנים למקרא, וזו ה'. בנים מצד של בן י"ה, אלו בעלי קבלה. עליהם נאמר (דברים כב) לא תקח האם על הבנים. ובעלי קבלה אלו בעלי תלמוד, ונאמר עליהם (שם ו) ושננתם. ובארוהו בעלי המשנה, אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם. שהם שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. וסוד הדבר - (שם כב) פי קרא קן צפור לפניך בדרך, כבעלי מקרא. (שמות כה) ועשית מנרת זהב טהור. הרי בארוהו, מנרת - כלל. זהב - פרט. מקשה - כלל. וכמה פסוקים בעלי המשנה, אלו מרבים וממעטים, כגון רבה ומעט. אף כף מרבים, אל תקרא מה אלא מאה.

אף כף אל תקרא ושננתם אלא ושלשתם. ודורשים מנוו, שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. כמו שיש בקדושין. אף כף (במדבר ז) ביום פלת משה, ודורשים בו פלת. אם תאמר שדורשים להם מהם - כיצד מאלף בית ולא מעצמם, שהם אין להם רשות להוסיף ולא לגרע אות ממנו, (שהיא ו') או להחליף

מסטרא דשית בנין דתחות אימא עלאה, דאינון בשית תיבין דקריאת שמע. או בשית סדרי משנה, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים. וקשרין לון בקשרין התפלין, על רישא ועל דרועא.

ובמאי נטלין בנין, בכמה צפופין דקלין דקריאת שמע. ולבתר לחשין בלחישו בצלותא דחשאי, לגבי אימא וברתא, ואינון ה' ה', ונחתין לגביה ו', בקשר דיליה דאיהו יו"ד. ושריא ה' עלאה, על ו', תפלין על רישיה. ה' זעירא, נחת לגבי י', דאיהו קשר דה' עלאה, על ראש ו', ואיהו ו', קשר עמה בה' דיך כהה.

ובגין דא, אפרוחים מסטרא דאת ו', כליל ו' סדרי משנה. או ביצים, אלין. מארי מקרא, דאתמר עליהו, בן ה' שנים למקרא, ודא ה'. בנין מסטרא דבן י"ה, אלין מארי קבלה. עליהו אתמר (דברים כב) לא תקח האם על הבנים.

ומארי קבלה, אינון מארי תלמוד. ואתמר עליהו, (דברים ו) ושננתם. ואוקמוה מארי מתניתין, אל תקרי ושננתם, אלא ושלשתם, דאינון שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. ורזא דמלה, (דברים כב) פי קרא קן צפור לפניך בדרך, במקרי מקרא. (שמות כה) ועשית מנרת זהב טהור. הא אוקמוה, ועשית מנרת, כלל. זהב, פרט. מקשה, כלל. וכמה מקראין מארי מתניתין, אינון מרביין וממעטין, כגון רבה ומעט. אוף הכי, מרביין, אל תקרי מה. אלא מאה.

אוף הכי, אל תקרי ושננתם, אלא ושלשתם. ודרשינן מניה, שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. כדאיתא בקדושין. אוף הכי, (במדבר ז) ביום פלת משה, פלת דרשינן ביה. אי תימא דרשינן לון מנהון. כיצד מאלפא ביתא, ולא מעצמן דאינון לית לון רשו,

ודורשים מנוו, שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בתלמוד. כמו שיש בקדושין. אף כף (במדבר ז) ביום פלת משה, ודורשים בו פלת. אם תאמר שדורשים להם מהם - כיצד מאלף בית ולא מעצמם, שהם אין להם רשות להוסיף ולא לגרע אות ממנו, (שהיא ו') או להחליף

אות זו באות אחרת. הרי כתוב פלות מלא בתורה, ומי נותן להם רשות לגרע אות ממנה, שהיא ו? הרי אין כאן דבר שמתחלף באלף בית. אלא על אלו תבות חסרות שהן מלאות, ומלאות שהן חסרות, ועל כל פרושים שיכולים לעשות לקשט כלה בתכשיטיה, הקדוש ברוך הוא מצוה לעשות כמו שיאמרו, ולהיות מאמין להם. זהו שכתוב (דברים יז) על פי התורה אשר יורוף.

לאמן שחתך כלי לבושים של המלכות ועשה מהם חתיכות רבות - אלו שיודעים המקומות שחסרים אלו החתיכות או אלו שנשארים, אלו מתקנים אותם הלבושים, ושמים אלו החתיכות שנוספות במקום החסרות, וחתיכות שהן מועטות, מוסיפים עליהן, וזהו שנאמר על פי התורה אשר יורוף.

ואם תאמר, אם כך הוא, מהו שלפעמים טועה אחד מהם ויאמר חזרני בי? אלא עד שיעשו הוראה מאותו דבור שחולקים עליו, יכול אותו שהקשה עליו לומר חזרני בי. שלא כל אלו שמפרקים תכשיטי הפלה יודעים בחתיכות לאן הולכות, עד שיהא הפסק על בריו, תרוצי ההלכות על בריהם. המנורה, שבעת נרותיה הוא שנאמר, (אסתר ב) את שבע הנערות הראיות לתת לה מבית המלך. כנגד שי"ן של שלשה ראשים ש, ואות שי"ן של ארבעה ראשים שבתפלין, **ש** והם כנגד שבע ברכות של קריאת שמע, שהן: בשחר מברך שמים לפניך ואחת לאחריה, ובערב מברך שמים לפניך ושמים לאחריה. לבתר, פהנא רבא בעבודה, דמשמש בכנפי מצוה, פעמונים ורמונים, אינון קשרין וחולצין וציץ תפלין, מתמן ואילך (שמות ל) ועשית מזבח מקטר קטרת. לאחריה, ובערב מברך שמים לפניך ואחת לאחריה. ואחר כך כהן גדול בעבודה, שמשמש בכנפי מצוה. פעמונים ורמונים - אלו הקשרים והחליות. וציץ - תפלין. משם ואילך, (שמות ל) ועשית מזבח מקטר קטרת.

לאוספא, ולא למגרע אות מניה, (דהיא ו) או לאחלפא את דא באת אחרא. הא פתיב פלות מלא באורייתא. מאן זיהיב לון רשות למגרע אות מניה, דהוא ו', הא לא אית הכא מלה דאתחלף באלפא ביתא. אלא על אלין תיבין חסרין, דאינון מלאים. ומלאים, דאינון חסרים. ועל כל פירושי דנכלין למעבד לקשטא כלה בתכשיטין דילה, קדשא בריך הוא מני למעבד, כמה דיימרון, ולמהוי מאמין לון, הדא הוא דכתיב, (דברים יז) על פי התורה אשר יורוף.

לאומן דחתך מאני לבושי דמלכותא, ועביד מנהון חתיכן סגיאי, אינון דידעין אתרין דחסרין אלין חתיכות, או אלין דמשפתארין, אינון מתקנין אינון לבושי, ושון אינון חתיכות דאתוספן, באתר דמעוטי, וחתיכות דאינון מעטי, מוסיפין עלייהו, והאי איהו על פי התורה אשר יורוף.

ואי תימא, אי כך הוא, מאי איהו דלומנין טעי חד מניהו, ויימא הדרי בי. אלא עד דיעבדי הוראה מההיא מלה דחולקין עליה, יכיל ההוא דאקשי עליה, למימר הדרי בי. דלא כל מפרקי תכשיטין דכלה, ידעין בחתיכות לאן אזלן, עד דיהא פסק על בריה, פרוקין דהלכות על בורייהו.

מנורה, שבע בוצינין דילה, (אסתר ב) את שבע הנערות הראיות לתת לה מבית המלך. לקבל שי"ן דתלת ראשין ש. ושי"ן דארבע ראשין דתפלין **ש** ואינון לקבל ז' ברכאן דקריאת שמע, דאינון בשחר מברך שמים לפניך ואחת לאחריה, ובערב מברך שמים לפניך ושמים לאחריה. לבתר, פהנא רבא בעבודה, דמשמש בכנפי מצוה, פעמונים ורמונים, אינון קשרין וחולצין וציץ תפלין, מתמן ואילך (שמות ל) ועשית מזבח מקטר קטרת.

לאחריה, ובערב מברך שמים לפניך ואחת לאחריה. ואחר כך כהן גדול בעבודה, שמשמש בכנפי מצוה. פעמונים ורמונים - אלו הקשרים והחליות. וציץ - תפלין. משם ואילך, (שמות ל) ועשית מזבח מקטר קטרת.

פְּתַח רֵעִיָּה הַרְעִיָּה הַנְּאֻמָּן (רבי שמעון)
וְאָמַר, כְּתוּב בְּפָרְשָׁה זֹה,
וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֲלֵהּ לָהּ.
וּפְרֻשָׁה, שְׁעוּלָה לְאִשִּׁים. וְלִכְּנֹן
סִמְךָ עוּלָה לְאִשָּׁה. וְעוֹד פְּרֻשָׁהוּ,
שְׂאִין עוּלָה בְּאֵה אֶלָּא עַל הַרְהוּר
הַלֵּב.

וְדָא, כָּל הַקְּרַבְנוֹת לֹא בָאִים אֶלָּא
לְכַפְרָה. כָּל קְרַבְנֵי וְקְרַבְנֵי עַל כָּל
אִיבָרִים שֶׁל אָדָם כְּפִי אוֹתוֹ חֲטָא
שֶׁל אוֹתוֹ אִיבָר. עַל טְפוֹת הַמַּחַ
נְאֻמָּר, (שְׁמוֹת יב) עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא
חֲמִץ. אִם זוֹרֵק טְפוֹת רֵאשׁוֹנוֹת
קֹדֶם שֶׁהִחְמִיצוּ בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּא
שָׁלוּ. וְעַל אֵלוֹ שֶׁהִחְמִיצוּ וְזוֹרֵק
אוֹתָן בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּא צְרִיף, צְרִיף
לְהִבִּיא עֲלֵיהֶן לְחֵם חֲמִץ, וְאוֹתָם
לְחֵמֵי תוֹדָה כִּף הֵם - מֵהֶם חֲמִץ
וּמֵהֶם מִצָּה.

פָּרִים - מִצַּד הַדִּין, וְכֵן כְּבָשִׂים
וְאֵילִים וְעִתּוּדִים וְעוֹזִים. מִשׁוּם
שֶׁהֵם פְּנֵי שׁוֹר, כָּלֶם שְׁחִיטָתָם
בְּצִפּוֹן, וְקַבּוּל דָּמָם בְּכִלֵי שֶׁרֶת
בְּצִפּוֹן. שְׁחִיטָה וְקַבְלָה וְזִרְיָקָה
כָּלֶם בְּצִפּוֹן, לְבִסָּם מִדַּת הַדִּין
שְׂבָאָה לְבֵית דִּין מִצַּד הַגְּבוּרָה.
בֵּית דִּין הַגְּדוֹל מִצַּד הַגְּבוּרָה,
שֶׁשֶׁם בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן מִצַּד
הַמְּלָכוּת. וְכָל אוֹתָם שׁוֹפְכֵי דָמִים
לְמִצָּה הֵם מִצַּד הַגְּבוּרָה.

וְכֹחַ שְׂבָאָרִיָּה עֲלֵת שְׁבַת בְּשַׁבְּתוֹ
- וְלֹא בְּשַׁבַּת אַחֲרָת, מִשׁוּם שֶׁעֵבֶר
יוֹמוֹ בְּטַל קְרַבְנוֹ. שְׁקַרְבֵּן דִּוְחָה
שְׁבַת, וּמִדְּלִיק אֵשׁ בְּשַׁבַּת, מִשׁוּם
שֶׁהוּא אֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ. שְׁכָל אֵשׁ
שֶׁל קְרַבְנוֹת הוּא קֹדֶשׁ, וְשַׁבַּת
קֹדֶשׁ, אַחֲזוּזִים זֶה בְּזֶה.

אֲבָל אֵשׁ שֶׁל חַל אֲסוּר לְתַת לוֹ
אַחֲזִיָּה בְּקֹדֶשׁ, וּמִשׁוּם זֶה צְוָה
לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֲרוּ
אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּחֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת.

שְׁזָהוּ כְּלָאִים שֶׁל טוֹב וְרַע. וּבְשַׁבַּת שְׁשׁוּלְט עֵץ הַחַיִּים, שְׂאִין בּוֹ תַעֲרֹבָת, (אֲסוּר לְהִבְעִיר בּוֹ חֵלִין, שְׁזָה
הָאֵשׁ שֶׁל חֵלִין שֶׁל טַמְאָה, וְלֹא שֶׁל חֵלִין שֶׁל טְהוֹרָה) וְחֵלִין שֶׁל טְהוֹרָה אֲסוּר לְעַרְבּ בְּאֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ. כָּל שְׁפָן חֵלִין

פְּתַח רֵעִיָּה מְהִימָנָא, (ר"א רבי שמעון) וְאָמַר, כְּתוּב בְּפָרְשָׁתָא
דָּא, וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֲלֵהּ לִי. וְאוֹקְמוּהָ, דְּעוּלָה
לְאִשִּׁים. וּבִגִּין כִּף סִמְךָ עוּלָה לְאִשָּׁה. וְעוֹד אוֹקְמוּהָ,
דְּלִית עוּלָה אֲתִיָּא אֶלָּא עַל הַרְהוּר הַלֵּב.

וְדָא, כָּל קְרַבְנֵי לֹא אֲתִיָּין, אֶלָּא לְכַפְרָא. כָּל קְרַבְנָא
וְקְרַבְנָא, עַל כָּל אִבְרִין דְּבִר נֶשׁ, כְּפּוּם הֵהוּא חֲטָא
דְּהֵהוּא אֲבָר. עַל טְפִין דְּמוֹחָא, (שְׁמוֹת יב) עֲגַת מִצּוֹת כִּי
לֹא חֲמִץ. אִי זְרִיק טְפִין קְדָמָאִין, קֹדֶם דְּאִחְמִיצוּ, בְּאֲתֵר
דְּלֹאוֹ דִּילִיָּה. וְעַל אֵלִין דְּאִחְמִיצוּ, וְזִרִיק לֹאֵן בְּאֲתֵר דְּלֹא
אֲצִטְרִיף, צְרִיף לְאִיִּתְאָה עֲלֵיהוּ לְחֵם חֲמִץ, וְאִינוּן לְחֵמֵי
תוֹדָה הִכִּי הוּוּ, מְנַהוּן חֲמִץ, וּמְנַהוּן מִצָּה.

פָּרִים מִסְטָרָא דְּדִינָא, כְּבָשִׂים וְאֵילִים וְעִתּוּדִים וְעוֹזִים.
בְּגִין דְּאִינוּן אֲנָפִי דְּשׁוֹר, כְּלָהוּ שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן,
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכִלֵי שֶׁרֶת בְּצִפּוֹן. שְׁחִיטָה וְקַבְלָה וְזִרְיָקָה
כָּלֶם בְּצִפּוֹן. לְבִסָּמָא מִדַּת הַדִּין, דְּאֲתִי לְבֵית דִּין מִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה. בֵּית דִּין הַגְּדוֹל מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמְנֵן בִּינָה.
בֵּית דִּין הַקָּטָן, מִסְטָרָא דְּמְלָכוּת. וְכָל אִינוּן שׁוֹפְכֵי דָמִים
לְמִצָּה, אִינוּן מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה.

וְכֹחַ דְּאוֹקְמוּהָ, עֲלֵת שְׁבַת בְּשַׁבְּתוֹ וְלֹא בְּשַׁבַּת אַחֲרָא,
בְּגִין דְּעֵבֶר יוֹמוֹ בְּטַל קְרַבְנוֹ. דְּקַרְבֵּן דִּוְחָה שְׁבַת,
וְאֲדִלִיק אֵשׁ בְּשַׁבַּת, בְּגִין דְּאִיהוּ אִשָּׁא קְדוּשָׁה. דְּכָל אֵשׁ
דְּקַרְבְּנֵי אִיהוּ קֹדֶשׁ, וְשַׁבַּת קֹדֶשׁ, אַחֲזִידוֹ דָּא בְּדָא.

אֲבָל אֵשׁ דְּחוּל, אֲסִיר לְאַחֲדָא לִיָּה בְּקֹדֶשׁ, וּבִגִּין דָּא מְנִי
לֹאֵן לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל
מִשְׁבְּחֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. דְּהֵאִי אִיהוּ כְּלָאִים דְּטוֹב וְרַע.
וּבְשַׁבַּת דְּשִׁלְטָא אִילְנָא דְּחַיִּי, דְּלִית בִּיהּ תַעֲרוּבָת, (אֲסִיר
לְאִבְעָרָא בִּיהּ דְּחַלּוֹ, דְּהֵאִי אֵשׁ דְּחַלּוֹ דְּטַמְאָה וְלֹא דְּחַלּוֹ דְּטְהוֹרָה) וְחֵלִין
דְּטְהוֹרָה אֲסִיר לְעַרְבָא בְּאֵשׁ דְּקֹדֶשׁ. כָּל שְׁפָן חֵלִין
דְּטַמְאָה, דְּאֲסִיר לְעַרְבָא לֹאֵן בְּקֹדֶשׁ. אוֹף הִכִּי כָּל קְרַבְנֵי,
אֲתִקְרִיאוּ בְּשׁוֹר קֹדֶשׁ. וְכָל קְרַבְנֵי דְּכָל מִין, אִית בְּהוּן

שְׁזָהוּ כְּלָאִים שֶׁל טוֹב וְרַע. וּבְשַׁבַּת שְׁשׁוּלְט עֵץ הַחַיִּים, שְׂאִין בּוֹ תַעֲרֹבָת, (אֲסוּר לְהִבְעִיר בּוֹ חֵלִין, שְׁזָה
הָאֵשׁ שֶׁל חֵלִין שֶׁל טַמְאָה, וְלֹא שֶׁל חֵלִין שֶׁל טְהוֹרָה) וְחֵלִין שֶׁל טְהוֹרָה אֲסוּר לְעַרְבּ בְּאֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ. כָּל שְׁפָן חֵלִין

חלין דַּטְהָרָה, וְאִית בְּהוּן (דף ת"ה ע"א) קִדְּשׁ וְקִדְּשׁ
הַקִּדְּשִׁים.

וְרוּזָא, דְּאִית הַפְּרָשׁ בֵּין קִדְּשׁ לְקִדְּשׁ, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
(שמות כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרֻכֶּת לְכֶם בֵּין הַקִּדְּשׁ וּבֵין
קִדְּשׁ הַקִּדְּשִׁים. אוּף הֵכָא אָשׁוּת דְקִרְבָּנִין, לָאו אֵינוּן
שְׁוִין. דְּאֵשׁ שֶׁל גְּבוּהַּ מְקִדְּשׁ מֵאֵשׁ דְקִדְּשׁ דְלִתְמָא.
דְּאִתְקְרִי אֵשׁ עֲצֵי הַקִּדְּשׁ, אוּ אֵשׁ בְּשֵׁר הַקִּדְּשׁ. וְאִשָּׁא
דְקוּדְשָׁא, אִית בֵּיהּ הַפְּרָשָׁה לְבֵין אֵשׁ הַדְּיוּט. אַף עַל גַּב
דְּאוּקְמוּהָ עָלֶיהָ, דְמַצְוָה לְהִבְיָא מִן הַהַדְּיוּט, אַף עַל גַּב
דְּאִית אֵשׁ דְקוּדְשָׁא, דְכָל חַד צְרִיף לְאַתְרֵיהּ. וּמִתְלָא
אִמְתִּילּוּ יִשְׂרָאֵל קִדְמָאֵי לְהֵאֵי רוּזָא יִשְׂרָאֵל.

(נ"א וְיִשְׂרָאֵל אִמְתִּילּוּ לְהֵאֵי. דְהָא יִשְׂרָאֵל בְּכֻלָּל) אִתְקְרִיאַו מְלָכִים
כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. אֲבָל כַּד הוּוּ
עָאֵלִין לְבֵי מְקִדְשָׁא, כָּל חַד שְׁרִיָּא בְּאַתְרֵיהּ, כְּדָקָא יָאוּת
לֵיהּ. אוּף הֵכִי כָל קִרְבָּנִין לָאו אֵינוּן שְׁוִין, דְאַף עַל גַּב
דְּכְבוּלְהוּ כְתִיב קִרְבָּן לִי, אִיהוּ פְּלִיג כְּלָא כָל חַד וְחַד
כְּדָקָא יָאוּת. וְרוּזָא דָא, אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּפָרִי הַחֵג, דְהוּוּ קְרִיבִין
לוּן יִשְׂרָאֵל קְדָם יְיָ.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, קוּם רַעֲיָא מְהֵימְנָא מִשְׁנַתְךָ, דְאַנְתָּ
וְאַבְהֵן יִשְׁנֵי עֶפְרַת אִתְקְרוּן, דְעַד כְּעַן הוּוּתוּן
מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרֵייתָא, בְּאֵינוּן יִשְׁנִים בְּמִשְׁנָה, דְאַתְמַר בְּהוּן
עַל הָאֲרֵץ תִּישָׁן. וּבִיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה
לֵיהוָה. אִתּוּן אֵינוּן (בְּנֵי) בְּפוּרִים דְשְׁכִינְתָא, וּבְעוּבְדִין
דְלִכּוּן, אִיהִי אִתְחַדְּשַׁת בְּצִלוֹתִין דְאַבְהֵן בְּכָל יוֹמָא.
דְּאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, תְּפִלוֹת פְּגִיגָא אָבוֹת תְּקִנוּם.
וּבְקִרְיַת שְׁמַע דְאָמַר רַעֲיָא מְהֵימְנָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
וְאוּקְמוּהָ כָּל הַקּוּרָא קְרִיַּת שְׁמַע בְּכָל יוֹם, כְּאֵלוּ הוּא
מְקִיָּים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְדָאֵי בְּצִלוֹתִין דְלִכּוּן, בְּקִרְיַת שְׁמַע דְלִכּוּן, שְׁכִינְתָא

שֶׁל טְמֵאָה שְׁאָסוּר לְעֶרְבֵי אוֹתָם
בְּקִדְּשָׁה. אַף כֶּף כָּל קִרְבָּנוֹת
נְקִרְאִים בְּשֵׁר קִדְּשׁ, וְכָל קִרְבָּנוֹת
שֶׁל כָּל מִין יֵשׁ בְּהֶם חֲלִין שֶׁל
טְהָרָה, וְיֵשׁ בְּהֶם קִדְּשׁ וְקִדְּשׁ
הַקִּדְּשִׁים.

וְהַסוּד שְׁיֵשׁ הַפְּרָשׁ בֵּין קִדְּשׁ
לְקִדְּשׁ, זְהוּ שְׁכִתּוּב (שמות כו)
וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרֻכֶּת לְכֶם בֵּין הַקִּדְּשׁ
וּבֵין קִדְּשׁ הַקִּדְּשִׁים. אַף כֶּף אִשֵּׁי
הַקִּרְבָּנוֹת אֵינָם שְׁוִים. שְׁאֵשׁ שֶׁל
גְּבוּהַּ מְקִדְּשׁ מֵאֵשׁ שֶׁל קִדְּשׁ
שְׁלִמְטָה, שְׁנִקְרָא אֵשׁ עֲצֵי הַקִּדְּשׁ,
אוּ אֵשׁ בְּשֵׁר הַקִּדְּשׁ. וְאֵשׁ שֶׁל
קִדְּשָׁה יֵשׁ בּוּ הִבְדִּילָהּ בֵּינוּ לְבֵין
אֵשׁ שֶׁל הַדְּיוּט. אַף עַל גַּב שְׁבָאֵרוּ
עָלָיו שְׁמַצְוָה לְהִבְיָא מִן הַהַדְּיוּט
אַף עַל גַּב שְׁיֵשׁ אֵשׁ שֶׁל קִדְּשׁ,
שְׁכָל אֶחָד צְרִיף לְמִקּוּמוֹ. וּמִשֶּׁל
נִמְשְׁלוּ יִשְׂרָאֵל הַרְאֵשׁוּנִים לְסוּד
זֶה יִשְׂרָאֵל.

(יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְזֶה. שְׁהֵרֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֻלָּל)
נְקִרְאִים מְלָכִים, כְּמוֹ שְׁבָאֵרוּהוּ,
כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. אֲבָל
כְּאִשֵּׁר הָיוּ עוֹלִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ,
כָּל אֶחָד שׁוֹרְהַ בְּמִקּוּמוֹ כְּמוֹ
שְׁרָאוּי לוֹ. אַף כֶּף כָּל הַקִּרְבָּנוֹת
אֵינָם שְׁוִים, שְׁאֵף עַל גַּב שְׁכָלָם
כְּתוּב קִרְבָּן לַה', הוּא מִחֻלְק הַכָּל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ שְׁרָאוּי. וְסוּד
זֶה נוֹדַע בְּפָרִי הַחֵג, שְׁהָיוּ
מְקִרְיָבִים לְהֶם יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי ה'.
אָמַר הַמְּנַרְהַ הַקִּדְּוִשָׁה, קוּם
רוּעָה נֶאֱמָן מִשְׁנַתְךָ, שְׁאַתָּה
וְהָאָבוֹת נְקִרְאִים יִשְׁנֵי עֶפְרַת, שְׁעַד
כְּאֵן הָיִיתֶם מִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה
בְּאוֹתָם יִשְׁנִים בְּמִשְׁנָה, שְׁנֶאֱמַר
בְּהֶם עַל הָאֲרֵץ תִּישָׁן. וּבִיּוֹם
הַבְּפוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה
חֲדָשָׁה לַה'. אִתְּם הֵם (בְּנֵי)
בְּפוּרִים שֶׁל הַשְּׁכִינָה, וּבְמַעֲשֵׂים שְׁלָכֶם הִיא מִתְחַדְּשַׁת בְּתִפְלוֹת שֶׁל הָאָבוֹת בְּכָל יוֹם. שְׁבָאֵרוּ
בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, תְּפִלוֹת פְּגִיגָא אָבוֹת תְּקִנוּם. וּבְקִרְיַת שְׁמַע הַנֶּאֱמָן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
וּפְרָשׁוּהָ כָּל הַקּוּרָא קְרִיַּת שְׁמַע בְּכָל יוֹם כְּאֵלוּ הוּא מְקִיָּים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה.
וְדָאֵי בְּתִפְלוֹת שְׁלָהֶם, בְּקִרְיַת שְׁמַע שְׁלָכֶם, הַשְּׁכִינָה הִיא מִתְחַדְּשַׁת לְפָנֵי הַקִּדְּוִשׁ בְּרוּף הוּא.

ומשום זה נאמר והקרבנותם מנחה
חדשה לה'. בתפלות שהן במקום
הקרבנות. באילו קרבנות של
התפלות היא מתחדשת?
בשבעתיכם. כלומר שבועות,
שבו מתן תורה, ונקרא חמשים
יום לעמר. ובו שבעה שבועות,
מצד אותו שנאמר בו (תהלים קיט)
שבע ביום הללתיך. והיא מלכות,
כלה, כלולה משבע ספירות,
כלולה בכינה, שהיא מתפשטת
בחמש ספירות לחמשים.

יסוד כל, כלול מאלין חמשים. כל"ה - כ"ל ה'. כלולה מחמשים,
כלם נבלעים בתוך חמשים,
חכמה שהיא י' עליונה מבלעת
בתוך חמשים. ה' פעמים עשר.
ה' - כינה. י' - חכמה. עשר
פעמים ה', כלומר חמשים
בחסבון כ"ל, ובחשבון י"ם,
והוא ים התורה. המקור שלו
כתר, שאין לו סוף. שאר
הספירות נקראות על שמה
שבעת ימים. והמלכות ים סוף,
שהיא סוף כל הימים.

ומשום זה שהם חמשים, שבעה
שבועות, מנחתם שלשה
עשרונים ושני עשרונים, חמש,
שהם חמש פעמים עשר. זהו
שכתוב (במדבר כח) ומנחתם סלת
בלולה בשמן קדש אחד (ו) שני עשרונים
לאיל האחד, עשרון עשרון לפכש
האחד לשבעת הכבשים. ושבעת
הכבשים פנגד (ויקרא כג) שבע
שבתות תמימת תהינה. כל אחד
עם ששה הימים שלו.

ובעשור לחדש השביעי (במדבר כט)
- שהוא תשרי. מקרא קדש יהיה
לכם - זה יום הכפורים, שהוא
עשירי, י', כלול מעשרת ימי

איהי אתחדשת קמיה דקודשא בריך הוא. ובגין דא,
והקרבנות מנחה חדשה ליהנה. בצלותין דאינון באתר
דקרבנין. באן קרבנין דצלותין איהי מתחדשת.
בשבעתיכם. דהיינו שבועות, דביה מתן תורה, ואתקרי
חמשים יום לעמר. וביה שבעה שבועות, מסטרא דהוא
דאתמר ביה, (תהלים קיט) שבע ביום הללתיך, ואיהי מלכות
כלה. כלילא משבע ספירן, כלילא בכינה, דאיהי
אתפשטת בה' ספיראן לחמשים.

יסוד כל, כלול מאלין חמשים. כל"ה: כ"ל ה'. כלילא
מחמשים, כללה נבלעים בגו חמשים, חכמה
דאיהי, י' עלאה, מובלעת בגו חמשים. ה' זמנין עשר.
ה' כינה. י' חכמה. עשר זמנין ה' היינו חמשים ובחושבן
כ"ל. ובחושבן י"ם. ואיהו ים התורה. מקרא דיליה
כתר, דלית ליה סוף. שאר ספיראן, אתקריאו על שמה
שבעת ימים. ומלכות ים סוף, סוף דכל ימים.

ובגין דא דאינון חמשים, שבע שבועות, מנחתם שלשה
עשרונים, ושני עשרונים. חמש, דאינון חמש
זמנין עשר. הדא הוא דכתיב, (במדבר כח) ומנחתם סלת
בלולה בשמן שלשה עשרונים לפך האחד (ו) שני עשרונים
לאיל האחד. עשרון עשרון לפכש האחד לשבעת
הכבשים. ושבעת הכבשים, לקבל (ויקרא כג) שבע שבתות
תמימת תהינה. כל חד עם שית יומין דיליה.

ובעשור לחדש השביעי, (במדבר כט) דאיהו תשרי. מקרא
קדש יהיה לכם, דא יום הכפורים. דאיהו
עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו ביה ה'
צלותין, לחברא לה עם ה'. (מאי מקרא קדש יהיה לכם. דא יום
הכפורים דאיהו עשירי י', כליל מעשרת ימי תשובה. ותקינו ביה ה' צלותין,
לחברא עם ה') מאי מקרא קדש. לאפרשא ליה משאר יומין,
דאית בהו פולחנא דחול. ובגין דא, כל מלאכת עבדה
לא תעשו.

תשובה. ותקנו בו חמש תפלות, לחבר אותו עם ה'. (מהו מקרא קדש יהיה לכם? זה יום הכפורים שהוא עשירי,
י', כלול מעשרת ימי תשובה. ותקנו בו חמש תפלות, לחברו עם ה') מהו מקרא קדש? להבדילו משאר ימים שיש
בהם עבודה של חל. ומשום זה, כל מלאכת עבדה לא תעשו.

שִׁימוּם שִׁישׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חָל, הֵם מְצַד שֶׁל עֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע. שֶׁהַתְּהַפֵּף מִמָּטָה לְנַחֵשׁ, וּמִנַּחֵשׁ לְמָטָה, לְכָל אֶחָד כְּפִי מַעֲשֵׂיו. וְזֶה מְטָרֹן מָטָה, נַחֵשׁ, סְמָאֵל. אֲבָל בְּיוֹם זֶה, שֶׁהוּא יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁנֹקְרָא קֹדֶשׁ, שׁוֹלֵט עֵץ הַחַיִּים, שֶׁלֹּא מִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ שְׁטָן וּפְגַע רַע. וּמְצַדוֹ (תְּהִלִּים ה) לֹא יִגְרָף רַע. וּמִשׁוֹם זֶה יֵשׁ בּוֹ מְנוּחָה לְעַבְדִּים בְּעֵץ הַחַיִּים, (וּמִשְׁתַּתְּפִים אֲצִל) וְבוֹ יוֹצֵאִים לְחַרוֹת, בּוֹ יוֹצֵאִים מִשְׁלֵשְׁלוֹתֵיהֶם.

אֲלוֹ שִׁישׁ עֲלֵיהֶם גְּזֵר דִּין בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, וּמִשׁוֹם זֶה הִתְקִינוּ לוֹמַר בּוֹ: כָּל נְדָרִים וְאִסּוּרִים וְכוּ', כָּלֵם יִהְיוּ מִשְׁבָּתִים וְעִזּוּבִים בְּלֵי תִקּוּף וְלֹא קְיָמִים. וּמִשׁוֹם זֶה נֶדֶר שֶׁל שֵׁם יְהוָה, שֶׁהִיא תְּפָאֶרֶת. וּשְׁבוּעָה - שֶׁל אֲדֹנָי, שֶׁהִיא מְלָכוּת. שֶׁעָשׂוּ עַל גְּלוּת שְׁלָהֶם, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יִהְיוּ נְעֻזִים וּמִשְׁבָּתִים לֹא תִקּוּף וּבְלֵי קִיּוֹם, (בְּמַדְבַּר טו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֶׁחֲסֵד הוּא מִים, וּגְבוּרָה אֵשׁ, וְתְּפָאֶרֶת אֲוִיר. וּמִשׁוֹם זֶה בָּאוּ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה,

הַתֵּר נְדָרִים פּוֹרְחִים בְּאֲוִיר. וּמִשׁוֹם שֶׁשְׁבוּעָה מִמְּלָכוּת, שֶׁהִיא לְמָטָה מִמֶּנּוּ, פָּרְשׁוּהוּ, נְדָרִים עַל גְּבִי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִם. וְעוֹד פָּרְשׁוּ, כָּל הַנִּשְׁבָּע כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בְּמִלְךָ עֲצָמוֹ, וְכָל הַנּוֹדֵר כְּאֵלֹה נּוֹדֵר בְּחַיֵי הַמִּלְךָ. הַמִּלְךָ עֲצָמוֹ - אֲדֹנָי. חַיֵי הַמִּלְךָ - יְהוָה. וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר (בְּמַדְבַּר ל) כִּי יִדֹר נֶדֶר לַיהוָה.

וְאִתָּה כִּף יֵשׁ סוּד אַחַר, חַיֵי הַמִּלְךָ - חֻכְמָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (קְהֵלֵת ז) הַחֻכְמָה תַּחֲיָה בְּעֲלֵיהָ. כָּל הַנּוֹדֵר בִּיהִוָּה, שֶׁהוּא תְּפָאֶרֶת, כְּאֵלֹה נּוֹדֵר בְּחֻכְמָה, שֶׁהוּא שֵׁם יוֹד ה"א וְאֵלֹה עֲלִיּוֹנָה, וְכָל הַנִּשְׁבָּע בְּאֲדֹנָי, כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בְּמִלְךָ עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ, זוֹ אִמָּא עֲלִיּוֹנָה, כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בָּהּ, שֶׁהִיא (שְׁמוֹת כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהֵר. מִצַּד הַחֲסֵד - (בְּרֵאשִׁית ב) עֲצָם מִעֲצָמִי. וּבִשְׁר

דְּיוֹמִין דְּאִית בְּהוֹן מְלֹאכָת חוֹל, אֵינּוֹן מְסַטְרָא דְעֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע. דְּאִתְהַפֵּף מִמָּטָה לְנַחֵשׁ, וּמִנַּחֵשׁ לְמָטָה. לְכָל חַד כְּפּוּם עוֹבְדוֹי, וְדָא מְטָרֹן מָטָה, נַחֵשׁ, סְמָאֵל. אֲבָל בְּהַאי יוֹמָא דְּאִיהוּ יוֹם הַכַּפּוּרִים דְּאִתְקַרֵי קֹדֶשׁ, שֶׁלֹּטָא אֵילָנָא דְחַיֵי, דְּלֹא אִשְׁתַּתֵּף עִמִּיהָ שְׁטָן וּפְגַע רַע. וּמְסַטְרִיהָ (תְּהִלִּים ה) לֹא יִגְרָף רַע. וּבְגִין דָּא, בִּיהָ נִיחִין עַבְדֵינָא בְּאֵילָנָא דְחַיֵי, (ג"א וְאִשְׁתַּתֵּפוּן גְּבוּיָה) וּבִיהָ נִפְקֵן לְחַירוֹת, בִּיהָ נִפְקֵי מִשְׁלֵשְׁלֵיהוֹן.

אֵינּוֹן דְּאִית עֲלֵיהוּ גְזֵר דִּין, בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ לְמִימַר בִּיהָ, כָּל נְדָרֵי וְאִסּוּרֵי וְכוּ', כּוֹלְהוֹן יְהוֹן שְׁבִיתִין וְשְׁבִיקִין לֹא שְׁרִירִין וְלֹא קְיָיִמִין. וּבְגִין דָּא נֶדֶר דִּיהִוָּה, דְּאִיהוּ תְּפָאֶרֶת. וּשְׁבוּעָה דְּאֲדֹנָי, דְּאִיהוּ מְלָכוּת. דְּעַבְדוֹ עַל גְּלוּתָא דְלַהוֹן, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יְהוֹן שְׁבִיקִין וְשְׁבִיתִין לֹא שְׁרִירִין וְלֹא קְיָיִמִין, (בְּמַדְבַּר טו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּחֲסֵד אִיהוּ מִים. גְּבוּרָה אֵשׁ. תְּפָאֶרֶת אֲוִיר. וּבְגִין דָּא אִוְקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְּנִיתִין, הַתֵּר נְדָרִים פּוֹרְחִים בְּאֲוִיר.

וּבְגִין דְּשְׁבוּעָה מִמְּלָכוּת, דְּאִיהִי לְתַתָּא מִיּוֹנָה. אִוְקְמוּהָ, נְדָרִים עַל גְּבִי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִם. וְעוֹד אִוְקְמוּהָ, כָּל הַנִּשְׁבָּע כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בְּמִלְךָ עֲצָמוֹ. וְכָל הַנּוֹדֵר כְּאֵלֹה נּוֹדֵר בְּחַיֵי הַמִּלְךָ. הַמִּלְךָ עֲצָמוֹ, אֲדֹנָי. חַיֵי הַמִּלְךָ, יְהוָה. וּבְגִין דָּא (בְּמַדְבַּר ל) כִּי יִדֹר נֶדֶר לַיהוָה.

וְאִוְף הַכִּי אִית רְזָא אַתְרָא, חַיֵי (דף ונ"ה ע"ב) הַמִּלְךָ, חֻכְמָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (קְהֵלֵת ז) הַחֻכְמָה תַּחֲיָה בְּעֲלֵיהָ. כָּל הַנּוֹדֵר בִּיהִוָּה, דְּאִיהוּ תְּפָאֶרֶת. כְּאֵלֹה נּוֹדֵר בְּחֻכְמָה, דְּאִיהוּ יוֹד ה"א וְאֵלֹה ה"א, חַיֵי הַמִּלְךָ. וְכָל הַנִּשְׁבָּע בְּאֲדֹנָי, כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בְּמִלְךָ עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ דָּא אִימָא עֲלֵיָהּ, כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בָּהּ, דְּאִיהִי (שְׁמוֹת כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהֵר. מְסַטְרָא דְחֲסֵד, (בְּרֵאשִׁית ב) עֲצָם מִעֲצָמִי. וּבִשְׁרֵי מְסַטְרָא דְגְבוּרָה, דָּא מְלָכוּת. וּבְחֻכְמָה דְּאִיהִי

וְאֵלֹה ה"א, חַיֵי הַמִּלְךָ. וְכָל הַנִּשְׁבָּע בְּאֲדֹנָי, כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בְּמִלְךָ עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ, זוֹ אִמָּא עֲלִיּוֹנָה, כְּאֵלֹה נִשְׁבָּע בָּהּ, שֶׁהִיא (שְׁמוֹת כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהֵר. מִצַּד הַחֲסֵד - (בְּרֵאשִׁית ב) עֲצָם מִעֲצָמִי. וּבִשְׁר

מבשרי - מצד הגבורה, זו מלכות. ובחכמה, שהיא חיי תפארת, הוא עולה לקראת אדם. זהו שכתוב (ישעיה מד) כתפארת אדם.

וְנֹאמַר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, (ויקרא טז) וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם. וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנִנוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בּוֹ חֲמִשָּׁה עֲנּוּיִים, כְּדֵי שֶׁתִּלְבֹּן ה' קִטְנָה בַּה' עֲלֵיוֹנָה, שֶׁהִיא חֲמֵשׁ תַּפְלוֹת. לְקַיֵּם בְּיִשְׂרָאֵל, (ישעיה א) אִם יְהִיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים כַּשֶּׁלֶג יִלְבִּינוּ. וְזוֹהוּ סוּד שֶׁל לְשׁוֹן זְהוּרִית, מִשׁוּם שֶׁכָּל הַחֹכְבוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל מְגִיעִים אֶצֶל הַמַּלְכוּת, וְתִשׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינָה, מְלַבֵּנָת אוֹתָם, מִשׁוּם שֶׁנֹּאמַר בַּה' (ויקרא טז) הַשֶּׁכֶן אִתָּם בַּתּוֹךְ טִמְאַתֶּם. וְאַרְבָּעָה בַּגְּדֵי לְבָן וְאַרְבָּעָה בַּגְּדֵי זָהָב לְהַלְבִּישׁ - יְאֵהֲדוֹנָהּ.

וְתִקְנוּ לְתַקְעַ שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, לְהַעֲלוֹת קוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו', לְחֵרוֹת, שֶׁנֹּאמַר בַּה' (ישעיה ג) בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צָר - בְּא' וּבּו', קָרִי וְכַתִּיב. וְעַבּוּדַת יוֹם הַכַּפּוּרִים הִיא בְּאַרְיִכוֹת, וְהִיא כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ מַדְרָגוֹת - בְּמַחְשְׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וּגּו', (ויקרא כג), שֶׁהוּא תִשְׁרִי, מִקְרָא קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם. כָּל מְלֹאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְחַגְתֶּם אִתּוֹ חַג לַה' שְׁבַעַת יָמִים וּגּו'. בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר - מִצַּד שֶׁל י"ה. וְחַגְתֶּם אִתּוֹ - זוֹ אוֹת ו', הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. (ח"ג - חֲסֵד גְּבוּרָה) שְׁבַעַת יָמִים - מִצַּד שֶׁל בַּת שְׁבַע, שֶׁהִיא מְלָכוֹת. הָאֲבוֹת, וְהַרוּעָה הַנֶּאֱמָר, וְאַהֲרֹן, דָּוִד וְשְׁלֹמֹה - הָרִי הֵם שְׁבַעָה, כְּנֶגֶד שְׁבַע סְפִירוֹת. אֲנִי רוּעָה לְתַקֵּן לָכֶם סֶכָה, שֶׁהִיא אִמָּא עֲלִיוֹנָה, לְסַכֵּף עֲלֵיהֶם כְּאִמָּא עַל בְּנֵים וּמִשׁוּם שְׁבַע סְפִירוֹת אֲמַר הַפְּסוּק, (ויקרא כג) כִּי בִסְפוֹת הַשְּׁבַתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּצִאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּשִׁבְעָה עֲנָנִי כְבוֹד. סֶכָה (יש שְׁכִתּוּבָה בְּאוֹת ו', בְּסִפְתָּ חֲסֵד ו', דְּאִתְמַר בַּה' בְּסִפְתָּ תִשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים, אִיחָה אִמָּא אֲבָל סֶכָה) בָּאת ו', אִיחָה בְּרָאָה שְׁבַע סְפִירוֹת. אֲנִי רוּעָה לְתַקֵּן לָכֶם סֶכָה, שֶׁהִיא אִמָּא עֲלִיוֹנָה, לְסַכֵּף עֲלֵיהֶם כְּאִמָּא עַל בְּנֵים. וּמִשׁוּם שְׁבַע סְפִירוֹת אֲמַר הַפְּסוּק, (ויקרא כג) כִּי בִסְפוֹת הַשְּׁבַתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּצִאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּשִׁבְעָה עֲנָנִי כְבוֹד. סֶכָה (יש שְׁכִתּוּבָה בְּאוֹת ו', בְּסִפְתָּ חֲסֵד ו', שֶׁנֹּאמַר בַּה' בְּסִפְתָּ תִשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים. הִיא אִמָּא. אֲבָל

חיי תפארת, איהו סליק לאתקרי אדם, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מד) כתפארת אדם.

וְאִתְמַר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. (ויקרא טז) וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם. וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנִנוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בִּיה' עֲנּוּיִים, בְּגִין דְּתִלְבֹּן ה' זְעִירָא בַּה' עֲלָאָה, דְּאִיחָה ה' צְלוֹתִין. לְקַיֵּם בְּיִשְׂרָאֵל, (ישעיה א) אִם יְהִיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים כַּשֶּׁלֶג יִלְבִּינוּ. וְהִיא אִיחָה רְזָא דְלְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית, בְּגִין דְּכָל חֹבְבֵין דְּיִשְׂרָאֵל מְטוּן לְגַבֵּי מְלָכוֹת. וְתִשׁוּבָה דְּאִיחָה בִּינָה, מְלַבֵּנָת לוֹן. בְּגִין דְּאִתְמַר בַּה' (ויקרא טז) הַשֶּׁכֶן אִתָּם בַּתּוֹךְ טִמְאַתֶּם. וְד' בַּגְּדֵי לְבָן, וְד' בַּגְּדֵי זָהָב לְמַלְבֵּשׁ, יְאֵהֲדוֹנָהּ.

וְתִקְנוּ לְתַקְעַ שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, לְסַלְקָא קוֹל דְּאִיחָה ו', לְחֵרוֹת. דְּאִתְמַר בַּה' (ישעיה ג) בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צָר, בְּא', וּבּו', קָרִי וְכַתִּיב. וְעַבּוּדַת יוֹם הַכַּפּוּרִים אִיחָה בְּאַרְיִכוֹת, וְאִיחָה כְּלוּלָה מִתְּלַת דְּרָגוֹן, בְּמַחְשְׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וּגּו', (ויקרא כג) דְּאִיחָה תִשְׁרִי, מִקְרָא קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם. כָּל מְלֹאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְחַגְתֶּם אִתּוֹ חַג לִי שְׁבַעַת יָמִים וּגּו'. בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר, מִסְטָרָא דִי"ה. וְחַגְתֶּם אִתּוֹ, דָּא אוֹת ו', עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא. (ח"ג חֲסֵד גְּבוּרָה) שְׁבַעַת יָמִים, מִסְטָרָא דְּבַת שְׁבַע, דְּאִיחָה מְלָכוֹת. אֲבָהּ, וְרַעֲיָא מְהִימָנָא, וְאַהֲרֹן, דָּוִד וְשְׁלֹמֹה, הָא אִינוּן שְׁבַע, לְקַבֵּל שְׁבַע סְפִירָאן. אֲנָא בְּעִינָא לְתַקְנָא לְכוּן סֶכָה, דְּאִיחָה אִימָא עֲלָאָה, לְסַפְכָּא עֲלֵיהוּ, כְּאִמָּא עַל בְּנִין.

וּבְגִין ז' סְפִירָאן אֲמַר קָרָא, (ויקרא כג) כִּי בִסְפוֹת הַשְּׁבַתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּמִפְקְנוֹתֵהוּן מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּז' עֲנָנִי כְבוֹד. סֶכָה (אִיחָה בְּאוֹת ו', בְּסִפְתָּ חֲסֵד ו', דְּאִתְמַר בַּה' בְּסִפְתָּ תִשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים, אִיחָה אִימָא אֲבָל סֶכָה) בָּאת ו', אִיחָה בְּרָאָה שְׁבַע סְפִירוֹת. אֲנִי רוּעָה לְתַקֵּן לָכֶם סֶכָה, שֶׁהִיא אִמָּא עֲלִיוֹנָה, לְסַכֵּף עֲלֵיהֶם כְּאִמָּא עַל בְּנֵים. וּמִשׁוּם שְׁבַע סְפִירוֹת אֲמַר הַפְּסוּק, (ויקרא כג) כִּי בִסְפוֹת הַשְּׁבַתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּצִאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּשִׁבְעָה עֲנָנִי כְבוֹד. סֶכָה (יש שְׁכִתּוּבָה בְּאוֹת ו', בְּסִפְתָּ חֲסֵד ו', שֶׁנֹּאמַר בַּה' בְּסִפְתָּ תִשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים. הִיא אִמָּא. אֲבָל

סכה) באות ו' היא בסוד (התבות) של שני בנים - יהוה אדני. וכף עולה סוכ"ה בחשבון יאהדוניה. שני כרובים, שָהם (שמות כה) סככים בכנפיהם על הפפרת ופניהם איש אל אחיו.

ויש עשרה טפחים בפרובים ממטה למעלה, מרגליהם עד ראשיהם, ומראשיהם עד רגליהם, ושורים על טפח שהוא י'. ועשרה מעלה למטה, וממטה למעלה, כלומר יו"ד. ומשום זה שעור סכה אמרו חכמים, לא פחות מעשרה, ולא למעלה מעשרים. סכה העשויה ככבשן מצד של אמא, עליה נאמר (שמות ט) וְהָרַסְנוּ עֵשֶׂן כְּלוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה' בְּאֵשׁ וַיַּעַל עֵשֶׂנוּ כְּעֵשֶׂן הַכִּבְשָׁן. (ופרשהו. מהו (יחזקאל א) והחיות רצוא ושוב, כאור היוצא מפי הכבשן) והכל אחד.

וסכה תהיה לצל יומם (ישעיה ד), שצריך סכה. וסכה נעשה לצל, שנאמר בו (תהלים צא) בצל שדי יתלונן. ולא בצל סכת הדיוט, שמגן על הגוף משמש. אלא צל להגן על הנשמה, כמו שנאמר (שיר השירים ב) בצלו חמדתי וישבתי. (איכה ד) אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים. צל עם ס' הוא צלם, שנאמר בו (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש. ס' סתומה יש לה ארבע דפנות.

ומה שפרשהו שמים פהלכתן ושלישית אפלו טפח, ולמי שאמר שלשה פהלכתן ורביעית אפלו טפח, והם בגלל זה, שמים שלש, ארבע - הרי תשע. וטפח הוא עשירי, להשלים כל חסרון. ומשום זה שעור סכה לא פחות

מעשר, שהיא מלכות, עשירית של כל הדרגות. ולא למעלה מעשרים, שהיא אות כ', פתר עליון, שלא שולטת בו עין. כבוד עליון, עליו אמר משה, (שמות לג) הראני נא את כבודך. והשיב לו הקדוש ברוך הוא, לא תוכל לראת את פני. ואין כבוד בלי אות כ'.

ומשום זה שערו בעלי המשנה כנגדם, סכה העשויה כמבוי, מצד אות ב', כמין גא"ם, מצד

(דמיכו) דתרין בגין, יהוה אדני. והכי סליק סוכ"ה בחושפן יאהדוניה. תרין פרובים, דהם (שמות כה) סככים בכנפיהם על הפפרת ופניהם איש אל אחיו.

ואית עשרה טפחים בפרובים מתתא לעילא, מרגליהון עד רישיהון, ומרישיהון ועד רגליהון, ושריין על טפח דאיהו י'. ועשרה מעלה לתתא, ומתתא לעילא, היינו יו"ד. ובגין כך, שיעורא דסכה אמרו רבנן, לא פחות מעשרה, ולא למעלה מעשרים. סכה העשויה ככבשן מסטרא דאימא, עלה אתמר, (שמות ט) וְהָרַסְנוּ עֵשֶׂן כְּלוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יי באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. (ואוקמוה מאי (יחזקאל א) והחיות רצוא ושוב, כאור היוצא מפי הכבשן) וכלא חד.

וסכה תהיה לצל יומם, (ישעיה ד) דסכה בעינן. וסכה אתעביד לצל. דאתמר ביה, (תהלים צא) בצל שדי יתלונן. ולא בצל סכת הדיוט, דאגין על גופא משמשא. אלא צל לאגנא על נשמתא. (שיר השירים ב) בצלו חמדתי וישבתי. (איכה ד) אשר אמרנו בצלו נחיה בגוים. צל עם ס', איהי צלם. דאתמר ביה, (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש. ס' סתומה אית לה ארבעה דפנות.

ומה דאוקמוה שמים פהלכתן ושלישית אפילו טפח. ולמאן דאמר שלשה פהלכתן ורביעית אפילו טפח. ואינון בגין דא, תרין, תלת, ארבע, הא תשע, טפח איהי עשיראה, לאשלמא כל חסרון. ובגין דא, שיעור סכה לא פחות מעשר, דאיהי מלכות, עשיראה דכל דרגין. ולא למעלה מעשרין, דאיהי כ', פתר עליון, דלא שלטא ביה עינא. כבוד עלאה, עליה אמר משה, (שמות לג) הראני נא את כבודך. ואתיב ליה קדשא בריך הוא, לא תוכל לראת את פני. ולית כבוד, בלא כ'.

ובגין דא שערו מארי מתניתין להבליהו, סכה העשויה

מעשר, שהיא מלכות, עשירית של כל הדרגות. ולא למעלה מעשרים, שהיא אות כ', פתר עליון, שלא שולטת בו עין. כבוד עליון, עליו אמר משה, (שמות לג) הראני נא את כבודך. והשיב לו הקדוש ברוך הוא, לא תוכל לראת את פני. ואין כבוד בלי אות כ'.

ומשום זה שערו בעלי המשנה כנגדם, סכה העשויה כמבוי, מצד אות ב', כמין גא"ם, מצד

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מפכת שבועות

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
לכמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר במדבר-דברים ברוך ו'
לפי ספר הזוהר 10 קריים (70-71 קריים) עמודים רכה-שב
[מפרשת פנחס דף רנה: עד פרישת עקב דף רעג.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס לכמוד
דף היומי, לכמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי הזו"ר
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"ו לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס
לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק,
והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים לכמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על
כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם
ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחקמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמנו הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

הדומה ללב, תקנו להיות ביד שמאל. כמו שפירושהו, לולב בימין, ואתרוג בשמאלו. והם כנגד זכור ושמור. ומי נטל שניהם? העמוד האמצעי. לולב בימינו, ואתרוג בשמאלו.

באו האבות, והרועה הנאמן, ואהרן ודוד ושלמה, וברכו אותו ואמרו לו, אתה המנורה הקדושה, והחברים שלך שהם ששה, כנגד אלו שהם שבעה. ואתה המנורה הקדושה, נר מערבי באמצע, שכל ששה נרות מאירים ממך. בכל אחד נאמר בו, (משלי כ) נר ה' נשמת אדם.

והרועה הנאמן מאיר בך, ואתה בחברים שלך, והכל אחד בלי פרוד כלל. ומשם ואילך מתפשטים ענפים לכל בעלי החכמה, השלם דברי החבורה הראשונה שלך לעטר אותם.

פתח המנורה הקדושה ואמר, בחבור הראשון נאמר, (שיר השירים ח) מים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'. מהו בוז? יום שני ויום ששי ויום שביעי של סכות, שבהם היו מנסכים מים ויין.

שבעה ימי סכות בהם היו מקריבים ישראל שבעים פרים לכפר על שבעים ממנים כדי שלא ישאר העולם חרוב מהם. זהו שכתוב ובחמשה עשר יום והקרבתם עלה אשה לריח ניחח לה' פרים בני בקר שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים שנים עשר. וביום השלישי אחד עשר. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי פרים תשעה. וביום הששי פרים שמונה. וביום

השביעי שבעה. וכלם שבעים. ובכל יום היו חסרים. מדוע חסרים?

אָאָא כּאן הוּא רְמוּז, (בראשית ח) וּתְנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. ומה שם בימי המבול (שם) והמים היו הלוף וחסור - אף כף בתשרי, שהוא החודש השביעי, שבו כמה מצוות: ראש השנה, ויום הכפורים, סכה ולולב, אתרוג, מינים של הלולב, שופר - השכינה העליונה שורה על ישראל,

ואתרוג בשמאלו. אינון לקבל זכור ושמור. ומאן נטיל תרווייהו. עמודא דאמצעייתא. לולב בימיניה, ואתרוג בשמאליה.

אתו אבהן, ורעיא מהימנא, ואהרן ודוד ושלמה, וברוכו ליה, ואמרו ליה, אנת בוצינא קדישא, וחברייא דילך דאינון שית, לקבל אינון ז'. ואנת בוצינא קדישא נר מערבי באמצע, דכל שית נרות נהרין מנך. בכל חד אתמר ביה, (משלי כ) נר יי נשמת אדם. ורעיא מהימנא נהיר בך, ואנת בחברייא דילך, וכלא חד, בלא פרוידיא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא, אשלים מלין דחבורא קדמאה דילך לאעטרא לון.

פתח בוצינא קדישא ואמר, בחבורא קדמאה אתמר (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'. מאי בוז. יומא תניינא, ויומא שתיתתאה, ויומא שביעאה דסופות. דבהון הוּו מנסכים מים ויין.

דשבע יומין דסופות, בהון היו מקריבין ישראל שבעים פרים, לכפרא על שבעין ממנן, בגין דלא ישתאר עלמא חרוב מנייהו. הדיא הוא דכתיב, ובחמשה עשר יום והקרבתם עולה אשה לריח ניחח ליי פרים בני בקר שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים י"ב. וביום השלישי י"א. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי פרים תשעה. וביום הששי פרים שמונה. וביום השביעי שבעה. וכלהו שבעין. ובכל יומא הוּו חסרים. אמאי חסרים.

אָאָא הָכָא קָא רְמִיז, (בראשית ח) וּתְנַח הַתֵּיבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. ומה התם בימי טופנא, (בראשית ח) והמים היו הלוף וחסור, אוף הכי בתשרי, דאיהו גרמא שביעאה, דביה כמה פקודין, ראש השנה ויום הכפורים, סכה ולולב אתרוג, מינין דלולב שופר. שכינתא עלאה שרייא

שְׁהִיא תְּשׁוּבָה, סִפְּהָ, אֶתְרוּג, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא לְדוּלֵב. מִיָּד - וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶד. מִתְמַעֲטִין מִתְמַעֲטִים הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אִף כִּף מִתְמַעֲטִים הַמְּנִינִים, שֶׁהֵם מִלְּאֲכֵי הַחֲבֻלָה שֶׁמְּנִינִים עֲלֵיהֶם שְׂדוּמִים לְמִי הַמַּבּוּל. כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׂוּהוּ, עָשָׂה עֲבָרָה אַחַת, קָנָה לוֹ קִטְיָגוֹר אַחַד. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמְתַמַּעֲטִים הַחֲטָאִים, מִתְמַעֲטִים הַפְּרִים שְׁלֵהֶם, מִתְמַעֲטִים הַמְּנִינִים שֶׁל שְׂבָעִים אֲמוֹת, מִתְמַעֲטִים שְׂבָעִים אֲמוֹת, מִתְמַעֲטֵי הַטּוֹב שְׁלֵהֶם.

תִּבְתַּת נַח, צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְנִיֵס עִמּוֹ שְׁנַיִם שְׁנַיִם (בְּרֵאשִׁית) שְׂבָעָה שְׂבָעָה זְכָר וְנִקְבָּה, לְקַרְבָּן, לְהִגֵּן עַל נַח וְעַל כָּל אֱלוֹ שְׂנַכְנָסִים עִמּוֹ לְתַבָּה. אִף כִּף אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים חֲגִים וְזַמְנִים, שֶׁהֵם יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׂבָעָה שְׂבָעָה. שְׁנַיִם שְׁנַיִם - שְׁנֵי יָמֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְשְׁנֵי יָמִים שֶׁל שְׂבָעוֹת. וּמִפְּנֵי שֶׁאֱלוֹ שְׁנַיִם מֵהֶם בְּסַפְקָה, הָרִי שְׁנֵי יָמֵי הַפּוֹרִים בְּמִקּוּמָם. שְׂבָעָה שְׂבָעָה - שְׂבָעַת יָמֵי הַפֶּסַח, שְׂבָעַת יָמֵי הַסִּכּוֹת. נַח פִּנְגָד יוֹם הַשַּׁבָּת, וְזֶהוּ (שֵׁם ו) מִכָּל הַחַי.

הַסִּפְּהָ מְגַנָּה עַל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה ד) וְסִפְּהָ תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם מִחֶרֶב. הַסִּפְּהָ הִיא מְגַנָּה. מֵה תִּבְתַּת נַח לְהִגֵּן, אִף כִּף סִפְּהָ לְהִגֵּן. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - חַיִּי בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה, וְהֵן תִּשְׁעַת תִּשְׁעָה. בְּרֻכּוֹת הַמִּינִים בֵּה נִשְׁלָמוֹת עֶשֶׂר סְפִירוֹת מִמְעַלָּה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעַלָּה, וְהִיא פִּנְגָד נַח.

וְעוֹד מִכָּל הַחַי - הַשְּׂכִינָה מְגַנָּה עַל אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים י', אוֹת שְׂבָת בְּתַחוּם שְׁלוֹ, שֶׁהוּא שְׂמוֹנֵת אֲלָפִים, אֲלָפִים לְכָל צַד. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים י', אוֹת בְּרִית, שֶׁהוּא בְּשִׁמּוֹנָה יָמִים, שְׁנַמְר עֲלֵיהֶם, (וַיִּקְרָא יב) וּבִיּוֹם הַשְּׂמִינִי יְמוֹל בֶּשֶׂר עָרְלָתוֹ. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים אוֹת י', תְּפִלִּין בְּשִׁמּוֹנָה פְּרָשִׁיּוֹת.

עַל יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה, סִפְּהָ, אֶתְרוּג, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ לְדוּלֵב. מִיָּד וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶד, מִתְמַעֲטִין חוֹבֵין דִּישְׂרָאֵל, אוֹף הָכִי מִתְמַעֲטִין מְמַנָּן דְּאִינוּן מִלְּאֲכֵי חֲבֻלָה, דְּמְמַנָּן עֲלֵיהוּ, דְּדַמְיִין לְמִי טוֹפְנָא. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, עָשָׂה עֲבָרָה אַחַת קָנָה לוֹ קִטְיָגוֹר אַחַד. בְּהִהוּא זְמַנָּא דְּמִתְמַעֲטִין חוֹבֵין, מִתְמַעֲטִין פְּרִים דְּלִהוּן, מִתְמַעֲטִין מְמַנָּן דְּע' אוּמִין, מִתְמַעֲטִין ע' אוּמִין, מִתְמַעֲטֵי טוֹבָא דְּלִהוּן.

תִּבְתַּת נַח, מְנִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאֶעְלָא עֲמִיה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (בְּרֵאשִׁית) שְׂבָעָה שְׂבָעָה זְכָר וְנִקְבָּה, לְקַרְבָּנָא, לְאֶגְנָא עַל נַח, וְעַל כָּל אִינוּן דְּעֲאֲלוּן עֲמִיה לְתִיבָה. אוֹף הָכִי אֲלוּן דְּמִנְטְרִין חֲגִין וְזַמְנִין, דְּאִינוּן יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׂבָעָה שְׂבָעָה, שְׁנַיִם שְׁנַיִם תְּרִין יוּמִין דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְתְרִין יוּמִין דְּשְׂבָעוֹת, וּבְגִין דְּאִינוּן תְּרִין מְנִיָּהוּ בְּסַפְקָה, הָא אִית שְׁנֵי יָמֵי הַפּוֹרִים בְּאֶתְרֵיהוּ. שְׂבָעָה שְׂבָעָה, ז' יוּמִין דְּפֶסַח, ז' יוּמִין דְּסוֹכּוֹת. נַח לְקַבֵּל יוֹם הַשַּׁבָּת, וְהִיא אִיהוּ מִכָּל הַחַי.

סִפְּהָ קָא אֶגְיִנָּת עֲלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה ד) וְסִפְּהָ תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם מִחֶרֶב. סִפְּהָ קָא אֶגְיִנָּת. מֵה תִּבְתַּת נַח לְאֶגְנָא, אוֹף הָכִי סִפְּהָ לְאֶגְנָא. וְעוֹד מִכָּל הַחַי, ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא, מְאִינוּן ט' ט', בְּרַכָּתָא דְּמִינִין בֵּה אֲשְׁתְּלִימוּ י' סְפִירָאן מְעִילָא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא לְעִילָא. וְאִיהוּ לְקַבֵּל נַח.

וְעוֹד מִכָּל הַחַי, שְׂכִינָתָא אֶגְיִנָּת עַל אֲלוּן דְּנִטְרִין י', אוֹת שְׂבָת בְּתַחוּמָא דִּילִיָּה, דְּאִיהוּ ח' אֲלָפִים, תְּרִין אֲלָפִין לְכָל צַד. וְעוֹד, מִכָּל הַחַי, אֲלוּן דְּנִטְרִין י' אוֹת בְּרִית, דְּאִיהוּ בְּח' יוּמִין, דְּאֶתְמַר עֲלֵיהוּ, (וַיִּקְרָא יב) וּבִיּוֹם הַשְּׂמִינִי יְמוֹל בֶּשֶׂר עָרְלָתוֹ. וְעוֹד, מִכָּל הַחַי, אֲלוּן דְּנִטְרִין אוֹת י', תְּפִלִּין בְּתַמְנִיָּא פְּרָשִׁיּוֹן.

אֲלָפִים, אֲלָפִים לְכָל צַד. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים י', אוֹת בְּרִית, שֶׁהוּא בְּשִׁמּוֹנָה יָמִים, שְׁנַמְר עֲלֵיהֶם, (וַיִּקְרָא יב) וּבִיּוֹם הַשְּׂמִינִי יְמוֹל בֶּשֶׂר עָרְלָתוֹ. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים אוֹת י', תְּפִלִּין בְּשִׁמּוֹנָה פְּרָשִׁיּוֹת.

השכינה, שהיא סְכָה, מגנה עליהם, ופורשת כנִפְהָ עליהם כאמא על בנים, ומפני זה תקנו לברך הפורס סכת שלום עלינו. ומפני זה בחדש השביעי, שבו כל מצוות אלו, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, עם ישראל באביהם שבשמים. ואין מים רבים אלא כל האמות והממנים שלהם. אם יתן איש, שהוא סמאל, כל מה שיש לו בעולם הזה, כדי שישתתף באלו המצוות עם ישראל - בוז יבוזו לו.

וביום השמיני עצרת, פר אחד איל אחד. הרי פרשהו בעלי המשנה, למלך שזמן אורחים, לאחר ששלח אותם, אמר לאלו בני ביתו: אני ואתם נעשה סעודה קטנה. ומה עצרת? כמו שנאמר (שמואל א-ט) זה יעצר בעמי, ואין עצר אלא מלכות. מצד השכינה העליונה עושה סעודה גדולה, ומצד המלכות סעודה קטנה. ונהגין לעשות ישראל עמה שמחה, ונקראת שמחת תורה. ומעטרים לספר תורה בכתר שלו, רמז ספר תורה לתפארת, השכינה - עטרת תפארת.

אמר רבי אלעזר, אבא, מדוע מצד האמא העליונה מזמן כל הממנים של כל האמות, ומצד השכינה התחתונה לא מזמן אלא אמה יחידה, כנגד פר יחיד?

אמר לו, בני, טוב שאלת. מפני שמלכות היא רומזת לבת, שהיא צנועה בבית אביה ואמה. והיא ארוסה ולא נשואה. אין דרך ארץ לאכל עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך ארץ הוא

(לאכל עם האורחים) אחר שמזמן בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של שבעים

שבִּינְתָא דאיהי סְכָה, אגינת עליהו, ופרישת גדפאָה עליהו, כאמא על בנין, ובגין דא תקינו לברכא, הפורס סכת שלום עלינו. ובגין דא בִּרְחָא שביעאָה, דביה כל פקודין אלין, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. עם ישראל באביוהוֹן שבשמים. ולית מים רבים, אלא כל אומין וממנן דלהוֹן. אם יתן איש, דאיהו סמאל, כל מה דאית ליה בעלמא דין, בגין (דף רנ"ו ע"ב) דישתתף באלין פקודין עם ישראל, בוז יבוזו לו.

וביום השמיני עצרת פר אחד איל אחד, הא אוקמוהו מארי מתניתין, למלכא דזמין אושפיזין, לבתר דשלח לון, אמר לאלין בני ביתא דיליה, אנא ואתון נעביד סעודה קטנה. ומאי עצרת. כמה דאת אמר, (שמואל א כ ט) זה יעצר בעמי, ולית עצר אלא מלכות. מסטרא דשכינתא עלאה, עביד סעודתא רברבא, ומסטרא דמלכותא, סעודתא זעירא. ונהגין למעבד ישראל עמה חדוה, ואתקריאת שמחת תורה. ומעטרן לספר תורה בכתר דיליה, רמז ספר תורה לתפארת, שכינתא עטרת תפארת.

אמר רבי אלעזר, אבא, אמאי מסטרא דאמא עלאה, זמין לכל ממנן דכל אומין, ומסטרא דשכינתא תתאה, לא זמין אלא לאומה יחידה, לקבל פר יחידא.

אמר ליה ברי, שפיר שאילת. בגין דמלכות איהי רמיזא לברתא, דאיהי צנועה בבית אביה ואמה. ואיהי ארוסה ולא נשואה. לאו אורח ארעא, למיכל עם אושפיזין. אבל אימא דהיא נשואה, אורח ארעא איהו (למיכל עם אורח) בַּת דמזמין בעלה אושפיזי, למיכל על פתורא עם בעלה. ואי אינון אושפיזין נכראין, לא אכלי עמהוֹן, לא אבא, ולא אמא, וכל שכן ברתא. ובגין כך בסעודתא דשבעין ממנן, לא אשתתף למיכל עמהוֹן, חד

(לאכל עם האורחים) אחר שמזמן בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של שבעים

הממנים לא משתתף לאכל עמהם אחד מבצעי המלך, מפני שהם נכרים. אמר לו, ודאי עתה יתישב הדבר בלבי על בריו.

עלת תמיד - זו השכינה, שעולה למעלה באותה דרגה, שנאמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד אומרים פעמים שמע ישראל. והיא עולה בעמוד האמצעי, שהוא תדיר עמה בלי פרווד כלל.

וראן עולה? למקום שנגזרה משם, שהוא אין סוף, והוא גבוה מפל הספירות. ומפני זה פרשה, עולה - פלה לגבוה עולה. וכאשר הא עולה, אוחזות בה כל הספירות, והן עולות עמה. ומה העליה שלה? לריח נחת, לתת ריח טוב לפני ה', ואחר כך נאמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשת החטאת והעלה. ורדה מלאה כפורה מפל חטאי ישראל.

והרי העליה שלה היא בעמוד האמצעי. ומפני כך הירדה שלה היא בו, וכל הצבאות שלה. ומפני זה נקרא סלם, שבו כל ההיות (הכנויים) עולות ויורדות, שהן תלויות מן יהוה. ומפני זה כל הקרבנות והעולות הם ליהוה. ונקראת קרבן על שם שמתקריבים בה כל הכנויים ליהוה.

ומפני זה נאמר עליה, (במדבר ז) קרבנו קצרת כסף אחת. אין דרגה נקרכת לגבי יהוה פחותה ממנה. ואין תפלה ומצוה מפל מצוות התורה, וכל קרבנות ועולות, שהם לחוץ ממנה. בכל דרגות הספירות לא מתקבלות לפני יהוה חוץ ממנה. ומפני זה נאמר עליה, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ומפני זה אמר הנביא, (ירמיה ט) כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

היא שלמים, שלמות השם של יהוה, בכל דרגה ודרגה. היא ה'. אדני. י' של יהוה. היא ה' מאלהים. היא ה' מאהיה. י' משדי. סוף כל הויה וכנוי. ומפני זה נאמר בה, (קהלת יב) סוף דבר

מן מארי מלכא, בגין דאינון נוכראין. אמר ליה ודאי כען אתיישבת מלה בלבאי, על ברייה.

עולת תמיד, דא שכינתא, דסליקת לעילא בההוא דרגא, דאתמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד, אומרים פעמים שמע ישראל. ואיהי סליקת בעמודא דאמצעייתא, דאיהו תדיר עמה בלא פרוודא כלל.

ולאן סליקת. לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף, ואיהו גבוה מפל ספיראן. ובגין דא אוקמוה. עולה פלה לגבוה סלקא. וכד איהי סליקת, אחידן בה כל ספירן, ואינון סלקין עמה. ומאי סליקו דילה. לריח נחת, למיהב ריחא טבא קדם יי, ולבתר אתמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשות החטאת והעולה. נחתת מליא כפורה מפל חובין דישראל.

והא סליקו דילה איהו, בעמודא דאמצעייתא. אוף הכי נחיתו דילה איהו ביה, וכל חילין דילה, ובגין דא אקרי סלם, דביה כל הויין (נ"א כנויין) סלקין ונחתין, דאינון תליין מן יהוה. ובגין דא, כל קרבנין ועלוון אינון ליהוה. ואתקריאת קרבן, על שם דאתקריבו בה כל כנויין ליהוה. ובגין דא אתמר עליה, (במדבר ז) קרבנו קצרת כסף אחת. לית דרגא דאתקריב לגבי יהוה, פחות מנה. ולית צלותא ופקודא מפל פקודין דאורייתא, וכל קרבנין ועלוון, דאינון לבר מנה. בכל דרגין דספיראן לא מתקבלן קדם יהוה, לבר מנה. ובגין דא אתמר עליה, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ובגין דא אמר נביא, (ירמיה ט) כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

איהי שלמים, שלימו דשמא דיהוה, בכל דרגא ודרגא. איהי ה'. אדני. י' דיהוה. איהי ה' מן אלהים. איהי ה' מן אהיה. י' מן שדי. סוף דכל הויה וכנוי. ובגין דא אתמר בה, (קהלת יב) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. איהי סוף מעשר

ספיראן, ים סוף. שְׁלִימוֹ דְעֵלְאִין וְתַמְאִין. אִיהוּ תַרְעָא לְאַעְלָא לְכָל חֲכַמְתָּא, לְכָל פְּנוּי וְהוּזָה, וְלֹאֲעֵלָא בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, יְדִיעָה דְכָלָא. וּפְחוּת מִינָה, לִית רְשׁוֹ לְשׁוּם בְּרִיָּה, לְאַשְׁגָּחָא לְשׁוּם יְדִיעָה בְּעוֹלָם. עֲלֵה אֲתָמֵר, (תהלים קיח) זֶה הַשְּׁעַר לִי צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

אִיהוּ שֵׁם מ"ב אֲתָנוּן, דְּבַהוּן אֲתַבְּרִיאוּ עֲלֵאִין וְתַמְאִין. (ואלו אינון אֲתָנוּן כְּנוּיין לְאֲתָנוּן דְּהוּוּוּן דְּבַהוּן אֲתַבְּרִיאוּ עֲלֵאִין) אִיהי אֲתַקְרִיאַת עֵין מְסֻטְרָא דִּמְיִנָא, (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יְהוָה אֵל יִרְאִיו. וְאֲתַקְרִיאַת אֲזִן מְסֻטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, (דניאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנָּךְ וּשְׁמַע. וְאֲתַקְרִיאַת רִיחַ מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. וְאֲתַקְרִיאַת פֶּה, מְגַרְמָה. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (במדבר יב) פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

אֲתַקְרִיאַת פְּקוּדָא קְדָמָאָה אֲנְכִי, מְסֻטְרָא דְכֶתֶר, דְּאִיהוּ אִי"ן מְאַלְהִינוּ. אֲנְכִי בִיה כ', כְּתֵר. וּבִיָּה אִין. וְכְתֵר אֲתַקְרִי מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָאָה. דְּאֲדַבֵּר לְגַבְהָ חֲמֻשִׁין זְמַנִּין יְצִיאַת מְצָרִים בְּאוּרִיַתָּא. וְאִיהי ב"ת מִן בְּרַאשִׁית, דְּכָלִּילָא עֶשֶׂר אַמְרִין, מְסֻטְרָא דְחֲכַמָּה בַת י', (משלי ג) בְּחֲכַמָּה יָסַד אַרְץ. בְּאַבָּא יָסַד בְּרַתָּא. וְאִיהוּ (איוב כח) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, דְּכָלִּיל ל"ב נְתִיבוֹת, דְּאִינוּן ל"ב אֱלֹהִים מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתַקְרִי כְבוֹד. וְכַד אֲתַפְלִילֵן בְּבְרַתָּא, אֲתַקְרִי ל"ב. וּבְגִין דָּא כְבוֹד לְעֵילָא, ל"ב לְתַתָּא.

וְי' דְבָרָן אֲתִיָּהִיבוּ. חֲמֵשׁ בְּלוּחָא חָדָא, וְחֲמֵשׁ בְּלוּחָא תַנְיִנָא. אִיהי כָלִיל לֹון, ה' מְפֹתֵר עַד גְּבוּרָה. וְה' מְעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, עַד (דף רנ"ז ע"א) בְּרַתָּא. וְאִינוּן ה' ה'. וְכִי אֵית לְמַלְלָא בְּעֶשְׂרָה פִּיּוֹת. אֲלָא כָלִיל לֹון בְּבַת יְחִידָה י' וְאֲתַעְבִּידוּ כְּלֵהוּ חָדָא. אוּף הָכִי ו', אֲתַקְרִי קוּל, וְלֹא אֲשַׁתְמוּדְעִין בִּיָּה, עַד דְּאֲשַׁתְתַּף עַד (ס"א ע"ג) דְּבוּר. וּבְגִין דָּא, (דברים ד) קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמַעִים.

היא כוללת אותו, חמשה מפתר עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד הבת. והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות? אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כלם אחד. אף כן ו' נקרא קול, ולא מכירים בו עד שמשתתף עד (ע"ג) דבור. ומפני זה, (דברים ד) קול דברים אתם שמעים.

הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. היא סוף מעשר ספירות, ים סוף. שלמות עליונים ותחתונים. היא שער להכנס לכל חכמה, לכל פנוי והוזה, ולהכנס בכל ספירה וספירה, ידיעה של הכל. ופחות ממנה אין רשות לשום בריה להשגיח לשום ידיעה בעולם. עליה נאמר, (תהלים קיח) זֶה הַשְּׁעַר לֵה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

היא שם של מ"ב אותיות, שבהן נבראו עליונים ותחתונים. (ואלו הן אותיות כנויים לאותיות הקדושות שבהן נבראו עליונים). היא נקראת עין מצד הימין, (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יְהוָה אֵל יִרְאִיו. וְנִקְרָאת אֲזִן מְצַד הַשְּׁמַאל, (דניאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנָּךְ וּשְׁמַע. וְנִקְרָאת רִיחַ מְצַד הָעַמּוּד הָאַמְצְעִי. וְנִקְרָאת פֶּה מְעַצְמָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (במדבר יב) פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

נקראת מצוה ראשונה אנכי, מצד הכתר, שהוא אי"ן מאלהינו. אנכי - בו כ', כתר. ובו אִין. וְכַתֵּר נִקְרָא מְצַד הָאֵמָא הָעֲלִינָה, שֶׁהַזְכִּיר אֲצֵלָה חֲמֻשִׁים פְּעָמִים יְצִיאַת מְצָרִים בְּתוֹרָה. וְהִיא ב"ת מְבַרְאשִׁית, שְׁכוּלְלַת עֶשֶׂר אֲמִירוֹת מְצַד הַחֲכַמָּה, בַּת י', (משלי ג) בְּחֲכַמָּה יָסַד אַרְץ. בְּאַבָּא יָסַד הַבַּת. וְהוּא (איוב כח) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, שְׁכוּלְלַת ל"ב נְתִיבוֹת, שֶׁהֵם ל"ב אֱלֹהִים מְצַד הָאֵמָא הָעֲלִינָה, שְׁנִקְרָאת כְבוֹד. וְכֹאֲשֶׁר נְכָלְלִים בַּבַּת, נִקְרָא ל"ב. וּמִפְּנֵי זֶה כְבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה.

ועשרה דברות נתנו חמשה בלוח אחד, וחמשה בלוח שני. היא כוללת אותו, חמשה מפתר עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד הבת. והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות? אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כלם אחד. אף כן ו' נקרא קול, ולא מכירים בו עד שמשתתף עד (ע"ג) דבור. ומפני זה, (דברים ד) קול דברים אתם שמעים.

היא מצוה שניה מצד הגבורה, יראה בחשבון. ורמוזה במלת בראשית, ירא בשת. ופרשוה, מי שאין לו בשת פנים, ודאי שלא עמדו אבותיו על הר סיני.

היא מצוה שלישית, שנקראת אהבת חסד. זהו שפתוב (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיו על פן משכתיף חסד. אהבה כלולה מהאבות, שנקרא בהם בכל מכל. כל. וסוד הדבר - (שם ב) זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך.

והיא מצוה רביעית, יחוד, מצד העמוד האמצעי, שמע ישראל. והיא כ"ה כ"ה אותיות עמו בשש תבות, שהן שמע ישראל (וכו'). ובגללה אמר אברהם, (בראשית כב) גלכה עד כ"ה ונשתתחה. (שמות ט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

היא א"ח, עמוד האמצעי, והיא ד', שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד. א"ח כולל תשע ספירות, שהן א' - אין סוף, ח' - שמונה ספירות, מחכמה עד יסוד. ד' - מלכות, הקוץ שלה, בה נשלמות לעשר, שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלולה מארבע אותיות יהוה.

מצוה חמישית, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. היא תורה שבכתב מצד החסד, ותורה שבפעל פה מצד הגבורה, שבהן חכמה ובינה. כמו שפרשוה בעלי המשנה, הרוצה להחכים - ידרים. להעשיר - יצפין. והעמוד האמצעי כולל את שניהם, ומפני זה נקרא שמים, כולל אש ומים, אש של גבורה ומים של חסד.

ובמפני זה כתר, שהיא כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הפך בשקל הקדש. שהם יה"ה, שלש אותיות, נעשות כף על ו'. והו כנגד כתר תורה. ו' זה ספר תורה. כף עטרה על ראשו. והכל יהו"ה, עשרים ושש בחשבון.

איהי פקודא תננא מסטרא דגבורה, יראה בחושבן. ורמיזא במלת בראשית, ירא בשת. ואוקמוה, מאן דלית ליה בשת פנים, ודאי דלא עמדו אבהתוי על טורא דסיני.

איהי פקודא תליתאה, דאתקרי אהבת חסד. הדא הוא דכתיב, (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיו על פן משכתיף חסד. אהבה כלילא מאבהן, דאתקרי בהון בכל מכל כל. ורזא דמלה, (ירמיה ב) זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך.

ואיהי פקודא רביעאה, יחוד, מסטרא דעמודא דאמצעייתא, שמע ישראל. ואיהי כ"ה כ"ה אתוון, עמיה בשית תיבין, דאינון שמע ישראל. ובגינה אמר אברהם (בראשית כב) גלכה עד כ"ה ונשתתחה. (שמות ט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

איהו א"ח, עמודא דאמצעייתא, ואיהי ד', שלימו דיחודא דילה, לאשקמא ביה אחד. א"ח, כליל ט' ספיראן, דאינון א' אין סוף. ח' תמניא ספיראן, מחכמה עד יסוד. ד' מלכות, קוצא דילה, בה אשתלימו לעשרה, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלילא מד' אתוון יהוה.

פקודא חמישאה, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. איהי אורייתא דבכתב מסטרא דחסד. ואורייתא דבעל פה מסטרא דגבורה. דבהון חכמה ובינה. כמה דאוקמוה מארי מתניתין, הרוצה להחכים ידרים. להעשיר יצפין. ועמודא דאמצעייתא כליל תרווייהו, ובגין דא אתקרי שמים, כליל אש ומים, אש דגבורה, ומים דחסד.

ובגין דא כתר, דאיהי כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הפך בשקל הקדש. דאינון יה"ה, תלת אתוון, אתעבידו כף, על ו'. והינו כנגד כתר תורה, ו' היינו ספר תורה, כף עטרה על רישיה. וכלא יהו"ה, כ"ו בחושבן.

מִצֹּה שְׁשִׁית הִיא תַּפְלָה שֶׁל יָד
בְּזוֹעַ שְׁמָאל. וּמִצַּד הַגְּבוּרָה ה'
שֶׁל יָד פְּהָה, מִכְּתָר וְעַד גְּבוּרָה,
חֲמֵשׁ סְפִירוֹת, וְהֵן תַּפְלִין שֶׁל
רֹאשׁ שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. וְהִיא
קֶשֶׁר שֶׁלֹּשׁ רְצוּעוֹת, שֶׁהֵן נִצַּח
הוֹד יְסוּד.

וְהִיא מִצֹּה שְׁבִיעִית, מִצֹּת
צִיצִית, כּוֹלֶלֶת תַּכְלֵת וְלִבָּן, דִּין
וְרוּחַמִּים. בְּאֵשׁ, אֵשׁ לִבְנָה לֹא
אוֹכֵלֶת. תַּכְלֵת אוֹכֵלֶת וּמְכַלָּה,
(מַלְכִים-א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעֵלָה. לִבָּן
מִיָּמִין, תַּכְלֵת מִשְׁמָאל. הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי יְחוּד בֵּין שְׁנֵיהֶם, יָרֵק.
מִשׁוּם כִּף פְּרֻשׁוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה,
מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמַע
בְּשַׁחְרִית? מְשִׁיכִיר בֵּין תַּכְלֵת
לְלִבָּן. וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנּוּ פְּרֻשֶׁת
צִיצִית לְקָרָא אוֹתָהּ בִּיְחוּד.

וְהִיא מִצֹּה שְׁמִינִית, מְזוּזָה.
הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת מְזוּזָה מִצַּד
הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁל אוֹתִיּוֹת
יְהוָה. וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק, סוּד
הַבְּרִית, נִקְרָאת שְׂדֵי חוֹתֶמֶת
הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא יְהוָה.

מִצֹּה תְּשִׁיעִית, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת
אוֹת בְּרִית מִצַּד שֶׁל צְדִיק יְסוּד
עוֹלָם. (בְּרֵאשִׁית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית.
(שְׁמוֹת לא) בִּינִי, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נִצַּח וְהוֹד. אוֹת
- זֶה צְדִיק. הִיא - זוֹ הַשְּׂכִינָה. כִּי
שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם
- מִכְּתָר עַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.
שְׂאִין שֹׁשֶׁה בְּכָל מְקוֹם אֲלֵא מִצַּד
הָאוֹת ו'. וְאִין שְׁבִיעִי אֲלֵא מִצַּד
הָאוֹת י', עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ חֲכָמָה
עֲלִיוֹנָה, אוֹת הוּא. חֲכָמָה

תַּחְתּוֹנָה, אוֹת הִיא.

וְתִקְנּוּ לְמוֹל לְשִׁמוּנָה, שֶׁהֵם ח',
מִחֲכָמָה עַד יְסוּד. לְקַבֵּל בָּהֶם י'
קִטְנָה, לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ עַד כְּתָר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם. וְתִקְנּוּ לְשִׁים הָעֲרֵלָה בְּכָלֵי עֶפְרָה, לְקַיֵּם

פְּקוּדָא שְׁתִּיתָא, אִיהִי תַּפְלָה שֶׁל יָד, בְּדוֹעַא שְׁמָאלָא.
וּמִסְטָרָא דְגְבוּרָה ה' דִּיד פְּהָה, מִכְּתָר וְעַד גְּבוּרָה,
ה' סְפִירָאן, וְאִינוּן תַּפְלִין דְּרִישָׁא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא.
וְאִיהִי קֶשֶׁר תַּלְתֵּי רְצוּעוֹת, דְּאִינוּן נִצַּח הוֹד יְסוּד.

וְאִיהִי פְּקוּדָא שְׁבִיעָא, מִצֹּת צִיצִית, כְּלִיל תַּכְלֵת וְלִבָּן,
דִּינָא וְרוּחַמִּי. בְּנוּרָא, אֲשָׁא חוּרָא לֹא אֲכִיל. תַּכְלָא,
אֲכִיל וְשְׂעִי, (מַלְכִים א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעֵלָה. חוּרָא מִיָּמִינָא,
תַּכְלֵת מִשְׁמָאלָא, עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, יְחוּד בֵּין תְּרוּוֹיְהוּ,
יָרוּק. בְּגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין, מֵאִמְתִּי קוֹרִין
אֶת שְׁמַע בְּשַׁחְרִין מְשִׁיכִיר בֵּין תַּכְלֵת לְלִבָּן. וּבְגִין דָּא
תִּקְנּוּ פְּרֻשֶׁת צִיצִית, לְמִקְרִי לָהּ בִּיְחוּדָא.

וְאִיהִי פְּקוּדָא תְּמִינָא, מְזוּזָה. שְׂכִינְתָא אֲתִקְרִיאַת מְזוּזָה,
מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאֲתוּוֹן דִּיהוָה.
וּמִסְטָרָא דְצְדִיק, רְזָא דְבְּרִית, אֲתִקְרִי שְׂדֵי. שְׂדֵי חוֹתֶמֶת
דְּמִלְכָא, דְּאִיהוּ יְהוָה.

פְּקוּדָא תְּשִׁיעָא, שְׂכִינְתָא אֲתִקְרִיאַת אוֹת בְּרִית, מִסְטָרָא
דְּצְדִיק יְסוּד עוֹלָם. (בְּרֵאשִׁית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית.
(שְׁמוֹת לא) בִּינִי, עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נִצַּח
הוֹד. אוֹת, דָּא צְדִיק. הִיא, דָּא שְׂכִינְתָא. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים
עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם, מִכְּתָר עַד עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. דְּלִית
שִׁית בְּכָל אֲתָר, אֲלֵא מִסְטָרָא דָּאֵת ו'. וְלִית שְׁבִיעִי, אֲלֵא
מִסְטָרָא דָּאֵת י', עֲטָרָה עַל רִישֵׁיהּ חֲכָמָה עֲלִיָּא. אוֹת
הוּא. חֲכָמָה תַּתָּא, אוֹת הִיא.

וְתִקְנּוּ לְמַגְזֵר לְתַמְנָא, דְּאִינוּן ח', מִן חֲכָמָה עַד יְסוּד.
לְקַבֵּלָא בְּהוּן י' זְעִירָא, לְסַלְקָא לָהּ עַד כְּתָר,
לְמַהוּי עֲטָרָה עַל רֹאשֵׁיהוּן. וְתִקְנּוּ לְשׁוּיָא לְעֲרֵלָה בְּמָנָא
דְּעֶפְרָא, לְקַיֵּים (ישעיה סה) וְנַחֲשׁ עֶפְרָ לְחַמוּ.

פְּקוּדָא עֲשִׂירָא, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת.
שְׂכִינְתָא אֲתִקְרִיאַת שֶׁבֶת, מִסְטָרָא דְתַלְתֵּי דְרִגִין
קִטְנָה, לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ עַד כְּתָר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם. וְתִקְנּוּ לְשִׁים הָעֲרֵלָה בְּכָלֵי עֶפְרָה, לְקַיֵּים

(ישעיה סה) וְנַחֲשׁ עֶפְרָ לְחַמוּ.

מִצֹּה עֲשִׂירִית, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת. הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת שֶׁבֶת מִצַּד שֶׁלֹּשׁ דְּרָגוֹת

עֲלֵינוֹת שֶׁהֵן ש', שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים : כְּתָר, חֲכָמָה, בִּינָה. וְהִיא בַת, רְבִיעִית לָהֶם. שְׁשֵׁה יָמִים, מִחֶסֶד עַד יְסוּד, בָּהֶם תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, מִפְּנֵי שֶׁהַבְּנֵן מִתְחִיל מִחֶסֶד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים פט) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה וּלְמַעַל הִיא מְנוּחָה וְעַנְג וּשְׁבִיתָה לְכָל מַעֲשֶׂה.

מִצְוָה אַחַת עֲשֶׂה הִיא נִקְרָאת תְּפִלָּה שֶׁל שְׁחָרִית, מְנוּחָה וְעִרְבִית, מִצַּד שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת, וְהִיא תְּפִלַּת כ"ל פ"ה. אֵינן כָּל אֵלָא צְדִיק, שְׁפָתוֹב (דברי הימים א-כט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וְתִרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֲזִיָּאל, שְׁאוּחֵז בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ. פ"ה כְּחֻשְׁבוֹן מִלָּה. וְמָה בְּרִית בֵּה מִתְחַדִּים זְכָר וּנְקֵבָה שְׁלֹמֹה - אֵף בְּיְסוּד מִתְחַד חֶתָן וְכֹלָה שְׁלֹמֹעַלָה, הוּא חֵי הָעוֹלָמִים כּוֹלָל ח"י בְּרָכוֹת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וּמִפְּנֵי זֶה, כָּל הַכּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכּוֹרֵעַ, וְכָל הַזּוֹקֵף - זּוֹקֵף בְּשָׁם. זֶה הַשְּׁכִינָה. בְּשָׁם יְהו"ה, בּוֹ צְרִיף לְזֻקָּף הַשְּׁכִינָה, הִיא שְׁנֵאֲמַר בֵּה, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי דְרָגָה אַחֲרָת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שם ט) בְּיוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סִפְתַּי דְּיוֹד הַנִּפְלָת. אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ, (תהלים קמו) יְהו"ה זּוֹקֵף כְּפּוֹפִים.

מִצְוָה שְׁתֵּים עֲשָׂרָה, הִיא נִקְרָאת חֲגַ הַמִּצּוֹת וְחֲגַ הַשְּׁבוּעוֹת וְחֲגַ הַסְּפּוֹת, מִצַּד שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת. וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מִהַצַּד שְׁלָה, דִּין הַמְּלָכוֹת - דִּין. וְיֵשׁ שְׁיֵאֲמַר, פֶּסַח זְרוּעַ יְמִין. שְׁבוּעוֹת, מִתָּן תּוֹרָה, שְׁנֵתָנָה בְּמִדְבָּר, שְׁהוּא מִמְּנָה עֲלֵיו שׁוֹר, מִצַּד הַגְּבוּרָה. סְפּוֹת, (בראשית לג) וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכָתָה.

מִצְוָה שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, קְרִיאַת שְׁמַע. וְיֵשׁ לְדַעַת שְׁהוּא נִקְרָא חֲכָם כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת, וּמִבִּין כָּל מִינֵי תְּבוּנוֹת, וְחֲסִיד כָּל מִינֵי חֲסִידִים, וְגִבּוֹר כָּל מִינֵי גִבּוֹרוֹת, וְיוֹעֵץ כָּל מִינֵי עֲצוֹת, וְצְדִיק כָּל מִינֵי מְלָכוֹת, עַד אֵין סוּף. עַד (בְּתָר) אֵין חֲקָר. וּבְכָל אֵלוֹ הַדְּרָגוֹת,

עֲלֵאֵין דְּאֵינוֹן ש', ג' כְּתָרִין : כְּתָר, חֲכָמָה, וּבִינָה. וְאִיהִי בַת, רְבִיעֵאָה לּוֹן. שֵׁית יוֹמִין, מִחֶסֶד עַד יְסוּד, בְּהוֹן תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, בְּגִין דְּבִנְיָנָא מִתְחִיל מִחֶסֶד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים פט) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה וּלְעֵילָא, אִיהִי מְנוּחָה וְעַנְג וּשְׁבִיתָה לְכָל עוֹבְדָא.

פְּקוּדָא חַד סָר, אִיהִי אֲתִקְרִיאַת צְלוֹתָא דְשְׁחָרִית מְנוּחָה עִרְבִית, מִסְטָרָא דְתִלְתֵּת אֲבָהוֹן, וְאִיהִי תְּפִלַּת כ"ל פ"ה, לִית כָּל, אֵלָא צְדִיק דְכְּתִיב, (דברי הימים א כט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וְתִרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֲזִיָּאל, דְּאֲחִיד בְּשָׁמַיָא וּבְאָרְעָא. פ"ה כְּחֻשְׁבוֹן מִלָּה. וְמָה בְּרִית בֵּיה מִתְחַדִּין דְּכָר וְנוֹקְבָא דְלִתְמָא, אוֹף בְּיְסוּד, מִתְחַד חֶתָן וְכֹלָה דְלְעֵילָא, הוּא חֵי עֲלָמִין כְּלִיל ח"י בְּרָכָאן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וּבְגִין דָּא, כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכּוֹרֵעַ וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשָׁם. דָּא שְׁכִינְתָא, בְּשָׁם דִּיהו"ה, בֵּיה צְרִיף לְזֻקָּפָא שְׁכִינְתָא. הִיא דְאֲתִמַּר בֵּה, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף (ד' רנ"ז ע"ב) קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי דְרָגָא אַחֲרָא, וּבְגִין דָּא (עמוס ט) בְּיוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סִפְתַּי דְּיוֹד הַנִּפְלָת. הִיא דְאֲתִמַּר בֵּיה, (תהלים קמו) יְהו"ה זּוֹקֵף כְּפּוֹפִים.

פְּקוּדָא תְּרִיסָר, אִיהִי אֲתִקְרִיאַת חֲגַ הַמִּצּוֹת, וְחֲגַ הַשְּׁבוּעוֹת, וְחֲגַ הַסְּפּוֹת, מִסְטָרָא דְג' אֲבָהוֹן. וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מִסְטָרָא דִלָּה, דִּינָא דְמְלָכוֹתָא דִינָא. וְאִית דְּיִימָא, פֶּסַח דְרוּעָא יְמִינָא. שְׁבוּעוֹת, מִתָּן תּוֹרָה, דְאִתְיְהִיבַת בְּמִדְבָּרָא, דְאִיהוּ מְמַנָּא עֲלֵיה שׁוֹר, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. סְפּוֹת (בראשית לג) וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכָתָה.

פְּקוּדָא תְּלִיסָר, קְרִיאַת שְׁמַע. וְאִית לְמַנְדַּע, דְּאִיהוּ אֲתִקְרִי חֲכָם כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת. וּמִבִּין, כָּל מִינֵי תְּבוּנוֹת. וְחֲסִיד, כָּל מִינֵי חֲסִידִים. וְגִבּוֹר, כָּל מִינֵי גִבּוֹרוֹת. וְיוֹעֵץ, כָּל מִינֵי עֲצוֹת. וְצְדִיק, כָּל מִינֵי צְדִיקוֹת. וּמְלָךְ, כָּל מִינֵי מְלָכוֹת. עַד אֵין סוּף. עַד (בְּתָר) אֵין חֲקָר. וּבְכָל

מִצְוָה שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, קְרִיאַת שְׁמַע. וְיֵשׁ לְדַעַת שְׁהוּא נִקְרָא חֲכָם כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת, וּמִבִּין כָּל מִינֵי תְּבוּנוֹת, וְחֲסִיד כָּל מִינֵי חֲסִידִים, וְגִבּוֹר כָּל מִינֵי גִבּוֹרוֹת, וְיוֹעֵץ כָּל מִינֵי עֲצוֹת, וְצְדִיק כָּל מִינֵי מְלָכוֹת, עַד אֵין סוּף. עַד (בְּתָר) אֵין חֲקָר. וּבְכָל אֵלוֹ הַדְּרָגוֹת,

באמת נקרא רחמן, ובאמת נקרא
 דין. וכך בכמה דרגות עד אין
 סוף. אם כך, שנוי יש בין רחמן
 לדין. אלא קדם שברא העולם
 נקרא הוא בכל אלו הדרגות, על
 שם בריות שהיו עתידות
 להבראות. שאם לא בריות
 העולם, מדוע נקרא רחום, דין?
 אלא על שם הבריות העתידות.
 ומפני זה כל השמות הם פנויים
 שלו, על שם המעשים שלו. כמו
 כן ברא הנשמה בדרמות שלו,
 שנקראת על שם פעולות שלה
 בכל איבר ואיבר של הגוף,
 שנקרא עולם קטן. כמו שאדון
 העולם נוהג בכל הבריות ובכל
 דור כפי מעשיו, כך הנשמה כפי
 מעשיו של כל איבר ואיבר. אותו
 איבר שעושה בו מצוה, נקראת
 הנשמה לגביו חמלה וחסד ורחן
 ורחמים. ובאותו איבר שעושה
 בו עברה, נקראת הנשמה לגביו
 דין וחמה וכעס. אבל לחוץ מן
 הגוף, למי תהיה חמלה או
 אכזריות?

אף כך אדון העולם, קדם שברא
 את העולם וברא בריותיו, למי
 נקרא רחום ורחמן או דין? אלא
 כל השמות שלו הם פנויים, ולא
 נקרא בהם אלא על שם בריות
 העולם. ומפני זה, כאשר בעלי
 הדור הם טובים, הוא נקרא
 אצלם יהו"ה, במדת הרחמים.
 וכאשר בעלי הדור הם רשעים,
 נקרא אדנ"י, במדת הדין. לכל
 דור ולכל כן אדם כפי מדתו. אבל
 לא שיש לו מדה ולא שם ידוע.
 כמו הספירות, שכל ספירה יש
 לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום.
 ובאלו השמות אדון העולם הוא
 מתפשט, ומולך בהם, ונקרא
 בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע,
 ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו - אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל
 הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

אלין דרגין, בחד אקרי רחמן. ובחד אקרי דין. והכי
 בכמה דרגין, עד אין סוף. אי הכי שנוי אית, בין רחמן
 לדין. אלא קודם דברא עלמא, אתקרי הוא בכל אלין
 דרגין, על שם ברין דהוו עתידין להבראות, דאי לאו
 ברין דעלמא, אמאי אתקרי רחום דין, אלא על שם
 ברין דעתידין.

ובגין דא, כל שמחן, אינון פנוין דיליה. על שם עובדין
 דיליה. פגוונא דא, ברא נשמחא, בדיוקנא דיליה,
 דאתקריאת על שם פעולות דילה, בכל אבר ואבר דגופא,
 דאתקרי עלמא זעירא. פגוונא דמארי עלמא, אתנהיג
 בכל ברין. ובכל דרא, כפום עובדוי. כפום נשמחא, כפום
 עובדוי דכל אבר ואבר. ההוא אבר דעביד ביה פקודא,
 אתקרי נשמחא, לגבי חמלה וחסדא חנא ורחמי. ובההוא
 אבר דעביד ביה עבירה, אתקרי נשמחא לגבי, דינא
 וחימה וכעס. אבל לבר מן גופא, למאן תהא חמלה, או
 אכזריות.

אוף הכי מארי עלמא, קדם דברא עלמא, וברא ברין
 דיליה, למאן אתקרי רחום ורחמן או דין. אלא כל
 שמחן דיליה, אינון פנוין, ולא אתקרי בהון, אלא על
 שם ברין דעלמא, ובגין דא, כד מארי דרא אינון טבין,
 איהו אתקרי לגבייהו, יהו"ה במדת רחמים. וכד מארי
 דרא אינון חביבין, אתקרי אדנ"י במדת הדין. לכל דרא,
 ולכל בר נש, כפום מדה דיליה. אבל לאו דאית ליה
 מדה ולא שם ידוע.

פגוונא דספיראן, דכל ספירה אית לה שם ידוע, ומדה,
 וגבול, ותחום. ובאלין שמחן מארי עלמא איהו
 אתפשט, ואמליך בהון, ואתקרי בהון, ואתפסי בהון,
 ודר בהון, כנשמחא לגבי אברים דגופא. ומה רבון עלמין,
 לית ליה שם ידוע ולא אתר ידוע, אלא בכל סטרא
 שולטנותיה. אוף הכי לית לה לנשמחא שם ידוע, ולא
 אתר ידוע, בכל גופא אלא בכל סטר שולטנותיה, ולית
 אבר פנוי ממנה.

בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע,
 ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו - אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל
 הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

ומפני זה אין לצייר אותה במקום אחד, שאם לא הרי חסר השלטון בשאר האיברים. ולא לקרא לה בשם אחד, או בשנים, או בשלשה, לומר שהיא חכמה מבינה ויש לה דעת, ולא יותר. שאם עושה כן, הרי חסר לה משאר דרגות.

כל שכן לאדון העולם שאין לצייר אותו במקום ידוע, או לקרא לו בשמות, או לשנות לו בהם, או (לשלו) להשליט לו כמו דרגת המרפכה שנאמר בה קדשה לה ישלשו. שכל הדרגות של המרפכות שלו הן משלשות, כמו האבות הן הן המרפכה, שהם דמות אריה שור נשר, שהם מרפכה לאדם, שנאמר עליו (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומצד הנקבה הם שולטים על אדם, והנקבה היא מרפכה לגביהם. ומפני זה נאמר עליה, קדשה לה ישלשו.

ואף כן האותיות, שהן פני החיות, משלשות, כמו זה: יה"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעית - קדשה לה ישלשו. היא שלמים של כלם, להשלים בכלם שם יהו"ה. אבל לאדון הכל אין לשלש בו בשמות ולא באותיות, אלא הוא נקרא בכל השמות, ואין לו שם ידוע, וכל שם ושם מעיד עליו שהוא אדון כל העולמות. מעיד עליו אדני.

ואין שיודעים שיש בן אדם שירש שלש מאות ועשרה עולמות, זהו שכתוב (משלי ח) להנחיל אהבי יש. כפי הדרגה שלו, שנקראת יש מאין. וזו חכמה עליונה. ויש בן אדם שלא יורש אלא עולם אחד, כפי

הדרגה שלו, כמו שפרשהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. וכך יורש עולמות כל אדם מישראל כפי הדרגה שלו למעלה. אבל לאדון העולם אין לצייר לו עולמות בחשבון, אלא אדון כל העולמות, ואדני הוא מעיד עליו.

ובגין דא, לית לרשמא לה בחד אתר, דאי לאו הא חסר שולטנותא בשאר אברים. ולא לאתקרי לה בשמא חד, או בתרין, או בג'. למימר דאיהי חכמה מבינה, ואית לה דעת, ולא נתיר. דאי עביד הכי, הא חסר לה משאר דרגין.

כל שכן למארי עלמא, דלית לרשמא ליה באתר ידיע, או לאתקרי ליה בשמהו, או לשנאה ליה בהון, או (ס"א לשלשא) לשלטאה ליה כגון דרגא דמרפכתא, דאתמר בה קדשה לה ישלשו, דכל דרגין דכל מרפכות דיליה, אינון משולשים, כגון האבות הן הן המרפכה, דאינון דמות אריה שור נשר, דאינון מרפכה לאדם. דאתמר עליה, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומסטרא דנוקבא, אינון שלטין על אדם, ונוקבא איהי מרפכה לגביהו. ובגין דא אתמר עליה, קדשה לה ישלשו.

ואורח הכי אתוון, דאינון אנפין דחיון, משולשין, כגוונא דא: יה"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעאה, קדשה לה ישלשו. איהי שלמים דכלהו, לאשלאמא בכלהו שם יהו"ה. אבל למאריה דכלא, לית לשלשא ביה בשמהו, ולא באתוון, אלא איהו אתקרי בכל שמהו, ולית ליה שם ידיע. וכל שם ושם אסהיד עליה, דאיהו אדון כל עלמין. אסהיד עליה אדני.

ולית דידיעין דאית בר נש, דירית ג' מאה ועשר עלמין, הדא הוא דכתיב, (משלי ח) להנחיל אהבי יש. כפום דרגא דיליה, דאתקרי יש מאין. ודא חכמה עלאה. ואית בר נש דלא גרית אלא עלמא חד, כפום דרגא דיליה, כמה דאוקמוהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. והכי גרית עלמין כל בר נש מישראל, כפום דרגא דיליה לעילא. אבל למארי עלמא, לית לרשמא ליה עלמין בחושבון, אלא אדון כל עלמין, ואדני קא סהיד עליה.

אִתְּךָ כִּי יִהְיֶה, מִמֶּנּוּ תִּלְוִיֹת כָּל הַתְּלוֹת, וְהוּא וְכָל הַתְּלוֹת שְׁלוֹ מְעִידִים עַל אֲדוֹן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא הֵיחָד קֹדֶם כָּל הַתְּלוֹת, וְהוּא בְּתוֹךְ כָּל הַתְּלוֹת, וְהוּא לְאַחַר כָּל הַתְּלוֹת. וְזֶה סוּד שְׁמַעֲדוֹת הַתְּלוֹת עָלָיו - הֵיחָד, הַתְּלוֹת, וְיִהְיֶה.

דִּינָא בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת - אֲדַנְיָ. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, דִּין הַמַּלְכוּת - דִּין. שֵׁם אֱלֹהִים מְעִיד עַל אֲדוֹן הַכֹּל, שְׁאִין יִכָּלֵת לְכָל שֵׁם וְהוּיָה וְדַרְגָּה. כָּל שְׁפָן לְשָׂאֵר בְּרִיּוֹת פְּחוֹת מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּנִיאל ד) כֹּלָּא נְחֻשְׁבִים וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם וְגו' אֱלֹהִים מְעִיד עַל אֱלֹהוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא אֱלֹהִים וְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְהוּא אֱלֹהֵי עַל הַכֹּל, וְאִין אֱלֹהֵי עָלָיו. צְבָאוֹת מְעִיד עָלָיו כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם) וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם. שְׁדִי מְעִיד עָלָיו, שְׁכַפְאֵר הוּא אָמַר לְעוֹלָם דִּי, עֲמַד בְּתַחוּמֵיהּ וְלֹא תַפְשֵׁט יוֹתֵר. וְגַם לְמִים, וְרוּחַ וְאֵשׁ.

וְאִתְּךָ כִּי, כָּל הַתְּלוֹת וְשֵׁם מְעִידִים עָלָיו. שְׁכַפְאֵר הֵיחָד הוּא יְחִיד קֹדֶם שְׁבָרָא הָעוֹלָם, מַדּוּעַ הֵיחָד הוּא צְרִיף לְהַקְרָא בְּשֵׁמוֹת אֱלֹהֵי אוֹ בְּשָׂאֵר כְּנֻיִים, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לד) רַחוּם וְחַנּוּן אַרְבָּה אִפִּים וְגו', דִּין, אֲמִין, חֲזָק. וְרַבִּים בְּכָל אֱלֹהֵי שְׁמוֹת וְכְנֻיִים. אֲלֵא נִקְרָא עַל שֵׁם כָּל עוֹלָמוֹת וּבְרִיּוֹת שְׁלֵהֶם, לְהַקְרָאוֹת שְׁלִטוֹנוֹ עָלֵיהֶם.

אִתְּךָ כִּי הַנְּשֻׁמָּה, עַל שְׁלִטוֹן כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף הַמְשִׁיל אוֹתָהּ אֲצֻלוֹ. לֹא שְׁהִיא דוּמָה לוֹ הִיא בְּעֲצָמָה, שֶׁהוּא בְּרָא אוֹתָהּ, וְאִין לוֹ אֱלֹהֵי עָלָיו שְׁבָרָא אוֹתוֹ. וְעוֹד, הַנְּשֻׁמָּה יֵשׁ לָהּ כְּמֵה שְׁנוּיִים וּמְקָרִים

דוּמָה בְּשְׁלִטוֹן שְׁלָהּ עַל כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף, אֲבָל לֹא בְּדַבְרֵי אַחַר.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַחַד רַבְתִּי, וְזֶה ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח

אוֹתְךָ הִכִּי יִהְיֶה, מִגִּיּוֹת תִּלְוִיָא כָּל הַתְּלוֹת, וְאִיהוּ וְכָל הַתְּלוֹת דִּילֵיהּ, סְהַדִּין עַל מְאָרֵי עֲלָמָא, דְּאִיהוּ הָהּ קֹדֶם כָּל הַתְּלוֹת. וְאִיהוּ בְּתוֹךְ כָּל הַתְּלוֹת. וְאִיהוּ לְאַחַר כָּל הַתְּלוֹת. וְדָא רַזָּא, דְּסְהַדִּין הַתְּלוֹת עָלֵיהּ, הֵיחָד, וְיִהְיֶה.

דִּינָא, בְּהַפּוֹךְ אַתְּוֹן אֲדַנְיָ. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא. שֵׁם אֱלֹהִים סְהַדִּין עַל מְאָרֵי דְכֹלָּא, דְּלִית יְכוּלָּת לְכָל שֵׁם, וְהוּיָה וְדַרְגָּא. כָּל שְׁפָן לְשָׂאֵר בְּרִיּוֹת, פְּחוֹת מִגִּיּוֹת. הֵיחָד הוּא דְכַתִּיב, (דְּנִיאל ד) כֹּלָּא (דף רנ"ח ע"א) חֲשִׁבִין וְכַמְצַבִּיָּה עַבְדֵּי בְּחִיל שְׁמִיָּא וְגו'. אֱלֹהִים, סְהַדִּין עַל אֱלֹהוֹת דִּילֵיהּ, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים וְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְאִיהוּ אֱלֹהֵי עַל כֹּלָּא, וְלִית אֱלֹהֵי עָלֵיהּ. צְבָאוֹת, סְהַדִּין עָלֵיהּ כְּדַכְתִּיב, וְכַמְצַבִּיָּה עַבְדֵּי בְּחִיל שְׁמִיָּא. שְׁדִי, סְהַדִּין עָלֵיהּ, דְּכַד אִיהוּ אָמַר לְעוֹלָם דִּי, עֲמַד בְּתַחוּמֵיהּ, וְלֹא אַתְּפִשֵׁט יוֹתֵר. וְאוּף לְמִיָּא וְרוּחָא וְאֵשָׁא.

וְאוֹתְךָ הִכִּי, כָּל הַתְּלוֹת, וְשֵׁם, סְהַדִּין עָלֵיהּ. דְּכַד הוּא אִיהוּ יְחִיד קוֹדֶם דְּבָרָא עֲלָמָא, אֲמַאי הוּא אִיהוּ צְרִיף לְאַתְקָרֵי בְּשְׁמֵהּ אֱלִין, אוֹ בְּשָׂאֵר כְּנֻיִין, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לד) רַחוּם וְחַנּוּן אַרְבָּה אִפִּים וְגו', דִּין אֲמִין חֲזָק. וְסִגִּיאִין בְּכָל אֵינוֹן שְׁמֵהּ וְכְנֻיִין, אֲלֵא אַתְקָרֵי עַל שֵׁם כָּל עֲלָמִין וּבְרִיּוֹת דְּלֵהוֹן, לְאַחַזְאָה שׁוּלְטָנוּתֵיהּ עָלֵיהּ.

אוֹתְךָ הִכִּי נְשֻׁמָּתָא, עַל שׁוּלְטָנוּתָא דְכָל אֲבָרִים דְּגוּפָא, אֲמַתִּיל לָהּ לְגַבִּיָּה. לֹא דְאִיהִי אֲדַמְיָא לִיהּ אִיהִי בְּעֲצָמָה, דְּהוּא בְּרָא לָהּ, וְלִית לִיהּ אֱלֹהֵי עָלֵיהּ דְּבָרָא לִיהּ. וְעוֹד, נְשֻׁמָּתָא אִית לָהּ כְּמֵה שְׁנוּיִים וּמְקָרִים וְסַבּוֹת, דְּאַתְקָרִיאוּ לָהּ. מַה דְּלָאוּ הִכִּי לְמְאָרֵי כֹלָּא. וּבְגִין דָּא הִיא אֲדַמְיָא בְּשְׁלִטָנוּתָא דִּילָהּ עַל כָּל אֲבָרֵי גוּפָא, אֲבָל לֹא בְּמֵלָה אַחַרָּא.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַחַד רַבְתִּי

וְסַבּוֹת שְׁקוֹרִים לָהּ, מַה שְׁאִין כִּי לְאֲדוֹן הַכֹּל. וּמִפְּנֵי זֶה הִיא הַגּוּף, אֲבָל לֹא בְּדַבְרֵי אַחַר.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַחַד רַבְתִּי, וְזֶה ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח

מִן אֶחָד. (שמואל א-יב) עַד ה' בָּכֶם. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בֵּינִי. ש"מ מִן שְׁמַע, א"ח מִן אֶחָד, הָרִי אֲשַׁמַּח.

וְעוֹד, ד' רַבְתִּי - אַרְבַּעַה בְּתִי תַפְלִין, שְׁמִינִח אוֹתָם א"ח וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, וְהֵם פָּאָר עַל רֵאשׁוֹ. וְהֵם יְהוֹ"ה (יהו"ה), וְעֵטְרָה עַל ה', וְזוּהִי בַת, וְזוּהוּ (משלי א) יְהוֹ"ה בַּחֲכָמָה יִסַּד אֶרֶץ. אָבָא יִסַּד בַּת. ה', אָמָא עֲלִיוֹנָה, עֵטְרָה עַל ו', שְׁהוּא בֶן, וְזוּהוּ (משלי א) כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה. בְּאֵמָא כּוֹנֵן בֶּן. וְזוּהוּ שְׁעוֹלָם הִבָּא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיָּהֶם. וְבַת הִיא תַפְלָה שֶׁל יָד פֶּה"ה. וְקֶשֶׁר שְׁלֵה. ה' עֲלִיוֹנָה אָמָא, תַפְלִין שֶׁל רֵאשׁ עַל רֵאשׁ תַפְּאָרַת. תַפְלִין שֶׁל כּוֹסֵדֵר יְהוֹ"ה, שְׁהוּא: קֶדֶשׁ לִי. וְהִנֵּה כִי יִבְאֵךְ. שְׁמַע. וְהִנֵּה אִם שְׁמַע. אֲבָל בְּעוֹלָם הִבָּא הַיּוֹי"ת בְּאֵמָצַע, שְׁהֵם ה' ה'. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מִתְהַלֵּל הַ"שְׁכָּל וְיִדְעֵ אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּבְגִין אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּבְגִין זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מִתְהַלֵּל הַ"שְׁכָּל וְיִדְעֵ אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּמִפְּנֵי זֶה פִּרְשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שִׁישׁ בְּרֵאשׁ מְקוֹם לְהַנִּיחַ שְׁנֵי זִמְנֵי תַפְלִין. וְזֶה זִמְנֵי לְשַׁמֵּי מְצוֹת שְׁפָרְשׁוּ עֲלֵיהֶן, לֹא כָּל אָדָם זִמְנֵי לְשַׁמֵּי שְׁלַחְנוֹת.

ו' - חֲכָמָה, ה' - בִּינָה. ו' - הַעֲמוּד הַאֲמָצַעִי. ה' - מַלְכוּת קְדוּשָׁה. הַרֵאשׁ שְׁמִתְעַטֵּר בְּאַרְבַּע אוֹתוֹת זֶה כְּתוּר הַקֶּף הַרֵאשׁ שְׁמִסּוּבָב אוֹתָם וּמְכַסֶּה אוֹתָם. אֲהָבָה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁשִׁקוּלָה לְתוֹרָה שְׁנַתְנָה מִיְמִין. תַפְלִין עַז, מְשַׁמָּל שֶׁל גְבוּרָה. הַעֲמוּד הַאֲמָצַעִי כּוֹלֵל הַפֶּל, כְּנִפְי הַמְצוּה, נִצַּח וְהוֹד, תַכְלַת וְלִבָּן. בְּמִזְוָה רְשׁוּם שְׁדִי, צְדִיק. וְהַשְׁכִּינָה שְׁעַר הַמְצוּה, זֶה הַשְׁעַר לִיהוֹ"ה.

וְעוֹד, ש' - שְׁלֵשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין מְאַחֲרוּי. ו' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין שֶׁל יָד. וּמִפְּנֵי

רַבְתִּי, הִינֵנו ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח מִן אֶחָד. (שמואל א יב) עַד יי בָּכֶם. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בֵּינִי. ש"מ מִן שְׁמַע, א"ח מִן אֶחָד, הָרִי אֲשַׁמַּח.

וְעוֹד. ד' רַבְתִּי, ד' בְּתִי תַפְלִין, דְּמִנַּח לְהוֹן א"ח, וְאַתְעַטֵּר בָּהוּ, וְאִינוֹן פָּאָר עַל רִישִׁיָּה. וְאִינוֹן יְהוֹ"ה (ס"א יחה"ו), וְעֵטְרָא עַל ה', דְּאִיְהִי בְרַתָּא, וְהִינֵנו (משלי ג) יְהוֹ"ה בַּחֲכָמָה יִסַּד אֶרֶץ, אָבָא יִסַּד בְּרַתָּא. ה', אָמָא עֲלִיָּה, עֵטְרָה עַל ו', דְּאִיְהוּ בְרָא, וְהִינֵנו (משלי ג) כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה. בְּאֵמָא כּוֹנֵן בְּרָא. וְהִיא אִיְהוּ דְעוֹלָם הִבָּא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיָּהֶם.

וּבְרַתָּא אִיְהִי תַפְלָה שֶׁל יָד, פֶּה"ה. ו' קֶשֶׁר דִּילִיָּה. ה' עֲלִיָּה אִימָא, תַפְלִין דְרִישָׁא עַל רֵאשׁ תַפְּאָרַת. תַפְלִין דִּילִיָּה, כּוֹסֵדֵר יְהוֹ"ה, דְּאִיְהוּ קֶדֶשׁ לִי. וְהִנֵּה כִי יִבְאֵךְ. שְׁמַע. וְהִנֵּה אִם שְׁמַע. אֲבָל בְּעֵלְמָא דְאִתִּי, הַיּוֹת בְּאֵמָצַע, דְּאִינוֹן ה' ה'. וּבְגִין דָּא אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מִתְהַלֵּל הַ"שְׁכָּל וְיִדְעֵ אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאַרִי מְתַנִּיתִין, דְּאִית בְּרִישָׁא אֲתָר, לְאַנְחָא תְרִי זִמְנֵי דְתַפְלִין. וְדָא זְכִי לְתַרִין פְּקוּדִין, דְּאוֹקְמוּהָ עֲלִיָּהוּ, לֹא כָּל אָדָם זִמְנֵי לְשַׁמֵּי שוּלְחָנוֹת.

ו' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' עֲמוּדָא דְאֲמָצַעִיתָא. ה' מַלְכוּת קְדִישָׁא. רִישָׁא דְאַתְעַטֵּר בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן, דָּא כְּתוּר רִיהֶטָא דְרִישָׁא דְאַסְחָר לוֹן, וְכַסִּי לוֹן. אֲהָבָה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע, דְשִׁקוּלָא לְאוּרִיָּתָא, דְאַתִּיְהִיבַת מִימִינָא. תַפְלִין עַז, מְשַׁמָּלָא דְגְבוּרָה. עֲמוּדָא דְאֲמָצַעִיתָא, כְּלִיל כְּלָא, כְּנִפְי דְמְצוּהָ, נִצַּח וְהוֹד, תַכְלַת וְלִבָּן. מְזוּזָה רְשִׁים שְׁדִי, צְדִיק. וְשְׁכִינְתָא תַרְעָא דְמְזוּזָה, זֶה הַשְׁעַר לִיהוֹ"ה.

וְעוֹד ש' תֵּלַת רְצוּעוֹת. ד' קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין מְאַחֲרוּי. ו'

הַפֶּל, כְּנִפְי הַמְצוּה, נִצַּח וְהוֹד, תַכְלַת וְלִבָּן. בְּמִזְוָה רְשׁוּם שְׁדִי, צְדִיק. וְהַשְׁכִּינָה שְׁעַר הַמְצוּה, זֶה הַשְׁעַר לִיהוֹ"ה.

וְעוֹד, ש' - שְׁלֵשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין מְאַחֲרוּי. ו' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין שֶׁל יָד. וּמִפְּנֵי

זֶה שְׂדֵי מִבְּחוּץ, יְהוֹ"ה מִבְּפָנִים, שְׁהִיא אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. שֶׁל אַרְבַּעַה רֵאשִׁים רָמַז לְאַרְבַּעַה בְּתֵי הַתְּפִלִּין. שְׂדֵי, אֹת שְׁלוֹ עוֹלָה מִטְטֵרוֹן.

וְעוֹד, י' חֲכָמָה קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה - וְהִי כִי יִבְאֶרְךָ. ו' - שְׁמַע, שֶׁשׁ תְּבֹרֹת, רֹמַז לְשֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁשֶׁ עֲנִפֵי הָאֵלֶּן, שְׁכוּלֶלֶת אוֹתָם תִּפְאָרֶת. ה' - וְהִי אִם שְׁמַע, מִלְכוּת. אֵלוֹ הֵם שֶׁל הָרֵאשׁ, שְׁהוּא כְּתָר, כ', (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קִדְשׁ כֹּה פֶה פִי אֵין בִּלְתָּךְ.

שְׂדֵי, רָמַז רְצוּעוֹת וּבְתֵי וּקְשָׁרֵי הַתְּפִלִּין מִבְּחוּץ. אָף כֶּף בְּמִזְוֵנָה, יְהוֹ"ה מִבְּפָנִים, שְׂדֵי מִבְּחוּץ, שֶׁל אַרְבַּעַה רֵאשִׁים עִם ד', רָמַז לְאַרְבַּעַה בְּתֵים וּלְקָשֶׁר תְּפִלִּין מֵאַחֲרֵי. ד' כְּפֹלָה, אָף כֶּף ש' כְּפֹלָה, י' קָשֶׁר שֶׁל יָד כֶּהָ, שְׁהוּא בֵּית חֲמִישִׁי. ד' (י) שֶׁל שְׂדֵי הוּא מֵחַ, שֶׁפְּרָשִׁיּוֹ עֲלִיו, בְּמִקּוֹם שְׁמַחֲוֹ שֶׁל תִּינּוֹק רֹפֶס בּוֹ, וְהוּא תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׂדֵי אִמּוֹ, שְׂדֵי.

הַפְּדִין שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם - כְּתָר. וּמֵהוּ הַכְּתָר שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם? שֵׁם יְהוֹ"ה, שְׁהוּא: י' - חֲכָמָה. ה' - בִּינָה. ו' - תִּפְאָרֶת, כּוֹלֶלֶת שֵׁשׁ סְפִירוֹת. ה' - מִלְכוּת. וּמִפְנֵי זֶה, (שְׁמוּאֵל-ב) וּמִי כְּעַמְּךָ פִּישְׂרָאֵל. (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרִבִים אֵלָיו פֶּה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוֹ אֵלָיו. אַרְבַּעַה פְּסוּקִים, כְּלָם רְשׁוּמִים בְּכ'. סוּד הָאוֹת כ' - י' י'. שְׁהוּא י' מִן יֵאֱהוּדְוֵנְהִי, (בְּמִדְבָר ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקִּדְשׁ, כ' מִן כְּתָר, כְּלוּלָה מְעַשֵׂר סְפִירוֹת, כְּלוּלוֹת מִמְעָלָה לְמַטָּה, וּמְעַשֵׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

וְאֵלֵינוּ הֵם: (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מְעַל הַשָּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים - זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים נְקִבּוֹת. וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו: כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֵּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּפְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלֹא אֵינוֹן

קָשֶׁר דִּתְפִלִּין דִּיד. וּבְגִין דָּא שְׂדֵי מִלְבָּר, יְהוֹ"ה מִלְגּוֹ, דְּאִיְהִי ד' פְּרָשִׁיּוֹן. דְּד' רֵאשִׁין רָמַז לְד' בְּתֵי דִתְפִלִּין, שְׂדֵי אֹת דִּילִיָּה עוֹלָה מִטְטֵרוֹן.

וְעוֹד. י' חֲכָמָה קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה, וְהִי כִי יִבְאֶרְךָ. ו' שְׁמַע, שִׁית תִּיבִין, רָמַז לְשִׁית סְפִירָן, שִׁית עֲנִפִין דְּאֵילָנָא, דְּכָלֵל לֹון תִּפְאָרֶת. ה' וְהִי אִם שְׁמַע מִלְכוּת. אֵלֵין אֵינוֹן דְּרִישָׁא, דְּאִיְהוּ כְּתָר, כ', (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קִדְשׁ פִּי כִי אֵין בִּלְתָּךְ.

שְׂדֵי, רָמַז רְצוּעֵי וּבְתֵי וּקְשָׁרֵי דִתְפִלִּין מִלְבָּר. אוֹף הַכִּי בְּמִזְוֵנָה, יְהוֹ"ה מִלְגּוֹ, שְׂדֵי מִלְבָּר, דְּאַרְבַּע רֵאשִׁין עִם ד' רָמַז

לְד' בְּתֵי וּלְקָשֶׁר תְּפִלִּין מֵאַחֲרֵי ד' כְּפֹלָה אוֹף הַכִּי ש' כְּפֹלָה, י' קָשֶׁר דִּיד כֶּהָ דְּאִיְהוּ בֵּיתָא חֲמִישָׁא ד' (ס"א) (י) דְּשְׂדֵי אִיְהוּ מוֹחָא דְּאוּקְמוּהָ עֲלִיָּה, בְּמִקּוֹם שְׁמַחֲוֹ שֶׁל תִּינּוֹק רֹפֶס בּוֹ, וְדָא תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׂדֵי אִמּוֹ שְׂדֵי.

תְּפִלִּין דְּמֵאֵרֵי עֲלָמָא, כְּתָר. וּמֵאֵי נִיְהוּ כְּתָר דְּמֵאֵרֵי עֲלָמָא. יְהוֹ"ה. דְּאִיְהוּ: י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו'

תִּפְאָרֶת. כְּלִיל שִׁית סְפִירָן. ה' מִלְכוּת. וּבְגִין דָּא (שְׁמוּאֵל ב ז) וּמִי כְּעַמְּךָ פִּישְׂרָאֵל, (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרִבִים אֵלָיו, כִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוֹ אֵלָיו. אַרְבַּע קְרָאֵי, כְּלִיָּהוּ רְשִׁימִין בְּכ', רָזָא דָּאֵת כ': י' י'. דְּאִיְהִי י' מִן יֵאֱהוּדְוֵנְהִי, (בְּמִדְבָר ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקִּדְשׁ, כ' מִן כְּתָר, כְּלִילָא מְעַשֵׂר סְפִירָן, כְּלִילָן מְעִילָא לְתַתָּא, וּמְעַשֵׂר סְפִירָן מִתַּתָּא לְעִילָא.

וְאֵלֵינוּ אֵינוֹן, (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מְעַל הַשָּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים נְקִבּוֹת. וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֵּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּפְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלֹא אֵינוֹן

מִמְעָלָה לְמַטָּה, וּמְעַשֵׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

וְאֵלֵינוּ הֵם: (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מְעַל הַשָּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים - זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים - נְקִבּוֹת. וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו: כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֵּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּפְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. שְׁאִינִם מִים כְּמִשְׁמַעִם, אֵלָא הוּא אוֹר נּוֹבַע, וּמִפְנֵי זֶה נְדַמּוּ לְמִים נּוֹבְעִים,

וזה האור אין לו הפסק, ולא קצוץ ופרוד. ומפני שהם מפתר, נקראו שאין להם סוף, שפתר נקרא אין סוף. (עי"כ רעיא מהימנא).

והקרבתם עולה לריח ניחח לה' (במדבר כח). בא וראה, בפסח פתוב והקרבתם אשה עלה לה. וכאן לא כתוב אשה (שהרי ביום זה אשה לא כתוב בו), אלא והקרבתם עולה. מה הטעם? יום זה, יום שנכנסת פלה לחפה הוא, וישראל מונים ימי טהרה, ימים ושבועות, ונקללים ונכנסים בימי הטהרה. והיא יוצאת מפל צד רע, ושומרת ימי טהרה כמו שראוי. וסוד זה, המלך טעם בתולה טועם. משום כך לא כתוב בו אשה, שהרי אחר לא קרב למשפן, והרי מתרחק משם. ועל פן אשים לא כאן, ולא צריכים לכאן, וישראל מרחקים הם מצד רע (ומונים ימי טהרה, ימים ושבועות, ונקללים ונכנסים בימי הטהרה). אמר רבי אבא, עדין צריכים אנחנו לפתח זה לפתח.

אמר רבי שמעון, הרמתי ידי בתפלה למי שפרא העולם, וסוד זה מצאנו בספרי הראשונים. אשים הם באמצע, ובאים בצד זה ובצד זה, נדבקים בעץ הדעת טוב ורע. נדבקים ברע ונדבקים בטוב. ומשום כך בשאר הימים פתוב בהם אשה עולה, אבל באלו הימים שעץ החיים קים ולא אחר, אין אנחנו צריכים לאשה, ולא צריך להיות שם. ויום זה של עץ החיים הוא, ולא של דעת טוב ורע. ומפני זה, והקרבתם עולה לריח ניחח לה, ולא אשה לה עולה. ועולה לשון (לשם) עולה, כמו שנאמר, והרי הערנו דברים של פרים בני בקר, וכל אותו קרבן.

ובחדש השביעי (במדבר כט), כמו שנאמר, יום של ראש השנה דין

מים כמשמען. אלא איהו אור נובע. ובגין דא, אדמו למים נובעים. והאי נהורא לית ליה פסק, ולא קצוץ, ופרוד. ובגין דאינון מפתר, אתקריאן שאין להם סוף, דכתר אין סוף אתקרי. (עי"כ רעיא מהימנא). (דף רנ"ח ע"ב).

והקרבתם עולה לריח ניחח ליי. (במדבר כח) תא חזי, בפסח פתיב, והקרבתם אשה

עלה ליי. והכא לא כתיב אשה, (דהא ביומא דא אשה לא כתיב ביה) אלא והקרבתם עולה. מאי טעמא. יומא דא, יומא דעיילת פלה לחפה איהו. וישראל מנו יומין דדכיו. יומין ושבועין, ואתפלילו ועאלו ביומין דדכיו. והיא נפקת מפל סטרא בישא, ונטרת יומי דכיו בדקא חזי. ורזא דא, מלכא טעם בתולה טעים. בגין כך לא כתיב ביה אשה, דהא אתרא לא קריב למשפנא, והא אתרחק מתמן. ועל דא אשים לאו הכא, ולא אצטריכו להכא, וישראל מרחקן אינון מן סטרא בישא. (ומנו יומין דדכיו, יומין ושבועין, ואתפלילו ועאלו ביומין דדכיו). אמר רבי אבא, עדיין צריכין אנן לפתחא דא למפתח.

אמר רבי שמעון, ארימית ידי בצלו למאן דברא עלמא, ורזא דא, אשפחן בספרי קדמאי, אשים אינון באמצעיתא, ואתיין בסטרא דא ובסטרא דא, אדבקו באילנא דדעת טוב ורע, אדבקן ברע, ואדבקן בטוב. ובגין כך, בשאר יומין פתיב בהו אשה עולה. אבל בהני יומא, דאילנא דחיי קיימא, ולא אתרא, לית אנן צריכין לאשה, ולא אצטריכו למהוי תמן. ויומא דא, יומא דאילנא דחיי איהו, ולא דדעת טוב ורע. ובגין דא, והקרבתם עולה לריח ניחח ליי, ולא אשה ליי עולה. ועולה, לשון (נ"א לשם) עולה, כמה דאתמר, והא אתערנא מלי דפרים בני בקר, וכל ההוא קרבן. ובחדש השביעי, (במדבר כט) כמה דאתמר, יומא

דראש השנה, דינא דכל עלמא, דינא תקיפא, ודינא רפיא. ועשיתם עולה, והקרבתם מיבעי ליה, כשאר כל יומין, מאי ועשיתם. אלא ביומא דא, (בראשית כז) ועשה לי מטעמים כתיב. כמה מטעמים ותבשילים עבדו ישראל בהני יומי, בעוד דמקטרגא אזיל לפשפשא בחובין דעלמא. ועל דא לא כתיב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה. ולא אשה עולה. וכן בכל שאר יומין, (ס"א בקרבניו) לא כתיב אשה, דלית לון חולקא בכל הני יומי. כל שפן בהאי יומא, דאנן עבדין מטעמים ותבשילים בלא דעתא דסטרא אחרא, דהא יצחק משדר ליה לצוד צידה דחובין דבני עלמא, ולאיייתאה לגביה. ובעוד דאיהו אזיל, ישראל נטלי עיטא ברבקה, ועבדין כל אינון פולחנין, כל אינון צלותין, מזמני שופר ותקעין ליה, בגין לאתערא רחמי. והא אוקימנא, (בראשית כז) ויבא לו יין וישת, דאתי (ס"א ראכל) מרחוק, מגו אתר דחמרא עתיקא, ושתי. ואטעים ליה, וחדי. ואחר כן מברך ליה בכמה ברכאן, ואעבר על חובוי. מה כתיב, (בראשית כז) ויהי אף יצא יצא יעקב, ועשו אחיו בא מצידו, טעין מכמה טועני כמה דאתמר, והא אוקימנא מלה.

ובגין כן איהו יומא דיבבא, וקרבנא איהו עולה. איל אחד, כמה דאתמר, בגין אילו דיצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שוחד לסמאל לכפרה (לתברא) אנפוי, בההוא בכיה דאיהו בכי בהאי יומא, פיון דחמי דלא אתעביד רעותיה, והא למגנא צד צידה. כמה דאתמר. כגוונא דא יומא דכפורי, והא כתיב בפרשת אמר.

ובחמשה עשר יום וגו'. (במדבר כט) רפי אבא

של כל העולם, דין חזק ודין רפה. ועשיתם עולה? ! והקרבתם היה צריך לו, כשאר כל הימים! מהו ועשיתם? אלא ביום זה כתוב (בראשית כז) ועשה לי מטעמים. כמה מטעמים ותבשילים עושים ישראל באלו הימים, בעוד שהמקטרג הולך לפשפש בחטאי העולם. ועל כן לא כתוב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה, ולא אשה עלה. וכן בכל שאר הימים (בקרבתו) לא כתוב אשה, שאין להם חלק בכל אלו הימים. כל שפן בזה היום, שאנחנו עושים מטעמים ותבשילים בלי דעת הצד האחר, שהרי יצחק שולח אותו לצוד צידה של חטאי בני העולם ולהביא אצלו.

ובעוד שהוא הולך, ישראל לוקחים עצה מרבקה ועושים כל אלו העבודות, כל אלו התפלות, מזמנים שופר ותוקעים בו כדי לעורר רחמים. והרי בארנו, (שם) ויבא לו יין וישת, שבא (שאכל) מרחוק, מתוך מקום היין העתיק, ושותה. וטועם אותו, ושמח. ואחר כן מברך אותו בכמה ברכות, ומעביר על חטאיו. מה כתוב? (שם) ויהי אף יצא יצא יעקב, ועשו אחיו בא מצידו. טעון מכמה משאות כמו שנתבאר, והרי בארנו הדבר.

ומשום כך הוא יום של יבבה, והקרובן הוא עולה. איל אחד, כמו שאמר, מפני אילו של יצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שחד לסמאל לכפר (לשבור) פניו באותה בכיה שהוא בוכה בזה היום פיון שרואה שלא נעשה רצונו והרי לחנם צד צידה, כמו שנתבאר. כמו כן יום הכפורים, והרי כתוב בפרשת אמר.

ובחמשה עשר יום וגו' (במדבר כט). רבי אבא פתח, (בראשית ח) ותנח

התבכה בחדש השביעי וגו'. בא וראה, כל אלו הימים הולכת אָמָא על הבנים כְּדִי שְׁלֵא יִשְׁלַט הַצֵּד הָאֲחֵר עֲלֵיהֶם וּבְכַדִּי לְהַצִּיל אוֹתָם. כִּיּוֹן שְׁנַצְלוּ בְּנֵיהּ וְהָרִי יוֹשְׁבִים בְּסִכּוֹת, שְׁמוּרִים בְּשִׁמְרָה, יוֹם רֵאשׁוֹן וְיוֹם שְׁנֵי צִוְתָהּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה לְמַגְנֵי שְׂאֵר הַעַמִּים, וְהִיא לֹא שׁוֹרָה שֵׁם. כִּיּוֹם שְׁלִישִׁי, שְׁהוּא י"ז לַחֲדָשׁ, מִתְחִילָה לְשׁוֹרָת עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְתַנַּח הַתְּבָכָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבְעָה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ עַל הָרִי אֲרָרֵט. הָרִים שְׁכָל קָלְלוֹת וְיִסּוּרִים שְׁרוּיִים בְּתוֹכָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל חַג לֹא שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, וְלֹא יוֹם שְׁנֵי, אֶלֶּא יוֹם שְׁלִישִׁי, שְׁמוּסִיף וְגוֹרַע שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. מוּסִיף אוֹתִיּוֹת וְגוֹרַע קֶרְבָּנוֹת, שְׁפָתוֹב עֲשִׂיתִי עֶשֶׂר וְגו'. וְכַף רֵאשִׁי לְרַע עֵינַי, מִפְּנֵי שְׁיוֹם רֵאשׁוֹן וְיוֹם שְׁנֵי שְׁמַחַת בְּנֵיהּ, וְהֵם מְחַלְקִים שְׁלָלָם לָהֶם. מִיּוֹם שְׁלִישִׁי וְהִלָּאָה, שְׁהִיא שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, מַה פְּתוּב? (ס) וְהַמִּים הֵיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר עַד הַחֲדָשׁ הַעֲשִׂירִי כְּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים. וְהַמִּים הֵיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר - אֵלּוּ הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁהוֹלְכִים וּמִתְמַעֲטִים. וְכִמוֹ שֶׁהֵם מִתְמַעֲטִים, כִּף גַּם מִתְמַעֲט הַטּוֹב שְׁלָהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר, בֵּא וְרֵאָה, מִיּוֹם שְׁנֵי מִתְחִילִים הַמִּים לְהִרְאוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהִתְחִילוּ הַמִּים - מִיּוֹם שְׁלִישִׁי הִיא שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, וְאֵלּוּ הַמִּים לֹא הֵיוּ יוֹדְעִים הַבְּבִלִים (בבלי) מִדּוּעַ רְשׁוּמִים כָּאֵן, שְׁהָרִי הַטּוֹב שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינּוּ בְּמִקּוֹם הַמְּעוּט, אֶלֶּא בְּמִקּוֹם הַרְבִּיבִי. וּמִפְּנֵי שֶׁאֵלּוּ הַמִּים

פְּתַח, (בראשית ח) וְתַנַּח הַתְּבָכָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו'. תָּא חֲזִי, כָּל הַנִּי יוֹמִין, אֲזֵלַת אִמָּא עַל בְּנֵיָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט סְטָרָא אַחְרָא עֲלֵיהוּ, וּבְגִין לְשַׁזְבָּא לוֹן. כִּיּוֹן דְּאִשְׁתַּזִּיבוּ בְּנֵהָא, וְהָא יִתְבִּין בְּסִפּוֹת, מִתְנַטְרִין בְּנִטּוּרָא. יוֹמָא קַדְמָאָה, וְיוֹמָא תַנְיָנָא, פְּקֻדַת לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, לְמַעַבְד סְעוּדָתָא לְמַמְנָן דְּשְׂאֵר עַמִּין, וְאִיהִי לֹא שְׁרִיא תַמָּן. כִּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאִיהוּ י"ז לַחֲדָשׁ, שְׁרִיאַת לְמַשְׁרֵי עֲלֵיהוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וְתַנַּח הַתְּבָכָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבְעָה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ עַל הָרִי אֲרָרֵט, טוּרִין דְּכָל לְוֹטִין וּמְרַדִּין שְׁרָאן בְּגוּוּיָהּוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹמָא קַדְמָאָה דְּחַג, לֹא שְׁרִיא עֲלֵיהוּ, וְלֹא יוֹמָא תַנְיָנָא, אֶלֶּא יוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאוּסִיף וְגַרַע שְׁרִיא עֲלֵיהוּ, אוּסִיף אַתּוּון, וְגַרַע קֶרְבָּנִין. דְּכְּתִיב עֲשִׂיתִי עֶשֶׂר וְגו'. וְהָכִי אַתְחַזִּי לְרַע עֵינַי, בְּגִין דְּיוֹמָא קַדְמָאָה וְיוֹמָא תַנְיָנָא חֲדָוָה דְּכְּנֵהָא, וְאֵינּוֹן מְפַלְגִי עֲדָאן לוֹן. מִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה וְלִהְלָאָה, דְּאִיהִי שְׁרִיא עֲלֵיהוּ, מַה פְּתִיב. (בראשית ח) וְהַמִּים הֵיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר עַד הַחֲדָשׁ הַעֲשִׂירִי כְּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים. (דף רנ"ח ע"ב) וְהַמִּים הֵיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר, אֵלּוּן קֶרְבָּנִין, דְּאֲזֵלִין וּמִתְמַעֲטִין. וְכִמָּה דְּאֵינּוֹן מִתְמַעֲטִין, הָכִי נָמִי אַתְמַעֲט טוֹבָא דְּלֵהוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, מִיּוֹמָא תַנְיָנָא שְׁרִיאָו מִיָּא לְאַתְחַזָּאָה, כִּיּוֹן דְּשְׁרִיאָו מִים, מִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה אִיהִי שְׁרַת עֲלֵיהוּ, וְאֵינּוֹן מִים לֹא הוּוּ יוֹדְעֵי בְּבִלְאִי (ס"א בבבלי), אִמָּאֵי רְשִׁימִין הָבָא, דְּהָא טוֹבָא דְּיִשְׂרָאֵל לֹא הוּוּ בְּאֶתֶר דְּמַעוּטָא, אֶלֶּא בְּאֶתֶר דְּרַבּוּיָא. וּבְגִין דְּאֵלּוּן מִיּוֹן דְּרְשִׁימִין הָבָא אַתְמַעֲטִין, אִתִּי קָרָא לְאַשְׁמַעֲיָנָן דְּכְּתִיב, וְהַמִּים אֵינּוֹן

שְׂרָשׁוּמִים כָּאֵן מִתְמַעֲטִים, כָּא
הַפְּסוּק לְהַשְׁמִיעֵנוּ, שְׁכַתוֹב
וְהַמִּים, אֱלוֹ שִׁירֹעִים בִּימֵי הַחֵג,
אֱלוֹ שְׂרָשׁוּמִים תוֹף הַקְּרַבְנוֹת,
שֶׁהֵם הָרִי קָלְלוֹת, הָיוּ הַלוֹף
וְחֶסֶד הַטּוֹב שְׁלָהֶם. וּמְשִׁיכָה
שְׁנַמְשַׁכְת עֲלֵיהֶם הָיוּ הַלוֹף
וְחֶסֶד. וּמִפְּנֵי שְׁאֵלוֹ הַמִּים שְׁלָהֶם
הוּא, לֹא מִתְחַבְּרוֹת אוֹתִיּוֹת, שְׁלֹא
יִתְחַבֵּר הַטּוֹב שְׁלָהֶם אֶלָּא מְעַט
מְעַט.

אֲבָר לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מִהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, מִה פְּתוּב? (תְּהִלִּים לֵד)
וְדַרְשֵׁי ה' לֹא יִחְסְרוּ כָל טוֹב. רֹאשׁ
הַפְּסוּק - כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ -
אֱלוֹ הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׁאֵר הָעַמִּים.
וְדַרְשֵׁי ה' - אֱלוֹ יִשְׂרָאֵל - לֹא
יִחְסְרוּ כָל טוֹב. אֱלוֹ הוֹלְכִים
וְעוֹלִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וּמִשׁוּם
כֵּן הַטּוֹב שְׁלָהֶם, שֶׁהֵם מִים, הָיוּ
הַלוֹף וְחֶסֶד, עַד הַחֲדָשׁ הָעִשְׂרִי,
זֶה טַבַּת, שֶׁהָרִי אֵז יְמֵי הַרְעָה הֵם,
וּמִתְעוֹרְרֵת אוֹתָהּ רָעָה וּמִתְחַזְּקֵת,
וְהַכֹּלָה הַקְּדוּשָׁה לֹא מְאִירָה מִתוֹף
הַשֶּׁמֶשׁ. אֵז נִרְאוּ רֹאשֵׁי הַהָרִים,
אֱלוֹ הֵם הָרִי הַחֲשֵׁף, הָרִי הַקָּלְלוֹת
נִרְאִים וּמִתְחַזְּקִים וְעוֹשִׂים רְעוֹת
בְּעוֹלָם.

בְּיָמִים אֱלוֹ אִשָּׁה בְּזוֹ הָעוֹלָה,
שֶׁהָרִי אֵז אֱלוֹ הָאִשִּׁים אוֹכְלִים
חֲלָקִים. שְׁבַעִים פָּרִים אֱלוֹ הֵם
כְּנֶגֶד שְׁבַעִים מְמַנִּים שְׁשׁוֹלְטִים
עַל שְׁבַעִים עַמִּים, וְעוֹלִים בְּיוֹם
רֹאשׁוֹן, וְיוֹרְדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
וְנִקְרָאִים פָּרִים מְנַגְּחִים בְּיָמִים
שְׁלָהֶם. אִילָם אַרְבַּעַת עֶשֶׂר, שְׁנַיִם
בְּכָל יוֹם הֵם י"ד יְהוָה. יָד
שְׁשׁוֹלְטַת עֲלֵיהֶם תְּדִיר, בְּכָל יוֹם
וְיוֹם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, הַמְּנַיֵן
שְׁלָהֶם ח"ץ.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֵּן, רַע עֵין אָנוּ
אֶצְלֶם - כֵּן, שֶׁהָרִי פְּתוּב (מְשַׁלִּי כֹה)
כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֹאשׁוֹ.
אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׁמְחָה, שְׁאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׁמַחָה כְּאֱלוֹ הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שְׁאֲנַחְנוּ

דִּדְיַעַן בְּיוֹמֵי דְחַג, אֵינּוֹן דִּרְשִׁימִין גּוֹ קְרַבְנִין,
דְּאֵינּוֹן טוּרֵי לְלוּטִין, הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶד טוֹבָא
דְּלַהוֹן, וּנְגִידוֹ דְּאֲנְגִיד עֲלֵייהוּ, הָיוּ הַלוֹף
וְחֶסֶד, וּבְגִין דְּאֵינּוֹן מִים דְּלַהוֹן הוּא, לֹא
אֶתְחַבְּרֵן אֶתְוֹן, דְּלֹא יִתְחַבֵּר טוֹבָא דְּלַהוֹן,
אֶלָּא זְעִיר זְעִיר.

אֲבָר לְיִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן מִקְּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִה
כְּתִיב. (תְּהִלִּים לֵד) וְדַרְשֵׁי יי לֹא יִחְסְרוּ כָל
טוֹב. רִישִׁיה דְּקָרָא, כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ, אֲלִין
מְמַנֵּן דְּשְׁאֵר עַמִּין. וְדַרְשֵׁי יי, אֲלִין יִשְׂרָאֵל,
לֹא יִחְסְרוּ כָל טוֹב, אֲלִין אֲזִלִּין וְאֶסְתַּלְּקוּ
לְעִילָא לְעִילָא. וּבְגִין כֵּן, טוֹבָא דְּלַהוֹן דְּאֵינּוֹן
מִים, הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶד. עַד הַחֲדָשׁ הָעִשְׂרִי.
דָּא טַבַּת, דְּהָא כְּדִין יְמֵי הַרְעָה הוּוּ, וְאֶתְעַרַת
הָהִיא רָעָה וְאֶתְתַּקַּפַת, וְכֹלָה קְדִישָׁא לֹא
אֲנַהִירַת מִגּוֹ שְׁמִשָּׁא, כְּדִין נִרְאוּ רֹאשֵׁי הַהָרִים,
אֲלִין אֵינּוֹן הָרִי חֲשׁוּכָא, טוּרִין דְּלוּטִין
אֶתְחַזְּזוּן וְאֶתְתַּקְּפוּ, וְעַבְדִּין בִּישִׁין בְּעַלְמָא.

בְּיוֹמִין אֲלִין, אִשָּׁה בְּהַאי עוֹלָה, דְּהָא כְּדִין הֵינִי
אִשִּׁים אֲכִלִי חוֹלְקִיהוֹן. שְׁבַעִים פָּרִים
אֲלִין, אֵינּוֹן לְקַבֵּל שְׁבַעִים מְמַנֵּן, דְּשִׁלְטוֹ עַל
שְׁבַעִין עַמִּין. וְסִלְקִין בְּיוֹמָא קְדָמָא, וְנַחְתִּי
בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאֶקְרוּן פָּרִים מְנַגְּחִין בְּיוֹמִין
דְּלַהוֹן. אִילָם, אַרְבִּיסָר, תְּרִין בְּכָל יוֹמָא אֵינּוֹן
י"ד יְהוָה. יָדָא דְּשִׁלְטָא עֲלֵייהוּ תְּדִיר, בְּכָל
יוֹמָא וְיוֹמָא. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָה, מְנַיֵּנָא דְּלַהוֹן
ח"ץ.

וְאִי תִימָא אִי הָכִי, רַע עֵין הוֹינֵן לְגַבִּייהוּ. אִין,
דְּהָא פְּתִיב, (מְשַׁלִּי כֹה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה
עַל רֹאשׁוֹ. אֲבָל אֲנֵן לֹא יְהַבִּינֵן אֶלָּא בְּחֲדוּתָא,
דְּלִית בְּיוֹמֵי שְׁתָּא, חֲדוּתָא, כְּאֲלִין יוֹמִין. וּבְגִין
דְּאֲנֵן יְהַבִּין בְּטוֹב לְבָא, וּבְחֲדוּתָא דְּרַעוּתָא,
אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׁמְחָה, שְׁאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׁמַחָה כְּאֱלוֹ הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שְׁאֲנַחְנוּ

נותנים בטוב לב ובשמחה של רצון - מתהפף עליהם גחלים על ראשיהם, גחלים לוהטות של השמחה שלנו עושות להם רע. י"ד (ה), ע', וח"ץ, כף עולים בחשבון שלהם.

וכר זה אם תאמר מי נתן לנו להקריב עליהם, אולי הם לא רוצים את כל זה? אלא אין שמחה לכל אלו הממנים בכל אלו התורים, האילים, והכבשים כאלו, בשעה שישראל נתנו להם סעודות אלו. ועם כל זה לא קרב הפל אלא להקדוש ברוך הוא בלבדו, והם מתקריבים שם והוא מחלק להם. ועל זה כתוב, (ש) אם רעב שנאף האכלהו לחם - אלו הם קרבנות החג. ואם צמא השקהו מים - אלו מים שרשומים כאן בימי החג, וביום שני, וביום ששי ושביעי, וסימן - (שיר השירים ח) בו"ז יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה - אלו הם מים אשר מנסכים ישראל בשמחה ובאהבת הקדוש ברוך הוא, שכתוב (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה - אלו הם נהרות אפרסמון טהור, שכלם דבוקים ומתקשרים באהבה זו. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו - זה סמאל, באהבת ישראל, להיות לו חלק אתם באלו המים שרשומים כאן בפרשה, שכתוב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימן של אלו המים בו"ז - יבוזו לו ודאי, שהרי כלם נחשבים אצלנו חרש נשבר, שאין לו תקנה לעולמים.

המים שלהם נחלקים בימי בו"ז. נשארו שאר מים, שהם ג' ד' ה' (נוטריקון) חמישי רביעי שלישי, אפנו ולא לעולמים. ואם תאמר,

אתהפף עליהו גחלים על רישיהון, גומרין מלהטן, דחדוותא דילן, עבדי לון ביש. י"ד, (מ"א ה) ע', וחץ. כף סלקין בחושפנא דילהון.

וכר דא אי תימא מאן יהיב לן לאקרבא עלייהו, דלמא אינון לא בעאן פל דא.

אלא לית חדווה לכל אינון ממנן, בכל אינון תורים אילים ואמרין כהני, בשעתא דישראל יהבי לון סעודתין אלין. ועם פל דא לא מתקרבו כלא, אלא לקודשא בריך הוא בלחדוי, ואינון מתקרבי תמן, ואיהו פליג לון. ועל דא כתיב, (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם, אלין אינון קרבנין דחג. ואם צמא השקהו מים, אלין מים דרשימין הכא ביומי דחג. וביומא תניינא, וביומא שתיתאה ושביעאה, וסימן (שיר השירים ח) בו"ז יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלין אינון מים, די מנסכי ישראל, בחדוה

וברחימו דקודשא בריך הוא, דכתיב, (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה, אלין אינון נהרי דאפרסמונא דכיא, דכלהו דבקי ומתקשרי ברחימו דא. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, דא סמאל, באהבה דישראל, למהוי ליה חולקא בהדייהו, באינון מים דרשימין הכא בפרשתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימנא דאינון מים בו"ז, יבוזו לו ודאי, דהא כלהו אתחשיבו לגבן, חרש נשבר, דלית ליה תקנה לעלמין.

מים דלהון אתפליגו ביומין בו"ז, אשתארו שאר יומין, דאינון ג' ד' ה' (נוטריקון) חמישי

רביעי שלישי, וסימן, (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה]אדמה, ולית לון תקונא בהדן, ולא

וסימן - (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה]אדמה, ואין להם תקון

לְעֶלְמִין. וְאִי תִימָא בּוּז יְבוּזוּ לּוֹ כְּתִיב. הָתָם
(תהלים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקָּץ עָנֹת.

יִזְמָא קְדָמָא מְאִי עֶבֶיד לִיה. אָלֵא לָא אַקְרִי
רֵאשׁוֹן, וְלֹא אַקְרִי אַחַד, אָלֵא חֲמִשָּׁה
עָשָׂר סְתָם, בְּלֹא רְשׁוּמָא כָּלִל. אֲבָל שִׁירוּתָא
דְרִשִׁימוּ דְמִיין, מִיּוֹם שְׁנֵי הָוִי. וְהָכִי אֲתַחֲזִי,
בְּגִין דְלִית טוֹב בְּשַׁנִּי, וּבְגִין כְּף, לָא רִשִׁים
רֵאשׁוֹן וְלֹא אַחַד כָּלִל, וְהָוִי בְּסֵתָם, וְשָׂרִי
רִשִׁימוּ דְיוֹמִין, בְּיּוֹם שְׁנֵי. וְאֲתַפְּלְגוּ מִים
בְּבוֹ"ז, וְאֲשַׁתְּאֲרוּ בְּיוֹמִין חַר"ש, כְּמָה
דְּאֲתַמְר, וְכִלְא כְּדָקָא יֵאוּת.

וּבָאָה חוּלְקִיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, דִּידְעִי (דף תנ"ט ע"ב)
לְאֵעֲלֵאָה לְגוּ מוּחָא דְאַגּוּזָא. וּבְגִין
לְמִיעָאֵל לְגוּ מוּחָא, מְתַבְרִין קְלִיפִין אֲלִין,
וְעֵאלִין. מַה כְּתִיב לְבַתֵּר כָּל הָאִי. בְּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לְכֶם. לְבַתֵּר דְתַבְרוּ כָּל הַנִּי קְלִיפִין,
וְתַבְרוּ כְּמָה גְזִיזִין, וְכְמָה נְחֻשִׁים קְטָלוּ, וְכְמָה
עֲקָרְבִים דְהוּוּ לֹזֵן בְּאִינוּן טוּרִי דְחֻשׁוֹכָא, עַד
דְּאֲשַׁכְּחוּ אֲתֵר דִּישׁוּבָא, וְקִרְתָּא קְדִישָׁא, מְקַפָּא
שׁוּרִין סְחֹר סְחֹר, כְּדִין עֵאלוּ לְגַבְהָ, לְמַעַבְד
נְיִחָא תַמָּן, וְלְמַחְדֵי בְה. וְהָא אוּקִימְנָא מְלָה.
וְדָא אִיהוּ עֲצַרְתָּ, כְּנִישׁוּ. אֲתֵר דְמִתְכַנְשׁ כְּלָא
לְגַבְהָ. תְהִיָּה לְכֶם, וְלֹא לְאַחֲרָא, לְמַחְדֵי
אֲתוּן בְּמֵאֲרִיכוּן, וְאִיהוּ בְּהַדְרִיכוּ. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (תהלים לב) שְׂמַחוּ בֵּינִי וּגְיִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ
כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב.

פְּרִשְׁתָּ רֵאשֵׁי הַמְטוֹת

וְכָרְ הַטַּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכָּב זָכָר.
(במדבר לא) תַמָּן תְּנִינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין
הַעוֹלָם מִתְנַהֵג אֲלֵא בְתַרֵי גּוֹוִינִין, דְּאֲתוּ מִסְטֵר
אֲתַתָּא דְאֲשַׁתְּכַחַת חִפְיַמַת לְבָא. הַדָּא הוּא
דְכְתִיב, (שמות לה) וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב בִּידֶיהָ טוֹו וַיְבִיאוּ מִטְוָה אֶת הַתְּכֵלֶת

בּוּז יְבוּזוּ לּוֹ כְּתוּב שָׁם, (תהלים כב)
כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקָּץ עָנֹת.

יּוֹם רֵאשׁוֹן מַה עוֹשֶׂה לּוֹ? אֲלֵא
לֹא נִקְרָא רֵאשׁוֹן וְלֹא נִקְרָא אַחַד,
אֲלֵא חֲמִשָּׁה עָשָׂר סְתָם, בְּלִי
רְשׁוּם כָּלִל. אֲבָל הַתְּחֵלֶת רְשׁוּם
הַמִּים מִיּוֹם שְׁנֵי הוּא. וְכַף רֵאוּי,
מִפְּנֵי שְׂאִין טוֹב בְּשַׁנִּי, וּמִשׁוּם כְּף
לֹא רְשׁוּם רֵאשׁוֹן וְלֹא אַחַד כָּלִל,
וְהוּא בְּסֵתָם, וּמִתְחִיל רְשׁוּם
הַיָּמִים בְּיּוֹם שְׁנֵי. וְנַחֲלִקוּ מִים
בְּבוֹ"ז, וְנִשְׁאָרוּ בְּיַמֵי חַר"ש, כְּמוֹ
שְׂנַאֲמֵר, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׂצָרִיף.

אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שִׁינְדְעִים לְהַכְנִס לְתוֹף מִחַ הָאֲגוּזָא,
וְכַדִּי לְהַכְנִס לְתוֹף הַמַּחַ מִשְׁפָּרִים
קְלָפוֹת אֵלּוּ וּנְכַנְסִים. מַה כְּתוּב
לְאַחַר כָּל זֶה? בְּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לְכֶם. לְאַחַר שְׂשַׁבְרוּ
כָּל אֵלּוּ הַקְּלָפוֹת, וְשַׁבְרוּ כְּמָה
חֲתִיכוֹת, וְכְמָה נְחֻשִׁים הַרְגוּ,
וְכְמָה עֲקָרְבִים שְׁהִיּוּ לְהֵם בְּאֵלּוּ
הָרִי הַחֻשָּׁף, עַד שְׂמַצָּאוּ מְקוֹם
יִשׁוּב וְעִיר קְדוּשָׁה מְקַפַּת חוֹמוֹת
סְבִיב סְבִיב - אִזּוּ נְכַנְסִים אֲצִלָּה,
לְעֲשׂוֹת מְנוּחָה שָׁם וְלִשְׂמַח בָּהּ.
וְהָרִי בְּאֲרֵנוּ הַדְּבָר.

וְזוּהוּ עֲצַרְתָּ, אֲסִיפָה, מְקוֹם
שְׂנַאֲסָף הַכֵּל אֲצִלָּה. תְהִיָּה לְכֶם,
וְלֹא לְאַחַר, לִשְׂמַח אֲתָם
בְּאֲדוֹנְכֶם, וְהוּא אֲתָכֶם. וְעַל כֵּן
כְּתוּב, (תהלים לב) שְׂמַחוּ בְּה' וּגְיִילוּ
צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב.

רֵאשֵׁי הַמְטוֹת

וְכָרְ הַטַּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
מִשְׁכָּב זָכָר. שָׁם שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, אֵין הַעוֹלָם מִתְנַהֵג אֲלֵא
בְשַׁנִּי גּוֹוִינִים שְׂפָאוּ מִצַּד אִשָּׁה
שְׂנַמְצָאָה חֲכַמַת לֵב. זֶהוּ שְׂכַתוּב
(שמות לה) וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב
בִּידֶיהָ טוֹו וַיְבִיאוּ מִטְוָה אֶת

וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב בִּידֶיהָ טוֹו וַיְבִיאוּ מִטְוָה אֶת הַתְּכֵלֶת

התכלת ואת הארגמן. ומה הביאו? את התכלת ואת הארגמן, גונים שפלולים בתוף גונים.

זהו שכתוב (משלי לא) דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ פפיה. וכתוב בידיה טוו, מה זה טוו? אמר רבי יהודה, טוו בדין, טוו ברחמים. אמר רבי יצחק, למה נקראה אשה? אמר לו, שפלולה בדין, וכלולה ברחמים.

בא וראה, שאמר רבי אלעזר, כל אשה נקראת בדין עד שטועמת טעם הרחמים. שלמדנו, מצד האיש בא הלכון, ומצד האשה בא האדם. טעם אשה מלבן, ולבן עדיף.

ובא וראה, למה נשות שאר עמים עובדי כוכבים ומזלות שידעו משכב זכר אסורות? משום ששנינו, יש ימין ויש שמאל, ישראל ושאר העמים עובדי כוכבים ומזלות, וגן עדן וגיהנם, עולם הזה ועולם הבא. ישראל כנגד הרחמים, ושאר העמים עובדי כוכבים ומזלות כנגד הדין. ושנינו, אשה שטעמה טעם הרחמים - הרחמים מנצחים. ואשה שטעמה טעם הדין - דין בדין נדבק, ועליהם קראו, (ישעיה נ) והפלבים עזי נפש לא ידעו שבעה.

ועל זה למדנו, הנבעלת לעובדי כוכבים ומזלות קשורה בו ככלב. מה הפלב תקיף ברוחו, חצוף - גם כאן דין בדין, חצופה ככלב. הנבעלת לישראל, שנינו, כתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים פלכם היום. מה הטעם? משום שנשמת ישראל באה מרוח אלהים חיים, שכתוב (ישעיה נ) כי רוח מלפני יעטוף משמע שכתוב מלפני. ומשום

ואת הארגמן. ומאי מתזין. את התכלת ואת הארגמן, גוונין דכלילין בגו גוונין.

הרא הוא דכתיב, (משלי לא) דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ פפיה. וכתוב בידיה טוו, מאי טוו. אמר רבי יהודה, טוו בדינא, טוו ברחמי. אמר רבי יצחק, אמאי אתקריא אשה. אמר ליה דכלילא בדינא, וכלילא ברחמי. תא חזי, דאמר רבי אלעזר, כל אתתא בדינא אתקריא, עד דאטעמא טעמא דרחמי. דתניא, מטטרא דבר נש, אתי חוורא. ומטטרא דאתתא, אתי סומקא. טעמא (ס"א אתתא) דאתתא מחוורא, וחווורא עדיף.

ותא חזי אמאי אסירן נשי שאר עמין עובדי כוכבים ומזלות, דיידעי משכבי דכורא. משום דתנינן, אית ימינא, ואית שמאלא. ישראל, ושאר עמין עובדי כוכבים ומזלות. וגן עדן, וגיהנם. עלמא דא, ועלמא דאתי. ישראל לקבלי דרחמי, ושאר עמין עובדי כוכבים ומזלות לקבלי דדינא. ותנן, אתתא דאטעמא טעמא דרחמי, רחמי נצחא. אתתא דטעמא טעמא דדינא, דינא בדינא אתדבקת, ועלייהו אתקרי (ישעיה נ) והפלבים עזי נפש לא ידעו שבעה.

ועל דא תנינן, הנבעלת לעובד כוכבים ומזלות קשורה בו ככלב. מה כלבא תקיפא ברוחיה חציפא. אוף הכא דינא בדינא, חציפא בכלא. הנבעלת לישראל, תנינן, פתיב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים פלכם היום. מאי טעמא. משום דנשמתא דישראל, אתיאי מרוחא דאלהים חיים. דכתיב (ישעיה נ) כי רוח מלפני יעטוף, משמע דכתיב מלפני. ובגין כך, אתתא דהיא בתולתא, ולא אתדבקת

בְּדִינָא קְשִׁיָּא דְשָׂר עֲמִין, וְאִתְדַבְּקַת בְּיִשְׂרָאֵל,
רַחֲמֵי נִצְחָא וְאִתְנַשְׂרַת.

וְהָא חֲזִי, כְּתִיב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
יִבְנֶה. מָאֵי חֶסֶד. הוּא חַד מִכְתָּרֵי עֲלָאֵי
דְּמִלְפָּא, דְּנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד. עַל תְּנַאי דְיִתְבַּנֵּי, וְלֹא יִשְׁתִּיבֵי
חֶסֶד מִעֲלָמָא. מִשְׁמַע דְכְּתִיב יִבְנֶה. בְּגִין כֶּף
תְּנִינָן, מָאֵן דְשִׁיבֵי חֶסֶד מִעֲלָמָא, אֲשִׁתִּיבֵי הוּא
לְעֲלָמָא דְאִתִּי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כה) לֹא תִהְיֶה
אֲשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּגִין לְמַעַבְד חֶסֶד עִם
מִיתָא. וְאִתְעַבֵּיד בְּנִינָא, דְכְּתִיב, (תהלים פט) עוֹלָם
חֶסֶד יִבְנֶה.

זֶה, אֲשֶׁה שְׁהִיא בְּתוֹלָה, וְלֹא
נִדְבָקָה בְּדִין הַקְּשָׁה שֶׁל שָׂר
הַעֲמִים, וְנִדְבָקַת בְּיִשְׂרָאֵל -
הַרְחַמִּים מִנִּצְחָיִם, וְנִכְשְׂרַת.
בֵּא וְרָאָה, כְּתוּב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי
עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מַה זֶה חֶסֶד?
הוּא אֶחָד מִכְתָּרִים עֲלִיּוֹנִים שֶׁל
הַמַּלְאָךְ, שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד, עַל תְּנַאי
שֶׁיִבְנֶה, וְלֹא יִשְׁמַד חֶסֶד מִהָעוֹלָם,
מִשְׁמַע שְׁכְּתוּב יִבְנֶה. וּמִשּׁוּם כֶּף
שְׁנִינָן, מִי שְׁמִשְׁמִיד חֶסֶד
מִהָעוֹלָם, יִשְׁמַר הוּא לְעוֹלָם
הַבָּא. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דברים כה) לֹא
תִהְיֶה אֲשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּשִׁבִיל
לְעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַמֵּת. וְיַעֲשֶׂה
הַבְּנִין, שְׁכְּתוּב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

הַדְרֵן לְסִיּוּם סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר

הַדְרֵן עֲלֵךְ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר. וְהַדְרֵךְ עֲלֵךְ. דַּעְתֵּן עֲלֵךְ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר. וְדַעְתֵּךְ
עֲלֵךְ. לֹא נִתְנָשִׂי מִנְּךָ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר. וְלֹא תִתְנָשִׂי מִנּוּן. לֹא בְעֲלָמָא הַדְרִין וְלֹא בְעֲלָמָא דְאִתִּי:

(ב"ג)

הַעֲרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֵת דְּכַרֵּי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ
וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֵךְ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי תַחֲכַמְנוּ
מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הוּא לִי. יְהִי לְבִי תָמִיד בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי
בָּם חִיִּיתִנִּי. בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶּיךָ. אֲמֵן אֲמֵן אֲמֵן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשַׁמְתָּ חֻלְקֵנוּ מִיוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שַׁמְתָּ חֻלְקֵנוּ מִיוֹשְׁבֵי קְרִנּוֹת. שְׂאֵנוּ
מִשְׁכִּימִים וְהֵם מִשְׁכִּימִים. אֲנִי מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרִים בְּטָלִים. אֲנִי עֹמֵלִים
וְהֵם עֹמֵלִים, אֲנִי עֹמֵלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֹמֵלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רְצִים וְהֵם רְצִים,
הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאֲנִי רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֹאֲמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידִם לְבָאֵר שַׁחַת.
אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרַמָּה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שְׁעוֹרְתֵנִי לְסִים סֵפֶר בְּמַדְבַּר. כֶּךָ תַעֲזֹרְנִי לְהַתְחִיל
סְפָרִים אַחֲרִים וְלִסְיָמָם. לְלַמֵּד וְלִלְמַד מִתּוֹךְ הַרְחֵבָה. לְשַׁמֵּר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֵת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד
תוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים הַנּוֹזְכִּים בְּסֵפֶר תְּקוּנֵי הַזוּהַר, יַעֲמִיד
לִי וְלִזְרַעִי וְלִזְרַע זְרַעִי, שְׁלֹא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זְרַעִי וְזַרְעוֹ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
וּיְקַיֵּם בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכְּתוּב, בְּהַתְחַלְּכֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁיַחֵךְ. כִּי
כִּי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיִוָּסְפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אֶתְךָ יָמִים בְּיַמִּינֶךָ, עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד בְּשִׁמְאֵלָה. יי עוֹ לַעֲמוֹ יִתֵּן יי
יְבָרֵךְ אֵת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

פרשת "אלה הדברים" הוא בפרשת בלק דף קפ"ו ע"א ושם ביתו וכך הסכימו הקדמונים

פְּרַשְׁת וְאַתְחַנֵּן (דף ר"ט ע"א)

וְאַתְחַנֵּן אֶל יְיָ בְּעַת הַהִיא לֵאמֹר. (דברים
 ג) אֲדַנְיִי יְהוָה אַתָּה הַחֲלוֹת
 לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה
 לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל
 יְיָ. תָא חֲזִי, פְּמָה הוּא חִילָא תְקִיפָא
 דְאֹרִייתָא, וְכַמְּה הוּא עֲלָאָה עַל פְּלָא. דְּכָל
 מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּאֹרִייתָא, לָא דְחִיל מְעֻלָּאי
 וְתַתָּאי. וְלָא דְחִיל מְעַרְעוּרִין בִּישִׁין דְּעֻלְמָא.
 בְּגִין דְּאִיהוּ אֶחִיד בְּאִילָנָא דְחַיִּי, וְאָכִיל מִנֶּיהָ
 בְּכָל יוֹמָא.

דְּהָא אֹרִייתָא אֹלִיף לִיה לְבַר נֶשׁ, לְמִיּהָךְ
 בְּאַרְח קְשׁוּט. אֹלִיף לִיה עֵיטָא הֵיךְ
 יְתוּב קָמִי מְאָרִיָּה (לְבַטְלָה לְהֵימָר). וְאֶפִּילוּ
 יִתְגַּזֵּר עָלֶיהָ מוֹתָא, פְּלָא יִתְבַּטֵּל וַיִּסְתַּלַּק
 מִנֶּיהָ, וְלָא שְׂרִיא עֲלוּי. (עֵיטָא דְבַר נֶשׁ כִּהָא
 עֻלְמָא) וְעַל דָּא בְּעֵי לְאֲשַׁתְּדָּלָא בְּאֹרִייתָא
 יִמָּא וְלִילִי, וְלָא יִתְעַדֵּי מִנָּה, הֵדָּא הוּא
 דְכַתִּיב, (יהושע א) וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִי
 אַעֲדֵי מִינֶיהָ אֹרִייתָא, אוֹ אֶתְפָּרֵשׁ מִנָּה, כְּאֵלוּ
 אֶתְפָּרֵשׁ מִן חַיִּי.

תָּא חֲזִי, עֵיטָא דְבַר נֶשׁ כַּד אִיהוּ סָלִיק
 בְּלִילָא עַל עַרְסִיָּה, בְּעֵי לְקַבְּלָא עָלֶיהָ
 עוֹל מְלֻכוּתָא דְלַעֲיֻלָּא, בְּלִבָּא שְׁלִים.
 וְלֹאֲקַדְמֵי לְמִימָסַר גְּבִיָּה פְקֻדוֹנָא דְנַפְשֵׁיהָ.
 וְהָא אוֹקְמוּהָ, בְּגִין דְּכָל עֻלְמָא טַעֲמִין טַעֲמָא
 דְמוֹתָא, דְּהָא אִילָנָא דְמוֹתָא שְׂרִיא בְּעֻלְמָא,
 וְכָל רוּחֵי דְבְנֵי נֶשְׁא נְפָקִין, וְסֻלְקִין וְאַתְטַמְרִין (ס"א וְאַתְמַסְרִין) גְּבִיָּה. וּבְגִין

דְּאֵינּוּן בְּפְקֻדוֹנָא, פְּלֵהוּ תִּיבִין לְאַתְרֵיהוּ.

וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעַת הַהִיא לֵאמֹר. אֲדַנְיִי יְהוָה אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'. בָּא וּרְאָה פְּמָה הוּא הַכַּח הַחֲזוֹק שֶׁל הַתּוֹרָה וְכַמְּה הוּא עֲלוּיָן עַל הַפֶּל, שְׁכַל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחַד מִמְּעֻלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְלֹא פוֹחַד מִמְּקָרִים רְעִים שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אֲחוּז בְּעֵץ הַחַיִּים וְאוֹכֵל מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם.

שְׁהַרֵּי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם לְלַכֵּת בְּדַרְךְ אֱמֶת, מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ עֲצָה אִיךָ יֵשׁוּב לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ (לְבַטֵּל לְאוֹתָהּ הַגּוֹרָה), וְאֶפֶּלוּ שְׁתַּגְזֵר עָלָיו מִיָּתֵהּ - הַפֶּל יִתְבַּטֵּל וַיִּסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ וְלֹא יִשְׁרָה עָלָיו. (עֲצָה שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעַל כֵּן צָרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה וְלֹא יִזוּז מִמֶּנָּה, זֶהוּ שְׂכָתוֹב (יהושע א) וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִם מִזִּיד מִמֶּנּוּ אֶת הַתּוֹרָה אוֹ נִפְרַד מִמֶּנָּה, כְּאֵלוּ נִפְרַד מִן הַחַיִּים.

בָּא וּרְאָה, עֲצָה שֶׁל הָאָדָם, כְּשֶׁהוּא בְּלִילָה עַל מִטָּתוֹ, צָרִיף לְקַבֵּל עָלָיו עַל מְלָכוּת שֶׁל מְעֻלָּה בְּלִב שְׁלָם, וְלִהְקַדִּים לְמַסַּר אֵלָיו פְּקוּדוֹן נַפְשׁוֹ. וְהַרִּי פְּרֻשׁוּהָ, מִשּׁוּם שְׁכַל הָעוֹלָם טוֹעֲמִים טַעַם הַמּוֹת, שְׁהַרִּי עֵץ הַמּוֹת שְׂרוּי בְּעוֹלָם, וְכָל רִחוּת בְּנֵי אָדָם יוֹצְאוֹת וְעוֹלוֹת וּמִתְחַבְּאוֹת (בְּמַסְרָה) אֲצֻלוּ. וּמִשּׁוּם שֶׁהֵן בְּפְקוּדוֹן, כֵּלֵן שְׂכוֹת לְמַקּוּמוֹתֵיהֶן.

בָּא וּרְאָה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרַת רוּחַ

תָּא חֲזִי, כַּד אֶתְעַר רוּחַ צְפוֹן בְּפִלְגוֹת לִילָא, וְכַרּוּזָא נְפִיק. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא אתי לגנתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון
 דצדיקיא, כדין מתכווני (נ"א מתערי) כל בני
 מטרוניתא, וכל בני היכלא, לשבחה ליה
 למלכא קדישא. וכדין כל אינון פקדונין
 דרוחין דאתמסרן בידה, כלהו אתיב
 למאריהון. ורופא דבני עלמא מתערין
 בהיא שעתא, והא פקדוניה דכלהו אתיב
 לגבייהו.

אינון דבני היכלא עלאה קיימי בקיומיהו,
 מתערי משתדלי בתושבחתא
 דאורייתא, ומשתתפי בכנסת ישראל, עד
 דנהיר ימא. פד אתי צפרא, היא, וכל בני
 היכלא (דמלכא) כלהו אתיין לגבי מלכא
 קדישא, ואינון אקרון בנין דמלכא
 ומטרוניתא. והא אוקמוה.

בר אתי צפרא, בעי לנקאה גרמיה בכלא,
 ולמיזן זייניה, לאשתדלא עם מלכא
 קדישא, דהא בלילא אשתדל במטרוניתא.
 השתא אתיא עם מטרוניתא, לזוגא לה עם
 מלכא.

אתי לבי כנישתא, מדפי גרמיה בקרבנין,
 משבח בתושבתיהו דדוד מלכא.
 אחיד תפילין ברישיה, (ס"א בדיה וברישיה) וציצית
 בגדיה, אומר תהלה לדוד. והא אוקמוה,
 צלי צלותא קמי מאריה, בצלותא בעי
 למיקם, פגוונא (ס"א בווונא) דמלאכי עלאי,
 לאתחברא בהדייהו, דאינון אקרון העומדים,
 פמה דאת אמר, (זכריה א) ונתתי לך מהלכים בין
 העומדים. ולכוונא רעותיה קמי מאריה,
 ויתבע בעותיה.

תא חזי, בשעתא דבר נש קאים בפלגות
 ליליא מערסיה, לאשתדלא באורייתא,
 פרוזא קארי עליה ואמר, (תהלים קלד) הנה ברכו

צפון בחצות הלילה, וכרוז
 יוצא, והקדוש ברוך הוא בא לגן
 עדן להשתעשע ברוחות
 הצדיקים, אז מתכוונים (מתעוררים)
 כל בני המלכה וכל בני ההיכל
 לשבח את המלך הקדוש. ואז
 כל אותם פקדונות של הרוחות
 שנמסרו בידה, את כלם משיב
 לבעליהם. ורב בני העולם
 מתעוררים באותה שעה, והרי
 פקדון של כלם משיב אליהם.

אותם שבני ההיכל העליון
 עומדים בעמדם מתעוררים,
 משתדלים בתשבחות התורה,
 ומשתתפים בכנסת ישראל עד
 שמאיר היום. כשמגיע הבקר,
 היא וכל בני ההיכל (המלך), כלם
 באים למלך הקדוש, והם
 נקראים בני המלך והמלכה,
 והרי פרשה.

כשמגיע הבקר צריך לנקות
 עצמו בכל ולחגר כלי מלחמתו
 להשתדל עם המלך הקדוש,
 שהרי בלילה השתדל במלכה.
 כעת בא עם המלכה לזוג אותה
 עם המלך.

בא לבית הכנסת, מטהר עצמו
 בקרבנות, משבח בתשבחות דוד
 המלך, אוחז תפילין בראשו (פ"ד)
 ובראשו) וציצית בכנפיו, אומר
 "תהלה לדוד". והרי פרשה,
 מתפלל תפלה לפני רבונו,
 בתפלה צריך לעמד, כמו (בזוה)
 מלאכים העליונים, להתחבר
 עמם, שהם נקראים העומדים,
 כמו שנאמר (זכריה א) ונתתי לך
 מהלכים בין העמדים, ולכוון
 רצונו לפני רבונו, ויתבע
 בקשתו.

בא וראה, בשעה שאדם קם
 בחצות הלילה ממטתו להשתדל
 בתורה, הפרוז קורא עליו
 ואומר: (תהלים קלד) הנה ברכו את
 ה' כל עבדי ה' העמדים בבית ה'

בלילות. עכשו כשהוא עומד בתפלה לפני רבונו, אותו כרוז קורא עליו ואומר: ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה.

אחר שמסיים תפלה ברצון (ועומד בעצה) לפני רבונו, הרי פרשוהו שצריך למסר נפשו ברצון הלב לאותו מקום שצריך. וכמה עצות יש לאדם בפל. ובשעה שהתפלה קיימת (הסתלקה), כל אותם דבורים שמוציא אדם מפיו באותה תפלה, כלם עולים למעלה ובוקעים אוררים ורקיעים, עד שמגיעים לאותו מקום שמגיעים, ומתעטרים בראש המלך ועושים מהם עטרה. והרי פרשוהו החברים, תפלה שצריך לקדוש-ברוך-הוא, לכוון שתהיה תפלת תחנונים. מנין לנו? ממש, שפתוב ואתחנן אל ה'. זוהי תפלה מעלה.

בא וראה, מי שעומד בתפלה, צריך לכוון רגליו, ופרשוהו וצריך לכסות ראשו כמי שעומד לפני המלך, וצריך לכסות (לכסות) (לסתם) עיניו כדי שלא יסתכל בשכינה. ובספרו של רב המנונא סבא אמר, מי שפוקח עיניו בשעת התפלה או שלא מנמיה את עיניו לארץ, מקדים עליו מלאך המות, וכשתצא נפשו לא יסתכל באור השכינה ולא ימות בשכינה. מי שמזלזל בשכינה הוא מתזלזל באותה שעה שהוא צריך אותה, זהו שפתוב (שמואל א-כ

ב) כי מכבדי אכבד ובזי יקלו. זה מי שמסתכל בשכינה בשעה שהוא מתפלל. ואיך יכול להסתכל בשכינה? אלא לדעת שודאי השכינה עומדת לפניו. זהו שפתוב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, ששם שורה השכינה.

את יי' כל עבדי יי' העמדים בבית יי' בלילות. השתא כד איהו קאים בצלותא קמי מאריה, ההוא כרוזא קארי עליה ואמר, ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה.

בתר דמסיים צלותא ברעו (וקאים בעימא) קמי מאריה, הא אוקמוה, דבעי למימסר נפשיה ברעותא דלבא, לההוא אתר דאצטריך. וכמה עיטין אית ליה לבר נש בכלא. (דף ר"ס ע"ב) ובשעתא דצלותא קיימא (ס"א ס"ב), כל אינון מלין דאפיק בר נש מפומיה בהיא צלותא, פלהו סלקין לעילא, ובקעין אורין ורקיעין, עד דמטו לההוא אתר דמטו ומתעטרו ברישא דמלכא, ועביד מנייהו עטרה. והא אוקמוה חברייא, צלותא דבעי בר נש לקודשא בריך הוא, לכוונא דיהא צלותא תחנונים. מנלן. ממש, דכתיב ואתחנן אל יי'. דא איהו צלותא מעליא.

תא חזי, מאן דקאים בצלותא, בעי לכוונא רגליו, ואוקמוה. ובעי לחפא רישיה, כמאן דקאים קמי מלכא. ובעי למכסיה (למכסיה) (ס"א לאסתמא) עינוי, בגין דלא יסתכל בשכינתא. ובספרא דרב המנונא סבא אמר, מאן דפקח עינוי בשעתא דצלותא, או דלא מאיה עינוי בארעא, אקדים עליה מלאך המות, וכד תיפוק נפשיה, לא יסתכל בנהירו דשכינתא, ולא ימות בנשיקה. מאן דמזלזל בשכינתא מתזלזל הוא בההוא שעתא דאצטריך ביה, הדא הוא דכתיב, (שמואל א ב) פי מכבדי אכבד ובזי יקלו.

האי מאן דאסתכל בשכינתא, בשעתא דאיהו מצלי. והיה יכול לאסתכלא בשכינתא. אלא לינדע דודאי שכינתא קיימא קמיה, הדא הוא דכתיב, (ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו

אֶל הַקִּיר, דְּתַמֵּן שְׂאֲרֵי שְׂכִינְתָא. בְּגִין כֶּף לֹא
 בַּעֲיָא לְמַהוּי חוּצָץ בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר, וְאוּקְמוּהָ.
 מֵאֵן דְּקָאִים בְּצִלוֹתָא, בְּעֵי לְסִדְרָא שְׂבָחָא
 דְּמֵאֲרִיָּה בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר יִתְבַּע
 בְּעוֹתִיָּה. דְּהָא מִשֶּׁה הָכִי אָמַר בְּקַדְמִיתָא,
 אַתָּה הַחֲלוֹת וְגו' . וּלְבִסּוּף אָעֲבַרְהָ וְגו' . רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר, מָאִי שְׁנָא הָכָא דְכָתִיב אֲדַנְיָ
 בְּקַדְמִיתָא, בְּאֶלְיָף דְל"ת נו"ן יו"ד, וּלְבִסּוּף
 יְהו"ה, וְקָרִינָן אֱלֹהִי"ם. אֶלָּא סִדְרָא הָכִי
 הוּא מִתְפָּא לְעֵילָא, וּלְאֶכְלָלָא מִדַּת יוֹם
 בְּלִילָה, וּמִדַּת לֵילָה בַּיּוֹם וּלְזוּגָא כֻּלָּא כְּחֻדָּא
 כְּדָקָא יָאוּת.

אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבָדֶךָ. (דברים ג) מָאִי
 שִׁירוּתָא הָכָא. אֶלָּא וּדְאִי מִשֶּׁה שִׁירוּתָא
 הָוָה בְּעֵלְמָא, לְמַהוּי שְׁלִים בְּכֻלָּא. וְאִי תִימָא
 יַעֲקֹב שְׁלִים הָוָה, וְאִילְנָא אֲשֶׁתְּלִים לְתַתָּא
 כְּגוּוּנָא דְלְעֵילָא. הָכִי הוּא וּדְאִי, אֲבָל מַה
 דְּהָוָה לְמִשֶּׁה, לֹא הָוָה לְבַר נָשׁ אַחְרָא, דְּהָא
 אֲתַעֲטָר בְּשְׁלִימוֹ יִתִּיר, בְּכַמְהָ אֶלְף וּרְבָבָן
 מִיִּשְׂרָאֵל, בְּאוּרִייתָא, בְּמִשְׁכַּנָּא, בְּכַהֲנִין,
 בְּלִיּוּאֵי, בְּתַרְיִסְר שְׂבָטִין, רַבְרַבִּין מְמַנָּן
 עַלְיֵיהוּ, בְּשִׁבְעֵין סְנֵהֲדָרִין. הוּא אֲשֶׁתְּלִים
 בְּגוּפָא שְׁלִים. אַהֲרֹן לִימִינָא, נַחֲשׁוֹן
 לְשְׂמָאלָא, הוּא בִּינְיָיְהוּ.

בְּגִין כֶּף אֶת גְּדֻלָּךְ, מִימִינָא, דָּא אַהֲרֹן. וְאֶת
 יָדְךָ הַחֲזֹקָה, מִשְׂמָאלָא, דָּא נַחֲשׁוֹן. וְהָא
 אֲתַמַּר. בְּגִין כֶּף מִשֶּׁה שִׁירוּתָא בְּעֵלְמָא הָוָה.
 וְאִי תִימָא מֵאֵן הָוָה סִיּוּמָא (דְּהָא מִשֶּׁה שִׁירוּתָא הָוָה).
 סִיּוּמָא מְלָכָא מְשִׁיחָא הוּא, דְּהָא כְּדִין יִשְׁתַּפַּח
 שְׁלִימוֹ בְּעֵלְמָא, מַה דְּלֹא הָוָה כֵּן לְדַרְי דְרִין.
 בְּהֵוָה זְמַנָּא יִשְׁתַּפַּח שְׁלִימוֹ לְעֵילָא וְתַתָּא,
 וְיַהוֹן עַלְמִין כְּלָהּוּ בְּזוּגָא חַד, כְּדִין כְּתִיב (זכריה
 י) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְי' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

משום כף לא צריך להיות חוצץ
 בינו ובין הקיר, ופרשוהו.

מי שעומד בתפלה צריך לסדר
 שבת רבונו בתחלה, ואחר כך
 יבקש בקשתו. שהרי משה כף
 אמר בתחלה, אתה החלות וגו',
 ולבסוף אעברה וגו'. רבי יהודה
 אמר, מה שונה כאן שכתוב אדנ"י
 בהתחלה, באל"ף דל"ת נו"ן
 יו"ד, ולבסוף יהו"ה, וקוראים
 אלהים? אלא הסדור כך הוא -
 מלמטה למעלה, ולהכליל מדת
 יום בלילה ומדת לילה ביום,
 ולנוג הכל כאחד פראוי.

אתה החלות להראות את עבדך.
 מה הראשית כאן? אלא ודאי
 משה ראשית הנה בעולם להיות
 שלם בכל. ואם תאמר, יעקב
 הנה שלם, והאילן השתלם
 למטה כמו למעלה - כך זה
 בודאי, אבל מה שהיה למשה
 לא היה לאדם אחר, שהרי
 התעטר בשלמות יתרה בכמה
 אלפים ורכבות מישראל,
 בתורה, במשכן, בכהנים,
 בלויים, בשנים עשר שבטים,
 גדולים ממנים עליהם, בשבעים
 סנהדרין. הוא השתלם בגוף
 שלם. אהרן לימין, נחשון
 לשמאל, והוא ביניהם.

משום זה את גדלך, מימין, זה
 אהרן. ואת ידך החזקה,
 משמאל, זה נחשון. והרי
 נתבאר. משום כך משה היה
 ראשית בעולם. ואם תאמר, מי
 היה הסיים (שהרי משה היה הראשית)?
 הסיים הוא מלך המשיח, שהרי
 אז תמצא שלמות בעולם מה
 שלא היה בן לדורי דורות.
 באותו זמן תמצא שלמות
 למעלה ולמטה, ויהיו העולמות
 כלם בזווג אחד, ואז כתוב (זכריה
 י) ביום ההוא יהיה ה' אחד
 ושמו אחד.

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לֹו
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ- הוּא לְמֹשֶׁה,
 מֹשֶׁה, רַב לָךְ שְׁהַזְדוּגַת בְּשִׁכְנֵה,
 מִכַּאן וְאֵילָף אֵל תּוֹסֵף. רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּאוֹר הַשְּׁמֶשׁ
 שְׁהִיָּה לָךְ, אֵל תּוֹסֵף, שְׁהִיָּה זְמַן
 הַלְבָנָה הַגֵּיעַ, וּלְבָנָה לֹא יִכּוּלָה
 לְהֵאִיר עַד שִׁיתְכַּנֵּס הַשְּׁמֶשׁ.
 אָבֵל, וְצוֹ אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ
 וְאַמְצָהוּ. אֵתָהּ, שְׁהוּא הַשְּׁמֶשׁ,
 צָרִיף לְהֵאִיר לְלַבְנָה, וְהִרִי
 נִתְבָּאָר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּה' אֱלֹהֵיכֶם
 וְגו' רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (תהלים קמד)
 אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה לֹו וְגו'. אֲשֶׁרִי
 הָעַם שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחַר
 בָּהֶם מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת, וְהַעֲלָה אוֹתָם לְגוּרְלוֹ
 וּבְרַכָּם בְּבְרַכְתּוֹ, בְּבְרַכַת שְׁמוֹ,
 זֶהוּ שִׁכְתוּב (ישעיה סא) כִּי הֵם זָרַע
 בְּרַךְ ה', בְּרַךְ ה' מִמֶּשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, אֵת כָּל שְׂאֵר עַמֵּי
 הָעוֹלָם נִתְּנָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְמַמְנִים גְּדוֹלִים שְׁשׁוֹלְטִים
 עֲלֵיהֶם, וְאֵת יִשְׂרָאֵל אֲחִזּוּ
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגוּרְלוֹ
 וּלְחַלְקוֹ, לְהַאֲחִזּוּ בּוֹ מִמֶּשׁ. וְנִתְּנָה
 לָהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה כְּדִי לְהַאֲחִזּוּ
 בְּשִׁמּוֹ, וְעַל זֶה וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בֵּה', וְלֹא בְּמַמְנָה אַחַר כִּשְׂאֵר
 הָעַמִּים, וְהִרִי פְּרֻשׁוֹהַ בְּכַמָּה
 מְקוֹמוֹת.

וַיְדַבֵּר ה' אֵלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
 קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם שְׁמַעִים וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּל. קוֹל
 דְּבָרִים, מַה זֶה קוֹל דְּבָרִים?
 אֶלָּא קוֹל שְׁנִקְרָא דְבוּר, שֶׁכָּל
 דְבוּר תְּלוּי בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב
 וַיְדַבֵּר ה' אֵלֵיכֶם, שְׁהִרִי דְבוּר
 בְּמִקּוֹם זֶה תְּלוּי, לְזֶה נִקְרָא קוֹל
 דְּבָרִים.

אֲתֶם שְׁמַעִים, שְׁשִׁמְיעָה לֹא

וַיֹּאמֶר יי' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיף
 הוּא לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, רַב לָךְ דְּאִזְדוּוּגַת
 בְּשִׁכְנֵתָא, מִכַּאן וּלְהֵלָאָה אֵל תּוֹסֵף, רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּנֵהִירוֹ דְּשִׁמְשָׁא דְהָוָה
 גְּבַף, אֵל תּוֹסֵף, דְּהָא זְמַנָּא דְּסִיְהָרָא מְטָא,
 וְסִיְהָרָא לֹא יִכּוּל לְאַנְהָרָא, עַד דִּיתְכַּנֵּישׁ
 שְׁמֶשָׁא. אָבֵל וְצוֹ אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ
 וְאַמְצָהוּ. אֲנָתָּה דְּהוּא שְׁמֶשָׁא, בְּעֵי לְאַנְהָרָא
 לְסִיְהָרָא, וְהָא אֲתָמַר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם וְגו' (דברים ד)
 יוֹסִי אָמַר (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה
 לֹו וְגו'. זְכָאָה עֲמָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּחַר
 בְּהוּ מִכָּל עַמִּין עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת,
 וְסִלִּיק לֹוֹן לְעַדְבֵיָּה, וּבְרִיף לֹוֹן בְּבְרַכְתָּא
 דִּילִיָּה בְּבְרַכְתָּא דְּשְׁמִיָּה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב,
 (ישעיה סא) כִּי הֵם זָרַע בְּרַךְ יי', בְּרַךְ יי' מִמֶּשׁ.

תָּא חֲזִי, כָּל שְׂאֵר עַמִּין דְּעֲלָמָא, יְהִב לֹוֹן
 קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְרַבְרַבֵּי מְמַנָּן, דְּשִׁלְטִין
 עֲלֵיָּהוּ. וְיִשְׂרָאֵל אֲחִיד לֹוֹן קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא
 לְעַדְבֵיָּה, לְחוּלְקֵיָּה, לְאַתְאַחְדָּא בֵּיָּה מִמֶּשׁ.
 וְיְהִיב לֹוֹן אוּרִייתָא קְדִישָׁא, בְּגִין לְאַתְאַחְדָּא
 בְּשְׁמִיָּה, (דף רס"א ע"א) וְעַל דָּא וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בֵּינִי, וְלֹא בְּמַמְנָא אַחְרָא כְּשְׂאֵר עַמִּין, וְהָא
 אוּקְמוּהַ בְּכַמָּה אֲתָר.

וַיְדַבֵּר יי' אֵלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם
 שׁוֹמְעִים וְגו' (דברים ד) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 הָאֵי קָרָא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיָּה, קוֹל דְּבָרִים,
 מָאֵי קוֹל דְּבָרִים. אֶלָּא קוֹל דְּאִקְרִי דְבוּר, דְּכָל
 דְבוּרָא בֵּיָּה תְּלוּיָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיְדַבֵּר ה'
 אֵלֵיכֶם, דְּהָא דְבוּר בְּאֲתָר דָּא תְּלוּיָא, לְהָאֵי
 אִקְרִי קוֹל דְּבָרִים.

אֲתֶם שׁוֹמְעִים, דְּשִׁמְיעָה לֹא תְּלוּיָא אֶלָּא

בְּהָאֵי. בְּגִין דְּשְׁמִיעָה בְּדְבוּר תְּלִיא. וּבְגִין כְּךָ
אַתֶּם שׁוֹמְעִים. (כ"א אַתֶּם שׁוֹמְעִים, דְּשְׁמִיעָה בְּדְבוּר תְּלִיא)
וְהָא אִוְקְמוּהָ, (שְׁמוֹת כ"א) וְרַצַּע אֲדָנְיוּ אֶת אֲזִנּוּ
בַּמְרַצַּע, בְּגִין דְּפָגִים אֲתָרָא דְאַקְרִי שְׁמִיעָה,
וְהוּא דְבוּר וְהוּא שְׁמִיעָה.

קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים וְתַמוּנָה אֵינְכֶם
רוֹאִים. מָאֵי וְתַמוּנָה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
(במדבר יב) וְתַמוּנַת יְיָ יִבִּיט. דְּבַר אַחַר וְתַמוּנָה,
דָּא קוּל פְּנִימָאָה, דְּלֹא הָוָה מִתְחַזֵּי כְּלָל.
זוּלְתֵי קוּל, דָּא קוּל אַחְרָא דְקְאֲמָרְן. וְתַמוּנָה,
אַמְאֵי אַקְרִי הָכִי. בְּגִין דְּכָל תְּקוּנָא דְגוּפָא
מִינֵיהּ נְפָקָא.

וְאֵי תִימָא אַחְרָא אַקְרִי הָכִי נְמִי. אֵין. דְּהָאֵי
אַחְרָא תְּקוּנָא דְלְתַתָּא מִינֵיהּ נְפָקָא,
וּבְגִין כְּךָ, ה' עֲלָאָה ה' תַּתָּאָה, ה' עֲלָאָה,
קוּל גְּדוּל וְלֹא יִסָּף, דְּלֹא פְסָקִי מִבּוּעֵי
לְעֲלָמִין, וְכָל אֵינוּן קוּלוֹת תַּמָּן אֲשַׁתְּכַחוּ כַד
אֲתִייהִיבַת אוּרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא נְפָקָא
מִהֵהוּא קוּל פְּנִימָאָה דְכֹלָא, בְּגִין דְּבִיָּה תְּלִיא
מִלְתָּא.

הָאֵי דְאַקְרִי מִשְׁנָה תוֹרָה, מִשְׁנָה מְפִי עֲצָמו
אַמְרָן. וְהָא אוּקִימָנָא מְלָה. אַמְאֵי הָכִי.
אַלָּא חֲכָמָה עֲלָאָה, כְּלָלָא דְאוּרִייתָא אַתְקִרִי,
וּמְנָה נְפָקָא כְּלָא, בְּהֵהוּא קוּל פְּנִימָאָה.
לְבַתֵּר מִתִּישְׁבָּא כְּלָא וְאַתְאַחַד, בְּאַתֵּר דְאַקְרִי
עֵץ הַחַיִּים, וּבִיָּה תְּלִיא כְּלָל וּפְרִט, תוֹרָה
שְׁבַכְתָּב וְשְׁבַעֲל פְּהָ, וְהוּא אַקְרִי תוֹרָה
וּמִשְׁנָה תוֹרָה. בְּקִדְמִיתָא גְבוּרָה דְלֹא פְסִיק,
וְהַשְׁתָּא כְּלָא כְּחֵדָא. בְּגִין כְּךָ הָכָא בְּאֵלִין
עֲשִׂרַת הַדְּבָרוֹת, כְּלָא רְשִׁים בְּוֹא"ו, וְלֹא
תְנַאָּף, וְלֹא תְגָנוּב, וְלֹא תַעֲנֶה, וְלֹא תַחְמוּד,
וְלֹא תַתְּאוּהָ, וְהָא אוּקְמוּהָ.

אַמַּר רַבִּי יוֹסִי, מָאֵי וְלֹא תַתְּאוּהָ, כִּינּוּן דְּכַתְּיב

תְּלוּיָה אֲלֵא בְּזָה, מִשׁוּם
שְׁשִׁמִיעָה תְּלוּיָה בְּדְבוּר, וּמִשׁוּם
כְּךָ אַתֶּם שְׁמִיעִים. (אַתֶּם שְׁמִיעִים,
שְׁשִׁמִיעָה תְּלוּיָה בְּדְבוּר) וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ,
(שְׁמוֹת כ"א) וְרַצַּע אֲדָנְיוּ אֶת אֲזִנּוּ
בַּמְרַצַּע, מִשׁוּם שְׁפָגִם מְקוּם
שְׁנִקְרָא שְׁמִיעָה, וְהוּא דְבוּר וְהוּא
שְׁמִיעָה.

קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמִיעִים וְתַמוּנָה
אֵינְכֶם רֹאִים. מַה זֶה וְתַמוּנָה?
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (במדבר יב) וְתַמוּנַת ה'
יִבִּיט. דְּבַר אַחַר וְתַמוּנָה - זֶה קוּל
פְּנִימִי שְׁלֵא הִיָּה נְרָאָה כְּלָל.
זוּלְתֵי קוּל, זֶה קוּל אַחַר שְׁאֲמָרְנוּ.
וְתַמוּנָה, לְמַה נְקָרָא כְּךָ? מִשׁוּם
שְׁכָל תְּקוּן הַגּוּף יוֹצֵא מִמֶּנָּה.

וְאִם תֹּאמַר, אַחַר נְקָרָא גַם כְּךָ -
כֵּן. שְׁנֵה אַחַר הַתְּקוּן שְׁלִמְטָה
מִמֶּנּוּ יוֹצֵא. וּמִשׁוּם זֶה ה' עֲלִיוּנָה
ה' תַּחְתּוֹנָה. ה' עֲלִיוּנָה - קוּל
גְּדוּל וְלֹא יִסָּף (דברים ה), שְׁלֵא
פּוֹסְקִים הַמְּבּוּעִים לְעוֹלָמִים, וְכָל
אוּתֶם קוּלוֹת נִמְצָאִים שָׁם
כְּשֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל
יוֹצֵא מֵאוּתוֹ קוּל פְּנִימִי שֶׁל הַכֹּל,
מִשׁוּם שְׁבוּ תְּלוּי הַדְּבַר.

זֶה שְׁנִקְרָא מִשְׁנָה תוֹרָה, מִשְׁנָה
מְפִי עֲצָמו אָמַר אוּתֶם, וְהָרִי
בְּאַרְנוּ אֶת הַדְּבַר. לְמַה כְּךָ? אֲלֵא
חֲכָמָה עֲלִיוּנָה, כְּלָל הַתּוֹרָה
נְקָרָא, וּמִמֶּנָּה הַכֹּל יוֹצֵא בְּאוּתוֹ
קוּל פְּנִימִי. אַחַר כְּךָ הַכֹּל מִתְּיָשֵׁב
וּמִתְאַחַד בְּמְקוּם שְׁנִקְרָא עֵץ
הַחַיִּים, וּבוּ תְּלוּי כְּלָל וּפְרִט,
תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פְּהָ,
וְהוּא נְקָרָא תוֹרָה וּמִשְׁנָה תוֹרָה.
בְּהַתְּחֵלָה גְבוּרָה שְׁלֵא פּוֹסְקַת,
וְעַכְשָׁו הַכֹּל כְּאַחַד. מִשׁוּם כְּךָ
כָּאֵן בְּאוּתֶם עֲשִׂרַת הַדְּבָרוֹת, הַכֹּל
רְשִׁים בְּוֹא"ו, וְלֹא תְאַנֵּף, וְלֹא
תְגָנוּב, וְלֹא תַעֲנֶה, וְלֹא תַחְמוּד,
וְלֹא תַתְּאוּהָ, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

אַמַּר רַבִּי יוֹסִי, מַה זֶה וְלֹא
תַתְּאוּהָ, כִּינּוּן שְׁכַתּוּב וְלֹא תַחְמוּד,

שְהָרִי בְּזֶה מִסְפִּיק? אָמַר לוֹ, אֲשֶׁרִי בְּעֲלֵי הָאֲמַת, חֲמִידָה דְרָגָה אַחַת, תְּאֻדָּה דְרָגָה אַחֲרָת. חֲמִידָה - שְׂאֵם יְכוּל, הוֹלֵף לְקַחַת אֶת שְׁלוֹ מִשּׁוּם אוֹתָהּ חֲמִידָה שְׁלֵקַח, הוֹלֵף לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה. תְּאֻדָּה לֹא כֶּף, שְהָרִי אִפְלוּ שְׁלֹא יִקַּח דְרָף לְלַכֵּת אַחֲרֵי זֶה, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, לְמַה לֹּא כְתוּב וְלֹא תִרְצַח, כְּמוֹ הָאֲחֵרִים הִלְלוּ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שְׁדַרְגַת הַדִּין תְּלוּיָהּ בְּגִבּוּרָה, וְלֹא בְמִקּוּם הַרְחָמִים, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא כְתוּב וְא"ו בְּלֹא תִרְצַח. וּמִשּׁוּם שְׁצָרִיכִים חֲמֵשׁ וְי"ס, הַתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא תִתְאֻדָּה, שְהָרִי בְּלֹא תִרְצַח לֹא צָרִיף לְשֵׁים וְא"ו, וְהַתּוֹסֵף כָּאן.

שָׁמַע רַבִּי פְנַחֵס שֵׁיִשֵּׁב אַחֲרָיו וּנְשָׁקוּ. בְּכָה וְחָיָה. אָמַר, גּוֹר אֲרִיָּה, אֵין מִי שֵׁיַעֲמַד לְפָנֶיהֶם, מִי יְכוּל לַעֲמַד לְפָנָיו וְאָבִיו בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חֲלָקִים שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְאֲשֶׁרִי חֲלָקִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא שְׁזָכִיתִי לְזֶה. עַל זֶה כְּתוּב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, קָרַב אִתָּה וּשְׁמַע וּגו'. בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲרֵי שְׁנֵתְנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל הַקּוֹלוֹת נִמְצְאוּ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא, וְזֶה מִתּוֹךְ זֶה נִרְאֶה, וְדַבּוּר שֶׁל זֶה יֵצֵא מִתּוֹךְ הַעֲלִיּוֹן שְׁמַעֲלִיו. וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב פְּנִים בְּפְנִים דְּכָר ה' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. שְׁדַבּוּר יֵצֵא, וְדַבַּר מִתּוֹךְ אֵשׁ וְשִׁלְהַבֵּת שְׁדַחָה אוֹתוֹ הַחוּצָה בְּדַפְקֵי שֶׁל רוּחַ וּמִים שְׁנוֹתְנִים כַּח. שְׂאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים מִתּוֹךְ שׁוֹפָר שְׁכוּלָל אֶת כָּלֶם יוֹצְאִים, וְיִשְׂרָאֵל הַתְּרַחֲקוּ מִדְּחִילוֹ זֶה.

וְלֹא תִחַמּוּד, דְּהָא בְּהָאֵי סָגִי. אָמַר לִיָּה, זְכָאִין אֵינּוֹן מְאָרִי קְשׁוּט. חֲמִידָה חַד דְּרָגָא. תְּאֻדָּה דְרָגָא אַחֲרָא. חֲמִידָה, דְּאֵי יְכוּל, אֲזִיל לְמִיסַב דִּילִיָּה בְּגִין הֵהִיא חֲמִידָה דְנִקְט, אֲזִיל לְמַעַבַּד עוֹבְדָא. תְּאֻדָּה, לֹאוּ הָכִי. דְּהָא אִפְלוּ דְלֹא יִנְקוּט אוֹרְחָא לְמַהֲךָ אַבְתְּרִיָּה, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבָרִיָּא.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, אֲמָאֵי לָא כְתִיב וְלֹא תִרְצַח, פְּהֵנִי אַחֲרִינִי. אָמַר לִיָּה בְּגִין דְּדְרָגָא דְרִינָא בְּגִבּוּרָה תְּלִיא, וְלֹא בְאַתְרָה דְרַחֲמֵי, בְּגִין כֶּף לֹא תִרְצַח לֹא כְתִיב בִּיה וְא"ו. וּבְגִין דְּבַעֲיִין חֲמֵשָׁה וְיִין אֲתוּסָף וְא"ו וְלֹא תִתְאֻדָּה, דְּהָא בְּלֹא תִרְצַח לֹא בְעֵי לְמִשְׁרֵי וְא"ו, וְאֲתוּסָף הֵכָא.

שָׁמַע רַבִּי פְנַחֵס דִּיתִיב אַבְתְּרִיָּה, וּנְשָׁקִיָּה. בְּכָה וְחָיָה. אָמַר גּוֹר אֲרִיָּה, לִית מְאֵן דְקָאִים קְמִיָּהוּ, מְאֵן יְכוּל לְקִיָּמָא קְמִיָּה וְאָבִיָּה בְּעֵלְמָא. זְכָאֵה חוֹלְקִיָּהוֹן דְּצַדִּיקָא, וְזְכָאֵה חוֹלְקִי בְּהָאֵי עֵלְמָא, וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי, דְזָכִינָא לְהָאֵי. עַל דָּא כְתִיב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (דְּבָרִים ה) קָרַב אִתָּה וּשְׁמַע וּגו'. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲרֵי דְאֲתִיָּהִיבַת אוֹרִיָּתָא לְיִשְׂרָאֵל, כְּלֵהוֹן קוֹלוֹת אֲשֶׁתְּכַחוּ. וְקוֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא יִתִּיב עַל פּוֹרְסִיָּא, וְדָא מְגוֹ דְדָא אֲתַחֲזִי, וּמְלוּלָא דְדָא נְפִיק מְגוֹ עֵלְאָה דְעֵלִיָּה, וְדָא הוּא רְזָא דְכְתִיב, (דְּבָרִים ה) פְּנִים בְּפְנִים דְּכָר יי' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, דְּמְלוּלָא נְפָקָא, וּמְלִיל מְגוֹ אֲשָׁא וְשִׁלְהוּבָא, דְדַחֲי לִיָּה לְבַר, בְּדַפְיָקוּ דְרוּחָא וּמִיָּא, דִּיהִבִּין חִילָא. דְאֲשָׁא וְרוּחָא וּמִיָּא, מְגוֹ שׁוֹפָר, דְאִיָּהוּ כְלִיל לְכֵלְהוּ נְפִיק. וְיִשְׂרָאֵל אֲתַרְחִיקוּ מִדְּחִילוֹ דָּא.

וּמְשׁוּם כֶּף, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ. לֹא רוֹצִים בְּכַח עֲלִיּוֹן שְׁלֹמְעֵלָה, אֲלֵא מִמְקוֹם שֶׁל הַנִּקְבָּה וְלֹא יוֹתֵר, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ וְגו'.

אָמַר מֹשֶׁה, וְדַאי הִחְלַשְׁתֶּם אֶת כַּחֲוֵי, הִחְלַשְׁתֶּם כַּח אַחֵר, שְׁאֵלְמֵלֵא לֹא הִתְרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁמְעוּ כָּל אוֹתוֹ דְּבַר כְּמוֹ בַּתְּחִלָּה, לֹא הָיָה יְכוֹל הָעוֹלָם לִהְיוֹת חֹרֵב אַחֵר כֶּף, וְהֵם הָיוּ קַיְמִים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

שְׁהָרִי בְּשַׁעַר רֵאשׁוֹנָה מִתּוֹ. מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁכֶּף צְרִיף, שְׁהָרִי עֵץ הַמָּוֶת גֵּרֵם. אַחֵר שְׁחִיו וְקָמוּ וְהִתְרַבּוּ וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַכְנִיסָם לְעֵץ הַחַיִּים שְׁעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ עֵץ הַמָּוֶת כְּדֵי לִהְיוֹת קַיְמִים לְעוֹלָמִים, הִתְרַחֲקוּ וְלֹא רָצוּ, וְאִזּוּ נִחְלַשׁ כַּח מֹשֶׁה עֲלֵיהֶם וְנִחְלַשׁ כַּח אַחֵר. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי רְצִיתִי לְקַיֵּם אִתְּכֶם בְּמִקְוֹם עֲלִיּוֹן וְלִהְדַבֵּק בַּחַיִּים - אִתְּכֶם רְצִיתֶם מְקוֹם שְׁשֵׁרוּיָהּ הַנִּקְבָּה, וְלִכְנֹן לָךְ אָמַר לָהֶם וְגו'. כָּל אֶחָד יִלָּךְ לַנִּקְבָּה שְׁלוֹ וְיִתְיַחַד עִמָּה.

וְעַם כָּל דָּא, פִּינּוֹן דִּישְׂרָאֵל לֹא עָבְדוּ, אֲלֵא בְּדַחֲלוֹ עֲלָאָה דְהָהּ עֲלִיָּהּ, לֹא אִתְּמַר עֲלִיָּהּ, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לָהֶם וְגו'. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּעָבִיד מְלָה, וְלִבָּא וְרַעוּתִיהָ לֹא שׁוּי לְסִטְרָא בִישָׂא, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בִישׁ, הוּאִיל וְלֹא עָבִיד בְּרַעוּתָא, עוֹנָשָׂא לֹא שְׂרִיא עֲלִיהָ. וְלֹא כְּבַר נֶשׂ אַחֲרָא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא דַאִין לִיהָ לְבִישׁ.

וְאִתָּהּ פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. (דְּבָרִים ה) מְהֵכָא, אִתְּפָרַשׁ מִכָּל וְכָל, מֵאִתְּתִיהָ, וְאִתְּדַבֵּק וְאִסְתַּלַּק בְּאַתָּר אַחֲרָא דְדְכוּרָא, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. זִכְאָה חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהֵימְנָא, דְזָכָה לְדְרָגִין עֲלָאִין, מַה דְּלֹא זָכָה בְּרֵשׁ אַחֲרָא לְעֲלָמִין.

וְעַם כָּל דָּא, פִּינּוֹן דִּישְׂרָאֵל לֹא עָבְדוּ, אֲלֵא בְּדַחֲלוֹ עֲלָאָה דְהָהּ עֲלִיָּהּ, לֹא אִתְּמַר עֲלִיָּהּ, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לָהֶם וְגו'. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּעָבִיד מְלָה, וְלִבָּא וְרַעוּתִיהָ לֹא שׁוּי לְסִטְרָא בִישָׂא, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בִישׁ, הוּאִיל וְלֹא עָבִיד בְּרַעוּתָא, עוֹנָשָׂא לֹא שְׂרִיא עֲלִיהָ. וְלֹא כְּבַר נֶשׂ אַחֲרָא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא דַאִין לִיהָ לְבִישׁ.

וְאִתָּהּ פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. (דְּבָרִים ה) מְהֵכָא, אִתְּפָרַשׁ מִכָּל וְכָל, מֵאִתְּתִיהָ, וְאִתְּדַבֵּק וְאִסְתַּלַּק בְּאַתָּר אַחֲרָא דְדְכוּרָא, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. זִכְאָה חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהֵימְנָא, דְזָכָה לְדְרָגִין עֲלָאִין, מַה דְּלֹא זָכָה בְּרֵשׁ אַחֲרָא לְעֲלָמִין.

וּבְגִין כֶּף, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ, לֹא בְּעִינָן בְּתוֹקְפָא עֲלָאָה דְלְעִילָא, אֲלֵא מֵאַתָּר דְּנוֹקְבָא וְלֹא יִתֵּר, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ וְגו'.

אָמַר מֹשֶׁה וְדַאי חִלְשִׁתּוֹן חִילָא דִּילִי, חִלְשִׁתּוֹן חִילָא אַחֲרָא, דְּאֵלְמֵלֵא לֹא אִתְּרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׁמְעוּ כָּל (דף רס"א ע"ב) הֵיכֵּי מְלָה כְּדֵי בְּקַדְמִיתָא, לֹא הָוָה יְכוֹל עֲלָמָא לְמַהוּי חֹרֵיב לְבַתֵּר, וְאִינּוּן הוּוּ קַיְמִין לְדְרֵי דְרִין.

דְּהָא בְּשַׁעַתָּא קְדָמִיתָא מִיתּוּ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָכִי אַצְטְרִיף, דְּהָא אֵילְנָא דְמוֹתָא גְרִים. לְבַתֵּר דְּחִיו וְקָמוּ וְקָא סָגוּ, וּבְעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵעֲלָא לּוֹן לְאֵילְנָא דְחַיִּי, דְּקָאִים עַל הַהוּא אֵילְנָא דְמוֹתָא, בְּגִין לְמַהוּי קַיְמִין לְעֲלָמִין, אִתְּרַחֲקוּ וְלֹא בְּעוּן, כְּדֵין אִתְּחַלַּשׁ חִילָא דְמֹשֶׁה עֲלִיָּהּ, וְאִתְּחַלַּשׁ חִילָא אַחֲרָא. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא בְּעִינָא לְקַיְמָא לְכוּ בְּאַתָּר עֲלָאָה, וְלֹא אִתְּדַבֵּק בַּחַיִּים, אִתּוּן בְּעִיתוֹן אַתָּר דְּנוֹקְבָא שְׂרִיא. וּבְגִין כֶּף, לָךְ אָמַר לָהֶם וְגו'. כָּל חַד יִהָךְ לְנוֹקְבִיָּה, וְיִתְיַחַד בָּהּ.

וְעַם כָּל דָּא, פִּינּוֹן דִּישְׂרָאֵל לֹא עָבְדוּ, אֲלֵא בְּדַחֲלוֹ עֲלָאָה דְהָהּ עֲלִיָּהּ, לֹא אִתְּמַר עֲלִיָּהּ, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לָהֶם וְגו'. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּעָבִיד מְלָה, וְלִבָּא וְרַעוּתִיהָ לֹא שׁוּי לְסִטְרָא בִישָׂא, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בִישׁ, הוּאִיל וְלֹא עָבִיד בְּרַעוּתָא, עוֹנָשָׂא לֹא שְׂרִיא עֲלִיהָ. וְלֹא כְּבַר נֶשׂ אַחֲרָא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא דַאִין לִיהָ לְבִישׁ.

וְאִתָּהּ פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. (דְּבָרִים ה) מְהֵכָא, אִתְּפָרַשׁ מִכָּל וְכָל, מֵאִתְּתִיהָ, וְאִתְּדַבֵּק וְאִסְתַּלַּק בְּאַתָּר אַחֲרָא דְדְכוּרָא, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. זִכְאָה חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהֵימְנָא, דְזָכָה לְדְרָגִין עֲלָאִין, מַה דְּלֹא זָכָה בְּרֵשׁ אַחֲרָא לְעֲלָמִין.

כְּתוּב, (קהלת ז) טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמְּנָה. מֵה זֶה טוֹב? זֶה מִשֶּׁה, שְׁכָתוּב (שמות ב) כִּי טוֹב הוּא. וּמִשׁוּם שֶׁהִיא טוֹב, עָלֶה לְדַרְגָּה אַחֲרַת עֲלִיּוֹנָה. וְעַל זֶה כְּתוּב (שם א) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא. עוֹמֵד עָלָיו דּוֹקָא. מֵה הַטַּעַם? מִשׁוּם כִּי טוֹב הוּא, וְטוֹב הוּא זָכָר.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהָרִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי דָּוִד שְׁכָתוּב בּוֹ טוֹב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל א טז) וְטוֹב רָאִי, לְמַה לֹּא הִיָּה יוֹתֵר? אָמַר לוֹ, כְּתוּב וְטוֹב רָאִי. טוֹב רָאִי זֶה שֶׁהוּא מֵרָאֶה לְהִסְתַּפֵּל, כִּפּוּ הִיָּה דָּוִד. טוֹב רָאִי - הִיָּה טוֹב שֶׁהוּא מֵרָאֶה. וּבְמִשֶּׁה כְּתוּב טוֹב הוּא, מִמֶּשׁ וְכֵאֵן טוֹב רָאִי, וְעַם כָּל זֶה בְּשִׁנְיָהֶם הִיָּה אַחֲזוּ, שֶׁהָרִי זֶה בְּזֶה אַחֲזוּ. וּמִשֶּׁה, אַחַר שֶׁהִיָּה טוֹב, עָלֶה לְהִיּוֹת גּוֹפֵּי אִישׁ. (דברים א) אִישׁ הָאֱלֹהִים. (במדבר יב) וְהָאִישׁ מִשֶּׁה עָנּוּ מָאֵד.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל מַעֲשֵׂי צְרִיף הָאָדָם לְשִׁים כְּנִגְדּוֹ אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֵת הַדְּבָר. רַבִּי יְהוּדָה לְטַעַמּוֹ. שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יְכוֹן לְשַׁלֵּשׁ דְּבָרִים, וְעֲלִיּוֹן מִכָּלֶם זֶה הַתַּפְּלָה. וְאִף עַל גַּב שְׁתַּפְּלָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה מֵהַפֵּל, שְׁנֵי חֲבָרִים אוֹ שְׁלֹשָׁה שְׁעוֹסְקִים בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, שֶׁהָרִי לֹא יִפְחָדוּ, כִּי הַשְּׂכִינָה (ולְמַעַל מֵהֶם תַּפְּלָה, וְעֲלִיּוֹנָה מִכָּלֶם, חֲבָרִים בְּדַבְּרֵי תוֹרָה. שֶׁהָרִי הַשְּׂכִינָה) מִשְׁתַּתַּפֵּת עִמָּם.

(כמו זה ש) רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חִיָּיא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (בראשית א) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר. וְכִי עַד עֲכָשׁוּ מִפְּשָׁטִים הָיוּ מְאוֹתוֹ הָעוֹר? כֵּן. אֲלֵא כְּלֵי לְבוּשֵׁי כְבוֹד הָיוּ. אָמַר לוֹ רַבִּי

עַל דָּא כְּתִיב, (קהלת ז) טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמְּנָה. מָאִי טוֹב. דָּא מִשֶּׁה. דְּכְתִיב, (שמות ב) כִּי טוֹב הוּא. וּבְגִין דְּהוּה טַב, סְלִיק לְדַרְגָּא אַחֲרָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות ג) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, עוֹמֵד עָלָיו דִּיִּיקָא. מָאִי טַעַמָּא. בְּגִין כִּי טוֹב הוּא, וְטוֹב הוּא דְּכוּרָא.

וְאִי תִימָא, דְּהָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא דָּוִד דְּכְתִיב בֵּיה טוֹב, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שמואל א טז) וְטוֹב רָאִי, אָמַי לָא הָוָה יְתִיר. אָמַר לִיה וְטוֹב רָאִי כְּתִיב. טוֹב רָאִי, דָּא דְּאִיהוּ חִיזוּ לְאִסְתַּפְּלָא, הִכִּי הָוָה דָּוִד. טוֹב רָאִי, הָוָה טוֹב דְּאִיהוּ חִיזוּ. וּבְמִשֶּׁה כְּתִיב טוֹב הוּא מִמֶּשׁ, וְהָא טוֹב רָאִי. וְעַם כָּל דָּא, בְּתַרְוִיָּהוּ הָוָה אַחִיד, דְּהָא דָּא בְּדָא אַחִיד. וּמִשֶּׁה לְבַתֵּר דְּהָוָה טַב, סְלִיק לְמַהוּי גּוֹפָא אִישׁ. (דברים כ"א) אִישׁ הָאֱלֹהִים, (במדבר יב) וְהָאִישׁ מִשֶּׁה עָנּוּ מָאֵד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל עוֹבְדוּי, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְשׁוּאָה לְקַבְּלִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלָה. רַבִּי יְהוּדָה לְטַעַמִּיהָ, דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָאִי מָאֵן דְּאֲזִיל בְּאַרְחָא, יְכוּיִן לְתַלַּת מַלְיִן, וְעֵילָא מְנַהוֹן צְלוֹתָא, וְאִף עַל גַּב דְּצְלוֹתָא יְתִיר עֲלָאָה מִכָּלֶם, תְּרִי חֲבָרִי אוֹ תַלְתָּא דְּלַעָאן בְּמַלְי דְּאוּרִיָּיתָא. דְּהָא לָא מִסְתַּפִּי, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא (ס"א וְעֵילָא מְנַהוֹן צְלוֹתָא, וְעֵילָא מִכָּלֶם, חֲבָרִיָּא כְּמַלְי דְּאוּרִיָּיתָא. דְּהָא שְׂכִינְתָּא) אֲשַׁתַּתַּפָּא בְּהַדִּיָּהוּ.

(כי הא ד) רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חִיָּיא הָיוּ אֲזִלִּי בְּאַרְחָא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (ס"א ח"א) כְּתִיב, (בראשית ג) וַיַּעַשׂ יי' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר. וְכִי עַד הַשְּׁתָּא פְּשִׁיטֵי הָיוּ מֵהָהוּא עוֹר. אִין. אֲלֵא מָאֵנִי לְבוּשֵׁי יְקָר הָיוּ. אָמַר לִיה רַבִּי חִיָּיא, אִי הִכִּי לָא אֲתַחֲזוּן לְהוּ אֶפִּילוּ

חַיִּיא, אִם כֶּף לֹא רֵאוי לָהֶם אֶפְלוּ
 פְּתוּנֹת עוֹר. וְאִם תֹּאמַר שְׁעַד
 שְׁלֹא חֲטָאוּ הַלְבִּישׁוּ אוֹתָם - לֹא.
 אֲלֵא אַחַר שֶׁחֲטָאוּ כְּתוּב (בראשית
 א) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם
 וּלְאִשְׁתּוֹ פְּתוּנוֹ עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם וְגו' .
 אָמַר לוֹ, כֶּף זֶה בּוֹדֵאי. בְּהַתְחַלָּה
 הָיָה כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה, וּמִפְּשָׁטִים
 מֵהַגְּנוּנִים שְׁלֹמְטָה, וְהָיָה הָאוֹר
 הָעָלְיוֹן סוֹכֵב עֲלֵיהֶם. אַחַר
 שֶׁחֲטָאוּ הַחַזִּירִים בְּצוּרוֹת הָעוֹלָם
 הַזֶּה, וְהָעֵבִיר מֵהֶם הַצּוּרוֹת
 שְׁלֹמְעֵלָה. מַה כְּתוּב? וַיַּעַשׂ ה'
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ פְּתוּנֹת
 עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם, מִצּוּרֹת הָעוֹלָם
 הַזֶּה. כְּתוּב (שמות כט) [וְאֵת אֶרְוֹן] וְאֵת
 בְּנֵי תִקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתֶּם פְּתוּנֹת.
 שֵׁם כְּגוֹן עָלְיוֹן, כָּאֵן כְּגוֹן
 תַּחְתּוֹן. שֵׁם פְּתוּנֹת שֵׁשׁ, כָּאֵן
 פְּתוּנֹת עוֹר. וְאֵף עַל גֵּב שֶׁכֶּף
 הוּא, הֵיפִי שֶׁל אוֹתָם לְבוּשִׁים
 עָלָה עַל הַכֵּל.

וְהַתְּבַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית א).
 (בְּצוּרֹת) (בְּדַפּוּס) הָעוֹלָם הַזֶּה, מַה
 שְׁלֹא הָיָה קִדְּם שֶׁהָיוּ מְשַׁגְּיחִים
 וּפּוֹקְחִים לְמַעְלָה, לְעֵתִיד לְבֹא
 כְּתוּב (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים
 בְּדַרְךָ לֹא יָדְעוּ וְגו' . עֵתִיד
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִפְקֹחַ עֵינַיִם
 שֶׁל אַנְשִׁים לֹא חֲכָמִים,
 וּלְהַסְתַּפֵּל בְּחֻכְמָה עָלְיוֹנָה
 וּלְהִדְבֵּק בָּמָה שְׁלֹא נִדְבְּקוּ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּדֵי שִׁדְעוּ אֶת
 רַבּוֹנָם. אֲשֶׁרִי הַצְּדִיקִים שִׁזְכּוּ
 לְאוֹתָהּ חֻכְמָה, שְׂאִין חֻכְמָה
 כְּאוֹתָהּ חֻכְמָה, וְלֹא יָדִיעָה
 כְּאוֹתָהּ יָדִיעָה, וְלֹא דְבָקוֹת
 כְּאוֹתָהּ דְבָקוֹת.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים רְאוּ אוֹתָם
 לִיסְטִים הוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם לְקַפֵּחַ
 אוֹתָם. הַסְתַּפֵּל בָּהֶם רַבִּי אֶלְעָזָר.
 כְּאוּ שְׁתֵּי חַיּוֹת שָׂדֵה וְהָרְגוּ
 אוֹתָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרוּךְ
 וְאִם תְּרוּץ לֹא תִפְשַׁל, וְכְתוּב (תהלים

כְּתוּנֹת עוֹר. וְכִי תִימָא דְעַד לֹא חָאבוּ אֶלְבִּישׁוּ
 לָהּ, לֹא. אֶלֵא לְבַתֵּר דְּחָבוּ כְּתִיב, וַיַּעַשׂ יי'
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ פְּתוּנֹת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם
 וְגו' .

אָמַר לֵיהּ, הָכִי הוּא וְדָאי, בְּקַדְמִיתָא הוּו
 כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, וּמִתְפָּשְׁטִין מִן גְּוּוֹנֵי
 דְלַתְתָּא, וְהוּוּ נְהוּרָא דְלַעֲיָלָא אֶסְחַר עָלְיֵיהּ.
 וּלְבַתֵּר דְּחָבוּ, אֶהְדֵּר לוֹן בְּגוּוֹנֵי דְהָאֵי עֲלֵמָא,
 וְאֶעְפֵּר מִנְיֵיהּ גְּוּוֹנֵי דְלַעֲיָלָא. מַה כְּתִיב. וַיַּעַשׂ
 יי' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ פְּתוּנֹת עוֹר
 וַיִּלְבִּישֵׁם מְגוּוֹנָא דְהָאֵי עֲלֵמָא. כְּתִיב (שמות כט)
 וְאֵת אֶרְוֹן וְאֵת בְּנֵי תִקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתֶּם פְּתוּנֹת,
 הָתָם כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא. הֵכָא כְּגוּוֹנָא דְלַתְתָּא.
 הָתָם פְּתוּנֹת שֵׁשׁ, הֵכָא פְּתוּנֹת עוֹר. וְאֵף עַל
 גֵּב דְּאִיהוּ הָכִי, שְׁפִירָא דְאֵינּוֹן לְבוּשִׁין סְלִיק
 עַל פְּלָא.

וְהַתְּבַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית ג) (כְּמִיפְסָא) (בְּעוֹפְשָׂא)
 דְהָאֵי עֲלֵמָא, מַה דְלֹא הָוָה קוּדְם,
 דְהוּוּ מְשַׁגְּחִין וּפְקַחִין לְעֵיָלָא. לְזַמְנָא דְאִתִּי
 כְּתִיב, (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים בְּדַרְךָ לֹא יָדְעוּ
 וְגו' . זְמִין קִדְּשָׁא בְרִין הוּא לְאַפְקָחָא עֵינִין
 דְלֹא חִפְמִין, וּלְאַסְתַּפְּלָא (דף רס"ב ע"א) בְּחֻכְמָתָא
 עֲלֵאָה, וּלְאַתְדַּבְּקָא בְּמָאי דְלֹא אֶתְדַּבְּקוּ בְּהָאֵי
 עֲלֵמָא, בְּגִין דִּינִדְעוֹן לְמֵאֲרִיהוּן. זְכָאִין אֵינּוֹן
 צְדִיקָא, דִּיזְכּוֹן לְהֵיא חֻכְמָתָא, דְלֹא
 חֻכְמָתָא כְּהֵיא חֻכְמָתָא, וְלֹא יָדִיעָה כְּהֵיא
 יָדִיעָה, וְלֹא דְבָקוֹתָא כְּהֵיא דְבָקוֹתָא.

עַד דְּהוּוּ אֶזְלִי, חֲזוּ אֵינּוֹן לְסְטִים אֶזְלִי
 בְּתַרְיֵיהּ, לְאַקְפָּחָא לוֹן. אֶסְתַּפֵּל בְּהוּ רַבִּי
 אֶלְעָזָר, אֶתוּ תְרִין חִיוֹן בְּרָא וְקִטְלִי לוֹן. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרִין רַחֲמָנָא דְשִׁזְכּוֹן, קְרָא
 עָלְיֵיהּ, (משלי ד) בְּלִכְתָּךְ לֹא יִצַּר צַעֲדָךְ וְאִם

הַרְחַמֵן שֶׁהֲצִילָנוּ. קְרָא עֲלֵיהֶם, (משלי ד) בְּלִכְתָּךְ לֹא יִצַּר צַעֲדָךְ

תרוץ לא תפשל, וכתוב (תהלים צא) **פי מלאכי**
יצוה לך וגו'. וכתוב (שם) **פי בי חשק**
ואפליטהו.

לא) **פי מלאכיו יצוה לך וגו',**
וכתוב (שם) פי בי חשק
ואפליטהו.

תאנא ברזא עלאה בספרא דצניעותא, ג'
חללין דאתוון רשימין, אתגליין בה
בגולגלתא דזעיר אנפין. ותנינן, ג' מוחי
אינון, דסתימו באינון חללין. ומשירותא
(וממשיכותא) דמוחא עלאה סתימאה דעתיקא
קדישא דאתמשיך בהווא זעיר אנפין,
אשתכחו ארבע מוחי. ואלין ארבע מוחין,
(ס"א דינא לית פתרא מכל פתרי מלכא) משתפחין
ומתפשטין (ס"א בכלא ואינון) בכל גופא ואינון
ארבע ריהטי, דארבע בתי דתפלין, דאנח
קדשא בריה הוא.

דמדנו בסוד עליון בספרא
דצניעותא, שלשה חללים של
אותיות רשומות התגלו בגלגלת
של זעיר אנפין. ושנינו, שלשה
מחות הם שנסתרים באותם
חללים. ומראשית (וממשיכות) המוח
העליון הנסתר של העתיק
הקדוש שנמשך באותו זעיר
אנפין נמצאו ארבעה מחות.
וארבעה המחות הללו (דיו אין פתח
מכל פתרי המלך) נמצאים
ומתפשטים (בכל והם) בכל הגוף,
והם ארבע פרשיות של ארבעה
בתי התפלין שמניח הקדוש
ברוך הוא.

ובגין כך בעי בר נש לאנחא בכל יומא, בגין
דאינון שמא קדישא עלאה באתווי
רשימן, דכתוב, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ
פי שם יי' נקרא עליך. ותנן, שם יי' ממש,
ואלין תפלין דרישא. (מוחא עלאה דאתמשיך במוחא תתאה
אקרון תרי מוחין ואינון דכתיב חכמות, ומתפרשן בחד).

ורבן צריף האדם להניח בכל
יום, משום שהן שם קדוש עליון
באותיותיו רשומות, שכתוב
(דברים כח) וראו כל עמי הארץ פי
שם ה' נקרא עליך. ושנינו שם
ה' ממש, ואלו תפלין של ראש.
(מח עליון שנמשך במח תחתון נקראו שני מחין,
והם שכתוב חכמות, והתפרשו באחד).

רבי יצחק אמר, הוא דכתיב, (שמות יג) קדש לי
כל בכור, דא היא כתרא דכליל ואסתים
כל אינון אחרנין. (כל בכור כל בכור סתם, לעלאה)
משיכותא (ס"א משחייתא) דלעילא סתימא ביה.
(דכלא) ודא אקרי פטר כל רחם, פתיחותא דכל
משיכותא דרחמי, ויסודא (נ"א ונתיב) דלעילא.
אמר רבי שמעון, וסתים ביו"ד דשמא
קדישא. ודא (ס"א יו"ד) חד ביתא דתפלין,
דהוא קדש לי כל בכור סתם. מוחא (נ"א אבא)
עלאה, חכמה.

רבי יצחק אמר, הוא שכתוב
(שמות יג) קדש לי כל בכור. זהו
פתח שכלול ומסתיר כל אותם
האחרים. (כל בכור, כל בכור סתם, לעליון)
משיכות (מחנה) שלמעלה נסתרת
בו. (של הכל) וזה נקרא פטר כל
רחם, פתיחות של כל משיכות
הרחמים ויסוד (ואור) עליון.
אמר רבי שמעון, ונסתר ביו"ד
של השם הקדוש. וזה (יו"ד) בית
אחד של תפלין, שהוא קדש לי
כל בכור סתם. מח (אבא) עליון,
חכמה.

ביתא תננינא, והיה כי יביאך יי' (אלהיך). אמר
רבי יהודה מוחא דתרעוי נפקין
לחמשין תרעין. תרעין סגיאין, ואינון לקבל

בית שני - והיה פי יביאך ה'
(אלהיך). אמר רבי יהודה, מח
ששערי יוצאים לחמשים
שערים, שערים גדולים, והם
כנגד זמנים רבים, שכתוב (שם כ)

זְמַנִּין סְגִיאִין דְּכַתִּיב, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. (שמות יג) הוֹצִיאָךְ יי' מִמִּצְרַיִם.
וְאֵדְבַר זְמַנִּין סְגִיאִין דְּיִכְרְנָא דְּמִצְרַיִם. וְאֵינּוֹן
חֲמֻשִּׁין לְקַבֵּל חֲמֻשִּׁין.

וְתַנִּינִן בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, דְאָמַר
תְּרַעִין סְגִיאִין דְלַעֲלִיא וְתַתָּא, תָּבַר
קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְהוּוּ סְתִימִין וּמִתְקַטְרִין
בְּשִׁלְשִׁיהוּן, בְּגִין לְאַפְקָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל (לְבַר).
דְּהָא מְאֲלִין תְּרַעִין דְּהָהוּא מוּחָא, מִתְּפַתְחִי
וּמִשְׁתַּרוּ כָּל שְׂאֵר תְּרַעִין. וְאַלְמָלָא דְאִתְעַרוּ
וְאִתְּפַתְחוּ אֵינּוֹן תְּרַעִין דְּהָאֵי מוּחָא, לָא הוּוּ
מִתְּפַתְחִין אֵינּוֹן אִתְרַנִּין לְמַעַבְד דִּינָא,
וְלְאַפְקָא לוֹן לְיִשְׂרָאֵל מִן עֲבָדוּתָא.

וְכִיָּא סְתִים בְּהָאֵי דְאֶקְרִי אֵימָא עֲלָאָה, דְּמִנְהָ
אִתְעַר חִילָא לְאֵימָא תַתָּאָה. וּמָאֵי
אִיהוּ. דְּכַתִּיב בְּהָ (ישעיה נא) וְלֹאֲמַי אֲלִי הֶאֱזִינוּ.
אַל תִּקְרִי לְאֲוֹמֵי, אֶלְא לְאֲמִי. דְּלֹא זָז קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מִחֻבְבָּה לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, עַד דְּקָרְאָהּ
אֲמִי. וְהָאֵי נְפַקָא מֵאֵימָא עֲלָאָה, דְּהִיא בֵּיתָא
תְּנַיִנָא, דְּאֶקְרִי ה' דְּשָׂמָא קִדְשָׁא, דְאִתְּפַתְחָא
לְחֲמֻשִּׁין תְּרַעִין. וּמֵהָאֵי נְפַק רִוּחָא לְחַד
נוֹקְבָא דְפְרַדְשָׁקָא דְחוּטְמָא.

וְתַנִּינִן, יוֹבְלָא דְנִפְקִין בֵּיה עֲבָדִין לְחִירוֹ,
בְּהָאֵי מוּחָא אִתְאַחַד. וְאֵינּוֹן חֲמֻשִּׁין
שְׁנִין דִּיִּוְבְלָא. וְאֵינּוֹן חֲמֻשִּׁין יוֹמִין דְּחוּשְׁבָנָא
דְעוֹמְרָ, בֵּיה אִתְאַחַדוּ. דְּבָהוּ נִיחִין רוּחִי
דְעֲבָדִין, וּמְפַקִי רוּחִיהוּן (נ"א וּמְפַקִי רוּחִיהוּן) לְנִיחָא.
כְּמָה דְכַתִּיב, (ישעיה יד) בְּיוֹם הַנִּיחַ יי' לְךָ מַעֲצָבְךָ
וּמְרַגְזֶךָ וּמִן הָעֲבוּדָה וּגּוֹ'. וּבְגִין כֵּן, ה' נִיחָא
דְרוּחָא, וְלְאַפְקָא רוּחָא לְחִירוֹ. וְהָאֵי בֵּיתָא
יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּהָ תְלִיא, וּבָאָת ה' דְשָׂמָא
קִדְשָׁא, כְּמָה דְאִתְמַר. עַד כָּאן כָּלְלָא דִי"ה
דְשָׂמָא קִדְשָׁא.

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
(שם יג) הוֹצִיאָךְ ה' מִמִּצְרַיִם. וְנִזְכָּר
פְּעָמִים רַבּוֹת זְכוּרֹן מִצְרַיִם, וְהֵם
חֲמֻשִּׁים כְּנֶגֶד חֲמֻשִּׁים.

וְשִׁנְיָנוּ כְּסַפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא
סָבָא שְׂאָמַר, שְׁעָרִים רַבִּים
שְׁלַמְעֵלָה וְשְׁלַמְטָה שְׁבַר הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִיוּ גִסְתָּרִים
וּקְשׁוּרִים בְּשִׁלְשִׁלְאוֹתֵיהֶם כְּדִי
לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל (לְחַיִּי), שְׁהִירִי
מִהַשְׁעָרִים הַלְלוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּח
נִפְתָּחִים וּמִתָּרִים כָּל שְׂאֵר
הַשְׁעָרִים, וְאַלְמָלָא שְׁהִתְעוּרוּ
וּנִפְתָּחוּ אוֹתָם שְׁעָרִים שֶׁל הַמַּח
הַזֶּה, לֹא הָיוּ נִפְתָּחִים אוֹתָם
הָאֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת דִּין וּלְהוֹצִיא
אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדוּת.

וְהַכֵּל גִּסְתָּר בְּזֵה שְׁנִקְרָאֵת אִם
הָעֲלִינָה, שְׁמַמְנָה מִתְעוּרָר כַּח
לְאִם הַתְּחַתּוּנָה. וּמַהוּ? שְׁכַתּוּב
כֵּה, (ישעיה נא) וְלֹאֲמַי אֲלִי הֶאֱזִינוּ.
אַל תִּקְרִי לְאֲוֹמֵי אֶלְא לְאֲמִי.
שְׁלֹא זָז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִלְחַבֵּב אֶת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל עַד
שְׁקָרָא לֵה אֲמִי. וְזֵה יוֹצֵא מִקְּאָם
הָעֲלִינָה, שְׁהִיא בֵּית שְׁנִי,
שְׁנִקְרָאֵת ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ,
שְׁנִפְתַּחַת לְחֲמֻשִּׁים שְׁעָרִים,
וּמִזֵּה יוֹצֵא רוּחַ לְנֶקֶב אֶחָד שֶׁל
חוּר הַחֻטִּים.

וְשִׁנְיָנוּ, הַיּוֹבֵל שְׁיּוֹצֵאִים בּוֹ
הָעֲבָדִים לְחִירוֹת, בְּמַח הַזֶּה
נֶאֱחָז, וְהֵם חֲמֻשִּׁים שְׁנוֹת הַיּוֹבֵל,
וְהֵם חֲמֻשִּׁים יְמֵי סְפִירַת הָעֶמֶר
בּוֹ נֶאֱחָזִים, שְׁבָהֶם נְחוֹת רוּחוֹת
הָעֲבָדִים וּמוֹצִיאִים רוּחָם (וּמוֹצִיא
רוּחַ) לְמַנוּחָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שם יד)
בְּיוֹם הַנִּיחַ ה' לְךָ מַעֲצָבְךָ וּמְרַגְזֶךָ
וּמִן הָעֲבוּדָה וּגּוֹ'. וּמִשּׁוּם זֶה, ה'
מְנוּחַת הַרוּחַ, וּלְהוֹצִיא רוּחַ
לְחִירוֹת. וּבְכִיּוֹת זֶה תְלוּיָהּ יְצִיאַת
מִצְרַיִם, וּבְאוֹת ה' שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְדוּשׁ, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. עַד כָּאן
כָּלֵל שֶׁל י"ה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ.

בא ורָאָה, מַצֵּד אַבָּא יוֹצֵא חֶסֶד,
מַצֵּד אַמָּא יוֹצֵאת גְבוּרָה, וְהַכֵּל
אוּחוּז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְתַעֲטֵר
בְּהֵם אוֹת וְא"ו.

בֵּית שְׁלִישִׁי - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
יִשְׂרָאֵל סָבָא. וְאַהֲבַת אֵת ה' ^{ה'}
אֱלֹהֶיךָ. שְׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְהוּ
סוּד עֲלִיּוֹן שְׁיִשְׂרָאֵל הַעֲלִיּוֹן
הַתַּעֲטֵר בְּצַד הָאָבָא, וּמַהוּ?
אַבְרָהָם. וְהַתַּעֲטֵר בְּצַד הָאָמָא,
וּמַהוּ? יִצְחָק.

שְׁנִינוּ, וְאַהֲבַת - מִי שְׂאוּבָה אֵת
הַמְּלָךְ, עוֹשֶׂה יוֹתֵר טוֹב חֶסֶד עִם
הַכֵּל. וְחֶסֶד יוֹתֵר, אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא
חֶסֶד שֶׁל אֲמַת, שְׁלֹא רוֹצֵה עֲלִיו
שְׂכָר, אֶלָּא בְּשִׁבִיל אַהֲבַת הַמְּלָךְ
שְׂאוּבָה אוֹתוֹ יוֹתֵר, וּבְאַהֲבַת
הַמְּלָךְ תְּלוּי הַחֶסֶד. וְעַל זֶה נִקְרָא
(ישעיה מא) אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. וּמִשּׁוּם
שְׂאוּבָה אוֹתוֹ יוֹתֵר, מְגַדִּיל חֶסֶד
בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה פָּאן וְאַהֲבַת.
וּבְאַהֲבָה תְּלוּי הַחֶסֶד, וְזֶהוּ הַבֵּית
הַשְּׁלִישִׁי.

הַבֵּית הַרְבִּיעִי - (דברים יא) וְהָיָה
אִם שְׁמוּעַ. הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם. וְחָרָה
אֵף ה'. גְבוּרָה חֲזָקָה וְדִין קָשָׁה
הִיא, וְיוֹצֵאת מַצֵּד הָאָמָא
הַעֲלִיּוֹנָה. וְשְׁנִינוּ, אֵף עַל גַּב
שְׁהִיא אֵינָה דִין, מַצֵּדָה יוֹצֵא דִין,
(שופטים) גְבוּרָה עֲלִיּוֹנָה. וְאִם
תֹּאמֵר, וְהָיָה אִם שְׁמוּעַ שְׂאִינְנוּ
דִין, אֵין כְּתוּר בְּכֹל כְּתוּרֵי הַמְּלָךְ
שְׁלֹא יִכְלָלוּ בּוֹ דִין וְרוּחַמִים, כֹּל
שֶׁכֶּן גְבוּרָה שְׁנִכְלָל טוֹב וְרַע.

וְאַרְבָּעָה אֵלֶּה לּוֹקַח אוֹתָם וְא"ו
וּמְתַעֲטֵר בְּהֵם, וְאֵלוֹ הֵן תְּפִלִּין
שְׁמַנִּים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
שְׁנִינוּ, הַזֶּה הַזֶּה עוֹלָה
וּמְתַעֲטֵר בְּעֵטְרוֹתָיו, וְאוּחוּז אֵת
זֶה וְאֵת זֶה וּמְתַעֲטֵר בְּכֹלָם, וְעַל
זֶה וְא"ו אֲמַצַּע הַכֵּל, שְׁלַמְעֵלָה
וּלְמַטָּה, לְהַרְאוֹת חֲכָמָה שְׁלָמָה
מִכָּל צְדָדָיו.

(שנה רבי אבא, כתוב (דברים י) רק

תָּא חֲזִי, מַסְטָרָא דְאַבָּא נְפִיק חֶסֶד. מַסְטָרָא
דְאַמָּא נְפִיק גְבוּרָה. וְכֹלָא אֶחֱיד קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וּמְתַעֲטֵר בְּהוּ, אֵת וְא"ו. (דפרס"ב ע"ב)

בֵּיתָא תְּלִיתָאָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא.
וְאַהֲבַת אֵת יי' אֱלֹהֶיךָ. תֹּאנָא רַבִּי
שְׁמַעוֹן, דָּא הוּא רְזָא עֲלָאָה, דִּישְׂרָאֵל עֲלָאָה
אֲתַעֲטֵר בְּסִטְרָא דְאַבָּא. וּמַאי אִיהוּ. אַבְרָהָם.
וְאֲתַעֲטֵר בְּסִטְרָא דְאִמָּא. וּמַאי אִיהוּ. יִצְחָק.
תְּנִינָן, וְאַהֲבַת מָאן דְּרַחִים לִיה לְמַלְכָּא, עֲבִיד
נִתִיר טִיבוֹ חֶסֶד עִם כֹּלָא. וְחֶסֶד יִתִירָא,
הֵהוּא דְאַקְרִי חֶסֶד דְאַמַת, דְלָא בְעִי אַגְר
עֲלִיה, אֶלָּא בְּגִין רַחֲמֵימוֹתָא דְמַלְכָּא, דְרַחֲמִים
לִיה נִתִיר, וּבְרַחֲמֵימוֹתָא דְמַלְכָּא תְּלִיא חֶסֶד.
וְעַל דָּא אַקְרִי (ישעיה מא) אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. וּבְגִין
דְרַחֲמִים לִיה נִתִיר, אֲסַגִּי חֶסֶד בְּעַלְמָא. וְעַל
דָּא, הָכָא וְאַהֲבַת. וּבְרַחֲמֵימוֹתָא תְּלִיא חֶסֶד,
וְדָא הִיא בֵּיתָא תְּלִיתָאָה.

בֵּיתָא רַבִּיעָאָה, וְהָיָה אִם שְׁמוּעַ. הַשְּׁמֵרוּ
לָכֶם. וְחָרָה אֵף יי'. גְבוּרָה תְּקִיפָא,
וְדִינָא קָשִׁיא הִיא, וְנִפְקַת מַסְטָרָא דְאִמָּא
עֲלָאָה. וְתְנִינָן, אֵף עַל גַּב דְלִית הִיא דִינָא,
מַסְטָרָהּ נִפְקָא דִינָא, (דנפס) גְבוּרָה עֲלָאָה. וְאִי
תִימָא, וְהָיָה אִם שְׁמוּעַ דְלָאו הִיא דִינָא. לִית
כְּתָרָא מִכָּל כְּתוּרֵי מַלְכָּא, דְלָא יִתְפַּלִּיל דִינָא
וְרַחֲמֵי, כֹּל שֶׁכֶּן גְבוּרָה דְאַתְפַּלִּיל טַב וּבִישׁ.
וְאַרְיִן אַרְבָּעָה נְטִיל לּוֹן וְא"ו, וְאַתַּעֲטֵר בְּהוּ.
וְאַרְיִן אֵינּוֹן תְּפִלִּין דְאַנַח קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. תְּנִינָן, הֵאֵי וְא"ו סְלִיק וְאַתַּעֲטֵר
בְּעֵטְרוֹי, וְאַחִיד לְהֵאֵי וְלְהֵאֵי, וְאַתַּעֲטֵר
בְּכֹלָהוּ, וְעַל דָּא וְא"ו, אֲמַצַּעִיתָא דְכֹלָא,
דְעִילָא וְתַתָּא, לְאַחֲזָאָה חֲכָמָתָא שְׁלִימָתָא
מִכָּל סִטְרוֹי.

(תאני רבי אבא, כתיב (דברים י) רק באבותיך חשק יי'.

בְּאַבְתִּיךָ חֶשֶׁק ה'. מִכָּאן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאֲבוֹת הֵם מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה עֲלֵינוּהָ, וְכָתוּב חֶשֶׁק ה'. בֹּא וּרְאֵה, כְּמוֹ שֵׁישׁ מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה לְמִטָּה, כִּף יֵשׁ מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה לְמַעְלָה. וְמָה הִיא? זֶה שְׁאֲמַרְנוּ, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה הַכֹּל נִקְרָא, וְהַכֹּל נִקְשָׁר זֶה בְּזֶה, וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל אֶחָד.

רַק בְּאַבְתִּיךָ - שְׁלֹשָׁה, וּמְרַכְּבָה - אַרְבָּעָה. אַרְבָּעָה מִזֵּינֵי לָנוּ? שְׁפָתוֹב וַיִּבְחַר בְּזָרְעִים אַחֲרֵיהֶם. מָה מְשַׁמֵּיעַ? לְהַכְלִיל בְּהֵם אֶת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא רַבִּיעִי לְהַתְפַּקֵּן בְּמְרַכְּבָה הַקְּדוּשָׁה. שְׁשֵׁנִי, הָאֲבוֹת תְּקוּן שְׁלָמוֹת הַכֹּל, וְהַגּוֹף מְשַׁתְּכָלֵל בְּהֵם וְנִבְנָה, וּבְהֵם נֶאֱחָז. בֹּא דָוִד הַמֶּלֶךְ וְשַׁכְּלָל הַכֹּל, וְהַתְּקִין הַגּוֹף וְהַשְׁלִימֵם בְּהֵם. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּמוֹ שֶׁזָּכְרוּ הָאֲבוֹת לְהַתְעַטֵּר בְּמְרַכְּבָה הַקְּדוּשָׁה, כִּף זָכָה דָוִד לְהַתְפַּקֵּן בְּעַמּוּד הַרְבִּיעִי שֶׁל הַמְּרַכְּבָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתוּב בְּדוֹד (שְׁמוּאֵל א-טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי עִם יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רֹאֵי. עֵינַיִם וְטוֹב רֹאֵי. מָה הַטַּעַם אֲדַמוּנִי? מִשּׁוּם שֶׁחֵלַק גּוֹרְלוֹ גֵרָם לוֹ. אֲדַמוּנִי, דִּין וְדָאֵי. עִם יְפֵה עֵינַיִם, דִּין בְּרַחֲמִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נה) חֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, חֲסָדֵי דָוִד, בְּמִקּוּמוֹ בְּאַרְנוֹ. אֵלֶּא וְהוּא אֲדַמוּנִי, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. עִם יְפֵה עֵינַיִם - אֵלֶּוּ הָאֲבוֹת. בֹּא וּרְאֵה, יְרוּשָׁלַיִם וְצִיּוֹן - דִּין וְרַחֲמִים, וְאַף עַל פִּי כֵן כְּתוּב (מַלְכִים א-ח) [מ]עִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן, וְכָתוּב (הוֹשַׁע יא) בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשׁ וְלֹא אָבוּא בְּעִיר. נִשְׁפַּע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנַס בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה וְכוּ'. אֵימְתִי? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד לְמִקּוּמָה לְמִטָּה.

מִכָּאן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲבָהָתָא אֵינוּן רְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְכָתִיב חֶשֶׁק יי'. תָּא חֲזִי, כְּמָה דְאִית רְתִיכָא קְדִישָׁא לְתַתָּא, כִּן אִית רְתִיכָא קְדִישָׁא לְעִילָא. וּמֵאֵי נִיהוּ, הָא דְאִמְרִין, רְתִיכָא קְדִישָׁא כֹּלָא אֶקְרִי, וְכֹלָא אֶתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, וְאֶתְעָבִיד כֹּלָא חַד.

רַק בְּאַבְתִּיךָ תִּלְתָּא, וּרְתִיכָא אַרְבָּעָה, ד' מִנְלָן. דְּכָתִיב (דְּבָרִים י) וַיִּבְחַר בְּזָרְעִים אַחֲרֵיהֶם. מֵאֵי מְשַׁמֵּעַ. לְאֶכְלָלָא בְּהוּ דָּוִד מְלָפָא, דְּאִיהוּ רַבִּיעָאָה, לְאֶתְתַּקְנָא בְּרְתִיכָא קְדִישָׁא. דְּתַנִּינָן, אֲבָהָתָא תְּקוּנָא וְשְׁלִימוּתָא דְכֹלָא, וְגוֹפָא בְּהוּ אֶשְׁתַּכְּלָל וְאֶתְבְּנִי, וּבְהוּ אֶתְאַחִיד. אֶתָּא דָּוִד מְלָפָא, וְשַׁכְּלִיל כֹּלָא, וְאֶתְקִין גּוֹפָא, וְאֶשְׁלַמֶּיהָ בְּהוּ. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּמָה דְזָכוּ אֲבָהָתָא לְאֶתְעַטְרָא בְּרְתִיכָא קְדִישָׁא, כִּן זָכָה דָּוִד לְאֶתְתַּקְנָא בְּסַמְכָא רַבִּיעָאָה דְרְתִיכָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב בֵּיהּ בְּדוֹד, (שְׁמוּאֵל א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי עִם יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רֹאֵי. מֵאֵי טַעְמָא אֲדַמוּנִי. מִשּׁוּם דְּחוּלְקָא דְעַדְבֵיהּ גֵרָמָא לִיהּ. אֲדַמוּנִי דִינָא וְדָאֵי. עִם יְפֵה עֵינַיִם, דִּינָא בְּרַחֲמֵי. כְּמָה דְכָתִיב, (יִשְׁעִיָּה נה) חֲסָדֵי דָּוִד הַנְּאֻמָּנִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, חֲסָדֵי דָּוִד, בְּאַתְרֵיהּ אוּקִימָנָא. אֵלֶּא וְהוּא אֲדַמוּנִי, כְּדְאִמְרִין. עִם יְפֵה עֵינַיִם, אֵלֶּיךָ אֲבָהָתָא. תָּא חֲזִי, יְרוּשָׁלַיִם וְצִיּוֹן, דִּינָא וְרַחֲמֵי. וְאַף עַל פִּי כֵן כְּתִיב, (מַלְכִים א ח) עִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן. וְכָתִיב (הוֹשַׁע יא) בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשׁ וְלֹא אָבָא בְּעִיר, נִשְׁפַּע קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנַס בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה וְכוּ'. אֵימְתִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּד אֶתְהַדָּר מְלָכוֹ בֵּית דָּוִד לְאַתְרֵיהּ לְתַתָּא.

כְּשֶׁתַּחֲזוֹר

רבי יצחק אמר, ש' שְׁמַצִּירַת בְּשִׁלְשֵׁת הַקְּשָׁרִים, (של ארבעה קשרים, רמוזה היא לשלשה, ורמוזה לארבעה. שלשה זה שאמרנו, ארבעה, להיות מרובה קדושה באחד, שהרי הוא בכל התקון העליון. ומכאן נפרדים ונמשכים התחתונים בדרכיהם ברצועותיהם, שתלויים בשערות הללו של הראש שתלויים בהם, ונמשכים מהם כל אותם אחרים, עד שנקשרים במקומם).

שְׁנִינוּ, ו' נוטל אותם עליונים שאמרנו, ואלו תפלין שמניח הקדוש ברוך הוא. משום כף צריך אדם להתפאר בהם, עליהם כתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, שם ה' ממש. ואלו אותם תפלין של ראש. תפלין של זרוע היא שמאל, שנקרא עז, וירשה מעז, זהו שכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה, בה"א, והיא ה"א שבארנו. אשרי חלקם של ישראל. ועל זה ה"א אחרונה לקחה תפלין, שהיא שמאל.

למי הם ארבע אלה, שהם גוף אחד, ועל זה כלולים באחד, ומי הם? תפארת נצח הוד יסוד. והיא ה"א של ידכה, וכלם אחוזים בה בשביל להתברך מהם, וכלולה מכלם.

אמר רבי חייא, אם כף, הרי כתוב (שמות לב) וראית את אחרי, ושנינו, זה קשר של תפלין. אמר לו, הרי פשוטה, ויפה הוא, והכל ברור הדבר. ועל זה מזה תלויה רצועה אחת למטה, שהרי ממנה תלויים התחתונים ונזונים ממנה. ועל זה נקרא אות, כמו שנקרא (בראשית ט) זאת אות הברית. וכתוב והיה לאות על ידכה, בה"א, והרי פשוטה.

שמע ישראל. אמר רבי ייסא, ישראל סבא. רבי יצחק אמר ע' רברבא, לאכללא שבעין שמחן, סהדותא דכלא שמע ישראל, כמה דכתיב, (ישעיה א) שמעו שמים.

עדות הכל שמע ישראל, כמו שכתוב (ישעיה א) שמעו שמים. וכתוב (דברים לב) האזינו השמים גם

רבי יצחק אמר, ש' דרשימא בתלת קשרי, (ד' קשרין רמזא היא לתלתא ורמזיא לארבעה, תלת הא דאמרן.

ארבעה למחני רתיבא קדישא בחדא. דהא הוא כללא דתקונא עלאה ומהבא מתפרשן ואתמשכון תתאי באורחיהו ברצועיהון דתליון בהני שערי דרישא דתליון בהו ואתמשכון מנייהו כל אינון אחרניו עד דאתקשרן באתרייהו).

תנינן, ו' נטיל אינון עלאי דאמרן, ואלין תפלין דאנח קדשא ברוך הוא. בגין כף בעי בר נש לאתפארא בהו, עליה כתיב (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך, שם יי' ממש. ואלין אינון תפלין דרישא, תפלין דדרועא היא שמאלא, דאקרי עז, וירתא מעז, הדא הוא דכתיב, (שמות יג) והיה לאות על ידכה בה"א, והיא ה"א דאוקימנא. ופאה חולקיהון (ד' רס"ג ע"א) דישראל. ועל דא, ה"א בתראה נטלא תפלין, דהיא שמאלא.

למאן אינון אלין ארבעה, דאינון חד גופא, ועל דא פלילן בחד, ומאן אינון. תפארת נצח הוד יסוד. והיא ה"א דידכה, וכלהו אחידא בה, בגין לאתברכא מנייהו, וכלילא מכלהו.

אמר רבי חייא, אי הכי הא כתיב (שמות לג) וראית את אחורי, ותנינן דא קשר של תפלין. אמר ליה, הא אוקמוה, ושפיר הוא, וכלא ברירא דמלה. ועל דא מהאי תלייא רצועה חד לתתא, דהא מנה תליין תתאי, ואתזנו מנה. ועל דא איתקרי אות. כמה דאת אמר (בראשית ט) זאת אות הברית. וכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה בה' והא אוקמוה.

שמע ישראל. (דברים ו) אמר רבי ייסא, ישראל סבא. רבי יצחק אמר ע' רברבא, לאכללא שבעין שמחן, סהדותא דכלא שמע ישראל, כמה דכתיב, (ישעיה א) שמעו שמים.

עדות הכל שמע ישראל, כמו שכתוב (ישעיה א) שמעו שמים. וכתוב (דברים לב) האזינו השמים גם

כַּאֲשֶׁר שָׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהִכָּל דְּבַר אֶחָד
הוא. יְהוָה - ראש הפל באור
העתיק הקדוש, וְזֶהוּ שְׁנֵי אָ"ב.
אֱלֹהֵינוּ - עִמָּךְ הַנְּחָלִים וְהַמְבוּעִים
שְׂיֻצָאִים וְשׁוֹפְעִים לְכֹל.

יְהוָה - גּוֹף הָאֵילָן, שְׁלֹמוֹת
הַשָּׁרִשִׁים. אֶחָד - כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וְהִכָּל שְׁלֹמוֹת אַחַת, וְנִקְשָׁר זֶה בְּזֶה,
וְלֹא נִמְצָא פְרוּד, אֲלֹא הִכָּל אֶחָד.
שְׁנָה רַבִּי יִצְחָק, מְרַכְבֵּה קְדוּשָׁה
עֲלֵיוֹנָה, אֲרַבְעָה בְּתֵי תַפְלִין שְׁמִינִיח
ו', כְּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר. מְרַכְבֵּה קְדוּשָׁה
אַחֲרָת, אֲרַבְעָה אַחֲרִים שְׁכֹלִילִים
בְּאֶחָד, שְׁמִינִיח ה' הָאֲחֻרֹנָה, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֲרוּה.

רַעִיָא מְהִימָנָא

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד.
מִצְוָה זוֹ לִיְחָד שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוא בְּכֹל יוֹם, שֶׁהָרִי כְּמוֹ שְׁמִינִיחִים
שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוא לְמִטָּה, כִּי
מִתְיַחַד שְׁמוֹ לְמַעְלָה. נִמְצָא
שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוא יְחִיד מַעְלָה
וּמִטָּה. מִי שְׁמִינִיח שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוא, יֵשִׁים לְבוֹ וְרִצּוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ יְחִיד
שְׁאֲמָרְנוּ, וְיַחְבֵּר כָּל אֵיבָרָיו בְּאוֹתוֹ
יְחִיד לְהִיּוֹת כָּלָם אֶחָד. כְּמוֹ שֶׁשֵּׁם
כָּל אֵיבָרָיו בְּסוּד אֶחָד, כִּי לְמַעְלָה
מִחִבֵּר כָּל הָאֵיבָרִים הָעֲלִיוֹנִים
בְּאוֹתוֹ יְחִיד לְהִיּוֹת כָּלָם אֶחָד.

בְּשַׁעֲרָה שֶׁבָּא אָדָם לִיְחָד אֵת שֵׁם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוא, כָּל חֵילוֹת
הַשָּׂמַיִם עוֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת כְּדִי
לְהִתְפַּקֵּן וּלְהַכְּלִל כָּלָם בְּאוֹתוֹ יְחִיד,
לְעַמֵּד בְּסוּד אֶחָד בִּיְחִיד אֶחָד. כָּלָם
מִתְפַּקְּנִים בְּתַקּוּנֵיהֶם כְּרְאוּי.
בְּאוֹתָהּ שַׁעֲרָה עוֹמֵד מְמַנֶּה אֶחָד
שֶׁשֵּׁם שְׁעוֹמֵד תַּחַת מְאִתִּים
אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה עוֹלָמוֹת, וְכָלָם
נִקְרָאִים אֵיבָרֵי הַגּוּף. וְזֶה נִקְרָא
הַלְנִי"ו, עוֹמֵד וּמְחַפֵּה לְאוֹתוֹ יְחִיד,
וְזֶהוּ מְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, כְּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר
(שִׁיר הַשִּׁירִים 1) וְלִקֵּט שׁוֹשְׁנִים, שֶׁהֵם
אֵיבָרֵי הַגּוּף.

וְכַתִּיב (דְּבָרִים לב) הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם. אוֹף הָכָא
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא חַד מְלָה הוּא. יְהוּה,
רִישָׁא דְכֹלָא, בְּנִהִירוֹ דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא.
וְהָאִי הוּא דְאֶקְרִי אָ"ב. אֱלֹהֵינוּ, עִמִּיקְתָּא
דְנִחְלִין וּמְבוּעִין, דְנִפְקִין וְנִגְדִין לְכֹלָא.

יְהוּה, גּוֹפָא דְאֵילָנָא שְׁלִימוֹ דְשָׁרְשִׁין.
אֶחָד, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא חַד
שְׁלִימוֹתָא, וְאֲתַקְשָׁר דָּא בְּדָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח
פְרוּדָא, אֲלֹא כֹלָא חַד.

תְּנִי רַבִּי יִצְחָק, רְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲרַבְעֵ בְּתֵי דְתַפְלִין דְאֲנַח ו'. כְּמָה
דְאֲתָמַר. רְתִיכָא קְדִישָׁא אַחֲרָא, אֲרַבְעֵ
אַחֲרָנִין דְכִלְיָן בְּחַד, דְאֲנַח ה' בְּתַרְאָה
כְּמָה דְאוּקְמוּהָ.

רַעִיָא מְהִימָנָא

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד, (דְּבָרִים 1) פְּקוּדָא דָּא,
לִיְחָדָא שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוא בְּכֹל יוֹמָא,
דְּהָא כְּמָה דְמִינִיחֵי שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוא לְתַמָּא,
הָכִי אֲתִיּוּחַד שְׁמִיָּה לְעֵילָא. אֲשַׁתְּכַח קְדִישָׁא בְרוּךְ
הוא יְחִידָאֵי עֵילָא וְתַמָּא. מֵאֵן דְמִינִיחַד שְׁמִיָּה
דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוא, יִשְׁוִי לְבֵיָּה וְרַעוּתִיהָ בְּהוּא
יְחִידָא דְקְאֲמָרְן, וְיַחְבֵּר כָּל שְׁיִפּוּי בְּהוּא יְחִידָא
בְּהוּא רַעוּתָא לְמַהוּי כְּלֵהוּ אֶחָד. כְּמָה דְשׁוּי כָּל
שְׁיִפּוּי בְרוּזָא דְחַד, הָכִי לְעֵילָא מְחַבֵּר כָּל שְׁיִפּוּי
עֲלָאִין בְּהוּא יְחִידָא, לְמַהוּי כְּלֵהוּ חַד.

בְּשַׁעֲרָתָא דְאֵתִי בַר נָשׁ לִיְחָדָא שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ
הוא, כָּל חֵילֵי שְׁמִיָּה כְּלֵהוּ, קְיָיִמִין שׁוֹרִין
שׁוֹרִין, בְּגִין לְאֲתַתְּקֵנָא וּלְאֲתַפְּלִלָּא כְּלֵהוּ בְּהוּא
יְחִידָא, לְמִיָּקָם בְּרִזָּא דְחַד בִּיְחִידָא חֲדָא. כְּלֵהוּ
מִתְפַּקְּנִין בְּתַקּוּנֵיהוֹן כְּדָקָא יָאוּת. בְּהָאֵי שַׁעֲרָתָא קְיָיִמָא
חַד מְמַנֶּה שְׁמִשָּׁא, דְקְיָיִמָא תַּחוּת מְאִתִּים וְאֲרַבְעִים
וּשְׁמוֹנֶה עֲלָמִין, וְכֵלֵהוּ אֶקְרוּן שְׁיִפּוּי דְגּוּפָא. וְדָא
אֶקְרִי הַלְנִי"ו, קְיָיִמָא מְחַפֵּה לְהוּא יְחִידָא, וְדָא
אִיהוּ מְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, כְּמָה דְאֵת אֲמָר (שִׁיר הַשִּׁירִים 1)
וְלִקֵּט שׁוֹשְׁנִים. דְאֵינוֹן שְׁיִפּוּי דְגּוּפָא.

הַאִיבָרִים הַעֲלִיּוֹנִים לֹקֵט אוֹתָם הַשֵּׁם הַעֲלִיּוֹן בְּסוּד הַיַּחֲוֹד שֶׁהַיַּחֲוֹד בְּסוּד אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְלֹקֵט כָּל אוֹתָם שׁוֹשְׁנִים עֲלִיּוֹנִים, וְשִׁמְשׁ זֶה לֹקֵט כָּל אוֹתָם הַתַּחְתּוֹנִים, שְׁכֹלֵם מִמֵּנִים בְּכָלֵל שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְנִלְקָטִים כָּלֵם בְּאוֹתוֹ הַיַּחֲוֹד, וְנַעֲשִׂים כָּלֵם גּוֹף אֶחָד בְּסוּד אֶחָד. וְאוֹתוֹ הַיַּחֲוֹד עוֹלָה, וּמִיַּחֲוֹד הַכָּל בְּשְׁנֵי צְדָדִים בְּיַחֲוֹד אֶחָד. בְּאוֹתָהּ שַׁעַה מִתְּלַקְטִים כָּל הַאִיבָרִים וּמִתַּחֲבָרִים בְּחַבּוּר אֶחָד, לְהִיּוֹת כָּלֵם בְּסוּד אֶחָד, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּסוּד שֶׁל ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

וְעַל כֵּן מְאָרִיכִים בְּאֶחָד בְּשִׁמֵי אוֹתִיּוֹת, לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, לְהַתִּיחֵד בְּסוּד שֶׁל אֶחָד בְּיַחֲוֹד שְׁלֵם. כִּי שֶׁכֹּל הַאִיבָרִים מִתִּיחֲדִים בְּסוּד אֶחָד שֶׁל יַחֲוֹד אֶחָד, אֲזִי נִקְרָא הַכָּל קְרַבֵּן שְׁלֵם, וְעַל סוּד זֶה הַכְּנִיסִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הַרְאֵשׁוֹן לְגַן עֵדֵן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית ב) לְעֵבֶדָה וּלְשִׁמְרָהּ. וְשִׁנִּינוּ שְׁאֵלָה אוֹתָם קְרַבְנֹת שְׁנַיִם, סוּד שֶׁל ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. שְׁבָאֵלוֹ קְרַבְנֹת כְּתוּב וְלִלְקֵט שׁוֹשְׁנִים. (שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא לֹקֵט שׁוֹשְׁנִים, לֹקֵט כָּל אוֹתָם אִיבָרִים שְׁלֵמָעֲלָה וּמִסָּפָה לְחַבֵּר אוֹתָם בְּיַחֲוֹד בְּאוֹתוֹ שְׁאִמְרוּנוּ. אֲזִי מִתְעוֹרֵר מִי שְׁמִתְעוֹרֵר לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים) אֵלּוֹ הַאִיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אֶחָד.

שׁוֹשְׁנִים, סוּד הוּא. שְׁכֹשְׁמִתְחַבְּרִים כָּל (אוֹתָם) אִיבָרִים בְּאֶחָד, לְהִיּוֹת כָּלֵם בְּיַחֲוֹד אֶחָד, סוּד הַקְּרַבֵּן, אֲזִי מִתְעַטֵּר הַקְּדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא בְּעֵטְרָה בְּרֵאשׁ שֶׁל כְּתָם פֹּז, לְהִיּוֹת בְּכַבּוּדוֹ מִתְעַטֵּר. וְסוּד זֶה הִיָּה, שֶׁכְּתוּב שׁוֹשְׁנִים, סוּד שֶׁל כָּל אוֹתָם אִיבָרִים שְׁלֵמָעֲלָה וּלְמַטָּה. וְסוּד שֶׁל אוֹתוֹ פֹּז, עֵטוּר שְׁמִתְעַטֵּר וְעוֹלָה מִבִּינְיָהֶם, וְהַכָּל נִמְצָא בּוֹ.

בְּשׁוֹשְׁנִים הִלְלוּ יֵשׁ שֵׁשׁ מְאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְצוּוֹת, שֶׁהֵם אִיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, סוּד שֶׁל יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. וְיֵשׁ בּוֹ עֲלִיָּה שֶׁל אוֹתוֹ פֹּז שְׁעוֹלָה מִבִּינְיָהֶם. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים,

שְׁיִיפִין עֲלֵאִין לְקִיט לֹון שְׁמָא עֲלָאָה, בְּרִזָּא דִּיחֻדָּא דְקָא אֲתִיחֵד בְּרִזָּא דְאַרְבַּעִין וּתְרִין שְׁמָהֵן. וְלְקִיט כָּל אֵינֹון שׁוֹשְׁנִים עֲלֵאִין, וְשִׁמְשָׁא דָּא לְקִיט כָּל אֵינֹון תַּתְּאִין, דִּי כְּלֵהוּ מְמָנֹון בְּכָלֵלָּא דְשְׁבַעִין וּתְרִין שְׁמָהֵן. וְאֲתִלְקִיטוּ כְּלֵהוּ בְּהֵהוּא יַחֲוֹדָא, וְאֲתַעֲבִידוּ כְּלֵהוּ גּוּפָא חָדָא. בְּרִזָּא חָדָא. וְהֵהוּא יַחֲוֹדָא סְלָקָא, וְקָא מִיַּחֲוֹד כְּלָא כְּתָרִין סְטָרִין בְּיַחֲוֹדָא חָדָא. בְּהֵהוּא שַׁעֲתָא מִתְּלַקְטִין שְׁיִיפִין כְּלֵהוּ, וּמִתַּחֲבָרֵן בְּחַבּוּרָא חָדָא, לְמַהוּי כְּלֵהוּ בְּרִזָּא דְחָד, עֵילָא וְתַתָּא, בְּרִזָּא דִּיהוּהָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

וְעַל דָּא מְאָרִיכִין בְּאֶחָד, בְּתָרֵי אֲתוּוֹן. לְמַלְקֵט שׁוֹשְׁנִים, לְאֲתִיחֵדָא בְּרִזָּא דְאֶחָד בְּיַחֲוֹדָא שְׁלִים. כִּינֹון דְאֲתִיחֵדֵן שְׁיִיפִין כְּלֵהוּ, בְּרִזָּא חָדָא דִּיחֻדָּא חָדָא, כְּדִין אֲתִקְרִי כְּלָא קְרַבֵּן שְׁלִים. וְעַל רִזָּא דָּא, אָעִיל לִיָּה קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּגֹן עֵדֵן לְאָדָם קְדָמָאָה, כְּמָה דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ב) לְעֵבֶדָה וּלְשִׁמְרָהּ. וְתַנְיִנֹון, דְאֵלִין אֵינֹון קְרַבְנֵין תְּרִין, רִזָּא דִּיהוּהָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. דְאֵינֹון קְרַבְנֵין כְּתִיב, וְלִלְקוּט שׁוֹשְׁנִים. (ד"א וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיְהוּ לְקִיט שׁוֹשְׁנִים לְקִיט כָּל אֵינֹון שְׁיִיפִין דְעֵילָא וְתַתָּא לְחַבְּרָא לֹון בְּיַחֲוֹדָא כְּהֵהוּא דְקָאמְרוּ. כְּדִין אֲתַעֵר מָאן דְאֲתַעֵר לְלִקוּט שׁוֹשְׁנִים) אֵלִין שְׁיִיפִין דְתְרִין סְטָרִין, דְאֵינֹון חָד.

שׁוֹשְׁנִים רִזָּא אִיְהוּ. דְכַד מִתַּחֲבָרֵן כָּל (אֵינֹון) שְׁיִיפִין בְּחָדָא, לְמַהוּי כְּלֵהוּ בְּיַחֲוֹדָא חָדָא, רִזָּא דְקְרַבֵּן, כְּדִין מִתְעַטֵּר קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵטְרָה בְּרִישָׁא דְכְּתָם פֹּז, לְמַהוּי בִּיקְרוּי מִתְעַטֵּרָא. וְרִזָּא דָּא הוּי דְכְּתִיב שׁוֹשְׁנִים, רִזָּא דְכָל אֵינֹון שְׁיִיפִין דְעֵילָא וְתַתָּא. וְרִזָּא דְהֵהוּא פֹז, עֵטוּרָא דְמִתְעַטֵּרָא וְסְלָקָא מִבִּינְיָהוּ, וְכָלֵל אִיְהוּ בִיָּה.

בְּהַנִּי שׁוֹשְׁנִים אִית בָּהּ שִׁית מְאָה וּתְלִיֶסֶר פְּקוּדִין, דְאֵינֹון שְׁיִיפִין דְתְרִין סְטָרִין, רִזָּא דִּיהוּהָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. (דף רס"ג ע"ב) וְאִית בִּיָּה סְלִיקוּ דְהֵהוּא פֹז, דְקָא סְלִיק מִבִּינְיָהוּ. וּבְכָל אֲתֵר דְאֵינֹון מְשַׁתְּכַחִין,

בְּשׁוֹשְׁנִים הִלְלוּ יֵשׁ שֵׁשׁ מְאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְצוּוֹת, שֶׁהֵם אִיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, סוּד שֶׁל יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. וְיֵשׁ בּוֹ עֲלִיָּה שֶׁל אוֹתוֹ פֹּז שְׁעוֹלָה מִבִּינְיָהֶם. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים,

אותה עליה עליונה נמצאת מביניהם לעלות. וסוד זה (שיר השירים ב) תפוח בעצי היער, ושושנה בין החוחים. זה וזה צריכים לעלות כאחד ביחוד שלם. אשרי מי שמקריב קרבנות אלו, ודאי לרצון לו בעולם הזה ובעולם הבא.

מצוה ליראה (ח) בדרך כלל ובדרך פרט. והרי יראה בארנו, משום שיש על האדם לפחד מלפני הקדוש ברוך הוא תמיד, כמו שנאמר (דברים כח) ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך. ובשכיל יראה זו ישמר בדרךיו. ויראה, מקום הוא נמצאת יראת הקדוש ברוך הוא, היא יראת ה' לירא ממנו, וזהו סוד הפתוב (ויקרא ט) ומקדשי תיראו. ביראה הזו שרויה מפת אש, להלקות את הרשעים שלא שומרים מצוות התורה, ועל זה בדרך כלל יש לירא.

ואחר כך בדרך פרט, כשיודע האדם מהי יראת ה', וזוהי יראה של חביבות, שהיא עקר ויסוד לאהב את הקדוש ברוך הוא. (אחר) יראה זו עושה כדי לשמר כל מצוות התורה, להיות אדם עבד נאמן לקדוש-ברוך-הוא כראוי. (יראה)

מצוה (ו) לאהבה, והרי בארנו אהבת הקדוש ברוך הוא, שצריך האדם לאהב אותו אהבה רבה כמו אברהם שאהב את הקדוש ברוך הוא בכמה אהבות ומסר אליו גופו ונפשו. מכאן למדנו, מי שאהב את הקדוש ברוך

הוא סליקו עלאה אשתכח מביניהו לאסתלקא. ורזא דא (שיר השירים ב) תפוח בעצי היער. ושושנה בין החוחים. דא ודא אצטריך לאסתלקא כחדא ביחודא שלי. זפאה איהו מאן דקריב קרבנין אליו, ודאי לרעוא ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

פקודא ליראה (ח) בארע כלל, ובארע פרט. והא יראה אוקימנא, בגין דאית עליה דבר נש לדחלא מקמי קדשא בריך הוא תדיר. כמה דאת אמר, (דברים כח) ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך. ובגין יראה דא, יסתמר בארחוי. ויראה, אתר הוא דאקרי יראה, בגין דתמן שריא דחלא דקודשא בריך הוא, איהו יראת ה' לדחלא מגיה, ודא איהו רזא דכתיב, וממקדשי תיראו בהאי יראה שריא פולסא דנורא, לאלקאה לון לחיביבא, דלא נטרין פקודי אורייתא ועל דא בארע כלל, אית לדחלא.

ובתר בארע פרט, כד ידע בר נש מאן איהי יראת ה', ודא איהו דחלא דחביבותא, דאיהי עיקר ויסודא למרחם ליה לקודשא בריך הוא. (בתר) האי יראה עביד לנטרא כל פקודי דאורייתא, למחוי בר נש עבד נאמן לגבי קדשא בריך הוא פדקא יאות. (יראה)

פקודא (ו) לאהבה, והא אוקימנא רחימו דקודשא בריך הוא, דבעי בר נש לרחמא ליה רחימו סגי כאברהם, דרחים ליה לקודשא בריך הוא בכמה רחימו, ומסר גופיה ונפשיה לגביה. מכאן אוליפנא, מאן דרחים ליה לקודשא בריך הוא, איהו מקיים עשר אמירן עילא ותתא. ועל דא כל אינון עשר נסיוני דאתנסא אברהם, וקאים בכלהו לקבל עשר אמירן, כל נסיונא אמירא היא, ואתנסא בההוא אמירא, וקאים ביה.

ועל דא אינון עשר נסיוני, וכלהו קאים בהו אברהם, בגין דאתקשר ואתדבק בימינא דקודשא בריך הוא, דאיהי אהבה רבה. מאי טעמא אקרי אהבה רבה.

הוא, מקים עשר אמירות מעלה ומטה. ועל זה כל אותם עשרה נסיונות שהתנסה אברהם ועמד בכלם, כנגד עשר אמירות, כל נסיון היא אמירה, והתנסה באותה אמירה ועמד בה. ועל זה אותם עשרה נסיונות, ובכלם עמד אברהם, משום שהתקשר ונדבק בימינו של הקדוש ברוך הוא, שהיא אהבה רבה. מה הטעם נקראת אהבה רבה? משום מי שעומד באהבה הזו, מתקשר בעולם העליון. אהבת עולם, זה סוד העולם התחתון, שהתקשר בו אהבתו, והכל

סוד אחד בלי פרווד. והרי נתבאר סוד האהבה, אהבה זו עולה על כל עבודות העולם, בזה נכבד שם הקדוש ברוך הוא יותר מהכל ומתברך. ברוך הוא לעולם ולעולמי עולמים, וסוד האהבה נתבאר.

מצוה (1) לקרא קריאת שמע פעמים בכל יום, אחת פנגד דרגת יום, ואחת פנגד דרגת לילה, להכליל ביום דרגת הלילה, ולהכליל בלילה דרגת יום, והרי נתבאר. ועל זה פעמים בכל יום, אחד ביום ואחד בלילה.

מצוה שיקבע אדם מזוזה לשערו, להיות כל אדם שמור מעם הקדוש ברוך הוא כשיוצא וכשנכנס. והסוד - (תהלים קכא) ה' ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם. משום שסוד המזוזה עומד תמיד לפתח, וזהו פתח שלמעלה, וזוהי דרגה שנקראת שומר, להמציא בשמירה.

שאדם אינו שמור, רק משמירת הקדוש ברוך הוא שהוא תמיד שומר, ועומד לפתח, והאדם בפנים. ועוד, שלא ישפח אדם זכרון הקדוש ברוך הוא לעולמים. וזהו כמו הציצית, כמו שנאמר (במדבר טו) וראיתם אתו וזכרתם את וגו'. פיון שרואה האדם את הזכרון הזה, נזכר בעצמו לעשות מצות רבוננו. וסוד האמונה, מזוזה כלל של זכר ונקבה כאחד.

בספרו של שלמה, סמוך לפתח, כנגד שתי דרגות, מזדמן שד אחד (111) ויש לו רשות לחבל, והוא עומד לצד שמאל. מרים האדם את עיניו, ורואה את סוד

בגין מאן דקאים בהאי אהבה, אתקשר בעלמא עלאה. אהבת עולם, דא רזא דעלמא תתאה, דאתקשר ביה רחימו דיליה, וכלא רזא חדא, בלא פרוודא, והא אתמר רזא דאהבה, רחימו דא סליק על כל פולחנין דעלמא, בהאי אתיקר שמייה דקודשא בריך הוא ותייר מפלא, ואתברך. בריך הוא לעולם ולעלמי עולמין, ורזא דאהבה אתמר. ע"כ.

פקודא (1) למקרי קריאת שמע ב' זמנין בכל יומא. חד, לקבל דרגא דיממא. וחד, לקבל דרגא דליליא. ולאכללא ביממא דרגא דליליא, ולאכללא בליליא דרגא דיממא, והא אתמר. ועל דא תרין זמנין בכל יומא, חד ביממא וחד בליליא.

פקודא למקבע בר נש מזוזה לתרעיה, למהוי כל בר נש נטיר מעם קדשא בריך הוא, כד נפיק וכד עייל. ורזא (תהלים קכא) יי' ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם. בגין דרזא דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא. ודא איהו פתחא דלעילא, ודא איהו דרגא דאקרי שומר, לאשתכחא בנטירו.

דבר נש לאו איהו נטיר, בר נטירו דקודשא בריך הוא, דאיהו נטיר תדיר, וקאים לפתחא, ובר נש לגו. ותו, דלא ינשי בר נש דוכרנא דקודשא בריך הוא לעלמין. ודא איהו כגוונא דציצית, כמה דאת אמר (במדבר טו) וראיתם אותו וזכרתם את וגו'. פיון דחמי בר נש להאי דוכרנא, אדפר בגרמיה למעבד פקודא דמאריה. ורזא דמהימנותא, מזוזה כללא דכר ונוקבא פחדא.

בספרא דשלמה, סמיה לפתחא, לקבל תרין דרגין, אדדמן חד שינדא (ודא איהו) ואית ליה רשו לחבלא. ואיהו קאים לסטר שמאלא. זקיף בר נש עינוי, חמי ליה לרזא דשמא דמאריה, ואדפר ליה, ולא יכיל ליה לאבאשא. ואי תימא, אי הכי כי נפיק בר נש מתרעיה לבר, הא ההוא שינדא קאים לימיניה, ומזוזה לשמאליה, והיאך אתנטיר בר נש, אי איהו שארי לשמאליה.

שם רבוננו, ונזכר בו, ולא יכול להרע לו. ואם תאמר, אם כן, כשהאדם יוצא מהשער החוצה הרי אותו שד עומד לימינו, ומזוזה לשמאלו, ואיך נשמר האדם כשהוא שורה לשמאלו?

אֵלָא כּל מה דעבד קדשא בריהּ הוא, כּל מלה ומלה אתמשך בּתר זיגיה. בּכּר נש קיימין תריין דרגין, חד מימינא, וחד משמאלא. ההוא דימינא אקרי יצר הטוב, וההוא דשמאלא אקרי יצר הרע. פּיון דנפק בר נש מתרעא דביתיה, ההוא שינדא זקיף עינוי, ורחמי ליצר הרע, דשארי לשמאלא, אתמשך לההוא סטרא ואתעדוי מימינא. ובההוא סטרא, קאים שמא דמאריה, ולא יכיל לקרבא ולאבאשא ליה, ונפיק בר נש (דף רס"ד ע"א) ואשתזיב מניה. כּד עייל, הא שמא קדישא לימינא קאים, ולא יכיל לקטרגא בהדיה.

ועל דא אצטריף בר נש, דלא יעביד (ס"א יעביר) טנופא ולכלוכא בתרעא דביתיה, ולא יושיד מיין עכורין. חד, דלא יעביד קלנא לגבי שמא דמאריה. וחד, דאית ליה רשו לההוא מחבלא לחבלא. ובגין כּף יזדהר בר נש מהאי, ויזדהר בר נש דלא ימנע מתרעא דביתיה שמא דמאריה.

וכד בר נש אתקין מזוזה לפתחיה, כּד עייל (ס"א ההוא בר נש), ההוא יצר הרע וההוא שינדא בעל פּרתייהו נטרי ליה, ואמרי (תהלים קיח) זה השער ליי צדיקים יבאו בו. וכד לא קאים מזוזה לפתחיה דבר נש, יצר הרע וההוא שינדא מתתקנין כּחדא, שווי ידיהו על רישיה בזמנא דעייל, פתחי ואמרי, ווי ליה לפלניא, דהא נפק מרשותא דמאריה, מההוא זמנא קאים בלא נטירו, דלית מאן דנטיר עליה, רחמנא לישזבן.

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד, (דברים ו) דא איהו יחודא חד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, הא יחודא אחרא, למהוי שמיה רזא חד. ורזא דא, (מלכים א יח) יי הוא האלהים, דא כתיב, כּד אינון ביחודא חד.

ואי תימא, אי הכי כגוונא דכתיב, (זכריה יד) יי אחד ושמו אחד, לאו איהו יי האלהים, דאי כתיב יי ושמו הוא אחד, הוינא אמרי הכי, לא כתיב אלא יי אחד ושמו אחד, ואצטריף לומר בגוונא דא, יי הוא האלהים הוא, ויתחזי יי אחד ושמו אחד.

אדא כּל מה שעשה הקדוש ברוך הוא, כּל דבר ודבר נמשך אחר מינו. באדם יש שתי דרגות, אחת מימין ואחת משמאל. אותו שמזמין נקרא יצר הטוב, ואותו של השמאל נקרא יצר הרע. פּיון שיצא אדם משער ביתו, אותו שד מרים עינוי, ורואה את היצר הרע ששורה לשמאל, נמשך לאותו צד וזו מימין. ובאותו צד עומד שם של רבונו, ולא יכול להתקרב ולהרע לו, ויוצא האדם ונצול ממנו. כּשנכנס, הרי השם הקדוש עומד לימין ולא יכול לקטרג עמו.

ועל זה צריך האדם שלא יעשה (יעביר) טנוף ולכלוף בשער ביתו ולא ישפך מים עכורים. אחד, שלא יעשה קלון לשם רבונו. ואחד, שיש רשות לאותו המחבל לחבל. ולכן יזהר האדם מזה, ויזהר האדם שלא ימנע משער ביתו שם רבונו.

ובשארם מתקין מזוזה לפתחו, כּשנכנס (אותו האדם), אותו יצר הרע ואותו שד בעל כרחם שומרים אותו, ואומרים (תהלים קיח) זה השער לה צדיקים יבאו בו. וכשלא עומדת מזוזה בפתח האיש, יצר הרע ואותו שד מתתקנים כאחד, שמים ידיהם על ראשו בזמן שנכנס, פותחים ואומרים: אוי לו לפלוני שיצא מרשות רבונו! מאותו זמן הוא עומד בלי שמירה, שאין מי שישמר עליו. הרחמן יצילנו.

שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, זהו יחוד אחד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, זהו יחוד

אחר, להיות שמו סוד אחד. וסוד זה - ה' הוא האלהים, זה כתיב פּשהם ביחוד אחד. ואם תאמר, אם כּף כּמו שפתיב (זכריה יד) ה' אחד ושמו אחד, לא היא ה' הוא האלהים. שאם כּתוב ה' ושמו הוא אחד, הייתי אומר כּף. לא כּתוב אלא ה' אחד ושמו אחד, וצריך לומר כּגון זה, ה' הוא האלהים הוא, ויראה ה' אחד ושמו אחד.

הזה של שמע ישראל נכלל הכל, ימין ושמאל, למה פתוב אחר כך ואהבת, והיה אם שמוע, שהרי ביחוד נכללו? אלא שם בכלל, כאן בפרט, וכף צריך. ובסוד היחוד שהרי התעוררנו בו, יחוד הוא כמו תפלין של ראש ותפלין של זרוע. בתפלין של ראש יש ארבע פרשיות, והרי נתבאר. וכאן שלשה שמות הם. שם ארבע פרשיות, וכל אחת ואחת בלבדה. וכאן שלש שמות. מה בין זה לזה?

אלא באותן ארבע פרשיות הרי התעוררו בהן, אחת נקדה (עליונה) ראשונה, ואחת סוד העולם הבא, ואחת ימין, ואחת שמאל. אלה סוד תפלין של ראש. וכאן בסוד זה, יחוד זה שלשה שמות עליונים הם כמו אותן ארבע פרשיות. ה' הראשון זו נקדה עליונה, ראשית הכל. אלהינו, סוד העולם הבא. ה' האחרון, כלל של ימין ושמאל כאחד, בכלל אחד, ואלה הם תפלה של ראש, וזהו יחוד ראשון.

תפלין של זרוע כלל (תוך תפלין של זרוע) של כל האלה כאחד, וזהו סוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. כאן כלל של אותן תפלין של ראש שנקללו בתוך תפלין של זרוע.

וסוד זה, ברוך - זה סוד של נקדה עליונה, שהוא ברוך, שכל הברכות נובעות משם. ואם תאמר, העולם הבא נקרא ברוך - לא כך, שהרי נקדה עליונה היא זכר, עולם הבא נקבה. הוא ברוך והיא ברכה. ברוך זכר, ברכה נקבה. ועל זה ברוך הוא נקדה עליונה. שם - זה העולם

הבא, שהוא שם גדול, כמו שגאמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול. כבוד - זה כבוד עליון, שהוא ימין ושמאל, וכלם כוללים בתפלה זו של יד, שהיא מלכותו. ולוקח הכל לתוכה, וכזה נכללים במלכות הזאת כל העולמות לזון אותם ולהננות אותם במה שהצטרכו.

יחודא דשמע ישראל, אתפליל כלא, ימינא ושמאלא, אמאי כתיב לבתר ואהבת, והיה אם שמוע, דהא ביחודא אתפלילו. אלא התם בכלל. הכא בפרט. והכי אצטרף.

וברוא דיחודא דהא אתערנא ביה, יחודא איהו כגוונא דתפלין דרישא, ותפלין דדרועא, בתפלין

דרישא ד' פרשיין, והא אתמר. והכא ג' שמיהן אינון. התם ארבע פרשיין, וכל חד וחד בלחודוי. והכא ג' שמיהן, מה בין האי להאי.

אלא אינון ארבע פרשיין הא אתערנו בהו, חד נקודה (כ"א עלאה) קדמאה. וחד רזא דעלמא דאתי. וחד ימינא (ד' רס"ד ע"ב) וחד שמאלא. אלין רזא דתפלין דרישא. והכא ברזא דא, יחודא דא תלת שמיהן עלאין, אינון כגוונא דאינון ארבע פרשיין. יי' קדמאה, דא נקודה עלאה, ראשיתא דכלא. אלהינו, רזא דעלמא דאתי. יי' בתראה, פללא דימינא ושמאלא כחדא, בכללא חדא ואלין אינון תפלה דרישא, ודא איהו יחודא קדמאה.

תפלין דדרועא, פללא (גו תפלין דדרועא כללא) דכל הגני כחדא, ודא איהו רזא, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. הכא כללא דאינון תפלין דרישא, דאתפלילו גו תפלין דדרועא.

ורזא דא, ברוך: דא רזא דנקודה עלאה, דאיהו ברוך, דכל ברכאן נבעין מתמן. ואי תימא, עלמא דאתי אקרי ברוך. לאו הכי. דהא נקודה עלאה איהו זכר, עלמא דאתי נוקבא, איהו ברוך, ואיהו ברכה, ברוך זכר, ברכה נוקבא. ועל דא ברוך איהו נקודה עלאה. שם: דא עלמא דאתי, דאיהו שם גדול. כמה דאת אמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול. כבוד: דא כבוד עלאה, דאיהו ימינא ושמאלא, וכלהו כלילין בהאי תפלה של יד, דאיהו מלכותו. ונטיל כלא בגויה, ובהאי אתפלילין בהאי מלכות, עלמין פלהו, למיזן לזון, ולספקא לזון, בכמה דאצטרכו.

תפלין	תפלין	תפלין	תפלין
תפלין	תפלין	תפלין	תפלין
תפלין	תפלין	תפלין	תפלין
תפלין	תפלין	תפלין	תפלין

וְדָא אִיהוּ יְחֻדָּא דְתַפְלִין דְרִישָׁא וְתַפְלִין דְדְרוּעָא, כְּגֻוּנָא דְרָזָא דִּיחֻדָּא דְתַפְלִין, הִכִּי הוּא יְחֻדָּא דְכָלָא. וְדָא אִיהוּ בְרִירוּ דְמַלְהָ. וְהָא סְדִרְנָא יְחֻדָּא דָא קָמִי בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר לִי דְהָא בְּאַרְבְּעָה גְּוֹוִינִין אֶסְתַּדֵּר יְחֻדָּא, וְדָא בְרִירָא דְכָלְהוּ. וְהִכִּי אִיהוּ וְדָאִי, וְכָלְהוּ רָזָא דִּיחֻדָּא, אֲבָל סְדִרְנָא דְתַפְלִין, דָּא הוּא יְחֻדָּא עֲלָאָה כְּדָקָא יָאוּת.

וּמַגְוֹ דְאֶתְכִלְלוּ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא בְרָזָא דְשְׂמָא חַד בְּאַרְחָא פְּלָל, אֲצִטְרִיף לְבַתֵּר לְאַפְקָא לֹוּן. בְּאַרְחָא פֶּרְט, אֲבָל לָאוּ בְאַרְחָא יְחֻדָּא, דְהָא יְחֻדָּא בְקָרְאִי קְדָמָאִי אִיהוּ, לְמַהוּי יְיָ אֶחָד, בְּתַפְלִין דְרִישָׁא. וּשְׂמוּ אֶחָד, בְּתַפְלִין דְדְרוּעָא. וְהוּי כְלָא חַד. פִּיּוּן דִּיחֻדָּא אֶתְסַדֵּר כְּלָא בְכָלְלָא, מְרִישָׁא דְנִקְוֵהָ עֲלָאָה, אֲצִטְרִיף לְבַתֵּר לְאַתְעֲטְרָא מְרִישָׁא דְנִהוּרָא קְדָמָאָה, דְאִיהוּ רִישָׁא דְכָלָא. (ע"כ רעיא מהימנא).

וּמַתְנַךְ שְׁנַכְלָלוּ יְמִין וּשְׂמָאל בְּסוּד שֵׁם אֶחָד בְּדֶרֶךְ כָּלְל, צְרִיף אַחַר כֶּף לְהוּצִיא אוֹתָם בְּדֶרֶךְ פֶּרְט, אֲבָל לֹא בְּדֶרֶךְ יְחֻד, שְׁתְּרִי הַיְחֻד הוּא בְּפִסּוּקִים הֶרְאִשׁוּנִים, לְהִיּוֹת ה' אֶחָד, בְּתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ. וּשְׂמוּ אֶחָד, בְּתַפְלִין שֶׁל זְרוּעַ. וְנִהְיָה הַכֹּל אֶחָד. פִּיּוּן שֶׁהַיְחֻד הַסְּתַדֵּר הַכֹּל בְּכָלְל מְרֹאשׁ הַנִּקְוֵהָ הַעֲלִינְהָ, צְרִיף אַחַר כֶּף לְהַתְעַטֵּר מִהֶרְאשׁ שֶׁל הָאוּר הֶרְאִשׁוֹן, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַכֹּל. (ע"כ רעיא מהימנא).

וְהָא יְחֻדָּא דְתַפְלִין דְרִישָׁא וְתַפְלִין דְדְרוּעָא, כְּגֻוּנָא דְרָזָא דִּיחֻדָּא דְתַפְלִין, הִכִּי הוּא יְחֻדָּא דְכָלָא. וְדָא אִיהוּ בְרִירוּ דְמַלְהָ. וְהָא סְדִרְנָא יְחֻדָּא דָא קָמִי בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר לִי דְהָא בְּאַרְבְּעָה גְּוֹוִינִין אֶסְתַּדֵּר יְחֻדָּא, וְדָא בְרִירָא דְכָלְהוּ. וְהִכִּי אִיהוּ וְדָאִי, וְכָלְהוּ רָזָא דִּיחֻדָּא, אֲבָל סְדִרְנָא דְתַפְלִין, דָּא הוּא יְחֻדָּא עֲלָאָה כְּדָקָא יָאוּת.

והר:

גְּלִיף וְאַתְקִין מִשָּׁה, כ"ה אֶתְוּוֹן בְּרָזָא דְפִסּוּקָא דִּיחֻדָּא, דְכַתִּיב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. וְאִינוּן כ"ה אֶתְוּוֹן גְּלִיפִין, מְחַקְקִין בְּרָזָא דְלְעִילָא. יַעֲקֹב בָּעָא לְאַתְקִנָּא לְתַתָּא, בְּרָזָא דִּיחֻדָּא, וְאַתְקִין בְּכ"ד אֶתְוּוֹן, וְאִינוּן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלֹא אֲשֵׁלִים לְכ"ה אֶתְוּוֹן, בְּגִין דְעַד לָא אֶתְתַּקֵּן מִשְׁכַּנָּא. פִּיּוּן דְאַתְתַּקֵּן מִשְׁכַּנָּא, וְאַשְׁתִּלִּים מְלָה דְהוּהוּ נְפִיק מִנֶּיהָ, כִּד אֲשֵׁתִלִּים, לָא מְלִיל אֲלָא בְכ"ה אֶתְוּוֹן, לְאַחְזָאָה דְהָא אֲשֵׁתִלִּים דָּא, כְּגֻוּנָא דְלְעִילָא, דְכַתִּיב, (ויקרא א) וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר, הֲאֵ כ"ה אֶתְוּוֹן.

חֲקַק וְהַתְקִין מִשָּׁה כ"ה אוֹתִיּוֹת בְּסוּד שֵׁם הַפִּסּוּק שֶׁל הַיְחֻד, שְׁפָתוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְהֵן כ"ה אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת מְחַקְקוֹת בְּסוּד שְׁלַמְעֵלָה. יַעֲקֹב רָצָה לְהַתְקִין לְמַטָּה בְּסוּד הַיְחֻד, וְהַתְקִין בְּכ"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵן: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלֹא הַשְּׁלִים לְכ"ה אוֹתִיּוֹת, מִשּׁוּם שְׁעָדִין לֹא הַתְפַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן. פִּיּוּן שְׁנַתְפַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן וְהַשְּׁתַלֵּם דְבַר שְׁהִיָּה יִצְאָא מִמְּנוּ, כְּשֶׁהַשְּׁתַלֵּם לֹא דְבַר אֲלָא בְכ"ה אוֹתִיּוֹת, לְהֶרְאוֹת שְׁתְּרִי זֶה הַשְּׁלֵם כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה, שְׁפָתוֹב (ויקרא א) וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. הֲרִי כ"ה אוֹתִיּוֹת.

וְעַד דָּא כ"ה זִינִין, לְאַשְׁלֵמָא תְקוּנָא דְמַקְדָּשָׁא, וְכָל הַנִּי אֶתְוּוֹן אוֹקִימָנָא

וְעַד זֶה כ"ה מִינִים לְהַשְׁלִים תְּקוּנָא הַמַּקְדָּשׁ, וְכָל הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ בְּאַרְנוּ בְּאוֹתֵן אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת

שְׁלֹמֹדְנוּ מִמֶּר. וּמִשׁוּם שֶׁהַמִּשְׁכָּן הִשְׁתַּלֵּם בְּסוּדוֹת הַלֵּל, נִקְרָא כ"ה בַּיְחוד שֶׁל שְׁלֹמֹת הַמִּשְׁכָּן, וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים קמה) וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה, סוּד הַשְּׁלֹמֹת שֶׁל כָּל הַמִּשְׁכָּן וְתִקְוֹנוֹ.

כ"ה פִּנְגָד כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתוֹרָה וּנְבִיאִים וּכְתוּבִים, שֶׁהֵם כָּלֵל אֶחָד, סוּד אֶחָד. בְּשַׁעַר שִׁישׁ־אֶל מִיְחָדִים יְחוּד בְּפִסּוּק זֶה בְּסוּד כ"ה אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁהֵם כ"ד אוֹתִיּוֹת, וַיְכּוּן כָּל אֶחָד בָּהֶם, הָאוֹתִיּוֹת כִּלְּן מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, וְעוֹלוֹת לְחַבּוּר אֶחָד, אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרִים בְּסוּד הַיּוֹבֵל. וְאֵז צָרִיךְ לְעֻלוֹת וָעֶד, לֹא יוֹתֵר. וְאֵז נִפְתָּחִים הַשְּׁעָרִים, וּמְחַשְׁבִּים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוֹתוֹ אֲדָם כְּאֵלוֹ קִים אֵת כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּאֵה בַמַּ"ט פָּנִים בְּכָל.

וְעַל זֶה צָרִיךְ לְכוּן רְצוֹן בְּעִשְׂרִים וְחֲמֵשׁ וּבְעִשְׂרִים וְאַרְבַּע לְהַעֲלוֹתָן בְּרְצוֹן הַלֵּב בְּאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרִים שְׁאַמְרֵנוּ. פִּיּוֹן שֶׁהַתְּכוּן בְּזֶה, יִתְכוּן בְּאוֹתוֹ יְחוּד שְׁאַמֵּר מֶר, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו' בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כָּלֵל שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שִׁיתְּכוּן בְּהֵן, וְדַאי כָּלֵל הוּא שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה שְׁלֹמְעֵלָה וּמִטָּה. וְזֵהוּ סוּד שֶׁל אֲדָם, שְׁלֹמֹת שֶׁל זְכַר וּנְקֵבָה,

וְסוּד כָּל הָאֲמוּנָה. (עד כאן)

רַבִּי אַבָּא שְׁלַח לוֹ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לוֹ, זֶה שְׁבָאֵר מֶר, בְּתַפְלִין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הֵן קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים - יְפָה. עוֹר שְׁעַל הַתְּפִלִּין, וְאוֹתָן רְצוּעוֹת נִקְרְאוֹת קִדְשָׁה, אֲסַמְכְּתָא מִנֵּן

בְּאֵינוֹן אֲתוּוֹן גְּלִיפִין דְּאוֹלִיפְנָא מִמֶּר. וּבִגִּין דְּמִשְׁפָּנָא אֲשַׁתְּלִים בְּרִזִּין אֵלִין, אֲקָרִי כ"ה, בַּיְחודָא דְשְׁלִימוֹ דְּמִשְׁפָּנָא. וְעַל דָּא (תהלים קמה) וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה כְּתִיב, רִזָּא דְשְׁלִימוֹ דְכָל מִשְׁפָּנָא, וְתִקְוֵנָא דִּילֵיהּ.

ב"ה: לְקַבֵּל כ"ב אֲתוּוֹן, וְתוֹרָה וּנְבִיאִים וּכְתוּבִים, דְּאֵינוֹן כָּלֵל אֶחָד, רִזָּא אֶחָד. בְּשַׁעַר דִּישְׂרָאֵל קָא מִיְחָדִי יְחוּדָא בְּהַאי קָרָא, בְּרִזָּא דְכ"ה אֲתוּוֹן, דְּאֵינוֹן שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, דְּאֵינוֹן כ"ד אֲתוּוֹן, וַיְכּוּיִן כָּל חַד בְּהוּ, כְּלָהוּ אֲתוּוֹן מִתְחַבְּרִין כְּאֶחָד, וְסַלְקִין לְחַבּוּרָא חַד, תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים תְּרַעִין, בְּרִזָּא דִּיּוֹבֵלָא. וּכְדִין אֲצַטְרִיךְ לְסַלְקָא וָעֶד, לֹא יִתִּיר. וּכְדִין אֲתַפְתְּחוּ תְרַעִין, וְחַשְׁבִּיב קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְהֵהוּא בְר נָשׁ, כְּאֵילוֹ קִיִּים אוֹרִיִּיתָא כְּלָה, דְּאִיְהִי אֲתֵיָא בַמַּ"ט פָּנִים בְּכָלֵא.

וְעַל דָּא אֲצַטְרִיךְ לְכוּנָא רְעוּתָא בְּכ"ה וּבְאַרְבַּע וְעִשְׂרִין, לְסַלְקָא לוֹן בְּרְעוּתָא דְלְבָא, בְּתִשְׁעָה וְאַרְבָּעִין תְּרַעִין דְקָאמְרִין, פִּיּוֹן דְּאֲתְכוּוֹן בְּהַאי, יִתְכוּוֹן בְּהֵהוּא יְחוּדָא דְאָמַר מֶר, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו' בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כָּלֵל דְכָל אוֹרִיִּיתָא כְּלָא. זְכָאָה חוֹלְקִיָהּ מָאן דִּיתְכוּוֹן בְּהוּ, וְדַאי כָּלֵל אִיְהוּ דְכָל אוֹרִיִּיתָא דְעִילָא וְתַתָּא. וְדַאי אִיְהוּ רִזָּא דְאָדָם, שְׁלִימוֹ דְדְכַר וְנוֹקְבָא, וְרִזָּא דְכָל מְהִימְנוּתָא. (עד כאן). (דף רס"ה ע"א)

רַבִּי אַבָּא שְׁלַח לֵיהּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לֵיהּ, הַאי דְאוּקְמִיה מֶר בְּתַפְלִין דְמֵאֲרִי עֲלֵמָא, ד' פְּרָשִׁיִין אֵינוֹן קִדְשָׁא דְקוּדְשִׁין, שְׁפִיר. מִשְׁכָּא דְעַל תְּפִילִין, וְאֵינוֹן רְצוּעִין אֲקָרוּ קִדְשָׁה, אֲסַמְכְּתָא מִנְלָן. שְׁלַח לֵיהּ (בראשית א)

לנו? שלח לו, (בראשית א) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו וגו' דוקא, וכך בארו רב המנונא סבא. ואלה אותם של ראש, וזרוע ידכה בה"א, והרי פרשוה. אמר רבי שמעון, יש מי ששונה בצורה זו: והיה - זרוע שמאל של הקדוש ברוך הוא, ונקראת גבורה, אם כן לא נשארו בראש אלא שלש, והן ארבע. אבל שתי מרכבות קדושות הן, זה נקשר בלב וזה נקשר במח. והלב והמח נקשרו זה בזה, וזווג אחד להם, ויפה אמרו החברים. והיה לאות על ידכה, כמו שנאמר, ולא נקרא אלא אות.

אמר רבי שמעון, בשעה שהאדם מקדים בתצות הלילה וקם ומשתדל בתורה עד שמאיר הבקר, בבקר מניח תפלין בראשו ותפלין ברשם קדוש בזרועו ומתעטף בעטוף של מצוה וכן לצאת משער ביתו, פוגש את המזוזה, רשם הקדוש בשער ביתו, ארבעה מלאכים קדושים מזדווגים עמו ויוצאים עמו משער ביתו ומלוים אותו לבית הכנסת, ומכריזים לפניו: תנו כבוד לדמות המלך הקדוש! תנו כבוד לבן המלך, לפרצוף היקר של המלך הקדוש! רוח קדושה שורה עלי, מכריזה ואומרת: (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

השלמה מההשממות סימן יד

אחר כך יש לו לקרא פרושת בראשית, עד ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. שהיא מעלה ושבח של הכל. אחר כך יתעסק בפרשת הקרבנות לכפר עליו. ויאמר, צו את אהרן, עד תוקד

ולאשתו וגו', דייקא והכי אוקמיה רב המנונא סבא. ואלין אינון דרישא, ודרועא ידכה בה"א, והא אוקמוה.

אמר רבי שמעון, אית מאן דמתני בהאי גוונא, והיה דרועא שמאלא דקודשא בריך הוא, ואקרי גבורה. אי הכי לא אשתארן ברישא אלא תלת. ואינון ארבע. אבל תרין רתיכין קדישין אינון, דא אתקשר בלבא, ודא אתקשר במוחא. ולבא ומוחא, אתקשר דא בדא. וזווגא חד להו, וישפיר קאמרו חבריאי. והיה לאות על ידכה, כמה דאתמר, ולא אקרי אלא אות.

אמר רבי שמעון, בשעתא דפר נש אקדים בפלגות ליליא, וקם ואשתדל באורייתא, עד דנהיר צפרא. בצפרא אנח תפילין ברישיה, ותפילין ברשימא קדישא בדרועיה, ואתעטף בעטופא דמצוה, ואתי לנפקא מתרעא דביתיה. אערע במזוזה, רשימא דשמא קדישא בתרעא דביתיה. ארבע מלאכין קדישין מזדווגין עמיה ונפקין עמיה מתרעא דביתיה, ואוזפי ליה לבי כנישתא. ומכריזי קמיה, הבו יקרא לדיוקנא דמלפא קדישא, הבו יקרא לבריה דמלפא, לפרצופא יקרא דמלפא. רוחא קדישא שריא עליה, אכריז ואתמר (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

השלמה מההשממות (סימן י"ד)

בתר הכי אית ליה למקרי פרושת בראשית, עד ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. דאיהי עלויא ותושבתתא דכולא. לבתר יתעסק בפרשת הקרבנות לכפרא עלוי. ויימא, צו את אהרן, עד תוקד בו. בגין דכל הרהורין

ומחשבין דליליא יתכפרו. לבתר ישבח תושבתתא דדוד, ובגין כך ייעול

בו, כְּדֵי שְׁכַל הַרְהוּרִים
וּמַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַלֵּילָה יִתְכַפְּרוּ.
אֲחֵר כֶּף יִשְׂבַח בַּתְּשֻׁבָּה שֶׁל
דָּוִד, וּמִשׁוֹם זֶה יִכְנָס אָדָם
בַּשְּׁעָרִים שְׁבָהֵם הַכֵּל, וְהוּא
מִתְנַן הַמְּדַרְגּוֹת.

בֵּינָן שֶׁהֵגִיעַ לְיוֹצֵר אֹר, שֶׁהוּא
תַּחֲלַת הַתְּפִלָּה דְּמִיִּשְׁב, אֲזַי כָּל
אוֹתָן הַמְּדַרְגּוֹת פּוֹתְחוֹת שְׁעָרִים,
וְאֲזַי (שִׁיר הַשִּׁירִים א) כְּתִימְרוֹת עֲשֵׂן
כְּתוּב. מֵהַ תִּימְרוֹת עֲשֵׂן שֶׁל
קְטָרֵת עוֹלָה וּמִתְחַבְּרִים מְדַרְגּוֹת
אֵלּוֹ בְּאֵלּוֹ, אִפְּ כִּאֵן הִיא תְּפִלָּה,
שֶׁהִיא כְּתִימְרוֹת עֲשֵׂן
שֶׁמִּתְחַבְּרִים וּמִתְקַשְּׂרִים אֵלּוֹ
בְּאֵלּוֹ. שֶׁהָרִי הוּא קוֹשֵׁר לָהֶם
וְאוֹמֵר, כָּלֵם אֲהוּבִים כָּלֵם
קְדוֹשִׁים וְכוּ'.

אֲחֵר כֶּף אֲהַבָּה רַבָּה, לְעֵלוֹת
וּלְהַתְקַשֵּׁר בְּמִין וַיְחוּד שֶׁל
שְׁמַע. ע' גְּדוּלָּה, ד' גְּדוּלָּה,
וְהַסִּימֵן - ע"ד. זֶה שְׁכָתוּב
(שְׁמוּאֵל-א יב) ע"ד ה' בְּכֵם. נִשְׁאָרוּ
אוֹתִיּוֹת ש"מ בְּמ' פְּתוּחָה. לְפִי
שְׁמ' פְּתוּחָה מְלֻךְ תְּחִתּוֹן, מ"ם
סְתוּמָה מְלֻךְ עֲלִיוֹן. נִשְׁאָרוּ
אוֹתִיּוֹת ש"מ א"ח, מֵהַצַּד הַזֶּה
ש"מ, וּמֵהַצַּד הַזֶּה א"ח.

אֲמַר רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, כָּל מִי
שֶׁמִּיחַד זֶה בְּכָל יוֹם, שְׁמַחָה
מְזַמְּנָת לוֹ מְלַמְעָלָה מְאוֹתִיּוֹת
אֵלּוֹ. ש"מ מְצַד זֶה, א"ח מְצַד
זֶה. וּמְצַרְף אוֹתִיּוֹת אֵלּוֹ - בַּסּוּף
מִתְחִיל וּבִלְשֵׁר סִיִּם. וְסִימְנָף -
אֲשַׁמַּח, שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים קד) אֲנֹכִי
אֲשַׁמַּח בְּה'. בְּה' מִמֶּשׁ. וְכֶף
נִמְצָא בַּסְּפָרוֹ שֶׁל חֲנוּף.

עוֹד, יֵשׁ בּוֹ אוֹת ע' גְּדוּלָּה, רְמֵז
לְאֵלּוֹ שְׁבַעִים שְׁמוֹת, סוּד שֶׁל
הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים. יִשְׂרָאֵל ה'
אֲלֵהֵינוּ ה' - אֵלּוֹ אַרְבַּעַת בְּתִים
שֶׁל הַתְּפִלִּין שֶׁמֵּאֲחַד לָהֶם (א"ח).
ד' גְּדוּלָּה זֶה קוֹשֵׁר שֶׁל תְּפִלִּין
שֶׁהִיא אַחֲזוּהָ בָּהֶם, וְהוּא סוּד לְחַכְמִים, וְלֹא נִמְסַר לְגִלוֹת. וְשִׁתִּי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מְצַד זֶה וּמְצַד

בַּר נֶשׁ בְּתַרְעִין דְּבַהוֹן כְּלָא וְאִיהוּ אֲתַתְּקַנַּת
דְּרַגִּין.

בֵּינָן דְּמִטִּי לְיוֹצֵר אֹר דְּאִיהוּ שִׁירוֹתָא
דְּצִלוֹתָא דְּמִיּוֹשֵׁב, כְּדִין כָּל אֵינוֹן דְּרַגִּין
פְּתַחֲחִין תְּרַעֲיָן וּכְדִין (שִׁיר הַשִּׁירִים א) כְּתִימְרוֹת עֲשֵׂן
כְּתִיב. מֵהַ תִּימְרוֹת עֲשֵׂן דְּקְטוֹרֵת, סְלֵקָא
וּמִתְחַבְּרָאן דְּרַגִּין אֵלִין בְּאֵלִין אוּף הָכָא אִיהִי
צִלוֹתָא דְּאִיהִי כְּתִימְרוֹת עֲשֵׂן דְּמִתְחַבְּרָאן
וּמִתְקַשְּׂרָאן אֵלִין בְּאֵלִין. דְּהָא אִיהוּ מְקַשֵּׁר
לוֹן וְאוֹמֵר, כָּלֵם אֲהוּבִים כָּלֵם קְדוֹשִׁים וְכוּ'.
לְבַתֵּר אֲהַבָּה רַבָּה, לְסֵלְקָא וּלְאַתְקַשְּׂרָא
בְּמִינָא וַיְחוּדָא דְּשְׁמַע. ע' רַבְּרָבָא,

ד' רַבְּרָבָא. וְסִימְנָא ע"ד. הֵינּוּ דְּכְתִיב (שְׁמוּאֵל א
י"ב) ע"ד יי בְּכֵם. אֲשַׁתְּאָרוּ אֲתוֹן ש"מ בְּמ'
פְּתוּחָה. לְפִי שְׁמ' פְּתוּחָה מְלֻךְ תְּתָאָה, מ"ם
סְתוּמָה מְלֻךְ עֲלָאָה. אֲשַׁתְּאָרוּ אֲתוֹן ש"מ
א"ח, מֵהֵאִי סְטָרָא ש"מ, וּמֵהֵאִי סְטָרָא א"ח.
אֲמַר רַב הַמְּנוּנָא סְבָא כָּל מָאן דְּמִיחַד דָּא
בְּכָל יוֹמָא, חֲדוּהָ זְמִין לִיהַ מְלַעֲיִלָא
מֵאֲתוֹן אֵלִין. ש"מ מֵהֵאִי סְטָרָא, א"ח מֵהֵאִי
סְטָרָא. וּמְצַרְף אֲתוֹן אֵלִין לְמַפְרַע שְׂרִי
וּבְמִיִּשְׁר סִיִּים. וְסִימֵן אֲשַׁמַּח דְּכְתִיב (תְּהִלִּים ק"ד)
אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּי. בִּי מִמֶּשׁ, וְהִכִּי אִיתָא
בַּסְּפָרָא דְּחֲנוּף.

תו, אִית בִּיהַ עִי"ן רַבְּרָבָא, רְמֵז לְאֵלִין שְׁבַעִין
שְׁמַהֲן רְזָא דְּאַבְהֵן קְדִישִׁין. יִשְׂרָאֵל ה'
אֲלֵהֵינוּ ה', אֵלִין אַרְבַּע בְּתִי דְּתְּפִלִּין דְּאַחִיד
לוֹן (א"ח). ד' רַבְּרָבָא דָּא קְשֵׁר שֶׁל תְּפִלִּין
דְּאִיהִי אַחִידָת בְּהוּ, וְהוּא רְזָא לְחַפְּימִין וְלָא
אֲתַמְסֵר לְגַלְאָה. וְתַרִּין רְצוּעִין נְפַקִּין מִסְטָרָא
דָּא וּמִסְטָרָא דָּא, רְזָא דְּתַרִּין יְרַכִּין דְּהֵאִי א"ח

שֶׁהִיא אַחֲזוּהָ בָּהֶם, וְהוּא סוּד לְחַכְמִים, וְלֹא נִמְסַר לְגִלוֹת. וְשִׁתִּי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מְצַד זֶה וּמְצַד

זֶה - סוּד שֶׁל שְׁתֵּי יָרְכִים שֶׁל זֶה
א"ח שְׁנֵיבֵי אֲמַת אַחֲזִיזִים בּוֹ.
וְעוֹד א"ח, רָמַז לְפִסּוּק שְׁאֵמֵר
(שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פִּתְחִי לִי אַחֲתִי,
וְאַחַר כֵּן אֲמַת וְיִצִיב. וּמִדּוּעַ
וְיִצִיב זֶה תְּרַגְמוֹ? אֵלָּא זֶה יַעֲקֹב
וְזֶה יוֹסֵף, וְצָרִיף לְהַתְּדַבֵּק
בְּשִׁנְיָהֶם.

וְאַחַר כֵּן תְּפִלָּה שֶׁל עֲמִידָה.
שְׁלֵשָׁה רֵאוּנוֹת שֶׁהֵן מְגוֹן,
וּמְחִיָּה, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ. מְגוֹן יֵשׁ
בָּה אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם תְּבוּת, סוּד
שֶׁל שֵׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אַרְבָּעִים
וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת. וְיֵשׁ לְכָלֵּל לוֹ
כָּלֵּב וְלִהְיוֹת שֶׁר כְּשֶׁלֵּהֲבַת בְּגִזְלֵת
בְּאַהֲבָה. וְזוֹ הִיא בְּרָכָה שֶׁל
הַיָּמִין.

מְחִיָּה - יֵשׁ בָּה מ"ט תְּבוּת, בְּסוּד
שֶׁל חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים חֶסֶר אֶחָד.
וְיֵשׁ שֵׁם בְּגִבוּרָה ה', וְהוּא
אֲתָ"ה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדִנְיָ,
וְסוּד שֶׁלּוֹ אֲגַל"א, וְכִסּוּד אֶחָד
יֲגַל"א. וְהַכֵּל סוּד אֶחָד מְגִבוּרוֹת
שֶׁל הַבְּרָכוֹת שֶׁל יְהוּדָה (בְּרֵאשִׁית
מט): אֲתָ"ה יוֹדוּךָ אֶחֱיָךְ, גִּבּוֹר
אַרְיֵה יְהוּדָה, לֵ"א יְסוּר שְׁבֹט
מִיְהוּדָה, אֲסִרִי לְגַפְּנָן עִירָה. בְּזֶה
מִתְעוֹרֵר יְהוּדָה בְּגִבוּרָה קְדוּשָׁה,
וְזוֹ הִיא בְּרַכַּת הַשְּׂמָאל.

בְּקִדּוּשָׁה יֵשׁ אַרְבַּע עֲשָׂרֵה תְּבוּת,
עֲשָׂרֵה אֲמִירוֹת וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת.
וְזֶה כּוֹלֵל לְכָל הַצְּדָדִים וּמֵאֶחָד
מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם.
שְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת אֵינָן בְּחֻשְׁבוֹן זֶה
שֶׁל הַתְּבוּת, וְהֵן רְצָה וּמוֹדִים,
שְׁנֵי עֲמוּדִים תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה.

שִׁים שְׁלוֹם - עֵץ הַחַיִּים שֶׁהוּא
שְׁלוֹם הַבַּיִת, שְׁלוֹם שֶׁל הַכֵּל.
וּבִינְיָהֶם בְּאִמְצָעֵיהֶם אֵלוֹ
הַבְּרָכוֹת שֶׁתְּקַנּוּ הַקְּדוּמוֹנִים, וְכֵן
בְּאֵרוּחָה.

לְאַחַר שְׁפִיִם תְּפִלְתוֹ וְהוּדָה עַל
חֻטְאָיו - נְפִילַת אֲפִיִם. שְׁכַף

דְּנִבְיָאֵי קְשׁוּט אַחֲדָן בִּיָּה. וְעוֹד א"ח רָמַז
לְפִסּוּק דְאָמֵר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פִּתְחִי לִי אַחֲתִי,
וּלְבַתֵּר אֲמַת וְיִצִיב. וְאַמְאֵי וְיִצִיב, דָּא
תְּרַגְמוֹ. אֵלָּא דָּא יַעֲקֹב וְדָא יוֹסֵף וְאַצְטְרִיף
לְאַתְדַּבְּקָא בְּתַרוּוֹיָהּוּ.

וּלְבַתֵּר צְלוֹתָא מְעוּמָד. תֵּלַת קְדָמָאִין דְאֵינּוֹן
מְגוֹן, וּמְחִיָּה, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ. מְגוֹן, אֵית
בִּיָּה מ"ב תִּיבִין, רְזָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא דְמ"ב
אַתּוּוֹן. וְאֵית לְאַכְלָלָא לִיָּה בְּלִבָּא וְלְאַתְקַשְׂרָא
כְּשֶׁלְהוּבָא בְּגַחְלָתָא בְּרַחֲמֵימוּ. וְדָא אִיהוּ
בְּרַכְתָּא דִּימִינָא.

מְחִיָּה, אֵית בִּיָּה מ"ט תִּיבִין בְּרְזָא דְחֲמִשִּׁין
תְּרַעִין חֶסֶר חָד. וְאֵית שְׂמָא בְּגִבוּרָה
ה', וְאִיהוּ אֲתָ"ה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדִנְיָ. וְרְזָא
דִּילִיָּה אֲגַל"א וּבְרְזָא אֶחְרָא יֲגַל"א. וְכוּלָּא
רְזָא חָדָא מְגִבוּרָתָא דְבְּרַכְאָן דִּיהוּדָה, (בְּרֵאשִׁית
מט) אֲתָ"ה יוֹדוּךָ אֶחֱיָךְ, גִּבּוֹר אַרְיֵה יְהוּדָה,
לֵ"א יְסוּר שְׁבֹט מִיְהוּדָה, אֲסִרִי לְגַפְּנָן עִירָה.
בְּדָא אַתְעָר יְהוּדָה בְּגִבוּרָתָא קְדִישָׁא וְדָא
אִיהִי בְּרַכְתָּא דְשְׂמָאֲלָא.

קְדוּשָׁה אֵית בָּה אַרְבִּיסֵר תִּיבִין, עֲשָׂרֵה אֲמִירוֹן
וְאַרְבַּע אַתּוּוֹן. וְדָא כְּלִיל לְכָל סְטָרִין
וְאַחֲדֵי מְסִיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא. תֵּלַת
בְּתַרְאֵי לָאו אֵינּוֹן בְּחוּשְׁבָּן דָּא בְּתִיבִין, וְאֵינּוֹן
רְצָה וּמוֹדִים תְּרִין עֲמוּדִים תְּמַכֵּי דְאִוְרִייתָא.
שִׁים שְׁלוֹם אֵילְנָא דְחִיֵּי דְאִיהוּ שְׁלָמָא דְבֵיתָא,
שְׁלָמָא דְכָלָא. וּבִינְיָהּ בְּאִמְצָעֵיתָא
אֵינּוֹן בְּרַכְאָן דְתְּקִינּוּ קְדָמָאֵי וְהָכֵי אוּקְמוּהָ.

בְּבַתֵּר דְסִיִּים צְלוֹתִיָּה וְאוּדֵי עַל חוּבִיָּה,
נְפִילַת אַנְפִּין. דְהָכֵי אוּקְמוּהָ דִיעֲבִיד
כָּל מָה דְעֵבֵד מְשָׁה רַבִּינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם

בְּאֵרוּחָה, שִׁיעֲשֵׂה כָּל מָה שִׁיעֲשֵׂה מְשָׁה רַבִּנוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים וּבִקְשׁוֹת וּנְפִילַת

צְלוֹתֶיךָ וְתַחֲנוּנֶיךָ וּבְעוֹתֶיךָ וּנְפִילַת אַנְפִּיךָ,
 דְּכַתִּיב (דברים ט) וְאַתְּנַפֵּל לְפָנֶי ה'. וְכִיּוֹן דְּעָאל
 בְּכָל אֵינוֹן דְּרָגִין עֲלָאִין וְאַתְקַשֵּׁר כְּלָא
 בְּכֻלְהוֹ, אֵית לְנַחְתָּא לְתַתָּא. הוֹאִיל וְנַחֲתָא
 לְתַתָּא, אֵיצְטְרִיךְ נְפִילַת אַנְפִּיךָ בְּאַלְפָּא בֵּיתָא.
 מָאִי טַעְמָא, כִּיּוֹן דְּצִלִּי צְלוֹתֶיהָ וְאוּדֵי עַל
 חוּבֵיהָ מִכָּאן וּלְהֵלָאָה אַחֲזִי גְרַמְיָה
 דְּמָסַר נְפִשְׁיָה לְמַאֲרִיָּה בְּרַחֲמֵיהּ דְּכַתִּיב (תהלים
 כ"ה) אֱלֹהֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא. וְנִיחָא לִיה לְהֵהוּא
 סְטָרָא דְשָׂרְיָא בֵּיה מוֹתָא עֵבִיד לִיה נִיחָא.
 וְעַל דָּא בְּאַלְפָּא בֵּיתָא דָּא, לִית בָּהּ, לֹא וְאִ"ו
 וְלֹא קו"ף וְלֹא בִי"ת, וְאֵית בֵּיה פ' בְּאַתְרֵיהָ
 (ס"א בְּסוּפֵיהָ). מָאִי דְּמָסַר טַעְמָא, בְּגִין דְּנְפִילָה דָּא
 דְּמָסַר בְּר נֶשׁ נְפִשְׁיָה לְמוֹתָא אֵיצְטְרִיךְ לְכוּוֹנָא
 רַעוּתֵיהָ וּלְמַעְבַּד נַחַת רוּחַ לְהֵהוּא סְטָרָא
 דְּשָׂרְיָא בֵּיה מוֹתָא, כְּמָה דְּעֵבִיד הַקּוּף בְּחַרְבָּה
 בְּהָרִים. אַחֲזִי גְרַמְיָה כְּמִית קָמִיה חִיּוֹת, בְּגִין
 דְּדַחִיל מְנַהוּן. וְכַד קָרִיבִין לְגַבִּיָּה וְחֻשְׁבִּי
 לְמִיכָל וּלְקַטְלָא יְתִיה, חֲמָאן יְתִיה דְּנְפִיל
 וּמִית וְחֻשְׁבִּי דְּאִיהוּ מִית וּכְדִין תְּבִין לְאַחֲזָרָא.
 וְעַל דָּא אֶסְתַּלְקוּ תַלְתָּא אַתְוּן אֵלִין, דְּלֹא יִדְעִי
 בְּהוּ אֶלָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּדִי.
 וְעַם כָּל דָּא בְּרַעוּתָא דְּלִבָּא שְׂוִי גְרַמְיָה וּמָסַר
 לִיה נְפִשְׁיָה בְּרַחֲמֵיהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 חֻשְׁבִּי עֲלוּי כְּאִילוּ נְטִיל נְשַׁמְתִּיה מְנִיה. בְּגִין
 דְּאֵית חוּבִין דְּעֵבִיד בְּר נֶשׁ דְּלָא מְתַפְּרָאן
 אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא דְּנַפְקַת נְשַׁמְתִּיה מְנִיה מְהֵאִי
 עֲלָמָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה כ"ב) אִם יִכְפֹּר
 הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן.
 וְהַשְׁתָּא דְּאַתְחַשְׁיךְ לִיה דְּנְטִיל קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא נְשַׁמְתִּיה וְאִיהוּ יְהִיב לִיה
 בְּרַעוּתָא, וְהֵיכֵא שַׁעְתָּא קְרִימָא לְכַפְּרָה עַל כָּל
 חוּבוּי וְאַשְׁלִים לְכָל סְטָרִין, וּלְהֵהוּא סְטָרָא

אַפִּים, שְׁכַתוּב (דברים ט) וְאַתְנַפֵּל
 לְפָנֶי ה'. וְכִיּוֹן שְׁנַכְנַס בְּכָל אֵלוּ
 הַמְדַרְגּוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת וְנִקְשֵׁר הַכָּל
 בְּכָלָם, יֵשׁ לְרַדְתָּ לְמַטָּה. הוֹאִיל
 וְיַרְד לְמַטָּה, צְרִיךְ נְפִילַת אַפִּים
 בְּאַלְף בֵּיתָא.

מָה הַטַּעַם? כִּיּוֹן שְׁהַתְּפַלֵּל
 תְּפַלְתּוּ וְהוֹדָה עַל חֲטָאֵינוּ, מִכָּאן
 וּלְהֵלָאָה מְרָאָה עֲצָמוּ שְׁמוּסַר
 נְפִשׁוֹ לְקוּוֹנוֹ בְּאַהֲבָה, שְׁכַתוּב
 (תהלים כה) אֱלֹהֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא.
 וְנִחַח לּוֹ לְאוֹתוֹ צַד שְׁמֻצְיָהּ בּוֹ
 מִיתָה, עוֹשָׂה לּוֹ נַחַת. וְעַל זֶה
 בְּאַלְפָּא בֵּיתָא זֶה אֵין בָּהּ לֹא וְאִ"ו
 וְלֹא קו"ף וְלֹא בִי"ת, וְיֵשׁ בָּהּ
 אוֹת פ' בְּמִקּוּמָהּ (בְּסוּפָהּ). מִי
 שְׁמָסַר טַעְמוֹ מִשּׁוּם שְׁנְפִילָה זֶה
 שְׁמוּסַר בֶּן אָדָם נְפִשׁוֹ לְמִיתָה,
 צְרִיךְ לְכוּן רְצוּנוֹ וְלַעֲשׂוֹת נַחַת
 רוּחַ לְצַד הַהוּא שְׁמֻצְיָהּ בּוֹ
 מִיתָה, כְּמוֹ שְׁעוֹשָׂה הַקּוּף
 בְּחַרְבָּה בְּהָרִים; מְרָאָה עֲצָמוּ
 כְּמוֹ מֵת בְּפָנֵי חִיּוֹת, מִשּׁוּם
 שְׁמַפְחַד מֵהֶם, וְכַאֲשֶׁר מְתַקְרְבִים
 אֵלָיו וְחוֹשְׁבִים לְאַכֵּל וּלְהַרְג
 אוֹתוֹ, רוֹאִים אוֹתוֹ שְׁנוּפֵל וּמֵת,
 וְחוֹשְׁבִים שֶׁהוּא מֵת, וְאִזּוֹ חוֹזְרִים
 לְאַחֲזִירֵיהֶם. וְעַל זֶה הַסְּתַלְקוּ
 שְׁלֹשׁ אוֹתִיוֹת אֵלָיו שְׁלֹשׁ יְדָעוּ
 בְּהֶם אֶלָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּעֲצָמוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, בְּרַצוֹן הַלֵּב מִשִּׁים
 עֲצָמוּ וּמוּסַר לּוֹ נְפִשׁוֹ בְּאַהֲבָה,
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב עֲלוּ
 כְּאִלוּ נְטִיל נְשַׁמְתּוֹ מִמֶּנּוּ. מִשּׁוּם
 שִׁישׁ חֲטָאִים שְׁעוֹשָׂה אָדָם שְׁלֹא
 מְתַפְּרִים אֶלָּא בְּשַׁעְה שְׁיוּצָאָת
 נְשַׁמְתּוֹ מִמֶּנּוּ מִזֶּה הָעוֹלָם. זֶהוּ
 שְׁכַתוּב (ישעיה כב) אִם יִכְפֹּר הָעוֹן
 הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן.

וְעַתָּה שְׁנַחֲשֵׁף בְּעַדוֹ, שְׁנִטֵּל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת נְשַׁמְתּוֹ
 וְהוּא נִתֵּן לּוֹ בְּרַצוּנוֹ, וְאוֹתָהּ
 שַׁעְה עוֹמְדַת לְכַפְּרָה עַל כָּל

חטאיו והשלים לכל הצדדים ולאותו צד שנתפאר. ועם כל זה עולה ונכנסת בין שתי זרועות בחבוק של אהבה כמו שצריך, והיא מקטרת מר ולבונה מכל אבקת ריכל.

אמר רבי שמעון, אסור לו לאדם לטעם כלום עד שיאכל המלך העליון, ומה הוא? תפלה. ותפלה של אדם כגון זה. בראשונה מזמין לצורות שחקוקות בפסא על אלו הבריות שמתפשטות הרוחות שלהם (סוד) ביחוד בזה העולם מהם, וזה שכתוב (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה וגו'.

שאיברים שראויים לקרבן, רוח שלהם מתפשט עליהם ארבע צורות ומזמנת על בריות אלו. וזה שאנו אומרים והאופנים וחיות הקדש, וכל אותם חילות אחרים שהם מתפשטים מהם. ורכסוף כהן גדול אומר שם אחד קדוש, וזה אהבת עולם אהבתנו וגו'. ויחוד גדול מיחדים, וזה (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ואחר כך הלויים הם מעוררים לנגון, וזהו (דברים יא) והיה אם שמע תשמעו וגו'. זה נגון הלויים כדי לעורר צד אחד. ואחר ישראל, זה אמת ויציב, ישראל סבא שעומד על הקרבן. זו היא מדרגות עליונות פנימיות, והכל עומד על השלחן.

אבר אין רשות לאחד מהם להשיט ידו ולאכל מן הקרבן עד שהמלך העליון יאכל, והם שלש ראשונות ושלש אחרונות. כיון שהוא אוכל, נותן רשות לארבע צורות ולכל אלו הצדדים שמתפשטים ממנו, לאכל.

דאמר. ועל כל דא עולה ואסתלקא בין תרין דרועין בחבוקא דרחימו כדקא יאות, ואיהי מקטרת מר ולבונה מכל אבקת ריכל.

אמר רבי שמעון, אסיר ליה לבר נש לטעום כלום, עד דיכול מלפא עלאה, ומאי איהו צלותא. וצלותא דבר נש כגוונא דא, בקדמיתא מזמין לדיוקנין דחיקין בכורסייא על אינון בריין דמתפשטי רוחין דילהון (ס"א יסודא) יחודא בהאי עלמא מנייהו והיינו דכתיב (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה וגו'.

דאיברין דאתחזון לקרבנא רוחא דילהון מתפשטי עלייהו ארבע דיוקנין ומזמנן על בריין אלין. והיינו דקאמרינן והאופנים וחיות הקודש וכל אינון חילין אחרנין דקא מתפשטי מנייהו.

ולבתר פהנא רבא קאמר חד שמא קדישא, היינו אהבת עולם אהבתנו וגו'.

ויחודא רבא מיחדי, דהיינו (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ולבתר ליואי קא מתערי לנגוונא דהיינו (דברים יא) והיה אם שמע תשמעו וגו'. דא נגוניא דליואי בגין לאתערא סטרא חד. ולבתר ישראל, דא אמת ויציב, ישראל סבא דקיימא על קרבנא. דא היא דרגין עלאין פנימאין וכלא קיימא על פתורא.

אבר לית רשו לחד מנייהו לאושטא ידא ולמיכל מן קרבנא עד דמלפא עלאה אכיל, והם שלש ראשונות ושלש אחרונות. כיון דאיהו אכיל, יהיב רשו לארבע דיוקנין ולכל אינון סטריין דמתפרשן מנייהו למיכל. כדון אדם דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר, מאיך ונפיל על אנפוי ומסר רוחיה

או אדם שהוא צורה שכולל כל השאר, יורד ונופל על פניו ומסר רוחו ועצמו לגבי אדם

שִׁחְקוֹק עַל אֱלוֹ הַצְּבוּרוֹת וְלַעֲוֹרָר לֹא עָלָיו כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְזֶה אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי אִשָּׁא. שְׁלֹשׁ צוּרוֹת אַחֲרוֹת, וְכָל אֱלוֹ שִׁמְתַפְשָׁטִים מֵהֶם - תְּהִלָּה לְדוֹד, וְזֶה יִבְיַעו יְרֻנְנוּ יִאמְרוּ יִדְבְּרוּ - כָּלֶם אוֹכְלִים וְנִהְנִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ.

מִכָּאן וְאֵילֶךְ יֵאמֶר אָדָם צָרַת לְבוֹ, (תהלים ב) יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה. צָרָה עַל הַמַּעֲבָרֹת שִׁישׁוּבְתָת עַל הַמַּשְׁבָּר, וּמִתְהַפְּכִים כָּלֶם לְהִיּוֹת סִגְנוּרִים עַל הָאָדָם. וְשִׁלֵּשׁ פְּסִיעוֹת שְׁעוֹשָׂה, הַפְּנוּהָ בְּהֵן לְמִיכָא"ל וְגַבְרִיא"ל רַפָּא"ל שְׂיִצָּא מִשְׁלֹשׁ מַחְנוֹת שְׂכִינָה, וְעַל זֶה פְּתוּב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂה' אֱלֹהֵינוּ. (ע"כ מִהַחֲשַׁמְמוֹת)

אִז אֹתָהּ רוּחַ קְדוּשָׁה עוֹלָה לְמַעְלָה, וּמַעֲרִידָה עָלָיו לְפָנָי הַמְּלַךְ הַקְּדוֹשׁ, וְאִז מִצְוָה הַמְּלַךְ הָעֲלִיּוֹן לְכַתֵּב לְפָנָיו אֶת כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיְכָלוֹ, כָּל אֱלוֹ הַנּוֹדְעִים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׂכִתוּב (מלאכי א) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי ה' וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ. מֵה זֶה וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ? כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שמות לה) (חֲשַׁב הַאֲפוּד) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת, אוֹתָם שְׁעוֹשִׁים לְשְׁמוֹ אֲמָנוֹת בְּכָל. אֲמָנוֹת הַתְּפִלִּין - בְּבִתְיָהן, בְּרַצוּעוֹתֵיהֶן וּכְתִיבָתָן. אֲמָנוֹת הַצִּיצִית - בְּחוּטֵיהֶן בְּחוּט הַתְּכֵלֶת. אֲמָנוֹת הַמְּזוּזָה. וְאֵלֶּה הֵם חֲשָׁבִי שְׁמוֹ, וְכַתוּב (שם) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת.

וְרֵא עוֹד, אֵלֶּה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בּוֹ וּמְכַרִּיז עָלָיו בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: רֵאוּ אִיזוֹ בְּרִיָּה בְּרָאִיתִי בְּעוֹלָמִי! וּמִי שִׁיפְגֹס לְפָנָיו לְבֵית הַכְּנֶסֶת, כְּשִׁיּוֹצֵא מִהַשַּׁעַר שְׁלוֹ וְאִין תְּפִלִּין בְּרֵאוּשׁוֹ וְצִיצִית בְּלְבוּשׁוֹ, וְאוֹמֵר (תהלים ה) אֲשַׁתְּחֹה אֶל הַיְכָל קְדֻשְׁךָ בִּירְאָתְךָ. קְדֻשָּׁא

וְגַרְמִיָּה לְגַבִּי אָדָם דְּחִקִּיק עַל אֵינוֹן דִּיוֹקְנִין וְלֹאֲתַעְרָא לִיָּה עָלֵיהּ כְּדָקָא חֲזִי, וְהֵינְנוּ אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי אִשָּׁא. תְּלַת דִּיוֹקְנִין אַחֲרָנִין וְכָל אֵינוֹן דְּמִתְפְּשָׁטִי מִנִּיָּהוּ, תְּהִלָּה לְדוֹד וְהֵינְנוּ יִבְיַעו יְרֻנְנוּ יִאמְרוּ יִדְבְּרוּ, כָּלֶהוּ אֲכָלִי וְאֲתַהֲנוֹן כָּל חַד וְחַד כְּדַחֲזִי לִיָּה.

מִכָּאן וְלַהֲלָאָה לִימָא בַר נֶשׁ עָאקוּ דְלַבִּיָּה (תהלים כ) יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה עָאקוּ דְעוּבְרִתָּא דִּיתְבָּא בְּעָאקוּ וּמִתְהַפְּכִי כָלֶהוּ סִגְנוּרִין עָלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ. וְשִׁלֵּשׁ פְּסִיעוֹת שְׁעוֹשָׂה הַפְּנוּהָ בְּהֵם לְמִכָּא"ל וְגַבְרִיא"ל רַפָּא"ל שְׂיִצָּא מִשְׁלֹשׁ מַחְנוֹת שְׂכִינָה וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂה' אֱלֹהֵינוּ. (עד כֵּאן מִהַחֲשַׁמְמוֹת).

בְּדִין הַהוּא רוּחָא קְדִישָׁא סִלְקָא לְעֵילָא, וְאִסְהִיד עָלֵיהּ קַמִּי מְלָפָא קְדִישָׁא, כְּדִין פְּקִיד מְלָפָא עֲלָאָה, לְמַכְתָּב קַמִּיָּה כָּל אֵינוֹן בְּנֵי הַיְכָלֵיהּ, כָּל אֵינוֹן דְּאֲשַׁתְּמוּדְעֵן קַמִּיָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלאכי א) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְי' וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ. מָאִי וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ. כְּמָה דָּאֲתָּ אֵמַר (שמות לה) (ס"א חֲשַׁב הַאֲפוּד) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת, אֵינוֹן דְּעַבְדִּין לְשְׁמִיָּה, אוּמְנוֹתָא בְּכָלֶא, אוּמְנוֹתָא דְתְּפִילִין, בְּבִתְיָהוֹן בְּרַצוּעֵיהוֹן וּכְתִיבָתְהוֹן. אוּמְנוֹתָא דְצִיצִית, בְּחוּטֵיהוֹן, בְּחוּטָא דְתְּכֵלֶתָא. אוּמְנוֹתָא דְמְזוּזָה. וְאֵלִין אֵינוֹן חוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ. וְכַתִּיב (שם) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת.

וְרֵא עוֹד אֵלֶּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בִּיָּה, וּמְכַרִּיז עָלֵיהּ בְּכָלֶהוּ עֲלָמִין, חֲמוּ מַה בְּרִיָּה עַבְדִּית בְּעוֹלָמִי. וּמֵאֵן דִּייעוֹל קַמִּיָּה לְבִי כְּנִישְׁתָּא, כִּד נִפְק מִתְּרַעִיָּה, וְלֹא תְּפִילִין בְּרִישִׁיָּה וְצִיצִית בְּלְבוּשֵׁיָּה, וְאוֹמֵר (תהלים ה) אֲשַׁתְּחֹה אֶל הַיְכָל קְדֻשְׁךָ בִּירְאָתְךָ. קְדֻשָּׁא

בִּירְאֵתָךְ - הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אוֹמֵר: אִיזוּ הוּא מוֹרְאִי? הֲרִי
מַעֲרִיד עֲדוֹת שְׁקֵר!

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל
מֹשֶׁה, שֶׁכָּאֵן אָמַר אֱלֹהֵינוּ (אֱלֹהֵיךָ).
שָׁאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מֹשֶׁה נֶאֱחָז
בְּדַרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה עַל שְׂאֵר
הַנְּבִיאִים הַנְּאֻמָּנִים. וְאָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, אֲלֹמְלֵא הָיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי
אָדָם דְּבָרֵי תוֹרָה, שִׁידְעוּ שְׁהָרִי
אֵין שׁוֹם דְּבָר אוֹ אוֹת בְּתוֹרָה
שְׁאֵין בָּהּ סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים
וְנִכְבְּדִים.

בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב (שְׁמוֹת יט) מֹשֶׁה
יְדַבֵּר וְהֶאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל.
וְשָׁנִינוּ, מַה זֶה בְּקוֹל? בְּקוֹלוֹ שֶׁל
מֹשֶׁה. וְיָפֵה הוּא. דוֹקֵא בְּקוֹלוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה, בְּאוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא
אֲחוּז בּוֹ עַל כָּל שְׂאֵר הַנְּבִיאִים.
(מִשָּׁם מֹשֶׁה נִזוֹן עַל בְּלֶחֶם) וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא
נֶאֱחָז עַל כָּל־ם בְּאוֹתוֹ קוֹל, דְּרָגָה
עֲלִיוֹנָה, הִיָּה אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל: ה'
אֱלֹהֵיךָ. הִיא דְּרָגָה שְׁנִקְרָאת
שְׁכִינָה, שְׁשׁוֹרָה בְּתוֹכָם. אֲשֶׁרִי
חִלְקוּ.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁנִינוּ, קְלָלוֹת
שְׁבַתוֹרַת כְּהֻנִּים - מֹשֶׁה מְפִי
הַגְּבוּרָה אֲמָרְךָ, וְשֶׁבַמְשִׁנָּה תוֹרָה
- מֹשֶׁה מְפִי עֲצָמוֹ אֲמָרְךָ. מַה זֶה
מְפִי עֲצָמוֹ? וְכִי תַעֲלֶה בְּדַעְתָּךְ
שֶׁאֲפִלוֹ אוֹתוֹ קִטְנָה בְּתוֹרָה אָמַר
אוֹתָהּ מֹשֶׁה מַעֲצָמוֹ!?

אֲלֵא יָפֵה הוּא, וְהָרִי הַתְּעוֹרְרָנוּ.
לֹא שְׁנִינוּ מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא מְפִי
עֲצָמוֹ, וּמַהוּ? אוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא
אֲחוּז בּוֹ. וְעַל זֶה, הִלְלוּ מְפִי
הַגְּבוּרָה, וְהִלְלוּ מְפִי עֲצָמוֹ, מְפִי
אוֹתָהּ דְּרָגָה שְׁנִקְשֵׁר בָּהּ עַל שְׂאֵר
נְבִיאִים הַנְּאֻמָּנִים. וְעַל זֶה בְּכָל
מְקוֹם אֱלֹהֵיךָ, וְכָאֵן אֱלֹהֵינוּ.

בֹּא וּרְאֵה כְּמָה יֵשׁ לָהֶם לְבָנֵי
אָדָם לְשֹׁמֵר דְּרִכֵּיהֶם כְּדִי
שִׁישְׁתַּדְּלוּ בַעֲבוּרַת רַבּוֹנָם וְיִזְכּוּ
לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים. תַּחַת כֶּסֶף הַמְּלֶךְ

בְּרִיךְ הוּא אָמַר, אֵן הוּא מוֹרְאִי, הָא סְהִיד
סְהִדוּתָא דְשִׁקְרָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זְכָאָה חוֹלְקִיהַ דְּמֹשֶׁה, דְּהִכָּא
אָמַר אֱלֹהֵינוּ. (נ"א אֱלֹהֵיךָ) דְּאָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, מֹשֶׁה בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר אֲתֵאָחֵד,
עַל שְׂאֵר נְבִיאֵי מְהִימְנֵי. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
אֲלֹמְלֵא הָווּ יְדַעֵי בְּנֵי נְשָׂא מְלִין דְּאוּרִייתָא,
לִינְדַעוֹן דְּהָא לִית שׁוֹם מְלָה בְּאוּרִייתָא, אוֹ
אֲת בְּאוּרִייתָא, דְּלֵא אִית בְּה רְזִין עֲלֵאִין
וְיִקְרִיין.

הָא חֲזִי כְּתִיב, (שְׁמוֹת יט) מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהֶאֱלֹהִים
יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. וְתַנִּינָן, מְאִי בְּקוֹל. בְּקוֹלוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה. וְשִׁפִּיר הוּא, בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה
דִּיִּקָּא, בְּהֵהוּא קוֹל דְּאִיהוּ אֲחִיד בֵּיה, עַל כָּל
שְׂאֵר נְבִיאִין. (מִתְּמֵן מֹשֶׁה אֲתַנּוּן עַל כְּלֶהוּ) וּבְגִין דְּאִיהוּ
אֲתֵאָחִיד עַל כְּלֶהוּ, בְּהֵהוּא קוֹל, דְּרָגָא עֲלָאָה,
הָוָה אָמַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, יְי' אֱלֹהֵיךָ, אִיהוּ
דְּרָגָא דְאֲקָרִי שְׁכִינְתָא, דְּשְׁרִיא בְּגוּוִיָּהוּ.
זְכָאָה חוֹלְקִיהַ.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תַּנִּינָן, קְלָלוֹת שְׁבַתוֹרַת
כְּהֻנִּים, מֹשֶׁה מְפִי הַגְּבוּרָה אֲמָרְךָ.
וְשֶׁבַמְשִׁנָּה תוֹרָה, מֹשֶׁה מְפִי עֲצָמוֹ אֲמָרְךָ.
מְאִי מְפִי עֲצָמוֹ. וְכִי סִלְקָא דַעְתָּךְ דְּאֲפִילוֹ אֲת
זַעֲרָא בְּאוּרִייתָא, מֹשֶׁה אָמַר לִיה מְגֻרְמִיהַ.

אֲלֵא שִׁפִּיר הוּא, וְהָא אֲתַעֲרָנָא, מַעֲצָמוֹ לֹא
תַנִּינָן, אֲלֵא מְפִי עֲצָמוֹ. וּמְאִי אִיהוּ.
הֵהוּא קוֹל דְּאִיהוּ אֲחִיד בֵּיה. וְעַל דָּא, הִלְלוּ
מְפִי הַגְּבוּרָה. וְהִלְלוּ מְפִי עֲצָמוֹ. מְפִי הֵהוּא
דְּרָגָא דְאֲתִקְשֵׁר בֵּיה עַל שְׂאֵר נְבִיאֵי מְהִימְנֵי.
וְעַל דָּא, בְּכָל אֲתֵר אֱלֹהֵיךָ, וְהִכָּא אֱלֹהֵינוּ.

הָא חֲזִי, כְּמָה אִית לְהוּ לְבָנֵי נְשָׂא לְאִסְתַּמְרָא
אוּרְחִיָּהוּ, בְּגִין דִּישְׁתַּדְּלוֹן בְּפִלְחָנָא
דְּמֵאֲרִיהוֹן, וְיִזְפוּן לְחַיֵּי עֲלָמִין. תַּחַת

הקדוש יש מדורים עליונים, ובאותו מקום של הפסא נקשרת מזוזה להנצל מפמה בעלי דינים שעתידים להתעורר בהם בבני האדם באותו העולם. כמו זה עשה הקדוש ברוך הוא לישראל, ונתן להם מצוות התורה כדי שישתדלו בה, וינצלו בעולם הזה מפמה בעלי דינים ומפמה מקטרגים שמזדמנים לבני אדם בכל יום.

רבי חייא אמר, זה מי שרוצה שישמר דרכיו, לא יעבר על מים ששפכו לפני הפתח, כי שם שורה שד אחד, והוא בין שני משקופי הפתח, ופניו פנגד הפתח, ומסתפל על כל מה שעושים בבית, ולא צריך לאדם לשפך מים בין בני שערים. רבי יצחק אמר, אין לנו עסק במים צלולים, והוא שלא ישפך אותם בדרך קלון. מה הטעם? משום שיש לו רשות להזיק. ולא עוד, אלא שיחזיר ראשו פנגד הבית, ובכל מה שמסתפל - מתקלל.

יש לו שלש מאות וששים וחמשה שמשים פמנן ימות השנה, שהוא שולט עליהם, וכלם יוצאים עם האדם כשיוצא משער ביתו. אמר רבי אלעזר, כל זה רוצה הקדוש ברוך הוא לשמר את ישראל, והתקין שמו הקדוש למעלה, שהיא התורה, והתורה פלה היא שם קדוש אחד, ומי שמשתדל בתורה משתדל בשמו.

בא וראה, צריך אדם לרשם בפתח ביתו שם הקדוש, שהוא אמונת הכל. שהרי בכל מקום שהשם הקדוש נמצא, לא נמצאים שם מינים רעים, ולא יכולים לקטרג לאדם, שכתוב (תהלים לא) לא תאנה אליך רעה וגו'.

פורסייא דמלפא קדישא, אית מדורין עלאין. ובההוא אתר דכורסייא, מזוזה אתקשר, לאשתזבא מפמה מארי דינין, (דף רס"ה ע"ב) דזמינין לאתערא בהו בבני נשא, בההוא עלמא. פגוונא דא עביד קדשא בריך הוא לישראל, ויהב להו פקודי אורייתא, בגין דישתדלון בה וישתזבון בהאי עלמא, מפמה מארי דינין, מפמה מקטרגי, דאזדמנון בהו בבני נשא בכל יומא.

רבי חייא אמר, האי מאן דבעי דיסתמר אורחוי, לא יעבר על מיא דאושדין קמי פתחא. בגין דתמן שרי חד שידא, והוא בין תרין דשין דפתחא, ואנפוי לקבליה דפתחא, ואסתכי כל מה דעבדין בביתא, ולא לבעי ליה לאיניש דישידי מיא בין תרי תרעי. רבי יצחק אמר, מיין צלילן לית לן בה. והוא דלא יושיט לון ארח קלנא. מאי טעמא. בגין דאית ליה רשו לנזקא. ולא עוד אלא דיהדר רישיה לקבלי ביתא, ובכל מה דאסתכל אתלטויא.

תלת מאה ושתיין וחמש, פחושבן ימי שתא, אית ליה שמשין, דהוא שליט עליהו, וכלהו נפקין עם בר נש, פד נפיק מתרעא דביתיה. אמר רבי אלעזר, כל דא בעי קדשא בריך הוא לנטרא לון לישראל, ואתקין שמייה קדישא לעילא, דאיהו אורייתא, ואורייתא כלא חד שמא קדישא איהו, ומאן דאשתדל באורייתא, אשתדל בשמייה.

תא חזי, בעי בר נש בפפתחא דביתא לרשמא שמא קדישא, דאיהו מהימנותא דכלא. דהא בכל אתר דשמא קדישא אשתכח, זינין בישין לא משתפכי תמן, ולא יכולין לקטרגא ליה לבר נש, פמה דכתיב, (תהלים צא) לא תאונה אליך רעה וגו'.

(מזוזה נקראת) מקום שפתח הבית שורה, כדגמא שלמעלה, מקום שפתח הבית העליון שורה נקרא מזוזה, שהיא תקון הבית ופתח הבית. מאותה מזוזה בורחים בעלי שמירת החקים. בעלי הדינים לא נמצאים לפניה. וכנגד זה למטה, כשאדם מתקין מזוזה לבית והשם הקדוש הזה רשום באותיותיו, האדם הזה מתעטר בעטרות רבנו, ולא קרבים לפתח ביתו מינים רעים ולא נמצאים שם.

רבי אבא היה בא מלראות את רבי שמעון, פגע בו רבי יצחק, אמר לו, מאין באת בעל האור? איש שנדבק באש אוכלת כל יום, הרי האור שורה עמו. אמר לו, שנינו שחיוב על האדם לקבל פני שכינה בכל ראש חדש ושבתות, ומיהו? רבו. כל שפן מנורה העליונה הקדושה שכל בני העולם רוצים לקבל פניו. אמר רבי יצחק, אחר עמד ואקבל פני השכינה, ואטעם מאותם דברים עליונים שטעמת לפניו.

פתח רבי אבא ואמר, (שם קב) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. שיר זה לא כתוב מי אמרו. אלא בכל מקום שהוא סתום, רוח הקדש אמרה על כנסת ישראל בגלות. הישבי בשמים?! הישבי צריך לו לכתב! מה זה הישבי?

א"ר בארנו, מי שרוצה להתפלל תפלתו לפני המלך הקדוש, צריך לבקש מעמק הכל להוריק ברכות למטה, כמו שכתוב (שם קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. ויו"ד זו היא יתרה, עמק הכל היא, ובזה צריך לבקש בקשתו, להוריק ברכות לאותו מקום שנקרא

אתר דפתחא דביתא שריא, כגוונא דלעילא, אתר דפתחא דביתא עלאה שריא, מזוזה אקרי. דהוא תקוונא דביתא, ופתחא דביתא. מההיא מזוזה ערקין מארי נימוסין, מארי דדינין קמיה לא משתכחי. וקבל דא לתתא, פד בר נש אתקין מזוזה לפתחא דביתא, והאי שמא קדישא רשים באתווי, האי בר נש אתעטר בעטרוי דמאריה, ולא קרבין לפתחא דביתיה זינין בישין, ולא משתכחי תמן.

רבי אבא הוה אתי מלמחמי לרבי שמעון, פגע ביה רבי יצחק, אמר ליה מאן אתי, מאריה דנהורא, גבר דאתדבק בנורא דאכלא כל יומא, הא נהורא עמיה שרי. אמר ליה, תנינן דחיובא עליה דבר נש, לקבלא אפי שכינתא, בכל ריש ירחי ושפתי. ומאן איהו. רביה. כל שפן בוצינא עלאה קדישא, דכל בני עלמא בעאן לקבלא אנפוי. אמר רבי יצחק, אהדרנא עמד, ואקבל אנפי שכינתא, ואטעם מאינון מלין עלאין, דאטעמת קמיה. פתח רבי אבא ואמר, (תהלים קכג) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים. שיר דא, לא כתיב מאן אמרו. אלא בכל אתר דאיהו סתים, רוח הקדש אמרו עלייהו דישראל בגלותא. היושבי בשמים, היושב מיבעי ליה, מאי היושבי.

א"ר אוקימנא, מאן דבעי לצלאה צלותיה קמי מלכא קדישא, בעי למבעי מעמיקתא דכלא, לארקא ברכאן לתתא, כמה דכתיב, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי'. והאי יו"ד יתיר, עמיקתא דכלא היא, ובהאי בעי למבעי בעותיה, לארקא ברכאן לההוא אתר דאקרי שמים, לאתזנא

שמים, להזין ממנו את הכל. ועל זה הישבי בשמים, בשמים ממש. שפשאותן ברכות שופעות ונמשכות מאותו מקום עמק הכל, ומתישבים במקום שנקרא שמים, אז ברכות נמצאות בעליונים ובתחתונים. כעניי עבדים אל יד אדוניהם, מה זה כעניי עבדים? אלו אותם שאר גדולי העמים שלא נזונים אלא משרי (ה) נוף האילן שישראל נדבקים בו. וכשישראל לוקחים ברכות מאותו מקום, כלם מתברכים מישראל.

כעניי שפחה אל יד גברתה - זוהי השפחה שבארנו, שהקדוש ברוך הוא הרג את הכח שלה במצרים, שהרי אין כח שלה אלא רק כששופע מתמצית של ארץ ישראל. וארץ ישראל נקראת גברתה, ועל זה כתוב (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ. איזו ארץ? זו ארץ ישראל, כמו שנתבאר. תחת עבד פי ימלוך - אלה אותם עבדים שאמרנו, כשנתן השלטון לאחד מהם. וזהו שכתוב אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה פי תירש גברתה (מי היא) - זוהי שפחה כמו שאמרנו.

בא וראה, מצד השפחה הזו יוצאים כמה שומרי חק בעלי דינים, מקטרגים כנגד ישראל כדי לקטרג עליהם, והקדוש ברוך הוא עושה לישראל שמירה כאב שרוצה לשמר את בנו מהכל. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, כמה מקטרגים מזמנים כנגדכם, השתדלו בעבודתי, ואני אשמר אתכם מבחוז, ואתם תהיו זמינים בכתיהם בפנים וישנים במטותיכם, ואני אשמר אתכם מבחוז וסביב מטותיכם.

מניה פלא, ועל דא היושבי בשמים, בשמים ממש, דכד אינון ברכאן נגידו ואתמשכו מההוא אתר עומקא דכלא, ואתישבן באתר דאקרי שמים, כדין ברכאן משתפחי בעלאי ותתאי.

כעניי עבדים אל יד אדוניהם, מאי כעניי עבדים. אלין אינון שאר רבבי עמין, דלא אתזנו אלא משיורא (כ"א נופא) נופא דאילנא, דישראל מתדבקי ביה. וכד ישראל נטלין ברכאן מההוא אתר, פלהו מתברכן מישראל.

כעניי שפחה אל יד גברתה, דא היא שפחה דאוקימנא, דקטיל קדשא בריך הוא חילא דילה במצרים, דהא לית חילא דידה, אלא כד אתנגיד מתמצית דהאי ארץ ישראל. וארץ ישראל (דף רס"ו ע"א) גברתה אקרי. ועל האי כתיב, (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ. מאן ארץ. דא ארץ ישראל, כמה דאתמר. תחת עבד פי ימלוך, אלין אינון עבדים דקאמרן. כד אתיהיב שלטנותא לחד מניהו. ודא הוא דכתיב, אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה כי תירש גברתה (כ"א מאי היא) דא היא שפחה דקאמרן.

תא חזי, מסטרא דהאי שפחה, נפקי כמה גרדיני טהירין, מקטרגין לקבלייהו דישראל, ולקטרגא לון. וקודשא בריך הוא עביד להו לישראל נטירו, כאפא דבעי לנטרא לבריה מן פלא. אמר קדשא בריך הוא לישראל, כמה מקטרגין זמינין לקבלייכו, אשתדלו בפולחני, ואנא אהא נטיר לכו לבר. ואתון תהווין זמינין בבתיכון מלגו, וניימי בערסיכון, ואנא אהא נטיר לכו לבר, וסוחרני ערסייכו.

ובא וראה, בשעה שאותם מינים רעים קרבים לפתחו של האדם, זוקפים ראש ומסתכלים בשם הקדוש שנראה בחוץ, שהוא שדי, שמתעטר בעטרותיו. שם זה שולט על כלם, ממנו הם פוחדים ובורחים, ולא קרבים לפתח האדם.

אמר לו רבי יצחק, אם כך, שיירשם האדם שם זה בפתח הבית ולא יותר. למה כל הפרשה? אמר לו, יפה הוא, שהרי שם זה לא מתעטר אלא באותן אותיות קלן, רשומות ברשם המלך, וכשנכתבת כל הפרשה, אז שם זה מתעטר בעטרותיו, ויוצא המלך עם כל חילותיו, כלם רשומים ברשם המלך, ואז פוחדים ממנו ובורחים מפניו.

בא וראה, והי"ה שם קדוש מלמטה למעלה, ועל זה שדי נרשם מבחוץ כנגד שם זה. והי"ה מבפנים, שדי"י מבחוץ. שיהיה האדם שמור מכל הצדדים, מבפנים ומבחוץ. אמר רבי אבא, כמה תולות קדושים זמינים באותה שעה שמניח אדם מזוזה בשער שלו, כלם מכריזים ואומרים: (תהלים קיח) זה השער ליי' וגו'.

אשרי חלקם של ישראל, אז נודעים ישראל שהם בני המלך הקדוש, שהרי כלם נרשמו ממנו. נרשמו בגופם ברשם קדוש, נרשמו בלבושם בעטופם של מצוה, נרשמו בראשיהם בכתי התפלן בשם רבונם, נרשמו בידיהם בפרצות הקדשה, נרשמו בנעליהם בנעלי מצוה, נרשמו בחוץ בזריעה בקצירה, נרשמו בכתייהם במזונות הפתח. רשומים בכל שהם בני המלך העליון. אשרי חלקם.

ותא חזי, בשעתא דאינון זינין בישינ קריבין לפתחא דבר נש זקפן רישא, ומסתפלן בשמא קדישא דאתחזי לבר, דאיהו שדי, דמתעטר בעטרוי, שמא דא שליט על פלהו, מגיה דחלין וערקין, ולא קריבין לפתחא דבר נש.

אמר ליה רבי יצחק, אי הכי, ירשום בר נש שמא דא בפתחא דביתא, ולא יתיר, אמאי כל פרשתא. אמר ליה שפיר הוא, דהא שמא דא לא אתעטר, אלא באינון אתוון פלהו, רשימין ברשימא דמלכא, וכד אכתב כל פרשתא, כדין שמא דא מתעטר בעטרוי ונפיק מלכא בכל חילוי, פלהו רשימין ברשימא דמלכא, כדין דחלין מגיה, וערקין מקמיה.

תא חזי, והיה שמא קדישא, מתפתא לעילא. ועל דא, שדי אתרשים מלבר, לקבלי שמא דא. והי"ה מלגו, שדי"י מלבר. למהוי נטיר בר נש מכל סטרין מלגאו ומלבר. אמר רבי אבא, כמה חילין קדישין זמינין בההיא שעתא דאנח בר נש מזוזה לתרעיה, פלהו מכריזי ואמרי (תהלים קיח) זה השער ליי' וגו'.

זבאה חולקיהון דישראל, כדין אשתמודען ישראל דאינון בני מלכא קדישא, דהא כלהו אתרשימו מגיה. אתרשימו בגופייהו, ברשימא קדישא. אתרשימו בלבושייהו, בעטופייהו דמצוה. אתרשימו ברישייהו, בכתי דתפילי, בשמא דמאריהון. אתרשימו בידייהו, בפרצועי דקדושא. אתרשימו במסאנייהו, במסאנא דמצוה. אתרשימו לבר, בזריעה בחצדא. אתרשימו בכתייהון, במזוזה דפתחא. בכלא רשימין דאינון בני מלכא עלאה, זבאה חולקיהון.

עַד דִּהְיוּ אֲזָלִי, אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָאִי דְכַתִּיב, **אֹתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לַחֲצוּב לָהֶם בְּאֵרוֹת וְגו'.** אֹתִי עֲזָבוּ, דָּא הוּא מָאֵן דְּמִשְׁקַר בָּאת רְשִׁימָא קַדִּישָׁא. וּבִמְה מִשְׁקַר בִּיה. דְּעֵיִל לִיה בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (מלאכי ב) וּבְעַל בַּת אֵל נָכַר, דְּאֶקְרִי (ירמיה ב) בְּאֵרוֹת נִשְׁפָּרִים. דְּהָא עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֶקְרוּ בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים.

וְדִישְׁרָאֵל, אֶקְרִי בְּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, דָּא רִשׁוּתָא קַדִּישָׁא, מְהִימְנוּתָא קַדִּישָׁא. וְאֶקְרִי בְּאֵר מְבוּעֵי דְמִיין צְלִילִין, נְפִקִין וְנִזְלִין מְנַה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים ד) וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן. (משלי ה) וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶךְ. וְכַתִּיב (שיר השירים ד) מְעַן גְּנִים בְּאֵר מַיִם חַיִּים. סְטָרָא אַחְרָא אֶקְרִי בְּאֵר נִשְׁפָּרִים. אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם. (ס"א מהו, אלא ההוא וכו').

תָּא חֲזִי, נִהְרָא דְנָגִיד וְנִפְיָק, אֲשֶׁקִי לְכָל גִּינְתָא, (ס"א ורבי לכל גינתא) וְרֵוִי לְכָל אֲתָר וְאֲתָר, כְּמָה דְאֻקְיָמְנָא, עַד דְּמִלִּי (נ"א דמטי) לְהֵהוּא אֲתָר בְּגִנְתָא, דְּאֶקְרִי בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִתְמָן אֲתַזְנוּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין, (נ"א עלמין תתאין) כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד.

וְכָרְ אֵינוֹן סְטָרִין דְּסְטָר שְׁמַאֲלָא, לֹא מִשְׁתַּקְּיִין מֵהֵהוּא נְבִיעֵו דְמִיין נְבִיעֵין, בְּגִין דְּאֵינוֹן מְסֻטָּרָא דְשָׂאָר עַמִּין, וְאֶקְרוּ בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים. וּמֵאֵן דְּמִשְׁקַר בְּשָׂמָא (נ"א בְּרִשְׁמָא) קַדִּישָׁא בְּהֵהוּא סְטָרָא, אֲתַדְּבַק בְּבֵאֵרוֹת נִשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא עֵיִלִי לְתַמָּן. וְהֵהוּא דְזָכִי לְנִטְרָא לִיה, זָכִי לְאֲתַשְׁקִיָּא מֵהֵהוּא נְבִיעֵו דְנַחְלָא (בְּעֵלְמָא דִּין) בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְזָכִי דְאַתְמִלִי הֵהוּא בְּאֵר עֲלָאָה, לְנִגְדָא בְּרַכָּאן לְעֵילָא וְתַתָּא. זְכָאָה אִיהוּ בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, עַל דָּא

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים אָמַר רַבִּי אֲבָא, מַה זֶה שִׁכְתוּב (ירמיה ב) אֹתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לַחֲצוּב לָהֶם בְּאֵרוֹת וְגו' ? אֹתִי עֲזָבוּ - זֶהוּ מִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּאוֹת הַרְשָׁם הַקְּדוֹשׁ. וּבִמְה מִשְׁקַר בּו? שְׁמַכְנִיסוּ בְּרִשׁוֹת אַחְרָת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (מלאכי ב) וּבְעַל בַּת אֵל נָכַר, שְׁנִקְרָאת בְּאֵרוֹת נִשְׁפָּרִים. שֶׁהָיוּ עַמִּים עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת נִקְרְאוּ בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים. וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת בְּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, זֶה הַרְשׁוֹת הַקְּדוֹשָׁה, הָאֵמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְנִקְרָאת בְּאֵר נּוֹבְעַת, שָׁמַיִם צְלוּלִים יּוֹצְאִים וְנוֹזְלִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שיר ד) וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן. (משלי ה) וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶךְ. וְכַתוּב (שיר ד) מְעַן גְּנִים בְּאֵר מַיִם חַיִּים. הַצַּד הָאֲחֵר נִקְרָא בְּאֵר נִשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם. (מהו? אלא ההוא וכו').

בֵּא וְרָאָה, נִהַר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא מִשְׁקָה לְכָל הַגֵּן (וימרוה לכל הגן) וּמְרוּה לְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, כְּמוֹ שְׁבֵאַרְנוֹ, עַד שְׁמַמְלָא (שְׁמַגִּיעַ) אוֹתוֹ מְקוֹם בְּגֵן, שְׁנִקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִשָּׁם נּוֹזְנִים עֲלִיוֹנִים וְתַתְּוֹנִים (עולמות תחתונים), כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד. וְכָרְ אוֹתָם צְדִידִים שֶׁל צַד שְׁמַאֲלָא לֹא מִשְׁקִים מֵאוֹתָהּ נְבִיעַת הַמַּיִם הַנוֹבְעִים, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם מְצַד שְׂאָר הָעַמִּים, וְנִקְרְאוּ בְּאֵר נִשְׁפָּרִים. וּמִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּשֵׁם (בְּרִשָׁם) הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹתוֹ צַד, נִדְּבַק בְּבֵאֵר נִשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא נִכְנָסִים לָשֵׁם. וְאוֹתוֹ שְׁזוּכָה לְשִׁמְרָא אוֹתוֹ, זוּכָה לְהִיֹּת מִשְׁקָה מֵאוֹתוֹ מְבוּעַ שֶׁל הַנַּחַל (בְּעוֹלָם הַחַיָּה) בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזוּכָה שְׁתַּתְּמִלָּא אוֹתָהּ בְּאֵר עֲלִיוֹנָה לְהַשְׁפִּיעַ בְּרִכוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. אֲשֶׁרְיוּ בְּעוֹלָם הַחַיָּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. עַל זֶה כְּתוּב, (ישעיה נח) וְהָיִיתָ כְּגֵן רוּה

וּכְמוֹצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִימָיו.

אזי למי שמשקרו ברשם הקדוש, שהרי משקרו בשם העליון, ולא עוד, אלא שגורם לבאר הזאת שלא תתברך, וקוראים עליו (דברים כב) כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. בתולת ישראל דוקא. ובארו רבי שמעון במקומו, מי ששם עלילות דברים על אשתו הראשונה ומוציא עליה שם רע - כמו שהוציא למעלה, שפתיב פי הוציא שם רע על בתולת ישראל סתם.

והכך זה, כמו זה שאמר רבי חייא אמר רבי יוסי, בתולה ירשה שבע ברכות, שמתברכת בשבע, משום שבתולת ישראל ירשה שבע ברכות, ועל זה נקראת בת שבע.

ואשה אחרת, מי הברכות שלה? ברפת בעז ורות, כמו שנאמר (רות ד) ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ה' את וגו'. שודאי בתולה מתברכת בשבע, ולא אשה אחרת בסוד זה. פיון שהגיעו לשדה אחד, ראו אילנות וישבו תחתיהם. אמר רבי אבא, הרי צחות של דברי תורה. נשב.

פתח ואמר, (ישעיה כו) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים וגו'. והיה ביום ההוא, מה זה ביום ההוא? אלא אותו יום הידוע לקדוש-ברוך-הוא, כמו שנאמר (זכריה יד) והיה יום אחד הוא יודע לה'. עוד ביום ההוא, כמו שנאמר (יחזקאל לח) ביום בא גוג על אדמת ישראל.

יתקע בשופר גדול. מה לנו בו אם הוא גדול או קטן? אלא

כתיב, (ישעיה נח) והיית פגן רזה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו.

ווי למאן דמשקר ברשימא קדישא, דהא משקר (דף רס"ו ע"ב) בשמא עלאה. ולא עוד, אלא דגרים להאי באר דלא אתברכא, וקרין עליה (דברים כב) כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. בתולת ישראל דייקא. ואוקמיה רבי שמעון באתריה, מאן דשוי תסקופי מלין על אנתתיה קדמיתא, ואפיק עלה שום ביש, כמה דאפיק לעילא, דכתיב כי הוציא שם רע על בתולת ישראל סתם.

ואזלא הא, פי הא דאמר רבי חייא אמר רבי יוסי, בתולה ירתא שבע ברכות, דאתברכא בשבע, בגין דבתולת ישראל ירתא שבע ברכין, ועל דא אתקרי בת שבע.

ואנתתא אחרא, מאן ברכאן דילה. ברכתא דבעז ורות, כמה דאת אמר, (רות ד) ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן יי' את וגו', דודאי בתולה בשבעה אתברכא, ולא אתתא אחרא ברזא דא. פיון דמטו בחקל חד, חמו אילנין, יתבו תחותיהו. אמר רבי אבא, הא צחותא דמלי דאורייתא. נתיב.

פתח ואמר, (ישעיה כז) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים וגו'. והיה ביום ההוא, מאן ביום ההוא. אלא ההוא יומא דאתידע לקודשא בריה הוא כמה דאת אמר (זכריה יד) והיה יום אחד הוא יודע ליי'. תו, ביום ההוא, כמה דאת אמר (יחזקאל לח) ביום בא גוג על אדמת ישראל.

יתקע בשופר גדול. מה לן ביה, אי הוא רב או זעיר. אלא ההוא שופר עלאה,

אותו השופר העליון שבו יוצאים העבדים לחרות תמיד, וזהו היובל, שהיובל עליון וגדול הוא. וכשזה מתעורר, כל החרות של העולמות מתעוררים בו, וההוא נקרא שופר גדול.

ובאו האבדים בארץ אשור. האבדים צריף היה לו לכתב! או הנאבדים. מה זה האבדים? האבדים ממש, משום שהם בארץ אחרת, ומי ששרוי בארץ אחרת יונק מרשות אחרת, וכאלו לא שרוי באמונה, משום כף נקראים אבדים. הם אבדים בכל הצדדים, שפאשר ישראל שרויים בארץ הקדושה, הם צדיקים, צדיקים תמיד בכל, צדיקים למעלה ולמטה.

השרמה מההשמטות מחלק א' סימן ב"ב

ושחטו הפסח. אמר הקדוש ברנף הוא, מבצע שור לחדש קחו וראתם של מצרים ותפסו אותו, ויהיה אסור ותפוס שלשה ימים, וכלים הרביעי הוציאו אותו לדין ותתפנסו עליו להרגו, ויראו אותו המצרים איך אתם עושים בו דין, וזה קשה להם מפל המכות שעשה להם הקדוש ברנף הוא, אלו הדינים שעשו באלהיהם. ואחר כך דנים אותו באש, משום שפתיב (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש. אמר הקדוש ברנף הוא, (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא, שלא יאמרו בתאבון של פחד אכלו אותו, אלא תתקנו אותו צלי ולא מבשל. שאם היה מבשל, הוא מסתור ולא יראו אותו. אלא תקנו אותו צלוי באש, שריחו נודף. ועוד, ראשו עליו, שלא יאמרו שחיה או דבר אחר היא.

ועוד, עצם לא תשרפו בו, אלא שיראו עצמותיו משלכים בשוק ולא יהיו יכולים להציל אותו, ועל זה פתיב (במדבר לג) ובאלהיהם עשה ה' שפטים.

דביה נפקין עבדין לחירו תדיר, והאי איהו יובלא, דיובלא עלאה ורבבא הוא. וכד האי אתער, כל חירו דעלמין מתערין ביה, וההוא אקרי שופר גדול.

ובאו האבדים בארץ אשור. האבדים מיבעי ליה, או הנאבדים, מאי האבדים.

האבדים ממש, בגין דאינון בארעא אחרא, ומאן דשאר בארעא אחרא, יניק מרשותא אחרא וכאלו לא שריא במהימנותא, בגין כף אבדים אקרון. אבדים אינון בכל סטרין, דכד ישראל שריין בארעא קדישא, זכאין, זכאין תדיר בכלא, זכאין לעילא ותתא.

השלמה מההשמטות (מחלק א' סימן ב"ב)

ושחטו הפסח. אמר הקדוש ברנף הוא מבצע שור לחדש סבו דחלא דמצרים

ותפסו ליה ויהא אסור ותפיס תלתא יומין וביומא רביעאה אפיקו ליה לדינא ואתפנשו עליה לקטליה, ויחמו ליה מצראי היה אתון עבדין ביה דינא. ודא קשיא להו מפל מכתשין דעבד לון קדשא ברנף הוא, אינון דינין דעבדו בדחליהון. לבתר דינין ליה בנורא בגין דכתיב (דברים י) פסילי אלהיהם

תשרפון באש. אמר קדשא ברנף הוא (שמות י"ב)

אל תאכלו ממנו נא, דלא יימרון בתיאובתא דחלא אכלין ליה, אלא אתקינו ליה צלי ולא מבשל דאלו מבשל יהא טמיר ולא יחמו ליה, אלא תקינו ליה מוקדא בנורא דריחיה נודף. ותו רישיה עליה, דלא יימרון דחיה או דמלה אחרא היא. ותו עצם לא תשרפו בו, אלא דיחמו גרמוי רמאן בשוקא ולא יכלין לשזבא ליה ועל דא כתיב (במדבר ל"ג)

ובאלהיהם עשה יי שפטים.

ועוד, עצם לא תשרפו בו, אלא שיראו עצמותיו משלכים בשוק ולא יהיו יכולים להציל אותו, ועל זה פתיב (במדבר לג) ובאלהיהם עשה ה' שפטים.

אֹתוֹ רָאשׁוֹן שְׁנַמְצָא בְּבֵית
הַכְּנֶסֶת וּמֵאֲרִיךְ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת,
אֲשֶׁרִי חִלְקוּ, שֶׁהוּא עוֹמֵד
בְּמִדְרַגָּה שֶׁל צְדִיק עִם הַשְּׂכִינָה,
וְזֶהוּ סוּד (מִשְׁלֵי ח) וּמִשְׁחָרִי
יִמְצְאָנִי. זֶה עוֹלָה בְּמִדְרַגָּה
רֵאשׁוֹנָה. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי שְׁנִינוּ,
בְּשִׁעָה שְׁבֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלֹא מוֹצֵא שָׁם
עֲשָׂרָה - מִיֵּד כּוֹעֵס. מִשְׁלֵי לְמִלְךָ
שֶׁשָּׁלַח לְכָל מַלְכֵי (אֲנָשׁ) הַמְּדִינָה
שִׁימְצָאוּ עִמּוֹ בַּיּוֹם פְּלוֹנִי בְּמִקּוֹם
פְּלוֹנִי. עַד שֶׁהָיוּ מְכִינִים עֲצָמָם
אֵלּוּ בְּנֵי הָעִיר, הַקְּדוּשָׁה אֶחָד וְכָא
לְאוֹתוֹ מְקוֹם. בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף כָּא
הַמֶּלֶךְ וּמִצָּא לְאוֹתוֹ אֶדָם
שֶׁהַקְּדוּשָׁה שָׁם. אָמַר לוֹ, בְּנֵי עִיר
פְּלוֹנִית הֵיכֵן הֵם? אָמַר לוֹ,
אֲדוֹנִי, אֲנִי הַקְּדוּמְתֵי מֵהֵם וְהֵנָּה
הֵם בָּאִים אַחֲרַי לְצוּרֵי הַמֶּלֶךְ. אִז
טוֹב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשֵׁב שָׁם עִמּוֹ
וּמִדְבַר עִמּוֹ וַנַּעֲשֶׂה אֱהוּב שֶׁל
הַמֶּלֶךְ. בֵּין כֶּף כָּא בָּאוּ כָּל הָעַם
וְהִתְפַּיְסוּ עִמָּהֶם.

אָבֵר אִם בְּנֵי הָעִיר לֹא בָּאִים
וְאֶחָד לֹא מְקַדְּשִׁים וּמִדְבַר לְפָנַי
הַמֶּלֶךְ לְהִרְאוֹת בְּשִׁבְלִים, מִיֵּד
כּוֹעֵס הַמֶּלֶךְ. מַה כְּתוּב? (שְׁעִיָּה א)
מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ. וּמִי
שֶׁמִּדְבַר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת - אוֹי לוֹ
שֶׁמְרָאָה פְּרוּד! אוֹי לוֹ שְׁגוּרֵעַ
מֵהֶאֱמוּנָה! אוֹי לוֹ שְׁאֵין לוֹ חֵלֶק
בְּאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְרָאָה שְׁאֵין לוֹ
אֱלוֹהִים וְלֹא נִמְצָא שָׁם, וּמִנְהִיג
קְלוֹן בְּגִבּוּרָה הַעֲלִיוֹנָה. כָּל
הַצְּבָעִים טוֹבִים בְּחִלוּם חוּץ
מִתְכַּלֵּת, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כְּפֹא לְדוֹן
דִּינִים שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת, וְהָרִי מִדְרַגָּה
אֶחָת הִיא. אֵלֶּא בְּשִׁעָה
שֶׁעוֹמְדִים בְּדִינֵי נַפְשׁוֹת, אִז הוּא
צָבַע תְּכַלֵּת, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

וּבְשִׁעָה שְׂרוּאָה אֶדָם לְזֶה הַצְּבָע,
נִזְכָּר אֶדָם לְעִשׂוֹת מִצְוֹת אֲדוֹנוֹ,
כְּגוֹן הַנְּחַשׁ שֶׁהָיוּ רוֹאִים אוֹתוֹ

הַהוּא קְדָמָא דְאַשְׁתַּפַּח בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא וְאַרִיךְ
בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא זַפְאָה חוֹלְקִיה דְּאִיהוּ
קְנִימָא בְּדַרְגָּא דְצְדִיק בְּהַדִּי שְׂכִינְתָּא, וְדָא
אִיהוּ רְזָא (מִשְׁלֵי ח) וּמִשְׁחָרִי יִמְצְאָנִי, דָּא סְלִיק
בְּסְלִיקוּ עֲלָאָה. וְאִי תִימָא הָא תְּנִינָן בְּשִׁעָתָא
דְּאִתִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבֵי כְּנִישְׁתָּא וְלֹא
אַשְׁפַּח תַּמָּן עֲשָׂרָה מִיֵּד כּוֹעֵס. לְמַלְפָּא דְשָׁלַח
לְכָל מַלְכֵי (ס"א אֲנָשׁ) מְדִינְתָּא דִישְׁתַּפְּחוּן עִמֵּיהּ
בַּיּוֹם פְּלַן בְּדוּךְ פְּלַן. עַד דְּהָווּ מְזַמְנֵי גְרַמֵּייהוּ
אֵינּוּן בְּנֵי מִתָּא אַקְדִּים חַד וְאַתָּא לְהַהוּא אַתְר
בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף אַתָּא מַלְפָּא אַשְׁפַּח לְהַהוּא כֶּר
נָש דְאַקְדִּים תַּמָּן. אָמַר לִיה בְּנֵי מִתָּא פְּלוֹנִית
אֵן אֵינּוּן. אָמַר לִיה, מְאָרִי, אֲנָא אַקְדִּימְנָא
מְנִייהוּ וְהָא אֵינּוּן אַתִּינָן אַבְתְּרָאִי לְפַקוּדָא
דְּמַלְפָּא. כְּדִין טַב בְּעֵינֵי מַלְפָּא וַיְתִיב תַּמָּן
בְּהַדִּיה וּמִשְׁתַּעֵי עִמֵּיהּ וְאַתְעַבִּיד רַחֲמֵי
דְּמַלְפָּא. בֵּין כֶּף אַתּוּ כָּל עַמָּא וְאַתְפַּיְסוּ
עִמֵּייהוּ.

אָבֵר אִי בְּנֵי מִתָּא לֹא אַתִּינָן וְחַד לֹא אַקְדִּים
וְאַשְׁתַּעֵי קָמִי מַלְפָּא לְאַחְזָאָה בְּגִינְהוּן.
מִיֵּד כּוֹעֵס מַלְפָּא. מַה כְּתִיב (שְׁעִיָּה ג) מִדּוּעַ בָּאתִי
וְאֵין אִישׁ. וּמִאֵן דְּאַשְׁתַּעֵי בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא וּוִי
לִיה דְּאַחְזִי פְּרוּדָא. וּוִי לִיה דְּגֵרַע מְהִימְנוּתָא,
וּוִי לִיה דְּלִית לִיה חוֹלְקָא בְּאַלְהָא דִישְׂרָאֵל
דְּאַחְזִי דְּלִית לִיה אֱלֹהָא. וְלֹא אַשְׁתַּכַּח תַּמָּן,
וְאַנְהִיג קְלָנָא בְּתַקִּיפָא עֲלָאָה. כָּל גּוֹוִנִין טְבִין
בְּחַלְמָא כֶּר מִתְכַּלָּא בְּגִין דְּאִיהוּ כּוֹרְסִיָּא
לְמִידָן דִּינִין דְּנִשְׁמַתִּין וְהָא דְרַגָּא חָדָא אִיהוּ.
אַלָּא בְּשִׁעָתָא דְקִימֵי בְּדִינֵי נַפְשָׁא כְּדִין אִיהוּ
גּוֹוִן תְּכַלָּא וְהָא אוּקִימְנָא.

וּבְשִׁעָתָא דְחָמֵי כֶּר נָש לְהָאִי גּוֹוִן אֲדַכְּרַ כֶּר
נָש לְמַעַבְדַּ פְּקוּדָא דְמְאָרִיָּה כְּגוֹוִנָא
דְּנַחֲשׁ דְּהָווּ חֲמָאן לִיה וְהָווּ דְחַלִּי מְקָמֵיהּ

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמְנַטְרִין גְּרַמְיֵיהוּ, וּבַהֲהוּא דְחִילוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלֵקָא עֲלֵייהוּ מְיָא וְאַתְכַּסְיִין. מָאן גְּרַם לוֹן, הַהוּא נְחָשׁ, הַהוּא רְצוּעָה דְּמִסְתַּפְּלָאן בֵּיהּ אוּף הֲכִי תַכְלַת וְרֵאיתֶם אוֹתוֹ וְזַכְרְתֶם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ מַהֲהוּא דְחִילוֹ דִּילֵיהּ : (עד כאן מחה שממות).

וְהָיוּ יְרֵאִים מִפְּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׁוֹמְרִים עִצְמָם, וּבִאֲוֹתָהּ יִרְאֶה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֶיהָ עֲלֵיהֶם מִים וּמִתְכַּסִּים. מִי גְרַם לָהֶם? אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ, אוֹתָהּ רְצוּעָה שֶׁמִּסְתַּכְּלִים בָּהּ. אֵף כֵּן הַתַּכְלַת - וְרֵאיתֶם אוֹתוֹ וְזַכְרְתֶם אֶת כָּל מִצְוֹת ה'. מֵאוֹתָהּ יִרְאֶה שְׁלוֹ:

דְּבַר אַחַר וּבָאוּ הָאוּבְדִים, מָאן אֵינּוּן. אֵלִין צְדִיק וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל. דְּאֶקְרוּן אוּבְדִים. מְנַלְן. כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, דְּכַתִּיב, (ירמיה ט) עַל מַה אֲבֹדָה הָאָרֶץ, אֲבֹדָה אוּ נֶאֱבַדְתָּ לֹא כְתִיב, אֲלֹא אֲבֹדָה הָאָרֶץ, דָּא כְנֻסַת יִשְׂרָאֵל. צְדִיק, דְּכַתִּיב, (ישעיה נז) הַצְּדִיק אֲבָד, אֲבֹד אוּ נֶאֱבָד לֹא כְתִיב, אֲלֹא אֲבָד, וְהָא אוּקְמוּהָ.

דְּבַר אַחַר וּבָאוּ הָאוּבְדִים, מִי הֵם? אֵלוֹ הַצְּדִיק וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאִים אוּבְדִים. מִנֵּינן לָנוּ? כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתּוּב (ירמיה ט) עַל מַה אֲבֹדָה הָאָרֶץ. לֹא כְתוּב אֲבֹדָה אוּ נֶאֱבַדְתָּ, אֲלֹא אֲבֹדָה הָאָרֶץ, זֶה כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. הַצְּדִיק, שְׁכַתּוּב (ישעיה נז) הַצְּדִיק אֲבָד. לֹא כְתוּב אֲבֹד אוּ נֶאֱבָד, אֲלֹא אֲבָד, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ.

וְאִי תִימָא, וּבָאוּ, מָאן אַתְר אַתְיִין אֵלִין אוּבְדִים. אֲלֹא, כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא.

וְאִם תֹּאמַר, וּבָאוּ, מֵאֵיזָה מְקוּם בָּאִים הָאוּבְדִים הַלָּלוּ? אֲלֹא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, מִן הַגְּלוּת. וְהַצְּדִיק, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ, שְׁכַתּוּב (תהלים קכו) בְּשׁוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, כְּדִי שִׁיבוּב לְמִקְוֹמוֹ וּיְבֹא לְהִתְחַבֵּר עִם כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן, וּבָאוּ הָאוּבְדִים בְּאָרֶץ אַשּׁוּר, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַה' בְּהַר הַקְּדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַם. מַה זֶה אוֹמֵר? אֲלֹא הַדְּבַר הַזֶּה שֶׁהַנְּדָחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם, כְּבִיכּוֹל לֹא יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת אֲלֹא עִם הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ, וְאוֹתָם נְדָחִים הִשְׁתַּחֲוּוּ לַה'.

צְדִיק, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכַתִּיב (תהלים קכו) בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, בְּגִין דִּייתוּב לְאַתְרֵיהּ, וְיִיתִי לְאַתְחַבְרָא בְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, וּבָאוּ הָאוּבְדִים בְּאָרֶץ אַשּׁוּר. וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לִיְיָ בְּהַר הַקְּדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַם, מָאִי קָא מִיִּירִי. אֲלֹא מְלָה דָּא דְּהַנְּדָחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם, כְּבִיכּוֹל, יִשְׂרָאֵל לֹא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא, אֲלֹא בְשִׂכְנִיתָא, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ, וְאֵינּוּן נְדָחִים הִשְׁתַּחֲוּוּ לִיְיָ.

הֲוֹ אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב, (תהלים קכא) יְיָ יִשְׁמַר צְאֲתָךְ וּבּוֹאֲךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צְאֲתָךְ תִּינַח. אֲלֹא וּבּוֹאֲךָ, מָאִי קָא מִיִּירִי,

עוֹד אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתוּב (שם קכא) ה' יִשְׁמַר צְאֲתָךְ וּבּוֹאֲךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צְאֲתָךְ בְּרוּר, אֲלֹא וּבּוֹאֲךָ מַה זֶה אוֹמֵר? שְׁהָרִי מִי שֶׁנִּכְנַס לְבֵיתוֹ אֵינוֹ פּוֹחֵד. אֲלֹא הָאָדָם הַזֶּה שֶׁשָּׂם שָׁם קְדוֹשׁ לְבֵיתוֹ בְּדָבָרִים שֶׁל הַשָּׁם הָעֲלִיּוֹן, זֶה נִשְׁמַר מֵהַכֵּל. וּכְשִׁיּוֹצֵא הוּא שְׁמִדּוּרוֹ לְשַׁעַר בֵּיתוֹ, זִקְף וְרוֹאֶה אֶת הַשָּׁם וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. כְּשֶׁנִּכְנַס לְבֵיתוֹ הוּא

דְּהָא מָאן דְּעָאֵל לְבֵיתֵיהּ לֹא מִסְתַּפִּי. אֲלֹא הָאִי בַר נֶשׁ דְּשׁוּי רְשִׁימָא קְדִישָׁא לְבֵיתֵיהּ, כְּמַלְיִן דְּשִׁמָּא עֲלָאָה, הָאִי אַתְנַטִּיר מִכְּלָא. כַּד נִפְיָק הַהוּא דְּמְדוּרֵיהּ לְתַרְעָא דְּבֵיתֵיהּ, זְקִיף וְחָמִי רְשִׁימָא קְדִישָׁא, וְעֵינִין (ס"א גע"ץ) בְּפִתְחֵיהּ. כַּד נִפְיָק בַּר נֶשׁ, הוּא אוּזִיף לֵיהּ, וְנַטִּיר לֵיהּ.

הַקְּדוֹשׁ וּמְעִיץ (גע"ץ) בְּפִתְחוֹ. כְּשִׁיּוֹצֵא הָאָדָם, הוּא מְלֻהָ אוֹתוֹ

מכריו לפניו: הִזְהָרוּ בְּדִיוֹקָן שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ! וְכָל זֶה מְשׁוּם אוֹתוֹ הַרְשָׁם שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ שְׁנִרְשָׁם בְּשַׁעַר שְׁלוֹ.

וְרָא דִּי לֹא לְאָדָם שְׁנִשְׁמַר בְּבֵיתוֹ, אֲלֵא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ כְּשִׁנְכֻס וּכְשִׁיּוֹצָא, שְׁכַתוֹב ה' יִשְׁמַר צְאֲתָךְ וּבּוֹאֲךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֹּא וּרְאֵה, הַרוּחַ הַרְעֵה הַזֶּה שְׁשֵׁרוּיָהּ בֵּין הַשְּׁעָרִים, אוֹי לֹא לְאָדָם שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְהִזְהָר מִמֶּנּוּ וְלֹא רוּשָׁם עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ אֶת הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן הַקְדוֹשׁ שִׁימְצֵא עִמּוֹ, שְׁהָרִי יֵשׁ לוֹ שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה שְׁמֻשִׁים רְעִים שְׁמֻקְטָרְגִים, כָּל אֶחָד מִשְׁמֻשׁ בְּיוֹמוֹ, וְכֻלָּם נִמְצְאִים עִמּוֹ כָּל יְמֵי הַשָּׁנָה וּמְקַטְרָגִים עָלָיו לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וְכֻלָּם נִמְצְאִים עִמּוֹ בְּיוֹם וּבְלַיְלָה. בְּיוֹם לְקַטְרָג לוֹ, בְּלַיְלָה לְצַעַר אוֹתוֹ בְּחִלּוּמוֹ. בְּשִׁיּוֹצָא לְקַטְרָג עָלָיו, כְּשִׁנְכֻס, שְׁמִים יְדִיהֶם עַל כַּתְּפוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ: אוֹי לוֹ לְפִלּוֹנֵי שִׁיּוֹצָא מִרְשׁוֹת אֲדוֹנוֹ! אוֹי לוֹ לְפִלּוֹנֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא! מְשׁוּם כִּף צְרִיכִים בְּנֵי הָאֱמוּנָה לְהִיּוֹת רְשׁוּמִים בְּכָל, לְהִיּוֹת רְשׁוּמִים בְּרִשָּׁם שֶׁל רְבוּנָם, שִׁיּוֹדְעוּצֵעוּ מֵהֶם כָּל הַצְּדָדִים הַמִּינִים הַרְעִים, שִׁיְהִיו שְׁמוּרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (ישעיה ס) וְעַמָּךְ כָּלֵם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ וְגו'.

וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (שם נב) וְעַתָּה מַה לִּי פֶה נָאִם ה' פִּי לִקַּח עִמִּי חֲנָם וְגו'.

בֹּא וּרְאֵה אֶהְבַּת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֵף עַל גַּב דְּקוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיִשְׂרָאֵל אֵף עַל גַּב דְּחֻבְיָהּ גְּרָמוֹ לְאַסְתְּלָקָא

פַּד עֵייל לְבִיתִיהָ, הוּא אֲכַרְיו קַמִּיהָ, אֲזַדְהָרוּ בִּיקְרָא דְדִיוֹקָנָא דְמִלְכָּא קְדִישָׁא. וְכָל דָּא, בְּגִין הַהוּא רְשִׁמָּא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְאַתְרָשִׁים בְּתַרְעִיָּה.

וְרָא דִּי לִיהָ לְבַר נָשׁ דְאַתְנַטְר בְּבִיתִיהָ, אֲלֵא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיר לִיהָ פַּד עֵייל, וְכַד נְפִיק. דְכְּתִיב, יִי' יִשְׁמַר צְאֲתָךְ וּבּוֹאֲךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. זְכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל בְּהֵאִי עֲלֵמָא, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי, הֵאִי רוּחָא בִישָׁא דְשָׂאֲרִי (דף רס"ו ע"א) בֵּין תַּרְעֵי. וּוִי לִיהָ לְבַר נָשׁ, דְלֹא יָדַע לְאַזְדְהָרָא מִנִּיהָ, וְלֹא רָשִׁים לְפֶתַח דְבִיתִיהָ שְׁמָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, דִּישְׁתַּכַּח עִמִּיהָ. דְהָא אֵית לִיהָ תְּלַת מָאָה וְשִׁתִּין וְחֲמֻשׁ שְׁמֻשִׁין בִּישִׁין מְקַטְרָגִין, כָּל חַד מִשְׁמֻשׁ יוֹמִיָּה, וְכֻלְהוּ מִשְׁתַּפְּחִי עִמִּיהָ כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא, וּמְקַטְרָגִי בֵּיהָ לְעֵילָא וְתַתָּא. וְכֻלְהוּ מִשְׁתַּפְּחִי בֵּיהָ בִּימְמָא וּבְלַיְלָא. בִּימְמָא, בִּימְמָא, לְקַטְרָגָא לִיהָ. בְּלַיְלָא, לְצַעֲרָא לִיהָ בְּחַלְמִיָּה.

כַּד נְפִיק לְקַטְרָגָא לִיהָ, כַּד עָאֵל, שְׁוִוִין יְדִיָּהּ עָלֶיהָ דְכְּתַפִּיָּה, וְאַמְרִין לִיהָ, וּוִי לִיהָ לְפִלְנָיָא דְנַפְק מִרְשׁוֹתָא דְמֵאֲרִיָּה. וּוִי לִיהָ לְפִלְנָיָא בְּהֵאִי עֲלֵמָא, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. בְּגִין כִּף בְּעָאן בְּנֵי מְהִימְנוֹתָא, לְמַהוּי רְשִׁמִין בְּכָלֵא, לְמַהוּי רְשִׁמִין בְּרְשִׁמָּא דְמֵאֲרִיָּהוּן, לְאַזְדְעוּצֵא מִנִּיָּהּ כָּל סְטֵרִין זִינִין בִּישִׁין, לְמַהוּי נָטִירִין בְּהֵאִי עֲלֵמָא, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. זְכָאִין חוּלְקִיָּהוּן דְיִשְׂרָאֵל, עֲלֵיָּהּ כְּתִיב (ישעיה

ס) וְעַמָּךְ כָּלֵם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ וְגו'. וְאַהֲבַת אֶת יִי' אֱלֹהֶיךָ. (דברים ו) רַבִּי יוֹסִי פֶתַח,

וְעַתָּה מַה לִּי פֶה נָאִם יִי' פִּי לִקַּח עִמִּי חֲנָם וְגו'. תָּא חֲזִי, רַחֲמֵימוֹתָא דְקוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיִשְׂרָאֵל אֵף עַל גַּב דְּחֻבְיָהּ גְּרָמוֹ לְאַסְתְּלָקָא

שְׁחַטְאֵיהֶם גָּרְמוּ לְהִסְתַּלַּק
מִבְּיַנְיָהוּ וְהַתְּפֹזְרוּ בֵּין הַעַמִּים,
הוא תּוֹבֵעַ אֶת עֲלֻבוֹנָם.

וְכֵן וְרָאה, בְּשַׁעַר שִׁישְׁרָאֵל
שְׂרוּיִים בְּאַרְצָם, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּגִנוּ וּמִתְקַרֵּב
לְיִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמֵעַ קוֹלָם וּמִשְׁתַּבַּח
בָּהֶם.

בֵּינוֹן שְׁגָרְמוּ חֻטְאֵיהֶם וְהִגְלוּ
יִשְׂרָאֵל מִהָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִכְנָס לְגִנוּ
וְלֹא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בוֹ. וְלֹא עוֹד,
אֵלֹא שֶׁהוּא צוּרוֹת וְאוֹמֵר, וְעַתָּה
מִה לִּי פֶה נֹאֵם ה' ? וְכַתּוּב שָׁם,
(תהלים קלב) פֶּה אֲשַׁב כִּי אֹתִיָּהּ. כִּי
לָקַח עִמִּי חַנּוּם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר
(ישעיה נב) חַנּוּם נִמְכַרְתֶּם.

וּמֵאוֹתוֹ יוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל
מֵאַרְצָם לֹא נִמְצְאוּ שְׂמִיחָה לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שֶׁכַּתּוּב
(ישעיה ו) אֲלֵבִישׁ שָׁמַיִם קְדֵרוֹת
וְשִׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם. וְכֵן זֶה
מִשׁוּם אֲהַבְתֶּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אוֹהֵב אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר
(מלאכי א) אֲהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר ה'.
(ועל זה) וְאֲהַבְתִּי אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ.
וְאֲהַבְתָּ, שְׁצִרְיָךְ אָדָם לְהִתְקַשֵּׁר
עִמּוֹ בְּאַהֲבָה עֲלִיּוֹנָה. שְׁכָל
עֲבוּדָה שְׂאָדָם צָרִיךְ לְעַבֵּד אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂעֵבֵד
בְּאַהֲבָה, שְׂאִין לָךְ עֲבוּדָה כְּמוֹ
אֲהַבְתִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. רַבִּי
אֲבָא אָמַר, הַדְּבָרִים הַלְלוּ הֵם
הַכֹּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, מִשׁוּם שֶׁעֲשָׂר
הָאֲמִירוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה כָּאֵן נִכְלָלוּ,
וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

בֵּא וְרָאה, אֵינן לָךְ דְּבָר בְּחִיבּוֹת
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמִי
שְׂאוֹהֵב אוֹתוֹ כְּרֹאֵי. וּמִה הוּא?
כְּפָתוּב בְּכָל לְבָבְךָ. בְּכָל, מִה זֶה
אוֹמֵר? הִיךְ צָרִיךְ לוֹ לְכַתֵּב
בְּלְבָבְךָ, בְּנִפְשְׁךָ, בְּמַאֲדְךָ. מִהוּ
בְּכָל לְבָבְךָ? אֵלֹא לְהַכְלִיל שְׁנֵי
לְבָבוֹת, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד רַע. בְּכָל

מִבְּיַנְיָהוּ, וְאֶתְפַּדְרוּ בֵּינֵי עַמְּמֵיָא, הוּא תְּבַע
עֲלֻבוֹנָא דְלַהוֹן.

וְהָא חֲזִי, בְּשַׁעַר דִּישְׂרָאֵל שְׂרָאן בְּאַרְעֵהוֹן,
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּגַנְתִּיהָ,
וְקָרִיב לְגַבְיֵיהוּ דִישְׂרָאֵל, וְשָׁמַע קְלִיֵּהוֹן,
וְאֲשַׁתְּבַח בְּהוּ.

בֵּינוֹן דְּגָרְמוּ חוּבְיָיְהוּ, וְאֶתְגָּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא
קְדִישָׁא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא עָאֵל
בְּגַנְתִּיהָ, וְלֹא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בִּיהָ. וְלֹא עוֹד, אֵלֹא
דְּאִיהוּ צוּרוֹת וְאוֹמֵר, וְעַתָּה מִה לִּי פֶה נֹאֵם יי',
וְכַתּוּב הַתָּם (תהלים קלב) פֶּה אֲשַׁב כִּי אֹתִיָּהּ. כִּי
לָקַח עִמִּי חַנּוּם, כְּמִה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה נב) חַנּוּם
נִמְכַרְתֶּם.

וּמֵהָהוּא יוֹמָא דְאַתְגְּלִיאֵוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעֵהוֹן,
לֹא אֲשַׁתְּבַח חֲדוּתָא קְמִיהָ קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא דְכַתּוּב, (ישעיה ו) אֲלֵבִישׁ
שָׁמַיִם קְדֵרוֹת וְשִׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם. וְכֵן דָּא,
בְּגִין רְחִימוּתָא דְלַהוֹן, דְּרַחֲמִים לוֹן קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, כְּמִה דְאַתְּ אָמַר, (מלאכי א) אֲהַבְתִּי
אֶתְכֶם אָמַר יי'. (ועל דא) וְאֲהַבְתִּי אֶת יי' אֱלֹהֵיךָ.
וְאֲהַבְתָּ: דְּבַעֲי בַר נֶשׁ לְאַתְקַשְׁרָא בִּיהָ
בְּרַחֲמֵיהוּ עֲלָאָה, דְּכָל פּוֹלְחָנָא דְּבַעֲי בַר נֶשׁ
לְמַפְלַח לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּיפְלַח בְּרַחֲמֵיהוּ.
דְּלִית לָךְ פּוֹלְחָנָא, כְּמוֹ רְחִימוּתָא דִּיקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי אֲבָא אָמַר, הִנֵּי מְלִי כָלְלָא
דְּאוּרִייתָא אֵינּוֹן, בְּגִין דְּעֵשָׂר אֲמִירָן
דְּאוּרִייתָא, הֵכָא אֲתַפְלִילוּ, וְהָא אוּקְמוּהָ
חֲבָרִיאֵי.

הָא חֲזִי, לִית לָךְ מְלָה בְּחֲבִיבוּתָא קְמִי קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, כְּמִאֵן דְּרַחֲמִים לִיהָ כְּדָקָא
יָאוּת. וּמִה הוּא. כְּמִה דְכַתּוּב, בְּכָל לְבָבְךָ.
בְּכָל, מִאי קָא מִיִּירִי, בְּלְבָבְךָ מִיבַעֲי לִיהָ.
בְּנִפְשְׁךָ, בְּמַאֲדְךָ, מִהוּ בְּכָל לְבָבְךָ. אֵלֹא

נפשך, אחד טוב ואחד רע. בכל מאדך, זה לא בא לדרשה. אמר רבי אלעזר, ואפלו זה הוא לדרשה. מה הטעם? בין שנפל לו ממון מירשה, או מצד אחר, או בין שהוא הרויח אותו, ועל זה פתוב בכל מאדך.

אמר רבי אבא, חזרנו לפסוק של ואהבת. מי שאוהב את הקדוש ברוך הוא, מתעטר בחסד מכל הצדדים ועושה חסד עם הכל, ולא חס על גופו ועל ממונו. מנין לנו? מאברהם, כמו שנאמר, שהרי לא חס באהבת רבנו על לבו (שהוא יצור) ועל נפשו ועל ממונו.

ער לבו לא השגית, על רצונו, משום אהבת רבנו. על נפשו - שלא חס על בנו ועל אשתו בשביל אהבת רבנו. על ממונו - שהיה עומד בפרשת דרכים ומתקן מזונות לכל העולם. משום כך התעטר בעטרה של חסד, בפתוב (מיכה ז) חסד לאברהם. ומי שמתקשר באהבת רבנו זוכה לזה, ולא עוד, אלא שכל העולמות מתברכים בגללו. זהו שפתוב (תהלים קמה) וחסידך יברכוכה. אל תקרי יברכוכה, אלא יברכו כ"ה. (שפתוב בראשית יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה.

יום אחד היה חלש רבי יוסי, נכנסו אליו רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, ראו אותו שהיה נופל על פניו וישן. ישבו. כשהתעורר, ראו שפניו מחזכות. אמר לו רבי אבא, דבר חדש ראית? אמר לו, ודאי, שעכשו עלתה נפשי, וראיתי את הכבוד של אותם שמסרו עצמם על קדשת רבונם, שהיו נכנסים בשלשה עשר נהרות אפרסמון

לאכללא תרין לבין, חד טב וחד ביש. בכל נפשך: חד טב, וחד ביש. בכל מאדך, דא לא אתיא לדרשא. אמר רבי אלעזר, ואפילו האי לדרשא הוא. מאי טעמא. בין הנפל ליה ממונא מירושתא, או מסטרא אחרא, או בין דאיהו רווח ליה, ועל דא כתיב בכל מאדך.

אמר רבי אבא, אהדרנא לקרא ואהבת. מאן דרחים לקודשא בריך הוא, אתעטר בחסד מכל סטרין, ועביד חסד בכלא, ולא חייס על גופיה ועל ממוניה. מנלן. מאברהם. כמה דאתמר, דהא לא חס ברחימותא דמאריה, על לביה, (דהוא יצריה) ועל נפשיה, ועל ממוניה.

ער לביה לא אשגח, על רעותא דיליה, בגין רחימותא דמאריה. על נפשיה, דלא חס על בריה, ועל אתתיה, בגין רחימותא דמאריה. על ממוניה, דהוה קאים בפרשת ארחין, ואתקין מזוני לכל עלמא. בגין כך, אתעטר בעטרא דחסד. כמה דכתיב, (מיכה ז) חסד לאברהם. ומאן דאתקשר ברחימותא דמאריה, זכה להאי. ולא עוד, אלא דעלמין פלהו מתברכן בגיניה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קמה) וחסידך יברכוכה, אל תקרי יברכוכה, אלא יברכו כ"ה. (דכתיב, בראשית יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה.

יומא חד, הוה חלש רבי יוסי, עאל (עאלו) לגביה רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, חמו ליה דהוה נפיל על אנפוי ונאים. יתבו. פד אתער, חמו ליה לאנפוי דחייכין. אמר ליה רבי אבא, מלה חדתא חמיתא. (ד' רס"ז ע"ב) אמר ליה ודאי, דהשתא סלקא נפשי, וחמית יקרא, מאינון דמסרו גרמייהו על קדשה דמאריהון, דהוו עאלין בתליסר נהרי דאפרסמונא דכיא. וקודשא

טְהוֹר וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִמָּם, וְרֵאִיתִי מַה
שֶׁלֹּא נִתְּנוּ לִי רְשׁוֹת לֹמֵר.
וְשִׂאלֹתַי אוֹתָם, אֲמַרְתִּי שֶׁל מִי
הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמְרוּ לִי, שֶׁל אוֹתָם
שֶׁאֲהַבּוּ אֶת רַבּוֹנָם בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם. וּמַמָּה שֶׁרֵאִיתִי הוֹאֲרוּ
נַפְשֵׁי וְלִבִּי, וְעַל כֵּן פָּנִי מִחִיכּוֹת.
אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, אֲשֶׁרֵי חִלְקָךָ,
אֲבָל הַתּוֹרָה מְעִידָה עָלֶיךָ,
שֶׁכְּתוּב (ישעיה טד) עֵינַי לֹא רָאִיתָ
אֱלֹהִים זולָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לּוֹ.
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, הֲרֵי שֶׁאֲלוֹ
הַחֲבָרִים, זֶה שֶׁכְּתוּב יַעֲשֶׂה, הֲיֵה
צָרִיךְ לוֹ לֵהִיֹּת תַּעֲשֶׂה!

אָמַר לוֹ, הֲרֵי נִתְּבָאָר, אֲבָל סוּד
הַדְּבָר הַיָּנוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים כו)
לְחַזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ.
וּפְרָשׁוּהָ, נַעַם ה', אוֹתוֹ שֶׁבֵּא
מִהַעֲתִיק הַקְדוּשׁ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בּוֹ, שֶׁהֲרֵי אוֹתוֹ
נַעַם יוֹצֵא מִהַעֲתִיק. וּלְבַקֵּר
בְּהִיכְלוֹ, בְּהִיכַל הָעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל.
אִךְ כָּאן, עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים
זולָתְךָ יַעֲשֶׂה - מִי? אוֹתוֹ הַעֲתִיק
הַנֶּסְתֵּר שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהֲרֵי בּוֹ תְלוּי.
אָמַר לוֹ, וְדַאי כִּף הוּא. אֲשֶׁרֵי
חִלְקָם שֶׁל אוֹתָם שֶׁבֵּאֲהַבְתָּ
רַבּוֹנָם נִדְּבָקִים בָּהֶם, לֹאֲלֵה אֵין
שְׁעוֹר לְחִלְקָם בְּעוֹלָם הַהוּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פֶּמָּה מְדוֹרִים
עַל מְדוֹרִים יֵשׁ לְצַדִּיקִים בְּעוֹלָם
הַהוּא, וְהַמְדוֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל
- אוֹתָם שֶׁנִּקְשְׂרָה בָּהֶם אֲהַבְתָּ
רַבּוֹנָם, שֶׁהֲרֵי מְדוֹרָם נִקְשַׁר
לְהִיכַל שְׁעוֹלָה עַל הַכֹּל. מַה
הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִתְעַטֵּר בְּזוֹה.

בֵּא וְרָאָה, (הַכֹּל אֲהַבָּה) הַהִיכַל הַזֶּה
נִקְרָא אֲהַבָּה, וּבִשְׁבִיל הָאֲהַבָּה
הַכֹּל קִיָּם, כְּפָתוּב (שיר השירים ח)
מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת
הָאֲהַבָּה. וְהַכֹּל קִיָּם בְּאֲהַבָּה,
שֶׁהֲרֵי הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כִּף נִמְצָא,

בְּרִיךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בָּהוּ. וְחִמִּינָא מַה דְּלֹא
יָהִבוּ לִי רְשׁוֹתָא לְמִימַר. וְשִׂאִילָנָא לִזְוִן,
אֲמִינָא, הָאִי יִקְרָא דְמֵאֵן הוּא. אָמְרוּ לִי,
מֵאִינּוֹן דְּרַחֲמִימוּ לְמֵאֲרִיהוֹן בְּהַהוּא עֲלֵמָא.
וּמַמָּה דְּחִמִּית, נַפְשָׁאֵי וְלִבָּאֵי אֲתַנְהִיר, וְעַל
דָּא אֲנַפְּאֵי חִיִּיכִין.

אָמַר לִיהֵ רַבִּי אַבָּא, זַכָּאָה חוֹלְקָךָ, אֲבָל
אוֹרִייתָא אֲסֵהִיד בָּהוּ, דְּכַתִּיב, (ישעיה טד)
עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זולָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה
לוֹ. אָמַר לִיהֵ רַבִּי יְהוּדָה, הָא שֶׁאֲלוֹ חֲבַרְיָא,
דָּא דְכַתִּיב יַעֲשֶׂה, תַּעֲשֶׂה מִיבְעֵי לִיהֵ.

אָמַר לִיהֵ, הָא אֲתַמַּר. אֲבָל רְזָא דְמַלְהָ, הַיָּינוּ
דְּכַתִּיב, (תהלים כו) לְחַזוֹת בְּנַעַם יי' וּלְבַקֵּר
בְּהִיכְלוֹ. וְאוּקְמוּהָ, נַעַם יי', הַהוּא דְאֲתַיָּא
מִעֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בִּיהֵ. דְּהָא הַהוּא נַעַם מִעֲתִיקָא
נַפְקָא. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, בְּהִיכְלָא עֵילְאָה עַל
כֹּלָא. אוּף הָכָא, עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זולָתְךָ
יַעֲשֶׂה. מֵאֵן הַהוּא עֲתִיקָא סְתִימָא דְכֹלָא, דְּהָא
בִּיהֵ תְלוּיָא, אָמַר לִיהֵ, וְדַאי הָכִי הוּא. זַכָּאָה
חוֹלְקִיהוֹן דְּאִינּוֹן דְּרַחֲמִימוּתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן
מִתְדַבְּקוֹן בָּהוּ, לְאֵלִין לִית שְׁעוֹרָא לְחוֹלְקִיהוֹן
בְּהַהוּא עֲלֵמָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פֶּמָּה מְדוֹרִין עַל מְדוֹרִין אִית
לְהוּ לְצַדִּיקִיָּא בְּהַהוּא עֲלֵמָא, וּמְדוֹרָא
עֲלָאָה דְכֹלָא, אִינּוֹן דְּרַחֲמִימוּתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן
אֲתַקְשַׁר בָּהוּ, דְּהָא מְדוֹרִיהוֹן אֲתַקְשַׁר
בְּהִיכְלָא דְסְלִיק עַל כֹּלָא. מֵאִי טַעַמָא, בְּגִין
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהָאֵי אֲתַעֲטֵר.

תָּא חֲזִי, (ס"א כֹּלָא אֲהַבָּה) הִיכְלָא דָּא, אֲהַבָּה
אֲתַקְרִי, וּבְגִין אֲהַבָּה קִיָּמָא כֹּלָא. פֶּמָּה
דְּכַתִּיב, (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת
אֶת הָאֲהַבָּה. וְכֹלָא בְּרַחֲמִימוּתָא קִיָּמָא, דְּהָא

שְׁהָרִי פְּרִשׁוּהָ, י' לא נִפְרָד הַקּוֹץ
שְׁלֹמֶעֱלָה מִן י' לְעוֹלָמִים, שְׁהָרִי
בְּאַהֲבָה שׁוֹרָה עָלָיו, וְלֹא נִפְרָד
מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. ה' הָרִי פְּרִשׁוּהָ,
שׁוֹרָה לֹא נִפְרָדָת מִמֶּנּוּ, וְנִמְצְאוֹת
יַחַד בְּחִבּוּבוֹת, לֹא נִפְרָדוֹת זֶה
מִזֶּה. כְּמוֹ כֵּן ה', וְהָרִי נִתְבָּאֵר,
כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (בראשית ב) וְנִהָר יֵצֵא
מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תָמִיד לְעוֹלָמִים,
נִדְבָקִים בְּחִבּוּבוֹת.

ו"ה כְּשֶׁנִּדְבָקוֹת זֶה בְּזֶה, נִדְבָקוֹת
יַחַד בְּחִבּוּבוֹת, חֶתֶן עִם פְּלֵה,
שְׁדַרְכָן תָּמִיד נִמְצְאוֹת בְּחִבּוּבוֹת.
י' עִם ה', ה' עִם ו', ו' עִם ה', וְזֶה
עִם זֶה נִקְשָׁרוֹת בְּחִבּוּבוֹת, וְהַפֶּל
נִקְרָא אֲהָבָה. וְעַל כֵּן מִי שְׂאוֹהֵב
אֶת הַמְּלָךְ, הָרִי הוּא נִקְשָׁר
בְּאוֹתָהּ הָאֲהָבָה, וּמִשׁוּם כִּף
וְאֲהָבָת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי
יִצְחָק פֶּתַח, (תהלים לה) כָּל עֲצֻמְתִּי
תִּאֲמַרְנָה ה' מִי כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי
מִחֲזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגִּזְלוֹ.
פְּסוּק זֶה אָמַר אוֹתוֹ דָּוִד בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ. כָּל עֲצֻמְתִּי תִּאֲמַרְנָה, וְכִי
מִי רָאָה עֲצֻמוֹת שְׂאוֹמְרוֹת
שִׁירָה? אֵלֶּא הַפְּסוּק הַזֶּה בְּזִמְנָן
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד
לְהַחְיֹת אֶת הַמֵּתִים, וְעֲתִיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְקִין
הָעֲצֻמוֹת וְלִקְרֹב כָּל אַחַת וְאַחַת
לְמִקְוָמָן, שְׁכֵתוֹב (יחזקאל לו)
וּתְקַרְבוּ עֲצֻמוֹת עִצְמוֹת אֵל עֲצֻמוֹ,
וְכֵתוֹב (ישעיה נח) וְעֲצֻמוֹתֶיךָ יִחְלִיץ.
אֲז עֲתִידוֹת הֵן לוֹמַר שִׁירָה.

אִיזוֹ שִׁירָה אוֹמְרוֹת? ה' מִי כְמוֹךָ
(מקדימים), וְזֶה הַשִּׁירָה הַמְּעֻלָּה
מִמֶּה שְׂאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם,
שְׁהָרִי הֵם לֹא הִזְכִּירוּ אֶת הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ אֵלֶּא אַחֲרֵי שְׁלֹשׁ מַלְאָכִים,
שְׁכֵתוֹב (שמות טו) מִי כְמוֹכָה בְּאֵלֶם
ה'. וְכֵן הֵם מְקַדְּמִים אֶת הַשֵּׁם

שְׁמָא קְדִישָׁא הָכִי אֲשַׁתְּכַח דְּהָא אוֹקְמוּהָ, י'
לֹא מִתְפָּרֵשׁ קוֹצָא דְלַעֲלִילָא מִן י' לְעַלְמִין.
דְּהָא בְּרַחֲמֵימוֹתָא שְׂרִיא עָלֵיהּ, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ
מִנֵּיהּ לְעַלְמִין. ה', הָא אוֹקְמוּהָ, דִּיּוֹד לֹא
מִתְפָּרֵשׁ מִנֵּיהּ, וְאֲשַׁתְּכַחוּ כַחְדָּא בְּחִבּוּבוֹתָא,
לֹא אֲתִפְרִשְׁן דָּא מִן דָּא. כְּגוֹוֵנָא דָּא ה' וְהָא
אֲתִמַּר, כְּמָה דְכֵתִיב, (בראשית ב) וְנִהָר יוֹצֵא
מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תָדִיר לְעַלְמִין, בְּחִבּוּבוֹתָא
אֲתִדְבָקֵן.

ו"ה כִּד אֲתִדְבָקֵן דָּא בְּדָא, אֲתִדְבָקֵן בְּחִבּוּבוֹתָא
כַחְדָּא, חֶתֶן בְּכֵלָה, דְּאֲרַחֲמִיּהוּ תָדִיר
בְּחִבּוּבוֹתָא אֲשַׁתְּכַח. י' בְּה', ה' עִם ו', ו' עִם
ה'. וְדָא בְּדָא אֲתִקְשָׁר בְּחִבּוּבוֹתָא. וְכֵלָא
אֲהָבָה אֲקָרִי. וְעַל דָּא מָאן דְּרַחֲמִים לְמַלְפָּא,
הָא אֲתִקְשָׁר בְּהֵוּא אֲהָבָה. וּבְגִין כִּף, וְאֲהָבָת
אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח,
(תהלים לה) כָּל עֲצֻמוֹתִי תִּאֲמַרְנָה יי' מִי
כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֲזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן
מִגִּזְלוֹ. הָאִי קָרָא דָּוִד אֲמַרְיָה בְּרוּחָא
דְּקוּדְשָׁא, כָּל עֲצֻמוֹתִי תִּאֲמַרְנָה, וְכִי מָאן
חָמָא גְרָמִי דְאֲמַרוּ שִׁירָתָא. אֵלֶּא הָאִי קָרָא,
בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאַחֲרִיא
מִתְיָא, וְזְמִין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְקַנָּא
גְרָמִי, וְלִקְרֹב כָּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיּהוּ,
דְכֵתִיב, (יחזקאל לו) וּתְקַרְבוּ עֲצֻמוֹת עִצְמוֹת עִצְמוֹ
עֲצֻמוֹ. וְכֵתִיב (ישעיה נח) וְעֲצֻמוֹתֶיךָ יִחְלִיץ. כְּדִין
זְמִינִין אֵינוֹן לְמִימַר שִׁירָתָא.

מָאִי שִׁירָתָא אֲמַרִי. יי' מִי כְמוֹךָ (מקדמי) וְדָא
שִׁירָתָא מְעֻלָּיָא, מִמֶּה דְאֲמַרוּ יִשְׂרָאֵל
עַל יָמָא, דְּהָא אֵינוֹן לֹא אֲדַכְרוּ שְׁמָא קְדִישָׁא,
אֵלֶּא בְּתַר תְּלַת מַלְיָן, דְכֵתִיב, (שמות טו) מִי

כְמוֹכָה בְּאֵלִים יי'. וְהֵכָא אֵינוֹן מְקַדְּמִי לְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְכֵתִיב יי' מִי

הַקְדוּשׁ, שְׁכַתוּב ה' מִי כְמוֹד.
מִצִּיל עֲנֵי מַחֲזֵק מִמֶּנּוּ - זֶה יֵצֵר
טוֹב מִיֵּצֵר הָרַע, מִשׁוּם שִׁיֵּצֵר
הָרַע תִּקְרֶיף הוּא כְּמוֹ אֲבָן, כְּכַתוּב
(יחזקאל לו) וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאֲבָן,
וְיֵצֵר הַטּוֹב הוּא בִּשְׂר, שְׁכַתוּב
וְנִתְתִי לָכֶם לֵב בִּשְׂר.

בֹּא וּרְאֵה, יֵצֵר הָרַע לְמָה הוּא
דוֹמֶה? בְּשֶׁעָה שֶׁהוּא בֹּא לְהַזְדוּג
עִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ בְרוּל, עַד
שֶׁמִּכְנִיסִים אוֹתוֹ לְאֵשׁ. אַחַר
שִׁיתַחֲמֶם, הַכֹּל חוֹזֵר כְּאֵשׁ.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, כְּשָׁבֵא יֵצֵר הָרַע
לְהַזְדוּג עִם הָאָדָם, דוֹמֶה לְאִישׁ
שֶׁקָּרַב לְפִתַח וְרוּאָה שְׂאִין מִי
שְׂמוּחָה בְיָדוֹ, נִכְנָס לְבֵית וְנַעֲשֶׂה
לוֹ אוֹרַח. רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה
בְיָדוֹ, וְלֵךְ לוֹ לְדַרְכּוֹ. פִּינּוּן
שְׁנַכְנָס לְבֵית וְאִין מִי שִׁימַחָה
בְיָדוֹ, מִתְמַנֶּה עָלָיו וְנַעֲשֶׂה בַעַל
הַבַּיִת, עַד שֶׁנִּמְצָא שְׁכַל הַבַּיִת
עוֹמֵד לְרִשׁוֹתוֹ.

מִמִּי לְמַדְנּוּ? מִפְּרִשְׁת דְּוּד
לְמַדְנּוּ. מַה כְּתוּב? (שמואל ב יב)
וַיִּבֵּא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֶשְׂרִי. הַלֵּךְ
שֶׁקָּרַב לְפִתַח וְלֹא רוּאָה לְהַתְעַכֵּב
שָׁם, אֲלֵא לְלַכֵּת לְדַרְכּוֹ. כִּף הוּא
יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁקָּרַב לְבֵית
מִתְקַרֵּב לְאָדָם. מִתְעוֹרֵר עָלָיו
בְּחֻטָּא קָטָן, זֶהוּ אוֹרַח עֲרָאִי.
רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בְיָדוֹ, מַה
כְּתוּב? לַעֲשׂוֹת לְאוֹרַח הַבַּיִת לוֹ
[אֵלִי], נַעֲשֶׂה לוֹ אוֹרַח אֲכִסְנָאִי
בַּבַּיִת, מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֻטָּא
יּוֹתֵר, יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, כְּאוֹרַח
הַזֶּה שֶׁמְשַׁהִים אוֹתוֹ בַּבַּיִת יוֹם
אֶחָד אוֹ יוֹמִים, (בגלל שְׁהוּא אוֹרַח)
פִּינּוּן שְׂרוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה
בְיָדוֹ, מַה כְּתוּב? (שם) וַיַּעֲשֵׂה[ה]
לְאִישׁ הַבַּיִת אֵלִי, נַעֲשֶׂה בַעַל
הַבַּיִת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (בראשית מב)
הָאִישׁ אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ
נַעֲמִי. כִּף הוּא יֵצֵר הָרַע, נַעֲשֶׂה
כְּגַד הָאָדָם אִישׁ, בַּעַל הַבַּיִת,

כְּמוֹד. מִצִּיל עֲנֵי מַחֲזֵק מִמֶּנּוּ, דָּא יֵצֵר טוֹב,
מִיֵּצֵר רַע. בְּגִין דִּיֵּצֵר הָרַע תִּקְרֶיף הוּא כְּאֲבָנָא.
כְּמָה דְכְּתִיב, (יחזקאל לו) וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאֲבָן.
וְיֵצֵר טוֹב הוּא בִּשְׂרָא, דְכְּתִיב, (שם) וְנִתְתִי לָכֶם
לֵב בִּשְׂר.

תָּא חֲזִי, יֵצֵר הָרַע לְמָה הוּא דוֹמֶה. בְּשֶׁעָתָא
דְּאִתִּי לְאַזְדוּגָא בְּבֵר נָשׁ, הוּא כְּפִרְזָלָא,
עַד דְּעָאֲלִין לִיה בְּנוֹרָא. בְּתֵר דִּיתַחֲמֶם אֶתְהַדֵּר
כְּלָא כְּנוֹרָא.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, יֵצֵר הָרַע כְּדֵי אֶתִי לְאַזְדוּגָא
בֵּיה לְבֵר נָשׁ, דְּמִי לְבֵר נָשׁ דְּקָרִיב
לְפִתַחָא, וְחָמִי דְלָא אִית מָאן דְּמַחִי בִידֵיה.
עָאֵל לְבֵיתָא, וְאֶתְעַבִּיד לִיה אֲרַח. חָמָא דְלָא
אִית מָאן דְּמַחִי בִידֵיה, וְיִיזִיל לִיה לְאַרְחִיה.
פִּינּוּן דְּעִיל לְבֵיתָא, וְלָא אִית דִּימַחִי בִידֵיה,
אֶתְמַנָּא עָלֵיה וְאֶתְעַבִּיד מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא (דף רס"ח

ו"א) עַד דִּישְׁתַּכַּח דְּכָל בֵּיתָא קָאִים בְּרִשׁוֹתֵיה.
מָאן אוֹלִיפְנָא. מִפְּרִשְׁתָּא דְּדוּד אוֹלִיפְנָא. מַה
כְּתִיב, (שמואל ב יב) וַיִּבֵּא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֶשְׂרִי,
הַלֵּךְ דְּקָרִיב לְפִתַחָא, וְלָא בְּעֵי לְאַתְעַכָּבָא
תַּמָּן, אֲלֵא לְמַהֵךְ לְאַרְחִיה. כִּף הוּא יֵצֵר הָרַע,
כְּמָה דְּמִקָּרַב לְבֵיתָא, מִתְקַרֵּב גַּבֵּי דְבֵר נָשׁ,
אֶתְעַר עָלֵיה בְּחוּבָא זְעִיר, דָּא הוּא אוֹרַח
עֲרָאִי. חָמִי דְלִית דְּמַחִי בִידֵיה, מַה כְּתִיב,
לַעֲשׂוֹת לְאוֹרַח הַבַּיִת אֵלִי, אֶתְעַבִּיד לִיה
אוֹרַח אֲכִסְנָאִי בְּבֵיתָא, אֶתְעַר עָלֵיה בְּחוּבֵי
יַתִּיר, יוֹמָא חַד, אוֹ תְרִין יוֹמִין, כְּהֵאִי אוֹרַח
דְּשְׂרָאן לִיה בְּבֵיתָא, יוֹמָא חָדָא, אוֹ שְׁתֵּי
יוֹמִין, (בְּגִין דְּאִיהוּ אוֹרַח) פִּינּוּן דְּחָמִי דְלִית מָאן דְּמַחִי
בִידֵיה, מַה כְּתִיב, (שם) וַיַּעֲשֵׂה לְאִישׁ הַבַּיִת אֵלִי,
אֶתְעַבִּיד מְאָרִי דְּבֵיתָא, כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (בראשית
מב) הָאִישׁ אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כִּף
הוּא יֵצֵר הָרַע, אֶתְעַבִּיד לְקַבְלֵיה דְּבֵר נָשׁ,

והנה נקשר האדם לעבודתו, והוא עושה בו פרצונו.

ועל כן צריך אדם לשים דברי תורה עליו תמיד, כדי שיהיה אותו יצר הרע שבויר בהם, שאין ליצר הרע מקטרג פרט לדברי תורה, ועל כן כתוב והיו הדברים האלה וגו', על לבבך - על שני יצריך, שיצר הטוב מתעטר בהם, ויצר הרע נכנע בהם. אמר רבי יהודה, מה יצר הטוב צריך דברי תורה? אמר לו, יצר הטוב מתעטר בהם. ויצר הרע, פיון שרואה שאדם לא שב ולא רוצה להשתדל בתורה, אז הוא עולה למעלה ומלמד עליו חובה, זהו שכתוב (משלי א) וכסילים מרים קלון.

בשבא רבי שמעון, אמר, הרי ודאי פרשת קריאת שמע רמוזה בו עשר אמירות כמו שבארנו, וכך הוא ודאי. והיו הדברים האלה, הם הפלל של עשר האמירות, ומשום כך יש כאן עשר מצוות, כנגד עשר מצוות של התורה. ומי הן? ושננתם לבניך. ודברת בם. בשבתך בביתך. ובלכתך בדרך. ובשכבך. ובקומך. וקשרתם לאות על ירך. והיו לטטפת בין עיניך. וכתבתם על מזוזת ביתך. ובשעריך. הרי עשר כנגד עשר אמירות. ועל כן הפרשיות הללו הן כלל גדול בתורה. אשרי חלקו של מי שמשלים אותו בכל יום פעמים, שהרי התקדש בפיו השם הקדוש כראוי.

רבי אחא הנה עומד עם רבי אלעזר לילה אחד אחרי חצות הלילה, והיו עוסקים בתורה. פתח רבי אלעזר (רבי אחא) ואמר, (דברים ל) כי הוא חייך ואורך ימך וגו'.

איש, בעל הבית, הא אתקשר בר נש בפולחניה, והוא עבד ביה רעותיה.

ועל דא בעי בר נש לשואה מלין דאורייתא עליה תדיר, בגין דיהא ההוא יצר הרע תביר בהו, דלית ליה מקטרגא ליצר הרע, בר מלי דאורייתא. ועל דא פתיב, והיו הדברים האלה וגו', על לבבך, על תרי יצריך, יצר הטוב אתעטר בהו, ויצר הרע אתפנע בהו. אמר רבי יהודה, יצר הטוב, מה בעי מלי דאורייתא. אמר ליה, יצר הטוב אתעטר בהו. ויצר הרע, פיון דחמי בר נש לא תב, ולא בעי לאשתדל באורייתא, פדין הוא סליק לעילא, ואוליף עליה חובה, הדא הוא דכתיב, (משלי א) וכסילים מרים קלון.

בר אהא רבי שמעון, אמר, הא ודאי פרשתא דקריאת שמע רמיזא ביה עשר אמירן פמה דאוקמוה, והכי הוא ודאי. והיו הדברים האלה, פללא דעשר אמירן אינון. ובגין כך עשר פקודין אית הכא, לקבל עשר פקודין דאורייתא. ומאן אינון. ושננתם לבניך. ודברת בם. בשבתך בביתך. ובלכתך בדרך. ובשכבך. ובקומך. וקשרתם לאות על ירך. והיו לטוטפות בין עיניך. וכתבתם על מזוזת ביתך. ובשעריך. הא עשר, לקבל עשר אמירן. ועל דא פרשיין אלין כלל רב אינון באורייתא, זפאה חולקיה, מאן דאשלים ליה בכל יומא תרי זימני, דהא אתקדש בפומיה שמא קדישא כדקא יאות.

רבי אחא, הנה קאים עמיה דרבי אלעזר ליליא חד פתר פלגות ליליא, והווי משתדלי באורייתא. פתח רבי אלעזר, (נ"א רבי אחא) ואמר, (דברים לב) פי הוא חייך ואורך ימך וגו'.

בא וּרְאָה, על כָּל הַתְּנָאִים (המצוות) שְׁגֹזֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁנִּכְנְסוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, גִּזְרַת הַתּוֹרָה הִיְתָה. מִה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׂכִינָה לֹא מְתִישְׁבָת בְּאֶרֶץ אֱלֹא בַתּוֹרָה, וְלֹא מְתִישְׁבָת לְמַעַל אֱלֹא בַתּוֹרָה.

שֶׁבַךְ אָמַר (רבי שמעון) אָבֵא, תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה לֹא נִדְעָתָה, אֱלֹא בְּשִׁבִיל תּוֹרָה שְׁבַכְתָּה. הַשְּׂכִינָה לֹא מְתִישְׁבָת לְמַעַל וְלַמַּטָּה, אֱלֹא עִם הַתּוֹרָה שְׁלַמְטָה. שְׁכַל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצָאָת עִמּוֹ, יְכוּל לְעַמֵּד בְּעוֹלָם. (תוֹרָה שְׁבַכְתָּה לֹא נִדְעָתָה אֱלֹא מִשּׁוּם תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה לֹא נִדְעָתָה אֱלֹא מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּה. וְדַאי כָּלל הַצְּרִיר לְפָרֵט, וּפְרָט הַצְּרִיר לְכָלֵל. הַשְּׂכִינָה לֹא מְתִישְׁבָת לְמַעַל אֱלֹא בַתּוֹרָה שְׁלַמְטָה. שְׁכַל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצָאָתָה, יְכוּלָה לְהִתְקַם בְּעוֹלָם) זֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי הוּא חֲיִיד וְאֶרְךָ יְמֵיד לְשַׁבַּת עַל הָאֲדָמָה. עַל הָאֲדָמָה סָתַם. וְאִם לֹא שְׁמַפְסִיק דְּבַרֵי תּוֹרָה, לֹא יְכוּל לְעַמֵּד, שְׁכָתוּב (ירמיה ט) עַל מָה אָבְדָה הָאֶרֶץ. וְכָתוּב, וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי.

בְּעוֹדֵם יוֹשְׁבִים, הַנְּמִיד רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת רֵאשׁוֹ וְאָמַר, וְדַאי כִּי הוּא, וְזֶהוּ הַסּוּד שְׁמַצְאָנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, וּבְאֵר הַפְּסוּק הַזֶּה בְּסוּד שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוּב (שמות כא) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעִנְתָהּ לֹא יִגְרַע. וְאִם מוֹנְעִים מִמֶּנָּה, מִה כְּתוּב? וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף. כְּמוֹ שְׁנָאֵמַר (ישעיה ו) אֵי זֶה סִפֵּר כְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהָ. וְכָתוּב (שם נב) חֲנָם נִמְכַרְתֶּם וְלֹא בְּכֶסֶף תִּגְאָלוּ. וּמִי שְׁמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה תּוֹרָה, כְּמִי שְׁלוֹקֵת בְּעַל (שְׂאֲרָה) שֶׁל אִשָּׁה וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה. זֶה נִשְׂאָרָת כְּאֶלְמָנָה, וְלֹא אֶלְמָנָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (איכה א) הִיְתָה כְּאֶלְמָנָה, וְלֹא אֶלְמָנָה.

הָא חֲזִי, עַל כָּל תְּנָאִין (נ"א פְּקוּדִין) דְּגִזְרֵי קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא פִּד עָאלוּ לְאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, גִּזְרָה דְאוּרִייתָא הָוָה. מָאי טַעְמָא, בְּגִין דְשְׂכִינְתָא לֹא מְתִישְׁבָא בְּאֶרְעָא, אֱלֹא בְּאוּרִייתָא. וְלֹא מְתִישְׁבָא לְעִילָא, אֱלֹא בְּאוּרִייתָא.

דְּהָכִי אָמַר (רבי שמעון) אָבֵא, תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע, אֱלֹא בְּגִין תּוֹרָה שְׁבַכְתָּה. שְׂכִינְתָא לֹא מְתִישְׁבָא לְעִילָא וְתַתָּא אֱלֹא עִם תּוֹרָה דְלַתַּתָּא. דְּכָל זְמַנָּא דְאוּרִייתָא אֲשַׁתְּכַח עִמֶיהָ, יְכָלָא לְמִיקָם בְּעַלְמָא. (נ"א תוֹרָה שְׁבַכְתָּה לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע אֱלֹא בְּגִין תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע אֱלֹא מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּה, וְדַאי כָּלל הַצְּרִיר לְפָרֵט, וּפְרָט הַצְּרִיר לְכָלֵל. שְׂכִינְתָא לֹא מְתִישְׁבָא לְעִילָא אֱלֹא בְּאוּרִייתָא דְלַתַּתָּא. דְּכָל זְמַנָּא דְאוּרִייתָא אֲשַׁתְּכַחַת יְכָלָא לְמִיקָם בְּעַלְמָא) הָדָא הוּא דְכָתִיב, כִּי הוּא חֲיִיד וְאוּרְךָ יְמֵיד לְשַׁבַּת עַל הָאֲדָמָה. עַל הָאֲדָמָה סָתַם. וְאִם לֹא דְאֶפְסִיק מְלִי דְאוּרִייתָא לֹא יְכָלָא לְמִיקָם. דְּכָתִיב, (ירמיה ט) עַל מָה אָבְדָה הָאֶרֶץ. וְכָתִיב, וַיֹּאמֶר יי' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי.

עַד דְּהוּוּ יְתִבִי, מָאיֵךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן רִישִׁיהָ. אָמַר, וְדַאי הָכִי הוּא וְדָא הוּא רִזָּא דְאֲשַׁפְחָנָא בְּסִפְרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, וְאוּקִים קָרָא דָא, בְּרִזָּא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּכָתִיב, (שמות כא) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעִנְתָהּ לֹא יִגְרַע. וְאִם אֲתַמְנְעוּ מִנָּה, מָה כְּתִיב, וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף. כְּמָה דְאֶתְּ אָמַר, (ישעיה ו) אֵי זֶה סִפֵּר כְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהָ. וְכָתִיב, (ישעיה נב) חֲנָם נִמְכַרְתֶּם וְלֹא בְּכֶסֶף תִּגְאָלוּ. וּמֵאֵן דְּמִנְעַת אוּרִייתָא מִנָּה, כְּמֵאֵן דְּנִסְבַּת מְאִרִי (ס"א שְׂאֲרָה) דְאֶתְּתָא, וּמִנְעַת לִיהָ מִנָּה, דָּא אֲשַׁתְּאָרַת כְּאֶרְמִלְתָּא, וְלֹא אֶרְמִלְתָּא. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (איכה א) הִיְתָה כְּאֶלְמָנָה, וְלֹא אֶלְמָנָה.

יָתְבוּ וְאֶתְעַסְקוּ בְּאוֹרֵייתָא, עַד דְּנְהִיר יוֹמָא.
 בְּתַר דְּנְהִיר יוֹמָא, קָמוּ וְאָזְלוּ. עַד דְּהוּוּ
 אָזְלוּ, חָמוּ חַד גְּבַר דְּהוּוּ אָזִיל בְּאַרְחָא,
 וְרִישִׁיהָ עָטִיף, קָרִיבוּ גַבִּיהָ, וְהוּוּ רַחֲשִׁישׁ (דף
 רס"ח ע"ב) בְּשִׁפּוֹתֶיהָ, וְלֹא אֶתִיב לֹוֹן מְדִי. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, וּדְאִי הָאִי אִמְלָךְ בְּמֵאֲרִיָּה. יְתִיב
 רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַחָא וְצִלוּ צְלוֹתָא, וְהָהוּא
 גְּבַר קָאִים בְּקִיּוּמִיהָ בְּאַתָּר אַחְרָא. בְּתַר
 דְּסִיִּימוּ צְלוֹתָא, אָזְלוּ בְּאַרְחָא, וְהָהוּא גְּבַרָא
 אֲשֶׁתְּמִיט מְנִייהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִי
 גְּבַרָא, אוּ טַפְשָׁא הוּא, אוּ אַרְחוּי לֹא
 מְתִישְׁרֵן. אָמַר, נִתְעַסַּק בְּאוֹרֵייתָא, דְּהָא
 שְׁעֵתָא הִיא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי ג)
 כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וְכַסְיָלִים מְרִים קִלּוֹן.
 כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, וְכַסְיָלִים מְרִים קִלּוֹן.
 בְּאוֹרֵייתָא, עַד לֹא פְתַח מְלָה, קָרִיב הָהוּא בַר
 נָשׁ גַּבִּייהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, לִית לָן לְמַפְסַק
 מְלִי דְאוֹרֵייתָא, דְּכָל מָאן דְּאֲשֶׁתְּדַל
 בְּאוֹרֵייתָא, זְכִי לְמִירַת יְרוּתָא דְאַחְסָנָא
 דְלַעִילָא, בִּיקְרָא דְמַלְפָּא עַלְאַה קְדִישָׁא, וְזְכִי
 לְמִירַת יְרוּתָא דְאַחְסָנָא בְּהָאִי עַלְמָא, וּמֵאִי
 אִיהוּ. הָהוּא דְאַקְרִי כְבוֹד יִי, דְלֹא פְסַק
 מְנִייהוּ לְעַלְמָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, כְּבוֹד
 חֲכָמִים יִנְחָלוּ, הָהוּא דְאַקְרִי כְבוֹד יִי.

וְכַסְיָלִים מְרִים קִלּוֹן, מָאִי הוּא. תָּא חֲזִי, כַּד
 בַּר נָשׁ אָזִיל בְּאַרְחָא מִישַׁר קָמִי קְדִישָׁא
 בְּרִיף הוּא, וְאֲשֶׁתְּדַל בְּאוֹרֵייתָא, הָא הָהוּא
 כְבוֹד יִי יְרִית לְגַרְמִיָּה, וְכַמְּה אַפְטְרוּפְסִין
 סְנִיגוּרִין אֲשֶׁתְּפַחוּ לְעִילָא עַלִּיהָ דְבַר נָשׁ,
 וְכִלְהוּ אוּלְפִין עַלִּיהָ זְכוּ, קָמִי מַלְפָּא קְדִישָׁא,
 וְאִי בַר נָשׁ לֹא אֲשֶׁתְּדַל בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אָזִיל
 בְּאַרְחָא דְמֵאֲרִיָּה, הוּא עֲבִיד קְטִיגוּרָא עַלִּיהָ.

יָשְׁבוּ וְהִתְעַסְקוּ בַתּוֹרָה עַד
 שְׁהֵאִיר הַיּוֹם. אַחַר שְׁהֵאִיר הַיּוֹם,
 קָמוּ וְהִלְכוּ. עַד שְׁהֵי הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ
 רָאוּ אִישׁ אֶחָד שְׁהֵי הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ
 וְרֵאשׁוּ עִטּוּף. קָרְבוּ אֵלָיו, וְהֵי
 מְרַחֵשׁ בְּשִׁפּוֹתָיו וְלֹא הִשִּׁיב
 לָהֶם דְּבַר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וּדְאִי
 זֶה נִמְלָךְ בְּרַבּוֹנוּ. יָשְׁבוּ רַבִּי
 אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַחָא וְהִתְפַּלְלוּ
 תְּפִלָּה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עָמַד
 בְּמַקּוֹמוֹ בְּמַקּוֹם אַחֵר. אַחַר
 שְׁסִימוּ הַתְּפִלָּה הִלְכוּ לְדַרְךָ,
 וְאוֹתוֹ הָאִישׁ נִשְׁמַט מֵהֶם. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִישׁ הַזֶּה, אוּ
 שְׁהוּא טַפְשָׁא, אוּ שְׁדַרְכִּי לֹא
 יִשְׁרוּת. אָמַר, נִתְעַסַּק בַתּוֹרָה,
 שְׁהֵי הַשְּׁעָה הִיא לָזֶה.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי ג)
 כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וְכַסְיָלִים
 מְרִים קִלּוֹן. כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ,
 אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמַתְעַסְקִים בַתּוֹרָה.
 וְטַרְם שְׁפַתַּח בְּדַבְּרֵי, קָרִב אֵלֵיהֶם
 אוֹתוֹ אָדָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵין
 לָנוּ לְהַפְסִיק בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, שְׁכַל
 מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בַתּוֹרָה, זוֹכֵה
 לְרֶשֶׁת יְרֵשָׁה שֶׁל הַנְּחִלָּה
 שְׁלַמְעֵלָה, בְּכַבוֹד שֶׁל הַמְּלָךְ
 הַעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְזוֹכֵה לְרֶשֶׁת
 יְרֵשָׁה שֶׁל נַחֲלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִי
 הִיא? אוֹתוֹ שְׁנַקְרָא כְבוֹד ה',
 שְׁלֹא פּוֹסַק מֵהֶם לְעוֹלָם. זֶהוּ
 שְׁפַתּוֹב כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ,
 הָהוּא שְׁנַקְרָא כְבוֹד ה'.

וְכַסְיָלִים מְרִים קִלּוֹן, מָה הוּא?
 בֹּא וְרֵא, כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ
 יִשְׁרָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וּמַשְׁתַּדֵּל בַתּוֹרָה, הָרִי אוֹתוֹ כְבוֹד
 ה' הוּא יוֹרֵשׁ לְעַצְמוֹ, וְכַמְּה
 אֲפִיטְרוּפְסִים וְסַנְגוּרִים נִמְצְאִים
 לְמַעַלָּה עַל הָאָדָם, וְכִלְם
 מְלַמְדִים עֲלוּ זְכוּת לְפָנֵי הַמְּלָךְ
 הַקְּדוֹשׁ. וְאִם אֵין הָאָדָם מַשְׁתַּדֵּל
 בַתּוֹרָה וְלֹא הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ רַבּוֹנוּ,
 הוּא נַעֲשֶׂה עֲלוּ קְטִיגוּרָא וְאוֹתוֹ

קטגור משוטט באויר (הולך לו), ולא עולה למעלה, אולי ישוב האדם מחטאו. פִּינּוּן שְׂרֹאָה שאין האדם שָׁב וְלֹא רוּצָה להשתדל בתורה, אִזּוּ הוּא עוֹלָה למעלה ומלמד עליו חובה. זהו שפתוב וכסילים מרים קלון, ועולה למעלה ועושה קטרוג.

פְּתַח וְאָמַר, (זכריה יד) וְאִם מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא תֵעָלֶה וְלֹא בָּאָה וְלֹא עָלִיָּהֶם תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה וְגו' . מה שונה מצרים כאן מפל שאר העמים, שְׁהָרִי לְכֻלָּם כְּתוּב וְלֹא עָלִיָּהֶם יְהִי הַגָּשֶׁם, וְכֵאֵן לֹא? אֵלֶּא הָרִי פְּרֻשָׁה הַחֲבָרִים, שְׁהָרִי אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵינָה צְרִיכָה מִטֵּר, וְעַל כֵּן אֵינָה בְּכֻלָּל אוֹתָן שְׁצָרִיכוֹת מִטֵּר, אֲבָל הֵם, דִּין אַחֵר עוֹלָה עָלֵיהֶם, וְיִפָּה אָמְרוּ. בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב (דברים יא) כִּי

הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בֹּא שָׁמָּה לְרַשְׁתָּהּ לֹא כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִיא אֲשֶׁר יִצְאָתֶם מִשָּׁם וְגו' . שְׁהָרִי הַנָּהָר הַעוֹלָה, מִמְּנוֹ מִשְׁקִית הָאֶרֶץ, אֲבָל כֵּאֵן - לְמִטֵּר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּף מַיִם, שְׁהָרִי הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה מִשְׁקִית תְּמִיד מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִשְׂיִשְׂרָאֵל הָיוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, הִיתָה מִשְׁקִית כְּרֹאֵי. וְיָמֵי שְׁמוֹנֶעַ מִמְּנָה תּוֹרָה, כְּאֵלוֹ מוֹנֵעַ טוֹב מִכָּל הָעוֹלָם. נִכְנָסוּ לְתוֹךְ מַעְרָה אַחַת שֶׁהִיתָה בְּדֶרֶךְ, נִכְנָס עִמָּהֶם אוֹתוֹ הָאִישׁ. יִשְׁבּוּ.

פְּתַח אוֹתוֹ הָאִישׁ וְאָמַר, (שמות לג) וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פְּנִים אֶל פְּנִים כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר וְגו' . הַפְּסוּק הַזֶּה אֵין רֹאשׁוֹ סוּפוֹ וְאֵין סוּפוֹ רֹאשׁוֹ, וְלֹא מְלָה זוֹ כְּמְלָה זוֹ. בַּתְּחִלָּה וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פְּנִים אֶל פְּנִים - יָפָה. אַחֵר כֵּן וְשָׁב אֶל הַמַּחְנֶה, אַחֵר כֵּן וּמִשְׁבַּתוֹ יְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן נֵעַר, מֵהוּ? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה כְּכּוֹדְנֵנוּ, שְׁכַפְעַת הַזּוּוּג שְׁלָנוּ עִם

וְהִהוּא קְטִיגוֹרָא שְׂאֵט בְּאֹרְיָא (ואויל ליה), וְלֹא סְלִיק לְעֵילָא, דְּלִמָּא יְתוּב אָדָם מִחוּבּוּי. פִּינּוּן דְּחִמֵי דְּבַר נִשְׁ לָא תָב, וְלֹא בְּעֵי לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּאוּרֵייתָא, כְּדִין הוּא סְלִיק לְעֵילָא, וְאוּלִיף עָלֶיהָ חוּבָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וְכִסִּילִים מְרִים קְלוּן, וְסְלִיק לְעֵילָא וְעֵבִיד קְטֵרוּגָא.

פְּתַח וְאָמַר, (זכריה יד) וְאִם מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא תֵעָלֶה וְלֹא בָּאָה וְלֹא עָלִיָּהֶם תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה וְגו' . מָאִי שְׁנָא מִצְרַיִם הָכָא, מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין, דְּהָא לְכֻלְהוּ כְּתִיב (שם) וְלֹא עָלִיָּהֶם יְהִי הַגָּשֶׁם, וְהָכָא לֹא. אֵלֶּא הָא אוּקְמוּהָ חֲבָרֵיִיא, דְּהָא אֶרְעָא דְּמִצְרַיִם לֹא אֶצְטְרִיף לְמִטְרָא, וְעַל דָּא לֹא הִיא בְּכֻלָּל דְּאִינוּן דְּבַעֵן מִטְרָא, אֲבָל אִינוּן, דִּינָא אַחֲרָא אֶסְתַּלַּק עָלֵיהֶו, וְשִׁפִּיר קָאמְרוּ.

הָא חֲזִי, כְּתִיב (דברים יא) כִּי הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בֹּא שָׁמָּה לְרַשְׁתָּהּ לֹא כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִיא אֲשֶׁר יִצְאָתֶם מִשָּׁם וְגו' . דְּהָא נִהְרָא סְלִיק, מִנְיָה מִשְׁתַּקֵּיִיא אֶרְעָא, אֲבָל הָכָא לְמִטֵּר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּף מַיִם, דְּהָא אֶרְעָא קְדִישָׁא מִן שְׁמַיָּא אֶתְשַׁקֵּיִיא תְּדִיר. וְכֵד יִשְׂרָאֵל הוּוּ עֶסְקִין בְּאוּרֵייתָא, הוּוּ אֶתְשַׁקֵּיִיא כְּדָקָא יָאוּת. וּמֵאֵן דְּמִנְעַ אוּרֵייתָא מְנָה, כְּאֵילוֹ מְנַע טַב מִן כָּל עֲלָמָא. עָאֵלוֹ לְגוֹ מַעְרְתָא חָדָא דְּהוּוּ בְּאֶרְחָא, עָאֵל הֵהוּא גְבַר עַמְהוּן, יְתַבּוּ.

פְּתַח הֵהוּא גְבַרָא וְאָמַר, (שמות לג) וְדַבֵּר יְי' אֶל מֹשֶׁה פְּנִים אֶל פְּנִים כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר וְגו' , הָאִי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה וְלֹאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. וְלֹא מְלָה דָא כְּמְלָה דָא, כְּקְדָמִיתָא וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פְּנִים אֶל פְּנִים שְׁפִיר, לְבַתֵּר וְשָׁב אֶל הַמַּחְנֶה, לְבַתֵּר וּמִשְׁבַּתוֹ יְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן נֵעַר, מֵהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְדַאי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בִּיקְרָא דִּילָן, דְּהִשְׁתָּא זְוּוּגָא

השכינה, והשכינה לא סרה מעמנו. מי שפותח פתח, יאמר דבר.

פתח ואמר, ודבר ה' אל משה פנים אל פנים, בכמה דרגות עליונות ונכבדות נפרד משה הנביא הנאמן על כל שאר נביאי העולם, שהרי כלם כנגדו כמו קוף בפני בני אדם. שאר הנביאים היו מסתפלים באספקלריה שאינה מאירה, ועם כל זה לא היו זוקפים פנים למעלה להסתפל, אלא כמו שכתוב (דניאל ט) ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה. ולא עוד, אלא שהדברים לא היו אליהם בגלוי.

ומשה הנביא הנאמן לא כף, שהוא היה מסתפל באספקלריה המאירה ועומד בקיומו, ולא עוד, אלא שהיה זוקף ראש להסתפל, כמי שאומר לחברו: זקף ראשך, ויסתפלו פניך בפני, כדי שתדע הדברים שלי. כף משה, פנים אל פנים זוקף ראש, בלי פחד, פנים זקופות, ומסתפל בזיו הכבוד העליון, ולא השתנתה דעתו ופניו כמו שאר הנביאים, שכשהיו מתנבאים (רוצים) להסתפל, יצאו מרשותם ומדעתם והשתנה זיו פניהם, ולא היו יודעים מהעולם הזה כלום.

ומשה לא כף, שמשה היה מסתפל ממש בדרגה העליונה הריאה, ולא יצא מרשותו ומדעתו, שהרי בשעה שהיה מסתפל בזיו הכבוד העליון, מיד ושב אל המחנה, לדבר עמם בכל מה שהצטרכו, ודעתו מתישבת בו ככראשונה, ויותר. וזהו ושב אל המחנה, ומשרתו יהושע בן נון נער, ודאי שהיה יונק מתוך האהל, למד להסתפל

דילן בשכינתא, ושכינתא לא אתעדדי מנן. מאן דפתח פתחא, לימא מלה.

פתח ואמר, ודבר יי' אל משה פנים אל פנים, בכמה דרגין עלאין ויקירין, אתפרש משה נביאה מהימנא, על כל שאר נביאי דעלמא. דהא כלהו לקבליה, פקוף בפני בני נשא. שאר נביאי הוו מסתפלי באספקלריא דלא נהיר, ועם כל דא לא הוו זקפן אנפין לעילא לאסתפל, אלא כמה דכתיב, (דניאל ט) ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה. ולא עוד אלא דמלין לא הוו גפנייהו באתגלייא.

ומשה נביאה מהימנא לאו הכי, דהוא הוה מסתפל באספקלריא דנהרא, וקאים בקיומיה. ולא עוד, אלא דהוה זקיף רישא לאסתפל, כמאן דאמר לחבריה, זקוף רישך, ויסתפלוך אנפך באנפאי, בגין דתנדע מלי. כף משה, פנים אל פנים זקיף רישא, בלא דחילו, אנפוי זקפאן ומסתפל (דף רס"ט ע"א) בזיו יקרא עלאה, ולא אשתני דעתוי ואנפוי, כשאר נביאין, דכד הוו נבאן (ס"א געאן) לאסתפל, נפקא מרשותיהו ומדעתיהו, ואשתני זיו אנפיהו, ולא הוו ידעי מהאי עלמא כלום.

ומשה לאו הכי, דמשה בההוא דרגא עלאה ממש הוה מסתפל, ולא נפק מרשותיה ומן דעתיה, דהא בשעתא דהוה מסתפל בזיו יקרא עלאה, מיד ושב אל המחנה, למללא עמהון בכל מה דאצטריכאן, ודעתוי מתישבא ביה פקדמיתא, ויתיר. ודא הוה ושב אל המחנה. ומשרתו יהושע בן נון נער, ודאי דהוה יניק מתוך האהל, ואוליף

לְאִסְתַּכְּלָא בְרוּחַ קְדָשָׁא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שמואל א'
א) וְהִנְעַר שְׁמוּאֵל מִשֶּׁרֶת אֶת יְיָ.

תָּא חֲזִי, כֹּל זְמַנָּא דְהוּה יְהוֹשֻׁעַ לְגַבֵּי דְמֹשֶׁה,
הוּה אֹלִיף וַיְנִיק מִתּוֹף הָאֹהֶל, וְלֹא
דְחִיל. בְּתֵר דְאַתְפְּרֵשׁ מִמֹּשֶׁה, וְהוּה בְּלַחֲדוּי,
מָה כְּתִיב, (יהושע ה) וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ עַל פְּנָיו אֲרֻצָּה
וַיִּשְׁתַּחֲו, דְלֹא הָוָה יָכִיל לְאִסְתַּכְּלָא, וְהָאִי מִחַד
שְׁלִיחָא, כֹּל שְׁפָן מֵאַתֵּר אַחְרָא.

לְבַר נֶשׁ, דְאַפְקִיד מִלְפָּא גַבֵּיה מְאֵנִי דְהַב
וְאַבְנֵי יָקָר, כֹּל זְמַנָּא דְמִשְׁתַּפְּחֵי גַבֵּיה,
שְׁמַשָּׂא דְבִיתֵיה, אַחִיד בְּהוּ וְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּ.
כִּינּוּן דְסָלִיק הֵהוּא בַר נֶשׁ מֵעֵלְמָא, לֹא שְׁבִיק
מִלְפָּא לְגַבֵּי שְׁמַשָּׂא כְלוּם, וְאַחִיד פְּקֻדוֹנָא
דִּילֵיה. אָמַר הֵהוּא שְׁמַשָּׂא, וְוִי דְאַבְדִּית.
כִּיּוּמֵי דְמְאָרִי, כֹּל אֵלִין הוּוּ בִּידֵי.

בְּךָ יְהוֹשֻׁעַ, כִּיּוּמֵי דְמֹשֶׁה הָוָה יְנִיק בְּכֹל
יוֹמָא מִתּוֹף הָאֹהֶל, וְלֹא דְחִיל. בְּתֵר
דְשָׁכִיב, וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ עַל פְּנָיו. וְאַנָּא בְּגִין
דְאַנָּא שְׁכִיחַ בְּגוֹוִיכּוּ, אֲסְתַּכְּלָא בְּמַלְי
דְאוּרִייתָא, וְלֹא אֵהָא דְחִיל. בְּתֵר דְאַתְפְּרֵשׁ
מִנְיִכּוּ, וְלֹא אִיכוּל לְאִסְתַּכְּלָא בְּלַחֲדוּדָאִי.

הֲוּוּ פְתַח וְאָמַר, (דברים ו) וְשִׁנְנֹתֶם לְבַבְיָךְ וּדְבַרְתָּ
בָּם וּגוֹ'. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים מה) חֲצִיף
שְׁנוּנִים. דְבַעֵי בַר נֶשׁ לְחַדְדָּא מְלִי דְאוּרִייתָא
לְבָרִיָּה, כְּחֻרְפָּא דְאִיהוּ שְׁנָנָא בְּתַרֵּי סְטְרוּי,
כְּגִין דְיִיעוּל לִיָּה חֲדוּדָא וְחֲדוּדָא בְּאוּרִייתָא,
וְלֹא יִשְׁתַּפַּח לְבִיָּה בְּטַפְשׁוּתָא. וּדְבַרְתָּ בָּם, כֹּל
מְלִין דְאוּרִייתָא, כֹּל חַד וְחַד אֹרְחָא לִיָּה
כְּלַחֲדוּדֵי. וּדְבַרְתָּ בָּם, וְתַדְבֵּר מִיבַעֵי לִיָּה. אֲלֵא
בַעֵי בַר נֶשׁ לְאַנְהָגָא גְרַמִּיָּה בְּהוּ, וְלֹא תְנַהָגָא
גְרַמִּיָּה, דְלֹא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׁמַאלָא.

כְּשַׁבְתָּךְ בְּבִיתְךָ, לְאַנְהָגָא גְרַמִּיָּה בְּבִיתֵיה
בְּאַרְחַ מִיֶּשֶׁר וּבְאַרְחַ תְּקוּנָא,

בְרוּחַ הַקְּדָשׁ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
(שמואל א'-א) וְהִנְעַר שְׁמוּאֵל מִשֶּׁרֶת
אֶת ה'.

בֵּא וְרָאָה, כֹּל זְמַן שְׁהִיָּה יְהוֹשֻׁעַ
אַצֵּל מֹשֶׁה, הִיָּה לוֹמַד וַיּוֹנֵק
מִתּוֹף הָאֹהֶל וְלֹא פּוֹחַד. אַחַר
שְׁנַפְרֵד מִמֹּשֶׁה וְהִיָּה לְבַדּוּ, מָה
כְּתוּב? (יהושע ה) וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ אֶל
פְּנָיו אֲרֻצָּה וַיִּשְׁתַּחֲו. שְׁלֵא הִיָּה
יָכוֹל לְהִסְתַּכְּלָא. וְזֵה מִשְׁלִיחַ אַחַד,
כֹּל שְׁכָן מִמְּקוֹם אַחַר.

לְאָדָם אַחַד שְׁהַפְקִיד אֲצִלוּ
הַמְּלָךְ כְּלֵי זָהָב וְאַבְנִים יְקָרוֹת.
כֹּל זְמַן שְׁנַמְצָאִים אֲצִלוּ, הַשְּׁמַשׁ
שֶׁל בֵּיתוֹ אוֹחַז בְּהֵם וּמִסְתַּכְּלָא
בְּהֵם. כִּינּוּן שְׁהִסְתַּלַּק אוֹתוֹ אָדָם
מִהַעוֹלָם, לֹא הִשְׁאִיר הַמְּלָךְ אֲצֵל
הַשְּׁמַשׁ כְּלוּם, וְאַחַז אֶת פְּקֻדוֹנוֹ.
אָמַר אוֹתוֹ שְׁמַשׁ: אוֹי עַל מָה
שְׁאַבְדִּיתִי. כִּיּוּמֵי אֲדוּנֵי הָיוּ כֹּל
אֵלֶּה בִּידֵי.

כְּךָ יְהוֹשֻׁעַ, כִּיּוּמֵי מֹשֶׁה הִיָּה יוֹנֵק
בְּכֹל יוֹם מִתּוֹף הָאֹהֶל וְלֹא פּוֹחַד.
אַחַר שְׁנַפְטֵר, וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ עַל
פְּנָיו. וְאַנִּי, מִשׁוּם שְׁאֵנִי מְצוּי
בְּתוֹכְכֶם, אֲסְתַּכְּלָא בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה
וְלֹא אֲפַחַד. אַחַר שְׁאַפְרֵד מִכֶּם,
וְלֹא אוֹכַל לְהִסְתַּכְּלָא לְבַדִּי.

עוֹד פְּתַח וְאָמַר, וְשִׁנְנֹתֶם לְבַבְיָךְ
וּדְבַרְתָּ בָּם וּגוֹ'. כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
(תהלים מה) חֲצִיף שְׁנוּנִים. שְׁצַרְיָךְ
אָדָם לְחַדְדָּא דְבָרֵי תוֹרָה לְבַנּוּ
כְּחָרֵב שְׁהִיא שְׁנוּנָה בְּשַׁנֵּי
הַצְּדָדִים, כְּדִי שִׁיכְנִיס לוֹ הַחֲדוּד
וְהַשְּׁמִתָּה בְּתוֹרָה, וְלֹא יִמְצָא לְבוּ
כְּטַפְשׁוּת. וּדְבַרְתָּ בָּם, כֹּל דְבָרֵי
הַתּוֹרָה, לְכֹל אַחַד וְאַחַד יֵשׁ לוֹ
דְרָךְ לְבַדּוּ. וּדְבַרְתָּ בָּם? וְתַדְבֵּר
הִיָּה צַרְיָךְ לוֹ לְכַתֵּב! אֲלֵא צַרְיָךְ
אָדָם לְהַנְהִיג עֲצָמוֹ בְּהֵם,
וְלְהַנְהִיג עֲצָמוֹ שְׁלֵא יִסְטָה לִימִין
וְלִשְׁמַאל.

כְּשַׁבְתָּךְ בְּבִיתְךָ, לְהַנְהִיג עֲצָמוֹ
כְּבִיתוֹ בְּדָרְךָ יִשְׂרָאֵל וּבְדָרְךָ

תְּקִינָה, שִׁלְמָדוֹ מִמֶּנּוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ
לְהַנְהִיג עֲצָמָם בְּנַחַת וּבְשִׂמְחָה,
וְלֹא יִטִּיל פֶּתַח בְּבֵנֵי בֵּיתוֹ יוֹתֵר,
וְכָל מַעֲשָׂיו בְּבֵיתוֹ בְּדֶרֶךְ תְּקִינָה.
וּבְלִכְתָּךְ בְּדֶרֶךְ, לְהַנְהִיג בְּדַבְרֵי
תוֹרָה, וּלְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ בְּהֵם
כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ, וְלְהַנְהִיג עֲצָמוֹ
בְּדֶרֶכֶי הַתּוֹרָה. וּמָה הוּא? כְּמוֹ
שְׂיַעֲקֹב, לְדוֹרוֹן, לְקָרֵב וּלְתַפְלָה.
וְהַתְּפִלָּה צְרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל לְרַבּוֹנוֹ,
וּמַעַל כָּלֵם דְּבַרֵי תוֹרָה.

וּבְשִׂכְבְּךָ, לְהַנְהִיג עֲצָמוֹ בְּיִרְאַת
רַבּוֹנוֹ, בְּקִדּוּשָׁה וּבַעֲנוּה, שְׁלֹא
יִמְצָא חֲצוּף כְּנֶגֶד רַבּוֹנוֹ.
וּבְקוֹמְךָ, לְתַתּוֹ תְּשִׁבְחוֹת לְרַבּוֹנוֹ
שֶׁהֵשִׁיב נַשְׁמָתוֹ. שְׁהֵרִי בְּכִמְה
חַיִּיבִים הוּא נִמְצָא לְפָנָי רַבּוֹנוֹ,
וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ
חֶסֶד וּמְשִׁיב אוֹתָהּ לְגוֹפִי.
וּקְשָׁרְתָם לְאוֹת עַל [יָדְךָ] יְדָכָה,
הֵרִי פְרִשׂוּהָ עַל יַד פְּהָה, וְזוֹהִי
הַשְּׂמַאל. וּבְסִפֵּר הַאֲגָדָה אָמַר,
עַל יַד כ"ה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (בְּרַאשִׁית
טו) כ"ה יְהִיָּה זְרֻעֶךָ.

וְחַבְרִינֵי יוֹשְׁבֵי הַדְּרוֹם פְּרִשׂוּהָ
בְּסוּד שְׁלָהֶם, אַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין
כְּמוֹ זֶה (בְּצוּרָה אַחֲרָה). קִדְּשׁ לִי כָל
בְּכוֹר, סֵתֶם - כְּנֶגֶד הַפֶּתַח הָעֲלִיּוֹן
שֶׁל הַכֹּל. וְהִיָּה כִּי יִבְיָאֶךָ - כְּנֶגֶד
חֲכֵמָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָתָ -
כְּנֶגֶד בֵּינָה. וְהִיָּה - כְּנֶגֶד חֶסֶד.
אַחַר כֵּן כְּלוּלִים כָּלֵם בְּזֵרוּעַ
שְׂמַאל שְׁנֵאמַר שְׁנֵאמַר עֵז, וְכַתּוּב (ישעיה
סב) וּבְזֵרוּעַ עֵזוֹ. וְאֵין עֵז אֵלָּא
תּוֹרָה, וְאֵין עֵז אֵלָּא תְּפִלִּין.

וְהַדְּבָרִים לֹא מֵיִשְׁבִּים אֲצִלְנוּ.
מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַפֶּתַח
הָעֲלִיּוֹן כּוֹלֵל הַכֹּל, שְׂאִינוֹ
בְּחֻשְׁבוֹן. וְעוֹד, וְהִיָּה כִּי יִבְיָאֶךָ
תְּלוּי בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, אוֹתוֹ
מְקוֹם שְׁנֵאמַר עֵז בּוֹ חֲרוֹת
לְעַבְדִּים, וְעַל כֵּן לֹא מִתְּקַנִּים

מִתְּתַקְּנֵן בְּאַרְחִיּוּהוּ. וְאֵין

דִּילְפוֹן מְנִיָּה בְּנֵי בֵּיתִיהָ לְאַנְהָגָא גְרַמִּיָּה
עֲמַהוֹן בְּנַחַת וּבְחִידוֹ, וְלֹא יִטִּיל דְּחִילוֹ בְּבֵנֵי
בֵּיתִיהָ יַתִּיר, וְכָל עוֹבְדוֹי בְּבֵיתִיהָ בְּאַרְח
תְּקוּנָא. וּבְלִכְתָּךְ בְּדֶרֶךְ, לְאַנְהָגָא בְּמַלְי
דְּאוּרִייתָא, וּלְתַקְּנָא גְרַמִּיָּה בְּהוּ כְּמָה
דְּאַצְטְרִיךְ, וּלְדַבְּרָא גְרַמִּיָּה בְּאוּרְחוֹי
דְּאוּרִייתָא. וּמַאי אִיהוּ. כְּמָה דִּיעֲקֹב. לְדוֹרוֹן.
לְקָרֵב. לְצִלוֹתָא. וְצִלוֹתָא בְּעֵי לְצִלָּאָה
לְמַאֲרִיָּה, וְעֵילָא מְנַהוֹן מְלִי דְּאוּרִייתָא.

וּבְשִׂכְבְּךָ, לְדַבְּרָא גְרַמִּיָּה בְּדְחִילוֹ דְּמַאֲרִיָּה,
בְּקִדּוּשָׁה, בְּעֲנוּה דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח
חֲצִיף לְקַבְּלִיהָ דְּמַאֲרִיָּה. וּבְקוֹמְךָ, לְמִיָּהֵב
תְּשִׁבְחוֹן לְמַאֲרִיָּה דְּאַתִּיב נַשְׁמָתִיהָ. דְּהָא בְּכִמְה
חַיִּיבִין אֲשַׁתְּכַח קַמִּי מַאֲרִיָּה, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא עֵבִיד עִמִּיהָ חֶסֶד, וְאַתִּיב לָהּ לְגוֹפִיָּה.
(דְּבַרִּים 1) וּקְשָׁרְתָם לְאוֹת עַל יְדָכָה. הֵא אוּקְמוּהָ,
עַל יַד פְּהָה, וְדָא הוּא שְׂמַאלָא. וּבְסִפֵּרָא
דְּאַגְדַּתָא אָמַר, עַל יַד כ"ה. כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר
(בְּרַאשִׁית טו) כ"ה יְהִיָּה זְרֻעֶךָ.

וְחַבְרִינֵי יַתְּבֵי דְרוּמָא אוּקְמוּהָ בְּרִזָּא דְּלַהוֹן,
אַרְבַּע בְּתֵי דְתְּפִלִּין כְּהַאי גְוּוּנָא. (נ"א
בְּגוּוּנָא אַחֲרָה) קִדְּשׁ לִי כָל בְּכוֹר סֵתֶם, לְקַבֵּל כְּתָרָא
עֲלָאָה דְּכָלָא. וְהִיָּה כִּי יִבְיָאֶךָ, לְקַבֵּל חֲכֵמָה.
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָתָ, לְקַבֵּל בֵּינָה. וְהִיָּה
לְקַבֵּל חֶסֶד. לְבַתֵּר פְּלִילִין כְּלַהוּ בְּזֵרוּעַ
שְׂמַאלָא, דְּאַקְרִי עֵז. וְכַתּוּב, (ישעיה סב) וּבְזֵרוּעַ
עֵזוֹ. וְאֵין עֵז, אֵלָּא תּוֹרָה, וְאֵין עֵז, אֵלָּא
תְּפִלִּין.

וּמַלְיָן לֹא מִתְּיַשְׁבֵּן לְגַבְּן. מַאי טַעֲמָא. בְּגִין
דְּכַתְּרָא עֲלָאָה הוּא כְּלִיל כְּלָא, דְּלֹא
הוּא בְּחוּשְׁבָנָא. וְעוֹד, וְהִיָּה (דף רס"ט ע"ב) כִּי
יִבְיָאֶךָ בִּיצִיאַת מִצְרַיִם תְּלִיָּא, הַהוּא אֲתֵר
דְּאַשְׁתַּכַּח בֵּיה חִירוֹ לְעַבְדִּין, וְעַל דָּא לֹא

בְּדַרְכֵיהֶם. וְאֵנוּ שְׂרוּיִים מִחֻכְמָה, וְכֵן הוּא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל אוֹתָם; (וכו) אֲרַבַּע לְמַעְלָה, וְאֲרַבַּע לְמַטָּה, וְאֲרַבַּע בְּמִקְוֹם הַמַּח, וְאֲרַבַּע בְּמִקְוֹם שְׂשׂוּי הַלֵּב. מִשׁוּם שֶׁזֶה נִקְשֵׁר בְּזֶה.

וְצִרִיךְ הָאָדָם לְהִתְעַטֵּר בָּהֶם, מִשׁוּם שֶׁהוּא שֵׁם קְדוֹשׁ עֲלִיוֹן, שְׁפָתוֹב (דברים כח) וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' וְגו'. וְכָל מִי שִׁמְתָעֵטֵר בַּעֲטָרָה קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה זו, נִקְרָא מֶלֶךְ בְּאָרֶץ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ בְּרַקִּיעַ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שיר ז) מֶלֶךְ אֲסוּר בְּרַהֲטִים. כְּמוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ לְמַעְלָה, כֵּן גַּם הוּא מֶלֶךְ לְמַטָּה. וְכִתְבָתֶם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ, כְּדִי שִׁיְהִיָּה אָדָם שָׁלֵם בְּכָל, וְיִמְצָא שָׁלֵם בְּמִצְוֹת שֶׁל רַבּוּנוֹ, רְשׁוּם לְמַעְלָה רְשׁוּם לְמַטָּה. אֲשֶׁר יִחַלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, שְׁנֵי פְסוּקִים מְצֵאתִי, שְׂאֵף עַל גֵּב שֶׁהַכֵּל תְּלוּיִים בְּדַרְגָּה אַחַת, אֵינָם מְדַרְגָּה אַחַת. בְּפְסוּק אֶחָד פְּתוּב, (חגי א) כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת. וּבְפְסוּק אֶחָד פְּתוּב, כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים. מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אֵלָּא בְּזִמְנֵן שְׁפָתוֹב כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, אֲזִי הִדְבַר בָּא בְּרַחֲמִים. וּבְזִמְנֵן שְׁפָתוֹב כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אֲזִי הִדְבַר בָּא בְּדִין.

כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, מִשׁוּם שֶׁהַכֵּה הוּא מִתְבָּרַכֵת מִצְדִּיק וּמִנְצֵחַ וְהוּד, שְׁנִקְרָא ה' צְבָאוֹת. וְאִז הִדְבַר בָּא בְּהִתְבַּסְמוּת, שְׁתֵּרִי מִמִּקְוֹם הַזֶּה הוּא בָּא. כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אֲזִי הַכֵּה הוּא יוֹנְקֵת מִצַּד הַדִּין מִמִּקְוֹם הַגְּבוּרָה הַעֲלִיוֹנָה, וְלִמְדָנוּ מֵאֲבָא שֶׁהַדִּין הוּא בְּרַחֲמִים, מִשׁוּם שְׁפָתוֹב ה' אֱלֹהִים.

שְׁתֵּרִי אֱלֹהִים הוּא גְבוּרָה בְּכָל מְקוֹם. אֲדָנִי, גְבוּרָה תַּחְתּוֹנָה

מִחֻכְמָה שְׂרִיָּין, וְהַכִּי הוּא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל לֹזֶן, (וכו) אֲרַבַּע לְעֵילָא, אֲרַבַּע לְתַתָּא, אֲרַבַּע בְּאֶתֶר דְּמוּחָא. אֲרַבַּע בְּאֶתֶר דְּלַבָּא שְׂרִיָּיא. בְּגִין דְּדָא בְּדָא אֶתְקָשֵׁר.

וְכַעֲי בַר נָשׁ לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה. דְּכְתִיב, (דברים כח)

וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יי' וְגו'. וְכָל מֶאֵן דְּמִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דָּא, אֶקְרִי מֶלֶךְ בְּאֲרַעָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶלֶךְ בְּרַקִּיעָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) מֶלֶךְ אֲסוּר בְּרַהֲטִים. פְּמָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶלֶךְ לְעֵילָא, הַכִּי נָמִי הוּא מֶלֶךְ לְתַתָּא. (ועם כל דא) וְכִתְבָתֶם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ, בְּגִין דִּיהוּי בַר נָשׁ שְׁלִים בְּכֹלָא, וְיִשְׁתַּפַּח שְׁלִים בְּפְקוּדֵי דְמֵאֲרִיָּה, רְשִׁים לְעֵילָא, רְשִׁים לְתַתָּא, וְכַפָּאָה חוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל.

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, תְּרִי קְרָאִי אֲשַׁבְּחָנָא, דְּאֵף עַל גֵּב דְּכֹלָא בְּחַד דְּרַגָּא תְּלִיָּין,

לָאוּ אֵינּוּן מְדַרְגָּא חַד. חַד קְרָא כְּתִיב, (חגי א) כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת. וְחַד קְרָא פְּתִיב, (ישעיה ו) כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים. מַה בֵּין הַאי לְהַאי. אֵלָּא בְּזִמְנָא דְכְתִיב כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, כְּדִין מְלָה אֲתִיא בְּרַחֲמִי. וּבְזִמְנָא דְכְתִיב כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים, כְּדִין מְלָה אֲתִיא בְּדִינָא.

כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, בְּגִין דִּהַאי כֹּה, אֶתְבָּרַכָּא מִצְדִּיק וּמִנְצֵחַ וְהוּד, דְּאֶקְרִי יי' צְבָאוֹת.

וְכִדִּין, מְלָה בְּאַתְבַּסְמוּתָא אֲתִיָּיא, דִּהָא מֵאֶתֶר דָּא קָא אֲתִיָּיא. כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים, כְּדִין הַאי כֹּה יִנְקָא מִסְטְרָא דְדִינָא, מֵאֶתֶר דְּגְבוּרָה עֲלָאָה, וְאוּלִּיפְנָא מֵאֲבָא, דְּדִינָא הוּא בְּרַחֲמִי, בְּגִין דְכְתִיב יי' אֱלֹהִים.

דִּהָא אֱלֹהִים גְבוּרָה הוּא בְּכָל אֶתֶר. אֲדָנִי, גְבוּרָה תַּתָּאָה הִיא בְּכָל אֶתֶר. וְעַל דָּא

היא בכל מקום. ועל פן נודעים הדברים מפי הנביא, והוא היה מתפונן לומר דבר ממקומו. ואז היו יודעים בני האמונה הללו, מאיזה מקום תלוי הדבר.

פתח רבי אחא ואמר, (שופטים ה) אורו מרוז אמר מלאך ה' וגו'. בא וראה, הפסוק הזה הוא סוד בסודות העליונים. בפעם שהמלאך הקדוש מסר את ביתו בידי הגבירה, כל כלי הזין והקמחים והבליסטראות שלו הפקיד בידה, וכל אותם לוחמי הקרב שלו הפקיד עמה. זהו שכתוב (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגברי ישראל, והרי פרשוה. וכשגלחם הקדוש ברופ הוא בקרב, עם אותם הגבורים לוחמי הקרב שאמרנו הוא נלחם, והם נקראים מלמדי מלחמה.

בתוב (שופטים ה) מן שמים נלחמו הפוככים ממסלותם נלחמו עם סיסרא וגו'. ושנינו, בפעם הזו שהתנדבו ישראל לגלות את הרשם הקדוש בכשרם, אז זו (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית, כנסה את כל חילותיה וכל כלי הזין וכל אותם לוחמי הקרב להלחם בקרב עם (הלבנה) סיסרא, והפוככים היו שופכים אש מלמעלה. ואמר רבי שמעון, כל פוכב וכוכב יש לו שם לבדו, וכלם נקראים בשמות.

אמר להם הקדוש ברופ הוא, הזדמנו לנקם את נקמת בני שתי נקמות אני עתיד להפיר מהם. נקמה אחת של שש מאות מרפכות שהלוה לשר הגדול של המצרים כדי להלחם בקרב עם ישראל, שכתוב (שמות יד) ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים. ונקמה אחת של הבנים שלי, שהציקו להם עד עכשו. ומשום כך נדונו בשני דינים -

אשתמודען מלי מפומא דנביאה, והוא הוה מתפנין למימר מלה מאתריה. וכדין הוה ידעי אלין בני מהימנותא, מאן אתר תליא מלתא. פתח רבי אחא ואמר (שופטים ה) אורו מרוז אמר מלאך ה' וגו'. תא חזי, האי קרא רזא הוא ברזין עלאין. בשעתא דמלכא קדישא מסר ביתיה בידא דמטרוניתא כל זיינין ורומחין ובליסטראות דיליה אפקיד בידהא, וכל אינון מגיחי קרבא דיליה אפקיד עמה. הדיא הוא דכתיב, (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל, והא אוקמוה, וכד אגח קדשא ברין הוא קרבא, באינון גבורין מגיחי קרבא דקאמרן אגח, ואינון אקרון מלומדי מלחמה.

בתיב (שופטים ה) מן שמים נלחמו הפוככים ממסלותם נלחמו עם סיסרא וגו'. ותנן, בהאי שעתא דאתנדיבו ישראל לגלאה רשימא קדישא בבשרהון, פדין האי חרב נוקמת נקם ברית, פנש כל חילא דיליה, וכל זיינין, וכל אינון מגיחי קרבא, לאגחא קרבא עמיה (נ"א דסיקרא) דסיסרא. וכוכבייא הוה אושדין נורא מלעילא. ואמר רבי שמעון, כל פוכב וכוכב אית ליה שמה בלחודוי, וכלהו בשמהן אקרון.

אמר לון קדשא ברין הוא, אתעתדו לנקמא נוקמא דבני. תרי נוקמי אנא זמין לאתפרעא מניהו. חד נוקמא דשית מאה רתיכין דאזיף ליה לרברבא דמצראי, בגין לאגחא קרבא בהו בישראל. דכתיב, (שמות יד) ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים. וחד נוקמא דבני, דעאקו להו עד השתא. ונקמה אחת של הבנים שלי, שהציקו להם עד עכשו.

אָחד בְּמִים וְאֶחָד בְּאֵשׁ. בְּמִים, שְׁכָתוּב (שׁוּפְטִים ה) נֶחַל קִישׁוֹן גִּרְפִּם. בְּאֵשׁ, שְׁכָתוּב הַכּוֹכְבִים מִמְּסֻלוֹתָם.

וּבְאוֹתָם הַכּוֹכְבִים יֵשׁ פּוֹכֵב אֶחָד שְׁלֵא בָא לְאוֹתָהּ הַנֶּקְמָה, וְהַתְּקַלֵּל לְעוֹלָמִים, שְׁפָאָשׁר מִתְּחִיל לְהָאִיר, בְּאִים שְׁאָר הַכּוֹכְבִים וּבּוֹלְעִים אוֹתוֹ וְאֵת כָּל סִיעָתוֹ, וְכָלֶם אוֹבְדִים יַחַד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אוֹרוֹ מְרוֹז אָמַר מִלֶּאֱךָ ה'. וְכִי יֵשׁ רְשׁוֹת לְמִלְאָךְ בְּזָה? אֵלֹא זֶה הוּא הַמִּלְאָךְ שְׁכָתוּב בּוֹ (שְׁמוֹת יד) וַיִּסַּע מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַהֶלֶךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הוּא שְׁכָל הַקְּרֻבוֹת הֵן שְׁלוֹ.

כִּי לֹא בָאוּ לְעֶזְרַת ה' - כְּשִׁינְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים. לְעֶזְרַת ה' בַּגְּבוּרִים - עִם אוֹתָם שְׁשִׁים גְּבוּרִים שֶׁהִזְדַּמְנוּ בְּקֶרֶב עִם סִינְיָא. וְהַמִּלְאָךְ הַזֶּה, הַסּוֹד שֶׁל כָּל הַדִּינִים וְהַקְּרֻבוֹת שֶׁל הַמִּלְאָךְ הֵם בְּרִשׁוֹתוֹ, וְעַל כֵּן אָמַר מִלְאָךְ ה', וְזֶהוּ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית מו) הַמִּלְאָךְ הַגָּאֵל אֶתִּי וְגו', וְהָרִי פָרְשׁוּהָ הַחֲכָרִים. וְזֶה עֲתִיד לְהֵיוֹת עֲלִיּוֹן וְנִכְבַּד לְעֲתִיד לְבֹא, וּבְזָה יִתְגַּדֵּל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וּבְזָה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַפְרֵעַ מִהַעֲמִים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת.

וְעַל זֶה פָּתוּב (יִחֻזְקָאֵל לו) וְהַתְּגַדְלֹתִי וְהַתְּקַדְשֹׁתִי וְגו'. הִלְכוּ עַד שֶׁהִגִּיעוּ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן. כִּיּוֹן שָׂרָאָה אוֹתָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִנֵּה הַשְּׂכִינָה פָּאן, וְדַאי צְרִיכִים אֲנוּ לְהַחְזִיק טוֹבָה לְפָנַי שֶׁל הַשְּׂכִינָה.

פָּתַח וְאָמַר, (בְּרֵאשִׁית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל וְגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה פָּרְשׁוּהוּ, שְׁפָאָשׁר יִשְׂרָאֵל יִתְעוֹרְרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּזִכּוֹת הַתּוֹרָה יִשׁוּבוּ לְאַרְצָךְ הַקְּדוֹשָׁה וְיִתְקַבְּצוּ מִן הַגְּלוּת. שְׁהָרִי וְדַאי יוֹם אֶחָד

וּבִגִּין כִּן אֶתְדַּנּוּ בְּתַרְיֵן דִּינִין, חַד בְּמִיָּא, וְחַד בְּאֵשׁ. בְּמִיָּא, דְּכִתִּיב, (שׁוּפְטִים ה) נֶחַל קִישׁוֹן גִּרְפִּם. בְּאֵשׁ, דְּכִתִּיב הַכּוֹכְבִים מִמְּסֻלוֹתָם.

וּבְאִינוּן כְּכַבְיָא, אִית פְּכָבָא חַד דְּלֹא אֶתָּא לְהַהוּא נוֹקְמָא, וְאֶתְלַטְיָא לְעֵלְמִין, דְּכַד שְׂאֲרֵי לְאַנְהָרָא, אֶתָּאן שְׂאָר כְּכַבְיָא וּבִלְעִין לִיה, וְלְכָל סִיעָתָא דִּילִיה, וְאֶתְאַבְדִּידוּ כְּלָהוּ כְּחֻדָּא. כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר, אוֹרוֹ מְרוֹז אָמַר מִלְאָךְ יי'. וְכִי רְשׁוֹת אִית לְמִלְאָכָא בְּהָאִי. אֵלֹא דָּא הוּא מִלְאָךְ, דְּכִתִּיב בֵּיה (שְׁמוֹת יד) וַיִּסַּע מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַהוֹלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל.

וְדָא הוּא דְּכָל קְרַבִּין דִּילִיה אִינוּן. (דף ע"ד ע"א) כִּי לֹא בָאוּ לְעֶזְרַת יי', כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים. לְעֶזְרַת יי' בַּגְּבוּרִים, בְּאִינוּן שְׁשִׁים גְּבוּרִים כַּד אֶזְדַּמְנוּ קְרַבָּא עִם סִינְיָא. וְדָא מִלְאָךְ, רְזָא דְּכָל דִּינִין וְכָל קְרַבִּין דְּמִלְכָּא בְּרִשׁוֹתֵיהָ. וְעַל דָּא אָמַר, מִלְאָךְ יי'. וְדָא הוּא דְּכִתִּיב, (בְּרֵאשִׁית מו) הַמִּלְאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי וְגו', וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. וְדָא זְמִינָא לְמַהוּי עֲלָאָה וַיִּקְרָא לְזְמִנָּא דְּאֶתִּי. וּבְדָא יִתְרַבִּי שְׁמָא קְדִישָׁא. וּבְדָא זְמִין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְפְּרָעָא מֵעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִחֻזְקָאֵל לו) וְהַתְּגַדְלֹתִי וְהַתְּקַדְשֹׁתִי וְגו'. אֲזֵלוּ, עַד דְּמָטוּ לְגַבְיָה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. כִּיּוֹן דְּחָמָא לוֹן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא שְׂכִינְתָּא חָכָא. וְדַאי צְרִיכִין אֲנִן לְמַחְזֵק טִיבוּ לְאַנְפֵּי שְׂכִינְתָּא.

פָּתַח וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל וְגו'. הָאִי קְרָא אוּקְמוּהָ, דְּכַד יִשְׂרָאֵל יִתְעוֹרוּן תְּשׁוּבָה לְקַמֵּי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּזִכּוֹ אוּרְיִיתָא יְתוּבוּן לְאַרְעָא קְדִישָׁא, וְיִתְפַּנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא. דְּהָא וְדַאי יוֹמָא חַד יְהֵא גְלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתִּיר. דְּדָא הוּא דְּכִתִּיב, (אִיכָה א)

תהיה גלות לישראל, ולא יותר, זהו שפנתוב (אכבה כ) נתנני שממה כל היום דוה. ואם לא ישובו, אומר הקדוש ברוך הוא: הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה בלי זכות וכלי מעשים פשרים. אבל רפואה אחת יש לי לכם: השקו הצאן, השפדלו בתורה, שתשקו מהמים של התורה, ולכו רעו, למקום של מנוחה, למקום טוב וכסוף של נחלתכם. דבר אחר הן עוד היום גדול - זהו היום שנקרא (ישעיה כב) יום מהומה ומבוסה ומבוכה, שבאותו היום נחרב בית המקדש ונפלו ישראל בגלות. ומשום המעשים הרעים, היום הוא נמשך והתגדל. זהו שפנתוב, הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, משום שהם מושכים את אותו היום. השקו הצאן, כמו שנאמר בדברי תורה, שחרי בזכות התורה יצאו ישראל מן הגלות.

ומה ישראל אומרים? ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים, עד שיתכנסו כל שאר הימים העליונים, וגללו את האבן, ויבטלו אותו הדין הקשה של אותו היום ששולט על פי הבאר, ונמצאת אותה הבאר עמנו בגלות. וכשמתגלה הבאר הזו ואותה האבן לא שולטת עליה, מיד והשקינו הצאן.

ועתיד הקדוש ברוך הוא בסוף הימים להחזיר את ישראל לארץ הקדושה ולכנס אותם מן הגלות. ומי הם סוף הימים? אותה שהיא אחרית הימים. באחרית הימים הזו ישראל סבלו את הגלות. זהו שפנתוב, (דברים ד) בצר לך ומצאונך כל הדברים האלה באחרית הימים, וקראת אתכם

נתנני שוממה כל היום דוה. ואי לא יתובון, קדשא בריך הוא אומר, הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, בלא זכו ובלא עובדין דכשרן. אבל אסותא חד לכו, השקו הצאן, אשתדלו באורייתא, דאתשקיו מימי אורייתא. ולכו רעו, לאתר דנייהא לאתר טבא וכסופא דאחסנתיכון.

דבר אחר הן עוד היום גדול, דא הוא יום דאקרי (ישעיה כב) יום מהומה ומבוסה ומבוכה, די בההוא יום אתחריב פי מקדשא, ונפלו ישראל בגלותא. ובגין עובדין בישין, ההוא יומא אתמשך ואתרבי, הדא הוא דכתיב הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, בגין דאינון משכין ליה לההוא יומא. השקו הצאן, פמה דאתמר במלי דאורייתא, דהא בזכותא דאורייתא יפקון ישראל מן גלותא.

ישראל מאי קא אמרי. ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים, עד דיתכנשו כל שאר יומין עלאין. וגללו את האבן, ויגנדרון לההוא דינא קשיא דההוא יומא דשלטא על פי הבאר, ואשתכחת ההיא בא"ר בגלותא עמנא. וכד אתגלייא האי בא"ר, וההוא אבן לא שלטא עלה, מיד והשקינו הצאן.

וזמין קדשא בריך הוא בסוף יומייהא, לאהדרא לישראל לארעא קדישא, ולאכנשא לון מגלותא. ומאן אינון סוף יומייהא, ההוא דהיא אחרית הימים. בהאי אחרית הימים, ישראל סבלו גלותא. הדא הוא דכתיב, (דברים ד) בצר לך ומצאונך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתיב (דברים לא) וקראת אתכם הרעה באחרית הימים.

הַרְעָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים דְּוָקָא, וְזוֹ הִיא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת. וְעַם אַחֲרֵית הַיָּמִים הַזֶּה קָבְלוּ עָנֵשׁ בְּגִלוּת, וּבְזוֹ יַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְמֹת לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וּבְכָל מָקוֹם זֹאת הִיא, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַשִּׁיבָה לְמִקְוָמָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה ב) וְהִנֵּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יְיָ וְגו' וְזֶהוּ יוֹם.

וּמִדְּשָׁאֲרֵי צַל לְמַעַבְד בְּשִׁירוֹתָא דְיוֹמָא אַחְרָא, כְּמָה בְּזִמְנָא דְאַתְחָרִיב מִקְדָּשָׁא הוּהוּ, וְנִטָּה צַל לְמִיעַל. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צַלְלֵי עָרְב. יוֹם וְצַל הוּא סוּף גְּלוּתָא. וְשִׁיעוּרָא דְהָאֵי צַל, שִׁית קְמָצִין וּפְלָגָא. וּבְגוּדֵל דְמִשְׁחָא דְכַר נֵשׁ, גָּבַר בֵּין גּוֹבְרִין. וְדוּכְרָנָא דְהָאֵי רִזָּא דְבֵין חֲבַרְיָא, דְכַתִּיב, (איוב ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַ כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ - בְּגִלוּת, וְלֹא הֵינּוּ יוֹדְעִים כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ, לְהַשְׁרוֹת אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵי אַרְץ.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ מִי שְׂרוּאָה אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁרִי חִלְקוּ מִי שְׁלֹא רוּאָה אוֹתוֹ. אוֹי לְמִי שִׁיזְדַּמְן כְּשִׁיבְקֵשׁ הָאֲרִיָּה הַגְּדוֹל לְהַתְחַבֵּר עִם נִקְבָּתוֹ, כֹּל שֶׁפֶן כְּשִׁיזְדוּגוֹ יַחַד. עַל אוֹתָהּ שְׁעָה כְּתוּב, (עמוס א) אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

בֹּא וְרָאָה, בַּהֲתַחֲלָה כְּתוּב (ירמיה כה) שָׁאֵג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ. וּבִבְאוֹתוֹ הַזְּמַן כְּשִׁיבְקֵשׁ לְקַבֵּל אֶת בֵּת זוּגוֹ, אֲזִי אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא ה' אֱלֹהִים דְּכַר מִי לֹא יִנְבֵּא. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה כְּתוּב, (דברים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְגו'. מֵה זֶה וְשָׁב? אֵלֹא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים דְּיִיקָא, וְדָא הִיא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא. וְעַם אַחֲרֵית הַיָּמִים דָּא, קָבְלוּ עוֹנֵשׁא בְּגִלוּתָא. וּבְדָא יַעֲבִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא נוֹקְמִין לְיִשְׂרָאֵל תְּדִירָא. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וּבְכָל אֶתֶר דָּא הִיא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאַתְבָּא לָהּ לְאַתְרָהּ, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה ב) וְהִנֵּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יְיָ וְגו' וְדָא הוּא יוֹם.

וּמִדְּשָׁאֲרֵי צַל לְמַעַבְד בְּשִׁירוֹתָא דְיוֹמָא אַחְרָא, כְּמָה בְּזִמְנָא דְאַתְחָרִיב מִקְדָּשָׁא הוּהוּ, וְנִטָּה צַל לְמִיעַל. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צַלְלֵי עָרְב. יוֹם וְצַל, הוּא סוּף גְּלוּתָא. וְשִׁיעוּרָא דְהָאֵי צַל, שִׁית קְמָצִין וּפְלָגָא. וּבְגוּדֵל דְמִשְׁחָא דְכַר נֵשׁ, גָּבַר בֵּין גּוֹבְרִין. וְדוּכְרָנָא דְהָאֵי רִזָּא דְבֵין חֲבַרְיָא, דְכַתִּיב, (איוב ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַ כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ בְּגִלוּתָא, וְלֹא הוּיִנָּא יְדַעֵי כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ, לְאַשְׁרָאָה לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵי אַרְץ.

וּבָאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּחָמִי לִיָּה, וְזַכָּאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּלֹא חָמִי לִיָּה. וְוִי לְמֵאֵן דִּיזְדַּמְן כַּד יִתְבַּע אַרְיָא רַבְרָבָא, לְאַתְחַבְרָא לְנוֹקְבִיָּה. כֹּל שֶׁפֶן בְּשַׁעְתָּא דִּיזְדוּגוֹן כְּחָדָא, עַל הֵיא שְׁעַתָּא כְּתִיב, (עמוס א) אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

תָּא חֲזִי, בְּקְדָמִיתָא כְּתִיב, (ירמיה כה) שָׁאֵג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ. וּבִבְהוּא זְמַנָּא כַּד יַפּוּק לְקַבְלָא לְבַת זוּגוֹ, כְּדִין אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא יְיָ אֱלֹהִים דְּכַר מִי לֹא יִנְבֵּא. בַּהֲהִיא שְׁעַתָּא כְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְגו'. וְשָׁב מֵאֵי הוּא, אֵלֹא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁב

משיב את פנסת ישראל מהגלות, ושב הצדיק להודג במקומו. אזי כתוב, (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישראל את פניך.

משנה. לכם בני אדם, בעלי החכמה, בעלי התבונה, קול קורא: מי מכם שהתחכם ויודע, בשעה שהראש הלכן התקין הראש, ושום ממעלה למטה וממטה למעלה, התקין צד הצפון בעטור של אגם מים, בו רשום העמק של התהום העליון שעולה ויורד בתוכו, ירדה דרגה טמירה אחת באלף וחמש מאות רשומים של אלף וחמש מאות עולמות.

תחתיו בצלו חוסה חית בר אחת, (דניאל ז) ולה עשר קרנים, (שם) ואלו עינים כמו עיני אנוש לחיה, ופה מדבר גדולות. כשעולה, הולכת ביום, נסתרת בלילה. כשיורדת, נסתרת ביום, והולכת בלילה. כשנוסעת, מזדעזעים ארבע מגרפות שאחוזים בנדיה. ונוסעים עמה ששים שבטי אש, כל אחד חרב שנונה על ירכו.

ערה ברצון, להוציא אדם שליט למטה. התקין בחיה הזו עפר דקיק אחד שפולל מהפל. נשב בו והתפשט בארבעת צדדי העולם. וארבע חתיכות התגלגלו, אחת למעלה, אחת למטה, אחת לצפון, אחת לדרום.

אי"ן אחד גדול וחזק התחבר והודג עמה בענף אחד ופה שמראהו שמתח הכל, כמו שנאמר (תהלים מח) ופה נוף משוש כל הארץ. עמו הודג, הוציאו רוח טמירה אחת, ומלא אותה עסת העפר, ועמד על רגליו, והמליך אותו על כל העולם והשליט אותו על הכל. זהו שכתוב (שם ח) תמשילהו במעשי ידיך

פנסת ישראל מגלותא, ושב צדיק לאזדווגא (דף ע"ד ע"ב) באתריה. כדין כתיב, (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישראל את פניך.

מתניתין, לכוון בני נשא, מארי דחכמתא, מארי דסכלתנו, קלא קרי. מאן מנכוון דאתחכם וידע, בשעתא דרישא חיוורא, אתקין רישא, רשימא מעילא לתתא, ומתתא לעילא. אתקין סטר צפון, בעטורא דקונאריתא, ביה רשים עומקא דתהומא עלאה, דסליק ונחית בגויה. נחית חד דרגא טמירא, באלף וחמש מאה רשימין, דאלף וחמש מאה עלמין.

תחותיה תטלל חד חיות ברא (דניאל ד), (דניאל ז)

וקרנין עשר לה. וארו עינין בעיניי אנשא לחיותא, ופום ממלל רברבן. פד סלקא, אזלא ביממא, טמירא בליליא. פד נחתא, טמירא ביממא, ואזלא בליליא. פד נטלא, מזדעזען ארבע מגרופי דאחידן בידהא. ונטלין עמה שתין פולסין דנורא, פל חד חרבא שגנא על ירכיה.

סליק ברעותא, לאפקא בר נש שליטא לתתא. אתקין בהאי חיותא חד עפרא דקיקא, פליל מפלא. נשב ביה, אתפשט בד' סטרי עלמא. וד' פולסין אתגלגלו, חד לעילא, חד לתתא, חד לצפון, חד לדרום.

אי"ןא חד רברבא ותקיף, אתחבר ואזדווג בה בחד ענפא שפירא, דחזו חדוותא דכלא. כמה דאת אמר, (תהלים מח) ופה נוף משוש כל הארץ. ביה אזדווג, אפיקו חד רוחא טמירא, ומליא לההוא גבילו דעפרא, וקאים על רגלוי, ואמלכיה על פל עלמא, ושליטיה על פלא. הדא הוא דכתיב, (תהלים ח)

והמליך אותו על כל העולם והשליט אותו על הכל. זהו שכתוב (שם ח) תמשילהו במעשי ידיך

תַּמְשִׁילֶהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ וְגו'. אֶתְּפַקִּיד עַל
 הַהוּא אֵילָנָא, לָא נָטַר פְּקוּדָא, אֶתִּיב מְלָפָא
 רוּחִיָּה לְגַבִּיָּה, וְהַהוּא חִיּוּתָא נְטִילָא לִיָּה. כְּדִין
 זְמִינִין מָנָא אַחְרָא, וְקָאִים בִּינִיָּיהוּ. בְּקוּטְרָא
 דְּגַלְיָפִין בֵּין מְלֶאכֶיךָ קְדִישִׁין, בְּטוּפְסָרָא (כ"א)
 דְּעֵטוּרִין אֶתְאַחְדֵּן.

דְּרִין בְּתַרְאִין, תְּפִיסִין בְּחוּבִיָּהוּ. אֶשְׁתְּלִיף
 רוּחִיָּהוּן מֵהַהוּא מָאנָא דְּלְבוּשָׁא, לְבַתָּר
 אֲגַנְזוּ בְּעַפְרָא, בֵּין רְגָבֵי נַחְלָא אֶתְטְמְרוּ
 וְאֶתְגַּנְזוּ. בְּחַד גְּרָמָא תְּקִיף דִּיהוּא מָאנָא,
 יִתְבַּנון בְּקַדְמִיתָא, וִיקוּמוּן חִילִין חִילִין
 תְּנַיִנוּת, בְּאַרְעָא קְדִישָׁא מִתְעַרִין.

וְזִמִּין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, לְמַגְבַּל הַהוּא עַפְרָא
 קְדַמִּיתָא, דִּיהוּא מָאנָא מִמֶּש. וְלֹאֲעֵלָא
 בִּיה גְּבִילוּ דְקִיק כְּהֵאִי חֲמִירָא דְעִיסָה.
 וּמֵהַהוּא גְּבִילוּ דְאִיָּהוּ צְחוּתָא דְלַעֲיֻלָּא,
 יִתְתַּקֵּן וְיִתְיַשֵּׁר מָאנָא דְכַשְׂרָא. כְּגוּוֹנָא דְאָמַר
 קָרָא, (י״א ד) וּמַעְזֵן מִבֵּית יְיָ יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת
 נַחַל הַשְּׂטִיִּם. בְּגִין דִּיהוּא נַחַל אֲסַגִּי
 חֲבִיבוּתָא (כ"א וְנִתָּא) בְּעֵלְמָא. וְכַד הַהוּא מַעֲיִינָא
 קְדִישָׁא, יִפּוּק וְיִיעוּל לְגַבִּיָּה, כְּדִין יִתְתַּקֵּן
 וְיִתְיַשֵּׁר, וְלֹא יֵהֵא בְּסוּרְחָנִיָּה כְּקַדְמִיתָא.

וְאִינּוּן דְּלֹא זָפֵאן, יִקוּמוּן לְאַתְדָּנָא בְּדִינָא
 דְּמְלָפָא עֲלָאָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְּנִיאל
 יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפֶר יִקִּיצוּ אֵלֶּה לְחַיִּי
 עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת וְלְדָרְאוֹן עוֹלָם. וְכְדִין
 כְּתִיב, (ישעיה סו) כִּי כֹאשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
 וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים
 לְפָנַי נְאֻם יְיָ כֵּן יַעֲמֹד זְרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם. בְּרוּף
 יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן.

וְגו'. נְצִטְנָה עַל אוֹתוֹ הָאֵילָן, לֹא
 שָׁמַר אֶת הַמְצֻנָה. הַשִּׁיב הַמְלִיף
 אֶת רוּחוֹ אֵלָיו, וְאוֹתָהּ הַחֲזִיָּה
 לְקַחְתָּהּ אוֹתוֹ. אֲזוּ הַזְּמִינוּ כְּלֵי אַחַר
 וְעַמַּד בִּינֵיהֶם, בְּקָשֶׁר הַחֲקוּקִים
 בֵּין מְלֶאכֶיךָ קְדוֹשִׁים שְׁנֹאחְזוּ
 בְּצִיּוּר (בְּדַפּוּס) שֶׁל הָעֵטוּרִים.

הַדְּרוֹרוֹת הָאֶחְרוּנִים תְּפוּסִים
 בְּחֻטְאֵיהֶם. נִשְׁלַפָּה רוּחָם מֵאוֹתוֹ
 הַכְּלֵי שֶׁל הַלְבוּשׁ, אַחַר כֵּף נִגְזוּ
 בְּעַפְרָא בֵּין רְגָבֵי הַנַּחַל. נְטַמְנוּ
 וְנִגְנְזוּ בְּעֵצָם קָשָׁה אַחַת שֶׁל
 אוֹתוֹ הַכְּלֵי, וְיִקוּמוּ שְׁנֵית חִילוֹת
 חִילוֹת, מִתְעוֹרְרִים בְּאַרְץ
 הַקְּדוּשָׁה.

וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלוֹשׁ
 אוֹתוֹ הָעֶפֶר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל אוֹתוֹ
 הַכְּלֵי מִמֶּש, וְלִהְכָּנִיס בּוֹ גְּבוּל
 דָּק כְּמוֹ הַשְּׂאוֹר הַזֶּה שֶׁל הָעֶסָה.
 וּמֵאוֹתָהּ עֶסָה, שְׁהִיא הַצְּחוּת
 שְׁלֻמְעֵלָה, יִתְתַּקֵּן וְיִתְיַשֵּׁר כְּלֵי
 כְּשֶׁר, כְּמוֹ שְׁאֵמַר הַכְּתוּב, (י״א ד)
 וּמַעְזֵן מִבֵּית ה' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת
 נַחַל הַשְּׂטִיִּם. מִשׁוּם שְׁאוֹתוֹ
 הַנַּחַל מִגְדִּיל הַחֲבִיבוֹת (הַזְּנוּת)
 בְּעוֹלָם. וְכִשְׁאוֹתוֹ הַמַּעְזֵן הַקְּדוֹשׁ
 יֵצֵא וְיִפְגַּס אֵלָיו, אֲזִי יִתְתַּקֵּן
 וְיִתְיַשֵּׁר, וְלֹא יִהְיֶה בְּסוּרְחוֹנוֹ
 כְּבִרְאשׁוֹנָה.

וְאוֹתָם שֶׁלֹּא זֹכִיכִים, יִקוּמוּ לְהַדוּן
 כְּדִין שֶׁל הַמְלִיף הָעֵלְיוֹן. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב (דְּנִיאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי
 אֲדַמַּת עֶפֶר יִקִּיצוּ אֵלֶּה לְחַיִּי
 עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת וְלְדָרְאוֹן
 עוֹלָם. וְאֲזוּ כְּתוּב, (ישעיה סו) כִּי
 כֹאשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ
 הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים
 לְפָנַי נְאֻם ה' כֵּן יַעֲמֹד זְרַעְכֶם
 וְשִׁמְכֶם. בְּרוּף ה' לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן. יִמְלוֹךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן.

פְּרִשְׁתַּת עֵקֶב

מכאן עד פְּרִשְׁתַּת וַיִּלֶךְ הוּא רְעִיא מְהִימָנָא

פְּרִשְׁתַּת עֵקֶב

רְעִיא מְהִימָנָא

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְגו' וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. מִצְוָה (י"ח) זֶה לְבָרְךָ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל מָה שְׁאוּכַל וְשׁוֹתָה וְנִהְיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִם לֹא בָרַךְ, נִקְרָא גִזְלָן לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפָתוֹב (מְשַׁלִּי כ"ח) גּוֹזֵל אֶבְיֹו וְאִמּוֹ. וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים. מִשׁוּם שֶׁהַבְּרֻכּוֹת שְׁמַכְבְּרֵךְ אָדָם אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹת לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים מִמְּקוֹר הַחַיִּים לְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקְּדוֹשׁ, וְלִהְרִיק עָלָיו מֵאוֹתוֹ הַשְּׁמֶן הָעֲלִיּוֹן, וְכֹא לְהַמְשִׁיךְ מִשֶּׁם לְכָל הָעוֹלָם.

וְכַתוּב וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. וְאוֹתָן הַבְּרֻכּוֹת מוֹרִיק אָדָם בְּאוֹתָם הַדְּבָרִים מֵאוֹתוֹ הַמְּקוֹר הָעֲלִיּוֹן, וּמִתְבָּרְכִים כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת וְהַמְּקוֹרוֹת, וּמִתְמַלְאִים לְהִרִיק עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכֹלָם מִתְבָּרְכִים כְּאַחַד.

וְעַד זֶה צָרִיךְ אָדָם לְשִׁים רְצוֹנוֹ בְּסוּד הַבְּרֻכּוֹת, כְּדִי שִׁיתְבָּרְכוּ אֲבוֹת וּבָנִים, הַכֹּל כְּאַחַד. וּמִי שְׁמַכְבְּרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - מִתְבָּרֵךְ, וְלוֹקֵחַ חֶלְקוֹ מֵאוֹתָן הַבְּרֻכּוֹת, בְּתַחֲלָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם שְׁלֵמֻטָּה. כִּיּוֹן שִׁשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְבָּרֵךְ מִשֶּׁם, יוֹרֵד וְשׁוֹרֵה עַל רֵאשׁוֹ הַחֶלֶק הָרֵאשׁוֹן. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שְׁפָתוֹב, (שְׁמוֹת ב) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וּבִרְכַּתִּיךָ. (אֲזַכִּיר, כְּמוֹ שְׁאָמַר (תְּהִלִּים ב) זָכַר כָּל מְנַחֲתֶיךָ) כִּיּוֹן שְׁאוֹתָהּ בְּרָכָה בְּאֵה וְשׁוֹרֵה עַל רֵאשׁוֹ, מִשֶּׁם מִתְפַּשְּׁטת בְּכָל הָעוֹלָם.

בְּשַׁעֲתָא דְאֵינּוֹן בְּרַכָּאן נַחְתִּין, מִתְעַטְרֵן גּו'

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְגו', וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. פְּקוּדָא (י"ח) דָּא לְבָרְכָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל כָּל מָה דְאָכִיל וְשָׁתִי, וְאִתְהַנִּי בְּהַאי עֲלֵמָא. וְאִי לֹא בְרִיךְ, אֲקָרִי גִזְלָן לְגַבֵּי קְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְכִתִּיב, (מְשַׁלִּי כ"ח) גּוֹזֵל אֶבְיֹו וְאִמּוֹ. וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבָרִיא. בְּגִין דְּבִרְכָאן דְּבְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲתִי לְאִמְשָׁכָא חַיִּין מִמְּקוֹרָא דְחַיִּי, לְשָׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְדִישָׁא, וְלֹאֲרָקָא עֲלֵיהָ מִהֵוּא מִשְׁחָא עֲלָאָה, וְאֲתִי לְאִתְמַשְׁכָּא מִתְּמִן לְכָל עֲלֵמָא.

וְכַתִּיב וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ (דף רע"א ע"ב) וְאֵינּוֹן בְּרַכָּאן, אָרִיק בַּר נֶשׁ בְּאֵינּוֹן מְלִין מִהֵוּא מְקוֹרָא עֲלָאָה, וְאִתְבְּרָכָאן כָּל אֵינּוֹן דְרַגִּין וּמְקוֹרִין, וְאִתְמַלְיִין לְאֲרָקָא עַל כָּל עֲלֵמִין. וְאִתְבְּרָכָאן כְּלֵהוּ בְּחֻדָּא.

וְעַד דָּא אֲצַטְרִיךְ בַּר נֶשׁ, לְשׁוּאָה רְעוּתִיָּה בְּרָזָא דְבִרְכָאן, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן אֲבָהֵן וּבָנִין, כְּלֵא כְחֻדָּא. וּמֵאֵן דְּמִבְּרֵךְ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אִתְבְּרֵךְ, וְנִטִּיל חוּלְקִיָּה מְאֵינּוֹן בְּרַכָּאן בְּקַדְמִיתָא דְכָל עֲלֵמָא לְתַתָּא. כִּיּוֹן דְשָׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִתְבָּרֵךְ מִתְּמִן, נַחֲתִית וְשָׂרָא עַל רֵישִׁיָּה חוּלְקָא קְדָמָאָה. וְהָא אוּקְיָמָנָא דְכִתִּיב, (שְׁמוֹת ב) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וּבִרְכַּתִּיךָ. (אֲזַכִּיר כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (תְּהִלִּים ב) זָכַר כָּל מְנַחֲתֶיךָ) כִּיּוֹן דִּהֵיָּא בְּרָכָה אֲתִיָּא וְשָׂרִיא עַל רֵישִׁיָּה, מִתְּמִן אִתְפְּשַׁט בְּכָל עֲלֵמָא.

בְּשַׁעֲתָא דְאֵינּוֹן בְּרַכָּאן נַחְתִּין, מִתְעַטְרֵן גּו'

מתעטרות בתוך שדה התפוחים הקדושים, ופוגשות בהן כמה דרגות של ממנים בעולם, ויורדות עמן, ואמרות ומכריזות: זהו הדורון ששלח פלוני לקדוש-ברוך-הוא. מאיזה מקום יורדות? לאחר שיורדות ממקום ראש אחד של הצדיק, שם עולות, מתעוררות להוריד אחרות מלמעלה, ומתמלא מלמעלה ומלמטה. זהו שכתוב (משלי י) ברכות לראש צדיק. כיון שדרגה זו מתמלאת, מוריקה לפלה הזו, ומשם שופעות ונמשכות למטה.

בשעולות אותן הברכות מלמטה, אין פתח ופתח למעלה, ואין ממנה למעלה שלא פותח את כל אותם הפתחים. ומכריזים ואומרים בכל אותם הרקיעים: זהו דורון של המלך ששלח פלוני, זהו דורון בקיום פראוי. ומי הוא? הברכה שהשיבו עליה אמן. שכל ברכה שהשיבו עליה אמן, זוהי בקיום פראוי.

וכיון שהברכה הזו עולה, כל הדרגות שלמעלה מזמנות לאותו האור שלא מאיר כדי להאיר לה. וכל שכן אם היא ברכה שרבים מברכים אותה ומעטרים אותה בעטרות קדושות בסוד של אמן. אמן הוא סוד הקשרים של כל יחוד וקדשה בסוד של רבנו, ומעטר אותה הברכה בעטרות עליונות פראוי.

והקדוש ברוך הוא מתרצה בהם, באותם שמברכים אותו, ותשוקתו בברכה שלמטה, שאותה ברכה עולה, ומאיר המאור שלא מאיר, ומחזק אותה בתקף חזק לעלות למעלה. ועל שמברכים את הקדוש ברוך הוא.

חַקֵּל תְּפֹחִין קְדִישִׁין, וּפְגָעִי בְּהוּ כְּמָה דְרַגִּין דְּמִמְנָן בְּעֵלְמָא, וְנַחְתִּי בְּהוּ, וְאַמְרִי וּמְכַרְיִי דָא אִיהוּ דוֹרוּנָא דְשָׂדֵר פְּלוּנִי לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. מֵאֵן אֲתֵר נַחְתִּי, לְבַתֵּר דְנַחְתִּי מֵאֲתֵר רִישָׁא חָדָא דְצַדִּיק. תַּמָּן סִלְקִין, מִתְעַרִי לְנַחְתָּא אַחֲרֵנִין מְלַעֲיֵלָא, וְאַתְמַלְיָא מְלַעֲיֵלָא וּמִתְתַּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (משלי י) בְּרִכּוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק. כִּיּוֹן דְּהָאִי דְרַגָּא אַתְמַלְיָא, אַרְיִק לְהָאִי כְלָה, וּמִתַּמָּן נְגַדִין וְאַתְמַשְׁכֵּן לְתַתָּא.

כִּד סִלְקִין אֵינוֹן בְּרַכָּאן מִתְתַּא, לִית פִּתְחָא וּפִתְחָא לְעֵילָא, וְלִית מְמַנָּא לְעֵילָא, דְלֵא פִתַּח כָּל אֵינוֹן פִּתְחִין. וּמְכַרְיִי וְאַמְרִי בְּכָל אֵינוֹן רְקִיעִין, דָּא אִיהוּ דוֹרוּנָא דְמִלְכָּא דְשָׂדֵר פְּלוּנִי, דָּא הוּא דוֹרוּנָא בְּקִיּוּמָא פְּדִקָּא יְאוּת. וּמֵאֵן אִיהוּ. בְּרַכָּה דְאַתִּיבּוּ עֲלֵיהּ אָמֵן. דְכָל בְּרַכָּה דְאַתִּיבּוּ עֲלֵיהּ אָמֵן, דָּא אִיהוּ בְּקִיּוּמָא כְּדִקָּא יְאוּת.

וְכִיּוֹן דְּהָאִי בְּרַכְתָּא סִלְקָא, כָּל דְרַגִּין דְלַעֲיֵלָא, כְּלָהוּ זְמִינִין לְגַבֵּי הַהוּא נְהוּרָא דְלֵא נְהִיר, בְּגִין לְאַנְהָרָא לְגַבְהָ. וְכָל שְׁפָן אִי הִיא בְּרַכְתָּא דְסִגְיָאִין מְבַרְכֵן לָהּ, וּמְעַטְרִין לָהּ בְּעַטְרִין קְדִישִׁין, בְּרַזָּא דְאָמֵן. אָמֵן הוּא רִזָּא דְקִשְׁרִי, דְכָל יְחוּדָא וְקְדוּשָׁה בְּרַזָּא דְמֵאֲרִיָּה. וּמְעַטֵר לְהֵיא בְּרַכְתָּא בְּעַטְרִין עֲלֵאִין פְּדִקָּא יְאוּת.

וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַתְרַעִי בְּהוּ, בְּאֵינוֹן דְּמְבַרְכִין לָהּ, וְתִיאוּבְתִיָּה בְּבְרַכְתָּא דְלַתְתַּא, דְּהֵיא בְּרַכְתָּא סִלְקָא, וְאַנְהִיר בּוּצִינָא דְלֵא נְהִיר, וְאַתְקִיף לָהּ בְּתוּקְפָא תְּקִיפָא, לְסִלְקָא לְעֵילָא. וְעַל רִזָּא דָּא כְתִיב, (שמואל א ב) כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד, אֲלִין אֵינוֹן דְּמְבַרְכִין לָהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּבְזֵי יְקָלוּ, חֲסוּד הִנֵּה כְּתוּב, (שמואל א ב) כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד - אֵלֶּה אֲתֵם

ובזי זקלו - אלה אותם שלא
מברכים את הקדוש ברוך הוא,
ומונעים ברכה מפיהם.

סוד הסודות לאותם שידועים
חכמת רבונם, לדעת את סוד
הברכות במצוות התורה ובכל
ההנאות והפסופים של העולם
הזה, להוריק ברכות מלמעלה
למטה.

באשר (פרט) ברכות התפלה, שהן
תקון של רבונם מלמטה למעלה
ומלמעלה למטה. הברכות
שאין בתפלה עולות מלמטה
למעלה, עד שמגיעות לתוף
האור שלא מאיר, ומתעוררים
(למעלה) בתוף לאותו האור שלא
מאיר באותה הברכה, ועולה
התעוררות למעלה, עד
שמגיעים לכסא העליון, מקור
כל החיים. ואז יוצאות מאותו
המקור העליון ברכות אחרות,
ופוגשות אלה באלה, ונושקות
אלה לאלה, ובאות ושורות על
ראש הצדיק להריק למטה.
וכשירדות, מתברכים האבות
והבנים וכל גרותיהם.

וסוד הברכות הללו לעורר
מלמעלה למטה בסוד זה:
ברוך: זה הסוד של המקור
העליון מהכל, להריק ולהמשיך
ולהאיר את כל המאורות. והוא
תמיד ברוך (מברך), שלא פוסקים
מימיו. ומשם הראשית שנקראת
העולם הבא, והוא קצה השמים,
שאותו קצה הוא קצה עליון.
משום שיש קצה כמו זה למטה,
והוא העולם התחתון. וגם הוא
נקרא ברוך, כנגד התחתונים,
להריק למטה, ולהתעורר
מלמעלה למעלה בברכות
התפלה. והברוך (הראשון) הזה
נקרא כאן, בסוד החכמה
העליונה, שממלא אותו המקום, בשביל אחד דקיק שנכנס בו.

אליו אינון דלא מברכין ליה לקודשא בריך
הוא, ומנעין ברכתא מפומיהו.

רזא דרזין, לאינון דידיעי חכמתא דמאריהון,
למנדע רזא דברפאן, בפקודי אורייתא,
ובכל הנאין וכסופין דהאי עלמא, לארקא
ברכאן מעילא לתתא.

בר (ס"א בר) ברכאן דצלוחא, דאינון תקוונא
דמאריהון, מתתא לעילא ומעילא
לתתא. ברכאן דלאו אינון בצלוחא, סלקין
מתתא לעילא, עד דמטו גו נהורא דלא נהיר,
ומתערי (לעילא) בתוקפא, לההוא נהורא דלא
נהיר, בההיא ברכה, וסלקא אתערו לעילא,
עד דמטו לכרסיה עלאה, מקורא דכל חיין.
פדין נפקו מההוא מקורא עלאה, ברכאן
אחרנין, ואערעו אליון באליון, ונשקי אליון
לאליון, ואתאן ושריין לריש צדיק, לארקא
לתתא. וכד נחתין, אתברכן אבהן ובנין, וכל
שרגין דלהון.

ורזא דאליון ברכאן לאתערא מעילא לתתא,
ברזא דא, ברוך: דא רזא דמקורא
עלאה מפלא, לארקא ולאמשכא ולאנהרא
כל בוצינין. ואיהו ברוך (נ"א ברוך) תדיר, דלא
פסקין מימיו. ומתמן שירותא דאקרי עלמא
דאתי, ואיהו קצה השמים, דההוא קצה,
קצה עלאה איהו. בגין דאית קצה כגוונא דא
לתתא, ואיהו עלמא תתאה. ואקרי אוף הכי
ברוך, לקבל תתאי, לארקא לתתא, ולאתערא
מתתא לעילא כברפאן דצלוחא. וברוך (קדמאה)
דא אקרי הכא, ברזא דחכמתא עלאה,
דאמלי לההוא אתר, בחד שביל דקיק דאעיל
ביה.

אתה: אתר כף מתחיל להתגלות, שהרי הברוך הזה הוא נסתר, ולכן נקרא בדרך נסתר ברוך, המקור העליון שלא התגלה. אתה: הראשית להתגלות בחוץ, ולכן נקרא אתה. ומיהו? זה סוד הימין, ונקרא כהן אצל אותו מקום. וזה סוד (תהלים קי) אתה כהן לעולם. מי הפכה לאותו עולם? אתה. וזהו הימין העליון, שהרי נמצא להתגלות.

והנה: זה סוד האמצע, סוד האמונה בכל הצדדים. אלהינו: זה סוד השמאל שכלול הימין, והימין בו, ונכללים זה בזה להיות אחד. ועד כאן נקשרו הברכות, שפיון שאלה מתברכים, כלם שלמטה מתברכים.

לאחר שהם מתברכים ולוקחים ברכות לעצמם, חוזרים כלולים כאחד לאותו המקור, שהם לא יכולים לחזור לאותו המקום עד שמתברכים. פיון שהתברכו בתפלה, חוזרים ונכנסים לאותו מקום, לקחת ברכות יתרות אחרות להריק למטה. ועד שהם מתברכים, לא נכנסים ולא תאבים אליו, וזה סוד (שמות כג) ולא יראו פני ריכם.

ובששבים לאותו מקום ונכנסים לשם, אז אותו מקום נקרא מלך. ומלך לא נקרא, רק פשהם מתקרבים אליו, ומתברכים. ומלך מתי נקרא מלך? כשגדולו באים אליו עשירים, מספקים בכל מה שהצטרכו, בלא חסרון, ואז הוא מלך. מלך למטה, כשאלו מעטרים אותו בספיק בעטרות קדושות. וכאן נקרא מלך. ומיהו? העולם אשר

אתה: לבתר שארי לאתגלייא, דהא האי ברוך סתים איהו, ובגין כף אקרי בארז סתים ברוך, מקורא עלאה דלא אתגלייא. אתה, שירותא לאתגלייא לבר, ובגין כף אקרי אתה. ומאן איהו. דא רזא דימינא, ואקרי כהן לגבי ההוא אתר. ורזא דא (תהלים קי) אתה כהן לעולם, מאן כהן לההוא עולם, אתה. ודא איהו ימינא עלאה, דהא אשתכח לאתגלייא.

והנה: דא רזא דאמצעיתא. רזא דמהימנותא בכל סטריין. (דף רע"א ע"ב) אלהינו: דא סטרא דשמאלא, דכליל בימינא, וימינא ביה, ואתפלילו דא בדא, למהוי חד. ועד הכא, אתקשרו ברכאן, דכיון דאלין אתברכאן, פלהון דלתתא אתברכאן.

לבתר דאינון אתברכאן, ונטלי ברכאן לגרמייהו, אתהדרו כלילין פחד לההוא מקורא, דאינון לא יכלין לאתהדרא לגבי ההוא אתר, עד דאתברכן. פיון דאתברכן בקדמיתא, אתהדרו ועאלין לגבי ההוא אתר, לנטלא ברכאן יתירין אתרנין, לארקא לתתא. ועד דאינון אתברכאן, לא עאלין ולא תאבין לגביה. ורזא דא (שמות כג) ולא יראו פני ריכם.

וכד תבין לגבי ההוא אתר, ועאלין תמן, פדין אקרי ההוא אתר מלך. ומלך לא אתקרי, בר פד אינון מתקרבין לגביה, ומתברכן. ומלפא אימתי אקרי מלך. פד רברבנוי אתיין לגביה עתירין, מסתפקן בכל מה דאצטריכו, בלא חסרונא, פדין איהו מלך. מלך לתתא, פד אלין מעטרין ליה בספוקא, בעטריין קדישין. והכא אקרי מלך. ומאן איהו.

העולם אשר קדשנו וצונו. ובגין דאיהו עלמא דלא אתגלייא לבר, ואיהו

קדשנו וצננו. ומשום שהוא עולם שלא התגלה בחוץ, והוא נסתר, קורא לו כף בדרך נסתר. ועל זה לא נקרא, אלא בדרך נסתר.

ויעולם אתה זה ימין, כמו שנתבאר. ועל זה כהן כפוף לאותו מקום בראש ובסוף. והעולם הפתוח, כשנקשר לימין ונדבק בו, קורא מלמטה למעלה ברוף, ולא נקרא ברוף, רק בסוד המקור שדבק בו ונכנס בו וממלא אותו. אתה, הסוד של אותו הפהן להדבק אתו, ועל זה בתפלה האדם פורע בברוץ, שהוא העולם שפופו אל מעלה, וזהו השנוי בין ברוץ של התפלה ובין ברוץ של שאר ברכות. והכל הוא בסוד עליון, להריק ברכות לכל העולמות.

בברוץ של התפלה אדם פורע בברכיו, וגוחן ראשו באתה, משום שאתה נקרא ראש. ועל זה כהן לוקח בראש, והוא תמיד ראש. ולכן פריעה בברוץ, וגחנית הראש באתה. והכהן, בכל מקום שנקרא אתה, גוחן בתפלה. המלך אחר שגוחן, שוב לא זוקף, מה הטעם? הקדוש ברוץ הוא אמר ללכנה, לכי והקטיני את עצמך, ושוב לא זקפה. ולכן הברכה של אדם לקדוש-ברוץ-הוא מתעוררת להוריק ברכות מלמעלה לעולמות כלם, כמו שנתבאר. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

בתוב (ישעיה' ס) כי אתה אבינו כי אברהם וגו'. שנינו, לעתיד לבא אומרים ליצחק וכו', משום שהשמאל נכלל בימין. אבל הימין מנין לנו שנקרא אב? שכתוב וישמהו לו לאב ולכהן.

ואף על גב שלמעלה נקרא אב, ואפלו לאור שלא מאיר בשעה שנדבק בימין נקרא אתה, כמו

סתים, קרי ליה הכי בארז סתים. ועל דא לא אקרי, אלא בארז סתים.

ויעולם ימינא אתה, כמה דאתמר. ועל דא כהן, כפוף לגבי ההוא אתר, ברישא ובסופא. ועלמא תתאה, בד אתקשר לימינא, ואתדבק ביה, קרי מתתא לעילא ברוף, ולא אקרי ברוף, בר ברזא דמקורא דאתדבק בהדיה, ועייל ביה, ואמלי ליה. אתה, רזא דההוא כהן, לאתדבקא בהדיה, ועל דא, בצלותא בר נש פורע בברוץ, דאיהו עלמא כפוף לגבי עילא, ודא איהו שנוי בין ברוץ דצלותא, ובין ברוץ דשאר ברכאן. וכלא ברזא עלאה איהו, לארקא ברכאן לכל עלמין.

ברוץ דצלותא, בר נש פורע ביה בברכוי, וגחין רישא באתה, בגין דאתה אקרי ראש. ועל דא כהן נטיל בראש, ואיהו ראש תדיר. ובגין כן פריעה בברוץ. וגחינו דרישא באתה. וכהן בכל אתר דאקרי אתה, גחין בצלותא. מלך בתר דגחין, תו לא זקיף, מאי טעמא. קדשא ברוץ הוא אמר לה לסיהרא, זילי אזעירי גרמיה, ותו לא זקפא. ובגין דא, ברכתא דבר נש ברוץ לקודשא ברוץ הוא, אתער לארקא ברכאן מלעילא לעלמין פלהו, כמה דאתמר. זכאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

בתוב, (ישעיה' ס) פי אתה אבינו כי אברהם וגו'. תנינו, לזמנא דאתי אמרין ליה ליצחק וכו', בגין דשמאלא אתפליל בימינא, אבל ימינא מנלן דאקרי אב. דכתיב וישמהו לו לאב ולכהן, ואף על גב דלעילא אקרי אב, ואפילו לנהורא דלא נהיר בשעתא דאתדבק ואף על גב שלמעלה נקרא אב, ואפלו לאור שלא מאיר בשעה שנדבק בימין נקרא אתה, כמו

שְׁנָאֵמַר אַתָּה ה' אֲבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ וְגו'.

בֵּין כֶּף הַזְדַּמֵּן אֵלָיו זָקֵן וְאָמַר, רֹעֵה הַנְּאֻמָּן, תִּקֵּן שְׁלֶחֶן לְרַבּוֹנָךְ, לוֹ וְלַמְלָכָה, מִכָּל מִינֵי עֲדוּנִים, לְקַיֵּם בּוֹ (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה', וְהָרִי עַד עֵתָה כָּלֶם מִתְעַנְּגִים מִשְׁלֶחֶן הַמְּלָךְ, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי. וְזֶה לַחֵם הַתּוֹרָה שְׁבִכְתָּב, וְיֵינן הַתּוֹרָה שְׁבִעַל פֶּה. וְשֵׁם כַּמָּה מִטְעָמִים, מִינֵי טְעָמֵי תּוֹרָה, שְׁמֵתוֹקִים מִכָּל הַמַּאֲכָלִים וְהַעֲדוּנִים שֶׁל הָעוֹלָם וְשֶׁל הַמְּלָךְ.

קָם הַרֹעֵה הַנְּאֻמָּן, פָּתַח וְאָמַר, אֵהָרֵן הַכֶּהֵן קוּם מִשְׁנַתְּךָ לְזִבְחַ שְׁוֹרִים וְצֹאן וּכְבָשִׁים וְעוֹפוֹת, וְכָל הַמִּינִים שְׁצָרִיכִים לְסַעֲוֹדַת הַמְּלָךְ. וְלַחֵם הַפָּנִים, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי לִוְחוֹת הַתּוֹרָה, שְׁמֹנֶה וּמִזֵּה הֵם כְּתָבִים (שְׁמוֹת לב). זֶה - שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה פָּנִים, שֶׁהֵם: (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ ה', יָאֵר ה', יִשָּׂא ה'. זֶה שְׁנֵי - אֲדֹנָי אֲדֹנָי אֲדֹנָי. שֶׁהֵם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חִיּוֹת, שְׁבִיבָה נְאֻמַּר (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׂמֹאל לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. וְעַלֵּיהֶם נְאֻמַּר אַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת (להם). וְזֶהוּ (ישעיה ו) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר, כְּנֶגֶד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַת סְפָרֵי תּוֹרָה. וְזֶהוּ זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'. הַפְּלִים שֶׁל שְׁלֶחֶן הַמְּלָךְ הֵם בְּעַלֵּי הַמְּשָׁנָה, בְּעַלֵּי הַתְּפִלוֹת, שֶׁתִּקְנִינָם כְּנֶגֶד הַקְּרִבָּנוֹת.

פָּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת כה) וְעֲשִׂיתָ שְׁלֶחֶן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. בֹּא רֵאֵה, מִנְהַגִּים טוֹבִים וְיָפִים הֵיוּ נוֹהֲגִים בְּעַלֵּי הַסַּעֲוֹדָה שֶׁל הַמְּלָךְ לְהִרְאוֹת שֶׁהֵם מִבְּנֵי שְׁלֶחֶן

סַעֲוֹדָתָא, נְטִיל יְדוּי בְּזִמְנָא

בִּימֵינָא אֲקָרִי אַתָּה, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (שם) אַתָּה יי' אֲבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ וְגו'.

אֲדַהְבּוּ, סְבֵא אֲזַדְמֵן לְגַבִּיָּה, וְאָמַר, רֹעֵיָא מְהֵימְנָא, תִּקֵּין פְּתוּרָא לְמֵאֲרָךְ, לִיָּה וְלְמִטְרוּנֵיָתָא. מִכָּל מִינֵי עֲדוּנִין, לְקַיֵּימָא בֵּיה (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי'. וְהָא עַד כְּעַן כְּלָהוּ מִתְעַנְּגֵי מִפְּתוּרָא דְמִלְכָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי. וְדָא נְהֵמָא דְאֹרִיִּיתָא דְבִכְתָּב, וְיֵינָא דְאֹרִיִּיתָא דְבְּעַל פֶּה. וְתִמָּן כְּמָה מִטְעָמִים מִינֵי טְעָמֵי תּוֹרָה, דְמִתִּיקִין, מִכָּל מַאֲכָלִין וְעֲדוּנִין דְעֵלְמָא, וְדְמִלְכָּא.

קָם רֹעֵיָא מְהֵימְנָא פָּתַח וְאָמַר, אֵהָרֵן כְּהֵנָּא קוּם מִשְׁנַתְּךָ, לְמַדְבַּח תּוֹרִין וְעֵאנִין וְאִמְרִין וְעוֹפִין, וְכָל מִינֵין דְצָרִיכִין לְסַעֲוֹדָתָא דְמִלְכָּא. וְלַחֵם הַפָּנִים, דְאֵינּוּן לְקַבֵּל תְּרִין לִוְחֵי דְאֹרִיִּיתָא, (שְׁמוֹת לב) דְמִזֵּה וּמִזֵּה הֵם כְּתוּבִים. זֶה: תְּרִיסָר אַנְפִּין. דְאֵינּוּן: (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ יי', יָאֵר יי', יִשָּׂא יי'. זֶה תְּנִינָא, אֲדֹנָי אֲדֹנָי אֲדֹנָי. דְאֵינּוּן תְּרִיסָר חִיּוֹן, דְאַתְמַר בְּהוֹן, (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׂמֹאל לְאַרְבַּעַתָּם, וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. וְאַתְמַר עַלֵּיהוּ, (שם) אַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת (להם). וְהֵאֵי אֵיָּהוּ, (ישעיה ו) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר, לְקַבֵּל עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע סְפָרֵי תּוֹרָה. וְהֵאֵי אֵיָּהוּ זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי'. מְאִינֵין דְפְּתוּרָא דְמִלְכָּא, אֵינּוּן מְאִרֵי מִתְנִיתִין, מְאִרֵי צְלוֹתִין, דְתִקְיִנוּ לִוְן לְקַבֵּל קְרִבָּנִין.

פָּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת כה) וְעֲשִׂיתָ שְׁלֶחֶן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. תָּא חֲזִי, מִנְהַגִּין טְבִין וְשְׁפִירָן הוּוּ נְהֵגֵי מְאִרֵי דְסַעֲוֹדָתָא דְמִלְכָּא, לְאַחְזָאָה דְאֵינּוּן מִבְּנֵי פְּתוּרָא דְמִלְכָּא. חַד רַבְרָבָא מִבְּנֵי

המלך. גדול אחד מבני הסעודה נוטל ידיו בזמן שיפנסו לסעודה להסב. הגדול מסב בראש, השני תחתיו, והשלישי תחת השני. ואלה נקראו שלשה מטות, כנגד שלשה אבות, וכנגד כהנים לויים וישראלים. מפאן ואילף אין להם סדר, אלא כל הקודם זוכה.

שנית, בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה, ומשלים ברכתא, ולבתר בוצע. הברכה, ואחר כך בוצע. ופרשה רבותינו של המשנה, שאין המסבים רשאים לטעם עד שיטעם המברך, ואין הבוצע רשאי לטעם עד שיכלה אמן מפי המסבים. ואם רצונו לחלק כבוד, הרשות בידו. ועוד פרשה שהאורח מברך, בשביל שיברך את בעל הבית.

ודרך סוד, בעל הבית בוצע - זה העמוד האמצעי, שהוא קו האמצעי. ובשבת צריך לבצע משתי פרות, שהן ה' ה'. בעל הבית - זה ו' של האמצע. (ובצורה זו, ומשום זה) וכדי שלא יראה כרעבתנות, יכול לבצע בה לכל אחד ואחד בפניעה. מה זה בפניעה? וי'. והן הנקודות של השם הקדוש, נקראים פרורים שבכזית. ואלו כנגד טפות הזרע. ומי שמולזל בהן וזרקן במקום שלא צריך, העניות רודפת אחריה, והולך נע ונד. זהו שפתוב (איוב טו) נודד הוא ללחם איה. ואין לחם אלא תורה, והוא צוות: איה מי שמרחם עליו? ולא מוצא.

ופרורים בכזית, הם בצדיק, והוא פותש פתישות מאותם הזיתים. והאורח מברך, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. ברכות לראש צדיק חי העולמים, ולכן האורח מברך.

בין כך הרי בא אליו המנוחה

דייעלון לסעודתא להסב, גדול מסב בראש, תנינא תחותיה, ותליתאה תחות תנינא. ואלין אתקריאו ג' מטות, לקבל תלת אבהן, ולקבל (דף ע"ב ע"א) כהנים לויים וישראלים. מפאן ואילף, לית לון סדר, אלא כל הקודם זכה.

תנינא, בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה. ומשלים ברכתא, ולבתר בוצע. ואוקמוה רבנן דמתניתין, דאין המסובין רשאים לטעום, עד שיטעום המברך. ולית הבוצע רשאי לטעום, עד שיכלה אמן מפי המסובין. ואם רעותיה לחלק כבוד, הרשות בידה. ועוד אוקמוה, דאורח מברך, בגין דיברך לבעל הבית.

וארח רזא, בעל הבית בוצע, דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו קו האמצעי. ובשבת צריך לבצוע משני פרות, דאינון ה' ה'. בעל הבית, דא ו' דאמצעיתא. (וכמונא דא ובגין דא) ובגין דלא לאתחזאה כרעבתנותא, יכיל למבצע בה לכל חד וחד בפניעה. מאי כפיצה. וי'. אינון נקודין דשמא קדישא, אתקרי פרורי בכזית. ואלין לקבל טפין הזרע, ומאן דמזלזל בהון, וזריק לון באתר דלא אצטרף, עניותא קא רדיף אבתריה, ואזיל נע ונד. הדא הוא דכתיב, (איוב טו) נודד הוא ללחם איה. ולית לחם אלא תורה, והוא צוות איה מאן דמרחם עליה, ולא ישפח.

ופרורים בכזית, אינון בצדיק, דאיהו כתיש פתישו מאינון זיתים. ואורח מברך, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. (משלי י) ברכות לראש צדיק חי עלמין, ובגין דא אורח מברך.

אדכהו, הא בוצינא קדישא אתא לגביה.

הַקְדוּשָׁה וְאָמַר, רוּעָה הַנְּאֻמָּן,
יוֹם אֶחָד הִלְכְּתִי אֲנִי וְהַחֲבָרִים
לְאֶכְסֵנִיָּה אַחַת, וְהָיָה שֵׁם תִּינוּק
אֶחָד, קָם וְהִתְקִין לָנוּ מְנוּרָה
וְשִׁלְחָן, הוּא מַעְצָמוּ פָּאֵלוּ הָיָה
מַעֲשִׂיִם שְׁנָה, וְלֹא הָיָה אֵלָא
מִבֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים, וְהִתְקִין שִׁלְחָן
מִכָּל מִינֵי מֵאֲכָל וּמִשְׁתָּה. אָמַר,
הָרִי פְרִשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ שְׁבַעֲל
הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְכַרְךָ, אֲכַל
(אִיּוֹב לב) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם
יְשִׁישִׁים עַל פֶּן זַחְלָתִי וְאִירָא
מַחּוֹת דְּעֵי אַתְכֶם, עַד שְׁאַטֵּל
רְשׁוֹת מִכֶּם. אֲמַרְתִּי לוֹ, אָמַר בְּנֵי
מִלְאָךְ ה'.

אָמַר לָנוּ, אַתֶּם רְצִיתֶם לְחֵם
תַּפְנוּקִים בְּלֵי קָרֵב, אוֹ לְחֵם עִם
קָרֵב. שִׁכַּף פְּרִשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל
הַמְשֻׁנָּה, שְׁעַת אֲכִילָה שְׁעַת
מִלְחָמָה. וְאִם רְצִיתֶם שִׁיְהִיָּה
עֲלֵי קָרֵב, אֵין אֶחָד אוֹכֵל. אֵלָא
מִי שִׁיִּנְצַח בְּקָרֵב, הוּא אוֹכֵל
וּבוֹצֵעַ לְכֻלָּם. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים,
בְּנֵי, אַתָּה קָטָן, וְעַדִּין לֹא יִדְעָתִי
אֵיךְ גִּלְחָמִים גְּבָרִים גְּדוּלִים
בְּחָרֵב, בְּנוֹעֲנוּעַ הַחָרֵב, בְּרַמַּח,
בְּקִשָּׁת, בְּחֻצֵי הַקִּשָּׁת, בְּמִקְלַע
וּבִאֲבָנֵי מִקְלַע.

אָמַר לָהֶם, (מַלְכִּים א-ב) אֵל יִתְהַלַּל
חֹגֵר כְּמִפְתַּח. שְׁהָרִי וְדָאִי
בְּקָרִיאַת שְׁמַע פְּרִשׁוּהָ, כָּל
הַקּוֹרָא קָרִיאַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ,
כְּאֵלוֹ אוֹחַז חָרֵב פִּיפִיּוֹת, שְׁכַתוֹב
(תְּהִלִּים קמט) רוֹמְמוֹת אֵל בְּגֵרוֹנָם
וְחָרֵב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. וְנוֹעֲנוּעַ
הַחָרֵב צָרִיךְ לְנוֹעֲנָה לְשֵׁשָׁה
צְדָדִים, כְּמוֹ שְׁבָאוּהָ, כְּדִי
שְׁתַּמְלִיכוּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל
הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.
וְזוֹ ו', גּוֹף הַחָרֵב. י' רֹאשׁ הַחָרֵב.
ה"ה, שְׁתֵּי פִיפִיּוֹת. נְרַתִּיק הַחָרֵב,
אֲדָנִי.

רַמַּח, רַמ"ח בְּקָרִיאַת שְׁמַע, עִם

וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימָנָא, יוֹמָא חַד אֲזִילָנָא אֲנָא
וְחַבְרִיָּיא לְאֶכְסֵנִיא חָדָא, וְהָיָה תַמָּן יְנוּקָא
חָדָא. קָם וְתִקִּין לָן מְנִרְתָא וּפְתוּרָא אִיהוּ
מְגַרְמִיָּה, כְּאֵלוֹ הָוָה מַעֲשִׂרִין שְׁנִין, וְלֹא הָוָה
אֵלָא מִבֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִין. וְתִקִּין פְּתוּרָא מִכָּל מִינֵי
מֵאֲכָל וּמִשְׁתָּה. אָמַר, הָא אוֹקְמוּהָ רַבָּנָן דְּבַעַל
הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְכַרְךָ, אֲכַל (אִיּוֹב לב) צָעִיר
אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל פֶּן זַחְלָתִי וְאִירָא
מַחּוֹת דְּעֵי אַתְכֶם. עַד דְּאָטוּל רְשׁוֹת מִכֶּם.
אָמַר לֵיהּ, אִימָא בְּרִי מִלְאָכָא דִּינִי'.

אָמַר לָן, אַתּוּן בְּעִיתוּן לְחֵם תַּפְנוּקִי בְּלָא
קָרְבָא, אוֹ לְחֵם בְּקָרְבָא. דְּהָכִי אוֹקְמוּהָ
רַבָּנָן דְּמַתְנִיתִין, שְׁעַת אֲכִילָה שְׁעַת מִלְחָמָה.
וְאִי בְּעִיתוֹ לְמַהוּי קָרְבָא עֲלֵיהּ, לִית חַד אֲכִיל,
אֵלָא מָאן דְּנִצַּח קָרְבָא, אִיהוּ אֲכִיל וּבוֹצֵעַ
לְכֻלָּהוּ. אָמְרוּ לֵיהּ חַבְרִיָּיא, בְּרִי אַנְתָּ זְעִיר,
וְעַדִּין לֹא יִדְעַת אֵיךְ מְגִיחֵי גְבָרִין רַבְרַבִּין
בְּחָרְבָא, בְּנוֹעֲנוּעַ דְּחָרְבָא. בְּרוֹמְחָא, בְּקִשָּׁתָא,
בְּגִירִין דְּקִשָּׁתָא, בְּקִירְטָא, בְּאַבְנֵין דְּקִירְטָא.

אָמַר לָהוּ, (מַלְכִּים א ב) אֵל יִתְהַלַּל חֹגֵר כְּמִפְתַּח.
דְּהָא וְדָאִי בְּקָרִיאַת שְׁמַע אוֹקְמוּהָ, כָּל
הַקּוֹרָא קָרִיאַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ, כְּאֵלוֹ אוֹחַז
חָרֵב פִּיפִיּוֹת, דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים קמט) רוֹמְמוֹת אֵל
בְּגֵרוֹנָם וְחָרֵב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. וְנוֹעֲנוּעַ דְּחָרְבָא,
צָרִיךְ לְנוֹעֲנָא לֵיהּ לְשִׁית סְטָרִין, כְּמָה
דְּאוֹקְמוּהָ, כְּדִי שְׁתַּמְלִיכוּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל
הָאָרֶץ, וְעַל ד' רוּחוֹת הָעוֹלָם. וְדָא ו', גּוֹף
הַחָרֵב. י', רֹאשׁ הַחָרֵב. ה"ה, תְּרֵי פִיּוֹת.
נְרַתִּיק דְּחָרְבָא, אֲדָנִי.

רוֹמְחָא, רַמ"ח בְּקָרִיאַת שְׁמַע, עִם שִׁית תִּיבִין
דִּיחֹדָא, הָא רוֹמ"ח. מְגִין עִם
חָרְבָא, מִיכָאֵל גְּבָרִיאֵל נוֹרִיאֵל שְׁמִשִּׁין דְּגו'
שׁ תְּבוֹת הַיְחוּד, הָרִי רוֹמ"ח. מְגִין עִם חָרֵב, מִיכָאֵל גְּבָרִיאֵל נוֹרִיאֵל, הַשְּׁמִשִּׁים שֶׁל שְׁלֶשֶׁת

האבות. קשת שיורה חצים, וכל זרע שאינו יורה פחץ אינו מוליד. מקלע, זה קריאת שמע. חמשה אבני מקלע, (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה'. כנגדם, ויקח דוד (שמואל א יז) חמשה חלקי אבנים מן הנחל. וכששם אותם במקלע, שהיא שפה, והיא שכינה, נעשו אחד כל החמשה, והרג את הפלשתי.

ועד עכשיו זרקתי אבן זו לסמאל, שהוא אבן מצור, והרסתי את המצור שלו והשפלתיו למטה. ולכן אמרתי לכם, אל יתהלל חוגר כמפתח. כעת יתברר לכם שאני יודע איך נלחמים גברים גדולים בתרבות, ברמח, בקשת, במקלע. תמהנו ולא יכלנו לדבר לפניו. אמרו לו חכמים, כעת נראה מי יהיה מרויח את הלחם, שהוא לחם המוציא.

פתח ואמר, (במדבר טו) והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה'. במה נתרמת שכינה, שהיא ה' של המוציא, שבארו עליה בעלי המשנה, כל הבוצע צריך לדקדק בה' אלא ודאי הרי פשוטה רבותינו של המשנה, מוז ותבן פטורים מן המעשר. וכשהיא במוץ ותבן, היא בבית האסורים, ואין לה רשות להרים למ' לעשות עמה מ"ה. וזוהי תרומה, תורה שהיא חמשה חמשי תורה, שבה (שמות כד) ויהי משה בהר ארבעים יום וגו'.

ובמוץ ותבן של חטה, עליה בארו רבותינו, אילן שאכל אדם הראשון חטה הנה. קרב ח"ט, שהוא מוז ותבן, לאות ה', והסתלקה ממנו י', שהוא עשור שלה. ולכן כשהוא במוץ ותבן לאות י' לחבר באות ה', שהם איש

אבהן. קשת דזריק חצים, וכל זרע דאינו יורה כחץ אינו מוליד. קירטא, דא קריאת שמע. ה' אבנין דקירטא, (דברים ו) שמע ישראל יי' אלהינו יי'. לקבל ליהו, (שמואל א יז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל. וכד שוי להון בקירטא, דאיהי שפה, ואיהי שכינתא, אתעבידו חד פלהו ה', וקטיל לפלשתאה.

ועד פען זריקנא האי אבנא לסמאל, דאיהו אבן מצור, והרסנא מצור דיליה, ואשפלנא ליה לתפא. ובגין דא אמינא לכוון, אל יתהלל חוגר כמפתח. פען יתברר לכוון, דאנא ידענא איך מגיחין גברין רברבין בסייפין, ברומחא, בקשתא, בקירטא. תוהנא ולא יכילנא למללא קמיה, אמרו ליה רבנן, פען נחזי מאן יהא מרווח נהמא, דאיהו לחם המוציא.

פתח ואמר, (במדבר טו) והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליי'. במאי אתרימת שכינתא, דאיהי ה' דהמוציא, דאוקימו עליה מארי מתניתין, כל הבוצע, צריך לדקדק בה'. אלא ודאי הא אוקמוה רבנן דמתניתין, מוז ותבן פטורין מן המעשר. וכד היא במוץ ותבן, איהי בבית אסורין, ולית לה רשו לארמא לגבי מ', למעבד עמה מ"ה. והאי איהו תרומה, תורה דאיהי ה' חומשי תורה, דבה (שמות כד) ויהי משה בהר ארבעים יום וגו'.

ובמוץ ותבן דחטה, עליה אוקמוה רבנן, אילן שאכל אדם הראשון חטה הנה.

קריב ח"ט, דאיהו מוז ותבן, לאת ה'. ואסתליק מגיה י', דאיהו עשור דילה. ובגין דא כד איהו במוץ ותבן (שלה), דאינון לקבל

(שלה), שם כנגד ערלה ופריעה, פטור מן המעשר. ואין רשות

וְאִשָּׁה. וְלֹכֵן כָּל הַבּוֹצֵעַ צָרִיף
 לְדַקְדָּק בָּהּ. וְצָרִיף לְבֹצֵעַ
 מִהֶמְקוֹם שֶׁבִשְׂוֹלוּ יָפָה, מִשׁוּם
 שֶׁבִשְׂוֹל הוּא גָּמַר הַפְּרִי, וְזֶה ו'.
 וְעֲשָׂרָה דְבָרִים צָרִיף אָדָם
 לַעֲשׂוֹת בְּסַעֲוֵדָה: אֶחָד - נְטִילַת
 יָדִים. שְׁנֵי - לְתַקֵּן שְׁתֵּי כְּפָרוֹת
 לַשַּׁבָּת. שְׁלִישִׁי - לֶאֱכֹל שְׁלֹשׁ
 סַעֲוֹדוֹת, וְלִהְיוֹסִיף מַחֵל עַל
 הַקֹּדֶשׁ. רְבִיעִי - לְהַאִיר אֶת
 הַשֶּׁלֶחַן בְּנֵר, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה,
 שֶׁלֶחַן בְּצַפּוֹן וּמִנּוּרָה בְּדָרוֹם.
 וְצָרִיף הַסְּבָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה,
 הַסּוּב - אֶחָד מִבְּרֵךְ לְכֻלָּם.

וּבְשַׁבָּת, בְּכָל דְּבָרָיו צָרִיף
 לְהוֹסִיף מַחֵל עַל קֹדֶשׁ, בֵּין
 בְּמֵאכְלָיו וּבְשִׁקְיוֹ, בֵּין בְּלְבוּשָׁיו,
 בֵּין בְּהַסְבָּתוֹ, שֶׁצָּרִיף לְהַתְקִין לוֹ
 מִסְבֵּה יָפָה, בְּכַמָּה כְּרִים וּבְכַסּוֹת
 מְרַקְמִים מִכָּל שֵׁשׁ בְּבִיתוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁמִּתְקִין חֹפֶה לְפָלֶה, שֶׁשַּׁבָּת
 הִיא מְלַכָּה, וְהִיא כְּלָה. וְלֹכֵן הִיוּ
 יוֹצְאִים בְּעַלֵּי הַמְּשֻׁנָּה עָרֵב שַׁבָּת
 לְקַדֵּם אֶת הָאוֹרַחַת, וְהִיוּ
 אוֹמְרִים: בְּאֵי כְּלָה, בְּאֵי כְּלָה.
 וְצָרִיכִים לַעֲוֹרֵר שִׁירָה וְחֻדּוּהָ
 לְשֶׁלֶחַן אֲלֶיהָ.

וְרֵא עוֹד, אֵלֶּא שֵׁשׁ סוּד אַחַר.
 כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף לְקַבֵּל אֶת גְּבִרְתָּהּ
 בְּכַמָּה אוֹרוֹת שֶׁל גְּרוֹת שַׁבָּת,
 וּבְכַמָּה עֲנוּגִים וּלְבוּשִׁים פְּסִים,
 וּבֵית מִתְקֵן בְּכַמָּה כְּלִים שֶׁל
 תְּקוּיָן, בְּהַסְבָּה יָפָה לְכָל אֶחָד
 וְאֶחָד, וּבְזֹאת הַחֻדּוּהָ וְהַתְקוּיָן
 גּוֹרְמִים שְׁנֹשְׂאָרֵת שֶׁפָּחָה רָעָה
 בַּחֲשׂוֹךְ, בְּרַעְבוֹן, בְּבִכְיָה,
 בְּהַסְפָּד, בְּלְבוּשִׁים שְׁחָרִים
 כְּאַלְמָנָה. שָׂאם מְלֵאָה זו - תְּרַבָּה
 זו.

וְצַר טוֹב גְּבִירָה קְדוּשָׁה, מְלֻכּוֹת
 הַקֹּדֶשׁ שֶׁיּוֹרְדֵת בְּשַׁבָּת, כְּלוּלָה
 מִעֲשָׂר סְפִירוֹת, מִעֲשָׂרוֹת

עֲרָלָה וּפְרִיעָה, פָּטוּר מִן הַמַּעֲשֵׂר. וְלִית רֶשֶׁוּ
 לְאֵת י', לְחִבְרָא בְּאֵת ה', דְּאִינוּן אִישׁ וְאִשָּׁה.
 וּבְגִין דָּא, כָּל הַבּוֹצֵעַ צָרִיף (דף ע"ב ע"ב) לְדַקְדָּק
 בָּהּ. וְצָרִיף לְמַבְצֵעַ מֵאַתֵּר דְּבִשְׂוֹלוּ יָפָה, בְּגִין
 דְּבִשְׂוֹל אִיהוּ גָּמַר פְּרִי, וְדָא ו'.

וְעֲשָׂרָה דְבָרִים צָרִיף אָדָם לְמַעַבַּד בְּסַעֲוֹדָתָא.
 חַד, נְטִילַת יָדִים. תְּנִינָא לְתַקְנָא שְׁתֵּי
 כְּפָרוֹת לַשַּׁבָּת. תְּלִיתָאָה, לְמִיכַל תְּלַת
 סַעֲוֹדָתֵין, וְלִאוֹסְפָא מַחֵל עַל הַקֹּדֶשׁ.
 רְבִיעָאָה, לְאַנְהָרָא פְּתוּרָא בְּשַׂרְגָּא. כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ, שֶׁלֶחַן בְּצַפּוֹן, וּמִנּוּרָה בְּדָרוֹם.
 וְצָרִיף הַסְּבָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ הַסּוּב אֶחָד
 מִבְּרֵךְ לְכֻלָּם.

וּבְשַׁבָּת, בְּכָל מְלוּי, צָרִיף לְאַתּוֹסְפָא מַחֵל
 עַל הַקֹּדֶשׁ, בֵּין בְּמֵאכְלָיו, וּבְשִׁקְיוֹ,
 בֵּין בְּלְבוּשָׁיו, בֵּין בְּהַסְבָּתִיָּה. דְּצָרִיף לְתַקְנָא
 לִיָּה מִסְבֵּה שְׁפִירָא, בְּכַמָּה כְּרִים וּבְכַסּוֹת
 מְרַקְמָן, מִכָּל דְּאִית בְּבִיתִיָּה, כְּמֵאן דְּתַקִּין
 חוּפָּה לְכְלָה. דְּשַׁבָּתָא אִיהִי מְלַכְתָּא, וְאִיהִי
 כְּלָה. וּבְגִין דָּא הוּוּ נִפְקֵי מְאִרֵי מִתְּנִיתִין עָרֵב
 שַׁבָּת לְאַקְדָּמוּתֵי לְאַרְחָא, וְהוּוּ אִמְרֵי בְּאֵי
 כְּלָה בְּאֵי כְּלָה. וְצָרִיכִין לְאַתְעָרָא שִׁירָה
 וְחֻדּוּהָ לְפְתוּרָה לְגַבְהָ.

וְרֵא עוֹד, אֵלֶּא דְאִית רְזָא אַחְרָא. פְּגוּוּנָא
 דְּצָרִיף לְקַבֵּל גְּבִירְתָּהּ, בְּכַמָּה נְהוּרִין
 דְּשַׂרְגִין בְּשַׁבָּת, וּבְכַמָּה עֲנוּגִין, וּלְבוּשִׁין
 שְׁפִירִין, וּבִיתָא מְתַקְנָא, בְּכַמָּה מְאִנֵי דְתַקְוִנָא,
 בְּהַסְבָּה יָפָה לְכָל חַד וְחַד. וּבְהֵאֵי חֻדּוּהָ
 וְתַקְוִנָא, גְּרָמִין דְּאַשְׁתְּאַרְת שֶׁפָּחָה בִישָׂא
 בַּחֲשׂוֹכָא, בְּרַעְבוֹן, בְּבִכְיָה, בְּהַסְפָּד. בְּלְבוּשִׁין
 אוּבְמִין כְּאַרְמְלָתָא. דְּאִי מְלֵאָה זו, תְּרַבָּה זו.
 וְצַר טוֹב, מְטְרוּנִיתָא קְדִישָׂא. מְלֻכּוֹת הַקֹּדֶשׁ

דְּנַחְתָּא בְּשַׁבָּת. כְּלוּלָה מִעֲשָׂר סְפִירָן. מִעֲטָרָא בְּשֶׁבַע שְׁמָהן שְׂאִינָן

בשבעה שמות שאינם נמקדים, בכמה מרפבות של חיות ובכמה חילות ומחנות. והמלך יוצא לקבלה בכמה מחנות, ונשאר יצר הרע, השפחה הרעה בחשף, כאלמנה בלי בעלה, בלי מרפבות.

ואלה שנאמר עליהם, למזבחים ולמקטרים למלאכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי, היא עבודה של השפחה הרעה, ששולטת בערבי שבתות וערבי לילות רביעי, מה היו עושים אלה? היו לוקחים לבושים שחרים, ומחשיכים את האורות, ועושים הספד בלילי שבתות להשפתף עמה כמו שהיא שרויה, פי (קהלת ז) גם [את] זה לעמת זה עשה האלהים.

אחר שחטאו ישראל ונתחב בית המקדש, נאמר בשכינה האם הקדושה, (איכה א) איכה ישובה בדרך העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבים בליל תשעה באב אורות ונרות, ועושים הספד ויושבים כמו אבלים, להשפתף בצער השכינה, משום שהם גרמו לה כל אותו השבר. חמישי - כוס של ויכלו. ששי - להיות על השלחן דברי תורה. שביעי - להאריך על השלחן כדי שעניים יבאו לשלחנו. שמיני - נטילת ידים במים אחרונים. תשיעי - ברכת המזון. עשירי - כוס של ברכה. וצריך לחזר עליהם ולתקנם בסוד קדוש, שהיא כלולה מעשר ספירות, והוא השלחן של הקדוש ברוך הוא מצד הגבורה, ולכן פרשוה רבותינו שלחן בצפון.

אחר - נטילת ידים, שבארוה רבותינו של המשנה, ידים

נמחקין. בכמה מרפבות דחיוון. ובכמה חיילין ומשריין. ומלכא נפיק לקבלא בכמה משריין. ואשתארת יצר הרע שפחה בישא בחשוכא, פארמלתא בלא בעלה בלא מרפבות.

ואלין דאתמר עלייהו, למזבחין ולמקטריין למלכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי, הוא פולחנא דשפחה בישא, דשלטא בערבי שבתות וערבי לילי רביעיות. מה הו' אלין עבדיין. הו' נטלין לבושין אוכמין, וחשקאן נהורין, ועבדין הספדא בלילי שבתות כדי לאשתתפא בהדה כמה דאיהי שריא, פי (קהלת ז) גם זה לעומת זה עשה האלהים.

בתר דחאבו ישראל, ואתחרב בי מקדשא, אתמר בשכינתא אימא קדישא, (איכה א) איכה ישובה בדרך העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבין בליל תשעה באב נהורין ושרגין, ועבדין הספד, ויתבין פאבלים לאשתתפא בדוחקא דשכינתא. בגין דאינון גרמו לה כל ההוא תבירו.

חמישאה, כוס דויכלו. שתיתאה, למהוי על פתורא מלי דאורייתא. שביעאה, לארכאה על פתורא, בגין דעניים יתון על פתוריה. תמינאה, נטילת ידים במים אחרונים. תשיעאה, ברכת המזון. עשיראה, כוס דברכה. וצריך לאחזרא עלייהו, ולתקנא לון ברזא קדישא, דאיהי כלולה מעשר ספיראן, ואיהו פתורא דקודשא בריך הוא, מסטרא דגבורה. ובגין כף אוקמוה רבנן, שלחן בצפון.

חר נטילת ידים, דהכי אוקמוה רבנן דמתניתין, ידים מזוהמות פסולות לברכה, בגין דאינון שניות

לְטוֹמָאָה, דְּאִיהוּ אַב הַטוֹמָאָה. דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן
 פֶּד אֵינּוֹן מְסַאֲבוֹת, וְכַד אֵינּוֹן טְהוּרוֹת אֵינּוֹן
 שְׁנִיּוֹת לְבִרְכָה. דְּבִרְכָה לָא שְׂרִיא אֶלָּא עַל
 טְהוּרָה. כְּהֵנָּא דְּאִיהוּ אִישׁ טְהוּר, אִישׁ חֶסֶד,
 שְׂרִיא עָלֶיהָ בְּרִכְתָּא. הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, (תהלים
 קלג) כְּשֶׁמֶן הַטוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו' . וּבְגִין דָּא,
 (במדבר ו) דְּבַר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה
 תְּבַרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' . וְאוֹקְמוּהָ, כֹּל
 כְּהֵן הַמְּבָרֵךְ, מְתַבָּרֵךְ. וְשְׂאִינוּ מְבָרֵךְ, אֵין
 מְתַבָּרֵךְ. וְאוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, כֹּל בְּרִכָּה
 שְׂאִין בָּהּ אַזְפָּרָה וּמְלָכוֹת לָאוּ שְׁמִיָּה בְּרִכָּה.
 מְלָכוֹת אֲדַנְי .

וְעוֹד, נְטִילַת יָדִים צְרִיף לִיטוּל לֹוֹן עַד פְּרָקָא,
 דְּגִזְרוּ עָלֶיהָ אַרְבַּעָה עָשָׂר פְּרָקִין,
 בְּהוּא שְׁעֵתָא שְׂרִיא יָד יְיָ עָלֶיהָ, וְאִיהִי יָד
 דְּבִרְכָה מְסֻטְרָא דְחֶסֶד דְּבִיָּה חֲכָמָה בְּיַד
 יְמִינִיהָ. וְאִיהִי יָד דְּקְדוּשָׁה, מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה,
 וְשְׂרִיא בְּדִינָא. (נ"א וְדָא דְשְׂמַאלָא) וְאִיהִי יָד
 דְּיַחְוּדָא, מְסֻטְרָא דְתַפְאַרְת, דְּשְׂרִיא בְּאַרְבַּעָה
 עָשָׂר פְּרָקִין דְּגוּפָא, דְּאֵינּוֹן שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִין
 בְּתַרִּין דְּרוּעִין, וְתַרִּין שׁוֹקִין. וְתַרִּין בְּגוּפָא
 וּבְרִית .

וְתַרְתָּ זְמַנִּין אַרְבַּעָה עָשָׂר, אִיהוּ אַרְבַּעִין
 וְתַרִּין, י"י, מִן י"ד י"ד, י"ד, רְמוּז
 יב"ר כָּךְ י"אָר י"שָׂא, מִן הוּי"ה הוּי"ה
 הוּי"ה. ד' ד' ד' מִי"ד י"ד י"ד, אֵינּוֹן רְמִיזִין
 בְּאֲדַנְי אֲדַנְי אֲדַנְי. וְאָמַר הַנְּבִיא עָלֶיהּ,
 (ירמיה ז) הֵיכַל יְיָ הֵיכַל יְיָ הֵיכַל יְיָ הֵמָּה. וְהֵאֵי
 נְטִילָא בְּיַד דְּאִתְתַּקְנַת .

וְכַרְ סֶטֶר מַג' אַנְפֵי חִיּוֹן, דְּאֵינּוֹן יְיָ יְיָ יְיָ .
 וּמִתְלַת גְּדַפֵי חִיּוֹן, דְּאֵינּוֹן ד' ד' ד' ,
 כְּלָהוּ צְרִיף לְמַהוּי מִכְּח (דף רע"ג ע"א) אָדָם.
 וְאִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. כֹּחַ דִּילֵיהָ, יו"ד

מְזַהְמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָה, מְשׁוּם
 שְׁהֵן שְׁנִיּוֹת לְטוֹמָאָה, שְׁהוּא אַב
 הַטְּמָאָה, שְׁהוּא רֵאשׁוֹן כְּשְׁהֵן
 טְמָאוֹת, וּכְשְׁהֵן טְהוּרוֹת הֵן
 שְׁנִיּוֹת לְבִרְכָה, שְׁהַבְּרָכָה לֹו
 שׁוּרָה אֶלָּא עַל טְהוּרָה. כְּהֵנָּה,
 שְׁהוּא אִישׁ טְהוּר, אִישׁ חֶסֶד,
 שׁוּרָה עָלָיו בְּרִכָּה. זְהוּ שְׁכַתוּב
 (תהלים קלג) כְּשֶׁמֶן הַטוֹב עַל הָרֹאשׁ
 וְגו' . וְלִכְּן, (במדבר ו) דְּבַר אֶל אֶהְרֹן
 וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְּבַרְכוּ אֶת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' . וּפְרָשׁוּהָ, כֹּל
 כְּהֵן הַמְּבָרֵךְ - מְתַבָּרֵךְ. וְשְׂאִינוּ
 מְבָרֵךְ - אֵין מְתַבָּרֵךְ. וּפְרָשׁוּהָ
 כְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה, כֹּל בְּרִכָּה שְׂאִין
 בָּהּ אַזְפָּרָה וּמְלָכוֹת, אֵין שְׁמָה
 בְּרִכָּה. מְלָכוֹת אֲדַנְי .

וְעוֹד, נְטִילַת יָדִים צְרִיף לְטַל
 אוֹתָן עַד הַפְּרָק, שְׁגִזְרוּ עָלָיו י"ד
 פְּרָקִים, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שׁוּרָה עָלָיו
 יד ה', וְהִיא יָד שֶׁל בְּרִכָּה מְצַד
 הַחֶסֶד שְׁבוּ חֲכָמָה בְּיַד יְמִינוֹ.
 וְהִיא יָד שֶׁל קְדוּשָׁה מְצַד
 הַגְּבוּרָה, וְשְׂרִיָּה בְּדִין. (ויד שמאל)
 וְהִיא יָד הַיְחֻד מְצַד הַתַּפְּאֲרָת,
 שְׁשׁוּרָה בְּיַד פְּרָקֵי הַגּוּף, שְׁהֵם
 שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִים בְּשְׁתֵי זְרוּעוֹת
 וּשְׁתֵי שׁוֹקִים, וּשְׁנַיִם בְּגוּף
 וּבְבְרִית .

וְשֶׁלֶשׁ פְּעָמִים אַרְבַּעָה עָשָׂר הוּא
 אַרְבַּעִים וּשְׁנַיִם. י"י מִי"ד י"ד
 י"ד, רְמוּז י"בְּרִכָּךְ י"אָר י"שָׂא,
 מְהוּי"ה הוּי"ה הוּי"ה. ד' ד' ד'
 מִי"ד י"ד י"ד, הֵם רְמוּזִים
 בְּאֲדַנְי אֲדַנְי אֲדַנְי. וְאָמַר
 הַנְּבִיא עָלֶיהֶם, (ירמיה ז) הֵיכַל ה'
 הֵיכַל ה' הֵיכַל ה' הֵמָּה. וְהַנְּטִילָה
 הַזֹּו בְּיַד שְׁהַתְתַּקְנָה .

וְכַרְ צַד מְשַׁלְשֵׁת פְּנֵי הַחִיּוֹת,
 שְׁהֵם יְיָ יְיָ יְיָ, וּמְשַׁלְשֵׁת פְּנֵי
 הַחִיּוֹת, שְׁהֵן ד' ד' ד' , כֹּלָם צְרִיף
 לְהִיּוֹת מִכְּח אָדָם. וְהוּא יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א. הַכְּח שְׁלוֹ - יו"ד
 וְא"ו דְּלָת, ה"א אֶלְפֵי, וְא"ו

אָלף וָא"ו, ה"א אָלף. וְהַמְלִכָּה לֹא שְׂרִיָּה בַּפֶּחַ שְׁלוֹ, בְּפִרְקֵי הָאֲצָבָעוֹת, עַד שְׁעוֹבְרֵת מֵהֶם הַזְּהֵמָה, הַשְּׂפָחָה הַרְעָה הַפְּסוּלָה, אֲשֶׁת הַפְּסוּל. וְלִכְּנֹן פְּרִשׁוּיָה בַּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, יָדִים מְזוּהָמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָּה.

וְהֵם מִיִּם לְטַהַר הַיָּד, שְׁשׂוּרָה שֶׁם יָד י"י. יָד י"י זֶה מִיִּם שֶׁל הַתּוֹרָה. שְׁעָמֵי הָאֶרֶץ הֵם שְׂרָץ, מֵה מוֹעִילָה לָּהֶם טְבִילָה, וְהַשְּׂרָץ, שְׂפָחָה רְעָה בְּיָדָם, בְּגֹזַל שְׂבִידֵיהֶם, בְּגֹזַל שֶׁל הַבְּרֻכּוֹת שְׂגוּזִילִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֹא יוֹדְעִים לְכַרֵּךְ, וְלֹא יוֹדְעִים מֵהִי בְּרַכָּה וּמֵהִי זְהֵמָה.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ הַחֲבָרִים דְּבָרִים אֵלָיו, וְאֵנִי עִמָּהֶם, לֹא יִכְלַתִּי לְסַבֵּל שִׁישִׁילִים עֲשֶׂרָה דְּבָרִים שֶׁל בְּרַכָּה, וְהַשְּׂתַחֲתִי אֲצִלוֹ, וּבּוֹדָאֵי אֵין אִישׁ שִׁיאֵמַר דְּבָרִים אֵלָיו אֲלֵא אַתָּה, שְׂאֵתָה הוּא כְּמוֹ אַרְבַּע מַחְצוֹת שֶׁל גֹּן עֵדֶן.

שְׂהָאֲדָם נִכְנָס בְּהוֹן (שְׂכַאֲשֵׁר אַתָּה) בְּמַחְצַת הַתִּינּוּקוֹת וְנִנְעָשָׂה תִינּוּק, וּבְמַחְצַת נְעָרִים וְנִנְעָשָׂה נֶעֱר, וּבְמַחְצַת בַּחּוּרִים וְנִנְעָשָׂה בַּחּוּר, וּבְמַחְצַת זְקֵנִים וְנִנְעָשָׂה זְקֵן. וְלִכְּדָּ נֶאֱמַר עֲלֶיךָ, (תְּהִלִּים לג) 'מִמְּכוֹן' שְׂבִתוֹ 'הַשְּׂגִיחַ אֵל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ. וְאַתָּה הוּא שְׂנֹאֲמַר עֲלֶיךָ (בְּרֵאשִׁית ו) בְּשֵׁגֶם הוּא בְּשֵׁר, בְּדוֹר שֶׁל דוֹר הַפְּלִגָּה הַיִּיתָ, וּבְכָל דוֹר וְדוֹר בְּגִלְגּוּל, כְּגִלְגָּל שְׂמַתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גִּוּוּנִים. וְלֹא נִגְלִיתָ אֲלֵא בְּדוֹר שְׂנַתְנָה בּוֹ תוֹרָה עַל יָדֶךָ.

מִיָּד שֶׁהַתְּפִנְסָה מֵהָעוֹלָם, אַתָּה הוּא כְּשֶׁמֶשׁ שְׂמָאִיר בְּכָל דוֹר וְדוֹר. שְׂכַשְׂמַתְפִּנֵּס הַשְּׂמֶשׁ בְּלִילָה, הוּא מֵאִיר בְּלִכְנָה וּבְשָׂשִׁים רְבוּא פּוֹכְכִים. כֶּף אַתָּה, שְׂאֵתָה מֵאִיר בְּשָׂשִׁים רְבוּא בְּכָל דוֹר וְדוֹר. וְזֵהוּ שְׂרַמְזוּ

וָא"ו דְּלָת, ה"א אָלף, וָא"ו אָלף וָא"ו, ה"א אָלף. וּמְטְרוֹנִיתָא לָא שְׂרִיא בְּכַח דִּילִיָּה, בְּפִרְקִין דְּאֲצָבָעֵן, עַד דְּאֲתַעְבֵּר מְנִיִּיהוּ זוּהֵמָא, שְׂפָחָה בִישָׂא פְּסוּלָה, אֲנַתּוּ דְּפְסוּל. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִירֵי מַתְנִיתִין, יָדִים מְזוּהָמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָּה.

וְאִינוּן מִיִּם לְדַכָּאָה יָד, דְּשְׂרִיא תַמָּן יָד י"י. יָד י"י, דָּא מִיִּם דְּאוֹרִיִּיתָא. דְּעָמֵי הָאֶרֶץ אִינוּן שְׂרָץ, מֵה מוֹעִיל לוֹן טְבִילָה, וְהַשְּׂרָץ שְׂפָחָה בִישָׂא בִידֵיהוֹן, בְּגֹזַל דְּבִידֵיהוֹן. בְּגֹזַל דְּבִרְפָּאן דְּגִזְלִין לְקוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא יוֹדְעֵי לְבִרְכָּא, וְלֹא יוֹדְעֵי מֵאִי אִיהִי בְּרַכָּה, וּמֵאִי אִיהִי זוּהֵמָא.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ מַלְיָן אֵלִין חֲבָרִיא וְאֵנִי עִמָּהוֹן, לֹא יִכְלִינָא לְמַסְבֵּל דִּישִׁשִׁילִים עֲשֶׂרָה מַלְיָן דְּבִרְכָּה, וְאַשְׁתַּחֲנָא לְגַבִּיָּה. וּבּוֹדָאֵי לִית בַּר נֶשׁ דִּיִּמָּא מַלְיָן אֵלִין, אֲלֵא אַנְתָּ. דְּאַנְתָּ הוּא כְּגוּוּנָא דְּד' מַחְיִצוֹת דְּגֵן עֵדֶן. דְּבַר נֶשׁ עָאֵל בְּהוֹן (נִי"א דְּכַד אַנְתָּ) בְּמַחְיִצַת יְנוּקִין, וְאַתְעֵבִיד תִּינּוּק. וּבְמַחְיִצַת נְעָרִים, וְאַתְעֵבִיד נֶעֱר. וּבְמַחְיִצַת בַּחּוּרִים, וְאַתְעֵבִיד בַּחּוּר. וּבְמַחְיִצַת זְקֵנִים, וְאַתְעֵבִיד זְקֵן. וּבְגִין כֶּף אַתְמַר עֲלֶךָ, (תְּהִלִּים לג) 'מִמְּכוֹן' שְׂבִתוֹ 'הַשְּׂגִיחַ אֵל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ. וְאַנְתָּ הוּא דְּאַתְמַר עֲלֶךָ, (בְּרֵאשִׁית ו) בְּשֵׁגֶם הוּא בְּשֵׁר, בְּדָרָא דְּדוֹר הַפְּלִגָּה הַיִּיתָ. וּבְכָל דָּרָא וְדָרָא בְּגִלְגּוּלָא. כְּגִלְגָּל דְּמַתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גִּוּוּנִין. וְלֹא נִגְלִיתָ, אֲלֵא בְּדָרָא דְּאַתְיִיָּהִיב בִּיהִי אוֹרִיִּיתָא עַל יָדֶךָ.

מִיָּד דְּאַתְפְּנִישַׁת מְעֻלְמָא, אַנְתָּ הוּא כְּשֶׁמֶשׁ דְּנַהִיר בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, דְּכַד אַתְפְּנִישׁ שְׂמֶשׁא בְּלִילָא, נַהִיר בְּסִיָּהֲרָא, וּבְשִׁתִּין רְבוּא כְּכַבֵּיא. הֵכִי אַתָּה, דְּאַנְתָּ נַהִיר בְּשִׁתִּין רְבוּא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא. וְהֵאִי אִיהוּ דְּקָא רְמַז קַהֲלָת,

קְהֵלְתָּ, (קהלת א) דֹר הַלֶּךְ וְדֹר בָּא. וּפְרִשׁוּהָ רְבוּתֵינוּ, אֵין דֹר פְּחוּת מִשְׁשִׁים רְבוּא. וְעוֹד פְּרִשׁוּהָ, הַדֹר שֶׁהוֹלֵךְ הוּא שְׂבָא, לְקַיִם מַה שֶׁהֵינָה הוּא שִׁיְהֵינָה. מִכָּאן וְאֵילֶךְ הַשְּׁלָם עֲשֶׂרָה דְבָרִים שֶׁל הַשְּׁלֹחַן בְּגִלוּי. אָמַר רֹעֵה הַנְּאֻמָּן, הַמְנֹרָה הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁרִי חֻלְקָהּ, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְלָה לָךְ מַה שֶׁלֹּא גְלָה לְכָל נְבִיא וְחוֹזֶה, וְלֹא לְמֵאן וְלְמֵאן.

תְּנִינָא, לְמַבְצַע עַל שְׁנֵי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, דְּאֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּתַרֵי לִוְחֵי אוֹרֵייתָא, דְּאֵתִיְהִיבּוּ בְּשַׁבַּת זִוגוֹת. דְּבִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה נַחְתּוּ, דְּבִיָּה תְּרִי זְמַנֵי טוֹב, וּבְשַׁבַּת אֵתִיְהִיבּת, תְּרִין נִזְקָבִין לְתַרֵין טְבִין. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ דְשָׂדִים מְמַנִין עַל זִוגוֹת, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ שְׁנֵי בֵיצִים, שְׁנֵי אָגוּזִים. הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינֵי שְׁלוּחֵי מַצְוָה אֵינוֹן נִזְקָבִין.

וְאִם תֵּימָא, וְהָרִי שְׁנִינוּ, אֵין מִתְחִילִין בְּשַׁבַּת וְאֵין מְסִימִים בְּרַבִּיעֵי, דְּהֵינּוּ בְּב' ד' עִם עָרְב רַב, שְׁלֹא הֵינּוּ שְׁלוּחֵי מַצְוָה, שְׁלֹא הַתְּגִירוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלֹאֲחַר שֶׁעָבְרוּ מִן הָעוֹלָם, צְוָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַל (שְׁמוֹת לז) שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֵאשֻׁנִים, וְאָמַר, וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הֵינּוּ עַל הַלַּחַת וְגו'.

וְשִׁתֵּי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת רוּמְזוֹת לְשְׁנֵי יוֹדִי"ם יֵאֵהָרֹנְהֵי. שְׂאֲדַנֵּי הֵיא יְחִידָה מִבְּעֵלָה בְּשַׁשַׁת יָמוֹת הַחַל, וּבְשַׁבַּת יוֹרֵד אֵלֶיהָ. וּמִשּׁוּם זֶה בְּשַׁבַּת כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְהַרוּחוֹת וְהַנְּפִשׁוֹת יוֹצְאוֹת וְיִוְרְדוֹת זִוגוֹת, וְאֵין שְׁטָן וְאֵין מִזִּיק שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְאֵפְלוּ גִיהֵנָם לֹא שׁוֹלֵט וְלֹא בּוֹעֵר בְּשַׁבַּת. וּמִשּׁוּם זֶה, (שְׁמוֹת לז) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבַּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְזוֹ אֵשׁ

דֹר הוֹלֵךְ וְדֹר בָּא. וְאוּקְמוּהָ רְבִנָן, אֵין דֹר פְּחוּת מִשְׁשִׁים רְבוּא. וְעוֹד אוּקְמוּהָ, הַדֹר שֶׁהוֹלֵךְ הוּא שְׂבָא, לְקַיִים (ש) מַה שֶׁהֵינָה הוּא שִׁיְהֵינָה. מִכָּאן וְאֵילֶךְ, אֲשֶׁלִים עֲשֶׂרָה דְבָרִים דְּפִתּוּרָא בְּאֵתְגַלְיָא. אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בּוּצִינָא קְדִישָׁא זְכָאָה חוֹלְקָהּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְלִי לָךְ, מַה דְּלֹא גְלִי לְכָל נְבִיא וְחוֹזֶה, וְלֹא לְמֵאן וְלְמֵאן.

תְּנִינָא, לְמַבְצַע עַל שְׁנֵי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, דְּאֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּתַרֵי לִוְחֵי אוֹרֵייתָא, דְּאֵתִיְהִיבּוּ בְּשַׁבַּת זִוגוֹת. דְּבִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה נַחְתּוּ, דְּבִיָּה תְּרִי זְמַנֵי טוֹב, וּבְשַׁבַּת אֵתִיְהִיבּת, תְּרִין נִזְקָבִין לְתַרֵין טְבִין. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ דְשָׂדִים מְמַנִין עַל זִוגוֹת, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ שְׁנֵי בֵיצִים, שְׁנֵי אָגוּזִים. הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינֵי שְׁלוּחֵי מַצְוָה אֵינוֹן נִזְקָבִין.

וְאִי תֵימָא, וְהָא תְּנִינָן, אֵין מִתְחִילִין בְּשַׁבַּת, וְאֵין מְסִימִין בְּד', דְּהֵינּוּ בְּב' ד' עִם עָרְב רַב, דְּלֹא הוּוּ שְׁלוּחֵי מַצְוָה, דְּלֹא אֵתְגִירוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלִכְתָּר דְּאֵתְעַבְרוּ מְעַלְמָא, מְנִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנִטְלָא (שְׁמוֹת לד) שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֵאשֻׁנִים, וְאָמַר, (ש) וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הֵינּוּ עַל הַלַּחַת וְגו'.

וְתַרֵין כְּפָרוֹת בְּשַׁבַּת, רְמִיזוֹן לְתַרֵין יוֹדִין יֵאֵהָרֹנְהֵי. דְּאֲדַנֵּי אֵיְהִי יְחִידָה מִבְּעֵלָה בְּשִׁית יוֹמִין דְּחוֹל, וּבְשַׁבַּת נַחִית לְגַבְהָ. וּבְגִין דָּא בְּשַׁבַּת, כָּל נְשָׁמְתִין וְרוּחִין וְנַפְשִׁין נִפְקִין וְנַחֲתִין זִוגוֹת, וְאֵין שְׁטָן וְאֵין מִזִּיק שְׁלִיט בְּיוֹמָא דְשַׁבַּתָּא. וְאֵפְלוּ גִיהֵנָם לֹא שְׁלִיט, וְלֹא אוּקִיד בְּשַׁבַּת. וּבְגִין דָּא, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְדָא אֵשׁ נִוְכְרָאָה, אֶלָּא אֵשׁ דְּקַרְבָּנָא, אֵשׁ

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי

מסכת עבודה זרה

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר דברים כרך ו' וספר תקוני זוהר כרך ח'
לפי ספר הזוהר 10 כרכים (70- כרכים) עמיתים ח"ו שכא עד ח"ח יב
[מפרשת עקב דף רעג. עד תקוני זוהר דף ג:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד
דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי חז"ל
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"ו לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס
לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול זוהר, הרמ"ק,
והאר"י"ט), וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרומה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובבה על
כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם
ועד (תקוני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ט ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

זכריה, אלא אש הקרבן, אש של קדשה. ואין להאריך בבציעה שלחן, שהרי נתבאר למעלה.

שרישי - לאכל שלש סעודות בשבת, כפי שבארוה רבותינו של המשנה, שאמר אחד מהם: יהא חלקי עם גומרי שלש סעודות בשבת. שהן שלמות של שבע ברכות של התפלה, להשלים בהן לעשר. והסוד של ענג - (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. ומי שלא מקיים אותן ויש לו רשות לקמן, הופך לו לנגע צרעת. וכדי שלא יבא לזה, אמר הקדוש ברוך הוא: לוו עלי ואני פורע, (ישעיה נח) אז תתענג על ה'.

רביעי - להאיר שלחן במנוחה, כמו שבארוה הקדמונים, שלחן בצפון, מנוחה בדרום. ששלחנו של הקדוש ברוך הוא כף צריך להיות.

חמישי - פוס של ויכלו. פו"ס בחשבון אלהים. ויכלו ע"ב, שכוללת אותם הפלה הקדושה. שהפוס הזאת המלאה יין של תורה, צריכה להעיד על מעשה בראשית.

ששי - להיות על השלחן דברי תורה, שפך פרשוה בעלי המשנה, (אבות פ"ג) שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה וכו'. וסוד הדבר - משום שהרי פרשוה שלחן בצפון, והתורה נתנה מימין. לחבר ימין, שהוא רחמים, עם שמאל, שהוא דין. שהתורה היא יי מימין, שלחן אדני משמאל, וצריך לחבר אותם. משום שהשלחן משמאל, פרשוה בעלי המשנה, קשים מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף. ומשום כף צריך תלמיד חכם לזמן עמו, למי שישתדל בפתגמי אורייתא.

דקדושה. ולית לארכאה בבציעה דלהון, דהא אתמר לעיל.

תליתאה למיכל שלשה סעודתין בשבת, כמה דאוקמוה רבנן דמתניתין, דאמר חד מינייהו, יהא חלקי עם גומרי שלש סעודות בשבת, דאינון שלימו דשבע ברכאן דצלותא, לאשלמא בהון לעשר. ורזא דענג, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ומאן דלא מקיים לון, ואית ליה רשו לקיימן, אתהפוך ליה לנגע צרעת. ובגין דלא ייתי להאי, אמר קדשא בריך הוא, לוו עלי ואני פורע, (ישעיה נח) אז תתענג על יי'.

רביעאה, לאנהרא פתורא במנרתא. כמה דאוקמוה קדמאין, שלחן בצפון, מנוחה בדרום, דפתורא דקודשא בריך הוא הכי צריכא למהוי.

חמישאה, פוס דויכלו. פו"ס, בחשבון אלהים. ויכלו ע"ב, דכליל לון פלה קדישא, דהאי כוס מלא יינא דאורייתא, צריך לאסהדא על עובדא דבראשית.

שתיתאה, למהוי על פתורא דברי תורה, דהכי אוקמוה מארי מתניתין, ג' שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה וכו'. ורזא דמלה, בגין דהא אוקמוה שלחן בצפון, ואורייתא אתייהיבת מימינא. לחברא ימינא דאיהו רחמי, בשמאלא דאיהו דינא. דאורייתא איהי יי' מימינא, פתורא אדני משמאלא, וצריך לחברא לון. דבגין דפתורא משמאלא, אוקמוה רבנן דמתניתין, קשין מזונותיו (דף רע"ג ע"ב) של אדם בקריעת ים סוף. ובגין כף, צריך תלמיד חכם לזמנא עמיה, למאן דישתדל בפתגמי אורייתא.

שְׁבִיעָא, לְאַרְכָּאָה עַל פְּתוּרָא, בְּגִין עֲנִיִּים.
 וּבְגִין דָּא, כָּל הַמְּאַרְיָךְ עַל שְׁלַחְנֵנוּ
 מְאַרְיִכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוּתָיו. וּבְגִין כֶּף (משלי י'
 וְצִדְקָה תְּצִיל מִמּוֹת. דְּעֲנִי חֲשׁוֹב כְּמֵת, וְאִיהוּ
 מַחֲיָה לִיָּה, אוֹף הָכִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַחֲיָה
 לִיָּה.
 וְעוֹד בְּאוֹרַח רְזָא, דְּכֻלְהוּ עֲנִיִּים מְסֻטָּרָא דָּאֵת
 ד', דְּאֵתְמַר בְּהַ (תהלים קטז) דְּלוֹתִי וְלִי
 יְהוֹשִׁיעַ. וְאוֹת ד' דְּאֵחָד, דְּצָרִיךְ לְאַרְכָּאָה בְּהַ,
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב לְהֲאַרְיָךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ,
 וּבְגִין דָּא, צָרִיךְ לְאַרְכָּאָה עַל פְּתוּרָא, דְּאִיהִי
 ד', כְּלִילָא מְד' רַגְלִין דְּפְתוּרָא. בְּגִין יְקָרָא
 דָּאֵת דְּלִי"ת, צָרִיךְ לְאַרְכָּאָה עַל פְּתוּרָא, בְּגִין
 עֲנִיִּים.

וּבְשִׁבְיָא בְּאַרְוֵי רְבוּתֵינוּ, שְׁבַקְשׁ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדָה יָפָה
 לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא מֵצָא כְּמוֹ מְדַת
 הַדְּלוּת. וְהִקְשׁוּ עַל זֶה, מִשׁוּם
 שְׁבַעְרוּקָה הָרֵאשׁוֹנִים, כְּחֻשְׁבוֹן
 מִינֵי מִיתוֹת שְׁהֵם כְּחֻשְׁבוֹן
 תּוֹצְאוֹת, וְחֻסְרוֹן פִּיס קָשָׁה
 מִפְּלֵם, וְאִיךְ הֵם אוֹמְרִים שְׁלֹא
 נִמְצְאָה לְיִשְׂרָאֵל מְדָה יָפָה כְּמוֹ
 עֲנִיּוֹת?

אַתָּא, בְּגִין דְּכָל עֲמָא וְלִישְׁנָא, (ישעיה ח) וְהָיָה כִי
 יִרְעֵב וְהִתְקַצֵּף וְקָלַל בְּמַלְכוֹ וּבְאֱלֹהֵיו
 וּפְנָה לְמַעְלָה. אֲבָל יִשְׂרָאֵל, אֵינּוֹן קִיִּימָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהֵאֵי מְדָה, וְלֹא
 אֲכַחֲשִׁין בֵּיה. וּבְגִין דָּא, בְּמְדָה דָּא יִתְפָּרְקוּן.
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמואל ב כב) וְאֵת עִם עֲנִי
 תוֹשִׁיעַ. וְעֲנִי לִישְׁנָא דְּעֲנוּי, דְּאֵפִילוּ אֵית לִיָּה
 לְבַר נֶשׁ עוֹתְרָא, וְאִיהוּ בְּמַרְעִין וּבְמַכְתָּשִׁין,
 עֲנִי אֲתַקְרִי, אוֹ דְּדַחְקִין לִיָּה בְּגִינֵיה, וְצַעְרִין
 לִיָּה כָּל יוֹמָא. כָּל שְׁפָן מָאן דְּאִיהוּ רֶשׁ מְנִיָּה,
 וְאִיהוּ הוֹלֵךְ מְאַתֵּר לְאַתֵּר.

וְעוֹד אֵית עֲנִי, דְּאֵסְתַּלַּק מְנִיָּה דְּעֵתִיָּה, כְּגוֹן

וּבְשִׁבְיָא בְּאַרְוֵי רְבוּתֵינוּ, שְׁבַקְשׁ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדָה יָפָה
 לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא מֵצָא כְּמוֹ מְדַת
 הַדְּלוּת. וְהִקְשׁוּ עַל זֶה, מִשׁוּם
 שְׁבַעְרוּקָה הָרֵאשׁוֹנִים, כְּחֻשְׁבוֹן
 מִינֵי מִיתוֹת שְׁהֵם כְּחֻשְׁבוֹן
 תּוֹצְאוֹת, וְחֻסְרוֹן פִּיס קָשָׁה
 מִפְּלֵם, וְאִיךְ הֵם אוֹמְרִים שְׁלֹא
 נִמְצְאָה לְיִשְׂרָאֵל מְדָה יָפָה כְּמוֹ
 עֲנִיּוֹת?

אַתָּא, בְּגִין דְּכָל עֲמָא וְלִישְׁנָא, (ישעיה ח) וְהָיָה כִי
 יִרְעֵב וְהִתְקַצֵּף וְקָלַל בְּמַלְכוֹ וּבְאֱלֹהֵיו
 וּפְנָה לְמַעְלָה. אֲבָל יִשְׂרָאֵל, אֵינּוֹן קִיִּימָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהֵאֵי מְדָה, וְלֹא
 אֲכַחֲשִׁין בֵּיה. וּבְגִין דָּא, בְּמְדָה דָּא יִתְפָּרְקוּן.
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמואל ב כב) וְאֵת עִם עֲנִי
 תוֹשִׁיעַ. וְעֲנִי לִישְׁנָא דְּעֲנוּי, דְּאֵפִילוּ אֵית לִיָּה
 לְבַר נֶשׁ עוֹתְרָא, וְאִיהוּ בְּמַרְעִין וּבְמַכְתָּשִׁין,
 עֲנִי אֲתַקְרִי, אוֹ דְּדַחְקִין לִיָּה בְּגִינֵיה, וְצַעְרִין
 לִיָּה כָּל יוֹמָא. כָּל שְׁפָן מָאן דְּאִיהוּ רֶשׁ מְנִיָּה,
 וְאִיהוּ הוֹלֵךְ מְאַתֵּר לְאַתֵּר.

וְעוֹד אֵית עֲנִי, דְּאֵסְתַּלַּק מְנִיָּה דְּעֵתִיָּה, כְּגוֹן

וְעוֹד אֵית עֲנִי, דְּאֵסְתַּלַּק מְנִיָּה דְּעֵתִיָּה, כְּגוֹן

וְעוֹד אֵית עֲנִי, דְּאֵסְתַּלַּק מְנִיָּה דְּעֵתִיָּה, כְּגוֹן

דעתו, כמו איוב, שנאמר בו (איוב לד) איוב לא בדעת דבבר. גם כף היא ד', שהיא השכינה, כשמשפלק ממנה א"ח, שהוא העמוד האמצעי שנקרא דעת. וזה אין לו חטאים בדבר שיאמר. ועוד, א"ח הוא תורה, כולל תרי"ג מצוות, זהו שכתוב (שמות א) זה שמי לעלם וגו'. שמי עם י"ה - שס"ה. זכרי עם ו"ה - רמ"ח. ומשום זה פרשה, אין עני אלא מן התורה ומן המצוות, ששאר עני אינו אלא ענוי. והאות ד' מן אדני, גם כף הוא עני בלי יהו"ה.

שמיני - מים אחרונים שתקנו להם משום מלח סדומית המסמא את העינים. למה נקראו חובה? אלא בדרך סוד, סם המות שורה על ידים מזהמות, שעושים בהם ברכה. ועל כוס שמברכים עליה בלי טהרה נקראת טמאה. ומה כוס ששתיים בה טמאה לברכה, עד שהיו מטהרים אותה בהדחה מבפנים ומבחוץ - כל שפן ידיו. ומשום זה מים אחרונים חובה. וסוד הדבר, (ויקרא יא) והתקדשתם - אלו מים ראשונים. והייתם קדושים - אלו מים אחרונים. פי קדוש - זה שמן ערב. כנגד (ישעיהו ו) קדוש קדוש קדוש ה' צבאות. ומשום זה והתקדשתם וגו', להודיע שאתם בנים לקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם.

השיעי - כוס של ברכה, ופרשה בעלי המשנה, עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה, ואלו הם: עטור"ר. עטור"ף. הדח"ה. שטיפ"ה. ח"י. מל"א. ומקבלו בשתי ידיו. ונותנו בימין. ומסלקו מן הקרקע טפה. ונותן עיניו בו. ומשגרו במתנה לאנשי

איוב. דאתמר ביה, (איוב לד) איוב לא בדעת ידבר. אוף הכי איהי ד', דאיהי שכינתא, כד אסתלק מנה א"ח דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאקרי דעת. והאי לית לה חובין במלה דיימא. ועוד, א"ח איהו תורה, כליל תרי"ג פקודין הדא הוא דכתיב, (שמות ג) זה שמי לעולם וגו'. שמי עם י"ה שס"ה. זכרי עם ו"ה רמ"ח. ובגין דא אוקמוה, אין עני אלא מן התורה ומן המצוות ושאר עני לאו איהו אלא ענוי. ואת ד' מן אדני, אוף הכי איהי עני בלא יהו"ה.

תמינאה, מים אחרונים דתקינו לון, בגין מלח סדומית, המסמא את העינים. אמאי אקרון חובה. אלא באר"ח רזא, סם המות שריא על ידוי מזוהמין, דעבדי בהו ברכה. ועל כוס דמברכי עליה בלא טהרה, אקרי טמא. ומה כוס דשותין בו, טמא לברכה עד דהו מטהרי ליה בהדחה מלגו ומלבר. כל שפן ידוי. ובגין דא, מים אחרונים חובה. ורזא דמלה, (ויקרא כ) והתקדשתם: אלו מים ראשונים. והייתם קדושים: אלו מים אחרונים. פי קדוש: זה שמן ערב. לקבל, קדש קדש קדש יי' צבאות. ובגין דא והתקדשתם וגו', לאשתמודעא דאתון בנין לקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב, (דברים יד) בנים אתם ליי' אלהיכם.

תשיעאה, כוס דברכה. ואוקמוה מארי דמתניתין, עשרה דברים נאמרו בכוס דברכה ואלין אינון. עטור"ר. עטור"ף. הדח"ה. שטיפ"ה. ח"י. מל"א. ומקבלו בשתי ידיו. ונותנו בימין. ומסלקו מן הקרקע טפה. ונותן עיניו בו. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו. ועכשיו, אין לנו אלא ארבעה שהן

ביתו. ועכשו אין לנו אלא ארבעה, שהם: הַדְחָה, וּשְׁטִיפָה, חֵי, מְלֵא, וַיֵּשׁ אֹמְרִים חֵי, מִן הַחֲבִית, וַיֵּשׁ אֹמְרִים חֵי, הַכּוֹס שְׁלָם, שְׁשִׁבִירְתוּ זֹה הִיא מִיתָתוֹ. כּוֹס עַל דֶּרֶךְ הַחֲכָמָה הוּא אֱלֹהִים, וְהוּא (מְלֵא בְיָהּ וְהֵם) וְכֵן שְׁלָם. כִּ"ס בְּלֵי ו', כְּמוֹ כּוֹס, שֶׁהוּא פָּגוּם וְחֹסֵר בְּלֵא אֶלֶף, כֵּן הוּא חֹסֵר בְּלֵי וַי"ו, וְהוּא פָּגוּם. הַכּוֹס"א כֵּן עוֹלָה בְּגִימָטְרִיא כּוֹס. כּוֹס הִיא ה"א, וְצָרִיף עֲשָׂרָה דְבָרִים כְּנֶגֶד ו', וְהֵם: עֲטוּ"ר בְּסוּד הַעֲטָרָה, עֲטָרַת תְּפָאֲרַת, וְזֶהוּ סוּד עֲטוּר שְׁאֲמְרוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה, מְעַטְרוּ בְּתַלְמִידִים, וְהִיא עֲטָרַת הַבְּרִית. עֲטוּ"ף, (תהלים קב) תִּפְלָה לְעֹנֵי כִי יַעֲטֹף. שְׁפָל הַבְּרִכּוֹת וְהַתְּפִלוֹת מִתְּעַטְפִים עַד שֶׁתְּעַלֶּה תְּפִלַּת הָעֹנֵי.

הַדְחָ"ה וּשְׁטִיפָ"ה, כְּמוֹ (ויקרא טז) וְטָהַר וְקִדְּשׁוּ. הַטָּהָרָה מִימֵין הַחֹסֵד, וְהַקְּדוּשָׁה מִשְׁמָאל הַגְּבוּרָה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה מְלֻכּוֹת, מִצַּד בִּינָה הַנִּקְרָאת אֱלֹהִים. וְנִקְרָא עֲטָרָה מִצַּד הַכֶּתֶר. ח"י מִצַּד יְסוּד הַנִּקְרָא שְׁלוֹם, שְׁנֵאֲמַר (ישעיה נד) וּבְרִיתִי שְׁלוֹמִי לֹא תִמוּט אֲמַר מִרְחֻמָּךְ ה'. מְלֵא מִצַּד תְּפָאֲרַת. מְקַבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, ה' ה'.

וְנוֹתְנֵנוּ בְּיָמֵינוּ, כִּי ה' עֲלִיוֹנָה לְחֹסֵד, ה' שְׁנִיָּה לְגְבוּרָה. וּמְסַלְקוּ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח, בְּסוּד יו"ד, כִּי סְלוּק ה' הוּא יו"ד. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ, שֶׁהֵם בְּסוּד יְאֵהֲדוּנָהּ. י"י מֵאִיר בְּבֵת עֵין. יְהו"ה בְּשִׁלְשָׁה צְבָעֵי הָעֵין. אֲדָנִי מֵאִירָה בְּשֵׁנֵי כְרוּבֵי הָעֵין, וְאִישׁוֹנֵי עַפְעָפֵי הָעֵין. וּמְשַׁגְּרוּ בְּמִתְנֶה לְאֲנָשֵׁי (דף ע"ד ע"א) בֵּיתוֹ. הִיא בִּינָה, שְׁנֵאֲמַר בָּהּ, יִשְׁמַח מִשָּׂה בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ.

הַדְחָה. וּשְׁטִיפָה. חֵי. מְלֵא. וַיֵּשׁ אֹמְרִים חֵי מִן הַחֲבִית, וַיֵּשׁ אֹמְרִים חֵי, הַכּוֹס שְׁלָם. שְׁשִׁבִירְתוּ זֹה הִיא מִיתָתוֹ.

כּוֹס עַל דֶּרֶךְ הַחֲכָמָה, הוּא אֱלֹהִים. וְהוּא (מְלֵא בְיָהּ וְהֵם) וְהֵכָא שְׁלָם, כִּ"ס בְּלֵא ו' כְּמוֹ כּוֹס שֶׁהוּא פָּגוּם וְחֹסֵר בְּלֵא אֶלֶף, כֵּן הוּא חֹסֵר בְּלֵא וַי"ו, וְהוּא פָּגוּם. הַכּוֹס"א כֵּן עוֹלָה בְּגִימָטְרִיא כּוֹס.

כּוֹס הִיא ה"א, וְצָרִיף עֲשָׂרָה דְבָרִים, כְּנֶגֶד ו'. וְהֵם: עֲטוּ"ר בְּסוּד הַעֲטָרָה, עֲטָרַת תְּפָאֲרַת. וְזֶהוּ סוּד עֲטוּר, שְׁאֲמְרוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה מְעַטְרוּ בְּתַלְמִידִים, וְהִיא עֲטָרַת הַבְּרִית. עֲטוּ"ף, (תהלים קב) תִּפְלָה לְעֹנֵי כִי יַעֲטֹף. שְׁפָל הַבְּרִכּוֹת וְהַתְּפִלוֹת מִתְּעַטְפִים, עַד שֶׁתְּעַלֶּה תְּפִלַּת הָעֹנֵי.

הַדְחָ"ה וּשְׁטִיפָ"ה, כְּמוֹ (ויקרא טז) וְטָהַר וְקִדְּשׁוּ. הַטָּהָרָה מִיָּמֵין הַחֹסֵד. וְהַקְּדוּשָׁה מִשְׁמָאל דְּגְבוּרָה. כּוֹס דְּבִרְכָה מְלֻכּוֹת מִצַּד בִּינָה הַנִּקְרָאת אֱלֹהִים. וְנִקְרָא עֲטָרָה מִצַּד הַכֶּתֶר. ח"י, מִצַּד יְסוּד, הַנִּקְרָא שְׁלוֹם, שְׁנֵאֲמַר (ישעיה נד) וּבְרִיתִי שְׁלוֹמִי לֹא תִמוּט אֲמַר מִרְחֻמָּךְ י"י. מְלֵא, מִצַּד תְּפָאֲרַת. מְקַבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, ה' ה'.

וְנוֹתְנֵנוּ בְּיָמֵינוּ, כִּי ה' עֲלִיוֹנָה לְחֹסֵד, ה' שְׁנִיָּה לְגְבוּרָה. וּמְסַלְקוּ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח, בְּסוּד יו"ד כִּי סְלוּק ה' הוּא יו"ד. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ, שֶׁהֵם בְּסוּד יְאֵהֲדוּנָהּ. י"י (ה"א יו"ד) מֵאִיר בְּבֵת עֵין. יְהו"ה בְּשִׁלְשָׁה צְבָעֵי הָעֵין. אֲדָנִי מֵאִירָה בְּשֵׁנֵי כְרוּבֵי הָעֵין, וְאִישׁוֹנֵי עַפְעָפֵי הָעֵין. וּמְשַׁגְּרוּ בְּמִתְנֶה לְאֲנָשֵׁי (דף ע"ד ע"א) בֵּיתוֹ. הִיא בִּינָה, שְׁנֵאֲמַר בָּהּ, יִשְׁמַח מִשָּׂה בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ.

עשירי - ברפת המזון, הרי פרושה רבותינו, בשלשה צריך כוס. וסוד הדבר - משום שהיא (ירמיה ב) אהבת כלולתיך, שהם האבות, בפ"ל מפ"ל כ"ל. ואין להאריך יותר.

ברפת המזון מן התורה מנין? שנאמר (דברים ח) ואכלת ושבעת וגו'. ושנינו בברייתא, וברכת - זו ברפת הזן. את ה' אלהיך - זו ברפת המזון. על הארץ - זו ברפת הארץ. הטבה - זו בונה ירושלים. וכן הוא אומר, (שם א) החר הטוב הזה והלבנון. אין לי אלא לאחרייו. לפניו מנין? שנאמר אשר נתן לך. משעה שנתן לך, חייב אתה לברכו.

ודרשו חכמים זכרונם לברכה, משה תקן להם לישראל ברפת הזן בשעה שירד להם המן. והושע תקן להם ברפת הארץ בשעה שהכניסן לארץ. דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים. עוד נמצא בפרשת המן רמז לברפת מזון במן עצמו, שנאמר (שמות טז) ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני ה' אלהיכם.

אמר רבי שמעון, הסוד של אותן שבע זינים שרשומות בתפלין, שהוא שבעה שבעה, שרומזות לשבע אונות של הראה של האדם, שבהן שואב רוח, וממנה מפיק התנוצצות אש שדולקת מפיו. ועוד, שהן רמז לשבעה ימים, והשבעות שמפסח לעצרת. ועוד, שהן רומזות לשבעה קני המנורה שיש עליהם שבעה מאורות קדושים. ועוד, שהן רומזות לשבעה כוכבי לכת שהם מאירים בראשית. ועוד, שהן רומזות לשבע מדרגות שהעולם עומד עליהן, והן יסוד ושרש ועקר הכל, ועליהן אמרו

עשיראה, ברפת מזונא, הא אוקמוה רבנן, בשלשה, צריך כוס. ורזא דמלה, בגין דאיהי (ירמיה ב) אהבת כלולתיך, דאינון אבהן, בפ"ל מפ"ל כ"ל. ולית לארכאה יתיר.

ברפת המזון מן התורה מנין. שנאמר, ואכלת ושבעת וגו'. ושנינו בברייתא, וברכת זו ברפת הזן. את ה' אלהיך זו ברפת המזון. על הארץ, זו ברפת הארץ. הטובה, זו בונה ירושלים. וכן הוא אומר, (דברים א) החר הטוב הזה והלבנון. אין לי אלא לאחרייו, לפניו מנין. שנאמר אשר נתן לך, משעה שנתן לך, חייב אתה לברכו.

ודרשו חכמים זכרונם לברכה, משה תיקן להם לישראל ברפת הזן, בשעה שירד להם המן. והושע תיקן להם ברפת הארץ, בשעה שהכניסן לארץ. דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים. עוד נמצא בפרשת המן, רמז לברפת מזון במן עצמו, שנאמר (שמות טז) ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני ה' אלהיכם. ע"כ.

אמר רבי שמעון, רזא דאינון שבע זינין דרשימין בתפלין, דהוא שבעה שבעה, דרמיזין לשבעה אוני דריאה דבר נש, דבהון שאיב רוחא, ומניה מפיק צוציתא דנור, דדליק מפומיה. ועוד דאינון רמז לשבעה יומי ושבעה דמפסח לעצרת. ועוד דאינון רמיזין לשבעה קני מנרתא, דאית עלייהו שבע פוציני קדישין. ועוד דאינון רמיזין לשבעה כוכבי לכת, דאינון מנהרי בראשית. ועוד דאינון רמיזין לשבעה מדרגין, דעלמא עלייהו קיימא. ואינון יסודא ושרשא ועיקרא דכלא. ועליהון אמרי חברייא, כל מאן דבעי

החברים, כל מי שרופצה להניח תפלין של ראש, צריך להסתכל באותן שתי שיניו, שהם רומזות לאותן שבע וי"נים, שיש בהן רמז סודות נסתרים, צמקים רמוזים.

בי ה' אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל הגדול וגו' (ברבים ט). שנינו, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם, אלו אינם פאותם כרובים. אלו פנים גדולות. הכרובים פנים קטנות, כמו תינוק. פני אדם, כל דמות כלולים בהם, משום שהם פנים גדולות, ומצטיירים בהם ציורים חקוקים בחקיקות השם המפרש בארבעה צדדים, מזרח מערב צפון דרום.

מיכאל רשום ברשם לצד דרום, וכל הפנים מסתכלות אל פני אדם, פני ארז"ה פני נש"ר פני שו"ר. אדם הוא זכר ונקבה, ולא נקרא אדם רק כף. וממנו מצטיירים ציורים של (תהלים סח) רכב אלהים רבתיים אלפי שנאן. שנאן, הפלל של כל הציורים - שו"ר, נש"ר, ארז"ה, ו' זהו אדם. פשיטות שנקללת כאחד בסוד של זכר ונקבה. וכלם אלפים ורבות, כלם יוצאים מאלה סוד שנאן. מהדמיות הללו נפרדים כל אחד ואחד בצדו כמו שראוי להם.

אלה אותם המשלבים אחד באחד, וכלולים אחד באחד, להיות הפל אחד כלול בחברו, שו"ר נש"ר ארז"ה אדם, מתנהגים בסוד ארבעה שמות חקוקים עולים להתנהג ולהסתכל.

עולה להתנהג ולהסתכל שור לפני אדם, עולה שם אחר מתעטר חקוק בסוד שני גונים, והוא אל. אז חוזר לאחור,

לאנחא תפלין דרישא, מיבעי ליה לאסתכלא באינון תרי שיניו, דאינון רמיזין לאינון ז' זייניו, דאית בהון רמז רזין סתימין, צמיקין רמיזין (ע"ב).

בי יי' אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל הגדול וגו'. תנינו, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. אליו לאו אינון פאינון פרוכים, אינון אנפי רברבין, פרוכים אנפי זוטרי, פרכיא. פני אדם, כל דיוקנא פלילין בהו, בגין דאינון אנפי רברבין, ומתציירין בהו ציורין גליפין, בגלופי שמא דמפרש, בד' סטרין, מזרח מערב צפון דרום.

מיכאל רשום ברשימו לסטר דרום, וכל אנפין מסתכלין לגבי פני אדם, פני ארז"ה פני נש"ר פני שו"ר. אדם איהו דכר ונוקבא, ולא אתקרי אדם בר הכי. ומניה אתציירין ציורין, (תהלים סח) דרכב אלהים רבותים אלפי שנאן.

שנאן, כללא דפלהו ציורי, שו"ר, נש"ר, ארז"ה, ו' דא איהו אדם. פשיטו דאתכליל פחדא, ברזא דכר ונוקבא. ופלהו אלפין ורבבן, פלהו נפקין מהני רזא שנאן. מהני דיוקנין מתפרשן כל חד וחד בסטרייהו, פמה דאתחזי לון.

ארין אינון דקא משלבן חד בחד, ופליל חד בחד, למנהוי כל חד כליל בחבריה, שו"ר נש"ר ארז"ה אדם, אתנהגן ברזא דארבע שמון גליפן סלקין לאתנהגא ולאסתכלא.

סריק לאתנהגא ולאסתכלא שור לאנפי אדם, סליק שמא אחרא, מתעטרא מחקקא ברזא דתרין גוונים, ואיהו אל. פדין אתהדר

והפסא חוקק וגולף אותו, ונרשם להתנהג בסוד השם הזה. ועורה להתנהג ולהסתפל נשר לפני אדם, עולה שם אחד מתעטר מתנהג בסוד שני פנים וגונים, להתנהג לעלות בעליה בעטור, והוא גדול. אז חוזר לאחור, והפסא חוקק וגולף אותו, ונרשם להתנהג בסוד השם הזה.

עורה להתנהג ולהסתפל אריה לפני אדם, עולה שם אחד מתעטר חוקק בסוד שני פנים וגונים, להתחזק ולהתקשר בתקפו, והוא גבור. אז חוזר לאחור, והפסא חוקק וגולף אותו, ונרשם להתנהג בסוד השם הזה.

אדם מסתפל בכלם, וכלם עולים ומסתפלים בו, אז כלם מצטיירים בחוקקיהם בציוור זה, בסוד של שם אחד שנקרא נורא. ואז כתוב עליהם, ודמות פניהם פני אדם. כלם פלולים בדמות הזו, והדמות הזו כוללת אותם.

ועל סוד זה נקרא הקדוש ברוך הוא האל הגדול הגבור והנורא, שהרי שמות אלה חוקקים הם למעלה בסוד המרפכה העליונה, כלולה בארבע אותיות יהוה, שהוא שם שפולל כל הדמיות. אלה חוקקים וגלופים בפסא, והפסא הגלוף מרקם בהם, אחד לימן, ואחד לשמאל, ואחד לפני, ואחד לאחור. רשום בארבעת צדדי העולם.

הפסא פשעולה, רשום בארבע דמיות אלו. ארבעה השמות העליונים הללו לוקחים את הפסא, והפסא נכלל בהם, עד שלוקח ולוקט אותם ענוגים

לאחורא, ופרסייא חקיק וגליף ליה, ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

וסריק לאתנהגא ולאסתפלא נשר לאנפי אדם, סליק שמא חדא, מתעטרא מתנהגא ברזא דתרין אנפין וגוונין, לאתנהגא לאסתלקא בסליקו בעטורא, ואיהו גדול, פדין אתהדר לאחורא, ופרסייא חקיק וגליף ליה, ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

סריק לאתנהגא ולאסתפלא אריה לאנפי אדם, סליק שמא חדא מתעטרא מחקקא ברזא דתרין אנפין וגוונין, לאתתקפא ולאתקשרא בתוקפיה, ואיהו גבור. פדין אתהדר לאחורא, ופרסייא חקיק וגליף ליה, ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

אדם אסתפל בפלהו, ופלהו סלקין ומסתפלין ביה, פדין פלהו אצטיירן בגלופייהו בציורא דא, ברזא דשמא חד, דאקרי נורא. וכדין פתיב עלייהו, ודמות פניהם פני אדם. פלהו כלילן בהאי דיוקנא, והאי דיוקנא כליל לון.

ועל רזא דא, אתקרי קדשא ברוך הוא, האל הגדול הגבור והנורא. דהא שמיהן אלין גליפין אינון לעילא, ברזא דרתיכא עלאה, פלילא בארבע אתוון יהוה, דאיהו שמא דכליל כל דיוקנין, אלין מחקקון גליפין בפרסייא, ופרסייא גליפא מרקמא בהו. חד לימינא, וחד לשמאלא, וחד לקמא, וחד לאחורא. רשימא בד' סטרין דעלמא.

ברסייא פד סלקא, רשימא בארבע דיוקנין אלין. אלין ארבע שמיהן עלאין, נטלין להאי כרסייא. ופרסייא אתפלל בהו, עד דנקטא ולקטא אינון ענוגין ופסופין, נחתא מלייא כאילנא דמלי

וכסופים, יורד מלא כעץ שמלא
 ענפים לכל צד ומלא פרות. פיון
 שיורד, יוצאות ארבע הדמיות
 הללו מצירות בציריהן,
 חקוקות ונאורות, נוצצות
 ולזהטות, והן זורעות זרע על
 העולם.

פְּרֶשֶׁת שִׁפְטִים

רַעֲיָא מַהִימְנָא

שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תַּתְּן לָךְ בְּכָל
 שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ
 וְגו' (דברים טז) בְּמִצְוָה זוֹ לְמִנּוֹת
 שׁוֹפְטִים וְשִׁטְרִים. ועוד, (תהלים
 עה) פִּי אֱלֹהִים שִׁפְט. פִּי י' מ'
 מַגְנוֹ), יו"ד שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ כ', אַחַר
 כָּאֵן, פִּי אֱלֹהִים שִׁפְט, זֶה יִשְׁפִּיל,
 ה"א ה"א, וְזֶה יָרִים, זֶה ו' ו'.
 מִצְוָה אַחַר זוֹ - לְדוֹן בְּסִיף, לְדוֹן
 בְּחֶנֶק, לְדוֹן בְּדִין סְקִילָה, לְדוֹן
 בְּדִין שְׁרֵפָה. לְדוֹן בְּסִיף לְמִי?
 לְסַמְא"ל. זֶהוּ שִׁפְטוֹב (ישעיה לד)
 פִּי רוּתָה בְּשִׁמִּים חֲרָבִי הִנֵּה עַל
 אָדוֹם תֵּרֵד.

חֲרָב שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - י'
 רֵאשׁ הַחֲרָב, ו' גוֹף הַחֲרָב, ה"א
 ה"א שְׁתֵּי פִיפּוֹת שְׁלֵה. צְדָק
 צְדָק תִּרְדֶּה, חוֹתְכִים שְׁנֵי דִינִים,
 דִּין מִפִּי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה וְדִין
 מִפִּי בֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה. וּמִכָּאֵן
 נוֹדַע, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ
 מִלְּמַטָּה עַד שֶׁנִּתְּנָה לוֹ רִשׁוּת
 מִלְּמַעְלָה.

נִרְתִּיק שֶׁל הַחֲרָב - אֲדֻנִּי, שָׁם
 נִמְצָא דִין. בְּקִרְיַת שְׁמַע -
 יְהו"ה. חֲרָב שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר (תהלים קמט)
 רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנִם וְחֲרָב
 פִּיפּוֹת בְּיָדָם. בְּצַדִּיק חֵי
 הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל ח"י בְּרָכוֹת,
 שָׁבוּ אֲדֻנִּי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי, בּוֹ
 נִכְנַסַת הַחֲרָב בְּנִרְתִּיקָה, (אסתר ז)
 וְחַמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְחָה, וּמִתְחַבְּרִים
 שְׁנֵי שְׁמוֹת - יְאֹהֲדוּנְהִי.

עֲנִפִּין לְכָל סֶטֶר, וּמִלִּיאַי אֵיבִין. פִּיוֹן דְּנַחְתָּא,
 נִפְקוּ אֵלֵין ד' דְּיוֹקְנֵין, מְצוּרֵין בְּצִיּוּרֵיהוּ,
 גְּלִיפִין מְנַהֲרֵין, נְצִיצֵין מְלַהֲטֵין, וְאֵינִין זִרְעִין
 זִרְעָא עַד עַלְמָא. (דף עד"ר ע"ב).

פְּרֶשֶׁת שׁוֹפְטִים

רַעֲיָא מַהִימְנָא

שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תַּתְּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר
 יי' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ וְגו'. (דברים טז)
 בְּפִקּוּדָא דָּא, מְנִי שׁוֹפְטִים וְשִׁטְרִים. וְעוֹד
 (תהלים עה) פִּי אֱלֹהִים שִׁפְט, פִּי י' מ'
 דְּחוּשְׁבֻנִּיהַ כ', בְּתַר הָכָא, פִּי אֱלֹהִים שִׁפְט, זֶה
 יִשְׁפִּיל ה"א ה"א, וְזֶה יָרִים דָּא ו' ו'.

בְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לְדוֹן בְּסִיף. לְדוֹן בְּחֶנֶק.
 לְדוֹן בְּדִין סְקִילָה. לְדוֹן בְּדִין
 שְׁרֵיפָה. לְדוֹן בְּסִיף לְמִאן, לְסַמְא"ל. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה לד) פִּי רוּתָה בְּשִׁמִּים חֲרָבִי
 הִנֵּה עַל אָדוֹם תֵּרֵד.

חֲרָב דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, י' רִישָׁא דְחֲרָבָא. ו'
 גּוּפָא דְחֲרָבָא. ה"א ה"א, תְּרִין פִּיפּוֹת
 דִּילָה. צְדָק צְדָק תִּרְדוּף, חֲתֻכִּין תְּרִין דִּינִין,
 דִּינָא מִפִּי בֵּית דִּין דְּלַעִילָא, וְדִינָא מִפִּי בֵּית
 דִּין דְּלַתְתָּא. וּמִהָכָא אֲשַׁתְּמוּדַע, אֵין אָדָם
 נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמַטָּה עַד שֶׁנִּתְּנָה לוֹ רִשׁוּת
 מִלְּמַעְלָה.

נִרְתִּיקָא דְחֲרָבָא אֲדֻנִי. תַּמָּן אֲשַׁתְּכַח דִּינָא.
 בְּקִרְיַת שְׁמַע יְהוּה. חֲרָבָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, עֲלֶיהָ אֶתְמַר (תהלים קמט) רוּמָמוֹת אֵל
 בְּגִרוֹנִם וְחֲרָב פִּיפּוֹת בְּיָדָם. בְּצַדִּיק חֵי
 עֲלִמִין, כּוֹלֵל ח"י בְּרָכָאן, דְּבִיהַ אֲדֻנִי שִׁפְתֵי
 תִפְתַּח וּפִי, בִּיהַ עֲאֵל חֲרָבָא בְּנִרְתִּיקָה, (אסתר ז)
 וְחַמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְחָה, וּמִתְחַבְּרִין תְּרִין שְׁמֵהוּן
 יְאֹהֲדוּנְהִי.

לְדוֹן בְּחִנְק, זֶרְקָא. תַּמָּן קו, י' כְּרִיכָא בִּיה, וְקו, ו' דְּאִתְפְּשָׁטָא מִנִּיה. בִּיה תְּפִיס לְסַמְאֵל, (במדבר יג) וַיִּשְׁאֹוהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים. מָאִי מוֹט דִּהְהוּא רָשַׁע. אָדָם דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, מ"ה, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן יְהוּה, הָרִי תִשְׁעָה וְאַרְבַּעִים, כְּחוֹשְׁבֵן תִּשְׁעָה וְאַרְבַּעִים אֲתוּוֹן, דְּאִינוּן בְּשִׁית תִּיבִין דִּיחֻודָא עֲלָאָה, וּבְשִׁית תִּיבִין דִּיחֻודָא תַתָּאָה, דְּאִינוּן ו' ו', וְהָאִי הוּא וַיִּשְׁאֹוהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, בְּפִרוּדָא מִנִּיהוּ, בְּלֹא א' בְּאֲמַצְע ו"ו, דְּלִית יְחֻודָא לְסִטְרָא אַחְרָא, אֶלָּא וַיִּשְׁאֹוהוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, סַמְאֵל וּבֵת זוּגִיָּה, עוֹלָם הַנִּפְרָדִים.

בְּחֻבֵּל דִּיחֻנְק בִּיה, אַחֲדִין ה"א ה"א, בְּחֻמְשָׁה אֶצְבָּעָאן דִּיֵּד יְמִינָא, וּבִה' דִּיֵּד שְׁמָאֵלָא. ו' חֻבֵּל. י' חֻנִּיקָא דִּלְהוּן. שְׁמָא דִּיהו"ה, מִיתָה לְסַמְאֵל וְנַחֲשׁ, וְחִיִּים לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא (דברים לב) רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי. אֲנִי אֲמִית לְאֱלֹהִים אַחֲרִים בְּשָׁמִי, וּלְכָל דְּלָא הִימְנוּ בִּי. וְאַחֲרֵיהּ לְאִינוּן דִּהִימְנִין וְנִטְרִין פְּקוּדִין דִּילִי. לְדוֹן בְּסִקִּילָה לְסַמְאֵל, בְּאֶבֶן דְּאִיהוּ יו"ד, זְרִיק לָהּ (צדיק) לְגַבִּיָּה, בְּחֻמְשׁ אֶצְבָּעָאן דְּאִינוּן ה', וּבְכַנְהָ דְדְרוּעָא דְאִיהוּ ו', וּבְכַתְּףָ דִּתַּמָּן ה'. וְזֶרֶק לָהּ לְגַבִּיָּה מַחֲשָׁבָה, דְּאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

לְדוֹן בְּחִנְקָה - לְסַמְאֵל, בְּאֶבֶן שְׁהִיא י' זֶרֶק לָהּ (צדיק) אֶצְלָה בְּחֻמְשׁ אֶצְבָּעוֹת שְׁהֵם ה', וּבְכַנְהָ שְׁל הַזְרוּעַ שְׁהוּא ו', וּבְכַתְּףָ שְׁשֵׁם ה'. וְזֶרֶק אוֹתָהּ אֶל הַמַּחֲשָׁבָה, שְׁהוּא שְׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

לְדוֹן בְּשִׁרְפָה - לְסַמְאֵל, עֲצִים לְהַדְלִיק בְּהֵם אֵשׁ. אֲשֶׁרִיו הַגּוֹף שְׁהוּא עֵץ, וְאִיבְרִים שְׁלו עֵץ, לְהַדְלִיק בְּהֵם אֵשׁ, שְׁהוּא גֵר מַצּוּה, בְּכָל אִיבֵר, לְהַבְעִיר אֶת סַמְאֵל בְּשִׁכְיָהּ הַעֲלִיּוֹנָה בְּעֵץ, שְׁהוּא תַפְאָרֶת, וּבְכָל עֲצִים

שְׁמָאֵל וּבֵת זוּגִיָּה, עוֹלָם הַנִּפְרָדִים. בְּחֻבֵּל דִּיחֻנְק בִּיה, אַחֲדִין ה"א ה"א, בְּחֻמְשָׁה אֶצְבָּעָאן דִּיֵּד יְמִינָא, וּבִה' דִּיֵּד שְׁמָאֵלָא. ו' חֻבֵּל. י' חֻנִּיקָא דִּלְהוּן. שְׁמָא דִּיהו"ה, מִיתָה לְסַמְאֵל וְנַחֲשׁ, וְחִיִּים לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא (דברים לב) רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי. אֲנִי אֲמִית לְאֱלֹהִים אַחֲרִים בְּשָׁמִי, וּלְכָל דְּלָא הִימְנוּ בִּי. וְאַחֲרֵיהּ לְאִינוּן דִּהִימְנִין וְנִטְרִין פְּקוּדִין דִּילִי. לְדוֹן בְּסִקִּילָה לְסַמְאֵל, בְּאֶבֶן דְּאִיהוּ יו"ד, זְרִיק לָהּ (צדיק) לְגַבִּיָּה, בְּחֻמְשׁ אֶצְבָּעָאן דְּאִינוּן ה', וּבְכַנְהָ דְדְרוּעָא דְאִיהוּ ו', וּבְכַתְּףָ דִּתַּמָּן ה'. וְזֶרֶק לָהּ לְגַבִּיָּה מַחֲשָׁבָה, דְּאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

לְדוֹן בְּשִׁרְפָה לְסַמְאֵל. עֲצִים לְאֶדְלָקָא בְּהוּן נוּרָא. זְפָאָה אִיהוּ גוּפָא דְאִיהוּ עֵץ, וְאַבְרִים דִּילִיָּה עֲצִים, לְאוּקְדָא בְּהוּן אֲשָׁא, דְּאִיהוּ גֵר מַצּוּה, בְּכָל אֶבֶר, לְאוּקְדָא לְסַמְאֵל, בְּשִׁכְיָתָא עֲלָאָה, בְּעֵץ דְּאִיהוּ תַפְאָרֶת, וּבְכָל עֲצִים דְּאַחֲדִין בִּיה. דְּבִזְמַנָּא דָּאֵשׁ שְׁל גְבוּהָ הָיָה נַחֲתִית, עַל גַּבֵּי עֲצִים דְּקִרְבָּנָא, (במדבר א)

שְׁמָאֵל וּבֵת זוּגִיָּה, עוֹלָם הַנִּפְרָדִים. בְּחֻבֵּל דִּיחֻנְק בִּיה, אַחֲדִין ה"א ה"א, בְּחֻמְשָׁה אֶצְבָּעָאן דִּיֵּד יְמִינָא, וּבִה' דִּיֵּד שְׁמָאֵלָא. ו' חֻבֵּל. י' חֻנִּיקָא דִּלְהוּן. שְׁמָא דִּיהו"ה, מִיתָה לְסַמְאֵל וְנַחֲשׁ, וְחִיִּים לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא (דברים לב) רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי. אֲנִי אֲמִית לְאֱלֹהִים אַחֲרִים בְּשָׁמִי, וּלְכָל דְּלָא הִימְנוּ בִּי. וְאַחֲרֵיהּ לְאִינוּן דִּהִימְנִין וְנִטְרִין פְּקוּדִין דִּילִי. לְדוֹן בְּסִקִּילָה לְסַמְאֵל, בְּאֶבֶן דְּאִיהוּ יו"ד, זְרִיק לָהּ (צדיק) לְגַבִּיָּה, בְּחֻמְשׁ אֶצְבָּעָאן דְּאִינוּן ה', וּבְכַנְהָ דְדְרוּעָא דְאִיהוּ ו', וּבְכַתְּףָ דִּתַּמָּן ה'. וְזֶרֶק לָהּ לְגַבִּיָּה מַחֲשָׁבָה, דְּאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

שְׁמָאֵל וּבֵת זוּגִיָּה, עוֹלָם הַנִּפְרָדִים. בְּחֻבֵּל דִּיחֻנְק בִּיה, אַחֲדִין ה"א ה"א, בְּחֻמְשָׁה אֶצְבָּעָאן דִּיֵּד יְמִינָא, וּבִה' דִּיֵּד שְׁמָאֵלָא. ו' חֻבֵּל. י' חֻנִּיקָא דִּלְהוּן. שְׁמָא דִּיהו"ה, מִיתָה לְסַמְאֵל וְנַחֲשׁ, וְחִיִּים לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא (דברים לב) רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי. אֲנִי אֲמִית לְאֱלֹהִים אַחֲרִים בְּשָׁמִי, וּלְכָל דְּלָא הִימְנוּ בִּי. וְאַחֲרֵיהּ לְאִינוּן דִּהִימְנִין וְנִטְרִין פְּקוּדִין דִּילִי. לְדוֹן בְּסִקִּילָה לְסַמְאֵל, בְּאֶבֶן דְּאִיהוּ יו"ד, זְרִיק לָהּ (צדיק) לְגַבִּיָּה, בְּחֻמְשׁ אֶצְבָּעָאן דְּאִינוּן ה', וּבְכַנְהָ דְדְרוּעָא דְאִיהוּ ו', וּבְכַתְּףָ דִּתַּמָּן ה'. וְזֶרֶק לָהּ לְגַבִּיָּה מַחֲשָׁבָה, דְּאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

שְׁמָאֵל וּבֵת זוּגִיָּה, עוֹלָם הַנִּפְרָדִים. בְּחֻבֵּל דִּיחֻנְק בִּיה, אַחֲדִין ה"א ה"א, בְּחֻמְשָׁה אֶצְבָּעָאן דִּיֵּד יְמִינָא, וּבִה' דִּיֵּד שְׁמָאֵלָא. ו' חֻבֵּל. י' חֻנִּיקָא דִּלְהוּן. שְׁמָא דִּיהו"ה, מִיתָה לְסַמְאֵל וְנַחֲשׁ, וְחִיִּים לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא (דברים לב) רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי. אֲנִי אֲמִית לְאֱלֹהִים אַחֲרִים בְּשָׁמִי, וּלְכָל דְּלָא הִימְנוּ בִּי. וְאַחֲרֵיהּ לְאִינוּן דִּהִימְנִין וְנִטְרִין פְּקוּדִין דִּילִי. לְדוֹן בְּסִקִּילָה לְסַמְאֵל, בְּאֶבֶן דְּאִיהוּ יו"ד, זְרִיק לָהּ (צדיק) לְגַבִּיָּה, בְּחֻמְשׁ אֶצְבָּעָאן דְּאִינוּן ה', וּבְכַנְהָ דְדְרוּעָא דְאִיהוּ ו', וּבְכַתְּףָ דִּתַּמָּן ה'. וְזֶרֶק לָהּ לְגַבִּיָּה מַחֲשָׁבָה, דְּאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

יומת, שְׁנִשְׂרָף בו. זהו שְׁכָתוּב (ויקרא ו) וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּקְרָא בו. אֲשֶׁרִיו מִי שְׁאֲחֹזוּ בְּאֵילָן הַחַיִּים בְּגוֹפּוֹ, בְּאֵיכָרִים שְׁלוֹ, נֵר - כָּל עֵנָף וְעֵנָף נֵר מִצֹּהָ בְּמֵאֲתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצֹּהוֹת שְׁלוֹ.

בְּאֲשֶׁר אֲחֻזִּים בו שְׁנִיָּהּ, יִתְקַיֵּם (שמות א) וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֶּנֶה בְּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסֶּנֶה אֵינְנו אֶפֶל. וְסִמָּא"ל וְהַנְחָשׁ וְכָל הַמִּמְנִים שְׁלוֹ, שְׁהֵם קוֹצִים, נִשְׂרָפוּ. וְהַעֲנָפִים שֶׁל הַסֶּנֶה, וְהַפְּרִי שְׁלוֹ, וְהָעֵלִים שְׁלוֹ, לֹא נִשְׂרָפוּ. זֶה הִרְאָה לו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אָמַר הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְדַאי יִשְׂרָאֵל הֵם עֲצִים יְבֹשִׁים בְּתוֹרָה, מְשׁוּם שְׁאֲחֻזִּים בְּאֵשׁ שֶׁל הַדְּיוּט, אֵינֶם כְּמוֹ שְׂרָאוּי לַעֲשׂוֹת לָהֶם נֶס. מִיָּד שְׁאֲתָה יוֹרֵד עֲלֵיהֶם בְּתוֹרָה, בְּגִלְגָּד יוֹרֵד עֲלֵיהֶם עֵץ הַחַיִּים, וּמִצֹּהָ שְׁהִיא נֵר ה', וְאוֹחֹזוֹת בָּהֶם וְיִהְיוּ חַיִּים. וְאֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם נִשְׂרָפִים בְּאוֹתוֹ נֵר. וְזֶהוּ שְׁאֲמַר הַנְּבִיא, (ירמיהו מו) וְאֲתָה אַל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי אֲתָךְ אָנֹכִי וְגו'.

לֹא יָקוּם עַד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל עוֹן וְגו'. עַל פִּי שְׁנֵי עֲדִים אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֲדִים יָקוּם דָּבָר (דברים יט). מִצֹּהָ זֶה לְהַעֲדֵד עֲדוֹת בְּבֵית דִּין, שְׁלֹא יִפְסִיד חֻבְרוֹ מִזֶּה בְּגִלְלוֹ אִם יֵשׁ לוֹ עֲדוֹת עִמּוֹ. וְאֵין עֲדוֹת פְּחוֹת מִשְׁנִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב עַל פִּי שְׁנֵים [שְׁנֵי] עֲדִים וְגו' יָקוּם דָּבָר, לֹא יָקוּם עַל פִּי עַד אֶחָד. וּמְשׁוּם זֶה בְּאַרְוֵהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, מִי מַעֲדֵד עַל הָאָדָם? קִירוֹת בֵּיתוֹ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ מַעֲדִין עֲלָיו. מֵהֶם קִירוֹת בֵּיתוֹ? אֵלוֹ קִירוֹת לְבוֹ. (ישעיהו לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר. וּבְאַרְוֵהוּ

וְהֵזַר הַקָּרֵב יוֹמֵת, דְּאֲתוֹקֵד בִּיה. הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (ויקרא ו) וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּקְרָא בו. זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּאֲחִיד בְּאֵילָנָא דְחַיִּי, בְּגוֹפִיהָ, בְּאַבְרִים דִּילֵיהָ, נֵר כָּל עֵנָפָא וְעֵנָפָא נֵר מִצֹּהָ בְּמֵאֲתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה פְקוּדִין דִּילֵיהָ.

כִּד אֲחִידֵן בִּיה תְּרוּוּיָהוּ, יִתְקַיֵּם (שמות ג) וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֶּנֶה בְּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסֶּנֶה אֵינְנו אֶפֶל. וְסִמָּא"ל וְנָחֵשׁ וְכָל מִמְנֵן דִּילֵיהָ, דְּאֵינְנוֹן קוֹצִין, אֲתוֹקְדוּ. וְעֵנָפִין דְּסֶנֶה, וְאֵיבָא דִּילֵיהָ, וְעֵלִין דִּילֵיהָ, לֹא אֲתוֹקְדוּ. דָּא אֲחֻזִּי לֵיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְדַאי יִשְׂרָאֵל אֵינְנוֹן עֲצִים יְבֹשִׁים בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין דְּאֲחִידוּ בְּאֵשׁ דְּהַדְּיוּט, לָאו אֵינְנוֹן פְּדָקָא חֲזִי, לְמַעַבְדַּ בְּהוֹן נִיסָא, מִיָּד דְּאֲנָתְ נַחִיתת עֲלֵייהוּ בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִינְךָ נַחַת עֲלֵייהוּ אֵילָנָא דְחַיִּי, וּמִצֹּהָ דְאִיהוּ נֵר יִי' וְאֲחִידַת בְּהוֹן וְיִהוֹן חַיִּין. וְאוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת דְּעֵלְמָא, אֲתוֹקְדֵן בְּהוּוּא נֵר. וְהֵאֵי אִיהוּ דְאָמַר נְבִיא, (ירמיהו מו) וְאֲתָה אַל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי אֲתָךְ אָנֹכִי וְגו'.

(דף ע"ה ע"א).

לֹא יָקוּם עַד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל עוֹן וְגו'. עַל פִּי שְׁנֵי עֲדִים אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֲדִים יָקוּם דָּבָר. (דברים יט) פְּקוּדָא דָּא, לְהַעֲדֵד עֲדוֹת בְּבֵית דִּין, דְּלֹא יִפְסִיד חֻבְרֵיהָ מִזֶּה בְּגִינֵיהָ, אֵי אִית לֵיה עֲדוֹת בְּהַדְּרֵיהָ. וְלִית סְהַדוּתָא פְּחוֹת מִתְרִין, הִדָּא הוּא דְכָתִיב עַל פִּי שְׁנֵים עֲדִים וְגו' יָקוּם דָּבָר, לֹא יָקוּם עַל פִּי עַד אֶחָד. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, מִי מַעֲדֵד עַל הָאָדָם, קִירוֹת בֵּיתוֹ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ מַעֲדִין עֲלָיו. מְאִי קִירוֹת בֵּיתוֹ. אֵינְנוֹן

רבותינו, מלמד שהתפלל חזקיהו מקירות לבו.

אנשי ביתו, אלו מאתים ארבעים ושמונה איברים שלו. שפך בארו בצלי המשנה, רשע, עונותיו חקוקים על עצמותיו. וכך צדיק, זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו. ומשום זה אמר דוד, (תהלים לה) כל עצמתי תאמרנה. ובגללו נאמר, ומי מעידין על האדם? קורות ביתו. עצמות בנויות על המוח, שהוא מים. ועליהם הוא רומז, (תהלים קד) המקרה במים עליותיו. המקרה, לשון קורות.

ומדוע בעצמות יותר מבשר וגידים ועור? משום שעצמות הן לבנות, וכתיבה שחרה לא נודעת אלא מתוף לבן, כדגמת התורה, שהיא לבנה מבפנים ושחרה מבחוץ. שחר ולבן, חשף ואור. ויש חשף תכלת, ונאמר בו (תהלים קלט) גם חשף לא יחשיף ממך. ותכלת שחר היא נקבה לגבי הלבן.

ולא עוד, אלא שהגוף על העצמות עתיד לעמד, ומשום זה זכיותיו וחובותיו חקוקות על העצמות שלו, ואם יזכה, יקום הגוף על העצמות שלו. ואם לא, לא יקום ולא יהיה לו תחית המתים. ולא עוד, אלא שני עדים הם על האדם - עין רואה ואזן שומעת, ובית דין סופר ודן חובותיו. ולא עוד, אלא שמש וירח מעידים על האדם, כמו שבארנוהו (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מהו בכסה? ביום שהלבנה מתכסה. ומדוע מתכסית? משום שכאשר מגיע ראש השנה, מגיע סמא"ל לתבע דין לבניו לפני הקדוש

קירות לבו. (ישעיה לח) ויטב חזקיהו פניו אל הקיר, ואוקמוה רבנו, מלמד שהתפלל חזקיהו מקירות לבו.

אנשי ביתו, אינון מאתן ותמניא וארבעין אברים דיליה. דהכי אוקמוה מארי מתניתין, רשע עונותיו חקוקים על עצמותיו. והכי צדיק, זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו. ובגין כך אמר דוד (תהלים לה) כל עצמתי תאמרנה. ובגינה אתמר, ומי מעידין על האדם קורות ביתו. גרמין בנויין על מוחא דאיהו מיא. ועלייהו קא רמיז, (תהלים קד) המקרה במים עליותיו, המקרה לשון קורות. ואמאי בגרמין יתיר מבשרא וגידין ומשכא. בגין דגרמין אינון חוורין, וכתיבא אופמא, לא אשתמודעא אלא מגו חוורו. כגוונא דאורייתא, דאיהי חוורו מלגאו, אוכם מלבר. אוכם וחוור, חשף ואור. ואית חשף תכלת, ואתמר ביה (תהלים קלט) גם חשף לא יחשיף ממך. ותכלת אוכם, איהו נוקבא לגבי חוורו.

ולא עוד, אלא דגופא על גרמין עתיד למיקם. ובגין דא זכווי וחובוי חקוקין על גרמין דיליה, ואם יזכה יקום גופא על גרמין דיליה. ואי לאו, לא יקום, ולא יהא ליה תחית המתים. ולא עוד, אלא תרין סהדין אינון על בר נש, עין רואה ואוזן שומעת, ובית דין סופר, ודן חובוי. ולא עוד, אלא שמשא וסיהרא סהדין על בר נש, כמה דאוקמוה (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מאי בכסה. ביומא דסיהרא מתכסה. ואמאי מתכסת. בגין דכד מטי ראש השנה, ייתי סמאל למתבע דינא לבנוי קמי קדשא בריך הוא, והוא ימא ליה דייתי סהדין. והוא ייתי לשמשא

קדשא בריך הוא, והוא ימא ליה דייתי סהדין. והוא ייתי לשמשא

עמיה. אַזל לְמִיִּיתִי סִיְהָרָא, וְהִיא מִתְכַּפָּא. בְּאֵן אַתָּר מִתְכַּפֶּסֶת. אֶלָּא סְלִיקַת, לְהֵהוּא אַתָּר, דְּאִתְמַר בֵּיהּ בְּמִכְסָה מִמָּךְ אַל תַּחְקוּר, לְפִיִּסָּא לִיהּ עַל בְּנֵיהּ.

וְהָאִי הוּא דְאָמַר קָרָא, תַקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ. לְאַתָּר דְּבִיהּ סְלִיקַת שְׂכִינְתָּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ וּבְמִכְסָה מִמָּךְ אַל תַּחְקוּר. וְחוּבִין בְּאַתְכַּפְּיָא, תַמָּן צְרִיף לְמִידָן בֵּינוּ לְבִין קוּנוּ. וְחוּבִין בְּאַתְגַּלְיָא דְעַבְד לֹוֹן, אַתְמַר (מְשַׁלִּי כַח) מְכַסָּה פְשַׁעֵיו לֹא יַצְלִיחַ. דְשְׂכִינְתָּא מְסַטְרָא דְכָתָר אִיהִי עֲלָמָא דְאַתְכַּפְּיָא, וְאוּקְמוּהּ מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, דְצְרִיף בַר נֶשׁ לְחַפְרָא לָהּ לְהֵהוּא אַתְרָא. בְּהֵהוּא זְמַנָּא מְטִי זְמַנָּא דְרַחֲמִי, וְאַעֲבַר דִּינָא. וּבְגִין דָּא לְחַבְרִיהּ אָמַר לְזַכָּאָה לִיהּ בְּעֵדוּתֶיהּ, אֶבְל לְרַשַׁע אֵין מְזַכִּין לֹו.

וְעוּד, קִדְשָׁא בְרִיף הוּא וּשְׂכִינְתֶיהּ סְהַדִּין עַל בַר נֶשׁ, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (דְּבָרִים ל) הַעֲיִדְתִּי בְכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אֶת הַשָּׁמַיִם, הֵהוּא דְאִתְמַר בֵּיהּ (מְלָכִים א ח) וְאַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְאֶת הָאָרֶץ, הֵהוּא דְאִתְמַר בָּהּ (יִשְׁעִיָּה סו) וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רַגְלִי. וְעוּד, תְּרִין סְהַדִּין: עַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, וְצַדִּיק. וְאַיְנוּן ע"ד, מִן שְׁמ"ע אֶחָד. עַד, מִן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

עַל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים יוֹמַת הַמַּת, דָּא סְמָאֵל, מֵת מַעֲקָרוֹ (בְּמִדְבָר יג) וַיִּשְׁאֹוהוּ בְמוֹט בְּשָׁנָיִם. לֹא יוֹמַת עַל פִּי עַד אֶחָד, דְּלֹא יְהֵא לִיהּ חוּלְקָא בְּאֵל אֶחָד.

בִּי יְקוּם עַד חֲמֵס בְּאִישׁ וְגו' וְדַרְשׁוּ הַשְּׁפָטִים הַיֵּטֵב וְגו', וְעַשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם וְגו'. פְּקוּדָא דָּא לְדְרוּשׁ וְלַחְקוּר הָעֲדִים בְּז' וְעַשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם וְגו'. מִצְוָה זוֹ לְדַרְשׁ וְלַחְקוּר הָעֲדִים בְּשִׁבְעַת תְּקִירוֹת קִדְמֵי שְׁדִין לֹו בְּעִנְשׁ

בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא אוֹמַר לוֹ שְׂכִיבֵי אֵדִים. וְהוּא מְבִיא לְשִׁמְשׁ עִמּוֹ. הוּלָף לְהִבִּיא הַלְבָנָה, וְהִיא מִתְכַּפֶּסֶת. בְּאִיזָה מְקוֹם מִתְכַּפֶּסֶת? אֶלָּא עוֹלָה לְמִקְוֹם הֵהוּא שְׁנֹאֲמַר בּוֹ בְּמִכְסָה מִמָּךְ אַל תַּחְקוּר, לְפִיִּסָּא לֹו עַל בְּנֵיהּ.

וְזֵהוּ שְׁאֲמַר הַפְּסוּק, תַקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ. לְמִקְוֹם שְׁבוּ עוֹלָה הַשְּׂכִינָה, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ וּבְמִכְסָה מִמָּךְ אַל תַּחְקוּר. וְחֻטָּאִים בְּכִסּוּי, שֵׁם צְרִיף לְדוּן בֵּינוּ לְבִין קוּנוּ. וְעַבְרוֹת בְּגִלוּי שְׁעֵשָׂה אוֹתָם, נֹאֲמַר (מְשַׁלִּי כַח) מְכַסָּה פְשַׁעֵיו לֹא יַצְלִיחַ. שְׁהַשְּׂכִינָה מִצַּד הַפְּתָר הִיא עוֹלָם הַנְּעִלָם, וּבְאֵרוּהָ בְעַלִּי הַמְשָׁנָה שְׁצְרִיף אֶדָם לְחַבְרָא אוֹתָהּ לְמִקְוֹם הֵהוּא. בְּזִמְנָן הֵהוּא מְגִיעַ זְמַן הַרְחָמִים וְעוֹבֵר הַדִּין. וּמִשׁוּם זֵה לְחַבְרוּ אָמַר לְזַכָּוַת אוֹתוֹ בְּעֵדוּתוֹ, אֶבְל לְרַשַׁע אֵין מְזַכִּין לֹו.

וְעוּד, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ עֲדִים עַל הָאֶדָם, זֵהוּ שְׁכַתּוּב (דְּבָרִים ל) הַעֲיִדְתִּי בְכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אֶת הַשָּׁמַיִם - אוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (מְלָכִים א ח) וְאַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְאֶת הָאָרֶץ - אוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (יִשְׁעִיָּה סו) וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רַגְלִי. וְעוּד, שְׁנֵי עֲדִים - הָעַמּוּד הָאֲמַצְעִי וְצַדִּיק. וְהֵם אוֹתִיוֹת ע"ד מְשַׁמַּע אֶחָד. ע"ד - מִבְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

עַל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים יוֹמַת הַמַּת. זֵה סְמָאֵל, מֵת מַעֲקָרוֹ, (בְּמִדְבָר יג) וַיִּשְׁאֹוהוּ בְמוֹט בְּשָׁנָיִם. לֹא יוֹמַת עַל פִּי עַד אֶחָד, שְׁלֹא יְהִיָּה לוֹ חֵלֶק בְּאֵל אֶחָד.

בִּי יְקוּם עַד חֲמֵס בְּאִישׁ וְגו' וְדַרְשׁוּ הַשְּׁפָטִים הַיֵּטֵב וְגו',

מיתה. בשבע חקירות, שבע כנגד (זכריה ד) שבעה אלה עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ. בהם (ויקרא כו) ויסרתי אתכם אף אני שבע.

מצוה אחר זו - לעשות לעד זומם כאשר זמם לעשות לאחיו. שני עדי שקר, שהם סמא"ל ונחש, אם יבואו להעיד עדות של שקר על ישראל, שטעו בין שש לשבע, שהם אותיות ז"ו. וזהו (ישעיה מג) עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו.

ולא יתיחד ו' עם ז' אלא בשרפת חמץ, שבין שעה ששית לשביעית. ואף על גב שמהתורה הוא עד סוף שש, גזרו רבותינו, אוכלין כל ארבע, ותולין כל חמש, ושורפין בתחלת שש. ומלמדים בעלי המשנה מעדות של שעות החמץ לעדות של בדיקות העדים של אותו שהרג את הנפש. והכל מפרש במשנה. ויקים בהם, כי בדבר שחשבו מצרים לדון וכו'. וזהו ועשיתם לו כאשר זמם. (דף ער"ה ע"ב)

מצוה אחר זו - לקבל בית דין הגדול עליהם. בינה, מצד הגדלה נקראת אלהים, בין דין הגדול, גדול בדיניו, וגדול בזכותיו, כמו שנאמר שום תשים עליך מלך, במצוה. שום - למעלה, תשים - למטה. כף לקבל עליו בית דין הגדול, אף על גב שקבל עליו בית דין הקטן. בין דין הקטן, בית דין של שלשה, מצד השכינה התחתונה. בין דין הגדול, מאלו סנהדרין גדולה.

אמר המנורה הקדושה, שבעים איש היו בסנהדרין גדולה, ואתה הגדול על כלם, (שמות יח) והיה כל הדבר הגדל יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם. אלו הם

חקירות, קודם דידין ליה בעונשא דמותא, שבע חקירות, שבע לקבל (זכריה ד) שבעה אלה עיני יי' המה משוטטים בכל הארץ. בהון (ויקרא כו) ויסרתי אתכם אף אני שבע.

פקודא בתר דא, לעשות לעד זומם כאשר זמם לעשות לאחיו. תרין סהדי שקרא דאינון סמאל ונחש, אי ייתון לאסהדא סהדותא דשקר על ישראל, דטעו בין ו' לז' דאינון אתוון זו. והאי איהו (ישעיה מג) עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו.

ולא יתיחד ו' עם ז', אלא בשרפת חמץ, דבין ו' לז'. ואף על גב דמדאורייתא איהו עד סוף שית, גזרו רבנן, אוכלין כל ארבע, ותולין כל חמש, ושורפין בתחלת שש. ואולפי מארי מתניתין מסהדותא דשעתי דחמץ, לסהדותא דבדיקות דסהדי, דההוא דהרג את הנפש. וכלא מפרש במתניתין. ויקיים בהון, ארי בפתגמא דחשיבו מצראי למידן וכו'. והאי איהו ועשיתם לו כאשר זמם. (דף ער"ה ע"ב)

פקודא בתר דא, לקבל בית דין הגדול עליהו, בינה, מסטרא דגדולה אקרי אלהים, בית דין הגדול, רב בדינוי, ורב בזכווי, פגוונא דאתמר שום תשים עליך מלך בפקודא, שום לעילא, תשים לתתא. הכי לקבל עליה בית דין רבבא, אף על גב דקביל עליה בית דין זעירא. בית דין זעירא, בית דין של שלשה, מסטרא דשכינתא תתאה. בית דין רבבא, מאלין סנהדרי גדולה.

אמר בוצינא קדישא, שבעים סנהדרי גדולה הוו, ואנת רבבא על פלהו, (שמות יח) והיה כל הדבר הגדל יביאו אליך וכל הדבר

הקטן ישפטו הם. אלו. (הם סנהדרין גדולה, סנהדרין קטנה).
סנהדרין גדולה מסטרא דשכינתא עלאה,
סנהדרין קטנה מסטרא דשכינתא תתאה.

סנהדרין גדולה, סנהדרין קטנה). סנהדרין
גדולה מצד השכינה העליונה,
סנהדרין קטנה מצד השכינה
התחתונה.

מושה שושבינא דמלפא, אהרן שושבינא
דמטרוניתא. ועמהון שבועין ותריין
סנהדרין, כמנין חסד, ומחכא סנהדרין גדולה.
סנהדרין קטנה, מסטרא דשמאלא, (בראשית א) את
המאור הקטן לממשלת הלילה.

מושה שושבין המלך, אהרן
שושבין המלכה. ועמהם שבועים
ושנים סנהדרין, כמנין חסד,
ומכאן סנהדרין גדולה. סנהדרין
קטנה מצד השמאל, (בראשית א)
את המאור הקטן לממשלת
הלילה.

ובנין דא, תפארת את המאור הגדל לממשלת
היום, דאתמר ביה (תהלים מב) יומם יצוה
יי' חסדו. את המאור הקטן לממשלת
הלילה, (שם) ובלילה שירה עמי. שיר דלויים,
ודא יסוד. (שמואל א כ) בן ישי חי על האדמה.
דתקין עשר מיני תהלים, בשירה. ואיהו
צדיק לשמאלא, את המאור הקטן, ודא
שכינתא, דאתנטילת משמאלא. ע"כ.

ומשום זה, תפארת - את המאור
הגדל לממשלת היום, שנאמר
בו (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו.
את המאור הקטן לממשלת
הלילה, (שם) ובלילה שירה עמי.
שיר הלויים, וזה יסוד. (שמואל א-ב)
בן ישי חי על האדמה, שתקן
עשרה מיני תהלים בשירה. והוא
צדיק לשמאל, את המאור
הקטן, וזו שכינה, שנוטלת
מהשמאל.

פרשת כי תצא

פרשת כי תצא

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

וענשו אותו מאה כסף וגו'. (דברים כב) פקודא
דא, לדון בדין מוציא שם רע. הדא
הוא דכתיב, וענשו אותו מאה כסף ונתנו
לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת
ישראל. רבנן, והאי איהו בטר נשואין, דאמר
לא מצאתי לכתף בתולים, ולא כל שם רע
שקול, דמרגלים דאפיקו שום ביש על
ארעא, אתענשו בגינה, ומיתו ולא זכו לה.
ואתתא קרקע איהי בארעא, כמה דאוקמוה,
אסתר קרקע עולם היתה.

וענשו אתו מאה כסף וגו' (דברים
כב). מצוה זו לדון בדין מוציא
שם רע, זהו שכתוב וענשו אתו
מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי
הוציא שם רע על בתולת
ישראל. רבותינו, וזהו אחר
נשואין, שאמר לא מצאתי לכתף
בתולים. ולא כל שם רע שקול,
שמרגלים שהוציא שם רע על
הארץ וענשו בגללה ומתו, ולא
זכו בה. ואשה היא קרקע בארץ,
כמו שבארנו, אסתר קרקע
עולם היתה.

ואם תאמרו, שם רע עליה,
שנטמאה באחשורוש, וזכתה
להתלבש בה רוח הקדש, זהו
שכתוב (אסתר ה) ותלבש אסתר
מלכות. הרי אמר הקדוש ברוך

ואי תימרונ שום ביש עליה, דאסתאבת
באחשורוש, וזכתה לאתלבשא בה
רוחא דקדשא. הדא הוא דכתיב, (אסתר ה)

הוא, (ישעיה מב) אָנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָד לֹא אֶתֵּן וּתְהַלְתִּי לְפָסִילִים. וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁכִינָה הִיְתָה, שְׁהִיא שֵׁם שֶׁהַתְּלַבְּשָׁה בְּאֶסְתֵּר.

אָבֶר רַבּוּתֵינוּ, אוֹי לְאוֹתָם שְׂאוּכְלִים תְּבֹן תְּבַל שֶׁל הַתּוֹרָה (חֲמוּר שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֶּחֱשֵׁב חֲכִים מִפְּלֵא וְרַב רַבְּנִי) וְלֹא יוֹדֵעַ בְּסִתְרֵי תּוֹרָה, אֲלֵא קְלִים וְחֲמוּרִים שֶׁל הַתּוֹרָה. קְלִים תְּבֹן שֶׁל הַתּוֹרָה. וְחֲמוּרָה שֶׁל הַתּוֹרָה חֲטָה, חֲטָה ה', עֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע.

אִין דְּרִף שֶׁל מְלָךְ וּמְלִכָּה לְרַכֵּב עַל חֲמוּר, אֲלֵא עַל סוּסִים, זְהוּ שְׁפָתוֹב (חֲבֻקֻק א) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסִיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יִשׁוּעָה. שְׂאִין מְזֻלְזִלִים בְּמַלְכוּת לְהִרְפִּיב הַמְּלִכָּה עַל חֲמוּר. כֹּל שֶׁפֶן מְלָךְ, אִין זֶה מְקוֹם הַדְּיוּט עֶבֶד, שְׁדַרְפוּ לְרַכֵּב עַל חֲמוּר. וְלִכֵּן כְּתוּב בְּמִשְׁיַח (זְכַרְיָה ט) עֲנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמוּר. עֲנִי הוּא שֵׁם בְּסִימָן: עֲרוּבִין, נְדָה, יְכַמּוּת. וּשְׂאָר מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָלֵל. וְלֹא נִקְרָא שֵׁם מְלָךְ, עַד שְׂרוּכֵב בְּסוּסָה שְׁלוֹ, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

בְּשִׁחְזָרֻשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחוּץ לְמִקְוָמוֹ, אִינוּ מְלָךְ. וּכְשִׁחְזָרֻשׁ לְמִקְוָמוֹ, (זְכַרְיָה יד) וְהָיָה ה' לְמְלָךְ. וְכֵן יִשְׂרָאֵל, נֶאֱמַר בָּהֶם, כֹּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. כְּמוֹ שֶׁהָאֵב, הֵם בְּנֵי. אִינֶם בְּנֵי מְלָכִים, עַד שְׁיִחְזְרוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֵּאֱמַר שֶׁהַדְּיוּט זֶה, אֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא הַדְּיוּט לְרַבּוּנוֹ, בְּרַכָּה עֲלָיו נֶאֱמַר אֵל תְּהִי בְּרַכַּת הַדְּיוּט קֶלָה בְּעֵינֶיךָ. וְהַדְּיוּט זֶה לְגַבִּי הַמְּלָךְ עֶבֶד מְטָרוֹן. וְאִדָם הַרְאִשׁוֹן שֶׁלֹא שָׁמַר אֶת הַכְּבוֹד שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ, הוֹרִירוֹ אוֹתוֹ לְאָכֵל עִם חֲמוּרִים, וְאָמַר, אָנִי וְחֲמוּרֵי נֹאכַל בְּאִבוּס אֶחָד. וַיִּשְׁשַׁכְּרֵהוּ זָכָה

וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת. הָא אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (ישעיה מב) אָנִי יְי' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָד לֹא אֶתֵּן וּתְהַלְתִּי לְפָסִילִים. וְרוּחָא דְקְדָשָׁא שְׁכִינְתָא הִוּא, דְּאִיהִי שֵׁם דְּאֶתְלַבְּשַׁת בְּאֶסְתֵּר. אָבֶר רַבּוּנוֹ, וְוִי לְאִינוֹן דְּאֶכְלִין תְּבֹן תְּבַל דְּאוֹרֵייתָא (חֲמוּר דְּאוֹרֵייתָא דְּאֶתְחַשְׁבִּיב חֲכִים מִפְּלֵא וְרַב רַבְּנִי) וְלֹא יוֹדֵעַ בְּסִתְרֵי דְּאוֹרֵייתָא, אֲלֵא קְלִין וְחֲמוּרִין דְּאוֹרֵייתָא, קְלִין תְּבֹן דְּאוֹרֵייתָא, חוּמְרָא דְּאוֹרֵייתָא, חֲטָה, חֲטָה ה', אִילָנָא דְּטוֹב וְרָע.

לִית דְּרַכָּא דְּמְלִכָּא וּמְטָרוֹנִיתָא, לְמִרְכַּב עַל חֲמוּרָא, אֲלֵא עַל סוּסוֹן. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (חֲבֻקֻק א) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסִיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יִשׁוּעָה. דְּאִין מְזֻלְזִלִין בְּמַלְכוּתָא, לְמִרְכַּב מְטָרוֹנִיתָא עַל חֲמוּרָא. כֹּל שֶׁפֶן מְלִכָּא, לִית דִּין אֶתֵּר הַדְּיוּט עֶבֶד, דְּאֶרְחִיזָה לְמִרְכַּב עַל חֲמוּרָא. וּבְגִין דָּא כְּתִיב בֵּיהּ בְּמִשְׁיַח, (זְכַרְיָה ט) עֲנִי (דף רע"ו ע"א) וְרוֹכֵב עַל חֲמוּר. עֲנִי אִיהוּ תְּמָן בְּסִימָן, עֲרוּבִין נְדָה יְכַמּוּת, וּשְׂאָר מִתְּנִיתִין בְּכָלֵל. וְלֹא אֶתְקַרִי תְּמָן מְלָךְ, עַד דְּרַכִּיב בְּסוּסָא דִּילִיהּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד אִיהוּ לְבַר מְאֵתְרִיהּ, לְאוֹ אִיהוּ מְלָךְ. וְכַד אֶתְהַדָּר לְאֵתְרִיהּ, (זְכַרְיָה יד) וְהָיָה יְי' לְמְלָךְ. וְהָיָה יִשְׂרָאֵל, אֶתְמַר בְּהוֹן, כֹּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. כְּגוּוֹנָא דְּאָפָא, אִינוֹן בְּנוֹי. לְאוֹ אִינוֹן בְּנֵי מְלָכִים, עַד דִּיהַדְּרוֹן לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. וְאִי תִימָא דְּהַדְּיוּט דָּא, אֵף עַל גֵּב דְּאִיהוּ הַדְּיוּט לְגַבִּי מְאֵרִיהּ, בְּרַכְתָּא עֲלִיהּ אֶתְמַר, אֵל תְּהִי בְּרַכַּת הַדְּיוּט קֶלָה בְּעֵינֶיךָ. וְהַדְּיוּט דָּא לְגַבִּי מְלִכָּא עֶבֶד מְטָרוֹן. וְאִדָם קְדָמָה דְּלֹא נָטַר יְקַר דִּיהַבִּי לִיהּ, נַחְתֵּי לִיהּ לְמִיכַל עִם חֲמוּרִים, וְאָמַר אָנִי וְחֲמוּרֵי נֹאכַל בְּאִבוּס אֶחָד. וַיִּשְׁשַׁכְּרֵהוּ בְּהֵאִי

וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת. הָא אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (ישעיה מב) אָנִי יְי' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָד לֹא אֶתֵּן וּתְהַלְתִּי לְפָסִילִים. וְרוּחָא דְקְדָשָׁא שְׁכִינְתָא הִוּא, דְּאִיהִי שֵׁם דְּאֶתְלַבְּשַׁת בְּאֶסְתֵּר. אָבֶר רַבּוּנוֹ, וְוִי לְאִינוֹן דְּאֶכְלִין תְּבֹן תְּבַל דְּאוֹרֵייתָא (חֲמוּר דְּאוֹרֵייתָא דְּאֶתְחַשְׁבִּיב חֲכִים מִפְּלֵא וְרַב רַבְּנִי) וְלֹא יוֹדֵעַ בְּסִתְרֵי דְּאוֹרֵייתָא, אֲלֵא קְלִין וְחֲמוּרִין דְּאוֹרֵייתָא, קְלִין תְּבֹן דְּאוֹרֵייתָא, חוּמְרָא דְּאוֹרֵייתָא, חֲטָה, חֲטָה ה', אִילָנָא דְּטוֹב וְרָע.

לְהִקְרֹא בְחִמּוֹר הַזֶּה, (בראשית מט)
יִשְׁשַׁכֵּר חִמּוֹר גֶּרֶם.

וְרִבּוֹתֵינוּ בְעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּמִלְכָּה
נֹאמֵר (תהלים קג) וּמִלְכוּתוֹ בְּכֹל
מִשְׁלָה. אַחֵר שֶׁהִתְלַבְּשָׁה בָּהּ
אֶסְתֵּר, שְׁלִטָּה אֶסְתֵּר עַל
אֲחֻשׁוּרוּשׁ וְאֶמְתוֹ, וְנֹאמֵר בָּהֶם
(אסתר ט) וְהָרוּג בְּשׁוֹנְאֵיהֶם. וְאִם
תֹּאמֵר שֶׁהִתְיַחַד עִמָּה, אֵף עַל גֵּב
שֶׁהָיוּ בְּבֵית אֶחָד - חֵס וְשְׁלוֹם,
אֲלֵא כְּמוֹ יוֹסֵף, שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ
(בראשית לט) וַתִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ, וְלֹא
לְבוּשׁוֹ, אֲלֵא בְּגָדוֹ, לְשׁוֹן (ישעיה
טז) בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ.

וְכֵאן סוֹד גְּדוֹל. וּמִשׁוֹם זֶה
אֶסְתֵּר, לְשׁוֹן הַסְּתֵרָה, (תהלים לב)
אֶתָּה סֵתֵר לִי. הַשְּׂכִינָה הַסְּתִירָה
אוֹתָהּ מֵאֲחֻשׁוּרוּשׁ, וְנִתְּנָה לוֹ
שָׂדֶה בְּמִקְוֵמָה, וְהִיא חֲזָרָה
לְזוֹרְעוֹת מְרֻדְכֵי. וּמְרֻדְכֵי שִׁדְעָה
אֵת שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ וְשִׁבְעִים לְשׁוֹן,
עֲשֵׂה כָּל זֶה בְּחֻקְמָה. וְלִכְּנֹן
פְּרֻשָׁה בְעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁאֶפְלוּ
בְּלֵי זֶה יֵשׁ לְאָדָם לְפָנָי שִׁיתְיַחַד
עִם אִשְׁתּוֹ לְדַבֵּר עִמָּה, מִשׁוֹם
שֶׁשֵּׁמָּה הַתְּחִלְפָה שָׂדֶה בְּאִשְׁתּוֹ.
וְזֶה בְּאִשָּׁה מֵעַן טוֹב וָרַע. אֲבָל
אִם הִיא מְשֻׁכְּנָה, אֵין לָהּ שְׁנוּי,
זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (מלאכי א) אֲנִי ה' לֹא
שְׁנִיתִי. אֲנִי - זוֹ הַשְּׂכִינָה. וְאֵין
לָהּ פֶּחַד מִכָּל הַצְּדִידִים הָאֲחֵרִים,
זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (ישעיה מ) כָּל הַגּוֹיִם
כִּפְּאֵין נִגְדוּ.

וּבְמִקּוֹם שֵׁישׁ שֵׁם שְׂכִינָה, כִּמְה
סְגִלוֹת יֵשׁ שָׁם. וּמִשׁוֹם שֶׁאֶסְתֵּר
הִתְלַבְּשָׁה בָּהּ הַשְּׂכִינָה, רְאוּיָה
הֵיטָה לְעֲשׂוֹת לָהּ כִּמְה סְגִלוֹת
(צוּמוֹת). כְּמוֹ שָׂרָה, שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שֶׁמֵּר אוֹתָהּ, מִשׁוֹם הַשְּׂכִינָה
שֶׁהֵיטָה עִמָּה שֶׁמֵּר אוֹתָהּ
מִפְּרָעָה, וְאֶפְלוּ לְבוּשָׁה
וּתְכֵשִׁיטָיָהּ, בְּכֹל שֵׁם הַקְּדוּשׁ

שְׁוֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְגִילוֹת, בְּגִין שְׂכִינָתָא. וּבְגִין דָּא, אֶתָּא פְּרָעָה

חִמְרָא, זָכָה לְאֶתְקָרִי (בראשית מט) יִשְׁשַׁכֵּר חִמּוֹר
גֶּרֶם.

וְרַבְּנֵן מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, מְטֻרְוֹנִיתָא אֶתְמַר בָּהּ
(תהלים קג) וּמִלְכוּתוֹ בְּכֹל מִשְׁלָה, בְּתַר
דְּאֶתְלַבְּשָׁא בֵיהּ אֶסְתֵּר, שְׁלִיטָת אֶסְתֵּר עַל
אֲחֻשׁוּרוּשׁ וְאוֹמְתִיהּ. וְאֶתְמַר בָּהּ (אסתר ט) וְהָרוּג
בְּשׁוֹנְאֵיהֶם. וְאִי תִימָא דְאֶתְיַחַד עִמָּה. אֵף עַל
גֵּב דִּהוּוּ בְּבֵיתָא חֲדָא, חֵס וְשְׁלוֹם. אֲלֵא,
כְּגוֹנוֹנָא דְיוֹסֵף, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (בראשית לט) וַתִּנַּח
בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ, וְלֹא לְבוּשׁוֹ, אֲלֵא בְּגָדוֹ, לִישְׁנָא
(ישעיה כד) דְּבוֹגְדִים בְּגָדוֹ.

וְהָכָא סֵתֵרָא רַבְּרָבָא. וּבְגִין דָּא, אֶסְתֵּר, לִישְׁנָא
דְּסֵתֵרָאָה, (תהלים לב) אֶתָּה סֵתֵר לִי,
שְׂכִינָתָא אֶסְתִּירָת לָהּ מֵאֲחֻשׁוּרוּשׁ, וְיִהִיב לִיהּ
שִׂדְהָ בְּאֶתְרָהּ, וְאֶתְהִדְרַת אִיהִי בְּדְרוּעֵיהּ
דְּמְרֻדְכֵי. וּמְרֻדְכֵי דִּהְוָה יָדַע שְׁמָא מְפָרֵשׁ,
וְשִׁבְעִין לְשׁוֹן, עֲבַד כָּל דָּא בְּחֻקְמָתָא. וּבְגִין
דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, דְּאֶפִּילוּ בְּלֵא דָּא,
אִית לִיהּ לְפָר נֶשׁ קוֹדֵם דִּיתְיַחַד עִם אֶתְתִּיהּ,
לְמִלְלָא עִמָּה, בְּגִין דְּשֵׁמָּא שִׂדְהָ אֶתְחַלְפָּא
בְּאֶתְתִּיהּ.

וְדָא בְּאֶתְתָּא מְאִילָנָא דְטוֹב וָרַע, אֲבָל אִם הִיא
מְשֻׁכְּנָתָא, לִית לָהּ שְׁנוּי, הָדָא הוּא
דְּכֵתִיב, (מלאכי א) אֲנִי יְי' לֹא שְׁנִיתִי. אֲנִי, דָּא
שְׂכִינָתָא. וְלִית לָהּ דְּחִילוֹ מִכָּל סְטֻרִין אֲחֵרְנִין.
הָדָא הוּא דְּכֵתִיב, (ישעיה מ) כָּל הַגּוֹיִם כְּפִאֵין נִגְדוּ.
וּבְאֶתְרָא דְשְׂכִינָתָא תְּמֹן, כִּמְה סְגִילוֹת תְּמֹן.
וּבְגִין דְּאֶסְתֵּר אֶתְלַבְּשָׁת שְׂכִינָתָא

בָּהּ, חֲזִיָּא הוֹת לְמַעְבַּד עִמָּה כִּמְה סְגִילוֹת (ס"א
צוּמוֹת). כְּגוֹנוֹנָא דְשָׂרָה, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיר
לָהּ, בְּגִין שְׂכִינָתָא דִּהְוָת עִמָּה, נְטִיר לָהּ
מִפְּרָעָה, וְאֶפִּילוּ לְבוּשָׁה וּתְכֵשִׁיטָיָהּ בְּכֹלְהוּ

שְׁוֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְגִילוֹת, בְּגִין שְׂכִינָתָא. וּבְגִין דָּא, אֶתָּא פְּרָעָה

ברוך הוא סגלות משום השכינה. ומשום זה בא פרעה לסנדלה, הפה אותו בו. וכך גם בכל תכשיטיה. בכל תכשיט ותכשיט שהיה נוגע בו, היה מכה אותו, עד שאותו הטמא נפרד ממנה, והחזירה לבעלה. ואם בתכשיטיה כף, כל שפן מי שנוגע בגופה, ואפלו באצבע שלה, לצד היחוד, (במדבר א) והזר הקרב יומת. שהקדוש ברוך הוא לא נתן לו רשות לקרב אליה, זהו שפתיב אני ה' הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן.

ומשום זה לא כל שם רע שקול. מרגלים שהוציאו שם רע על ארץ ישראל, מתו. מי שמוציא שם רע על השכינה, כל שפן שלוקים בנשמתם. שאלה שהוציאו שם רע על הארץ, לקו בגופם, ומיתת עצמם מתו. אבל מי שמוציא שם רע על השכינה, נשמתם לוקה. וזה למי שידע סוד זה ועיניו פתוחות. אבל מי שעיניו סתומות, אין לו כל כף ענש.

ומה שרבותינו של המשנה שמו לפניהם, שאשה אנוסה מתרת לבעלה, ודאי אסור והתר של המשנה לא מדבר אלא בדברים של האדם, ואשה שהיא מעץ הדעת טוב ורע. אבל אשה שהיא מעץ החיים, אין דינה כאלה. (שהם מאלו עץ הדעת טוב ורע) שאותו עץ החיים צדיק וטוב לו, ובשכילו נאמר (משלי יב) לא יאנה לצדיק כל און, ולא לבת זוגו הצדקת. ולמדנו משרה בבית פרעה, שלא היתה לו רשות להתקרב אליה.

וכי שהוא צדיק ורע לו, זה שהוא מעץ של טוב ורע, שפיון שרע עמו, אין צדיק אשר לא יחטא באותו רע, מאחר שהוא

לסנדלא, מחא ליה עמיה. והכי נמי בכל תכשיטין דילה. בכל תכשיט ותכשיט דהוה נגע ביה, מחי ליה, עד דאתפרש מנה ההוא טמא, ואחזר לה לבעלה.

ואי בתכשיטין דילה כף, כל שפן מאן דנגע בגופא. ואפילו באצבע דילה, לסטרא דיחודא, (במדבר א) והזר הקרב יומת. דקודשא בריך הוא לא יהיב ליה רשו למקרב גבה, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מב) אני יי' הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן.

ובגין דא, לא כל שם רע שקול. מרגלים דאפיקו שום ביש על ארעא דישראל מיתו. מאן דאפיק שום ביש על שכינתא, כל שפן דלקיין בנשמתהון. דאלין דאפיקו שום ביש על ארעא, לקו בגופייהו, ומיתת גרמייהו מיתו. אבל מאן דאפיק שום ביש על שכינתא, נשמתא דלהון לקאה. והאי למאן דידע רזא דא, ועינוי פתחין. אבל מאן דעינוי סתימין, לית ליה עונשא כל כף.

ומה דרבנן דמתניתין שויין קמייהו, דאתתא אנוסה מותרת לבעלה. ודאי איסור והיתר דמתניתין לא ממילא אלא במיליה דבר נש, ואתתא דאיהי מאילנא דעץ הדעת טוב ורע. אבל אתתא דאיהי מאילנא דחיי, לאו לה דינא כאלין, (דאינון מאילנא דעץ הדעת טוב ורע) דהווא דאילנא דחיי, צדיק וטוב לו. ובגניניה אתמר, (משלי יב) לא יאונה לצדיק כל און, ולא לבת זוגו צדקת. ואוליפנא משרה בביתא דפרעה, דלא הוה ליה רשו למקרב בהדה.

ומאן דאיהו צדיק ורע לו, האי דאיהו מאילנא דטוב ורע, דכיון דרע עמיה, (קהלת ז) אין צדיק אשר לא יחטא בהווא רע, פתר דאיהו עמיה. רשע וטוב לו, דאתגבר

עמו. רשע וטוב לו, שֶׁהַתְּגַבֵּר יֵצֵר הָרַע עַל יֵצֵר הַטּוֹב, נֶאֱמַר וטוב לו. טוב הוא תחת רשותו, ומשום שֶׁהָרַע שׁוֹלֵט עַל הַטּוֹב, הוא רשע, שאותו שֶׁהַתְּגַבֵּר לָקַח אֶת הַשֵּׁם. רשע ורע לו, אֵל אַחֵר, סְמָאֵל. ורע לו, סם המות שלו עובדי כוכבים ומזלות, (תהלים לד) תמותת רשע רעה. ומשום זה אינה אנוסה, אלא יש בה תערוכת באותה נשמה של טוב ורע.

והתורה שנבראה (שבתה), נשברו לוחותיה, שמשולים לכתולים. והקדוש ברוך הוא חזר ונתן אותם לישראל לשמר אותה. תורה שבעל פה נקראת הלכה למשה מסיני, והחתן שלה שבר את בתוליה. ומי שמוציא עליה שם רע, שיאמר שהתורה היא איננה זו, שהרי לוחותיה נשברו - הקדוש ברוך הוא, שהוא אבי הנצרה, יאמר לו: בת, שהיא בתבת בראשית, היא בת המלך. הקדוש ברוך הוא אומר: (דברים כב) ופרשו השמלה, ונפתחת יריעה מספר תורה, ויראו שנאמר בה (שמות לד) פסל לך שני לוחות אבנים בראשנים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשנים אשר שברת.

מיד קם אליהו, וכל בעלי הישיבה, וברכו אותו ואמרו: סיני סיני, כף ראוי לשמע דברים שלך ולשתק, אבל ברשות הקדוש ברוך הוא ושכינתו אני רוצה לדבר דבר אליך, לכבודך. אמר לו, אמר.

פתח ואמר, רוצה הנאמן, הכלה הזו שלך נתן אותה הקדוש ברוך הוא לאברהם לגדלה אליך, ומשום שהוא שמר אותה, נקראה בתו, זהו שכתוב בת

יצר הרע על יצר טוב, אתמר וטוב לו, טוב איהו תחות רשותיה, ובגין דרע שליט על טוב, רשע איהו, דההוא דאתגבר נטיל שמא. רשע ורע לו, אֵל אַחֵר סְמָאֵל, ורע לו, סם המות דיליה עבודת כוכבים ומזלות, (תהלים לד) תמותת רשע רעה. ובגין דא, אנוסה לאו איהו, אלא אי אית בה תערוכת בההיא נשמתא, דטוב ורע.

ואורייתא דאתבריא (נ"א דאתייהיבת), אתברו לוחין דילה, דאינון משולים לכתולים. וקודשא בריך הוא הדר יהיב לון לישראל, לנטרא לה, אורייתא דבעל פה אתקריאת הלכה למשה מסיני. וחתן דידה, תבר בתולים דילה. ומאן דאפיק שום ביש עלה, דיימא דהא ההיא אורייתא לאו איהו דא, דהא לוחין דילה אתברו. קדשא בריך הוא יימא ליה, דאיהו אבי הנצרה. בת, דאיהו בתיבת בראשית, איהו בריתא דמלפא, קדשא בריך הוא אמר ופרשו השמלה, ואתפתחת יריעה מספר תורה, ויחזיון דאתמר ביה, (שמות לד) פסל לך שני לוחות אבנים בראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על (דף רע"ו ע"ב) הלוחות הראשונים אשר שברת.

מיד קם אליהו, וכל מארי מתיבתא, וברכו ליה, ואמרו סיני סיני, הכי אתחזיית למשמע מלין דילך ולשתוק, אבל ברשותא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, אנא בעי למללא מלה לגבך, ליקרא דילך. אמר ליה אימא.

פתח ואמר, רעיא מהימנא, האי כלה דילך, קדשא בריך הוא ייב לה לאברהם לגדלה לה לגבך, ובגין דאיהו נטיר לה,

היתה לו לאברהם ובכל שמה. ובה קיים כל התורה כלה, ואפלו ערובי תבשילין, זהו שכתוב (בראשית כו) וישמר משמרתי וגו'. והוא היה אמן אליה, כמו (אסתר ב) ויהי אמן את הדסה. והקדוש ברוך הוא ברוך אותו בגללה, זהו שכתוב (בראשית כד) וה' ברוך את אברהם בכל. וגדלה מכל טובות טובות, וגמל עמה חסד, והעלה אותו בגדלה במדת חסד של אברהם, והיה ביתו בגללה פתוח לרוחה, לגמל חסד עם כל באי עולם.

ומשום שהוא גמל עמה חסד, כשבני אברהם היו ממשכנים בכמה חטאים במצרים, אמר לה הקדוש ברוך הוא: רועה הנאמן, לה וגמל טובות למי שגמל עמה, שהרי הכלה שלך נתתי לו אותה לגדלה במדות טובות, והוא גדלה בשלש עשרה מדות הרחמים שרמוזות בשלש תבות וה"ו אג"ו וה"ו, שהן וא"ו, שפוללים בהן שבעים ושנים שמות כמנין חסד, שבהם היה מתגבר אברהם על שבעים ושנים אמות, ובכלה שלך היה לו סגולה בשבעים ושנים שמות, והיה מנצח כל אמה ולשון.

ומשום זה, (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ובוקע מים, שנקרעת לו את היס לפני בניו לשנים עשר קרעים, בחשבון ו"ו, ובזכות א' (ובגללה) עברת (עשית) את היס ליבשה, ובה טבעו המצרים שלא מאמינים בוא"ו, שהוא אחד. ולעתיד לבא, (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, יתקיים בישראל, זרעו של אברהם. ובך יתקיים, מוליך לימין משה זרוע תפארתו (ירע אברהם) ובוקע מים של התורה לפניכם להיות לה

אתקריאת ברתיה. הָדָא הוּא דְכְתִיב, בַּת הָיְתָה לוֹ לְאַבְרָהָם וּבְכָל שְׁמָהּ. וְבָה קָיִים כָּל אֲוִרֵיתָא כְּלָה, וְאַפִּילוּ עִירוּבֵי תַבְשִׁילִין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית כו) וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֶרְתִּי וְגו'.

וְאִיהוּ הָיָה לְגַבְהָ אֹמֶן, כְּגֹן (אֶסְתֵּר ב) וַיְהִי אֹמֶן אֶת הַדְּסָה. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְרִיךְ לִי בְּגִינָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית כד) וַיְיָ בְּרִיךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל מְדוֹת טְבִינָה, וְגָמִיל לָהּ חֶסֶד, וְסָלִיק לָהּ בְּגִדּוּלָה בְּמִדַּת חֶסֶד דְּאַבְרָהָם, וְהָיָה בֵּיתָהּ בְּגִינָה פְתוּחָה לְרוּחָהּ, לְמַגְמֵל חֶסֶד עִם כָּל בְּאֵי עוֹלָם.

וּבְגִין דְּאִיהוּ גָמִיל חֶסֶד עִמָּה, כִּד בְּנוֹי דְאַבְרָהָם הָווּ מְמוּשְׁפָּנִין בְּכֻמָּה חוּבִין בְּמִצְרַיִם, אָמַר קֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֵךְ רַעֲיָא מְהִימְנָא, זִיל וְגָמִיל טִיבוּ, לְמֵאן דְּגָמִיל לִי עִמָּךְ, דְּדָא כְּלָה דִּילָךְ, יְהִיבַת לָהּ לִי, לְגַדְלָא לָהּ בְּמִדּוֹת טְבִינָה, וְאִיהוּ גָדִיל לָהּ בְּתַלְיִסָּר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי, דְּרַמִּיזִין בְּתַלַּת תִּיבִין וְה"ו אַנְ"י וְה"ו, דְּאִינוּן וְא"ו. דְּכָלִּיל בְּהוּן ע"ב שְׁמָהּ, כְּמִנְיָן חֶסֶד. דְּבַהוּן הָיָה אֶתְגַּבֵּר אַבְרָהָם עַל ע"ב אֹמֶן וּבְכָלָה דִּילָךְ, הָיָה לִי סְגוּלָה בְּע"ב שְׁמָהּ, וְהָיָה נִצַּח לְכָל אֹמָה וְלִישָׁן.

וּבְגִין דָּא, (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ובוקע מים, דימא קרעת ליה גדם בנוי, בתריסר קרעין, בחושבון ו"ו, ובזכות א' (ס"א ובגיתה) עברת (ס"א עברת) ימא יבשתא. ובה טופעו מצרים, דלא מהימנין בוא"ו דאיהו אחד. ולזמנא דאתי, (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, יתקיים בישראל זרעא דאברהם. ובך יתקיים (דאנת) מוליך לימין משה זרוע תפארתו (ירע דאברהם) ובוקע מים דאורייתא קדמהוין,

שם עולם. ושם פרויח את הכלה שלך.

ומשום שבת זו נתנה לישראל, שהיא הלכה שלך מצד השמאל, הלכה למשה מסיני, שהרי מצד הימין ה' הלכה שלך, מצד השם של אברהם. י' של יצחק. והכל ה"י מאלהים. ואתה וא"ו, מלא שלה, שלמות שלה, כוס מלא. בתחלה כ"ס י"ה, ולבסוף כוס מלא ברכת ה'.

ומשום שנתנה לישראל על ידך, שהם מצד העמוד האמצעי, יש לגלות למה נתנה להם, שהרי ודאי אברהם הרי נאמר למה נתנה לו, ואתה גמלת חסד עם בניו, כמו שהוא גמל לך. ליצחק נתן הקדוש ברוך הוא לו ולזרעו לשומר (לעשר) אותה מעץ טוב ורע, ועשו לה פמה גדרים, וחתכו לה פמה לבושים, שהם לבושי זהב, בכמה פסקות. והיו חולקים ומקשים עליהם, על הפסקות הללו, לתקנה בכמה פרוקים, לקשט אותה בכמה מיני קשטים לשבתות וימים טובים, להיות מקשטת אליך בזמן שתבא אליה בגאולה האחרונה, שנאמר בה (קהלת א) מ"ה ש"היה ה"וא.

ומשום שהם גרמו לך ועשו עמך טובות, אתה סבלת בגללם פמה מפות פדי שלא יהרג משיח בן יוסף, שנאמר בו (יחזקאל א) ופני השור מהשמאל, מזרע יוסף שנאמר בו (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ובשביל שלא יתחלל הוא וזרעו בין עובדי כוכבים ומזלות פחטא של ירבעם שעשה עבודה זרה, היה הוא להתחלל בעובדי כוכבים ומזלות הוא וזרעו, משום

נכט מזרעיה איהו, בגינייה

למהוי לך שם עולם. ותמן פרויח פלה דילך. ובגין דבת דא, אתייהיבת לישראל, דאיהי הלכה דילך, מסטרא דשמאלא, הלכה למשה מסיני. דהא מסטרא דימינא, ה' הלכה דילך, מסטרא דשמא דאברהם. י' דיצחק. וכלא ה"י מן אלהים. ואתה וא"ו, מלא דילה, שלמות דילה, כוס מלא בקדמיתא כ"ס י"ה, ולבסוף כוס מלא ברכת ה'.

ובגין דאתייהיבת לישראל על ידך, דאינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא, אית לגלאה אמאי אתייהיבת לון דהא ודאי אברהם הא אתמר אמאי אתייהיבת ליה. ואתה גמלת חסד עם בנוי, פגוונא דגמיל הוא עמך. ליצחק יתב ליה קדשא ברין הוא ליה ולזרעיה, לנטרא (כ"א לעטרא) לה מאילנא דטוב ורע. ועבדו לה פמה גדרין, וחתכו לה פמה לבושים, דאינון לבושי דהבא, בכמה פסקות. והיו חולקין ומקשין עלייהו על אלין פסקות, לתקנא לה בכמה פרוקין, לקשט לה בכמה מיני קשטין, לשבתות וימים טובים, למהוי מקשטא לגבך בזמנא דתייתי לגבה בפורקנא בתרייתא, דאתמר בה (קהלת א) מ"ה ש"היה ה"וא. (חסר כאן).

ובגין דאינון גרמו לך, ועבדו עמך טבין, אנת סבילת בגינייהו כמה מכתשין, בגין דלא יתקטיל משיח בן יוסף, דאתמר ביה (יחזקאל א) ופני שור מהשמאל, מזרעא דיוסף, דאתמר ביה (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ובגין דלא יתחלל הוא וזרעיה בין עובדי כוכבים ומזלות, פחוביה דירבעם דעבד עבודה זרה, הוה הוא לאתחללא בעובדי כוכבים ומזלות הוא וזרעיה, בגין דירבעם בן

שִׁירְבָעִם בֶּן נֹכַח הוּא מוֹרְעוּ, וּבְגָלוֹ נֹאמַר בָּךְ, (ישעיה נג) וְהוּא מַחֲלֵל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו' וּבַחֲבֵרְתוֹ נִרְפָּא לָנוּ.

וְיִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם שֶׁהֵם כְּלוּלִים יָמִין וּשְׂמָאל, שֵׁם ה"י שֶׁלֹּךְ הַיְתֵה בְּשִׁלְמוֹת, יֵשׁ לָךְ לְהַתְיַחַד עִמָּה בְּיַנְיָהֶם. וּמִשּׁוּם שֶׁבָךְ נֹאמַר כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, נֹאמַר בָּךְ וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָה כָּל יָמֶיהָ. בְּגָלוֹת לֹא יְכוּל לְפָרֵשׁ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה כָּל יָמָיו.

וְאִיךְ הוּא שֵׁם רַע שֶׁהוֹצֵאתָ עֲלֶיהָ? אֵלֶּא אַחַר שֶׁהִיא נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל מִי שֶׁמוֹצֵיא שֵׁם רַע עַל יִשְׂרָאֵל, כְּאֵלוֹ הוֹצִיא עֲלֶיהָ. וְהַשֵּׁם רַע הִיָּה, שֶׁאִמְרַת לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, (שמות לב) לְמָה ה' יַחַרֵּה אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר, וְכִי אֶתָּה הוֹצֵאתָ שֵׁם רַע עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁעָשׂוֹ אֶת הָעֶגְלָה? לָךְ רַד כִּי שַׁחַת עִמָּךְ. וְדָאֵי עָרַב רַב שֶׁאֶתָּה גִיְרַת אוֹתָם עָשׂוֹ אֶת הָעֶגְלָה, וּמִשּׁוּם זֶה - כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה.

כָּם הַרְעֵה הַנְּאֻמָּן, נֶשֶׁק לוֹ בְּפָנָיו וְעַל עֵינָיו וּבְרַךְ אוֹתוֹ, וְאָמַר לוֹ: תִּהְיֶה מְבָרָךְ מִפִּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתוֹ בְּכָל מְדָה וּמְדָה שְׁלוֹ, וּבְעֶשֶׂר הַסְפִירוֹת שְׁלוֹ, וּבְכָל הַשְּׂמוֹת שְׁלוֹ, וּבְכָל בְּעֲלֵי הַיְשִׁיבוֹת וּבְכָל הַמְּלָאכִים. וְעֵנּוּ כָּלֶם וְאָמְרוּ אָמֵן. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתוֹ הוֹדוּ בְּבִרְכָתוֹ. אֵלֶּיָּהוּ, קוּם פְּתַח פִּיךָ בְּמִצְוֹת עֲמִי, שֶׁאֶתָּה הוּא עוֹזֵר שְׁלִי מִכָּל צַד, שֶׁהָרִי עֲלִיךָ נֹאמַר בְּתַחֲלָה, (במדבר כח) פִּינְחָס בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, בֶּן אֶהֱרֹן שְׁלִי הוּא, (משלי יז) וְאֵח לְצָרָה יוֹלֵד.

אֶתְמַר בָּךְ, (ישעיה נג) וְהוּא מַחֲלֵל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו', וּבַחֲבֵרְתוֹ נִרְפָּא לָנוּ.

וְיִשְׂרָאֵל בְּגִין דְּאֵינוֹן כְּלִילָן יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, תַּפְּזָן ה"י דִּילָךְ בְּשִׁלְמוֹ הוּהוּ, אֵית לָךְ לְאִתְיַחַדָּא עִמָּה בְּיַנְיָהוּ. וּבְגִין דְּאֶתְמַר בָּךְ, כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, אֶתְמַר בָּךְ וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה, לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָה כָּל יָמָיו, בְּגָלוֹתָא לֹא יְכִיל לְמַפְרֵשׁ לִיה מִמֶּנָּה כָּל יוֹמָיו.

וְאִיךְ הוּא שֵׁם רַע דְּאֶפִּיקַת עֲלָהּ. אֵלֶּא בְּתַר דְּאִתְיַהִיבַת אִיהִי לְיִשְׂרָאֵל, כָּל מָאן דְּאֶפִּיק שׁוּם בִּישׁ עַל יִשְׂרָאֵל, כְּאֵילוֹ אֶפִּיק עֲלָהּ. וְשׁוּם בִּישׁ הוּהוּ, דְּאֶמְרַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (שמות לב) לְמָה יִי יַחַרֵּה אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, וְכִי אֲנִתְּ אֶפִּיק שׁוּם בִּישׁ עַל יִשְׂרָאֵל דְּעַבְדוֹ יַת עֶגְלָה, לָךְ רַד כִּי שַׁחַת עִמָּךְ. עָרַב רַב וְדָאֵי, דְּאֲנִתְּ גִיְרַת לוֹן עַבְדוֹ יַת עֶגְלָה. וּבְגִין דָּא כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה.

כָּם רַעֲיָא מְהִימְנָא, נְשִׁיק לִיה בְּאַנְפוּי, וְעַל עֵינָיו וּבְרִיךְ לִיה, וְאָמַר לִיה, תִּהֵא מְבָרָךְ מִפּוּמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיה, בְּכָל מְדָה וּמְדָה דִּילִיה, וּבְעֶשֶׂר סְפִירָן דִּילִיה, וּבְכָל שְׂמָהֶן דִּילִיה, וּבְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָאן, וּבְכָל מְלָאכִין. וְעֵנּוּ כְּלָהוּ וְאָמְרוּ אָמֵן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיה הוֹדוּ בְּבִרְכָתִיה. אֵלֶּיָּהוּ, קוּם אֶפְתַּח פּוּמָךְ בְּפִקּוּדֵין עֲמִי, דְּאֲנִתְּ הוּא עוֹזֵר דִּילִי, מִכָּל (דף רע"ו ע"א) סְטָרָא, דְּהָא עֲלִיךְ אֶתְמַר בְּקִדְמִיתָא, (במדבר כח) פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, בֶּן אֶהֱרֹן וְדָאֵי, בֶּן אֶח דִּילִי הוּא, (משלי יז) וְאֵח לְצָרָה יוֹלֵד.

כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא ארשה וגו'. מצוה זו לדון במפתח חמשים כסף, זהו שכתוב כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא ארשה. אלו ישראל, מצד השכינה נקראו בת. ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן [וגו'] לאבי הנער[ה] חמשים כסף ולו תהיה לאשה [וגו'] לא יוכל [ל]שלחה כל ימיו. רבותינו וכל בעלי השיבה, איש - אלה ישראל מצד הקדוש ברוך הוא. ותפשה, בקשר של תפלין, ותפשה בכנפי מצוה. אשר לא ארשה, בת יחידה, זו הנשמה. ושכב עמה, בתפלת שכיבה, בהשפיכנו. ונתן לאבי הנערה חמשים כסף, כ"ה כ"ה אותיות היחוד.

קום רועה נאמן, שודאי מי שמשתדל בהלכה שלא לשמה והרויח הלכה, ודאי היא בתפיסה אליו. ועם כל זה פרושה, לעולם יעסק אדם בתורה אפלו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, והלכה זו מצד של נער טוב, שנפרד מעץ של טוב ורע, שהוא אסור והתר, טמאה וטהרה, פשר ופסול. ועל שם נער נקראת היא נערה, שעתידי לקיים בה, (איוב לח) וינערו רשעים ממנה, שהם אסור טמא ופסול, סמאל ומרפכותיו.

דבר אחר כי ימצא איש נערה בתולה - אלו ישראל, שכתוב (הושע יא) כי נער ישראל ואהבהו. נער מצד מטטרו"ן. ואין איש אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר (שמות טו) ה' איש מלחמה. פי ימצא איש נערה בתולה, בתולת ישראל, שנאמר בה (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. (הושע ב) הנה אנכי מפתיח

כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא ארשה וגו'. פקודא דא, לדון במפתח חמשים כסף. הדא הוא דכתיב, כי ימצא איש נערה בתולה אשר לא ארשה. אלין ישראל, מסטרא דשכינתא אתקריאו בת. ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. רבנן וכל מארי מתיבתא, איש, אלין ישראל, מסטרא דקודשא בריך הוא. ותפשה, בקשורא דתפילין. ותפשה, בכנפי מצוה. אשר לא ארשה, בת יחידה, דא נשמה. ושכב עמה, בצלותא דשכיבא, בהשפיכנו. ונתן לאבי הנערה חמשים כסף, חמשה ועשרים חמשה ועשרים אתון דיחודא.

קום רעיא מהימנא, דודאי מאן דאשתדל בהלכה שלא לשמה, ורווח הלכה, ודאי בתפישה איהי לגביה. ועם כל דא אוקמוה, לעולם יעסוק אדם בתורה אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. והאי הלכה מסטרא דנער טוב, דאתפרש מאילנא דטוב ורע, דאיהו איסור והיתר, טומאה וטהרה, פשר ופסול. ועל שם נער, אתקריאת איהי נערה. דעתידי לקיים בה, (איוב לח) וינערו רשעים ממנה, דאינון איסור טמא ופסול, סמאל ומשרייתיה.

דבר אחר כי ימצא איש נערה בתולה, אלין ישראל, דכתיב, (הושע יא) כי נער ישראל ואהבהו, נער מסטר דמטטרו"ן. ואין איש אלא קדשא בריך הוא, שנאמר (שמות טו) ה' איש מלחמה. פי ימצא איש נערה בתולה, בתולת ישראל, דאתמר בה (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. (הושע ב) הנה אנכי

והולכתיה והולכתיה המדבר, ולביתך אפתח לון
 חמשין תרעין דחירו, דאינון חמשין תרעין
 דרחמי, מסטרא דאברהם אביהון. והאי איהו
 ונתן לאבי הנערה חמשים כסף, וכסף מדרגא
 דחסד, דרגא דאברהם.

דבמפקנו דמצרים, חמשין תרעין דחירו
 אפתח לון, מסטרא דדינא
 דשמאלא, דאיהו אדני, דתמן (בראשית טו) דן
 אנכי. קדם דינא דן אנכי, ולבית נפקו. אבל
 בפורקנא בתרייתא, (ישעיה נד) וברחמים גדולים,
 מסטרא דאברהם, וגדולה דרגא דאברהם,
 דבינה, תמן איהי יד הגדולה, תמן איהי נ'
 כסף. ולביתך לא יוכל שלחה בגלותא כל
 ימיו, בגין דלו תהיה לאשה, כמה דאתמר
 (הושע ב) וארשתיך לי לעולם. וקרא אחרינא,
 (ישעיה נד) כי בועליך עושיך יי' צבאות שמו.
 (ישעיה סב) לא יאמר לך עוד עזובה. דאף על גב
 דשכינתא איהי בגלותא, קדשא ברין הוא לא
 זז מנה.

פקודא בתי דא, לישא אנוסתו. דודאי אנוסה
 אית מתרין סטרין, אנוסה ברחימו
 דיליה לגבה, ואיהי לא רחימת ליה. ואית
 אנוסה דרחימת איהי ליה, ודחילת לאזדווגא
 עמיה בלא קדושין וברכה, ואיהי לא בעאת
 אם היא הדיוטא לגביה, ולו תהיה לאשה.
 בסתרי תורה, אית לן להמשיל משל,
 נשמתא אית דאיהי אמה. פגון (שמות כא) וכי
 ימכור איש את בתו לאמה. ונשמתא אית,
 דאיהי שפחה הדיוטא דבר נש. אוף הכי,
 אית דאיהו עבד שפחה לגבי נשמתא.
 ולזמנין נשמתא אזלא ברזא דגלגולא, הדא
 הוא דכתיב, (בראשית ח) ולא מצאה היונה מנוח

והולכתיה המדבר, ואחר כך
 פתח להם חמשים שערי חרות,
 שהם חמשים שערי רחמים מצד
 של אברהם אביהם. וזהו ונתן
 לאבי הנערה חמשים כסף, וכסף
 מדרגת החסד, דרגת אברהם.
 שביצאת מצרים פתח להם
 חמשים שערי חרות מצד דין
 השמאל, שהוא אדני, ששם דן
 אנכי. קדם דין - (בראשית טו) דן
 אנכי, ואחר כך יצאו. אבל
 בגאולה האחרונה, (ישעיה נד)
 וברחמים גדולים, מצד אברהם,
 וגאולה דרגה של אברהם.
 שבינה, שם היא היד הגדולה,
 שם היא חמשים כסף. ואחר כך
 לא יוכל שלחה בגלות כל ימיו,
 משום שלו תהיה לאשה, כמו
 שנאמר (הושע ב) וארשתיך לי
 לעולם. וכתוב אחר, (ישעיה נד) כי
 בעליך עשיך ה' צבאות שמו.
 (שם סב) לא יאמר לך עוד עזובה.
 שאף על גב ששכינה בגלות,
 הקדוש ברין הוא לא זז ממנה.
 מצוה אחר זו, לשא אנוסתו.
 שודי אנוסה יש משני צדדים:
 אנוסה באהבתו אליה, והיא לא
 אוהבת אותו. ויש אנוסה שהיא
 אוהבת אותו, ופוחדת להזדווג
 עמו בלי קדושין וברכה, והיא
 לא רוצה אם היא פשוטה אליו,
 ולו תהיה לאשה.

בסתרי תורה יש לנו להמשיל
 משל. יש נשמה שהיא מלפה,
 ויש נשמה שהיא אמה, כמו
 (שמות כא) וכי ימכר איש את בתו
 לאמה. ויש נשמה שהיא שפחה
 פשוטה של האדם. גם כן, יש
 שהוא עבד שפחה אל הנשמה,
 ולפעמים הנשמה הולכת בסוד
 הגלגול, זהו שכתוב (בראשית ח)
 ולא מצאה היונה מנוח לכף
 רגלה. ויצר הרע רודף אחריה
 להכנס בגוף, שהיא שפחה ליצר

בסתרי תורה, אית לן להמשיל משל,
 נשמתא אית דאיהי אמה. פגון (שמות כא) וכי
 ימכור איש את בתו לאמה. ונשמתא אית,
 דאיהי שפחה הדיוטא דבר נש. אוף הכי,
 אית דאיהו עבד שפחה לגבי נשמתא.
 ולזמנין נשמתא אזלא ברזא דגלגולא, הדא
 הוא דכתיב, (בראשית ח) ולא מצאה היונה מנוח

לכף רגלה, ויצר הרע רדיף אבתרהא, לאעלא בגופא, דאיהו שפחה לגבי יצר הרע. איהו שד יהודי. ונשמתא י', אמה העבריה. ובה ההוא שד, אתהדר שדי, דנטיר לה לההיא נשמתא, ותב בה בתיובתא, ומברך בה לקודשא בריך הוא בכל יומא בברוך. ומקדש בה לקודשא בריך הוא, בקדש קדש קדש. ומיחד עמה לקודשא בריך הוא, בקריאת שמע.

הרע. הוא שד יהודי. ונשמא י', אמה העבריה. ובה אותו השד וחוזר לשדי, ששומר את אותה הנשמא, ושב בה בתשובה, ומברך בה את הקדוש ברוך הוא בכל יום בברוך, ומקדש בה את הקדוש ברוך הוא בקדוש קדוש קדוש, ומיחד עמה את הקדוש ברוך הוא בקריאת שמע.

מה דהוה איהו שד, אתהדר מלאך דידיה מטטרון, (רוחא מניה) ואתהדר שדי דהכי סליק במטטרון, בחושבן שדי. ומיד יתקיים ביה, ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. ואם לא חזר בתשובה, היא משתעבדת אליו בחטאים שעשטה, ויתקיים בה, האשה וילדיה תהיה לאדניה. ונאמר באותו שד בעל חובו, והוא יצא בגפו. והשד הזה הוא כמו המטה של משה, שהתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה. כך השד הזה, מתהפך משד למלאך, וממלאך לשד, כפי מעשי האדם. ומכאן נודע יוסף השד למה נקרא כך.

מה דהוה איהו שד, אתהדר מלאך דידיה מטטרון, (רוחא מניה) ואתהדר שדי דהכי סליק במטטרון, בחושבן שדי. ומיד יתקיים ביה, ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. ואם לא חזר בתשובה, היא משתעבדת אליו בחטאים שעשטה, ויתקיים בה, האשה וילדיה תהיה לאדניה. ונאמר באותו שד בעל חובו, והוא יצא בגפו. והשד הזה הוא כמו המטה של משה, שהתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה. כך השד הזה, מתהפך משד למלאך, וממלאך לשד, כפי מעשי האדם. ומכאן נודע יוסף השד למה נקרא כך.

ועל שם שדים דאתו מהאי, אוקמוה מארי מתניתין, דאית מנהון כמלאכי השרת, ואינן תלמידי חכמים דידעין מאי דהוה, ומה דעתיד למהו. ואינן בדיוקנניהו בארעא, אינן מארי פילוסופיא, אצטגניני ישראל, דידעין מאי דהוה, ומאי דעתיד למהו, מאותות דחמה וסיהרא, לקותא דלהון, וכל ככב ומזל, ומה אחזי בעלמא. ואית מנהון (דף רע"ז ע"ב) כפהמה, פריין ורביין כפהמה, דיוקנא דלהון לתתא אינן עמי הארץ, ואוקמוה מארי מתניתין, דאינן שרץ, וכל פריין ורביין שרץ. ועל פנותיהם נאמר, (דברים

ועל שם שדים שפאו מזה, פרושה בעלי המשנה, שיש מהם כמו מלאכי השרת, והם תלמידי חכמים שיודעים מה שהיה ומה שעתיד להיות. והם בדמיותיהם בארץ, אלו בעלי פילוסופיה, אצטגניני ישראל, שיודעים מה שהיה ומה שעתיד להיות מאותות החמה והלבנה, מלקוי שלהם, וכל כוכב ומזל, ומה הוא מראה בעולם. ויש מהם כמו כהמה, פרים ורבים כפהמה, דמותם למטה הם עמי הארץ, ופרושה בעלי המשנה, שהם שקץ וכןותיהם שרץ. ועל פנותיהם נאמר, (דברים

ועל פנותיהם נאמר, (דברים

(כו) אָרוּר שׁוֹכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה. וְהֵם שׁוֹנְאִים אֶת תַּלְמִידי הַחֲכָמִים בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, שֶׁהֵם מִמֶּשׁ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרָת. וּמִשׁוּם זֶה פָּרְשׂוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה עַל אָדָם, אִם יִהְיֶה כְּמוֹ מִלְּאֲךָ ה' צְבָאוֹת - תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִם לֹא - לֹא יִבְקָשׁוּ תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

וַיֵּשׁ אַחֲרֵיהֶם בְּעֲלֵי סִתְרֵי תּוֹרָה, בְּעֲלֵי מִדּוֹת, שֶׁהֵם יוֹרְשִׁים נִשְׁמוֹת מִצַּד הַמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה שְׁכֻלּוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת. שְׁמֵי שִׁיּוּרֵשׁ אוֹתָהּ וְזוֹכָה בָּהּ, זוֹכָה לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִי פְרוּד, עֶשֶׂר וְלֹא תִשַׁע. שָׁאֵם הָיוּ יוֹרְשִׁים אֶת הַמַּלְכוּת הַיְחִידָה, הָיוּ תִשַׁע בְּפִרוּד מִמֶּנָּה. מִשׁוּם שָׁאֵין שֵׁם פְּרוּד, אָמַר בְּעַל סֵפֶר יְצִירָה עֶשֶׂר וְלֹא תִשַׁע.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה מֵעֶשֶׂר - שֵׁם הַמִּפְרָשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, הָרִי עֶשֶׂר. יו"ד שְׁמַתִּיחַד עִמָּה, וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה מֵעֶשֶׂר. וּמִשׁוּם זֶה י', וְלֹא י"א. אֲבָל מִי שֶׁמַּחְבֵּר יו"ד, שְׁהִיא אוֹת בְּרִית, בְּשִׁפְחָה, וְהַמְלִכָה כְּלוּלָה מִי, בְּשֵׁד שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה סְמָא"ל, נִדוֹן בְּגִיהֶנָּם.

שְׁמֵי שִׁיּוּרֵשׁ בַּת הַמְּלֶךְ מַלְכוּת, לֹא זוֹכָה בָּהּ, אֲלֹא בֶן הַמְּלֶךְ, שְׁנִקְרָא (שְׁמוֹת ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּצַּד זֶה נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנִים לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יד) בְּנִים אֲתֵם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. וּמַלְכוּת זוֹ שֶׁל אֲצִילוֹת.

וַיֵּשׁ פְּנִגְדָּה מַלְכוּת שֶׁל בְּרִיאָה, וְהִיא מַלְכוּת לְמַלְאָכִים שֶׁל הַבְּרִיאָה. וְהִיא נִעְרַת הַמְּלִכָה, מִשְׁמֶשֶׁת שְׁלָה, וְהִיא דְמוּת הַגְּבִירָה שְׁלָה, כְּלוּלָה מִי. זוֹ בְּחֻטְאֵי יִשְׂרָאֵל יְכוּלָה לְהִתְחַלֵּל בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם. אֲבָל מַלְכוּת שֶׁל אֲצִילוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ

בְּנוֹתֶיהֶן נֹאמַר, (דְּבָרִים כז) אָרוּר שׁוֹכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה. וְאֵינּוֹן שׁוֹנְאִים לְתַלְמִידי חֲכָמִים מֵאֲרֵי מְשָׁנָה, דְּאֵינּוֹן מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרָת מִמֶּשׁ. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, עַל בַּר נֶשׁ אִי יְהֵא (מִלְּאֲכֵי א) כְּמִלְּאֲךָ י"י צְבָאוֹת תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִי לָאו לֹא יִבְקָשׁוּ תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

וְאִית אַחֲרֵינִין מֵאֲרֵי סִתְרֵי תּוֹרָה, מֵאֲרֵי מִדּוֹת, דְּאֵינּוֹן יִרְתִּין נִשְׁמַתִּין מִסְטָרָא דְּמַלְכוּתָא קְדִישָׁא, דְּאִיהוּ כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר סְפִירָן. דְּמֵאֵן דִּירִית לָהּ, וְזָכִי לָהּ, זָכִי לְעֶשֶׂר סְפִירָן בְּלֹא פְרוּדָא, עֶשֶׂר וְלֹא תִשַׁע, דְּאִי הוּוּ יִרְתִּין לְמַלְכוּתָא יְחִידָאָה, הוּוּ תִשַׁע בְּפְרוּדָא מִנָּה, בְּגִין דְּלִית תַּמָּן פְּרוּדָא, אָמַר בְּעַל סֵפֶר יְצִירָה עֶשֶׂר וְלֹא תִשַׁע.

וְאִי תִימָא דְּסִלִּיקַת לְעִילָא מֵעֶשֶׂר. שְׁמָא מִפְרָשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, הָא עֶשֶׂר, יו"ד דְּמִתְנִיחַד בָּהּ, וְלֹא סִלִּיק לְעִילָא מֵעֶשֶׂר. וּבְגִין דָּא י', וְלֹא י"א. אֲבָל מֵאֵן דְּמַחְבֵּר יו"ד, דְּאִיהִי אוֹת בְּרִית, בְּשִׁפְחָה. וּמִטְרוּנִיתָא כְּלִילָא מִי, בְּשֵׁד דְּעֲבוּדָה זָרָה סְמָא"ל אֲתַדָּן בְּגִיהֶנָּם.

דְּמֵאֵן דִּירִית בְּרִתָּא דְּמַלְכָּא מַלְכוּת, לֹא זָכִי לָהּ, אֲלֹא בְּרָא דְּמַלְכָּא, דְּאֲתַקְרִי (שְׁמוֹת ד) בְּנֵי בְכָורֵי יִשְׂרָאֵל, דְּמִסְטָרָא דָּא אֲתַקְרִיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (דְּבָרִים יד) בְּנִים אֲתֵם לַיְי' אֱלֹהֵיכֶם, וּמַלְכוּת דָּא דְּאֲצִילוֹת.

וְאִית לְקַבְּלָהּ מַלְכוּת דְּבְרִיאָה, וְאִיהִי מַלְכוּת לְמַלְאָכִים דְּבְרִיאָה. וְאִיהִי נִעְרָה דְּמִטְרוּנִיתָא, מִשְׁמֶשֶׁת דִּילָהּ, וְאִיהִי דִּיוֹקְנָא דְּגְבִירָתָא דִּילָהּ, כְּלוּלָה מֵעֶשְׂרָה. הָאִי בְּחוּבִין דִּישְׂרָאֵל, יְכִילַת לְאֲתַחֲלָלָא בֵּין אוּמִין דְּעֻלְמָא. אֲבָל מַלְכוּת דְּאֲצִילוֹת דְּקוּדְשָׁא

הוא, עליה נאמר (ישעיה מב) אני ה' הוא שמי וכבודי לא אחר לא אפתן ותהלתי לפסילים. לא נותן אותה למי שמחלל שבתות וימים טובים, אלא למי שהוא בן המלך ושומר תורה ומצוות ביראת ואהבת רבונו, ולא על מנת לקבל פרס, אלא כבן שהוא מחיב לעשות צווי אביו, שעליו נאמר (שמות כ) כבוד את אביך ואת אמך. את אביך - זה הקדוש ברוך הוא. ואת אמך - זו שכינה. ועם כל זה, מי שמחלל נערת המלך, נחשב לו כאלו חלל את המלכה שלו.

ורבותינו, כל השדים אינם שקולים, ולא כל העבדים של השכינה, שכתוב בה (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה. יש לה פמה נערו עבריות ושפחות עבריות, ויש לה עבדים ושפחות נכריות, כדי שלא תמצא מלכות אחרת בעולם בזמן שהיא שולטת.

והשפחות הנכריות הללו מצד של סם המנות, נקבה של סמאל. ששפחה היתה למלכה. נקבה וסמאל אל אחר, היה עבד לקדוש ברוך הוא לאחר שעשו עצמם אלהות, והקדוש ברוך הוא עתיד להעבירם מהעולם ולמחות אותם.

ואם תאמרו, אם בני אדם עושים להם אלהות, ולא ברצונם, למה נענשו? אלא כשהיו דור המבול ודור הפלגה יודעים בהם, והיו מקטרגים (מקטרים) להם ומשפתחים להם, ובאותו כח שהיו מקטרגים (מקטרים) להם ומשפתחים להם, היו יורדים אליהם ועושים רצונם, ומדברים עמם באותם צלמים, הרי נעשו אלהות ועבודת פוככים ומזלות. משום זה הקדוש ברוך הוא

ברוך הוא, עֲלֶיהָ אֶתְמַר (ישעיה מב) אֲנִי יְיָ הוּא שְׁמִי וְכִבּוּדִי לֹא אֶחָד לֹא אֶתֵּן וּתְהַלְתִּי לְפָסִילִים, לֹא יִהְיֶה לָּהּ לְמֵאן דְּמַחְלֵל שַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֲלֵא לְמֵאן דְּאִיהוּ בְּרָא דְמַלְכָא, וְנָטִיר אֹרִייתָא וּפְקוּדֵין, בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ דְּמֵאֲרִיָּה, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, אֲלֵא כְּבִן דְּאִיהוּ מְחֻיָּב לְמַעַבְד צוּוּיָּיה דְּאֲבוּי, דְּעָלִיָּה אֶתְמַר (שמות כ) כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. אֶת אָבִיךָ דָּא קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֶת אִמְךָ דָּא שְׁכִינְתָּא. וְעַם כָּל דָּא, מֵאן דְּמַחְלֵל נַעֲרָה דְּמַלְכָא, אֶתְחַשֵּׁיב לִיָּה כְּאֵלוֹ מַחְלֵל מְטֻרְוֹנִיתָא דִּילֵיהּ.

ורבנו, כל שדין לאו אינון שקולין, ולא כל עבדין דשכינתא, דכתיב בה, (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה. אית לה פמה נערו עבריות, ושפחות עבריות. ואית לה עבדים ושפחות נכריות, בגין דלא ישתפח מלכותא אחרא בעלמא, בזמנא דאיהי שלטא.

ואדין שפחות נכריות, מסטרא דסם המנות, נוקבא דסמאל. דשפחה הות למטרוניתא. נוקבא וסמאל אל אחר, עבד הוה ליה לקודשא ברוך הוא, לבתר דעבידו גרמיהו אלוהות, וקודשא ברוך הוא עתיד לאעבר לון מעלמא, ולממחי לון.

ואי תימרו, אי בני נשא עבדין לון אלהות, ולא ברעותא דלהון, אמאי אתענשו. אלא כד הוה דור המבול ודור הפלגה ידעי בהון, והוה מקטרגין (נ"א מקטריין) לון, וסגדין לון, ובההוא חילא דהוה מקטרגין (נ"א מקטריין) לון, וסגדין לון, הוה נחתי לגבייהו, ועבדי רעותיהו, וממלן בהון באינון צולמין, הא אתעבידו אלוהות ועבודת פוככים ומזלות. בגין דא, קדשא ברוך הוא עתיד לאעברא

עֲתִיד לְהַעֲבִירָם, וְיִמְחָה אוֹתָם מִהָעוֹלָם צְלָמִים שְׁלֵהֶם שֶׁהֵיוּ עוֹבְדִים בָּהֶם, וְנִשְׁאָבוּ מֵהֶם רוּחֹת וְצִלְמִים.

וּבְשֵׁשׁ בַּעֲלָמָא עֲרַב רַב, יוֹרְדִים לְהַתְגַּשֵּׁם בָּהֶם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲבִירָם מִהָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ. וְאִם תֹּאמְרוּ, בְּזִמְנָא שֶׁל הַגְּלוּת הָאֲחֻרֹנָה אֵין עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת - מִשּׁוּם שֶׁבְנֵי הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים בָּהֶם. וְאֵלּוּ שִׁיּוּדְעִים בַּעֲרַב רַב שָׁם, נִמְצָא לָהֶם שְׁמֻכְעִיסִים אֵת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיֻנְתּוֹ, וַיִּשְׂרָאֵל בֵּינֵיהֶם, וְעֲרַב רַב מְצַלִּיחִים בָּהֶם, לְקִיָּם מֵה שְׁכַתוּב (דברים ז) וּמִשְׁלָם לְשׁוֹנְאָיו אֶל פְּנֵיו לְהֶאֱבִידוֹ.

קָמוּ כָּל הַתַּנְאִים וְהָאִמּוֹרָאִים וּבִרְכוּ אֵת הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן וְאָמְרוּ לוֹ, סִינֵי סִינֵי, מִי יָכוֹל לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ, שְׁאֵתָה בְּדַמוֹת רַבּוּנְךָ. שְׁבֻזְמָן שְׁדַבֵּר בְּהַר סִינֵי, כָּל חַיּוֹת הַמְּלָאכִים, וְחַיּוֹת הַכֶּפֶסָא, וְעִלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שְׁתַּקּוּ, וְלֹא נִמְצָא דְבוּר אַחַר, אֶלָּא שְׁלוֹ. וּבְשִׁבִיל שְׁאֵתָה בְּנוּ בְּדַמוֹתוֹ, צְרִיכִים כָּל בַּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה לְשִׁמְעַ דְּבָרִים מִפִּיךָ, אֶל תַּתָּן שְׁתִּיקָה לְדַבְרֶיךָ.

כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצַבָּא וְגו' וְשִׁמַּח אֵת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח. פְּקוּדָא (טו) זֶה שְׁחַתָּן יִשְׁמַח בְּאִשְׁתּוֹ שְׁנָה אַחַת, שְׁכַתוּב נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שְׁנָה אַחַת. וְאוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשִׁים הֵם מִשְׁלָה, שֶׁהָרִי שְׁנָה הִיא כְּלָה, וְאֵין כְּלָה פְּרֻט בְּשָׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשִׁים, שְׁכַתוּב (מלכים א-ז) עֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר בָּקָר. וְהוֹאִיל וְאֵין תַּקּוּן הַכְּלָה, רַק בְּשָׁנַיִם עֶשֶׂר, צְרִיךְ הַחַתָּן לְשִׁמְחָה וּלְבֵיתָה, לָהּ וּלְתַקּוּנָהּ,

לֹון, וְיִמְחֵי לֹון מַעֲלָמָא, צוּלְמִין דְּלֵהוּן דֵּהוּן פְּלַחִין בְּהוּן, וְאִשְׁתְּאָבוּ מִנְהוּן רוּחִין וְצוּלְמִין.

זָכַר אֵית בַּעֲלָמָא עֲרַב רַב, נַחְתִּין לְאֵתְגַשְׁמָא בְּהוּן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַעֲבֵר לֹון מִן עֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ. וְאִי תִימְרוּן, בְּזִמְנָא דְגְלוּתָא בְּתַרְאָה, לִית עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, בְּגִין דְּלֹא יוֹדְעִין בְּנֵי עֲלָמָא בְּהוּן. וְאֵינוּן דִּידְעִין בַּעֲרַב רַב תַּמָּן, אִשְׁתַּכַּח לֹון דְּמַכְעִיסִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיֻנְתִּיהּ, וַיִּשְׂרָאֵל בֵּינֵיהוּ, וְעֲרַב רַב מְצַלִּיחִין בְּהוּן, לְקִיָּים מָאִי דְכַתִּיב, (דברים ז) וּמִשְׁלָם לְשׁוֹנְאָיו אֶל פְּנֵיו לְהֶאֱבִידוֹ.

קָמוּ כָּל הַתַּנְאִין וְאִמּוֹרָאִין וּבִרְכוּ לְרַעֲיָא מְהֵימְנָא, וְאָמְרוּ לִיהּ סִינֵי סִינֵי, מָאֵן יָכִיל לְמַלְלָא קְדָמְךָ, דְּאֵנְתָּ בְּדִיוּקְנָא דְמֵאָרְךָ, דְּבְזִמְנָא דְּמַלִּיל בְּטוּרָא דְסִינֵי, כָּל חַיּוֹן דְּמַלְאכִין, וְחַיּוֹן דְּכַרְסִיָּא, וְעִלְאִין וְתַתְּאִין, שְׁתַּקּוּ, וְלֹא אִשְׁתַּכַּח דְבוּר אַחְרָא אֶלָּא דִּילִיָּהּ. וּבְגִין דְּאֵת בְּרִיָּה בְּדִיוּקְנָא דִּילִיָּהּ, צְרִיךְ לְמִשְׁמַע כְּלָהוּ מְאָרִי מְתִיבְתָּא מְלִין מְפוּמָךְ, אֶל תַּתָּן שְׁתִּיקָה לְמַלּוּלְךָ.

כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצַבָּא וְגו'. וְשִׁמַּח אֵת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח. פְּקוּדָא (טו) דָּא, חַתָּן לְמַחְדֵּי בְּאֵתְתִיָּה שְׁתָּא חַד, דְּכַתִּיב נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שְׁנָה אַחַת. וְאֵינוּן י"ב יְרַחִין אֵינוּן מְדִילָהּ. דְּהָא שְׁנָה אִיהִי כְּלָה, וְלִית כְּלָה בַּר בְּשָׁנַיִם עֶשֶׂר יְרַחִין, דְּכַתִּיב, (מלכים א ז) עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר בָּקָר. וְהוֹאִיל וְלִית תַּקּוּנָא דְכְּלָה, בַּר בְּשָׁנַיִם עֶשֶׂר, אַצְטְרִיךְ חַתָּן לְמַחְדֵּי לָהּ, וּלְבֵיתָהּ, לָהּ וּלְתַקּוּנָהּ, כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא יַעֲקֹב כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבִנֵי

כמו שלמעלה. ועל זה כתוב ביעקב (בראשית כח) ויקח מאבני המקום. אבני המקום היו שתיים עשרה, ומי שמשמח כלה משמח את עלמותיה, ועלמותיה היו שתיים עשרה. והכל הוא סוד של שנה. לכן צריך חתן לשמח באשתו שנה אחת.

והרי בארו, שחדוה זו אינה שלו, אלא שלה, שכתוב ושמח את אשתו. וישמח את אשתו לא כתוב, אלא ושמח, ישמח את הפלה. כמו זה אין שמחה לכלה אלא בגופה ותקונייה. ומי משמח אותם? צדיק. ועל זה נקי יהיה לביתו. נקי, שלא יעמל בדברי העולם, שיהיה בו רצון לשמח אותה. נקי מהפל. נקי ממסים ומארנוניות וממס גלגלת. נקי, שלא יצא לצבא להלחם בקרבות. להמצא חדוה מעלה ומטה, ולעורר חדוה למעלה. אשרי העם הקדוש שרבונו שמו ביהם. אשריהם בעולם הזה, ואשריהם בעולם הבא.

ביומו תתן שכרו וגו' (דברים כד). פתח רועה הנאמן ואמר, מצוה אחר זו לתת שכר שכיר בזמנו. זהו שכתוב ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש. בעלי הישיבות עליונים ותחתונים שמעו, מטטרון הוא שכר שכיר מח"י העולמים, שליח שלו, כנגד ח"י ברכות התפלה בכל יום שלש פעמים. ולכן ביומו תתן שכרו - זו תפלת שחרית. ולא תבא עליו השמש - זו תפלת מנחה, שאם עבר יומו, בטל קרבנו. פי עני הוא (של צדיק) ודאי. עני הוא בגלות. אין לו משלו אלא מה שנותנים לו בתפלה, משום זה תפלה היא תפלה שלו, (תהלים קב) תפלה לעני כי יצטרף, בעטיפת ציצית, תפלה של יד היא.

המקום. אבני המקום שנים עשר הו, ומאן דחדי לכלה, חדי לעולימתהא, (דף רע"ח ע"א) ועולימתן שנים עשר הו. וכלא איהו רזא דשנה. בגין כן אצטריך לחתן למחדי באתתיה שנה אחת.

והא אוקימנא, דחדוה דא, לאו דיליה היא, אלא דילה. דכתיב ושמח את אשתו. וישמח את אשתו לא כתיב, אלא ושמח, יחדי לכלה. כגוונא דא, לאו חדו לכלה, בר בגופא ותקוניהא. ומאן חדי לון. צדיק. ועל דא נקי יהיה לביתו. נקי, דלא יעמול במלי דעלמא, דיהא ביה רעוא למחדי לה. נקי מפלא. נקי למסין ולארנונין וגולגלתין. נקי דלא יפוק לחילא לאגחא קרבא. לאשתפחא חדוה עילא ותתא, ולאשתערא חדוה לעילא. זכאין עמא קדישא, דמאריהון חדי בהון, זכאין אינון בהאי עלמא, וזכאין אינון בעלמא דאתי.

ביומו תתן שכרו וגו'. (דברים כד) פתח רעיא מהימנא ואמר, פקודא בתר דא, לתת שכר שכיר בזמנו. הדא הוא דכתיב, ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש. מארי מתיבתאן עלאי ותתאי, שמעו. מטטרון איהו שכר שכיר, מח"י עלמין, שליח דיליה, לקבלא ח"י ברכאן דצלותא, בכל יומא, תלת זמנין. ובגין דא, ביומו תתן שכרו, דא צלותא דשחרית. ולא תבא עליו השמש, דא צלותא דמנחה, דאי עבר יומו, בטל קרבנו. פי עני הוא (דצדיק) ודאי, עני הוא בגלותא, לית ליה מדיליה, אלא מאי דיהבינן ליה בצלותא, בגין דא צלותא תפלה דיליה, (תהלים קב) תפלה לעני כי יצטרף, בעטיפת ציצית, תפלה דיד איהי.

וְאֵלֶּיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, דָּא תְּפִלַּת עֲרִבִית,
 דְּאִיהִי אָמוּרִים וּפְדָרִים, שְׁיִוְרִין
 דְּקִרְבָּנִין דְּיוֹמָא. וְאִינוּן כְּגוֹן פֶּרֶט הַכֶּרֶם, (ויקרא
 ט) וּפְאֵת שְׂדֵךְ, דְּעֲלִייהוּ אֲתָמֵר, שְׁיִרֵי מִצְוָה
 מְעַכְבִּין אֶת הַפּוֹרְעָנוּת. לְעֵנִי וּלְגַר תִּעְזוּב
 אוֹתָם, דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא בַר מֵאֲתֵרִיָּה, גַּר
 אֲתִקְרִי. וּבְגִין דָּא, אָנָּא דְּדִרְגָּא דִּילִי עַמּוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, קִרְיָנָא גְרָמָאֵי גַר בְּגָלוּתָא
 קִדְמָאֵי. הָדָא הוּא דְּכֹתִיב, (שמות ב) גַּר הֵייתִי
 בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה, דְּאִיהוּ בְּגָלוּתָא רְבִיעָא
 בְּגִינֵיהּ.

שְׂאִירֵי לִיה מְאָרִי מִתְּנִיתִין, רְעֵנָא מְהִימְנָא,
 הָא פְּקוּדָא דָּא הוּוּ מְקִימִין יִשְׂרָאֵל
 בְּאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל (א' א'). אָמַר לוֹן, בְּגִין
 לְאֲתַעְרָא רַחֲמֵי, עַל אֲלִין דְּמִתְרַכִּי מֵאֲתֵרִיָּהוּ.
 דְּבַר נֶשׁ פֶּד אִיהוּ לְבַר מֵאֲתֵרִיָּה, גִּיּוֹרָא
 אֲתִקְרִי, כָּל שְׁפָן עַל נִשְׁמָתִין דְּאֲזִלִין
 עֲרִטִילָאִין מִהֵהוּא עֲלָמָא, וְאֲתִיִּין לְעֲלָמָא
 דִּין. בְּגִינֵיהּ, הָאֵי אִיהוּ דְּאָמַר קִרָּא, (משלי כו)
 כְּצִפּוֹר נוֹדַדְתָּ מִן קִנְיָה, דָּא נִשְׁמָתָא, דְּשְׂכִינְתָּא
 לֹא זָזָה מִנְּהָ. כֵּן אִישׁ, דְּאֲתָמַר בֵּיה (שמות טו) יִי
 אִישׁ מִלְחָמָה, נוֹדַד מִמְּקוֹמוֹ, דְּאִיהוּ נַע וְנָד
 מֵאֲתֵרִיָּה, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאֲתִי, בִּינָה. וְנָד
 אֲבַתְרָה בְּעֲלָמָא דִּין, עַד דְּתִשְׁלִים יוֹמִין
 דְּאֲתַחֲיִיבַת לְמִיזַל לְבַר מֵאֲתֵרִיָּה. וְאִיהוּ נָטִיר
 לָהּ, עַד דְּיִחְזִיר לָהּ לְאֲתֵרִיָּה. וְאִוְמִי דְּלֹא
 יִחְזוֹר אִיהוּ לְאֲתֵרִיָּה, עַד דְּיִחְזִיר לָהּ
 לְאֲתֵרִיָּה. וּמֵאֵן דְּחִזּוֹר בְּתִיּוּבְתָא, כְּמֵאֵן
 דְּאֲחִזּוֹר לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּשְׂכִינְתָּא
 לְאֲתֵרִיָּה. וְדָא רָזָא דְּפוֹרְקָנָא, דְּאָמַר (תהלים צה)
 הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ.

אָמְרוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין דְּמִתִּיבְתָא עֲלָהָה
 וְתַתָּאָה, רְעֵנָא מְהִימְנָא, אָנֹן שְׁלִיחִין

וְאֵלֶּיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, דָּא תְּפִלַּת עֲרִבִית,
 דְּאִיהִי אָמוּרִים וּפְדָרִים, שְׁיִוְרִין
 דְּקִרְבָּנִין דְּיוֹמָא. וְאִינוּן כְּגוֹן פֶּרֶט הַכֶּרֶם, (ויקרא
 ט) וּפְאֵת שְׂדֵךְ, דְּעֲלִייהוּ אֲתָמֵר, שְׁיִרֵי מִצְוָה
 מְעַכְבִּין אֶת הַפּוֹרְעָנוּת. לְעֵנִי וּלְגַר תִּעְזוּב
 אוֹתָם, דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא בַר מֵאֲתֵרִיָּה, גַּר
 אֲתִקְרִי. וּבְגִין דָּא, אָנָּא דְּדִרְגָּא דִּילִי עַמּוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, קִרְיָנָא גְרָמָאֵי גַר בְּגָלוּתָא
 קִדְמָאֵי. הָדָא הוּא דְּכֹתִיב, (שמות ב) גַּר הֵייתִי
 בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה, דְּאִיהוּ בְּגָלוּתָא רְבִיעָא
 בְּגִינֵיהּ.

שְׂאִירֵי לִיה מְאָרִי מִתְּנִיתִין, רְעֵנָא מְהִימְנָא,
 הָא פְּקוּדָא דָּא הוּוּ מְקִימִין יִשְׂרָאֵל
 בְּאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל (א' א'). אָמַר לוֹן, בְּגִין
 לְאֲתַעְרָא רַחֲמֵי, עַל אֲלִין דְּמִתְרַכִּי מֵאֲתֵרִיָּהוּ.
 דְּבַר נֶשׁ פֶּד אִיהוּ לְבַר מֵאֲתֵרִיָּה, גִּיּוֹרָא
 אֲתִקְרִי, כָּל שְׁפָן עַל נִשְׁמָתִין דְּאֲזִלִין
 עֲרִטִילָאִין מִהֵהוּא עֲלָמָא, וְאֲתִיִּין לְעֲלָמָא
 דִּין. בְּגִינֵיהּ, הָאֵי אִיהוּ דְּאָמַר קִרָּא, (משלי כו)
 כְּצִפּוֹר נוֹדַדְתָּ מִן קִנְיָה, דָּא נִשְׁמָתָא, דְּשְׂכִינְתָּא
 לֹא זָזָה מִנְּהָ. כֵּן אִישׁ, דְּאֲתָמַר בֵּיה (שמות טו) יִי
 אִישׁ מִלְחָמָה, נוֹדַד מִמְּקוֹמוֹ, דְּאִיהוּ נַע וְנָד
 מֵאֲתֵרִיָּה, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאֲתִי, בִּינָה. וְנָד
 אֲבַתְרָה בְּעֲלָמָא דִּין, עַד דְּתִשְׁלִים יוֹמִין
 דְּאֲתַחֲיִיבַת לְמִיזַל לְבַר מֵאֲתֵרִיָּה. וְאִיהוּ נָטִיר
 לָהּ, עַד דְּיִחְזִיר לָהּ לְאֲתֵרִיָּה. וְאִוְמִי דְּלֹא
 יִחְזוֹר אִיהוּ לְאֲתֵרִיָּה, עַד דְּיִחְזִיר לָהּ
 לְאֲתֵרִיָּה. וּמֵאֵן דְּחִזּוֹר בְּתִיּוּבְתָא, כְּמֵאֵן
 דְּאֲחִזּוֹר לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּשְׂכִינְתָּא
 לְאֲתֵרִיָּה. וְדָא רָזָא דְּפוֹרְקָנָא, דְּאָמַר (תהלים צה)
 הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ.

אָמְרוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין דְּמִתִּיבְתָא עֲלָהָה
 וְתַתָּאָה, רְעֵנָא מְהִימְנָא, אָנֹן שְׁלִיחִין

אליך, אשרי חלקך שאתה בעל תשובה, שקול לששים רבוא ישראל, ואתה החזרת את הקדוש ברוך הוא ושכינתו למקומו, מעלה ומטה. ובגללך יגאלו ישראל ויחזרו למקומם, ואין פח למשיחים לגאל את ישראל חוץ ממך, ובגללך הם מתעפבים. השלם דברים נכבדים הללו, שעליהם נאמר (תהלים ט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים. אמר להם, בעלי הישיבה, בגלל השכיר הזה, שהוא עבד, שבא לקבל שלש תפלות, תקנו בעלי המשנה שלכם להיות האדם בשלש ברכות ראשונות כעבד שמסדר שבחים לפני רבונו, ובאמצעות כמו עבד שמקבל פרס מרבונו, ובאחרונות כמו עבד שנוטל פרס מרבונו והולך לו.

ומשום זה עבד אברהם ורבקה הוא משל לזה. כשהקדוש ברוך הוא ישלח את מטטרון, שהוא עבדו, בגלל תפלה, הוא יאמר אליו: (בראשית כד) אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי. כלומר, אולי התפלה לא רוצה ללכת אחרי. אמר לו הקדוש ברוך הוא: ונקית משבעתי זאת. שחכמה היא אבא, שיוודת בצדיק, לשמר שכינה בגלות, ומשם שלח בגללה.

אמר לו אותו שליח: תן לי סימנים לדעת בתפלה, ששם הבת. אמר הקדוש ברוך הוא: והיה הנער[ה] אשר אמר אליה הטי נא כדף ואשתה ואמרה שתה. ואם לא, אלא שאמצא כל איברי הגוף מלאים חטאים ולא נמצא בו איבר (כפי אברהם) לשרות בו תורה, שהיא בדם העמוד האמצעי, ולא מצוה, שהיא

דמארי עלמא לגבך, זכאה חולקך, דאנת בעל תשובה, שקול לשתיין רבוון דישראל, ואנת הדרת לקודשא בריך הוא ושכינתיה לאתריה, עילא ותתא. ובגינך יתפרקון ישראל ויחזרון לאתריהו. ולית חילא למשיחין. למפרק לישראל, בר מינך. ובגינך אינון מתעפבין. אשלים מלין יקרין אלין, דעלייהו אתמר, (תהלים ט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים.

אמר לון, מארי מתיבתאן, בגין האי שכיר, דאיהו עבד, דאתי לקבלא תלת צלותין, תקינו מארי מתניתין דלכון, למהוי בר נש, בתלת ברכאן קדמאין, כעבד דמסדר שבחוי קמי מאריה. ובאמצעות, כעבד דמקבל פרס ממאריה. ובבתראי, כעבד דנטל פרס ממאריה, ואזיל ליה.

ובגין דא, עבד אברהם, ורבקה, איהו אמתלא להאי, פד קדשא בריך הוא, ישלח למטטרון דאיהו עבדא דיליה, בגין צלותא איהו יימר לגביה, (בראשית כד) אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי. כלומר, אולי צלותא בעי למיזל אבתראי. אמר ליה קדשא בריך הוא, ונקית משבועתי זאת. דחכמה איהו אבא, דנחית בצדיק, לנטרא שכינתא בגלותא, ומתמן שלח בגינה.

אמר ליה ההוא שליח, הב לי סימנין, לאשתמודעא בצלותא, דתמן ברתא, אמר קדשא בריך הוא, והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדף ואשתה ואמרה שתה. (דף רע"ח ע"ב) ואם לאו, אלא דאשכח כל אברין דגופא מליין חובין, ולא אשפחת ביה אבר (נ"א באפי אברהם) לשריית ביה תורה, דאיהו כדיוקנא דעמודא דאמצעיתא. ולא מצוה,

דְּמֹת שֶׁל רִבְקָה, דְּהִוָּה (שיר השירים ב) שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, דְּאִינוּן רְשָׁעִים גְּמוּרִים. מְנִי לְעַבְדֵי מִטְטְרוֹן, (בראשית כד) הַשְּׁמֵר לָךְ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנֵי שְׁמָה, שְׁהִיא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. שְׁהִי מְצוּה הִיא נֶפֶשׁ, רוּחַ הִיא תוֹרָה. וְלִכְּוֹן פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלָא הַמְעַשָּׂה. וּבִמְקוֹם אַחַר אָמְרוּ, כֹּל שִׁירָאָת חֲטָאוֹ קוֹדְמָת לְחֲכָמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מְחַקֵּימָת וְכוּ'. יִרְאֵת חֲטָאוֹ - הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, תְּשׁוּבָה. חֲכָמָה - הָאֵב הָעֲלִיּוֹן. כְּשִׁמְקֵידִים ה' קִטְנָה, שְׁהִיא מְצוּה, שׁוֹרָה עֲלֵיו תוֹרָה, שְׁהִיא ו'. וְכִשְׁמְקֵידִים יִרְאֵה לְחֲכָמָה, שְׁהִיא ה' הָעֲלִיּוֹנָה, שׁוֹרָה עֲלֵיו חֲכָמָה, שְׁהִיא י', וְנִקְרָא בֵּן. וּמִכָּאֵן (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.

וְהָאֵי אִיהוּ (שמות ג) זֶה שְׁמִי י"ה לְעוֹלָם, וְזֶה זְכָרִי - ו"ה. שְׁמִי עִם י"ה - שִׁס"ה. זְכָרִי עִם ו"ה - רמ"ח. וְכֹלָם תְּרִי"ג, שְׁהִינוּ תְּרִי"ג מְצוּוֹת שֶׁנִּתְּנׁוּ לְבְנֵי קְדוּשִׁים לְהִיּוֹת לָהֶם חֵלֶק בְּשָׁמוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים לב) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ.

וְכִשְׁמְקֵידִים תוֹרָה לְמְצוּה או חֲכָמָה לְיִרְאָה, מִתְּהַפֵּף שְׁמוֹ עֲלֵיו לְנִקְבָה, מִדַּת הַדִּין, כְּמוֹ זֶה - הוּא י". שְׁמִתְּהַפֵּף לוֹ הַכֹּל לְדִין, וְקָשִׁים מְזוֹנְתֵיו בְּתוֹרָה כְּמוֹ קְרִיעַת יָם סוּף. וְכִמוֹ זֶה הִגְאָלָה, אִם זָכוּ - יִצְאוּ בְּרַחֲמִים, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיהו טו) בְּטָרָם יְבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר, וְיִצְאוּ בְּרַחֲמִים. וְאִם לֹא - מִקְדִּים הַרְחֵמִים, וְיִצְאוּ בְּצַעַר. וְכֵּן שְׁהִקְדִּים צַעַר וְדִין לְרַחֲמִים. וְלִכְּוֹן פִּרְשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, לְפוּם צַעַרָא אֲגָרָא.

וְיִצְאָת הַנֶּפֶשׁ, מִקְדָּם שְׁיִצְאָת

דְּאִיהוּ דְּיוֹקְנָא דְּרִבְקָה, דְּהִוָּה (שיר השירים ב) שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, דְּאִינוּן רְשָׁעִים גְּמוּרִים. מְנִי לְעַבְדֵי מִטְטְרוֹן, (בראשית כד) הַשְּׁמֵר לָךְ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנֵי שְׁמָה, דְּאִיהוּ רוּחָא דְּקוֹדְשָׁא, דְּהָא מְצוּה אִיהוּ נֶפֶשָׁא, רוּחָא אִיהוּ תוֹרָה. וְכֵּן דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מְתִיבְתָן, לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵיקֶר אֲלָא הַמְעַשָּׂה. וּבִבְרָאָת אַחְרָא אָמְרוּ, כֹּל שִׁירָאָת חֲטָאוֹ קוֹדְמָת לְחֲכָמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מְחַקֵּימָת וְכוּ'. יִרְאֵת חֲטָאוֹ, אִימָא עֲלָאָה, תְּשׁוּבָה. חֲכָמָה, אִפְא עֲלָאָה. כֹּד אֲקֵידִים ה' זְעִירָא, דְּאִיהִי מְצוּה, שְׁרִינָא עֲלֵיהָ תוֹרָה, דְּאִיהוּ ו'. וְכֹד אֲקֵידִים יִרְאֵה לְחֲכָמָה, דְּאִיהִי ה' עֲלָאָה, שְׁרִינָא עֲלֵיהָ חֲכָמָה, דְּאִיהִי י'. וְאֲקֵרִי בֵּן. וּמִכָּאֵן, (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם.

וְהָאֵי אִיהוּ (שמות ג) זֶה שְׁמִי י"ה לְעוֹלָם, וְזֶה זְכָרִי ו"ה. שְׁמִי עִם י"ה, שִׁס"ה. זְכָרִי עִם ו"ה, רמ"ח. וְכֹלָהוּ תְּרִי"ג. דְּהִינּוּ תְּרִי"ג פְּקוּדֵין, דְּאִתִּיבָהוּ לְבְנֵין קְדִישִׁין, לְמַהְוִי לוֹן חוּלְקָא בְּשָׁמִיָה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (דברים לב) כִּי חֵלֶק י"י עִמּוֹ.

וְכֹד אֲקֵידִים תוֹרָה לְמְצוּה, או חֲכָמָה לְיִרְאָה. אַתְהַפֵּף שְׁמִיָה עֲלֵיהָ לְנוֹקְבָא, מִדַּת הַדִּין, כְּגוֹוָנָא דָּא הוּא י". דְּאִתְהַפֵּף לִיָּה כֹּלָא לְדִינָא, וְקָשִׁין מְזוֹנְתֵיו בְּאוֹרֵינָא, כְּקִרְיעַת יָם סוּף. וְכֵּן דָּא פוֹרְקָנָא, אִם זָכוּ יִפְקוּן בְּרַחֲמִי, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיהו טו) בְּטָרָם יְבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר, וְיִפְקוּן בְּרַחֲמִי. וְאִי לָאו אֲקֵידִים רַחֲמִי, וְיִפְקוּן בְּצַעַרָא. וְשְׁפִיר דְּאֲקֵידִים צַעַרָא וְדִינָא לְרַחֲמִי. וְכֵּן דָּא אוֹקְמוּהָ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, מְאִרֵי מְתִיבְתָן לְפוּם צַעַרָא אֲגָרָא.

וּמִכָּאֵן דְּנֶפֶשׁ, מִקְדָּם דְּנִפְקָת אִית לָהּ

יש לה צער, לאחר שיוצאת
ברחמים. וסוד הדבר - (ירמיה לא)
בבכי יבאו, אחר כך -
ובתחנונים אובלים. ולכן, (שם ל)
ועת צרה היא ליעקב וממנה
יושע, ויצאו ברחמים. וכמו
שהקדוש ברוך הוא שלח את
היונה ולא מצאה מקום לשרות,
כך שלח אותך, רועה הנאמן,
בהתחלה.

ומה כתוב בהם? (שמות ב) ויפן כה
וכה וירא פי אין איש. שכלם
רשעים, ולא מצאת בהם איש
זוכה להוציאם מהגלות. ולכן
סרכת ללכת לשם, ואמרת שלח
נא ביד תשלח. והרי אתה כמו
באותו זמן, כך יתקיים עם
ישראל, (מיכה ז) כימי צאתך מארץ
מצרים אראנו נפלאות. ובגלות
האחרונה ישלח עמך שני
משיחים, כנגד שתי כנפי יונה.
שאתה כמו גוף בגלות
הרביעית, אין לך כנפים. ולא
עוד, אלא בהתחלה היו ישראל
כמו גוף, ואתה ואהרן כשתי
כנפי יונה, ובהן פרחו ישראל.

השלמה מההשמטות סימן טו
צ"לם על אדם כפסא מרבע
בארבע חיות ואדם לשבת על
הכפסא. כל איבר ואיבר של זה
הצ"לם הוא מלאך שהוא ממנה
על כל מצוה ומצוה, כמו
שבארוהו בעלי המשנה, עשה
מצוה אחת - קנה לו פרקליט
אחד.

צ"לם פרשעים עבודה זרה,
ארבע חיות שלו - עון משחית
אף וחמה, ארבע פנים של
עבודה זרה - נדה שפחה גויה
זונה. ומשום זה, (בראשית א) ויברא
אלהים את האדם בצלמו, זה
מטטרו"ן. מי האלהים שברא אותו? זה אלהים חיים ומלך עולם.

צערא, לבתר דנפיקת ברחמי. ורזא דמלה
(ירמיה לא) בבכי יבאו, לבתר ובתחנונים אובלים,
ובגין דא, (ירמיה ל) ועת צרה היא ליעקב וממנה
יושע, ויפקון ברחמי. וכגוונא דשלח קדשא
ברוך הוא ליונה, ולא אשכח אתר לשריא.
הכי שלח לך רעיא מהימנא בקדמיתא.

ומה פתיב בהון. (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי
אין איש. דכלהון חייבין, ולא אשפחת
בהון איש זוכה לאפקא מן גלותא. ובגין דא
סרכת למיזל תמן, ואמרת, (שמות ד) שלח נא
ביד תשלח. והא אנת פגון ביהווא זמנא, כך
יתקיים עם ישראל, (מיכה ז) כימי צאתך מארץ
מצרים אראנו נפלאות. ובגלותא בתרא, ו
תרין משיחין ישלח עמך, לקבל תרין גדפין
דיונה. דאנת פגופא בגלותא רביעאה, לית
לך גדפין. ולא עוד, אלא בקדמיתא הו
ישראל פגופא, ואנת ואהרן, כתרין גדפין
דיונה, ובהון פרחו ישראל.

השלמה מההשמטות (סימן ט"ו)

צולמא על בר נש פורסייא מרובעת בארבע
חיוון ואדם לשבת על הכפסא. כל
אבר ואבר דהאי צולמא איהו מלאך דאיהו
ממנא על כל פקודא ופקודא כמה דאוקמוה
מארי מתניתין עשה מצוה אחת קנה לו
פרקליט אחד.

צולמא פרשיעייא עבודה זרה, ד' חיוון
דיליה, עון משחית אף וחמה ד'
אנפין דעבודה זרה נדה, שפחה, גויה, זונה.
ובגין דא (בראשית א) ויברא אלהים את האדם
בצלמו, דא מטטרו"ן. מאן אלהים דברא
ליה, דא אלהים חיים ומלך עולם.

מטטרו"ן. מי האלהים שברא אותו? זה אלהים חיים ומלך עולם.

בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, אֵתוֹ, סִמָּא"ל, שְׁמִמְנוּ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (שְׁמוֹת כ) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי. אִם זָכָה - בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהִים בְּצֶלֶם שֶׁל מְטֵטְרוֹן, עֶבֶד תַּחַת רַבּוֹ. וְזֶהוּ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצֶלְמוֹ, בְּזוֹ הַצּוּרָה. וְאִם לֹא זָכָה - צֶלֶם שֶׁל סִמָּא"ל.

לְמַדְנֵנוּ, מֵלֶאֱדָף הַמְּנוֹת שֶׁהוּא תַּחַת רְשׁוּת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹן בּוֹ אָדָם בְּגִיּהָנָם, אִם לֹא שֶׁהוּא צָדִיק. וּמִשׁוּם זֶה וַיִּיצֵר, יִצְרָה לְטוֹב, מְטֵטְרוֹן, לַעֲשׂוֹת (לְהַיִּיחַ) לוֹ עֲזָר בַּתּוֹרָה בְּמִצְוֹת, וְזֶהוּ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֲזָר. וְאִם לֹא זָכָה, יִצְרָה לְרַע, סִמָּא"ל, שֶׁהוּא כְּנֻגְדוֹ לְהַחֲטִיא אוֹתוֹ לְדוֹן אוֹתוֹ בְּגִיּהָנָם. וּשְׁנֵיהֶם הוֹלְכִים עִם הָאָדָם בְּשְׁנֵי צִלְמִים.

וַיִּפַּח בְּאֶפְרוֹ נְשֵׁמַת חַיִּים - זֶה הַצֶּלֶם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכִינָה, שְׁנֵאֲמַר בָּהּ וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלֵט בְּצֶלֶם הַזֶּה עַל שְׁנֵיהֶם, וְהַצֶּלֶם הַזֶּה תַּבַּת נַח. עוֹרֵב וּבַת זוּגוֹ, כְּנֻגְדׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ בְּגִלוֹת רוּמָז סוּד זֶה.

וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרֶב - בְּרֵאשׁוֹנָה. זֶה יֵצֵר הָרַע שֶׁשֶּׁלַח לוֹ עִם הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׁמֵקָדִים, כְּמוֹ שֶׁהַקְּדִים לִיעֶקֶב וְכְמוֹ שֶׁתְּבָן מְקָדִים לַחֲטָה. אִם נִמְצָא הַגּוֹף הַהוּא מְחֻיָּב בְּכַמָּה חוֹבוֹת, מְלַכְלָף בְּטַנְפַּת הַעֲבֵרוֹת, נֹאמֵר בּוֹ וְלֹא חֲזַר הָעוֹרֵב בְּשְׁלִיחוֹת שֶׁל אֲדוֹנָו. לְבַסּוֹף - וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ. זֶה יֵצֵר הַטּוֹב (ע"כ)

מההשמטות):

אֵין מִצְוָה שֶׁלֹּא נְכַלְלוּ שֵׁם עֶשֶׂר סְפִירוֹת. בַּתְּבָה - (בְּרֵאשִׁית ו) תַּחְתָּיִם שְׁנַיִם וּשְׁלִישִׁים תַּעֲשֶׂה, לְהַכְלִיל בָּהּ כְּהַנִּים לוֹיִם וַיִּשְׂרְאֵלִים. תְּבָה שְׁכִינָה עֲמַהוּן, תּוֹרַת יי',

בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ סִמָּא"ל, דְּמִנְיָה אֱלֹהִים אַחֲרַיִם דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (שְׁמוֹת כ) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי. אִם זָכָה בָּרָא לֵיהּ אֱלֹהִים בְּצוֹלְמָא דְּמֵטְרוֹן, עֶבֶד תַּחַת רַבִּיהּ. וְהֵאֵי אֵיהּ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצֶלְמוֹ, בְּהֵאֵי דִּיוֹקְנָא. וְאִם לֹא זָכָה צֶלֶם דְּסִמָּא"ל.

תְּנִינָא מֵלֶאֱדָף הַמְּנוֹת דְּאֵיהּ תַּחַת רְשׁוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִידָן בֵּיהּ בַּר נֶשׁ בְּגִיּהָנָם, אִם לָאו הוּא צָדִיק. וּבְגִין דָּא וַיִּיצֵר, יִצְרָה לְטוֹב, מְטֵטְרוֹן. לְמַעַבְד (לְפַחֵי) לֵיהּ עֲזָר בְּאוֹרֵייתָא בְּפִקּוּדִין, וְהֵאֵי אֵיהּ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֲזָר. וְאִם לֹא זָכָה, יִצְרָה לְפִישׁ, סִמָּא"ל. דְּאֵיהּ כְּנֻגְדוֹ לְמַחֲטִי לֵיהּ לְמִידָן לֵיהּ בְּגִיּהָנָם. וְתַרְוֵיהּ אֲזִלִּין עִם בַּר נֶשׁ בְּתַרִּין צוֹלְמִין.

וַיִּפַּח בְּאֶפְרוֹ נְשֵׁמַת חַיִּים, דָּא צוֹלְמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁכִינָתָא דְּאֲתַמַּר בָּהּ וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהֵאֵי צוֹלְמָא שְׁלִיט עַל תְּרוּיָהּ. וְהֵאֵי צוֹלְמָא תִּיבַת נַח. עוֹרֵב וּבַת זוּגוֹ לְקַבֵּל קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתָהּ בְּגִלוֹתָא, אֲרַמִּיז רְזָא דָּא.

וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרֶב בְּקַדְמֵיתָא, דָּא יֵצֵר הָרַע דְּשֶׁלַח לֵיהּ עִם בַּר נֶשׁ בְּהֵאֵי עֲלְמָא דְּאֶקְדִים, כְּגוֹוָנָא דְּאֶקְדִים לִיעֶקֶב וְכְגוֹוָנָא דְּתְבָן דְּאֶקְדִים לַחֲטָה. אִי אֲשַׁכַּח הַהוּא גּוֹף מְחֻיָּב בְּכַמָּה חוֹבִין, מְלּוּכְלָף בְּטַנּוּפִין דְּעֵבִירוֹת. אֲתַמַּר בֵּיהּ, וְלֹא חֲזַר עוֹרֵב בְּשְׁלִיחוֹתָא דְּמֵאֲרִיָּה. לְבַתָּר וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ, דָּא יֵצֵר הַטּוֹב: (עַד כֹּאן מֵהַשְּׁמִטּוֹת).

לֵית פִּקּוּדָא, דְּלֹא אֲתַפְלִילוּ תַמְן עֶשֶׂר סְפִירוֹת. בַּתְּיָבָה תַּחְתָּיִם שְׁנַיִם וּשְׁלִישִׁים תַּעֲשֶׂה. לְאֲכַלְלָא בָּהּ, כְּהַנִּים לוֹיִם וַיִּשְׂרְאֵלִים. תְּיָבָה שְׁכִינָה עֲמַהוּן, תּוֹרַת יי',

תורת ה', היא רביעית ההין, ה' רביעית. ומשלשת ביה"ו, להשלים בו יהו"ה. ועשר דרגות שנכללו בו, שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א. להתקיים בהם בישראל, (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם וגו', (שם יד) פנים אתם לה' אלהיכם. שם זה שלטונו בצלם האדם, ועל כל איבר ואיבר שלו.

מצוה אחר זו לדון בדיני חגבים, שנאמר דגים וחגבים אינם טעונים שחיטה, אלא אסיפתם היא המותרת אותם. כף בעלי המשנה, אינם צריכים שחיטה, אלא שנאמר בהם (בראשית מט) ויגוע ויאסף אל [על] עמיו. מה דגי הים חיותם בים, אף תלמידי חכמים בעלי המשנה חיותם בתורה, ואם נפרדים ממנה, מיד מתים. התנין (התנאים) של המשנה, שבה התרבו תניני הים. ואם אלו שביבשה יצלו (פלו) למים ולא יודעים לשחות, הם מתים. אבל אדם שהם בעלי קבלה, הם למעלה מכלם, בהם נאמר (בראשית א) וירדו בדגת הים ובעוף השמים, שהם בעלי המשנה, תנינים, (יחזקאל כט) התנינים] ו הגדול, נחש בריח, כנגד (שמות כו) והבריח התיכן בתוך הקרשים.

בזמן שתנינים בעלי המשנה יש בהם מחלוקת ומקשים זה על זה, בולע את חברו. וזהו תלמיד קטן שלא הגיע להוראה ומורה, חייב מיתה. ואם הם שוים זה לזה ויש בהם מחלוקת וקשיה, נאמר בהם בסוף, (במדבר כא) ואת זהב בסופה, ופרשוה אהבה בסופה.

בין כף הרי דג גדול הנדמן אליו ואמר, רועה הנאמן, (שם כד) איתן מושבך ושים בסלע קנף. תניא

איהי רביעית ההין, ה' רביעאה. ומשלשת ביה"ו, לאשלמא ביה יהוה. ועשרה דרגין דאתפלילו ביה, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א. לאתקיימא בהו בישראל, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי' אלהיכם וגו', (דברים יד) פנים אתם ליי' אלהיכם. האי שמא שלטנותיה בצולמא דבר נש, ועל כל איבר ואבר דיליה.

פקודא בתר דא, לדון בדיני חגבים, דאתמר דגים וחגבים אינן טעונין שחיטה, אלא אסיפתם היא המותרת אותם. הכי מארי מתניתין, אינן צריכין שחיטה, אלא דאתמר בהון ויגוע ויאסף אל עמיו. מה נוני ימא, חיותן בימא, אוף תלמידי חכמים, מארי מתניתין, חיותייהו באורייתא, ואי אתפרשן מנה מיד מתים. תנינא (נ"א תנאין) דמתניתין, דבה אתרבו תניני ימא. ואי אינון דביבשתא יעלון (נ"א יפלו) למימא, ולא ידעין לשטטא, אינון מיתין. אבל אדם דאינון מארי קבלה, אינון לעילא מפלהו, בהו אתמר (בראשית א) וירדו בדגת הים ובעוף השמים, דאינון מארי מתניתין, תנינא. התנין הגדול, (ישעיה כו) נחש בריח, לקבל (שמות כו) והבריח התיכון בתוך הקרשים.

בזמנא דתנינן מארי משנה, אית בהון מחלוקת, ומקשין דא לדא, בלע לחבריה. והאי איהו תלמיד זעיר, שלא הגיע להוראה, ומורה, חייב מיתה. ואי אינון שוין דא לדא, ואית בהון מחלוקת וקושיא, אתמר בהון לסוף, (במדבר כא) ואת זהב בסופה, ואוקמוה אהבה בסופה.

אדהכי, הא נוניא רבא אזדמן לגביה, ואמר רעיא מהימנא, (במדבר כד) איתן מושבך ושים בסלע קנף. תניא דמסייע לה. דהא נונין

שְׁמִיטָה לָךְ, שְׁהָרִי דְגִימִם בְּסֻלַע
 חָזַן שְׁלָהֶם, אֵיתָן בְּהַפּוּךְ -
 תִּנְיָא. אֵיתָנִים בְּהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת -
 תִּנְיָאִים. הַשְּׁמֵר מֵהֶם, שְׁהָרִי אֶתָּה
 כְּבֹד פֶּה וְכַבֵּד לְשׁוֹן, וְיָמִי שְׂרוּצָה
 לְהַחְזִיק בְּסֻלַע שֶׁל דְּגֵי הַיָּם, שֶׁל
 בְּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה, שֶׁהֵם תִּנְיָאִים,
 צְרִיף לְהִיּוֹת תְּקִיף, לְשׁוֹן מְחַדְדַת
 חֲרִיפָה, לְנֻקַּב עַד שְׂמִיטָה
 לְתַהוּם הַגְּדוּלָה שְׁשָׁם.

בי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא
 יכזב, (חבוק ב) ואוקמוה דהאי קרא נוקב
 ויורד, עד תהומא רבא. מאן הוא דנחית
 לתהום רבא, לאשכחא זמנא דא, אלא אנת,
 דאתמר בך (תהלים לו) צדקתך כהררי אל
 משפטיך תהום רבה. כמה מארי מתניתין,
 דבעו לנחתא לעומקא דהלכה, לאשכחא
 תמן קץ דפרקנא, ונחתו תמן, ולא סליקו.
 ואף על גב דלישנהון הות כפטיש יפוצץ
 סלע, חליש פטיש דלהון, לנקבא בההוא
 סלע. ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא
 רשו, אתא חוץ לנשכא ליה. ואית אחרנין
 דנקיבו לה, עד דמטו לתהומא רבא, ולא
 סליקו מתמן.

ובזמנא דנוקבא פתיחא, כל מאן דהוה נפיל
 תמן, לא הוה סליק. ומשיח בן דוד
 נפל תמן עם משיח בן יוסף. דחד איהו (זכריה
 ט) עני ורוכב על חמור. וחד איהו, (דברים לג)
 בכור שורו, דא משיח בן יוסף. והאי איהו
 (שמות כא) פי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל
 שמה שור או חמור. ולכן נקרא המשיח בר
 נפלי. והיא נפלה אקרי משיח,
 ונאמר עליה, (עמוס ה) נפלה לא
 תוסיף קום בתולת ישראל. ואתה הוא בעל הבור ישלם כסף
 ישיב לבעליו (שמות כא) בעל הבור ישלם כסף
 ישיב לו - זה משיח בן יוסף
 שעתיד להרג.

בְּסֻלַע קִנְיָא דְלַהוֹן, אֵיתָן בְּהַפּוּכָא, תִּנְיָא.
 אֵיתָנִים בְּהַפּוּךְ אַתְרוּן, תִּנְיָאִים. אֶסְתַּמַּר
 מִנְיָיְהוּ, דְּהָא אַנְתָּ פְּהַ וְכַבֵּד לְשׁוֹן, וּמֵאֵן
 דְּבַעֵי לְאַתְקַפָּא בְּסֻלַע דְּנוּנֵי יַמָּא, דְּמֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, דְּאִינוּן תִּנְיָאִים, בְּעֵי לְמַהוּי תְּקִיף,
 לִישְׁנָא חֲדִידָא חֲרִיפָא, לִינְקוּב עַד דְּמֵטִי
 לְתַהוּמָא רַבָּא דְתַמָּן.

בי עוד (דף רע"ט ע"א) חזון למועד ויפח לקץ ולא
 יכזב, (חבוק ב) ואוקמוה דהאי קרא נוקב
 ויורד, עד תהומא רבא. מאן הוא דנחית
 לתהום רבא, לאשכחא זמנא דא, אלא אנת,
 דאתמר בך (תהלים לו) צדקתך כהררי אל
 משפטיך תהום רבה. כמה מארי מתניתין,
 דבעו לנחתא לעומקא דהלכה, לאשכחא
 תמן קץ דפרקנא, ונחתו תמן, ולא סליקו.
 ואף על גב דלישנהון הות כפטיש יפוצץ
 סלע, חליש פטיש דלהון, לנקבא בההוא
 סלע. ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא
 רשו, אתא חוץ לנשכא ליה. ואית אחרנין
 דנקיבו לה, עד דמטו לתהומא רבא, ולא
 סליקו מתמן.

ובזמנא דנוקבא פתיחא, כל מאן דהוה נפיל
 תמן, לא הוה סליק. ומשיח בן דוד
 נפל תמן עם משיח בן יוסף. דחד איהו (זכריה
 ט) עני ורוכב על חמור. וחד איהו, (דברים לג)
 בכור שורו, דא משיח בן יוסף. והאי איהו
 (שמות כא) פי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל
 שמה שור או חמור. ולכן נקרא המשיח בר
 נפלי. והיא נפלה אקרי משיח,
 ונאמר עליה, (עמוס ה) נפלה לא
 תוסיף קום בתולת ישראל. ואתה הוא בעל הבור ישלם כסף
 ישיב לבעליו (שמות כא) בעל הבור ישלם כסף
 ישיב לו, דא משיח בן יוסף,
 דעתיד לאתקטלא.

נחת בגיניה. דודאי ארבע גליות הו, תלת, לקבל תלת קליפין דאגוזא, דאינון תהו, קו ירוק, קליפה ירוקא דאגוזא. תנינא בהו, אבנין מפולמין, דאינון סלעים תקיפין, דמארי מתניתין פסקו מינייהו כמה פסקות, ונקיט לון, לאפקא מיא דאורייתא. ובגין דא אתקריאו אבנים מפולמות, דמנייהו מיין נפקין. קליפה תליתאה, דקיקא, גלותא תליתאה, דהוה זעיר, והאי איהו וחשף. גלותא רביעאה, תהום רבה, חלל דאגוזא. והאי איהו, (בראשית א) וחשף על פני תהום.

ואתקרי בור, דנפל שמה שור, דא דכתיב פיוסף, (דברים לג) בכור שורו הדר לו.

דאתמר ביה, (בראשית לו) וישלכו אותו הבורה. נוקבא בישא. והבור רק, דכורא (נ"א דכורא), רק בלא תורה, אבל נחשים ועקרבים יש בו. ודא גלותא רביעאה, דרשעים מלא נחשים ועקרבים, רמאים פנחשים ועקרבים, דעקרין מלי דרבנן, ודינין לשקרא, עלייהו אתמר, (איכה א) היו צריה לראש.

ויפן פה וכה וירא כי אין איש, (שמות ב) דישראל, באלין רשיעיא ערב רב, ודא בסוף גלותא. ובגין דא קץ דפורקנא נוקב עד תהום רבה. ורעיא מהימנא, תהום הוא המות בהיפוף אתוון, ולית מות אלא עניותא, אנת נחיתת תמן. והא קא אתבריר לעילא, קמי תנאים ואמוראים, וכלהו נחתין בגינה בתהומא לסייעא לה.

ואנת תניא דמסייע לה יתיר מפלהו, בגין דאנת לויתן (נחש בריח) דימא דאורייתא, מאריה דכל נונין לויתן אתקרי, על שם אורייתא, דאתמר ביה (משלי א) פי לוית חן הם לראשף. ובך (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי.

ירד בגללו. שודאי ארבע גליות היו. שלש כנגד שלש קלפות האגוז, שהם: תהו - קו ירוק, קלפה ירוקה של האגוז. שני בהו - אבנים מפולמות, שהם סלעים חזקים, שבעלי המשנה פסקו מהם כמה פסקות, ולקחו אותם להוציא מים של התורה, ולכן נקראו אבנים מפולמות, שמהם יוצאים מים. קלפה שלישית, דקיקא, גלות שלישית, שהיתה קטנה, וזהו וחשף. גלות רביעית - תהום רבה, חלל האגוז. וזהו (בראשית א) וחשף על פני תהום.

ונקרא בור, שנפל שמה שור, זה שכתוב ביוסף (דברים לג) בכור שורו הדר לו, שנאמר בו (בראשית לו) וישלכו אותו הבור, נקבה רעה. והבור רק - זכר (דברים), רק בלי תורה, אבל נחשים ועקרבים יש בו. וזו הגלות הרביעית, דור של רשעים מלא נחשים ועקרבים, רמאים פנחשים ועקרבים, שעוקרים דברי רבותינו ודנים לשקר, עליהם נאמר (איכה א) היו צריה לראש.

ויפן פה וכה וירא כי אין איש (שמות ב), של ישראל המערבים ברשעים הללו, ערב רב, וזה בסוף הגלות. ומשום כך קץ הגלות נוקב עד תהום רבה. ורעה הנאמן, תהום הוא המות בהפוף אותיות, ואין מות אלא עניות, אתה יודת שם. והרי זה התברר למעלה לפני התנאים והאמוראים, וכלם יורדים בגללה לתהום לסייע לה.

ואתה תניא שמסייע לה יותר מכלם, משום שאתה לויתן (נחש בריח) של ים התורה, בעל כל הדגים נקרא לויתן, על שם התורה שנאמר בה (משלי א) פי לוית חן הם לראשף, ובך (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה'. אדם

שנאמר בו (במדבר ט) אדם פי ימות באהל, ובארו בעלי המשנה, אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, ואין מיתה אלא עניות. ובהמה - אלו עמי הארץ, שהם נכפים כמו סוס ופרד תחת בעלי המשנה.

בין כף הרי (כא) המנוחה הקדושה. פתח הרועה הנאמן ואמר, בעלי המשנה, מהו לזנות? אמר לו המנוחה הקדושה, וזה שדרגתו עמוד האמצעי, וצדיק, שנאמר בו גוף וברית נחשבים לאחד. והתגדל בים זה, שהיא האם העליונה, ים, שבה מיחדים את הקדוש ברוך הוא כ"ה כ"ה אותיות, שהם ים בחשבון, והוא בה. אמר רועה הנאמן, ודאי שלזנות שעומד על שפת הים והעולם עומד על ספיירו, זה צדיק יסוד עולם, שכל העולם עומד עליו. אמר המנוחה הקדושה, אשרי חלקך רועה הנאמן.

בת קול בגלות, עד שתבא אתה אליה, שאתה קול שלה, שכל אשה בת בעלה, כמו שנאמר ותהי לו לבת. מארשת היא לך, ועדין לא עשית (נבסטה) עמה לחפה.

נאמר (דברים כב) צעקה הנער[ה] המארשה ואין מושיע לה. כף השכינה, האם שלה (העליונה), צועקת על בנה ואין מושיע לה, עד שיבא העמוד האמצעי בשבילה, שהוא מושיע, שבגללה נאמר (זכריה ט) הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע. הוא מושיע למעלה, ואתה למטה. ומשום שאתה בדמותו, נאמר כף, (דברים ח) ואתה פה עמד עמדי. שכל ישראל חזרו ערב רב, שבגללם (שמות לב) וישלך

אדם דאתמר ביה (במדבר ט) אדם פי ימות באהל, ואוקמוה מארי מתניתין, אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, ולית מיתה אלא עניותא. ובהמה, אלין עמי הארץ, דאינון מתכפין פסוס פפרד תחות מארי מתניתין.

אדהכי הא בוצינא קדישא (אהא), פתח רעיא מהימנא ואמר, מארי מתניתין מאן איהו לזנות. אמר ליה בוצינא קדישא, האי איהו דדרגיה עמודא דאמצעייתא, וצדיק, דאתמר ביה, גוף וברית חשבינן חד. ואתרפי בימא דא, דאיהי אימא עלאה, ים, דבה מייחדין לקודשא בריה הוא כ"ה כ"ה אתוון, דאינון ים בחושבון, ואיהו בה. אמר רעיא מהימנא, ודאי לזנות דקאים על שפת הים, ועלמא קאי על סנפירו, דא (משלי י) צדיק יסוד עולם, דכל עלמא קאים עלוי. אמר בוצינא קדישא, זפאה חולקך רעיא מהימנא. (כאן חסר). בת קול בגלותא, עד דתיתי אנת לגבה, דאנת קול דילה, דכל אשה בת בעלה, כמה דאת אמר ותהי לו לבת. מאורשה איהי לך, עדיין לא עבדת (ד"א עאלת) עמה לחופה.

אתמר, צעקה הנערה המארשה ואין מושיע לה. והכי שכינתא, אימא דילה (נ"א עלאה), צועקת על בנה, ואין מושיע לה, עד דיייתי עמודא דאמצעייתא בגינה, דאיהו מושיע. דבגינה אתמר, (זכריה ט) הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע. הוא מושיע לעילא, ואתה לתתא. ובגין דאנת בדיוקניה, אתמר כף, (דברים ח) ואתה פה עמוד עמדי. דכלהו ישראל אהדרו לאהליהון, ואתה לאו, עד פורקנא בתרייתא. ומאן גרם דא, ערב רב. דבגינייהו, לאהליהם, ואתה לא, עד הגאלה האחרונה. ומי גרם את זה?

מִיָּדוֹ אֶת הַלְחָת. וּמֵאֹתָהּ שָׁעָה נִפְלָה וְלֹא נִגְאַלָה מֵעֶרֶב רַב, שְׂבָהֶם נֶאֱמַר (שם יב) וְגַם עֶרֶב רַב עָלָה אִתָּם. בְּכָל זֶה לֹא נִפְרְדוּ מִיִּשְׂרָאֵל, וְשִׁפְחָה מִגְּבֻרָתָהּ, עַד הַגְּאָלָה הָאֲחֵרֹנָה.

אֲחֵהּ בֶּן הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁלֶף נֶאֱמַר בְּעֵמּוּד הָאֲמֻצְעֵי בְּכָל, חֲדוּה שֶׁלֶף כְּחֲדוּה שְׁלוֹ תְהִיָּה כְּשִׁיבָא לְגֹאֵל אֶת כְּלָתוֹ, (תהלים ט) וְהוּא כְּחֻתֵּן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ וְגו'. שְׁהָרִי לְבוּשֵׁיָהּ בְּגָלוֹת חֲשׂוּכִים, וּבְזִמְזִן שְׁהִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בָּהֶם, הִיא אוֹמְרָת, (שיר השירים א) אֵל תִּרְאַנִי שְׁאֵנִי שְׁחֻרְחֻרָת. וְהַקְּלֹפֹת הִלְלוּ הֵם מִשְׁחִית אֶף וְחֻמָּה, נִקְבָּה רְעָה, שִׁפְחָה רְעָה, שְׂבָתָאִי, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבֻרָתָהּ, שְׁהִיא שֹׁבֵת הַמֶּלֶכָה. מִשְׁחִית אֶף וְחֻמָּה סוֹבְבִים אֶת שְׁלֶשֶׁת הָאֲבוֹת.

וְרֵא עוֹד, אֲלֵא מָה שְׁהִיָּתָה בַּת הַמֶּלֶךְ, י' עַל הו"ה, שְׁכָלוּלִים בְּאֲבוֹת - ה' רֵאשׁוֹנָה בְּאֲבָרָהֶם, ה' שְׁנִיָּה בְּיִצְחָק, ו' בְּיַעֲקֹב, וְהִיָּתָה י' רֵאשׁ עֲלֵיהֶם. נֶאֱמַר (איכה ה) נִפְלָה עֲטֻרַת רֵאשֵׁנוּ. וְהַמְשִׁילוֹ רְבוּתֵינוּ מִשָּׁל לְמֶלֶךְ שְׁהִיָּתָה לוֹ עֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ, וְאֵילָן יָפָה לְפָנָיו. בָּאָה לוֹ שְׁמוּעָה רְעָה - הָרִים הַעֲטָרָה מֵעַל רֵאשׁוֹ, וְמָה שְׁהִיָּה י' עַל הו"ה, י' לְמַעְלָה, חֲזֹר הוּהו"י, י' לְמַטָּה. וְלִכֵּן אֶמַר דָּוִד, (תהלים קיח) אֲבָן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיָּתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה פְּנֵה מֵאֵת ה' הִיָּתָה זֹאת.

קוּם רֹעֵה הַנְּאֻמָּן, קַח אֲבָן זוֹ בְּיָדְךָ, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (זכריה א) עַל אֲבָן אַחַת שְׁבָעָה עֵינַיִם, לְשִׁבְרֵי קְלֶפֶת הָאֲגוּז. שְׁהָרִי כִּמְהָ רוּעִים פְּרָנְסִי הַדּוֹר הַתְּכַנְסוּ עַל הָאֲבָן הַזֹּאת, שְׁהִיא סֹלַע שֶׁלֶף לְהוֹצִיא מִים מִשָּׁם, שְׁכָלָה שֶׁלֶף מֵעֵין הַחֲכֵמָה בְּסֹלַע הַזֶּה, שְׁנִבְעֵתוֹ בַּתּוֹרָה

(שמות לב) וַיִּשְׁלַף מִיָּדוֹ אֶת הַלּוּחֹת. וּמֵהֵיָּהּ שְׂעֵתָא נִפְלָה, וְלֹא אֲתַפְרֶקֶת מֵעֶרֶב רַב, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (שמות יב) וְגַם עֶרֶב רַב עָלָה אִתָּם. בְּכָל דָּא לֹא אֲתַפְרֶשֶׁן מִיִּשְׂרָאֵל. וְשִׁפְחָה מִגְּבֻרָתָהּ, עַד פּוֹרְקָנָא בְּתִרְיָיָתָא.

אֲנִי בְּרָא דְמִלְכָּא, פְּגוּוֹנָא דִילָךְ אֲתַמַּר בְּעֵמּוּדָא דְאֲמֻצְעֵיָתָא (דף רע"ט ע"ב) בְּכָלָא, חֲדוּה דִילָךְ, כְּחֲדוּה דִילִיָּה יְהֵא, כַּד יִיָּתִי לְמַפְרֵק לְכָלְתִּיָּה, (תהלים ט) וְהוּא כְּחֻתֵּן יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ וְגו'. דְּהֵא לְבוּשֵׁין דִילָהּ בְּגָלוּתָא חֲשׂוּכִין, וּבְזִמְזִנָּא דְאִיָּהּ מִתְלַבֶּשֶׁת בְּהוֹן, אִיָּהּ אֲמַרָה (שיר השירים א) אֵל תִּרְאוּנִי שְׁאֵנִי שְׁחֻרְחֻרָת. וְאֵלִין קְלִיפִין אֵינּוֹן, עוֹן מִשְׁחִית אֶף וְחֻמָּה, נּוֹקְבָא בִישָׂא, שִׁפְחָה בִישָׂא, שְׂבָתָאִי, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבֻרָתָהּ, דְּאִיָּהּ שְׂבָת מִלְכָּתָא. מִשְׁחִית אֶף וְחֻמָּה, סְחָרִין לְתַלְתָּא אֲבָהִין.

וְרֵא עוֹד, אֲלֵא מָה דְהוֹת בְּרָתָא דְמִלְכָּא, י' עַל הו"ה, דְכָלִילֵן בְּאֲבָהִין, ה' קְדַמָּאָה בְּאֲבָרָהֶם. ה' תְּנִינָא בְּיִצְחָק. ו' בְּיַעֲקֹב. וְהוֹת י' רֵישָׁא עֲלֵיָּהּ. אֲתַמַּר, (איכה ה) נִפְלָה עֲטֻרַת רֵאשֵׁנוּ. וְאֲמַתִּילוּ רַבְּנָן מִתְלָא, לְמִלְכָּא דְהוּהָ לִיָּה עֲטָרָה עַל רֵישֵׁיָהּ, וְאֵילָן יָאָה קְדַמִּיָּה, אֲתִיא לִיָּה שְׁמוּעָה בִישָׂא, אֲרַמִּי עֲטָרָה מֵעַל רֵישֵׁיָהּ. וְמָה דְהוֹת י' עַל הו"ה. י' לְעִילָא, אֲתַהֲדֵר הוּהו"י, י' לְתַתָּא. וּבְגִין דָּא אֶמַר דָּוִד, (תהלים קיח) אֲבָן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיָּתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה מֵאֵת י' הִיָּתָה זֹאת.

קוּם רֹעֵא מְהִימְנָא, טוֹל אֲבָנָא דָּא בְיָדְךָ, דְאֲתַמַּר בָּהּ, (זכריה א) עַל אֲבָן אַחַת שְׁבָעָה עֵינַיִם. לְתַבְרָא קְלִיפִין דְאֲגוּזָא, דְּהֵא כִמְהָ רוּעִים פְּרָנְסִי דָּרָא, אֲתַכְנְשׁוּ עַל הָאִי אֲבָנָא, דְאִיָּהּ סֹלַע דִילָךְ, לְאֲפַקָּא מִיָּא מִתְמָן, דְכָלָה

בסודות נסתרים אין סוף, ועליה נאמר (איוב כח) והחכמה מאין תמצא.

וכר תקף שלהם להעביר את הקלפה שלמעלה, וכשמגיעים לקלפה השניה, שהיא חזקה, היא קשה להם, ומפנים בה כל ימיהם כלם בלשונם, שהיא חזקה כמו פטישים, ואין להם רשות להוציא ממנה מים, אלא הטפות הללו שיצאו על ידך בזמן שנאמר בה (במדבר י) ויך את הסלע במטהו פעמים. ובמכה השניה יצאו הטפות הללו, ואלו הם רמזים של חכמה, רמזים של קבלה, שהם בחגיגה, ושאר המשניות. ומהאבן הזאת אין מי שיוציא חכמה, שהיא מבפנים, שאין לה סוף, (שהוא המוח מבפנים) חוץ ממך, שנאמר בך הלכה למשה מסיני.

פתח רועה הנאמן ואמר, סבא סבא, יש סלע ויש סלע, יש אבן ויש אבן. יש אבן של שם של יהו"ה, ועליה נאמר (דניאל ב) והאבן שהפתה את הצלם נעשית להר גדול. ויש אבן שהיא (ויקרא כו) אבן משפית, שאין שם נביעת מי החכמה ולא דבור.

אלא אבן שהיא סלע של משה, עליה נאמר (במדבר כ) ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, שהיא בת קול, ולא תלוי בה אלא דבור ופיוס. אבל שפחה סלע אחר, שנקראה (קלפה) משנה נקבה של עבד נער. עליה נאמר, (משלי כט) בדברים לא ינסר עבד. אלא שמפנים ומשברים ממנה כמה פסקות, ומלקטים אותם, ונקראו לקוטות. ועל שמלקטים אותם נקראו לקוטות, בלי נביעת חכמה וקבלה.

אבר סלע שלי היא בת המלך,

דילך מעין החכמה. בהאי סלע, דנביעא דילה באורייתא, ברזין סתימין לית סוף. ועלה אתמר, (איוב כח) והחכמה מאין תמצא.

וכר תוקפא דלהון לאעברא קליפה דלעילא, וכד מטן לקליפה תניינא, דאיהי תקיפא, איהי קשיא לון, ומחאן בה כל יומיהון כלהו, בלישנהון דאינון תקיפין כפטישין, ולית לון רשו לאפקא מינה מיא. אלא אלין טפין דנפקין על ידך, בזמנא דאתמר בה, (במדבר כ) ויך את הסלע במטהו פעמים. ובמחאה תניינא נפקי אלין טפין. ואלין אינון רמיזין דחכמה, רמיזין דקבלה, דאינון בחגיגה, ושאר מתניתין. והאי אבן לית מאן דאפיק מינה חכמה, דאיהי מלגאו, דלית לה סוף, (דאיהו מוקא מלגאו) בר אנת, דאתמר בך הלכה למשה מסיני.

פתח רעיא מהימנא ואמר, סבא סבא, אית סלע, ואית סלע, אית אבן, ואית אבן.

אית אבן דשמא דיהו"ה, עליה אתמר (דניאל יב) ואבנא די מחת לצלמא הות לטור רב. ואית אבן דאיהי (ויקרא כו) אבן משפית, דלית תמן נביעו דמיא דחכמתא, ולא דבור.

אלא אבן דאיהי (חסר) סלע, דמשה, עליה אתמר (במדבר כ) ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו. דאיהי בת קול ולא תליא בה אלא דבור ופיוסא. אבל שפחה, סלע אחרא, דאתקריאת (קליפה) משנה. נוקבא דעבד נער. עליה אתמר, (משלי כט) בדברים לא ינסר עבד, אלא דמחאן ומתברין מינה כמה פסקות, ולקטין לון, ואתקרון לקוטות. ועל דמלקטי לון, אתקריאו לקוטות, בלא נביעו דחכמה וקבלה.

אבר סלע דילי, איהי ברתא דמלכא, בגינה

בשכילה נאמר ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, בדבור ופיוס, כמו בת המלך. ומשום שהפיתי בה, לקיתי עליה, ונגזר עלינו מות. שמי שמסרב למלכה, חיב מיתה. כל שפן למי שמפה את בת המלך. ולכן נגזר עלי שלא אפגס לארץ ישראל, ואני קבור בארץ נכריה ונעברה ממני. ונאמר (שמואל ב כג) וירד אליו בשבט. והשבט הזה הוא אחד מן השבטים שלי, שאני עתיד לרדת לשם להיות עם ישראל בגלות. והפל נרמו, ובמקום אחר פרשוה חכמי המשנה.

שבית המקדש ושם המשיח נקראו בשם יהו"ה. וזה ארבע פני אדם, והם שבט לוי, הם יצאו מחיות שהם שאר השבטים, ונכנסו בחלקו של אדם, שהם ארבע פנים שלו. ומשה הוא אדם בדמות של אותו אדם הראשון שלמעלה. (משלי ה) מה שמו ומה שם בנו. ומשום זה פהנים ולוים, מזונם על ידי שהמלך אוכל בשלחן, ושאר חילות המלך, לכל אחד נותנים לו לאכל בבית מושבו. ורועה הנאמן הוא כמו בן המלך, קרוב למלך יותר מאלו שאוכלים לשלחנו, שאין מי שמתקרב למלך מפל בני המלכות כמו בנו.

קם המנורה הקדושה ואמר, סבא סבא, בדברים שלך נודע מי אתה. אתה הוא אדם הראשון. מה שמו, נאמר עליך. מה שם בנו, נאמר על רועה הנאמן. ומשום שהוא חדש פמה חדושים בתורה, מעתדת לך חדוה, שפן חכם ישמח אב (משלי י).

רועה הנאמן, בפרשה זו נזכרה התפנסות שלך לאותו העולם,

אתמר, ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, בדבור ופיוס, ככרתא דמלפא. ובגין דמחינא בה, לקינא עליה, ואתגזר עלנא מותא. דמאן דמסרב למטרוניתא, חיב מיתה. כל שפן מאן דמחא לברתיה דמלפא. ובגין דא אתגזר עלי, דלא איעול לארעא דישראל, ואנא קבור בארעא נוכראה, ואתעברת מיני. ואתמר, (שמואל ב כג) וירד אליו בשבט. והאי שבט, איהו חד משבטיא דילי, דאנא עתיד לנחמא תמן למהוי עם ישראל בגלותא. וכלא אתרמיז, ובאתר אוחרא אוקמוה מארי מתניתין. (חסר).

דבי מקדשא, ושמא דמשיח, אתקריאו בשם יהוה. ודא ארבע אנפי אדם, ואינון דשבטא דלוי, אינון נפקן מחיון דאינון שאר שבטין, ועאלו בחולקא דאדם, דאינון ארבע אנפין דיליה. ומשה איהו אדם בדיוקנא דההוא אדם קדמאה דלעילא. (משלי ה) מה שמו ומה שם בנו. ובגין דא, פהניא ולינאי, מזוניהון על ידא דמלפא אכיל בפתוריה, ושאר חיילין דמלפא, כל חד יחבין ליה למיכל בבית מושב דיליה. ורעיא מהימנא איהו ככרא דמלפא, קריב למלפא יתיר מאלין דאכלין לפתוריה, דלית מאן דקריב למלפא מפל בני מלכותא, פכריה.

קם בוצינא קדישא ואמר, סבא סבא, במלין דילך אשתמודע מאן אנת. אנת הוא אדם קדמאה. מה שמו, אתמר עליך. מה שם בנו, אתמר על רעיא מהימנא. ובגין דאיהו חדש פמה חדושים באורייתא, חדוה זמינא לגבך, (משלי י) דבן חכם ישמח אב. (חסר).

רעיא מהימנא, בפרשתא דא, הוה אדפר פנישו דילך לזהווא עלמא, דכתיב

שְׁכַתּוּב (דברים לב) עֲלֶה אֶל הַר הָעֶבְרִים הַזֶּה הַר נָבוֹ וְגו', וְרֵאִיתָ אוֹתָהּ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמְּךָ וְגו', כַּאֲשֶׁר נִאֲסַף אֶהְרֵן אַחִיד וְגו' (שם). וּבַפְּרָשָׁה זוֹ יֵשׁ לָךְ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם, וְלַהֲחִיּוֹת, וְלַהֲכַנֵּס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלַהֲתַחֲבֵר בַּפְּרָשָׁה זוֹ בַּכֹּל שֶׁלָּךְ, שְׁכַתּוּב בָּהּ (במדבר כה) הַנְּנִי נֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְלָכֵן לֹא אֶמַר לָךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי אֵלֶּה עֲלֶיךָ, אֲלֵא שְׁמַמְנוּ אֶתְּהָ תַּכְנֵס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וְכֹה שְׁאֵמַר בָּךְ, (דברים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, אוֹי לְאוֹתָם אֲטוּמֵי לֵב, סְתוּמֵי עֵינַיִם, שֶׁלֹּא יוֹדְעִים קְבוּרָתְךָ, שֶׁהֵייתָ אֶתְּהָ מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנִיס אוֹתְךָ לְאוֹתָהּ קְבוּרָה שְׁבִיהָ אֶתְּהָ נִקְרָא מֵת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (יהושע א) מֹשֶׁה עֲבָדִי מֵת. וְאוֹתָם טַפְשִׁים אוֹמְרִים, וְכִי מֹשֶׁה הָיָה מְפָחַד מִמִּיתָה, לְצֵאת מִהָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּשְׁאֵר הַבְּרִיּוֹת! וְהֵם לֹא יוֹדְעִים שֶׁקְבוּרָתְךָ וּמִיתָתְךָ אֵינָם הֵיא.

שְׂכַךְ פְּרִשׁוּהָ חֲכָמֵי הַמְּשֻׁנָּה, שְׁמַתִּי חוּץ לְאֶרֶץ אֵינָם חַיִּים. לֹא אָמְרוּ שְׂאֵינִם עֲתִידִים לְהַחֲיוֹת, שְׁאֵלְמָלֵא כָּךְ הָיוּ כּוֹפְרִים בְּתַחֲמִית הַמֵּתִים. אֲלֵא כִּי סוּד גְּדוֹל. קְבוּרָתוֹ בְּצֵלֶם שְׂאֵינֵנו הַגּוֹן לוֹ, שְׁהֵיא (תהלים טו) אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינָי בְּלֵי מַיִם, וְאֵין מַיִם אֲלֵא תוֹרָה, וְכֹה (ישעיה נג) לֹא תֵאָר לוֹ וְלֹא הָדָר. וּמִי שְׂרוּאָה אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ צֵלֶם - וְנִרְאָהוּ וְלֹא מִרְאָה וְנִחְמְדָהוּ. וְלָכֵן נִבּוֹאֵת יִשְׁעִיָּה (שם נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עֲבָדִי, רוּמְזוֹ עָלָיו.

וּמִשּׁוֹם אוֹתָהּ קְבוּרָה הֵיא מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שֶׁלֹּא יָמוּת שָׁם בְּחוּץ לְאֶרֶץ, לְפִי שֶׁהֵיא בְּאֶרֶץ צִיָּה רַעֲב וְעֵינָי וְצָמָא בְּלֵי מַיִם, שְׁהֵיא

(במדבר כז) (דף ר"פ ע"א) עֲלֶה אֶל הַר הָעֶבְרִים הַזֶּה הַר נָבוֹ וְגו', וְרֵאִיתָ אוֹתָהּ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמְּךָ וְגו', כַּאֲשֶׁר נִאֲסַף אֶהְרֵן אַחִיד וְגו'. וְכֹה־אֵי פְּרִשְׁתָּא, אֵית לָךְ לְאֶהְדְּרָא לְעֲלֵמָא וְלַהֲחִיּוֹת, וְלֹא־עֲלָא לְאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וְלֹא־תַחֲבֵרָא בַּפְּרִשְׁתָּא דָא בְּכֹלָה דִּילָךְ, דְּכַתִּיב בָּהּ, (במדבר כה) הַנְּנִי נֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְכִי־נִין דָּא לֹא אֶמַר לָךְ קְדִשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַכָּא רַד, אֲלֵא עֲלֶיךָ. דְּמַנִּיָּה, אֲנִתָּ תְּהֵא עָאֵל לְאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל.

וְכֹה דְּאֵמַר בָּךְ, (דברים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְיִ לְאֵינֹן אֲטִימִין לְבָא, סְתִימִין עֵינִינִין, דְּלֹא יָדְעֵי קְבוּרָה דִּילָךְ, דְּהוּיִת אֲנִתָּ בְּעֵי רַחֲמֵי מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא יִיעוּל לָךְ בְּהֵוּא קְבוּרָה, דְּכֵה אֲנִתָּ מְתַקְרִי מֵת. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (יהושע א) מֹשֶׁה עֲבָדִי מֵת. וְאֵינֹן טַפְשָׁאֵי אֲמַרִּין, וְכִי מֹשֶׁה הוּא מְפָחַד מִמִּיתָה, לְנִפְקָא מִהֵאֵי עֲלֵמָא, לְעֲלֵמָא דְּאֵתִי, כִּשְׁאֵר בְּרִינִין. וְאֵינֹן לֹא יָדְעִין דְּקְבוּרָה דִּילָךְ, וּמוֹתָא דִּילָךְ אֵינָם הֵיא.

דְּהָכִי אוֹקְמוּהָ מְאֵרֵי מַתְנִיתִין, דְּמַתִּי חוּצָה לְאֶרֶץ אֵינָם חַיִּים. לֹא אֲמַרִּי דְּאֵינָם עֲתִידִים לְהַחֲיוֹת, דְּאֵלְמָלֵי כִּי הוּוּ בְּפִרִין בְּתַחֲמִית הַמֵּתִים. אֲלֵא הַכָּא רָזָא רַבְרָבָא, קְבוּרָה דִּילֵיהָ בְּצוּלְמָא דְּלָאוּ הַגּוּנָה לֵיהָ, דְּאֵיָהּ (תהלים מב) אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינָי בְּלֵי מַיִם, וְלִית מַיִם אֲלֵא תוֹרָה, וְכֹה (ישעיה נג) לֹא תֵאָר לוֹ וְלֹא הָדָר. וּמֵאֵן דְּחִזִּי לֵיהָ בְּהֵוּא צוּלְמָא, וְנִרְאָהוּ וְלֹא מִרְאָה וְנִחְמְדָהוּ. וְכִי־נִין דָּא, נִבּוֹאֵת יִשְׁעִיָּה (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עֲבָדִי, קָא רְמִיז עָלֵיהָ.

וְכִי־נִין הֵוּא קְבוּרָה, הוּוּ בְּעֵי רַחֲמֵי דְּלֹא יָמוּת תַּמָּן בְּחוּצָה לְאֶרֶץ, לְפִי־כֵּן דְּהוּוּ בְּאֶרֶץ

התורה. ולכן נאמר עליו, עלה אל הר העברים הזה. משפלותו הראה לו את מעלתו. אף על גב שאתה קבור במקום שלא הגון לך, ערם בלי לבושים שלך, שהם עור ובשר (תלבישני), נע ונד ממקומך ומטלטל וגולה, הרי פנחס שעשית עמו טוב, שעליך נאמר (במדבר כה) הנני נתן לו את בריתי שלום, הרי הוא יעשה עמך טובה, ובו תסתלק, בפרשה שלו. שבה הפלה שלך, שם תתיחד עמה פחתן עם פלתו.

שהרי אתה (תועלת גדולה לישראל בקבורתך), אם לא היית קבור מחוץ לארץ הקדושה, מחוץ לפלה שלך, לא היו ישראל יוצאים מהגלות, ובגללך נאמר (ישעיה נג) והוא מחלל מפשעינו. נעשית חל משום חטא ופשע של ישראל בקבורה שלך, שנאמר בך (דברים לד) ויקבר אתו בגי. ומה כתוב בקבורתך? (ישעיה מ) וכל גיא ינשא. כל שפל ונמוך ינשא בגללך, שהם ישראל, שהם שפלים מפל אמה ולשון. וכל הר וגבעה ישפלו, שהם הרשעים וגסי הרוח.

זהו ובחברתו נרפא לנו. בחבור שהתחבר עמנו בגלות, נרפא לנו. שאתה הוא כשמש שמאיר, שאף על גב שמתכנס בלילה, מאיר הוא ללבנה ולכל הכוכבים והמזלות. כך אתה מאיר בכל בעלי הלכות וקבלות. ולך נשקים בנסתר, כמו מבויע שמשקה את האילנות פחת שרשיהם בנסתר עד שהתבקעו מימיו בגלוי. זהו שכתוב (משלי ה) יפוצו מעינתיה חוצה.

שאתה הוא גם כן, כמו שמש שהולך בימי החורף פחת המבויעים, וכשמגיעה הגאולה, תהיה כמו שמש שהולך בקיץ

ציה רעב ועיף וצמא בלי מים, דאיהי אורייתא. ובגין דא אתמר עליה, עלה אל הר העברים הזה. משפלותא דיליה, אחזי ליה מעלתיה, אף על גב דאנת קבור באתר דלאו הגון לך, ערום בלא לבושיך, דאינון עור ובשר (תלבישני), נע ונד מאתר דילך, ומטלטל וגלי. הא פנחס דעבדת טיבו עמיה, דאתמר עלך, הנני נותן לו את בריתי שלום, הא איהו יעביד טיבו עמך, וביה תסתלק בפרשתא דיליה. דבה פלה דילך, תמן תתיחד עמה, פחתן עם פלתיה.

דהא אנת (תועלת גדול לישראל בקבורתך), אי לא הוית קבור לבר מארעא קדישא, לבר מפלה דילך, לא הוו ישראל נפקין מגלותא. ובגיןך אתמר, (ישעיה נג) והוא מחולל מפשעינו. אתעבידת חל בגין חוכה ופשע דישראל בקבורה דילך, דאתמר בך (דברים לד) ויקבור אותו בגיא. ומה כתיב בקבורה דילך. (ישעיה מ) כל גיא ינשא, כל שפל ונמוך ינשא בגינך, דאינון ישראל, דאינון שפלים מפל אומה ולישן. וכל הר וגבעה ישפלו, דאינון רשיעינא, וגסי הרוח.

זהו איהו, (ישעיה נג) ובחבורתו נרפא לנו, (בחבורא) בחבורה דאתחבר עמנא בגלותא, נרפא לנו. דאנת הוא כשמשא דנהיר, דאף על גב דאתפנש בליילא, נהיר הוא בסיהרא, ובכל ככביא ומזלי. הכי אנת נהיר, בכל מארי הלכות וקבלות. ולך אשתקיין בגניזו, כמבויעא דאשקי לאילנין תחות שרשיהון בגניזו, עד דאתבקע מימוי באתגלייא. הדא הוא דכתיב, (משלי ה) יפוצו מעינתיה חוצה.

דאנת הוא אוף הכי, כשמשא דאזיל בימי החורף תחות מבויעין, וכד מטי

למעלה מהמבועים, ויהיו צוננים ברחמים. שפשפתה תחיתהם, הם חמים בדין. בא רועה הנאמן וברך את המנורה הקדושה ואמר, ודאי אתה הוא שפאיר לי בזמן שנאמר עלי (בראשית כח) כי בא השמש. ככה השמש, שהחשיף את אורו. יהי רצון שה' יאיר שמו עליך.

ועוד אמר המנורה הקדושה, ודאי אתה הוא הכל, שאמר (במדבר יב) אם יהיה נביאכם וגו'. ולכן פשהתגלתה האם העליונה לך, אמרת (שמות א) אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה. משום שהיא רחמים, נאמר בה לא יבער הסנה.

וחמשה אורות יש לה, שנקראו קרני החמה, עד הוד. ומשם ועד הוד היו מאירים בך, רועה הנאמן. וזהו ונתן הוד למשה, להודיע שכלם נתנו לך, אפלו עד הוד. ולכן פני משה כפני חמה. וחמשה אלה עולים לחמשים שערי בינה.

ובחמשה אלה נאמר שהם חמשה אור של יום הראשון, שהם פנגד חמש אצבעות של הימין נראו לך בסנה. משום שאתה עתיד להוציא את זרע אברהם מהגלות, שהוא דרגת (אברהם) ימין. ומשם בינה, היא רחמים גמורים, היד הגדולה. (אבל) מצד הגבורה, היד החזקה, חמשה רקיע ביום שני, פנגד חמש אצבעות השמאל. אבל מצד דרגתך - (שמות יד) ובני ישראל יצאים ביד רמה. שגוף ושתי זרועות ושתי שוקים פנגד חמש אצבעות, ה' ה' ה'. חמש אצבעות של יד ימין, וחמש של

פורקנא, תהא כשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבועין, ויהו צוננין ברחמי. דכד אנת תחותיהו, אינון חמין בדינא. אתא רעיא מהימנא, ובריד לבוצינא קדישא, ואמר ודאי אנת הוא דנהיר לי, בזמנא דאתמר עלי, (בראשית כח) כי בא השמש, ככה השמש, דאחשיף נהוריה. יהא רעוא, דיהו"ה ינהיר שמייה עלך.

ועוד אמר בוצינא קדישא, ודאי אנת הוא כלא, (ס"א ויאמר וגו') דאמר, (במדבר יב) אם יהיה נביאכם וגו'. ובגין דא, פד אתגלייא אימא עלאה לך, אמרת (שמות ג) אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה. בגין דאיהי רחמי, אתמר בה לא יבער הסנה.

וחמש נהורין אית לה, דאתקריאו קרני החמה, עד הוד, ומתמן עד הוד, הוו נהרין בך רעיא מהימנא, והאי איהו ונתן הוד למשה, לאשתמודעא דכלהו לך אתיהיבו, אפילו עד הוד. ובגין דא, פני משה כפני חמה. ואלין חמש, סלקין לחמשין תרעין דבינה.

ובאלין חמש דאתמר, דאינון חמש אור דיומא קדמאה, דאינון לקבל חמש אצבעאן דימינא אתחזיא לך בסנה. בגין דעתיד אנת לאפקא זרעא דאברהם מן גלותא, דאיהו דרגא (דאברהם) ימינא. ומתמן בינה איהו רחמים גמורים, יד הגדולה. (אבל) מסטרא דגבורה, יד החזקה, חמש רקיע, ביום שני, לקבל חמש אצבעאן דשמאלא. אבל מסטרא דדרגא דילך, (שמות יד) ובני ישראל יוצאים ביד רמה. דגוף ותריין דרועין ותריין שוקין, לקבל חמש אצבעאן, ה' ה' ה' ה' ה' אצבעאן דיד דיד

יד שְׂמַאל, וּשְׂתֵי זְרוּעוֹת וּשְׂתֵי שׁוֹקִים וְגוּף, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ שְׁעוּלִים י"ה.

אָמַר לוֹ רוּעָה הִנָּאֲמָן, בְּרוּף אַתָּה לֹאִם הֶעֱלִינוּהָ, אָבֵל הִי"ה הִזָּה שֵׁם לִי"ה ה', מִשׁוּם מִטָּה הָאֱלֹהִים, שֶׁהוּא ו'. וְאָמַר, וְדָאֵי כִּף הוּא. אָמַר לוֹ רוּעָה הִנָּאֲמָן, הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, לְחֻזַּק אֵת דְּכַרְיָךְ, שְׁמֵרָאָה הוּא לְיַמִּין, חָשׁוּב בְּמֵרָאָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (במדבר יב) בְּמֵרָאָה אֵלָיו אֲתוּדַע. וְתִמְצָא מֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה, שְׁעוּלָה בְּחֻשְׁבוֹן אַבְרָהָם. אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בַּהֲתַחֲלָה נִרְאָה לָךְ מֵרָאָה זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּמֵרָאָה אֵלָיו אֲתוּדַע, וְלֹאֲחֵר שְׁאֲמַרְתָּ (שמות א) אֶסְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֵת הַמֵּרָאָה הַגָּדֹל הַזֶּה, שֶׁהַזְּכִיר בּוֹ חֲמֵשׁ פְּעָמִים הַסְּנֶה - כַּעַת הַתְּגַלָּה לָךְ הַמֵּרָאָה הַזֶּה בְּמֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹתָיו, שֶׁהֵם בְּחֻמְשָׁה חֲמֵשִׁי תוֹרָה. קָם רוּעָה הִנָּאֲמָן וַיִּנְשְׁקוּ וַיִּבְרְכוּ.

אָמַר לוֹ הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, הַמֵּרָאָה הַזֶּה לְפַעְמִים הוּא בְּאוֹת ה' - הַמֵּרָאָה הַגָּדֹל, וְלְפַעְמִים הוּא בְּאוֹת ב' - בְּמֵרָאָה אֵלָיו אֲתוּדַע, וְלְפַעְמִים בְּמ"ם - (יחזקאל א) מֵמֵרָאָה מִתְּנִיו וְלִמְטָה, וְלְפַעְמִים בְּכ' - כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו, וְלְפַעְמִים בּו' - (שמות כד) וּמֵרָאָה כְּבוֹד ה', וְלְפַעְמִים לְמֵרָאָה. לֹא הָיָה לוֹ לְהִיּוֹת תּוֹסֶפֶת אוֹת כָּלֵל חוּץ מִב', מִבְּמֵרָאָה. אֵלָא וְדָאֵי הַמֵּרָאָה הַזֶּה כְּלוּל הוּא מִעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וְכֹל אוֹת מֵרָאָה סְפִירָה שְׁלֵהָ, כְּמוֹ כְּמֵרָאָה בְּאוֹת כ' מֵרָאָה עַל כְּתוּבָה, וְכֹף שְׁאֵר הָאוֹתוֹת, כֹּל אַחַת מֵרָאָה עַל סְפִירָה שְׁלֵהָ. וְלֹא צָרִיךְ כָּאֵן לְהֵאָרִיךְ, וְלַחֲכֹם בְּרַמְיָזָה.

וּתְרִין דְּרוּעֵין וּתְרִין (דף ר"פ ע"ב) שׁוֹקִין וְגוּף, דְּאֵינּוֹן חֲמֵשׁ דְּסִלְקִין י"ה.

אָמַר לִיה רַעֲיָא מְהֵימְנָא, בְּרִיךְ אַנְתָּ לְאִמָּא עֲלָאָה. אָבֵל הָאֵי י"ה שׁוּיָא לִי"ה ה', בְּגִין מִטָּה הָאֱלֹהִים, דְּאִיהוּ ו'. וְאָמַר וְדָאֵי הִכִּי הוּא. אָמַר לִיה רַעֲיָא מְהֵימְנָא, בּוּצִינָא קְדִישָׁא, לְאַתְתַּקְפָּא מְלִין דִּילָךְ, דְּמֵרָאָה אִיהִי לְיַמִּינָא, חָשׁוּב בְּמֵרָאָה דְּאַתְמַר בֵּיה (במדבר יב) בְּמֵרָאָה אֵלָיו אֲתוּדַע, וְתִשְׁכַּח מֵאֲתָן וְתִמְנָא וְאַרְבַּעִין, דְּסִלִּיק בְּחֻשְׁבוֹן אַבְרָהָם. אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בְּקַדְמִיתָא אֲתַחֲזִי לָךְ הָאֵי חִיזוּ, דְּאַתְמַר בֵּיה בְּמֵרָאָה אֵלָיו אֲתוּדַע. וְלִבְתֵּר דְּאַמְרַת, (שמות ג) אֶסְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֵת הַמֵּרָאָה הַגָּדוֹל הַזֶּה. דְּאֲדַפִּיר בֵּיה ה' זְמַנִּין הַסְּנֶה. כַּעַן אֲתַגְלִיֵּיא לָךְ חִיזוּ דָא, בְּמֵאֲתָן וְתִמְנָא וְאַרְבַּעִין פְּקוּדֵין אֵלָיו, דְּאֵינּוֹן בְּחֻמְשָׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. קָם רַעֲיָא מְהֵימְנָא, וַיִּנְשִׁיק לִיה, וַיִּבְרִיךְ לִיה.

אָמַר לִיה בּוּצִינָא קְדִישָׁא, הָאֵי מֵרָאָה, לְזַמְנִין אִיהוּ בְּאוֹת ה' הַמֵּרָאָה הַגָּדוֹל. וְלְזַמְנִין אִיהוּ בְּאוֹת ב', בְּמֵרָאָה אֵלָיו אֲתוּדַע. וְלְזַמְנִין בְּמ"ם, (יחזקאל א) מֵמֵרָאָה מִתְּנִיו וְלִמְטָה. וְלְזַמְנִין בְּכ' (שם) כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו. וְלְזַמְנִין בּו', (שמות כד) וּמֵרָאָה כְּבוֹד יי'. וְלְזַמְנִין לְמֵרָאָה. לֹא הָוָה לִיה לְמַהוּי תּוֹסֶפֶת אֵת כָּלֵל, בַּר ב' מִן בְּמֵרָאָה. אֵלָא וְדָאֵי, הָאֵי מֵרָאָה כְּלִילָא אִיהִי מִעֶשֶׂר סְפִירוֹן, וְכֹל אֵת אַחֲזִי סְפִירָה דִּילָהּ, כְּגוֹן כְּמֵרָאָה בְּאֵת כ', אַחֲזִי עַל כְּתוּבָה, וְהִכִּי שְׁאֵר אֲתוּוֹן, כֹּל חַד אַחֲזִי עַל סְפִירָה דִּילָהּ. וְלֹא צָרִיךְ לְאַרְכָּא הַכָּא, וְלַחֲפִימָא בְּרַמְיָזָא.

וּכְבֹּהַ חַזְיוֹנוֹת אֵת לָהּ, וּדְמִיוֹנוֹת וּמְרֵאוֹת אֵת לָהּ, וְכָל אֲשֶׁתְּמוֹדֵעַ בְּעֵין הַשֶּׁכֶל דְּלִבָּא, דְּאֶתְמַר בְּהַלֵּב יוֹדֵעַ הַלֵּב מִבֵּין. וּמַה דְּאָמַר, (הושע יב) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה. דְּמִיּוֹן לָאוּ אִיהוּ, אֶלָּא בְּשֶׁכֶל דְּלִבָּא, וְלָאוּ בְּדְמִיּוֹן דְּעֵינָא. הָדָא הוּא דְכֹתִיב, (ישעיה מ) וְאֶל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ. (ישעיה מ) וְאֶל מִי תְדַמְיוּן אֵל. וְאֵת חַזְיוֹנוֹת פְּמוֹ חַחוּזִים בְּפוֹכְכִים, אֲבָל חַזְיוֹן הַנְּבוּאָה הוּא כְּחַזְיוֹן לְיָלָה.

דְּמִיוֹנוֹת וְחַזְיוֹנוֹת, פְּמוֹ הַמְּבִין דְּבַר מִתּוֹף דְּבַר, וְהַמְּדַמָּה דְּבַר לְדְבַר. אֲבָל מְרָאָה, שְׁהוּא בְּעֵין הַשֶּׁכֶל, הוּא כְּאוֹר שְׁמַאֲרֵי בִּבְת עֵין. שְׁבַת הִיא עֵין שְׁחֹרָה. (שיר השירים א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאנָה, אוֹר שְׁמַאֲרֵי בְּהָ אוֹתוֹ לִבְנֵי שְׁלִפְנִים. וּבֵת עֵין זוֹ הִיא גַר מְצוּהָ, אוֹר שְׁמַאֲרֵי לָהּ מִבְּפָנִים, וְתוֹרָה אוֹר. אֲמַר הַמְּנַרְהָ הַקְּדוּשָׁה, הִנְנוּ מַה שְׁאֲמַרְתִּי, שְׁכַעַת בְּתוֹרָה הַתְּגַלָּה לָךְ הַקְּדוּשָׁה בְּרוּף הוּא וְשְׁכִינְתוֹ, וְזֵהוּ יְהוָה. בְּמְרָאָה אֵלֵינוּ אֲתוּדַע. בְּמְרָאָה - אֲמַר הַעֲלִינָה. נוֹדַע לָךְ בְּדַעַת. בֵּן יְיָ. בְּחֵלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ, אוֹת ה"א אַחְרוּנָה.

חֵלוֹם - בְּסֵתוֹם עֵינַיִם, וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרָאת אֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׁאִינָה מְאִירָה. נְבוּאָה הִיא מְרָאָה בְּפִתִּיחַת עֵינַיִם. וְשִׁלְשָׁה גִּוּוֹנִים בְּעֵין פְּנֵגַד שְׁלִשַׁת הָאֲבוֹת, שְׁפָהֶם מְאִירָה בְּתֵי יְחִידָה, שְׁתֵּי כְּנָפֵי הָעֵין, נִצַּח וְהוּד. הַמְּרָאָה לֹא נִרְאָה אֶלָּא בְּהֵם, כְּשֶׁהֵם פְּתוּחִים, הוּא מְרָאָה בְּהַקִּיץ. וְכִשְׁהֵם סְגוּרִים, הוּא מְרָאָה בְּחֵלוֹם.

אֲמַר לוֹ רוּעָה הַנְּאָמָן, בְּרוּף אִתָּה לְקְדוּשָׁה בְּרוּף הוּא, קוּם הַשֶּׁלֶם מְצוּת לְהֵאִיר בְּהֵן מְרָאָה אִיהוּ עֲלִיּוֹן בְּהֵם לְקְדוּשָׁה בְּרוּף

וּכְבֹּהַ חַזְיוֹנוֹת אֵת לָהּ, וּדְמִיוֹנוֹת וּמְרֵאוֹת אֵת לָהּ, וְכָל אֲשֶׁתְּמוֹדֵעַ בְּעֵין הַשֶּׁכֶל דְּלִבָּא, דְּאֶתְמַר בְּהַלֵּב יוֹדֵעַ הַלֵּב מִבֵּין. וּמַה דְּאָמַר, (הושע יב) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה. דְּמִיּוֹן לָאוּ אִיהוּ, אֶלָּא בְּשֶׁכֶל דְּלִבָּא, וְלָאוּ בְּדְמִיּוֹן דְּעֵינָא. הָדָא הוּא דְכֹתִיב, (ישעיה מ) וְאֶל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ. (ישעיה מ) וְאֶל מִי תְדַמְיוּן אֵל. וְאֵת חַזְיוֹנוֹת פְּגוֹן חַחוּזִים בְּפוֹכְכִים, אֲבָל חַזְיוֹן הַנְּבוּאָה אִיהוּ כְּחַזְיוֹן לְיָלָה.

דְּמִיוֹנוֹת וְחַזְיוֹנוֹת, פְּגוֹן הַמְּבִין דְּבַר מִתּוֹף דְּבַר, וְהַמְּדַמָּה דְּבַר לְדְבַר. אֲבָל מְרָאָה דְּאִיהִי בְּעֵין הַשֶּׁכֶל, אִיהִי כְּאוֹר דְּנִהִיר בְּבֵת עֵינָא. דְּבֵת עֵינָא אִיהִי אוֹפְכָמָא. שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאנָה, אוֹר דְּנִהִיר בְּהָ הַהוּא חֲוּרוֹ דְּלָגוּ. וְהִיא בֵּת עֵינָא, אִיהִי (משלי ו) גַר מְצוּהָ. נְהוּרָא דְּנִהִיר בְּהָ מְלָגוּ, וְתוֹרָה אוֹר.

אֲמַר בּוֹצֵינָא קְדִישָׁא הִינְנוּ מְאִי דְּאֲמִינָא דְּכַעַן בְּאוֹרֵייתָא אֲתַגְלִיא לָךְ קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׁכִינְתֵיהָ, וְהִיא אִיהוּ יְהוָה, בְּמְרָאָה אֵלֵינוּ אֲתוּדַע. בְּמְרָאָה, אִימָא עֲלֵאָה. אֲתוּדַע, לָךְ בְּדַעַת. בֵּן יְיָ. בְּחֵלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ, ה"א בְּתַרְאָה.

חֵלְמָא, בְּסֵתִימוֹ דְּעֵינַיִן. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת אֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׁאִינָה מְאִירָה. נְבוּאָה אִיהִי מְרָאָה בְּפִתִּיחוֹ דְּעֵינַיִן. וְשִׁלְשָׁה גִּוּוֹנִין בְּעֵינָא, לְקַבֵּל תְּלַת אֲבָהֵן. דְּבַהוֹן נְהִירָא בְּתֵי יְחִידָה, תְּרִין פְּנָפֵי עֵינָא, נִצַּח וְהוּד. מְרָאָה לֹא אֲתַחְזִיא אֶלָּא בְּהוֹן, כִּד אֵינוֹן פְּתַחִין, אִיהִי מְרָאָה בְּהַקִּיץ. וְכִד אֵינוֹן סְגִירִין, אִיהִי מְרָאָה בְּחֵלוֹם.

אֲמַר לִיָּה רַעְיָא מְהִימְנָא, בְּרִיף אֲנָתְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, קוּם אֲשִׁלִּים פְּקוּדִין, לְאֲנַהְרָא מְרָאָה אִיהוּ עֲלֵאָה בְּהוֹן, לְקוּדְשָׁא

הוא. אָמַר לוֹ הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, י' הִיא בַת עֵינַי, (משלי י) כִּי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹרֶךְ הַיּוֹם שְׁמַאִיר בָּהּ ה', שְׁלֹשֶׁת גּוֹנֵי הָעֵינַי וְשִׁתֵּי כַנְפֵי הָעֵינַי. חֲמֵשֶׁה אֹרֶךְ מְאִירִים בָּהּ מִבְּחוּץ, ה' עֲלוּנָה שֶׁהִיא אֹרֶךְ הַמְרָאָה.

הַשְׁלָמָה מִהַחֲשֵׁמֻמוֹת סִימָן טז

מִצְוָה לִיבֶם אֶשֶׁת הָאֵת. וְסוּד זֶה הָרִי בְּאַרְנוּ, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה טוֹב וְאָמַת עִם אָחִיו הַמֵּת שְׁלֹא יִכְרַת מִהָעוֹלָם הַהוּא. מִשׁוּם שְׁאוֹתוֹ אָדָם שָׁמַת בְּלֹא בָנִים, לֹא עֵבֶר כִּתְלָל שֶׁל בְּרִזָּל לְהַפְגִּס תוֹךְ הַיֶּכֶל הַמְלֻךְ. מִשׁוּם שֶׁכִּתְלָל שֶׁל בְּרִזָּל קָנָם בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הָאֲחֵר, וְאֲחֵר אוֹתוֹ הַכִּתְלָל עוֹמְדִים אֵלָיו וְשׁוֹשִׂים רַבּוּא מְלֻאכֵי חֲבֵלָה, וְכֹלָם נִקְרָאִים בְּעֵלֵי מַגְנִים, בְּעֵלֵי אֵיבָה. חֲרֻבוֹת מְשַׁנְּנוֹת שֶׁל אֵשׁ לוֹהֶטוֹת בִּידֵיהֶם.

וְתוֹךְ אוֹתוֹ כִּתְלָל יֵשׁ (ב) שְׁשִׁים אֵלָיו הַיִּכְלוֹת שֶׁל חֲשׂוֹף. וְכֹל הַיֶּכֶל וְהַיֶּכֶל יֵשׁ בּוֹ חֲלוּנוֹת פְּתוּחִים לְגִיהֶנָם. וְכֹל אֵלוֹ שְׁלֹא זָכוּ בְּבָנִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּאֲשֶׁר יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ וְהוֹלְכִים לְהַפְגִּס לְאוֹתוֹ עוֹלָם אֲחֵר וּפְגַעוּ תוֹךְ אוֹתוֹ כִּתְלָל, וְיוֹצְאִים כָּל אֵלוֹ בְּעֵלֵי מַגְנִים וְטוֹרְדִים אוֹתָם, וּמְכַנְּיָסִים אוֹתָם תוֹךְ אֵלוֹ הַיִּכְלוֹת וְיוֹשְׁבֵים שָׁם עַד שֶׁיִּגְאָלוּ.

וּבְכָר יוֹם יוֹם טוֹעֲמִים טַעַם שֶׁל גִּיהֶנָם, אֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא זָפָא, חוּץ מֵאֵם שְׁזָכוּתוֹ גְּדוּלָה וְזָכוּת אֲבוֹתָיו. וְאֵלוֹ הֵם שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ בָהֶם וְלֹא יָכְלוּ. מִשׁוּם שֶׁכָּל אֵלוֹ שְׁלֹא הִתְפַּשְׁטָה מֵהֶם הַצּוּרָה שֶׁל מַעֲלָה בְּזֵה הָעוֹלָם, לֹא עוֹלִים תוֹךְ הָעוֹלָם הַהוּא. וְכֹל אֵלוֹ שְׁלֹא הִשְׁתַּדְּלוּ בְּזֵה הָעוֹלָם בְּבָנִים, כְּאֲשֶׁר יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם מִתְקַרְבִּים תוֹךְ הַכִּתְלָל הַזֶּה, וְיוֹצְאִים אוֹתָם בְּעֵלֵי מַגְנִים וְטוֹרְדִים אוֹתָם בְּאֵשׁ לוֹהֶטָה.

עֲלָמָא אַחְרָא וּפְגַעוּ גוֹ הַהוּא כוֹתְלָא. וְנִפְקִין כָּל אֵינוֹן מְאִרֵי תְרִיסִין וְטְרַדִין לוֹן, וְעֲאֵלִין לוֹן גוֹ אֵינוֹן הַיֶּכֶלִין וְיִתְבִּין תַּמָּן עַד דִּיתְפָּרְקוּן.

וּבְכָר יוֹמָא וְיוֹמָא טַעֲמִין טַעֲמָא דְגִיהֶנָם, אֵף עַל גֵּב דְאֵיהוּ זָפָא. כָּר אֵי זְכוּתִיה סְגִי וְזָכוּתָא דְאֲבָהָן. וְהֵי אֵינוֹן דְאֲשְׁתַּדְּלוּ בָהּ וְלֹא יָכְלוּ. בְּגִין דְכָל אֵינוֹן דְלֹא אֲתַפְּשֵׁט מִנְהוֹן דִּיוֹקְנָא דְלַעִילָא בְהָאֵי עֲלָמָא לָא עֲאֵלִין גוֹ הַהוּא עֲלָמָא. וְכָל אֵינוֹן דְלֹא אֲשְׁתַּדְּלוּ בְהָאֵי עֲלָמָא בְּבָנִין כַּד נִפְקִי מֵהָאֵי עֲלָמָא קְרִיבוּ גוֹ הַאֵי כוֹתְלָא וְנִפְקִין הֵנְהוּ מְאִרֵי תְרִיסִין וְטְרַדִין לוֹן בְּנוֹרָא מְלַהֲטָא.

בְּרִיךְ הוּא. אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, י', אֵיהִי בַת עֵינָא, כִּי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹרֶךְ הַיּוֹם דְנִהִיר בָּהּ ה', ג' גּוֹוֹנִין דְעֵינָא, וְתִרִין כַּנְפֵי עֵינָא. חֲמֵשׁ אֹרֶךְ נִהִירִין בָּהּ מְלַגְאוּ, ה' עֲלָאָה דְאֵיהִי אֹרְהָ מְרָאָה.

הַשְׁלָמָה מִהַחֲשֵׁמֻמוֹת (סִימָן ט"ז)

פְּקוּדָא לִיבֶם אֶשֶׁת הָאֵת. וְרָזָא דָא הִיא אוֹקִימָנָא, דְאֵיהוּ עֵבִיד טִיבוּ וְקָשׁוּט עִם אָחוּהִי מִיתָא, דְלֹא לִישְׁתַּצִּי מִהֵהוּא עֲלָמָא. בְּגִין דְהַהוּא כַּר נֶשׁ דְמִית בְּלֹא בָנִין לָא אַעֲבַר כוֹתְלָא דְפְרִזְלָא לְמִיעֵל גוֹ פְּלִטְרִין דְמְלָפָא. בְּגִין דְכִתְלָא דְפְרִזְלָא קְרִימָא בֵּין הָאֵי עֲלָמָא לְעֲלָמָא אַחְרָא, וְכַתְרָה הַהוּא כוֹתְלָא קְרִימָן אֵלָיו וְשִׁתִּין רִיבּוּא מְלֻאכֵי חֲבֵלָה, וְכִלְהוּ אַקְרוּן מְאִרֵי תְרִיסִין, מְאִרֵי דְכָבוּ. סִיפֵי שְׁנַנְן דְנוֹרָא מְלַהֲטִין בִּידֵיהוּ.

וְגוֹ הַהוּא כוֹתְלָא אֵית (ב) שִׁתִּין אֵלֵפֵי הַיֶּכֶלִין דְחֲשׁוּכָא. וְכֹל הַיֶּכֶלָא וְהַיֶּכֶלָא אֵית בֵּיה פּוּין פְּתִיחָן לְגִיהֶנָם. וְכֹל אֵינוֹן דְלֹא זָכוּ בְּבָנִין בְּהָאֵי עֲלָמָא, כַּד נִפְקִין מִיַּגְיָה וְאֲזֵלִין לְאֲעֵלָא לְהַהוּא

וְגו' אֵינּוֹן הַיִּכְלִין אֵת הַיִּכְלָא חָדָא. וְהָהוּא
הַיִּכְל אַקְרִי הַיִּכְל פּוּעֵלִי אֶזְרָא, וְנִטְלִין לִיה
וְעָאֲלִין לִיה בְּהָהוּא הַיִּכְלָא וְתַמְזָן אֲתִטְרִיד
בְּכָל יוֹמָא וְדָא קָשָׁה מִגִּיהֶנָּם. אִי אֵת לִיה
פְרוּקָא, יְאוּת. וְאִי לָאו, לָא נִפִיק מִתַּמְזָן
לְעֵלְמִין. וְעַל דָּא כְתִיב (תהלים קכ"ז) אֲשֶׁרִי הַגְּבֵר
אֲשֶׁר מָלֵא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם וְגו'. כִּד אֵת לֹזֵן
פְרוּקָא לְאֵינּוֹן דְּלָא זָכוּ, אִיצְטְרִיף לְהֵהִיא
אֲתַתָּא מִמֶּשׁ דְּהוּא שְׁבַק תַּמְזָן, בְּאַתְר דְּנִפְשִׁיה
וְרַעוּתִיה הָוָה שׁוּי תְדִיר וְאֲדַבֵּק בְּרַעוּתָא
וְתִיאוּבְתָא. וְכִד אֲשַׁתְּמֵשׁ בְּהָהוּא אֲתֵר אַחוּהָ
דְּמִיתָא, הָהוּא דְּבִיקוּ דְּתִיאוּבְתָא דְּנִפְשָׁא
דְּשְׁבַק בְּהָהוּא אֲתֵר אֲתַעֵר בְּאַתְעֵרוּתָא
דְּאַתְתִּיה דְּאַתְעֵרַת לְגַבִּיה וְאַחוּהָ דְּשׁוּי
רַעוּתִיה בְּאַחוּהָ בְּהָהוּא אֲתֵר. כִּדִּין אֲתַעֵרוּ דָּא
מִתַּעֵר לְהָהוּא מִיתָא בְּאֵינּוֹן הַיִּכְלִין וְנִפְק
מִתַּמְזָן.

וְחַד מִמְנָא מְאֵינּוֹן מְאֵרִי תְרִיסִין אֲתִי עַמִּיה
וְאַתְהֵדֵר בְּר נֶשׁ לְהָהוּא אֲתֵר וְיָשׁוּב לִימִי
עֲלוּמִיו. הָהוּא מִמְנָא קְרִי עֲלִיה, וְוִי דְּנִפִיק
אַגְרִיה בְּטִיקוּלִיה. מָאן דְּהָוָה סִיב אֲתַתְהֵדֵר
רַבֵּיא לְחִיבָא בִּיה. וְעַם כָּל דָּא, קִדְשָׁא בְּרִיף
הוּא רַעוּתִיה לְמַעַבְד עַמִּיה טִיבוּ לְאַתְתַּקְנָא
בְּהָאִי עֲלִמָּא, וְדָא אִיהוּ דְּמְאָרִיה אֲתַרְעִי בִּיה.
רַבֵּיא מִתְרִיסֵר שְׁנִין דְּלָא אֲשֶׁלִּים לְעֲשָׂרִין אוּ
דְּאִיהוּ רַבֵּיא דְּלָא נָסִיב, קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא
אַעְקֵר לִיה, וְשְׁתִּיל לִיה לְבַתֵּר בְּסִטְרָא דְּאַבוּי
בְּקִשְׁיִו, וְדָא לָא אָזִיל לְהָהוּא כּוֹתְלָא.

בֵּין גֵּן עֲרֵן וְגִיְהֶנָּם אִיפָא חַד טִינְרָא וְדָא הוּא
טִינְרָא דְּמַחְלוּקָת. אֲמָאִי אַקְרִי הָכִי, בְּגִין
דְּכָל בְּנֵי עֲלִמָּא עַבְדִּין פְּלִיגָא בְּמְאָרִיהוֹן עַל
הָהוּא רַבֵּיא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא חָמִי בִּיה
דְּלָא יַצְלַח, דְּאִי אֲתַקְשִׁי לָא אֲתַנְטַע בְּנִטְעֵא

וְתוּךְ אֵלוּ הַהִיכְלוֹת יֵשׁ הַיִּכְל
אַחַד, וְאוֹתוֹ הַיִּכְל נִקְרָא הַיִּכְל
פּוּעֵלִי אֶזְרָא, וְלוֹקָחִים אוֹתוֹ
וּמְכַנְיָסִים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הַיִּכְל,
וְשֵׁם נִטְרַד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְזֶה
קָשָׁה מִגִּיהֶנָּם. אִם יֵשׁ לוֹ גּוֹאֵל -
טוֹב, וְאִם לֹא - לֹא יוֹצֵא מִשָּׁם
לְעוֹלָמִים. וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים
קכז) אֲשֶׁרִי הַגְּבֵר אֲשֶׁר מָלֵא אֶת
אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם וְגו'. כַּאֲשֶׁר יֵשׁ
לָהֶם גּוֹאֵל לְאֵלוֹ שְׁלֵא זָכוּ, צְרִיף
לְאוֹתָהּ אִשָּׁה מִמֶּשׁ שֶׁהוּא עֲזִיב
שָׁם, בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְשׁוֹ וְרִצּוֹנוֹ הִיָּה
שָׁם תָּמִיד וְנִדְבֵק בְּרִצּוֹן
וְהִשְׁתַּקְּקוּת. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁתַּמֵּשׁ
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם אַחִיו שֶׁל הַמֵּת,
אוֹתָהּ הִתְדַבְּקוֹת שֶׁל הַתְּשׁוּקָה
שֶׁל הַנֶּפֶשׁ שֶׁעֲזַב בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
מִתְעוֹרְרָת בְּהִתְעוֹרְרוֹת הָאִשָּׁה
שֶׁמִּתְעוֹרְרָת אֵלָיו וְאַחִיו שֶׁשָּׁם
רִצּוֹנוֹ בְּאַחוּהָ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם. אִז
הִתְעוֹרְרוֹת זֹאת מְעוֹרְרָת לְאוֹתוֹ מֵת
בְּאֵלוֹ הַהִיכְלוֹת וְיוֹצֵא מִשָּׁם.

וּמִמְנָה אַחַד מְאֵלוֹ בְּעֵלֵי מַגְנִים
כַּא עֲמוֹ, וְחֹזֵר אָדָם לְאוֹתוֹ
מְקוֹם וְיָשׁוּב לִימִי עֲלוּמִיו. אוֹתוֹ
מִמְנָה קוֹרָא עֲלִיו: אוּי שִׁיבָא
שְׁכָרוֹ בְּהַפְסְדוֹ. מִי שֶׁהִיָּה זָקֵן,
חֹזֵק תִּינוּק לְצַחֵק בּוֹ. וְעַם כָּל
זֶה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא רִצּוֹנוֹ
לְעֲשׂוֹת עֲמוֹ טוֹבָה לְתַקְנּוּ בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְזֶהוּ שְׂאֵדוֹנוֹ מִתְרַצֵּה
בּוֹ. נַעַר מִשְׁתִּים עֲשָׂרָה שָׁנִים
שְׁלֵא הִשְׁלִים לְעֲשָׂרִים אוּ שֶׁהוּא
נַעַר שְׁלֵא נְשׁוּי, הַקְּדוּשׁ בְּרוּף
הוּא עוֹקֵר אוֹתוֹ, וְשׁוֹתֵל אוֹתוֹ
לְבַסּוּף בְּצַד אָבִיו בְּקִשְׁיִי, וְזֶה לֹא
הוֹלֵךְ לְאוֹתוֹ כְּתֵל.

בֵּין גֵּן עֲרֵן וְגִיְהֶנָּם יֵשׁ סֶלַע אַחַד,
וְזֶה הוּא סֶלַע הַמַּחְלָקָת. מִדּוּעַ
נִקְרָא כֵּךְ? מִשּׁוּם שֶׁכָּל בְּנֵי
הָעוֹלָם עוֹשִׂים מַחְלָקָת בְּרַבּוֹנָם
עַל אוֹתוֹ נַעַר. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא
רוֹאֶה בּוֹ שְׁלֵא יַצְלִיחַ, שְׂאֵם

יתקשה, לא ננטע בנטיעה טוב.
ועתה שהוא רף וראוי לעקרו,
נעקר, ושותל אותו הקדוש ברוך
הוא.

באשר נעקר, עולה אצל אותו
סלע, ושם היכלות ידועים לאלו,
וחילות ומחנות רבים עומדים
שם שממנים עליהם. וכלם
בחשבון עומדים, ועומדים שם
עד שינגאלו מצד של אביו. ואם
לא אביו, לעתים עומדים
לחמשים שנה, ועושה בו
הקדוש ברוך הוא טובה ונגאל
בקרובו שקרוב לו או אחיו.

וכמה גאלות מזמן הקדוש
ברוך הוא לאותו אדם. הגוף
הראשון מה יהיה ממנו? שאלה
שאלו לפני החברים, אם יתקיים
אותו גוף אם לא. אם תאמר
שלא יתקיים, וכי יאבדו מעשה
ידיו של הקדוש ברוך הוא?!
אם תיב היה הרבה ולא ראוי
להתקיים, לא שאלתי. שודאי
נאבד ולא יתקיים.

אבל כמה הם שחוזרים לזה
העולם ונתקנו גופם, מה יהיה
ממנו? הגוף ההוא לא נאבד,
שהרי הקדוש ברוך הוא לא
אבד מעשה ידיו, ובריות
מזמנות לעשות ממנו. ואלו היו
גופים שחוזרים בלי רוח.

באשר עתיד הקדוש ברוך הוא
להחיות המתים, אלו יבנו
ויקומו ארבעים יום בלי רוח.
והקדוש ברוך הוא חס עליהם
ושולח עליהם רוח שנושבת בגן
עדן, ויקומו על עמדם ויהיו
שמשים לצדיקים שעוסקים
בתורה. ואלו ימותו כמקדם,
ואחר כך יקומו להם, ועל זה
כתוב (קהלת ד) ושבת אני את
המתים שפבר מתו, מזמן
קדמון.

באשר יקומו, ידעו את קונם

שפיר. והשתא דאיהו רפיכא ויאות
לאתעקרא, אתעקר ושתיל ליה קדשא בריך
הוא.

בר אתעקר עאל לגביה ההוא טינרא ותמן
היכלין ידיעאן לאילין וחיילין ומשיריין
סגיאין קיימין תמן דממונין עלייהו. וכלהו
בחושפנא קיימי, וקיימי תמן עד דאתפריקו
בסטרא דאבוי. ואי לאו אבוי, זמנין דקיימי
לחמשין שנין ועביד ביה קדשא בריך הוא
טיבו ואיפרק בקריבא דקריב ליה או אחוה.

וכמה פרוקי אזמין קדשא בריך הוא לההוא
בר נש. גופא קדמאה מה תהא מגיה.

שאלתא שאילו קמיה חבריאי, אי יתקיים
ההוא גופא, אי לאו. אי תימא דלא יתקיים,
וכי יבדון עובדי ידוי דקודשא בריך הוא. אי
חיבא הוה סגי ולא אתחזי לאתקיימא, לא
שאילנא. דודאי אתאבדי ולא אתקיים.

אבל כמה אינון דאתהדרו להאי עלמא
ואתתקנו גופא מה תהא מגיה. ההוא
גופא לא אתאבדי, דהא קדשא בריך הוא לא
יאבד עובדי ידוי ובריין זמינין למעבד
מנייהו. ואינון הוו גופין דאתהדרן בלא
רוחא.

בר זמין קדשא בריך הוא לאחייא מתייא,
אלין יתבנון ויקומון ארבעין יומין בלא
רוחא. וקודשא בריך הוא חס עלייהו ומשדר
עלייהו רוחא דנשיב בגנתא דעדן ויקומון
בקיימיהון ויהון שמשין לצדיקייא
דמתעסקין באורייתא. ואלין ימותון
כמלקדמין ולבתר יקומון לון, ועל דא כתיב
(קהלת ד) ושבת אני את המתים שפבר מתו,
מקדמת דנא.

בר יקומון ינדעון למאריהון ידיעה דלא

ידיעה שאינה ברורה כשאר בני אדם, ואלו שמשים של העם הקדוש. בספרו של שלמה על אלו הגופים פתוב, (דניאל יב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה וגו' ואלה וגו'. בין צדיקים בין רשעים - יקומו, ועל זה פתוב בהם בארח סתום - ורבים, ולא כתוב מי אלו.

ומשום כל זה, אף על גב שאמרנו שגשפרו - לא פך. שהרי אין לנו גוף מאלו שלא יקומו מדור המבול ודור הפלגה, וישברו כמקדם. דור המבול מה פתוב בהם? פי השחית כל בשר את דרכו, משחיתים אותו איבר. משום זה נענשו. אף פאן, כל אלו שלא זכו לבנים, אין להם חלק באותו עולם עד שמתקנים. ואפלו לחמשים דורות מחזיר להם הקדוש ברוך הוא, כמו שנתבאר. מצוה לחלץ את יבמתו, הרי נתבאר הואיל ואין רצון של זה או של זה ולא נתקן בחיבות, יש לחלץ.

ואם תאמר, במקום שמצויים חיים יש סנדל ביפי של תקוני הרגלים, שכתוב (שיר השירים ז) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב וגו', משום שזה הוא מקום שמצויים בו חיים. ובמקום שמצויה בו מיתה אין סנדל כלל, משום שהוא צד שאין בו תקון של רגלי בני אדם, ומשום זה אין בו סנדל. וכל אלו הצדדים שמתפשטים ממנו, כלם משני רגלים עד שמשפנה פרגלי התרנגול.

במלכות שבא פתוב (מלכים א -) ותבא לנסתו בחידות, אחד שעשה לרגליו סנדל של הצד האחר. מה פתוב? (שם) ויגד לה המלך את כל לבבה [דבריה], ולא כתוב ויעש לה. גלה לה הסוד ולא הצטרף לעשות לה סנדל, שאין דרך לאותו צד בזה.

אתר דשריין ביה חיים. ובאתר דשריא ביה מותא לית סנדל כלל, בגין דאיהו סטרא דלית ביה תיקונא דרגלין דבר נש. ובגין כן לית ביה סנדל. וכל אינון סטריין דמתפשטין מניה, פולהו משניין רגלין עד דאשפני כרגלא דתרנגולא.

מלכות שבא פתוב (מלכים א) ותבא לנסתו בחידות, חדא דעביד לרגלוי סנדלא דסטרא אחרא. מה פתוב (מלכים א) ויגד לה המלך את כל דבריה, ולא פתוב ויעש לה. גלי לה רזא ולא אצטרף למעבד לה סנדלא, דלאו אורחא להאי סטרא בהאי.

בריא כשאר בני נשא ואלין שמשין דעמא קדישא. בספרא דשלמה על אלין גופין פתוב, (דניאל י"ב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה וגו' ואלה וגו'. בין זפאין בין חייבין יקומו, ועל דא פתוב בהו באורח סתום, ורבים. ולא פתוב מאן אינון.

ובגין כל דא אף על גב דאמרין דאתפרו לאו הכי. דהא לית לן גופא מאלין דלא יקומו מדור המבול ודור הפלגה, ויתפרו כמלקדמין. דה המבול מה פתוב בהו כי השחית כל בשר את דרכו, מחבלין ההוא שייפא. בגין כן אתענשו. אוף הפא כל אינון דלא זכו לבנין, לית לון חולקא בההוא עלמא עד דמתתקנו. ואפילו לחמשין דרין אהדר לון קדשא בריה הוא כמה דאתמר. פקודא לחלוץ את יבמתו, הא אתמר הואיל ולית רעותא דהאי או דהאי, ולא אתתקנו בחביבו, אית לחלוץ.

ואי תימא באתר דשריין חיים אית סנדל בשפירו דתקונא דרגלין, דכתוב (שיר השירים ז) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב וגו' בגין דדא איהו

אתר דשריין ביה חיים. ובאתר דשריא ביה מותא לית סנדל כלל, בגין דאיהו סטרא דלית ביה תיקונא דרגלין דבר נש. ובגין כן לית ביה סנדל. וכל אינון סטריין דמתפשטין מניה, פולהו משניין רגלין עד דאשפני כרגלא דתרנגולא.

מלכות שבא פתוב (מלכים א) ותבא לנסתו בחידות, חדא דעביד לרגלוי סנדלא דסטרא אחרא. מה פתוב (מלכים א) ויגד לה המלך את כל דבריה, ולא פתוב ויעש לה. גלי לה רזא ולא אצטרף למעבד לה סנדלא, דלאו אורחא להאי סטרא בהאי.

ומשום זה מי שרואה בחלומו שנותנים לו סנדלים לרגליו, ודאי שחיים נמסרו לו. ומי שרואה שפושטים ממנו סנדל, בדין צד האחר ימסר אם לא ישוב. ועל זה יש לשלף לזה ולתת אותו תוף עפר, סוד זה סנדל שהוא רגיל בו לא ישלף, כדי שלא יסור ממנו. אבל צריך סנדל אחר לשלף ממנו, וכמה הם.

אלו בעלי מגנים באותו צד שמתאספים שם להנעיל אותו סנדל לאותו צד, ולא יכולים. חוזר אצל אותו מת וכא בטענות עליו לפני הקדוש ברוך הוא לחוס עליו, והקדוש ברוך הוא חס עליו.

ומשום אותו סנדל חוזר לאותו מקום ארבעים ימים וסר מאותו מת, וכל אלו בעלי מגנים שלו. והקדוש ברוך הוא נותן לו ענש וגואל אותו, אבל לא נכנס תוף המקדש. ומקום מתקן להם מחוץ לגן עדן, ושם עומדים ומודים ומשבחים להקדוש ברוך הוא ורואים אותו מרחוק ואת אותו האור של עדן הצדיקים שנגן עדן ומתבלישים במעשיהם. אשריהם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא. (ע"כ

מההשמות).

ארבעים יפנו לא יסיף וגו' (דברים כה). מצוה זו להלקות הרשע, שהוא סמאל, שעתידי הקדוש ברוך הוא להכותו חמשים מכות, משום שעשה עצמו אלוה. יבא היחוד שמיוחדים בו ישראל בכל יום בכ"ה אותיות, ויפה בהם את מי ששם עצמו אלוה. ואינו אלא עבד מטנף. ואלו שסרחו בה, תקן להם הקדוש ברוך הוא (להכות) ביו"ד ה"א וא"ו, שהם ארבעים חסר

ובגין כך מאן דחמי בחלמיה דיהבין ליה סנדלין לרגלוי, ודאי חיין אתמסרין ליה. ומאן דחמי דאעדן מניה סנדלא, בדינא סטרא אוחרא יתמסר, אי לא יתוב. ועל דא אית לאשלפא להאי ולמיהב ליה גו עפרא, רזא דא סנדלא דאיהו רגיל ביה לא תשלוף, בגין דלא לאעדא מניה. אבל איצטרין סנדלא אחרא למשלף מניה, וכמה אינון.

אלון מארי תריסין בההוא סטרא דמתפנפי תמן לאנעלא ההוא סנדלא לההוא סטרא, ולא יכלין. אהדר לגביה ההוא מיתא וקא טעין עליה קמיה דקודשא בריך הוא למיחס עליה. וקודשא בריך הוא חס עליה.

ובגין ההוא סנדלא, אהדר לההוא אתר ארבעין יומין ואתעדי מההוא מיתא וכל אינון מארי תריסין דיליה. וקודשא בריך הוא יתיב ליה עונשא ופריק ליה, אבל לא עאל גו מקדשא. ואתר מתתקנא להו לבר מגנתא דעדן ותמן קיימין ואודן ומשבחין לקודשא בריך הוא וחקאן ליה מרחיק ויהוא נהירו דעדונא דצדיקיא בגנתא דעדן ואכספו בעובדין. זפאין אינון צדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי. (עד כאן מההשמות).

ארבעים יפנו לא יסיף וגו', (דברים כה) פקודא דא להלקות לרשע, דאיהו סמאל, דעתידי קדשא בריך הוא למחאה ליה חמשין מחאן. בגין דעבד גרמיה אלוה. ייתי יחודא, דמייחדן ביה ישראל בכל יומא, בכ"ה אתוון, וימחי בהון, למאן דשוי גרמיה אלוה, ולאן איהו אלא עבד מטונף. ואלין דסרחו בה' תקין לון קדשא בריך הוא, (למחאה) ביו"ד ה"א וא"ו, דאינון ארבעים חסר חר. ובהאי שמא, מחא קדשא בריך הוא עשרה

אחת. ובשם זה מכה הקדוש ברוך הוא עשר מכות את האדם ועשר לחנה, עשר לנחש ותשע לארץ, משום שכלם סרחו באות ה'. ולכן (בראשית א) כי עשית זאת. כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו וגו', יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה (דברים שם). מצוה זו ליבם אשת אח. שאשת אח היא ד', ועם א"ח היא אחד. ואם חס ושלום שלבו אינו להביא אח על ד', שהיא אשתו ובת זוגו של א"ח, הוא עושה פרוד, ונכנס סמאל אל אחר, באמצע, ונאמר בו (בראשית לח) ושחת ארצה לבלתי וגו', שהסתלק קוץ של אות ד' מן אחד. ומשום זה, והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו. והשחתת הזרע מנעה ממנו פמה ברכות ופרוד היחוד. ולכן ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' וימתהו ה'.

ויחוד של אח עם ד' בצדיק. ובעז משום שהתגבר על יצרו נקרא צדיק. וזהו בוע"ז, ב"ו ע"ז, תקיף ביצרו. (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר, וזה יה"ו שפלולות שלש אותיות (אבות) בצדיק, ליבם ה'. ובינה - בן י"ה, בגללה נאמר (רות ד) וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר. כאן רומז שנוי השם, וזה מצפ"ץ כאן, וזאת לפנים בישראל. וזה שנוי מקום, אהי"ה, איה מקום כבודו להעריצו. יה"ו הוא אהי"ה, וזה שנוי מקום. שנוי מעשה, אדנ"י, א' אהי"ה, י' יהוה, שניהם משתנים באדנ"י.

וזאת התעודה בישראל. התעודה - אם העליונה, (ישעיה ח)

מכתשין לאדם. ועשרה לחנה. ועשרה לנחש. ותשעה לארעא. בגין דכלהו סרחו באת ה'. ובגין דא, (בראשית ג) כי עשית זאת. (ע"ב). כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו וגו', יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה. (דברים כה) פקודא דא, ליבם אשת אח דאשת אח איהי ד', ועם א"ח איהי אחד. ואם חס ושלום לביה לאו איהו, למייתי אח על ד', דאיהי אתתיה בת זוגיה דא"ח, עביד פרודא, ועאל סמאל אל אחר באמצעיתא, ואתמר ביה, (בראשית לח) ושחת ארצה לבלתי וגו', דאסתלק קוצא דאת ד' מן אחד. ובגין דא, והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו. והשחתת זרעא, מנע מגיה פמה ברכאן, ופרודא דייחודא. ובגין דא ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' וימתהו ה'.

וייחודא דאח עם ד' בצדיק. ובעז בגין דאתתקף על יצריה, אקרי צדיק. והאי איהו בוע"ז, ב"ו ע"ז, תקיף ביצריה. (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר, ודא יה"ו (דף רפ"א ע"א) דכלילן תלת אתוון (ס"א אבהו) בצדיק, ליבם ה'.

ובינה בן י"ה, בגינה אתמר, (רות ד) וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר. הכא קא רמיז שנוי השם, ודא מצפ"ץ הכא, וזאת לפנים בישראל. ודא שנוי מקום, אהי"ה, איה מקום כבודו להעריצו. יה"ו, איהו אהי"ה, ודא שנוי מקום. שנוי מעשה, אדנ"י, א' אהי"ה, י' יהוה, תרווייהו משתנים באדנ"י.

וזאת התעודה בישראל, התעודה, אימא עלאה, (ישעיה ח) צור תעודה חתום תורה

צור תעודה חתום תורה בלמדי.
הוא חותם העולם, חותם השמים והארץ. על התמורה - שכינה תחתונה. באיזה מקום התכבאה? בעולם שלה, מטטרו"ן, וישנה, שם היא משתנה. ואדם שנאמר בו (שם מד) כתפארת אדם לשכת בית, (איוב

יד) משנה פניו ותשלחהו.
ורבן פרושה חכמי המשנה, לא כשאני נכתב אני נקרא. בעולם הזה נכתב יהוה, ונקרא אדנ"י. ורבי פתוב (מלאכי ג) אני ה' לא שנית. בכתיבה לא משתנה, אבל בקריאה משתנה. שכתובה שהוא מקומו, לא משתנה. בקריאה שהיא מחוץ למקומו, משתנה. (שמות כג) השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו. משום ששפחה שלו אדנ"י, שמה פשם המלכה, והקדוש ברוך הוא בו משתנה, משום שהוא נער. בו סוד (רוח) (איוב לג) ישוב לימי עלומיו.

אבר שכינה אצל הקדוש ברוך הוא לא משתנה, והקדוש ברוך הוא לא משתנה אליה, זהו שפתוב אני ה' לא שנית. אני - השכינה. ה' - העמוד האמצעי. שלף איש נעלו - זה סנדלפון, סנדל הוא לקדוש ברוך הוא, ונעל לשכינה. אבל תפארת, שכולל שש ספירות, הוא גוף ליהו"ה. ומלכות גוף לשכינה, שהוא אדני.

ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו'. מצוה זו לחלץ, וזוהי חליצת רוח מאותו גוף, שצריך לנהג עמו פאה, ואותו קשר האחזה שעם אחיו מתיר ממנו, ואותה רוח הולכת נע ונד עד שמוצאת גואל. זהו שכתוב (ויקרא כה) או דדו או בן דדו יגאלנו או משאר

בלמודי. איהו חותם דעלמא, חותם דשמאי וארעא. על התמורה, שכינתא תתאה. באן אתר אתטמרת. בעולימא דילה, מטטרו"ן, וישנה תמן, איהי משנה. ואדם דאתמר ביה (ישעיה מד) כתפארת אדם לשכת בית, (איוב יד) משנה פניו ותשלחהו.

ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם הזה נכתב יהוה, ונקרא אדנ"י. והא כתיב (מלאכי ג) אני יי' לא שנית. בכתיבה לא אשתי, אבל בקריאה אשתי. דכתיבה דאיהו אתריה, לא אשתי. בקריאה דאיהי לבר מאתריה, אשתי. (שמות כג) השמר מפניו ושמע בקולו אל תמר בו. בגין דשפחה דיליה אדנ"י, שמה פשם מטרוניתא. וקודשא בריך הוא ביה אשתי, בגין דאיהו נער. ביה רזא (רוחא) (איוב לג) ישוב לימי עלומיו.

אבר שכינתא אצל קדשא בריך הוא לא משתנית, וקודשא בריך הוא לגבה לא אשתי, הדא הוא דכתיב, (מלאכי ג) אני יי' לא שנית, אני, שכינתא. יי', עמודא דאמצעיתא. שלף איש נעלו, דא סנדלפון, סנדל איהו לגבי קדשא בריך הוא, ונעל לגבי שכינתא. אבל תפארת, דכליל שית ספירן, איהו גופא ליהו"ה. ומלכות, גופא לשכינתא, דאיהו אדני.

ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וגו'. (דברים כה) פקודא דא, לחלוץ. והאי איהו חליצת רוחא מההוא גופא, דבעי לאנהגא עמיה פאה, וההוא קשירא דאחזה דעם אחזה מתיר מגיה, וההוא רוחא אזיל נע ונד, עד דאשפח פרוקא. הדא הוא דכתיב, (ויקרא כה) או דודו או

בְּשָׂרוֹ וְגו'. וְאִם לֹא מִצָּא - וְהִשְׁיגָה יָדוֹ וְנִגָּאֵל. כְּאוֹרֶחַ שְׁהוֹלֵךְ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, אוֹ כְּעַבְדֵי שְׁהוֹלֵךְ בְּשִׁלְשֻׁלַת עַל צְוֹאָרוֹ עַד שְׁמוּצָא פְדִיּוֹן מֵאֲדוֹנוֹ עַל חֲטָאוֹ. אוֹי לְמִי שֶׁלֹּא הֵנִיחַ בֶּן לְגֹאֵל אוֹתוֹ.

וְאֵלֶיָּהוּ וְחֲכָמֵי וּבְעֲלֵי הַיְשִׁיבוֹת, כָּאֵן רְמוֹז אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים. שֶׁהוּא קְשׁוּר בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְאֲסוּר בְּתְפִלִּין שֶׁל רֶאשׁ, כְּשֶׁאֵין (לו) בֶּן לְגֹאֵל אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל בֶּן י"ה. כְּאוֹתוֹ קְשׁוּר הוּא אַחַח חֲבוּשׁ וְאֲסוּר, שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת לְגֹאֵל אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא ד' עֲצָמוֹ שֶׁל אַח. (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ אֵלֶיּוֹ בְּקֶרְקֶפֶת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֶאשׁ, וּבְשָׂרׁוֹ מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ מִצַּד הַלֵּב.

וְרֵא לְחֻנָּם אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבִגְמִילוֹת חֻסְדִּים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, מַעֲלָה אָנִי עֲלֵיו כְּאֵלוֹ פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנֵי מִבֵּין הַעוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכִמְהָ בְּנֵי אָדָם שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְעוֹשִׂים גְּמִילוֹת חֻסְדִּים וּמִתְפַּלְלִים, וְלֹא נִגָּאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ וַיִּשְׁרָאֵל. אֲלֵא שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה לְחַבֵּר אוֹתָהּ עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּגְמִילוֹת חֻסְדִּים הֲרִי פְּרִשׁוּהָ, שֶׁהֲרִי אֵין חֻסְדֵי אֲלֵא הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, שֶׁכָּל הַמְּצוּוֹת שֶׁעָשָׂה, לְגֹאֵל בּוֹ שְׁכִינָתוֹ, וּבְזָה עוֹשֶׂה חֻסְדֵי עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מִי שֶׁגוֹמֵל חֻסְדֵי עִם שְׁכִינָתוֹ, הוּא גוֹמֵל עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשׁוֹם שֶׁכְּשֶׁחֲטָאוֹ יִשְׁרָאֵל וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיָּה רוֹצֵה לְיִסְרֹם, הָאִם הִיָּה רוֹבֵצַת עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁיִּצְאֻהוּ לְתַרְבוֹת רְעָה. מִה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? גֵּרַשׁ אֶת בְּנֵי הַמִּלֵּךְ

בֶּן דָּוִד וְנִגָּאֲלוֹ אוֹ מִשְׁאָר בְּשָׂרוֹ וְגו'. וְאִי לֹא אֲשַׁכַּח, וְהִשְׁיגָה יָדוֹ וְנִגָּאֵל. כְּאוֹרֶחַ דְּאֲזִיל מֵאֲתֵר לְאֲתֵר, אוֹ כְּעַבְדֵי דְּאֲזִיל בְּשִׁלְשֻׁלַת עַל צְוֹאָרֵיהּ, עַד דְּאֲשַׁכַּח פְּדִיּוֹן מֵאֲדוֹן דִּילֵיהּ עַל חוֹבֵיהּ. וְוִי לְמֵאֵן דִּלְא אָנַח בֶּן לְמִפְּרָק יִתִּיהּ. וְאֵלֶיָּהוּ וּרְבִנָּן וּמֵאֲרֵי מִתִּבְתָּאֵן, הֲכָא רְמִיז, אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִין. דְּאִיהוּ קְשׁוּר בְּקֶשֶׁר וְאֵין תְּפִלִּין דִּיד, וְאֲסוּר בְּתְפִלִּין דִּירִישָׁא, כִּד לִית (ל"ה) בֶּן לְמִפְּרָק לֵיהּ, מִסְטָרָא דְּבֶן י"ה. בְּהֵהוּא קְשִׁירוֹ אִיהוּ אַחַח חֲבוּשׁ וְאֲסוּר, דְּלִית לֵיהּ רְשׁוּת לְמִפְּרָק יִת גְּרַמִּיהּ, דְּאִיהוּ ד' עֲצָמוֹ דְּאֵח, (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ לְגַבִּיהּ, בְּקֶרְקֶפֶת דְּתְפִלִּין דִּירִישָׁא. וּבְשָׂרׁוֹ מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ מִסְטָרָא דְּלֵבָא.

וְרֵא לְמַגְנָא אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבִגְמִילוֹת חֻסְדִּים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, מַעֲלָה אָנִי עֲלֵיו כְּאֵלוֹ פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנֵי מִבֵּין עוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכִמְהָ בְּנֵי נֶשֶׁא דְקָא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא, וְעַבְדֵי גְּמִילוֹת חֻסְדִּים, וּמִצְלִין, וְלֹא אֶתְפְּרָק קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתֵיהּ וַיִּשְׁרָאֵל. אֲלֵא דִּישְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, לְחַבֵּר יִתָּהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּגְמִילוֹת חֻסְדִּים, הָא אוֹקְמוּהָ, דְּהָא אֵין חֻסְדֵי אֲלֵא הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, דְּכָל פְּקוּדֵין דְּעַבִּיד, לְמִפְּרָק בְּהוֹ שְׁכִינָתֵיהּ, וּבְהָא עַבִּיד חֻסְדֵי עִם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מֵאֵן דְּגָמִיל חֻסְדֵי בְּשְׁכִינָתֵיהּ, עִם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּמִיל. בְּגִין דְּכַד חֲבוּ יִשְׂרָאֵל, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּהּ בְּעֵי לְיִסְרָא לֹון, אִימָא הוֹת רְבִיעָא עֲלֵיהּ, עַד דְּנִפְקוּ לְתַרְבוֹת רְעָה. קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַה עַבִּיד. תְּרִיךְ בְּנֵי מְלָכָא וּמִטְרוֹנֵיתָא. וְאִיהוּ אוֹמֵי, דִּלְא יְהִדֵּר

והמלכה, ונשבע שלא יחזר
למקומו עד שהמלכה תחזר
למקומה. ומי שחוזר בתשובה
וגומל חסד עם השכינה ובכל
התורה ובמצוותיה, ולא היא
(דו"א) אלא לגאל את השכינה, זה
עושה חסד עם קונו, וכאלו גאל
אותו ואת שכינתו ואת בניו.

אמר אליהו וכל ראשי
הישיבות, רועה הנאמן, אפה
הוא האיש הזה, אפה הוא בן
מהמלך והמלכה, שהשתדלותך
לקדוש ברוך הוא לא כמי
שעושה חסד עם קונו, אלא כמו
בן שמחייב לשים עצמו וכחו
לפדות אבא ואמא ומסר עצמו
למיתה עליהם. שמי שאינו בן
המלך ועושה טובה עם המלך
והמלכה, ודאי זה נחשב שעושה
חסד עם קונו.

קם רועה הנאמן והשתטח לפני
הקדוש ברוך הוא, ובכה ואמר,
בן יהי רצון שלו שיחשיב אותי
כבן, שהמצעים שלי לקדוש
ברוך הוא ושכינתו יהיו אליו
כמו בן שמשתדל בהם אחר
אביו ואמו, שאוהב אותם יותר
מצעמו ונפשו, רוחו ונשמתו,
וכל מה שהיה לו, היה חושב
להם לאין לעשות בהם רצון של
אבא ואמא ולפדות אותם בהם.
ואף על גב שידעתי שהכל
ברשותו, הרחמן רוצה את הלב.
באותו זמן בא הקדוש ברוך הוא
ונשק אותו, ואמר, רועה הנאמן,
ודאי שאתה הוא בן שלי ושל
השכינה. רבנן ומלאכים נשקו
בן! כמו כלם ונשקו לו, וקבלו
אותו לרב ומלך עליהם.

והיה בהנים יי' אליהו וגו',
תמחה את זכר עמלק וגו' (דברים
כה). מצוה זו להכרית את זרעו
של עמלק, שהרי הקדוש ברוך
הוא נשבע שלא יחזר לכסאו עד

לאתריה, עד דמטרוניתא אתהדרת לאתרהא.
ומאן דהדר בתשובה, וגמיל חסד בשכינתא,
ובכל אורייתא ובפקודין דילה, ולאו איהי
(איהו) אלא למפרק שכינתא, דא עביד חסד עם
קונו, וכאלו פריק ליה ולשכינתיה ולבניו.

אמר אליהו וכל ראשי מתיבתאן, רעיא
מהימנא, אנת הוא האי בר נש, אנת
הוא בר מן מלכא ומטרוניתא, דאשתדלותא
דילך לגבי קדשא בריך הוא, לאו כמאן
דעביד חסד עם קונו, אלא כברא דמחוייב
לשווייה גרמיה ותוקפיה למפרק אפא
ואימא, ומסר גרמיה למיתה עלייהו. דמאן
דלאו איהו ברא דמלכא, ועביד טיבו עם
מלכא ועם מטרוניתא, ודאי האי אתחשיב
דעביד חסד עם קונו.

קם רעיא מהימנא, ואשתטח קמי קדשא
ברוך הוא ובכה, ואמר פן יהא רעוא
דיליה, דיחשיב לי כבר, דעובדין דילי לגבי
קדשא בריך הוא ושכינתיה יהון לגביה כברא
דאשתדל בהון פתר אבוי ואמיה, דרחים לון
יתיר מגרמיה ונפשיה ריחיה ונשמתיה, וכל
מה דהוה ליה הוה חשיב לון לאין, (דף רפ"א
ע"ב) למעבד בהון רעותיה דאבא ואמא,
ולמפרק לון בהון. ואף על גב דידענא דכלא
ברשותיה, רחמנא לבא בעי. בההוא זמנא
אתא קדשא בריך הוא ונשיק ליה, ואמר,
רעיא מהימנא, ודאי אנת הוא ברא דילי,
ודשכינתא. רבנן ומלאכין נשקו בר קמו
כלהו ונשקו ליה, וקבילו ליה לרב ומלכא
עלייהו.

והיה בהנים יי' אליהו וגו', תמחה את זכר
עמלק וגו'. (דברים כה) פקודא דא, להכרית
זרעו של עמלק. דהא קדשא בריך הוא אומי,

שִׁיקַח נִקְמָה מִמֶּנּוּ. פֶּתַח רוּעָה הַנֶּאֱמָר וְאָמַר, וְדָאֵי מִשּׁוּם זֶה הָיוּ הוֹלְכִים בְּמִדְבָּר וְעַל הַיָּם, וְלֹא יִכְנסוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד שִׁטַּל נִקְמָה מִצְמֶלֶק.

עֲמִלֶּק מֵהוּ לְמַעְלָה? שְׁהָרִי רָאִינוּ שְׁבַלְעַם וּבִלְקָ הָיוּ נִשְׁמוֹתֵיהֶם מִשָּׁם, וּמִשּׁוּם זֶה שָׁנְאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל אֲמָה וְלִשׁוֹן, וְלָכֵן עֲמֶלֶק רָשׁוּם בְּשֵׁמֶם - ע"ם מְבַלְעֵם, ל"ק מְבַלְק. וְזָכַר וּנְקָבָה הֵם עֲמֶלְקִים, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר (במדבר כג) לֹא הִבִּיט אֵוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל. כִּמוֹ שֵׁשׁ בְּיִשְׂרָאֵל אֲרַבַּע פָּנִים: יַעֲקֹב, יִשְׂרָאֵל, רַחֵל, לֵאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לֵאָה, יַעֲקֹב עִם רַחֵל, כְּנָגֵד (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן - כָּף יֵשׁ אֲרַבַּע פָּנִים לְעֲמֶלֶק: קָסֶם, וּנְחַשׁ, עֵמֶל, וְאוֹן. עֵמֶל רָשׁוּם בְּעֲמֶלֶק, וְהֵמֶן שְׁהָיָה מִצַּד עֲמֶלֶק - (תהלים ז) יָשׁוּב עֲמֵלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְכָל אֲלוֹפֵי עֲשׂוֹ מִעֲמֶלֶק הָיוּ. וְלִמְעַלָּה עֲמֶלֶק, סְמָאֵל. עֵמֶל, נַחֲשׁ, אֵוֶן, וּמִרְמָה. שְׁמִפְתָּה אֶת הָאָדָם לַחֲטָא לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. קָסֶם - ק' מִעֲמֶלֶק, ס"ם מִסְמָאֵל. נַחֲשׁ, א"ל מִסְמָאֵל (כאן חסר).

עֲלוֹי נֶאֱמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית יב) לָךְ לְךָ מֵאַרְצָךְ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. בֵּית מוֹלַדְ שְׁלֹךְ מִבְּתֵי הַלְבָנָה הַלְלוֹ, אוּ בְּתֵי שְׁבֵתָאֵי, אוּ בְּתֵי מֵאָדִים. שְׁעַל בְּתֵי מֵאָדִים וּבְתֵי שְׁבֵתָאֵי וּלְבָנָה נֶאֱמַר, אֵין מִתְחִילִים בְּשָׁנֵי וַיְרַבֵּיעִי, (ואין מתחילין בשני ואין מסיימין ברביעי) שְׁמֵאָדִים אָדָם הַחֲמָה, גִּיהֶנָם אִם שַׁל עֲשׂוֹ, שְׁנוּלָדָה בַּיּוֹם הַשָּׁנִי. וְהַלְבָנָה הִיא טוֹב וְרַע. טוֹב בְּמִלּוּאָה, וְרַע בְּחִסְרוֹנָה.

וּמִשּׁוּם שְׁהִיא כְּלוּלָה מִטוֹב וְרַע, מוֹנִים בָּהּ יִשְׂרָאֵל וּמוֹנִים בָּהּ בְּנֵי

דְּלָא יַחְזוֹר עַל פְּרִסְיָה, עַד דִּיטוּל נוֹקְמָא מִנִּיהּ. פֶּתַח רַעֲיָא מְהֵימְנָא וְאָמַר. וְדָאֵי, בְּגִין דָּא הָוּוּ אֲזִילִי בְּמִדְבָּרָא וְעַל יַמָּא, וְלֹא יִיעֲלוּן בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, עַד דִּיטוּל נוֹקְמָא מִנִּיהּ דְּעֲמֶלֶק.

עֲמִלֶּק מָאן הוּא לְעִילָא, דְּהָא חֲזִינָן דְּבַלְעָם וּבִלְקָ מִתְמָן הָוּוּ נִשְׁמָתִין דְּלַהוֹן, וּבְגִין דָּא הָוּוּ שָׁנְאִין לְיִשְׂרָאֵל יִתִּיר מִכָּל אוֹמָה וְלִישָׁן, וּבְגִין דָּא עֲמֶלֶק רָשִׁים בְּשִׁמְהוֹן, ע"ם מִן בְּלַעַם, ל"ק מִן בִּלְקָ, וְדָכַר וּנוֹקְבָא אֵינוֹן עֲמֶלְקִים. וְעַלֵּיהּוּ אֶתְמַר, (במדבר כג) לֹא הִבִּיט אֵוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל.

בְּנוֹנָא דְּאִית בְּיִשְׂרָאֵל אֲרַבַּע אַנְפִּין, יַעֲקֹב, יִשְׂרָאֵל, רַחֵל, לֵאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לֵאָה, יַעֲקֹב עִם רַחֵל, לְקַבֵּל, (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. הָכִי אִית אֲרַבַּע אַנְפִּין לְעֲמֶלֶק, קָסֶם, וּנְחַשׁ, עֵמֶל, וְאוֹן. עֵמֶל רָשִׁים בְּעֲמֶלֶק. וְהֵמֶן דְּהָוּה מִסְטָרָא דְּעֲמֶלֶק, (תהלים ז) יָשׁוּב עֲמֵלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְכָל אֲלוֹפֵי עֲשׂוֹ מִעֲמֶלֶק הָוּוּ. וְלְעִילָא עֲמֶלֶק, סְמָאֵל. עֵמֶל, נַחֲשׁ, אֵוֶן, וּמִרְמָה. דְּמִפְתֵּי לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְמַחֲטִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. עֵמֶל, קָסֶם, ק' מִן עֲמֶלֶק ס"ם מִן סְמָאֵל. ל. נַחֲשׁ, א"ל מִסְמָאֵל (כאן חסר).

עֲלוֹיָה אֶתְמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית יב) לָךְ לְךָ מֵאַרְצָךְ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ, בֵּית מוֹלַדְ דִּילָךְ, מֵאֵלִין בְּתֵי סִיְהָרָא, אוּ בְּתֵי שְׁבֵתָאֵי, אוּ בְּתֵי מֵאָדִים. דְּבְתֵי מֵאָדִים וּבְתֵי שְׁבֵתָאֵי וּלְבָנָה, עַלֵּיהּוּ אֶתְמַר, אֵין מִתְחִילִין בְּב"ד (אין מתחילין בב' ואין מסיימין בד'). דְּמֵאָדִים סוּמְקוֹ דְּחֲמָה, גִּיהֶנָם, אִימָא דְּעֲשׂוֹ, דְּאֶתְיִילִידַת בְּיוֹמָא תַנְיִנָא. וְסִיְהָרָא, אִיהּוּ טוֹב וְרַע, טוֹב בְּמִלּוּאָה. וְרַע בְּחִסְרוֹנָה.

וּבְגִין דְּאִיָּהֵי כְּלִילָא מִטוֹב וְרַע, מוֹנִין בָּהּ

יִשְׂרָאֵל וּמוֹנִין בָּהּ בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל. וְכַד לָקַת
 בְּמִלּוּאָה, סִימָנָא לָא טב לְיִשְׂרָאֵל. וְכַד לָקַת
 בְּחֶסְרוֹנָה, סִימָן רַע לְיִשְׁמַעֲאֵלִים. וּבְהֵאֵי (ישעיה
 כט) וְאַבְדָּה חֲכַמַת חֲכָמָיו, חֲכָמָה
 דְּיִשְׁמַעֲאֵלִים, וּבִינַת נְבוֹנָיו תִּסְתַּתֵּר, דְּאִינוּן
 לָא יַדְעִין בְּבְרִיאַתָּן, אֶלְא בְּשִׁמוּשָׁא דִּילְהוּן,
 כְּפִי שְׁנוּי עֲלָמָא בְּהַלִּיכְתָּן וְשִׁימוּשָׁן. וְסִיְהֵרָא
 אַתְּבְרִיאַת בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה, וּבְחֶסְרוֹנָה דִּילְהָ
 עֲנִיּוֹת, אַתְּבְרִיאַת לִילִית, שְׁבַתָּאֵי, דְּאִיהוּ רַעֲב
 וְצָמְאוּן וְלָקוּתָא דְנְהוּרִין. עֲלָה אַתְּמַר, יְהִי
 מְאֲרַת חֶסֶר. (משלי ג) מְאֲרַת יְי' בְּבֵית רִשְׁעָא. (קהלת
 ט) וְחוּטָא יִלְכַד בָּהּ, בְּבֵית הַסֹּהֵר דִּילְהָ, וְצַדִּיק
 יִמְלֹט מִמָּוֶה.

וְאִית פְּכָבָא אַחְרָא, נְקוּדָה זַעֲיָרָא, נְקוּדַת
 שְׁפָחָה (נ"א סִיְהֵרָא) דְּאִיהוּ מְאֲרַת, וְדָא
 חוֹלָם, בַּת מְלָךְ, שְׁבַת מְלָכְתָא. דְּשִׁלְטָנוּתָא
 דְּתַרְוּוּיָהּ בְּיוֹם שְׁבִיעֵי, דְּאַתְּמַר בֵּיהּ, (דברים ה)
 לְמַעַן גְּנוּחַ עֲבָדְךָ וְאַמְתָּךְ. דְּסִדְרַת בְּרִיאַתָּן לָאו
 כְּסִדְרַת שְׁמוּשָׁן. וּבְגִין דָּא חַמְ"ה וּמ"א אֲדִים
 סוּמְקֵי דְגִיְהֵנָם, אַתְּבְרִיאֻּ בְּיוֹמָא תְּנִינָא.
 לְבָנָה שְׁבַתָּאֵי, אַתְּבְרִיאֻּ בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה,
 פְּפָנָא וְחִשׁוּקָא. וּבְגִין דָּא אִין מַתְחִילִין בְּב"ד,
 בְּגִין דְּגִיְהֵנָם אַתְּבְרִי בְּיוֹמָא תְּנִינָא, וְלָקוּתָא
 דְנְהוּרִין בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה.

בְּכ"ב, עֲלִיהָ אַתְּמַר, (במדבר כד) דְּרַף
 פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב. שְׁדַרְגָּתוֹ בְּיוֹם
 שְׁלִישִׁי, וּבּוֹ (שמות ט) וַיְהִי בְּיוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיוֹת הַבֶּקֶר, שְׁבוּ יָרֵד
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַת אֶת
 הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יַחֲדָה,
 לְהֵיוֹת עֲמוֹ שְׁבַת הַמְּלָכָה, שֶׁהוּא
 יוֹם שְׁלִישִׁי, כּוֹלָל שְׁלֹשֶׁת עֲנָפֵי
 הָאֲבוֹת, ש', הַבַּת (המלכה)
 הַיַּחֲדָה, שְׁשִׁלְטוֹנָה בְּלִיל שְׁבַת,
 בּוֹ נַעֲשִׂית שְׁבַת.

וְכֵן חוֹלְקִים חֲכָמֵי הַמְּשֵׁנָה עַל
 מַתָּן תּוֹרָה, בַּת יַחֲדָה. זֶה אָמַר

יִשְׂרָאֵל וּמוֹנִין בָּהּ בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל. וְכַד לָקַת
 בְּמִלּוּאָה, סִימָנָא לָא טב לְיִשְׂרָאֵל. וְכַד לָקַת
 בְּחֶסְרוֹנָה, סִימָן רַע לְיִשְׁמַעֲאֵלִים. וּבְהֵאֵי (ישעיה
 כט) וְאַבְדָּה חֲכַמַת חֲכָמָיו, חֲכָמָה
 דְּיִשְׁמַעֲאֵלִים, וּבִינַת נְבוֹנָיו תִּסְתַּתֵּר, דְּאִינוּן
 לָא יַדְעִין בְּבְרִיאַתָּן, אֶלְא בְּשִׁמוּשָׁא דִּילְהוּן,
 כְּפִי שְׁנוּי עֲלָמָא בְּהַלִּיכְתָּן וְשִׁימוּשָׁן. וְסִיְהֵרָא
 אַתְּבְרִיאַת בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה, וּבְחֶסְרוֹנָה דִּילְהָ
 עֲנִיּוֹת, אַתְּבְרִיאַת לִילִית, שְׁבַתָּאֵי, דְּאִיהוּ רַעֲב
 וְצָמְאוּן וְלָקוּתָא דְנְהוּרִין. עֲלָה אַתְּמַר, יְהִי
 מְאֲרַת חֶסֶר. (משלי ג) מְאֲרַת יְי' בְּבֵית רִשְׁעָא. (קהלת
 ט) וְחוּטָא יִלְכַד בָּהּ, בְּבֵית הַסֹּהֵר דִּילְהָ, וְצַדִּיק
 יִמְלֹט מִמָּוֶה.

וְאִית פְּכָבָא אַחְרָא, נְקוּדָה זַעֲיָרָא, נְקוּדַת
 שְׁפָחָה (נ"א סִיְהֵרָא) דְּאִיהוּ מְאֲרַת, וְדָא
 חוֹלָם, בַּת מְלָךְ, שְׁבַת מְלָכְתָא. דְּשִׁלְטָנוּתָא
 דְּתַרְוּוּיָהּ בְּיוֹם שְׁבִיעֵי, דְּאַתְּמַר בֵּיהּ, (דברים ה)
 לְמַעַן גְּנוּחַ עֲבָדְךָ וְאַמְתָּךְ. דְּסִדְרַת בְּרִיאַתָּן לָאו
 כְּסִדְרַת שְׁמוּשָׁן. וּבְגִין דָּא חַמְ"ה וּמ"א אֲדִים
 סוּמְקֵי דְגִיְהֵנָם, אַתְּבְרִיאֻּ בְּיוֹמָא תְּנִינָא.
 לְבָנָה שְׁבַתָּאֵי, אַתְּבְרִיאֻּ בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה,
 פְּפָנָא וְחִשׁוּקָא. וּבְגִין דָּא אִין מַתְחִילִין בְּב"ד,
 בְּגִין דְּגִיְהֵנָם אַתְּבְרִי בְּיוֹמָא תְּנִינָא, וְלָקוּתָא
 דְנְהוּרִין בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה.

בְּכ"ב, עֲלִיהָ אַתְּמַר, (במדבר כד) דְּרַף
 פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב. שְׁדַרְגָּתוֹ בְּיוֹם
 שְׁלִישִׁי, וּבּוֹ (שמות ט) וַיְהִי בְּיוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיוֹת הַבֶּקֶר, שְׁבוּ יָרֵד
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַת אֶת
 הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יַחֲדָה,
 לְהֵיוֹת עֲמוֹ שְׁבַת הַמְּלָכָה, שֶׁהוּא
 יוֹם שְׁלִישִׁי, כּוֹלָל שְׁלֹשֶׁת עֲנָפֵי
 הָאֲבוֹת, ש', הַבַּת (המלכה)
 הַיַּחֲדָה, שְׁשִׁלְטוֹנָה בְּלִיל שְׁבַת,
 בּוֹ נַעֲשִׂית שְׁבַת.

וְכֵן חוֹלְקִין מְאֲרֵי מַתְנִיתִין עַל מַתָּן

בת תורה, פת יחידה. דא אמר, בשלישי נתנה תורה. ודא אמר, בשביעי נתנה תורה. ואיהי בת יחידה, דאחידת בעמודא דאמצעייתא, תליתאה לאכהן. ובצדיק, שביעית ליה בת יחידה. וכשהיא עטרה על ראשו, נקרא בו שביעי, שהיא היה ששי, שכוכבו צדק, ובת יחידה שבת המלכה נקראת צדק. ומשום זה תורה אחוזה בו בין יום ג' וז'.

והוא כ"ב מן פוכ"ב, כ"ו - (תהלים פד) פי שמש ומגן יהו"ה צבאות, שכינה מלכות הקדש, (בראשית מז) בך יברך ישראל, כ"ב אותיות התורה. פוכב כלול משלש דרגות: כ' פתח, ב' בינה, יהו"ה כלול שניהם - חכמה. וכוכ"ב כלול הכל, דרגת העמוד האמצעי ושכינה.

והשכינה היא לבנה, לבון ההלכה, רחמים, בצד החסד. ונקראת חמה, ברה פחמה, מצד הגבורה, פני משה כפני חמה. הלכנה אפלה, מעוט הלכנה, שפחה שלה גיהנם, חמה רעה. שפחה שלה שבתאי, לקוי המאורות, חלול שבת. שפחתה, שפחזרה ערף לגברתה בכל יום ויום, ומתגברת עליה בחטאי ישראל בנייה. זהו שכתוב (משלי ל) ושפחה פי תירש גברתה. ששלטון השפחה לא היה אלא ביום השני בגיהנם. ובכביעי בלקוי המאורות, וחזרה לשלט בכל יום ויום.

ובת מלך אסורה בסרכות, בבית הסהר, בגלותה. והיא קן של סמאל בין הפוכבים. והקדוש ברוך הוא נשבע, (עובדיה א) אם תגביה פנשר ואם בין פוכבים שים קנף משם אורידך נאם ה'. ושכינה נגה, ונגה לאש (יחזקאל א), ומכאן קראו לבית הכנסת אש נגה.

ותורה אחידה בין יום ג' וז'. ואיהו כ"ב מן פוכ"ב, כ"ו (תהלים פד) פי שמש ומגן יהו"ה צבאות, שכינתא מלכות הקדש, (בראשית מז) בך יברך ישראל, כ"ב אתוון דאורייתא. פוכב, כלילא מתלת דרגין, כ', פתח. ב' בינה. יהו"ה כליל תרווייהו, חכמה. וכלא כליל פוכ"ב, דרגא דעמודא דאמצעייתא.

ושכינתא איהי לבנה, לבון ההלכה, רחמי, בסטרא דחסד. ואתקריאת חמה, ברה כחמה, מסטרא דגבורה, פני משה כפני חמה. סיהרא אפילה, מעוט דסיהרא, שפחה דילה גיהנם, חמה בישא. שפחה דילה שבתאי, לקותא דנהורין, חילול שבת. שפחה דילה, דאהדרת עורף לגבירתה בכל יומא (ד) ו"ב ע"א) ויומא ואתגברת עליה בחובין דישראל בנהא. הדא הוא דכתיב, (משלי ל) ושפחה כי תירש גבירתה. דשולטנותא דשפחה, לא הוי אלא ביומא תגיינא, בגיהנם. ובכביעי בלקותא דנהורין. ואתהדרת לשלטאה בכל יומא ויומא.

ובת מלך, אסירא בסרכות, בבית הסהר, בגלותא דילה. ואיהי קינא דסמאל בין פכביא. וקודשא בריך הוא אומי, (עובדיה א) אם תגביה פנשר ואם בין פכבים שים קנף משם אורידך נאם יי'. ושכינתא נגה, ונגה לאש, ומהכא קרו לבי כנשתא אש נגה.

ובת מלך, אסירא בסרכות, בבית הסהר, בגלותא דילה. ואיהי קינא דסמאל בין פכביא. וקודשא בריך הוא אומי, (עובדיה א) אם תגביה פנשר ואם בין פכבים שים קנף משם אורידך נאם יי'. ושכינתא נגה, ונגה לאש, ומהכא קרו לבי כנשתא אש נגה.

אִשׁ מֵאֲדִים לִישָׁנָא דְאֹדֶם, (שמות כח) טור אֹדֶם פְּטָדָה. נוֹגַהּ אִשָּׁא חִיּוּרָא. וְתַרְוִייהוּ פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי חֲמָה. וּשְׁנִיָּהֶם פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי לְבָנָה. נֶצַח וְהוּד, אוֹתָם שְׁלֶקְחוּ לְבָן מִחֶסֶד וְאֹדֶם מִגְּבוּרָה, אֶהְרֵן וְדוּד מִשֵּׁם הָיוּ. אֶחָד לְקַח רַחֲמִים, וְאֶחָד לְקַח דִּין. דְּוֹד מִצַּד הַשְּׂמָאל, (שמואל א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי. אֶהְרֵן אִישׁ חֶסֶד. וּשְׁנִיָּהֶם נְבִיאֵי אַמֶּת מִשֵּׁם. פְּנֵי מִשָּׁה הָיוּ מֵאֲדִים בְּנְבוּאָה שֶׁל בִּינָה, אִיהוּ חֲמָה (אִימָא) עֲלִיוֹנָה, מִשֵּׁם נְבוּאָתוֹ.

בְּהֵן עֲשׂוּ הַרְשַׁע עֶבֶד אֲדוֹם, וְנִקְבָּה שְׁלוֹ מֵאֲדִים, הִיא שְׁפִיכוֹת דְּמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְגִרְמָה שֶׁבְּמִלְכָּה הַתְּקִים, (איכה א) נְתַנְנִי ה' בְּיַדִּי לֹא אוֹכַל קוֹם. (שם) נְתַנְנִי שְׂמִמָּה כָּל הַיּוֹם דְּוָה. הוּד הַפּוֹף לְדוּדָה, שְׁנַצַּח וְהוּד כְּנַגְדָּם. יְכִין וּבְעוֹז. שְׁתִּיחֵן אֲשֶׁר הַבֵּית נִשְׁעַן עֲלֵיהֶם. שְׁבִית הַכְּסֹת נִקְרָא עַל שְׂמֵם אִשׁ נְגַה כְּמוֹ שְׂאֲמֶרְנוּ.

וְשִׁפְחָה רַעָה הִיא קְבוּרָה, וּבָהּ אֶסִירָא לְגַבִּירְתָּא. וְהִיא שְׁבִתָּאִי, קָרָה וּיְבִשָּׁה, בְּקְבוּרַת הַעֶפֶר, וְהִיא מוֹת שֶׁל עֲנִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהִיא קְבוּרַת עֲנִי, מְכֹסָה בָּהּ בְּשִׁבְעָה מִינֵי מְדוּרוֹת, שְׁהִיא כְּלוּלָה מִשְׁבַּע פּוֹכְבִים, כְּמוֹ שְׁשִׁבַת הַמֶּלֶכָה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע. וְהֵם שְׁבַע פּוֹכְבִים מִצַּד שֶׁל הַגְּבוּרָה (הַגְּבִירָה), (בראשית מא) שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע. מִצַּד שֶׁל שְׁפָחָה, שְׁבַע שְׁנֵי הַרְעֵב. שְׁעֲלֵיהֶם אָמַר הַנְּבִיא, (עמוס ח) לֹא רָעַב לְלֶחֶם וְלֹא צָמָא לְמַיִם כִּי אִם לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי ה'.

גְּבִירְתָּהּ גֵּן. שְׁפָחָה אֲשֶׁפָּה מְטוֹנְפַת, מִצַּד שֶׁל עֶרֶב רַב אֲשֶׁפָּה מְעוֹרְבַת בְּגֵן, שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. מִצַּד שֶׁל עֲבוּדָה זְרָה נִקְרָאת שְׁבִתָּאִי,

אִשׁ מֵאֲדִים לִישָׁנָא דְאֹדֶם, (שמות כח) טור אֹדֶם פְּטָדָה. נוֹגַהּ אִשָּׁא חִיּוּרָא. וְתַרְוִייהוּ פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי חֲמָה. וּשְׁנִיָּהֶם פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי לְבָנָה. נֶצַח וְהוּד, אוֹתָם שְׁלֶקְחוּ לְבָן מִחֶסֶד, וְסוּמְקוֹ מִגְּבוּרָה. אֶהְרֵן וְדוּד מִתְּמָן הָיוּ, חַד נְטִיל רַחֲמִי, וְחַד נְטִיל דִּינָא, דְּוֹד מִסְטָרָא דְשְׂמָאֵלָא, (שמואל א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי. אֶהְרֵן אִישׁ חֶסֶד, וְתַרְוִייהוּ נְבִיאֵי קְשׁוּט מִתְּמָן. פְּנֵי מִשָּׁה הָיוּ נְהִירִין בְּנְבוּאָה דְּבִינָה, אִיהוּ חֲמָה (אִימָא) עֲלָאָה מִתְּמָן נְבוּאָה דִּילִיָּהּ.

בְּהוֹן עֲשׂוּ חִיּוּבָא עֶבֶד אֲדוֹם, וְנוֹקְבָא דִּילִיָּהּ מֵאֲדִים, אִיהִי שְׁפִיכוֹת דְּמִים דִּישְׂרָאֵל, וְגִרְמָה דְּמִטְרוֹנִיתָא אֶתְקִיִים בָּהּ, (איכה א) נְתַנְנִי יי' בְּיַדִּי לֹא אוֹכַל קוֹם, (שם) נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּוָה. הוּד, דְּוָה אֶתְהַדְרֵי. דְּנֶצַח וְהוּד לְקַבְּלִיָּהּ. יְכִין וּבְעוֹז. שְׁתִּיחֵן אֲשֶׁר הַבֵּית נִשְׁעַן עֲלֵיהֶם. דְּבִי כְּנִשְׁתָּא אֶתְקִירָאָת עַל שְׂמִיָּהּ אִשׁ נוֹגַהּ בְּדָקָא אֲמִינָא.

וְשִׁפְחָה רַעָה אִיהִי קְבוּרָה, וּבָהּ אֶסִירָא לְגַבִּירְתָּא. וְאִיהִי שְׁבִתָּאִי, קָרָה וּיְבִשָּׁה, בְּקְבוּרְתָא דְעֶפֶרָא, וְאִיהִי מוֹת דְּעֲנִיּוֹתָא דְאוּרִיָּתָא, וְאִיהִי קְבוּרַת עֲנִי, מְכֹסָה בָּהּ בְּשִׁבַע מִינֵי מְדוּרוֹת, דְּאִיהִי כְּלוּלָא מִשְׁבַּע פּוֹכְבִיא, כְּמָה דְשְׁבַת מְלָכְתָּא כְּלוּלָא מִשְׁבַּע. וְאִינוּן שְׁבַע פּוֹכְבִיא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה (ס"א דְּנְבִירְתָּא) (בראשית מא) שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע, מִסְטָרָא דְשִׁפְחָה שְׁבַע שְׁנֵי הַרְעֵב. דְּעֲלִיָּהּ אָמַר נְבִיא (עמוס ח) לֹא רָעַב לְלֶחֶם וְלֹא צָמָא לְמַיִם כִּי אִם לְשִׁמּוּעַ אֶת דְּבָרֵי יי'.

גְּבִירְתָּהּ גֵּן. שְׁפָחָה אֲשֶׁפָּה מְטוֹנְפַת, מִסְטָרָא דְעֶרֶב רַב אֲשֶׁפָּה מְעוֹרְבַת בְּגֵן, לְגַדְלָא זְרַעִים, מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. מִסְטָרָא דְעֲבוּדָה זְרָה, אֶתְקִירָאָת שְׁבִתָּאִי,

לילית, אשפה מטונפת, בגין דצואה מעורבת
מכל מיני טנוף ושרץ, דזרקין בה פלבים
מתים וחמורים מתים. בני עשו
וישמעאל קבורים בה. עובדי
כוכבים ומזלות, שהם פלבים
מתים, קבורים בה. והיא קבר
של עבודה זרה שקוברים בה
ערלים, שהם פלבים מתים, שקץ
ורית רע, מטנף, מסרח, משפחה
רעה היא סרכה, שאחונה בערב
רב מערבים בישראל. ואחונה
בעצם ובשר, שהם בני עשו
וישמעאל, עצם מת ובשר טמא,
בשר בשדה טרפה, שעליה
נאמר (שמות כב) לפלב תשליכון אותו.

אחונו דאית תריסר מזלות, מסטרא דטוב.
הכי אית תריסר מזלות, מסטרא
דרע. הדא הוא דכתיב, (בראשית כה) שנים עשר
נשיאים לאמתם. (קהלת ז) דזה לעמת זה עשה
האלהים, ורשיעייא אינון אבי אבות
הטומאה, דאינון טמא מת ושרץ, דמטמא
לבר נש מאוירו ומתוכו ומגבו. ואפילו תוך
תוכו דכהנא מסתאב בהון. ובגין דא (ויקרא כא)
על כל נפשות מת לא יבא. דרשע קרוי מת.
ובוצינא קדישא, לאביו ולאמו לא יטמא.
(ע"ב).

הבא אשפחנא אסוותא לגבי, דאתמר בי (ישעיה
ג) ויתן את רשעים קברו. בתר דקבורה
דא בגין אבא ואימא, דאינון בגלותא עם
ישראל, אתקיים בי קרא ולא יטמא. אליהו,
לא תתעבב מלנחתא, דאף על גב דאנת
פהנא, לאביו ולאמו (א) יטמא. דהא קדשא
בריך הוא ושכינתיה בגלותא, דאיהי קבורה
לון, ואנא קבור בינייהו. באומאה עלך, בשם
י' חי וקיים, לא תתעבב מלנחתא. מלאכין
קדישין, מארי דגדפין, באומאה עליכו,

לילית, אשפה מטונפת, בגין דצואה מעורבת
מכל מיני טנוף ושרץ, דזרקין בה פלבים
מתים וחמורים מתים. בני עשו
וישמעאל קבורים בה. עובדי
כוכבים ומזלות, שהם פלבים
מתים, קבורים בה. והיא קבר
של עבודה זרה שקוברים בה
ערלים, שהם פלבים מתים, שקץ
ורית רע, מטנף, מסרח, משפחה
רעה היא סרכה, שאחונה בערב
רב מערבים בישראל. ואחונה
בעצם ובשר, שהם בני עשו
וישמעאל, עצם מת ובשר טמא,
בשר בשדה טרפה, שעליה
נאמר (שמות כב) לפלב תשליכון אותו.

אחונו דאית תריסר מזלות, מסטרא דטוב.
הכי אית תריסר מזלות, מסטרא
דרע. הדא הוא דכתיב, (בראשית כה) שנים עשר
נשיאים לאמתם. (קהלת ז) דזה לעמת זה עשה
האלהים, ורשיעייא אינון אבי אבות
הטומאה, דאינון טמא מת ושרץ, דמטמא
לבר נש מאוירו ומתוכו ומגבו. ואפילו תוך
תוכו דכהנא מסתאב בהון. ובגין דא (ויקרא כא)
על כל נפשות מת לא יבא. דרשע קרוי מת.
ובוצינא קדישא, לאביו ולאמו לא יטמא.
(ע"ב).

הבא אשפחנא אסוותא לגבי, דאתמר בי (ישעיה
ג) ויתן את רשעים קברו. בתר דקבורה
דא בגין אבא ואימא, דאינון בגלותא עם
ישראל, אתקיים בי קרא ולא יטמא. אליהו,
לא תתעבב מלנחתא, דאף על גב דאנת
פהנא, לאביו ולאמו (א) יטמא. דהא קדשא
בריך הוא ושכינתיה בגלותא, דאיהי קבורה
לון, ואנא קבור בינייהו. באומאה עלך, בשם
י' חי וקיים, לא תתעבב מלנחתא. מלאכין
קדישין, מארי דגדפין, באומאה עליכו,

קדושים בעלי כנפים, בשבועה עליכם, קחו שבועה זו והעלוה על פנפכים, שבועת ה' בח"י צדיק וקנים עמוד האמצעי, קחו שבועה זו והעלו אותה על פנפכים במלכה, בפבוד שלה, לקדוש ברוך הוא.

מלאכים עליונים, שליחי הקדוש ברוך הוא מימין, ומלאכים שלוחיו משמאל, ומלאכים של אבא ואמא, יהיו מסתירים לה למעלה ולמטה, ומכסים אותה באות ו' בשש כנפיו, שבו נאמר (ישעיהו) שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים וגו'. ששבועה שלו, שהיא ה', רביעית. ובשתיים יכסה רגליו שלה, ובשתיים מעופפים אותה. ואתה אליהו, שעלית למעלה לעלת העלות, והוא טוען אותך מכל טוב, רד אליה, ותהיה כרוב תחתיה להורידה בך מלאה כל טוב. ומלאכים של אבא ואמא, שהם י"ה, (הסתירו אותה) סוכבו אותך בירידתה. ומלאכים של בעלה, בן אבא ואמא, ו' פסו אותה, ומעופפים אותה בשש כנפים - אב"ג ית"ן, ובל"ו שתלויים מהם כחשבון ל"ו. ודאי זה שרפים עמדים ממעל לו. ויורדת ה' (י"ה) שלו, טמירה מכסה בהם. ומלאכים שהם של צדיק ח"י העולמים, הסמיכו אותה עליכם כמו החיות שסומכות את הפסא.

שאף על גב שה"א של אצילות של שם של יהו"ה היא תומכת לכלם, אין לכם לפרח למעלה ולרדת למטה חוץ ממנה, כאיברי הגוף שאין להם תנועה, חוץ מהנשמה, שהאיברים שיש לה התפשטו עליכם לתמוך אתכם בהם. שכך היא ה', כמו ים. אם יש לה פלים, מתמלאים

טולו אומאה דא, וסליקו לה על גדפייכו. שבועת יי' בח"י צדיק וקנים עמודא דאמצעיתא. טולו אומאה דא, וסליקו לה על גדפייכו. במטרוניתא ביקרא דילה, לגבי קדשא בריך הוא.

מלאכין עלאין, שליחן דקודשא בריך הוא מימינא. ומלאכין שליחן דילה, משמאלא. ומלאכים דאבא ואמא, יהון סחרין לה עילא ותתא, ומכסין לה באת ו', בשית גדפין דילה. דאתמר ביה (ישעיהו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים דשבועה דילה, דאיהי ה', רביעאה. ובשתיים יכסה רגליו דילה, ובשתיים מעופפים לה.

ואנת אליהו, דסליקת לעילא, לעילת העילות, והוא טעין לך מכל טוב, נחות לגבה, ותהוי כרוב תחותא, לנחתא בך מלאה כל טוב. ומלאכין דאבא ואמא, דאינון י"ה, (ס"א אסתרו לה) אסתרו לך, בנחיתו דילה. ומלאכין דבעלה, ברא דאבא ואמא, ו' פסיאו לה, ומעפפין לה, בשית גדפין (דף רפ"ב ע"ב) אב"ג ית"ן, ובל"ו דתליין מנייהו כחשבון ל"ו. ודאי איהו שרפים עומדים ממעל לו. ונחיתת ה' (נ"א י"ה) דילה, טמירא מכוסה בהון. ומלאכין דאינון דצדיק ח"י עלמין, אסמיכו לה עלייכו כחיון דסמכי לכרסיה.

דאף על גב דה"א דאצילות, דשמא דיהו"ה, איהי סמיכת לכלהו, לית לכוון לפרחא לעילא, ולנחתא לתתא, בר מינה. פאברין דגופא, דלית להון תנועה בר מנשמקתא, דאברין דאית לה, אתפשטו עלייכו, לסמכא לכוון בהון. דהכי איהי ה', פנימא, אי אית לה מאנין, מתמליין מנה, ומתפשטין בהון,

ממנה ומתפשטים בהם כמו נחלים שמתפשטים מהים על הארץ. ואם לא, היא ה' בעצם יחיד, בלי התפשטות הנחלים. כך פלי השכינה, הם מלאכים קדושים למעלה, וישראל למטה, אם יש בהם בעלי מדות, בעלי חסד חסידים, גבורים בעלי תורה נביאים וכתובים, צדיקים אנשי מלכות, שנאמר בהם (דניאל א) ואשר כח בהם לעמד בהיכל המלך, בעמידת התפלה, בהיכל המלך אדוני, מלך שלה יהוה. והם חכמים ונבונים ראשי ישראל, ולא ראשי ערב רב שנאמר בהם (איכה א) היו צריה לראש. היא אתפשטת עליהו בעשר ספירן דילה. בהוא זמנא, נחית עלת העלות, ביוד ה"א וא"ו ה"א, לנחתא עליהו, לאקמא שכינתא עליהו.

ובזמנא של (שמות ב) ויפן כה וכה וירא פי אין איש, היא אומרת: (שיר השירים א) שלמה אהיה פעטיה, מעטפת בעצמה שלא התפשטה עליהם. והקדוש ברנף הוא צונח עליו ואומר: איכה ישבה בדר.

בין כך קם המנורה הקדושה ואמר, רבון העולם, הרי פאן רועה הנאמן, שבו נאמר (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד, עד פעת (שמות ב) וירא פי אין איש. הרי פאן והאיש משה, ששקול לששים רבוא של ישראל, וכו' (תהלים ג) ממכון שבתו השגית. שבו נאמר על דור הגלות האחרונה, (ישעיה ג) וה' הפגיע בו את עון כלנו. והוא פלול בעשר מדות, שבגללן אומרת (בראשית יח) לא אשחית בעבור העשרה. רד עליו להשגית על העולם וקגם דבריה,

פנחלים דמתפשטן מן ימא על ארעא. ואי לא, איהי ה' בגרמא יחידאה, בלא אתפשטותא דנחלין.

הבי מאנין דשכינתא, אינון מלאכין קדישין לעילא, וישראל לתתא, אי אית בהון מארי מדות, מארי חסד חסידים, גבורים מארי תורה, נביאים וכתובים, צדיקים, אנשי מלכות, דאתמר בהו (דניאל א) ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך, בעמידה דעלותא. בהיכלא דמלפא אדוני, מלפא דילה יהוה. והם חכמים ונבונים ראשי ישראל, ולא ראשי ערב רב, דאתמר בהון, (איכה א) היו צריה לראש. איהי אתפשטת עליהו בעשר ספירן דילה. בהוא זמנא, נחית עלת העלות, ביוד ה"א וא"ו ה"א, לנחתא עליהו, לאקמא שכינתא עליהו.

ובזמנא (שמות ב) דויפן כה וכה וירא כי אין איש, איהי אמרת, (שיר השירים א) שלמה אהיה כעוטיה, מעוטפת בגרמא דלא אתפשטת עליהו, וקודשא ברין הוא צונח עלה ואמר, (איכה א) איכה ישבה בדר.

אדהכי, קם בוצינא קדישא ואמר, רבון עלמא, הא הכא רעיא מהימנא. דאתמר ביה (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד, עד פען וירא כי אין איש. הא הכא והאיש משה, דשקיל לשתיין רבוא דישראל. וביה (תהלים ג) ממכון שבתו השגית. דביה אתמר לגבי דרא דגלותא בתראה, (ישעיה ג) ויני הפגיע בו את עון כלנו. ואיהו כליל בעשר מדות, דבגינייהו אמרת (בראשית יח) לא אשחית בעבור העשרה. נחית עליה, לאשגחא על עלמא, וקגים מילך, דאנת קשוט, וכל מילך קשוט. דאיהו גמל חסד עם שכינתא, וקטיר שפחה

שאתה אמת וכל דכרין אמת.
 שהוא גמל חסד עם השכינה,
 וקשר שפחתה בגבורה, להיות
 שפחה אסורה תחת גבורתה בקשר
 של תפלין, והשתדל בגללה
 בתורת אמת, (מלאכי ב) תורת אמת
 היתה בפיהו. והשתדל בה
 בנביאים ובכתובים. בנביאים
 בכמה נחמות. בכתובים בעשרה
 מיני תהלים. בצדיק בשמונה
 עשרה ברכות התפלה.

ובערי המשנה לא נודעו לרועה
 הנאמן. אליהו, בשבועה עליו
 בשם יהו"ה ובשמו המפרש, גלה
 אותו לכל ראשי בעלי המשנה
 שידעו אותו ולא יתחלל יותר,
 שבו נאמר (לגבי העולם) (ישעיה ג)
 והוא מחלל מפשעינו. אין לה
 צורך לקחת רשות, שהרי אני
 שליח של רבון העולם, וידעתי
 שאם אתה עושה כן, שיודה לה
 הקדוש ברוך הוא עליו, ויעלו
 בניך בגללו, מעלה ומטה. ולא
 תתעבב לעשות לא שבוע, ולא
 חדש, ולא שנה, אלא מיד.

רועה הנאמן, בעלי הפסח, בזמן
 ששולט עליהם ליל שמורים, כלם
 צריכים להיות שמורים, ושמורים
 מחמץ ושאור בכל שהוא, וכל
 המאכלים והמשקים (כלי הפסח)
 כלם שמורים. ומי ששומרם
 מחמץ ושאור, גופו שמור מיצר
 הרע למטה, ונשמתו למעלה, ובו
 נאמר (תהלים ה) לא יגרף רע. משום
 שהרי גופו נעשה קדש, ונשמתו
 קדש קדשים, ונאמר ביצר הרע
 (ויקרא כה) וכל זר לא יאכל קדש,

(במדבר א) והזר הקרב יומת.

פסח, זרוע ימין של אברהם, כסף
 מזקק. מי שערב בו עופרת,
 משקר אותו. כף מי שערב חמץ
 או שאור כל שהוא במצה, כאלו
 משקר בחותם המלך. וכף מי
 שערב בטפה שלו שום תערובת,

דילה בגבורה, למהוי שפחה אסירא תחות
 גבירתה, בקשורא דתפלין. ואשתדל בגינה,
 בתורת אמת. (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפיהו.
 ואשתדל בה, בנביאים וכתובים. בנביאי,
 בכמה נחמות. בכתובים, בעשרה מיני
 תהלים. בצדיק, בתמנסר ברכאן דצלוחתא.

ומארי מתניתין, לא אשתמודען ליה לרעיא
 מהימנא. אליהו, באומאה עלך
 בשמא דיהו"ה, ובשמיה מפרש, גלי ליה
 לכל רישי מארי מתניתין, דישתמודעון ליה,
 ולא יתחלל יתיר, דאתמר ביה, (לגבי עלמא) (ישעיה
 ג) והוא מחולל מפשעינו. לית לה צורך
 למיטל רשו דהא אנה שליחא דמארי עלמא,
 וידענא דאי אנת עביד דא, דיודי לה קדשא
 בריך הוא עליה, ויסתלקון בנה בגיניה,
 עילא ותתא. ולא תתעבב למעבד, לא שבוע
 ולא חדש ולא שנה, אלא מיד. (כאן חסר).

רעיא מהימנא, מארי דפסחא, בזמנא
 דשליט עלייהו ליל שמורים, כלהו
 צריכים למהוי שמורים, ונטורים מחמץ
 ושאור בכל שהוא, וכל מאכלים ומשקים
 (כ"א מאני דפסחא) כלהו נטורין. ומאן דנטיר לון
 מחמץ ושאור. גופיה, איהו נטיר מיצר הרע
 לתתא, ונשמתא לעילא. ואתמר ביה, (תהלים ה)
 לא יגורף רע. בגין דהא אתעביד גופיה
 קדש, ונשמתיה קדש קדשים. ואתמר ביצר
 הרע (ויקרא כב) וכל זר לא יאכל קדש, (במדבר א)
 והזר הקרב יומת.

פסח, דרועא ימינא דאברהם, כסף מזוקק.
 מאן דערב ביה עופרת, משקר ליה.
 הכי מאן דערב חמץ או שאור כל שהוא
 במצה, כאלו משקר חותמא דמלפא. והכי
 מאן דערב בטפה דיליה שום תערובת,

כִּאלוֹ מִשְׁקֵר חוֹתְמָא דְמִלְפָּא, דָּא בְדָא
זֶה בְּזַה תְּלוּי.

רֵאשׁ הַשְּׁנָה, זְרוּעַ שְׂמָאל שֶׁל
יִצְחָק, שֵׁם דִּינֵי נְפִשׁוֹת, וְעֵקֶדֶת
יִצְחָק שֵׁם הֵייתָה, שְׁעֵקֶדוֹ
אֲבָרְהָם. קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלָּה שֶׁל יָד
כְּמוֹ עֵקֶדֶת יִצְחָק. אֲשֶׁרֵי הַבֶּן
שֶׁנֶּעְקֵד בְּאֵבֵיו וְנִקְשֶׁר בּוֹ לַעֲשׂוֹת
מַעֲשֵׂהוּ בַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה, וְאֲשֶׁרֵי
הַעֶבֶד שֶׁנִּקְשֶׁר תַּחַת רַבּוֹ לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנוֹ, הוּא בְּמִקּוֹם שֶׁל בֶּן
הַמֶּלֶךְ.

מִטְטְרוֹן, אֲשֶׁרֵיךְ וְאֲשֶׁרֵי בְּנֵיךְ,
שֶׁהֵם קְשׁוּרִים וְעֵקֶדִים בְּתַפְלִין
תַּחַת רְשׁוּת רַבּוֹנְךָ. וְלִכְּן, אֵף עַל
גַּב שְׂאֵתָה עֶבֶד לְרַבּוֹנְךָ, מֶלֶךְ
אֲתָה עַל כָּל הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׂאֵר
הָעַמִּים, מֶלֶךְ עַל כָּל הַמְּלֹאכִים,
מֶלֶךְ שְׂשָׁדִים וְכָל מַחְנוּתֵיהֶם
פּוֹחֲדִים מִמֶּךָ. מִי גֵרַם אֵת זֶה?
מִשׁוּם שְׂאֵתָה שְׂרַפְרָף לְרַבּוֹנְךָ
וְאֲתָה מִשְׁמַשׁ אֵת רַבּוֹנְךָ. שְׂדֵי
שֶׁל הַמְּזוּזָה מִבְּחוּץ, שׁוֹמֵר
הַפֶּתַח. יְהוֹ"ה שֶׁהוּא רַבּוֹנְךָ
מִבְּפָנִים.

וְכֵךְ הוּא כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יֵוֹרֵד לְשַׁלֵּט עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וְרַע, שֶׁהוּא טוֹב מִטְטְרוֹן. רַע
סְמָאל, שְׂדֵי, מֶלֶךְ הַשְּׂדִים.
מִטְטְרוֹן מְלֹאךְ, מֶלֶךְ הַמְּלֹאכִים.
אֲבָל מִצַּד עֵץ הַחַיִּים, שְׂדֵי הוּא
יְסוּד. וְלִכְּן לְמִטָּה שְׁנַיִם, עֶבֶד
וְרַבּוֹ, שְׂאֵינָם יְחִיד אֶחָד,
וְלְמַעֲלָה אֶחָד. תְּפֹאֲרַת יְסוּד,
שְׂגוּף וּבְרִית נְחֻשְׁבִים לְאֶחָד,
שֶׁהִיא עֲמוּד הָאֲמִצְעִי וְצַדִּיק.

כְּמוֹ שְׂתַפְלִין שֶׁל רֵאשׁ, שֶׁהוּא
בִּינָה עַל תְּפֹאֲרַת, מִצַּד שֶׁל עֵץ
הַחַיִּים שֶׁל אֲצִילוֹת, וּמְלֻכוֹת
תְּפִלָּה שֶׁל יָד - כֶּף לְמִטָּה בְּעֵץ
הַחַיִּים שֶׁל בְּרִיאָה, מִצַּד הַכֶּסֶף
הַעֲלִיּוֹן, תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ

כִּאלוֹ מִשְׁקֵר חוֹתְמָא דְמִלְפָּא, דָּא בְדָא
תְּלוּיָא.

רֵאשׁ הַשְּׁנָה, דְרוּעָא שְׂמָאלָא דִּיצְחָק. תְּמָן
דִּינֵי נְפִשׁוֹת, וְעֵקֶדֶת דִּיצְחָק תְּמָן הָוָה.
דְּעֵקִיד לִיָּה אֲבָרְהָם. קֶשֶׁרָא דְתְּפִלָּה דִּיד,
דְּוִמְיָא וְעֵקֶדֶת דִּיצְחָק. וְזַפְאָה אִיהוּ בְּרָא
דְאֲתַעְקֵד בְּאֵבֵי, וְאֲתַקְשֶׁר בִּיָּה, לְמַעְבַּד
עוֹבְדוּתֵי, בְּאוֹרֵייתָא וּבַמִּצְוָה. וְזַפְאָה עֶבֶד
דְאֲתַקְשֶׁר תְּחוֹת רַבִּיָּה, לְמַעְבַּד רְעוּתֵיהּ, אִיהוּ
בְּאַתֵּר דְּבְרָא דְמִלְפָּא.

מִטְטְרוֹן, וְזַפְאָה אַנְתָּ, וְזַפְאִין בְּנָךְ, דְּאִינוּן
קְשִׁירִין וְעֵקִידִין בְּתַפְלִין תְּחוֹת
רְשׁוּתָא דְמֵאֲרָךְ. וּבְגִין דָּא, אֵף עַל גַּב דְּאַנְתָּ
עֶבֶד לְמֵאֲרָךְ, מִלְפָּא אַנְתָּ עַל כָּל מְמָנִין דְּשְׂאֵר
עַמִּין. מִלְפָּא עַל כָּל מְלֹאכִין. מִלְפָּא, דְּשְׂדִים
וְכָל מִשְׂרָיִיתֵיהּ, דְּחִלִּין מְנָךְ. מָאן גְּרִים דָּא,
בְּגִין דְּאַנְתָּ שְׂרַפְרָף לְמֵאֲרָךְ, וְאַנְתָּ מִשְׁמַשׁ
לְמֵאֲרָךְ. שְׂדֵי דְמְזוּזָה לְבַר, שׁוֹמֵר הַפֶּתַח.
יְהוֹ"ה דְּאִיהוּ מֵאֲרָךְ, מְלֹגָאוּ.

וְהָבִי אִיהוּ כַּד קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְחִית
לְשַׁלְטָאָה עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע,
דְּאִיהוּ טוֹב מִטְטְרוֹן. רַע סְמָאל, שְׂדֵי, מִלְפָּא
דְּשְׂדִים. (דף רפ"ג ע"א) מִטְטְרוֹן מְלֹאךְ, מִלְפָּא
דְּמְלֹאכִים. אֲבָל מִסְטְרָא דְאִילָנָא דְחַיִּי, שְׂדֵי
אִיהוּ יְסוּד. וּבְגִין דָּא לְמִטָּה, שְׁנַיִם, עֶבֶד
וְרַבּוֹ, דְּלָאוּ אִינוּן יְחִוּדָא חָדָא, וְלְמַעֲלָה,
אֶחָד. תְּפֹאֲרַת יְסוּד, דְּגוּף וּבְרִית חֻשְׁבִּינֵן חַד,
דְּאִיהִי עֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא וְצַדִּיק.

בְּגוּזָא דְתַפְלִין דְרֵאשׁ, דְּאִיהוּ בִּינָה עַל
תְּפֹאֲרַת, מִסְטְרָא דְאִילָנָא דְחַיִּי
דְאֲצִילוֹת, וּמְלֻכוֹת תְּפִלָּה דִּיד. הָכִי לְתַתָּא
בְּאִילָנָא דְחַיִּי דְבְרִיאָה, מִסְטְרָא דְכְרִסְיָא
עֲלָאָה, תְּפִלִּין דְרֵאשׁ מִטְטְרוֹן. תְּפִלִּין דִּיד דִּילֵיהּ, פֶּסַח תְּחִתּוֹן. וְהֵאֵי אִיהוּ

פֶּסַח תְּחִתּוֹן. וְהֵאֵי אִיהוּ

מטטרון. תפלין של יד שלו, כסא תחתון. וזהו מה שאמר עליו הנביא, (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון.

אבר מצד עץ הדעת טוב ורע, בקשר התפלין נקשר יצר הרע תחת יצר הטוב כמו עבד תחת רבו, בקול התורה, בקול התפלה, בקול השופר. קול שהוא רומ"ח אליו, וזה קול השופר, קול העמוד האמצעי, שכלול מאש מים ורוח, שהם שלשה אבות שבהם הי"ו, ה' באברהם, י' ביצחק. בכל מקום ה' ששולטת על י' - דין הוא, וזהו הי"ו מאלהים, ולכן (תהלים מז) עלה אלהים בתרועה. ו' מן ואלהי יעקב, וזה רוח השופר. שכינה כלי של כל השלש, והוא ה' מן השופר.

שהם עשרה שופרות, שהם קשר"ק קשר"ק קר"ק, מתלבשים בהם ה"א יו"ד וא"ו ה"א. שכל האותיות הללו (הן) דינים לצדדים אחרים ולרשעים.

השלמה מההשמטות (סומן י"ז) זכר אתון אלין אינון (ס"א דינין) לסטרין אחרנין ולחייביא, אינון כששלאין ורומחין לשייפין. תרועה שלשלת ותרין תרועות בעשרה שופרות ואינון חד מן קשר"ק, ותניינא מן קר"ק, ואינון עמודא דאמצעייתא. ותניא צדיק כל חד עמודא דאמצעייתא ישראל. שלישיה לתקיעה דאברהם רחמין פשוטים ולשברים דיצחק דינין תברין דלבא, דשברים לשון תבירו אינון, הדא הוא דכתיב (שמות כ"ג) שבר תשבר מצבותיהם. צדיק איהו שלשלת תליתאה ממוצע בין צבאות דיליה תרין שפון, תקיעה לפניה ותקיעה לאחריה.

דאמר נביא עליה, (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון.

אבר מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, בקשורא דתפלין, אתקשר יצר הרע תחות יצר הטוב, כעבדא תחות מאריה, בקלא דאורייתא, בקלא דצלותא, בקול דשופר. קלא איהו רומ"ח לגביה. ודא קול השופר, קול דעמודא דאמצעייתא, דאיהו כליל אשא מיא ורוחא. דאינון תלת אבהן, דבהון הי"ו, ה' באברהם, י' ביצחק, בכל אתר ה' דשליט על י' דינא הוא, והאי איהו הי"ו מן אלהים. ובגין דא (תהלים מז) עלה אלהים בתרועה. ו' מן ואלהי יעקב, ודא רוח השופר, שכינתא מנא דכלהו תלת, ואיהו ה' מן השופר.

דאינון י' שופרות, דאינון קשר"ק קשר"ק קר"ק, מתלבשין בהון ה"א יו"ד וא"ו ה"א, דכל אתון אלין (ס"א אינון) דינין לסטרין אחרנין ולחייביא.

השלמה מההשמטות (סומן י"ז)

זכר אתון אלין אינון (ס"א דינין) לסטרין אחרנין ולחייביא, אינון כששלאין ורומחין לשייפין. תרועה שלשלת ותרין תרועות בעשרה שופרות ואינון חד מן קשר"ק, ותניינא מן קר"ק, ואינון עמודא דאמצעייתא. ותניא צדיק כל חד עמודא דאמצעייתא ישראל. שלישיה לתקיעה דאברהם רחמין פשוטים ולשברים דיצחק דינין תברין דלבא, דשברים לשון תבירו אינון, הדא הוא דכתיב (שמות כ"ג) שבר תשבר מצבותיהם. צדיק איהו שלשלת תליתאה ממוצע בין צבאות דיליה תרין שפון, תקיעה לפניה ותקיעה לאחריה.

זכר אתון אלין אינון (ס"א דינין) לסטרין אחרנין ולחייביא, אינון כששלאין ורומחין לשייפין. תרועה שלשלת ותרין תרועות בעשרה שופרות ואינון חד מן קשר"ק, ותניינא מן קר"ק, ואינון עמודא דאמצעייתא. ותניא צדיק כל חד עמודא דאמצעייתא ישראל. שלישיה לתקיעה דאברהם רחמין פשוטים ולשברים דיצחק דינין תברין דלבא, דשברים לשון תבירו אינון, הדא הוא דכתיב (שמות כ"ג) שבר תשבר מצבותיהם. צדיק איהו שלשלת תליתאה ממוצע בין צבאות שלו שתי שפתים, תקיעה לפניה ותקיעה לאחריה.

שְׁתֵּי חֲצוּצֹרוֹת פֶּסַח נִקְרְאוֹת
כַּאֲשֶׁר נֹטְלִים מִרְחֻמִּים שֶׁהוּא
יְמִין. שְׁנַיִם כְּרוּבִים זָהָב נִקְרְאִים
מִצַּד הַגְּבוּרָה שֶׁשֵּׁם כְּרוּבִים, וּפְנֵי
שׁוּר מִהַשְּׂמַאל. וְכָל הָעֶשֶׂר
נִקְשָׁרִים בְּקֶשֶׁר אֶחָד שֶׁהוּא סִימֵן
קֶשֶׁר - תְּקִיעַ"ה שְׁבָרִי"ם
תְּרוּעָה.

בְּנִגְדוֹ קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, וּבְאֵרוֹהוּ
חֻכְמִים, הִרְאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְמִשָּׁה קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, וְזֶה
עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, קֶשֶׁר שֶׁל
שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת לְמַעְלָה, וְצַדִּיק
קֶשֶׁר שֶׁל נְצִ"ח הו"ד יסו"ד.
וְזֶהוּ קֶשֶׁר בְּתוֹךְ קֶשֶׁר, חוֹתֵם
בְּתוֹךְ חוֹתֵם, לְהִיּוֹת הֵיזֵן שֶׁל
הַתּוֹרָה שְׁמוֹר מִבְּפָנִים, וְכֹף
חֲלִיָּה אֵין פְּחוֹת מִשְׁלֹשׁ כְּרִיכוֹת.
וְזוֹ הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא בַּת יְחִידָה
קְשׁוּרָה בְּאוֹת שִׁי"ן שֶׁל שַׁבָּת,
הִיא אוֹת שֶׁל תְּפִלִּין קְשׁוּרָה
בְּאוֹת שִׁי"ן שֶׁל הַתְּפִלִּין, שֶׁהִיא
שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים שֶׁל הָאֲבוֹת, וְזֶה
אוֹתוֹת י"ש שֶׁל שְׂד"י. נִשְׁאָרָה
אוֹת דְּלִי"ת לְהִיּוֹת אַרְבַּעָה בְּתֵי
הַתְּפִלִּין.

בְּזֶה הַקֶּשֶׁר נִקְשָׁר שְׂד
בְּשִׁלְשֻׁלַת בְּקֶשֶׁר שֶׁל הַתְּפִלִּין
בְּזִמְן שֶׁהוּא קְשׁוּר. אִם יִצְלָהוּ
אֱלוֹהֵי, יִפְטוֹר עֲצָמוֹ מִשְׁלֹשְׁאוֹת
הַמְּלָךְ, מִשׁוּם שֶׁתְּרוּעָה הִיא
בְּדַעַת וְהִיא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
קֶשֶׁר שֶׁל שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. אֲשֶׁרִי
הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, וְלֹא אָמַר
שׁוֹמְעֵי. וּמִיָּד שֶׁנִּקְשָׁר הַשְּׂמַאל
בְּיָמִין, נִכְפָּה הַדִּין וּמִתְגַּבְּרִים
הַרְחֻמִּים.

וְהַקֶּשֶׁר שֶׁל שְׂנִיָּהִם - דַּעַת.
שְׁלֹשֻׁלַת קְשׁוּרָה בְּתִקְיעָה
וּשְׁבָרִים. וְעַל זֶה פֶּסַח הוּא יְמִין,
רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא שְׂמַאל, הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי הוּא מִתֵּן תּוֹרָה. וְאֵלוֹ
שְׁבַע בְּשַׁבְּעָה [וּשְׁבַעָה]
מוֹצָקוֹת, וְהֵם שְׂכִינָה עֲלוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע סְפִירוֹת. שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה בַּת שְׁבַע, וְהֵם אַרְבַּע

שְׁתֵּי חֲצוּצֹרוֹת פֶּסַח אֶתְקַרְיָאוּ כַּד נֹטְלִי
מִרְחֻמֵי דְאִיהוּ יְמִינָא, שְׁנַיִם כְּרוּבִים
זָהָב אֶתְקַרְיָאוּ מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְתִמְן כְּרוּבִים,
וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְּׂמַאל. וְכָלְהוּ עֶשֶׂר אֶתְקַשְׁרוּ
בְּקֶשֶׁר אֶחָד דְאִיהוּ סִימֵן קֶשֶׁר תְּקִיעַ"ה
שְׁבָרִי"ם תְּרוּעָה.

לְקַבְּלֵיהָ קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין וְאוּקְמוּהָ רַבְּנָן,
הִרְאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה
קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין וְדָא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא
קְשׁוּרָא דְתַלְתָּ אֲבָהָן לְעִילָא, וְצַדִּיק קְשׁוּרָא
דְנְצִ"ח הו"ד יסו"ד. וְהֵאֵי אִיהוּ קֶשֶׁר בְּתוֹךְ
קֶשֶׁר, חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם לְמַהּוּי חֻמְרָא
דְאוּרִייתָא נְטִיר מְלַגְאוּ, וְהֵכִי חוּלִיא לִית
פְּחוֹת מִתַּלְתָּ כְּרִיכָן. וְדָא שְׂכִינְתָא דְאִיהִי בַת
יְחִידָא קְשׁוּרָא בְּשִׁין דְשַׁבָּת, אִיהוּ אוֹת
דְתְּפִלִּין קְשׁוּרָא בְּשִׁין דְתְּפִלִּין דְאִיהִי תַלְתָּ
עֲנָפֵי דְאֲבָהָן. וְדָא י"ש דְשְׂד"י אֶשְׁתָּאֵר
דְלִי"ת לְמַהּוּי אַרְבַּע בְּתֵי דְתְּפִלִּין.

בְּהֵאֵי קְשׁוּרָא אֶתְקַשְׁר שְׂד בְּשִׁלְשֻׁלַת,
בְּקְשׁוּרָא דְתְּפִלִּין בְּזִמְנָא דְאִיהוּ
קְשִׁיר. אִם יִצְלָהוּ אֱלוֹהֵי יִפְטוֹר גְּרַמְיָה
מִשְׁלֹשְׁאוֹת דְמִלְכָא. בְּגִין דְתְּרוּעָה אִיהִי
בְּדַעַת וְאִיהִי עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, קֶשֶׁר תַּלְתָּ
אֲבָהָן. אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, וְלֹא אָמַר
שׁוֹמְעֵי. וּמִיָּד דְאֶתְקַשְׁר שְׂמַאלָא בְּיָמִינָא,
אֶתְפְּפִיָא דִינָא וְאֶתְגַּבְּר רַחֲמֵי.

וְקְשׁוּרָא דְתְּרוּוּיָהוּ דַּעַת. שְׁלֹשֻׁלַת קְשׁוּר
בְּתִקְיעָה וּשְׁבָרִים. וְעַל דָּא פֶּסַח
יְמִינָא, רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׂמַאלָא, עֲמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא מִתֵּן תּוֹרָה. וְאִינוּן שְׁבַעָה בְּשַׁבְּעָה
מוֹצָקוֹת, וְאִינוּן שְׂכִינָה עֲלוֹנָה כְּלוּלָא מִשְׁבַּע
סְפִירוֹן. שְׂכִינָה תַּתָּא בַת שְׁבַע וְאִינוּן
מוֹצָקוֹת, וְהֵם שְׂכִינָה עֲלוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע סְפִירוֹת. שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה בַת שְׁבַע, וְהֵם אַרְבַּע

עֲשֶׂהָ. הַעֲמוּד הַאֲמֻצְעִי כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם בִּי"ד - יְהוָה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכָל שֶׁבַע מִצְד הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים קיט) שֶׁבַע בַּיּוֹם הַלְלִיתִי. כְּנִגְדָה עוֹשִׂים שֶׁבַע הַקְּפוֹת.

סוּכָ"ה יֵאֱהוּדוּנָהי, כ"ו ה"ס. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְוֹלָב, וְהַשְּׂכִינָה אֲתָרוּג. לְוֹלָב דּוּמָה לְגוֹף, וְאֲתָרוּג דּוּמָה לְלֵב. וּבְגוֹף יֵשׁ שְׁמוֹנֶה עֲשָׂרֵה חֲלִיּוֹת, לְוֹלָב שְׁמוֹנֶה עֲשָׂר נְעֻנּוּעִים שֶׁל הַלְוֹלָב. וּבְנִטְיִלַת הַלְוֹלָב שְׁמוֹנֶה עֲשָׂר נְעֻנּוּעִים בְּאֵנָא ה', שְׁמוֹנֶה עֲשָׂר נְעֻנּוּעִים בְּהוּדוּ לֵה, שְׁמוֹנֶה עֲשָׂר נְעֻנּוּעִים תַּחֲלָה וְסוּף - ע"ב. לְהַבְרִיחַ בָּהֶם ע"ב מְמַנִּים שְׁמַמְנִים עַל רוּחוֹת רְעוֹת וְטַלְלִים רְעִים.

שְׁבַעַת יְמֵי הַסְּכָה - שֶׁבַע סְפִירוֹת. סְכָה - אִמָּא עֲלִיוֹנָה שְׁמִסּוּכְכַת עֲלֵיהֶם. נְסוּף הַמִּים וְנְסוּף תֵּינן - מִצְד שֶׁל יְמִין וְשְׂמָאל, וְחַג שְׁמִינִי חַג עֲצֵרַת שְׂכִינָה תַּחֲתוֹנָה, בַּת הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶכָה. אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמַעֲדָם. לְצַפּוֹר שְׁמִצְפָּצְפִים לֵה בְּנִיָּה בְּכָל יוֹם בְּכַמָּה צְפָצוּפִים, וְהִיא רוֹבֶצֶת עֲלֵיהֶם. אַחַר שְׁנַגְדְּלוּ כְּנַפְיָהֶם שֶׁל בְּנִיָּה, עָפוּ כָלָם אַחַר אִמָּם.

צִיד אַחַד הָיָה חֲכָם, בָּעָא לְצִיידָא לֹון. מָה אוֹתָם. מָה עֲשֶׂה הַצִּיד? נִטְל אַתְּ הָאֵם שְׁלָהֶם וְקָשֶׁר אוֹתָהּ, וְהִיא צוֹרַחַת בְּגִלְל בְּנִיָּה. שְׁמַעוּ הַבָּנִים קוֹלָהּ וְיִרְדוּ אֲצֵלָהּ וְקָשְׁרוּ אוֹתָם. כְּמוֹ זֶה הָאִמָּא הַעֲלִיוֹנָה שְׁנֹאֲמַר בָּהּ (דברים כ"ב) וְהָאֵם רוֹבֶצֶת עַל הָאֲפָרְחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, וְאֵלוּ יִשְׂרָאֵל מְצַפְצָפִים אֵלֶיהָ בְּכַמָּה צְפָצוּפִים שֶׁל תַּפְלוֹת וְכוּ': (עד כאן

מההשמטות)

הֵם כְּמוֹ שְׁלִשְׁלָאוֹת וְרַמְחִים וְחֲרַבּוֹת. תְּרוּעָה הִיא שְׁלִשְׁלָת.

אַרְבִּיסָר. עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא כְּלִיל תְּרוּוִייהוּ בִּי"ד יְהוָה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכָל שֶׁבַע מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קי"ט) שֶׁבַע בַּיּוֹם הַלְלִיתִי, לְקַבְּלָהּ עַבְדִּין שֶׁבַע הַקְּפוֹת.

סוּכָ"ה יֵאֱהוּדוּנָהי, כ"ו ה"ס. וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְוֹלָב, וְשְׂכִינְתָא אֲתָרוּג. לְוֹלָב דּוּמָה לְגוּפָא וְאֲתָרוּג לְלָפָא. וּבְגוּפָא אֵית ח"י חוּלְיִין, לְוֹלָב ח"י נְעֻנּוּעִין דְּלוּלָב. וּבְנִטְיִלַת לְוֹלָב ח"י נְעֻנּוּעִין בְּאֵנָא ה', ח"י נְעֻנּוּעִין בְּהוּדוּ לֵה, ח"י נְעֻנּוּעִין תַּחֲלִילָה וְסוּף ע"ב, לְמַבְרַח בְּהוּן ע"ב מְמַנֵּן דְּמַמְנֵן עַל רוּחִין בִּישִׁין וְטַלְלִין בִּישִׁין.

שְׁבַעַת יוֹמֵי דְסוּפָה שֶׁבַע סְפִירָן. סְכָה אִמָּא עֲלָאָה דְמִסְכַּכָּא עֲלִייהוּ. נְסוּף הַמִּים וְנִיסוּף הֵיזִין מִסְטָרָא דִּימִינָא וְשְׂמָאֲלָא וְחַג שְׁמִינִי חַג עֲצֵרַת שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, בְּרַתָּא דְמִלְפָּא וּמִטְרוּנִיתָא. אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם, לְצִיפְרָא דְמִצְפָּצְפִין לֵה בְּנָהָא בְּכָל יוֹמָא בְּכַמָּה צְפָצוּפִין, וְאִיהִי רְבִיעַת עֲלִייהוּ. בַּתֵּר דְאַתְרִבִּיאוּ גְדַפְיֵיהוּ דְבְּנָהָא, פְּרַחוּ כְּלָהוּ בַּתֵּר אִמָּא.

צִייד חַד הָוָה חַפִּים, בָּעָא לְצִיידָא לֹון. מָה עַבְד צִייד, נִטְל לְאִמָּא דִּילְהוּן וְקָשִׁיר לֵה, וְאִיהִי צוֹרַחַת בְּגִין בְּנָהָא, שְׁמַעוּ בְּנִין קוֹלָהּ וְנַחְתוּ לְגַבָּהּ וְקָשְׁרוּ לֹון. כְּגוּוֹנָא דָּא אִימָא עֲלָאָה דְאַתְמַר בָּהּ (דברים כ"ב) וְהָאֵם רוֹבֶצֶת עַל הָאֲפָרְחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, וְאִינוּן יִשְׂרָאֵל מְצַפְצָפִין לֵה בְּכַמָּה צְפָצוּפִין דְּצְלוֹתִין וְכוּ':

(עד כאן מההשמטות).

אִינוּן כְּשִׁלְשָׁלָאִין וְרוּמְחִין וְסִיפִין. תְּרוּעָה שְׁלִשְׁלָת אִיהִי. וְתִרִי תְרוּעוֹת

ושפתי תרועות יש בעשרה
שופרות, והן אמת.

שנאמר בזה (דברים כב) והאם
רבעת על האפרחים (או על הביצים.
והם). ישראל מצפצפים לה בכמה
צפצופי תפלה, והיא לא רוצה
לרדת אליהם. מה עושים
ישראל? לוקחים את האמא,
שהיא שכינה אליהם, וקושרים
אותה בקשר של תפלין,
וכשמגיעים לקריאת שמע,
קוראים בניה בשש תבות
היחוד, שהן (דברים ח) שמע
ישראל ה' אלהינו ה' אחד. הרי
הם יורדים לאמם וקושרים
אותם עמה. וזוהי (ויקרא כג) אשר
תקראו אתם, שהוא עונתה, כמו
מועד.

כך כמו זה מצה, בה מזמנים
לשבעת ימי הפסח. מזמנים את
שבעת ימי הספה בשבעה
מינים, שהם לולב ואתרוג
ושלשה הדסים ושני בדי ערבה.
שבעות קוראים להם בתורה.
ראש השנה יום הדין. כל אחד
במינו.

כל מי שקרא כל דרגה במינה,
יתקיים בו (ישעיה נח) אז תקרא וה'
יענה. א"ז - שבעה ימי סכות,
וחג שמיני עצרת. א"ז - מצה,
ושבעה ימי הפסח. א"ז - ספה,
ושבעה מיני הלולב, שהם
שלשה הדסים ושתי ערבות,
לולב ואתרוג. וכלולים
בארבעה. הרי אחד עשר
כחשבון ה"ו. וצריך לומר הלל
עליהם, הללויה, להשלים שם
ה'.

וצריך להעלותה במחשבה
בארבעה מינים, זהו שפתוב (שיר
השירים ז) אמרתי אעלה בתמר.
אעלה סימן: אתרוג, ערב"ה,
לולב, הד"ס. ומחשבה שם
המפרש, נשלם בה י"ד, כמו י"ד

אית בעשרה שופרות. ואינון חד.

דאתמר בה והאם רובצת על האפרוחים (או על
הביצים ואינון).

בכמה צפצופין דצלותין, ואיהי לא בעיא
לנחתא לגבייהו. ישראל מה עבדין. נטלין
אימא דאיהי שכינתא בהדייהו, וקשרין לה
בקשורא דתפלין. כד מטאן לקריאת שמע,
קראן בנין דילה בשית תיבין דייחודא,
דאינון (דברים ו) שמע ישראל יי' אלהינו יי'
אחד, הא קא נחתין לגבי אמהון, קשרין לון
עמה. והאי איהי (ויקרא כג) אשר תקראו אותם,
דאיהו עונתה, כמו מועדי.

חבי בגוונא דא מצה, בה מזמנין לשבעה
יומין דפסח. מזמנין לשבעה יומין
דסכות, בשבעה מיני, דאינון לולב, ואתרוג,
וג' הדסים, וב' בדי ערבה. שבעות, קראן
לון באורייתא. ראש השנה יומא דדינא, כל
חד במיניה.

כל מאן דקרא, כל דרגא במיניה, יתקיים
ביה, (ישעיה נח) אז תקרא ויי' יענה. א"ז, ז'
יומין דסכות, וחסג שמיני עצרת. א"ז, מצה,
וז' יומין דפסח. א"ז, ספה, וז' מינין דלולב,
דאינון שלש הדסים, ושני ערבות, לולב,
ואתרוג, וכלילין בד', הא חד סרי, כחושבן
ה"ו. וצריך לומר הלל עלייהו, הללויה,
לאשלמא שם יהוה.

וצריך לסלקא לה במחשבה, בארבע מינין,
הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ז) אמרתי
אעלה בתמר. אעלה סימן: אתרוג,
ערב"ה, לולב, הד"ס. ומחשבה שמא
מפרש, אשתלים בה י"ד, כגוונא די"ד פרקין
דידא דימינא, דביה צריך לנטלא לולב. הרי
מתן תורה, שבעות, שבעה בשבעה י"ד.

פָּרָקִי נִד יָמִין, שְׁבֹה צְרִיף לְטַל
הַלּוֹב. הָרִי מִפֶּן תּוֹרָה,
שְׁבוּעוֹת, שְׁבֻעָה בְּשֻׁבָה - י"ד.
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה י"ד בְּקוֹל הַשּׁוֹפָר,
וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת, כְּמוֹ שְׁבֻעָנוּ
לְמַעַלָּה.

בַּפֶּסַח הִיא שְׁכִינָה, י"ד הַגְּדוּלָּה
מִצַּד הַחֶסֶד. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הִיא
י"ד הַחֲזָקָה מִצַּד הַגְּבוּרָה. בְּמִפְּנֵי
תּוֹרָה י"ד רָמָה, מִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי. וְשִׁלֵּשׁ פְּעָמִים י"ד -
מ"ב. וְשִׁלֵּשׁ אֲבוֹת שְׁתַּלְּוִיִּים
מֵהֶם עוֹלָם אַרְבָּעִים וְחֲמִשָּׁה,
כְּחֻשְׁבוֹן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.
כְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. מְלֻךְ
ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשַׁת וַיִּלָּךְ

וַיִּלָּךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל. רַבִּי חֲזַקְיָה
פְּתַח, (ישעיה סו) מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה
זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ מִים
מִפְּנֵיהֶם וְגו'. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה
בָּהֶם, וּמִשׁוֹם שֶׁהַתְּרַצָּה בָּהֶם
קָרָא לָהֶם בָּנִים בְּכוֹרִים קְדוּשִׁים,
אֲחִים (בבבבול), וְנִרְדָּ לְדוֹר עֲמֻהָם.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שמות לה) וְעָשׂוּ לִי
מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם. וְרַצָּה
לְהַתְּקִינֶם כְּמוֹ לְמַעַלָּה, וְהַשְׁרָה
עֲלֵיכֶם שְׁבֻעָה עֲנִי כְבוֹד, שְׁכִינָה
הַלְכָה לְפָנֵיהֶם, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שם יג)
וְה' הִלֵּךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם.

שְׂרֻשָּׁה אֲחִים קְדוּשִׁים הֵלְכוּ
בְּנֵיהֶם, וּמִי הֵם? מֹשֶׁה, אֶהְרֹן
וּמִרְיָם. וּבִזְכוּתָם נָתַן לָהֶם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְּנֹת
עֲלֵינוֹת (וְהָרִי נִתְבָּאָר). כָּל יְמֵי אֶהְרֹן
לֹא זָזוּ עֲנֵנֵי הַכְּבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל,
וְהָרִי פְּרֻשׁוֹהָ (מִשׁוֹם) שֶׁאֶהְרֹן הָיָה
זְרוּעַ יָמִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵינּוּ
שְׁפָתוֹב (במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי
מִלֶּךְ עֶרְד וְגו', כִּי בָא יִשְׂרָאֵל
דְּרָף הָאֲתָרִים וְגו'. כְּאֵדָם שֶׁהוֹלֵךְ

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, י"ד בְּקוֹל הַשּׁוֹפָר, וּבְעֶשֶׂר
שׁוֹפְרוֹת, כְּדֹאֻקִּימָנָא לְעִילָא.

בַּפֶּסַח, אִיהִי שְׁכִינָתָא י"ד הַגְּדוּלָּה, מִסְטָרָא
דְּחֶסֶד. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִיהִי י"ד
הַחֲזָקָה, מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה. בְּמִפְּנֵי תּוֹרָה, י"ד
רָמָה, מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא. וְתַלְתָּ
זְמַנִּין י"ד, מ"ב. וְתַלְתָּ אֲבָהִין דְּתַלְּוִיִּין מִנֵּיהוּ,
סְלָקִין חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים, כְּחֻשְׁבֵּן יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א. בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.
יְמֻלוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשַׁת וַיִּלָּךְ

וַיִּלָּךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל
יִשְׂרָאֵל. רַבִּי חֲזַקְיָה פְּתַח, (ישעיה סו) מוֹלִיךְ
לִימִין מֹשֶׁה זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ מִים מִפְּנֵיהֶם
וְגו', זְכָאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲתַרְעֵי בְּהוּ, וּבְגִין דְּאֲתַרְעֵי בְּהוּ, קָרָא לוֹן
בְּנִין (דף רפ"ג ע"ב) בּוֹכְרִין קְדִישִׁין, אֲחִין (בבבבול),
נַחַת לְדִיִּירָא עֲמָהוֹן. הִדָּא הוּא דְכִתְיִב, (שמות כה)
וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם. וּבְעָא
לְאֲתַקְנָא לְהוּ כְּגוֹוָנָא דְלַעֲלִיא, וְשִׁאֲרֵי עֲלִיִּיהוּ
שְׁבֻעָה עֲנֵנֵי יָקָר, שְׁכִינָתִיהָ אֲזַלָּא קְמִיִּיהוּ,
הִדָּא הוּא דְכִתְיִב, (שמות יג) וַיִּי' הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם
יוֹמָם.

תַּלְתָּ אֲחִין קְדִישִׁין אֲזַלִּין בִּינֵיהוּ, וּמֵאֵן
אֵינוֹן. מֹשֶׁה, אֶהְרֹן, וּמִרְיָם.

וּבִזְכוּתָהוֹן, יְהִיב לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִתְּנֹן
עֲלֵאִין (וְהָא אֲתַמְרִי). כָּל יוֹמוֹי דְאֶהְרֹן, לֹא אֲעֵדוּ
עֲנֵנֵי יָקָר מִיִּשְׂרָאֵל. וְהָא אוֹקְמוּהָ, (בגיוז) דְאֶהְרֹן
דְרוּעָא יְמִנָא דִיִּשְׂרָאֵל הוּהוּ. וְהֵינּוּ דְכִתְיִב,
(במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מִלֶּךְ עֶרְד וְגו', כִּי בָא
יִשְׂרָאֵל דְרָף הָאֲתָרִים וְגו'. כְּבָר נָשׁ דְאֲזִיל
בְּלֹא דְרוּעָא, וְסִמִּיךְ גְּרַמִּיהָ לְכָל אֲתָר, וּכְדִין

וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב מִמֶּנּוּ שְׁבִי, בְּגִין דְּהוּוּ בְּלֹא דְרוּעָא יְמִינָא. (ועל דא אצטריכו ישראל למגדר גדר עליה תרא הוא דכתיב, במדבר כא) וידר ישראל גדר לוי' ויאמר אם נתן תתן וגו')
 תא חזי, אהרן דרועא ימינא דגופא הוה. ועל דא כתיב, (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומאן איהו. אהרן.

ללא זרוע וסומך עצמו לכל מקום, ואז - וילחם בישראל וישב ממנו שבי, משום שהיו בלי זרוע ימין. (ועל זה הצטרכו ישראל לגדר גדר עליו. וזה שכתוב במדבר כא) וידר ישראל גדר לה' ויאמר אם נתן תתן וגו').
 בא וראה, אהרן היה זרוע ימין של הגוף, ועל זה כתוב מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומי הוא? אהרן.

וַיִּלָּךְ מֹשֶׁה, מְאִי וַיִּלָּךְ, לְאָן הֵלֵךְ. אֵלָּא וַיִּלָּךְ, כְּגוּפָא בְּלֹא דְרוּעָא. פְּמָה דְאֵת אָמֵר, (איכה א) וַיִּלְכּוּ בְּלֹא כַח לְפָנֵי רוּדְף. דְּהָא מִית אֶהְרֹן דְרוּעָא יְמִינָא, וּבְעָא לְאִסְתַּלְקָא גוּפָא. (כל יומי דמשה שמשא נהיר בעלמא).

וילך משה. מה זה וילך? לאן הלך? אלא וילך, כגוף בלי זרוע, כמו שנאמר (איכה א) וילכו בלא כח לפני רודף. שהרי מת אהרן, זרוע ימין, ורצה להסתלק הגוף. (כל ימיו של משה השמש האיר בעולם).

בְּרַ יוּמוֹי דְּמֹשֶׁה, אֲכֹלוּ יִשְׂרָאֵל לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. פִּיּוֹן דְּאֵתָא יְהוֹשֻׁעַ, מַה כְּתִיב (יהושע ה) וַיֵּשְׁבוּת הַמֶּן מִמִּחְרַת וְגו'. וַיֵּאכְלוּ מֵעֵבֹר הָאָרֶץ מִמִּחְרַת הַפֶּסֶח. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֵלָּא דָּא מְלַעֲיָלָא וְדָא לְתַתָּא. (מכאן אוליפנא) כָּל זְמַנָּא דְּמֹשֶׁה אֲשַׁתְּכַח, גוּפָא דְּשִׁמְשָׁא שְׁלִיט, וְנַהִיר לְעֵלְמָא. פִּיּוֹן דְּאִסְתַּלְק מֹשֶׁה, אֲתַכְנַשׁ גוּפָא דְּשִׁמְשָׁא, וְנִפְיֵק גוּפָא דְּסִיְהָרָא.

בר ימיו של משה אכלו ישראל לחם מן השמים. פיון שבא יהושע מה כתוב? (יהושע ה) וישבת המן ממחרת וגו'. ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח. מה בין זה לזה? אלא זה מלמעלה וזה למטה. (מכאן למדנו) כל הזמן שמשא נמצא, גוף השמש שולט ומאיר לעולם. פיון שהסתלק משה, התכנס גוף השמש, ויצא גוף הלבנה.

בְּתִיב (שמות לג) אִם אֵין פְּנִיךְ הוֹלְכִים אֵל תַּעֲלֶנּוּ מִזֶּה וּבְמָה יוֹדַע אִפּוּא וְגו', הֲכִי אֹלִיפְנָא, פִּיּוֹן דְּאָמֵר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה (שמות לב) הִנֵּה מְלָאכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ, אָמֵר מֹשֶׁה, וּמַה קְסִטִּיפָא דְּשִׁמְשָׁא דִּיתְכַנֵּישׁ, וַיְדַבֵּר סִיְהָרָא, גוּפָא דְּסִיְהָרָא לֹא בְּעִינָא. אִם אֵין פְּנִיךְ הוֹלְכִים, גוּפָא דְּשִׁמְשָׁא בְּעִינָא, וְלֹאֵו דְּסִיְהָרָא. כְּדִין גוּפָא דְּשִׁמְשָׁא אֲתַנְהִיר, וְאֲתַעֲבִיד מֹשֶׁה, כְּגוּוֹנָא דְּגוּפָא דְּשִׁמְשָׁא קַמֵּיהוּ דִּישְׂרָאֵל. פִּיּוֹן דְּאֲתַכְנִישׁ מֹשֶׁה, אֲתַכְנִישׁ שִׁמְשָׁא, וְאֲתַנְהִיר סִיְהָרָא, וְהוּוּ יְהוֹשֻׁעַ מְשַׁתְּמֵשׁ לְנַהֲרָא דְּסִיְהָרָא. וּוִי לְהָהוּא כְּסוּפָא.

כתוב (שמות לג) אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה ובמה יודע אפוא וגו'. כך למדנו, פיון שאמר הקדוש ברוך הוא למשה (שם לב) הנה מלאכי ילך לפניך, אמר משה, ומה הנהגת השמש שתכנס ותנהיג הלבנה - גוף הלבנה אינו רוצה. אם אין פניך הולכים, אני רוצה את גוף השמש, ולא את של הלבנה. ואז גוף השמש הוא, ונעשה משה כמו גוף השמש לפני ישראל. פיון שהתכנס משה, התכנס השמש והוארה הלבנה, והיה יהושע משתמש לאור הלבנה. אוי לאותה בושה!

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְגו' .
 (דברים לא) הֵינְנו דֹּאמֶר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 אַרְבַּעִין שָׁנִין נָהִיר שְׁמִשָּׂא לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל,
 וְאַתְּכֹנִישׁ לְסוֹף אַרְבַּעִין שָׁנִין, וְנָהִיר סִיְהָרָא.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאֵי הָכִי הוּא, הֵינְנו דְכַתִּיב,
 (משלי יג) וַיֵּשׁ נֹסֶפֶה בְּלֹא מִשְׁפָּט וְהָא אֲתַעְרוּ
 חֲבַרְיָא. וְאַנָּן נוֹקִיִּים לִיהּ לִקְרָא. אָבֵל עַל מַה
 דְּאַתְעָרוּ חֲבַרְיָא כִּלְא הוּא אֶצְטְרִיף לְעַלְמָא,
 לְגַלְתָּה (ס"א לתועלתא דבר נש), דְּבַר נֶשׁ דִּיתְכַּנְשׁ עַד
 לָא מְטוֹן יוֹמוֹי.

תָּא חֲזִי, וְהָא אֲתַמַּר, דְּכָל רוּחִין דְּנַפְקִין
 מְלַעֲיָלָא, דְּכַר וְנוֹקְבָא נַפְקִי, וּמִתְפָּרְשִׁין.
 וְלִזְמַנִּין תַּפּוּק נִשְׁמַתָּא דְנוֹקְבָא, עַד לָא נַפְקַת
 דְּכַר, דִּיהוּא בַר זִוְגָה. וְכָל זְמַנִּין דִּדְכֹוֹרָא לָא
 מְטָא זְמַנְיָה לְאַזְדַּוּוּגָא בְּהַדִּי נוֹקְבִיָּה, וְאַתִּי
 אַחְרָא וְאַתְנַסִּיב בְּהַדִּה, כִּיּוֹן דְּמְטָא זְמַנָּא
 דִּהָאֵי לְאַזְדַּוּוּגָא, כַּד אֲתַעַר צְדָק בְּעַלְמָא,
 לְמַפְקַד עַל חוּבֵי עַלְמָא. כְּנִישׁ לִיהּ לְהָאֵי
 אַחְרָא, דִּהוּה נְסִיב בְּהַדִּה, וְאַתִּי אַחְרָא וְנָטִיל
 לָהּ. וְעַל דָּא קָשִׁין זְוִיגִין קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא.

וְכַר דָּא בְּגִין דְּסַרְח דְּכֹוֹרָא עוֹבְדוּי, וְאַף עַל
 גַּב דְּלֹא סַרְח כָּל כְּף עוֹבְדוּי בְּחַטָּאֵיהּ,
 אֲתַכְנִישׁ בְּהוּא זְמַנָּא, עַד לָא מְטוֹן יוֹמוֹי.
 דְּלֹא עֶבֶיד הָכִי בְּמִשְׁפָּט. וְעַלִּיהּ כְּתִיב, (משלי יג)
 וַיֵּשׁ נֹסֶפֶה בְּלֹא מִשְׁפָּט. וְאַעְרַע בֵּיהּ דִּינָא
 דְּצְדָק בְּחוּבוֹי, בְּגִין דְּמְטָא זְמַנְיָה דְּאַחְרָא,
 וְנָסִיב לָהּ, דִּהָא דִּידִיהּ הִיא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאַמְאֵי, יַפְרִישׁ לֹוֹן
 קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְיִיתִי אַחְרָא וְיִהִיב
 לִיהּ. אָמַר לִיהּ דָּא הוּא תוֹעַלְתָּא דְּכַר נֶשׁ,
 וְטִיבוֹ דְּעֶבֶיד עַמִּיָּה, דְּלֹא יִמְטִי (ס"א יחמ) אֲתַתִּיהּ
 בִּידָא אַחְרָא.

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְגו' .
 (דברים לא) הֵינְנו דֹּאמֶר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 אַרְבַּעִין שָׁנִין נָהִיר שְׁמִשָּׂא לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל,
 וְאַתְּכֹנִישׁ לְסוֹף אַרְבַּעִין שָׁנִין, וְנָהִיר סִיְהָרָא.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאֵי הָכִי הוּא, הֵינְנו דְכַתִּיב,
 (משלי יג) וַיֵּשׁ נֹסֶפֶה בְּלֹא מִשְׁפָּט וְהָא אֲתַעְרוּ
 חֲבַרְיָא. וְאַנָּן נוֹקִיִּים לִיהּ לִקְרָא. אָבֵל עַל מַה
 דְּאַתְעָרוּ חֲבַרְיָא כִּלְא הוּא אֶצְטְרִיף לְעַלְמָא,
 לְגַלְתָּה (ס"א לתועלתא דבר נש), דְּבַר נֶשׁ דִּיתְכַּנְשׁ עַד
 לָא מְטוֹן יוֹמוֹי.

תָּא חֲזִי, וְהָא אֲתַמַּר, דְּכָל רוּחִין דְּנַפְקִין
 מְלַעֲיָלָא, דְּכַר וְנוֹקְבָא נַפְקִי, וּמִתְפָּרְשִׁין.
 וְלִזְמַנִּין תַּפּוּק נִשְׁמַתָּא דְנוֹקְבָא, עַד לָא נַפְקַת
 דְּכַר, דִּיהוּא בַר זִוְגָה. וְכָל זְמַנִּין דִּדְכֹוֹרָא לָא
 מְטָא זְמַנְיָה לְאַזְדַּוּוּגָא בְּהַדִּי נוֹקְבִיָּה, וְאַתִּי
 אַחְרָא וְאַתְנַסִּיב בְּהַדִּה, כִּיּוֹן דְּמְטָא זְמַנָּא
 דִּהָאֵי לְאַזְדַּוּוּגָא, כַּד אֲתַעַר צְדָק בְּעַלְמָא,
 לְמַפְקַד עַל חוּבֵי עַלְמָא. כְּנִישׁ לִיהּ לְהָאֵי
 אַחְרָא, דִּהוּה נְסִיב בְּהַדִּה, וְאַתִּי אַחְרָא וְנָטִיל
 לָהּ. וְעַל דָּא קָשִׁין זְוִיגִין קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא.

וְכַר דָּא בְּגִין דְּסַרְח דְּכֹוֹרָא עוֹבְדוּי, וְאַף עַל
 גַּב דְּלֹא סַרְח כָּל כְּף עוֹבְדוּי בְּחַטָּאֵיהּ,
 אֲתַכְנִישׁ בְּהוּא זְמַנָּא, עַד לָא מְטוֹן יוֹמוֹי.
 דְּלֹא עֶבֶיד הָכִי בְּמִשְׁפָּט. וְעַלִּיהּ כְּתִיב, (משלי יג)
 וַיֵּשׁ נֹסֶפֶה בְּלֹא מִשְׁפָּט. וְאַעְרַע בֵּיהּ דִּינָא
 דְּצְדָק בְּחוּבוֹי, בְּגִין דְּמְטָא זְמַנְיָה דְּאַחְרָא,
 וְנָסִיב לָהּ, דִּהָא דִּידִיהּ הִיא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאַמְאֵי, יַפְרִישׁ לֹוֹן
 קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְיִיתִי אַחְרָא וְיִהִיב
 לִיהּ. אָמַר לִיהּ דָּא הוּא תוֹעַלְתָּא דְּכַר נֶשׁ,
 וְטִיבוֹ דְּעֶבֶיד עַמִּיָּה, דְּלֹא יִמְטִי (ס"א יחמ) אֲתַתִּיהּ
 בִּידָא אַחְרָא.

ובא וראה, אם זה מעשיו אינם פְּשִׁימִים, אף על גב שהאשה הזו היא שלו, לא ידחה אחר מלפניו.

בא וראה, שאול המלך נטל מלכות, (למטה) משום שעדין לא הגיע זמנו של דוד לזה, שהרי מלכות היתה ודאי של דוד, ובא שאול ולקח אותה. פיון שהגיע זמנו של דוד לרשת את שלו, אז התעורר צדק (מלכות שלמעלה) וכנס את שאול בחטאו, ונדחה מלפני דוד, ובא דוד ולקח את שלו.

וְלָמָּה לא הסיר הקדוש ברוך הוא את שאול מהמלכות ולא ימות? אלא טובה עשה עמו הקדוש ברוך הוא שכנס אותו במלכות, ולא יראה עבדו שולט עליו ולקח מה שהיה שלו בתחלה. כן זה. משום כן צריך האדם לבקש רחמים לפני הקדוש ברוך הוא כשמוזג, שלא ידחה מלפני אחר.

בְּתוֹב (דברים א) וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רֵב לְךָ אֵל תּוֹסֵף דָּבָר אֵלַי וְגו'. והרי בארנו, אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, הַתְּרַצָּה לְחַדֵּשׁ (להחליש) עוֹלָם?! רְאִיתָ מִיָּמֶיךָ שְׁמֵשׁ עוֹבֵד לְלִבְנָה?! רְאִיתָ מִיָּמֶיךָ שֶׁתְּשַׁלֵּט הַלִּבְנָה בְּעוֹד שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ עוֹמֵד?! אֵלָּא - הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לְמוֹת קָרָא אֵת יְהוֹשֻׁעַ. יתפנס השמש ותשלט הלבנה. ולא עוד, אלא אם אתה תפנס לארץ, תתפנס הלבנה מלפניך ולא תשלט. ודאי ששלטון הלבנה הגיע, ולא תשלט בעוד שאתה קים בעולם. קָרָא אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְגו'. ומה אמר? הִנֵּה שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְגו'. ולא מצאנו שצוה הקדוש ברוך הוא את יהושע, אלא את משה. שאמר לו למשה כל זה, שכתוב (שם לא) וְעֲזַבְנִי

וְתָא חֲזִי, אֵי הָאֵי (דף רפ"ד ע"א) לָא כְּשֶׁרֶן עוֹבְדוּי, אֵף עַל גַּב דְּדִילִיָּה הִיא הֵהִיא אַתְתָּא, לָא אַתְדַּחֵי הָאֵי אַחְרָא מִקְמִיָּה.

תא חזי, שאול מלפא נטל מלכו. (אמאי) בגין דעד לא מטא זמניה דדוד להאי. דהא מלכו הוה ודאי דדוד, ואתא שאול ונטיל ליה. פיון דמטא זמניה דדוד למירת דיליה, פדין אתער צדק (מלכותא דלעילא) וכניש ליה לשאול בחובוי, ואתדחי מקמי דוד, ואתא דוד ונטל דיליה.

וַאֲמַאי לָא אַעֲדִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשָׂאוּל מִמְּלָכוֹ, וְלֹא יָמוּת. אֵלָּא טִיבּוֹ עֵבֵד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲמִיָּה, דְּכָנִישׁ לִיָּה בְּמַלְכוּתָא, וְלֹא יַחֲמִי עֲבָדִיָּה שְׁלִיט עֲלִיָּה, וְנָטִיל מַה דְּהוּהוּ דִילִיָּה בְּקַדְמִיתָא. כֵּן הָאֵי. בְּגִין כֵּן, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמַבְעֵי רַחֲמֵי קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כַּד אַזְדַּוּג, דְּלֹא יִתְדַחֵי מִקְמִי אַחְרָא.

בְּתוֹב, (דברים א) וַיֹּאמֶר יי' אֵלַי רֵב לְךָ אֵל תּוֹסֵף דָּבָר אֵלַי וְגו' וְהָא אֲוִקִימָנָא, אָמַר לִיָּה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, תְּבַעֵי לְאַחַדְשָׁא (ס"א לאבכשא) עֲלָמָא, חֲמִית מִן יוֹמָךְ שְׁמָשָׁא פְּלַח לְסִיְהָרָא. חֲמִית מִן יוֹמָךְ דִּישְׁלוּט סִיְהָרָא בְּעוֹד דְּשְׁמָשָׁא קִיִּימָא. אֵלָּא, הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לְמוֹת קָרָא אֵת יְהוֹשֻׁעַ. יתפניש שמשא, וישלוט סיהרא. ולא עוד, אלא אי אנת תיעול לארעא, יתפניש סיהרא מקמך, ולא ישלוט. ודאי שולטנותא דסיהרא מטא, וְלֹא תְשַׁלֵּט בְּעוֹד דְּאַנְתָּ קִיִּימָא בְּעֲלָמָא.

קָרָא אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְגו'. (דברים לא) וַיֹּאמֶר הִנֵּה שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְגו'. וְלֹא אֲשַׁפְחָנָא, דְּפָקִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיְהוֹשֻׁעַ, אֵלָּא לְמִשָּׁה. דָּאֲמַר לִיָּה לְמִשָּׁה כָּל

והפר את בריתי. וחרה אפי בו ביום ההוא. ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם. אם כן, מהו ואצונו?

אלא הפתוב אמר, הנך שוכב עם אבותיך. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, אף על גב שתשכב עם אבותיך, הרי אתה תמיד קים להאיר ללכנה, כמו שהשמש, שאף על גב שמתכנס, לא מתכנס אלא להאיר ללכנה, ואז מאיר ללכנה כשמתכנס. ועל זה הנך שוכב, להאיר, וזהו ואצונו. ואז (הכשר) התבשר יהושע להיות מואר, ועל זה כתוב הנך שוכב עם אבותיך, להאיר ליהושע, וזהו (דברים א) וצו את יהושע וחסקהו. וצו את יהושע, הכל כדי להאיר.

כי אתה תבא, ואחר כך תביא, מה בין זה לזה? אלא אחד תבא, לבשר לו שיכנס לארץ ויתקיים בה. ואחד תביא, לבשר לו את השלטון על ישראל, והתבשר על קיום של עצמו, והתבשר על שלטון של ישראל.

רבי שמעון פתח, (ישעיה כד) מפנף הארץ צבי לצדיק וגו'. אוי להם לבני אדם, לאותם שלא משגיחים ולא משתדלים בכבוד רבונם ולא מסתכלים בקדשה העליונה להתקדש בעולם הזה, להיות קדושים בעולם הבא. מפנף הארץ - זו כסות עליונה קדושה. זמרת שמענו, כמו שנאמר (איוב לה) נתן זמרות בלילה. זמרות, תשפחות של כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא בלילה. בלילה, בזמן שהיא הזדמנה (שהקדוש ברוך הוא) (מזדונג ומצויה) ומצויה לשבח את הקדוש ברוך הוא, ומשתעשע עם הצדיקים בגן עדן.

האי. דכתיב, (דברים לא) ועזבני והפר את בריתי, וחרה אפי בו ביום ההוא. ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם, אי הכי מהו ואצונו.

אלא קרא אמר, הנך שוכב עם אבותיך, אמר ליה קדשא בריך הוא למשה, אף על גב דאנת תשכוב עם אבהתך, הא אנת קיימא תדיר לאנהרא לסיהרא. כמה דשמשא, דאף על גב דאתפניש, לא אתפניש אלא לאנהרא לסיהרא. וכדין אנהיר לסיהרא, פד אתפניש. ועל דא, הנך שוכב לאנהרא, ודא הוא ואצונו. וכדין (ס"א אתפשר) אתפשר יהושע לאתנהרא. ועל דא כתיב, הנך שוכב עם אבותיך, לאנהרא ליהושע, ודא הוא וצו את יהושע וחסקהו. וצו את יהושע פלהו לאנהרא.

כי אתה תבא, ולכתר תביא מה בין האי להאי. אלא חד תבא, לבשרא ליה דייעול לארעא, ויתקיים בה. וחד תביא, לבשרא ליה שלטנותא על ישראל, ואתבשר על קיומא דגרמיה, ואתבשר על שלטנו דישראל.

רבי שמעון פתח, (ישעיה כד) מפנף הארץ זמירת שמענו צבי לצדיק וגו', ווי לון לבני נשא, לאינון דלא משגחין ולא משתדלין ביקרא דמאריהון, ולא מסתכלין בקדושא עלאה, לאתקדשא בהאי עלמא, למהוי קדישין בעלמא דאתי. מפנף הארץ, דא פסותא עלאה קדישא. זמירת שמענו, כמה דאת אמר (איוב לה) נותן זמרות בלילה, זמירות תשבחן דכנסת ישראל, קמי קדשא בריך הוא בלילה. בלילה, בזמנא דאיהי אזדמנא (דקודשא בריך הוא) (ס"א אודונוא דשכיחא) (בלילה, בזמנא דאיהי אודונוא) לקודשא בריך הוא ומשתעשע עם צדיקיא בגנתא עדן.

וּמִתִּי? מִחֲצוֹת הַלַּיְלָה וְאֵילָף.
וְאֵז זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ (בַּלַּיְלָה),
תִּשְׁבְּחוּת. וְזְמִירוֹת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
(וּיקרא כה) לֹא תִזְמַר. וְכַתּוּב (ישעיה
כה) זְמִיר עֲרִיצִים יַעֲנֶה, עֲקוּר
מִמְקוֹמָם שֶׁל כָּל אוֹתָם תִּקְיִפִּים.
שְׁהָרִי כְּשֶׁנִּכְנַס הַלַּיְלָה, כְּמָה
עֲרִיצִים מִחֲנוֹת מִזִּיקִים שׁוֹמְרֵי
הַחֲקִים מִצְוִיִּים בְּעוֹלָם, הוֹלְכִים
וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם לְקַטְרָג.
מִחֲצוֹת הַלַּיְלָה וְאֵילָף מִתְעוֹרְרָת
רוּחַ אַחַת וְעוֹקְרָת אֶת כָּל־ם
מִמְקוֹמוֹתֵיהֶם, וּמַעֲבִירָה אוֹתָם
כְּדִי שְׁלֹא יִשְׁלְטוּ. זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ,
תִּשְׁבְּחוּת שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
בַּלַּיְלָה. וְכָל זֶה לְמָה? צְבִי
לְצַדִּיק, לְהַדְוֹג בְּזוּג אֶחָד (לְקָדוֹשׁ)
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִהְתְּקַדֵּשׁ
בְּקַדְשָׁה אַחַת.

וְאָמַר רִזִּי לִי רִזִּי לִי - זְהוּ סוּד
עֲלִיּוֹן, זְהוּ רוּחַ קְדוּשָׁה. אָבֵל,
אוֹי לִי - עַל הַדּוֹר וְעַל הָעוֹלָם.
בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ, שְׂכַלְם מְשַׁקְרִים
בוֹ, מְשַׁקְרִים בְּהֵם בְּעֵצְמָם. וְלֹא
דִי שְׁמַשְׁקְרִים בְּעֵצְמָם (מִמַּשׁ),
אֵלֶּא אוֹתָם בְּנִים שִׁילְדוֹ
מִשְׁתַּקְרִים בְּאוֹתוֹ שֶׁקֶר שְׁלָהֶם,
וְנִמְצְאִים פְּגוּמִים לְמַעַלָּה וּמַטָּה.
בֵּינָן שִׁישְׁעִיהוּ הַסֵּתֶכֶל בְּזֶה, כְּנֶסֶת
אֶת אוֹתָם יִרְאִי חֲטָא וְלִמַּד אוֹתָם
דְּרַף קְדוּשָׁה לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקַדְשַׁת
הַמְּלָךְ וְלִהְיָא בְּנֵיהֶם קְדוּשִׁים.
בֵּינָן שְׁאֵלָה הַתְּקַדְשׁוּ, אוֹתָם
בְּנִים שִׁילְדוֹ נִקְרְאוּ עַל שְׁמוֹ. זְהוּ
שְׁפָתוֹב (ישעיה ח) הִנֵּה אֲנֹכִי
וְהִילְדִים אֲשֶׁר נָתַן לִי ה' לְאֹתוֹת
וְלִמּוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל, שְׁפָרוּשִׁים
מִשְׁאֵר הַעַמִּים.

דְּבַר אַחַר מִכְּנֵף הָאֶרֶץ זְמִירָתָה שְׁמַעְנוּ,
בְּשַׁעֲתָא דְּעָאֵלוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, וְאֶרֶן
קְיִמָּא קְדִישָׁא קַמְיִיהוּ, שְׁמַעוּ יִשְׂרָאֵל
דְּמִסְטָרָא חַד דְּאַרְעָא, תִּשְׁבְּחוּן וְחַדוּ וְקַל
מִזְמָרֵי עֲלָאִי, דְּמִזְמָרֵי בְּאַרְעָא. כְּדִין צְבִי

וְאִימָתִי. מִפְּלָגוֹת לַיְלָא וְאֵילָף. וְכַדִּין זְמִירָתָה
שְׁמַעְנוּ (בַּלַּיְלָה), תִּשְׁבְּחוּן. וְזְמִירוֹת,
כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר (וּיקרא כה) לֹא תִזְמַר. וְכַתּוּב (ישעיה
כה) זְמִיר עֲרִיצִים יַעֲנֶה, אֲעַקְרוּתָא מֵאַתְרֵיהוּ
כָּל אֵינּוֹן תִּקְיִפִּין, דְּהָא כַּד עָיִל לַיְלָא, כְּמָה
עֲרִיצִים גְּרִדִּינִי נִימוֹסִין שְׂכִיחִין בְּעֲלָמָא,
אֲזִלִּין וְשִׁיטִּין בְּעֲלָמָא לְקַטְרָגָא. מִפְּלָגוֹת
לַיְלָא וְאֵילָף, אֲתַעַר רוּחָא חַדָּא וְאַעַקְר
לְכַלְהוּ מֵאַתְרֵיהוּ, וְאַעֲבַר לוֹן דְּלֹא יִשְׁלְטוּן.
זְמִירוֹת שְׁמַעְנוּ, תִּשְׁבְּחוּן דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
בַּלַּיְלָא, וְכָל דָּא לְמָה. צְבִי לְצַדִּיק, לְאַזְדוּוּגָא
בְּזוּוּגָא חַדָּא (לְקָדוֹשָׁא) דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (דף
רפ"ד ע"ב) וְלֹא תִתְקַדֵּשׁא בְּקְדוּשָׁה חַדָּא.

וְאָמַר רִזִּי לִי רִזִּי לִי, דָּא הוּא רְזָא עֲלָאָה. דָּא
הוּא רוּחַ קְדִישָׁא, אָבֵל אוֹי לִי עַל
דְּרָא, וְעַל עֲלָמָא. בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ, דְּכַלְהוּ
מְשַׁקְרִין בֵּיהּ. מְשַׁקְרִין בְּהוּ בְּגַרְמֵייהוּ, וְלֹא דִי
דְּמְשַׁקְרִין בְּגַרְמֵייהוּ (מִמַּשׁ), אֵלֶּא אֵינּוֹן בְּנִין
דְּאוּלִּידוּ מִתְשַׁקְרִין בְּהוּא שְׁקָרָא דְּלֵהוּן,
וְאַשְׁתַּכְּחוּ פְּגִימִין לְעֵילָא וְתַתָּא.

בֵּינָן דְּאַסְתַּפַּל יִשְׁעִיהוּ בְּהַאי, כְּנִישׁ לְאַינּוֹן
דְּחַלִּין חֲטָאָה, וְאוּלִּיף לוֹן אַרְחַ קְדִישָׁא
לְאַתְקַדֵּשׁא בְּקְדוּשָׁה דְּמִלְכָּא, וְלֹא שְׁתַּכַּחָא
בְּנֵייהוּ קְדִישִׁין. בֵּינָן דְּאַתְקַדְשׁוּ אֵלִין, אֵינּוֹן
בְּנִין דְּאוּלִּידוּ אֶקְרוּן עַל שְׁמֵיהּ. הָדָא הוּא
דְּכַתּוּב, (ישעיה ח) הִנֵּה אֲנֹכִי וְהִילְדִים אֲשֶׁר נָתַן לִי
יְי' לְאֹתוֹת וְלִמּוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל, דְּפִרִּישׁוּן
מִשְׁאֵר עַמִּין.

דְּבַר אַחַר מִכְּנֵף הָאֶרֶץ זְמִירָתָה שְׁמַעְנוּ,
בְּשַׁעֲתָא דְּעָאֵלוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, וְאֶרֶן
קְיִמָּא קְדִישָׁא קַמְיִיהוּ, שְׁמַעוּ יִשְׂרָאֵל
דְּמִסְטָרָא חַד דְּאַרְעָא, תִּשְׁבְּחוּן וְחַדוּ וְקַל
מִזְמָרֵי עֲלָאִי, דְּמִזְמָרֵי בְּאַרְעָא. כְּדִין צְבִי

לצדיק, תושבחה דמשה הוה בהיהא שעתא. דבכל אתר דארון הוה שארי בארעא, הוה שמעי קלא דאמרי, (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. אבל אוי לי דבוגדים בגדו, דזמינין ישראל לשקרא בקודשא בריך הוא, ולא תעקרא מארעא זמנא חדא. ובגין דאתאחדו בינייהו שקרא דלהון, יתעקרון זמנא תניינא, עד דישתלים חובייהו בארעא אחרא.

לקוח את ספר התורה הזה וגו'. (דברים לא) הא אוקימנא מלי. אלהיכם. אלהיך. אל. אלהינו. דאמר רבי אבא אמר רבי יהודה, מאי דכתיב, (שמות ג) כי המקום אשר עליו אדמת קדש הוא. אדמת קדש ודאי, דהיינו ארץ החיים. אשר אתה עומד עליו, עליו ודאי, היינו בקדמיתא, וכל שפן לבתר. תאנא, אמר רבי יוסי, כתיב והיה שם בך לעד, לעד ודאי דיסהיד סהדותא.

תלתא אינון דקיימו בסהדותא לאסהדא, ואלין אינון: באר דיצחק, גורל, ואבנא דשוי יהושע. ודא שירתא, סהדותא יתיר מפלא. אמר רבי יצחק אי הכי ארבע אינון. אמר ליה ודאי, אבל גורל לא כתיב ביה סהדותא.

באר דיצחק מנלן. דכתיב, (בראשית כא) בעבור תהיה לי לעדה וגו'. גורל, דכתיב, (במדבר כו) על פי הגורל תחלק נחלתו, דהוה אמר, דא ליהודה, ודא לבנימין, וכן לכלהו. אבנא דיהושע, דכתיב, (יהושע כד) הנה האבן הזאת תהיה בנו לעדה. והכא, והיה שם בך לעד. וכתיב, וענתה השירה הזאת לפניו לעד, היא ודאי אסהידת בהו בישראל.

הזאת לפניו לעד. היא ודאי אסהידת בהו בישראל. חטאתם בארץ אחרת. לקח את ספר התורה הזה וגו'. הרי בארנו הדברים. אלהיכם. אלהיך. אל. אלהינו. שאמר רבי אבא אמר רבי יהודה, מהו שכתוב (שמות א) כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא? אדמת קדש ודאי, שהינו ארץ החיים. ארץ אשר אתה עמד עליו, עליו ודאי, הינו בתחלה, וכל שפן לאחר כף. למדנו, אמר רבי יוסי, כתוב והיה שם בך לעד, לעד ודאי, שיעיד עדות. שדשה הם שעומדים בעדות להעיד, ואלה הם: באר יצחק, גורל, והאבנים ששם יהושע. ושירה זו עדות יותר מהכל. אמר רבי יצחק, אם כן, ארבעה הם. אמר לו, ודאי, אבל בגורל לא כתוב עדות.

באר של יצחק מנין לנו? שכתוב (בראשית כא) בעבור תהיה לי לעדה וגו'. גורל - שכתוב (במדבר כו) על פי הגורל תחלק נחלתו. שהיה אומר: זה ליהודה, וזה לבנימין, וכן לכלם. האבנים של יהושע - שכתוב (יהושע כד) הנה האבן הזאת תהיה בנו לעדה. וכאן, והיה שם בך לעד. וכתוב וענתה השירה הזאת לפניו לעד. היא ודאי העידה בהם בישראל.

רַמְדָנוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מָה שְׁכָתוּב וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְגו', אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תּוֹמָם. הֲכֵא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא, מָהוּ אֵת דְּבָרֵי, אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּרוּחַ צְרִיף לֹא לְהִיּוֹת! וּמָה זֶה עַד תּוֹמָם? אֵלָא כִּף לְמַדְנֵי בְּסוּד הַמְּשֻׁנָּה, כָּל אוֹתָם דְּבָרִים שְׁאָמַר מֹשֶׁה, כְּלָם נַחְקֵקוּ בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּחַ הוּא, וְכָל אוֹתָם דְּבָרִים הֵי בָאִים, וְעוֹלִים וַיּוֹרְדִים, וְנַחְקֵקִים שֵׁם. וְכָל דְּבַר וַדְּבַר הֵי בָא לְפָנֵי מֹשֶׁה לְהַחְקֵק עַל יְדוֹ וְעוֹמֵד לְפָנָיו. וְהֵינּוּ מָה שְׁכָתוּב עַד תּוֹמָם.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, שִׁירָה הַזֹּאת הַזֹּאת צְרִיף לֹא לְהִיּוֹת! מָה זֶה רוּמֵז? אֵלָא שִׁירָה שְׁאָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּחַ הוּא, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְמָה, מְלֵךְ שְׁהַשְׁלוּם כְּלוֹ שְׁלוֹ, וְהָרִי בְּאַרְגָּנוֹ הַדְּבָרִים. (שְׁשִׁינֵי שְׁכָתוּב) (תְּהֵלִים צב) מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, לְיוֹם הַשַּׁבָּת מְמֹשׁ. שִׁיר שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּחַ הוּא אָמַר. (שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְמָה, שִׁיר דְּקוּדְשָׁא בְּרוּחַ הוּא אָמַר, וְהֵכָא אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, שִׁירָה דְּקוּדְשָׁא בְּרוּחַ הוּא אָמַר.)

אֵלָא הֲכֵא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא, הֲתָם שִׁיר, וְהֲכֵא שִׁירָה. דָּא דְּבַר, וְדָא נוֹקְבָא. וְהָא תְּנִינָן, כָּל נְבִיאֵי כְּלָהוּ לְגַבֵּי מֹשֶׁה, כְּקוּף בְּעֵינֵיהוּ דְּבַנֵּי נְשָׂא, וְאֵינּוֹן אָמְרוּ שִׁיר, וּמֹשֶׁה אָמַר שִׁירָה. (וּמִנְלוֹ דְּהָא נוֹקְבָא הוּא, דְּכַתִּיב וְעֵנְתָה הַשִּׁירָה וְגו') מֹשֶׁה הֵי לֹא הוּא לְמִימַר שִׁיר, וְאֵינּוֹן שִׁירָה. (דף רפ"ה ע"א) אֵלָא דָּא הֵי רָזָא דְּמְלָה, מֹשֶׁה לְגַרְמִיָּה לָא קָאֲמַר דָּא, אֵלָא לְיִשְׂרָאֵל.

אָמַר לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, לָאוּ הֲכֵי, אֵלָא, מֹשֶׁה וְדָאֵי מְהֵכָא אֲשַׁתְּמוּדַע, דְּאֵיהוּ בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר מְכֻלָּא. מֹשֶׁה סָלִיק מִתַּתָּא לְעֵילָא, וְאֵינּוֹן נַחְתֵּי מְעֵילָא לְתַתָּא. הוּא סָלִיק מִתַּתָּא

רַבִּי אַבָּא אָמַר, אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, שִׁירָה הַזֹּאת מִיבְעֵי לִיָּה: מָאֵי קָא רְמִיזָא. אֵלָא שִׁירָתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרוּחַ הוּא אָמַר, כְּמָה דָּאֲתָּ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְמָה, מְלֵכָא דְּשַׁלְמָא כְּלָא דִּילֵיהּ, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלֵי. (דְּתַנָּיָא כְּתִיב) (תְּהֵלִים צב) מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, לְיוֹם הַשַּׁבָּת מְמֹשׁ. שִׁיר דְּקוּדְשָׁא בְּרוּחַ הוּא אָמַר. (שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְמָה, שִׁיר דְּקוּדְשָׁא בְּרוּחַ הוּא אָמַר, וְהֵכָא אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, שִׁירָה דְּקוּדְשָׁא בְּרוּחַ הוּא אָמַר.)

אֵלָא הֲכֵא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא, הֲתָם שִׁיר, וְהֲכֵא שִׁירָה. דָּא דְּבַר, וְדָא נוֹקְבָא. וְהָא תְּנִינָן, כָּל נְבִיאֵי כְּלָהוּ לְגַבֵּי מֹשֶׁה, כְּקוּף בְּעֵינֵיהוּ דְּבַנֵּי נְשָׂא, וְאֵינּוֹן אָמְרוּ שִׁיר, וּמֹשֶׁה אָמַר שִׁירָה. (וּמִנְלוֹ דְּהָא נוֹקְבָא הוּא, דְּכַתִּיב וְעֵנְתָה הַשִּׁירָה וְגו') מֹשֶׁה הֵי לֹא הוּא לְמִימַר שִׁיר, וְאֵינּוֹן שִׁירָה. (דף רפ"ה ע"א) אֵלָא דָּא הֵי רָזָא דְּמְלָה, מֹשֶׁה לְגַרְמִיָּה לָא קָאֲמַר דָּא, אֵלָא לְיִשְׂרָאֵל.

אָמַר לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, לָאוּ הֲכֵי, אֵלָא, מֹשֶׁה וְדָאֵי מְהֵכָא אֲשַׁתְּמוּדַע, דְּאֵיהוּ בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר מְכֻלָּא. מֹשֶׁה סָלִיק מִתַּתָּא לְעֵילָא, וְאֵינּוֹן נַחְתֵּי מְעֵילָא לְתַתָּא. הוּא סָלִיק מִתַּתָּא

למעלה, כמו ששינינו, מעלין בקדש ואין מורידין. משה עלה מלמטה למעלה, שאמר שירה, תשבחת המלכה שהיא משבחת למלך. ומשה נאחז בכל (במלך). והם ירדו מלמעלה למטה, שאמרו שיר, שהוא שבח שמשבח המלך את המלכה, והם נאחזו במלכה. ועל זה בזה נודע שבחו של משה יותר מפלם. והינו שכתוב, (שמות טו) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה. שיר המלכה. למי? לה. ולכן וכתב משה את דברי השירה הזאת, וענתה השירה הזאת.

וענתה השירה הזאת?! וענו הדברים האלה הנה צריך לו להיות! אלא סוד הדבר כפי שבארנו, שכתוב (איוב ב) וארץ מתקוממה לו, ומשה הסתפל בכל, ועל זה אמר שירה, כדי לאחזו דברים במקום הנה להיות עליהם דין, שכתוב וענתה השירה הזאת לפניו. ולמה? שכתוב פי אני ידעתי את יצרו, וכתוב פי ידעתי אחרי מותי וגו'. וכשתעשו את זה, מיד - וענתה השירה הזאת לפניו לעד.

בא וראה, כתוב יגלו שמים עונו, ולא יותר, אבל - וארץ מתקוממה לו. בזה נעשה דין למי שנעשה. כתוב, (שמואל ב-ב) וידבר דוד לה' את דברי השירה הזאת. כאן תשבחת של דוד היא, משום שאמר שירה מלמטה למעלה, וזכה לדרגה הזו, ולא אמר שירה זו אלא בסוף ימיו, שהיה יותר בשלמות מהשירה הזו, כמו ששינינו (אבות פ"ב) אל תאמן בעצמך עד יום מותך. וכאן למה זכה דוד לומר שירה מלמטה למעלה בסוף ימיו? שהיה במנוחה מכל

לעילא, כמה דתנינן מעלין בקדש ואין מורידין. משה סליק מתתא לעילא, דאמר שירה תושבחתא דמטרוניתא, דאיהי משבחת למלכא. ומשה בכלא (כ"א במלכא) אתאחד. ואינון נחתי מעילא לתתא, דאמרו שיר, דהוא שבחא דמשבחא מלכא למטרוניתא, ואינון במטרוניתא אתאחדו. ועל דא, בהאי אשתמודע שבחא דמשה, יתיר מפלהו. והינו דכתיב, (שמות טו) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליי, שירתא דמטרוניתא למאן. ליי. ובגין כך, וכתוב משה את דברי השירה הזאת, וענתה השירה הזאת.

וענתה השירה הזאת, וענו הדברים האלה מיבעי ליה. אלא רזא דמלה כמה דאוקימנא, דכתיב, (איוב ב) וארץ מתקוממה לו, ומשה בכלא אסתפל, ועל דא אמר שירה, בגין לאתאחדא מלין באתר דא, למהוי עליהו דינא, דכתיב וענתה השירה הזאת לפניו. ולמה. דכתיב פי אני ידעתי את יצרו, וכתוב פי ידעתי אחרי מותי וגו'. וכד תעבדו דא, מיד וענתה השירה הזאת לפניו לעד.

תא חזי, פתיב (איוב ב) יגלו שמים עונו ולא יתיר, אבל וארץ מתקוממה לו. בהאי דינא אתעביד למאן דאתעביד. פתיב, (שמואל ב) וידבר דוד ליי את דברי השירה הזאת. השתא תושבחתא דדוד הוא, בגין דאמר שירה מתתא לעילא, וזכה להאי דרגא, ולא אמר האי שירה, אלא בסוף יומיו, דהוה בשלימו יתיר מהאי שירה. כמה דתנינן, אל תאמן בעצמך עד יום מותך. והכא, אמאי זכה דוד למימר שירתא מתתא לעילא, בסוף יומיו. דהוה בניחא מפל סטרוי, דכתיב, (שם)

צָדְדִּיּוֹ, שְׁפָתוֹב בְּיוֹם הַצִּיל ה' אֹתוֹ מִכַּף כָּל אִיבֵיּוֹ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁירָה מַעֲלָה מֵהַכֹּל מַהִּי? כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ בְּסוּד הַמִּשְׁנָה, בְּדַבּוּרִים וּבְמַעֲשֵׂה כֶּף (דו"א) גַּם מִלְמַטָּה לְמַעֲלָה וּמִלְמַעֲלָה לְמַטָּה, וְאַחַר כֵּן לְכוּן אֶת הַלֵּב, וְלִקְשֹׁר הַכֹּל בְּקֶשֶׁר אֶחָד.

מִיָּנִין לָנוּ? מִמַּשָּׁה, בְּהִתְחַלָּה מִלְמַטָּה לְמַעֲלָה, (דברים לב) כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא. מַה זֶה אֶקְרָא? כְּמוֹ שְׁפָתוֹב וּיְקָרָא אֶל מֹשֶׁה - זו הַשְּׂכִינָה. אַחַר כֵּן, הִבּוּ גְדֵל לְאַלְהֵינוּ - זֶה מִלֶּךְ הַעֲלִיּוֹן. אַחַר כֵּן יָרַד בְּדַרְגּוֹתָיו מִלְמַעֲלָה לְמַטָּה, שְׁכָתוֹב צְדִיק וְיִשָּׁר. אַחַר כֵּן קוֹשֵׁר קֶשֶׁר הָאֲמוּנָה וְאוֹמֵר הוּא, וְזֶהוּ קֶשֶׁר לְכֹל.

מִשּׁוּם כֵּן צָרִיף אָדָם לְסִדֵּר שְׂבַח רְבוּנוּ כְּמוֹ זֶה. בְּהִתְחַלָּה מִלְמַטָּה לְמַעֲלָה, לְהַעֲלוֹת כְּבוֹד רְבוּנוּ לְמָקוֹם שֶׁהַשְּׂקָאֵת עִמָּךְ הַבָּאֵר שׁוֹפֵעֵת וְיוֹצֵאת. אַחַר כֵּן (שופע) לְהַמְשִׁיף מִלְמַעֲלָה לְמַטָּה מֵאוֹתָהּ הַשְּׂקָאֵת הַנּוֹחַל לְכֹל דְּרָגָה וְדְרָגָה, עַד הַדְּרָגָה הָאֲחֻרֹנָה, לְהַמְשִׁיף בְּרִכּוֹת לְכֹל מִלְמַעֲלָה לְמַטָּה. אַחַר כֵּן צָרִיף לְקַשֵּׁר קֶשֶׁר בְּכֹל, קֶשֶׁר הָאֲמוּנָה. וְזֶהוּ הָאָדָם שֶׁמְכַבֵּד שֵׁם רְבוּנוּ לְיַחַד אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְעַל זֶה כְּתוּב (שמואל א-ב) כִּי מְכַבְּדִי אֲכַבֵּד. כִּי מְכַבְּדִי אֲכַבֵּד - לְעוֹלָם הַזֶּה.

אֲכַבֵּד - לְעוֹלָם הַבָּא.

וּבְנֵי יִקְלוּ. מַה זֶה וּבְנֵי יִקְלוּ? זֶהוּ מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְיַחַד אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְלִקְשֹׁר קֶשֶׁר הָאֲמוּנָה, וְלְהַמְשִׁיף בְּרִכּוֹת לְמָקוֹם שֶׁצָּרִיף וּלְכַבֵּד שֵׁם רְבוּנוּ. וְכֹל מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְכַבֵּד אֶת שֵׁם רְבוּנוּ, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וּבְנֵי יִקְלוּ, מִי שֶׁלֹּא לְכַבֵּד אֶת רְבוּנוּ וְלֹא מִתְּכוּן בְּאֲמָן,

בְּיוֹם הַצִּיל יְיָ אֹתוֹ מִכַּף כָּל אִיבֵיּוֹ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁירָתָא מַעֲלִיא מְכַלָּא מְאִי הִיא. כְּמָה דְתַנִּינָן בְּרִזָּא דְמִתְנִיתִין, בְּמַלְיָן וּבְעוֹבְדָא הָכִי (ס"א הו"א) נְמִי מִתְתָּא לְעִילָא, וּמַעֲיִלָא לְתַתָּא. וּלְבַתֵּר לְכוּוּנָא בְּלַבָּא, וּלְקֶשֶׁרָא כְּלָא בְּחַד קֶשֶׁרָא.

מִנְיָן מִמַּשָּׁה, בְּקַדְמִיתָא, מִתְתָּא לְעִילָא, (דברים לב) כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא. מְאִי אֶקְרָא. כְּמָה דְכַתִּיב, (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, דָּא שְׂכִינְתָּא. לְבַתֵּר, הִבּוּ גְדֵל לְאַלְהֵינוּ, דָּא מִלְכָּא עֲלָאָה. לְבַתֵּר נְחִית בְּדַרְגּוֹי מַעֲיִלָא לְתַתָּא, דְכַתִּיב צְדִיק וְיִשָּׁר. לְבַתֵּר קֶשֶׁר קֶשֶׁרָא דְמַהִימְנוּתָא וְאָמַר, הוּא, וְדָא הוּא קֶשֶׁרָא לְכֹלָא.

בְּגִין כֵּן, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְסִדְרָא שְׂבַחָא דְמֵאֲרִיָּה כְּהֵאִי גּוּוּנָא, בְּקַדְמִיתָא מִתְתָּא לְעִילָא, לְסִלְקָא יְקָרָא דְמֵאֲרִיָּה, לְאַתֵּר דְשִׁקְיָו דְעִמִּיקָא דְבִירָא נְגִיד וְנַפִּיק. לְבַתֵּר (ג"ד) לְאַמְשָׁכָא מַעֲיִלָא לְתַתָּא, מַהֵהוּא שִׁקְיָו דְנַחֲלָא, לְכֹל דְרָגָא וְדְרָגָא, עַד דְרָגָא בְּתַרְאָה, לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן לְכֹלָא, מִלְעִילָא לְתַתָּא. לְבַתֵּר בְּעֵי לְקֶשֶׁרָא קֶשֶׁרָא בְּכֹלָא, קֶשֶׁרָא דְמַהִימְנוּתָא. וְדָא הוּא בַר נֶשׁ דְאֹקִיר לְשִׁמָּא דְמֵאֲרִיָּה, לְיַחַדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמואל א ב) כִּי מְכַבְּדִי אֲכַבֵּד, כִּי מְכַבְּדִי לְעִלְמָא דָּא, אֲכַבֵּד בְּעִלְמָא דְאַתִּי.

וּבְנֵי יִקְלוּ, מְאִי וּבְנֵי יִקְלוּ. דָּא הוּא מָאן דְלָא יוֹדֵעַ לְיַחַדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, וּלְקֶשֶׁרָא קֶשֶׁרָא דְמַהִימְנוּתָא, וְלְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן לְאַתֵּר דְאַצְטְרִיךְ, וְלְאֹקִיר שְׁמָא דְמֵאֲרִיָּה. וְכֹל מָאן דְלָא יוֹדֵעַ לְאֹקִיר שְׁמָא דְמֵאֲרִיָּה, טוֹב לִיָּה דְלָא אֲבִירִי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וּבְנֵי יִקְלוּ, מָאן דְלָא יוֹדֵעַ לְאֹקִיר לְמֵאֲרִיָּה, וְלֹא אֲתַכוּן בְּאֲמָן,

בְּאֵמֶן, שְׁשֵׁנִינוּ, גְּדוּל הַעֲוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרֵךְ. וְהָרִי בְּאֵרְנוּ לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאֵמֶן מוֹשֵׁף בְּרִכּוֹת מִמְּבוּעַ הַמֶּלֶךְ, וּמִהַמֶּלֶךְ לְמֶלֶכָה (וּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל). וּבְאֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵאֶלֶף לַמֶּ"ם, וּמִמֶּ"ם לְנוּ"ן. כִּיּוֹן שְׁמַגִּיעוֹת הַבְּרִכּוֹת לְנוּ"ן, מִשֵּׁם שׁוֹפְעוֹת וַיּוֹצְאוֹת בְּרִכּוֹת לְעֲלִיּוֹנִים וְלַתְּחִתּוֹנִים וּמִתְּפֹשְׁטוֹת בְּכָל. וְקוֹל יוֹצֵא: הַשְּׁקוּ מִהַשְּׁקָאֵת הַבְּרִכּוֹת שֶׁהוֹצִיא פְּלוּנִי עֶבֶד הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

וּבְשִׁישְׂרָאֵל לְמִטָּה מְשֻׁמְרִים לְהִשִּׁיב אֲמֵן, לְכַוֵּן לְבָם כְּמוֹ שְׂצָרִיף, כְּמָה פִּתְחֵי בְּרִכּוֹת פְּתוּחִים לוֹ לְמַעְלָה, כְּמָה טוֹבוֹת נִמְצְאוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כְּמָה שְׁמָחָה בְּכָל מָה הַשְּׂכָר לְיִשְׂרָאֵל שְׁגִרְמוּ אֵת זֶה? שְׂכָר לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּשַׁעַת שְׁמֻצִיקִים לָהֶם (לְיִשְׂרָאֵל) וּמִתְּפַלְלִים תְּפִלָּה לְפָנֵי רְבוּנָם, קוֹל מְכֻרִז בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: (יִשְׁעִיה) פִּתְחוּ שְׁעָרִים וַיָּבֵא גוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֲמוּנִים. אֵל תִּקְרִי אֲמוּנִים אֶלָּא אֲמוּנִים. פִּתְחוּ שְׁעָרִים, כְּמוֹ שְׁלִישְׂרָאֵל פּוֹתְחִים שְׁעָרֵי הַבְּרִכּוֹת, כִּן כַּעַת פִּתְחוּ שְׁעָרִים, וְתִתְקַבַּל תְּפִלָּתָם מֵאוֹתָם שְׁמֻצִיקִים לָהֶם.

זֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּעוֹלָם הַבָּא מָה שְׂכָרָם? שְׂכָרָם יוֹצֵא אֲדָם מִהָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהִיא שׁוֹמֵר לְהִשִּׁיב אֲמֵן, מָה זֶה שׁוֹמֵר? כְּלוֹמֵר, שׁוֹמֵר אוֹתָהּ בְּרִכָּה שְׂאֵמֶר אוֹתוֹ הַמְּבָרֵךְ, וּמִחֻפָּה לוֹ לְהִשִּׁיב אֲמֵן כְּמוֹ שְׂצָרִיף. נִשְׁמָתוֹ עוֹלָה, וּמְכֻרִזִים לְפָנֵיהֶ: פִּתְחוּ שְׁעָרִים לְפָנֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁהוּא הִיא פּוֹתְחֵם שְׁעָרִים כָּל יוֹם כְּשֶׁהִיא שׁוֹמֵר אֲמוּנִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה זֶה אֲמֵן? אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָרִי פְּרִשׁוּהָ הַכֹּל. אֲמֵן נִקְרָא מְבוּעַ שֶׁל

דְּתַנִּינָן גְּדוּל הַעֲוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרֵךְ. וְהָא אֹקִימָנָא קַמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּאֲמֵן, מְשִׁיף בְּרִכָּאן מִמְּבוּעָא לְמֶלֶכָא, וּמִמֶּלֶכָא לְמִטְרוֹנִיתָא (דֵּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל). וּבְאֵתוּוֹן גְּלִיפִין דְּרַבִּי אֶלְעָזָר, מֵאֶלֶף לַמֶּ"ם, וּמִמֶּ"ם לְנוּ"ן. כִּיּוֹן דְּמִטְרוֹ בְּרִכָּאן לְנוּן, מִתְּמָן נִגְדִין (דְּרַבִּי ע"ב) וְנִפְקִין בְּרִכָּאן לְעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי, וּמִתְּפֹשְׁטֵי בְּכָלָא. וְקָלָא נְפִיק אֶתְשַׁקִּיּוּ מִשְׁקִיּוֹתָא דְּבִרְכָן, דְּאִפִּיק פְּלוּנִיא עֶבְדָּא דְּמֶלֶכָא קְדִישָׁא. וְכַד יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מְשַׁמְרִין לְאֶתְבָּא אֲמֵן, לְכוּוֹנָא לְבִייהוּ כְּמָה דְּאֶצְטְרִיף, כְּמָה פִּתְחִין דְּבִרְכָאן פִּתְיָחִין לִיה לְעִילָא, כְּמָה טְבָאן מִשְׁתְּפַחִין בְּכָלְהוּ עֲלָמִין, כְּמָה חֲדוּ בְּכָלָא. מָאֵי אָגַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל דְּגִרְמִין הָאֵי. אָגַר לְהוּ בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִי. בְּעֲלָמָא דִּין בְּשַׁעֲתָא דְּעֶאקִין לְהוּ (לְיִשְׂרָאֵל), וּמְצַלָן צְלוֹתָא קַמִּי מְאָרִיהוֹן, קָלָא מְכֻרָזָא בְּכָלְהוּ עֲלָמִין, (יִשְׁעִיה כ"ו) פִּתְחוּ שְׁעָרִים וַיָּבֵא גוֹי צַדִּיק שׁוֹמֵר אֲמוּנִים אֵל תִּקְרִי אֲמוּנִים, אֶלָּא אֲמוּנִים. פִּתְחוּ שְׁעָרִים, כְּמָה דְּיִשְׂרָאֵל פִּתְחִין לְהוּ תְּרַעִין דְּבִרְכָאן, כִּן הַשְּׁתָּא פִּתְחוּ שְׁעָרִים, וְתִתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן מֵאִינוּן דְּעֶאקִין לְהוּ.

הָאֵי בְּעֲלָמָא דִּין, בְּעֲלָמָא דְּאֶתִי מָאֵי אָגַרִייהוּ. דְּכַד יְפוּק בַר נֶשׁ מִהָאֵי עֲלָמָא, דְּהוּה שׁוֹמֵר לְאֶתְבָּא אֲמֵן. מָאֵי שׁוֹמֵר. כְּלוֹמֵר, נְטִיר הֵיא בְּרִכָּה דְּאָמַר הֵיא דְּמְבָרֵךְ, וּמִחֻפָּה לִיה לְאֶתְבָּא אֲמֵן, כְּמָה דְּאֶצְטְרִיף. נִשְׁמָתִיה סְלִקָּא וּמְכֻרִזִי קַמִּיה, פִּתְחוּ שְׁעָרִים קַמִּיה, כְּמָה דְּאִיהוּ הָוָה פִּתְחֵם תְּרַעִין כָּל יוֹמָא, כְּדֵ הָוָה שׁוֹמֵר אֲמוּנִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאֵי אֲמֵן. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָא אֹקִימוּהָ כְּלָא, אֲמֵן

אותו הנחל ששופע, אמן נקרא, שפתיב (משלי ח) ואהיה אצלו אמן. אל תקרי אמן אלא אמן. קיום הכל אותו הנחל (הטל) ששופע ויוצא, אמן נקרא. שלמדנו, (תהלים קו) מן העולם ועד העולם - עולם שלמעלה, עולם שלמטה. גם כן אמן ואמן - אמן שלמעלה, אמן שלמטה. אמן קיום של כלם, והרי בארנו אמן באותן אותיות.

רבי שמעון אמר, אלף עמק הבאר שכל הברכות, משם נובעות יוצאות ונמצאות. מ"ם פתוחה, נהר ששופע ויוצא, ונקרא מ"ם. והוא סוד ששינינו, מ"ם פתוחה, מ"ם סתומה, כמו שבארנו (ישעיה ט) לסרבה המשרה.

נו"ן פשוטה, כלל של שתי נונין. נו"ן פפופה, כלל של האות וא"ו, כלל של נון פפופה (פשוטה). (מ"ם

פתוחה, כלל של שתי נונין - נון פשוטה, נון פפופה. נון פשוטה כלל האות וא"ו) משום כך הפל נקרא נון ואו נון. ובסוד המשנה כך שנינו, ו' זכר, ו' פשוטה כלל של זכר ונקבה. נון פפופה בכלל של פשוטה היא. ובספרו של רב המנונא סבא, מ"ם של פאן היא נוטריקון מלך, והינו אמן. אמן מלך, נוטריקון א"ל מ"לך נ"אמן. כלל של הכל, וזפה הוא, והרי נתבאר. למדנו, כל מי ששמע ברכה מאתו מברך ולא מכון באמן, עליו נאמר ובזי יקלו, כמו שנאמר (מלאכי א) לכם הפהנים בזי שמי. מה ענשו? כמו שלא פתח ברכות למעלה, כך לא פותחים לו. ולא עוד, אלא כשיוצא מהעולם הזה, מכריזים לפניו ואומרים: סגרו הפתחים לפני פלוני ולא יפנס, ואל תקבלו אותו. אוי לו! אוי לנשמתו!

אקרי מבושא דההוא נחלא דנגיד, אמן אקרי, דכתיב, (משלי ח) ואהיה אצלו אמן, אל תקרי אמן, אלא אמן. קיומא דכלהו ההוא נחלא (ס"א טלא) דנגיד ונפיק, אמן אקרי. דתניא, (תהלים קו) מן העולם ועד העולם, עולם דלעילא, עולם דלתתא. אוף הכא אמן ואמן, אמן דלעילא, אמן דלתתא. אמן קיומא דכלהו, והא אוקימנא אמן באינון אתוון.

רבי שמעון אמר, אלף עמיקא דבירא דכל ברכאן מתמן נבעין ונפקין, ומשפתיבין. מ"ם פתוחה, נהרא דנגיד ונפיק, ואקרי מ"ם. והוא רזא דתנינן, מ"ם פתוחה, מ"ם סתומה. כמה דאוקימנא, (ישעיה ט) לסרבה המשרה.

נון פשוטה, כלל דתרין נונין, נון פפופה. כלל דאת וא"ו, כלל דנון פפופה (ס"א

פשוטה). (ס"א מ"ם פתוחה, כלל דתרין נונין, נון פשוטה, נון פפופה. נון פשוטה כלל דאת וא"ו) בגין כך פלא אקרי נון ואו נון. וברזא דמתניתא הכי תאנא, ו' דכר, ו' פשוטה כלל דדכר ונוקבא, נון פפופה, בכלל דפשוטה היא. ובספרא דרב המנונא סבא, מם דהכא, היא נוטריקון מלך, והינו אמן. אמן נוטריקון, א"ל מ"לך נ"אמן. כלל דכלא, ושפיר הוא, והא אתמר.

תאנא, כל מאן דשמע ברכה מההוא דמברך, ולא אתפוון באמן, עליה נאמר ובזי יקלו. כמה דאת אמר, (מלאכי א) לכם הפהנים בזי שמי. מאי עונשיה. כמה דלא פתח ברכאן לעילא, כך לא פתחין ליה. ולא עוד אלא כד נפיק מהאי עלמא, מכריזי קמיה, ואמרי, טרוקו גלי קמיה דפלגניא, ולא ליעול, ולא תקבלון ליה, ווי ליה, ווי לנשמתיה.

תאנא, חייבי דגיהנם, פלהו סלקי במדורין ידיעון, וכמה פתחין אית ליה לגיהנם, וכלהו פתחין לקבל פתחין דגן עדן. ובשעתא דאפקי לאינון חייביא דקבילו עונשייהו, אינון פתחי פתיחין, ושויין (כ"א וש"ב) לון לבר. וכלהו פתחין בשמהן אקרוין, לקבליהון דפתחין דגן עדן, וכל פתחא ופתחא, אקרי שמא, לקבלי הוא פתחא דגיהנם, ואשתמודען פתחין לקבליהון פתחין, אינון פתחין דגן עדן.

בגיהנם אית מדורא בתרא תתאה דכלהו, והוא מדורא הוי מדורא על מדורא, ואקרי (איוב י) ארץ עיפטה. מהו עיפטה. כמה דאת אמר (שמות כח) רבוע יהיה כפול, ומתרגמין מרובע יהי עיף, אוף הכא עיפטה, פלומר כפולה. והוא אקרי שאול תחתית, שאול הוא מדורא חד. תחתית, הוא מדורא תתאה. ובגין פך אקרי ארץ עיפטה תחתית, ואקרי אבדון. ועל דא כתיב, (משלי טו) שאול ואבדון. וכלהו מדורין לא אכפלו, וכלהו לא עייפין בר מהאי.

ותאנא, מאן דנחית לאבדון (דף ע"ו ע"א) דאקרי תחתית, לא סליק לעלמין. והוא אקרי גבר דאשתצי ואתאביד מפלהו עלמין. ותאנא, להווא אתר נחתין להנהו גברי דמבזי לאתבא אמן, ועל אמן סגיאין דאתאבידו מניה, דלא חשיב להו, דיינין ליה בגיהנם, ונחתין ליה בהווא מדורא תתאה, דלית בה פתחא, ואתאביד ולא סליק מניה לעלמין. ועל דא כתיב, (איוב ז) פלה עגן וילך פן יורד שאול לא יעלה. ולא, והא כתיב (יונה ב) מבטן שאול שועתי שמעת וגו'. וכתיב (שמואל א ב) מוריד שאול ויעל. אלא הכא שאול,

למדנו, כל רשעי הגיהנם נכנסים למדורים ידועים, וכמה פתחים יש לגיהנם, וכל הפתחים כנגד פתחי הגן עדן. ובשעה שמוציאים אותם רשעים שקבלו עונשם, הם פותחים פתחים, ושמים (ושואבים) אותם לחוץ. וכל הפתחים נקראו בשמם כנגד פתחי הגן עדן, וכל פתח ופתח נקרא שם כנגד אותו פתח הגיהנם, והפתחים נודעים כנגד הפתחים, אותם פתחי הגן עדן.

בגיהנם יש מדור אחרון תחתון של כלם, ואותו מדור הוא מדור על מדור, ונקרא (איוב י) ארץ עיפטה. מה זה עיפטה? כמו שנאמר (שמות כח) רבוע יהיה כפול, ומתרגמים - מרבע יהיה עיף. גם כאן עיפטה, פלומר כפולה. ואותו נקרא שאול תחתית, שאול הוא מדור אחד, תחתית הוא מדור תחתון. ולכן נקראת ארץ עיפטה תחתית, ונקראת אבדון, ועל זה כתוב (משלי טו) שאול ואבדון. וכל המדורים לא נכפלו, וכלם לא מתעייפים חוץ מזה.

ולמדנו, מי שיורד לאבדון, שנקרא תחתית, לא עולה לעולמים. והוא נקרא איש שמשמד ונאבד מכל העולמות. ולמדנו, לאותו מקום מורידים אותם אנשים שמבזים להשיב אמן, ועל אמן הרבה שואבדו ממנו, שלא החשיב אותם, דנים אותו בגיהנם, ומורידים אותו לאותו מדור תחתון שאין בו פתח, ונאבד ולא עולה ממנו לעולמים. ועל זה כתוב (איוב ז) פלה עגן וילך פן יורד שאול לא יעלה. ולא? והרי כתוב (יונה ב) מבטן שאול שועתי שמעת וגו'. וכתוב (שמואל א-ב) מוריד שאול

ויצל. אלא כאן שאול, שם תחתית. ובארנו, זה פשטו בו, וזה כשלא חזר בו.

אמר רבי יוסי, מהו שכתוב (ירמיה ב) כי שטים רעות עשה עמי אתי עזבו מקור מים חיים לחצב להם בארות וגו'. אתי עזבו מקור מים חיים - זהו מי שלא רוצה לקדש שם הקדוש ברוך הוא באמן. מה ענשו? כתוב לחצב להם בארות בארת נשפרים. שייורדים לגיהנם דרצה אחר דרצה, עד שייורדים לאבדון שנקרא תחתית. ואם הוא קדש שם הקדוש ברוך הוא לכון באמן פראוי, עולה דרצה אחר דרצה להתעבדן מאותו עולם הבא, ששופע תמיד לא פוסק. זהו שכתוב (תהלים לא) אמונים נצר ה' ומשלים על יתר עשה גאווה.

רמנו, שירה מושכת ברכות מלמעלה למטה, עד שימצאו ברכות בכל העולמות. (אמר רבי יוסי, עתידים הם ישראל לומר שירה שלמה, שירה שכוללת כל שאר השירים, וזה שכתוב (ישעיה יב) ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו) אמר רבי אלעזר, עתידים ישראל לומר שירה מלמעלה למטה ומלמעלה למטה ולקשר את קשר האמונה, שכתוב (במדבר כא) אז ישיר ישראל את השירה הזאת. אז שר לא נאמר, אלא אז ישיר. וכן פלם כמו זה. את השירה הזאת, מלמטה למעלה. עלי באר ענו לה. עלי באר, פלומר עלי למקומך להתאחד בבצלך, זהו מלמטה למעלה.

ואחר כך מלמעלה למטה, (שחרי עד עקשו בגלות נמצאת עמנו) באר חפרוה שרים, שילדו אותה אבא ואמא (למעלה). כרוה נדיבי העם -

התם תחתית. ואוקימנא הא דאהדר ביה, הא דלא אהדר ביה.

אמר רבי יוסי, מאי דכתיב, (ירמיה ב) כי שטים רעות עשה עמי אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בארות וגו'. אתי עזבו מקור מים חיים, דא הוא דלא בעי לקדשא שמא דקודשא בריך הוא, באמן. מאי עונשיה. פתיב לחצוב להם בארות בארות נשפרים, דנחתין לגיהנם דרצה בתר דרצה, עד דנחתין לאבדון דאקרי תחתית. ואי איהו קדיש שמא דקודשא בריך הוא, לכוונה באמן פדקא יאות, סליק דרצה בתר דרצה, לאתעדנא מההוא עלמא דאתי, דנגיד תדיר לא פסיק, הדא הוא דכתיב, (תהלים לא) אמונים נוצר יי' ומשלים על יתר עושה גאווה.

תאנא, שירה משיך ברכאן מעילא לתתא, עד דישתפחון ברכאן בכלהו עלמין.

(אמר רבי יוסי זמנין אינון ישראל למימר שירתא, שלימתא שירה דליל כל שאר שירין דא הוא דכתיב, (ישעיה יב) ואמרתם ביום ההוא הודו לוי' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו). אמר רבי אלעזר, זמנין אינון ישראל למימר שירתא, מתתא לעילא, ומעילא לתתא. ולקשרא קשרא דמהימנותא. דכתיב, (במדבר כא) אז ישיר ישראל את השירה הזאת. אז שר לא נאמר, אלא אז ישיר. וכן פלהו כהאי גוונא. את השירה הזאת, מתתא לעילא. עלי באר ענו לה, עלי באר, פלומר סק לאתריך, לאתאחדא בבצלך, דא הוא מתתא לעילא.

ולבתר מעילא לתתא, (דהא עד השתא בגלותא אשתכחת עמנא) באר חפרוה שרים, דאולידו לה

אבא ואימא, (לעילא) כרוה נדיבי העם, אלין אבהן, דאקרון (תהלים מז) נדיבי עמים. כרוה,

אלו האבות שנקראו (תהלים מז) נדיבי עמים. כרוה, מקום להזדוג בה המלך בברכות. ובמה הוא

אָתָר לְאִזְדִּיּוּגָא בְּהַ מְלָפָא, בְּבִרְפִין. וּבְמָה הוּא זְוּיָגָא. בְּמַחֲוֹקָק, דָּא יְסוּד. בְּמַשְׁעֵנוּתָם, דָּא נִצַּח וְהוּד, מִעִילָא לְתַתָּא. וּמַמְדָּבֵר מִתְּנָה, וּמִמְתַּנָּה נַחֲלִיאַל, וּמִנַּחֲלִיאַל בְּמוֹת. הָא קְשׁוּרָא שְׁלִימָא, קְשׁוּרָא דְמַהִימְנוּתָא, קְשׁוּרָא קִימָא דְכָלָא בֵּיה.

הַזְוּיָגָא? בְּמַחֲוֹקָק - זֶה יְסוּד. בְּמַשְׁעֵנוּתָם - זֶה נִצַּח וְהוּד, מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה. וּמַמְדָּבֵר מִתְּנָה, וּמִמְתַּנָּה נַחֲלִיאַל, וּמִנַּחֲלִיאַל בְּמוֹת. זֶהוּ קְשׁוּר שְׁלָם, קְשׁוּר הַאֲמוּנָה, קְשׁוּר קָיִם שְׁבוּ הַכֹּל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲתִידִים יִשְׂרָאֵל לֹאמַר שִׁירָה שְׁלָמָה, שִׁירָה שְׁפוּלָלָת כָּל שְׂאֵר הַשִּׁירִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה יב) וְאִמְרָתָם בְּיוֹם הַהוּא הוּדוּ לֵה' קְרָאוּ בְּשִׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילֹתָיו. בְּאוֹתוֹ זְמַן כְּתוּב, (זכריה יד) וְהָיָה ה' לְמִלְחָה עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. וְכְתוּב (תהלים קכו) אֲזַי יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אֲזַי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי בְּרוּךְ ה' לַעֲלוֹם אָמֵן וְאָמֵן. יְמִלֵךְ ה' לַעֲלוֹם אָמֵן וְאָמֵן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְמִימַר שִׁירָתָא שְׁלִימָתָא. שִׁירָתָא דְכָלִיל כָּל שְׂאֵר שִׁירִין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וְאִמְרָתָם בְּיוֹם הַהוּא הוּדוּ לֵה' קְרָאוּ בְּשִׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילֹתָיו. בְּהוּא זְמַנָּא כְתִיב, (זכריה יד) וְהָיָה יְי' לְמִלְחָה עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְי' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. וְכְתִיב (תהלים קכו) אֲזַי יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אֲזַי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל יְי' לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי בְּרוּךְ יְי' לַעֲלוֹם אָמֵן וְאָמֵן. יְמִלוּךְ יְי' לַעֲלוֹם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשַׁת הָאֲוִינּוּ

פְּרֻשַׁת הָאֲוִינּוּ

הָאֲוִינּוּ הַשָּׁמַיִם וְאִדְבַרְהָ וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרִי פִי, (דברים לב) רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (שיר השירים ה) פְּתַחְתִּי אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמַק עֶבֶר וְגו', בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאָתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנְנִי. מַה כְּתוּב לְמַעְלָה? אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר וְגו'. אֲנִי יִשְׁנָה. אֲמַרְהָ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יִשְׁנָה - מִמְצֻוֹת הַתּוֹרָה, בְּזִמְן שְׁהִלְכְתִי בַמְדָּבָר. וְלִבִּי עַר - לַעֲלוֹת לְאָרֶץ, לַעֲשׂוֹת אוֹתָם (דובות), שְׁהִרִי כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה נִמְצְאוֹת בְּאָרֶץ. קוֹל דְּוִדִי דוֹפֵק - זֶה מֹשֶׁה, שְׁהוֹכִיחַ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמְהָ וּכְנוּחִים, בְּכַמְהָ מְרִיבוֹת, שְׁפָתוֹב (דברים א) אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים וְגו', (שם ט) מְמָרִים הֵייתֶם וְגו', (שם) וּבַחֲזָרֵב הִקְצַפְתֶּם וְגו'. זֶהוּ שְׁפָתוֹב דוֹפֵק.

הָאֲוִינּוּ הַשָּׁמַיִם וְאִדְבַרְהָ וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרִי פִי, (דברים לב) רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (שיר השירים ה) פְּתַחְתִּי אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמַק עֶבֶר וְגו', בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאָתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנְנִי. מַה כְּתִיב לְעִילָא. אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר וְגו'. אֲנִי יִשְׁנָה, אֲמַרְהָ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אֲנִי יִשְׁנָה, מִפְּקוּדֵי אוּרִייתָא, בְּזִמְנָא דְאִזְלִנָּא בְּמַדְבָּרָא. וְלִבִּי עַר, לְאֵעֲלָא לְאַרְעָא, לְמַעַבְדַּד לְהוּ (נימוסין) דְּהָא כָּל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא בְּאַרְעָא מִשְׁתַּכְּחִין. קוֹל דְּוִדִי דוֹפֵק, דָּא מֹשֶׁה. דְּאוּכַח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמְהָ וּכְנוּחִין, (דף רפ"ו ע"ב) בְּכַמְהָ קִטְטִין. דְּכְתִיב, (דברים א) אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים וְגו', (דברים ט) מְמָרִים הֵייתֶם וְגו'. (דברים ט) וּבַחֲזָרֵב הִקְצַפְתֶּם וְגו'. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ה) דוֹפֵק.

וְעַם כָּל זֶה שְׁמַשָּׁה הוֹכִיחַ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, בְּאַהֲבָה הִיוּ כָּל דְּבָרָיו,

וְעַם כָּל דָּא דְּמֹשֶׁה אוּכַח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל,

שְׁכַתוּב (דברים ז) כִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה
לַה' אֱלֹהֶיךָ, (שם יד) וּבָךְ בָּחַר ה'
אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם וְגו', בְּנִים
אַתָּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, (שם ד) וְאַתֶּם
הַדְּבָקִים בַּה'. וְעַל זֶה (שם כז)
וּשְׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ. (שם ז) כִּי
מֵאֲהַבַת ה' אֶתְכֶם. זֶהוּ שְׁכַתוּב
(שיר השירים ה) פִּתְחִי לִי אַחֲתִי
רַעֲיָתִי.

מַה כְּתוּב? (שם) קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח
לְדוּדֵי. אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, בְּעוֹד
שְׁהִינּוּ מְזַמְנִים לְעֹלוֹת לְאַרְץ
וּלְקַבֵּל מְצוּוֹת הַתּוֹרָה הָאֵלוּ עַל
יְדֵי מֹשֶׁה, מַה כְּתוּב? (שם) וְדוּדֵי
חֲמֵק עָבַר, שְׁכַתוּב (דברים לד) וַיִּמַּת
שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד ה'. בְּקִשְׁתִּיהוּ
וְלֹא מִצְאָתִיהוּ, שְׁכַתוּב וְלֹא קָם
נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה.
קְרָאתִיו וְלֹא עָנִי, שְׁלֹא הָיָה דוֹר
כְּדוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שָׁמַע לְקוֹלָם וְעָשָׂה לָהֶם
נִסִּים וּחֲקִים, כְּמוֹ שְׁעָשָׂה עַל
יְדָיו.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, קָמְתִי אֲנִי
לְפָתַח לְדוּדֵי - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּיָמָיו שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁכָּל יָמָיו
לֹא רָצָה שְׁמַלְאָךְ אוֹ שְׁלִיחַ
לְהִנְהִיג עִמּוֹ, שְׁכַתוּב (שמות לג) אִם
אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים וְגו'. אֲשֶׁרִי
חָלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְסַכֵּם לְרַצוֹנוֹ. וְדוּדֵי חֲמֵק
עָבַר, בְּיָמָיו שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ, שְׁכַתוּב
(יהושע ה) לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא ה'.

בֵּא רְאֵה, מֹשֶׁה הָיָה שׁוֹמֵעַ קוֹל
קְדוֹשׁ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן וְלֹא
נִדְדַעְזַע, וְכָל שָׁכֵן מְלֹאךְ שְׁלֹא
רָצָה (וְלֹא קָבַל). אַחַר שְׁמַת מֹשֶׁה,
מַה כְּתוּב? וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר
צָבָא ה'. וְכַתוּב (שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ
אֶל פְּנֵי אֶרֶצָה. עֵתָה כְּאַתִּי,
בְּיָמָיו שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּךְ בְּאַתִּי וְלֹא
קָבַלְנִי. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יָדְעוּ
יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּחוּ שֶׁל מֹשֶׁה. בְּאוֹתוֹ
זְמַן בְּקִשּׁוֹ יִשְׂרָאֵל לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

בְּרַחֲמֵימוֹתָא הָווּ כָּל מְלוֹי, דְּכְתִיב, (דברים ז) כִּי עִם
קְדוֹשׁ אַתָּה לִי אֱלֹהֶיךָ. וּבָךְ בָּחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ
לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם וְגו', (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי
אֱלֹהֵיכֶם, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי. וְעַל דָּא
(דברים כז) וּשְׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ. (דברים ז) כִּי
מֵאֲהַבַת יְיָ אֶתְכֶם. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים
ה) פִּתְחִי לִי אַחֲתִי רַעֲיָתִי.

מַה כְּתִיב. (שם) קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי, אָמְרוּ
יִשְׂרָאֵל בְּעוֹד דִּהְיוּנָן זְמִינִין לְמִיעַל
לְאַרְעָא, וְלְקַבֵּל אֵינּוֹן פְּקוּדֵי אוּרִייתָא עַל
יְדוּי דְמֹשֶׁה. מַה כְּתִיב, (שם) וְדוּדֵי חֲמֵק עָבַר.
דְּכְתִיב, (דברים לד) וַיִּמַּת שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד יְיָ.
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאָתִיהוּ, דְּכְתִיב וְלֹא קָם
נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. קְרָאתִיו וְלֹא עָנִי,
דְּלֹא הָוּה דְרָא כְּדָרָא דְמֹשֶׁה, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא שָׁמַע לְקַלְהִיוֹן, וְעָבַד לְהוּ נְסִין וְנִימוּסִין,
כְּמַה דְעָבַד עַל יְדוּי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי, דָּא
קְדֻשָּׁא בְרִיךְ הוּא בְּיוֹמוֹי דְמֹשֶׁה, דְּכָל
יוֹמוֹי לֹא בָעָא דְמְלֹאכָא וּשְׁלִיחָא לְדְבָרָא
עִמִּיהּ, דְכְתִיב, (שמות לג) אִם אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים
וְגו'. זְכָאָה חוּלְקִיָּה דְמֹשֶׁה, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא אֶסְתַּכֶּם לְרַעוּתִיהּ. וְדוּדֵי חֲמֵק עָבַר,
בְּיוֹמוֹי דִּיהוֹשֻׁעַ, דְכְתִיב, (יהושע ה) לֹא כִי אֲנִי שָׂר
צָבָא יְיָ.

תָּא חֲזִי, מֹשֶׁה הָוּה שָׁמַע קוֹלָא קְדֻשָּׁא
דְּמְלֹכָא עֲלָאָה, וְלֹא אֲזַדְעִזַע, וְכָל שָׁכֵן
מְלֹאכָא, דְלֹא בָעָא (וְלֹא קָבַל). בְּתַר דְשָׁכִיב מַה
כְּתִיב. וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא יְיָ. וְכְתִיב
(שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פְּנֵי אֶרֶצָה. עֵתָה כְּאַתִּי,
בְּיוֹמוֹי דְמֹשֶׁה רַבֵּךְ אֶתִּינָא, וְלֹא קָבַלְנִי. בִּיהּ
שְׁעֵתָא, יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁבָחָא דְמֹשֶׁה. בְּהַהוּא
זְמַנָּא בָּעוּ יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלֹא

הוא ולא נודמן להם כף כבימי
משה. זהו שכתוב בקשתייהו ולא
מצאתיהו וגו'.

האזינו השמים ואדברה (דברים
לב). רבי חייא אמר, אשרי חלקו
של משה יותר מכל נביאי
העולם.

בא ראה, כתוב (ישעיה א) שמעו
שמים והאזינו ארץ כי ה' דבר.
שמעו שמים. ישעיה שהיה
רחוק יותר מהמלך, כתוב שמעו
שמים. משה שהיה קרוב יותר
למלך, כתוב האזינו השמים.

למדנו, באותו זמן שאמר
ישעיהו שמעו שמים והאזינו
ארץ, כמה בעלי דינים מאירים
הודמנו לשבר את ראשו. יצא
קול ואמר: מי הוא זה שרוצה
להרעיש עולמות? עד שפתח
ואמר: לא אני ולא שלי, אלא פי
ה' דבר, ולא אני. במשה מה
כתוב? האזינו השמים ואדברה,
אני ולא אחר. ואדברה - בלא
פחד. ותשמע הארץ אמרי פי -
ולא מאחר. אשרי חלקו. אמר
רבי אבא, באותיות חקוקות של
רבי אלעזר, האזינו השמים
ואדברה ותשמע הארץ - כאן
נרמז שם הקדוש העליון.

רבי יוסי אמר, עוד מה בין משה
לישעיהו? משה אמר האזינו
השמים. השמים - השמים
העליונים, אלו הנודעים,
שנקראים שמו של הקדוש ברוך
הוא. ותשמע הארץ - הארץ
העליונה, אותה הנודעת, והיא
ארץ החיים. בישעיה כתוב
שמעו שמים, ולא השמים.
האזינו ארץ, ולא הארץ. ואלו
שמים וארץ תחתונים. ועם כל
זה רצו להעניש אותו, עד שאמר
פי ה' דבר, ולא אני. ומשה אמר
כל זה, שכתוב האזינו השמים
ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי.

אזדמן להו הכי כיומוי דמשה, הדא הוא
דכתיב בקשתייהו ולא מצאתיהו וגו'.

האזינו השמים ואדברה, (דברים לב) רבי חייא
אמר, זפאה חולקיה דמשה, יתיר מכל נביאי
עלמא.

תא חזי, פתיב (ישעיה א) שמעו שמים והאזיני
ארץ פי יי' דבר. שמעו שמים, ישעיה
דהוה יתיר רחיקא ממלכא, פתיב שמעו
שמים. משה דהוה יתיר קריב למלכא, פתיב
האזינו השמים.

תאנא, בההוא זמנא דאמר ישעיהו שמעו
שמים והאזיני ארץ. כמה גרדיני
טהירין אזדמנו לתברא רישיה, נפקא קלא
ואמר, מאן הוא דין דבעי לארעשא עלמין.
עד דפתח ואמר, לאו אנא, ולא דידי, אלא
כי יי' דבר, ולא אנא. במשה מה כתיב.
האזינו השמים ואדברה, אנא ולא אחרא.
ואדברה בלא דחילו. ותשמע הארץ אמרי פי,
ולא מאחרא. זפאה חולקיה. אמר רבי אבא,
באתוון גליפן דרבי אלעזר, האזינו השמים
ואדברה ותשמע הארץ, הכא אתרמיז שמא
קדישא עלאה.

רבי יוסי אמר, תו מה בין משה לישעיהו.
משה אמר האזינו השמים, השמים,
שמים עלאין, אינון דאשתמודעון, דאקרון
שמא דקודשא בריה דהוא. ותשמע הארץ,
ארץ עלאה, ההיא דאשתמודעא, ואיהי ארץ
החיים. בישעיה כתיב, שמעו שמים ולא
השמים. האזיני ארץ, ולא הארץ. ואינון
שמים וארץ תתאין. ועם כל דא, בעו
לאענשא ליה, עד דאמר פי יי' דבר, ולא
אנא. ומשה אמר פולי האי, דכתיב האזינו
השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי.

רבי יצחק פתח, (שיר השירים ב) כְּתֻפּוֹת בַּעֲצֵי הַיַּעַר וְגו'. אֲשֶׁרֵי חֲלָקִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִכָּל אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, שֶׁהָרִי כָּל שָׂאֵר הָאֻמּוֹת נִתְּנוּ לְשָׂרִים מִמֶּנִּים שְׁלִיטִים עֲלֵיהֶם. וְיִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים, אֲשֶׁרֵי חֲלָקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁלֹּא נִתְּן אוֹתָם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא לְמִלְאָךְ וְלֹא לְשִׁלִּיט אַחֵר, אֲלֹא הוּא יָחִיד לְחַד אוֹתָם לְחַלְקוֹ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב כִּי חֲלָק ה' עִמּוֹ, וְכִתּוֹב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. כְּתֻפּוֹת בַּעֲצֵי הַיַּעַר, מֵהַ תְּפֻחַת מִתְחַלֵּק בְּגוֹנֵיו עַל כָּל שָׂאֵר עַצֵּי הַשָּׂדֶה, כִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְחַלֵּק וְנִרְשָׁם עַל כָּל חִילוֹת עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, מִשּׁוּם זֶה (ישעיה מח) ה' צָבָאוֹת שְׁמוֹ, אוֹת הוּא בְּכָל צָבָא שֶׁל מַעְלָה.

בֵּא רָאָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתֻפּוֹת, שֵׁשׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה גּוֹנִים. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה. אִיזוֹ שׁוֹשְׁנָה? אָמַר רַבִּי אַבְבָּא, שׁוֹשְׁנָה מִקְּפֵת, סֵתָם שׁוֹשְׁנָה שְׁנִכְלָלֵת בְּשֵׁשׁ עֲלִים. שׁוֹשְׁנָה זוֹ גּוֹנֵיהָ לְבָן וְאָדָם, וְהַכֹּל הוּא בְּשֵׁנֵי גּוֹנִים - אָדָם וְלֶבֶן. כִּי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ תְּפֻחַת, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה. שְׂכָף אֲמָרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, (שיר השירים ח) תְּפֻחַת הַתְּפֻחִים עוֹרְרֵתִיךְ. תְּפֻחַת הַתְּפֻחִים - בְּאִיזָה מְקוֹם זֶה? אֲלֹא אֵלּוּ הָאֲבוֹת שְׁאִמְרוּנוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה יוֹבֵל. רַבִּי אַבְבָּא אָמַר, הַכֹּל יָפָה, אֲלֹא אֵלּוּ הָאֲבוֹת שְׁאִנּוּ אוֹמְרִים, אֵלּוּ הֵם שְׁלֹשָׁה גּוֹנִים שְׁמֵתַחְבְּרִים בְּתְּפֻחַת.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּאִיזָה מְקוֹם נִכְלָלֵת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל? בְּשׁוֹשְׁנָה. בְּאֵלּוּ הַנְּשִׁיקוֹת שֶׁל אֲהָבָה שְׁנִדְבַקְתָּ בְּמִלְךָ הַעֲלִיזוֹן, לֹקַחְתָּ שְׁתֵּי שׁוֹשְׁנִים, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם ה) שְׁפֹתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. וּמִשּׁוּם זֶה

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (שיר השירים ב) כְּתֻפּוֹת בַּעֲצֵי הַיַּעַר וְגו'. זַפְּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל מִכָּל עַמּוּיִן עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, דִּהָא כָּל שָׂאֵר עַמּוּיִן אֲתִיְהִיבוּ לְרַבְּרָבָן מִמֶּנּוּ, בְּשִׁלְטָנוּתָא עֲלֵיהוּ. וְיִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין, זַפְּאָה חוֹלְקֵיהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֵתִי, דִּלָּא יְהִיב לֹוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא לְמִלְאָכָא, וְלֹא לְשִׁלְטָא אַחְרָא, אֲלֹא הוּא אַחִיד לֹוֹן לְחוֹלְקֵיהּ, דְּדָא הוּא דְכְּתִיב כִּי חֲלָק יְי' עִמּוֹ. וְכִתּוֹב, (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. כְּתֻפּוֹת בַּעֲצֵי הַיַּעַר, מֵהַ תְּפֻחַת מִתְּפֻרְשָׁא בְּגוֹנוֹי, עַל כָּל שָׂאֵר אֵילָנֵי חֲקֵלָא, כִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְּפֻרְשׁ וְאֲתֻרְשִׁים עַל כָּל חִילוֹיִן עֲלָאִין וְתַתָּאִין, בְּגִין כִּי (ישעיה מח) יְי' צָבָאוֹת שְׁמוֹ, אוֹת הוּא בְּכָל חִילָא דְלַעֲיִלָּא.

תָּא חֲזִי, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּתֻפּוֹת, דְּאִית בֵּיהּ תְּלַת גּוֹנוֹיִן. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כְּשׁוֹשְׁנָה. מֵאֵן שׁוֹשְׁנָה. אָמַר רַבִּי אַבְבָּא, שׁוֹשְׁנָה סוּגָה, סֵתָם, שׁוֹשְׁנָה דְאֲתַכְּלִילֵת בְּשֵׁית טְרַפֵּי, שׁוֹשְׁנָה דֵּא גּוֹנֵיהּ חֲדוּר וְסוּמָק. וְכֹלָא הוּא תְּרִין גּוֹנוֹי, סוּמָק וְחֲדוּר, הֵכִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּתֻפּוֹת, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כְּשׁוֹשְׁנָה. דְּהֵכִי אֲמָרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,

(שיר השירים ח) תְּפֻחַת הַתְּפֻחִים עוֹרְרֵתִיךְ. תְּפֻחַת הַתְּפֻחִים (דף רפ"ו ע"א) בְּאֵן אֲתֵר הִיא. אֲלֹא אֵלִין אֲבָהֵתִין דְּאֲמָרָן. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, דָּא יוֹבֵלָא. רַבִּי אַבְבָּא אָמַר, כֹּלָא שְׁפִיר, אֲלֹא אֵלִין אֲבָהֵן דְּקֵאמָרָן, אֵלִין אֵינּוֹן ג' גּוֹנֵי, דְּמִתְחַבְּרָן בְּתְּפֻחַת.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּאֵן אֲתֵר אֲתַכְּלִילֵת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹשְׁנָה. בְּאֵינּוֹן נְשִׁיקִין דְּרַחֲמֵימֵתָא, דְּאֲתַדְּבַקְתָּ בְּמִלְכָּא עֲלָאָה, נְטִלָּה תְּרֵי שׁוֹשְׁנִים, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שיר השירים ה)

כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם ה) שְׁפֹתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. וּמִשּׁוּם זֶה

שְׁפֹתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים. וּבִגִּין כֶּף אֲמָרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, (שם א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. (בְּמָה דִּאֲתָתָא אָמַר (בראשית מא) וְעַל פִּיךָ יִשְׁקֵךְ כָּל עַמִּי) בִּגִּין דִּאֲתַפְּלִילַת בְּשׁוֹשְׁנִים, בְּתַרֵּי שְׁפוּן דִּילֵיהּ.

רבי יהודה אָמַר, קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמַיִם אֲקָרִי. וּבִגִּין דִּאֲקָרִי שְׁמַיִם, כֹּל אֵינוֹן רְקִיעֵין דִּאֲתַפְּלִילָן בְּשִׁמְא דָא, (ס"א שְׂבָעָה אֵינוֹן דְּכַד מִתְחַבְּרֵן וְכוּ') כֹּד מִתְחַבְּרֵן פְּחָדָא, אֲקָרוּ שְׁמַיִם, וְאֲקָרוּ שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מָאן אֵינוֹן רְקִיעֵין. שְׂבָעָה אֵינוֹן.

בְּמָה דִּתְנִינָן, וִילּוֹן, רְקִיעַ, שְׁחָקִים, זְבוּל, מְעוֹן, מְכוּן, עֲרֻבוֹת. וּבִאֲגַדְתָּא דְּבִי רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, הֵכִי תְנִינָן. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הֵנִי בְּרִייתִי דְּבִי רַב הַמְּנוּנָא סָבָא הֵכִי, וְסִגְיָאִין אֵינוֹן בְּכָל הֵנִי גְוּוּנִי. כְּמָה דִּתְנִינָן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּנִינָן בְּאֵינוֹן בְּרִייתִי, (ס"א דְּלָבָר) דִּלְגַבִּי דְּכָל הֵנִי שְׂבָעִין פְּתָרִין דְּמִלְכָּא. לְקַבְּלֵיהוּן שׁוּוּיָן ז' רְקִיעֵין, וְז' כְּכַבְּיָא דְרַהֲטִין וְאֲזֵלִין, וְקָרִי לוֹן שְׁמָהֶן בְּשִׁמְהָן. וְאַף עַל גַּב דְּשׁוּוּיָן כְּלָהוּ. כְּסָאֵי דְרְקִיעֵין, דְּשְׂבָעָה כְּכַבְּיָא, שְׂבַתָּאֵי, צָדֵק, מְאָדִים, חֲמָה, נוֹגְהָ, פּוֹכְבֵי לְבָנָה. וְשׁוּיָן אֵלִין לְקַבִּיל אֵלִין, בְּכַסּוּיָא דְמַלְיָן. לְגַבִּי אֵינוֹן דְּכַתִּיב, (ישעיה מז) יַעֲמְדוּ נָא וְיִוְשִׁיעֶנָּה הַבְּרִי שְׁמַיִם הַחַזִּים בְּפּוֹכְבֵים. כְּלָהוּ מַלְיָן מִתְּכַפְּסִיין, וְאַף עַל גַּב דְּלָאו אִוְרַחֵי דְאִוְרִייתָא. וְאַנָּן בְּתַר אִוְרַחֵין דְאִוְרִייתָא קָא אֲזֵלִינָן, כְּמָה דְכַתִּיב, (בראשית כו) וַיִּקְרָא לְהָן שְׁמוֹת בְּשִׁמְתָא אֲשֶׁר קָרָא לְהָן אֲבִיו, כְּמָה דְמַלְיָל קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲזֵלִינָן, וּבִבְהִדְיָה אֲזֵלִינָן, כְּמָה דְכַתִּיב, (דברים כח) וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָיו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פְּשִׁיטִין מַלְיָן אֵלִין לְגַבִּי חֲבַרְיָא, וְאַשְׁתַּמוּדְעָן מַלְיָ בְהוּ, וְאַף עַל גַּב דִּאֲתַכְּסִיין. אָמַר לֵיהּ וְהִכִּי תַנָּן, כְּמָה

מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ (כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (בראשית מא) וְעַל פִּיךָ יִשְׁקֵךְ כָּל עַמִּי), מִשׁוּם שְׁנִכְלַלַת בְּשׁוֹשְׁנִים בְּשִׁפְתֵי שְׁפֹתָיִם שְׁלוֹ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא שְׁמַיִם, וּמִשׁוּם שְׁנִקְרָא שְׁמַיִם, כֹּל אֵלוּ הַרְקִיעִים שְׁנִכְלָלִים בְּשֵׁם זֶה, (שְׂבָעָה הֵם שְׂבָאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים וְכוּ') כְּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כְּאֲחֵד, וְנִקְרָאִים שְׁמַיִם, וְנִקְרָאִים שֵׁם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מָה אֵלוּ הַרְקִיעִים? שְׂבָעָה הֵם.

כְּמוֹ שְׁלַמְדָנוּ, וִילּוֹן, רְקִיעַ, שְׁחָקִים, זְבוּל, מְעוֹן, מְכוּן, עֲרֻבוֹת. וּבִאֲגַדְוֹת שֶׁל יִשְׁיבַת רַב הַמְּנוּנָא סָבָא כֶּף לְמַדְנֵוּ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֵלוּ הַבְּרִיתוֹת שֶׁל יִשְׁיבַת רַב הַמְּנוּנָא סָבָא כֶּף, וְרַבִּים הֵם בְּכָל אֵלוּ הָאֲפָנִים. כְּמוֹ שְׁלַמְדָנוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁנִינֵוּ בְּאֵלוּ הַבְּרִיתוֹת (הַחִיצוֹנוֹת), שְׂאֲצֵל כֹּל אֵלוּ הַשְּׂבָעִים פְּתָרִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ, כְּנִגְדָם יֵשׁ שְׂבָעָה רְקִיעִים וְשְׂבָעָה פּוֹכְבִים שְׂרָצִים וְהוֹלְכִים, וְקוּרָאִים לָהֶם שְׁמוֹת כְּשִׁמוֹתָם, וְאַף עַל גַּב שְׁשׁוּיִם כָּלָם. כְּסִאוֹת הַרְקִיעִים שֶׁל שְׂבָעָה פּוֹכְבִים - שְׂבַתָּאֵי, צָדֵק, מְאָדִים, חֲמָה נִגְהָ, פּוֹכְבֵי לְבָנָה. וְשׁוּיִם אֵלוּ כְּנִגְדָ אֵלוּ בְּכַסּוּי הַדְּבָרִים. אֲצֵל אֵלוּ פְּתוּב, (ישעיה מז) יַעֲמְדוּ נָא וְיִוְשִׁיעֶנָּה הַבְּרִי שְׁמַיִם הַחַזִּים בְּפּוֹכְבִים. כֹּל הַדְּבָרִים גְּעֻלָּמִים, וְאַף עַל גַּב שְׂאֵינָם דְּרַכֵּי הַתּוֹרָה. וְאַנּוּ אַחַר דְּרַכֵּי הַתּוֹרָה אָנּוּ הוֹלְכִים, כְּמוֹ שְׂפַתּוּב (בראשית כו) וַיִּקְרָא לְהָן שְׁמוֹת בְּשִׁמְתָא אֲשֶׁר קָרָא לְהָן אֲבִיו. כְּמוֹ שְׂדִבְרַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָנּוּ הוֹלְכִים, וְעַמּוֹ הוֹלְכִים, כְּמוֹ שְׂפַתּוּב (דברים כח) וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָיו.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פְּשׁוּטִים דְּבָרִים אֵלוּ אֲצֵל הַחֲבָרִים, וְנוֹדְעִים דְּבָרִים בְּהֵם, וְאַף עַל גַּב

שִׁמְכָסִים. אָמַר לוֹ, וְכָךְ שְׁנִינוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְפָנֵינוּ. וְכָךְ לְמַדְנוּ מֵאֵלּוּ הַבְּרִיתוֹת, שֶׁשְׁנִינוּ, בְּיָמָיו שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ עֲמֵדָה הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ, וּבִמְקוֹמוֹת רַבִּים נוֹדְעִים דְּבָרִים שֶׁהֵם בְּרִיתוֹת. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֲרַמְתִּי יָדִי בַתְּפִלָּה לְקָדוֹשׁ הַעֲלִיּוֹן, שֶׁדְּבָרִים אֵלּוּ הִתְגַּלוּ עַל יָדִי בְּעוֹלָם הַהוּא כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מְכַסִּים בְּלִבִּי. וְאֵין אֲנוּ בְּאוֹתָם דְּרָכִים שֶׁל אֵלּוּ הַבְּרִיתוֹת, דְּרָכֵי הַתּוֹרָה אָנוּ אוֹחֲזִים.

שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי לָךְ גְּדוֹל בְּחֻקָּהּ פְּדוּד הַמֶּלֶךְ וְשִׁלְמוֹה הַמֶּלֶךְ בְּנוּ בַפֶּתַר הַזֶּה שְׁנוֹדַע בְּבְרִיתוֹת אֵלּוּ. וְהַלְבָנָה, קָרָא אוֹתָהּ דְּוֹד הַמֶּלֶךְ צֶדֶק, שֶׁהָרִי שְׁלוֹ הוּא, שֶׁכְּתוּב (תהלים) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כֶּף גַּם, וְהוּא נִקְרָא צֶדֶק, וְהַשֵּׁשׁ שְׁנִקְרָא בְּבְרִיתוֹת בְּרִית, הוּא נִקְרָא מִשְׁפָּט, וְאֵלּוּ כְּסָאוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֶׁכְּתוּב (תהלים) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאֶךָ. צֶדֶק וְצֶדֶק כֶּף גַּם בְּמַדְרֵגָה אַחַת הִיוּ. לְמַדְנוּ, שֶׁבְּעֵצָה כְּתוּבִים בְּאֵרוֹנָה, תִּשְׁעָה נִקְרָאִים. וְאֵפֶלּוּ בְּאֵלּוּ הַבְּרִיתוֹת, שֶׁבְּעֵצָה רְקִיעִים אֵלּוּ - תִּשְׁעָה הִיוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד מָתִי יִקְרָאוּ הַחֲבָרִים בְּאֵלּוּ הַדְּבָרִים. הָרִי אָנוּ אַחַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹלְכִים, וְאָנוּ יוֹדְעִים דְּבָרִים, וְהִנֵּה מִתְגַּלֶּה עַל יָדֵינוּ דְּבַר זֶה מִה שֶׁלֹּא נִגְלָה לְקַדְמוֹנִים. מִכָּאן וְלַהֲלָא, כָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים וְכָל אֵלּוּ הַבְּרִיתוֹת סִלְקוּ אוֹתָם לְאוֹתָם שֶׁלֹּא נִכְנְסוּ וַיִּצְאוּ,

וּבְנֵיהֶם בָּאִים לְשֹׂאֵל. וְכֹאשֶׁר יִשְׁאַל, יֵאמְרוּ הַחֲבָרִים: אוֹי לְדוֹר שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְסִתְּלַק מִמֶּנּוּ. אֲבָל בֵּא רְאֵה, מִכָּאן וְלַהֲבֵא לֹא יִהְיֶה דוֹר כְּדוֹר זֶה, וְלֹא תִתְגַּלֶּה תּוֹרָה עַל הַחֲבָרִים.

דָּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְקַמָּן. וְהָכִי אוֹלִיפְנָא מֵאִינוֹן בְּרִיתִי, דִּתְנָא בְּיוֹמוֹי דְּשְׁלֹמֹה מְלָכָא, קִיִּימָא סִיְהֵרָא בְּאִשְׁלְמוֹתָא, וּבִבְתָרִין סְגִיָּאִין אִשְׁתַּמוּדְעָן מִלִּי דְאִינוֹן בְּרִיתִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲרִימִית יָדִי בְּצִלּוֹ לְקַדִּישָׁא עֲלָאָה, דְּמִלִּין אֵלִין אֲתַגְּלִיאוּ עַל יָדִי, בְּהֵוֹא עֲלָמָא, כְּמָה דְאֲתַכְּפִיאוּ בְּלִבָּאִי. וְלִית אֲנִן בְּאִינוֹן אֲרַחִין דְאִינוֹן בְּרִיתִי, אוֹרְחֵי דְאוֹרִיתָא נְקִטִּינָן.

תָּאנָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן לָךְ רַב בְּחֻקָּמָתָא כְּדוֹד מְלָכָא, וְשְׁלֹמֹה מְלָכָא בְּרִיה, בְּהֵאִי כְתָרָא דְאִשְׁתַּמוּדַע בְּבְרִיתִי אֵלִין. וְסִיְהֵרָא קְרִיָּה דְוֹד מְלָכָא צֶדֶק, דְּהָא דִּילִיָּה הוּא, דְּכְתִיב, (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. שְׁלֹמֹה מְלָכָא הָכִי נָמִי, וְאִיהוּ אֲתַקְרִי צֶדֶק, וְשִׁמְשָׁא דְאֲתַקְרִי בְּבְרִיתִי בְּרִית, אִיהוּ אֲקָרִי מִשְׁפָּט. וְאִינוֹן בְּרִסִּי יִקְרָא דְמְלָכָא, דְּכְתִיב, (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאֶךָ. צֶדֶק וְצֶדֶק הָכִי נָמִי בְּחַד דְּרַגְאָ הוּוּ. תָּאנָא, ז' פְּתָרִין אוֹקְמוּהָ, תִּשְׁעָה אֲקָרוּן. וְאֵפֶלּוּ בְּאִינוֹן בְּרִיתִי, שֶׁבְּעֵצָה רְקִיעִין אִינוֹן תִּשְׁעָה הוּוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד אֵימָתִי יִקְרוּן חֲבָרִיאָ בְּהֵנִי מִלִּין. הָא אֲנִן בְּתַר קְדָשָׁא בְּרִין הוּא אֲזִלְיָנָן, וְאֲנִן יָדְעֵי מִלִּין, וְהָא אֲתַגְּלִי עַל יָדִין מְלָה דָא, מַה דְלָא אֲתַגְּלִי לְקַדְמָאִי. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, כָּל אִינוֹן מִלִּין, וְכָל אִינוֹן בְּרִיתִי, סִלְקוּ לְהוּ לְאִינוֹן דְלָא עֲאֵלוּ וְנִפְקוּ, וּבְנִיְהוֹן אֲתִיִּין לְשֹׂאֲלָא. וְכַד יִשְׁאַלוּן, יִימְרוּן חֲבָרִיאָ, ווי לְדָרָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אִסְתְּלִיק מִגְּיָה. אֲבָל תָּא חֲזִי מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, לֹא יְהֵא דְרָא כְּדָרָא דָא, וְלֹא אוֹרִיתָא אֲתַגְּלִי עַל חֲבָרִיאָ.

וּבְנֵיהֶם בָּאִים לְשֹׂאֵל. וְכֹאשֶׁר יִשְׁאַל, יֵאמְרוּ הַחֲבָרִים: אוֹי לְדוֹר שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְסִתְּלַק מִמֶּנּוּ. אֲבָל בֵּא רְאֵה, מִכָּאן וְלַהֲבֵא לֹא יִהְיֶה דוֹר כְּדוֹר זֶה, וְלֹא תִתְגַּלֶּה תּוֹרָה עַל הַחֲבָרִים.

בא ראה, דור אחרון שיצאו ממצרים ידעו הכל, שהרי משה גלה להם כל אותן ארבעים שנה שהיו במדבר, כמו שאמרנו. למדנו, אמר רבי יצחק, ואף משה לא גלה זה אלא באותו יום שהיה מסתלק מן העולם, שכתוב (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, באותו יום ממש. ועם כל זה לא אמר, עד שנתנו לו רשות, שכתוב (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. וכאשר גלה, לא אמר האזינו ישראל, אלא האזינו השמים.

אמר רבי יוסי, פתוב את השירה, וכי שירה נקראת? אמר רבי יצחק, שירה ודאי. מה שירה נמשכה ברוח הקדש ממעלה למטה, אף כף דברים אלו נמשכים ברוח הקדש ממעלה למטה, ומשום זה אמר משה שירה.

בא ראה, כל זה אמר משה וקרא לעליונים טרם יאמר דבר, שכתוב האזינו השמים. יצא כפטר וגו'. וכל כף למה? משום פי שם ה' אקרא. עד שיאמר דבר, הרעיש כל העולמות.

למדנו, באותה שעה שאמר משה האזינו השמים ואדברה, התרגשו העולמות. יצא קול ואמר: משה משה, מדוע אתה מרעיש את כל העולם? אתה בנו של אדם, ובגללך נרגש העולם?! פתח ואמר, פי שם ה' אקרא. באותה שעה נשפתקו והקשיבו לדבריו.

השלמה מזה שממות סימן י"ח
שנו רבותינו, כשחלה רבי שמעון בן יוחאי, נכנסו לפניו רבי פנחס ורבי חייא אבא. אמרו לו, מי (שהוא) צמודו של

תא חזי, דרא בתראה דנפקו ממצרים, ידעו כלא, דהא משה גלי לון כל אינון מ' שנין דהוו במדברא, כמה דאמינא. תאנא אמר רבי יצחק, ואף משה לא גלי דא, אלא בההוא יומא דההו סליק מן עלמא, דכתיב, (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, בההוא יומא ממש, ועם כל דא לא אמר, עד דיהבו ליה רשותא. דכתיב, (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. וכד גלי, לא אמר האזינו ישראל, אלא האזינו השמים.

אמר רבי יוסי, פתיב את השירה, וכי שירה אקרי. אמר רבי יצחק שירה ודאי, מה (דף רפ"ז ע"ב) שירה אתמשכא ברוח הקדש מעילא לתתא, אוף הכי מלין אלין אתמשכין ברוח הקדש מעילא לתתא, ובגין כן אמר משה שירה.

תא חזי, פולי האי אמר משה, וקרא לעלאין, עד לא יימא מלה, דכתיב האזינו השמים. יערוף כפטר וגו'. וכל כף למה. משום פי שם יי' אקרא. עד דיימא מלה, ארעיש פלהו עלמין.

תאנא בההיא שעתא דאמר משה האזינו השמים ואדברה, אתרגישו עלמין. נפק קלא ואמר, משה משה, אמאי את מרעיש עלמא כלא. את בריה דבר נש, ובגינה אתרגיש עלמא. פתח ואמר, פי שם יי' אקרא. בההיא שעתא אשפתקו, ואציתו מלוי.

השלמה מזה שממות (סימן י"ח)

תנו רבנן, כשחלה רבי שמעון בן יוחאי. עאלו קמיה ר' פנחס, ור' חייא, ור' אבא. אמרו ליה, מאן (דהוא) קנימא דעלמא, שכיב. אמר לון, לא בי דינא דלעילא מעיינין

בדינאי, דהא אנא חזי דלית אנא מתיהב למלאכא ולדינא דלעילא. דאנא לאו כשאר בני נשא. אלא האי דינא דילי, קדשא בריך הוא דייניה, ולאויבי דיניה. והיינו דאמר דוד, בבעותיה קמיה (תהלים מג) שפטני אלהים וריבה ירכי. וכן שלמה אמר, (מלכים א ח) לעשות משפט עבדו, הוא בלחודוי, ולא אחרא.

דהא תנו, כשאדם שכיב, בי דינא דלעילא מסתפלין בדינוי, אית מנהון דנטין לכף זכות, דאחזיין זכותיה דבר נש, ואית מנהון דנטין לכף חובה, דאחזיין חוביה דבר נש. ולא נפיק איניש מן דינא, כמה דהיה בעי. אבר מאן דדאין ליה מלכא עילאה, דשליט על פולא, הוא טב, ולא יכיל איניש למהוי בההוא דינא, בר טב. מאי טעמא, דהא תנו, מכילוי דמלכא עילאה, נטו לזכותא תדיר, והוא כוליה צד דמהימנותא, ובגדו לשבקא לחטאין וחובין, הדא הוא דכתיב, (תהלים קל) עמך הסליחה. למען תנרא, עמך ולא עם אחר.

ובגין כך בעינא קמיה דהוא דאין דינאי, ואנא איעול תליסר אבבי לעלמא דאתי, ועוד דלא אעברו לון בר אבהתא, ולא יהא מאן דימחי בדי, דלא אתבע רשותא מנהון.

אמר רבי שמעון מלה, וחסו בי מרעיה, דלא הוה תמן. תוהו, ולא יכיל חד מנהון למללא בפומיה, מדחילו רבה דהות עליהון. עד דהוו יתבין, סליק לון ריחין דבוסמין סגיאין, וכל חד אתישיב, עד דחסו לרבי שמעון, והוה ממלל מלין, ולא הוו חמאן אחרן בר מיניה. לבתר עידן, אמר לון רבי שמעון, והיה מדבר דברים, ולא היו רואים אחרים חוץ ממנו.

העולם, שוכב (מת)? ! אמר להם, לא בית דין של מעלה מעינים בדיני, שהרי אני רואה שאין אני נתן למלאך ולדין של מעלה, שאני לא כשאר בני אדם. אלא זה הדין שלי, הקדוש ברוך הוא דן אותו ולא בית דינו. וזה שאמר דוד בבקשתו לפניו, (תהלים מג) שפטני אלהים וריבה ירכי. וכן שלמה אמר, (מלכים א ח) לעשות משפט עבדו, הוא לבדו ולא אחר.

שהרי למדנו, כשאדם חולה, בית דין של מעלה מסתפלין בדינוי; יש מהם שנוטים לכף זכות, שמראים זכותו של האדם, ויש מהם שנוטים לכף חובה, שמראים חובתו של האדם. ולא יוצא איש מן הדין כמו שהיה רוצה.

אבר מי שדן אותו המלך העליון, ששולט על הכל - הוא טוב, ולא יכול אדם להיות בדין הזה חוץ מטוב. מה טעמו? שהרי שנינו, מדותיו של המלך העליון נוטים לזכות תמיד, והוא פלו צד של האמונה, ובגדו לעזב לחטאים וחובות. זהו שכתוב (תהלים קל) עמך הסליחה. למען תנרא. עמך ולא עם אחר. ומשום זה בקשתי מלפניו שהוא ידון דיני, ואני אפגס בשלשה עשר פתחים לעולם הבא, ועוד, שלא עברו אותם חוץ מהאבות, ולא יהיה מי שימחה בדי, שלא אתבע רשות מהם.

אמר רבי שמעון דבר, וראו בית חליו שלא היה שם. תמהו, ולא יכל אחד מהם לדבר בפיו מאימה גדולה שהיתה עליהם. עד שהיו יושבים, עלה להם ריחות של בשמים רבים וכל אחד התישב. עד שראו לרבי לאחר זמן אמר להם רבי שמעון,

ראיתם משהו? אמר לו רבי פנחס, לא. אלא פלגו תמהים על שלא ראינו אותך בבית חליף זמן רב, וכאשר ראינו אותך, עלה לנו ריחות בשמים של גן עדן, ושמענו קול אחד מדבר, ולא ידענו מי מדבר עמך. אמר להם, ולא שמעתם דבר אחר חוץ ממני? אמרו, לא. אמר להם, אין אתם ראויים לראות סבר פניו של עתיק הימים.

אמר להם, אמר לכם דבר, תמקתי על רבי פנחס שלא ראה, שאני ראיתי אותו פעת בעולם הבא, למטה ממנו מרבי אלעזר בני. וכעת שלחו בשבילי מלמעלה והראו לי מקום של הצדיקים לעולם הבא, ולא התישב בלבי מקומי, חוץ מעם אחיה השילוני. וברתי מקומי וכאתי, וכאו עמי נשמות של צדיקים, ועליון מהם מנשמות הצדיקים - אדם הראשון, שהיה יושב אצלי והיה מדבר עמי, ובקש שלא יתגלה חטאו לכל העולם, חוץ מאותו שאמרה התורה בגללו ונסתר באותו אילן של גן עדן. ואני אמרתי לו שהרי החברים (בבר) גלו.

אמר, אותו שגלו החברים ביניהם - טוב, אבל שאר בני העולם לא. מה הטעם? שחס הקדוש ברוך הוא על כבודו ולא רצה לפרסם חטאו, אלא באותו אילן שאכל ממנו. והקדוש ברוך הוא גלה לו בסוד הקדוש לחבריו, חברים שלא ידברו הם בהם ביניהם, ולא לרובים מהחברים ולא לשיבאו לעולם. והוא דבר שלא צריך כל אדם, וטועה בו, לא משום החטא שחטא, אלא משום כבוד השם העליון שבני אדם לא זהירים בו, וכתוב (שמות א) זה שמי לעלם.

שמעון, חמיתון מידי. אמר ליה ר' פנחס, לא. אלא כולנא תוהין על דלא חמינא לך בבי מרעין זמן רב. וכד חמינא לך סליק לן ריחין דבוסמין דגנתא דעדן, ושמענא קלא ממלל, ולא ידענא מאן ממלל עמך. אמר להו, ולא שמעתון מלה אחרא בר מדידי. אמרו לאו. אמר לון, לית אתון חזון למחמי סבר אפין דעתיק יומין.

אמר לון, אימא לכו מלה, תוהנא על ר' פנחס, דלא חמא. דאנא חמית ליה פען בעלמא דאתי, לתתא מיניה מרבי אלעזר ברי. וכען שדרו בדילי מלעילא, ואחזון לי אתרא דצדיקנא לעלמא דאתי, ולא אתישר בלבאי דוכתאי, בר עם אחיה השילוני. וברירנא דוכתאי, ואתינא, ואתו עמי נשמתין דצדיקנא, ועילא מנהון דנשמי דצדיקנא אדם הראשון, דהוה יתיב גבאי, והוה ממלל עמי. ובעי, דלא יתגלי חוביה לכל עלמא. בר ההוא דאמר אורייתא בגיניה, ואתפסי בההוא אילנא דגנתא דעדן. ואנא אמינא ליה דהא חבריאי (ס"א בבר) גלו.

אמר ההוא דגליין חבריאי ביניהו שפיר, אבל שאר בני עלמא לא. מאי טעמא, דחס קודשא בריך הוא על יקריה, ולא בעא לפרסומי חוביה, אלא בההוא אילנא דאכיל מיניה. וקודשא בריך הוא גלי ליה ברזא דקודשא, לחבירנא, חבריאי דלא אשתעו אינון בהדיהו ביניהו, ולא לרוקי חבריאי, ולאינון דייתון לעלמא.

והוא מלה דלא בעי כל איניש, וטעי ביה, לאו משום חובתא דחב, אלא משום יקרא דשמא עילאה, דבני נשא לא זהירין ביה, וכתוב (שמות ג) זה שמי לעלם. וייתון

לְמַשְׁאֵל מַה דִּלָּא צְרִיךְ לִזְנוּן. וְהֵינּוּ דְכִתְיב, (שמות יט) פֶּן יִהְרְסוּ אֶל ה' לְרֵאוֹת וְנִפְל מִמֶּנּוּ רַב, הָרַב נֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן. הַכִּי גִזְרֵנָּא, הָאִי חֲבָרְיָא (כ"א תב"א) דְּאוּרֵי שְׁמָא קְדִישָׁא, הוּא נִפְל וְאִיתָא בְּהוּא חוּבָא, יִתִּיר מִנֵּיהּ, דְּכִתְיב וְנִפְל מִמֶּנּוּ רַב, הָרַב נֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן.

קָרִיב לְגַבִּיּה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, אָמַר לִיה, אָבָא, מַה אָנָּא הָתָם. אָמַר לִיה (כ"א וּבָאָה חולקה ברי, זמן סגי והא דלא תתקבר נבאי, אכל) בְּרִי דִלָּא תְדַכֵּר הַכָּא אָבִל בְּהוּא עֲלֵמָא, דּוּכְתָא דִּידִי וְדִידֶךָ בְּרִירָנָא. וְפִאִין אָנִין עִם אֵינוֹן צְדִיקָא, דְּזַמִּינִין לְשַׁבְחָא לְמֵאֵרֵי עֲלֵמָא, דְּאֵינוֹן מְלֹאכִין דְּמַשְׁתַּמְשִׁין דְּקַמִּיה, הָדָא הוּא דְכִתְיב, (תהלים קמ) אַךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁכּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ. (עד כאן מהחשממות).

האדרא זוטא קרישא

תָּאנָא בְּהוּא יוֹמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּעָא לְאַסְתִּלְקָא מִן עֲלֵמָא וְהוּא מְסַדֵּר מְלוּי. אֲתַפְנָשׁוּ חֲבָרְיָא לְבִי רַבִּי שְׁמַעוֹן. וְהוּוּ קָמִי רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְרַבִּי אָבָא וּשְׁאָר חֲבָרְיָא. וְהוּוּ מְלֵיא בֵיתָא.

זְקוּף עֵינוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחָמָא דְאַתְמְלִי בֵיתָא. בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר. בְּזַמְנָא אַחְרָא כַד הוּינָא בְבִי מְרַעִי, הָוָה רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יָאִיר קָמָאִי. וְעַד דְּבְרִירָנָא דּוּכְתָאִי אֹרִיכוּ לִי עַד הַשְּׁתָא. וְכַד תְּבָנָא אֶסְחָר אֲשָׁא מְקָמָאִי וּמַעֲלָמִין לָא אֲתַפְסֵק. וְלָא הָוָה עָאל בַּר נָשׁ אֶלָּא בְרִשׁוּתָא. וְהַשְּׁתָא חֲמִינָא דְאַתְפְּסֵק וְהָא אֲתַמְלִי בֵיתָא. עַד דִּהוּוּ יִתְבִּי. פְּתַח עֵינוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחָמָא מַה דְּחָמָא וְאַסְחָר אֲשָׁא בְּבֵיתָא. נְפָקוּ כְלָהוּ וְאַשְׁתַּאֲרוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְרַבִּי אָבָא. וּשְׁאָר חֲבָרְיָא יִתְבוּ אַבְרָאִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, פּוּק חֲזִי אִי הָכָא רַבִּי יִצְחָק דְּאָנָּא מְעַרְבָנָא לִיה. אֵימָא לִיה דִּיִסְדֵּר מְלוּי וְיִתִּיב לְגַבִּיּאִי זְפָאָה חוּלְקִיָּה. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְיִתִּיב וְחִיִּיךְ וְחִדִּי. אָמַר אֵן אָנוּן חֲבָרְיָא. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָעִיל לִזְנוּן יִתְבוּ קַמִּיה. זְקוּף יְדוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וּמַצְלִי צְלוּתָא וְהוּוּ חֲדִי וְאָמַר. אָנוּן חֲבָרְיָא דְאַשְׁתַּכְּחוּ בְבִי אַדְרָא יְזַדְמָנוּן הָכָא. נְפָקוּ כְלָהוּ

וְאֶשְׁתָּאֲרוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהַ רַבִּי אָבָא וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא.
אֲדַהְכִּי עָאֵל רַבִּי יִצְחָק. אָמַר לִיהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּמָה יְאוּת חוּלְקָן פְּמָה
חִידוֹ בְּעֵי לְאֶתוּסְפָא לָךְ בְּהַאי יוֹמָא. יְתִיב רַבִּי אָבָא בְּתַר כְּתַפוּי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר קָמִיהַ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הָא הַשְּׁתָּא שְׁעָתָא דְרַעוּתָא הוּא. וְאָנָּא בְּעֵינָא לְמֵיעַל
בְּלָא כְּסוּפָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְהָא מְלִין קְדִישִׁין דְלָא גְלִיָּאן עַד
הַשְּׁתָּא, בְּעֵינָא לְגַלְאָה קָמִי שְׂכִינְתָּא, דְלָא יִימְרוּן דְהָא בְּגִרְעוּתָא
אֶסְתְּלַקְנָא מְעֵלְמָא. וְעַד פְּעֵן טְמִירָן הוּוּ בְּלַבְּאִי, לְמֵיעַל בְּהוּ לְעֵלְמָא
דְאַתִּי. וְכֹךְ אֶסְדִּירְנָא לְכוּ, רַבִּי אָבָא יְכַתּוּב, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִי יְלַעִי, וְשָׂאֵר
חֲבֵרַיָּא יִרְחֲשׁוּן בְּלַבִּיָּהוּ. קָם רַבִּי אָבָא מִבְּתַר כְּתַפוּי. וְיְתִיב רַבִּי אֶלְעָזָר
בְּרִיהַ קָמִיהַ, אָמַר לִיהַ קוּם בְּרִי, דְהָא אַחְרָא יְתִיב בְּהַהוּא אַתְרַ, קָם רַבִּי
אֶלְעָזָר.

אֲתַעְטֹף רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְיְתִיב. פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קטו) לֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ יְהַ
וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוּמָה. לֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ יְהַ, הַכִּי הוּא וְדָאִי, אֵינּוֹן
דְאַקְרוּן מֵתִים, דְהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵי אַקְרִי, וְהוּא שְׂאֵרֵי בֵּין אֵינּוֹן
דְאַקְרוּן חַיִּים, וְלֹא עִם אֵינּוֹן דְאַקְרוּן מֵתִים. וְסוּפִיָּה דְקָרָא כְּתִיב, וְלֹא כָּל
יוֹרְדֵי דוּמָה, וְכָל אֵינּוֹן דִּנְחַתִּין לְדוּמָה, בְּגִיְהֵנָם יִשְׁתַּאֲרוּן. שְׂאֵנִי אֵינּוֹן
דְאַקְרוּן חַיִּים, דְהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיהוּן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, פְּמָה שְׁנַיָּא שְׁעָתָא (דף רפ"ח ע"א) דָּא מְאָדְרָא. דְבִאֲדָרָא
אֲזַדְמֵן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְרַתִּיכּוּי. וְהַשְּׁתָּא, הָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
הַכָּא, וְאַתִּי עִם אֵינּוֹן צְדִיקַיָּא דְבְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, מַה דְלָא אַעְרַעוּ בְּאֲדָרָא.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיהוּן דְצְדִיקַיָּא יְתִיר מִיקְרָא דִּילִיָּה, פְּמָה
דְכְּתִיב בִּירְבַּעַם, דְהוּוּ מְקִטֵּר וּמְפֻלַּח לְעַבּוּדָה זָרָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אוּרִיךְ לִיָּה. וְכִיּוֹן דְאוּשִׁיט יְדִיָּה לְקַבְּלֵי דְעֵדוּ נְבִיאָה, אַתְּיִבֵּשׁ יְדִיָּה,
דְכְּתִיב, (מלכים א יג) וַתִּיבֵּשׁ יָדוֹ וְגו'. וְעַל דְפֻלַּח לְעַבּוּדָה זָרָה לֹא כְּתִיב, אֶלָּא
עַל דְאוּשִׁיט יְדִיָּה לְעֵדוּ נְבִיאָה. וְהַשְּׁתָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרָא
דִּילָן, וְכִלְהוּ אַתְּאֵן עָמִיהַ.

אָמַר, הָא רַב הַמְּנוּנָא סְבָא הַכָּא, וְסַחְרִיָּה שְׁבַעִין צְדִיקֵי גְלִיפֵן בְּעִטְרִין,
מְנַהֲרִין כָּל חַד וְחַד מְזִיחְרָא דְזִיּוּא דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָּל
סְתִימִין. וְהוּא אַתִּי לְמִשְׁמַע בְּחַדְוֹתָא, אֵלִין מְלִין דְאַנָּא אֵימָא. עַד דְהוּוּ
יְתִיב, אָמַר, הָא רַבִּי פְּנַחֶס בֶּן יְאִיר הַכָּא, אַתְקִינּוּ דוּכְתִיָּה, אֲזַדְעֲזַעוּ
חֲבֵרַיָּא דְהוּוּ תַפְזֵן, וְקָמוּ וְיָתְבוּ בְּשִׁיפּוּלֵי בֵּיתָא. וְרַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אָבָא,
אֶשְׁתָּאֲרוּ קָמִיהַ (ב"א עמ"ה) דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאֲדָרָא

אֲשַׁתְּכֹחֵנָּא דְכָל חֲבֵרְיָא הוּוּ אַמְרִי, וְאַנָּא עִמָּהוּן. הַשְּׁתָּא אִימָא אָנָּא
 בְּלַחֲוֹדָאִי, וְכִלְהוּ צִייתִין לְמַלּוּלִי, עֲלָאִין וְתַתְּאִין. זַפְּאָה חוּלְקִי יוּמָא דִּין.
 פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (שיר השירים ז) אָנִי לְדוּדֵי וְעֲלִי תְּשׁוּקָתוֹ. כָּל יוּמִין
 דְּאִתְקַטְרְנָא בְּהַאי עֲלָמָא, בְּחַד קְטִירָא אִתְקַטְרְנָא בִּיהַי בְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיף הוּא, וּבְגִין כֶּף הַשְּׁתָּא וְעֲלִי תְּשׁוּקָתוֹ. דְּהוּא וְכָל סִיעֲתָא קְדִישָׁא
 דִּילֵיהּ, אָתוּ לְמַשְׁמַע בְּחַדוּהּ, מְלִין סְתִימִין, וְשִׁבְחָא דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא,
 סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, פְּרִישׁ וְאִתְפְּרֵשׁ מִכְּלָא, וְלֹא פְּרִישׁ, דְּהָא כְּלָא בִּיהַי
 מִתְּדַבְּקִין, וְהוּא מִתְּדַבֵּק בְּכָלָא הוּא כְּלָא.

עִתִּיקָא דְכָל עִתִּיקִין, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, אִתְתְּקִין וְלֹא אִתְתְּקִין. אִתְתְּקִין,
 בְּגִין לְקִימָא כְּלָא. וְלֹא אִתְתְּקִין, בְּגִין דְּלֹא שְׂכִיחַ.

בְּרַח אִתְתְּקִין, אִפִּיק תְּשַׁעָּה נְהוּרִין, דְּלַחֲטִין מְנִיָּה, מִתְּקוּנוֹי. וְאִינוּן נְהוּרִין
 מְנִיָּה, מִתְּנַהֲרִין וּמִתְּלַחֲטִין, וְאִזְלִין וּמִתְּפַשְׁטִין לְכָל עֵיבַר. כְּבוּצִינָא
 דְּאִתְפַּשְׁטִין מְנִיָּה נְהוּרִין לְכָל עֵיבַר. וְאִינוּן נְהוּרִין דְּמִתְּפַשְׁטִין, כִּד
 יְקָרְבוּן לְמַנְדַּע לֹוֹן, לָא שְׂכִיחַ אֶלָּא בּוּצִינָא בְּלַחֲוֹדֵי. כֶּף הוּא עִתִּיקָא
 קְדִישָׁא, (הוּא) בּוּצִינָא עֲלָאָה, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וְלֹא שְׂכִיחַ בְּרַח אִינוּן
 נְהוּרִין דְּמִתְּפַשְׁטִין, דְּמִתְּגַלְיִין, וּטְמִירִין. וְאִינוּן אֶקְרוּן שְׁמָא קְדִישָׁא. וּבְגִין
 כֶּף כְּלָא חַד.

וְמָה דְּאִמְרִי חֲבֵרְנָא בְּסַפְרֵי קְדָמָאִי, דְּאִינוּן דְּרַגִּין דְּאִתְבְּרִיאָו, וְעִתִּיקָא
 קְדִישָׁא אִתְגַּלִּי בְּהוּ, בְּכָל חַד וְחַד. מְשׁוּם דְּאִינוּן תְּקוּנוֹי דְּעִתִּיקָא
 קְדִישָׁא. לָאוּ הַשְּׁתָּא עֵידָנָא לְהַנִּי מְלִין דְּהָא אָמִינָא לֹוֹן בְּאִדְרָא קְדִישָׁא.
 וְחִמִּינָא מַה דְּלֹא יְדַענָא חֵכִי, וְעַד הַשְּׁתָּא אִסְתִּים בְּלַבְּאֵי מְלָה. וְהַשְּׁתָּא
 אָנָּא בְּלַחֲוֹדָאִי אִסְהִידָנָא קָמִי מְלַפָּא קְדִישָׁא, וְכָל הַנִּי זַפְּאֵי קְשׁוּט דְּאָתוּ
 לְמַשְׁמַע מְלִין אֲלִין.

גוּלְגַלְתָּא דְּרִישָׁא חוּרָא, לָאוּ בִּיהַי שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא. קוּלְטְרָא דְּקִטְפוּי,
 אִתְפַּשְׁטִין וְאִתְנַהֵיר, וּמְנִיָּה יִרְתוּן צְדִיקֵיָא אַרְבַּע מָאָה עֲלָמִין
 דְּכִסּוּפִין לְעֲלָמָא דְּאָתִי. מַהֲאֵי קוּלְטְרָא דְּקִטְפָּא, דְּהִיא גוּלְגַלְתָּא חוּרָא,
 נְטִיף טְלָא כָּל יוּמָא, לְהַהוּא זְעִיר אֲנַפִּין, לְאַתֵּר דְּאִתְקַרֵּי שְׁמַיִם, וּבִיהַי
 זְמִינִין מִיִּתְיָא לְאַחֲרֵיָא לְזִמְנָא דְּאָתִי. דְּכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית כו) וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים
 מִטַּל הַשָּׁמַיִם. וְאִתְמַלְיָא רִישִׁיהּ, וּמַהֲהוּא זְעִיר אֲפִין, נְטִיף לְחַקְל
 תְּפוּחִין. וְכָל חַקְל תְּפוּחִין, נְהִירִין מַהֲהוּא טְלָא.

הֲאִי עִתִּיקָא קְדִישָׁא טְמִיר וְגִנִּיז. וְחִכְמַתָּא עֲלָאָה סְתִימָאָה, בְּהַהוּא
 גוּלְגַלְתָּא מְשַׁתְּכַח, וְדָאִי בְּהַאי עִתִּיקָא, לָא אִתְגַּלְיָא אֶלָּא רִישָׁא
 בְּלַחֲוֹדֵי, בְּגִין דְּאִיהוּ רִישָׁא לְכָל רִישָׁא. חִכְמַתָּא עֲלָאָה, דְּאִיהִי רִישָׁא,

בֵּיה סְתִימָה, וְאֶקְרִי מוֹחָא עֲלָאָה. מוֹחָא סְתִימָא. מוֹחָא דְשְׂכִיף וְשְׂקִיט.
וְלִית דִּידַע לִיה, בַּר אִיהוּ.

תַּלְת רִישֵׁין אַתְגַּלְפֹּן, דָּא, לְגוּ מִן דָּא. וְדָא, לְעִילָא מִן דָּא. רִישָׁא חָדָא,
חֲכַמְתָּא סְתִימָאָה, דְאַתְכַּסְיָא, וְלֹאוּ מִתְפַּתְחָא. וְחֲכַמְתָּא דָּא
סְתִימָאָה, רִישָׁא לְכָל רִישֵׁיה, דְשָׂאר חֲכָמוֹת. רִישָׁא עֲלָאָה, עֲתִיקָא
קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. רִישָׁא דְכָל רִישָׁא, (דף רפ"ח ע"ב) רִישָׁא דְלֹאוּ
רִישָׁא. וְלֹא יָדַע, וְלֹא אֲתִידַע, מַה דְהוּי בְרִישָׁא דָּא, דְלֹא אֲתִדְבַק
בְּחֲכַמְתָּא, וְלֹא בְסוּכְלָתְנוּ. וְעַל הַאי אֶקְרִי, (במדבר כד) בְּרַח לָךְ אֶל מְקוֹמְךָ.
(יחזקאל א) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב.

וּבְגִין כְּפֵךְ עֲתִיקָא קְדִישָׁא אֶקְרִי אֵין. דְבֵיה תַלְיָא אֵין. וְכָל אֵינוֹן שְׁעָרֵי,
וְכָל אֵינוֹן נִימִין, מִמוֹחָא סְתִימָאָה נְפָקִין. (תליון) וְכִלְהוּ שְׁעִיעִין, (ס"א
תבין) בְּשִׁקּוּלָא. וְלֹא אֲתַחְזִי קְדָלָא.

בְּרָא הוּא, בְּגִין דְהַאי עֲתִיקָא קְדִישָׁא בְּחַד הוּי. כְּלָא בְּחִידוּ, וְלֹא שְׁנַיָּא
מִרְחָמֵי לְעֵלְמִין. בְּתַלְת עֶשֶׂר מְכִילָן דְרַחְמִין אֲשַׁתְּכַח. בְּגִין דְהַאי
חֲכַמְתָּא סְתִימָאָה דְבֵיה, מִתְפָּרֵשׁ תַּלְת זְמַנִּין לְאַרְבַּע אַרְבַּע. וְהוּא עֲתִיקָא,
כְּלִיל לֹון, וְשְׁלִיט עַל כְּלָא.

חַד אַרְחָא דְנְהִיר בְּפִלְגוּתָא דְשְׁעָרֵי דְנַפְקֵי מִמוֹחָא, הוּא אַרְחָא דְנְהִירִין
בֵּיה צְדִיקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי, דְכְּתִיב (משלי ד) וְאַרְח צְדִיקִים כְּאוֹר נֹוֹגָה
וְגו'. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה נח) אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יְי'. וְמַהֲאֵי אַרְחָא מִתְנַהֲרִין כָּל
שָׂאר אַרְחִין, דְתַלְיִין בְּזַעִיר אַנְפִּין.

הַאי עֲתִיקָא סְבָא דְסָבִין, כְּתָרָא עֲלָאָה, לְעִילָא. דְמִתְעַטְרִין בֵּיה כָּל
עַטְרִין, וְכְתָרִין, מִתְנַהֲרִין כָּל בּוֹצִינִין מְנִיָּה וּמִתְלַהֲטִין (ומתנחנח). וְהוּא,
הוּא בּוֹצִינָא עֲלָאָה, טְמִירָא דְלֹא אֲתִידַע. (וכל שאר בוציניו מנייה מתלחטין ומתנחנחין).

הַאי עֲתִיקָא אֲשַׁתְּכַח בְּתַלְת רִישֵׁין, וְכִלְיָן בְּחַד רִישָׁא. וְהוּא (נ"א והוא)
רִישָׁא עֲלָאָה, לְעִילָא לְעִילָא. וּבְגִין דְעֲתִיקָא קְדִישָׁא אֲתִרְשִׁים
בְּתַלְת, אוֹף הָכִי כָּל שָׂאר בּוֹצִינִין דְנַהֲרִין מְנִיָּה, כְּלִילָן בְּתַלְת. עוֹד,
עֲתִיקָא אֲתִרְשִׁים בְּתָרִין. כְּלָלָא דְעֲתִיקָא בְּתָרִין. הוּא כְתָרָא עֲלָאָה דְכָל
עֲלָאִין, רִישָׁא דְכָל רִישֵׁי. וְהוּא דְהוּי לְעִילָא מִן דָּא, דְלֹא אֲתִידַע. כְּפֵךְ
כָּל שָׂאר בּוֹצִינִין, סְתִימִין בְּתָרִין. עוֹד עֲתִיקָא קְדִישָׁא אֲתִרְשִׁים וְאַסְתִּים
בְּחַד, וְהוּא חַד, וְכִלָּא הוּא חַד. כְּפֵךְ כָּל שָׂאר בּוֹצִינִין, מִתְקַדְשִׁין,
מִתְקַשְׂרִין, וּמִתְהַדְרִין בְּחַד, וְאֵינוֹן חַד.

מִצְחָא דְאַתְגְּלֵי בְעֲתִיקָא קְדִישָׁא, רָצוֹן אֶקְרִי, דְהַאי רִישָׁא עֲלָאָה דָּא סְתִימָה
לְעִילָא, דְלֹא אֲתִידַע פְּשִׁיט חַד טוֹרְנָא בְּסִימָא, יָאָה, דְאַתְכַּלִּיל

בְּמִצְחָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ (נ"א דְּהוּא) רַעוּא דְּכָל רַעוּין, אֲתַתְּקֵן בְּמִצְחָא,
וְאֲתַגְּלִיָּא בְּבוּסִיטָא (ס"א אֲתַגְּלִיָּת בְּפִסְטִיטָא), הָאִי מִצְחָא אֲקָרִי רַעוּין.

וְכַד רַעוּין דָּא אֲתַגְּלִיָּא, רַעוּא דְּרַעוּין אֲשַׁתְּכַח בְּכִלְהוּ עֲלָמִין, וְכָל צְלוּתִין
דְּלַתְתָּא מִתְקַבְּלִין, וּמִתְנַהֲרִין אֲנָפוּי דְּזַעִיר אֲנָפִין, וְכֹלָא בְּרַחֲמֵי
אֲשַׁתְּכַח, וְכָל דִּינִין אֲתַטְמְרֵן וְאֲתַכְּפִיין.

בְּשַׁבְּתָא בְּשַׁעֲתָא דְּצְלוּתָא דְּמִנְחָה, דְּהוּא עֵידֵן דְּכָל דִּינִין מִתְעָרִין,
אֲתַגְּלִיָּא הָאִי מִצְחָא, וְאֲתַכְּפִיין פֶּל דִּינִין, וְאֲשַׁתְּכַחוּ רַחֲמִין
בְּכִלְהוּ עֲלָמִין. וּבְגִין כֶּן אֲשַׁתְּכַח שַׁבַּת בְּלֹא דִינָא, לֹא לְעִילָא וְלֹא לַתְּתָא.
וְאֲפִילוּ אֲשָׂא דְּגִיְהֵנָם אֲשַׁתְּקַע (ס"א אֲשַׁתְּקַד) בְּאַתְרֵיהּ, וְנִיחִין חֵיבִיא. וְעַל דָּא
אֲתוּסָף נִשְׁמַתָּא דְּחָדוּ בְּשַׁבְּתָא.

וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְמַחְדֵי בַתְּלַת סְעוּדָתֵי דְּשַׁבְּתָא, דְּהָא כָּל מְהִימְנוּתָא, וְכָל
פְּלָלָא דְּמְהִימְנוּתָא, בִּיָּה אֲשַׁתְּכַח, וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְסַדְרָא פְּתוּרָא,
וְלַמִּיכַל תְּלַת סְעוּדָתֵי דְּמְהִימְנוּתָא, וְלַמְּחָדֵי בְּהוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲסַהֲדָנָא עָלֵי לְכָל אֲלִין דְּהָכָא, דְּהָא מִן יוֹמָאֵי לֹא
בְּטִילָנָא אֲלִין תְּלַת סְעוּדָתֵי, וּבְגִינֵיהוֹן לֹא אֲצֻטְרִיכְנָא לְתַעֲנִיתָא
בְּשַׁבְּתָא. וְאֲפִילוּ בְּיוֹמֵי אַחֲרִינֵי לֹא אֲצֻטְרִיכְנָא, פֶּל שְׁפֵן בְּשַׁבְּתָא. דְּמֵאֵן
דְּזָכִי בְּהוּ, זָכִי לְמְהִימְנוּתָא שְׁלִימָתָא. חַד, סְעוּדָתָא דְּמִטְרוּנִיתָא. וְחַד,
סְעוּדָתָא דְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא. וְחַד, סְעוּדָתָא דְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְּכָל
סְתִימִין. וּבְהָהוּא עֲלָמָא יִזְכִּי בְּהוּ לְאֲלִין. הָאִי רַעוּין פֶּד אֲתַגְּלִיָּא, פֶּל דִּינִין
אֲתַכְּפִיין מִשׁוּלְשְׁלִיהוֹן.

תְּקוּנָא דְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא אֲתַתְּקֵן בְּתְקוּנָא חַד, פְּלָלָא דְּכָל תְּקוּנִין. וְהִיא
חֲכָמָה עֲלָאָה, סְתִימָאָה. פְּלָלָא דְּכָל שְׂאָר, וְהִיא אֲקָרִי עֲדָן עֲלָאָה
סְתִימָא. וְהוּא מוּחָא דְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא. וְהִיא מוּחָא אֲתַפְּשֵׁט לְכָל עֵיבָר,
מְנִיָּה אֲתַפְּשֵׁט עֲדָן אַחֲרָא. וּמְהִיא עֲדָן אֲתַגְּלַף.

וְתַרְוָא (דף רפ"ט ע"ב) רִישָׁא סְתִימָא דְּבְרִישָׁא דְּעִתִּיקָא דְּלֹא אֲתִידַע, פֶּד פְּשִׁיט
חַד טוּרְנָא (ס"א טוּרְנָא), דְּהוּהּ מִתְתְּקֵן לְאַתְנַהֲרָא, בְּטַשׁ בְּהִיא מוּחָא (נ"א
מִצְחָא), וְאֲתַגְּלַף, וְאַתְנַהֵיר בְּכָמָה נְהִירִין, וְאַפִּיק וְאַרְשִׁים כְּבוּסִיטָא דָּא,
בְּהִיא מִצְחָא. וְאַתְרֵשִׁים בִּיָּה חַד נְהוּרָא, דְּאַקְרִי רַעוּין. וְהִיא רַעוּין אֲתַפְּשֵׁט
לְתַתָּא בְּדִיקְנָא, עַד הָהוּא אֲתַר דְּמִתְנִשְׁבָּא בְּדִיקְנָא, וְאַקְרִי חֲסֵד עֲלָאָה.
וְדָא אִיהוּ נוּצָר חֲסֵד. וּבְהִיא רַעוּין פֶּד אֲתַגְּלִיָּא, מִסְתַּפְּלִין מְאִרֵי דְּדִינָא
וּמִתַּכְּפִיין.

עֵינױ דְּרִישָׁא דְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא, תְּרִין בְּחַד שְׁקִילֵן. דְּאַשְׁגָּחִין תְּדִירָא, וְלֹא
נְאִים. דְּכַתִּיב, (תהלים קכא) לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל

קדישא, בגין פך לא אית ליה גבינין על עינא, ולא כסותא. והוא מוחא אתגליף ונהיר בתלת תוורין דעילא (נ"א דעינא), בתוורא חדא מסתחיין עינין דזעיר אנפין, דכתיב, (שיר השירים ה) רוחצות בחלב. דהוא (נ"א כהוא) תוורא קדמאה. ושאר תוורין אסתחיין ונהרין לשאר בוצינין.

מוחא אקרי נביעא דברכתא, נביעא דכל ברכאן מניה אשתפחו. ובגין דהאי מוחא להיט בתלת תוורין דעינא, בעינא תלא ביה ברכתא, דכתיב, (משלי כב) טוב עין הוא יבורך, דהא במוחא תליין תוורו דעינא. האי עינא כד אשגח בזעיר אנפין, (עלמין) (ס"א אתגטרון אנפין פלהו בסדו) אנהרן פלהו בחדו. עינא דא, הוא כלא ימינא, לית ביה שמאלא. עיינין דתתא, ימינא ושמאלא, תרי, בתרי גוונין.

בצניעותא דספרא אולפינא, דהא י' עלאה, י' תתאה. ה' עלאה, ה' תתאה. ו' עלאה, ו' תתאה. כל אלין עלאין, בעתיקא תליין. תתאין, בזעיר אנפין אינון. לאו תליין, אלא אינון ממש. ובעתיקא קדישא תליין. דהא שמא דעתיקא אתפסייא מפלא, ולא אשתכח. אבל אלין אתוון דתליין בעתיקא. בגין דיתקיימון אינון דלתתא. דאי לאו הכי לא יתקיימון.

ובגין פך, שמא קדישא סתים וגלייא. ההוא דסתים לקבליה דעתיקא קדישא, סתימא דכלא. וההוא (אתגלייא בגינה דתלייא) (ס"א דאתגלי בגינה דההוא דאתגלייא דתלייא) בזעיר אפין. ובגין פך, כל ברכאן בעיין סתים וגלייא. אלין אתוון סתימן דתליין (בעתיקא קדישא. תליין אפאי תליין י' לקיימא י' דלתתא) (ס"א ודאי בגולגלתא כמצחא בעינין תלא י' (ס"א אפאי) אפאי תלא לקיימא לי' דלתתא).

חוטמא, בהאי חוטמא, בנוקבא דפרדשקא, דביה נשיב רוחא דחיי לזעיר אפין. ובהאי חוטמא, בנוקבא דפרדשקא, תלייא ה', לקיימא ה' אחרא דלתתא. ודא רוחא נפיק ממוחא סתימאה, ואקרי רוחא דחיי. ובהאי רוחא, זמינין למנדע חכמתא, בזמנא דמלכא משיחא. דכתיב, (ישעיה יא) ונחה עליו רוח יי' רוח חכמה ובינה וגו'. האי חוטמא, חייך מפל סטרין, חדו שלימא. נחת רוח. אסוותא. בחוטמא דזעיר אנפין (במח דאוקיימא) כתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו וגו'. והכא כתיב (ישעיה מח) ותהלתי אחרטם לך.

ובספרא דאגדתא, דבי רב ייבא סבא, אוקים, ה' בפומא, והכא לא מתקיימא הכי, ולא אצטרפא (ס"א אצטרפא), אף על גב דבחד סלקא, אלא בה' דינא תליא, ודינא בחוטמא תליא, דכתיב עלה עשן

באפו. ואי תימא, הא כתיב ואש מפיו תאכל. עקרא דרוגזא בחוטמא תליא.

בר תקונין דעתיקא קדישא, במוחא שקיט וסתים מתתקנן. וכל תקונין דזעיר אנפין, בחכמה תתאה מתתקנן. דכתיב, (תהלים קד) כלם בחכמה עשית, וה' כללא דכלא ודאי. מה בין ה' לה'. ה' דהכא, דינא אתער מנה. ודהכא רחמי גו רחמי.

בדיקנא דעתיקא קדישא, תליא כל יקירו דכלא. מזלא דכלא אקרי. מהאי דיקנא, מזלא יקירותא (נ"א מהאי מזלא יקירא) דכל יקירין, מזלי עלאי ותתאי. כלהו משגיחין ליה הוא מזלא. בהאי מזלא תליא חיי דכלא, מזוני דכלא. בהאי מזלא תליין שמיא וארעא. גשמין דרעוא. בהאי מזלא, אשגחותא דכלא. בהאי מזלא תליין כל חיילין עלאין ותתאין. (דף רפ"ט ע"ב)

תלת עשר נביעין, דמשחא דרבותא טבא, תליין בדיקנא דמזלא יקירא דא. וכלהו נפקין לזעיר אנפין. לא תימא כלהו, אלא תשעה מנייהו, משתבחן בזעיר אנפין, לאכפייא דינין.

(וכד) האי מזלא, תלייא בשקולא עד טבורא. כל קדושי קדושין דקדושא ביה תליין. בהאי מזלא, פשיט פשיטותא דקוטרא עלאה. הוא רישא דכל רישין, דלא אתידע, ולא אשתמודע, ולא ידעין עלאין ותתאין. בגין כן בלא בהאי מזלא תלייא.

בדיקנא דא, תלת רישין דאמינא, מתפשטן. וכלהו מתחברן בהאי מזלא, ומשתכחין ביה. ובגין כן, כל יקירו דיקירותא, בהאי מזלא תלייא. כל אלין אתון דתליין בהאי עתיקא, כולהו תליין בהאי דיקנא, ומתחברן בהאי מזלא, ותליין ביה, לקיימא אתון אחרנין. דאלמלי לא סליק אלין אתון בעתיקא, לא קיימין אלין אחרנין. ובגין כן אמר משה כד אצטריד, 'י' 'י', תרי זימני, ופסיק טעמא בגווייהו. דהא במזלא תלייא כלא. מהאי מזלא, מתפספי עלאי ותתאי, ומתפפין קמיה. זכאה חולקיה מאן דזכי להאי.

האי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, לא אדפר, ולא אשתבח. ובגין דאיהו רישא עלאה לכל עלאין, לא אדפר, בר רישא חדא, בלא גופא, לקיימא בלא.

והאי (נ"א דכל סתימין) ס"א בגין דאיהו) רישא עלאין לכל עלאין, לא אדפר, אלא רישא חדא, בלא גופא, לקיימא בלא. והוא) טמיר וסתים וגניז מפלא, תקונין אתתקנן, בהוא מוחא סתימא דכלא, דאתפשט ואתתקן כלא ונפיק חסד עלאה ותתאה, וחסד

עֲלָאָה אֶתְפֹּשֵׁט וְאֶתְקַן וְאֶתְכָּלִּיל כֹּלָא בְּמוֹחָא סְתִימָאָה דָּא. כַּד אֶתְתְּקַן חֲוֹרָא דָּא בְּנִהִירוֹ דָּא, בְּטַשׁ מָאן דְּבִטַשׁ, בְּהַאי מוֹחָא וְאֶתְנַהִיר, וְתִלְיָא מִמְזֵלָא יִקְרָא מוֹחָא אַחְרָא, דְּאֶתְפֹּשֵׁט וְנִהִיר לְתַלְתִּין וְתָרִין שְׁבִילִין. כַּד אֶתְנַהִיר נִהִיר מִמְזֵלָא יִקְרָא. אֶתְנַהִירוֹ תֵּלַת רִישֵׁין עֲלָאִין, תָּרִין רִישֵׁין, וְחַד דְּכָלִּיל לֹון. וּבְמִזֵּלָא תִלְיִין, וְאֶתְכָּלִּיל בֵּיהּ.

מִבְּאֵן שְׂאֵרֵי לְאֶתְגְּלִיָּא יִקְרִי דְדִיקְנָא, דְּאִיהוּ מִזֵּלָא סְתִימָאָה. וְאִינוּן מִתְתְּקַנְן, כְּמָה דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא תֵּלַת רִישֵׁין מִתְעַטְרִין בֵּיהּ, הַכִּי כֹלָא בְתֵלַת רִישֵׁין. וְכַד אֶתְנַהֲרֵן, תִּלְיִין כֹּלָהוּ דָּא בְדָא בְתֵלַת רִישֵׁין, תָּרִין מִתָּרִין סְטָרִין, וְחַד דְּכָלִּיל לֹון.

וְאִי תִימָא, מָאן עֵתִיקָא קְדִישָׁא. תָּא חֲזִי, לְעִילָא לְעִילָא, אִית דִּלָּא אֶתְיַדַּע, וְלָא אֶשְׁתְּמוּדַע, וְלָא אֶתְרָשִׁים, וְהוּא כֹלִיל כֹּלָא, וְתָרִין רִישֵׁין בֵּיהּ כֹּלִילֵן (ס"א תל"ו). וְכַדִּין כֹּלָא (תד"א) הַכִּי אֶתְתְּקַן. וְהוּא לָאוּ בְּמִנְיָנָא, וְלָא בְכֹלְלָא וְלָא בְּחוּשְׁבֹן אֶלָּא בְּרַעוּתָא דְלִבָּא, עַל דָּא אֶתְמַר, (תהלים ט) אֶמְרָתִי אֶשְׁמְרָה דְרָכֵי מַחֲטָא בְלִשׁוֹנִי.

אַתְר דְּשִׁירוּתָא אֶשְׁתַּכַּח, מִעֵתִיקָא קְדִישָׁא, דְּאֶתְנַהִיר מִמְזֵלָא, הוּא נִהִירוֹ דְּחֻכְמָתָא, דְּאֶתְפֹּשֵׁט לְתַלְתִּין וְתָרִין עֵיבָר. וְנִפְקָא מִהוּא מוֹחָא סְתִימָאָה, מִנִּהִירוֹ דְּבֵיהּ. וּמָה דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא נִהִיר בְּקַדְמִיתָא (ס"א בחכמתא), דָּא הִיא. וְשִׁירוּתָא מָמָה דְּאֶתְגְּלִיָּא (ת"י), וְאֶתְעַבִּיד לְתֵלַת רִישֵׁין, וְרִישָׁא חָדָא כֹלִיל לֹון. וְאֵלִין תֵּלַת מִתְפֹּשֵׁטִין לְזַעִיר אַנְפִּין, וּמֵאֵלִין נִהִרִין כֹּלָא. אֶתְגְּלִיָּף הֵאִי חֻכְמָתָא, וְאֶפִּיק חַד נִהִרָא, דְּנִגִיד וְנִפִּיק לְאֶשְׁקָאָה גִנְתָּא וְעֵייל (נ"א ועי"ל) בְּרִישָׁא דְזַעִיר אַנְפִּין, וְאֶתְעַבִּיד חַד מוֹחָא וּמִתְמָן אֶתְמָשִׁיף וְנִגִיד בְּכֹל גּוּפָא, וְאֶשְׁקִי כָּל אִינוּן נְטִיעָאן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וְגו'.

תוֹ אֶתְגְּלִיָּף הֵאִי חֻכְמָתָא, וְאֶתְמָשֵׁף וְעֵייל בְּרִישָׁא דְזַעִיר אַנְפִּין, וְאֶתְעַבִּיד מוֹחָא אַחְרָא (הוּא אַחְרָא). הַהוּא נִהִירוֹ דְּאֶתְמָשְׁכָא מִנִּיהּ אֵלִין תָּרִין מְשִׁיכֵן אֶתְגְּלִיָּפוֹ, מִתְחַבְרֵן בְּחַד רִישָׁא דְעַמִּיקָא דְבִירָא, דְכְּתִיב, (משלי ג) בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ. וְעֵייל בְּרִישָׁא דְזַעִיר אַנְפִּין, וְאֶתְעַבִּיד מוֹחָא אַחְרָא, וּמִתְמָן אֶתְמָשִׁיף וְעֵייל לְגוֹ גּוּפָא, וּמִלְיָא כָּל אִינוּן אֶדְרִין וְאֶכְסְדִרִין דְּגוּפָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי כד) וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ.

וְאֵלִין נִהִרִין, מִנִּהִירוֹ דְּהוּא מוֹחָא עֲלָאָה סְתִימָאָה, דְּנִהִיר בְּמִזֵּלָא (עֵתִיקָא קְדִישָׁא). וְכֹלָא דָּא בְדָא תִלְיִין. וְאֶתְקָשֵׁר דָּא בְדָא, וְדָא בְדָא, עַד דִּישְׁתְּמוּדַע דְּכֹלָא חַד, וְכֹלָא הוּא עֵתִיקָא, (דף ר"ז ע"א) וְלָא אֶתְפָּרַשׁ מִנִּיהּ כְּלוּם. אֵלִין תֵּלַת נִהִירִין, נִהִרִין לְתֵלַת אַתְרֵינִין, דְּאֶקְרוּן אַבְהֵן. וְאֵלִין

נְהִינן לְבָנִין. וְכֹלָא נְהִיר מֵאַתְר חַד. פֻּד אֶתְגַּלְיָא הַאי עֵתִיקָא, רַעְוָא דְרַעְוֹן, כֹּלָא נְהִיר וְכֹלָא אֶשְׁתַּכַּח בְּחֵדוֹ שְׁלִימָתָא.

הַאי חֲכָמָתָא אֶקְרִי עֵדֹן, וְהַאי עֵדֹן אֶתְמַשְׁךְ מֵעֵדֹן עֲלָאָה, סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין. וּמַהֲאֵי עֵדֹן, אֶקְרִי שִׁירוּתָא. דְבַעֲתִיקָא לָא אֶקְרִי, וְלָא הוּי שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא. וּבְגִין דְלָא הוּי בֵּיה שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא, לָא אֶקְרִי אֶתָּה. בְּגִין דְאֶתְפְּסִיָּא וְלָא אֶתְגַּלְיָא. וְאַקְרִי הוּא. וּמֵאַתְר דְשִׁירוּתָא אֶשְׁתַּכַּח אֶקְרִי אֶתָּה, וְאַקְרִי אָב. דְכְּתִיב, (ישעיה סג) כִּי אֶתָּה אָבִינוּ.

בְּאַגְדָּתָא דְבֵי רַב יִיבָא סָבָא, כֹּלְלָא דְכֹלָא, זְעִיר אַנְפִּין אֶקְרִי אֶתָּה. עֵתִיקָא קְדִישָׁא דְאֶתְפְּסִיָּא, אֶקְרִי הוּא. וְשִׁפִּיר. וְהַשְׁתָּא קְרִינֵן בְּאַתְר דָּא דְשִׁירוּתָא אֶשְׁתַּכַּח, אֶתָּה. אָף עַל גַּב דְאֶתְפְּסִיָּא, מְנִיָּה הוּי שִׁירוּתָא, וְאַקְרִי אָב. וְהוּא אָב לְאַבְהֵן. וְהַאי אָב נְפִיק מֵעֵתִיקָא קְדִישָׁא, דְכְּתִיב (איוב כח) וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא. וּבְגִין כֹּד לָא אֶשְׁתְּמוּדַע.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב (איוב כח) אֱלֹהִים הִבִּין דְרַפְּהָ, דְרַפְּהָ מִמֶּשׁ. אָבֵל וְהוּא יָדַע אֶת מְקוּמָהּ, מְקוּמָהּ מִמֶּשׁ. וְכָל שְׁכֵן דְרַפְּהָ. (מְקוּמָהּ מִמֶּשׁ. וְלָא דְרַפְּהָ. מְקוּמָהּ מִמֶּשׁ.

וְכָל שְׁכֵן דְרַפְּהָ.) וְכָל שְׁכֵן הַהוּא חֲכָמָה דְסְתִימָא בֵּיה בְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא.

הַאי חֲכָמָה שִׁירוּתָא דְכֹלָא, מְנִיָּה מִתְּפַשְׁטֵן תְּלָתִין וְתַרְיַן שְׁבִילִין. (שְׁבִילִין וְלָא אֶרְחִין) וְאוּרִייתָא בְּהוּ אֶתְפְּלִילַת בְּעֶשְׂרִין וְתַרְיַן אֶתְוֹן, וְעֶשְׂרִי אֶמִירָן. הַאי חֲכָמָה אָב לְאַבְהֵן. וּבְהַאי חֲכָמָה, שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא אֶשְׁתַּכַּח. וּבְגִין כֹּד, חֲכָמָה עֲלָאָה חֲכָמָה תִּתָּאָה. פֻּד אֶתְפַּשְׁט חֲכָמָה, אֶקְרִי אָב לְאַבְהֵן. כֹּלָא לָא אֶתְפְּלִיל אֶלָּא בְּהַאי. (ס"א כֹּד מִתְּפַשְׁטֵן חֲכָמוֹת, אֶתְקַרְרִי אָב לְאַבְהֵן. כֹּלָא לָא אֶשְׁתַּכַּחֵל אֶלָּא בְּהַאי) דְכְּתִיב, (תהלים קד) כָּלֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ.

זְקַרְרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן יְדוּי, וְחַדִּי, אָמַר, וְדַאי עֵידֵן הוּא לְגַלְיָא, וְכֹלָא אֶצְטְרִיךְ בְּשַׁעֲתָא דָּא. תְּאַנָּא, בְּשַׁעֲתָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין, בְּעָא לְאַתְקַנָּא כֹּלָא, אֶתְקִין פְּעִין דְכַר וְנוֹקְבָא. בְּאַתְר דְאֶתְפְּלִילוּ דְכַר וְנוֹקְבָא לָא אֶתְקַיְמוּ, אֶלָּא בְּקִיּוּמָא אֶחְרָא (ס"א גְּעִין דְכַר) דְדְכַר וְנוֹקְבָא. וְהַאי חֲכָמָה כֹּלְלָא דְכֹלָא, פֻּד נְפָקָא וְאַתְנַהִיר מֵעֵתִיקָא קְדִישָׁא, לָא אֶתְנַהִיר אֶלָּא בְּדְכַר וְנוֹקְבָא. דְהַאי חֲכָמָה אֶתְפַּשְׁט, וְאַפִּיק מִנִּיָּה בִּינָה, וְאַשְׁתַּכַּח דְכַר וְנוֹקְבָא. הוּא, חֲכָמָה אָב. בִּינָה אָם. חֲכָמָה וּבִינָה, בְּחַד מִתְקַלָּא אֶתְקַלוּ, דְכַר וְנוֹקְבָא. וּבְגִינֵיהוּ כֹלָא אֶתְקַיְמוּ בְּדְכַר וְנוֹקְבָא, דְאַלְמָלָא הַאי, לָא מִתְקַיְמִין.

שִׁירוּתָא דָּא אָב לְכֹלָא, אָב לְכֹלְהוּ אֶבְהֵן, אֶתְחַבְרוּ דָּא בְּדָא, וְנַהִירוּ דָּא בְּדָא. (חֲכָמָה אָב. בִּינָה אָם. דְכְּתִיב (משלי ב) כִּי אָם לְבִינָה תִקְרָא) פֻּד אֶתְחַבְרוּ, אוּלִידוּ, וְאַתְפַּשְׁטַת מְהִימְנוּתָא. בְּאַגְדָּתָא דְבֵי רַב יִיבָא סָבָא, הֲכִי תְאַנִּי, מְהוּ בִּינָה.

אֶלָּא כּד אַתְחַבֵּר דָּא בְּדָא, יו"ד בְּה"א, אַתְעַבְרַת, וְאַפִּיקַת בְּן, וְאוּלִידַת. וּבְגִין כֶּךָ, בִּינָה אַקְרִי, בֶּן י"ה, שְׁלִימוּתָא דְכָלָּא. אֲשַׁתְּכַחוּ תְרוּוּיָיהוּ דְמַתְחַבְרָן, וּבֶן בְּגוּוּיָיהוּ. כָּלְלָא דְכָלָּא. בְּתַקוּנַיָיהוּ אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוּתָא (נ"א בֶּן י"ה, תְרוּוּיָיהוּ דְמַתְחַבְרָן, וּבֶן בְּגוּוּיָיהוּ. בְּתַקוּנַיָיהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ שְׁלִימוּתָא דְכָלָּא כָּלְלָא) דְכָלָּא, אָב וְאָם. בֶּן וּבַת.

מַלְיָן אֲלִין, לָא אַתְיָיהֶבוּ לְגַלְאָה, בַּר לְקַדְיָשִׁי עֲלִיוֹנִין, דְּעָאלוּ וְנַפְקוּ, וַיִּדְעִין אַרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְלָא סְטָאן בְּהוּ לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא. דְכַתִּיב, (הושע יד) פִּי יִשְׂרָאֵל דְרַכִּי יִי' וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וְגו'.

זַפְּאָה חוּלְקִיָּה, דְמָאן דְזָכִי לְמַנְדַּע אוּרְחוּי, וְלָא סְטִי, וְלָא יִטְעִי בְּהוּ. דְמַלְיָן אֲלִין סְתִימִין אֵינּוּן וְקַדְיָשִׁי עֲלִיוֹנִין נְהִירִין בְּהוּ, כְּמָאן דְנְהִיר מְנַהִירוּ דְבוּצִינָא. לָא אַתְמָסְרוּ מַלְיָן אֲלִין, אֶלָּא לְמָאן דְּעָאל וְנַפִּיק. דְמָאן דְלָא עָאל וְנַפִּיק, טַב לִיָּה דְלָא אַבְרִי. דְהָא גְלִיָּא קָמִי עַתִּיקָא קַדְיָשָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, דְמַלְיָן אֲלִין נְהִירִין כְּלַפָּאִי, בְּאַשְׁלָמוּתָא דְרַחֲמִימוּתָא וּדְחִילוּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאַלְיָן בְּנִי דְהָכָא, יַדְעֵנָא בְּהוּ דְהָא עָאלוּ וְנַפְקוּ, וְאַתְנַהֲרִין בְּאַלְיָן מַלְיָן, וְלָא כְּכֵלְהוּ. וְהַשְׁתָּא אַתְנַהֲרִירוּ בְּשְׁלִימוּתָא כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ. זַפְּאָה חוּלְקִי עֲמַהוּן, בְּהֵוּא עֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל מַה דְאַמִּינָא דְעַתִּיקָא קַדְיָשָׁא. וְכָל מַה דְאַמִּינָא דְזַעִיר אַנְפִּין. כָּלָּא חַד, כָּלָּא חַד מְלָה. לָא (ד' ר"צ ע"ב) תְּלִיָּא בִיָּה פִירוּדָא. בְּרִיךְ הוּא בְרִיךְ שְׁמִיָּה לְעֵלְמִי וְלְעֵלְמִי עֲלָמִין.

תָּא חַזִּי, שִׁירוּתָא דָּא דְאַקְרִי אָב, אַתְכְּלִיל בְּיו"ד, דְתְלִיָּא מִמְזָלָא קַדְיָשָׁא. וּבְגִין כֶּךָ, יו"ד כְּלִיל אַתְוּוֹן אַחַרְנִין. י' סְתִימָא דְכָל אַתְוּוֹן אַחַרְןָּ. י' רִישָׁא וְסִיפָא דְכָלָּא.

וְהֵוּא נְהַר דְנִגִּיד וְנַפִּיק, אַקְרִי עֲלָמָא דְאַתִּי, דְאַתִּי תְדִיר וְלָא פְּסִיק. וְהֵאִי הוּא עֵדוּנָא דְצַדִּיקָא, לְזַפְּאָה לְהֵאִי עֲלָמָא דְאַתִּי, דְאַשְׁקִי תְדִיר לְגַנְתָּא, וְלָא פְּסִיק. עֲלִיָּה כְּתִיב (ישעיה נח) וּכְמוֹצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ מִימֵיו. וְהֵוּא עֲלָמָא דְאַתִּי, אַבְרִי בְּיו"ד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנָהַר יוֹצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. י' כְּלִיל תְּרִין אַתְוּוֹן ו"ד.

בְּאַנְדְרָתָא דְבִי רַב יִיבָא סְבָא תְנִינָן, אָמַאי ו"ד כְּלִיל בְּיו"ד. אֶלָּא נְטִיעָה דְגַנְתָּא (ס"א וְדָא) דָּא, אַקְרִי ו'. אֵית גַּנְתָּא אַחַרָּא, דְאַיְהִי ד'. וּמַהֲאִי

ו', אֲשַׁתְּקִיָּא ד'. (דְאַיְהִי אַרְבַּעַה). (ס"א רְאִשִׁים) וְהֵינּוּ רְזָא דְכְּתִיב, וְנָהַר יוֹצֵא מִעֵדֶן וְגו'. מְאִי עֵדֶן. דָּא חֲכָמָה עֲלָאָה, וְדָא י'. לְהַשְׁקוֹת. אֶת הַגֶּן, דָּא הוּא ו'. וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהִיָּה לְאַרְבַּעַה רְאִשִׁים, דָּא הוּא ד', וְכָלָּא כְּלִיל בְּיו"ד.

וּבְגִין כֶּךָ, אַקְרִי אָב לְכָלָּא. אָב לְאַבְהֶן. שִׁירוּתָא דְכָלָּא, (אַקְרִי) בֵּיתָא דְכָלָּא,

דְּכַתִּיב, (משלי כד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת. (מהאי י' שירותא וסיומא דכלא) וְכַתִּיב, (תהלים קד) כָּלֶם בְּחֻכְמָה עָשִׂיתָ. בְּאַתְרֵיהּ, לָא אֲתַגְלִיֵּיא, וְלֹא אֲתִידַע. מִדְּאַתְחַבְר בְּאַימָא אֲתִרְמִיז בְּאַימָא וּבְגִין כְּףֵי אִימָא כָּלְלָא דְכָלְלָא, כְּהָ אֲתִידַע וּבְהָ אֲתִרְמִיז, שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא דְכָלְלָא. (חֻכְמָה אַקְרִי) דְּבַה סְתִים כָּלְלָא.

בְּרָלְלָא דְכָלְלָא, שְׂמָא קְדִישָׁא. עַד הַשְׁתָּא רְמִיזָנָא, וְלֹא אֲמִינָא כָּל אֲלִין יוֹמִין. וְהָאִידְנָא מִתְגַּלְפִּין סְטָרִין, י', כְּלִיל בְּהָאִי חֻכְמָה. ה' דָּא אִימָא, וְקָרִינָן בִּינָה. ו"ה, אֲלִין תְּרִין בְּנִין, דְּמִתְעַטְרָן מֵאַימָא. וְהָא תְּנִינָן, דְּבִינָה אֲתַפְלִיל מִכָּלְלָא. יו"ד דְּמִתְחַבְרָא בְּאַימָא, וּמִפְקִין בִּין. וְהִינּוּ בִינָה, א"ב וְא"ם דְּאִינוּן י"ה, בֵּן בְּגוּוֹיָהּ.

הַשְׁתָּא אִית לָא סְתִפְלָא, בִּינָה, וְאַקְרִי תְּבוּנָה, אֲמָאִי אַקְרִי תְּבוּנָה, וְלֹא בִינָה. אֲלָא תְּבוּנָה אַקְרִי, בְּשַׁעְתָּא דְּנִקְא לְתִרִין בְּנִין, בִּין וּבִין, ת, דְּאִינוּן ו"ה, וְהָאִי שַׁעְתָּא אַקְרִי תְּבוּנָה. דְּכָלְלָא כְּלִיל בְּאֲלִין אֲתוּוּן, בִּין וּבִין, אִינוּן ו"ה. וְכָלְלָא חַד כָּלְלָא, וְהִינּוּ תְּבוּנָה.

בְּסַפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סְבָא אָמַר, דְּשַׁלְמָה מְלָפָא, תְּקוּנָא קְדָמָה דְּגַלִּי וְאָמַר, (שיר השירים א) הַנָּדָה יָפָה רַעֲיָתִי מֵהָאִי הוּא. וְתְּקוּנָא תְּנִינָא, אַקְרִי כְּלָה, דְּאִיהִי נִוְקְבָא דְּלִתְפָּא. וְאִינוּן דְּאַמְרִי, דְּתִרְוּוּיָהּ לְהָאִי נִוְקְבָא דְּלִתְפָּא אִינוּן, לָאוּ הָכִי. דְּהָא קְדָמָה לָא אַקְרִי כְּלָה. וְהָא בְּתִרְאָה, אַקְרִי כְּלָה, לְזִמְנִין יְדִיעִין (לְזִמְנִין סְגִיאִין). דְּהָא זִמְנִין סְגִיאִין אִינוּן, דְּדְּכֹרָא לָא אֲתַחְבְּר עִמָּה, וְאַסְתַּלַּק מִינָהּ. בְּהָאִי זִמְנָא כְּתִיב, (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב. בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְדַּכְּפָּא נִוְקְבָא, וְדְּכֹרָא בְּעִי לָאֲתַחְבְּרָא עִמָּה, כְּדִין אַקְרִי כְּלָה. כְּכָלְלָה מִפְּשָׁא אֲתִיא.

(אבל) הָאִי אִימָא, לָא אֲפָסִיק רַעוּתָא דְּתִרְוּוּיָהּ לְעֵלְמִין, בְּחַד נְפָקִין, בְּחַד שְׂרִיין. לָא אֲפָסִיק דָּא מִן דָּא, וְלֹא אֲסַתְלַק דָּא מִן דָּא. וּבְגִין כְּףֵי פְתִיב וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תְּדִיר, וְלֹא אֲפָסִיק. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, וּכְמוֹצֵא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִימּוֹ. וּבְגִין כְּףֵי פְתִיב רַעֲיָתִי, בְּרַעוּתָא דְּאַחֲוָה שְׂרִיין, בְּאַחֲדוּתָא שְׁלִימוּתָא. אֲבָל הָכָא אַקְרִי כְּלָה, דְּכַד אֲתָא דְּכֹרָא לָאֲתַחְבְּרָא עִמָּה, הִיא כְּלָה, כְּכָלְלָה אִיהִי אֲתִיא מִפְּשָׁא.

וּבְגִין כְּףֵי, תְּרִי (ויחי רמ"ב) תְּקוּנִין דְּנוֹקְבֵי פְרִיש שְׁלָמָה. תְּקוּנָא דְּקְדָמִיתָא סְתִימָא, בְּגִין דְּאִיהִי סְתִימָא. וְתְּקוּנָא תְּנִינָא פְרִיש יְתִיר, וְלֹא סְתִים פּוּלִי הָאִי. וְלִבְתֵּר תְּלִיא כָּל שְׂבָחָא בְּהָאִי דְּלַעֲלָא. דְּכַתִּיב, (שיר השירים ו) אַחַת הִיא לְאַמָּה בְּרָהּ הִיא לְיִלּוּדָתָהּ. וּבְגִין דְּאִיהִי אִימָא מִתְעַטְרָא בְּעַטְרָא דְּכָלְלָה, וְרַעוּתָא דְּיו"ד לָא אֲפָסִיק מִנָּהּ לְעֵלְמִין, אֲתִיב בְּרַשׁוּתָהּ כָּל חִירוֹ דְּעַבְדִּין. כָּל חִירוֹ דְּכָלְלָא. כָּל חִירוֹ דְּחִיבָא, לְדַכְּפָּא לְכָלְלָא.

דְּכַתִּיב, (ויקרא טו) כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם. וְכַתִּיב (ויקרא כח) וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה יוֹבֵל הִיא. מָאִי יוֹבֵל. כְּמָה דְאֵת אָמַר (ירמיה יז) וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שָׂרָשָׁיו. מִשׁוּם הֵהוּא נָהַר דְאֵתִי וְנָגִיד וְנִפְיָק, וְאֵתִי תְדִיר, וְלֹא פְסִיק.

בְּתִיב (דף רצ"א ו"א) (משלי ב) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלְךָ. כִּיֹּן דְאָמַר כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, אָמַאי לְתַבּוּנָה. אֲלֹא כִלָּא כְּמָה דְאָמִינָא. הִי מְנַיְהוּ עֲלָאָה. בִּינָה עֲלָאָה מִתַּבּוּנָה. בִּינָה אָב וְאָם וּבֶן. י"ה: אָב וְאָם, וּבֶן בְּגוּוֹיָהוּ. תַּבּוּנָה: פְּלֵא כִלָּא דְבִנְיָן, בֶּן וּבֵת, ו"ה. וְלֹא אֲשַׁתְּכַח אָב וְאָם, אֲלֹא בְּאִמָּא, דְאִמָּא וְדָאִי (ס"א אֲלֹא בְּבִינָה. וּבְתַבּוּנָה וְדָאִי אִימָא) רְבִיעָא עֲלִיָּהוּ, וְלֹא אֲתַגְלִיָּא. אֲשַׁתְּכַח דְכִלָּל דְתַרִּין בְּנִין, אֲקָרִי תַבּוּנָה. וְכִלָּל דְאָב אִם וּבֶן, אֲקָרִי בִינָה. וְכַד פְּעִי לְאֲכִלָּל כִּלָּא, בְּהֵאִי אֲתַפְּלִיל. וְהֵאִי אָב וְאָם וּבֶן, אֲקָרוּן חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. בְּגִין דְּהֵאִי בֶן נָטִיל סִמְנִין דְאָבוּי וְאִמִּיהָ, אֲקָרִי דַעַת, דְּהוּא סְהִדוּתָא דְתַרְוֵיָּהוּ. וְהֵאִי בֶן, אֲקָרִי בּוּכְרָא. דְכַתִּיב, (שמות ד) בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דְאֲקָרִי בּוּכְרָא, נָטִיל תַרִּין חוּלְקִין. וְכַד אֲתַרְבִּי בְעֵטְרוּי, נָטִיל תְּלַת חוּלְקִין. וּבִין כַּד וּבִין כַּד, תַרִּין חוּלְקִין, וְתְלַת חוּלְקִין פְּלֵא חַד מְלָה. וְהֵאִי וְהֵאִי חֲכִי (ס"א חַד) הָוִי, יְרוּתָא דְאָבוּי וְאִמִּיהָ יְרִיתָ.

מָאִי יְרוּתָא דָא. אַחְסַנְתָּא דְאָבוּי וְאִמִּיהָ, וְתַרִּין עֵטְרִין דְהוּוּ גְנִיזִין בְּגוּוֹיָהוּ, וְאַחְסִינוּ לְבָן דָא. מִסְטָרָא דְאָבוּי, הָוֵה גְנִיז בְּגוּוֹיָה חַד עֵטְרָא, דְאֲקָרִי חֶסֶד. וּמִסְטָרָא דְאִמָּא, חַד עֵטְרָא דְאֲקָרִי גְבוּרָה. וְכִלָּהוּ מִתַּעֲטְרִין בְּרִישִׁיָּה, וְאַחִיד לֹוֹן. וְכַד נְהַרִּין אֲלִין אָב וְאָם עֲלִיהָ, פְּלָהוּ אֲקָרוּן תְּפִילִין דְרִישָׁא. וְכִלָּא נָטִיל בֶּן דָא, וְיְרִית פְּלֵא, וְאַתְפֹּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא. וְהֵאִי בֶן יְהִיב לְבִרְתָּא. וּבְרִתָּא מְנִיָּה אֲתַזֵּן. וְעַל פֶּל פְּנִים מִפְּאֵן, בְּרָא יְרִית וְלֹא בְרִתָּא. בְּרָא יְרִית לְאָבוּי וְלְאִמִּיהָ וְלֹא בְרִתָּא. וּמְנִיָּה אֲתַזֵּן בְּרִתָּא. כְּמָה דְכַתִּיב, (דניאל ד) וּמִזֹּזֹן לְכִלָּא בִיָּה. (וְאִי תִימָא כָל הָאִי וְהֵאִי אֲקָרוּן צְדִיק וְצַדִּיק בְּחַד אֵינֹן וְחַד כִּלָּא).

הֲנִי אָב וְאָם, פְּלִילִין וּמִתְחַבְּרִין דָא בְּדָא. וְאָב טְמִיר יְתִיר. וְכִלָּא אַחִיד מְעַתִּיקָא קְדִישָׁא, וְתִלָּא מִמְזֵלָא קְדִישָׁא, יְקִירוּ דְכָל יְקִירִין. וְאֲלִין אָב וְאָם, מִתְקַנִּין בִּיתָא, כְּמָה דְאָמִינָא דְכַתִּיב, (משלי כד) בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בֵּית וּבְתַבּוּנָה יִתְכַוֵּן וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֵאוּ כָל הוֹן יְקָר וְנָעִים. וְכַתִּיב (משלי כב) כִּי נָעִים כִּי תִשְׁמְרוּם בְּכַטְנֶךָ. (חֲנִי כִלָּלָא דְכִלָּא, כְּמָה דְאָמִינָא וְתַלְוִין מִפּוּלָא קְדִישָׁא יְקוּרָא).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאֲדָרָא לֹא גְלִינָא כִלָּא. וְכָל הֲנִי מְלִין, טְמִירִין בְּלַבְּאֵי הוּוּ עַד הַשְּׁתָּא, וּבְעִינָא לְאֲטְמָרָא לֹוֹן לְעֲלָמָא דְאֵתִי, מִשׁוּם דְתַמְזֵן

שְׁאַלְתָּא שְׂאִיל לְנָא, כְּמָה דְכְתִיב, (ישעיה לג) וְהָיָה אֲמוֹנַת עֲתִף חוֹסֵן יְשׁוּעוֹת
 חֲכָמָה וְדַעַת וְגו', וְחֲכָמָה בְּעֵינֵי מִינִי, וְהַשְׁתָּא רַעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּהַאי, הָא בְּלֹא כְסוּפָא אִיעוּל קָמִי פְּלִטְרוּי.

בְּתִיב (שמואל א ב) כִּי אֵל דְּעוֹת יִי'. דְּעוֹת וְדָאִי. הוּא הִדְעַת. בְּדַעַת כָּל פְּלִטְרוּי
 אֲתַמְלִיין. דְּכְתִיב, וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ. (בגין כך) דַּעַת אַחְרָא לֹא
 אֲתַגְלִיא, דְּהָא טְמִירָא אָזִיל בְּגוּוּיָהּ, וְאַתְּכְּלִיל בִּיהּ. דַּעַת נְהִיר בְּמוֹחִין,
 וְאַתְּפִשֵׁט בְּמוֹחָא כְּלָא. (במוחא, בנפשא כלא, כי אל דעות יי').

בְּסַפְרָא דְאַגְדָּתָא תְּנִינָן, כִּי אֵל דְּעוֹת יִי', אֵל תְּקַרֵּי דְעוֹת, אֲלֵא עֲדוֹת.
 דְּהוּא סְהֵדוּתָא דְכְּלָא, סְהֵדוּתָא דְתֵרִין חוּלְקִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 (תהלים עח) וַיִּקֶּם עֲדוֹת בְּיַעֲקֹב. וְאַף עַל גַּב דְּהָאֵי מְלָה, אוֹקְמוּהָ בְּסַפְרָא
 דְּצִנִּיעוּתָא בְּגוּוּנָא אַחְרָא. הָתָם בְּאַתְרֵיהּ שְׁלִים, הֲכָא פְּלֹא שְׁפִיר, וְכְלָא
 הָוִי, כִּד אֲסֵתִים מְלָה.

הָאֵי אָב וְאָם, כְּלָהוּ בְּהוּ כְּלִילָן, כְּלָא בְּהוּ סְתִימָן, וְאִינוּן סְתִימָן בְּמַזְלָא
 קְדִישָׁא, עֲתִיקָא דְכָל עֲתִיקִין. בִּיהּ סְתִימָן. בִּיהּ כְּלִילָן. כְּלָא הוּא,
 כְּלָא הָוִי. בְּרִיךְ הוּא, בְּרִיךְ שְׁמִיָּה, לְעָלָם וּלְעָלְמֵי עָלְמִין.

כִּד מְלִין דְּאַדְרָא יָאוּת, וְכְלָהוּ מְלִין קְדִישִׁין, מְלִין דְּלֹא סְטָאן לִימִינָא
 וְלִשְׁמָאלָא, כְּלָהוּ מְלִין דְּסְתִימִין, וְאַתְּגְלִיין לְאִינוּן דְּעָאלוּ וְנַפְקוּ,
 וְכְלָא הֲכִי הוּא. וְעַד הַשְׁתָּא הוּוּ מִתְּפַסְיִין אֵלִין מְלִין דְּדְחִילְנָא לְגַלְאָה,
 וְהַשְׁתָּא אֲתַגְלִיין. וְגַלִּי קָמִי (מלכא) עֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְּהָא לֹא לִיקְרָא דִּילִי
 וּדְבִית אָבָא עֲבִידְנָא, אֲלֵא בְּגִין דְּלֹא אִיעוּל בְּכְסוּפָא קָמִי פְּלִטְרוּי
 עֲבִידְנָא. וְעוּד, הָא חֲמִינָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל הַנִּי זְפָאֵי קְשׁוּט
 דְּהֲכָא מִשְׁתַּפְּחִין, כְּלָהוּ מִסְתַּכְּמִין עַל יְדֵי. דְּהָא חֲמִינָא דְכְּלָהוּ חֲדָאן בְּהָאֵי
 הַלּוּלָא דִּילִי, וְכְלָהוּ זְמִינִין (דף רצ"א ע"ב) בְּהַהוּא עְלָמָא בְּהִילּוּלָא דִּילִי,
 זְפָאָה חוּלְקִי.

אָמַר רַבִּי אָבָא, כִּד סִיִּים מְלָה דָא בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בּוּצִינָא עֲלָאָה, אָרִים
 יְדוּי, וּבְכָה וְחִיף. בְּעָא לְגַלְאָה מְלָה חֲדָא. אָמַר, בְּמְלָה דָא
 אֲצִטְעֵרְנָא כָּל יוֹמָאֵי, וְהַשְׁתָּא לֹא יְהִבִּין לִי רְשׁוּתָא. אֲתַתְּקַף, וְיִתִּיב,
 וְרַחֵשׁ בְּשַׁפּוּתֵיהּ, וְסַגִּיד תְּלַת זְמַנִּין, וְלֹא הָוּה יְכִיל בְּרַ נֶשׁ לְאַסְתַּכְּלָא
 בְּאַתְרֵיהּ, כָּל שְׁכָן בִּיהּ. אָמַר, פּוּמָא פּוּמָא, דְּזָכִית לְכָל הָאֵי, לֹא אֲנַגְיָבוּ
 מִבּוּעָד. מִבּוּעָד נְפִיק וְלֹא פָּסַק. עֲלֵךְ קָרִינָן (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מִעֲדָן.
 וְכְתִיב (ישעיה נח) וְכִמּוּצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ מִימִיו.

הָאִידְנָא אֲסֵהֲדָנָא עָלִי. דְּכָל יוֹמִין דְּקָאִימְנָא, תְּאִיבְנָא לְמַחְמֵי יוֹמָא דָא,
 (נ"א רעוהא לְגַלְאָה רוא דא) וְלֹא סְלִיק בְּרַעוּתֵי (ס"א ביד'), כִּד הָאִידְנָא, דְּהָא

בְּעֵטְרָא דָּא מְתַעֲטֵר הָאִי יוֹמָא. וְהִשְׁתָּא בְּעִינָא לְגַלְאָה מְלִין, קַמִּיהָ דְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, דְּהָא כְּלָהוּ מְתַעֲטֵרִין בְּרִישֵׁי. וְהָאִי יוֹמָא לֹא יִתְרַחֵק לְמִיעַל לְדוּכְתִּיהָ, כְּיוֹמָא אַחְרָא. דְּהָא כָּל יוֹמָא דָּא בְּרִשׁוּתֵי קְיִימָא. וְהִשְׁתָּא שְׂרִינָא לְגַלְאָה מְלִין, בְּגִין דְּלֹא אִיעוּל בְּכִסּוּפָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְהָא שְׂרִינָא אִימָא.

בְּתִיב, (תהלים פט) צָדֵק וּמִשְׁפָּט מְכוּן כְּסָאָךְ חֶסֶד וְאַמֶּת יִקְדְּמוּ פְּנֵיךְ. מֵאֵן חִפְיָמָא, יִסְתַּכַּל בְּהָאִי, לְמַחְמֵי אוּרְחוּי (כ"א דינוי) דְקַדִּישָׁא עֲלָאָה, דִּינִין דְקִשׁוּט, דִּינִין דְמְתַעֲטֵרִין בְּכַתְרֵי עֲלָאִין. דְּהָא חֲמִינָא דְכְּלָהוּ בּוּצִינִין נְהָרִין מְבוּצִינָא עֲלָאָה, טְמִירָא דְכָל טְמִירִין, פְּלָהוּ דְרִגִין לְאַתְנַהֲרָא. (נ"א וּפְלָהוּ אִינּוּן דְרִגִין לְאַתְנַהֲרָא) וּבְהָהוּא נְהוּרָא דְכָכַל דְרִגָּא וְדְרִגָּא, אַתְגְּלִינָא מַה דְאַתְגְּלִינָא, וְכְלָהוּ נְהוּרִין אַחֲדָן, נְהוּרָא דָּא בְּנְהוּרָא דָּא, וְנְהוּרָא דָּא, בְּנְהוּרָא דָּא, וְנְהוּרִין דָּא בְּדָא, וְלֹא מְתַפְרֵשׁן דָּא מִן דָּא.

נְהוּרָא דְכָל בּוּצִינָא וּבּוּצִינָא, דְאַקְרוּן תְּקוּנֵי מְלַפָּא, פְּתֵרֵי מְלַפָּא, כָּל חַד וְחַד, נְהִיר וְאַחֲדִיד בְּהָהוּא נְהוּרָא דְלָגוּ לָגוּ, וְלֹא מְתַפְרֵשׁ לְבַר. וּבְגִין כֵּן פְּלֹא בְּחַד דְרִגָּא אֶסְתַּלֵּק, וְכֹלָא בְּחַד מְלָה אַתְעֲטֵר, וְלֹא מְתַפְרֵשׁ דָּא מִן דָּא, אִיהוּ וּשְׁמִיהָ חַד הוּא. נְהוּרָא דְאַתְגְּלִינָא, אֶקְרִי לְבוּשָׁא דְמְלַפָּא. נְהוּרָא דְלָגוּ לָגוּ, (בְּמַהוּא נְהוּרָא הוּא מַה) נְהוּרָא סְתִים, וּבִיָּה שְׂרִינָא הָהוּא דְלֹא אַתְפְּרֵשׁ וְלֹא אַתְגְּלִינָא.

וּכְלָהוּ בּוּצִינֵי, וְכְלָהוּ נְהוּרִין, נְהָרִין מְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, בּוּצִינָא עֲלָאָה. וְכַד מְסַתְּפֵלְן, פְּלָהוּ נְהוּרִין דְאַתְפְּשִׁטֵן. לֹא אֶשְׁתַּכַּח בַּר בּוּצִינָא עֲלָאָה, דְאַטְמֵר וְלֹא אַתְגְּלִינָא. בְּאִינּוּן לְבוּשֵׁין דִּיקָר, לְבוּשֵׁי קִשׁוּט, תְּקוּנֵי קִשׁוּט, בּוּצִינֵי קִשׁוּט, אֶשְׁתַּכַּחוּ תְרִין בּוּצִינִין, תְּקוּנָא דְכוּרְסֵינָא דְמְלַפָּא, וְאַקְרוּן צָדֵק וּמִשְׁפָּט. וְאִינּוּן שִׁירוּתָא, וּשְׁלִימוּתָא, בְּכָל מְהִימְנוּתָא. וּבְהִנֵּי מְתַעֲטֵרִין כָּל דִּינִין דְלְעִילָא וְתַתָּא, וְכֹלָא סְתִים בְּמִשְׁפָּט. וְצָדֵק מְהָאִי מִשְׁפָּט אַתְזֵן. וּלְזַמְנִין קְרִינֵן לָהּ, (בְּרֵאשִׁית יד) וּמְלַפֵּי צָדֵק מְלַךְ שָׁלֵם.

בַּר מְתַעֲרִין דִּינִין מִמִּשְׁפָּט, פְּלָהוּ רַחֲמֵי, פְּלָהוּ בְשְׁלִימוּ. דְּהָאִי מְבַסֵּם לְהָאִי צָדֵק, וְדִינִין מְתַקְנִין, וְכְלָהוּ נַחְתִּין לְעֵלְמָא בְשְׁלִימוּ, בְּרַחֲמֵי. וּכְדִין (אמר) שְׁעַתָּא דְמַתְּחַבְרָן דְכַר וְנוּקְבָא, וְכָל עֲלָמִין פְּלָהוּ בְּרַחֲמֵי, וּבְחֻדוּתָא.

וְכַד אֶסְגִּיאוּ חוּבֵי עֲלָמָא, וְאַסְתַּאבַּת מְקַדְשָׁא, וְדְכוּרָא אַתְרַחֵק מִן נוּקְבָא, וְחוּיָא תְקִיפָא שְׂרִינָא לְאַתְעֲרָא, וְוִי לְעֵלְמָא דְמַתְזֵן בְּהָהוּא זְמַנָּא מְהָאִי צָדֵק. כְּמָה חֲבִילֵי טְרִיקִין מְתַעֲרִין בְּעֵלְמָא, כְּמָה זְפָאִין מְסַתְּלִקִין מְעֵלְמָא.

וְכַל פֶּן לְמָה. בְּגִין דְּאַתְרַחֵק דְּכוּרָא מִן נוֹקְבָא, וּמִשְׁפֵּט לָא קָרַב בְּצֻדָּק
דָּא. וְעַל הַאי כְּתִיב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפֵּט, דְּמִשְׁפֵּט אֲתַרְחֵק מֵהַאי
צֻדָּק, וְלֹא אֲתַבְסְמָא, וְצֻדָּק יִנְקָא מֵאַתְרַחֵר אַחְרָא.

וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה מְלָכָא, (קהלת ז) אֵת הַפֶּל רְאִיתִי בַיּוֹמֵי הַבְּלִי יֵשׁ צְדִיק
אוֹבֵד בְּצֻדְקוֹ וְגוֹ', הֶבֶל דָּא, (ס"א ל"ג הֶבֶל דָּא) הֶבֶל חָדָא, מֵהַבְּלִים
דְּלַעֲיִלָא, דְּאַקְרוּן אַפִּי מְלָכָא, וְדָא אִיהוּ מְלָכוּתָא קְדִישָׁא, דְּכַד הִיא
מִתְעָרָא בְּדִינוּי, פְּתִיב יֵשׁ צְדִיק אוֹבֵד בְּצֻדְקוֹ. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּמִשְׁפֵּט
אַתְרַחֵק מִצֻּדָּק. וּבְגִין פֶּן אַקְרִי, וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפֵּט.

תָּא חֲזִי, פֶּד אֲשַׁתְּכַח זַפְּאָה עַלְאָה בְּעַלְמָא, רַחֲמִימָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אַפִּילוּ כַד אֲתַעֵר צֻדָּק בְּלַחֲדוּי, יְכִיל עַלְמָא לְאַשְׁתַּזְבָּא בְּגִינָה.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיָּה, וְלֹא מִסְתַּפִּי (דף רצ"ב ע"א) מִן דִּינָא. וְכַד
הֵהוּא זַפְּאָה לָא קְרִימָא בְּקִיּוּמִיָּה, מִסְתַּפִּי אַפִּילוּ מִמִּשְׁפֵּט, וְלֹא יְכִיל
לְמִיקָם בֵּיה. כֹּל שְׁפֹן בְּצֻדָּק.

דְּוֹד מְלָכָא, בְּקַדְמִיתָא אָמַר, (תהלים כו) בְּחַנְנֵי יְיָ וְנִסְנִי. דְּהָא אָנָּא לָא
מִסְתַּפִּינָא מִכֹּל דִּינִין, אַפִּילוּ מֵהַאי צֻדָּק, וְכֹל שְׁפֹן דְּאַחִידְנָא בֵּיה,
מָה כְּתִיב. (תהלים יז) אָנִי בְּצֻדָּק אֲחֻזָּה פְּנִיָּה, בְּצֻדָּק וְדָאִי. לָא מִסְתַּפִּינָא
לְמִיקָם בְּדִינוּי. בְּתַר דְּחַב, אַפִּילוּ מִמִּשְׁפֵּט מִסְתַּפִּי, דְּכְתִיב, (תהלים קמג) וְאַל
תְּבֹא בְּמִשְׁפֵּט אֵת עַבְדְּךָ.

תָּא חֲזִי, פֶּד מִתְבַּסְמָא הַאי צֻדָּק מִמִּשְׁפֵּט, פְּדִין אַקְרִי צֻדָּקָה. וְעַלְמָא
מִתְבַּסְמָא בְּחֹסֵד, וְאַתְמַלִּיא מִנְיָה. דְּכְתִיב, (תהלים לג) אוֹהֵב צֻדָּקָה
וּמִשְׁפֵּט חֹסֵד יְיָ מְלֵאָה הָאָרֶץ.

אַסְתַּחֲרָנָא עָלִי, דְּכֹל יוֹמָאֵי הוֹינָא מִצְטַעַר עַל עַלְמָא, דְּלֹא יַעֲרַע בְּדִינוּי
דְּצֻדָּק, וְלֹא יוֹקִיד עַלְמָא בְּשְׁלֵהוּבוּי. פְּמָה דְּכְתִיב, (משלי ל) אֲכַלְהָ
וּמַחֲתָה פִּיהָ. מִכָּפֵן וְלֵהֲלֵאָה, פְּפּוּם כֹּל חַד, פְּפּוּם בִּירָא עִמָּקָא, וְהָא
בְּדָרָא דָּא אִית בֵּיה זַפְּאִין, וְזַעֲרִין אֵינוּן דִּיקוּמוּן לְאַגְנָא עַל עַלְמָא, וְעַל
עֲאֲנָא, מֵאַרְבַּעָה זִיוִין. (ס"א ע"ל עַלְמָא, וְעֲלִיָּא בְּעִיָּו).

עַד פֶּאן אַחִידֵן מְלִי דָּא בְּדָא, וּמִתְפָּרְשֵׁן מְלִין דְּסְתִימִין בְּעַתִּיקָא קְדִישָׁא,
סְתִימָא דְּכֹל סְתִימִין, וְהִיךְ אַחִידֵן אֵלִין בְּאַלִּין. מִכָּפֵן לְהֵלְאָה, מְלִין
דְּזַעֲרִי אַנְפִּין, אֵינוּן דְּלֹא אֲתַגְלִיין בְּאַדְרָא. אֵינוּן דְּהוּוּ סְתִימִין בְּלַפְּאִי,
וְתַמָּן לָא אֲתַקְנוּ. (עַד פֶּאן סְתִימִין מְלִין) הִשְׁתָּא אֲתַתְקְנוּ וְאַתְגְּלִיין, וְכִלְהוּ מְלִין
סְתִימִין, וּבְרִירִין כְּלָהוּ. זַפְּאָה חוּלְקִי, וְאַיְנוּן דִּירְתוּ יְרוּתָא דָּא, דְּכְתִיב,
(תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁפְכָה לוֹ וְגוֹ'.

הַאי דְּאוּקִימָנָא, אָב וְאַם בְּעַתִּיקָא אַחִידֵן, בְּתִיקוּנוּי, הֵכִי הוּא. דְּהָא

ממוחא סתימאָה דְּכָל סְתִימִין תְּלִיין, (כ"א גמ' קמ"ז) ומתאחדן ביה. (ואף על גב דעתיקא קדישא אתתמן בלחודוי) וכד יסתכלון (בכל) מלי. פלא הוא עתיקא בלחודוי, הוא הוי, והוא יהא. וכל הגי תקונין ביה. אחידן ביה סתימן לא מתפרשן מניה מוחא סתימאָה לא אתגלייא ולא תליא ביה א"ב וא"ם מהאי מוחא נפקו, אתפלילו במזלא, וביה תליין, וביה אחידן. זעיר אנפין, בעתיקא קדישא תלייא ואחיד. והא אוקימנא מלי באדרא. זפאה חולקיה דמאן דעאל ונפיק, וינדע אורחין דלא יסטי לימינא ולשמאלא. ומאן דלא עאל ונפק, טוב ליה דלא אברי. וכתיב (הושע יד) פי ישראלים דרכי יי'.

אמר רבי שמעון, מסתפל הוינא כל יומא בהאי קרא, דכתיב, (תהלים לד) ביי' תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו. והאידינא אתקיים קרא כלא. ביי' תתהלל נפשי ודאי, דהא נשמתי ביה אחידא, ביה להטא, ביה אתדבקת ואשתדלת ובאשתדלותא דא תסתלק לאתרהא. ישמעו ענוים וישמחו, כל הגי צדיקייא, וכל פגי מתיבתא קדישא, וזפאין דאתיין השתא עם קדשא בריה הוא, פלהו שמעין מלי, וחדאן. בגין פה, (תהלים לד) גדלו ליי' אתי ונרוממה שמו יחדיו.

פתח ואמר, כתיב, (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום. הָדא הוא דכתיב, (תהלים מח) פי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו. נועדו, באן אתר. בארץ אדום. באתר דדינין מתאחדין תמן. עברו יחדיו, דכתיב וימת וימלוך תחתיו. המה ראו כן תמהו נבהלו נחפזו, דלא אתקיימו באתרייהו, בגין דתקונין דמלכא לא אתקנו, וקרפא קדישא ושורוי, לא אזדמנו.

הָדא הוא דכתיב, באשר שמענו כן ראינו וגו', דהא פלהו לא אתקיימו, והיא אתקיימת השתא, בסטרא דדכורא, דשריא עמה. הָדא הוא דכתיב, וימלוך תחתיו הדר ושם עירו פּעו ושם אשתו מהיטבאל בת מטריד בת מי זהב. מי זהב ודאי כמה דאוקימנא באדרא.

(והא) בספרא דאגדתא דרב המנונא סבא אתמר, וימלוך תחתיו הדר. הדר ודאי, כמה דאת אמר, (ויקרא כג) פרי עץ הדר. ושם אשתו מהיטבאל, כמה דאת אמר פפות תמרים. וכתיב, (תהלים צב) צדיק פתמר יפרח, דאיהי דכר ונוקבא. האי אתקריאת בת מטריד, בת מההוא אתר דטרדין פלא לאתדבקא, ואקרי אב. וכתיב (איוב כח) לא ידע אנוש ערפה ולא תמצא בארץ החיים. דכר אחר, בת מאימא, דמסטרהא מתאחדין דינין, דטרדין (דף רצ"ב ע"ב) לכלא. בת מי זהב, דינקא בתרין אנפין, דנהירו בתרין גוונין. בחסד ובדינא.

עד לא אברי עלמא, לא הוו משגיחין אנפין באנפין, ובגין כך, עלמין קדמאי אתחברו, ועלמין קדמאי בלא תקוונא אתעבידו. וזהו דלא הוה בתקוונא, אקרי זיקין נצוצין, כהאי אומנא, מרצפא (ס"א מרופתא), כד אכתש במנא דפרזלא, אפיק זיקין לכל עיבר, ואינון זיקין דנפקין, נפקין להיטין ונהירין, ודעכין לאלתר. ואלין אקרון עלמין קדמאי. ובגין כך אתחברו ולא אתקיימו. עד דאתתקן עתיקא קדישא, ונפיק אומנא (ר"א מאנא) לאומנותיה.

ועל האי תנינא במתניתא דילן, דניצוצא אפיק זיקין בזיקין (נ"א דבוצינא אפיק זיקין ניצוצין) לתלת מאה ועשרין עיבר. ואינון זיקין, עלמין קדמאי אקרון, ומיתו לאלתר. לבתר נפיק אומנא (ס"א מאנא) לאומנותיה, ואתתקן בדבר ונוקבא, והני זיקין דאתדעכו ומיתו, השתא אתקיים כלא. מבוצינא דקרדינותא, נפק ניצוצא, פטישא תקיפא, דבטש, ואפיק זיקין עלמין קדמאי, ומתערבי (ר"א ומתדבי) באורא דכנא, ואתבסמו דא בדא.

כד אתחבר אב"א ואימ"א, וזהו אב הוא, מרוחא דגניז בעתיק יומין, ביה אתגניז האי אורא, ואכליל לניצוצא, דנפק מבוצינא דקרדינותא דגניז במעוי דאימא. וכד אתחברו תרווייהו, ואתפלילו דא בדא. נפיק גולגלתא חד תקיפא, ואתפשט בסטרוי, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא. כמה דעתיקא קדישא תלת רישין אשתכחו בחד, כך כלא אזדמן בתלת רישין, כמה דאמינא.

בהאי גולגלתא דזעיר אנפין, נטיף טלא מרישא חוורא (ואחיד ליה), וזהו טלא אתחזי בתרי גוויי. ומניה מתזן חקלא דתפוחין קדישין. ומהאי טלא דגולגלתא דא, טחנין מנא לצדיקיא לעלמא דאתי, וביה זמינין מתייא לאחייא. ולא אזדמן מנא דנפל מהאי טלא, בר ההוא זמנא בזמנא דאזלו ישראל במדברא, וזן להו עתיקא דכלא, מהאי אתר. מה דלא אשתכח לבתר. הדא הוא דכתיב, (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. כמה דאת אמר (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו'. האי בההוא זמנא. לזמנא אתרא תנינן, קשים מזונותיו של אדם קמי קדשא בריך הוא. והא במזלא תלייא במזלא ודאי. ועל פן בני חיי ומזוני, לאו בזכותא תלייא מלתא, אלא במזלא תלייא מלתא, וכלא תליין בהאי מזלא, כמה דאוקימנא.

תשעה אלפין רבוא עלמין, נטלין וסמכין על האי גולגלתא. והאי אורא דכנא אתפליל בכלא, פיון דהוא כליל מפלא וכלא אתפליל ביה, אתפשטו אנפוי לתרין סטרין, בתרי נהורין פלילן מפלא. וכד אסתפלוי

אנפול, באנפין דעתיקא קדישא, כלא ארך אפים אקרי. מאי ארך אפים.
 (ארך אפים מיכע ליה) אלא הכי תנינן, בגין דארין אפיה לחיביא. אבל ארך
 אפים, אסוותא דאנפין. דהא לא אשתכח אסוותא בעלמא, אלא בזמנא
 דאשגחין אנפין באנפין.

בחללא דגולגלתא, נהירין תלת נהורין. ואי תימא תלת, ארבע אינון,
 כמה דאמינא, אחסנתיה דאבוי ואמיה, ותרין גניזין דלהון,
 דמתעטרן פלהו ברישיה, ואינון תפלין דרישא. לבתר מתחברן בסטרוי,
 ונהרין ועאלין בתלת חללי דגולגלתא. נפקין פל חד בסטרוי, ומתפשטין
 בכל גופא.

ואלין מתחברין בתרי מוחי. ומוחא תליתאה כליל לון, ואחיד (ואינון תפלין

דרישא. ואלין מתחברן בתרי מוחי. ומוחא תליתאה כליל לון, ונהרין ועאלין בתלת חללי דגולגלתא. לבתר נפקין
 פל חד בסטרוי, ומתפשטין בכל גופא. והאי מוחא תליתאה אחיד) בהאי סטרא ובהאי סטרא,
 ומתפשט בכל גופא, ואתעביד מניה תרי גוויי כלילן פחדא. ומהאי נהיר
 אנפול, ואסהיד באפא ואימא גוויי דאנפול. והוא אקרי דעת, בדעת (ס"א
 גדא) כתיב, (שמואל א ב) פי אל דעות ה' וגו', בגין דאיהו בתרי גוויי לו נתפנו
 עלילות. אבל לעתיקא קדישא סתימאה, לא נתפנו. מאי טעמא נתפנו
 להאי. בגין דירית תרין חולקי, וכתיב (שמואל ב כב) עם חסיד תתחסד וגו'.
 והא בקשוט אוקימו חבריאי, דכתיב, (בראשית כט) ויגד יעקב (דף רצ"ג ע"א) לרחל
 פי אחי אביה הוא. ויגד, הא אוקמוה, דכלא רזא דחכמתא. וכי בן
 רבקה הוא. בן רבקה, ולא כתיב בן יצחק. רמז, וכלא רמיזא בחכמתא.
 ועל האי אקרי שלים בכלא. וביה אתחזי מהימנותא. ובגין כך כתיב,
 ויגד יעקב, ולא כתיב ויאמר.

הני גוויי, כמה דנהרין בעטרא דרישא, ועאלין בחללי דגולגלתא. הכי
 מתפשטין בכל גופא, וגופא אתאחיד בהו. לעתיקא קדישא סתימא,
 לא נתפנו, ולא ייאן ליה, דהא כלא בחד אשתכח, חידו לכלא, חיים
 לכלא. לא תלייא ביה דינא. אבל בהאי, לו נתפנו עלילות ודאי.

בגולגלתא דרישא, תליין פל אינון רבוון ואלפין מקוצי דשערין, דאינון
 אוכמין. ומסתפכין דא בדא, אחידן דא בדא, דאחידן בנהירו
 עלאה דמעטר ברישיה מאפא, וממוחא דאתנהיר מאפא. לבתר נפקין
 נימין על נימין, מנהירו דמתעטר ברישיה מאימא, ומשאר מוחי. וכלהו
 אחידן, ומסתפכי באינון שערין דאחידן מאפא, בגין דאינון מתערבין דא
 בדא, ומסתפכין דא בדא.

ובלהו מוחי אחידן בגולגולתא, במוחא עלאה. וכלהו משיכן אתמשכן

מתלת חללי דמוחא, אחידן במוחי מתערבן דא בדא, בדכיא במסאבא.
 בכל אינון טעמין ורזין, סתימין ומתגליין. ובגין כך פלהו מוחי רמיזי (כד
 נמצא בס"י) באנכי יי' אלהיך וכו', כמה דנהרין בעטרא דרישא, ועאלין
 בחללי דגולגלתא.

כך אינון קוצין אוכמין, חפין ותליין לסטרא דאודנין. והא אוקימנא,
 דבגין כך כתיב, (מלכים ב יט) הטה יי' אזנך ושמע. מפאן אוקימנא, מאן
 דבעי דירפין מלפא אודניה לקבליה, יסלסל ברישיה דמלפא, ויפנה
 שערי מעל אודנוי, וישמע ליה מלפא בכל מה דבעי.

בפלגותא דשערי, מתאחדא חד אורחא, בארחא דעתיק יומין,
 ומתפרשן מניה כל אורחוי דפקודי אורייתא, (ואתמנן עליהו) כל
 מאריהון דיבבא ויללא תליין בכל קוצא וקוצא, ואינון מפרשין רשתא
 לחייבא, דלא ידעין אינון ארחין. הדא הוא דכתיב, (משלי ד) דרך רשעים
 פאפלה. וכל אלין תליין בקוצין תקיפין, ובגין כך פלהו תקיפין.
 ואוקימנא באינון שעיען אתאחדן מאריהון דמתקלא, (ס"א דרמימותא) דכתיב,
 (תהלים כה) כל ארחות יי' חסד ואמת. וכל כך, בגין דמשכין ממוחין סתימין
 דרהיטי דמוחא.

ובגין כך משתכחי כל חד פפום אורחוי, מחד מוחא באינון קוצין
 שעיען, אתמשכון מאריהון דמתקלא, דכתיב כל ארחות יי' חסד
 ואמת.

ממוחא תניינא, באינון קוצין תקיפין, אתמשכון ותליין מאריהון דיבבא
 ויללא דכתיב בהו דרך רשעים פאפלה לא ידעו במה יפשלו.
 מאי קא מיירי. אלא לא ידעו, פלומר לא ידעין, ולא בעאן למנדע, במה
 יפשלו. אל תקרי במה, אלא באימא יפשלו. באינון דמתאחדין בסטר
 דאימא. מאי סטרא דאימא. גבורה תקיפא מינה מתאחדן מאריהון
 דיבבא ויללא.

ממוחא תליתאה, באינון קוצין דאינון באמצעיתא, אתמשכון ותליין
 מאריהון דמידין (דמאריין). ואקרון אפין נהירין ולא נהירין. ובהני
 כתיב (משלי ד) פלס מעגל רגליך. וכלא אשתכח באינון קוצין ושערי
 דרישא.

מצחא דגולגלתא, מצחא לאתפקדא (ס"א לאתעקרא) חייבא על עובדיהון.
 וכד האי מצחא אתגלייא, מתערין מאריהון דדינין, לאינון דלא
 מתפספין בעובדיהון. האי מצחא סומקא כוורדא. ובשעתא דאתגלייא

מִצְחָא דַּעֲתִיקָא בְּהַאי מִצְחָא, אַתְּהִדְרַת חֲוֹרָא כְּתַלְגָּא. וְהַיָּא שְׁעָתָא, עַת
רְצוֹן אֶקְרִי לְכֻלָּא.

בְּסַפְרָא דַּאֲגִדְתָּא דְּבִי רַב יִיבָא סָבָא אָמַר, מִצְחָא זְכִי מִצְחָא, מִצְחָא
דַּעֲתִיקָא. וְאִי לָאו, אֲשַׁדִּי ח' בֵּין תְּרִין אַתְוּוֹן, כְּמָה דַּאת אָמַר
(במדבר כד) וּמְחִץ פְּאֲתֵי מוֹאָב.

וְאוֹקִימְנָא, דַּאֶקְרִי נְצַח בְּאַתְוּוֹן רְצוּפִין. וְכְמָה נְצַחִים הוּוּ. וְאַף עַל גַּב
דְּנְצַח אַחְרָא (באתרא) בְּנְצַח אַחְרָא אֲסַתְלַק, וְאִית נְצַחִים אַחְרַנִּין
דְּמִתְפְּשִׁטִּין בְּכָל גּוּפָא. וּבְגִין דְּשַׁבְתָּא בְּשַׁעֲתָא דְּצִלוּתָא דְּמִנְחָה, בְּגִין
דְּלֹא יִתְעַר דִּינִין, גְּלִיָּא עֲתִיקָא קְדִישָׁא מִצְחָא דִּילִיהּ, וְכָל דִּינִין אַתְפְּפִין
וְאֲשַׁתְּכּוּ וְלֹא אַתְעַבִּידוּ.

בְּהַאי מִצְחָא תְּלִין אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִין בְּתֵי דִינִין, לְכָל אִינוּן דְּחֻצִּיפִין
בְּעוֹבְדֵיהוּן. כְּמָה דְּכְתִיב, (תהלים עג) וְאָמְרוּ אִיכָה יָדַע אֵל וְיֵשׁ דַּעָה
בְּעֵלְיוֹן. וְהָא עֶשְׂרִים אִינוּן, אַרְבַּעָה (דף רצ"ג ע"ב) לְמָה. לְקַבְּלִיהוּן דְּאַרְבַּעָה
מִיתוֹת בֵּית דִּינָא לְתַתָּא, דְּתְלִין מְלַעֲלָא. וְאֲשַׁתְּאָרוּ עֶשְׂרִין. וּבְגִין כּוֹךְ לֹא
מְעַנִּישִׁין בֵּי דִינָא עֲלָאָה, עַד דִּישְׁלִים (נ"א עֶשְׂרִין) וְסַלְקָא לְעֶשְׂרִין שְׁנִין,
לְקַבְּלִיהוּן דְּעֶשְׂרִין בְּתֵי דִינָא. בְּמִתְנִיתָא סְתִימָאָה דִּילָן תְּנִינָן, לְקַבְּלִיהוּן
דְּאַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִין סְפָרִים דַּאֲתְפְּלִילָן בְּאוֹרֵייתָא.

עֵינִין דְּרִישָׁא, אִינוּן עֵינִין דְּלֹא מְסַתְּמִין מְנִייהוּ חֲתִיבָּא. עֵינִין דְּנִימִין
וְלֹא נִימִין. וּבְגִין כּוֹךְ אֶקְרוּ (שיר השירים ה) עֵינֵינוּ כִּוְנִים. מָאִי יוֹנִים. כְּמָה
דַּאת אָמַר, (ויקרא כה) וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים צד)
וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יְהוָה וְגו' וּכְתִיב (שם) הַנוֹטֵעַ אֲזַן הֲלֹא יִשְׁמַע וְגו'.

תְּקוּנָא דְּעַל עֵינָא, שְׁעָרֵי דְּמִתְשַׁעְרָן בְּשַׁעוֹרָא שְׁלִים. מְאִינוּן שְׁעָרִין תְּלִין
אֶלְף וְשִׁבְעָה מָאָה מְאָרֵי דַּאֲשַׁגְחוּתָא, לְאַגְחָא קְרָבָא. וּכְדִין קְיִימֵי
כְּלָהוּ מְשׁוּלְשְׁלִיהוּן וּמִתְפַּקְחִין עֵינִין.

כְּסוּתָא דְּעַל עֵינִין, גְּבִינִין מְתַאֲחָדָן בְּהוּ. וְאַלְף רַבּוּן מְאָרֵי תְּרִיסִין
אַתְאֲחָדָן בְּהוּ, וְאִינוּן אֶקְרוּן כְּסוּתָא דְּעֵינִין. וְכָל אִינוּן דַּאֶקְרוּן
עֵינֵי יי', לֹא פְּקִחִין, וְלֹא אַתְעָרוּן, בַּר בְּזִמְנָא דַּאֲלִין כְּסוּתֵי דְּגְבִינִין,
מְתַפְּרָשָׁן אִינוּן תְּתָאִי מְעֲלָאִי. וּבְשַׁעֲתָא דַּאֲתַפְּרָשָׁן גְּבִינֵי תְּתָאִי מְעֲלָאִי,
וְיַהֲבִין אַתְר לְאַשְׁגַּחָא מִתְפַּקְחִין עֵינִין, וְאַתְחַזִּי כְּמָאן דַּאֲתַעַר מְשִׁינְתִּיהּ.
אַסְתַּחְרוּ עֵינִין וְחָמָא לְעֵינָא פְּקִיחָא, וְאַסְתַּחֲן בְּחֲוֹרָא דִּילִיהּ. וְכַד
אַסְתַּחֲיִין, אַתְפְּפִין מְאָרִיהוּן דְּדִינִין לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כּוֹךְ כְּתִיב, (תהלים מד)
עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן יי' הַקִּיצָה וְגו'.

אַרְבַּע גְּוֹוִינִין אֶתְחַזְוִין בְּאִינוּן עֵינֵינוּן. מְאִינוּן נְהִירִין אַרְבַּעָה בְּתֵי דְתַפְלִינִין,
דְּנִהְרִין בְּרֵהִיטֵי מוּחָא. שְׂבַעָה דְאַקְרוּן עֵינֵי ה'. וְאַשְׁגַּחוּתָא נְפָקִי,
מִגְוֹן אוּכְמָא דְעֵינָא. כְּמָה דְאוּקִימְנָא בְּאֶדְרָא, דְכְּתִיב, (זכריה ג) עַל אֶבֶן
אֶחָת שְׂבַעָה עֵינַיִם. וְאִינוּן גְּוֹוִינִין מִתְלַהֲטִין בְּסִטְרֵיהוּ.

מִסּוּמְקָא, נְפָקִין אוּחְרָנִין, מְאִרֵי דְאַשְׁגַּחוּתָא לְדִינָא. וְאִינוּן אַקְרוּן, (דבריי
הימים ב טז) עֵינֵי יִי' מְשׁוּטְטוֹת בְּכָל הָאָרֶץ. מְשׁוּטְטוֹת, וְלֹא
מְשׁוּטְטִים. בְּגִין דְכְּלָהוּ דִינָא. מִירוּקָא, נְפָקִין אוּחְרָנִין, דְקִימִין לְגַלְאָה
עוּבְדִין, בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ. דְכְּתִיב (איוב לד) כִּי עֵינָיו עַל דְרָכֵי אִישׁ. וְאֵלִין
אַקְרוּן, (זכריה ד) עֵינֵי יִי' מְשׁוּטְטִים. מְשׁוּטְטִים, וְלֹא מְשׁוּטְטוֹת. בְּגִין דְאִינוּן
לְתַרִין סְטְרִין, לְטַב וּלְבִישׁ. מְחֻוּרָא, נְפָקִין כָּל אִינוּן רַחְמֵי, כָּל אִינוּן
טְבָאן, דְמִשְׁתַּכְּחֵי בְעַלְמָא, לְאוּטְבָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל. וְכַדִּין אֶסְתַּחֲוִין (נ"א
אֶסְתַּחֲרוּ) כָּל אִינוּן תְּלַת גְּוֹוִינֵי, לְרַחְמָא עַלְיֵיהוּ.

אַלִּין גְּוֹוִינִין מִתְעַרְבִין דָּא בְּדָא, וְאַתְדַּבְּקִין דָּא בְּדָא. כָּל חַד אוּזִיף לְחַבְרִיה
מִגְוֹוִינֵי דִילֵיה, בַּר מְחֻוּרָא, דְכְּלָהוּ כְּלִילָן בֵּיה פֶּד אַצְטְרִיה, וְהוּא
חֲפֵי עַל כְּלָא. כָּל גְּוֹוִינִין דְלִתְתָא, לֹא יְכַלִּין כָּל בְּנֵי עַלְמָא, לְאַסְתְּרָא לֹון
חֻוּרָא, לְאוּכְמָא לְסוּמְקָא וּלְירוּקָא. וְהָכָא בְּאַשְׁגַּחוּתָא חַד, כְּלָהוּ
אַתְאַחְדָן וְאַסְתַּחֲוִין בְּחֻוּרָא.

גְּבִינֵי לֹא מִשְׁתַּפְּכִין, בַּר פֶּד בְּעֵינֵי גְּוֹוִינִין דְחֻוּרָא לְאַשְׁגַּחָא, בְּגִין דְגְּבִינִין
יְהִיבִין אֶתְר לְאַשְׁגַּחָא, לְכְּלָהוּ גְּוֹוִינֵי. וְאִי אִינוּן לֹא יְהִיבִין אֶתְר, לֹא
יְכַלִּין לְאַשְׁגַּחָא וְלְאַסְתַּפְּלָא. גְּבִינִין לֹא קִימִין, וְלֹא מִשְׁתַּפְּכִין שְׁעֵתָא
חַדָּא שְׁלִימוּתָא, אֲלֵא פְקַחִין וְסַתְמִין, סַתְמִין וּפְקַחִין, מְשׁוּם עֵינָא פְקִיחָא
דְקִאֵי עַלְיֵיהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יחזקאל א) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב. וְהָא אוּקִימְנָא.
כְּתִיב (ישעיה לג) עֵינֵיךָ תִרְאִינָה יְרוּשָׁלַם נוֹה שְׂאֲנָן, וְכְתִיב (דברים יא) תָּמִיד עֵינֵי
יִי' אֶלְהֵיךָ בְּהַ מְרֻשִׁית הַשָּׁנָה וְגו'. דְהָא יְרוּשָׁלַם בְּעֵינָא כֹן, דְכְּתִיב,
צִדְקָא יִלִּין בְּהַ. וּבְגִין כֹּךְ יְרוּשָׁלַם, וְלֹא צִיּוֹן. דְכְּתִיב, (ישעיה א) צִיּוֹן
בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה וְגו', דְכְּלָא רַחְמֵי.

עֵינֵיךָ, עֵינֵיךָ כְּתִיב, עֵינָא דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא, סַתְימָא דְכְּלָא. הַשְׁתָּא, עֵינֵי יִי'
אֶלְהֵיךָ בְּהַ, לְטַב וּלְבִישׁ, כְּמָה דְאַתְחַזְוִי. (לְסוּמְקָא וּלְירוּקָא. וְהָכָא בְּאַשְׁגַּחוּתָא חַדָּא,
כְּלָהוּ אֶסְתַּחֲרוּ וְאַסְתַּחֲוִין בְּחֻוּרָא. גְּבִינֵי לֹא מִשְׁתַּפְּכִין, פֶּד בְּעֵינֵי גְּוֹוִינֵי לְאַשְׁגַּחָא) בְּגִין כֹּךְ לֹא אֶתְקִימוּ
בְּקִיּוּמָא תְדִיר. וְהַתָּם עֵינֵיךָ תִרְאִינָה יְרוּשָׁלַם, כְּלָא לְטַב, כְּלָא בְּרַחְמֵי.
דְכְּתִיב, (ישעיה נד) וּבְרַחְמִים גְּדוּלִים אֶקְבְּצֶךָ.

תָּמִיד עֵינֵי יִי' אֶלְהֵיךָ בְּהַ מְרֻשִׁית הַשָּׁנָה. מְרֻשִׁית חֶסֶד א' כְּתִיב, וְלֹא
רֵאשִׁית בְּאֶלְפֵי. מָאן הִיא. ה"א דְלִתְתָא. וְלְעִילָא כְּתִיב, (איכה ב)

השליך משמים ארץ תפארת ישראל. מאי טעמא השליך משמים ארץ. משום דכתיב, (ישעיה נ) אלביש (דף רצ"ד ע"א) שמים קדרות, ועינין בקדרותא, בגוונא אוכמא אתחפו.

מרשית השנה, מאן אתר מסתפלין בירושלם אלין עיני יי, חזר ופירש, מרשית השנה, דהוא דינא בלא אלף, ודינא אתאחד מסטרהא, אף על גב דלאו הוא דינא ממש. ועד אחרית שנה, אחרית שנה ודאי דינא אשתכח. דהא כתיב, (ישעיה א) צדק ילין בה, דהיא אחרית השנה. תא חזי, א' בלחודוי אקרי ראשון, דכר. באל"ף סתים וגניז מה דלא אתידע. פד אתחבר האי אל"ף באתר אחרא, אקרי ראשית. ואי תימא דאתחברא. לא. אלא אתגלגא ביה, ונהיר ליה, וכדין אקרי ראשית. ואפילו בהאי ראשית, לא אשגח בירושלם, דאלמלא הות בהאי, אתקיימת תדירא. אבל מרשית פתיב. ולעלמא דאתי כתיב, (ישעיה נא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

חוטמא דזעיר אנפין, תקונא דפרצופא. פל פרצופא ביה אשתמודע. חוטמא דא, לא כחוטמא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין. דחוטמא דעתיקא, חיים דחיים (לכלא). דהא מתרין נוקבין, נפקין רוחין דחיים, לכלא. בהאי זעיר אנפין פתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו וגו'.

בהאי תננא כל גווי (תרי גווי) אחידן ביה, בכל גוונא וגוונא, אחידן פמה מאריהון דדינא קשיא. דאחידן בההוא תננא. (ובגין כך) ולא מתבסמין פלהו, אלא בתננא דמדפחא דלתפא. ועל דא כתיב, (בראשית ח) וירח יי את ריח הניחח. מהו הניחח. אתבסמותא דמארי דינא, נחת רוח.

וירח יי את ריח הניחח, את ריח הקרבן לא כתיב, אלא את ריח הניחח. דכלהו גבוראן דאחידן בחוטמא, וכל דאתאחדן בהו, פלהו מתבסמן. וכמה גבוראן מתאחדן פחדא, דכתיב (תהלים קו) מי ימלל גבורות יי ישמיע כל תהלתו. והאי חוטמא, מחד נוקבא נפק אשא דאכלא כל שאר אשין. פחד נוקבא תננא. והאי והאי אשתכח באשא ותננא דמדפחא. ואתגלגיא האי עתיקא קדישא, ואשתכך פלא. היינו דאתמר (ישעיה מח) ותהלתי אחטם לך.

חוטמא דעתיקא קדישא אריף, ומתפשט. ואקרי ארף אפים. והאי חוטמא, זעיר. וכד תננא שרי נפיק בבחילו, ואתעביד דינא. ומאן מעכב להאי. חוטמא דעתיקא. וכלא כמה דאמינא באדרא, ואתערו חבריא.

וּבְסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, אֹקִים הָיִי תְרֵי נוֹקְבֵי. מִחַד תְּנַנָּא וְאַשָּׁא.
וּמִחַד נְיִיחָא וְרוּחָא טָבָא. דְּאִית בֵּיהּ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וְכַתִּיב (ס"א
דְּכַתִּיב) (הושע יד) וְרִיחַ לוֹ כַּלְבָּנוֹן. וּבְנוֹקְבָא כְּתִיב, (שיר השירים ז) וְרִיחַ אַפְּךָ
כַּתְפוּחִים. וּמָה בְּנוֹקְבָא הָכִי, כָּל שֶׁפֶן בֵּיהּ. וְשִׁפִּיר קָאָמַר.

וּמָה דְּאָמַר וַיִּרַח יְיָ אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ. הַנִּיחֹחַ בְּתַרֵּי סְטָרֵי, חַד נְיִיחָא,
דְּאִתְגַּלְיָא עֲתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, דְּהָאֵי הוּא נְיִיחָא
וְאִתְבְּסָמוּתָא לְכָלָא. וְחַד אִתְבְּסָמוּתָא דְּלִתְתָא, בְּהָהוּא תְּנַנָּא וְאַשָּׁא
דְּמַדְבָּחָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ מִתְרִין סְטָרִין, כְּתִיב נִיחֹחַ. וְכָלָא בּוֹזְעִיר אֲנַפִּין
אִתְמַר.

תְּרֵי אֹדְנִין, לְמִשְׁמַע טַב וּבִישׁ. וְתַרְוֵיהוּ סְלָקִין לְחַד. דְּכַתִּיב, (מלכים ב יט)
הִטָּה יְיָ אֲזַנְךָ וּשְׁמַע. אֹדְנָא לְגוּ בְּגוּ דִּילֵיהּ, תְּלִינָא בְּרִשְׁמִין
עֲקִימִין, בְּגִין דִּיתַעֲכַב קָלָא לְאַעֲלָא בְּמוּחָא, וְיַבְחִין בֵּיהּ מוּחָא, וְלֹא
בְּבַהִילוֹ, דְּכָל מְלָה דְּהוּי בְּבַהִילוֹ, לֹא הָוָה בְּחַכְמָתָא שְׁלִימָתָא.

מֵאֹדְנִין אֲלִין תְּלִינִין כָּל מְאָרִיהוּן דְּגַדְפִּין, דְּנִטְלִין קָלָא מְעֵלְמָא, וְכִלְהוּ
הָכִי אֲקָרוּן אֲזַנֵּי יְיָ, דְּכַתִּיב בְּהוּ, (קהלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת
הַקּוֹל וְגו'. כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, הָאֵי קָרָא קְשִׁיָּא, הַשְׁתָּא מְאִי
קוֹל אֵיפָא הָכָא, דְּהָא רִישָׁא דְּקָרָא כְּתִיב גַּם בְּמַדְעָךָ מֶלֶךְ אֵל תִּקְלַל,
בְּמַדְעָךָ כְּתִיב, וּבְחַדְרֵי מִשְׁכַּבְךָ וְגו'. מְאִי טַעְמָא כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ
אֶת הַקּוֹל, וְהָא לֵיפָא הָכָא קָלָא.

אַלְּא וְדָאֵי כָּל מָה דְּחָשִׁיב בְּרִ נֶשׁ, וְכָל מָה דִּיסְתַּפֵּל בְּלַבּוּי, לֹא עָבִיד
מְלָה, עַד דְּאַפִּיק לֵיהּ בְּשִׁפּוֹתֵיהּ, וְהוּא לֹא אִתְפּוֹן בֵּיהּ. וְהָיָא
מְלָה דְּאַפִּיק, מִתְבַּקְעָא בְּאוּרָא, (דף רצ"ד ע"ב) וְאַזְלָא וְסִלְקָא וְטָסָא בְּעֵלְמָא,
וְאִתְעָבִיד מְנִיָּה קָלָא. וְהָוָא קָלָא נִטְלִין לֵיהּ מְאָרֵי דְּגַדְפִּין, וְסִלְקִין לֵיהּ
לְמַלְפָּא, וְעֵייל בְּאֹדְנֵי. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דברים ה) וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹל
דְּבַרְכֶם. (במדבר יא) וַיִּשְׁמַע יְיָ וַיַּחַר אַפּוֹ.

וּבְגִין כֵּן, כָּל צְלוֹתָא וּבְעוֹתָא דְּבַעֲי בְּרִ נֶשׁ מִקְמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּעֵי
לְאַפְקָא מְלִין בְּשִׁפּוֹתֵיהּ, דְּאֵי לֹא אִפִּיק לוֹן, לְאוּ צְלוֹתֵיהּ צְלוֹתָא,
וְלְאוּ בְּעוֹתֵיהּ בְּעוֹתָא. וְכִיּוֹן דְּמְלִין נִפְקִין, מִתְבַּקְעִין בְּאוּרָא, סִלְקִין
וְטָסִין וְאִתְעָבִידוּ קָלָא, וְנִטְלִין לוֹן מֵאֵן דְּנִטְלִין, וְאַחֲרֵי לֹן לְאַתְרָא (נ"א לְבַתְרָא)
קְדִישָׁא, בְּרִישָׁא דְּמַלְפָּא.

מִתְרַת חֲלָלֵי דְּמוּחֵי, נְטִיפָא לְאֹדְנִין, וְהָוָא אֲקָרֵי נַחַל כְּרִית. כְּמָה
דְּאִתְ אָמַר, (מלכים א יז) נַחַל כְּרִית, כְּלוּמַר, כְּרוּתָא דְּאֹדְנִין. וְקָלָא
עֵייל בְּהָהוּא עֲקִימָא, וְאַשְׁתַּאב בְּהָהוּא נְהָרָא, דְּהָוָא נְטִיפָא. וְכַדִּין

אתעפב תפון, ואתפחין בין טב לביש. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (איוב לד) פִּי אֶזְן מְלִין תִּבְחֵן. ומאי טעמא אֶזְן מְלִין תִּבְחֵן. משום דאתעפב קלא בהווא נהרא דנטיפא, בעקימותא דאודנין, ולא עייל בבהילו. ובגין כך אתפחין בין טב לביש, (איוב לד) וְחִידָא יִטְעַם לְאֶכוּל. מאי טעמא חידא יטעם לאכול. בגין דיתעפב תפון, ולא עייל בבהילו בגופא, ועל דא יטעם ויתבחן, בין מתיקא למרירו.

בהאי נוקבא דאודנין, תליין נוקבין אוחרנין, נוקבא דעיינין. נוקבא דפומא. נוקבא דחוטמא. מההוא קלא דעייל בנוקבא דאודנין, אי אצטריף עייל לנוקבי דעיינין, ונבעין דמעין. מההוא קלא אי אצטריף, עייל לנוקבא דחוטמא דפרדשקא, ומפקי תנא ואשא מההוא קלא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (במדבר יא) וְיִשְׁמַע יְיָ וַיַּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְיָ. ואי אצטריף, עייל ההוא קלא לנוקבא דפומא, ומליל וגזר מלין (נ"א גזרו) מההוא קלא. פלא מההוא קלא דאודנין. עייל בכל גופא ואתרגיש מניה פלא. (ס"א כמה תלייא) תלייא בהאי אודנא. זפאה מאן דנטיר מלוי. על דא כתיב, (תהלים לד) נָצוּר לְשׁוֹנֵה מָרַע וּשְׁפֹתָיָהּ מְדַבֵּר מִרְמָה.

האי אודנא קרי ביה שמיעה. ובשמיעה אתפלילן אינון מוחי. חכמה אתפליל ביה, דכתיב, (מלכים א ג) וְנָתַתְּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ. בינה, כמה דאת אמר (שמואל א ג) דִּבֵּר כִּי שׁוֹמֵעַ עַבְדְּךָ. (מלכים ב יח) כִּי שׁוֹמְעִים אֲנַחְנוּ. (ובגין תליין פלא) דעת, כמה דאת אמר, (משלי ד) שְׁמַע בְּנִי וְקַח אִמְרֵי. (משלי ב) וּמִצְוֹתַי תִּצְפּוֹן אֲתָךְ. הא כלא תליין באודנין בהאי אודנא תליין צלותין ובעותין ופקיחא דעיינין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מלכים ב יט) הִטָּה יְיָ אֲזַנְהָ וּשְׁמַע פִּקְחַ עֵינֶיהָ וַרְאָה. הא כלא ביה תלייא.

בהאי אודנא, תליין רזין עלאין, דלא נפקין לבר, בגין כך היא עקימא לגו. ורזא דרזין סתימין ביה, ווי לההוא מגלה רזין. ובגין דהאי אודנא כניש רזין, ובעקימותא דלגו נטיל לון, לא גלי רזין לאינון דעקימין בארחייהו, אלא לאינון דלא עקימין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים כה) סוּד יְיָ לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לַהוֹדִיעַם, דנטילי ארחוי ונטילי מלין.

ואינון דעקימין בארחייהו, נטילי מלין ועיילין לון בבהילו, ולית בהו אתר לאתעפבא. וכל נוקבין אחרנין, מתפתחין ביה, עד דנפקין מלין בנוקבא דפומא. ואלין אקרו חייבי דרא, שנואי דקודשא בריה הוא. במתניתא דילן תנן, פאילו קטיל גוברין, וכאלו פלח לעבודה זרה. וכלא בחד קרא, דכתיב, (ויקרא יט) לֹא תִלְוֶה רְכִיל בְּעַמֶּךָ לֹא תַעֲמוּד עַל דַּם רַעֲךָ אֲנִי יְיָ. מאן דעבר על האי רישא דקרא, פאילו עבר על פלא.

זכאה חולקיהון דצדיקיא, דעלייהו כתיב, (משלי יא) ונאמן רוח מכסה דבר. נאמן רוח ודאי, דהא רוחא דלהון מאתר עלאה קדישא אשתליף, ובגין כך נאמן רוח אקרון. וסימן דא אוקימנא, ההוא דמגלה רזין, בידוע דנשמתייה, לאו איהו מגופא דמלכא קדישא. ובגין כך לית ביה רזא, ולא מאתר דרזא הוא. וכד תיפוק נשמתייה, לא אתדבבא בגופא דמלכא, דהא לא אתריה הוא. ווי ליה הוא בר נש, ווי ליה, ווי לנשמתייה. זכאה חולקיהון דצדיקיא, דמכסין רזין, כל שפן רזין עלאין דקודשא ברין הוא. (רזין עלאין דמלכא קדישא) עלייהו כתיב, (ישעיה ס) ועמך פולם צדיקים לעולם יירשו ארץ. (דף רצ"ה ע"א)

אנפוי, בתרין תקרובין דבוסמא. (בלהו) סהדותא על מה דאמינא, דהא סהדותא בהו תליא. ובכלא תליא סהדותא. אבל הני תקרובי דבוסמא, חוורא וסומקא, סהדותא לאבא ואימא. סהדותא לאחסנא דירית ואחיד לון. והא במתניתא דילן אוקימנא, כמה פרסי בין חוורא לסומקא, ואתפלילן ביה פחדא בסטרא דחוורא.

בר אתנהיר מנהירו דחוורא דעתיקא, חפייא ההוא חוורא על סומקא. וכלהו בנהירו אשתכח. וכדין כתיב, (במדבר ו) יאר יי פניו אליך. וכד חייבין סגיין, תליין דינין בעלמא, אשתכחת סגירותא בכלא (ס"א בעלמא). וסומקא אתפשט באנפין, וחספא כל (נ"א על) חוורא. וכדין כלא אשתכח בדינא. וכדין כתיב (תהלים לד) פני יי בעושי רע. (בגדי קנאה כתיב (ישעיה נט) בגדי נקם) וכלא בהאי תליא, ובגין דא סהדותא הוא בכלא.

כמה וכמה מארי תריסין מחפאן להני גווי, מצפאן להני גווי. פד נהירין גווי, כל עלמין בלהו בחדו. בזמנא דנהיר חוורא, כלא אתחזו בההוא גוונא. וכד אתחזי בסומקא כלא הכי אתחזו בההוא גוונא.

באלין תקרובין דבוסמא, שארי דיקנא לאתחזאה, מרישא דאודנין, ונחית וסליק בתקרובא דבוסמא, שערין אוכמין דדיקנא, בתקונא יאה שפיר. כגיבר תקיף, שפיר. משחא דרבות דדיקנא עלאה דעתיקא, בהאי דיקנא דזעיר אנפין אתחזי, ונהיר.

שפירו דהאי דיקנא, בתשעה תקונין אשתכח. וכד משחא דרבות, דתלת עשר נביעין דדיקנא דעתיקא קדישא נהיר בהאי דיקנא, אשתכחו עשרין ותרין תקונין. וכדין מתברכין בלהו. וישראל סבא מתברכא בהאי, וסימן, (בראשית מח) כך יברך ישראל. כל תקונין דדיקנא דא, אוקימנא באדרא קדישא, דכלהו מתיקונין דעתיקא קדישא אתקנו. והכא בעינא

לגלגלה, מה דלא אתגלי תמן, בגין למיעל בלא כסופא. (הא כל תקונין דדיקנא

אוקימנא דבלהו מתיקונין דדיקנא עתיקא קדישא אוקימנא באדרא קדישא).

שיתא אינון, תשעה אקרוין. תקונא קדמאה, נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינותא, ובטש בתחות שערא דרישא, מתחות קוצין דעל אודנין, ונחית מקמי פתחא דאודנין עד רישא דפומא. הא תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתכח, אלא כד נגיד מזלא דעתיקא קדישא, ותלייא מניה ההוא מבוועא דחכמתא (חסר), כד אימא אתמשכא ואתפלילת באורא דכיא, ההוא תוורא נקיט אימא (חסר), וניצוצא עאלת ונפקת, ואתאחד דא בדא, ואתעבדת חד תקונא.

וכד אצטריף סלקא דא על דא, ואתפסנא חד מקמי חדא. ובגין כף פלא אצטריף, חד למעבד נוקמין. וחד לרחמא. ועל האי תאיב להאי דיקנא דוד מלכא, כמה דאוקימנא.

בהאי דיקנא תשעה תקונין אשתכחו, שיתא רבוון דתליין בהו, ומתפשטין בכל גופא. ואלין שיתא דתליין, תליין בשערי דתחות תקרובא דבוסמין. תלת מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא. ובקירותא דדיקנא, תליין תלת אחרנין. חד לעילא בשפון, ותרין באינון שערין דתליין עד טבורא. וכל הגי שיתא, תלת מפאן ותלת מפאן, אתמשכן ותליין בלהון, באינון שערי דתליין ומתפשטין בכל גופא.

ובגין דהגי תלתא אינון בקירו דדיקנא יתיר מפלהו, פתיב בהו שמא קדישא. דכתיב, (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יה, יי לי לא אירא. והא דאוקימנא באדרא, מן המצר קראתי יה, מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר (ס"א דחיק) רחיק מקמי אודנין, שפיר הוא.

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא, הכי אמר ואוקים, דשירותא דדיקנא מחסד עלאה, דכתיב, (דברי הימים א כט) לך יי הגדולה והגבורה והתפארת וגו'. וכלא הוא, והכי שארי, ותשעה אתמשכן ותליין בדיקנא, ומקמי אודנין, הכי שארי, וקיומא לא מתקיימין אלא באתר אחרא, כמה דאוקימנא.

וכד אצטריף עלמא לרחמי, אתגלייא מזלא קדישא. וכל הגי תקונין דבדיקנא יקירא דזעיר אנפין, פלהו רחמי משתכחי. וכד אצטריף לדינא, מתחזייא דינא, וכדין עבדין נוקמין לשנאיהון דישראל, לאינון דעקין להו. (דף רצ"ה ע"ב) כל יקירו דדיקנא, באינון שערי דתליין אינהו, משום דכלא בהאי תליין.

כָּר הַנִּי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין, כְּלֵהוּ קְשִׁישִׁין תְּקִיפִין, מְשׁוּם דְכֻלְּהוּ
אֲכַפְיִין לְדִינִין, בְּשַׁעְתָּא דְמַזְלָא קְדִישָׁא אֲתַגְלִי. וְכַד בַּעַא לְאַגְחָא
קְרָבָא, בְּהַאי דִיקְנָא אֲתַחְזִי כַגְבַר תְּקִיף, מְאָרִי נֶצַח קְרַבְיָא. וְכַדִּין מְרִיט
מָאן דְמְרִיט, וְאַגְלִישׁ מָאן דְאַגְלִישׁ.

הַנִּי תַשְׁעָה תְּקוּנִין, אַמְרִין מִשֶּׁה זְמַנָּא תְּנַיִנָּא, בְּשַׁעְתָּא דְאַצְטְרִיךְ לְאַהֲדָרָא
לוֹן כְּלֵהוּ רַחֲמֵי. דְאָף עַל גַּב דְתַלְיִסְר תְּקוּנִין לָא אַמְרִין הַשְׁתָּא,
בְּכּוּנָא תְלִיָּא מְלֵתָא, דְהָא לָא יִיעוּל בְּהַנִּי תְּקוּנִין לְאַדְכָּרָא, אֶלָּא בְּמַזְלָא
אֲתַפְּוּן, וְאַדְכָּר לֵיהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר יד) וַעֲתָה יִגְדַל נָא כַח יְיָ. מָאן
כַּח יְיָ. הַהוּא דְאֶקְרִי מַזְלָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. דְחִילָא דָּא,
וְנִהִירוּ דָּא, מִמַּזְלָא תְּלִי. וְכִינֹן דְאֵמַר מִשֶּׁה דָּא, וְאַדְכָּר דָּא, וְאַתְפְּוּן בֵּיהּ,
אֵמַר הַנִּי תַשְׁעָה תְּקוּנִין, דְתַלְיִין בְּזַעִיר אַנְפִּין. בְּגִין דְיִנְהִירוּ כְּלֵהוּ, וְלָא
יִשְׁתַּכַּח דִּינָא. וְעַל דָּא כְּלָא בְּמַזְלָא תְּלִי.

הַאי דִיקְנָא כַד שְׂרָאן שְׁעָרֵי (ס"א לאתערבא) לְאַתְעָרָא (נ"א לאתארבא), אֲתַחְזִי כַגִּיבַר
תְּקִיף כַגִּיבַר מְאָרִי נֶצַח קְרַבִּין. בְּהַאי דִיקְנָא, נְגִיד מִשַׁח דְרַבּוּת
מַעֲתִיקָא סְתִימָאָה. כְּמָה דְאֵתְ אֵמַר, (תהלים קלג) כְּשִׁמְן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד
עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֲהֵרֵן.

אַלְיִן שְׁעָרֵי לָא חַפְיִין עַל שְׁפּוּן, וְשְׁפּוּן כְּלֵהוּ סוּמְקִין פּוּרְדָּא. דְכְּתִיב,
(שיר השירים ה) שִׁפְתוֹתָיו שׁוֹשָׁנִים. שְׁפּוּן מְרַחֲשֵׁן גְבוּרָה, מְרַחֲשֵׁן
חֲכָמְתָּא. בְּאִינוּן שְׁפּוּן תְּלִיִין טַב וּבִישׁ, חַיִּי וּמוֹתָא. מְאֵלִין שְׁפּוּן תְּלִיִין
מְאֵרִיהוּן דְאַתְעָרוּתָא, דְכַד מְרַחֲשִׁין אֵלִין שְׁפּוּן, מִתְעָרִין כְּלָא לְמַגְזֵר
(מְאָרִי) דִינָא, בְּכָל בְּתֵי דִינִין, (דְמְדוּרִיהוּן כְּהוּן, וְכִינֹן כְּף) דְאַקְרוּן עִירִין. דְכְּתִיב, (דניאל
ד) בְּגִזְרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמְאֵמַר וְגו'.

מְאֵי עִיר. בְּסַפְרָא דְאַגְדָּתָא, תְּנִינֹן כְּמָה דְאֵתְ אֵמַר, (שמואל א כח) וַיְהִי עֶרְף.
דְּמִתְעָרִין דִּינִין לְאִינוּן דְלָא אֲתַרְחִימוּ לְעִילָא, בְּגִין כְּף מִתְעָרִין אֵלִין
דְאִינוּן מְאָרִי דְבָבו, (ס"א להו) (דְכֻלְּהוּ) וְעַם כָּל דָּא בְּתַרִי גּוּוּנִי בְּרַחֲמֵי וְדִינָא,
וְעַל דָּא אֶקְרוּן עִיר וְקְדִישׁ דִּינָא וְרַחֲמֵי.

וּבְאַלְיִן שְׁפּוּן, אֲתַחְזִי פּוּמָא כַד אֲתַפְּתַח. רִוּחָא דְנַפְיָק מִן פּוּמָא, בֵּיהּ
מִתְלַבְּשִׁין כְּמָה אֶלְף וְרַבְכָּן. וְכַד אֲתַפְּשֵׁט, מִתְלַבְּשִׁין בֵּיהּ נְבִיאָן
מִהִימְנִי. וְכֻלְּהוּ פֶּה יְיָ אֶקְרוּן. כַּד מְלִין נַפְקִין מִן פּוּמָא, וּמִתְרַחֲשִׁין
בְּשְׁפּוּן, מִתְנַהֲרִין לְכֻלְּהוּ תְּמַנִּי סְרִי אֶלְפִין עֲלָמִין, עַד דְּמִתְקַטְרִין כְּלֵהוּ
כַחְדָּא, בְּתַמְנִיָּסַר אֲוִרְחִין וּשְׁבִילִין, דְאַשְׁתַּמוּדְעָן.

וּכְלָא מְחַפָּאן לְפּוּמָא דָּא, (כְּדָא) בְּלִישָׁן מְמַלֵּל רַבְרָבִין בְּקִיטְרָא דְטִיהָרָא

בְּעוֹטְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ה) חֲכוּ מִמְּתָקִים, מִמְּתָקִים וְדָאֵי. מָאֵי חֲכוּ. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (איוב לד) וְחִידָּה יִטְעַם לְאֹכֹל. וְכִלּוּ מִחֲמֵדִים, אֲשֶׁר וּמִים. אֲשָׁא וּמִיָּא מִתְּתַקְנָן, (ס"א מתדבקון ויאן) וְיֵאָן בְּצִיּוּרֵי, דְהָא גְוֹוֵי מִתְּחַבְּרָן כְּחָדָא.

חֲבוּ, בְּאֵתוּוֹן רְשִׁימָן, דְּמִתְגַּלְפָּן בְּעֵטְרוֹי גְּלִידִין אַחַה"ע בְּגֵרוֹן. א', דְּטְרִיד מְלָכִין, (דניאל ב) וּמְהַעֲדָה מְלָכִין, וּמְהַקָּם מְלָכִין. ח', דְּטְרִיד וְנַחֲתִית, וְסָלִיק וְעֵטִיר, כְּבִישׁ בְּאֲשָׁא גְּלִיד בְּרוּחָא. ה' יְנִיקָה דְאִמָּא, סְטִיר לְנוֹקְבָא, אֲתַפְּשֵׁט לְנוֹקְבָא רַבָּא, בְּתִיאֻבְתָּא דְקֶרְתָּא קְדִישָׁא, דְּמִתְקַטְרִי אֲתָרִין דָּא בְּדָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שיר השירים ד) הֵרַם הַמּוֹר גִּבְעַת הַלְבוּנָה. ע' טִיהֲרָא דְטִיפְסָא, גְּלִיפָא בְּשִׁיפְסָא, רְהִיטִין דְעַנְפִין מִתְּאַחְדָּן, לְסֵטְרוֹי לְרוּחִין גְּלִיפִין.

וְהָא בְּרִזֵי דְאֵתוּוֹן דְשַׁלְמָה מְלָכָא, אֲתַעֲטְרוּ אֲלֵין אֲתוּוֹן אַרְבַּע בְּאַרְבַּע, גִּיכ"ק בְּחִידָּה כְּמָה דְאֵת אָמַר וְחִידָּה יִטְעַם לְאֹכֹל, (איוב ו) הֵיאֵכֵל תִּפְּל מִבְּלֵי מְלַח וְגו' וּכְתִיב (ישעיה לב) וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם. (תהלים ט) הַנְּחַמְדִים מִזְהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים וְגו'. מִתּוֹקִים וְדָאֵי.

דְּוֹד מְלָכָא אָמַר, גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם וְגו'. אֶסְהַדְנָא עָלֵי דְכָל יוֹמָאֵי אֲזִדְהֲרָנָא בְּהוּ, דְלָא לְאֲטַעָאָה בְּהוּ, בַּר יוֹמָא חַד דְעֵטִירְנָא עֵטִירֵי מְלָכָא, בְּמַעֲרֵתָא דְמְרוֹנְיָא, וְחֲמִינָא בּוּצִינָא דְאֲשָׁא מִתְּלַהֲטָא אֶפּוֹתֵינָא דְמְרוֹנְיָא (נ"א דמערתא), וְאֲזִדְעִזְעָנָא. מַהֲהוּא יוֹמָא אֲזִדְהֲרָנָא בְּדַעֲתָאֵי בְּהוּ, וְלָא שְׂבִיקְנָא לּוֹן כָּל יוֹמָאֵי. זַפְּאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְאֲזִדְהֵר בְּמִתִּיקָא דְמְלָכָא, וְטַעִים בְּהוּ כְּדַקְחִזֵי. עַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לד) טַעְמוֹ וַרְאוּ כִי טוֹב יְי' וְגו'. וּכְתִיב (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי וְגו'.

אֲתַפְּשֵׁט דְכוּרָא בְּדַעַת, וְאֲתַמְלִינִין אַכְסְדְרִין וְאֲדְרִין, מְרִישָׁא דְגוּלְגֻלְתָּא שְׂרִי, וְאֲתַפְּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא, מְחֵדוֹי וְדְרוּעוֹי וּבְכָלָא. מְאַחֲזוּרֵי, אֲתַדְבֵּק נִיצוּצָא דְבוּצִינָא דְקֶרְדִּינוּתָא, וְלַהֲטָא וְאַפִּיק (דף רצ"ו ע"א) גְּלִיפָא חָדָא, סְתִימָא מְפֹל סְטְרוֹי, וְנִהֲירוּ (ס"א ונחיתו) דְתַרֵי מוֹחֵי גְּלִיפָן בְּהוּ, וְאֲתַדְבֵּקַת בְּסֵטְרוֹי דְכוּרָא. בְּגִין כֵּן אֲתַקְרִי (שיר השירים ה) יוֹנְתִי תַמְתִּי, אֵל תַּקְרִי תַמְתִּי אֵלָא תְּאוּמְתִי וְדָאֵי.

שְׁעָרוֹי דְנוֹקְבָא כְּלִילָן בֵּיהַ גְּוֹוֵי (ס"א גוּוֵי כְּגוּ גוּוֵי), כְּדַכְתִּיב, (שיר השירים ז) וְדַלְתָא רֵאשֶׁה פְּאַרְגָּמָן. אֲתַקְטֵר גְּבוּרָה בְּחִמְשׁ גְּבוּרָאן, וְאֲתַפְּשֵׁט נִיקְבָא בְּסֵטְרָהָא, וְאֲתַדְבֵּקַת בְּסֵטְרוֹי דְכוּרָא.

עַד דְאֲתַפְּרָשָׁא מְסֵטְרוֹי. וְאֲתִיאַת לְאֲתַחְבְּרָא עֲמִיהַ אֶפִּין בְּאַפִּין. וְכַד

מתחברין מתחזיין חד גופא ממש. מהכא אוליפנא, דכר בלחודוי, אתחזי פלג גופא, וכלהו רחמי. וכך נוקבא. וכד מתחברין פחדא, אתחזי כלא חד גופא ממש, והכי הוא. אוף הקא, כד דכר אתחבר בנוקבא, פלא הוא חד גופא, ועלמין פלהו בחידו, דהא כלהו מגופא שלים מתברכן.

והיינו רזא, (שמות כ) על כן ברך יי' את יום השבת ויקדשהו. דהא אשתכח פלא בחד גופא שלים, דהא מטרוניתא אתדבקת במלפא, ואשתכח גופא חד. ועל כן ברכאן משתפחין בהאי יומא. ומהכא, מאן דלא אשתכח דכר ונוקבא, אקרי פלג גופא, ולית ברכתא שריא במלה פגימא וחסירא, אלא באתר שלים, במלה שלים, ולא בפלגות מלה, ופלגות מלה לא אתקיים לעלמין, ולא אתברכן לעלמין.

נזי דנוקבא, פלא מנוי דדכורא הוא. והא אוקימנא מלי, ואשתמודען ביני חבריאי. מהאי נוקבא מתאחדן כל אינון דלתתא. מנה ינקין, ובה תבין, והיא אתקריאת אם לכלהו. פמה דאחרא אם לגופא, וכל גופא מנה (ס"א לנתא וכל נתא מנה) ינקא. כף האי אם לכלהו אתרנין דלתתא.

בתיב, (משלי ז) אמור לחכמה אחתי את. אית חכמה ואית חכמה, והאי נוקבא, אתקרי חכמה זעירא לגבי אחרא ועל דא כתיב, (שיר השירים ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו'. דהא דא בגלותא אתמשך. אחות לנו קטנה, ודאי קטנה אתחזי אבל רברבא היא, וסגיאה היא, דהא היא שלימו דנטיל מפלא. פמה דכתיב, (שם) אני חומה ושדי כמגדלות. ושדי דהא מליין אינון לינקא לכלא. פמגדלות, דאינון נהרין רברבין דנפקי מאימא עלאה.

הו אתפשט דכורא בימינא ושמאלא, בירותא דאחסנא. וכד גווי אתחברו, אקרי תפארת. ואתתקן פל גופא, ואתעביד אילנא רברבא, ותקיף, שפיר ונאה, (דניאל ד) תחותיה תטלל חיות פרא, ובענפוהי ידורון עופי שמיא, ומזון לכלא ביה. דרועוי ימינא ושמאלא. בימינא חיים וחסד, בשמאלא מיתה וגבורה. מעוי, אתתקן פדעת, ואתמליין פל אכסדרין ואדרין, פמה דאמינא, דכתיב, (משלי כד) ובדעת חדרים ימלאו.

הו אתפשט גופא, בתרין שוקין. ומתאחדן בינייהו תרין פולין, ותריין ביעי דדכורא. דכל משחא ורבות וחילא (דדכורא) דכל גופא, בהו אתפנש, דכל חילין דנפיק, מנהון נפקין. ושריין פלא בפום אמה. ובגין כף אקרין צבאות, (דכל גופא, בהו אתפנש, ושריין פלא בפום אמה. ובגין כף אקרין צבאות, דכל חילין דנפיק, מנהון נפקין) ואינון נצח והוד. תפארת, יהו"ה. נצח והוד, צבאות. ובגין כף יהו"ה צבאות.

אָמַר דְּדְכוּרָא, סִיּוּמָא (נ"א כְּסוּתָא) דְּכָל גּוּפָא, וְאֶקְרִי יְסוּד. וְדָא הוּא דְרָגָא
דְּמַבְסָם לְנוּקְבָא. וְכָל תִּיאֻבְתָּא דְּדְכוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, בְּהַאי יְסוּד
עֵייל לְנוּקְבָא, לְאַתְר דְּאֶקְרִי צִיּוֹן. דְּהָתָם הוּא אַתְר כְּסוּתָא דְּנוּקְבָא, כְּבֵית
רַחֵם לְאַתְתָּא. וּבְגִין כֶּן, יִי צְבָאוֹת אֶקְרִי יְסוּד.

בְּתִיב (תהלים קלב) כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן אֹוֹה לְמוֹשֵׁב לוֹ. כַּד אֲתַפְּרֶשֶׁת
מְטְרוֹנִיתָא, וְאַתְחַבְּרַת בְּמַלְכָּא אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין, בְּמַעְלֵי שְׁבִתָּא.
אַתְעָבִיד כְּלָא חַד גּוּפָא, וְכַדִּין יְתִיב קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכוּרְסִייהָ. וְאֶקְרִי
כְּלָא שְׁמָא שְׁלִים, שְׁמָא קִדִּישָׁא, בְּרִיךְ שְׁמִיהָ לְעָלַם לְעָלְמֵי עֲלָמִין. כָּל
אַלִּין מְלִין סְלִיקְנָא עַד יוּמָא דָּא, דְּאַתְעָטֹר בְּהוּ לְעָלְמָא דְּאַתִּי, וְהִשְׁתָּא
אַתְגַּלְיִין הָכָא, זַפְּאָה חוּלְקִי.

הַאי מְטְרוֹנִיתָא, כַּד אֲתַחַבְּרַת עִם מַלְכָּא, כָּל עֲלָמִין מִתְבָּרְכִין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ
בְּחִדּוּתָא דְּכְלָא. (דף רצ"ז ע"ב) כְּמָה דְּדְכוּרָא כְּלִיל בְּתַלְתָּא, וְשִׁירוּתָא
בְּתַלְתָּא. כֶּן כְּלָא הָכִי, וְסִיּוּמָא דְּכָל גּוּפָא הָכִי, וּמְטְרוֹנִיתָא לָא מִתְבָּרְכָא,
אַלָּא בְּכָלְלָא דְּתַלְתָּא אַלִּין, דְּאַיְנוּן נַצַּח הוּד יְסוּד, וּמִתְבַּסְמָא וּמִתְבָּרְכָא
בְּאַתְר דְּאֶקְרִי קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים דְּלְתַתָּא. דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) כִּי שָׁם צִוָּה יְיָ אֶת
הַבְּרָכָה. דְּהָא תְּרִין דְּרָגִין אֵינּוּן לְעֵילָא וְתַתָּא. וּבְגִין כֶּן לִית רְשׁוּתָא
לְמִיעַל תַּמָּן, בַּר כְּהֵנָּא רַבָּא, דְּאַתִּי מִן סְטְרָא דְּחֶסֶד. בְּגִין דְּלָא עֵייל
לְהֵוּא אַתְר דְּלְעֵילָא, אַלָּא הֵוּא דְּאֶקְרִי חֶסֶד, וְעֵייל בְּקִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים,
וּמִתְבַּסְמַת נוּקְבָא. וּמִתְבָּרְכָא הַאי קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים בְּגוּ לְגוּ, אַתְר דְּאֶקְרִי
צִיּוֹן. צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם, תְּרִין דְּרָגִין אֵינּוּן, חַד רַחֲמֵי, וְחַד דִּינָא. צִיּוֹן,
דְּכַתִּיב, (ישעיה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה. יְרוּשָׁלַם, דְּכַתִּיב, (ישעיה א) צֶדֶק יִלִּין
בָּהּ כְּמָה דְּאוּקִימְנָא.

וְכָל תִּיאֻבְתָּא דְּדְכוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, הָכָא הוּא, וְקִרְיָנָן לְהוּ בְּרָכָה, דְּמִתַּמָּן
נְפָקִי בְּרַפְּן לְכַלְהוּ עֲלָמִין, וְכַלְהוּ מִתְבָּרְכִין. הַאי אַתְר אֶקְרִי קִדְשׁ. וְכָל
קִדְשִׁים דְּדְכוּרָא עֵיילִין תַּמָּן, בְּהֵוּא דְּרָגָא דְּאַמִּינָא, וְכַלְהוּ אֲתִיין מְרִישָׁא
עֲלָאָה דְּגוּלְגַלְתָּא דְּדְכוּרָא, מְסֻטְרָא דְּמוּחֵי עֲלָאֵי, דְּשִׁרְיִין בֵּיה, וְנָגִיד
הֵהִיא בְּרָכָה בְּכָל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, עַד אֵינּוּן דְּאַקְרוּן צְבָאוֹת. וְכָל הֵוּא נָגִידוּ
דְּאַתְנָגִיד מְכָל גּוּפָא, מִתְבַּנְשֵׁי תַמָּן, וְעַל דָּא אֶקְרוּן צְבָאוֹת, דְּכָל צְבָאוֹת
דְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין תַּמָּן נְפָקִין. וְהֵהוּא נָגִידוּ בְּתַר דְּאַתְכַּנְיֵשׁ, תַּמָּן שִׁרְיִין לִיה
בְּהֵוּא יְסוּד קִדִּישָׁא, כְּלָא חוּרָא, בְּגִין כֶּן אֶקְרִי חֶסֶד. וְהֵהוּא חֶסֶד עֵייל
לְקִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְּכַתִּיב (תהלים קל"ג) כִּי שָׁם צִוָּה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד
הָעוֹלָם.

אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים, עד דאשתכחו מלוי, ואנא כתבנא, סברנא למכתב טפי, ולא שמענא. ולא זקיפנא רישא, דנהורא הוה סגי, ולא הוה יכולנא לאסתפל. אדהכי אדעזענא, שמענא קלא דקארי ואמר (משלי ג) ארף ימים ושנות חיים וגו'. שמענא קלא אחרא, (תהלים כא) חיים שאל ממך וגו'.

כך ההוא יומא, לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי לגביה, דלא יכילו דנהורא ואשא הוה בסוחרניה. כל ההוא יומא נפילנא על ארעא, וגעינא. בתר דאזיל אשא, חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים, דאסתלק מן עלמא, אתעטף שכיב על ימיניה, ואנפוי חייכין. קם רבי אלעזר בריה, ונטיל ידוי ונשיק לון, ואנא לחיכנא עפרא דתחות רגלוי. בעו חבריאי למבפי, ולא יכילו למללא. שארו חבריאי בבכיה, ורבי אלעזר בריה נפיל תלת זמנין, ולא יכיל למפתח פומיה. לבתר פתח ואמר, אבא אבא. תלת הוו, חד אתחזרו. השתא תנווד חיותא, צפראן טאסין, משתקען בנוקבאן דימא רבא, וחבריאי כלהו שתניין דימא.

קם רבי חייא על רגלוי ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתפל (ס"א משתפל) עלן. השתא לאו הוא עדן, אלא לאשתדלא ביקריה. קם רבי אלעזר ורבי אבא, נטלו ליה בטיקרא דסיקלא, מאן חמא (ס"א ערעורא וערבוביא) ערבוביא דחבריאי, וכל ביתא הוה סליק ריחין סליקו ביה בפורייה, ולא אשתמש ביה, אלא רבי אלעזר ורבי אבא.

אתו טריקין, ומארי תריסין דכפר צפרי וטרדאן בהו (ס"א דצפרי וטרדא וכו') בני מרוניא, צווחין בקטירין, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר דנפק פורייה, הוה סליק באוירא. ואשא הוה להיט קמיה, שמעו קלא, עילו ואתו, ואתפנשו להילולא דרבי שמעון, (ישעיה נז) יבא שלום ונוחו על משכבותם.

כך עאל למערתא שמעו קלא במערתא, זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות, כמה פטרין ברקיעא משתפכין (ס"א ולא משתפכין) ביומא דין בגינה, דנא רבי שמעון בן יוחאי, דמאריה משתבח ביה בכל יומא. זכאה חולקיה לעילא ותתא. כמה גניזין עלאין מסתמרין ליה, עליה אתמר (דניאל יב) ואתה לך לקץ ותנוח ותעמוד לגורלה לקץ הימין. (עד כאן סאדרא וזוטא קדישא).

פְּרֻשַׁת הַאֲזִינוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקִדְמִיתָא קָרָא לֹוֹן
 גּוֹי קְדוֹשׁ, דְּכֹתִיב, (דברים יד) פִּי עִם קְדוֹשׁ אֲתָהּ
 וְגוֹ'. לְבַתֵּר קָרָא לֹוֹן קִדְשׁ, דְּכֹתִיב, (ירמיה ב)
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵיְיָ, רֵאשִׁית (דף רצ"ו ע"א) תְּבוּאָתָהּ.
 מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, קִדְשׁ
 עֲלָאָה מִפְּלָא, דְּהִכִּי תִנְיִנֵן, כַּד אֲתַחֲבְרֵן פְּלָהוּ
 קְדוּשֵׁי כַּחֲדָא, אֲקֵרוּן קְדוֹשׁ. וְכִלְהוּ סִלְקִין
 וּמִתְפַּנְשִׁין לְהֵוּא אֲתֵר עֲלָאָה, דְּאֶקְרִי קִדְשׁ.
 וּבְגִין כַּד קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל
 אֲתַעְבִּיד מְנִייהוּ. וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל בְּתַלְתָּ
 דְּרֵגִין מִתְעַטְרִין, כַּד אֲתַחֲבְרֵן כַּחֲדָא, אֲקֵרוּן
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵיְיָ, דְּאִיהִי רֵאשִׁית. וְהָא
 אוֹקִימְנָא תְּבוּאָתָהּ, בְּה"א. כָּל אוֹכְלֵיו
 יֶאֱשָׁמוּ, מָאִי כָּל אוֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ. אָמַר רַבִּי
 אַבָּא, הָא אֲתַמַּר, דְּכֹתִיב, (ויקרא כב) וְאִישׁ פִּי
 יֹאכַל קִדְשׁ בְּשִׁגְגָה. וּכְתִיב (שם) וְכָל זֶר לֹא
 יֹאכַל קִדְשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל אֲקֵרוּן קִדְשׁ, בְּגִין כַּד כָּל
 אוֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא דְּכֹלָא,
 אֲתַפְּלִיל בְּקִדְשׁ. (ס"א א') וְחֻכְמָה עֲלָאָה
 קִדְשׁ אֶקְרִי, וְכַד נְהִיר דָּא חֻכְמָה עֲלָאָה,
 חֻכְמָה דְּשִׁלְמָה נְהִיר. פְּמָה דְּכֹתִיב, (מלכים א ה)
 וְתֵרֵב חֻכְמַת שִׁלְמָה, דְּקִיּוּמָא סִיְהֵרָא
 בְּאֲשִׁלְמוּתָא. וְהָא אוֹקִימְנָא. וְכַד אֲתַבְּרַכָּא
 מִיִּסוּד, הִכִּי קִרְיִנֵן לָהּ קִדְשׁ, דְּאִיהוּ אֲנְהִיר
 בְּשִׁלְמֵימוּ. וְכַד לָא אֲתַנְהֵרָא מִתְעַטְרָא
 בְּאֲשִׁלְמוּתָא, קִרְיִנֵן לָהּ רוּחַ הַקִּדְשׁ, וְלֹא
 אֲתַקְרִי קִדְשׁ כִּיֵּהוּא דְּלַעֲיָלָא. וְכַד מִתְבְּרַכָּא
 מֵהָאִי יִסוּד, וַיִּנְקָא לְכָל אֵינּוֹן דְּלַתְתָּא, אֲתַקְרִי
 אַם, כִּיֵּהוּא דְּלַעֲיָלָא. וְקִרְיִנֵן לִיהּ קְדוּשִׁים.
 וְכַדִּין קִרְיִנֵן לִיהּ קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְּבִיָּה פְּלָה

פְּרֻשַׁת הַאֲזִינוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה חֲבִיבִין
 יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בְּרֵאשׁוּנָה קָרָא לְהֵם גּוֹי קְדוֹשׁ,
 שְׁפָתוֹב (דברים יד) פִּי עִם קְדוֹשׁ
 אֲתָהּ וְגוֹ', וְלְבַסּוּף קָרָא לְהֵם
 קִדְשׁ, שְׁפָתוֹב (ירמיה ב) קִדְשׁ
 יִשְׂרָאֵל לְה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.
 מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אָמַר רַבִּי אַבָּא,
 קִדְשׁ - עֲלִיוֹן מִפְּלָם. שְׁכַף
 לְמַדְנֵהּ, כַּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כָּל
 הַקְּדוּשִׁים כַּאֲחֵד, נִקְרָאִים קְדוֹשׁ.
 וְכֹלֵם עוֹלָיִם וּמִתְפַּנְסִים לְאוּתוּ
 מְקוּם עֲלִיוֹן שְׁנִקְרָא קִדְשׁ.
 וּמִשּׁוּם זֶה קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ.
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה מְהֵם. וּמִשּׁוּם
 שִׁישְׂרָאֵל מִכְּתָרִים בְּשִׁלְשׁ
 מִדְּרָגוֹת, כַּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כַּאֲחֵד
 נִקְרָאִים קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לְה', שְׁהִיא
 רֵאשִׁית. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ תְּבוּאָתָהּ,
 בְּה"א. כָּל אֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ. מַהוּ
 כָּל אֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ? אָמַר רַבִּי
 אַבָּא, הָרִי נְאָמַר, שְׁפָתוֹב (ויקרא כב)
 וְאִישׁ פִּי יֹאכַל קִדְשׁ בְּשִׁגְגָה.
 וְכֹתוֹב (שם) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל
 קִדְשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ קִדְשׁ,
 מִשּׁוּם כַּד כָּל אֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַתְּחִלָּה וְסִיּוּם
 שֶׁל הַכֹּל נִכְלָל בְּקִדְשׁ. (א) וְחֻכְמָה
 עֲלִיוֹנָה נִקְרָאת קִדְשׁ, וְכַאֲשֶׁר
 מֵאִירָה הַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה הִזוּ,
 מֵאִירָה חֻכְמַת שִׁלְמָה, כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (מלכים א-ה) וְתֵרֵב חֻכְמַת
 שִׁלְמָה, שְׁעוֹמֶדֶת הַלְּבָנָה
 בְּשִׁלְמוּתָהּ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. וְכַאֲשֶׁר
 מִתְבְּרַכַת מִהִסּוּד, כַּד קוֹרְאִים
 לָהּ - קִדְשׁ, שְׁהִיא מֵאִירָה
 בְּשִׁלְמוּת. וְכַאֲשֶׁר לֹא מֵאִירָה
 וְנִכְתְּרַת בְּשִׁלְמוּתָהּ, קוֹרְאִים לָהּ
 רוּחַ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא נִקְרָאת קִדְשׁ
 כְּאוּתוֹ שֶׁל מַעְלָה. וְכַאֲשֶׁר
 מִתְבְּרַכִים מִזֶּה הִסּוּד וּמִיִּנְיָקָה
 לְכָל אֵלוּ שֶׁל מִטָּה, נִקְרָאת אַם,
 אֲתִי (שיר השירים ד) דְּכֹתִיב, אֲתִי

באותה שלמעלה, וקוראים לה קדשים. ואז קוראים לה קדש הקדשים, שבו כלה, שכתוב (שיר השירים ד) אתי מלכנון פלה וגו'. מהו לכנון? זה עדן, שהלבין מפל הצדדים. ועדן הרי ידוע אצל החברים.

למדנו, כתוב פי שם ה' אקרא. מהו פי שם ה' אקרא? אמר רבי שמעון, הרי כתוב הבו גדל לאלהינו. אמר רבי אבא, הבו גדל - זו גדלה. הצור תמים פעלו - זו גבורה. פי כל דרכיו משפט - זו תפארת. אל אמונה - זה נצח. ואין עול - זה הוד. צדיק - זה יסוד. וישר - זה צדק. הרי הכל שם קדוש של הקדוש ברוך הוא, ומשום זה פי שם ה' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם ה' ממש. ומשה באותה שעה גלה להם לישראל, שכתוב (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מפאן למדנו, אותו צדיק שחקמה עליונה בו, פאשר מגיע יומו להסתלק מהעולם, צריך לגלות אותה חקמה לאלו שרוח קדושה ביניהם. מנין לנו? ממש, שכתוב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, וכתוב (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לא, עליו כתוב, (משלי א) אל תמנע טוב מבצעו. כמו שנאמר (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם וגו'. (משלי א) בהיות לאל ידך לעשות. טרם תסתלק מן העולם, ולא נתנה לך רשות לגלות.

אמר רבי חייא, פסוק זה למדנו ממנו חכמה עליונה, וכף הוא. אבל סוף הפסוק מקשר קשר של האמונה במה שכתוב הוא, כמו שנאמר צדיק וישר הוא. כלם

מלכנון פלה וגו'. מאי לכנון. דא עדן, דאתלבן מפל סטרין. ועדן הא ידוע לגבי חברי.

תאנא, פתיב פי שם יי' אקרא, מאי כי שם יי' אקרא. אמר רבי שמעון, הא כתיב הבו גדל לאלהינו. אמר רבי אבא, הבו גדל, דא גדולה, הצור תמים פעלו, דא גבורה. פי כל דרכיו משפט, דא תפארת. אל אמונה, דא נצח. ואין עול, דא הוד. צדיק, דא יסוד. וישר, דא צדק. הא כלא שמא קדישא דקודשא בריך הוא, ובגין כך פי שם יי' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם יי' ממש. ומשה בההיא שעתא גלי להו לישראל. דכתיב, (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מפאן אוליפנא, ההוא זפאה דחקמתא עלאה ביה, פד מטי יומא לאסתלקא מעלמא, בעי לגלאה ההיא חקמתא, לאינון די רוח קדישא בינייהו. מנלן. ממש. דכתיב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום. וכתיב, (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לאו, עליה כתיב, (משלי א) אל תמנע טוב מבצעו. פמה דאת אמר, (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם וגו'. (משלי א) בהיות לאל ידך לעשות. עד לא תסתלק מן עלמא, ולא אתייהיב לך רשותא לגלאה.

אמר רבי חייא, האי קרא אוליפנא מניה חקמתא עלאה, והכי הוא. אבל סיפיה דקרא, מקשר קשרא דמהימנותא, במאי דכתיב הוא. פמה דאת אמר, צדיק וישר הוא. פלומר הוא כלא. הוא חד בלא פרודא. דאי תימא כל הני סגיאיין אינון, חזר ואמר פלומר, הוא הכל, הוא אחד בלא פרוד. שאם תאמר שכל אלו רבים הם - חזר ואמר הוא, כלם

עולים ומתקשרים ומתאחדים באחד. והכל - הוא הנה, והוא הנה, והוא אחד. ברוב שמו לעולם ולעולמי עולמים. (על) עד כאן מתקשרים דברים ומתאחדים דברים קדושים של שמו של הקדוש ברוב הוא.

אשרי חלקו של מי שקורא למלך ויודע לקרא כמו שצריך. ואם הוא קורא ולא יודע למי קורא, מתרחק הקדוש ברוב הוא ממנו, שכתוב (תהלים קמה) קרוב ה' לכל קראיו וגו'. קרוב ה' לכל קראיו, למי קרוב? חזר ואמר, לכל אשר יקראהו באמת, וכי יש מי שיקרא לו בשקר? אמר רבי אבא, פן, אותו מי שקורא ולא יודע למי קורא. מנין לנו? שכתוב לכל אשר יקראהו באמת. מהו באמת? בכתובה של חותמת המלך, שהוא שלמות הכל. זהו שכתוב (מיכה ז) תתן אמת לייעקב חסד לאברהם. ומשום כך, לכל אשר יקראהו באמת כתוב, אשרי חלקו של מי שנכנס ויצא לדעת דרכיו של הקדוש ברוב הוא, ועל זה כתוב, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה וגו'. וכתוב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'.

רמנו, אמר רבי יצחק, כל אלו התקונים וכל אלו הדברים נמסרו לקוצרי השדה. ולמדנו, רשעים כביכול עושים פגם למעלה. איזה פגם? כמו שכתוב, שחת לו לא בניו מומם, שהרי כל אלו התקונים לא נמצאים כמו שצריך. כתוב אחד אומר, (ישעיה נט) וילבש צדקה פשרין, וכתוב אחד אומר, (שם) וילבש בגדי נקם תלבשת. אלא אמר רבי יצחק, וילבש בגדי נקם וגו'.

הוא, בלהו סלקין ומתקשרין ומתאחדין בחד. וכלא, הוא הנה, והוא הנה, והוא יהא. והוא חד. ברין שמייה לעלם ולעלמי עלמין. (על) עד פן מתקשרין מלין, ומתאחדין מלין קדישין, דשמא דקודשא ברין הוא.

זבאה חולקיה מאן דקרי למלכא, וינדע למקרי בדקא יאות. ואי איהו קרי ולא ידע למאן קרי, אתרחיק קדשא ברין הוא מניה, דכתיב, (תהלים קמה) קרוב יי' לכל קראיו וגו'. קרוב יי' לכל קראיו, למאן קרוב. חזר ואמר, לכל אשר יקראהו באמת, וכי אית מאן דיקרי ליה בשקרא. אמר רבי אבא אין, ההוא מאן דקרי ולא ידע למאן דקרי. מנלן. דכתיב לכל אשר יקראהו באמת. מאי באמת. בחותמא דגושפנקא דמלכא, דהוא שלימו דכלא. הדא הוא דכתיב, (מיכה ז) תתן אמת לייעקב חסד לאברהם. ובגין כך לכל אשר יקראהו באמת פתיב. זבאה חולקיה דמאן דעאל, ונפק למנדע ארחוי דקודשא ברין הוא. ועל דא כתיב, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה וגו'. וכתוב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'.

תניא אמר רבי יצחק, כל הני תקונין, וכל הני מלי, למחצדי חקלא אתמסרין. ותנין, חייבין כביכול עבדין פגימותא לעילא. מאי פגימותא. פמה דכתיב, שחת לו לא בניו (דף רצ"ו ע"ב) מומם דהא כל הני תקונין לא משתפחי בדקא יאות. כתוב אחד אומר, (ישעיה נט) וילבש צדקה פשרין, וכתוב אחד אומר (שם) וילבש בגדי נקם תלבשת. אלא אמר רבי יצחק, וילבש צדקה, בזמנא דישראל זכאן. לא זכו, וילבש בגדי נקם וגו'.

בזמן שישראל זכאים. לא זכו - וילבש בגדי נקם וגו'.

אמר רבי יוסי, מה הפגם? כמו שלמדנו, שהאבות לא מסתפקים (מסתפקים) להתברך מאותה ההשקיה של הנחל, כל שכן הבנים, כמו שנאמר שחת לו לא בניו מומם. מהו לו לא - שתי פעמים. אלא אחד למעלה ואחד למטה.

וזהו שאמר רבי שמעון, כל זמן שהרשעים מתרבים בעולם, כביכול שם הקדוש לא מתברך בעולם. וכל זמן שהרשעים לא מתרבים בעולם, שם הקדוש מתברך בעולם. זהו שכתוב (תהלים קד) יתמו חטאים וגו', ברכי נפשי את ה' הללויה. אמר רבי אבא, מקרא זה ממש הוא, שכתוב שחת לו לא בניו מומם. מי גורם למום זה? דור עקש ופתלתל. משום שאלו הרשעים והדור נמצא כף.

משום זה, אחר שאמר משה כל אלו הדברים והזכיר השם הקדוש כמו שצריך, אמר, ודאי צדיק וישר הוא, דבר פתקונו. אבל שחת לו לא בניו מומם. מה הטעם כף? משום שהם דור עקש ופתלתל. אמר רבי יהודה, לו לא, כלומר לעצמם עושים כף הרשעים, שגורמים לברכות להסתלק מהעולם. אמר רבי אבא, לו לא, הרי בארנו וכף הוא. מה כתוב אחריו? הלה תגמלו זאת, לשלם גמול זה להקדוש ברוך הוא על כל אלו הטובות שגרים לך ועשה עבורך.

רבי אלעזר פתח, (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. זכאים הם ישראל על כל אמות עובדי כוכבים ומזלות, שאף על גב שהרגיזו לפני אדונם, הקדוש ברוך הוא לא רוצה לעזב אותם. שכל מקום שגלו בין העמים, הקדוש ברוך

אמר רבי יוסי מאי פגימותא. פמה דתנינן, דאבהן לא מסתפקין (ס"א מסתפקין) לאתברכא מההוא שקיו דנחלא. כל שכן בנין. פמה דאת אמר, שחת לו לא בניו מומם. מאי לו לא תרי זמני. אלא חד לעילא, וחד לתתא.

והיינו דאמר רבי שמעון, כל זמנא דחייביא סגיאו בעלמא, כביכול שמא קדישא לא מתברך בעלמא. וכל זמנא דחייביא לא סגיאו בעלמא, שמא קדישא מתברך בעלמא. הדין הוא דכתיב, (תהלים קד) יתמו חטאים וגו', ברכי נפשי את יי' הללויה. אמר רבי אבא, מקרא זה ממש הוא, דכתיב שחת לו לא בניו מומם. מאן גרים לחבלותא דא. דר עקש ופתלתל, בגין דאינון חייביא ודרא אשתכח הכי.

בגין כף בטר דאמר משה כל הני מלין, ואדפר שמא קדישא כדקא יאות, אמר ודאי צדיק וישר הוא, מלה בתקונייה. אבל שחת לו לא בניו מומם. מאי טעמא הכי. משום דאינון דר עקש ופתלתל. אמר רבי יהודה, לו לא, כלומר לגרמיהו עבדין דא חייבין, דגרמין לאסתלקא ברכאן מעלמא. אמר רבי אבא, לו לא, הא אוקימנא והכי הוא. מה כתיב בתריה. הליי' תגמלו זאת, לשלמא גמול דא לקודשא בריך הוא, על כל אינון טבאן דגרים לך, ועביד לקבלך.

רבי אלעזר פתח, (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. זכאין אינון ישראל, על כל עמין עובדי כוכבים ומזלות, דאף על גב דארגיזו קמי מאריהון, קדשא בריך הוא לא בעי לשבקא לון. דבכל אתר דגלו ביני עממא, קדשא בריך הוא עמהון בגלותא.

הוא עמָהם בגלות. זהו שכתוב
ואף גם זאת בהיותם בארץ
איביהם וגו'.

רבי אבא אמר, ואף גם זאת
בהיותם.

בא ראה פמה החביבות של
הקדוש ברוך הוא כלפי ישראל,
שאף על גב שגורמים לגלות בין
העמים, השכינה לא סרה מהם
לעולמים. שלא תאמר שהם
לכדם בגלות נמצאים, אלא -
ואף גם זאת, עמָהם נמצאים.
זהו שכתוב ואף גם זאת בהיותם
בארץ איביהם וגו'.

רמב"ד שהתרגז על בנו, גזר עליו
ענש להתרחק ממנו וללכת
לארץ רחוקה. שמעה המלכה
ואמרה: הואיל ובני הולך לארץ
רחוקה ומשליך אותו המלך
מהיכלו, אני לא אעזב אותו. או
שנינו כאחד נשוב להיכל של
המלך, או שנינו כאחד נשב
בארץ אחרת. לעתים פוקד
המלך על המלכה, ולא מוצא,ה,
שהיתה הולכת עם בנו. אמר:
הואיל והמלכה שם, שנייהם
ישובו.

ובזמן שיפקד הקדוש ברוך הוא
למלכה, פוקד אותה בתחלה,
ובגללה פוקד את בניו. זהו
שכתוב (שמות ו) וגם אני שמעתי
את נאקת בני ישראל וגו'. מי
גורם שאני שומע צרתם?
כביכול המלכה. שאני זוכר
אותה. זהו שכתוב (שם) ואזכר
את בריתי. וכתוב (שם ב) ויזכר
האלהים את בריתו. וכאשר
הקדוש ברוך הוא יחזיר את
ישראל מן הגלות, מה כתוב?
(דברים ל) ושב ה' אלהיך את
שבותך ורחמך. זו המלכה. ועוד
כתוב, (תהלים פה) רצית ה' ארצך
שבת שבות יעקב.

אמר רבי יהודה, הלה תגמלו

הדא הוא דכתיב ואף גם זאת בהיותם בארץ
איביהם וגו'.

רבי אבא אמר, ואף גם זאת בהיותם.

תא חזי, כמה חביבותא דקודשא בריך הוא
לגביהון דישׂראל, דאף על גב דגרימין
למגלי ביני עממיה, שכינתא לא אתעדיאת
מנהון לעלמין. דלא תימא דאינון בלחודדיהו
בגלותא משתפחין. אלא ואף גם זאת עמהון
משתפחין. הדא הוא דכתיב ואף גם זאת
בהיותם בארץ איביהם וגו'.

למלכא דארגזי על בריה, גזר עליה עונשא
לאתרחקא מניה, ולמיזל לארעא
רחיקא. שמעה מטרוניתא ואמרה, הואיל
וברי אזיל לארעא רחיקא, ושדי ליה מלכא
מהיכליה, אנא לא אשבוק ליה, או תרוונא
כחדא ניתוב להיכלא דמלכא או תרוונא
כחדא ניתוב בארעא אחרא. לזמנין, פקיד
מלכא על מטרוניתא, לא אשבוקה. דהוות
אזלת עם בריה, אמר, הואיל ומטרוניתא
תמן, תרווייהו יתובון.

ובזמנא דפקיד קדשא בריך הוא למטרוניתא,
פקיד לה בקדמיתא, ובגינה פקיד
לבנוי. הדא הוא דכתיב, (שמות ו) וגם אני
שמעתי את נאקת בני ישׂראל וגו'. מאן גרים
דאנא שמענא עקתהון. כביכול, מטרוניתא.
דדכרנא לה. הדא הוא דכתיב, (שמות ו) ויזכר
את בריתי. וכתיב (שמות ב) ויזכר אלהים את
בריתו. וכד קדשא בריך הוא יהדר לישראל
מן גלותא, מה כתיב. (דברים ל) ושב יי' אלהיך
את שבותך ורחמך, דא מטרוניתא. ועוד
כתיב, (תהלים פה) רצית יי' ארצך שבת שבות
יעקב.

אמר רבי יהודה, הליי' תגמלו זאת, בגין

זאת, משום שאתם דור עקש ופתלתל, אתם הייתם גורמים שתגלה זאת בגלות. הלה תגמלו זאת? ! זהו הגמול שעשה עמכם בכל אותם מופתים של מצרים, בכל אותם אותות שעשה לכם, הנהו הגמול שאתם משלמים לזאת הזו? ! מי גרם לכם זה? משום שאתם עם נבל ולא חכם, ולא מסתפלים בכל אותן טובות שעשה לכם עד עתה.

ה'ה' תגמלו זאת - זו השכינה. והרי בארנו הדברים, שלמדנו, אות ה"א של בהבראם (בראשית ב) - קטנה. ה"א שבהלה - גדולה. והרי נתבאר שלמדנו, אמר רבי יהודה, ה"א שבכל מקום - הקדוש ברוך הוא, ונקראת אם. ושני עולמות הם, שכתוב (תהלים קו) מן העולם ועד העולם. והרי למדנו בסוד הפסוק, (במדבר כח) בשמן פתית רביעת ההין.

למדנו, רבי יהודה אומר, בכמה מקומות הסתפלותי שהקדוש ברוך הוא לא הסיר אהבתו מהם מישראל, שבכל מקום שהם היו, הקדוש ברוך הוא ביניהם, שכתוב (ויקרא כו) לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם. אתם דוקא, ביניהם עמהם, לא סר מהם לעולמים.

רבי יצחק היה מהלך בדרך ופגע בו רבי חייא. אמר לו, רואה אני (אוקם) בפניך שהרי במדור של השכינה מקומך. מהו שכתוב (שמות א) וארד להצילו מיד מצרים? וארד? ! ארד הנה צריך לו! וארד - בראשונה. מתי? כאשר ירד יעקב למצרים. ולמה? להצילו מיד מצרים. שאם לא הנה ביניהם, לא יכולים לסבל הגלות, כמו שנאמר (תהלים צא) עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו.

דאתון דור עקש ופתלתל, אתון הויתון גרמין דתגלי זאת בגלותא. הליי תגמלו זאת. דא הוא גמול דעביד עמכון, בכל אינון נימוסין דמצרים, בכל אינון אתון דעבד לכו, דא הוא גמול דאתון שלמין להאי זאת. מאן גרם לכו דא. בגין דאתון עם נבל ולא חכם, ולא מסתפלין בכל אינון טבן דעבד לכו עד השתא.

הליי תגמלו זאת, דא שכנתא. והא אוקימנא מלי, דתנינן, ה"א דבהבראם, (בראשית ב) זעירא. ה"א דבהליי רברבא. והא אתמר דתנינא, אמר רבי יהודה, ה"א דבכל אתר קדשא בריך הוא, ואקרי אם. ותרי עלמין ניהו, דכתיב, (תהלים קו) מן העולם ועד העולם. והא תנינן ברזא דקרא, (במדבר כח) בשמן פתית רביעת ההין.

תנינא רבי יהודה אומר, בכמה אתרי אסתפלנא, דקודשא בריך הוא לא אעדי (דף רח"צ ע"א) רחימותא מנייהו דישראל, דבכל אתר דאינון הוו, קדשא בריך הוא ביניהו. דכתיב, (ויקרא כו) לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם. דייקא אתם, ביניהו עמהון לא אעדי מנייהו לעלמין.

רבי יצחק הוה אזיל בארחה, ופגע ביה רבי חייא, אמר ליה חמינא (לח) באנפך, דהא במדורא דשכינתא מדורף. מאי כתיב. (שמות ג) וארד להצילו מיד מצרים. וארד, ארד מיבעי ליה. וארד בקדמיתא. אימתי. פד נחת יעקב למצרים. ולמה. להצילו מיד מצרים. דאלמלא לא הוה ביניהו, לא יכלין למסבל גלותא. פמה דאת אמר (תהלים צא) עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו.

אמר לו, ודאי בכל מקום שישראל נמצאים, הקדוש ברוך הוא ביניהם. וכל מקום שחכמי הדור הולכים, הקדוש ברוך הוא הולך עמם, שכתוב (שם) פי מלאכיו יצוה לך וגו'. מנין לנו? שכתוב (בראשית לב) ויעקב הלך לדרךו וגו', ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה. עתה נשתתף פאחד ונלך בדרך, שהרי ידעתי שלמקום אחד אנו הולכים, לקבל פני שכינה. אמר לו, בודאי אמר רבי יצחק, למדנו, שלוחי מצוה אינן נזוקין, לא בהליכתן ולא בחזרתן. ואנחנו להראות לפני הקדוש ברוך הוא אנו הולכים, ולא יראים.

עד שהיו הולכים, אמר רבי חייא, כתוב (שם ב) אלה תולדות השמים והארץ. השמים - לכלל את הקדוש ברוך הוא. והארץ - לכלל את הקדוש ברוך הוא וכל מה שלמטה, אלו נקראים תולדות השמים, מהם.

אמר לו, אם כן, מהו בהפראם, ונאמר בה' בראם? אמר לו, הכל דבר אחד. כאשר השמים התחברו, ה' הוה הוציאה תולדות, והם נקראו תולדות השמים והארץ. אמר לו, אם כן, במה בארנו בה' בראם - באברהם? אמר לו, הכל דבר אחד הוא. באברהם - אלו השמים, שמשם מתחילים להתפשט. בה' בראם, וזהו והארץ, והכל דבר אחד.

אמר לו, ודאי כף הוא, והרי למדנו, שכתוב אלה תולדות השמים והארץ. ולמדנו, העולם הזה נברא בה', שכתוב בהפראם. והעולם הבא נברא ב', שכתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן - לכלל השמים. את הגן - לכלל את הארץ.

אמר ליה, ודאי בכל אתר דישראל שריין, קדשא בריך הוא ביניהו. וכל אתר דחכימי דרא אזלין, קדשא בריך הוא אזיל עמהון, דכתיב, (שם) פי מלאכיו יצוה לך וגו'. מנלן. דכתיב, (בראשית לב) ויעקב הלך לדרךו וגו', ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה. השתא נשתתף פחדא, וניזיל בארחה, דהא ידענא דלאתר חד אזלינן, לקבלא אנפוי דשכינתא. אמר ליה, ודאי. אמר רבי יצחק, תנינן, שלוחי מצוה אינן נזוקין, לא בהליכתן ולא בחזרתן. ואנן לאתחזאה קמי קדשא בריך הוא אזלינן, ולא דחילנא.

עד דהוו אזלי, אמר רבי חייא, כתיב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ. השמים, לאכללא קדשא בריך הוא. והארץ, לאכללא קדשא בריך הוא וכל מה דלתתא, אינון אקרין תולדות השמים מנייהו.

אמר ליה אי הכי מהו בהפראם, ואתמר בה' בראם. אמר ליה פלא חד מלה, פד שמים אתחברו, האי ה' אפיקת תולדות, ואינון אקרין תולדות השמים והארץ. אמר ליה אי הכי, במאי אוקימנא בה' בראם, באברהם. אמר ליה פלא חד מלה הוא, באברהם, היינו השמים, דמתמן שריין לאתפשטא. בה' בראם, היינו והארץ, וכללא חד מלה.

אמר ליה, ודאי הכי הוא, והא אוליפנא, דכתיב, אלה תולדות השמים והארץ. ותנינן, העולם הזה נברא בה', דכתיב בהפראם. והעולם הבא, נברא ב', דכתיב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. לאכללא השמים. את הגן, לאכללא את הארץ.

וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁכַתוֹב (שיר השירים ד)
 מְעִין גְּנִים, זֶהוּ הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר
 מִיַּם חַיִּים, שְׁכַתוֹב (בראשית כו)
 וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר,
 שְׁכַתוֹב (שם) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר
 בְּאֵר אַחֲרַת וְגו'. וְנִזְלִים מִן
 לְבִנּוֹן, שְׁאֵלוּ מִתְקַשְׁטִים לְמַעַלָּה
 וְעוֹלָיִם בְּרָאוּ שׁוֹל הַמַּלְאָךְ,
 שְׁכַתוֹב (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מְעַל
 שָׁמַיִם חֲסֻדָּךְ.

מִן לְבִנּוֹן - מִשָּׁם יוֹצְאִים לְבִינָה.
 וְנִמְשָׁךְ וּמִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַקְּצוּוֹת,
 עַד שְׁנַמְשָׁכִים אֵלָיו הַמְקוּרֹת
 וַיּוֹרְדִים לְהַתְפַּנֵּס לְמִקוֹם שְׁנִקְרָא
 הַיָּם הַגָּדוֹל, שְׁכַתוֹב (קהלת א) כָּל
 הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.
 וְכַתוֹב (ישעיה נא) הַבֵּיטוּ אֶל צוֹר
 חֲצֻבְתֶּם וְגו'. וְאַחַר כֵּן כְּתוֹב,
 (שיר השירים ד) גֵּן נְעוּלֵי אַחֲתֵי כָלָה
 וְגו'. וּמִכַּאֲן יִצְאוּ תוֹלְדוֹת לְכָלֶם,
 שְׁכַתוֹב בְּהַבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם
 מִמֶּשׁ, בְּאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 וְאַפְלוּ בַּיַּעֲקֹב מִמֶּשׁ. וְהַפֵּל דָּבָר
 אַחַד.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פֶּאֶשֶׁר אָנוּ
 יוֹשְׁבִים לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֵּל
 נֶאֱמַר לְפָנָיו בְּגִלּוּי וְלֹא הִצְטַרְכְּנוּ
 לְכָל זֶה. אָמַר לוֹ, אֵין רַבִּי שְׁמַעוֹן
 כְּשֶׁאֵר בְּנֵי אָדָם, שְׁכָלֶם לְפָנָיו
 כְּמוֹ שְׁאֵר הַנְּבִיאִים כְּלָפֵי מִשָּׁה.
 עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי
 חַיִּיא, כְּתוֹב (ישעיה מט) הִתְשַׁכַּח
 אִשָּׁה עוֹלָה מִרְחֹם בֶּן בְּטִנָּה וְגו'.
 פְּסוּק זֶה בְּאַרְוֵהוּ, וְכַאֲן מַה הוּא
 עוֹסֵק? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם
 בְּקֶשֶׁר שֶׁל הַחֲבָרִים, סְמִיכָה לֹא
 נִסְמַכְתִּי, אָנוּ מַה נֹּאמַר?

אָמַר לוֹ, שְׁתֵּרִי קוֹל שֶׁל רִמּוֹ
 אַחַד שְׁמַעְתִּי יוֹם אַחַד פֶּאֶשֶׁר
 הֵייתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וְלֹא יָדַעְתִּי מִי
 אָמַר, וְלֹא יָדַעְתִּי דָבָר.

וְכַא רְאָה, שְׁבַעָה יָמִים הָיוּ
 שְׁנַחֲלַשְׁתִּי עַל זֶה וְלֹא טַעַמְתִּי
 דָּבָר, וְעַתָּה הוֹלֵךְ אֲנִי אֶצֵּל

וְהָא אֹקִימָנָא, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ד) מְעִין גְּנִים,
 דָּא הִיא הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר מִיַּם חַיִּים,
 דְּכַתִּיב, (בראשית כו) וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר,
 דְּכַתִּיב (שם) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֲרַת
 וְגו'. וְנִזְלִים מִן לְבִנּוֹן, דְּאֵינּוֹן מִתְעַטְרִין
 לְעִילָא, וְסִלְקִין בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא. דְּכַתִּיב, (תהלים
 קח) כִּי גָדוֹל מְעַל שָׁמַיִם חֲסֻדָּךְ.

מִן לְבִנּוֹן, מִתְמָן נִפְקִין לְבִינָה. וְנִגִּיד וְאַתְּמִשְׁךְ
 לְכָל זְוויין, עַד דְּנִגְדִין אֵינּוֹן מִבּוּעִין,
 וְנִחְתִין לְאַתְּפִנְשָׁא לְאַתֵּר דְּאִקְרִי יַמָּא רַבָּא.
 דְּכַתִּיב, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם
 וְגו'. וְכַתִּיב, (ישעיה נא) הַבֵּיטוּ אֶל צוֹר חֲצֻבְתֶּם
 וְגו'. לְבִתֵּר פְּתִיב, (שיר השירים ד) גֵּן נְעוּלֵי אַחֲתֵי
 כָלָה וְגו'. וּמִכַּאֲן, נִפְיָקוּ תוֹלְדוֹת לְכָלָא.
 דְּכַתִּיב, בְּהַבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם מִמֶּשׁ,
 בְּאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְאַפְילוּ בַּיַּעֲקֹב
 מִמֶּשׁ. וְכַלָּא חַד מְלָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כַּד אָנּוּ יִתְבִּין לְקַמִּיָּה דְּרַבִּי
 שְׁמַעוֹן, כַּלָּא אַתְּמַר קַמִּיָּה בְּאַתְּגַלָּא,
 וְלֹא אֶצְטַרְכְּנָא לְכָל הָאִי. אָמַר לִיה, לָאו רַבִּי
 שְׁמַעוֹן כְּשֶׁאֵר בְּנֵי נְשָׂא, דְּכַלְהוּ קַמִּיָּה, כְּשֶׁאֵר
 נְבִיאֵי לְקַמִּי מִשָּׁה. עַד דִּהּוּ אֶזְלִי, אָמַר רַבִּי
 חַיִּיא, כְּתִיב, (ישעיה מט) הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה
 מִרְחֹם בֶּן בְּטִנָּה וְגו'. הָאִי קָרָא אֹקִימָה,
 וְהָאִי מָאִי קָא מִיָּרִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִי
 בְּקִטּוּרָא דְּחַבְרִיָּיא, סְמִיכָא לָא אֶסְמַכְנָא, אָנּוּ
 מַה נִּימָא.

אָמַר לִיה, דְּהָא קָלָא דְּרַמִּיזָא חַד, שְׁמַעְנָא
 יוּמָא חַד, כַּד הָהּ אֶזְלִנָּא בְּאַרְחָא, וְלֹא
 יָדַעְנָא מָאן אָמַר, וְלֹא יָדַעְנָא מְלָה.

וְהָא חַזִּי, שְׁבַעָה יוֹמִין הָווּ דְּחַלִּישְׁנָא עַל דָּא,
 וְלֹא טַעַמְנָא מְדִי. וְהַשְׁתָּא אֶזְלִנָּא לְגַבִּיָּה
 דְּבוּצִינָא קַדִּישָׁא, דְּלִימָא לִי דִּילְמָא אֲדַכֵּר.

המנונה הקדושה שיאמר לי,
שְׁמָא אָזְכֵר. אָמַר לוֹ, שְׁמָא אוֹתוֹ
הַיּוֹם שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ רַבִּי אֶלְעָזָר
אֶצֶל חַמְיוֹ, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם הַלַּכְתִּי
עִמּוֹ, וְהִנֵּה נִזְכַּרְתִּי בְּדָבָר.

בֹּא רָאָה, כִּף אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
מִשְׁמוֹ שֶׁל אָבִיו, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִיּוֹם
שֶׁנִּפְלְנוּ בְּגִלוֹת, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עֹזֵב אוֹתָנוּ בְּגִלוֹת וְשֹׁכַח
אוֹתָנוּ. זֶהוּ שְׁכַחֵנוּב (ישעיה נט)
וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי ה' וְה'
שְׁכַחְנִי. אָמְרָה הַשְּׂכִינָה: הַתְּשַׁכַּח
אִשָּׁה עוֹלָה?! וְכִי יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּקְרָאִים בְּנִים, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר
(דברים ד) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם,
מִרְחַם בֶּן בִּטְנָה, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר
(ירמיה ב) וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלֵה
זָרַע אָמַת, גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה,
שְׁכַחֵנוּב (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! וְאֲנֹכִי לֹא
אֶשְׁכַּחְךָ. מִכָּאן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לֹא עוֹזֵב אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָמִים.

עוֹד אָמַר, הַתְּשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה
מִרְחַם בֶּן בִּטְנָה. זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן
שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הִנֵּה
דְּבָרִים אֵלּוּ בְּשִׁמּוֹ אַחֲזִינוּם. כְּמוֹ
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכַח
שְׁמוֹ שֶׁהָרִי הוּא הַכֹּל - כִּף
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכַח
אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אַחֲזִינוּם
בְּשִׁמּוֹ מִמֶּשׁ. הַתְּרַגְּשׁ רַבִּי חֲזִיא,
אָמַר, וְדַאי זֶהוּ דְּבַר חַדוּשׁ. בְּרוּךְ
יְהִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁנִּפְגַּשְׁתִּי כִּף וְיַדְעִתִּי דְּבַר,
וְיַדְעִתִּי מִי אוֹתוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ.
וְבֹא רָאָה, שְׁאוֹתוֹ יוֹם שֶׁרָצַתִּי
אֶרְבָּעָה מִלִּין, וְלֹא מִצְּאִתִּי מִי
הָיָה. אָמַר לוֹ, מִשׁוּם שֶׁנִּכְנַסְתִּי
בְּמַעְרָה אַחַת שֶׁרַבִּי אֶלְעָזָר נָח
שָׁעָה אַחַת. קָרָא עָלָיו רַבִּי חֲזִיא
אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע
כְּשֹׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. אֲזַ תִּקְרָא וְה'
יַעֲנֶה וְגו', אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'.

אָמַר לִיָּה, דִּילְמָא הֵהוּא יוֹמָא דְהוּא אָזִיל רַבִּי
אֶלְעָזָר לְגַבְיָה דְחַמְיוֹ, וְהֵהוּא יוֹמָא אֶזִּילְנָא
עִמָּיה, וְהָא אֲדַכְרָנָא מְלָה.

תָּא חֲזִי, הָכִי אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמִיָּה
דְּאָבוּי, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל קִמִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, מִיּוֹמָא דְנִפְלְנָא בְּגִלוֹתָא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שְׁבִיק לָן בְּגִלוֹתָא, וְאֲנָשִׁי לָן. הָדָא הוּא
דְכַתִּיב, (ישעיה מט) וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי יי' וְיִי'
שְׁכַחְנִי. אָמְרָה שְׂכִינְתָא, הַתְּשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה,
וְכִי יִשְׂרָאֵל דְּאֶקְרוּן בְּנִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר,
(דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם. מִרְחַם בֶּן (דף
ר"ח ע"ב) בִּטְנָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ירמיה ב) וְאֲנֹכִי
נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלֵה זָרַע אָמַת. גַּם אֵלֶּה
תִּשְׁכַּחְנָה, דְכַתִּיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְאֲנֹכִי לֹא אֶשְׁכַּחְךָ, מִכָּאן,
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׁבִיק לוֹן לְיִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָמִין.

תוֹ אָמַר, הַתְּשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה מִרְחַם בֶּן
בִּטְנָה. דָּא הוּא רְזָא עֲלָאָה דְאָמַר קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. הָא מִלִּין אֵלִין בְּשְׁמִיָּה אַחֲזִידָן.
כְּמָה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֲנָשִׁי שְׁמִיָּה,
דְּהָא הוּא כְּלָא, כִּף קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
אֲנָשִׁי לוֹן לְיִשְׂרָאֵל דְאִינוּן אַחֲזִידָן בְּשְׁמִיָּה
מִמֶּשׁ. אַתְרַגְּיִשׁ רַבִּי חֲזִיא, אָמַר וְדַאי דָּא הִיא
מְלָה. בְּרִיךְ יְהִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאֶעֱרַעְנָא
לָךְ, וְיַדְעָנָא מְלָה. וְיַדְעָנָא מָאן הֵהוּא
דְשְׁמַעְנָא מִנִּיה.

וְתָא חֲזִי, דְהֵהוּא יוֹמָא דְרַהִיטְנָא אֶרְבַּע מִילִי,
וְלֹא אֶשְׁכַּחְנָא מָאן הָוָה. אָמַר לִיָּה, בְּגִין
דְעֲאֶלְנָא בְּחַד מְעַרְתָּא דְרַבִּי אֶלְעָזָר נְפִישׁ
שְׁעַתָּא חָדָא. קָרִי עָלֶיהָ רַבִּי חֲזִיא הִנֵּי קָרָאִי,
(ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע כְּשֹׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. אֲזַ תִּקְרָא
וְיִי' יַעֲנֶה וְגו' אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יי' וְגו'.

(דברים לב) זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר וגו'. זכר ימות עולם. רבי אבא אמר, מי אלו ימות עולם? אלו ששה ימים שעשה הקדוש ברוך הוא העולם בהם, שפתיב (שמות לא) כי ששת ימים עשה ה' וגו'. ששת ימים, ולא בששת ימים, והרי בארנו. בינו שנות דר ודר. פלומר, אלו ימות עולם, ידעו ויתודעו כל אלו השנים והימים וכל דור ודור, עד דור זה שאתם עומדים בו.

שאל אביך ויגדך - זה הקדוש ברוך הוא. זהו שפתיב הלא הוא אביך קנך. ויגדך, והוא יגלה עמק החקמה. ומה היא? אלא כפאשר ששה ימים אלו בנו את העולם, לא בנו אותו אלא בגללך, שפתיב אתה ותקיים את התורה. שלמדנו, כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא - על תנאי עשה, שפאשר יבאו ישראל, אם יקבלו את התורה - מוטב, ואם לא - שיחזירוהו לתהו ובהו. ומשום זה, אלו ימות עולם יודעים ומבינים הכל.

והרי למדנו, אלו ענפי האילן איך נאחזים בתוף האילן? והרי בארנו, שפאשר הקדוש ברוך הוא ברר להם לממני המגנים על שאר האמות, ואתם מה פתוב? כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. שלא נתן אותם לשר, ולא למלאך, ולא לממנה אחר, וזה העם שהקדוש ברוך הוא נטל לחלקו.

באיזה מקום מצא אותו? ומצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן וגו'. שפתיב (יהושע כד) תרח אבי אברהם וגו', ואקח את אביכם את אברהם וגו'. ומכאן מנהיג אותם את ישראל בכל דור ודור ולא נפרד מהם ומנהיג אותם ברחמים. זהו שפתיב (דברים לב) פנשר יעיר קנו וגו'.

זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר וגו'. (דברים לב) זכר ימות עולם, רבי אבא אמר, מאן ימות עולם. אינון שיתא יומין, דעבד קדשא בריך הוא עלמא בהו. דכתיב, (שמות לא) כי ששת ימים עשה יי' וגו'. ששת ימים, ולא בששת ימים, והא אוקימנא. בינו שנות דר ודר. פלומר, אינון ימות עולם, ידעו וישתמודעו כל אינון שנין ויומין, וכל דרא ודרא, עד דרא דא דאתון קיימין.

שאל אביך ויגדך, דא קדשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב, הלא הוא אביך קנך. ויגדך, והוא יגלה עומקא דחקמתא. ומאי היא. אלא כד אינון שיתא יומין שכלילו עלמא, לא שכלילו ליה, אלא בגינה, דתיתי אנת ותקיים אורייתא. דתנינן, כל מה דעבד קדשא בריך הוא, על תנאי עבד, דכד ייתון ישראל, אי יקבלון אורייתא יאות, ואי לא דיחדר ליה לתהו ובהו. ובגין כן, אינון ימות עולם ידעו ומשמודעון כללא.

והא תנינן, הנהו ענפי דאילנא, היך מתאחדן בגו אילנא, והא אוקימנא, פדין קדשא בריך הוא ברר לון, לממנן תריסין, על שאר עמין, ואתון מה כתיב. כי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו, דלא יהב להו לרבבא, ולא למלאכא, ולא לממנא אחרא, והאי עמא דקודשא בריך הוא נסב לחולקיה.

באן אתר אשפח ליה. ומצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן וגו'. דכתיב, (יהושע כד)

תרח אבי אברהם וגו'. ואקח את אביכם את אברהם וגו'. ומתקא דבר להו לישראל בכל דרא ודרא, ולא אתפרש מנייהו, ודבר להו ברחמי, הדא הוא דכתיב פנשר יעיר קנו וגו'.

דור ודור ולא נפרד מהם ומנהיג אותם ברחמים. זהו שפתיב (דברים לב) פנשר יעיר קנו וגו'.

בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא מִצְאָנוּ מִי שֶׁמֵרַחֵם עַל בְּנָיו בְּנֶשֶׁר הַזֶּה. וְעַל זֶה לְמַדְנּוּ, כְּתוּב (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתֶּם וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְּׂמַאל. הַנֶּשֶׁר, הֵיכָן מְקוּמוֹ? בְּמָקוֹם שֶׁיַּעֲקֹב עֹמֵד. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ מְקוֹם מִמֶּשׁ. מַה טַּעְמוֹ? מִשּׁוּם שֶׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּנָיו, וּבִדְיָן עִם אֲחֵרִים. כִּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵג אֶת בְּנָיו כְּנֶשֶׁר זֶה.

מַה פְּתוּב? ה' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוֹ אֶל נֶכֶר, הוּא בְּלַבְדּוֹ, שְׂפָתוֹב (שמות יג) וְה' הִלֵּךְ לְפָנֵיהֶם וּגּוֹ'. וְאִין עֲמוֹ אֶל נֶכֶר, שְׁלֹא הִנְהִיג לָהֶם לִישְׂרָאֵל לֹא מִלְּאָף, וְלֹא מִמְּנֶה אַחֵר, שֶׁהֵם נִקְרָאִים אֶל נֶכֶר. וְזֶהוּ שֶׁאִמַר מֹשֶׁה, (שמות לב) אִם אֵין פְּנִיךָ הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב ה' בְּדָד יִנְחֵנוּ. הוּא בְּלַבְדּוֹ, וְאִין עֲמוֹ אֶל נֶכֶר.

אֲשֶׁרִי חֲלַקְמֵ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְנַהֵג אִתָּם (בישׂראֵל) כִּן, עֲלֵיהֶם פְּתוּב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ, וְכָתוּב (שמואל א יב) כִּי לֹא יִטֵּשׁ ה' עַמּוֹ וּגּוֹ'. מַה הַטַּעַם לֹא יִטֵּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ? בְּעַבּוּר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל, מִשּׁוּם שֶׁזֶּה בְּזֶה נִדְבֵק. וְעַל זֶה לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל אֱלוֹי הַפְּסוּקִים שֶׁכָּאן תּוֹכְחוֹת הֵם שֶׁהוֹכִיחַ אוֹתָם מֹשֶׁה לִישְׂרָאֵל, חוּץ מֵאוֹתוֹ שֶׁם קְדוֹשׁ שְׁגֵלָה בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו. אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְאִפְלוּ מַה שֶׁהוֹכִיחַ לִישְׂרָאֵל הוּא בְּכֻלּוֹ הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁאֵין דָּבָר בְּתוֹרָה

בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא אֲשַׁפְּחָנָא מָאן דְּחֵיִים עַל בְּנָוִי, כִּהָאִי נִשְׂרָא. וְעַל דָּא תְּנִינָן, כְּתִיב, (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתֶּם וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְּׂמַאל. נֶשֶׁר בָּאֵן דּוֹכְתִּיהּ. בְּאַתֵּר דִּיעֲקֹב קָאִים. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בִּהְהוּא אֲתֵר מִמֶּשׁ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ רַחֲמֵי עַל בְּנָוִי, וְדִינָא לְגַבֵּי אֲחֵרֵינָן. כִּן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבֵר לְבָנוֹי כְּנֶשֶׁר דָּא.

מַה פְּתִיב יי' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוֹ אֶל נֶכֶר. הוּא בְּלַחְדוּדֵי, דְכְּתִיב, (שמות יג) וַיֵּי הִלֵּךְ לְפָנֵיהֶם וּגּוֹ'. וְאִין עֲמוֹ אֶל נֶכֶר, דְּלֹא דְבֵר לְהוּ לִישְׂרָאֵל לֹא מִלְּאָכָא, וְלֹא מִמְּנָא אַחֲרָא, דְּאִינוּן אֶקְרוּן אֶל נֶכֶר. וְדָא הוּא דְאָמַר מֹשֶׁה, (שמות לב) אִם אֵין פְּנִיךָ הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, יי' בְּדָד יִנְחֵנוּ. הוּא בְּלַחְדוּדֵי, וְאִין עֲמוֹ אֶל נֶכֶר.

זְבָאָה חוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְבֵר עִמָּהוּן, (בישׂראֵל) הָכִי עֲלִייהוּ כְּתִיב, (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ, וְכָתִיב, (שמואל א יב) כִּי לֹא יִטֵּשׁ יי' אֶת עַמּוֹ וּגּוֹ'. מָאִי טַעְמָא לֹא יִטֵּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ. בְּעַבּוּר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל, בְּגִין דְּהָאִי כִּהָאִי אֲתֵדְבֵק. וְעַל דָּא לֹא יִשְׁבּוּק לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל אֲתֵר דְּאִינוּן שְׂרִיין, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִמָּהוּן כְּמַה דְּאוּקִימָנָא.

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַנִּי קְרָאִי דְהָכָא, תּוֹכְחֵי אִינוּן, דְּאוּכַח לְהוּ מֹשֶׁה לִישְׂרָאֵל, בֵּר הַהוּא שְׂמָא קְדִישָׁא, דְּגַלִּי בְּשִׁירוֹתָא דְמִלוּי. אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְאִפְלוּ מַה דְּאוּכַח לִישְׂרָאֵל, בְּכֻלְּא דְשְׂמָא קְדִישָׁא הוּא, דְלִית מְלָה בְּאוּרִייתָא דְנִפְיָק

שיוצא מכלל השם הקדוש, שֶׁהַתּוֹרָה כְּלָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם.

וְאֵלֵינוּ הַפְּסוּקִים יְדוּעִים הֵם. אֲבָל מִשּׁוֹם שֶׁשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁוֶה בְּפִרְשֵׁה זו, הַיִּיטִי צָרִיף עַד עֵתָה. וְכֵאֵן הָרִי כְּתוּב, לֹא חֲכַמוֹ יִשְׁפִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדָאִי. וְהָרִי בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת בְּאֶרְנוּ זֹאת, שְׁאֵם יִשְׂרָאֵל יִדְעוּ אֵת זֶה אִיף זֹאת אַחֲוֶה בְּדִינָהּ לְהַפְרֵעַ מִן הַרְשָׁעִים - יְבִינּוּ לְאַחֲרֵיתָם, וְיִשְׁתַּמְרוּ לְהִיּוֹת בָּהּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב ב) וְאַרְץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ.

דְּבַר אַחֵר לֹא חֲכַמוֹ יִשְׁפִּילוּ זֹאת - שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בְּהֵם בְּיִשְׂרָאֵל. כְּאֲשֶׁר שׁוֹמְרִים מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְיוֹשְׁבִים עִמָּה בְּשָׁלוֹם, יִדְעוּ שֶׁעֲזָרָה שֶׁל זֹאת הִזוּ עִמָּהֶם, לְהַפְרֵעַ מִשׁוֹנְאֵיהֶם. וְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְעֵטִים בֵּין הָאֲמוֹת, יִדְעוּ אִיכָּה יִרְדֶּף אֶחָד אֶלְף וּשְׁנַיִם יְנִיסוּ רֶבְבָהּ. וְמִי גֵרָם לָהֶם? הַזֹּאת הִזוּ שֶׁהִיטָה בִּינֵיהֶם בְּשָׁלוֹם כְּאֲשֶׁר עוֹשִׂים מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְלַעוֹלָמִים לֹא זָזָה מֵהֶם לַעֲשׂוֹת לָהֶם נְקָמוֹת.

אִם לֹא פִי צוּרָם מְכָרָם וְה' הַסְּגִירָם (דברים לב). מָה הִטְעַם פִּי צוּרָם מְכָרָם? מִשּׁוֹם שֶׁצוּר יִלְדֶּף תָּשִׁי, שֶׁהַתְּקוּנִים לֹא נִמְצְאוּ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף בְּמְקוֹמָם. אִם לֹא פִי צוּרָם מְכָרָם. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה אֲבָרְהָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֶרְנוּ, שֶׁאֲמַר אֲבָרְהָם, יִתְחַיְיבוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת וְלֹא יִכְסּוּ בְּגִיהֶנָם, שֶׁשְׁנֵי אֵלֹהֵי - גִּלוֹת וְגִיהֶנָם - לֹא יִסְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַסְּפִים עַל דָּוִד, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁיִּתְחַיְיבוּ יִשְׂרָאֵל, יִפְלוּ לְגִלוֹת וְיִשְׁתַּעֲבְדוּ בָּהֶם שׁוֹנְאֵיהֶם. וּמִשּׁוֹם זֶה צוּרָם מְכָרָם, וְדָאִי, וְה' הַסְּגִירָם, וְהַסְּפִים עַל דָּוִד.

מִכָּלֵל דְּשָׂמָה קְדִישָׁא. דְּאוּרֵייתָא כְּלָא שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינוֹן.

וְהֵי קְרָאִי יְדִיעָאן אֵינוֹן. אֲבָל בְּגִין דְּשָׂמָא (דף רצ"ט ע"א) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רָשִׁים בְּהֵאִי פִּרְשָׁתָא, אֲצִטְרִיכְנָא עַד הַשְׁתָּא. וְהֵכָא הָא כְּתִיב, לֹא חֲכַמוֹ יִשְׁפִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדָאִי, וְהָא בְּכַמָּה אֶתְרֵי אוּקִימְנָא הֵאִי, דְּהֵאִי יִשְׂרָאֵל יִנְדְּעוֹן הֵאִי, אִיף זֹאת אֶחֱדָא בְּדִינוֹי לְאַתְפְּרֵעָא מִן חֵיבִיבָא, יְבִינּוּ לְאַחֲרֵיתָם, וְיִסְתַּמְרוּ לְמַהוּי בָּהּ. כְּמָה דְּכְתִיב, (איוב כ) וְאַרְץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ.

דְּבַר אַחֵר לֹא חֲכַמוֹ יִשְׁפִּילוּ זֹאת. דְּהֵאִי מִתְקַשְׂרָא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, כִּד נְטְרִין פְּקוּדֵי אוּרֵייתָא, וְיִתְבִּין עִמָּה בְּשָׁלָם, יִנְדְּעוֹן דְּסִיעֵתָא דְּהֵאִי זֹאת עִמָּהוֹן, לְאַתְפְּרֵעָא מִשְׁנֵאִיהוֹן. וְיִשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן זְעִירִין בֵּינֵי עַמְמֵי, יִנְדְּעוֹן, אִיכָּה יִרְדֶּף אֶחָד אֶלְף וּשְׁנַיִם יְנִיסוּ רֶבְבָהּ. וּמֵאֵן גְּרָם לָהוּ. הֵאִי זֹאת, דְּהוּהָ בְּהוּ בְּשָׁלָם, כִּד עֲבָדִין פְּקוּדֵי אוּרֵייתָא. וְלַעֲלָמִין לֹא אֶתְעָדִי מִנֵּיהוּ, לְמַעַבְדַּד לָהוּ נוֹקְמִין.

אִם לֹא פִי צוּרָם מְכָרָם וְיִי' הַסְּגִירָם. (דברים לב)

מֵאִי טַעְמָא פִּי צוּרָם מְכָרָם. בְּגִין צוּר יִלְדֶּף תָּשִׁי, דְּתַקּוּנִין לֹא שְׂרָאן כִּדְקָא יְאוּת בְּאַתְרֵיהוּ. אִם לֹא פִי צוּרָם מְכָרָם. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה דָּא אֲבָרְהָם, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא, דְּאֲמַר אֲבָרְהָם יִתְחַיְיבוּן יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָא, וְלֹא יִיעֲלוּן בְּגִיהֶנָם דְּתָרִין אֵלִין גִּלוֹתָא וְגִיהֶנָם, לֹא יִסְבְּלוּן יִשְׂרָאֵל. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתַּכֶּם עַל יְדוּי, דְּכָל זְמַנָּא דִּי יַחֲבוּוֹן יִשְׂרָאֵל, יִפְלוּן בְּגִלוֹתָא, וְיִשְׁתַּעֲבְדוּן בְּהוּ שְׁנֵאִיהוֹן. וּבְגִין כֵּן, צוּרָם מְכָרָם וְדָאִי, וְיִי' הַסְּגִירָם, וְאֶסְתַּכֶּם עַל יְדוּי.

לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה הַטַּעַם שֶׁהוֹכִיחַ לָהֶם מִשֶּׁה בַּשִּׁירָה הַזֶּה? מִשּׁוֹם שֶׁהֵם מְזַמְּנִים לְהַפְנוֹס לְאַרְצָא וּלְהַשְׁרוֹת עֲלֵיהֶם שְׂכִינָה, וּמִשּׁוֹם זֶה הוֹכִיחַ אוֹתָם עַל כָּךְ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בַּשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵיךְ מְזַמְּן לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְשִׁמְחוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם. אֶחָד - שְׂכִינָה (הוֹשַׁע יב) וְרִיב לֵה' עִם יְהוּדָה וּלְפָקֵד עַל יַעֲקֹב כְּדָרְכָיו וְגו'. שְׂמַעְנוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם, שְׂמַחוּ. אָמְרוּ, עֲתָה יִפְרָתוּ מִהָעוֹלָם. כְּאֲשֶׁר רָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהֵם שְׂמַחִים, מַה כְּתוּב אַחֲרָיו? כְּבָטָן עָקֵב אֶת אַחֲיו וְגו'. כְּאֲשֶׁר שׁוֹמְעִים, אוֹמְרִים, זֶה הוּא תְּשׁוּבָה.

מִשָּׁל לְאִשָּׁה שֶׁהִיָּתָה לָהּ קִטְטָה בְּבִנְיָה, הִלְכָה לְתַבַּע עֲלֵיו דִּין. וְרָאתָה לְדִין שֶׁדִּין דִּינֵי נַפְשׁוֹת - חֲלָקִים לְמַלְקוֹת, לְתַלְמֵיהָ, לְשִׁרְפָה. אָמְרָה: אוֹי, מָה אֶעֱשֶׂה מִן הַבֵּן? כְּאֲשֶׁר סִים הַדִּין, אָמַר לְאוֹתָהּ אִשָּׁה: אִמָּא, מָה עָשִׂה לָךְ בְּנֵךְ? אָמְרָה, מִתְלוֹנְנֶת, עכ"מ.

יְמַצְאָהוּ בְּאַרְץ מְדָבָר וּבְתַהוֹ. וְדָאֵי לְבַסּוּף עָשִׂה לְכָל אוֹתָן קְלָפוֹת שֶׁיְהִי כְלָן מִשְׁתַּעֲבָדוֹת לוֹ. עַד כַּאֲנִי הִיָּה כְּתוּב בְּאוֹתוֹ סֵפֶר שֶׁל קְרִטָנָא הַרוּפָא. לְבַסּוּף הִיָּה רְשׁוּם בְּזַה הַפְּסוּקָה, כָּל שְׂמִירָה שֶׁנִּצְרָף רוּפָא חָכֵם לַעֲשׂוֹת לְחוּלָה שְׂשׁוּכָב בְּבֵית חָלִיו, בֵּית אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ - לְעַבֵּד לְאֶדוֹן הָעוֹלָם!

שְׂבַאֲשֶׁר הוֹלֵךְ רוּפָא חָכֵם אֲצִלוּ, יְמַצְאָהוּ בְּאַרְץ מְדָבָר וּבְתַהוֹ יִלֵּל יִשְׁמֹן, מִחֲלוֹת הַשּׁוֹרוֹת עֲלָיו. מוֹצֵא אוֹתוֹ בְּמַאֲסַר הַמֶּלֶךְ. אִם תֵּאֱמַר, הוֹאִיל וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפְקֹד לְתַפְּסָא אוֹתוֹ, שְׂלֵא יִשְׁתַּדֵּל אָדָם אַחֲרָיו - לֹא כֵן, שֶׁהָרִי אָמַר דּוֹד, (תְּהִלִּים מא) אֲשֶׁרִי

תִּנְיָא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאֵי טַעְמָא אוֹכַח לָהּ מִשֶּׁה בְּהָאֵי שִׁירָה הַכִּי, בְּגִין דְּאִינְהוּ זְמִינִין לְמִיעַל לְאַרְעָא, וּלְמִשְׁרֵי בִּינְיָהוּ שְׂכִינְתָא, וּבְגִין כֵּן אוֹכַח לָהּ עַל הָאֵי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּתַרִּי אַתְרֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאוֹכַחָא לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, וְחֲדָאֵן אוֹמוֹת הָעוֹלָם. חַד דְּכְתִיב, (הוֹשַׁע יב) וְרִיב לִי עִם יְהוּדָה וּלְפָקֵד עַל יַעֲקֹב כְּדָרְכָיו וְגו'. שְׂמַעִין אוֹמוֹת הָעוֹלָם חֲדָאֵן, אָמְרִי, הַשְׁתָּא יִשְׁתַּצּוֹן מִעֲלָמָא, כִּד חָמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִינְוִן חֲדָאֵן, מַה כְּתִיב בְּתַרִּיהּ. כְּבָטָן עָקֵב אֶת אַחֲיו וְגו'. כִּד שְׂמַעִין, אָמְרִין, דָּא הוּא תְּשׁוּבָה.

לְאִתְתָּא דְּהָוָה לָהּ קִטְטָה בְּבָרָה, אֲזַלְתָּ לְמַקְבִּיל עֲלֵיהּ דִּינָא, חֲמָאֵת לְדִינָא דְּאִין נַפְשִׁין. מִנְיָהוּ לְאַלְקָאָה, לְצִלְבָּא, לְאוֹקְדָא, אָמְרָה וַיִּי מַה אַעֲבִיד מִן בְּרָא. כִּד סִיִּים דִּינָא, אָמַר לְהֵיָא אִינְתוּ, אִימָא, מַה אַעֲבִיד לָךְ בְּרִיךְ, אָמְרָה קוֹבְלָנִי, עכ"מ.

יְמַצְאָהוּ בְּאַרְץ מְדָבָר וּבְתַהוֹ, (דְּבָרִים לב) וְדָאֵי לְבַתֵּר עֵבֶד לְכָל אִינוּן קְלִיפִין, דִּיהוּן כְּלָהוּ מִשְׁתַּעֲבָדִין לֵיהּ. עַד הֵכָא הָוָה כְּתִיב בְּהָוָה סִפְרָא, דְּקִרְטָנָא אֲסִיא לְבַתֵּר הָוָה רְשִׁים בְּהָאֵי קְרָא, כָּל נְטוּרָא דְּאַצְטְרִיךְ אֲסִיא חֲפִים לְמַעֲבַד לְמַרְעֵ דְשָׂכִיב בְּבֵי מְרַעִיהּ, בֵּי אֲסִירֵי דְמַלְפָּא, לְמַפְלַח לְמֵאֲרֵי עֲלָמָא.

כִּד אֲזִיל אֲסִיא חֲפִים לְגַבִּיהּ, יְמַצְאָהוּ בְּאַרְץ מְדָבָר וּבְתַהוֹ יִלֵּל יִשְׁמֹן, מְרַעִין דְּשִׁרְיִין עֲלֵיהּ, אֲשַׁכַּח לֵיהּ בְּאַסִּירוֹ דְּמַלְפָּא. אִי תִימָא הוֹאִיל וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ס"א פְּקוּדֵי) יִפְקֹד לְתַפְּשָׁא לֵיהּ, דְּלֹא יִשְׁתַּדֵּל בַּר נֶשׂ אַבְתַּרִּיהּ. הוּא (פְּקוּדֵי) יִפְקֹד לְתַפְּסָא אוֹתוֹ, שְׂלֵא יִשְׁתַּדֵּל אָדָם אַחֲרָיו - לֹא כֵן, שֶׁהָרִי אָמַר דּוֹד, (תְּהִלִּים מא) אֲשֶׁרִי

משכיל אל דל וגו'. דל הוא אותו ששוכב בבית חליו. ואם רופא חכם הוא, הקדוש ברוך הוא נותן לו ברכות לאותו שישתדל בו.

ואתו רופא, ימצאהו בארץ מדבר, בבית חליו שוכב. ובתהו לל ישמן, שאותן מחלות מצרות לו. מה צריך לו לעשות? יסובבנהו - יסובב סבות ויביא עלות כדי שימנע ממנו אותם דברים שמזיקים לו. יקיו לו, ויוציא ממנו דם רע. יבוננהו - יסתכל ויבין אותו חולה ממה היה, ויסתכל כדי שלא יכבד עליו וימעט אותו. לבסוף - יצננהו כאישון עינו, כדי שיהיה שמור כמו שצריך באותם משקים, באותן רפואות שצריכות לו, ולא יטעה (מהם) ביניהן. שאם יטעה אפלו בדבר אחד, הקדוש ברוך הוא חושב על אותו רופא כאלו שפך דמים והרגו.

משום שהקדוש ברוך הוא רוצה, שאף על גב שאותו אדם הוא בבית אסירי המלך והוא אסור בבית האסורים, שישתדל אדם עליו ויעזר לו להוציאו מבית האסורים. והיה אומר כף: הקדוש ברוך הוא דן דינים של בני העולם למעלה, הן למות, הן לשרשו, הן לעקר, הן לענש בנכסיו, ולאסר אותו. מי שנגזר לענש נכסים, נופל בבית חליו, ולא יתרפא עד שיתן כל מה שנגזר עליו. כיון שנגזר בממונו ונתן כל מה שנגזר עליו, יתרפא, ויוצא מבית האסורים. ועל זה צריך להתעסק עמו שיתן ענשו ויצא.

מי שראוי לשרשו, יתפסו אותו, ויתנו אותו בבית האסורים עד שישתדל מהכל. ולפעמים

לאו הכי, דהא דוד אמר, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו', דל ההוא דשכיב בבי מרעיה. ואי אסיא חכים הוא, קדשא בריך הוא יתיב ליה ברכאן, ליההוא דישתדל ביה. ויהוא אסיא, ימצאהו בארץ מדבר, בבי מרעיה שכיב. ובתהו יליל ישימון, דאינון מרעין דחקין ליה. מאי אצטריך ליה למעבד. יסובבנהו יסובב סבות, וייתי עלות, בגין דימנע מניה אינון מלין דנזקין ליה. יקיו ליה, ויפיק מניה דמא בישא. יבוננהו יסתכל ויבין ההוא מרעא ממה הוי, ויסתכל בגין דלא יתרבי עלוי, וימאף ליה. לבתר יצננהו כאישון עינו, בגין דיהא נטיר פדקא יאות, באינון משקי, באינון אסוותא דאצטריכו ליה, ולא יטעי (ס"א מנייהו) ביניהו. דאלמלי יטעי, אפילו במלה חד, קדשא בריך הוא חשיב על ההוא אסיא, כאלו שפך דמא וקטליה.

בגין דקודשא בריך הוא בעי, דאף על גב דההוא בר נש איהו בבי אסירי דמלפא, ואיהו אסיר בבי אסירי, דישתדל בר נש עליה, ויסייע ליה לאפקא ליה מבי אסירי. והוה אמר הכי. קדשא בריך הוא דן דינין דבני עלמא לעילא, הן למות הן (דף רצ"ט ע"ב) לשרושי, הן לעקור, הן לענוש נכסין, ולאסורין. מאן דאתחזי לענוש נכסין, נפל בבי מרעיה, ולא יתסי, עד דיתן כל מה דאתגזר עליה. כיון דאתענש בממוניה, ויהיב כל מה דאתגזר עליה, אתסי, ונפק מבי אסירי. ועל דא אצטריך לאשתדל עליה דיתן עונשיה ויפוק.

מאן דיתחזי לשרושי, יתפסון ליה, ויהבי ליה בבי אסירי, עד דישתדל מפלא.

משתרש באיבריו או מאחד מהם, ולבסוף יוציאו אותו מבית האסורים. מי שראוי למות - כף הוא, שאלו יתן כל הכפר וכל ממון שבעולם, לא ינצל.

ועל זה צריך לרופא חכם שיעסק ברפואתו. אם יכול לתת לו רפואה מן הגוף - מוטב, ואם לא - יתן לו רפואה לנשמתו, וישתדל ברפואת נשמתו. וזהו רופא שהקדוש ברוך הוא ישתדל עליו בעולם הזה ובעולם הבא.

אמר רבי אלעזר, עד עתה לא שמעתי מרופא זה ומספר זה, חוץ מפעם אחת שאמר לי סוחר אחד, ששמע לאביו שרופא אחד היה בקימו, שכאשר היה מסתפל בבן אדם פֹּאֶשֶׁר הוא בבית חליו, היה אומר, זה חי וזה מת. והיו אומרים עליו שהוא צדיק אמת, ירא חטא, וכל מה שלא יכל להשיג מה שונצרך, הוא היה קונה ונותן משלו. והיו אומרים שאין חכם בעולם כמוהו, ובתפלתו היה עושה יתור ממה שהיה עושה בידיו. וכמדומה לנו, זה היה אותו רופא.

אמר אותו סוחר, ודאי ספרו בידי הוא, שירשתי אותו מאבי אבא, וכל דבריו של אותו ספר, כלם מיסדים על סודות התורה, וסודות נעלמים מצאתי בו ודברים של רפואה רבים, שהוא אמר שלא ראוי לעשות אותם חוץ (א) הוא ירא חטא.

והם ממה שהיה עושה בלעם, שהיה לוחש לחשים על חולה, והיה אומר בפיו ומתרפא מיד. וכלם מברר אותם באותו ספר. ואמר, זה אסור, וזה מתר למי שירא חטא. משום שחללים רבים אמר שתלויה רפואתם

ולזמנן דישתרש משייפי, או מחד מנייהו, ולבתר יפקון ליה מבי אסירי. מאן דיתחזי למות, הכי הוא, דאילו יתן כל כופרא, וכל ממונא דעלמא לא ישתזיב.

ועל דא אצטריך לאסיא חכים, לאשתדלא עליה, אי יכיל למיהב ליה אסוותא מן גופא, יאות. ואי לאו, יתן ליה אסוותא לנשמתיה, וישתדל על אסוותא דנשמתיה. ודא הוא אסיא דקודשא בריך הוא ישתדל עליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

אמר רבי אלעזר, עד השתא לא שמענא מאסיא דא, ומספרא דא. בר מזמנא חדא, דאמר לי טייעא חדא, דשמע לאבוי, דאסיא חד הוה ביומוי, דכד הוה מסתפל בבר נש, כד איהו בבי מרעיה, הוה אמר, דא חי ודא מת. והוה אמרין עליה דהוה זכאה קשוט, דחיל חטאה. וכל מה דלא יכיל למדבק מה דאצטריך, איהו הוה קני, ויהיב מדיליה. בוהו אמרין, דלית חכים בעלמא כגיניה. ובצלותיה הוה עביד יתיר ממה דהוה עביד בידוי. וכדדמי לן, דא הוה ההוא אסיא.

אמר ההוא טייעא, ודאי ספרא דיליה בידי איהו, דקא יריתנא מאבי אבא, וכל מלוי דההוא ספרא, כלהו אתייסדון על רזין דאורייתא, ורזין סתימין אשפחנא ביה, ומלין דאסוותא סגיאיין, דאיהו אמר דלא יאות למפעל לון, בר (א) איהו דחיל חטאה.

ואינן ממה דהוה עביד בלעם, דהוה לחיש לחישין על מרע, והוה אמר בפומוי ואתסי מיד. וכלהו בריר לון בההוא ספרא. ואמר, דא אסור, ודא מותר למאן דדחיל חטאה. בגין דמרעין סגיאיין אמר, דתלויא

בלחישת הפה. ואלו מצד הנחש, ומזה מצד של קסם. וכל אותם שאסור לומר בפיה ואסור לעשות במעשה היה אומר. עד שמצאתי על חלאים ידועים שצריך לומר כן, ולנדות בנדיי ובשמתא על אותו חלי, והוא תמיהה גדולה אצלי.

שמח רבי אלעזר, ושמחו החברים. אמר רבי אלעזר, אם אותו ספר היה אצלנו, היינו רואים מה הוא אומר. אני אקסר במסירה על מנת להראות למנורה הקדושה. ולמדנו, אמר רבי אלעזר, אותו הספר היה בידי שנים עשר חדש, ומצאתי בו אורות עליונות וחשובים. כאשר הגעתי לאותם סודות שהיו מבלעם, תמהתי.

יום אחד לחשתי במקום אחד, והיו האותיות עולות ויורדות. עד שראיתי בחלום ואמר לי, מה לך להפנס בתחום שאינו שלך ושאינו נצרך לך? התעוררתי. ורע בעיני על סודות הסתומים שהיו שם. שלחתי לאותו יהודי, ורבי יוסי ברבי יהודה שמו, ונתתי לו את הספר.

ובסודות של בלעם מצאתי מאותם שמות של מלאכים ששלח לו בלק, ולא היו מסתדרים על תקונם כמו שצריך. אבל כמה מיני רפואה מצאתי בו שהם מתקנים על תקוני התורה וסודות סתומים שלה. וראיתי שהם בחסידות, ותפלות ובקשות להקדוש ברוך הוא. ואם תאמר שהיה עושה רפואה בפסוקי התורה או בסודות התורה - חס ושלום. אלא היה אומר סודות התורה, ועל אותו סוד הוציא סודות של רפואה שלא ראיתי באפן זה לעולם. אמרתי, ברוך הרחמן שהחכים לבני אדם מחכמה של מעלה.

אסוותא דלהון, בלחישו דפומא. ואינון מסטרא דנחש, ומנהון מסטרא דקסם. וכל אינון דאסור לומר בפומא, ואסור למעבד בעובדא, הנה אמר. עד דאשפחנא על מרעין ידיעאן דאצטריך לומר כן. ולנדיי בנדיי ובשמתא, על ההוא מרע. ואיהו תוהא סגי לגבן.

חד רבי אלעזר, וחדו חבריא. אמר רבי אלעזר, אי ההוא ספרא הוה לגבן נחמי מה איהו אמר. אנא אמסר במסירה, על מנת לאחזאה לבוצינא קדישא. ותנינן, אמר רבי אלעזר, ההוא ספרא הוה בידי תריסר ירחי, ואשפחנא ביה נהורין עלאין ויקירין. פד מטינא לאינון רזין דהוו מבלעם תוהנא.

יזמא חד לחישנא באתר חד, והווי אתוון סלקן ונחתן. עד דחמינא בחלמא, ואמר לי, מה לך למיעל בתחומא דלא דילך, ולא אצטריך לך. אתערנא, ואבאיש קמאי, על רזין סתימין דהוו תמן. שדרנא לההוא יודאי, ורבי יוסי ברבי יהודה שמייה, ויהיבנא ליה ספרא.

וברזין דבלעם אשפחנא, מאינון

שמקן דמלאכין דשדר ליה בלק, ולא הווי מסתדרן על תקונייהו בדקא יאות. אבל כמה זיני אסוותא אשפחנא ביה, דקא מתתקני על תקוני אורייתא, ורזין סתימין דיליה. ונחמינא דאינון בחסידותא. וצלותין ובעותין לקודשא בריך הוא. ואי תימא, דהוה עביד אסוותא בפסוקי אורייתא, או ברזין דאורייתא. חס ושלום. אלא הוה אמר רזין דאורייתא, ועל ההוא רזא אפיק רזין דאסוותא, דלא חמינא כההוא גוונא לעלמין. אמיןא בריך רחמנא, דאחפים לבני נשא מחכמתא דלעילא.

וּמֵאֲרֹי הַדְּבָרִים שֶׁל בְּלָעַם
לְקַחְתִּי, וְרֵאִיתִי בָהֶם שְׁלֵא הָיָה
בְּעוֹלָם חֲכָם בְּכַשׁוּפִים כְּדַגְמָתוֹ.
אָמַרְתִּי, בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן שְׁבִטֵל
מִהָעוֹלָם הַכַּשׁוּפִים, שְׁלֵא יִטְעוּ
בְּנֵי אָדָם מֵאַחַר יִרְאָתוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרַךְ
וַיִּתְעַלֶּה שְׁמוֹ אִמֶּן.

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן.

יְמַלֹּךְ ה' לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן.

וּמֵאֲוִינֹן מְלִיץ דְּבִלְעָם נְסִיבָנָא, וְחִמְיָנָא בְּהוּ
דְּלֵא הָוָה בְּעֵלְמָא חֲפִים בְּחַרְשִׁין
בְּגִינִיָּה. אִמְיָנָא, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְּבִטֵל מֵעֵלְמָא
חַרְשִׁין, דְּלֵא יִטְעוּן בְּנֵי נֶשָׂא מִבְּתַר דְּחִלְתָּא
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְבַּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמוֹ אִמֶּן.
(ע"ב). בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן. יְמַלֹּךְ יי'
לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן.

הַדְרָן לְסִיּוּם סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר

הַדְרָן עֲלֵךְ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְהַדְרָךְ עֲלֵךְ. דַּעְתָּן עֲלֵךְ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְדַעְתָּךְ
עֲלֵךְ. לֹא נִתְנַשֵּׂי מִנְּךְ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְלֹא תִתְנַשֵּׂי מִנֵּן. לֹא בְּעֵלְמָא הַדְרִין וְלֹא בְּעֵלְמָא

דְּאִתִּי: (ג"ב)

הַעֲרַב נָא יי' אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ
וְצִאֲצֵאי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי
תַּחֲכַמְנֵי מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח
פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתֵנִי. בְּרוּךְ אַתָּה יי' לְמַדְנֵי חֻקֶּיךָ. אִמֶּן אִמֶּן אִמֶּן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ יי' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שָׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי
קָרְנוֹת. שָׁאֵנוּ מִשְׁפִּימִים וְהֵם מִשְׁפִּימִים. אָנוּ מִשְׁפִּימִים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁפִּימִים לְדְבָרִים
בְּטָלִים. אָנוּ עֲמָלִים וְהֵם עֲמָלִים, אָנוּ עֲמָלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר.
אָנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים, הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאָנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֹאֲמַר וְאַתָּה
אֱלֹהִים תּוֹרִידֶם לְבָאֵר שַׁחַת. אֲנִשֵּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִיּוּם סֵפֶר דְּבָרִים. כֶּךָ תַּעֲזֹרְנִי
לְהַתְחִיל סְפָרִים אֲחֵרִים וְלְסִיּוּמָם. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד מִתּוֹךְ הֶרְחַבְתָּ. לְשֹׁמֵר וּלְעֹשֵׂוֹת וּלְקִיּוֹם אֶת כָּל
דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמוּדֵי חֲכָמִים הַנוֹכְרִים בְּסֵפֶר
תְּקוּנֵי הַזוֹהַר, יַעֲמִד לִי וְלוֹרְעֵי וְלוֹרְעֵי זָרְעִי, שְׁלֵא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זָרְעֵי וְזָרַע
זָרְעֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְיִקְוֶה בְּנוּ מִקְרָא שְׁכַתּוֹב, בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ,
וְהַקְּצוּתָּ הִיא תִּשְׁחָדְךָ. כִּי כִי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיִוָּסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אַרְךָ יָמִים בְּיָמִינָה, עוֹשֵׁר
וְכַבּוֹד בְּשִׁמְאֹלָה. יי' עֵז לְעַמּוֹ וַתֵּן יי' יְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

הקדמת תקוני הזהר

רבי שמעון הלך לו וברח למדבר לוד ונגנזו במערה אחת הוא ורבי אלעזר בנו. התרחש גס ויצא להם חרוב אחד ומעין מים אחד. אכלו מאותו חרוב ושתו מאותם מים, והיה אליהו, זכור לטוב, בא אליהם בכל יום פעמים ומלמד אותם, ולא ידע איש עליהם וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

וזה נקרא תקוני הזהר, שהם שבעים פנים לתורה, שפרש רבי שמעון בר יוחאי במלת "בראשית" מסתרי תורה.

קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח ואמר: והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגו'. והמשפלים - אלו רבי שמעון והחברים, יזהרו - כשהתכנסו לעשות את החבור הזה, רשות נתנה להם, ולאליהו עמם, ולכל הנשמות של הישיבות לרדת ביניהם ולכל המלאכים בנסתר ובדרף שכל. ועלת על הכל נתן רשות לכל השמות הקדושים ולכל ההיות ולכל הפנויים לגלות להם סודות טמירים, כל שם בדרגתו, ורשות נתנה לעשרת הספירות לגלות להם סודות טמירים שלא נתנה רשות לגלות להם עד שיבא דורו של מלך המשיח.

בזהר הרקיע שהוא פולל כל צבע, זהר טמיר ונגנז, זהר בהיר בשחקים, זרק ניצוצות ומבהיק כמו פרק לעינים, זהר זהר לבן פלבנה, זהר זוהר אדם כמו מאדים, זהר מבהיק, כולל ירק פחמה, זהר ירק ככוכב, זהר כולל לבן ואדם, זהר זהר לכל עבר כמי שמפה בפטיש וזרק שביבים לכל צד, כך מהזהר

הקדמת תקוני הזהר

(דף א"ע"א)

רבי שמעון אזל ליה וערק למדברא דלוד ואתגנזו בחד מערתא הוא ורבי אלעזר בריה, אתרחיש ניסא נפק להון חד חרוב וחד מעינא דמיא, אכלי מההוא חרוב ושתן מההוא מיא, והוה אליהו זכור לטוב אתי להון בכל יומא תרי זימני ואוליף לון, ולא ידע איניש בהו וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

ודא אתקרי תקוני הזהר דאינון שבועין אנפין לאורייתא דפריש רבי שמעון בר יוחאי במלת בראשית מסתרי אורייתא.

קום רבי שמעון אפתח מילין קמי שכינתא, פתח ואמר והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגומר (דניאל יב א), והמשפלים אלין רבי שמעון וחברייא, יזהרו פד אתפנשו למעבד האי חבורא, רשותא אתיהיב להון ולאליהו עמהון ולכל נשמתין דמתבתאן לנחתא בינייהו ולכל מלאכיא באתפסיא ובארח שכל.

ועלת על פלא יהיב רשו לכל שמהן קדישין ולכל הויין ולכל פנויין לגלאה לון רזין טמירין כל שם בדרגא דיליה, ורשותא יהיב לעשר ספירן לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלאה לון עד דייתי דרא דמלפא משיחא.

בזהר הרקיע דאיהו פליל כל גוון, זהר טמיר ונגנז, זהר בהיר בשחקים, זהר זריק ניצוצין ומבהיק כפרק לעינין, זהר זהיר חנור פסיהרא, זהר זהיר סומקא פמאדים, זהר מבהיק פליל ירוקא פחמה, זהר ירוק פככב, זהר פליל חנור וסומקא, זהר זהיר לכל עיבר, כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין

לְכָל סֵטְרָא, הָכִי מֵהָאֵי זֶהר זְהָרִין כְּמָה
נִשְׁמָתִין, דְּאִינוּן זְהָרִין כְּלֵהוּ בְּרָקִיעַ.

נוסחא אחרינא.

נִסְחָא אַחֲרָת

הָזֶה זֹהָרוֹת כְּמָה נִשְׁמָוֹת, שְׁהֵם
זֹהָרוֹת כְּלָן בְּרָקִיעַ.

שְׁנִינוּ, וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֶהר
הַרְקִיעַ, שֶׁהוּא זֶהר טְמִיר וְגִנוּז,
זֶה פִתְ"ר. זֶהר כְּהִיר בְּשַׁחֲקִים,
זֶה חֲכָמָה. זֶהר זֹרֶק נִיצוּצוֹת
וּמִבְּהִיק כְּפָרָק לְעֵינַיִם, זֶה
כְּפָרָק. זֶהר לְכָן כְּלִבְנָה, זֶה
גְּדֻלָּה. זֶהר זֹהר אָדָם כְּמֵאָדָם,
זֶה גְבוּרָה. זֶהר מִבְּהִיק כּוֹלָל
יָרֵק כְּחֵמָה, זֶה תְּפָאֲרָת. זֶהר יָרֵק
כְּפּוֹכֵב, זֶה נִצְ"ח. זֶהר כּוֹלָל
שָׁחַר וְאָדָם, זֶה הו"ד. זֶהר זֹהר
לְכָל עֵבֶר כְּמִי שֶׁמֶפֶה כְּפִטְשִׁישׁ
וְזֹרֶק שְׂבִיבִים לְכָל צַד, זֶה
יִסו"ד.

וְאֵלֵינוּ הֵם נִשְׁמָוֹת מְאֵלוּ
הַמְשַׁכְּלִים שֵׁשׁ בָּהֶם שְׁכָל
לְדַעַת בְּסוּדוֹת רְבוּנִים, כָּלֵם
רְשׁוּמִים וּמִצְיָרִים בְּמַלְכוּת
הַרְקִיעַ כְּפּוֹכְבִים שְׁמַאֲרִים
בְּרָקִיעַ. וְהֵינוּ יִזְהָרוּ כְּזֶהר
הַרְקִיעַ, מֵהַרְקִיעַ שְׁמַאֲרִים בּוֹ
- אֵף אֵלֶּה הַנִּשְׁמָוֹת שֶׁל
הַמְשַׁכְּלִים כְּפּוֹכְבִים בְּרָקִיעַ, כְּפִי
מַאֲרִים בְּפִסָּא.

וְכַבֵּם פּוֹרְחוֹת מִן הַרְקִיעַ, וְזֶה
צַדִּיק חַי הַעוֹלָמִים, שֶׁמִּמֶּנּוּ
פּוֹרְחוֹת נִשְׁמָוֹת הַצַּדִּיקִים
וּמַאֲרוֹת כְּלִבְנָה, וְעַלֵיהֶם כְּתוּב
וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִיִּם בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם לְהַאֲרִי עַל הָאָרֶץ.

וְהוּא הַרְקִיעַ שֶׁמַּעַל לַחַיּוֹת, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וּמִמַּעַל לְרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל
רֵאשִׁים. וְהַפּוֹךְ רָקִיעַ, וְתַמְצָא
אוֹתוֹ עֵיק"ר, וַיִּסוֹד הַמְּרַכְּבָה
שֶׁעָלָיו עוֹמְדִים הַחַיּוֹת וְכִסָּא
הַמְּרַכְּבָה עָלָיו, וְעָלָיו נֶאֱמַר
וְצַדִּיק יִסוֹד עוֹלָם, עַל הַצַּדִּיק
שֶׁלְמַעְלָה עוֹמֵד הַעוֹלָם הַמְּכַסֶּה,
וְעַל הַצַּדִּיק שֶׁלְמַטָּה עוֹמֵד עוֹלָם
הַנִּגְלָה, וְהֵינוּ מְצַדִּיקֵי הַרְבִּים - מֵאוֹתוֹ צַדִּיק שֶׁל הַעוֹלָם תְּלוּיִים. מִי הֵם הַרְבִּים? אֵלוּ שְׁנֵאמַר

תֵּאנָא וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֶהר הַרְקִיעַ, דְּאִיהוּ זֶהר טְמִיר וְגִנוּז דְּא
כְּפִתְ"ר, זֶהר כְּהִיר בְּשַׁחֲקִים דְּא חֲכָמָה, זֶהר זֹרֶק נִיצוּצִין
וּמִבְּהִיק כְּפָרָק לְעֵינַיִן דְּא כְּפָרָק, זֶהר חוּורוֹ כְּסִיחָרָא דְּא גְּדוּלָּה,
זֶהר זֹהר סוּמְקָא כְּמֵאָדָם דְּא גְבוּרָה, זֶהר מִבְּהִיק כְּלִיל יָרוּקָא
כְּחֵמָה דְּא תְּפָאֲרָת, זֶהר יָרוּק כְּכָבֵב דְּא נִצְ"ח, זֶהר כְּלִיל אוּכְסָם
וּסוּמְקָא דְּא הו"ד, זֶהר זֹהר לְכָל עֵיבֶר כְּמֵאֵן דְּמֵחָא כְּפִטְשִׁישׁ וְזֹרֶק
שְׂבִיבִין לְכָל סֵטְרָא דְּא יִסו"ד.

וְאֵלֵינוּ אִינוּן נִשְׁמָתִין מְאֵלִין מְשַׁכְּלִים דְּאִית
כְּהוּן שְׁכָל לְאִשְׁתַּמּוּדְעָא בְּרִזִין
דְּמַאֲרִיהוּן, כְּלֵהוּ רְשִׁימִין וּמִצְוִיִרִין
בְּמַלְכוּתָא דְּרָקִיעַא כְּכּוֹכְבֵיא דְּנְהָרִין בְּרָקִיעַא,
וְהֵינוּ יִזְהָרוּ כְּזֶהר הַרְקִיעַ, מֵאֵי הַרְקִיעַ
דְּנְהָרִין בִּיהַ נִשְׁמָתִין דְּמְשַׁכְּלִים כְּכּוֹכְבֵיא
בְּרָקִיעַ הָכִי נְהָרִין בְּכָרְסֵיא.

וְכִלְהוּ פְּרַחֲזִין מִן רָקִיעַ, וְדָא צַדִּיק חַי
עוֹלָמִים דְּמַנְיָה פְּרַחֲזִין נִשְׁמָתִין
דְּצַדִּיקָא וְנְהָרִין בְּסִיחָרָא, וְעַלֵייהוּ
כְּתוּב (בראשית א יז) וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִיִּם בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם לְהַאֲרִי עַל הָאָרֶץ.

וְאִיהוּ רָקִיעַ דְּאִיהוּ לְעִיל מַחֲיוּוֹן הָדָא הוּא
דְּכְתוּב (יחזקאל א כו) וּמִמַּעַל לְרָקִיעַ אֲשֶׁר
עַל רֵאשִׁים, וְהַפּוֹךְ רָקִיעַ וְתַשְׁפַּח לִיהַ
עֵיק"ר, וַיִּסוֹדָא דְּמְרַכְּבָתָא דְּעַלֵיהַ קְיִימִין
חַיּוּוֹן וְכָרְסֵיא דְּמְרַכְּבָתָא עַלְאָה, וְעַלֵיהַ
אֲתַמַּר (משלי י כה) וְצַדִּיק יִסוֹד עוֹלָם, עַל צַדִּיק
דְּלְעִילָא (ד' א ע"ב) קְיִימָא עַלְמָא דְּאֲתַפְסִיָּיא,
וְעַל צַדִּיק דְּלַתְתָּא קְיִימָא עַלְמָא דְּאֲתַגְלִיָּיא,
וְהֵינוּ מְצַדִּיקֵי הַרְבִּים, מֵהַהוּא צַדִּיקָא
דְּעַלְמָא תְּלוּיִן, מֵאֵי הַרְבִּים אֵלִין דְּאֲתַמַּר
הַנִּגְלָה, וְהֵינוּ מְצַדִּיקֵי הַרְבִּים - מֵאוֹתוֹ צַדִּיק שֶׁל הַעוֹלָם תְּלוּיִים. מִי הֵם הַרְבִּים? אֵלוּ שְׁנֵאמַר

עלייהו הלכה כרבים דאינון מסטרא דאבהן,
דלית רבים פחות מתלת הלכה כרבים דא
שכינתא.

ומתמן (ישעיה ס כא) ועמך כלם צדיקים לעולם
יירשו ארץ, האי דאתמר בה (שם טו א)

והארץ הדם רגלי, דא שכינתא דאיהי פלילא
מעשר ספירן, ומתמן אתקריאו ישראל
מלכים צדיקים חוזים נביאים מארי תורה
גבורים חסידים נבונים חכמים ראשי אלפי
ישראל.

ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו
מאתרייהו פתר קודשא בריך הוא

ושכינתיה, לקננא בהאי חבורא, דאתמר
בה (משלי כז י) כצפור נודדת מן קנה פן איש
נודד ממקומו, ולית צפור אלא שכינתא,

דאיהי מתתרכא מאתרהא הדא הוא
דכתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם ואת
הבנים תקח לך, את לרבות שכינתא תתאה,

האם שכינתא עלאה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ
א) ובפשעיעכם שלחה אמכם, דתרויהו

אתתרכו מאתריהון, ובגין דא שלח תשלח
תרין שלוחין חד מבית ראשון וחד מבית
שני, לקיימא ביה (שם מב ח) אני יהו"ה הוא

שמי וכבודי לא אחר לא אתן שכינתא עלאה,
ותהלתי לפסילים שכינתא תתאה, פן איש
נודד ממקומו דא קודשא בריך הוא דאתמר

ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, דאתתריך
אבתרייהו.

ועוד פן איש נודד ממקומו, דא משה דכתיב
(במדבר יב א) והאיש משה ענו מאד,

דאתתריך רוחיה אבתרייהו. ועוד פן איש נודד
ממקומו מאן דאיהו איש צדיק דאזל נע ונד

מאתריה פשכינתא, דאתמר בה (בראשית ח ט) ולא

עליהם הלכה כרבים, שהם מצד
האבות, שאין רבים פחות
משלש, הלכה כרבים זו שכינה.
ומשם, ועמך כלם צדיקים
לעולם יירשו ארץ, זו שנאמר
בה והארץ הדם רגלי. זו
השכינה שהיא פלולה מעשר
ספירות, ומשם נקראו ישראל
מלכים, צדיקים, חוזים, נביאים,
בעלי תורה, גבורים, חסידים,
נבונים, חכמים, ראשי אלפי
ישראל.

ורשות נתנה לנשמות הללו
שגרשו ממקומן אחר
הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו

לקנן בחבור הזה, שנאמר בה
כצפור נודדת מן קנה פן איש
נודד ממקומו, ואין צפור אלא
שכינה, שהיא מגרשת ממקומה.

זהו שפתוב שלח תשלח את
האם ואת הבנים תקח לך. את,
לרבות שכינה תחתונה, האם,
שכינה עליונה. זהו שפתוב

ובפשעיעכם שלחה אמכם,
ששתייהן גרשו ממקומן, ולכן
שלח תשלח - שני שלוחים,
אחד מבית ראשון, ואחד מבית

שני, לקיים בו אני יהו"ה הוא
שמי וכבודי לא אחר לא אתן.
שכינה עליונה - ותהלתי

לפסילים, שכינה תחתונה - פן
איש נודד ממקומו, זה
הקדוש-ברוך-הוא שנאמר בו ה'

איש מלחמה, שגרש אחריהן.
ועוד, פן איש נודד ממקומו, זה
משה, שפתוב והאיש משה ענו

מאד, שגרשה רוחו אחריהם.
ועוד, פן איש נודד ממקומו - מי
שהוא איש צדיק שהולך נע ונד
ממקומו כמו השכינה, שנאמר
בה ולא מצאה היונה מנוח,
שכף פרשהו רבותינו, בזמן

מצאה היונה מנוח, דהכי

והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך. אמר לו: ברוך אתה המנורה הקדושה, שפך זה ודאי, והבנים הם ודאי תחת האם העליונה, חסידים, גבורים, בעלי תורה, חוזים, נביאים, צדיקים. חסידים - מצד החסד, דרגתו של אברהם, ובארו עליו, אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, שעושה לו קן שהוא אכסניה שלו, וזו השכינה שהיא הקן שלו, הבית שלו, ההיכל שלו, המלון שלו, ובארץ הקדושה היא יחדו וביתו, ולא מלון ואכסניה, אלא כפי אותו האיש שתקן אותה, ולכן נתן מדת החסד לאברהם.

גבורים - מצד הגבורה, שנותנים כח לרבונו לכבש עבד תחת רבו ושפחה תחת גברתה בקשר של תפלין, שמי שאין לו תפלין בשעת קריאת שמע, מהצד שלו שולט עבד ושפחה על העולם, ובאותה שעה רוגזת השכינה, וזה שכתוב תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואף כן היא רוגזת יותר על נבל פי ישבע לחם, שנאמר בו לכו לחמו בלחמי, שהוא קמצן, נבל בממונו נבל שמו, שאינו נדיב ואינו מזרע האבות, שנאמר עליהם נדיבי עמים נאספו, שהרי קמצן הוא עני הדעת, אחר שלא עושה חסד לבעלי תורה להיות מחזיק בידיהם, ותורה ללא מצוות אינה תורת יהוה.

בערי תורה - מצד עמוד האמצעי שבו חצות לילה, היה קם דוד לחבר אותו לשכינה

אמר והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך, אמר ליה ברוך את בוצינא קדישא דהכי הוא ודאי, ובנים אינון ודאי תחות אימא עלאה, חסידים גבורים מארי תורה חוזים נביאים צדיקים, חסידים מסטרא דחסד דרגא דאברהם, ואוקמוה עליה אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, דעביד ליה קן דאיהו אכסניא דיליה, ודא שכינתא דאיהי (דף ב ע"א) קן דיליה בית דיליה היכל דיליה, מלון דיליה ובארעא קדישא איהי יחודיה וביתיה, ולא מלון ואכסניא, אלא כפום ההוא בר נש דתקין לה, ובגין דא יהיב מדת חסד לאברהם.

גבורים מסטרא דגבורה דיהבין תוקפא למאריהון לכבוש עבד תחת רבו ושפחה תחות גברתה בקשוניא דתפלין, דמאן דלית ליה תפלין בשעת קריאת שמע, מסטרא דיליה שליט עבד ושפחה על עלמא, ובההוא שעתא רגזא שכינתא, הדא הוא דכתיב (משלי ל כב) תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואוה הכי איהי רגזא יתיר על נבל פי ישבע לחם (שם). דאתמר ביה (שם ט ו) לכו לחמו בלחמי, דאיהו קמצן נבל בממוניה נבל שמייה, דלאו איהו נדיב ולא איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו, דהא קמצן איהו עני הדעת, בתר דלא עביד טיבו למארי תורה למיהוי מחזיק בידיהו, ואורייתא בלא פקודיא לאו איהי תורת יהוה.

מארי תורה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דביה חצות לילה הוה קם דוד לחברא

ליה בשכינתא דאתקריאת

שִׁנְקֵרְאֵת לִילָה, וְהוּא שׁוֹמֵר מָה מְלִילָה, לִיל ה', לִיל שְׁמוֹרִים הוּא לִיהו"ה, וּבְגִלְלָה נֶאֱמַר, כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר יוֹמָם יִצְוֶה ה' תְּסִדּוּ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים - מִצַּד שֶׁל נֶצַח וְהוֹד, שְׁבָהֵם כְּלוּלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת, שֶׁהֵם יֵאֱהַדוּנָה"י, שְׁבָהֵם שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד שְׁמוֹנָה סְפָרֵי נְבִיאִים, וְנְבִיאִים שְׁנַיִם - הָרִי עֶשֶׂר, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּנֶגֶדוֹ רָאָה יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מִרְאוֹת. צְדִיקִים - מִצַּד שֶׁל הַצְּדִיק. וְעַל כָּל אֵלּוּ נֶאֱמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיהָ, שֶׁהֵן תְּרִי"ג מִצְוֹת שְׁתְּלוּיִים מִשֵּׁם יְהו"ה כְּעֵנְבִים בְּאֶשְׁכּוֹל, כְּדִי לִיחַד בָּהֶם אֶת שֵׁם יְהו"ה עִם הַשְּׂכִינָה, כְּאִדָּם שֶׁמְתַיַּחַד עִם בֵּית זוּגוֹ בְּכָל אֵיבָרָיו לְהוֹצִיא זֶרַע מֵעֵלָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְאֵלּוּ שְׁלֹא מְשַׁתְּדְּלִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה, נֶאֱמַר בָּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֶת - לְרַבּוֹת שֵׁם יְהו"ה שֶׁהִסְתַּלַּק עִמָּה מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁמוֹקִירִים שְׁבָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שְׁעוֹשִׂים מַעֲשֵׂה שֶׁל בָּנִים עִם שְׁבַת הַמְּלָכָה וְעִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יוֹם הַשְּׁבַת. מִי שֶׁקָּם בּוֹ וּבְכַבְּדוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכָיָהּ, זֶהוּ כְּבֹד אֶת אֲבִיָּהּ וְאֶת אִמָּהּ וְגו'.

שֶׁשֶׁרְשָׁה עוֹלָמוֹת הֵן - שְׁנַיִם יוֹרֵשׁ בְּכַבּוּד אָב וְאֵם, וְהַשְּׁלִישִׁי יוֹרֵשׁ בַּתּוֹרָה, שְׁכּוֹלֵל אוֹתָם בִּין

לִילָה, וְאִיהוּ שׁוֹמֵר מָה מְלִילָה (ישעיה כ"א), לִיל ה', לִיל שְׁמוֹרִים הוּא לִיהו"ה (שמות י"ב), וּבְגִינָה אֶתְמַר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מב ט) יוֹמָם יִצְוֶה יְהו"ה חֶסֶדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים מְסֻטָּרָא דְנֶצַח וְהוֹד, דְּבַהוֹן כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהוֹן דְּאִינוֹן יֵאֱהַדוּנָה"י, דְּבַהוֹן תְּמַנְיָא אֲתוּוֹן, לְקַבֵּל תְּמַנְיָא סְפָרֵי נְבִיאִים, וְנְבִיאִים תְּרִין הָא עֶשֶׂר, לְקַבֵּל עֶשֶׂר סְפָרִין, לְקַבֵּלִיהָ חֲזָא יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מִרְאוֹת. צְדִיקִים מְסֻטָּרָא דְצְדִיק, עַל כָּל אֵלּוּן אֶתְמַר (דברים כ"ו) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד אֵלּוּן דְּעֶסְקִין בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמָּה, וְנִטְרִין פְּקוּדָהָא דְאִינוֹן תְּרִי"ג מִצְוֹת דְּתַלְמִיזִין מִשֵּׁם יְהו"ה כְּעֵנְבִין בְּאֶתְכָּלָא, כְּדִי לִיְחַדָּא בַּהוֹן לְשֵׁם יְהו"ה בְּשְׂכִינָה, כְּכַר נֶשׁ דְּמִתְיַחַד עִם בֵּית זוּגִיָּה בְּכָל אֲבָרִין דִּילִיָּה לְאַפְקָא זְרָעָא מֵעֵלָיָא, אֶתְמַר בַּהוֹן (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵלּוּן דְּלֹא מְשַׁתְּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמָּה, אֶתְמַר בַּהוֹן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, אֶת לְרַבּוֹת שֵׁם יְהו"ה דְּאֶסְתַּלַּק עִמָּה מֵהָהוּא בַּר נֶשׁ.

וְעוֹד אֵלּוּן דְּאוֹקְרִין שְׁבָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֶתְמַר עֲלֵייהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּעַבְדִּין עוֹבְדָא דְבָנִין עִם שְׁבַת מְלָכְתָא, וְעִם קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא דְאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבַת, מָאן דְּקָיִים בִּיהָ (ישעיה נ"ג) וּכְבֻדָּתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכָיָהּ, הָאִי אִיהוּ (שמות כ"ב) כְּבֹד אֶת אֲבִיָּהּ וְאֶת אִמָּהּ וְגוֹמֵר.

דְּתַלְתָּת עֲלָמִין נִינְהוּ, תְּרִין יְרִית בְּכַבּוּד אָב וְאֵם, וְתַלְתֵּיתָאָה יְרִית בְּאוֹרֵייתָא,

דְּכָלִּיל לֹזֶן בִּין י"ה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ל"ב) כִּי הוּא חֲיִיָּהּ וְאוֹרָהּ יְמִיָּהּ,

י"ה. זהו שכתוב פי הוא חייך
וארץ ימך. פי הוא חייך -
בעולם הזה, זה הגן שלמטה,
וארץ ימך - זה העולם הבא,
העולם הארץ, על האדמה אשר
יהו"ה אלהיך נתן לך - עולם
שפל.

ועוד, אלו שקושרים את
השכינה עם הקדוש ברוך הוא
בקשר של תפלין, נאמר עליהם
לא תקח האם על הבנים, ואלו
שלא קושרים אותם יחד, נאמר
בהם שלח שלח את האם.
ועוד, אלו שמייחדים אותם יחד,
את העמוד האמצעי ואת
השכינה המתחונה בקריאת
שמע, נאמר עליהם לא תקח
האם על הבנים, ואלו שלא
מייחדים אותם ביחוד של קריאת
שמע, כתוב בהם שלח שלח
את האם, בכל מקום את -
לרבות, וכאן - לרבות חכמה
העליונה, אב האמונה שהיא
בינה, ועליה נאמר כאן לא תקח
האם, שלח שלח את האם. זהו
שכתוב פי אם לבניה תקרא,
והיא התורה שלמעלה, שנאמר

בה אל תטש תורת אפך.
ועוד, אלו ששומרים אות
הברית בתחומה, שהם שמונה
ימים, ושומרים אות שבת
בתחומה, שהם " " מן
יאהדונה", שבגללם בארו בעלי
המשנה שלא נמצא איש פחות
משניהם, כתוב לא תקח האם
על הבנים. ואותם שלא נמצאים
בכל יום עם שני האותות האלו,
שהם אות תפלין ואות ברית
מילה, ובשבת - אות ברית ואות
שבת, כתוב בהם שלח שלח
את האם.

ואם תאמרו, למה צריכים להיות
שניהם בכל אדם בכל יום? כדי
שלא תמצא השכינה, שהיא יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלי הקדוש ברוך הוא, שהוא יו"ד מן

פי הוא חייך בעולם הזה דא גן דלתתא,
וארץ ימך דא עלמא דאתי עלמא אריכא,
על האדמה אשר יהו"ה אלהיך נתן לך
עלמא שפלה.

ועוד אליו דקשרין לשכינתא עם קודשא
ברוך הוא בקשורא ותפלין, אתמר
עלייהו לא תקח האם על הבנים, ואינון דלא
קשרין לון פחדא, אתמר בהון שלח תשלח
את האם, ועוד אליו דמייחדין לון פחדא,
לעמודא דאמצעיתא ושכינתא תתאה
בקריאת שמע, אתמר עלייהו לא תקח האם
על הבנים, ואליו דלא מייחדין לון ביחודא
דקריאת שמע, פתיב בהון שלח תשלח את
האם, בכל אתר את לרבות, והכא לרבות
חכמה עלאה אב האמונה דאיהי בינה, ועלה
אתמר הכא לא תקח האם, שלח תשלח את
האם, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) פי אם לבניה
תקרא, ואיהי אורייתא דלעילא דאתמר
בה (שם א ח) ואל תטש תורת אפך.

ועוד אליו דנטרין אות ברית בתחומיה,
דאיהו שמונה ימים, ונטרי אות שבת
בתחומיה, דאינון י"י מן יאהדונה"י,
דבגינייהו אוקמוה מארי מתניתין, דלא
אשתפח בר נש פחות מתרוייהו, פתיב לא
תקח האם על הבנים, ואינון דלא אשתפחו
בכל יומא בשתי אותות אלו דאינון אות
תפלין ואות ברית (דף ב ע"ב) מילה, ובשבת
אות ברית ואות שבת, פתיב בהון שלח
תשלח את האם.

ואי תמרון אמאי צריכין למהוי תרוייהו בכל
בר נש בכל יומא, בגין דלא תשתפח
שכינתא דאיהו יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלא
שלא תמצא השכינה, שהיא יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלי הקדוש ברוך הוא, שהוא יו"ד מן

הוי"ה, וצריך אדם שלא ימצא בכל יום פחות משניהם, ואם לא - עליו נאמר ונגזן מפריד אלוף, שהפריד אלופו של עולם מהשכינה. הנקבה, נאמר בה אות הוא לעולם, הנזכר הוא ברית מלח עולם, ולכן אות תפלין - נקבה, אות הברית - זכר. וסוד הדבר, מ"י י"עלה ל"נו ה"שמימה, בראשי תבות מיל"ה, ובסופי תבות יהו"ה. בתפלין נקבה, זהו שכתוב והיה לאות על ידכה, יד בכה.

ועל קן צפור הזה נאמר וספה תהיה לצל יומם וגומר, והוא לשון סכה, שמשוככת בו האם על בניה. האפרוחים שלה - שלשה הדסים ושני בדי ערבות ולולב, או ביצים - אלו הם אתרוגים, שכל אחד שעורו בכביצה, ואלו שרשומים בהם, כתוב עליהם לא תקח האם על הבנים, ששלשה הדסים ושני בדי ערבות לשני נביאי אמת, לולב - צדיק פתור, אתרוג רומז לשכינה, ספה רומזת לאם שמשככת עליהם - הרי הם שמונה, כנגד יאהדונה"י, שהיא חשבון סוף"ה כ"ו ה"ס. ואלו שלא נוטלים הסימנים הללו בידיהם, בהם כתוב שלח תשלח, כת"ר חכמ"ה, שלא שורים אלו בשמונה האלו, להיות פל עשר הספירות בכל נענוע ונענוע של נענועי הלולב ומיניו, בכל מצוה ומצוה.

ועל הצפור הזו רמזו רבנן בהגדה של בתרא, שרבה בר בר חנה שהיה הולך בספינה, וראה את אותה צפור של הזים מגיעה עד קרסליו, ומי הצפור כאן? אחד מהאפרוחים הללו או מאותם ביצים, אפרוחים כמו

קודשא בריך הוא דאיהו יו"ד מן יהוה, וצריך בר נש דלא ישתפח בכל יומא פחות מתרוייהו, ואי לא עליה אתמר (משלי טז כח) ונגזן מפריד אלוף, דאפריד אלופיה דעלמא משכינתא, נוקבא אתמר בה (שמות לא י) אות הוא לעולם, דכורא ברית מלח עולם הוא, ובגין דא אות תפלין נוקבא, אות ברית דכורא, ורזא דמילה (דברים ל יב) מ"י י"עלה ל"נו ה"שמימה, ברישי תיבין מיל"ה ובסופי תיבין יהו"ה, בתפלין נוקבא הדא הוא דכתיב (שמות יג טז) והיה לאות על ידכה יד בכה.

ועל קן דצפורה דא אתמר, (ישעיה ד ו) וספה תהיה לצל יומם וגומר, ואיהו לשון סכה שמשככת בה אימא על בניה, אפרוחים דילה תלת הדסים ותרי בדי ערבות ולולב, או ביצים דא אינון אתרוגין דכל חד שיעוריה בכביצה, ואלין דרשימין בהון כתיב עלייהו לא תקח האם על הבנים, דתלת הדסים רמיזין לתלת אבהן, תרי בדי ערבות לתרי נביאי קשוט, לולב צדיק פתור יפרח (תהלים צד יא) אתרוג רמיז לשכינתא, סופה רמיזא לאימא דמשככת עלייהו, הא אינון תמניא לקבל יאהדונה"י, דאיהו חושבן סוף"ה כ"ו ה"ס, ואלין דלא נטלין אלין סימנין בידיהון כתיב בהון שלח תשלח כת"ר חכמ"ה, דלא שריין אלין באלין תמניא, למהוי פלהו עשר ספירן בכל נענוע ונענוע דנענועי דלולב ומיניו, בכל פקודא ופקודא.

ועל האי צפור קא רמיזו רבנן בהגדה דבתרא, דרבה בר בר חנה דהוה אזיל בספינתא, וחוזא לההיא צפורה דימא מטא עד קרסולוי, ומאן צפור הכא חד מאלין אפרוחי

פְּרָחִים שְׂאִינִים גָּמַר פְּרִי מְלֻמָּטָה
לְמַעַלָּה, אוּ מִשֵּׁשׁ הַבְּנִים שֶׁהֵם
מְלֻמָּעָלָה לְמִטָּה תַּחַת הָאֵם
הַעֲלִינָהּ, שֶׁהָרִי הַבִּיצִים הֵם
מִצַּד הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
בִּיצָה, הָאֶפְרוּחִים מִצַּד שֶׁל
הַצַּדִּיק, מְלֻמָּטָה לְמַעַלָּה, אֲלֵא
לֹא הִיָּה אֲלֵא מֵהָאֶפְרוּחִים הַלְלוּ,
וְצַדִּיק שְׁמוֹ, עֲמוּד אֶחָד מֵהָאֲרָץ
עַד לְרִקִּיעַ, וְהֵיטָּם מְגִיעַ עַד
קַרְסְלִיו, אֵלּוּ נִצַּח וְהוֹד, שֶׁהָאֵם
הַעֲלִינָהּ הִיא יָם שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט
לְחֻמָּשִׁין שְׁעָרִים עַד קַרְסְלֵי
אוֹתוֹ הַעוֹף.

כְּמוֹ זֶה יוֹד, הוּא עֶשֶׂר, ה'
חֲמֵשׁ. עֶשֶׂר פְּעָמִים ה' הֵם
חֲמֵשִׁים. עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה
מִחֲמַשׁ הָאֵלּוּ, מִחֲסָד עַד הוֹד,
הַיְסוּד נוֹטֵל אֶת כָּלֶם וְנִקְרָא כ"ל,
כְּלוּל מִהַחֲמֵשִׁים הַלְלוּ, וְהַכֶּסֶף
שֶׁלְמִטָּה יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶף הַדִּין.
הַעוֹף שֶׁהוּא הַצֶּפֶר שְׁלוֹ הוּא
מִטְטְרוֹן, עָלָיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, הַקּוֹל
שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כּוֹלֵל
שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם,
וְנוֹטֵל אוֹתוֹ הַקּוֹל וּפּוֹרֵחַ בּוֹ עַד
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא קוֹל
יְהוָה עַל הַמַּיִם, וְאֵין מִיָּם אֲלֵא
תּוֹרָה, וְהוּא קוֹל יְהוָה בְּהַדָּר,
עַד שֵׁשֶׁה קוֹלוֹת, וְהוּא הַשְּׁבִיעִי
לָהֶם בְּאֵם.

וּבַעַל פְּנִימִים יִגִּיד דְּבָר - זו
תַּפְּלָה, שֶׁמְגִיעָה לָהּ עַד צַדִּיק
ח"י הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׁמוֹנָה
עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, שֶׁבֵּהֶם נֶאֱמַר
וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק, חִי
הָעוֹלָמִים, וְתַפְּלָה הִיא דְבוּר
שְׂרוּכְכַת עָלָיו, וְהוּא מְרַכְּבָה
אֵלֶיָּהּ בִּימּוֹת הַחֵל, וְזוֹ שְׂכִינָה,
וְזֶה אַדְנִי. קוֹל רוֹכֵב בְּפִיו זֶה
יְהוָה, וְסוּד הַדְּבוּר אַדְנִי שְׁפָתַי
תַּפְּתַח וְגוֹמֵר, וְהוּא מְרַכְּבָה
לְשִׁנֵּיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהוּדוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה מֵאֲ"ף כַּחֲשֹׁבוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְּן נִקְרָא מֵאֲ"ף

אוּ מְאִינוֹן בִּיצִים, אֶפְרוּחִים כְּגוֹן פְּרָחִים
דְּלֹאוּ אִינוֹן גָּמַר פְּרִי מִתַּתָּא לְעִילָא, אוּ
מִבְּנִים שִׁית דְּאִינוֹן מַעֲלָא לְתַתָּא תַּחוּת אִימָא
עֲלָאָה, דְּהָא בִּיצִים מִסְטָרָא דְאִימָא תַּתָּאָה
אִינוֹן דְּאִיְהִי בִיצָה, אֶפְרוּחִים מִסְטָרָא דְצַדִּיק
מִתַּתָּא לְעִילָא, אֲלֵא לָא הוּא אֲלֵא מְאִלִין
אֶפְרוּחִי וְצַדִּיק שְׁמִיָּה עֲמוּדָא חָדָא מְאֲרַעָא
עַד רְקִיעָא, וְיִמָּא מְטִי עַד קַרְסוּלוֹי אֵלִין נִצַּח
וְהוֹד, דְּאִימָא עֲלָאָה אִיְהִי יִמָּא דְאִתְפַּשֵּׁט
לְחֻמָּשִׁין תְּרַעִין, עַד קַרְסוּלוֹי דְהַהוּא עוֹפָא.

בְּגוֹזָנָא דָא יו"ד אִיְהוּ עֶשֶׂר ה' חֲמֵשׁ, עֶשֶׂר
זְמַנִין ה' אִינוֹן חֲמֵשִׁין, עֶשֶׂר בְּכָל
סְפִירָה מְאִלִין חֲמֵשׁ מִחֲסָד עַד הוֹד, יְסוּד
נְטִיל לוֹן כְּלָהוּ וְאִיקְרִי כ"ל כְּלִיל מְאִלִין
חֲמֵשִׁין, וְכַרְסִיָּא דְלְתַתָּא יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶף דִּין.
עוֹף דְאִיְהוּ צֶפֶר דִּילִיָּה אִיְהוּ מִטְטְרוֹן,
עֲלִיָּה אֲתָמַר (קַהֲלַת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם
יּוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, קוֹל דְקְרִיאַת שְׁמַע דְאִיְהוּ
כְּלִיל שִׁית יוֹמִין דְחוֹל וְשְׁלִיט עֲלֵיְהוּ, וְנְטִיל
הַהוּא קוֹל וּפּוֹרַח בִּיָּה עַד עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא,
דְאִיְהוּ קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם, (תַּהֲלִים כ ט א) וְלִית
מִיָּם אֲלֵא תּוֹרָה, וְאִיְהוּ קוֹל יְהוָה בְּהַדָּר, עַד
שִׁית קָלִין וְאִיְהוּ שְׁבִיעָאָה לוֹן בְּאִימָא.

וּבַעַל פְּנִימִים יִגִּיד דְּבָר (קַהֲלַת י כ), דָּא צְלוֹתָא,
דְּמְטִי לָהּ עַד צַדִּיק חִי עֲלִמִין, כְּלִיל
ח"י בְּרַכָּאָן, דְאֲתָמַר כְּהוֹן (מְשִׁלִי י ו) וּבְרָכוֹת
לְרֹאשׁ צַדִּיק, חִי הָעוֹלָמִים, וְצְלוֹתָא אִיְהוּ
דְבוּר דְרַכִּיבַת עֲלִיָּה, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה לְגַבְהָ
כְּיוֹמִין דְחוֹל, וְדָא שְׂכִינְתָא וְדָא אַדְנִי, קוֹל
רַכִּיב בְּפוּמוֹי דָא יְהוָה, וְרִזָּא דְדְבוּר (תַּהֲלִים נ א)
אַדְנִי שְׁפָתַי תַּפְּתַח וְגוֹמֵר, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה
לְתַרוּיְהוּ כְּגוֹזָנָא דָא יֵאֱהוּדוֹנָה, וְהַכִּי סְלִיק
לְשִׁנֵּיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהוּדוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה מֵאֲ"ף כַּחֲשֹׁבוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְּן נִקְרָא מֵאֲ"ף

שר הפנים, שעל ידי שליח זה מתיחדים בששת ימי החל, אבל ביום שבת לא עולים שני שמות אלו, שהם עמוד האמצעי ושכינתו, ולא מתיחדים על ידי שליח, אלא בצדיק חי העולמים, ועליו נאמר כי עוף השמים יוליך את הקול - הקול של קריאת שמע, ובעל פנפים יגיד דבר - דבור של תפלה, ולא על ידי שליח, ולכן צדיק יסוד עולם הוא פולל הכל, ובו מתיחדים שני שמות אלו, ועל שני שמות אלו נאמר אז ירננו עצי היער. ונענה מלאך מתוך אש משמים ואומר, הן הן מעשה מרפכה, והיו מתקבצים מלאכי השרת כמו במזמוטי חתן וכלה. אמר רועה הנאמן: ברוך יהיה המנורה הקדושה שאמר דברים אלו ליחד בהם את הקדוש-ברוך-הוא עם שכינתו.

קום אליהו הנביא לכבוד הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, ויתעוררו עמך שאר הנביאים, ועשה לו קן בחבור הזה, ולכל המחנות שהולכים מגרשים אחר הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, לחברם בחבור הזה שתמצא בו מנוחה למחנות של הנשמות הללו שהולכים מגרשים מהשכינה, שהיא יחידה, איכה ישבה בדר, ולהמצא בו מנוחה למחנות הקדוש-ברוך-הוא, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבפיון, ואין שלום אלא הקדוש-ברוך-הוא.

קום לחברם בחבור הזה, שהרי כשיש בישואל משכילים, מאלו שנאמר בהם והמשפלים יזהרו ספר כזהר הרקיע, זה שנקרא ספר

מלאך פחושפון תרין שמהן פחדא, ובגין דא אתקרי מלאך שר הפנים, דעל יד שליחא דא מתיחדין בשית יומי דחול, אבל ביומא דשבתא לא סלקין תרין שמהן אלין, דאינון עמודא דאמצעיתא ושכינתיה, ולא מתיחדין על ידי שליח, אלא בצדיק חי עלמין, ועליה אתמר כי עוף השמים יוליך את הקול, קול (דף ג ע"א) דקריאת שמע, ובעל פנפים יגיד דבר דבור דעלותא, ולא על ידי שליח, ובגין דא (משלי י כו) וצדיק יסוד עולם הוא כליל פלא, וביה מתיחדין תרין שמהן אלין, ועל תרין שמהן אלין אתמר (דה"א לו ג) אז ירננו עצי היער, ונענה מלאך מגו אשא משמיא ואמר, הן הן מעשה מרפכה, והו מתקבצין מלאכי השרת כבמזמוטי חתן וכלה. אמר רענא מהימנא בריה יהא בוצינא קדישא דאמר מלין אלין, ליחדא בהון קודשא בריה הוא ושכינתיה.

קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריה הוא ושכינתיה, ויתעורון עמך שאר נביאי, ועביד ליה קנא בהאי חבורא, ולכל משריין דאזלין מתתרכי בתר קודשא בריה הוא ושכינתיה, לחברא לון בהאי חבורא, לאשתפחא ביה נייחא לאלין משריין דנשמתין דאזלין מתתרכין משכינתא, דאיהי יחידאה איכה ישבה בדר (איכה א א) ולאשתפחא ביה נייחא למשריין דקודשא בריה הוא, דאתמר בהון (ישעיהו לג ז) הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבפיון, ולית שלום אלא קודשא בריה הוא.

קום לחברא לון בהאי חבורא, דהא פד אית בישואל משכילים, מאלין דאתמר בהון (דניאל יד א) והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע,

הזהר, שיודעים לעבד את רבונם ולהוציא אזכרות של השמות של הקדוש-ברוך-הוא ושכנתו בכונה, ולחברם בקול של קריאת שמע ובדבור של תפלה, שהם שני השמות - יאהדונה", שבהם כלולים כל ההיות והכנויים ועשר הספירות.

במה מלאכים, שהם חיות המרכבה ושרפים ואופנים וכל עשר הכחות שכלולים בהם, שמשמשים את עשר הספירות, כלם ופניהם וכנפיהם פרודות לפיו כנגד האזכרות הללו שהן יאהדונה", בין בקריאת שמע, בין בתפלה, בין בשירות ותשבחות והודאות, שבכל אזכרה שיוציא מפיו בכל מקום ובכל דבור, צריך לכוון הדבור באדני וקול ביהו"ה וליחדם כאחד ביחוד שהוא יחיד נעלם שמתברר אותם ומיחד אותם כאחד, וכו' צריך הכונה, שלא תלוי לומר בו קול ודבור, אלא מחשבה.

בשיוורד הקדוש-ברוך-הוא בקריאת שמע, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, בעשרה מיני הלולים: בשיר פשוט שהוא י' כת"ר, כפול שהוא י"ה חכמ"ה ובינ"ה, משלש ביה"ו שהוא חס"ד גבור"ה תפאר"ת, מרבע ביהו"ה שהוא נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת, ששומרים את הצפור הקדושה - ישראל - ביניהם, וקוראים בה לישראל שהוא העמוד האמצעי, והינו שמע ישראל הרי יורד אליה, צריך לקשרו עמה, וליחדם ביחוד אחד ללא פרוד כלל. ולכן מי ששח בינתים אותה שיחה, עברה היא בידו.

דא דאתקרי ספר הזהר, דידיעין למפלה למאריהון, ולאפקא אזכרות דשמחן דקודשא בריך הוא ושכנתיה בכונה, ולחברא לון בקול דקריאת שמע, ובדבור דצלותא, דאינון תרין שמחן יאהדונה", דבהון כלילן כל הווי"ן וכנווי"ן ועשר ספירן.

במה מלאכין דאינון חיוון דמרפבתא ושרפים ואופנים, וכל עשר כחות דכלילן בהון דמשמשין לעשר ספירות, פלהו ופניהם וכנפיהם פרודות (יחזקאל א) לפומוי, לקבל אלין אזכרות, דאינון יאהדונה", בין בקריאת שמע בין בצלותא בין בשירות ותשבחות והודאות, דבכל אזכרה דיפוק מפומוי בכל אתר ובכל ממלל, צריך לכונא דיבור באדני קול ביהו"ה, וליחדא לון כחדא, ביחדא דאיהו יחיד נעלם, דמתברר לון ומיחד לון כחדא, וביה צריך הכונה, דלא תליא למימר ביה קול ודבור אלא מחשבתא.

בר נחית קודשא בריך הוא בקריאת שמע, אתמר בחיון ואשמע את קול כנפיהם (שם כד), בעשר מיני הלולים, בשיר פשוט דאיהו י' כת"ר, כפול דאיהו י"ה חכמ"ה ובינ"ה, משולש ביה"ו דאיהו חס"ד גבור"ה תפאר"ת, מרובע ביהו"ה דאיהו נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת, דנטרין צפרא קדישא ישראל ביניהו, וקראן בה לישראל דאיהו עמודא דאמצעיתא, והיינו שמע ישראל, הא נחית לגבה, צריך לקשרא ליה בהדה, וליחדא לון ביחדא חדא בלא פירודא כלל, ובגין דא מאן דשח בנתיים עבירה היא בידו ההיא שיחה.

וְלָמָּה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עִמָּה לֹא"ח
עם ד' כלולה מארבע פרשיות?
כדי שלא יהיה פורח ממנה
ותשאר יחידה, איכה ישבה
בבדד, ומשום זה קושרים אותו
עמה בכמה קשורי תפלין בכמה
קשורי ציצית שלא יזוז ממנה.

וְכָרֶךְ קֶשֶׁר הוּא מֵצֵד שֶׁל הָאוֹת י',
ושני קשרים הם, שהם קשר של
ראש, הקשר של זרוע שמאל.
והם "י" מן יאהדונה". יהו"ה
- ארבע פרשיות התפלין, וראו
כל עמי הארץ פי שם יהו"ה
וכו'. אדנ"י - ארבעה בתי
התפלין. אהי"ה אשר אהי"ה -
מבפנים של התפלין, בעשרים
וארבע אנפרות התפלין של
ראש ובעשרים ארבע אנפרות
התפלין של יד, וזו האם
העליונה, תפלין של רבון
העולם קוראים לו, תפלין על
ראש העמוד האמצעי. מכסה
אותו האם בכנפיה, שהן
רצועות התפלין, וקושרים אותו
ישראל עם השכינה התחתונה
בתפלין של יד, ולו אומרים
שמע ישראל, הבן של זקן
הזקנים, וזו חכמה עליונה, ועל
שמו נקרא העמוד האמצעי
ישראל, שיר א"ל, שיר משמאל,
שיר של לויים, א"ל מימין של
הכהנים, העמוד האמצעי
ישראל כולל את שניהם.
החכמה יורדת בכרפת הפהן
בימין, ובו הרוצה להחפים
יורים, האם יורדת בקדשת
הלויים משמאל, ובו הרוצה
להעשיר יצפין. עמוד האמצעי
הקשר של שניהם, היחוד של
שניהם.

אף כן יסוד חי העולמים,
הקשר של העמוד האמצעי
והשכינה התחתונה באיזה
מקום בתפלה, שבו כלולים

וְאִמָּי קֶשֶׁרִין לִיה בְּהֶדָּה לֹא"ח עם ד',
כלילא מארבע פרשין, בגין דלא
יהא פרח מינה, ואשתארת יחידה, איכה
ישבה בבדד, ובגין דא קשרין ליה בהדה
בכמה קשורי תפלי, בכמה קשורי ציצית,
דלא יזוז מינה.

וְכָרֶךְ קֶשֶׁר אִיהוּ מִסְטָרָא דְאֵת י', וְתָרִין
קֶשֶׁרִין אֲנוּן, דְאֲנוּן קֶשֶׁר דְרִישָׁא קֶשֶׁר
דְדְרוּעָא שְׁמַאלָא, וְאֲנוּן י"י מִן יֵאֵהֲדוּנָה י",
יהו"ה ארבע פרשין תפלי, וראו כל

עמי הארץ פי שם יהו"ה וכו' (דברים כח
c. אדנ"י ארבע בתי תפלי, אהי"ה אשר
אהי"ה מלגאו תפלי, בחד ועשרין אנפרות
תפלין דרישא ובחד ועשרין אנפרות
תפלין דיד, ודא אימא עלאה, תפלי
דמארי עלמא קארינן ליה, תפלין על
רישא דעמודא דאמצעיתא, כסי ליה אימא
בגדפהא דאינון רצועין תפלי, וקשרין ליה
ישראל בשכינתא תתאה בתפלין דיד, וליה
אמרין שמע ישראל, ברא דסבא דסבין, ודא
חכמה עלאה, ועל שמייה אתקרי עמודא
דאמצעיתא ישראל, שיר א"ל שיר משמאל
שיר דלויים, א"ל מימינא דכהניא, עמודא
דאמצעיתא (דף ג ע"ב) ישראל כליל תרויהו,
חכמה נחית בכרכתא דכהנא בימינא, וביה
הרוצה להחפים יורים, אימא נחית בקדושה
דלויאי משמאלא, וביה הרוצה להעשיר
יצפין, עמודא דאמצעיתא קשורא דתרויהו
יחודא דתרויהו.

אוף הכי יסוד חי עלמין, קשורא דעמודא
דאמצעיתא ושכינתא תתאה, באן אתר
בצלותא, דביה כלילן תמני סרי ברכאן,
וביה מתיחדין תרין שמהן כחדא אינון

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנקד

לש"ס דף היומי מסכת הוריות

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר תקוני זוהר כרך ח'
לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70- פרקים) עמודים יג-גח
[תקוני זוהר דף ג: עד דף ט.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי הז"ל הקדושים הם סודות נוראים (הקדמת המהר"ח: לעזי תיים), ובזה יזכה להכנס לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר הוור בגלגל [זוהר, תרמ"ק, והאריז"ל]), וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפפצת אטום. וזוהי חובה על כל מגידי השיעורים בדרף היומי, לצרף את ה'למוד הקדוש הזה דף היומי זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם ועד (תקוני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמנו הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

שמונה עשרה ברכות, וכו' מתיחדים שני שמות כאחד - הם יאהדונה", וחפורם של שני השמות צריכים בחשאי, וסוד הדבר - בעמדם תרפינה כנפיהן. בעמדם ישראל בתפלת העמידה, החיות תרפינה כנפיהם שלא להשמיע בהם קול, ששם קול דממה דקה, קדש הקדשים שהוא בעמידה, משום ששם בא המלך.

שהרי ברוח גדולה וברעש גדול ובאש, שנשמעים בהם כנפי החיות, לא בא המלך, אלא בקול דממה דקה, שהיא אחר רוח רעש ואש, והיא רביעית להם, ועליהם אמר יחזקאל, וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת. הרי הם שלש, שרוכבים בהם שלש האותיות הו"ה. קול דממה דקה, זו י' מן הוה"י, והיא י' מן אדנ"י, שם בא המלך שהוא יהו"ה, שפל הו"ה ששולטת ה' על ו', ה' על י', נקבה היא ההו"ה, כמו טפה של נקבה כששולטת על הטפה של זכר, היא בת.

בא אליהו וכל ראשי הישיבה, והשפתחו לפניו ואמרו: סיני, סיני, מי יכול לומר דברים לפניך, אלא בקול דממה דקה שפיוף בא המלך. קום אליהו, תקן לבושי המלך והגבירה, שאמה פה. תקן לקדוש-ברוך הוא ארבעה בגדי לבן, וארבעה בגדי זהב לגבירה, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה.

ארבעה בגדי לבן פלם רחמים בשם של יהו"ה, ואין מי שמוחל בהם עריות אלא הוא. ארבעה בגדי זהב פלם דין מצד

יאהדונה", וחפורא דתריין שמעון צריכין בחשאי, ורזא דמלה (יחזקאל א כה) בעמדם תרפינה כנפיהן, בעמדם ישראל בצלותא דעמידה חיוון תרפינה כנפיהם דלא למשמע בהון קלא, דתמן קול דממה דקה (מ"א י"ב), קדש הקדשים דאיהו בעמידה, בגין דתמן קאתא מלכא.

דהא ברוח גדולה וברעש ובאש, דאשתמעון בהון גדפי חיוון לא אתא מלכא, אלא בקול דממה דקה, דאיהו בתר רוח רעש אש, ואיהו רביעאה לון, ועליהו אמר יחזקאל (א ה), וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון, ענן גדול, ואש מתלקחת, הא אינון תלת, דרכיבין בהון תלת אתוון הו"ה, קול דממה דקה דא י' מן הוה"י, ואיהו י' מן אדנ"י, תמן קא אתא מלכא דאיהו יהו"ה. דכל הו"ה דשליט ה' על ו' ה' על י' נוקבא איהו ההו"ה, פגון טפה דנוקבא פד שליט על טפה דדכורא בת איהו. אתא אליהו וכל מארי מתיבתא, ואשתטחו קמיה ואמרו, סיני סיני מאן יכיל למימר מלין קמו, אלא בקול דממה דקה, דכפומך קא אתי מלכא, קום אליהו תקין לבושי מלכא ומטרוניתא, דאנת פהנא, תקין ליה לקודשא בריך הוא ארבע בגדי לבן, וארבע בגדי זהב למטרוניתא, דאתמר בה (תהלים מה יד) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה.

ארבע בגדי לבן פלהו רחמי בשמא דיהו"ה, ולית מאן דמחיל בהון עריין אלא איהו, ארבע בגדי זהב פלהו דינא מסטרא דאדנ"י, ולית מאן דמחיל על

עבודה זרה אלא איהי, דשלטאן שפחה
באתר דגבירתה.

בשמייה פן פרסייה, פן לבושייה, ובאלין
לבושין לא אתלבש עד פען מיומא

דאתחרב בי מקדשא, דהא כתיב ^(ישעיה ג)
אלביש שמים קדרות, ושכינתא אתמר

בה ^(שיר א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, בגין
דאיהי בגלותא, וכרסיא דילה פגימא בחובין

דישראל, דתמן נשמתין דישראל, ובגין דא
זפאה איהו מאן דתקין לה פרסיא בצלותא

דיליה, בפקודין דיליה, בתר דאיהו מתמן
פרסייא פגים בגיניהו, ואסתלק שם יהו"ה

מתמן, דאיהו לא שריא באתר פגים, הדא הוא
דכתיב ^(ויקרא כא כא) כל איש אשר בו מום לא

יקרב, אוף הכי בנשמתא פגימא לא שריא.
וזפאה איהו מאן דאשלים נשמתיה, לשריא

ביה שם יהו"ה, ועביד ליה פרסיא
לגביה, וזפאה פומא דמתחבר בה קודשא

בריך הוא עם שכנתיה דאיהו תורת יהו"ה,
וזפאה איהו מאן דלביש מלפא ומטרוניתא

בעשר ספירן דבריאה, דכלילן בשם
יאהדונה"י, בשמייה פן לבושהי.

ומאן דתקין ליה סוסיא, דאתמר בה ^(שיר א ט)
לססתי ברכבי פרעה דמיתין רעיתי,

דאיהי מרפכה דיליה, דביומי דשפתות וימים
טובים איהו לבוש לבושי מלכותא, דאינון

עשר ספירות דבריאה, וביומי דחול לביש
עשר פתות דמלאכיא, דמשמשי לון לעשר

ספירן דבריאה.
דעשר ספירות דאצילות בהון, איהו

וגרמיה חד בהון, איהו וחייו חד בהון,
מה דלאו הכי בעשר ספירות דבריאה, דלאו

אינון וחייהון חד, לאו אינון וגרמיהון חד.

של אדני, ואין מי שמוחל על
עבודה זרה אלא היא, ששולטים
שפחה במקום גברתה.

בשמו פן כסאו, פן לבושו,
ובלבושים הללו לא מתלבש עד

פעת מיום שנחרב בית המקדש,
שהרי כתוב אלביש שמים

קדרות, ובשכינה נאמר אל
תראני שאני שחרחרת, משום

שהיא בגלות, והכפא שלה פגום
בחטאי ישראל, ששם הנשמות

של ישראל, ולכן אשרי מי
שמתקן לה פסא בתפלתו,

במצוות שלו. אחר שהוא משם,
הכפא פגום בגללם, ומסתלק

שם יהו"ה משם, שהוא לא
שורה במקום פגום. זהו שכתוב

כל איש אשר יהיה בו מום לא
יקרב, אף פן בנשמה פגומה לא

שורה.
אשרי מי שמשלים נשמתו

להשרות בה שם יהו"ה ועושה
לו פסא אליו, ואשרי הפה

שמתחבר בו הקדוש-ברוך-הוא
ושכינתו, שהיא תורת יהו"ה,

ואשרי הוא מי שמלביש המלך
והגבירה בעשר הספירות של

בריאה שפלולים בשם
יאהדונה"י, כשמו פן לבושייו.

ומי שמתקין לו סוסה, שנאמר
בה לססתי ברכבי פרעה דמיתין

רעיתי, שהיא מרפכה שלו,
שבימי השפתות וימים טובים

הוא לבוש בלבושי מלכות, שהן
עשר ספירות של בריאה,
ובימות החל לבוש בעשר פתות
של מלאכים שמשמשים אותם,
את עשר ספירות הבריאה.
שעשר ספירות של האצילות,
המלך בהם, הוא ועצמו אחד
בהם, הוא וחייו אחד בהם, מה
שאין פן בעשר הספירות של
הבריאה, שהם וחייהם אינם
אחד, שהם ועצמם אינם אחד.

וְעָלָת עַל כָּל הַכֹּל, הוּא מְאִיר (יורה)
 בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל אֲצִילוֹת,
 וּבְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה,
 וּמְאִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֵי שֶׁל
 מְלָאכִים, וּבְעֶשְׂרֵה גִלְגָּלֵי
 הַרְקִיעַ, וְלֹא מִשְׁתַּנֵּה בְּכֹל מְקוֹם.
 קוּם יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא לְגִלוֹת אֶת
 הַמְּרָאוֹת הַלְלוּ לִפְנֵי הַשְּׂכִינָה,
 שְׁנֹאמַר בָּהֶם וּדְמוּת הַחַיּוֹת
 מְרַאֲיָהֶם בְּגַחְלֵי אֵשׁ, בְּנִקְוֵי
 הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי הַתּוֹרָה, שְׁעַל
 הָאוֹתִיּוֹת נֹאמַר וּדְמוּת הַחַיּוֹת,
 מְרַאֲיָהֶם בְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלּוּ הֵם
 הַנְּקֻדּוֹת, בְּעֶרְוֹת כְּמִרְאֵה
 הַלְּפָדִים אֵלּוּ הַטַּעְמִים, וּבָהֶם
 וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֶהֱרַקִיעַ.
 וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת,
 יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת שְׁמֵאִירוֹת
 בָּהֶם, כְּזֶהֱרַקִיעַ - אֵלּוּ הַטַּעְמִים.

וְהַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּל, עֲלֵיהָ
 נֹאמַר הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
 שֶׁהֵן הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל נְקֻדּוֹת
 הַטַּעְמִים, וְחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁל
 נְקֻדּוֹת הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: הַלְלוּהֶם
 סְגוּלַת־א לְמַעַלָּה, שְׁלֹשׁ חַיּוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת שְׁרָמוֹזוֹת י' י' בְּרֵאשֵׁי
 תְּבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, וְהֵם
 יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה
 יְמָלְךְ, פְּנֵי שְׁלֹשֶׁת הַחַיּוֹת
 הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן חֶסֶד גְּבוּרָה
 תַּפְאֲרֻת. וְלִמְטָה סְגוּלַת שְׁהֵם
 הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת - פְּנֵי נְצִ"ח
 יְסוּ"ד וְהו"ד, שְׁרָמוֹזִים
 בִּיבְרָכְךָ יְהו"ה, יֵא"ר יְהו"ה,
 יֵשׁ"א יְהו"ה. הַנְּקֻדָּה שֶׁל
 הָאֲמִצָּע - חֵיהָ שְׁשֻׁמָּה אָדָם, כְּמוֹ
 זֶה: הֵ, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין
 הַחַיּוֹת, שְׁהֵם שְׁלֹשׁ לְמַעַלָּה

וְשֹׁלֵשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה: הַל
 הִיא רְבִיעִית לְכֹל הַשְּׁלֹשׁ
 וְשֹׁבִיעִית לְשֵׁשׁ. וְהַסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ
 הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, עֲלֵיהֶם הוּא
 רוּמֹז וְהֵי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְעַל
 הַנְּקֻדָּה שְׁבָאֲמִצָּע רוּמֹז בְּרִבְעִי,

וְעָלָת עַל כָּל הַכֹּל הוּא נְהִיר (נ"א נחית) בְּעֶשֶׂר
 סְפִירוֹת דְּאֲצִילוֹת, וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת
 דְּבְרִיאָה, וְנְהִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֵי דְּמְלָאכְיָא,
 וּבְעֶשֶׂר גִּלְגָּלֵי דְּרְקִיעָא, וְלֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכֹל
 אֶתְרִי. (ד' ט' ע"א) קוּם יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה, לְגִלְגָּאָה
 אֵלִין מְרָאוֹת קַמֵּי שְׂכִינְתָא, דְּאֶתְמַר בְּהוּן
 (יְחֻזְקָאֵל א' יג) וּדְמוּת הַחַיּוֹת מְרַאֲיָהֶם בְּגַחְלֵי אֵשׁ,
 בְּנִקְוֵי אוֹרִייתָא וְטַעְמֵי דְּאוֹרִייתָא, דְּעֲלִייהוּ
 דְּאֶתְוּוֹן אֶתְמַר (ש"ס) וּדְמוּת הַחַיּוֹת, מְרַאֲיָהֶם
 בְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלִין אֵינּוֹן נְקֻדִין, בּוֹעֲרוֹת
 כְּמִרְאֵה הַלְּפָדִים אֵלִין טַעְמֵי, וּבְהוּן (דְּנִיאֵל יב
 א) וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֶהֱרַקִיעַ,
 וְהַמְשַׁפְּלִים אֵלִין אֶתְוּוֹן, יִזְהָרוּ אֵלִין נְקֻדִין
 דְּנְהָרִין בְּהוּן, כְּזֶהֱרַקִיעַ אֵלִין טַעְמֵי.

וְשְׂכִינְתָא כְּלוּלָה מִכָּל הַכֹּל, עֲלֵיהָ אֶתְמַר (יְחֻזְקָאֵל
 א' יג) הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
 דְּאֵינּוֹן חַיּוֹן עֲלֵאִין דְּנְקֻדֵי דְּטַעְמֵי, וְחַיּוֹן
 תַּתְּאִין דְּנְקֻדֵי דְּאֶתְוּוֹן, כְּגוּוֹנָא דָּא הֵ, וְאֵנּוֹן
 סְגוּלַת־א לְעֵילָא תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְּרְמִיזִין
 י' י' בְּרֵאשֵׁי תִיבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה,
 וְאֵינּוֹן יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה יְמָלְךְ,
 אֲנִפֵי תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְּאֵינּוֹן חֶסֶד
 גְּבוּרָה תַּפְאֲרֻת, וְלִתְתָא סְגוּלַת דְּאֵינּוֹן
 חַיּוֹן תַּתְּאִין, אֲנִפֵי נְצִ"ח יְסוּ"ד וְהו"ד,
 דְּרְמִיזִין בִּיבְרָכְךָ יְהו"ה יֵא"ר יְהו"ה יֵשׁ"א
 יְהו"ה, נְקֻדָּה דְּאֲמִצָּעִיתָא חֵיהָ שְׁשֻׁמָּה אָדָם
 כְּגוּוֹנָא דָּא הֵ, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
 דְּאֵינּוֹן תְּלַת לְעֵילָא, וְתְּלַת לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דָּא
 הֵ.

אֵיהֵי רְבִיעִיָּה לְכֹל תְּלַת, וְשֹׁבִיעִיָּה לְשֵׁשׁ.
 וְרִזָּא דְּתְּלַת חַיּוֹן תַּתְּאִין, עֲלִייהוּ אֵיהֵו
 קָא רְמִיזוּ וְהֵי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה (יְחֻזְקָאֵל א' א), וְעַל
 נְקֻדָּה דְּאֲמִצָּעִיתָא קָא רְמִיזוּ בְּרִבְעִי, דְּאֵיהֵו

שהוא ארבע אנפי אדם, חכמה עלאה כ"ח מ"ה, דאתמר ביה (שם כו) דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, וכלא ברזא דנקודי דאת ה.

של אות הן בחמשה לחדש, דא את ה, דאיהי אלהי"ם, פנו"י לשם יהו"ה, והיא הפסא, שפך עולה הפס"א כחשבון אלהי"ם.

והיא פתר עליון חמישית לארבע החיות העליונות, וחמישית לארבע התחתונות, והיא פסא לרבון הכל, אדון על הכל, שהוא טמיר וגניז.

ואם תאמר שסוד זה ראה יחזקאל - לא היה אלא דמות החיות האלה, ולא שראה חיות, אלא כמו מלך ששלח שטר בחותמו, ודיוקן המלך רשום על שעה מחותמו, שבספירות האצילות הוא דיוקן המלך ממש, ובספירות הבריאה - חותם המלך, ובספירות היצירה ובמלאכים שהם חיות - הציור של החותם בשעה. ולכן נאמר במראות יחזקאל, דמות כמראה אדם, ודמות החיות, ולא החיות ממש. למי שכל ימיו לא ראה מלך והיה בן כפר, ושאל בשבילו, ורושמים לו על טבלה או על נייר את דיוקנו.

ויש נקדה שכל העולם תלוי תחתיה, כמו השמש אל התחתונים נראית לבני אדם תחת הרקיע כנקדת קמ"ץ, והיא כמה פעמים גדולה מכל הארץ, כל שכן נקודת התורה לגבי גבהם, ונראות לנו הנקודות. (עד כאן).

ואני בתוף הגולה על נהר כפר - זה נהר דינור ששופע ויוצא מלפניו, אלף אלפים ישמשו אותו, ורבוז רבבות של מלאכים עומדים לפניו, הדין

ארבע אנפי אדם, חכמה עלאה כ"ח מ"ה, דאתמר ביה (שם כו) דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, וכלא ברזא דנקודי דאת ה.

בחמשה לחדש, דא את ה, דאיהי אלהי"ם, פנו"י לשם יהו"ה, ואיהי פרסיא, דהכי סליק הפס"א כחושבון אלהי"ם.

ואיהי פתר עליון, חמישאה לארבע חיוון עלאין, וחמישאה לארבע תתאין, ואיהי פרסיא למארי כלא, אדון על כלא, דאיהו טמיר וגניז.

ואי תימא דרזא דא חזא יחזקאל, לא הוה אלא דמות דאלין חיוון, ולא דחזא חיוון, אלא כמלכא דשלח שטר בחותמיה, ודיוקנא דמלכא רשימא על שעה מחותמיה. דבספירן דאצילות איהו דיוקנא דמלכא ממש, ובספירן דבריאה חותמא דמלכא, ובספירן דיצירה ובמלאכין דאינון חיוון ציורא דחותמא בשעה, ובגין דא אתמר במראות יחזקאל (שם) דמות כמראה אדם, ודמות החיות, ולא החיות ממש. למאן דכל יומוי לא חזא מלכא, והוה בן כפר, ושאל בגיניה, ורשימין ליה על טבלא או על נייר דיוקניה.

ואית נקודה דכל עלמא תליא תחותה, כגון שמשא לגבי תתאין, אתחזיא לבני נשא תחות רקיעא כנקודת קמ"ץ, ואיהו כמה זמנין רב מכל ארעא, כל שפן נקודין דאורייתא, לגבי גובה דלהון, ואתחזיין לן נקודין. (עד כאן).

ואני בתוף הגולה על נהר כפר (יחזקאל א א), דא נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי, אלף אלפים ישמשוניה, ורבוז רבון דמלאכיא

יושב, והספרים נפתחו, שהם שלשת הספרים שנפתחים בראש השנה, וכו' טובלות הנשמות בנהר דינור הזה מזהמתן שמוזמים בעולם השפל, וזה מטטרו"ן בדמות של צדיק יסוד עולם, שהוא נהר דינור. מצד הגבורה - נהר פלגיו, מצד החסד - פלגי מים. וזהו על נהר ככר. מה זה ככר? זה מטטרו"ן, רכ"ב לעמוד האמצעי. וירכב על כרוב ויעף, והוא רכב אש וסוסי אש, כולל ששים רבוא מרכבות, ומצד של צדיק חי העולמים הוא כולל שמונה עשר רבוא מרכבות, וזהו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן, ובעלי המשנה פרשוה שני אלפים, שאינם משני רבוא, שהם כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים - עשרים אלף. שנים שאינן, נשארו שמונה עשר שיורדים עם מטטרו"ן לקבל שמונה עשרה ברכות של תפלות ישראל להעלותם לפני הקדוש-ברוך-הוא, חי העולמים, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה - זו שכנינה. נפתחו השמים - חמשה רקיעים של היום השני. ה' של השמים, שבה רשומים החיות, שמקורם יו"ד ה"י וא"ו ה"י (י"ד ה"א וא"ו ה"א) - יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם - חמשה אור של יום הראשון כנגד ה' ראשונה, כלולה מחמשה אור שהוא אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה.

וכך אחד מראה אהי"ה, ונקודות אלו עולות אלהי"ם, שבהם שבע נקודות - שלש למעלה, שלש למטה, חל"ם באמצע. ורקיע שמיני אחד להם, שנאמר

קדמוהי יקומון, דינא יתיב, וספרין פתיחו (דניאל ד ט'). דינון תלת ספרין דנפתחין בראש השנה, וביה טבלין נשמתין בהאי נהר דינור, מזהמתן דמוזהמין בעלמא שפלה, ודא מטטרו"ן, בדיוקנא דצדיק יסוד עלמא, דאיהו נהר דינור מסטרא דגבורה, נהר פלגיו מסטרא דחסד, פלגי מים, והאי איהו על נהר ככר, מאי ככר, דא מטטרו"ן, רכ"ב לעמודא דאמצעיתא, וירכב על כרוב ויעף (תהלים יח יא). ואיהו רכב אש וסוסי אש (מ"ב ב יא), כליל שתין רבוא מרכבות, ומסטרא דצדיק חי עלמין הוא כליל י"ח רבוא מרכבות, והיינו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן (תהלים סח יח). ואוקמוה מארי מתניתין תרי אלפי שאינן מתרין רבוא, דאנון כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים עשרים אלפים, תרי שאינן, אשתארו תמני (דף ד ע"ב) סרי אלפי, דנחתין עם מטטרו"ן לקבלא י"ח ברכאן דצלותין דישראל, לסלקא לון קמי קודשא בריהו, הוא ח"י עלמין, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה דא שכנינא, נפתחו השמים, ה' רקיעי דיומא תנינא, ה' דהשמים, דבה רשימין חיוון, דמקוריהון יו"ד ה"י וא"ו ה"י (נ"א יוד ה"א וא"ו ה"א), יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם (יחזקאל א א). חמש אור דיומא קדמאה, לקבל ה' קדמאה, פלילא מחמש אור, דאיהו אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה (שמות כח לו).

וכך חד אחזי אהי"ה, ונקודין אלין סלקין אלהי"ם, דבהון שבע נקודין, תלת לעילא תלת לתתא חלם באמצעיתא, וחד רקיעא תמינאה לון, דאתמר ביה (בראשית א

בו ויתן אותם אלהים ברכיע השמים.

ושבעה ניצוצות של נקדות אאאא כנגד שבעה כוכבי לכת - שלשה מכאן ושלשה מכאן, חמ"ה באמצעיתו, רביעי לכל השלשה, ורביעי לששה, והיא בצורת חל"ם באלו החמש, וקמץ משם מלא קמץ - קמ"ץ הוא י', כשנפתח בחמש נקדות הוא ה', חמש אצבעות שבהן נפתח קמץ, שהוא י', לחמשים שער החרות.

ואותיות י"ה כחשבון חול"ם, שהוא אמצעי, וחר"ק כחשבון ו"ה, ו' זרוע, ה' פתח, קמ"ץ י"ד פרקי האצבעות, וזהו ויאמר פי י"ד על כס י"ה, והם רמוזים יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעות של יד שמאל י"ד פרקים, רמוזים כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, והם כ"ח, שנאמר עליהם ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, וכן עולה אי"ה או"ה כ"ח, שרמוזים בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד שהסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף, ולכן פרשוה בעלי המשנה, כל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה, שהם שבעים שנים אחר אלף ומאתים שנים שנחרב בית המקדש, ויש מי שמחשב אותם משבטל התמיד, משום שפדרגת יעקב תלוי קץ הגאלה, שדרגתו אמת. זהו שכתוב תתן אמת ליעקב, שהוא סימן אלף מאתים תשעים. ויש מי שהוסיף בו ב', קרוב יהו"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת, לדעת בארץ דרפד. אף כף ארץ - אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקיים

ויתן אתם אלהים ברכיע השמים. ושבוע ניצוצי דנקודי אאאא לקבל שבע כוכבי לכת, תלת מפאן ותלת מפאן חמ"ה באמצעיתה, רביעאה לכל תלת, ורביעאה לשית, ואיהי בצורת חל"ם, באלין חמש (ויקרא ב ב) וקמץ הפהן משם מלא קמץ, קמ"ץ איהו י' פד אתפתח בה' נקודין איהו ה', חמש אצבעאן, דבהון אתפתח קמץ דאיהו י', לחמשים תרעין דחירו.

ואתון י"ה כחשבון חל"ם דאיהו אמצעי, וחר"ק כחשבון ו"ה, ו' דרועא ה' פתח, קמ"ץ י"ד פרקין דאצבעון, והאי איהו (שמות יז טז) ויאמר פי י"ד על כס י"ה, ואינון רמיזין יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעאן דיד שמאלא י"ד פרקין, רמיזין כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, ואינון כ"ח דאתמר עליהו (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, והכי סליק אי"ה או"ה כ"ח, דרמיזין (ירמיה יז יב) בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד דאסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף (איכה א ו), ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, כל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, דאינון שבעין שנין, פתר אלף ומאתן שנין, דאתחרב פי מקדשא, ואית דחשיב לון משבטל התמיד, בגין דבדרגא דיעקב תליא קץ דפורקנא, דדרגיה אמת, הדא הוא דכתיב (מכה ז ב) תתן אמת ליעקב, דאיהו סימן אלף מאתים תשעים, ואית דאוסיה ביה ב', קרוב יהו"ה לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת (תהלים קמה יח), לדעת בארץ

דרפד (שם טז ג), אוף הכי ארץ, אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקיימא בהון

בְּהֵם אֲמַת מֵאֲרָץ מֵאֲרָץ תִּצְמַח, כְּשִׂיחֵי בַחוּץ כְּחֻשְׁבוֹן אֲרָץ, אֲכַל גֹּזֵר דִּינָם שְׁבַעִים שָׁנָה. דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים - הֵם הַנְּקֻדוֹת, זְהָרוּ - שְׁמֵאִירִים בְּאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם נְקֻדוֹת עֲגֻלוֹת, אוֹתִיּוֹת מְרַבְּעוֹת, שְׁבַאוֹתִיּוֹת נִבְרְאוּ אַרְבַּע חִיּוֹת הַכֶּסֶּא, שְׁנֵאמַר עֲלֵיהֶם בְּעֻנְיָנוּ שֶׁל יְחֻזְקָאֵל, דְּמוֹת הַחִיּוֹת מֵרֵאֵיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, אֵלּוּ הֵם נְקֻדוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן תִּשְׁעֵי שְׁבָהֵן נִבְרְאוּ תִשְׁעָה גִלְגְּלֵי הַכֶּסֶּא. הַכֶּסֶּא הוּא עֲשִׂירֵי לְתִשְׁעָה גִלְגְּלִים שְׁמֵאִירִים בְּהֵם עֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א ו"א ה"א, וּבְהֵם נִבְרְאוּ, וְאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יהו"ה, מֵאִירוֹת בְּאַרְבַּע הַחִיּוֹת, וּבְהֵן נִבְרְאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה הוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, אֲמַת, וְשִׁכְנֵתוֹ תּוֹרַת אֲמַת, בְּהֵ נִבְרָא הַכֶּסֶּא שֶׁהוּא אֱלֹהִים, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים. בַּתּוֹרָה, שֶׁהִיא רֵאשִׁית, בְּרֵא הַכֶּסֶּא שֶׁהוּא אֱלֹהִים, שֶׁכָּף עוֹלָה הַכֶּסֶּא לְחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים. וַיֵּשׁ תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה וְתוֹרָה שֶׁל אֲצִילוֹת. תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה - ה' קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ, וְתוֹרָה שֶׁל אֲצִילוֹת - תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה. וּבְהֵ תְּמִים תְּהִיָּה עִם יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ, וּמִן הַצַּד שֶׁלָּה נֵאמַר עַל יִשְׂרָאֵל בְּנִים אַתֶּם לָהּ. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁתּוֹרָה שֶׁל אֲצִילוֹת הִיא תּוֹרַת ה' שֶׁתּוֹלֶיָּה בְּשֵׁמוֹ? אֵלָּא כִּף בְּרִשׁוּתָהּ, זֶה שְׁמִי לְעֵלָם. שְׁמִי עִם י"ה - שֵׁם ה', זְכָרִי עִם ו"ה - רַמ"ח, תּוֹרָה בְּחֻשְׁבוֹן אוֹתִיּוֹתֶיהָ - תְּרִי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לָּךְ הִיא תְּרִי"ג, וְהֵינּוּ ב' שְׁנַתּוֹסְפָה בַּתּוֹרָה. זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם - זֶה יו"ד ה"א ו"א ה"א, וּמִשׁוֹם זֶה כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחֻלוּ, וּפְרֻשׁוּהוּ רַבְּנֵי הַמִּשְׁנָה אֵין כְּבוֹד אֵלָּא

אֲמַת מֵאֲרָץ תִּצְמַח (שם פד יב), כִּד יְהוֹן לְכַר כְּחוֹשְׁבֵן אֲרָץ, אֲכַל גֹּזֵר דִּינָם שְׁבַעִים שָׁנָים. דְּבַר אַחַר, וְהַמְשַׁכְּלִים אֵינּוֹן נְקוּדֵי, יִזְהָרוּ דְנִהְרִין בְּאַתּוּן, דְּאַנּוֹן נְקוּדִין עֲגוּלִין, אַתּוּן מְרַבְּעִין, דְּבְאַתּוּן אַתְּבְּרִיאוּ אַרְבַּע חִיּוֹן דְּכְרִסְיָא, דְּאַתְּמַר עֲלֵיהוּ בְּעֻנְיָא דִּיחֻזְקָאֵל (א יג), וּדְמוֹת הַחִיּוֹת מֵרֵאֵיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, אֵלּוּן אֵינּוֹן נְקוּדֵי דְאוֹרִייתָא, דְּאֵינּוֹן תִּשְׁעָה, דְּבַהוֹן אַתְּבְּרִיאוּ תִשְׁעָה גִלְגְּלֵי דְכְרִסְיָא, כְּרִסְיָא אִיהִי עֲשִׂירָא לְתִשְׁעָה גִלְגְּלִים, דְנִהְרִין בְּהוֹן עֶשֶׂר אַתּוּן דְאַנּוֹן יו"ד ה"א ו"א ה"א, וּבַהוֹן אַתְּבְּרִיאוּ, וְאַרְבַּע אַתּוּן דְּאֵינּוֹן יְהו"ה, נִהְרִין בְּאַרְבַּע חִיּוֹן, וּבַהוֹן אַתְּבְּרִיאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, אֲמַת, וְשִׁכְנֵתֶיהָ תּוֹרַת אֲמַת, בְּהֵ אַתְּבְּרִיאת כְּרִסְיָא דְאִיהִי אֱלֹהִים, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, בְּאוֹרִייתָא דְאִיהִי רֵאשִׁית בְּרֵא כְּרִסְיָא דְאִיהִי אֱלֹהִים, דְּהִכִּי סְלִיק הַכֶּסֶּא לְחוֹשְׁבֵן אֱלֹהִים.

וְאוֹת אוֹרִייתָא דְבְרִיאָה, וְאוֹרִייתָא דְאֲצִילוֹת, אוֹרִייתָא דְבְרִיאָה, יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ (משלי ח כב), וְאוֹרִייתָא דְאֲצִילוֹת תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה (תהלים יט ח), וּבְהֵ תְּמִים תְּהִיָּה עִם יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ (דברים יח יג), וּמִסְטָרָא דִּילָהּ אַתְּמַר עַל יִשְׂרָאֵל, (שם יד יג) בְּנִים אַתֶּם לִיהו"ה, וּמִנָּא לָן דְּאוֹרִייתָא דְאֲצִילוֹת אִיהִי תּוֹרַת יְהו"ה דְּתִלְיָא בְּשִׁמְיָהּ, אֵלָּא הִכִּי אוֹקְמוּהָ זֶה שְׁמִי לְעֵלָם (שמות ג טו), שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה, זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח, תּוֹרָה בְּחֻשְׁבוֹן אַתּוּוֹי תְּרִי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה (דף ה ע"א) לָךְ אִיהִי תְּרִי"ג, וְהֵינּוּ ב' דְּאַתּוֹסְפַת בַּתּוֹרָה, זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם דָּא יו"ד ה"א ו"א ה"א, וּבְגִין

דָּא כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ (משלי ג לה), וְאוֹקְמוּהוּ
 רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין אִין כְּבוֹד אֱלָא תוֹרָה, וְאִית
 כְּבוֹד נִבְרָא, וְאִית כְּבוֹד נְאֻצֵּל, מִסְטָרָא
 דְּאוֹרֵייתָא דְּבְרִיאָה, אֲתִמֵּר בִּישְׂרָאֵל (ויקרא כה
 נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִסְטָרָא
 דְּאֲצִילוֹת, בְּנִים אֲתֵם לִיהו"ה וְגוֹמֵר (דברים יד א).
 וְלִעֵינָא עַל כֵּלָּא עֲלֵת עַל כֵּלָּא דְלִית אֱל"ה
 עֲלֵיהּ, וְלֹא תַחֲוֹתֶיהּ, וְלֹא לְאַרְבַּע
 סְטְרֵי עֲלָמָא, וְאִיהוּ מְמַלָּא כֹּל עַלְמִין, וְאִיהִי
 אֲסַחַר וּמְקַבֵּל בֵּה יְסוּרִין וּמְרַעִין וּמְכַאוּבִין
 בְּדַחֲלֵיהּ דְּמֵאֲרִיָּה, אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ, פְּגוּוֹנָא
 דְּאוֹקְמוּהּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, עַל אֲלִין מֵאֲרִי
 קוּשְׁיִין וּמְחֻלּוֹקוֹת, אֶת וְהֵב בְּסוּפָהּ (במדבר כא
 יד). וְאוֹקְמוּהּ אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ, דְּמַה דְּהוֹת לֹון
 שְׂכִינְתָּא סוּף דְּכָל דְּרַגִּין, קוּשְׁיָא וְדִין מִסְטָרָא
 דְּגְבוּרָה, אֲתַחֲזֶרֶת לֹון אֲהֵבָה מִסְטָרָא דִּימִנָּא,
 אֲהֵבֶת חֶסֶד, וּבְגִין דָּא כֹּל הַמְקַיֵּים אֶת הַתּוֹרָה
 מְעוּנִי, סוּפוֹ לְקַיְימָהּ מְעוּשָׁר, וְהֵאֵי אִיהוּ
 אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ, וְכָל מָאן דְּלָא מְקַיֵּים לָהּ
 מְעוּשָׁר, לֹא יְקַיְימָהּ מְעוּנִי.
 דְּרַנָּא חֲמִישָׁאָה בִּירָאֵת י"י אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, כֹּל הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוּ לְחֻמְתּוֹ
 חֻמְתּוֹ מִתְקַיְימָת, וְכָל הַקּוֹדֵם חֻמְתּוֹ לִירָאֵת
 חֻטְאוֹ אִין חֻמְתּוֹ מִתְקַיְימָת, דְּכָל הַקּוֹדֵם
 חֻמְתּוֹ לִירָאֵתוֹ לְמָה הוּא דוּמָה, לְמִי שְׁמִסְרוּ
 לוֹ מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְלֹא מִסְרוּ לוֹ
 מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִפְנִס.
 וּבְאַרְחָ רְזָא, אַדְנִי תִפְּנִן י" יִרָאֵת י"י, וְאֲלִין
 אֲרַבַּע אֲתוּוֹן אִינוּן מִפְּתָחוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים דִּילָהּ, י" מִן יְהו"ה אִיהִי חֻמְתָּהּ,
 וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן דִּהֵאֵי שְׂמָא אִינוּן מִפְּתָחוֹת
 הַפְּנִימִיִּים, וּבְגִין דָּא אֲקַדִּימוּ בְּצִלוֹתָא אַדְנִי
 שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וּלְבַתֵּר חֲתָמִין לָהּ בְּשֵׁם יְהו"ה,

תּוֹרָה. וְיֵשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, וְיֵשׁ
 כְּבוֹד נְאֻצֵּל. מִצַּד שֶׁל תּוֹרָה שֶׁל
 בְּרִיאָה, נֶאֱמָר בִּישְׂרָאֵל כִּי לִי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִצַּד שֶׁל
 אֲצִילוֹת - בְּנִים אֲתֵם לִיהו"ה
 וְגוֹמֵר.

וּמְעַל לְכָל - עֲלֵת עַל הַכֹּל שְׂאִין
 אֱלוֹהִים עָלָיו וְלֹא תַחֲתוֹ וְלֹא
 לְאַרְבַּעַת צַדִּי הָעוֹלָם, וְהוּא
 מְמַלָּא כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא מְקִיף,
 וּמְקַבֵּל בֵּה יְסוּרִים וּמְחֻלּוֹת
 וּמְכַאוּבִים בִּירְאֵת רְבוּנוֹ, אֲהֵבָה
 בְּסוּפָהּ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה בְּעֲלֵי
 הַמְּשֻׁנָּה עַל בְּעֲלֵי הַקְּשִׁיּוֹת
 וְהַמְּחֻלּוֹקוֹת הַלְלוּ - אֶת וְהֵב
 בְּסוּפָהּ, וּפְרֻשׁוּהָ אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ.
 שְׂמָה שֶׁהִיָּתָה לָהֶם הַשְּׂכִינָה סוּף
 כֹּל הַדְּרָגוֹת, קְשִׁיָּה וְדִין מִצַּד
 הַגְּבוּרָה, חֲזָרָה לְהִיּוֹת לָהֶם
 אֲהֵבָה מִצַּד הַיְמִין, אֲהֵבֶת חֶסֶד,
 וְלִכְּנֵן כֹּל הַמְקַיֵּים אֶת הַתּוֹרָה
 מְעוּנִי, סוּפוֹ לְקַיְימָהּ מְעוּשָׁר, וְזֶה
 הוּא אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ. וְכָל מִי
 שְׂאִינוּ מְקַיְימָהּ מְעוּשָׁר, לֹא יְקַיְימָהּ
 מְעוּנִי.

דְּרַנָּה חֲמִישִׁית בִּירְאֵת ה',
 פְּרֻשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, כֹּל
 הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוּ לְחֻמְתּוֹ, חֻמְתּוֹ
 מִתְקַיְימָת, וְכָל הַקּוֹדֵם חֻמְתּוֹ
 לִירְאֵת חֻטְאוֹ, אִין חֻמְתּוֹ
 מִתְקַיְימָת. שְׁפֵל הַקּוֹדֵם חֻמְתּוֹ
 לִירְאֵתוֹ לְמָה הוּא דוּמָה? לְמִי
 שְׁמִסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים
 וְלֹא מִסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִפְנִס?

וּבְדִרְכָּה סוּד, אַדְנִי שֵׁם י' יִרְאֵת
 ה', וְאֵלּוֹ אֲרַבַּע הָאוֹתִיּוֹת הֵן
 מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים שְׁלֵה, י' מִן
 יְהו"ה, הִיא חֻמְתָּהּ, וְאַרְבַּעַת
 אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הֵנָּה הֵן מִפְּתָחוֹת
 הַפְּנִימִיִּים, וְלִכְּנֵן הִקְדִּימוּ בְּתַפְלָה
 אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וְאַחַר כֵּן
 חוֹתְמִים אוֹתָהּ בְּשֵׁם יְהו"ה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהו"ה מִגֵּן אֲבֹרָהּם.

ואף כף הקדים שב"א, שהיא יראה, בשם יהו"ה, לא הבה שהיא קמ"ץ רחמים, שב"א מצד הגבורה, כי באש ה' נשפט. קמ"ץ מימין, וקמץ הפהן משם, משום שמעלין בקדש ולא מורידין, ומשום זה הקדימו שס"ה לא תעשה, שהם יראה, לרמ"ח מצוות, שהם אהבה. זהו שפתוב זה שמי לעלם וכו'. שמי עם י"ה - שס"ה, זכרי עם ו"ה - רמ"ח.

דרגה ששית ביראת ה' - והיה אמונת עתיד וכו'. אמונת - סדר זרעים, עתיד - סדר מועד, חסן - סדר נשים, ישועת - סדר נזיקין, חכמה - סדר קדשים, ודעת - סדר טהרות. אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא. וסימן: זמ"ן נק"ט.

ואלו ששת סדרי המשנה בדרך סוד, הם מעמוד האמצעי שכולל ששה סדרי משנה, ומי שרוצה לקחתו ללא שכינתו, שהיא יראת ה', עליו נאמר ונרגן מפריד אלוף, כאלו עשה קצוץ ופרוד בין הקדוש-ברוך-הוא לשכינתו, וכדי שלא יעשו פרוד, אף על גב שלמד אדם ששה סדרי משנה ולא הקדים לו יראת ה', שהיא שכינתו, הקדוש-ברוך-הוא לא שורה עליו. ולכן אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא, כאלו לא היה כלום בידו.

אמונה, היא האם העליונה מצד החסד, שבה קריאת שמע שהיא אמונה, והיא עתיד מצד הגבורה, שבו נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר. חסן הוא מצד של העמוד האמצעי. ישועת נקראת מצד של נצח, וגם נצח ישאל לא ישקר ולא

ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם, ואוף הכי אקדים שב"א דאיהי יראה בשם יהו"ה, לא הבה דאיהי קמ"ץ רחמי, שב"א מסטרא דגבורה, כי באש יהו"ה נשפט (ישעיהו טו טז), קמ"ץ מימינא, וקמץ הפהן משם (ויקרא ה יב). בגין דמעלין בקדש ולא מורידין, ובגין דא אקדימו שס"ה לא תעשה דאינון דחילו, לרמ"ח פקודין דאינון רחימו, הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח.

דרגא שתיתאה ביראת יי', והיה אמונת עתיד וכו' (ישעיה לג ו), אמונת סדר זרעים, עתיד סדר מועד, חסן סדר נשים, ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות, אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, וסימן זמ"ן נק"ט.

ואלו שית סדרי משנה בארז רזא, אינון מעמודא דאמצעיתא, דפליל שית סדרי מתניתין, ומאן דבעי לנטלא ליה בלא שכינתיה דאיהי יראת יי', עליה אתמר (משלי טז כח) ונרגן מפריד אלוף. כאלו עביד קצוץ ופרוד בין קודשא בריך הוא ושכינתיה, ובגין דלא יעבדון פרודא, אף על גב דאוליף אדם שית סדרי משנה, ולא אקדים ליה יראת יי', דאיהי שכינתיה, קודשא בריך הוא לא שריא לגביה, ובגין דא אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, כאלו לא הוה פלום בידיה.

אמונה איהי אימא עלאה מסטרא דחסד, דבה קריאת שמע דאיהי אמונה, ואיהי עתיד מסטרא דגבורה, דביה אתמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר, חסן איהו מסטרא דעמודא

דאמצעיתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר

ינחם. חֲכָמָה היא סֹדֵר קִדְשִׁים,
שְׁהוּא הוֹד, וְדַעַת הוּא יְסוּד,
שְׁהוּא סֹדֵר טְהוּרוֹת.

וַיֵּשׁ שִׁיאֵמֵר בְּהַפּוֹךְ - מִצַּד
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא אֲמוֹנָה,
וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק שָׁבוּ כְּלוּלִים שְׁנֵי
שְׁמוֹת אֲמ"ן, שְׁהֵם יֵאֱהוּדוֹנָה"י,
וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינוּ
אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלִכְן
נִקְרָא סֹדֵר זָרְעִים.

עֲתִיד, הוּא מִצַּד שֶׁל הוֹד שְׁהוּא
סֹדֵר מוֹעֵד, שָׁבוּ אוֹכְלִים כָּל
אַרְבַּע, וְתוֹלִים כָּל חֲמֵשׁ,
וְשׁוֹרְפִים בַּתְּחִלַּת שֶׁשׁ. חֶסֶן, הוּא
מִצַּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שָׁבוּ
סֹדֵר נְשִׁים, יְשׁוּעַת הוּא סֹדֵר
נְזִיקִין מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁמֵשׁ כָּל
הַדִּינִים יוֹצֵאִים לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה נֶזֶק
לְחֻבְרוֹ. חֲכָמָה נִקְרָאת מִצַּד
הַחֶסֶד, שְׁבָה הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יָדַיִם, וְהוּא סֹדֵר קִדְשִׁים, וְעִמּוֹ
נִצַּח. זֶהוּ שְׁכַתוּב נְעֻמּוֹת בִּימִינְךָ
נִצַּח. דַּעַת שְׁהוּא סֹדֵר טְהוּרוֹת.
וְהוּא שֵׁשָׁה סֹדְרֵי מִשְׁנָה, בְּסוּד
שֶׁל לֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחֻמִּים לְדִין וּמִדִּין לְרַחֲמִים.

דְּרָגָה שְׁבִיעִית בִּירְאָת ה' - שְׁאִין
לוֹ חֶסֶד. זֶהוּ שְׁכַתוּב יִרְאוּ אֶת ה'
קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו.
לֹא יִהְיֶה מֵאוֹתָם שְׁנֵאֵמֵר בָּהֶם
וְחוּשֶׁף מִיִּשְׂר אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא
יִהְיֶה לוֹ חֶסֶד בַּתּוֹרָה אִם הוּא
בַּעַל תּוֹרָה, שְׁבִלֵי תּוֹרָה אֵין
יִרְאָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֵמֵר אֵין בּוֹר יִרְא
חֶטָּא, כְּמוֹ שְׁאִין תּוֹרָה בְּלִי
יִרְאָה, אֶף כִּף אֵין יִרְאָה בְּלִי
תּוֹרָה, לֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּנִשְׁמָתוֹ,
וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּמַעֲשָׁיו
הַטּוֹבִים, שְׁאִין חֶסֶד וְעֲנִיּוֹת
כְּחֶסֶד שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת טוֹבוֹת,
כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
אֵין עֲנִי אֶלָּא מַתּוֹרָה וּמִן

וְלֹא יִנְחָם (שְׁמוּאֵל א טו כט), חֲכָמָה אִיהִי סֹדֵר
קִדְשִׁים דְּאִיהוּ הוֹד, וְדַעַת אִיהוּ יְסוּד דְּאִיהוּ
סֹדֵר טְהוּרוֹת.

וְאִית דִּיִּימָא בְּהַפּוֹכָא, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא
תַּתְּאָה אִיהִי אֲמוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְצְדִיק
דְּבִיהַּ כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֵן אֲמ"ן, דְּאֲנוּן
יֵאֱהוּדוֹנָה"י, וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי (דף ה
ע"ב) לְמִינוּ אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ (בראשית א
א). וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִי סֹדֵר זָרְעִים.

עֲתִיד אִיהִי מִסְטָרָא דְהוֹד דְּאִיהִי סֹדֵר מוֹעֵד,
דְּבִיהַּ אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל
חֲמֵשׁ וְשׁוֹרְפִין בַּתְּחִלַּת שֶׁשׁ, חֶסֶן אִיהוּ
מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְבִיהַּ סֹדֵר
נְשִׁים, יְשׁוּעַת אִיהִי סֹדֵר נְזִיקִין מִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה, דְתַמָּן כָּל דִּינִין נְפָקִין לְמָאן דְּעֵבִיד
נֶזֶק לְחַבְרִיָּה, חֲכָמָה אֲתִקְרִיאת מִסְטָרָא
דְּחֶסֶד, דְּבָהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יָדַיִם וְהוּא
סֹדֵר קִדְשִׁים, וְעִמּוֹהַּ נִצַּח, הֵדָא הוּא
דְּכַתִּיב (תהלים טז יא) נְעִימַת בִּימִינְךָ נִצַּח, דַּעַת
דְּאִיהוּ סֹדֵר טְהוּרוֹת, וְאֵינּוֹן שִׁית סֹדְרֵי
מַתְנִיתִין, בְּרָזָא דְלֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחֻמִּי לְדִינָא וּמִדִּינָא לְרַחֲמִי.

דְּרָגָא שְׁבִיעִיָּה בִּירְאָת יי' דְּלִית לִיהַּ חוּסֵר,
הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (תהלים לד י) יִרְאוּ אֶת
יי' קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו, לֹאֹו יִהַּ
מֵאֵינּוֹן דְּאֲתִמֵּר בְּהוֹן (משלי יא כד) וְחוּשֶׁף מִיִּשְׂר
אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהַּ לִיהַּ חוּסֵר בְּאוֹרִייתָא
אִם הוּא מְאִרֵי תּוֹרָה, דְּבִלְאוּ אוֹרִייתָא לִית
דְּחִילוּ, כְּמָא דְאֲתִמֵּר אֵין בּוֹר יִרְא חֶטָּא,
כְּגוֹנָא דְלִית אוֹרִייתָא בְּלָא דְחִילוּ, אוֹף הָכִי
לִית דְּחִילוּ בְּלָא אוֹרִייתָא, לָא יִהַּ חֶסֶד
בְּנִשְׁמָתִיהַּ, וְלֹא יִהַּ חֶסֶד בְּעוֹבְדוֹי טְבִין,
דְּלִית חוּסֵר וְעֲנִיּוֹת כְּחוּסֵר דְּאוֹרִייתָא וּפְקוּדֵיִיא טְבִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ

המפצות, שגוף הוא מעשה ידי האדם שאין חסר רב ממנו אחר שאינו מעשה הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, וזה גרם שיחרב בית המקדש, שלא היה מעשי יהו"ה.

דרגה שמינית ביראת ה' - להיות לו בשת פנים. מי שיש לו בשת פנים שלא לעשות עברה שבאה לידו בגלל יראת הקדוש ברוך הוא, כאלו בו נברא העולם, ומשום זה בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת הפל אחד, ומי שאין לו בשת פנים, פרשוהו בעלי המשנה, בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפך בש"ת ותמצא שב"ת, והינו בראשית יר"א שב"ת, שלא תחלל אותה בפרהסייה, ככן אדם שאין לו בשת פנים. אוי לו למי שמחלל שבת המלכה, שהיא קדש, לעשות אותה חל, שבארוהו בעלי המשנה, כל המשתמש בכתר חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שכן בשבת המלכה. ועוד, בשת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם. אותם שעוברים עברה ביד רמה ואין להם בשת פנים מהקדוש ברוך הוא, שנאמר בו משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ונאמר בו מלא כל הארץ כבודו, ונאמר בו חופש כל חדרי בטן רואה כליות ולב.

וענה קשורה ביראה, זהו שכתוב עקב ענה יראת יהו"ה. מי שיש בו יראת יהו"ה, היא מביאה אותו לידי ענה, שהיא שכינה עליונה, שיראת יהו"ה

מארי מתניתין, אין עני אלא מתורה ומן המצות, דגופא איהו עובדי ידוי דבר נש, לית חוסר סגי מניה בתר דלאו איהו עובדוי דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (תהלים קכו א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ודא גרם דיתחרב בי מקדשא, דלא הוה עובדי יהו"ה.

דרגא תמינאה ביראת יי', למהוי ליה בשת אנפין, מאן דאית ליה בשת אנפין דלא למעבד עבירה דאתי לידיי בגין דחילו דקודשא בריך הוא, כאלו ביה אתברי עלמא, ובגין דא בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת פלא חד, ומאן דלית ביה בשת אנפין אוקמוהו מארי מתניתין בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפוך בש"ת ותשפח שב"ת, והיינו בראשית יר"א שב"ת, דלא תחלל ליה בפרהסייה, כבר נש דלאו ביה בשת אנפין, ווי ליה מאן דמחלל שבת מלכתא דאיהי קדש למעבד ליה חול, דאוקמוהו מארי מתניתין, כל המשתמש בתגא חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שפן בשבת מלכתא.

ועוד בושת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם, אנון דעברין עבירה ביד רמה, ולית לון בשת פנים מקודשא ברוך הוא, דאתמר ביה (תהלים לג כג) משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ואתמר ביה (ישעיהו ג) מלא כל הארץ כבודו, ואתמר ביה (משלי כ כז) חפש כל חדרי בטן, (ירמיה כ יב) רואה כליות ולב.

וענה קטירא בדחילו, הדא הוא דכתיב (משלי כב ד) עקב ענה יראת יי',

מאן דאית ביה יראת יי' איתי ליה לידי ענה דאיהי שכינתא עלאה,

עקב לגביה, וזו דרגת משה, שנאמר בו והאיש משה ענו מאד, ומשום שהיראה היא עקב אליה, פרשוה בעלי המשנה, יראה דבר קטן היא לגבי משה. דרגה תשיעית ביראת ה' - כל מי שיש בו יראת יהו"ה, יתהלל. וכי יש לאדם לשבח את עצמו? אלא הוא משבח לפני יהו"ה. וזהו שכתוב שקר החזן והכל היפי וגומר. זה דורו של חזקיהו, שביראת ה' בא בן אדם לקיים תרי"ג מצוות כחשבון ביראת.

דרגה עשירית ביראת ה' - יש יראה ויש יראה, לא כל הפנים שוים. יש יראה שפחד אדם מהקדוש ברוך הוא כפי שלא ילקה ברצועה, שנאמר בה והארץ היתה תהו ובהו מצד של העץ של טוב ורע, שהיא ארץ ריקה, שפחה רעה, כמו שאחד מארבעה אבות נזיקין שהוא הבור, וכמו שהבור של יוסף שבארו עליו הברה, והבור ריק וכו'. הברה - נקבה רעה, בור - זכר, ובור, משום שהוא משם, פרשוהו עליו אין בור ירא חטא, מאחר שאין בו יראת ה'.

מי שהוא פחד מתוך תורה שהיא תפארת, שממנו יצאה, כגון זו היא שקולה אליו, ומשום זה אין כל יראה שנה, שהרי יראת ה', היא מלכותו, כלולה מכל מצוות התורה, משום שהיא יראה שיוצאת מתוך תורה, שהוא עמוד האמצעי שהוא יהו"ה, שבגללה פרשוה בעלי המשנה, גדולה תורה שמביאה אדם לידי מעשה, שאם אדם לא יודע את התורה ושכר מצוותיה, וענשים

יראת יי' עקב לגביה, ודא דרגא דמשה, דאתמר ביה (במדבר יב ג) והאיש משה ענו מאד, ובגין דאיהו יראה עקב לגביה, אוקמוה מארי מתניתין, יראה מלה זוטרתי היא לגבי משה. דרגא תשיעאה ביראת יי', כל מאן דאית ביה יראת יהו"ה יתהלל, וכי אית לבר נש לשבחא גרמיה, אלא איהו משופח קדם יהו"ה, הדא הוא דכתיב (משלי לא ל) שקר החזן והכל היפי וגומר, דא דרא דחזקיהו, דביראת יי' קא אתי בר נש לקיימא תרי"ג מצוות, כחשבון ביראת.

דרגא עשיראה ביראת יי', אית יראה ואית יראה, לאו כל אפיא שוין, אית יראה דדחיל בר נש לקודשא בריהו הוא בגין דלא ילקה ליה ברצועה, דאתמר (דף ו ע"א) בה (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו, מסטרא דאילנא דטוב ורע, דאיהו ארעא רקניא, שפחא בישא, כגוונא דחד מארבע אבות נזיקין דאיהו הבור, וכגוונא דבור דיוסף, דאוקמוהו עליה הברה, והבור ריק וכו' (בראשית לו כד). הברה נקבא בישא, בור דכורא, ובור כגין דאיהו מתמן, אוקמוהו עליה אין בור ירא חטא, בטר דלית ביה יראת יי'.

מאן דאיהו דחיל מגו אורייתא דאיהו תפארת, דמניה נפקת, כגון דא איהו שקולה לגביה, ובגין דא אין כל יראה שנה, דהא יראת יי' היא מלכות דיליה, כלילא מכל פקודי אורייתא, כגין דאיהו יראה דנפקת מגו תורה דאיהו עמודא דאמצעייתא, דאיהו יהו"ה, דכגינה אוקמוהו מארי מתניתין, גדולה תורה שמביאה לאדם לידי מעשה, דאי בר נש לא ידע אורייתא, ואגרא

דפקודייתא דילה, ועונשין

שְׁלָה לְמִי שְׁעוֹבֵר עַל הַמְצוּוֹת, וְיָמִי כָּרָא אֶת הַתּוֹרָה, וּמִיָּהוּ שְׁנִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל - אֵיךְ יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיִשְׁמַר מְצוּוֹתָיו? וְלָכֵן אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה, דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֶּהוּ.

שָׂאֵם אָדָם לֹא מִפִּיר אֶת אוֹתוֹ שְׁנִתֵּן לוֹ תּוֹרָה וְצִנָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְרָה, אֵיךְ יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיַעֲשֶׂה מְצוּוֹתָיו? וְלָכֵן פִּרְשׁוּהוּ רַבְּנָן, וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

מִשּׁוֹם שְׁתוֹרָה, שְׁהִיא תְרִי"א, מִשְׁתִּי דְרִגּוֹת נִתְּנָה, מִחֲסֵד וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם שְׁתֵּי מְצוּוֹת - אֲהַבֵּת חֲסֵד וְיִרְאַת גְּבוּרָה, שְׁהִיא יִרְאָה, שְׁבָהֶם הִשְׁתַּלְּמוּ תְרִי"ג מְצוּוֹת. וּמִשּׁוֹם שְׁכָל הַתּוֹרָה וּמְצוּוֹתֶיהָ מִשְׁנֵי צְדָדִים נִתְּנָה, פִּרְשׁוּהוּ רַבְּנָן וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי חֲסֵד וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם מַלְכוּת, הִיא אֲהַבָּה וְיִרְאָה, אֵיךְ פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים גְּדוֹלָה תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לְיַדֵּי מַעֲשֶׂה, שְׁמִכַּאֵן מִשְׁמַע, שְׁכָל הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוֹ לְחֲכָמְתוֹ, חֲכָמְתוֹ מִתְקַיְּמָת? אֲלֹא הַכֹּל אֲמֵת. תְּפַאֲרַת נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ שְׁהוּא הִיָּה אָדָם ה"א שְׁלִמְטָה, שְׁבָאֲרוּ עָלָיו שְׁהִיָּה רִאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, וְלָכֵן פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבִרְאֵת, שְׁנֹאֲמַר עָלֵיהֶם אָדָם אֲתָם. אֵיךְ כִּף תְּפַאֲרַת, שְׁהוּא יְהו"ה, הוּא רִאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה, שְׁהִיא חֲכָמָה עָלֵינוּ, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, שְׁהִיא י" מִן אֲדֻנִי, חֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה, יִרְאַת יְהו"ה מַלְכוּת שְׁלוֹ.

וְלָכֵן נֹאמַר בְּהָ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ. אִשָּׁה, יֵשׁ לָהּ לְהַקְדִּים בְּכָל

דִּילָהּ לְמָאן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵיָא, וּמָאן הוּא דְּכָרָא אוֹרֵייתָא, וּמָאן הוּא דִּיהִיב לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, אֵיךְ דְּחִיל לֵיהּ וְנָטִיר פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה בְּנֹו (ר"ה א כח ט) דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֶּהוּ.

דְּאִי בַר נֶשׁ לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע הֵהוּא דִּיהִיב לֵיהּ אוֹרֵייתָא, וּמִנֵּי לֵיהּ לְנִטְרָא לָהּ, אֵיךְ דְּחִיל מִנֵּיהּ וְעַבִּיד פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן, וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

בְּגִין דְּאוֹרֵייתָא דְּאִיהִי תְרִי"א מִתְרִין דְּרִגִין אֲתִיהִיבֵת, מִחֲסֵד וּגְבוּרָה, דְּמִתְמָן תְּרִין פְּקוּדִין אֲהַבֵּת חֲסֵד וּדְחִילוֹ דְּגְבוּרָה דְּאִיהִי יִרְאָה, דְּכִהוֹן אֲשַׁתְּלִימוּ תְרִי"ג פְּקוּדֵיָא, וּבְגִין דְּכָל אוֹרֵייתָא וּפְקוּדֵיהָ מִתְרִין סְטְרִין אֲתִיהִיבֵת, אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

וְאִי תִימָא הָא חֲסֵד גְּבוּרָה דְּמִתְמָן מַלְכוּת אִיהִי אֲהַבָּה וְיִרְאָה, אֵיךְ אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן גְּדוֹלָה תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לְיַדֵּי מַעֲשֶׂה, דְּמִהַכָּא מִשְׁמַע דְּכָל הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוֹ לְחֲכָמְתוֹ חֲכָמְתוֹ מִתְקַיְּמָת, אֲלֹא כְּלָא קְשׁוּט, תְּפַאֲרַת אֲתִקְרִי אָדָם, פְּגוּוֹנָא דִּילֵיהּ הוּא אָדָם ה"א דְּלִתְתָא, דְּאוּקְמוּהוּ עָלֵיהּ דְּהוּה רִאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבִרְאֵת, דְּאֲתַמַּר עָלֵיהּ אָדָם אֲתָם, אוּף הִכִּי תְּפַאֲרַת דְּאִיהוּ יְהו"ה, אִיהוּ רִאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה דְּאִיהוּ י" מִן אֲדֻנִי, חֲכָמָה תְּתָא, יִרְאַת יי', מַלְכוּת דִּילֵיהּ.

וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּהָ (ויקרא יב ד) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, אֲתַתָּא אִית לָהּ לְאִקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאֲתַמַּר בְּהָ אִשָּׁה יִרְאַת יי'

המצוות, שנאמר בה אשה יראת ה' היא תתהלל, ולכן מצא אשה בתחלה - מצא טוב, שנאמר בו טוב יהוה לכל.

ואם הקדים אותה בתפלה, כמו שבארו אדנ"י שפתי תפתח, מיד - ויפק רצון מה', ולכן הפונה, שהיא מחשבה, צריך להקדים למצוה, ולכן שמו חכמים פונת מחשבת התפלה בברכה הראשונה, שכן פרושהו, אם לא כן בברכה ראשונה - חוזר לראש. ולכן צריך להקדים יראה מצד השכינה, בין בתורה בין במצוות, אבל מצד של הקדוש ברוך הוא צריך להקדים תורה ליראה בכל המצוות, שיראה של תורה יש, שנקראת הנקבה שבשכינה, שבעל-פה, שבשכינה נאמר שם אז ירננו עצי היער.

ענה מלאך מן השמים ואמר: הן הן מצוה מרפכה. מן הא"י הנה תלויים בו ע"ב שמות, שהינו חסד, שבו צריך להתקין כפא לרבונו בכנפי מצוה, וישב עליו באמת. עשור אמת מ"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א מוריד הטל להאיר אל הה"א.

שהוא כולל שלש ברכות ראשונות של התפלה ושלש אחרונות, וזה עשר ספירות בלי מה, שהם פנגד שני שמות יהוה אדנ"י, ושמונה אותיות, שהם עשרה עשרה הכף בשקל הקדש, וזה כ' מן פתח, עשרה מהשכינה התחתונה אדנ"י, מלמטה למעלה מן אג"י עד א"ן, עשרה מלמעלה למטה מעמוד האמצעי שהוא יהוה. ומשום זה כ' כולל אותם.

ובקץ הגאולה מידלג על ה'הרים - זה מ"ה, ואין הרים אלא

היא תתהלל (משלי לא ל), ובגין דא מצא אשה בקדמיתא, מצא טוב (שם יח כב), דאתמר ביה (תהלים קמה ט) טוב יהוה לכל.

ואי אקדים לה בצלותא, כמה דאוקמוהו (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, מיד (משלי ח לה) ויפק רצון מיהוה, ובגין דא פונה דאיהי מחשבה, צריך לאקדמא למצוה, ובגין דא שויאו רבנן פוון מחשבתא דצלותא בברכה קדמאה, דהכי אוקמוהו אם לא פוון בברכה ראשונה חוזר לראש, ובגין דא צריך לאקדמא יראה מסטרא דשכינתא, בין באורייתא, בין בפקודייתא, אבל מסטרא דקודשא בריך הוא, צריך לאקדמא אורייתא ליראה בכל פקודייתא, דיראה דאורייתא אית, דאתקרי נוקבא תורה שבעל פה, דבגינה אתמר תמן אז ירננו עצי היער (דה"א טז לג).

ענה מלאך מן השמים ואמר הן הן מצוה מרפכה, מהאי א"ז תליין ע"ב שמהן דהיינו חסד, דביה צריך לאתקנא פרסיא למאריה, בכנפי מצוה, וישב עליו באמת, עשור אמת מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מוריד הטל לאנהרא לגבי ה"א.

דאיהו כליל תלת ברכאן קדמאין דצלותא, ותלת בתראין, ודא עשר ספירות בלי מה, דאינון לקבלייהו תרין שמהן יהוה אדנ"י, ותמניא אתוון, דאינון עשרה עשרה הכף בשקל הקדש (במדבר ז פז), ודא כ' מן פתח, עשרה מן (דף ו ע"ב) שכינתא תתאה אדנ"י, מתתא לעילא מן אג"י עד א"ן, עשרה מעילא לתתא מעמודא דאמצעיתא דאיהו יהוה, ובגין דא כ' כליל לון.

ובקץ דפורקנא מידלג על ה'הרים (שיר ב ח), דא מ"ה, ולית הרים אלא

הַאֲבוֹת, שֶׁהֵם מְרַבְּתִיהוּ, אֵף כִּי מִקְפֵץ עַל הַגְּבָעוֹת - הֵן הָאֲמֵהוֹת, אֵהִי"ה אֲדַנִּי. בְּאוֹתוֹ זְמַן אֲזִי יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְכוּ, וְהַפֵּל נִקְשָׁר וְנִכְלָל בְּחִ"י הָעוֹלָמִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק. וְיֵשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, כְּמוֹ שְׁכָבוֹד נִאֲצָל. מִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נִבְרָא אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל אֵל אֲדוֹן עַל הַפֵּל, אִם פְּעֻבָּדִים. וּמִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נִאֲצָל נֶאֱמַר בָּהֶם אִם פְּכֻנִים, הוּא עֵלֶת עַל הַפֵּל, אֵין אֱלוֹהַ עֲלָיו, וְלֹא תַחֲתָיו, וְלֹא לְאַרְבָּעָה צְדִיקִים, הוּא מְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָמוֹת.

וְהוּא סוֹכֵב אֶת כָּל הַצְּדִיקִים, שֶׁלֹּא מִתְפַּשְּׁטִים יוֹתֵר מִהַגְּבוּל שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד, וְהַמְדָּה שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד, וְכֻלָּם בְּרִשְׁוֹתוֹ, בְּרִשְׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדַנִּי מְרַבְּבָה לִיהו"ה, וּבָהּ הַתְּעֻטָּף, וְאֵף כִּי יְהו"ה מִתְּעֻטָּף בְּאֵהִי"ה לְבָרָא עוֹלָם, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה הוּא מְרַבְּבָה לְרַבּוֹנוֹ לְכַתֵּר עֲלֵיוֹן, וְלִכְּוֹן אֵין קְדוּשׁ פִּיְהו"ה, עֵלֶת עַל הַפֵּל, טְמִיר וְגִנוּז בְּכַתֵּר, וּמִמֶּנּוּ מִתְּפַשֵּׁט אוֹרוֹ עַל יְהו"ה, שֶׁהִיא י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, ה' מְלָכוֹת. וְזוֹהִי הַתְּפַשְּׁטוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה. וְאֵף כִּי מִתְּפַשֵּׁט אוֹרוֹ עַל י' מִן אֲדַנִּי מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה עַד אֵין סוּף שְׁנַרְמֵז בְּאֲדַנִּי אֵי"ן, וּמִשּׁוֹם זֶה י' י' מִן יֵאֵהוּדוֹנָה"י, עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפָּף, זֶה כ' מִן פֶּתֵר, וּבְעֵל הַפֵּל, אֵין בּוֹ צִיּוֹר שֶׁל אוֹת וְנִקְדָּה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּה, וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֵ"ל וּמָה דְמוּת תַּעֲרֹכוּ לוֹ.

הוּא צִיּוֹר בְּשִׁתֵּי אוֹתִיוֹת שְׁנֵי עוֹלָמוֹת. בְּאוֹת י' צִיּוֹר הָעוֹלָם

אֲבָהֶן, דְּאֵינוּן מְרַבְּבִתִּיהוּ, אוֹף הָכִי מִקְפֵץ עַל הַגְּבָעוֹת אֲנוּן אֲמָהֶן, אֵהִי"ה אֲדַנִּי, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲזִי יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְכוּ (שְׁמוֹת טו א), וְכֻלָּא אֲתַקְשָׁר וְאֲתַכְּלִיל בְּחִ"י עֲלָמִין, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (מְשָׁלִי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וְאוֹת כְּבוֹד נִבְרָא פְּגוּוֹנָא דְכְּבוֹד נִאֲצָל, מְסֻטָּרָא דְכְּבוֹד נִבְרָא אֲמָרִין יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אֲדוֹן עַל פְּלָא אִם פְּעֻבָּדִים, וּמְסֻטָּרָא דְכְּבוֹד נִאֲצָל אֲתַמַּר בְּהוּן אִם פְּכֻנִים, אֵיהוּ עֵלֶת עַל פְּלָא לִית אֵל"ה עֲלֵיהּ, וְלֹא תַחֲתִיהּ, וְלֹא לְאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא, אֵיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין.

וְאֵיהוּ אֲסַחֵר לְכָל סְטָרִין, דְּלֹא מִתְּפַשְּׁטִין יִתִּיר מִגְּבוּל דְּשׁוּי לְכָל חַד, וּמִדָּה דְּשׁוּי לְכָל חַד, וְכֻלְהוּ בְּרִשְׁוֵי דִילֵיהּ בְּרִשְׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדַנִּי מְרַבְּבָה לִיהו"ה, וּבָהּ אֲתַעֲטָף, וְאוֹף הָכִי יְהו"ה אֲתַעֲטָף בְּאֵהִי"ה לְמַבְרִי עֵלְמָא, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה אֵיהוּ מְרַבְּבָה לְמֵאֲרִיָּה לְכַתֵּר עֲלָאָה, וּבְגִין דָּא (ש"א ב ב) אֵין קְדוּשׁ פִּיְהו"ה, עֵלֶת עַל פְּלָא טְמִיר וְגִנְיִז בְּכַתֵּר, וּמִנֵּיהּ אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל יְהו"ה, דְּאֵיהוּ י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' פְּלִיל שִׁית סְפִירָן, ה' מְלָכוֹת, וְהֵאֵי אֵיהוּ אֲתַפְּשֵׁטוֹתִיהּ מִעֵילָא לְתַתָּא, וְאוֹף הָכִי אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל י' מִן אֲדַנִּי מִתַּתָּא לְעֵילָא, עַד אֵין סוּף, דְּאֲתַרְמִיז בְּאֲדַנִּי אֵי"ן, וּבְגִין דָּא י' י' מִן יֵאֵהוּדוֹנָה"י עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפָּף, דָּא כ' מִן פֶּתֵר, וּמֵאֲרִי דְכֻלָּא לִית בֵּיהּ צִיּוֹר דְּאוֹת וְנִקְוָדָה, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (יִשְׁעִיָּה מ יח-כח) וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּה, וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֵ"ל, וּמָה דְמוּת תַּעֲרֹכוּ לוֹ.

אֵיהוּ צִיּוֹר בְּתַרְיִן אֲתוּוֹן תַּרְיִן עֲלָמִין, בְּאֵת י'

הבא, ובאות ה' - העולם הזה. זהו שפתיב פי ביה ה' צור עולמים.

והמקורות של כל השמות הם יו"ד ה"י וי"י ה"י - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א - יהו"ה. כל יו"ד מראה יהו"ה, כל א' מראה אהי"ה למעלה, אדנ"י למטה. כף שם יהו"ה הוא בכניו אחד, משום שממנו נמצא כניו, אבל מצד של עשר הספירות של בריאה אין שם יהו"ה וכניו אחד. זהו שפתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו', הרי ספירות שנקראו בשם יהו"ה ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אדנ"י נבראו.

ורבן יש שמות דומים לחותם המלך, שבהם נודעת דמות המלך והגבירה ציור ממש, ויש שמות שהם כמו שרשם של ציור של חותם בשעוה, וכף פוחדים מאותו רשם כאלו היה המלך ממש, אבל אדון על הכל, אין לו מכל הציורים הללו כלל. זהו שפתיב ואל מי תדמיון א"ל וכ'.

ומצד של ציורי השעוה ראה יחזקאל כל המראות הללו שראה, ולכן נאמר בהם ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות פבוד יהו"ה, ולא כבוד יהו"ה ממש, אלא מראה ציור שלו.

פתח ואמר: יחזקאל הנביא, קום משנתך לגלות כאן המראות שהתגלו לך, שכלם אליך בדרך נסתר ובהתגלות, בהתגלות ציורים, אבל בסתימות העינים דמות של המלך והגבירה, כל שכן וכל שכן אותו שאין לו דמות,

ה' עלמא דין, הדיא הוא דכתיב (שם כו ד) פי ביה יהו"ה צור עולמים.

ומקורין דכל שמחן אינון יו"ד ה"י וי"י ה"י, יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהו"ה, כל יו"ד איהי אחזי יהו"ה, כל א' אחזי אהי"ה לעילא, אדנ"י לתתא, הכא שם יהו"ה איהו בכנוייה חד, בגין דמגיה אשתפח פנוייה, אבל מסטרא דעשר ספירן דבריאה, לאו שם יהו"ה וכנוייה חד, הדיא הוא דכתיב (שם מג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו', הרי ספירות אתקריאו בשם יהו"ה, ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אתבריאו.

ובגין דא אית שמחן דמיין לחותמא דמלפא, דבהון אשתמודע דיוקנא דמלפא ומטרוניתא ציורא ממש, ואית שמחן דאינון פגוונא דרשימו דציורא דחותמא בשעוה, והכי דחילין מההוא רשימו כאילו היה מלפא ממש, אבל אדון על פלא לית ליה מפל אלין ציורין פלל, הדיא הוא דכתיב (שם מ יח) ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומסטרא דציורין דשעוה, חמא יחזקאל כל אלין מראות דחמא, ובגין דא אתמר בהון (יחזקאל א כו) ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמ"ל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות פבוד יי', ולא פבוד יי' ממש, אלא מראה ציור דיליה.

פתח ואמר, יחזקאל נביאה, קום משנתך לגלגל הקא מראות דאתגליין לך, דכלהו לגבך בארץ סתים ובאתגליתא, באתגליתא ציורין, אבל בסתימו דעינין דיוקנא דמלפא ומטרוניתא, כל שכן וכל

שֶׁבְגִלְלוּ נֹאמֵר פְּסוּק זֶה לְמִי שְׁצִיר בּו דְּמוֹת, אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ' וְשֵׁם בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מֵה שְׂאֵדָם יְכוּל לְהִסְתַּכֵּל בְּעֵינָיו, וְאֶפְלוּ מִכָּל הַדְּמִיּוֹת שֶׁהָרָאָה לְנִבְיָאִים.

צוּרַת הַדְּמוֹת שֶׁכְּלוּלָה מִכַּמָּה אִוְרוֹת, אֶחָד וּמִמֶּעַל לְרִקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ א, כְּמֵרָאָה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוֹת כֶּסֶף, זוֹ אֶבֶן סַפִּיר דְּמוֹת כֶּסֶף, וְהוּא לְמַעַלָּה כְּמוֹ זֶה י, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְתֵּי הַסַּפִּיר כְּמוֹ זֶה א, וְהַכֵּל א, נִקְדָּה זוֹ הִיא כְּמוֹ חֲל"ם לְמַעַלָּה כְּתוּב עֲלֵיוֹן שְׂרוּכָב עַל י"ה, שֶׁהֵם חֲכָמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חֵלֶם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְתֵּי הַסַּפִּיר חִירָק, וְזוֹ מַלְכוּת, וְהָאֶרֶץ הַדּוֹם רִגְלֵי הִיא תַחַת ו"ה, שֶׁהִיא חֻשְׁבוֹן חִרָק, וְכָךְ עוֹלָה א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד, רִקִיעַ זֶה עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שֶׁכּוֹלֵל שֵׁם יְהו"ה, וְהוּא כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲמֻצָּע, שְׁעָלָיו נֹאמֵר נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, שְׁעָלָיו נֹאמֵר נוֹטָה שְׁמַיִם פְּרִיעָה, כְּמוֹ זֶה \ בְּאֲמֻצָּע א. נוֹטָה שְׁמַיִם לְבָדִי - מִי נוֹטָה אוֹתוֹ? עֵלֶת עַל הַכֵּל לְבָדוֹ, יְחִיד בְּלִי שְׁנֵי לְעוֹר לוֹ.

הַשְּׁנֵי, וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה, זֶהוּ יוֹד הָאֵל וְאוֹ הָאֵל כּוֹלֵל תִּשְׁעֵי נִקְדוֹת, וְעֲשִׂירֵי שְׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּלֶם, וְהַכֵּל א, שְׂאִין אָדָם בְּלִי א, וְהַכֵּל הוּא עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא יְהו"ה שְׁכּוֹלֵל א, וְהוּא הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שְׁכּוֹלֵל א. לְהִרְאוֹת, שְׂאָם רֵץ לְבָד, שׁוֹב לְאַחֹר.

רֵץ לְבָד שׁוֹב לְאַחֹר.

שֶׁכֵּן הֵהוּא דְלִית לִיה דְּיוֹקְנָא, דְּבִגִּינִיה אֲתָמֵר הָאֵי קָרָא לְמָאן דְּצִייר בֵּיה דְּיוֹקְנָא, (דְּבִרִים כ"ז טו) אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ', וְשֵׁם בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מֵה דְּבַר נֶשׁ יְכִיל לְאַסְתַּכְּלָא בְּעֵינָא, וְאֶפְלוּ מִכָּל דְּיוֹקְנֵין דְּאַחֲזִי לְנִבְיָאִי.

צוּרַת דְּיוֹקְנָא דְּכֻלִּילָא מִכַּמָּה נְהוּרִין, חַד וּמִמֶּעַל לְרִקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ א כְּמֵרָאָה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוֹת כֶּסֶף (יְחֻזְקָאֵל א כ"ו), דָּא אֶבֶן סַפִּיר דְּמוֹת כֶּסֶף, וְאִיהוּ לְעִילָא פְּגוּוֹנָא דָּא י וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְתֵּי (ד' ט' ז ע"א) הַסַּפִּיר (שְׁמוֹת כ"ד ט), פְּגוּוֹנָא דָּא א וְכֻלָּא א, נִקְדָּה דָּא הוּא פְּגוּן חֲל"ם לְעִילָא כְּתוּב עֲלֵיוֹן, דְּרָכִיב עַל י"ה דְּאִינוּן חֲכָמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חֵלֶם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְתֵּי הַסַּפִּיר חִירָק, וְדָא מַלְכוּת, וְהָאֶרֶץ הַדּוֹם רִגְלֵי, אִיהִי תַחַת ו"ה, דְּאִיהוּ חֻשְׁבוֹן חִרָק, וְהַכֵּי סָלִיק א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד רִקִיעַ דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְּכֻלִּיל שֵׁם יְהו"ה, וְאִיהוּ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן בְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְּעִלִּיה אֲתָמֵר (יְחֻזְקָאֵל א כ"ב) נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, דְּעִלִּיה אֲתָמֵר (תַּהֲלִים ק"ד ב) נוֹטָה שְׁמַיִם פְּרִיעָה, פְּגוּוֹנָא דָּא \ בְּאֲמֻצָּע א, נוֹטָה שְׁמַיִם לְבָדִי (יְשַׁעִיָּה מ"ד כ"ד), מָאן נוֹטָה לִּיה, עֵלֶת עַל כֵּל לְבָדוֹ, יְחִידָא בְּלָא תְּנִינָא לְמַעְזָר לִּיה.

תְּנִינָא (יְחֻזְקָאֵל א כ"ו), וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה דָּא אִיהוּ יוֹד הָאֵל וְאוֹ הָאֵל כְּלִיל תִּשְׁעֵי נִקְדוֹת, וְעֲשִׂירָה שְׂכִינָתָא כְּלִילָא מְכַלְהוּ, וְכֻלָּא א, דְּלִית אָדָם בְּלָא א, וְכֻלָּא אִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, אִיהוּ יְהו"ה דְּכֻלִּיל א, וְאִיהוּ שְׂמָא מְפָרֵשׁ דְּכֻלִּיל א לְאַחֲזָא דָּאִם

תְּלִיתָאָה, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ סְבִיב, וְדָא
 שְׂכִינְתָא, דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵן,
 דְּנִשְׁמַתִּין דְּוּמִין קָדָם שְׂכִינְתָא כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
 הָאֲבוּקָה, וּבְגִין דָּא כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ (שם
 א כז), וְאִיהִי בֵּי כְּנִישְׁתָּא דְלַעֲלֵא, א"ש נג"ה,
 כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים (ישעיה נו
 ז). וְאִיהִי אֵשׁ בֵּית לָהּ מִסְטָרָא דְגַבּוּרָה, דְּאִיהִי
 ב', יוֹמָא תְּנִינָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גִּיהֶנָם, א' יוֹמָא
 קְדָמָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גֵן עֵדֶן, וְדָא חֶסֶד,
 עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא כְּמַרְאָה אָדָם כְּלִיל
 תְּרוּיָהוּ, וְא"ו לִימִנָא אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָלָא
 יו"ד ה"א ה"א.

הַשְּׂרִישִׁי, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ
 סְבִיב, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה. שְׂפָךְ
 פְּרֻשׁוּהוּ חֲכָמִים, שֶׁהַנְּשֻׁמוֹת
 דְּוּמוֹת לְפָנֵי שְׂכִינָה כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
 הָאֲבוּקָה, וּמִשּׁוּם זֶה כְּמַרְאָה אֵשׁ
 בֵּית לָהּ, וְהִיא בֵּית הַכְּנֶסֶת
 שְׁלֹמֶעֱלָה, א"ש נג"ה, כִּי בֵּיתִי
 בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים,
 וְהִיא אֵשׁ בֵּית לָהּ מִצַּד הַגַּבּוּרָה
 שֶׁהִיא ב', הַיּוֹם הַשְּׁנַי שְׁבוּ נִבְרָא
 גִּיהֶנָם, א' יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁנִבְרָא בּו
 גֵן עֵדֶן, וְזֶה חֶסֶד. עֲמוּד הָאֲמְצְעִי
 כְּמַרְאָה אָדָם הַכּוֹלֵל שְׁגִיהֶם,
 וְא"ו לִימִין אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָל
 יו"ד ה"א ה"א.

כְּמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַעְלָה,
 וּמַמְרָאָה מְתַנְיוּ וּלְמַטָּה - אֵלוּ
 שְׁתֵּי שׁוּקִים, שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֲמַת,
 וְהֵם רְבִיעִי וְחֲמִישִׁי לְחֶסֶד,
 שְׁמִשְׁם בְּנִין הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב
 עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. ה' עֲלִיוֹנָה
 הַתְּפִשְׁטָה עַד הוֹד, חֲמִשִּׁים
 שְׁעָרִים, וּמִשּׁוּם זֶה רֹמְזוּ עֲלֶיהָ
 רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ, וְכֵן
 שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

הַשְּׂבִיעִי, כְּמַרְאָה הַקְּשֵׁת, הַקְּשֵׁת
 זֶה צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, כְּמַרְאָה
 שְׁלָה לְמַטָּה מִטְטֵרוּן, זֶה רְאָה
 יְחֻזְקָאֵל, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל
 הַמְּרָאוֹת.

הַמְּרָאָה הַשְּׁמִינִי, כֵּן מְרָאָה
 הַנְּגָה סְבִיב, זוֹ שְׂכִינָה תַּחַתוֹנָה,
 שְׁנַאֲמַר בֵּיה נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר,
 וּמִשּׁוּם זֶה, כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה
 סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

הַתְּשִׁיעִי, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד
 יְהו"ה, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, הַדְּמוֹת
 שְׁלָה רְאָה יְחֻזְקָאֵל לְמַטָּה, וְלֹא
 חֲכָמָה.

וּכְשֶׁהֲגִיעַ לְדְמוֹת הַכְּתָר, שֶׁהוּא
 הַדְּרָגָה הַעֲשִׁירִית, רְאָה מַה כְּתוּב
 בּו, וְאַרְאָה וְאַפֵּל עַל פָּנָי, שְׁלֹא

כְּמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַעְלָה, וּמַמְרָאָה מְתַנְיוּ
 וּלְמַטָּה, אֵינּוֹן תְּרִין שׁוּקִין, תְּרִין
 נִבְיָאֵי קְשׁוּט, וְאֵינּוֹן רְבִיעֵאָה וְחֲמִשְׁאָה
 לְחֶסֶד, דְּמַתְּמָן בְּנִינָא דְעֵלְמָא, הַדָּא הוּא
 דְכְּתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, ה' עֲלָאָה
 אַתְּפִשְׁטַת עַד הוֹד, חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, וּבְגִין דָּא
 קָא רְמִיזוּ עֲלָהּ, רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ,
 וְכֵן שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

שְׂבִיעֵאָה, (יחזקאל א כח) כְּמַרְאָה הַקְּשֵׁת, הַקְּשֵׁת
 דָּא צְדִיק יְסוּד עֵלְמָא, כְּמַרְאָה
 דִּילָהּ לְתַתָּא מִטְטֵרוּן, דָּא חֻזָּא יְחֻזְקָאֵל,
 דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל מְרָאוֹת.

חִיזוּ תְּמִינָאָה, כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה סְבִיב, דָּא
 שְׂכִינְתָא תְּפִאָה, דְּאַתְמַר בֵּיה (ירמיהו לא
 כא) נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר, וּבְגִין דָּא כֵּן מְרָאָה
 הַנְּגָה סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

תְּשִׁיעֵאָה, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד יְהו"ה,
 חֲכָמָה עֲלָאָה, דְמוֹת דִּילָהּ חֻזָּא
 יְחֻזְקָאֵל לְתַתָּא, וְלֹא חֲכָמָה.

וְכֵן מְטָא לְדְמוֹת כְּתָר דְּאִיהוּ דְרָגָא
 עֲשִׁירָאָה, חִזִּי מַה כְּתִיב בֵּיה, וְאַרְאָה וְאַפֵּל עַל פָּנָי, דְּלֹא יִכִּיל

עֲשִׁירָאָה, חִזִּי מַה כְּתִיב בֵּיה, וְאַרְאָה וְאַפֵּל עַל פָּנָי, דְּלֹא יִכִּיל

לְמִסְבֵּל, וְאִם מְרֵאוֹת דִּלְתַתָּא הָכִי, כֹּל שְׂפָן
וְכֹל שְׂפָן מְרֵאוֹת עֲלָיִן דְּסְפִירוֹת דְּבְרִיאָה,
כֹּל שְׂפָן וְכֹל שְׂפָן מְרֵאוֹת דְּאַצִּילוֹת.

וּבְרִיָא דָּא : וְיֵאוּיְהוּ גִלְגַּל דְּאַתְהַפֵּף לְשִׁית
סְטְרִין לְעֵילָא וּלְתַתָּא. וּלְאַרְבַּע סְטְרִין,
אַתְהַפֵּף לְיַמִּינָא וְסַהִיד עַל עֵלְת עַל כְּלָא דְלִית

אַל"ה אַחְרָא לְיַמִּינָא דְעֵלְמָא, אַתְהַפֵּף
לְשִׁמְאֵלָא וְסַהִיד עֲלֵיהּ, וְהָכִי לְכֹל סְטְרָא
סַהִיד עַל יְחֻדְיָהּ, דְלִית אַל"ה אַחְרָא עֵילָא

וְתַתָּא וּלְאַרְבַּע סְטְרִין, הָאִי אִיהוּ דְאוּקְמוּהוּ
מְאִירֵי מִתְנִיתִין כְּדִי שְׁתַּמְלִיכְהוּ עַל הַשְּׁמַיִם
וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.

וְכָל כֹּל צַד מַעֲיַד עַל יְחֻדוֹ
שְׂאִין אַל"ה אַחְרָא לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּע צְדָדִים. זֶהוּ
שְׂבָאָרוּהוּ חֻכְמִים בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה,
כְּדִי שְׁתַּמְלִיכְהוּ עַל הַשְּׁמַיִם וְעַל

הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.
וְכֹל לְשֵׁשׁ נִקְדוֹת - מַעְלָה
וּמַטָּה וְאַמְצַע, שְׁמַעֲיָדִים,
וּשְׁלִשָׁה עֲדִים תַּחְתִּיָּהֶם לְמַטָּה,
עַל עֵלְת עַל הַכֹּל, שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן

וְאַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִי"ם
שֶׁהוּא כּוֹלֵל שֵׁשׁ נִקְדוֹת כְּחֻשְׁבוֹן
וְ, שְׁמַעֲיָדִים עַל עֵלְת עַל הַכֹּל,
שְׂאִין אַל"ה אַחְרָא לְשִׁשָׁה צְדָדִים
אַלָּא הוּא. הָרִי תִשַׁע נִקְדוֹת

הַכּוֹלֵלוֹת בְּאוֹת ו' מִן א', וְהָאוֹת
א' בִּיהַ שְׁתַּלְמּוּ לְעֵשֶׂר, וְכוּ כֹל
הוֹלְכִים לְמִקּוּם אֶחָד, הָרִי כָּאֵן
סוּד הַבְּנִין שֶׁל יְחֻזְקָאֵל בְּסוּד
הַנִּקְדוֹת.

וְעוֹד, הַסוּד שֶׁל הַנִּקְדוֹת צְרִיף
לְחֹזַר עֲלֵיהֶם, פִּתְחָא, כְּחֻשְׁבוֹן
אוֹתִיּוֹתֵיהוּ הוּא יו"ד, וְכְתוּב
פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי

רְצוֹן, וּפְרָשׁוּהוּ, אֵל תִּקְרִי יָדָךְ
אַלָּא יוֹדִי"ף, וְהֵם " " מִן
יֵאֱהוּדְנָה"י, וּבְאִיזָה מְקוּם
נִפְתָּחִים בְּרִקִיעַ שֶׁהוּא פִּתְחָא,
וְהוּא מִפְתַּח הַכּוֹלֵל אֱהוּדְנָה"ה.

שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת בְּאַמְצַע " י', וּשְׁנֵי יוֹדִי"ם עִם רִקִיעַ שֶׁהוּא ו', עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן יְהו"ה.

וְכָל שְׂפָן מְרֵאוֹת עֲלָיִן דְּסְפִירוֹת דְּבְרִיאָה,
כֹּל שְׂפָן וְכֹל שְׂפָן מְרֵאוֹת דְּאַצִּילוֹת.

וּבְרִיָא דָּא : וְיֵאוּיְהוּ גִלְגַּל דְּאַתְהַפֵּף לְשִׁית
סְטְרִין לְעֵילָא וּלְתַתָּא. וּלְאַרְבַּע סְטְרִין,
אַתְהַפֵּף לְיַמִּינָא וְסַהִיד עַל עֵלְת עַל כְּלָא דְלִית

אַל"ה אַחְרָא לְיַמִּינָא דְעֵלְמָא, אַתְהַפֵּף
לְשִׁמְאֵלָא וְסַהִיד עֲלֵיהּ, וְהָכִי לְכֹל סְטְרָא
סַהִיד עַל יְחֻדְיָהּ, דְלִית אַל"ה אַחְרָא עֵילָא

וְתַתָּא וּלְאַרְבַּע סְטְרִין, הָאִי אִיהוּ דְאוּקְמוּהוּ
מְאִירֵי מִתְנִיתִין כְּדִי שְׁתַּמְלִיכְהוּ עַל הַשְּׁמַיִם
וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.

וְכָל כֹּל צַד מַעֲיַד עַל יְחֻדוֹ
שְׂאִין אַל"ה אַחְרָא לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּע צְדָדִים. זֶהוּ
שְׂבָאָרוּהוּ חֻכְמִים בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה,
כְּדִי שְׁתַּמְלִיכְהוּ עַל הַשְּׁמַיִם וְעַל

הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.
וְכֹל לְשֵׁשׁ נִקְדוֹת - מַעְלָה
וּמַטָּה וְאַמְצַע, שְׁמַעֲיָדִים,
וּשְׁלִשָׁה עֲדִים תַּחְתִּיָּהֶם לְמַטָּה,
עַל עֵלְת עַל הַכֹּל, שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן

וְאַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִי"ם
שֶׁהוּא כּוֹלֵל שֵׁשׁ נִקְדוֹת כְּחֻשְׁבוֹן
וְ, שְׁמַעֲיָדִים עַל עֵלְת עַל הַכֹּל,
שְׂאִין אַל"ה אַחְרָא לְשִׁשָׁה צְדָדִים
אַלָּא הוּא. הָרִי תִשַׁע נִקְדוֹת

הַכּוֹלֵלוֹת בְּאוֹת ו' מִן א', וְהָאוֹת
א' בִּיהַ שְׁתַּלְמּוּ לְעֵשֶׂר, וְכוּ כֹל
הוֹלְכִים לְמִקּוּם אֶחָד, הָרִי כָּאֵן
סוּד הַבְּנִין שֶׁל יְחֻזְקָאֵל בְּסוּד
הַנִּקְדוֹת.

וְעוֹד, הַסוּד שֶׁל הַנִּקְדוֹת צְרִיף
לְחֹזַר עֲלֵיהֶם, פִּתְחָא, כְּחֻשְׁבוֹן
אוֹתִיּוֹתֵיהוּ הוּא יו"ד, וְכְתוּב
פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי

רְצוֹן, וּפְרָשׁוּהוּ, אֵל תִּקְרִי יָדָךְ
אַלָּא יוֹדִי"ף, וְהֵם " " מִן
יֵאֱהוּדְנָה"י, וּבְאִיזָה מְקוּם
נִפְתָּחִים בְּרִקִיעַ שֶׁהוּא פִּתְחָא,
וְהוּא מִפְתַּח הַכּוֹלֵל אֱהוּדְנָה"ה.

שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת בְּאַמְצַע " י', וּשְׁנֵי יוֹדִי"ם עִם רִקִיעַ שֶׁהוּא ו', עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן יְהו"ה.

קָמִין רְקִיעַ וְנִיצוּץ, אֵינֹן י"ו, אֵיהוּ קוֹמֵץ
 כָּל נְקוּדֵין, דְּאֵינֹן שִׁית סְרִי כְּחֻשְׁבֵּן
 שִׁית סְרִי אֲנִפִין דְּחִינוֹן, וּבִגִין דָּא אֵיהוּ קוֹמֵץ
 כָּל נְקוּדֵין, צְר"י אֵיהוּ חוֹשְׁבֵּן ו' ו', וְתַחֲתוֹת
 צְדִיק תְּרִין נִיצוּצִין דְּאֵינֹן י' י', אֵת שְׁנֵי
 הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאֵינֹן ו' ו' י' סְלָקִין
 ל"ב, וְאֵינֹן ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֻכְמָה,
 וְנִקּוּדָה תַּחֲתוֹת ר' מִן צְר"י דְּאֵיהִי י' עֶשֶׂר
 סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב, וּבִגִין דָּא צְר"י, בֵּיה צִייר
 עֲלֵמִין, וְיִיצֵר תַּמָּן צְר"י, בֵּיה צִייר אָדָם, הָרִי
 רְזָא דְנִקּוּד צְרִי מ"ב, וְתַלְת אֲתוּוֹן הָרִי מ"ה,
 פְּחוּשְׁבֵּן אָדָם.

שְׂבָא אוֹף הָכִי (בראשית א טו) אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
 לְמַמְשְׁלַת הַיּוֹם, וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן
 וְגו', וּבֵיה רְזָא מ"ב, וּבֵיה רְזָא דְאָדָם, כְּגוּוֹנָא
 דָּא, חֻשְׁבֵּן שְׂבָא ו', וְתַלְת נִיצוּצוֹת וְרְקִיעַ י'
 י' ו' דְּחוּשְׁפִינְהוֹן ל"ו, הָרִי מ"ב, וְתַלְת
 אֲתוּוֹן שְׂבָא הָרִי מ"ה, וְרְזָא דְמָלְהָ (שמות ג'
 א) וְאֲמַרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מָ"ה אֹמֵר אֲלֵיהֶם,
 וְנִקּוּד שְׂבָא נִקּוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּאוֹרֵייתָא.
 סְגוּרָה תַּמְנַסֵּר חֻשְׁפִינְהָ, וְאֵיהוּ ו' ו' ו' מִן
 וְיִסַּע וְיִבֵּא וְיִיט, וְתַלְת נְקוּדֵין י' י' י'
 אֵיהוּ ח"ם, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן מִן סְגוּרָה לֵאמֹר
 חַמ"ד, וְתִיבָה הָא אֵינֹן חַמ"ה, פְּנִי מִשָּׁה
 כְּפִנֵי חַמָּה.

חַלְמֵם חָסֵר ו' חוּשְׁפִינְהָ י"ה, וְתַלְת נִיצוּצוֹת
 י' י' י' הָא אֵינֹן מ"ה, שְׂמָא מְפָרֵשׁ
 יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, וְעַם תַּלְת אֲתוּוֹן וְתִיבָה
 הָא אֵיהוּ מ"ט, כְּחוּשְׁבֵּן מ"ט אֲתוּוֹן דְּשִׁמְעַ
 יִשְׂרָאֵל וְכו' (דברים ו ד), בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד וְכו',
 וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנֵי דְמִתְנִיתִין, חַמְשִׁים שְׁעָרֵי
 בִּינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמִשָּׁה, חוּץ מֵאֶחָד,
 שְׁנַאֲמַר (תהלים ח ו) וְתַחֲסֵרְהוּ מֵעֵט מְאֵלֵהִים, וְלִתְתָא בְּמִלְאָכִים אֵינֹן מ"ט

קָמִין רְקִיעַ וְנִיצוּץ הֵם י"ו, הוּא
 קוֹמֵץ כָּל הַנְּקוּדוֹת שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 עֶשְׂרֵה, כְּחֻשְׁבֹּן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה פְּנֵי
 הַחַיּוֹת, וְלִכְּן הוּא קוֹמֵץ כָּל
 הַנְּקוּדוֹת. צְרִי הוּא חֻשְׁבֹּן ו' ו',
 וְתַחַת הַצְּדִיק שְׁנֵי נִיצוּצוֹת שֶׁהֵם
 י' י', אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת
 הַגְּדוֹלִים, וְהֵם ו' ו' י' י' עוֹלָיִם
 ל"ב, וְהֵם ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת
 חֻכְמָה וְנִקּוּדָה תַּחֲתוֹת ר' מִן צְר"י
 שֶׁהִיא י' עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב,
 וּמִשּׁוּם זֶה צְרִי בּוֹ צִייר הַעוֹלָמוֹת,
 וְיִיצֵר - שֵׁם צְר"י, בּוֹ צִייר אָדָם,
 הָרִי סוּד הַנְּקוּד צְרִי מ"ב, וְשִׁלַּשׁ
 אוֹתִיּוֹת הָרִי מ"ה, כְּחֻשְׁבֹּן אָדָם.
שְׂבָא, אֵף כֵּן - אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
 לְמַמְשְׁלַת הַיּוֹם וְאֵת הַמְּאֹר
 הַקָּטָן וְכו', בּוֹ סוּד מ"ב, וּבּוֹ
 סוּד שֶׁל אָדָם כְּמוֹ זֶה: חֻשְׁבֹּן
 שְׂבָא ו', וְשִׁלַּשׁ נִיצוּצוֹת וְרְקִיעַ י'
 י' ו' שֶׁחֻשְׁבוֹנֵם ל"ו, הָרִי מ"ב,
 וְשִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת שְׂבָא הָרִי מ"ה.
 וְסוּד הַדְּבָר, וְאֲמַרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ
 מָ"ה אֹמֵר אֲלֵיהֶם, וְנִקּוּד שְׂבָא

נִקּוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּתוֹרָה.
 סְגוּרָה, שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר חֻשְׁבוֹנוֹ, הוּא
 ו' ו' מִן וְיִסַּע וְיִבֵּא וְיִיט,
 וְשִׁלַּשׁ נְקוּדוֹת י' י' י' הוּא ח"ם,
 וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת מִן סְגוּרָה הוּא
 חַמ"ד, וְתִיבָה - הָרִי הֵם חַמ"ה,
 פְּנִי מִשָּׁה כְּפִנֵי חַמָּה.
 חַלְמֵם חָסֵר ו' חֻשְׁבוֹנוֹ י"ה, וְשִׁלַּשׁ
 נִיצוּצוֹת י' י' י' הָרִי הֵם מ"ה.
 הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א וַא"ו
 ה"א, וְעַם שִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת וְתִיבָה
 הָרִי הוּא מ"ט, כְּחֻשְׁבֹּן מ"ט
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכו',
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוּתוֹ וְכו',
 וּפְרָשׁוּהוּ חַכְמֵי הַמִּשְׁנָה, חַמְשִׁים
 שְׁעָרֵי בִינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ
 לְמִשָּׁה חוּץ מֵאֶחָד, שְׁנַאֲמַר
 וְתַחֲסֵרְהוּ מֵעֵט מְאֵלֵהִים.

וּלְמַטָּה בַּמְּלָאכִים הֵם מ"ט פְּנִים
טָהוֹר מִמַּטְטְרוֹן, שֶׁהִיא חֲל"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חֲשֹׁבוֹן אוֹתוֹת הוּא
א"ם, חִירָק חֲשֹׁבוֹנוֹ ו"ה,
וּשְׁלֹשָׁה נִיצוּצוֹת י"י י"י -
שְׁלֹשִׁים, הָרִי הוּא א"ם.

שָׂרָק הוּא חֲשֹׁבוֹן אוֹתוֹתָיו ו',
וְחֲמִשָּׁה נִיצוּצוֹת חֲמִשִּׁים, הָרִי
נ"ו, שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת וְתִבָּה הָרִי הֵם
ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וְבוֹ רַצְנוֹ
לִיעֲקֹב שְׁמָחָה, נוֹטְרִיקוֹן
שׁוּר"ק.

שָׂבָר הַנְּקֻדוֹת מִחֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה
מִתְפַּשְׁטִים, תְּשַׁעָּה עַד מַלְכוּת,
וְהַטְּעָמִים מִכְתָּר עַד מַלְכוּת,
וְשׁוּרָק - צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, בּוֹ
סוּד שׁוּרָק שְׁנֵי בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.
וְעוֹד קמ"ץ, פְּרֻשׁוֹהוּ בְּעֲלִי
הַדְּקֻדוֹק, שֶׁהוּא תְנוּעָה גְדוֹלָה,
מִשׁוּם שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְכָל
הַנְּקֻדוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת. אֵף עַל
גַּב שְׁכָלֶם שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים, נַעֲשׂוּ
זֶה כְּסֵא לְזֶה, כְּמוֹ בֵּן שְׁצָרִיף
לְעַבְדֵי אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
וְלַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ עֶבֶד אֲלֵיהֶם,
וְשִׁמְשׁ, וְכֶסֶף, וּמִצְבַּת תַּחְתֵּיהֶם,
כִּי הֵן הַסְּפִירוֹת זוֹ לְזוֹ, וְלִכְּן יֵשׁ
נְקֻדָּה מְלָךְ, וְיֵשׁ נְקֻדָּה עֶבֶד אֲלָיו,
כְּמוֹ שְׂב"א שֶׁהוּא עֶבֶד לְקמ"ץ,
וְרֵץ בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ וּמְזוּב אַחֲרָיו,
אֲבָל בְּמִקוּמוֹ הוּא מְלָךְ.

וְסוּד הַקַּמ"ץ, חֲשֹׁבוֹן קמ"ץ י"ד,
וְשְׁלֹשׁ נִיצוּצוֹת וְרִקִּיעַ נ', מ'
שֶׁהוּא מְלָךְ, הֵם רְמוּזִים אַרְבַּע
יּוֹדִי"ם מִן י"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְחִנּוּם נֶאֱמַר בּוֹ מְלָךְ, שֶׁהוּא
מְלָךְ גְּדוֹל עַל כָּל הַמְּלָכִים.

פְּתוּחָה הוּא מ"ב, חֲשֹׁבוֹן פְּתוּחָה
הוּא כ', וְנִיצוּץ וּשְׁנֵי רְקִיעִים
וּו"י הָרִי מ"ב, כִּי ב"י חֲשַׁק

פְּנִים טָהוֹר מִן מַטְטְרוֹן, דְּאִיהוּ חֲל"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חוֹשֶׁבֶן אֲתוּוֹן אִיהוּ א"ם, חִירָק
חוֹשֶׁבֶנִיה ו"ה, וְתֵלֶת נִיצוּצוֹת י"י י"י
תְּלָתִין, הָא אִיהוּ א"ם.

שָׂרָק אִיהוּ חוֹשֶׁבֶן אֲתוּוֹי ו', וְחֲמֵשׁ נִיצוּצוֹת
חֲמִשִּׁין, הָא נ"ו, תֵּלֶת אֲתוּוֹן וְתִבָּה הָא
אֲנוּן ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וּבִיָּה ^{(יְרֵמִיָּה לֵא}
רַצְנוֹ לִיעֲקֹב שְׁמָחָה נוֹטְרִיקוֹן שׁוּר"ק.

דְּבָרִי נְקוּדֵי מִחֲכָמָה עֲלָאָה מִתְפַּשְׁטָאן,
תְּשַׁעָּה עַד מַלְכוּת, וְטְעָמֵי מִכְתָּר עַד
מַלְכוּת, וְשׁוּר"ק צְדִיק יְסוּד עֲלָמָא, בִּיָּה סוּד
שׁוּרָק תְּנִינָא בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.

וְעוֹד קמ"ץ, אוּקְמוּהוּ מְאֲרֵי דְקְדוּק דְּאִיהוּ
תְנוּעָה גְדוֹלָה, בְּגִין דְּאִיהוּ קְדָמָאָה
דְּכֻלְהוּ נְקוּדֵין דְּסְפִירָאן, אֵף עַל גַּב דְּכֻלְהוּ
שְׁמָהֶן קְדִישִׁין אֲתַעְבְּדוּ דָּא כְּסֵא לְדָא, כְּגוֹן
בְּרָא דְצָרִיף לְמַפְלַח לְאַבּוּי וְלְאַמִּיָּה, וְלְמַעְבַּד
לְגַרְמִיָּה לְגַבִּיָּהוּ כְּעַבְדֵי, וְשִׁמְשׁ, וְכַרְסִיָּא,
וּמִצְבַּת תַּחְתֵּיָּהוּ, הִכִּי אִינוּן סְפִירָן דָּא לְדָא,
וּבְגִין דָּא אִית נְקוּדָה מְלָפָא, וְאִית נְקוּדָה
עַבְדָּא לְגַבִּיָּה, כְּגוֹן שְׂב"א דְּאִיהוּ עֶבֶד
לְקמ"ץ, וְרֵץ בְּשִׁלְיָחוֹתִיה וּמְזוּב אַחֲרָיו, אֲבָל
בְּאַתְרֵיה מְלָפָא אִיהוּ.

וְרָזָא דְקמ"ץ, חוֹשֶׁבֶן קמ"ץ י"ד, וְתֵלֶת
נִיצוּצֵי וְרִקִּיעַ נ', מ' דְּאִיהוּ מְלָךְ, אֲנוּן
רְמִיזִין אַרְבַּע יוֹדִין מִן יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְמַגְנָא אֲתַמַּר בִּיָּה מְלָךְ, דְּאִיהוּ מְלָךְ
גְּדוֹל עַל כָּל מְלָכִין.

פְּתוּחָה אִיהוּ מ"ב, חוֹשֶׁבֶן פְּתָח אִיהוּ כ',
וְנִיצוּץ וְתָרִין רְקִיעֵי וו"י, הָא

מ"ב, ^(תְּהִלִּים צֵא יוֹד) כִּי ב"י חֲשַׁק וְאַפְלָטָהוּ, פְּתָחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק אָבֹא בָם

וכו', ב"ם ארבעים ותריין, פי בי חשק
 ואפלטוהו, חשק חירק שבא קמץ מן
 אבגיתץ, קמץ קומץ (דף פ"א ע"א) סתים באת
 יו"ד, פת"ח אתפתח ביה בחמש אצבעאן
 דאינון ה', וכמה רזין בנקודי, והאי איהו
 אבא בם אודה י"ה, ופתח עליה אתמר (תהלים
 קיח ט) פתחו לי וכו', זה השער ליהו"ה.

מלאבין אית דמשמשין לאלין נקודין,
 ואינון אתוון, דאינון פסוּסוּן
 לנקודי, וטעמי מנהיגי לון, ואינון תנועות
 לגבייהו, כגון על פי יהו"ה יחנו, ועל פי
 יהו"ה יסעו (במדבר ט ז), ואינון נקודין לגבי
 טעמי, כעאנא בתר רעיין דאנהיגין לון לכל
 סטרא, לסלקא ולנחתא עילא ותתא,
 ולאנהגא לון לכל סטרא לימינא ושמאלא
 לקמא ולאחורא.

וטעמי אינון נשמתיין, ונקודין רוחין, ואתוון
 נפשין, אלין מתנהגין בתר אלין,
 ואלין בתר אלין, אתוון מתנהגי בתר נקודי,
 ונקודי בתר טעמי, פי גבוה מעל גבוה
 שומר (קהלת ז ז), ועוד אתוון אנון אש, נקודי
 רוח, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת
 ילכו (יחזקאל א יב), ואנון כמבועי מיא, דאתמר
 עלייהו (תהלים קד י) המשלח מעינים בנחלים,
 ישקו כל חיתו שדי וגו', אלין אתוון.

ואית דשוי לון לאתוון, מים אש רוח
 ועפר ארבע רגלין דכרסיא, נקודי
 אדם לשבת על הפסא, מסטרא דאבא
 יודיין לעילא, מסטרא דברתא יודיין
 לתתא, מסטרא דבן ווי"ן לעילא, כגוונא
 דא ווי", מסטרא דאבא ווי"ן לתתא,
 כגוונא דא יו"ו, ההי"ן דאימא כגוונא
 דא הה"ו הה"י, ההי"ן דברתא כגוונא

ואפלטוהו, פתחו לי שערי צדק
 אבא בם וכו'. ב"ם ארבעים
 ושתים, פי בי חשק ואפלטוהו,
 חשק - חירק שבא קמץ מן
 אבגיתץ. קמץ - קמץ סתים
 באות יו"ד, פתח - נפתח בו
 בחמש אצבעות שהם ה', וכמה
 סודות בנקודות, וזהו אבא בם
 אודה י"ה, ופתח - עליו נאמר
 פתחו לי וכו' זה השער ליהו"ה.
 מלאבין יש שמשמשים לנקודות
 הללו, והם האותיות, שהם
 כמו סוסים לנקודות, והטעמים
 מנהיגים אותם, והם תנועות
 אליהם, כמו על פי יהו"ה יחנו
 ועל פי יהו"ה יסעו, והם נקודות
 אל הטעמים, כמו צאן אחר
 הרועים שמנהיגים אותם לכל
 צד, לעלות ולרדת מעלה ומטה,
 ולהנהיג אותם לכל צד, לימין
 ושמאל, לפנים ולאחור.

והטעמים הם נשמות, והנקודות
 רוחות, והאותיות נפשות, אלו
 מתנהגים אחר אלו, ואלו
 אחר אלו. האותיות מתנהגות
 אחר הנקודות, והנקודות אחר
 הטעמים, פי גבוה מעל גבוה
 שומר. ועוד, אותיות הן אש,
 נקודות רוח, אל אשר יהיה שמה
 הרוח ללכת ילכו, והם כמענינות
 המים, שנאמר עליהם המשלח
 מעינים בנחלים... ישקו כל
 חיתו שדי וגו', אלו האותיות.
 ויש ששם אותם לאותיות,
 מים אש רוח ועפר - ארבע
 רגלי הפסא. הנקודות - אדם
 לשבת על הפסא, מצד של
 האבא - יודיין למעלה, מצד
 הבת - יודיין למטה, מצד
 הבן - ווי"ם למעלה, כמו
 זה: ווי", מצד האבא ווי"ם
 למטה, כמו זה: יו"ו. ההי"ן
 של האם כמו זה: הה"ו הה"י,
 ההי"ן של הבת כמו זה:

יה"ה וה"ה, וכן בכל הנהיג והנהיג. ועוד, מי שלומד את ההגיות הללו, צריך ללמד אותם לבנות בגנין לקדוש-ברוך-הוא, שנאמר בו וירפא את מזבח ה' הקרוס. וסוד הדבר, שיכולים להרס באותיות שמו, זהו שפתוב פן יהרסו אל ה', ולכן, כשיהרסו אותם בפתטיקהם, צריך לבנותם בתפלותיהם.

שאות י' היא אבן יסוד הבנין, י' מן י"ה, מן י"ו, מן וי"ו, בהם אבנים שלמות תבנה את מזבח יהו"ה אלקיך, זה ה', ו' זו קורה ועמוד לסמך עליה הבית, ולכן חבור של שלש אותיות בית. ב' בנין, י' יסוד בנין, ת' תפארת. והם, ב' מלכות, י' יסוד, ספירה תשיעית, שהוא סומך גאלה לתפלה ובו סומך יהו"ה לכל הנפלים, ת' תפארת, שנאמר בו כתפארת אדם לשבת בית, ובו כל הזוקף - זוקף בשם, אבל אל היסוד - כל הכורע, כורע בברוך. זהו שפתוב ברכות לראש צדיק.

והוא ערוב שבו ישפיל הקורה אם היא למעלה מעשרים, שהיא יו"ד, שלמעלה מעשרים, שהוא כ' פתר, הוא עלת העלות על הכל, שאין העין שולטת עליו, ומשום זה מבוי, שהוא שכינה תחתונה, שהיא י' קטנה, עשרה טפחים שעורה, בו צריך להשפיל הקורה שהיא ו', אבל לגבי ספה שהיא אם, ששעורה יו"ד, שהוא כ' פתר, מעל לפתר אין אדם של מרכבה דר בו תוף ספה, שאין העין שולטת עליו. והמקור של ההגיות הללו פתחשבון חסד, שבהם צריך לבנות בגנין זה שהם חסד,

דא יה"ה וה"ה, והכי בכל הנהיג והנהיג. ועוד מאן דאוליה אלין הויין, צריך לאולפא לון למבני בהון בנינא לקודשא בריה הוא, דאתמר ביה (מלכים א יח ל) וירפא את מזבח יהו"ה הקרוס, ורזא דמלה דיכלין למהרס באתווי דשמייה, הדא הוא דכתיב (שמות יט כא) פן יהרסו אל יהו"ה, ובגין דא דיהרסו לון בחובביהו, צריך למבני לון בצלותהון.

דאת י' איהי אבן יסודא דבנינא, י"י מן י"ה, מן י"ו, מן וי"ו, בהון אבנים שלמות תבנה את מזבח יהו"ה אלהיך (דברים כו ו) דא ה', ו' דא קורה, ועמודא, לסמוך עליה בית, ובגין דא חבורא דתלת אתוון בית, ב' בנינא, י' יסוד בנינא, ואנון ב' מלכות, י' יסוד ספירה תשיעאה, דאיהו סומך גאולה לתפלה, וביה סומך יהו"ה לכל הנופלים (תהלים קמה יד), ת' תפארת, דאתמר ביה (ישעי' מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, וביה כל הזוקף זוקף בשם, אבל לגבי יסוד כל הכורע כורע בברוך, הדא הוא דכתיב (משלי יו) ברכות לראש צדיק.

ואיהו ערוב, דישפיל ביה הקורה אם היא למעלה מעשרים, דאיהי יו"ד, דלעילא מעשרים, דאיהו כ' פתר, איהו עלת העלות על פלא, דלית עינא שליט עליה, ובגין דא מבוי דאיהי שכינתא תתאה דאיהי י' זעירא, עשרה טפחים שעורה, ביה צריך להשפיל הקורה דאיהו ו', אבל לגבי ספה דאיהי אימא, דשיעור דילה יו"ד דאיהו כ' פתר, לעילא מפתר לית אדם דמרכבה דר ביה גו ספה, דלית עינא שליט עליה.

ומקור דאלין הויין פתחשבון חסד, דבהון צריך למבני בנינא דא דאנון מחסד, דמקור דהוייתה איהו יו"ד

וזהו שבארו בעלי המשנה, כל הקורא קריאת שמע כאלו אויז חרב פיפיות בידו, והרי פרושהו, על מטתו - להגן מן המזיקים. אבל בקריאת שמע של התפלה, אדון המזיקים קשור, אין לו רשות לברח, ואשרי מי ששוחט אותו באותו זמן, לקיים (כא להרגו) השכם להרגו בתפלה, שנאמר בה וישכם אברהם בבקר, כל שכן מי שלא חושש לכבודו לשחט יצרו ושונאו, שאין שונאו לחוד, אלא שונאו של הקדוש ברוך הוא, שפכל יום תובע את חטאי בניו, לשחט אותם.

ואף כן צריך להעבירו מן השמים והארץ, כמו שהעבירו משמש והלבנה, ואף כן צריך להעבירו אותו ואת בת זוגו משני פסאות. זהו שכתוב פסא כבוד מרום מראשון, ששם הקדוש ברוך הוא ושכינתו בשני פסאות, ושם הקדוש ברוך הוא ושכינתו כמו השמש והלבנה, ועל שם נקרא פי שמש ומגן יהוה אלהים. ובאותו זמן יתקיים בו, לא יבוא עוד שמש וירחף לא יאסף.

וכן צריך להעבירו משמאלו של הקדוש ברוך הוא, שהיא גבורה, שמשם, מצפון תפתח הרעה, ושם יבא לתבע חטאים מאלו שנאמר בהם בנים אתם ליהוה אלהיכם.

משם ואילך, אותם שרים ועבדים, מצד של חיות הפסא שרים וממנים, מצד של הפוכים שמאירים בשמים ובארץ עבדים, וזהו אם פכנים אם פעבדים, וזהו שצריך להניף אותו חרב לששה צדדים, שהם

והאי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין, כל הקורא קריאת שמע, כאלו אויז חרב פיפיות בידו, והא אוקמוהו על מטתו, להגן מן המזיקין, אבל בקריאת שמע דצלותא, אדון המזיקין קשור, לית ליה רשו למברח, וזכאה איהו מאן דשחיט ליה בההוא זמנא, לקיים (כא להרגו) השכם להרגו בצלותא, דאתמר בה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, כל שכן מאן דלא חשש ליקריה לשחטא יצריה ושנאיה, דלית שנאיה לחוד אלא שנאיה דקודשא בריך הוא, דבכל יומא תבע חובין דבנוי לשחטא לון.

ואוף הכי צריך לאעברא ליה משמיא וארעא, פגוונא דאעבריה משמשא וסיהרא, ואוף הכי צריך לאעברא ליה ולבת זוגיה מתרין פרסין, הדא הוא דכתיב (ירמיה יז יב) פסא כבוד מרום מראשון, דתמן קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין פרסין, ותמן קודשא בריך הוא ושכינתיה פשמשא (דף ט ע"ב) וסיהרא, ועל שמייהו אתקרי פי שמש ומגן יהוה אלהים (תהלים פד יב), ובההוא זמנא יתקיים ביה, לא יבא עוד שמש וירחף לא יאסף (ישעיה ס כ).

והכי צריך לאעברא ליה משמאלא דקודשא בריך הוא דאיהי גבורה, דמתמן מצפון תפתח הרעה (ירמיה יד א), ותמן ייתי למתבע חובין, מאלין דאתמר בהון בנים אתם ליהוה אלהיכם (דברים יד א).

מתמן ואילך אנון שרים, ועבדים, מסטרא דחיוון דכרסיא שרים וממנן, מסטרא דככביא דנהרין בשמיא וארעא עבדין, והאי איהו אם פכנים אם פעבדים, והאי איהו דצריך לאנפא ליה חרבא לשית סטרין, דאנון שמיא וארעא, שמשא

שמים וארץ, שמש ולבנה, פסא דין וכסא רחמים, להעביר סמא"ל ונח"ש מניהו, דמסטרא דלהון שליט סמא"ל ובת זוגו.

וצריך לקשר ליה ברצועין דתפלין, תרין בתרין קרנוי, וחד בדרועא, ולבתר ישחוט ליה בקריאת שמע, בגין דלא יתקרב לסטרא דגבורה, אבל מסטרא דספירן והויות דלהון, אתמר לא יגורף רע (תהלים ה ה). והזר הקרב יומת (במדבר א נב).

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה, עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש עליך (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימינא, דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה, מסטרא דחסד, יד רמה מסטרא דתפארת, דאתמר בה ובני ישראל יוצאים ביד רמה, יד חזקה באמצעייתא דאיהי יד יהו"ה הוי"ה, למטהי הוי"ה, להיות רחמים מפל צד, דין פבוש באמצע, יד רמה עליה נאמר והיה יהו"ה למלך על

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה, עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש עליך (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימינא, דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה, מסטרא דחסד, יד רמה מסטרא דתפארת, דאתמר בה ובני ישראל יוצאים ביד רמה, יד חזקה באמצעייתא דאיהי יד יהו"ה הוי"ה, למטהי הוי"ה, להיות רחמים מפל צד, דין פבוש באמצע, יד רמה עליה נאמר והיה יהו"ה למלך על

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

לוח זוהר ש"ס דף היומי מפסקת מכות

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ז ריא-ריב	מכות דף יח	ח"ו קצה-קצו	מכות דף י	ח"ו קעט-קפ	מכות דף ב
ח"ז ריג-ריד	מכות דף יט	ח"ז קצז-קצח	מכות דף יא	ח"ז קפא-קפב	מכות דף ג
ח"ז רטו-רטז	מכות דף כ	ח"ז קצט-ר	מכות דף יב	ח"ז קפג-קפד	מכות דף ד
ח"ז ריז-ריח	מכות דף כא	ח"ז רא-רב	מכות דף יג	ח"ז קפה-קפו	מכות דף ה
ח"ז ריט-רכ	מכות דף כב	ח"ז רג-רד	מכות דף יד	ח"ז קפז-קפח	מכות דף ו
ח"ז רכא-רכב	מכות דף כג	ח"ז רה-רו	מכות דף טו	ח"ז קפט-קצ	מכות דף ז
ח"ז רכז-רכד	מכות דף כד	ח"ז רז-רח	מכות דף טז	ח"ז קצא-קצב	מכות דף ח
		ח"ז רט-רי	מכות דף יז	ח"ז קצג-קצד	מכות דף ט

לוח זוהר ש"ס דף היומי מפסקת שבועות

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ז רפט-רצ	שבועות דף לד	ח"ז רנו-רנח	שבועות דף יח	ח"ז רכה-רכו	שבועות דף ב
ח"ז רצא-רצב	שבועות דף לה	ח"ז רנט-רס	שבועות דף יט	ח"ז רכז-רכח	שבועות דף ג
ח"ז רצד-רצז	שבועות דף לו	ח"ז רסא-רסב	שבועות דף כ	ח"ז רכט-רל	שבועות דף ד
ח"ז רצה-רצו	שבועות דף לז	ח"ז רסג-רסד	שבועות דף כא	ח"ז רלא-רלב	שבועות דף ה
ח"ז רצז-רצח	שבועות דף לח	ח"ז רסה-רסו	שבועות דף כב	ח"ז רלג-רלד	שבועות דף ו
ח"ז רצט-ש	שבועות דף לט	ח"ז רסז-רסח	שבועות דף כג	ח"ז רלה-רלו	שבועות דף ז
ח"ז שא-שב	שבועות דף מ	ח"ז רסט-רע	שבועות דף כד	ח"ז רלז-רלח	שבועות דף ח
ח"ז שג-שד	שבועות דף מא	ח"ז רעא-רעב	שבועות דף כה	ח"ז רלט-רמ	שבועות דף ט
ח"ז שה-שו	שבועות דף מב	ח"ז רעג-רעד	שבועות דף כו	ח"ז רמא-רמב	שבועות דף י
ח"ז שז-שח	שבועות דף מג	ח"ז רעה-רעו	שבועות דף כז	ח"ז רמג-רמד	שבועות דף יא
ח"ז שט-שי	שבועות דף מד	ח"ז רעז-רעח	שבועות דף כח	ח"ז רמה-רמו	שבועות דף יב
ח"ז שיא-שיב	שבועות דף מה	ח"ז רעט-רפ	שבועות דף כט	ח"ז רמז-רמח	שבועות דף יג
ח"ז שיג-שיד	שבועות דף מו	ח"ז רפא-רפב	שבועות דף ל	ח"ז רמט-רנ	שבועות דף יד
ח"ז שטו-שטז	שבועות דף מז	ח"ז רפג-רפד	שבועות דף לא	ח"ז רנא-רנב	שבועות דף טו
ח"ז שיז-שיח	שבועות דף מח	ח"ז רפה-רפו	שבועות דף לב	ח"ז רנג-רנד	שבועות דף טז
ח"ז שיט-שכ	שבועות דף מט	ח"ז רפז-רפח	שבועות דף לג	ח"ז רנה-רנו	שבועות דף יז

לוח זיהור ש"ס דף היומי מסכת עבודה זרה

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ז תכא-תכב	עבודה זרה דף נב	ח"ז שעא-שעב	עבודה זרה דף כז	ח"ז שכא-שכב	עבודה זרה דף ב
ח"ז תכג-תכד	עבודה זרה דף נג	ח"ז שעג-שעד	עבודה זרה דף כח	ח"ז שכג-שכד	עבודה זרה דף ג
ח"ז תכה-תכו	עבודה זרה דף נד	ח"ז שעה-שעו	עבודה זרה דף כט	ח"ז שכה-שכו	עבודה זרה דף ד
ח"ז תכז-תכח	עבודה זרה דף נה	ח"ז שעז-שעח	עבודה זרה דף ל	ח"ז שכו-שכח	עבודה זרה דף ה
ח"ז תכט-תל	עבודה זרה דף נו	ח"ז שעט-שפ	עבודה זרה דף לא	ח"ז שכט-של	עבודה זרה דף ו
ח"ז תלא-תלב	עבודה זרה דף נז	ח"ז שפא-שפב	עבודה זרה דף לב	ח"ז שלא-שלב	עבודה זרה דף ז
ח"ז תלג-תלד	עבודה זרה דף נח	ח"ז שפג-שפד	עבודה זרה דף לג	ח"ז שלג-שלד	עבודה זרה דף ח
ח"ז תלה-תלו	עבודה זרה דף נט	ח"ז שפה-שפו	עבודה זרה דף לד	ח"ז שלה-שלו	עבודה זרה דף ט
ח"ז תלז-תלח	עבודה זרה דף ס	ח"ז שפז-שפח	עבודה זרה דף לה	ח"ז שלז-שלח	עבודה זרה דף י
ח"ז תלט-תמ	עבודה זרה דף סא	ח"ז שפט-שצ	עבודה זרה דף לו	ח"ז שלט-שמ	עבודה זרה דף יא
ח"ז תמא-תמב	עבודה זרה דף סב	ח"ז שצא-שצב	עבודה זרה דף לז	ח"ז שמא-שמב	עבודה זרה דף יב
ח"ז תמג-תמד	עבודה זרה דף סג	ח"ז שצג-שצד	עבודה זרה דף לח	ח"ז שמג-שמד	עבודה זרה דף יג
ח"ז תמה-תמו	עבודה זרה דף סד	ח"ז שצה-שצו	עבודה זרה דף לט	ח"ז שמה-שמו	עבודה זרה דף יד
ח"ז תמוז-תמח	עבודה זרה דף סה	ח"ז שצז-שצח	עבודה זרה דף מ	ח"ז שמוז-שמח	עבודה זרה דף טו
ח"ז תמט-תנ	עבודה זרה דף סו	ח"ז שצט-ת	עבודה זרה דף מא	ח"ז שמט-שנ	עבודה זרה דף טז
ח"ז תנא-תנב	עבודה זרה דף סז	ח"ז תא-תב	עבודה זרה דף מב	ח"ז שנא-שנב	עבודה זרה דף יז
ח"ז תנג-תנד	עבודה זרה דף סח	ח"ז תג-תד	עבודה זרה דף מג	ח"ז שנג-שנד	עבודה זרה דף יח
ח"ז תנה-תנו	עבודה זרה דף סט	ח"ז תה-תו	עבודה זרה דף מד	ח"ז שנה-שנו	עבודה זרה דף יט
ח"ז תנוז-תנח	עבודה זרה דף ע	ח"ז תז-תח	עבודה זרה דף מה	ח"ז שנוז-שנח	עבודה זרה דף כ
ח"ז תא-ב	עבודה זרה דף עא	ח"ז תט-תי	עבודה זרה דף מו	ח"ז שנט-שס	עבודה זרה דף כא
ח"ז תג-ד	עבודה זרה דף עב	ח"ז תיא-תיב	עבודה זרה דף מז	ח"ז שסא-שסב	עבודה זרה דף כב
ח"ז תה-ו	עבודה זרה דף עג	ח"ז תיג-תיד	עבודה זרה דף מח	ח"ז שסג-שסד	עבודה זרה דף כג
ח"ז תז-ח	עבודה זרה דף עד	ח"ז תטז-תטז	עבודה זרה דף מט	ח"ז שסה-שסו	עבודה זרה דף כד
ח"ז תי-י	עבודה זרה דף עה	ח"ז תיז-תיח	עבודה זרה דף נ	ח"ז שסז-שסח	עבודה זרה דף כה
ח"ז תיא-יב	עבודה זרה דף עו	ח"ז תיט-תכ	עבודה זרה דף נא	ח"ז שסט-שע	עבודה זרה דף כו

לונה זוהר ש"ס דף היזמי מסכת הוריות

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח לג-לד	הוריות דף יב	ח"ח כג-כד	הוריות דף ז	ח"ח יג-יד	הוריות דף ב
ח"ח לה-לו	הוריות דף יג	ח"ח כה-כו	הוריות דף ח	ח"ח טו-טז	הוריות דף ג
ח"ח לז-לח	הוריות דף יד	ח"ח כז-כח	הוריות דף ט	ח"ח יז-יח	הוריות דף ד
		ח"ח כט-ל	הוריות דף י	ח"ח יט-כ	הוריות דף ה
		ח"ח לא-לב	הוריות דף יא	ח"ח כא-כב	הוריות דף ו

תפילה קצרה לאומרה קדם הלימוד

לְשֵׁם יְהוָה קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁבִינְתִּיהּ וְכוּ'. עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנִעְלַם בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל לְאִקְמָא שְׁבִינְתָא מַעֲפָרָא, וְלַעֲלוֹי שְׁבִינַת עֵזוֹנוּ אִם הַבְּנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנִעְלַם בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל.

הַרְיֵנוּ מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּלִימוֹד הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כּל הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּחַר הַקְדוּשׁ וּבְרָאשֵׁם הַתְּנָא הָאֵלּוּכִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי יוֹחָאי וְרַבִּי אֲלֵעָזָר בְּנֵי. וְעַל יְדֵי זֶה הַתְּקִינִים תְּפִילַת דְּדוֹר הַמְּלָךְ עִ"ה (הַחֵלִים ס"א ד' ה) כִּי הָיִיתָ מַחֲסֵה לִי מִגְדָּל עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲנוּחָה בְּאַהֲלֵךְ עוֹלָמִים אַחֲסֵה כְּסִתָּר בְּנִפְיָךְ סִלָּה. וְאַזְבַּח שְׁבִלִימוֹדֵינוּ זֶה יְהוֹי שְׁפָתוֹתֵיהֶם דּוֹכְבוֹת בְּקַבְרֵי, לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַחֲבָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהִרְיֵן סִפְרָא סִפְרָא הַזוּחַר, וּבְקִינֵי יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, וְרָאָה אֵל עַבְדֵיךָ פְּעֻלָּךְ וְהִדְרִיךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיְהוֹי נַעֲם אֲדָרְנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה, וְיְהוֹי נַעֲם אֲדָרְנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה (הַחֵלִים צ' ס"ז י"ג). (סוד ה')

רְבוּזֵי הָעוֹלָמִים וְאֲדוּנֵי הָאֲדוּנִים, אֵב הַרְחִמִים וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקַדְחָה וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה, שְׁכַרְבְּתָנוּ לְהוֹרְתָךְ וְלַעֲבוֹדְתָךְ עֲבוֹדַת הַקְדֵּשׁ, וְנַתַּת לָנוּ חֵלֶק בְּסוֹדוֹת הַתּוֹרָתָךְ הַקְדוּשָׁה. מַה אֲנִי, מַה חַיֵּינוּ, אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גְּדוֹל בְּזַח. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, שְׂתַמְחֹל, וְתַסְּלַח, לְכָל חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ, וְאֵל יְהוֹי עוֹנוֹתֵינוּ מִבְּדִילִים בִּיעֵינֵנוּ לְבִיעֵיךָ.

וּבְכֵן יְהוֹי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַבְּוֹנֵנוּ לְכַבֵּינוּ לְרִאֲתָךְ וְאַחֲבָתָךְ, וְתַקְשִׁיב אֲזַנֶּיךָ לְדַבְרֵינוּ אֱלֹהֵי, וְתַפְתַּח לְכַבֵּינוּ הַעֲרַל בְּסוֹדוֹת תּוֹרָתָךְ, וְיִהְיֶה לְמוֹדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֵי כַּסָּא כְּבוֹדָךְ בְּרִית נִיחוּת. וְהַאֲצִיל עֲלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נִשְׁמַתָּנוּ כְּכֵל בְּחִינַתֵנוּ, וְשִׁיתְנוּצְצֵנוּ נִיצוּצוֹת עַבְדֵיךָ הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר עַל יָדָם גְּלוּת דְּבָרֶיךָ אֱלֹהֵי בְּעוֹלָם. וְזִכּוֹתָם, וְזִכּוֹת אֲבוֹתָם, וְזִכּוֹת תּוֹרָתָם, וְתַמְיוּמוֹתָם, וְקַדְשָׁתָם, יַעֲמוּד לָנוּ לְכָל נַפְשַׁל בְּדָבָרִים אֵלּוּ. וּבְזִכּוֹתָם תֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּמַה שְׂאֵנוּ לוֹמְדִים. כְּמֵאֲמַר נַעֲיִם וְמִדּוֹת יִשְׂרָאֵל "גַּל עֵינֵי וְאִפְסִיטָה נַפְלְאוֹת מִתּוֹרָתָךְ". וְיְהוֹי לְרְצוֹן אֲמִרֵי פִי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יי צִוְרֵי וְנוֹאֲלֵי. כִּי יי וְתֵן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וְתַבְּוֹנָה:

לאחר קריאת הזוהר יאמר תפלה זו בכונת הלב:

יְהוֹי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שִׁתְּקוּם בְּנֵי עֲתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּכָרֵי בְּפִיךָ וּבְצַל יְדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנַעַם שְׂמִים וְלִיסַד אֲרִיץ", לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַפְּנֵן תְּרִיסוֹת וְחַרְבוֹת הַשְׁבִּינָה הַקְדוּשָׁה לְקַשׁוּטָא וּפּוֹרְפִירָא עֲלֵהָ וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוּנֵי יוֹשֵׁב לְחַזְזוֹר עֲסָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקוּם בְּנֵי מַהֲרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְיִהְיֶה אוֹר הַלְּבָנָה בְּאוֹר חַמְסָה וְאוֹר חַמְסָה יְהִיָּה שְׁבַעֲתִים בְּאוֹר שְׁבַעֲתִים הַיּוֹמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב" הַקְדוּשׁ וּבְנֵי רַבִּי אֲלֵעָזָר, וְיוֹתָם כֵּן עֲזִיחוּ, יַעֲמוּד לָנוּ לְתַפְּנֵן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנַבְרָא עַד סוֹפֵי בְּרַצוֹנֵנוּ וְכַרְצוֹן יְרָאוּ. וּבְזִכּוֹת חַיּוֹתֵנוּ עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, עַל יְדֵי הַתְּקַרְבַּח הַגְּאוּלָּה, וְיִשְׁוַעֲתָה מַהֲרָה תַצְמִיחַ, לַעֲלוֹי שְׁבִינַת עֵזוֹנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנֵי מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהוֹי אוֹר", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אוֹר יי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יי אַחַד וְשְׂמוֹ אַחַד, אֲמֵן נַצַּח סִלָּה וְעַד.

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלוֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שְׂוִפִיתֵנוּ לְלָמוֹד וּלְהַגִּיתָ כְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁ הַזֶּה וְיִתְרָה עֵילָתָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שְׁלַמְדֵנוּ תּוֹרָתָם יַעֲמוּד לָנוּ וּלְיוֹרְעֵנוּ וְנִזְבַּח לְחַבְּסַתְתָּ הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה נ"ב, כ"ב) וְכָא לְצִיּוֹן נוֹאֵל וְלְשִׁבֵי פִשַׁע בְּיעֻקֵּב נָאִם ה'. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אֲמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ וְדַבְרֵי אֲשֶׁר שְׂמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמְוִשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי וְרַעַף וּמִפִּי וְרַעַף אֲמַר ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, וְיִתְקַוִּים בְּנֵי הַנְּבוּאָה (יִשְׁעִיָּה נ"א, ס"ה) וְאֲשִׁים דְּכָרֵי בְּפִיךָ וּבְצַל יְדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנַעַם שְׂמִים וְלִיסַד אֲרִיץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה. וּבְרַפְתָּ מִשָּׁה רַעִיא מִהַיְמָנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּדְךָ, ה' בְּרַד נַחְנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל נִבְר, וְרָאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתָךְ בְּאַמְתָּ בְּאַמְרֵי לְצִיּוֹן מְלַךְ אֱלֹהֵינוּ, בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אֲמֵן וְאַמֵּן.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלַךְ רַחֲמָן רַחֵם עֲלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדְרָשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ וְעֲלֵינוּ בְּחַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלְלָא אֲבוֹתָ שְׁעֵשׂוּ רְצוֹנָךְ. בְּנַח בִּיתָךְ בְּכַתְחֵלָה וּבְנוֹן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנֵי. וְהָרָאנוּ בְּכַנְיָנוּ וְשְׂמַחְנוּ בְּחַמּוֹנוּ. וְהַשֵּׁב שְׁבִינְתָךְ לְחַזְכוּ, וְהַשֵּׁב בְּהַנִּים לַעֲבוֹדְתָם וְלוֹוִים לְדוּכְבָּם לְשִׁירָם וְלִמְרָם. וְהַשֵּׁב יִשְׂרָאֵל לְנִיחָה. וּמְלָאָה הָאֲרִיץ דַּעַת אֵת ה' לְרִאֲהָ וְלְאַחֲבָה אֵת שְׂמֶךְ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֲמֵן כֵּן יְהוֹי רְצוֹן. (סוד ה')

Shlomo Moshe Amar
 Rishon Lezion Chief Rabbi Of Israel
 President of the Great Rabbinical Court

שלמה משה עמאר
 ראשון לציון הרב הראשי לישראל
 נשיא בית הדין הרבני הגדול

בעה"ח"ש. בשלישי בשבט עשרים יום בחנונו התשע"ב.

25-718/ע"כ

קריאה של חבה

אחינו בית ישראל, את צרה היא ליעקב, ואין להחריש לעת כזאת, כי הגה אויבנו נשאו ראש נזר ח' ונגד משיחו ועמו, אמרו לכו ונכחידם מגוי וגו', בעלילות שוא ומדוחים, והדברים מתמשכים ומתחזקים מזה זמן רב. הקב"ה יצילנו מידם, ויפר מחשבותם וישב גמולם על ראשם.

וגם הגזרה הקשה של התאונות והחולאים הרעים אשר חללים רבים הפילו, ה' יאמר לצרות עמו ישראל ר'י. ועוד שזה זמן רב שהטומאים מרברים על רציחות אדמה, והן אמש נודע שהיתה רעידת אדמה בדרגה גבוהה רחמנא ליצלן ולישובינן.

וזה העת להקהל ולעמוד על נפשנו, באהבה רבה, להיות כולנו כאיש אחד בלב אחד, ולהרחיק המחלוקת והשנאה, "כי כוחנו הוא באחדותנו". ועינינו רואות שהשטן מרקד בתוכנו, ומצית אש של הסתה לשנאה ולפירודי הלבבות, ומעורר מהומות נגד תורת א-ל-הים חיים ולומריה, בסיסמאות ריקות ושדופות, בדברי הכל שלא יועילו ולא יצילו, ואחריהם מי ישדרנו.

וישכנו לרדן בכוכבי ראש מתוך תרדה לעם ה' ונחלתו, כרת מח לצעות, כדי לבטל רעת השינאה והמחלוקת, ואחר דיונים רבים, באנו לכלל החלטה, שמלבד החיזוק הנדרש בכל זמן, להגדיל תורה ועבודה ה', ואהבת איש את רעהו, והרכות צדקה וחסד, שזה נחזק ביותר לעת הזאת.

עוד אנו קוראים בזה לכל איש ישראל שיקבל עליו, לקרא לפחות דף אחד של תורה הקדוש בכל יום, כל אתה כפי הבנתו, שאפילו הגירסו לבד מפגולה הרבה לטהרת הנפש, וקירוב הגאולה כירדע, (וודפס בחוברות מיוחדות, באהיות מאירות עינים, ומלווה בפירושי קל וקצר, ומחולק למי השיעור של כל יום יום), ובזכות הלימוד והקריאה בספר תורה הקדוש נצא מהגלות הרע והמר הזה, בחסד וברחמים רבים, כמאמר חננא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, בגין חיבורא דא יפקין ישראל מגלותא.

וגם זאת נבקש להרבות בקריאת הקטורת בכונה ובשמחה בכל הזדמנות (בנוסף על מה שאומרים בסדר החפלה) במקומות הקדושים ובקברי צדיקים. ומפורש כזהר הקדוש נודל מעלת אמירת הקטורת, שהיא מבטלת הגזרות הרעות, וממחקת הדינים, ומהפכת מרת הדין למדת הרחמים, ואלו הן מגולות ידועות ומנוסות.

ושומע חפלות ישמע תפילתו, ויקבל שרעתו, ותבא לפניו נאפתו, ויחיש לגאילנו גאולה עולם בשובה ונתח בב"א.

המצפים לישועת ה' ברחמים.

ביתנו יושבני ישראל
 בביתו שמואל
 ראש ושיבת המקובלים נהר שלום
 בעה"ק ירושלים ת"ו

ביתו יושבני ישראל
 בית הדין הגדול לערעורים
 בעה"ק ירושלים ת"ו

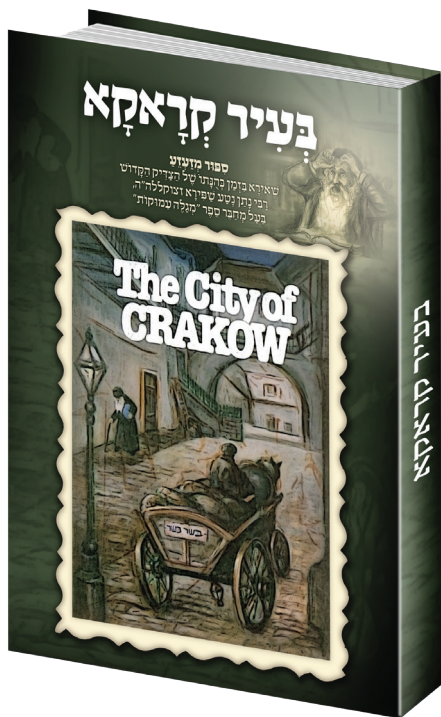
שלמה משה עמאר
 ראשון לציון הרב הראשי לישראל
 נשיא בית הדין הרבני הגדול

הרב עובדיה יוסף
 מן מאור ישראל מופה הודו הראשון
 ראש ממשלת התורה, מגדולי דורות
 נשיא מועצת חכמי התורה

תן שלום יג' לר' אהרן
 אהרן ק"ק
 אבדקים
 עסקת ישיני
 הגלמון
 בית עובדי תוככי

א"ל
 4/63
 כ"ב ס"א
 10/1
 א"א
 20/10

שטר שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שותף במאמצי הגאולה
 וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",
 להווי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,
 אתה בן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!
ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!
וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! ובך משתבח הקב"ה בכל יום!
 בכמה שקלים ליום אתה נעשה שותף לרשב"י הקדוש,
 זוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.
 בא והטה שכם, למפעל הקדוש
 שבלו לשם שמים, לקירוב הגאולה ברחמים.

זכור המשיח בפתח!

וכל מי שיפגס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לספת מגן!
 ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים.
 הרוח פולו שלך,
 תן לרשב"י ותקבל פי אלה,
 בברכת אלה המגן,
 מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את הטופס המצורף,
 ושלחו בפקס: 02-9951300
 לתרומות בפרטים אשראי: 054-8433385
 ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה ושועה:
 וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמות
 תזכו למצוות ולחיים טובים!

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה			
4 7 6 9 5				

לכבוד בנק _____
 סניף _____
 כתובת הסניף _____

אני/הח"מ _____ (שם בעלי החשבון כמופיע בספרי הבנק) מס' זהות _____
 רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותנים לכם בזה הוראה לחייב את חשבונו/הני"ל בסניפיכם, ביון תרומה כסכומים ובמועדים שיומציאו לכם מדי פעם בפעם באמצעי מונטי, עיי "גן עדן התחנות" כמפורט מטה ב"פרטי הרשאה".
 2. ידוע לי/לנו כי:
 א. הוראה זו ניתנת לכיטול ע"י הודעה מפני/מאתנו בכתב לבנק ול"גן עדן התחנות" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מות הודעה בבנק וכן, ניתנת לכיטול עפ"י הוראת כל דין.
 ב. אהיה/נחה רשאי/ם לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תיפטר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.
 ג. אהיה/נחה רשאי/ם לבטל חיוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם אוכזר/נוכחי לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו.
 3. ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נושאים שעלינו להסדיר עם המטב.
 4. ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב עפ"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנוין חיובים אלה.
 5. הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.
 6. הבנק רשאי להוציא/ניו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.
 7. נא לאשר לי/גן עדן התחנות" בספח המחובר לזה, קבלת הוראות אלו מפני/מאתנו.

מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____
 פרטי הרשאה _____
 חתימת בעלי החשבון _____

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה			
4 7 6 9 5				

אישור הבנק
 לכבוד "גן עדן התחנות" (עפ"י זוהר פי' לך) רח' נחשון 10 בית שמש 29099
 בית שמש
 קבלנו הוראות מ _____ לכבוד חיובים כסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מונטי שתצוינו לנו מידי פעם בפעם, ואשר מספר חשבונו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בהתאם למפורט בכתב ההרשאה.
 רשמנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת כיטול בכתב על ידי בעלי החשבון, או כל עוד לא הוצאו/ בעלי החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהתייבותיכם כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

בכבוד רב,
 בנק _____
 סניף _____
 תאריך _____
 חתימה וחותמת הסניף _____